1937
Adit-tramin

XII. évfolyam, 1. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma 1937 január 1.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" cselekszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:
Egynasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

1937

Ha a gazdasági életünk ceruzájával készitjük el az elmult évről a zárszámadásunkat, talán kiegyeznénk annyiban, hogy ennél rosszabb évünk sohase legyen. Termésünk is volt, hála Istennek ára volt és van is minden terményünknek. Aggaszt ugyan a sok elvetetlen terület kiesési lehetősége, de ki tudja, esetleg tavasziakból ezt is behozzuk. Minden az időjárástól függ.

A jó termésünkkel az iparosok és kereskedők is munkaalkalomhoz és forgalomhoz jutottak, ha nem is a megkivánt mértékben, de ez is volt annyi, hogy nyugodtabban nézhetünk a következő esztendő elé.

Amennyire nyugodtabb légkör alakult ki a gazdasági életünkben, annyira zaklatottabb lett a lelki életünk. Politikai világnézetek választják el az emberiséget, olyan mély szakadékkal, szinte már félő, hogy ebbe a feneketlen mélységbe vész bele az emberiség gyengébb része, minden eddig létrehozott kulturájával együtt. Minduntalan felgyullnak a Föld különböző sarkain a nagy gonddal és óriási számitásokkal előkészitett vörös tüzek. Spanyolországban már öt hónapja gyilkolja egymás, a spanyol nép testvérháborujában, a „nemzetközi" eszmékkel félrevezetett több-féle nemzetiség, állitólag magyarok is. Szinte olyba tüntetik már fel a hiszékeny emberek előtt az emberiség jövendőjét, hogy előtte csak két lehetőség van: a vörös mennyország és a polgári pokol. És gondosan elfátyolozzák a harmadik életet, amelyre pedig sokkal inkább van szüksége mindenkinek: a földi életet.

A technika és a kémia csodás eredményei birtokában hihető sem volna a mai világnézeti felfogások gyülöletes harci öldöklése a ma felvilágosult emberénél, amikor a laboratóriumokban mesterséges tejet, mesterséges növénypótlókat, kvarcfénnyel egész éven át tartó éjjel-nappali növényi fejlődést, ultraviolet-lámpák fényénél csodásan gyarapodó állati életfejlődést láthatunk. Maholnap a sztratoszférában közlekedünk 1000—2000 kilométeres óránkénti sebességgel. A szinkronizált filmeken az ujzélandi vademberek beszédjében gyönyörködünk, hiszen azok a mi anyanyelvünkön, illetőleg minden nép nyelvére átültethetően beszélnek hozzánk a filmen. Az orvostudomány hihetetlen gyógymódokkal pusztitja a kórokozó bacilusok seregét. A haditechnika raffinált öldöklő szerszámokkal és gazokkal lep meg bennünket naponta. És ki tudná mindezeket elsorolni!

Az emberi értelem szédületes magasságig fejlődött, — csak az emberi tétek nem tud a magasba szárnyalni és megtalálni a testvériségben a boldogulását.

Ugy mondják: egy uj világ van kialakulóban. Az összecsapás méreteiből tényleg ez tünhetik ki és mégis kétségbe kell esnie az embernek, hogy valami jót reméljen ebből a kialakulásból. Egy bizonyos: a népek millióit ki kell emelni az eddigi elnyomásból. A munkát kell az érvényesülés trónjára állitani. Aki dolgozik, annak emberi életet kell biztositani. Aki gyermekeket hoz a világra, annak biztositani kell, hogy azokat tisztességesen fel is tudja nevelni. Aki beteg, annak módot kell adni, hogy gyógyittassa magát. Aki tanulni akar, annak lehetővé kell ezt tenni.

De aki nem akar dolgozni vagy aki konkolyt hint az emberek között, azt félre kell állitani és elkülöniteni, mint a fertőző beteget.

Az egész emberiséget egy ujabb háboru rémével fenyegetik. A nemzetek lázas hadikészülődése is ezt bizonyitja. És mégis azt reméljük, a spanyol nép tragédiájával megváltják az emberiséget egy ujabb világégéstől és e nélkül találják meg a módját, hogy az újévben minden államban alkotmányos módon épitik fel a népek munkaállamait és ha igy mindenik állam önmagával lesz elfoglalva, nem lesz kedve más államok létét veszélyeztetni. Ebben a nemes épitőmunkában nekünk magyaroknak egy fájó sérelmet is kell még Európa nemzeteinek orvosolni: az elszakitott részeket az elszakitott testvéreinkkel adják vissza, mert ez is egyik előfeltétele a lelkek megbékülésének. W.

Megérkezett az első csibeszállitmány a békéscsabai keltető központtól

1366 csirke érkezett

Most már valósággá válik a többheti szervező munka. Az első csibeszállitmány december 30-án érkezett meg Békéscsabáról. A csirkéket 50 darabonként csomagolták egy-egy dobozba. A vasuttól a Hombár szövetkezet előre fütött szobáiba vitték a csirkéket. Az addig türelmesen váró igénylők, többnyire asszonyok, a hangos csipogásra élénk érdeklődéssel figyelték a dobozok felbontását és amikor az első doboz fedele felpattant, általános felujjongás villogott végig a körülállókon és az 50 darab előbukkanó csirkét hangos kitöréssel üdvözölték mindannyian: „Jaj, de szépek!" És ez minden további doboz felbontásánál megismétlődött.

Csak egy csirke a veszteség

Gyorsan megtörtént az átszámolás és a jelzett 1366 darab mind, egyszálig megvolt, csupán az egyik dobozban akadt egy darab, amelyikben nem volt élet. A hangos csipogásba vegyült bele a boldog tulajdonosok szavakban is kifejezett öröme. A hónuk alatt a nyüzsgő dobozokkal utnak indultak, sokan a messzi tanyákra és boldogok voltak, hogy szép csirkéket kaptak.

Kik és mikor kapnak csibét?

A békéscsabai keltető központ nem tudott annyi tojást kapni, hogy minden igénylőt kielégitsen január közepéig, ezért a kecskeméti központhoz fordult a Hombár szövetkezet, ahonnan a következő beosztással szállitják a csibéket:

Január 8

Kecskeméten feladnak a következők részére csibéket:

Balogh Lajos 200, Szalóki László 200, Diószegi Elekné 200, Brücher József 400, Benischróth József 400, Podani Mihály 400, Kocsis Gábor 200 darabot.

Január 9

Hódmezővásárhelyről szállitanak Pfeiffer Mártonnak 400 és Bene Józsefnek 300 darabot.

Január 13

Nyiregyházáról szállitanak T. Kocsis Mihálynak 250 és G. Nagy Lászlónak 250 darabot.

Január 15

Kecskemétről szállitanak Vincze Lajosnak 30, Bátori Lajosnak 150, Szilágyi Istvánnak 150, Wagner Márton és Józsefnek 800 darabot.

További előjegyzések

A fenti mennyiségen felül még 5600 darab csibét jegyeztek elő. A napokban várjuk a békéscsabai központ válaszát, hogy ezekből mennyit vállalnak ők január 15-ig leszállitani és a többit majd szintén Kecskeméten át rendeljük meg.

Tehát eddig 11.500 darab államilag ellenőrzött farmokon termelt tojásból keltett, parlagi keresztezésü csibét hozunk Gyomára. Reméljük, hogy a jövedelmezőnek igérkező akciónkhoz még többen is csatlakoznak és igy rövid idő alatt elérhetjük, hogy községünk baromfiállományát feljavithatjuk, amiből tenyésztőinknek nagyon jelentős jövedelmük lehet.

Nemzeti bál

Akadnak, akik a fenti szép cím alatt megtartandó mulatságot politikai agitációnak szeretnék feltüntetni. Tévednek az illetők. Az eddigi társadalmi osztályok által, sőt még az egyes olvasókörök által rendezett mulatságok is alapos elkülönítést jelentettek, csak községi viszonylatban is.

Kellett és meg is találták a formáját, hogy még a bálozásban is levetkőzzük ezeket a káros előítéleteket és ott is megismerkedjünk egymás tulajdonságaival és jellemével, akivá szórakozni megyünk. Ezért elismeréssel üdvözöljük a Nemzeti bál kezdeményezőit és rendezőit. Hozzanak össze bennünket még a szórakozásaink közben is, ebből csak előnye lehet a közösnek. És végre találjuk meg azt a helyet és azokat az alkalmakat, ahol és amikor községünk lakosai rend és rang különbség nélkül találkozhassanak abban az érzésben, hogy egy nemzetnek vagyunk a tagjai és egy községnek a lakosaiként jóban és rosszban össze kell fognunk, hogy magyar életünket és polgári létünket élhessük és fenntarthassuk.

Aki elmegy a Nemzeti bálra, az erről a meggyőződéséről tesz bizonyságot.

Etessük a hasznos madarakat

Most már aztán egész komoly formában itt a Tél. Az ember csak kibírja a meleg szobában, élelmiszerrel ellátva. De mit szenvednek a vadon élő állatok, akiknek a napi élelme alig, vagy csak nehezen szerezhető meg. Végső szükségben behuzódnak a faluba, az annyira reltegett ember közelébe, jelenlétükkel is mondva, hogy nagy a baj. A kertekben panaszos cinegehangot hallunk, fáznak és éheznek a mi szorgalmas kis munkásaink. Tavasszal és nyáron menynyi hernyót elhordtak a mi gyümölcsfáinkról, illő, hogy most viszonozzuk ezt. Nem sokból áll az egész. Maradék husdarabkát, szalonna vagy faggyudarabot függesszük fel spárgán valamelyik faágra, bokorra.

Öröm nézni azt a légtornázást, amit az elérhetetlennek látszó, melegítő jó falatért tesznek. Gyerekeknek nem tudok vidámabb, nemesítőbb játékot, mint a madáretetés.

Ha lehet, igen egyszerűen állítsunk fel madáretetőt, melynek üveglapjai mögött kissé melegszik is a szegény kis jószág. Édzetnek ők, de különösen a zuzmarás, jeges gallyakon, ha nem tudják előkaparni a hernyótojást, rejtőző kukacot, két-három napi koplalás után a hidégben elpusztulnak. Ez pedig óriási veszteség nekünk. Pótolhatatlan ingyenmunkást hagyunk pusztulni.

Etessük tehát a hasznos madarakat!

W—né.

A gyomai cipészek szaktanfolyamon vesznek részt

22 önálló iparos és 2 segéd vesz részt és jár a tanfolyamra

Iparosaink között a cipészszakosztálybeliek összefogása volt eddig is a legélénkebb. Jól emlékezünk még, amikor tavaly a körzetbeli cipészek Gyomán tartották vándorgyüléseiket, a szakmabeliek gyomai, endrődi és más községekből megjelent számos tagja a hivatása komoly értelmezésével bizonyította be, hogy ők a szakma megbecsülésére is súlyt helyeznek és ezt a maguk továbbképzésével kezdék meg. Egy ilyen továbbképző tanfolyamot engedélyezett most az iparügyi miniszter Gyomára is, amely november 23-án kezdődött és január 10-ig tart. A tanfolyamon 22 önálló iparos és 2 segéd vesz részt. A befejezést kiállítással ünneplik meg cipészeink és igy alkalmat adnak lakosainknak, hogy meggyőződjenek cipészeink fejlett szakképzettségéről.

A tanfolyamon 120 tanórában dr. Sallai László anatómiai, Elekes Gyula, a békéscsabai ipartestület jegyzője az ipari közigazgatásról dr. Péterfy Károly békéscsabai kereskedelmi iskolai tanár a könyvvitel és költségvetés, dr. Balassa Jenő szegedi ügyvéd adó- és OTI ügyekről, dóléri Borbás Béla, mint a szaktanfolyam vezetője, a gyakorlati oktatást fáradhatatlan szorgalommal, sokszor éjfélig is, végzi.

Már most felhivjuk lakosaink figyelmét a január 10-i cipészkiállitásra. Nézzük meg a kiállitást minél többen, hogy dereka cipészeink szorgalmát és a kiállitott cipők szép kivitelezéséért legalább ennyi elismerést adjunk.

Időjárás a 252-ik esztendőről

Jegyzés az idők járásáról Krisztus Urunk születése után, amely kiiródott a Debrecen városában a református collégium bibliotékájában vezetett jegyzőkönyvből. Az 1753-ik évben hozatott meg Gyomára, itt is azóta folytatatlik a Biró család által.

1856. Száraz tél, száraz tavasz, ugy, hogy a jókori buzavetések általjában kiveszlek, több helyeken el sem nyomtatnák, mely miatt sok ember szükséget szenvedett ezen évben. Szent Mihály nap után a legcsekélyebb méhek is megnyitottak.

1857. Száraz nyár, száraz tél, kevés termés, bor bőven termett

1858. Száraz esztendők, általjába kevés termés lett. Sok helyeken a szőllőtőkék szárai hideg miatt végképen kiszáradtak. A vaspálya ezen évben indult és készült el Gyomán, május 14-ik napján.

1860. Mind a tél, mind a nyár igen jó. Buza, árpa, kukoricza elég termett, mégis a buzának köble 9—10 forintjával elkelt.

1861. Száraz tavasz, mely miatt a mehek majd mind elpógtek. Buza elég, kukorica árpa, zab, bor kevés termett

1862 Igen nagy szárazság volt. A Körös folyója ugy elapadt, hogy 6 esztendős gyermek is átgázolhatta. *(Ez az alacsony vízállás már évek óta megismétlődik. Szerk.)* A buzák kiszáradtak végképen. Az ivóvizet több helyeken pénzért adták. Buza elég termett, Bor sok, kukorica, árpa, zab és széna kevés termett.

1863 Oly nagy szárazság volt, mely emlékezetes, mert a szelet az arkokat tele hánytak porral, amely folyvást dühöngött. A mehek kiégtek Junius és julius ében dögöltek. Általjába minden igen kevés. Kukorica semmi. A jószág ára lement. Egy fiastehén 15—16 forint volt. Buzának 12 forint, árpának 8 forint, kukoricának 8—10 forint az ára.

1864-re kelve nagy drágaság eben a környéken. [illegible] a szegénységnek az egynémely eszközöket buza. Az uraság kenyeréül, zsír, füstölt [illegible], ugy ítélek. Ugy szinte a földes gazdák részére is buza, árpa, kukorica és pénz is adatott kölcsön, melyet is később meg nem [illegible] Ugyanez az 1864-ik év jó esztendő volt termésre nézve.

1865 Közönséges bő esztendő. Buza, árpa, zab, kukorica elég, széna kevés. A zöld pondró a herét, kendert egész megemésztette, több helyeken semmi sem lett, mégha térdig ért a kender is, ha a másikat megette, ezt is megette.

A legolcsóbb hús a mezeinyúl húsa

A határban terítékre kerülő nyulak átlagosan 4 kg. sulyuak A nyulbőrért 1 pengőt adnak. A bőrében lévő nyulért 2.80 pengőt fizetnek. A lenyuzott nyul cca 3.5 kg. sulyu és ez a hus mennyiség 1.80 pengőbe kerül, tehát 1 kg. nyulhus ára 50 fillér.

Ha a kincstár későn mond fel,

nem változtathatja meg a rögzített adóalapot

A Közigazgatási bíróság 97/1935. számu itéletével panaszos adózó megkeresésére kimondotta, hogy a kincstár adófelmondása érvénytelen, mert a felmondást az adózónak nem az év március 31-ik napján legkésőbben, hanem április 1-én kézbesitették. E tekintetben a Közigazgatási Biróság külön is kiemelte, hogy az 1929: XXIII. t. c. 2—4. §., valamint a 90.000/1929. P. M. rendelet 3. §-a szerint az adóhatóság a rögzitett adóalapot csak minden év március végéig mondhatja fel. Ez a felmondasi jog azonban ugy gyakorlandó, hogy az adóalap felmondásáról szóló értesitést az adózó fél március 31-ik napján legkésőbben megkapja. Minthogy a konkrét esetben a kincstár felmondási jogának érvényesitésével késett, a biróság kimondotta, hogy az előző esztendőben rögzitett adóalap kell, hogy szerelem tárgyát képező esztendőben is adóalapul vétessék.

Tájékoztatásul közöljük az érdekeltekkel, hogy az adózó is gyakorolhat felmondást, azon-

„Nemzeti Bál" az Uri-Kaszinóban 1937. január 9-én

ban legkésőbben január 31-ig. A fenti itélet alapján célszerű a kincstárral szemben gyakorlott felmondást is ugy eszközölni, hogy a kincstár január 31-ig meg is kapja a felmondást.

A szegények karácsonya

Kinek ne jutna eszébe a szeretet ünnepén, a meleg szobában, csillogó karácsonyfa alatt, hogy mindég vannak szerencsétlen emberek, akiknek ez nem jutott. Nem is teljes a karácsonyi öröm, ha nem segitettünk valakin, akinek nálunk is kevesebbje van.

Gyoma község társadalma idén is kivette a részét a segitő munkából. Kiki a tehetsége és szive szerint. A község és a jótékony egyesületek összesen 220 szegény családnak osztottak ki ajándékokat.

December 22-én délután a Stefánia és a Gyomai Jótékony Nőegylet együttesen 72 kisgyermekes családot látlak el liszttel, cukorral, szalonnával, borsó, bab, szappan, csemegével az ünnepekre.

December 23-án pedig a főispánunk által gyüjtött ruhanemű került kiosztásra, amit a helybeli MANSZ hölgytagjai varrtak meg a szegényeknek. Ekkor 150 család kapott meleg rukát.

Helyszüke miatt itt mondunk köszönetet a jószivü adakozóknak, akik pénzzel, vagy természetbeni adományokkal ezt a karácsonyi segélyezést lehetővé tették. Mindenki, aki ehez hozzájárult, érezhette a jótett melegitő nyugalmát a szent estén. Mert nemcsak magának, de nála elesettebb embertársának örömet és békét adott.

A malac karierje

Az elmult évek rossz termése a sertésállományunkat is alaposan megtépázta. Visszaemlékezzük még az elmult szilveszterek tobzódó malac pusztitását. A malachus volt a legolcsóbb. Egy hét-tizkilós malac ára 5 pengő volt.

Ennek is megjött a böjtje. A szerdai sertéspiacon „csak" 15 pengőt kértek az egy hetes malacért. A négyhónaposért 45 pengőt kértek. A hizóért 95 fillért kg-ként.

Felhajtás volt, de eladás nem igen.

Nézzél be hozzánk

Irta: Bartha András.

Kis Jézus, ha leszállisz az éjbe,
Sok, sok pici ablakon nézz be,
Mert téged ma oly sokak várnak,
Amig könnyet fényez a bánat.
S minden szivre csókold le mécsed,
Szent, új hitek hivnak le Téged.

Ezüst-könnyben imákat mosnak
S eléd futnak az átkozottak,
S ha gyerkőcen meg is tagadtak,
Csókjaik ma Téged akarnak.
Imáik hű tüzekkel égnek,
És tisztultak és habfehérek..

Kis Jézuska, én is javulok,
Zokogni vad-magamra hullok,
S ócska szivem hivja az Álmot,
Hozd el égi felhangolásod!
Hazug vágyak, ledér szerelmek
Rajtam — látod — beteljesedtek.

Várlak én is, mint sokan várnak,
S csókjaidnak itt szivet tárnak,
S engedjük a látogatásod,
En is s velem sokezer mások.
Niucs ma béke, nincsen nyugodtság,
Napjaink új kinjukat hozzák.

Mi mennénk el kisded elédbe,
De tudjuk, hogy bejössz az éjbe,
S halk-álomra pesztrál a jászol,
De elmegyünk mi is, ha várol!
Csak gyógyulnánk, csak megnyugodnánk,
Kis Jézuska, nézz majd be hozzánk!

Gyertyát gyujtunk és szivet égünk,
S imáiddal úgy elbeszélünk,
S ha megcsókolsz friss csókkal minket,
Eléd rakjuk tört sziveinket.
S megmelegszünk égi-tüzednél,
Csók nélküi jaj, vissza ne menjél!...

Kondorostanya hírei

„Mi ujság a tanyán?"

szokták kérdezni a bentlakók, mikor a „tanyasiak" bevetődnek a faluba vagy a városba. Rendesen ez a felelet: nincs semmi! Most azonban egyszerre többel szolgálhatunk.

Karácsonyra bekapcsolták Kondorostanyát a telefon hálózatba. Az ünnepi estén már telefonon üdvözölhette távoli testvérét, rokonát az, aki igy akarta és volt hozzá — módja.

A karácsonyi ünnepek alatt a Központban Bencze tanitó ur, a „Pogány Frigyes" iskolában pedig vitéz Miskolczy Gábor tanitó ur az iskolás gyermekekkel igen szép pásztorjátékot rendezett.

1937 január 12-én a Szövetkezetben társas vacsora lesz az uj elöljáróság tiszteletére.

Okt, 9.-e óta minden pénteken hetivásár van Kondorostanyán. Január 8.-ra a Kecskeméti Baromfikiviteli R. T. jön ki autójával bevásárolni. Kielégitő eredmény esetén állandóan kijár, — azt igérte.

A Róm. Kat. Olvasókörben dec. 27-én tisztujitás volt. Elnök: Katona Imre, alelnök: Farkas György, jegyző: Dinya István esküdt, gazda: Hornok Imre (község-sori), pénzt.: Gubucz István kereskedő, ellenőr: HornokImre (templomsori), könyvtárnok: Hegedüs István. Felügyelőbizottság: Fülöp József, Gubucz István kisgazda, Kovács Péter, Soczó Lajos, Vaszkó Imre. Számvizsgáló bizottság: Dr. Bartha János orvos, Dinya Mihály, Fülöp Imre, Kiszely Dániel.

HIREK

FELHIVÁS!

Felkérjük azokat az előfizetőinket, akik még hátralékban vannak előfizetési dijaikkal, sziveskedjenek a hátralékukat még ebben a hónapban kifizetni és az uj előfizetésüket megujitani, nehogy az újévben be kelljen szüntetnünk az ujság küldését a hátralékosoknak.

Tisztelettel:
a „Gyomai Ujság"
kiadóhivatala.

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepnapokon és éjjel minden honap 1-től 15-ig a Máday és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a beéri Balogh gyógyszertár tart szolgálatot.

Eljegyzés. Schüssler Irénkét (okl. tanitónő Eger) eljegyezte Kalmár Ákos rk. tanitó (Endrőd.) (Minden külön értesités helyett.)

Kinevezés: dr. Miklós Ferenc gyulai kir. törvényszéki titkárt a Kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére a putnoki kir. járásbirósághoz járásbiróvá nevezte ki.

A vármegyei közigazgatási bizottság tagjaivá Beliczey Gézát, Bohnert Józsefet, Csizmadia Andrást, Geiszt Gyulát és dr. Telegdy Lajost választották be.

Esküvő. Nemes Csorba Paula (Békés) és Hortobágyi Jenő (Békéscsaba) házasságot kötöttek.

Búcsúzás

Gyomáról való eltávozásunk alkalmából mondunk Istenhozzádot rokonainknak, jóbarátainknak, jóismerőseinknek és mindazoknak, akik itt tartózkodásunk alkalmával szeretetükkel és támogatásukkal körülvettek bennünket.

Tartsanak meg továbbra is emlékezetükbe és kivánok boldog uj évet

Teket Sándor
és családja.

Tóth Ferencné szegedi nagyasszony 50.000 pengőt hagyományozott, hogy abból a fogadalmi templom előtt diszkutat épittessen a város.

A mezőturiak azt állitják, hogy Madrid vörös parancsnoka, aki most Kléber tábornok nevet visel, mezőturi születésü, Hay Mihály az igazi neve, de Fekete Lajos nevet is bitorol.

Dr. Schauer Gábor szarvasi főszolgabiró január 1-én nyugalomba vonul. A vármegyén befejezett dolognak tartják, hogy dr. Ugrin László vármegyei th. főjegyző lesz a szarvasi főszolgabiró.

Az angolok megegyeznek az olaszokkal a Földközi-tengerre vonatkozóan.

Az ezerarcu ember. A világ leghiresebb átváltozóművészéről, az ezerarcu emberről pompás cikket közöl Tolnai Világlapja uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar irók novelláin kivül számos pompás cikket, riportot, remek folytatásos regényt és közel száz nagyszerü képet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Frigyes királyi herceg december 30-án 80 éves korában meghalt. Az elhunyt főherceget katonai pompával temetik el.

Hankó Mártont, aki feltünést keltő időjóslásaival már nálunk is közismert nevet szerzet magának, egy stockholmi ujság a fizikai Nobel-dijra tartja érdemesnek.

A békésvármegyei vitézek báliát január 16-án Orosházán tartják.

A TÜKÖR januári számával ötödik évfolyamába lép s az aránylag rövid idő alatt páratlan népszerüségre szert tett irodalmi és szellemtudományi folyóirat uj száma minden programmnál többet mond: a magyar irók és tudósok legjobbjainak közremüködésével olyan értékes szemlét ad a magyar olvasó kezébe, amely az ember szellemi életének minden eseményéről tájékoztat. Irodalom, történelem, művészet, szinház, zene, film, ezek az állandó tárgykörei a TÜKÖR-nek s januári számában Bierbauer Virgil, Halász Gábor, Héjjas János, Huszti József, Illés Endre, Keresztury Dezső, Polgár Tibor, Cs. Szabó László s velük együtt még egész sereg kitünő munkatárs gondoskodik arról, hogy érdekes, változatos, de minden izében magas irodalmi szinvonalon álló szórakozást nyujtson a Tükör olvasóinak. Sok szép kép tarkitja a szám lapjait, bizonyságául annak, hogy ma a TÜKÖR a legszebb magyar folyóirat.

A Gyomai Ujság előfizetői kiadóhivatalunkban különleges feltételekkel rendelhetik meg lapunkkal együtt a Franklin-Társulatnak ezt a nagyszabásu folyóiratát. Kiadóhivatalunk az 1937. évi évfolyamra való együttes előfizetésről készségesen nyujt felvilágositást. A TÜKÖR egyre nagyobb tért hódit községünkben előfizetését az uj évfolyam kezdetén minden olvasónknak legjobb meggyőződéssel ajánljuk.

ERDÖS JÓZSEF
HIRDETÉSI
IRODÁJA
BUDAPEST,
TERÉZ KÖRÚT 35
TELEFON: 11-25-58

IGEN TISZTELT ÜZLETFELEINEK

BOLDOG
ÚJ ÉVET
KIVÁN

József főherceg vasárnap Galgamácsán, a kormányzó vadászatán, olyan szerencsétlenül csuszott el egy meredek parton, hogy a bokáját eltörte.

„NEMZETI BÁL"
9-én
az Uri-Kaszinóban

Egy magyar patikus filmsikere. Hogyan lett egy magyar patikus a világ leghiresebb film-zeneszerzője. Erről szól az a rendkivül érdekes cikk, amely a Délibáb uj számában jelent meg. Remek képes rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, novellákat, premierbeszámolókat, pompás filmrovatot, számtalan érdekes riportot és több mint száz képet közöl a 100 oldalas szinházi képeslap. A Délibáb egy száma 20 fillér.

A „Mezőgazdaság" december hó 15-iki száma a sok hasznos apró aktuális ismeretterjesztő között a jó vetésforgó gazdasági jövedelmezőségéről, a jövedelmező kanca- és ludtenyésztésről, a homoki talaj jó erőben tartásáról ir. Roppant érdekes tanulmányt közöl a tejgazdasági kérdések közül arról, hogy miként fertőződik a tej; dus és művészi illusztrációival nemcsak a szakembert, hanem a laikus olvasót is érdekelheti. A Mezőgazdaság kiadóhivatala Budapest, V., Földmivelésügyi Minisztérium. egy alkalommal dijtalanul küld mintaszámot e lapra való hivatkozással.

Korona Hangos Mozgó
Endrőd
1937. január 1-én Ujév napján és 3-án vasárnap 6 és 8 órakor
Nagy világfilm
Viva Villa
Izgalmas történet
Főszereplők:
Wallace Beery, Fay Wray és Katherine De Mille.
A mexikói szabadságharcok legendás hőséuek, a bandavezérből lett diadalmas tábornok Pancho Villának története. Megrázó, a legnagyobb és legjobb amit film adhat.
Villy az őserdők ura
vigjáték
Hangos Magyar Világhiradó.

1937. január 6-án szerdán vizkereszt napján és 10-én vasárnap 6 és 8 órakor.
A világ legdrágább és legtökéletesebb filmje
A víg özvegy
Lehár Ferenc örökszép operettje.
Főszerepekben:
Maurice Chevalier és Jeanette Mac Donald.
A víg özvegy hangosfilmváltozata friss, modern, szellemes és ötletes ragyogó kiállitásu mű lett és nagyvilág sikert ért el. Minden idők legnagyszerűbb produkciója, amelyhez foghatót még sohasem láttak!
Nincs jobb
mint a szerelem
vigjáték
Hangos Magyar
Világhiradókkal.
15 éven felülieknek!

„NEMZETI BÁL"
9-én
az Uri-Kaszinóban.

Publikáció

Zongora tanitás. Gyémánt Erzsébet a zeneművészeti főiskolán végzett okl. zongoratanárnő kellő számú jelentkező esetén hetenkint kétszer átjönne Csabáról Gyomára órákat adni, ugy kezdők, mint haladók részére. Bővebb felvilágositást nyujt Waltmann Miklósné szül. Markstein Ilona Horthy M. u. 17.

Olajos Lajos bornagykereskedőnél az elősmert jó gyöngyösi bornak literje 44 fillér.

Dutkon Lászlónak, a Ladnai Lajos féle 4 és fél kat. hold ugari tanya tőlde eladó. Zrinyi u. 35 sz. 1—2

Özv. Izsó Istvánné Zöldlaposi tanyáján törek van eladó. Lakik Petőfi u. 36. sz. 3—1

20-as kétcsövü vadászfegyver, uri szánkó, 196 tojásos keltetőgép, 3 csöves nangszórót, telepes rádiókészülék eladók. Debreczeni Dénesnél. 2—1

Domokos Albert villanyszerelő és műszerész azonnali belépésre felvesz egy kiszolgálóleányt és tanuló fiukat 4

Kitünő zamatu rizling bor literenkint 56 fillérért kapható **Kerekes Károlynál.** —27

SPITZER DEZSŐ toll-, bőr- és gyapjúkereskedő tudatja a lakossággal, hogy üzletében, **Kossúth-u. 5. sz. alatt** tollat, bőrt és gyapjút a legmagasabb **napi áron vásárol.** — **A téli nyulbőrök mai ára 1 P.** Rendes nagyságú lőbőr darabonként 20 P.

Eladó egy ház a Bocskay uccában, szép nagy gazdasági udvarral, 64 m. h. az endrődi ugaron, egy jó karban levő nádas ház a Baross uccában, 38 m. h., görög álláson, teherrel átveheto, 11 k. h. ugari föld kedvező fizetési feltételek mellett, Varjason 14 m. h. igen olcsó áron, varsányhátan 16 k. h. szép tanyával, a Horthy uton egy középület igen forgalmas üzleti helyen 10.000 pengőért, 5 m. h. a nagytaposi állomás közelében, a legjobb minőségü. Veszek ügyfeleim megbizásából kissebb birtokokat 3 k. h. 115 k. h. ig.

Eladó egy látható irásu irógép 80 pengőért. Érdeklődők forduljanak Izsó Balázs ingatlan forgalmi irodájához.

OLCSÓBB A BOR
mint a szódaviz!
22 fillér
egy liter kadarka vagy fehér fajtiszta ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.
Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.
Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

FIGYELEM!
Őrizze meg az alábbi szelvényt. Tekintse meg karácsony helében a
BERKOVICS műterem kirakatában
látható, névvel ellátott gyermekfényképeket.
Szavazatok alapján döntünk a gyermekszépségverseny dijainak odaitélésében.

Pályázati szelvény.
NÉV
1. .....
2. .....
3. .....

IRJA FEL ezen szelvényre az Önnek legjobban tetsző három gyermek nevét és a szelvényt juttassa el a szerkesztőségbe.
A verseny eredményét a jövő számban közöljük.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: Teket Sándor.

XII. évfolyam, 2. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma 1937 január 9.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Köszöntjük a főispánt

A Nemzeti Egység Párt gyomai szervezetének rendezésében ma zajlik le a „Nemzeti Bál", amely tulnő a szokványos farsangi táncmulatságok keretein. Komoly társadalmi megmozdulás szinhelye lesz ma este az Uri Kaszinó, ahol a baráti együttérzés mellett a nemzeti egység szellemének gyakorlati megvalósitásából is izelitőt fog adni Gyoma község hazafiasan érző közönsége, mely ez alkalommal megkülönböztetett szeretettel várja vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla főispánunkat, akinek körünkben való megjelenése a legnagyobb örömmel tölti el az egész községet.

Örülünk annak, hogy életünk árnyoldalai helyett most az egyszer jókedvet és vidámságot is mutathatunk főispánunk felé, aki egész munkásságát annak szenteli, hogy ez a jókedv és vidámság nemcsak nálunk, hanem az egész megyében állandósuljon és meghozza a békés fejlődés lehetőségét. Törekvéseit eddig a legteljesebb siker koronázta és bizonyosak vagyunk benne, hogy az eredmények ezután sem fognak elmaradni. Erre garanciát nyujt főispánunk kivételes egyénisége, melynek gazdag emberi dokumentumait Gyoma község közönsége is oly előnyösen ismerte meg.

Vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla főispán mindig mint melegen érző, szociálisan gondolkozó ember nyilatkozott meg előttünk és ezeknek a nagyszerü emberi tulajdonságoknak a melegségét éreztük, valahányszor szükségben voltunk és kérő szóval fordultunk az államhatalom gondoskodása felé.

Most, hálánk csekély jeléül, szeretnénk viszonozni azt a sok jót, amit velünk tett. Szeretnénk, ha jól érezné magát körünkben és amikor arra törekszünk, hogy elhalmozzuk a régi magyar vendéglátás minden figyelmességével, a kivételes egyéniségeknek kijáró tisztelettel kérjük, fogadja jószivvel köszöntésünket: Isten hozta, Isten áldja meg a Főispán Urat.

Tisztujitás a református egyháznál

Élénk mozgolódás előzte meg a református egyházi tiszujitásokat. A kialakult pártok kitartottak jelölt jeik mellett. A választás nyugodtan és rendben folyt le. A megválasztott presbiterek mandátuma 12 évre, a többieké 3 évre szól.

A választás eredménye a következő:

Gondnok: Kruchió Lajos 480 szavazattal. Presbiterek: Brassói Greising József 452, V. Kovács Imre 434. Kiss Lajos 405, G. Nagy László 402, Szeretó Lajos 369, Sarkadi Lajos 359, Oláh Sándor 347, Kéri Antal 333. Gecsei Gábor 312. Tanitó-Presbiterek: Kiss István 476, Gecsei Zolián 462. Pót-presbiterek: Győri Antal 476, Pulnoki Antal 472, Molnár Albert 458, Joó László 456, Szilágyi László 446, Bodon Lajos 397, Szilágyi Antal 346, vitéz Biró Endre 339, Erdős Gábor 324. Tanitó-pótpresbiterek: Tari János 466, Varga Pál 465.

Feleskedésük a január 3 iki templomi isteni tiszteleten történt meg.

A január 5 iki presbiteri gyülés egyházi és iskolai elnöknek Bay Józsefet, pénztárnoknak Vincze Endrét, magtárosnak Győri Lászlót választotta meg. Ugyanekkor megalakitották az egyházközségi biróságot, az iskolaszéket és számvevőszéket, gazdasági, belmissziói- és temető-bizottságokat. Temetőgondnok: Papp Zsigmond lett.

A „Nemzeti Bál" megnyitása előtt ünnepélyesen fogadják vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla főispánt

A rendkivül sikeresnek igérkező „Nemzeti Bál" előkészületei nagyban folynak. A rendezőség mindent elkövet, hogy a farsang kiemelkedő és komoly társadalmi megmozdulás számba menő mulatságai hosszu időkre emlékezetessé tegye. Különös gonddal készülnek vitéz dr. Ricsoy Uhlarik Béla főispán fogadására, hogy ezzel is tanujelét adják hálájuknak azért a sok segitségért, amit az elmult nehéz napokban Gyoma község szegényeinek nyujtott.

Vitéz dr. Ricsóy Béla főispán este fél 8 órakor, tilkára: Szironyi V. László kiséretében érkezik Gyomára. A pályaudvarról Sorbán Jenő főszolgabiró lakására hajtat, ahol vacsorán vesz részt, majd átöltözködik és álmegy az Uri Kaszinóba, ahol ünnepélyesen fogadják.

A főbejárat előtt Nemerey Péter, mint a NEP gyomai szervezetének elnöke, G. Nagy László, mint NEP kerületi elnök és dr Kovács János, mint a NEP gyomai szervezetének ifjusági elnöke várják. Az üdvözlő beszédet Nemerey Péter mondja.

Utána a főispán és kisérete a kivonult táncosok sorfala közöit a nagyteremben megy, itt a bejárat előtt ujabb üdvözlésben lesz része. Ezutlal egy szép kisleány: Papp Ilonka köszönti, majd egy mimóza csokrot nyujt át neki.

Amint a főispán a számára emelt pódiumon helyet foglal, dr. Kovács János engedélyt kér a bál megnyitására. Miután az engedélyt a főispán megadta, megkezdődik a tánc, melynek valószinüleg csak a reggeli órák fognak végét vetni.

Gondnok és pénztárnok választás a lutheránus egyháznál

A lutheránus egyháznál a gondnokot és pénztárnokot egy évre szokták megválasztani. Idb. Wagner Ádám 10 évig volt egyfolytában gondnok a lutheránus egyháznál és most egy éve is még nagy többséggel választották meg. A mostani választás előtt azonban Wagner Ádám kijelentette, hogy tovább már nem vállalja a gondnoki tiszteséget, igy Herter Ádám Táncsics-utcai lakost választották meg egy évre gondnoknak és pénztárnoknak Kurtz Mihály régi pénztárnokot választották meg.

Igen nagyszámu tenyészállatot jelentettek be a tenyészállatkiállitásra

A március 17—22. napjain rendezendő országos mezőgazdasági kiállilás és tenyészállatvásár iránt az azon részt venni kivánó gazdák körében máris az előző évek szép sikerü kiállilásai előtti lapaszlalatai meghaladó nagyfoku érdeklődés mutatkozik. Az idei kiállitás korai időpontja miatt a tenyészállatok csoportjában már január 6-án leiár a jelentkezési határidő és ezért az összes hazai neves nagylenyészetek, valamint a fejlett köztenyészeteket magukban foglaló tenyésztő egyesületek siettek jelentkezésükkel részvételüket biztositani. A bejelentések száma már a határidő lejárta előtt az összes tenyészállatcsoportokban meghaladta a tervezett kereteket, ennélfogva a jelentkezési határidőt semmiesetre sem fogják meghosszabbitani.

Az eddig átvizsgált bejelentésekből is már örömmel lehet megállapitani, hogy a kiállitás állattenyésztésünk örvendetes továbbfejlődéséről fog számot adni. A gondosan kiválogatott és felülvizsgált tenyészanyag kivétel nélkül igen magas szintáját képviseli és egészen rendkivüli teljesitményü és tenyészértékü állatok is fognak szerepelni a kiállitáson.

A kiállitás bejelentési határidejét a rendezőbizottság (cime: Budapest, IX., Köztelek utca 8. sz., telefon: 18—79—54) a többi csoportokban február 1-ben állapitotta meg.

Hogyan pótoljuk az elmaradt őszibuza vetéseket

Legány Ödön, a Magyar Növénynemesitők Országos Szövetségének igazgatója irja a Molnárok Lapjában:

Ha valamelyik gazdaságnak okvetlenül szüksége van még buzavetés terüleire, de nem lehet ezután őszi buzát vetni, vagy nem tud megfelelő tavaszi buzavetőmagot beszerezni, akkor esetleg folyamodhatik az én magfagyasztási eljárásomhoz, mely kisegitő eljárás abból áll, hogy fagyos időben koránérő őszi buzafajta vetőmagjai 24—48 óráig fagymentes helyen vizben áztatunk, hogy a mag jól megduzzadjon, de ki ne csirázzon. Ha az megtörtént, akkor kitesszük a fagynak, ellaregeljük kint a szabadban vékonyan ponyvákra, s oit hagyjuk zavartalanul mindaddig, amig az a nedves buzavetőmag csontig össze nem fagy. Ha ez alaposan megtörtént, akkor felszedjük és fagymentes helyen (padláson, magtárban, stb.) ellaregeljük — vékony rétegben, — ahol a csontig fagyott buza felenged. Gyakran gerebiyével forgatva, tavaszig megszárad, amikor az bevsákolható. Ilyen fagyasztott őszi buzavetőmagot kora tavasszal, mint akár csak a tavaszi buzát vethetjük el. Bár ez az eljárás nem biztositja számunkra az őszi buza, vagy a tavaszi buza vetésmennyiségét és minőségét, kisegitésképen ezt is megpróbálhatjuk.

Kilencvenhat esztendős korában meghalt Gyoma legöregebb asszonya,

akiről már 21 éves korában lemondtak az orvosok

Január 4-én 96 esztendős korában meghalt özv. Zöld Gáborne születeti Gaál Erzsébet, aki Gyoma legöregebb asszonya volt. 1841. szeptember 20-án születeti, mint kisgyermek végig élte a szabadságharcot és mint felnőtt szemtanuja volt az azóta elviharzott történelmi időknek. Már 17 éves korában férjhez ment, 49 esztendőt töltött házasságban és 30 esztendőn keresztül mint özvegy éldegélt hugánál, özv. Kiss Dánielnénél, akit 6 éves kora óta ő nevelt fel, mert gyermekei nem voltak.

Özv. Zöld Gáborné 21 éves kora óta betegeskedett, azóta majdnem állandóan asztmaszerü betegség kinozta, nehezen lélegzett és voltak órái, még egészen fiatal éveiben is, amikor az orvosok végkép lemondtak róla. Életben maradását és azt, hogy ezt a hatalmas kort megérhette, kizárólag hugának: özv. Kiss Dánielnének és az ő korábban elrábban elhunyt férjének Kiss Dánielnek, no meg annak köszönhette, hogy egész életében mélyen vallásos életet élt, amely olyan akaraterőt kölcsönzött neki, hogy a legveszélyesebb betegségeket is le tudta küzdeni.

Temetését nagy részvét mellett tartották meg a rokonok és ismerősök gyászoló seregétől körülvéve.

„NEMZETI BÁL"
ma január 9-én
az Uri-Kaszinóban.

TÁRCA

GÁLÁNS KALAND — AZ ALVÉGEN

Valamivel a kommün bukása után, de már a Friedrich-kormány országlása alatt történt, hogy a magántisztviselők kiszámithatatlan sorsa egy kis istenhátamögötti palóc faluba vezérelt, ahol mint egy vámmalom adminisztratív vezetője fejtettem ki igazám közhasznu tevékenységet. Ez abban állt, hogy az őrlési lanusitványokról, — amelyek közöll nem egyszer akadt igazán gyanus származásu és hitelességü is, — pontos kimutatásokat vezettem, s gondoskodtam róla, hogy a malom vámkeresménye a megadott időre pontosan beszállittassék a GOK.-: a Gabonagyüjtés Országos Kormánybizlossága által e célra kijelölt körzeli malomba.

Azok a rendeletek, melyek akkoriban az őrlési forgalmat szabályozták, — csak ugy, mint az összes ilyen természetü hivatalos „kiadványok", olyan nyelven voltak megszerkesztve, hogy azokon még a nadrágos ember is csak nehezen igazodhatott el. Hát még a falu egyszerü népe?! Bizony belekonfundálódhatott volna ezekbe az egymásnak ellentmondó, hézagos, sokszor értelmetlen rendelkezésekbe, — ha hagyiam volna.

Mert én nem hagyiam ám! Főleg a falu népének nőnemü egyedeivel szemben mutatkoztam igen előzékenynek a szövegek helyes magyarázatával, sőt, hogy egészen őszinte legyek, ez az előzékenység, figyelem, talán csak egyetlen egy személyre koncentrálhatott...

Egy fiatal özvegy menyecske volt az illető. Állitólag hadiözvegy. Ez igaz is lehetett, mert állandóan feketében járt, a rossz nyelvek szerint azonban azzal az illetővel, akiért a háboru első évében öltötte magára a gyászt, s aki után a szerint nem is egészen legálisan, csak a jegyző ur érlhető jóindulatából huzta éveken keresztül a hadisegélyt, meg sem volt esküdve. Mindegy. Azért mégis csak ez az asszony volt az egyetlen, aki ebben a kis sárfészekben a modern Európát jelentette a szememben. Kivetkőzve a népies viseletnek az alakot torzitó ruhadarabjaiból, ő már olyan jobb szabásu ruhákban járt, melyek a vonalakat kellően juttatják érvényre, s mert ezeket a vonalakat akkoriban még nem deformálta annyira a divat, mint manapság, hát szebbek is voltak, mint ma. Egyszóval ennek a menyecskének kedveskedtem én a rendeletek szakszerü magyarázatával, — egészen önzetlen alapon — amire volt is szükség. Oly gyakran, oly mennyiségekben őrletett, hogy ha esténként reggelig s reggeltől estig egyebet sem csinált volna, mint kenyeret, meg mákos halukát majszolt volna, hát ötödmagával sem fogyaszthatta volna el. Ez eleinte fel sem tünt nekem, hiszen örültem, hogy láthattam, beszélgethettem vele, amikor azonban megtudtam, hogy a nálam őrölt liszlet spekulációs célokkal hordozgatja Tarjánba, Gyöngyösre, Hatvanba, pokolba, észbe kaptam ám.

Hohó! Hát te az én önzetlen barátságomat ily kalmár módon váltogatod aprópénzre? No akkor máskép beszélünk ám...

A következő őrlést, — persze lanusitvány nélkül — a vám és porláson felül már csak egy csókért voltam hajlandó elvállalni. A másodikat kettőért. S mert szivesen megfizette a lelkem, a harmadikat elvállaltam egy csésze teáért, amit ő maga fog sajátkezüleg szervirozni a saját otthonában, a bubos kemence padkáján.

Hiába no. Üzlet — üzlet.

Egy lényeges körülményt azonban elhalgatott előttem. Azt tudnillik, hogy neki már

„Nemzeti Bál" az Uri-Kaszinóban 1937. január 9-én

A nagyvilág hirei.

XI. Pius pápa sulyos beteg. Életben maradásához kevés a remény. — Rómában aláirták az olasz-angol megegyezést, melylyel sikerült elháritani Europa fölül a háboru veszélyét. — Meghalt Sipőcz Jenő, kereszlyénné lelt Budapest nagynevü őpolgármestere. — Magyaróváról a Kormányzó, XIII. Alfonz spanyol exkirály és a volt központi hatalmak államfőinek képviseliői jelenlétében nagy katonai gyászpompával ellemetlék Frigyes főhercseget a volt monarchia utolsó hadsereg főparancsnokát. — Eckhardt Tibor ujév napján nagy beszédet mondott és összefogást hirdetett a népi politika szellemében. — A szovjet február közepére nagy próbamozgósitást rendelt el európai határain. — Franco tábornok döntő offenzivát indított Madridért, melyet még mindig szivósan tartanak a spanyol kommunisták. — Wilkins kapitány, az ismert sarkkutató ismét tengeralattjáron akar kutató utra menni az északi sarkra. — A budapesti Meteorologiai Intézet megállapitotta, hogy az elmult év időjárása után tarthatatlan az az állitás, hogy az ármentesitések miatt az Alföld kiszáradóban volna.

Kecskemétről 2000 csibe érkezett

A kettreces csibenevelés akciójában megérkezett a második turnusba besorozott 2000 darab csibe, éspedig Kecskemétről.

A csibéket pénteken reggel 5 órakor adták fel Kecskeméten és 10 óra 27 perckor már Gyomára érkeztek. Nemcsak a megrendelők, hanem más érdeklődők is elöltek a kibontáshoz. Dr. Thaisz Lajos gazdasági felügyelő is megtekintette a csibéket és ő is gyönyörködött a jelenlévőkkel együtt a szép csibepéldányokban.

A gondos csomagolás most is lehetővé tette, hogy elhullás nélkül érkeztek meg a csibék.

A legközelebbi szállitmányok január 12-én (Hódmezővásárhelyről 700 drb.), 13-án (Nyiregyházáról 300 drb.) és 15-én (Kecskemétről 1350 drb.) érkeznek.

A kecskeméti keltető központ január 22-re 2000 darab csibének a szállitását vállalná, mig január 29-re ujabb 2000 darabnak a szállitását vállalna.

Felhivjuk az igénylőket, jelentkezzenek azonnal a Hombár szövetkezetnél, hogy a január 22 és 29-re ajánlott csibékre számot tartanak-e?

A csukamájolaj és erőtakarmány előjegyzéseket is megkezdte a szövetkezet.

Az elmult évben 53 lélekkel szaporodott Gyoma lakossága

A községi elöljáróság most készitette el Gyoma 1936. évi népmozgalmi statisztikáját. Született összesen 193 gyermek, (tavaly 240), házasságot kötött 83 pár, (tavaly 80), meghalt 144 ember, (tavaly 225). Természetes szaporodás 53 lélek.

Ha az 1936. évi és az 1935. évi népmozgalmi statisztikákat összehasonlitjuk, feltünően szembeötlik a születések számának nagymérvü csökkenése. Tavaly 45 gyermekkel kevesebb született, mint 1935 ben, ami annal is inkább elszomoritó, mert kétségen kivüli megállapitható, hogy a születések azokban a társadalmi rétegekben csökkentek leginkább, melyek szaporaságukkal eddig egyedül biztositották a magyarság számarányának növekedését. Sajnos, ma már az a helyzet, hogy Gyomán a mezőgazdasági munkásság, a napszámos réteg is csökkentette szaporodását.

Ezzel szemben örvendetes lény, hogy a házasságkötések száma ha minimálisan is, de növekedett.

A halálozások nagymérvü csökkenése valószinüleg arra vezethető vissza, hogy tavaly nem voltak nagyobb mérvü járványos megbetegedések.

HIREK

A Hungária Nyomda közli, hogy Teket Sándor kivált a nyomda kötelékéből és igy vele minden további kapcsolata megszünt a nyomdának.

Vármegyei kinevezések. Vitéz dr. Ricsói Uhlarik Béla főispán dr. Sárossy József közigazgatási gyakornokot, aki hosszabb ideje működik Gyomán és társadalmi életünkben is általános szeretetnek örvend, ib. szolgabiróvá nevezte ki. Dr. Márki Tamás közig. gyakornokot szintén ib. szolgabiróvá, mig dr. Liszonyi Vince főispáni titkárt ib. vm. aljegyzővé nevezte ki.

Jövőre Gyomán rendezik meg a megyei vitézek báliját? Mint ismeretes, az idén Orosházán tartják meg a megyei vitézek hagyományos báliját. Értesülésünk szerint dr. Sorbán jenő főszolgabiró már most azon fáradozik, hogy a jövő évi megyei vitézi bált Gyomán rendezzék meg. Reméljük, hogy utánjárása eredménnyel jár és Gyomát ujabb megbecsülés éri azzal, hogy a legelső magyar rend megyei tagozata nálunk fog találkozót adni tagjainak és a régi magyar hagyományok szellemében itt tesz eleget a farsang vidám és gondtalan követelményeinek.

Közmüvelődés. Kétheti szünet után, szépszámu hallgatóság előtt nyitotta meg ujból Göndös József polg. isk. igazgató az 1937. évi népmüvelődési előadás sorozatot, január 6-án a Kisréti Olvasókörben. A nagy tetszéssel fogadott megnyitóbeszéd után Dr. Komár Gyula állatorvos tartott tanulságos szép ismeretterjesztő előadást, melyet szórakoztató müsor követett. Következő szerdán, január 13-án Dr. Bartha Gusztáv orvos beszél az O.T.I.-val kapcsolatos egészségügyi kérdésekről, az Ipartestület nagy termében, este 7 órai kezdettel.

A szezon egyik legnagyobb sikerü összejövetelnek igérkezik a MANSZ teaestélye. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének gyomai csoportja január 16-án, szombaton este 9 órai kezdettel az idén is megrendezi hagyományos teaestjét, amely a szezon egyik legsikerültebb összejövetelének igérkezik. Az előkészületek már nagyban folynak. Az Uri Kaszinó nagyterme, ahol a teaestet megrendezik, ünnepi diszben várja a közönséget, melynek soraiban Gyoma község egész elit-társadalmát együtt fogjuk látni. Belépődij nincsen. A tea-jegy ára 1 pengő.

---

van egy vőlegénye. Egy csendőr. Igaz, nogy csak olyan szükségescendőr, aki csak a forradalmi idők forgatagában sodródott valahogyan ebbe a tiszles testületbe, s aki a szomszéd falubeli őrsön teljesitve szolgálatot, időnkint fellüzött szuronnyal, töltött puskával, s rendszerint éjszakának évadján járogat el hozzá... udvarolgatni.

Én erről persze nem tudtam. Igy esett, hogy amikor már bizalmasan kettesben üldögéltünk egymás mellett a kemence padkáján, egyik kezünkben a teáscsészével, amelyből a valami „Teafix" névre hallgató micsodából készült nektári szürcsölgettük, a másikban egymás kezét tartva, melyekkel a drótnélküli telegráf mibenlétét sikerült igen eredményesen érzékelteinünk, s egyszerre csak megzörrent az ablak, — egyedül ő volt az, aki megjelent.

Amikor azonban a kopogásnak magyarázatát adta, már rajtam volt a sor. Hogyne. Csendőr, fellüzött szurony, töltött puska, kommün utáni jogrend és személyi biztonság nem a legrózsásabb ausspiciumokat nyujtották ehhez a kis ellopott idyllhez. Szégyen bizony a futás, de — hasznos. Usgyi tehát! Csak ugy-panyókára kaptam magamra a nagykabátot, s azzal ki a farkasordító hidegbe. Az utcakapu felé természetesen nem menekülhettem. A ház végére kerültem hát, s egy szabályos lendülettel átvetve magam a nem tulmagas palánkon, a szomszéd udvarba ugrottam át, hogy oit kerüljek ki az utcára. Ha lehet a kapun, ha nem lehet, hát — fölötte. Csak ebben az idegen udvarban volt érkezésem elgondolkozni a dolgok fölött, hogy hogyan is történi, s egy kicsit nyugodtan nézni szét, hogy hol is vagyok tulajdonképen?

(Folyt. köv.)

Magyar diákok vendégsége Ausztriában. Mindazok az osztrák szülők, akiknek gyermekei a nyári szünidőt Magyarországon töltötték, viszonzásképen gyermekeik magyar pajtásait a Verband der Ungarnfreunde, Wien, I. Kärlnerring 3 rendezésében a karácsonyi szünidőre meghivták Bécsbe. A magyar vendégdiákok és diáknők dec. 28-án délben 12 óra 20 perckor érkeztek Bécsbe, ahol őket a Verband der Ungarnfreunde elnöksége fogadta és üdvözölte. Bécsben a muzeumokat, kulturintézeteket és Bécs egyébb látványosságait tekintették meg. Gondoskodás történt arról is, hogy szinházakban kellemesen szórakozzanak. Mindenről ugy a Verband der Ungarnfreunde, mint az osztrák családok előzékenyen gondoskodtak. A magyar vendégdiákok január 6-án érkeztek vissza otthonukba.

Gyógyszertárszolgálat. **Ünnepnapokon és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a Máday és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a beéri Balogh gyógyszertár tart szolgálatot.**

Hercegnőből ballerina. Erről közöl pompás képekkel illusztrált cikket a Délibáb uj száma, amely 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Remek illusztrált rádiómüsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolókat, novellákat, nagyszerü filmrovatot, érdekes szinházi pletykákat és több mint száz képet talál az olvasó a kilünő szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

A budai hegyek remetéje. Ez a cime annak a rendkivül érdekes cikknek, amely Tolnai Világlapja uj számában jelent meg. A legkiválóbb magyar irók novelláin kivül, számtalan pompás cikket, nagyszerü folytatásos regényt és közel száz remek képet talál az olvasó a népszerü képeslapban, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

A kis lány nagy karrierje. Három évvel ezelőtt egy roszszul öltözött lány állitott be egy párizsi divatszalónba. Modellltervező volt és Budapestről utazott a francia fővárosba. A szegény kislányból három év alatt a leghiresebb párizsi divattervező lett, aki ma már kétszázezer frankot keres havonként. A világhirü tervezőnő több remek modelljének rajzát a Párisi Divat uj száma közli. — A népszerü magyar divatlap egy száma 60 fillér.

A Berkovics műterem

által rendezett

gyermekszépségverseny lezárult.

A beérkezett szelvények összeszámlálása alapján, közöljük a nyertesek nevét.

I. dij 1 drb. 30x40 cm. nagyságú fénykép
Prokai Janika és Tibike 67.
II. dij 1 drb. 24x30 cm. nagyságú fénykép Nagy Tamás 62.
III. dij 1 drb. 18x24 cm. nagyságú fénykép Kocsis Ilonka 41.

Gratulálunk a szerencsés nyerőknek és ezuton kérjük, jelentkezzenek a műteremben.

Meghivó

A MANSz gyomai csoportja 1937. évi január hó 16-án este 9 órai kezdettel az

Uri-Kaszinó nagytermében

TEAESTET

rendez, amelyre Önt és b. családját kedves ismerőseivel együtt szeretettel meghivja a Rendezőség.

Belépődij nincs.

Teajegy ára 1 pengő.

Kedves tagjaink ismerőseik részére meghivókat igényelhetnek az elnökségnél.

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe december 24-től január 6-ig a következő bejegyzések történtek.

Születtek:

Koloh Antalné Herter Rózának leánya, Ella, Veronika, ág. ev., Kruchió Dánielné Timár Veronikának leánya, Róza, rk., Hajdu Imréné B. Kovács Juliannának fia, Lajos, ref., Varga Gyuláné Németh Irén Margitnak fia Gyula, rk.

Házasságot kötöttek:

Ágoston József és Ladnai Mária, Vincze Sándor és Timár Eszter, Szilágyi László és Szántó Piroska.

Meghaltak:

B. Marjai József, 7 napos, ref., özv. Szalóki Jánosné F. Nagy Mária 64 éves, ref., Szvoboda Gabriella 83 éves, rk., özv. Fekete, Imréné Szendrei Mária 85 éves, ref., Babarik Margit 3 éves rk., özv. Zöld Gáborné Gál Erzsébet 97 éves ref.

Szerkesztői üzenet

B. A. Endrőd. Panasz a tanyák között cimü cikkét épen az érdekelt tanyai lakósság érdekében nem közölhetjük, mert csak az ellentéteket éleznénk ki még jobban. Próbáljak meg az illető urakat más uton jobb belátásra birni. Kellő tapintattal bizonyára sikerülni fog közmegelégedésre megoldani az — elismerjük, — sulyos kérdést.

Köszönetnyilvánitás

Mindazoknak, akik felejthetetlen Édes jó Anyánk és Nagyanyánk temetésén részivettek, ezuton mondunk köszönetet

Herdy Család.

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. január 10 én vasárnap 6 és 8 órakor.

A világ legdrágább és legtökéletesebb filmje

A víg özvegy

Lehár Ferenc örökszép operettje.

Főszerepekben:

Maurice Chevalier és Jeanette Mac Donald.

A vig özvegy hangosfilmváltozata friss, modern, szellemes és ötletes ragyogó kiállitásu mű lett és nagyvilági sikert ért el. Minden idők legnagyszerűbb produkciója, amelyhez foghatót még soha sem láttak!

Nincs jobb, mint a szerelem vigjáték

Hangos Magyar Világhiradókkal.

15 éven felülieknek!

Publikáció

Zongora tanitás. Gyémánt Erzsébet a zeneművészeti főiskolán végzett okl. zongoratanárnő kellő számú jelentkező esetén hetenkint kétszer átjönne Csabáról Gyomára órákat adni, ugy kezdők, mint haladók részére. Bővebb felvilágositást nyujt Waltmann Miklósné szül. Markstein Ilona Horthy M. u. 17.

Olajos Lajos bornagykereskedőnél az elősmert jó gyöngyösi bornak literje **44** fillér.

Dutkon Lászlónak, a Ladnai Lajos féle 4 és fél kat. hold ugari tanya földje eladó. Zrinyi u. 35 sz. 1—2

Özv. Izsó Istvánné Zöldlaposi tanyáján török van eladó. Lakik Petőfi u. 36. sz. 3—1

20-as kétcsövü vadászfegyver, uri szánkó, 196 tojásos keltetőgép, 3 csöves hangszórót, telepes rádiókészülék eladók. Debreczeni Dénesnél. 2—1

Domokos Albert villanyszerelő és műszerész azonnali belépésre felvesz egy kiszolgálóleányt és tanuló fiukat. 4

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

SPITZER DEZSŐ toll-, bőr- és gyapjúkereskedő tudatja a lakossággal, hogy üzletében, **Kossúth-u. 3. sz. alatt** tollat, bőrt és gyapjút a legmagasabb **napi áron vásárol. — A téli nyulbőrök mai ára 1 P.** Rendes nagyságú lóbőr darabonként 20 P.

Eladó: 40 kat. hold nagy tanyával és gyümölcsös kerttel az endrődi határban, 5 kat. hold kesejösön vetéssel, 20 hold pőhalmon, 20 hold görögállás-on, 35 hold udvarnokban, 14 hold varjason, 5 hold nagylaposon.

Eladó házak: Bocskay uton 3 szobás nagy gazdasági épületekkel. Baros utcaban egy szép családi ház. Árpádi uton 2 szobás nagy telekkel. Dobó István uton egy kis családi ház 700 P.

Eladó egy 18—36-os Har Par traktor. 1 traktor kocsi 1.5-ös ekével. Keresek kisebb-nagyobb földet az ugaron és 2—2 fertáj kesejösi földet tanyával.

Érdeklődők forduljanak Izsó Balázs ingatlan közvetitőhöz.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz!

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

NYILATKOZAT.

A „Nemzeti Bál" Szervezőbizottságának tudomására jutott, hogy a bál meghivójára felvenni kivánt egyének közül egyesek sajnálatos véletlen folytán kimaradtak. Minthogy e tekintetben a Szervezőbizottságot semmiféle szándékosság vagy tendencia nem vezérelte, ezért az érdekeltektől ezuton is szives elnézést kér.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam. 3 szám. ÁRA 10 FILLÉR Gyoma 1937 január 16.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Félévre 2·60 P, Egész évre 5·20 P
Befizetések postacsekken.
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280
Lapzárta csütörtök este 6 óra
Megjelenik minden szombaton reggel

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64
Telefon 22

Hirdetések díjszabásai:
Egynasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötször hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék. 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetésnél 25 százalék kedvezményt adunk.

Épít a MANSz

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének gyomai csoportja szombaton este tea-estélyt rendez a cigánytelepi vályogvető gödrök lakóinak kitelepítése javára. A cel az, hogy ezeket a szerencsetlen körülmények között élő embereket egészségesebb lakáshoz juttassák. Ez a törekvés meglehetősen ellentétben áll a hivatalos telepitési politikával, amely még ma is előszeretettel ragaszkodik ahhoz, hogy a cigánytelepet benépesitse. Megvalljuk, hogy nekünk a MANSz mozgalma sokkal szimpatikusabb, mert emberibb és sokkal nagyobb szociális érzésről tesz tanuságot. Nem áltatjuk ugyan magunkat azzal, hogy a tea-estély jövedelméből akar egyetlen család kitelepitését és egészségesebb elhelyezését is meg lehetne oldani, de ezuttal nem is ez a fontos, mert nem a MANSz feladata, hogy anyagi alapot teremtsen a végrehajtandó akcióhoz. A MANSz azzal, hogy kiáll demonstrálni a sok száz szegény ember mellett, megteszi a kötelességét. Hogy esetleg anyagilag is a segitségükre siet, ezzel legfeljebb Gyoma község társadalmának elismerését és háláját mélyiti el maga iránt.

Mi minden esetre köszönjük a MANSz-nak, hogy ezt a súlyos problémát oly nemes gesztussal tette magáévá és ezzel példát mutat azok felé is, akiknek elsősorban volna kötelességük, hogy a cigánytelepi vályoggödrök nyomortanyáit minél előbb eltüntessék a föld szinéről. Reméljük, hogy a MANSz nemes gesztusa után ez sem fog sokáig váratni magára.

A református egyház életbeléptette a reverzálist-tiltó rendeletet

Az Urasztalától való eltiltás időtartamának maximuma öt esztendő

A tiszáninneni református egyházkerület őszi közgyülésén szabályrendeletet alkotott a kötelességmulasztó presbiterek és az egyházhoz hütlen házasulók ellen. Most Farkas István püspök és Enyedi Andor dr. egyházkerületi lelkészjegyző az egyházkerület valamennyi presbitériumával hivatalosan közölte a nyomtatásban és nyilvánosságra hozta a két szabályrendelet szövegét. Az első a presbiterekről szóló szabályrendelet. A másik szabályrendelet az egyházi törvényeknek nem engedelmeskedő református vallásu házasulókkal szemben követendő eljárásról intézkedik.

Szembetünő, hogy ez a szabályrendelet — protestáns egyházi főhatóságok reverzális törvényellenes álláspontjának is megfelelően — csupán azt követeli meg a református egyháztagtól, hogy a nemének megfelelő gyermeket neveltesse feltétlenül református vallásban. A szabályrendelet ugyanis azt mondja: Azokat az egyháztagokat, akik házasságkötésüknél a saját nemükhöz tartozó gyermekeiknek a református vallásban való nevelést nem biztositják s igy a hithüségbe, valtásos érzületbe, a törvényszabta egyháztagsági kötelességbe ütköző cselekményt követnek el, fegyelmi eljárás alá kell vonni. Az ilyen cselekményt elkövető egyháztagokat az Urasztalától való eltiltásra itélnek, ami a választás és választhatóság jogától való megfogyasztást is maga után vonja. A jogerős itéletét a legközelebbi istentiszteletet végeztével a szószékről ki kell hirdetni és az egyházközség hivatalos lapjában közzé kell tenni, az Urasztalától eltiltottak nevét pedig minden urvacsoraosztás előtt a szószéken fel kell olvasni.

Az urasztalától való eltiltás időtartamának maximéma öt esztendő. Ezen az időn belül is nyomban hatályát veszti, ha a megbüntetett egyháztag az egész gyülekezet szine előtt a templomban ünnepélyes formában kijelenti, hogy elkövetett bünét megbánta.

* * *

A tiszáninneni egyházkerület eme szabályrendeletét azzal közöljük, hogy ez a debreceni, vagyis a tiszántuli egyházkerületben, amelyhez a mi gyomai egyházunk is tartozik, még nem lépett életbe. Ezek a szabályrendeletek itt most vannak szerkesztés alatt s valószinüleg ez év őszére bocsátjatnak ki.

A községi képviselőtestület viharos jelenetek között megszavazta a járdaépítési hozzájárulás kivetését

Bartolf Mihály kapta meg a gazdasági iskola épitését

Gyoma község képviselőtestülete január 14-éa delelőtt *Kovács Gábor* biró elnöklete alatt és *dr Sorbán Jenő* főszolgabiró jelenlétében népes közgyülést tartott, mely iránt a képviselotestületi tagok körében nagy érdeklődés nyilvánult meg. A nyugodt mederben megindulo tárgyalást csakhamar izgalmas viták váltották fel. Különösen a betonjárdahozzájárulási költségek kivetese és a gazdasági iskola épitésének vállalatba adása körül hangzottak el heves felszólalások, melyek azonban egy pillanatra sem lépték tul a tárgyilagos megitélés határát.

A közgyülést reggel 9 órakor nyitotta meg Kovács Gábor biró.

Beinschrórth Márton napirend előtt szóvátette, hogy a közgyülési meghivókat későn kézbesitik ki, ő is csak tegnap délután kapta kézhez, Ilyen körülmények között nem lehet lelkiismeretesen készülni a közgyülésre. Kérte a főjegyzőt, hogy a közgyülés meghivóinak idejében való kikézbesitéséről gondoskodjék.

Pánczél Emil főjegyző: Rajta leszek, hogy a jövőben minden-

ki idejében kapja meg a meghivót.

Jóváhagyott határozatok

A napirendre áttérve, *Pánczél Emil* ismertette a vármegyei kisgyülés által jóváhagyott képviselőtestületi határozatokat.

A polgári iskola férőhelyének biztositása ügyében a fellebbezést elutasitották, mert a képviselőtestület csak elvi határozatot hozott; a három egyház iskolasegélyezése ügyében hozott határozatot jóváhagyták; a besenyszegi elemi iskola könyvellátására kiutalt 100 pengő hozzájárulást jóváhagyták; a tanyai póstakézbesités tárgyában hozott határozatot jóváhagyták; Anda József trafikbódé felállitása kérdésében hozott trafikbódé határozatot jóváhagyták: az óvodák karbantartási költségeit jóváhagyták; a községi elemi iskolai padok elkészitésére felvett költségelőirányzatot jóváhagyták; a besenyszegi iskolaügyben kiküldött bizottságot elismerték, illetőleg a bizottság kiküldését tudomásul vették; egy állástalan diplomás jegyző elhelyezése ügyében hozott határozatot jóváhagyták; a községi ingatlanok beszonbérbe adását jóváhagyták; vitéz Pajor Gyula részére megállapitott iskolaszéki jegyzői tiszteletdijat jóváhagyták: a gyümölcskiállitás villanyvilágitási költségenek átállalását jóváhagyták; az anyakönyvi hivatal részére egy tüzmentes szekrény bezerzését jóváhagyták.

Következett a besenyszegi iskola keritésénél felmerült többletkiadás fedezésének targyalása. Összesen 31.68 pengő többletkiadás merült fel, amit a képviselőtestület egyhangulag megszavazott.

Vita a betonjárdák költségeinek megtérítése körül

A betonjárda készitési költségeinek megtéritése ügyében *Pánczél Emil* főjegyző terjesztette elő ezután az előljáróság javaslatát.

A főjegyző elmondotta, hogy az 1932-ben alkotott szabályrendelet alapján megállapitott részletek befizetését nem szorgalmazták, mert az egyes vállalati iratok eltünték és igy nem lehetett megállapitani, hogy az érdekelt háztulajdonosokat mekkora fizetési kötelezettség terheli. Ennek pótlására az előljáróság javasolja, hogy egységárakat állapitsanak meg, még pedig olyan formában, hogy

egy négyzetméter járda után 6 pengő, egy négyzetméter kocsibejáróért után pedig 8 pengő jár.

Ennek a felét irják az érdekelt háztulajdonosok terhére azzal, hogy a 6 és 8 pengő közti különbséget, tehát négyzetméterenként

2 pengőt szintén a háztulajdonosok legyenek kötelesek megfizetni.

Egyuttal mondják ki, hogy az igy keletkezett követelés megfizetését osszák el 5 évi egyenlő részletre lehetőleg ugy, hogy a már esedékes első évi részletet az első felszólitás után 30 napon belül, a második részletet a szabályrendeletben megállapitott időben fizessék meg és aki fizetési kötelezettségének 30 napon belül eleget tesz, az 10 szazalékos fizetési kedvezményt kapjon.

A kérdéshez elsőnek Aranyi Mihály szólt hozzá és hangoztatta, hogy az egységárak kivetésének most semmi értelme sincsen, mert az 1932 évben hozott szabályrendeletet, mely a kivetés alapjául szolgál, többen megfellebbezték a közigazgatási bírósághoz. Amennyiben a közigazgatási bíróság a fellebbező javára döntene, ugy az egységárak behajtását ugy sem lehetne végrehajtani. Indítványozta, hogy a fellebbezés sorsának eldöltéig terjenek napirendre az előljáróság indítványa felett.

Pánczél Emil: A közigazgatási bíróság döntéséig 5—6 esztendő is eltelhet. Ennyi ideig nem várhatunk, mert nem lesz miből járdát épitenünk. A behajtandó összegek ugyanis a betonjárdaalap céljait szolgálnák.

Kruchió Lajos kifogásolta, hogy azért m e r t, városszépészeti szempontból az egyes utcákban szélesebbre épitették a járdákat, mint például a Kossuth Lajos utcában, vagy a református templom körül, az érdekelt háztulajdonosok fizessék meg a költségtöbbletet.

Pánczél Emil: Ott, ahol a járdákat az előirt méreteknél szélesebbre épitették, a költségtöbblet minden egyes esetben a községet terheli.

Wagner Marion: mielőtt a tárgyhoz szólt volna, mint ujonnan beválasztott képviselőtestületi tag hangsulyozta, hogy

képviselőtestületi müködését épitő munkára kivánja felhasználni.

Meggyőződése, hogy ugyanez a szándék hatja át a többi képviselőtestületi tagot is.

Ami a betonjárda készités költségeinek megtéritését illeti, kérdés, hogy az 1932-ben alkotott szabályrendeletnek van-e visszaható ereje. Ha van, ugy nem szabad gátat vetni a behajtás elé, mert ezzel a további

TÁRCA

GÁLÁNS KALAND — AZ ALVÉGEM

(2-ik folytatás.)

Megismertem a helyet. Az egyetlen falubeli földbirtokos házának udvarán, kerjében voltam. Ott van ni a lugas is, — igaz, hogy most már téli diszben, — ahol a nyár végén a ház három kisasszonyának emlékkönyvébe irkáltam a verseket. No, ha a lugas itt van, akkor itt vannak a közelben a kutyák is. Ez a gondolat arra késztetett, hogy egy kicsit szaporábban szedjem a lábamat, mert a kutyákat ismertem, de annyira bejáratos a házhoz nem voltam, hogy ők is ismertek volna engem. Ez pedig baj. Nesztelen léptekkel futottam az utca felőli kőkerités felé, fel is tornásztam magamat rá szerencsésen, s csak épen a szöges dróttal volt még némi kis eligazitani valóm, amikor hátulról, mint a fergeteg, rohan ám utánam a két kutya. A Bodri, meg a Saió. A Bodri volt a gyorsabb, de a Sajó az ügyesebb. A vad nekifutásból akkorát ugrott a palánknak, hogy elérte az ég és föld között kapálódzó lábamat, s a nadrágomból egy jó tenyérnyit kihasitott...

Ezt ugyan már csak otthon konstatálhattam, mert abban a pillanatban, amikor ez a váratlan — bár sejtett — inzultus ért, nem törődve vele, hogy hova puffanok a tulsóldalon a vaksötétben, ugy vetettem magam át a kerítésen, hogy még a szöges dróttal se sokat gondoltam.

A baj tehát megvolt. Az egyetlen jó szövetruhám volt az, amiben ünnepeltem, vizitekbe jártam. S tessék: most egy ilyen hatalmas folytonossági hiány éktelenkedik rajta. Szerencse, hogy a kabát a sajátjával volt béletve, s a p—i szabómester innen pótolván a hiányt, olyan szépen dolgozta el a betoldást, hogy ezt még az avatott szem sem vehette észre...

Következő vasárnapon — főnökömmel együtt, — ennek a falubeli földesurnak a házába voltam hivatalos.

Most valamit közbevetőleg meg kell jegyeznem:

Ebben az időben jöttek divatba azok a kis kézimunkával diszitett tálcák, tányérok, hamutartók, melyek rendszerint üvegből készültek, s alája gobelinképek, hímzések, modetrák, rickelicék meg a nagy ég tudta miféle tengeri herkentyük kerültek. Nekem feltünt ugyanis, hogy a ház kisasszonyai, — eladósorban már mind a három, — tüntetőleg fologainak a kezem ügye alá egy ilyen hamutartót, s felettőségtelies pillantásokat váltva egymással, vizsla szemekkel nézegetik jól ismert ruhámat. Es — épen azért, mert nem értettem a dolgot, — szörnyen kényelmetlen volt.

Amikor azután csak ugy lopva, felszemmel, végre egy pillantást vethettem az obskurus hamutartóra, hát észbe kaptam ám. Mert az üveg alatt nem volt egyéb, mint az a tenyérnyi darab szövet, amit szerdán este a Sajó kutya szabott ki a nadragomból. De hogy kidiszitve?! Szép csillagalakra szecessiósan kiollózva, valami nyolc ágra, s a csillag mind a nyolc ágába egy-egy szivelak nyirva...

Ahán! Hát ez izgatja a hölgyek fantáziáját!? No jó.

Fölkeltem székemről, s a napával kezdve egy kicsit magasabb politikai eszmecserét, kezeimet a nadrágom zsebébe süllyesztve járkáltam fel-alá, miközben a derékba szabott zakómat ügyesen olyan magasra sikerült felkapnom a hátamon, hogy a csintalan hajadonok ekkor a hózentragerem mintázásában is gyönyörködhettek, csak azért, hogy igy, tempós léptekkel járkálva, magamat minden oldalról közszemlére téve bebizonyitsam, hogy bár a szövet szine, mintája megegyezik vele, az én ruházatomban a számbavehető területeken semmiféle szakadás, vagy hiányosság nincsen...

Hogy meggyőztem-e őket, nem tudom.

Lehet, hogy rájöttek később, hogy hianyozhat valami valahonnan a nélkül is, hogy ennek nyomát látnánk, mert amint értesültem, azóta már régen férjhez ment mind a három.

Áldásom reájuk.

H. E.

(Vége.)

járdaépítéseket akasztaná meg a képviselőtestület.

Panczél Emil: A kérdésre adható válasz akár igenlő, akár nemleges, mind a két esetben vitatkozás tárgyát képezheti. Annyi azonban bizonyos, hogy mindaddig, míg a szabályrendelet ellen beadott fellebbezés el nem dől, a behajtást nem lehet végrehajtani. Az előljáróság javaslatát tehát nyugodtan megszavazhatja a képviselőtestület.

Arányi Mihály: Megállapitom, hogy a főjegyző ur nem tudott kellő választ adni a feltett kérdésre.

A vita ezzel véget ért és Kovács Gábor biró szavazásr tette fel a kérdést. Névszerinti szavazással 22 szavazattal 10 ellenében elfogadták az előljáróság javaslatát.

Tönkre mennek az egyházak, ha megfizettetik velük a járdaépitési költségeket

A betonjárda hozzájárulási költségeinek kivetése ellen Eiler Mihályné, Wagner Péter, dr. Balázs László, Szabó Margit, özv. B. Kiss Lajosné, Wagner Márton Fiai és a Református Egyház fellebbezést adtak be és kérték, hogy a terhükre kivetett hozzájárulási költségeket töröljék. Az előljáróság javasolta, hogy a fellebbezéseket, mint alaptalanokat, utasitsák el.

Beinschróth Márton szerint közömbös, hogy mit határoz a képviselőtestület, mert a hozzájárulási költségek, tekintettel arra, hogy dologi tehernek számitanak, kizárólag csak azoknak az épületeknek az értékesitéséből volnának behajthatók, amelyek mellett a járda épült. Ezeket az épületeket pedig a hozzájárulási költségek miatt értékesiteni nem lehet. Inditványozta, hogy térjenek napirendre a kérdés felett.

Panczél Emil: Beinschróth ur téved. Igaz ugyan, hogy a betonjárda hozzajarulási költségek dologi tehernek számitanak, de közadók módjára azért behajthatók, ami másszóval azt jelenti, hogy az érdekeltek ingóságaiból is fedezhetők.

Wagner Márton az előljáróság javaslatával szemben inditványozta, hogy legalább a három egyház hozzájárulási költségeit engedje el, mert az egyházak amugyis sulyosan meg vannak terhelve különböző kulturális és egyéb kiadásokkal.

Kruchió Lajos azonositotta magát Wagner Márton felszólalásával és rámutatott arra, hogy

az egyházak válságba kerülnének, ha megfizettetik velük a betonjárda hozzájárulási költségeket.

Panczél Emil: Van egyház, amely ezeket a költségeket befizette. Nem tehetünk kivételt.

Wagner Marton: Ha a képviselőtestület az általam előterjesztett inditványhoz nem járulna hozzá, legalább a templomok körül épitett járda hozzájárulási költségeit engedje el.

A két ellentétes inditvány felett névszerinti szavazással döntöttek és 23 szavazattal 8 ellenében elfogadták az előljáróság javaslatát. Egy képviselőtestületi tag tartózkodott a szavazástól.

A tárgysorozat következő pontjaként — az alispán utasitására — megajánlottak 6000 pengőt a járdaépitések folytatására. Az előljáróság javasolta, hogy ebből az összegből a 665 méter hosszu Árpád utcát lássák el 1 méter széles betonjárdával.

Kruchió Lajos: Miért az Árpád utcát, amikor erre a Mátyás király utcában sokkal nagyobb szükség volna.

Dr. Vincze Endre: Igaza van. Csak mi orvosok tudjuk, hogy mennyire lehetetlenül rossz a Mátyás király utca téglajárdája.

Panczél Emil: Az Árpád utca után a Mátyás király utcára, majd a Bocskai utcára kerül a sor.

Kruchió István: A régi temető mögött elhuzódó 227 méter hosszu utat kellene először betonjárdával ellátni, vagy legalább is téglával beburkolni, mert állitom, hogy ez az utvonal Gyoma egyik legforgalmasabb utja.

Panczél Emil: A 6000 pengőből csak betonjardát lehet épiteni, de annak nincsen semmi akadálya, hogy az Árpád utcából kikerülő téglaanyagból kijavitsuk a régi temető mögötti utat. Különben ilyen célokra 2000 pengőt állitottunk be a költségvetésbe, de ezt az összeget az alispán csak „másodrendü kiadásként" engedélyezte.

Kruchió Lajos: Én ragaszkodom hozzá, hogy a 6000 pengőből a Mátyás király utcát lássák el betonjárdával.

Panczél Emil: Én a magam részéről ehhez is hozzájárulok.

Herter Ádám szavazást kért a két ellentétes inditvány fölött, mire névszerinti szavazással 3 szavazattöbbséggel a Mátyás király utcának betonjárdával való ellátása mellett döntöttek.

A képviselőtestület ezután rátért a gazdasági iskola épitésének vállalatba adására.

Bartolf Mihály kapta meg a gazdasági iskola epitését

Beérkezett összesen 20 ajánlat, de köztük különböző hiányok miatt többet el kellett útasitani. Igy nem fogadták el Tevan Rezső békéscsabai mérnök, Balázs M. István budapesti épitész, Cako Sándor hódmezővásárhelyi ácsmester, ifj. Sulyok Mihály békéscsabai épitőmester, Rück József budapesti épitőmester, Zolesek Alajos gyulai épitőmester, a Gyomai Hadirokkant Iparoscsoport Borkó György békéscsabai asztalosmester és Csetei János békéscsabai asztalosmester ajánlatát. Maradt Biró Benedek és Fiai asztalosmesterek ajánlata, akik az asztalosmunkákra 5048.60 pengős, ifj. Balog Lajos asztalosmester ajánlata, aki az asztalosmunkákra 5184.81 pengős, Hajbach Adám épitesi vállalkozó ajánlata, aki az összes munkákra 31.496 pengős, Bartolf Mihály épitesi vállalkozó ajánlata, aki az összes munkákra 31106.35 pengős, Takáts Imre endrődi ácsmester ajánlata, aki az ácsmunkákra 7803.24 pengős, Szilágyi Péter asztalos ajánlata, aki az asztalos munkákra 4905.50 pengős, Jenei Bálint ácsmester ajánlata, aki az ácsmunkákra 7352.40 pengős, ifj. Jenei Bálint asztalosmester ajánlata, aki az asztalosmunkákra 5107.25 pengős és végül a Gyomai Épitőiparosok Szövetkezetébe tömörült iparosok ajánlata, akik az összes munkákra 32.297.74 pengős ajánlatot tettek.

Panczél Emil hangsulyozta, hogy mivel a bádogos munkákra nem érkezett ajánlat, de egyéb körülmények miatt is, a közszállitási szabályzat értelmében a munkát csak osztatlanul lehet kiadni, tekintettel arra, hogy a gyomai iparosokat előnyben kivánják részesiteni, az előljáróság javasolja, hogy a gazdasági iskola épitésére Bartolf Mihállyal, mint a legolcsóbb ajánlattevővel kössék meg a szerződést.

A javaslathoz elsőnek Papp Zsigmond szólt hozzá és hangoztatta, hogy a pályázat meghirdetése után különféle állitások kerültek forgalomba, melyek nem valami jó fényt vetnek a mostanában kiadott épitkezések vállalkozójára. Egy ügygyel kapcsolatban állitólag a csendőrséget is foglalkoztatták. Inditványozta, hogy mielőtt az ügyben döntenének, tisztázzák, van-e valami alapjuk ezeknek az állitásoknak.

Panczél Emil: Arról volt szó, hogy a község tulajdonából eloltak bizonyos mennyiségü épületanyagot. Megvizsgáltam az ügyet és kiderült, hogy lopás nem történt. A kérdéses anyagokat, néhány állványalkatrészt Ugrin mérnök úr adta kölcsön.

Wagner Márton arról beszélt, hogy a rágalmokkal már a község tisztviselőinek erkölcsi reputációja érdekében is le kell számolni, mert a közönség csak akkor bizhatik meg vezetőiben, ha azokhoz a gyanunak még a legkisebb ányéka sem tapad. Nem szabad megengedni, hogy a tisztviselőket rágalmakkal illessék és ezért tisztázni kell a dolgot, hogy mindenki lássa: a l a p t a l a n u l gyanusitottak. Egyébként nem helyeselte, hogy a községi épétkezéseket évek óta ugyanaz a vállalkozó kapja meg. Inditványozta, hogy a munkát osszák meg az egyes pályázó szakiparosok között.

Panczél Emil: A jelenlegi körülmények között erre nem ad módot a közszállitási szabályzat. Ami pedig a vádaskodásokat illeti, az ügyet a főszolgabiró úr elé terjesztem és megkérem, hogy tartson vizsgálatot és tisztázza a helyzetet.

Ugrin István mérnök szólalt fel ezután és a vádakat visszautasitotta.

Hosszu vita következett ezután és miután Wagner Márton az előljáróság javaslatával szemben fenntartotta a maga inditványát, Kovács Gábor főbiró szavazásra tette fel a kérdést. Az előljáróság javaslata mellett 18 szavazatot adtak le, Wagner Márton inditványára esett 7 szavazat, mig öt képviselőtestületi tag tartózkodott a szavazástól. Ezek szerint 11 szótöbbséggel

Bartolf Mihály kapta meg a gazdasági iskola épitési munkáját.

A tárgysorozat következő pontjaival gyorsan végeztek. A községi tanitónak használatra dijmentesen átengedett 2—2 hold föld után a jövőben ellenértéket számitanak és azt levonják a fizetésükből. A számvizsgáló bizottságba öt képviselőtestületi tagot küldtek ki éspedig Nemerey Péter takarékpénztári igazgatót, mint elnököt, Lukács Antalt, Béres Mihályt, Erdei Mihályt és Kruchió Istvánt mint tagokat. A testnevelési bizottságba kiküldött három tag mandátumát meghosszabbitották, illetőleg ujra kiküldték őket és igy a testnevelési bizottság képviselőtes-

tületi tagjai ujra Kovács Gábor, Kató Lajos és Bácsi Elek lettek. Kimondották, hogy a Takarékpénztár és a Horthy segélyalap búzakészletét 1937. julius 30-ig az Első Budapesti Gőzmalom telepén helyezik el. A községi állatorvos nyári szabadságának tartamára állandó helyettesről gondoskodtak és az ő dotálására megszavaztak 100 pengőt. A gyámpénztári közös kamatkulcsot 1938 második felére 4-4 százalékban állapitották meg, végül kimondották, hogy a vásártéren minden állatnémnek külön elkeritett részt biztositanak, azonkivül beszereznek egy csigával ellátott hullaszállitó kocsit. Ezek költségeire 1000 pengőt irányoztak elő.

A közgyülés délután 1 órakor ért véget.

A régi magyar farsang hagyományai elevenedtek újra a nagyszerüen sikerült Nemzeti Bálon

mely káprázatos keretek között folyt le

A régi magyar farsang nemes hagyományai elevenedtek meg ujra a Nemzeti Egység Párt gyomai szervezetének rendezésében szombaton este az Uri Kaszinóban megtartott Nemzeti Bálon. Amennyi fény, gondtalan jókedv, szelid virtus a multból még felvillódzik, az mind eleven erővel teljesült ki ezen a bálon, amely a mi küzdelmes napjainkban szebb nem is lehetett volna. Gyoma község és a környék uritársadalma régen látott káprázatos pompával vonult fel az Uri Kaszinóba, ahol a szinek valóságos orgiája fogadta. A piros-fehér-zöld világitás, a girlanderdő, a Nemzeti Egység Párt jelvényeivel diszitett tapéták pompás keretbe foglalták a gyönyörü ruhákban megjelent hölgyeket, akiknek sorait szolid szinekkel tarkitották az urak fekete estélyi ruhái. Később, amikor a jókedv már tetőfokára hágott, előkerültek a szines papirsapkák, a „Nemzeti Bál" felirással diszitett léggömbök, serpentinek kigyózták át keresztül-kasul a nagytermet, konfetti havazott a táncolók fölé, cigánymuzsika, a bárhelyiségből harmonikaszó sirt, ujjongott bele a szivekbe, igazi farsangi hangulatot varázsolva a meseszép éjszakába, amely, sajnos, oly hamar véget ért.

A meghivottak este 9 óra felé kezdtek gyülekezni a bálra és 10 órakor már mindenki együtt volt, amikor vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispán Sorbán Jenő főszolgabiró a felesége, a sógornője és Nemerey Péterné társaságában megérkezett. Az előkelő vendéget a bejáratnál Nemerey Péter takarékpénztári igazgató, mint a NEP gyomai szervezetének elnöke, G. Nagy László földbirtokos, mint a NEP kerületi elnöke, vitéz Madaras Gyula malomigazgató, mint a NEP gyomai szervezetének titkára, Palotás István ref. lelkész, mint a NEP vármegyei szervezetének titkára és dr. Kovács János ügyvédjelölt, majd a rendezőség és a táncosok pompás sorfala között beskalauzolták a számára készitett emelvényre, ahol Nemerey Péter a NEP gyomai szervezetének és csoportjainak, valamint a bálozó közönség nevében üdvözölte. Beszéde során hálás köszönetét fejezte ki azért, hogy e bálon megjelent és ezzel ugy a NEP gyomai szervezetét, mint Gyoma egész közönségét megtisztelte. Külön köszönetet mondott Darányi Kálmán miniszterelnöknek és Ivády Béla ny. miniszternek a NEP országos elnökének, amiért a bál legfőbb védnökségét elvállalni szivesek voltak és képviseletükkel megbizták a vármegye szeretett főispánját.

Az elhangzott üdvözlés után Papp Ilonka, Papp Zsigmond földbirtokos, szobrászmüvész, a „Hombár" elnökigazgatójának szép és kedves leánya Gyoma hölgyközönsége nevében köszöntötte a főispánt, akinek beszéde végén egy gyönyörü, nemzeti szinü szalaggal átkötött mimóza csokrot nyujtott át.

Vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla főispán közvetlen szavakkal köszönte meg a szeretetteljes fogadtatást és legnagyobb megelégedésének adott kifejezést a bál fényes megrendezése fölött. Utána dr. Kovács János ifjuségi elnök kérésére engedélyt adott a bál megnyitására. Pillanatok alatt felsirt a muzsika és megkezdődött a tánc.

Mig a fiatalság mulatott, vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla főispán elbeszélgetett Gyoma és Endrőd vezetőivel, akiknek sorában ott láttuk Gyoma község egész előljáróságát. Harsányi László endrődi főjegyző és Kalmár Imre községi főbiróval az élén az endrődi előljáróság számos tagját és másokat. Éjfél előtt a főispán mégegyszer is megköszönve a szeretetteljes fogadtatást és ismételten is elismerését fejezte ki a bál kitünő megrendezéséért, eltávozott a bálból és az éjféli vonattal elutazott Budapestre.

A főispán távozása után a bál természetesen tovább folyt és csak a késő reggeli órákban ért véget.

Beszámolónk nem volna teljes, ha meg nem emlékeznénk Nemerey Péter és dr. Kovács János rendezői munkájáról. Az ő érdemük, az ő odaadó fáradozásuknak a gyümölcse, hogy a „Nemzeti Bál" nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is kitünően sikerült, de részt kérnek a sikerből Kató Gábor községi tisztviselő, aki a rendezésben segédkezett és Domokos Albert villanyszerelővel együtt az általános tetszést aratott nagyméretü NEP jelvényeket elkészitette. Külön elismeréssel kell megemlékeznünk Domokos Albert villanyszerelő és müszerészről, aki a világitást a legmesszebbmenő gondossággal, kitünő szakértelemmel és felkészültséggel látta el és ki ezzel sokoldalusságáról ismételten bizonyságot tett. A NEP gyomai szervezete bizonyára továbbra is foglalkoztatni fogja a nagyközönséget őszinte megelégedésére és gyönyörüségére.

FELÜLFIZETÉSEK:

30.— P Kner Imre és Endre.

10.— P Maday Aladár, dr. Vincze Endre.

6.— P Kovács János, G Nagy László.

5.— Nemerey Péter, dr. Sorbán Jenő.

4.— P Glück Armin.

3.50 P dr. Bartha Gusztáv, Greiszing József, Iványi István, dr. Legeza Tibor, dr. Neményi Honfi, Schmoll Jenő.

3.— P Hekele László, dr. Tardos Gáspár.

2.— P Göndös József, Hutin Ferenc, dr. Messinger Albert, Pétermann József, dr. Singer István, Spitzer Dezső, dr. Szentjobi Bartha János, Wagner József Wagner Márton.

1.50 P Dukesz Jenő, Oláh Lajos, dr Szász Lajos.

1.— Salgó Sándor, Palotás István.

—.50 fillér: Arany Gusztáv, dr Gaál József, Foky Ferenc, Kerdi Péter, Cs Nagy Dániel.

ADOMÁNYOK:

10.— P Beliczey Géza, Nemzeti Egység Pártja Bp., Tüköry József.

5.— P Grósz Zoltán, Iványi Aladár, Szirácski Sándor.

4.— P. Bay József, Honti Antal.

3.— Bácsi Elek, Dr. Chrisztián Kálmán, Dobosy Károly, Kőszeghy István, Nónay Ferenc, Dr. Molnár Kálmán, Schulek Béla, Ugrin István, Záhonyi Aladár, Sebessy János.

2.— P. Bacsy Géza, Beinschróth Gábor, özv. Lukács Aladárné, Fekete János.

1.40 P. Kovács Dániel, melyekért ezuton is hálás köszönetet mond a Szervezőbizottság.

A Kiss Bálint utcában kigyulladt egy füszerüzlet, a Mikszáth utcában leégett egy gazdálkodó házának melléképülete

Az elmult hét leforgása alatt két tüzeset volt Gyomán.

Január 6-án éjjel fél 3 órakor kigyulladt Kovács Lajos Kiss Bálint utcai füszerüzlete. Szerencsére a tüzet még idejekorán észrevették és elejét vették annak, hogy komolyabb károkat okozzon. A kár igy is tekintélyes. Elégett nagyobb mennyiségü füszeráru, azonkivül a berendezés is megrongálódott. Mintegy 700 pengő értékü áru és felszerelés esett a tüz martalékául.

Három nappal később, jan. 9-én délután 12 és 1 óra között Domokos Antal gazdálkodó Mikszáth-utca 45 számu házából jeleztek tüzet. Mire a tüzoltók kivonultak, a lakóház melléképülete, egy kamraszerü helyiség teteje már egészen lángban állott. Ezt az épületet nem is sikerült megmenteni, de a veszélyeztetett szomszédos épületek felől elháritották a tüzveszélyt.

A kár itt 500 pengő, biztositás révén azonban mindkét tüz okozta kár megtérül. A tüz keletkezésének okát egyik esetben sem sikerült kideriteni.

Meghalt Dobay Ferenc, a „Békés" főszerkesztője

Hetvenhétéves korában január 9-én Gyulán elhunyt Dobay Ferenc, a „Békés" cimü napilap főszerkesztője. Az elhunyt egyik legkimagaslóbb alakja volt a vidéki hirlapirásnak. Évtizedeken keresztül szolgálta a vidéki hirlapirást és

lapját a vidék egyik legjobb napilapjává fejlesztette. Iskoláit Versecen végezte, azután Bécsben kitanulta a könyvnyomtatás és a betüöntés mesterségét, majd visszatért Gyulára, ahol a „Békés" felelős szerkesztője lett. Édesapja halála után főszerkesztővé lépett elő és haláláig maga irányította a lapot.

Dobay Ferenc élénk szerepet vitt a gyulai társadalmi életben. Az ipartestület első elnöke, a Vármegyei Takarékpénztárnak pedig alelnöke volt. Halála az egész megyében őszinte részvétet keltett.

Temetését január 11-én tartották meg óriási részvét mellett.

Méltó emléket Garzó Gyulának!

Alig hihető, hogy van valaki Gyomán, aki ne hallott volna Garzó Gyuláról s ne tudná ki volt és mit jelentett a község életében. Ha netán az ujabb generációban mégis akadna, aki nem tudna felőle, vagy pedig ha nem volna tisztában jelentőségével és kiválóságával, annak ideiktatjuk a Revai lexikonban található ismertetést, amely többek között a következőket mondja:

„Mély gondolkozás, fenkölt irály, ragyogó szónoki erő, buzgó egyházias tevékenység hü lelkipásztori munkálkodás jellemezték, Nagy irodalmi munkásságot fejtett ki a gyakorlati irányu egyházi folyóiratokban, több egyházi lapban; megjelent önállóan is több kisebb müve, de irodalmi müködésének sulypontja a Gyakorlati Bibliamagyarázatok cimü folyóirat, melyet 1881 alapitott s 16 éven át, 1896-ig vezetett s az enemü egyházi munkálatok országos központjává lett."

Magából a tényből, hogy neve benne található az egyik legnagyobb lexiconban, kitünik, hogy Garzó Gyula kiemelkedett a papság átlagából s mint ilyen, egyhaza, a gyomai egyház érdekében egyéniségének megfelelő, értékes munkasságot fejtett ki.

Harsányi Pál békésbánáti esperes a gyomai egyház történetében szintén mint egyik legnagyobb lelkipásztort emliti, kinek idejében az egyhaz, különösképen az iskolázta.ás valóságos aranykorát élte.

Garzó Gyulának egyetlen élő gyermeke van még, Bella, aki teljesen elszegényedett és szembáhyogja miatt teljesen munkaképtelen. Élete nélkülözések közt telik, olyan sorsban, mintha nem is a nagy Garzó Gyula leánya lenne, azé a papé, aki egyházát még utódai iránt is hálára kötelezte.

A gyomai református egyház önmagának s halott nagy lelkipásztora emlékének tartozik vele, hogy elszegenyedett leánya nélkülözéseit ne nézze részvétlenül s anyagi ereiéhez mérten siessen segitségére s hálaját ezáltal is igyekezzék leróni.

GarzóGyula emlékkövére még a háboru előtt gyüjtés indult, azonban az emlékoszlop még ma sem állt. Méltóbb és szebb emléket nem állithat neki az egyház, mintha elárvult és rászoruló leányát rendszeresen segélyezi.

HIRDESSEN LAPUNKBAN!

NAGYVILÁG HIREI

Hárommillió ember betegedett meg Angliában spanyolnáthában. — Kozma Miklós belügyminiszter látogatást tett a szegedi tanyavilagban és kijelentette: rendkivül örül annak, hogy a kisdedovó intézmény az ő hatáskörébe került és arra törekszik, hogy a tanyavilágban és a falvakban minél több kisdedovó létesüljön. — Paróka lesz a bécsi bálok divatja. Bálokban majd parókával jelennek meg a hölgyek. — A földmivelésügyi miniszter hivatalos jelentése szerint országszerte folyik az elmaradt szántás és vetés munkája. — Darányi Kálmán miniszterelnök, aki a karácsonyi szünetet Ausztriában, Badenben töltötte, Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszterrel együtt hétfőn este Budapestre érkezett. Előzőleg a miniszterelnök Bécsben Schuschnigg osztrák kancellárnál és Mandorfer osztrák földmivelésügyi miniszternel, Hóman Bálint pedig Pernter osztrák közoktatásügyi miniszternél tett látogatást. — A német sajtó azzal vádolja meg Francieországot, hogy puccsal el akarja foglalni Spanyol-Marokkót. — A budapesti büntetőtörvényszék Patay-tanácsa kötéláltali halálra itélte Varga Pál ujpesti szegkovácsot, aki a mult év novemberében agyonverte és kirabolta Streisinger Ernő budapesti ocskavaskereskedőt. — Göring porosz miniszterelnök politikai megbeszélésre Mussolinihez utazik Rómába. — A budapesti büntetőtörvényszék Szemák tanácsa megkezdte Kenyeres-Kaufmann Mózes volt országgyülési képviselő bünügyének főtárgyalását. Kenyeres Kaufmann Mózest csalással, okiratthamisitással és azzal vádolják, hogy hamis okiratok alapján lett országgyülési képviselő. — Svájcban kilenc turistát maga alá temetett egy lavina. Eddig hét ember holttestét ásták ki a hógörgeteg alól. Valószinü, hogy az eddig elő nem került két turista is meghalt. — Törökország a békeszerződések értelmében a francia fennhatóság alá került alexandretti és antiókiai szandzsakok megszállására készül. — XI. Pius pápa életereje egyre jobban hanyatlik. Ma már nem titkolják, hogy katasztrófától tartanak. — A magyar buza és tengeri ára lényegesen felette van a világpiaci árszinvonalnak. — A kommunisták megkezdték Madrid kiürítését. — A „Jugoszlovenszki Lloyd" cimü belgrádi lap valamennyi békeszerződés felülvizsgálását követeli. — Óriási hóvihar dühöng Romániában és Bulgáriában. — Rohamosan növekszik a munkanélküliség Csehországban. A lapok leszögezik, hogy februárra háromnegyedmillió lesz a munkanélküliek száma.

HIREK

A Gyomai főszolgabirósag 1936. évi ügyforgalma. A gyomai főszolgabirói hivatal most állitotta össze az 1936. évi ügyforgalomról szóló statisztikai kimutatását. Beiktattak összesen 4476 közigazgatási, 1726 kihágási, 53 hadirokkantügyi, 262 katonaügyi és 6 légoltalmi, összesen 6533 ügydarabot. Elintéztek összesen 17,520 ügyet.

Január 15-én értekezletet tartottak Szegeden az 1937—38. évi menetrendtervezet megvitatása ügyében. A kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter határozata értelmében a MAV szegedi üzletvezetősége értekezletet tartott, melyen az 1937—38. évi menetrendtervezetet tárgyalták le és igyekeztek az egyes községek külön kivánságait honorálni. Sajnos, Gyoma község nem képviseltette magát az értekezleten.

Papp József kormányfőtanácsosi kinevezése. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Papp József épitőmesternek, az Ipartestületek Országos Központja elnökének, közhasznu érdemes tevékenysége elismeréseül a kormányfőtanácsosi cimet adományozta.

Öngyilkos lett Lendvay Sándor gyulai telekkönyvvezető. A Gyomán is jólismert Lendvay Sándor gyulai telekkönyvvezető január 12-én felakasztotta magát és mire ráakadtak meghalt. Tettét azért követte el, mert az utóbbi időben magánéletével kapcsolatban rágalmazó levelekkel árasztották el a várost.

Uj balesetbiztositási veszélyességi táblázatot állit össze az OTI. A balesetbiztositásról intézkedő törvény értelmében az OTI köteles 5 évenként uj balesetbiztositási veszélyességi táblázatot összeállitani, amelynek alapján ujból osztályozzák az egyes üzemeket. Az osztályozásnál természetszerüleg a statisztikai adatok szolgálnak elsősorban alapul, de ezenkivül figyelembe veszik azt is, hogy az egyes foglalkozási ágak balesetelhárítási berendezései terén milyen eredményeket sikerült elérni. Az uj tervezetet véleményezésre megkapta a szegedi kereskedelmi és iparkamara is, ahol az érdekelt vállalatok esetleges észrevételeiket január 14-ig előterjeszthetik.

Murgács Kálmán nyolc népszerü dala zongorára, gyermekek részére. Szerző ma elismerten a legnépszerübb dalköltőnk. Városban, faluban, rádióban éppugy, mint a legkisebb falusi iskolában dalolják szerzeményeit. Most nyolc közkedveltségnek örvendő dalát adta ki csinos füzetben, kezdő zongoristák részére. Aki csak olvasni tudja a kottát és némi gyakorlata van, könnyen játszhatja ezeket a nótákat, mivel minden hangjegy — a zongora iskolákéhoz hasonlóan — számokkal is megjelöli azt az ujjat, mellyel a megfelelő billentyüt le kell ütni. A nóták a tanulóknak nagy örömet fognak szerezni. Ehhez hasonló gyakorlati kotta nem jelent meg az utóbbi évtizedben. A füzet ára 1,60 pengő. Minden könyvkereskedésben kapható.

A gazdák figyelmébe! Az előljáróság hivatalosan közli, hogy a haszonállatok összeirása megkezdődött. Kérik a gazdákat, hogy állatállományukat pontosan diktálják be, mégpedig mindig azon házszám, illetőleg tanyaszám alatt, ahol az állatok tényleg vannak. Az előljáróság hangsulyozza, hogy az összeirás nem az adóztatás céljait szolgálja.

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepnapokon és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a Máday és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a beéri Balogh gyógyszertár tart szolgálatot.

A TURUL Szövetség „Szép mivesség" tőrzse országos pályázatot hirdet oly megzenésitésre alkalmas versre, mely mélió lehet arra, hogy a magyar ifjuság dala legyen. Első dij: 150.— pengő, második dij: 75.— pengő, harmadik dij: 40.— pengő. A részletes tájékoztatást tartalmazó nevezési lapok 50 fillér-ért kaphatók a TURUL Szövetség Fővezérségén (Budapest, VIII., Muzeum-körut 6—8.) Posta 20 fillér.

Pályázati határidő 1937. február 15-ig.

Gyümölcsfák alakító metszéséről, a gesztenyetermelésről, a törpefák ültetéséről, a januárfebruár havi teendőkről, a tavaszi talajmunkákról, trágyázásról, a zöldség és virágkerti teendőkről, a permetezőgépek birálatáról, a madarak téli etetéséről stb. ir képekkel bőven illusztrálva „A MAGYAR GYÜMÖLCS" legujabb száma, melyből lapunkra hivatkozva ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest, IV., Gerlóczy-u. 11.

A Budapesti Nemzetközi Vásár meghosszabbitotta a kedvezményes jelentkezési határidőt január 25 ig.

Kamatmentes hitellel lehet tenyészállatot vásárolni a mezőgazdasági kiállitáson. A kölcsön 18 hónapra szól és azt két egyenlő részletben kell a tenyésztőknek visszafizetni. Az igénybevett hitel kamatmentes, csupán a folyósitásért és kezelésért kell a kölcsöntőke teljes összege után évi 1.5 százalék járulékot a törlesztési részletekkel egyszerre és egy időben megtéríteni.

Azok a magántenyésztők, akik ezt a hitelt igénybe óhajtják venni, igénylésüket az országos mezőgazdasági kiállitás rendezőbizottságának (Budapest IX. Köztelek utca 8.) legkésőbb február hó 25-ig jelentsék be. A tenyészállatvásári hitelt igénybe vevő tenyésztők a bejelentésükben a nevén, lakhelyen, az állatok faján, nemén, számán és a hitelösszegen kivül azt is közöljék, hogy tagja-e az OKH. kötelékébe tartozó valamely szövetkezetnek és rövid tömör formában az ingatlan és ingó vagyonuk, valamint terheik állapotát szintén közöljék. E hitelakció célja az állattenyésztő gazdák részére a kiállitáson vásárolható tenyészállatok beszerzésének megkönnyitése, ezért nem kifejezetten tenyésztési célra történő vásárlásokra e hitel nem igényelhető. A községek és közbirtokosságok ezt a hitelt nem vehetik igénybe.

MEGHIVÓ

A „HONSZ" gyomai csoportja f. év január hó 24-én d. u. fél 2 órakor a csoport helyiségében az alanti tárgysorozattal rendes évi tisztujitó

közgyülést

tart, melyre a tagokat ez uton meghivja és szives megjelenésüket kéri.

TÁRGYSOROZAT:

1) Elnöki megnyitó.
2.) Ügyvezető jelentése.
3.) Pénztárnok jelentése.
4.) Számvizsgáló bizottság jelentése.
5) Határozat a felmentvény megadásáról.
6.) Inditványok.
7.) Tisztujjitás.
8.) Jövő évi költségvetés előirányzat.

Inditványok a közgyülés előtt 8 nappal a csoport ügyvezetőjéhez adandók be.

Bajtársi üdvözlettel:

Gyoma, 1937. január hó 10.

IZSÓ BALÁZS
ügyvezető igazgató.
FEKETE LAJOS
elnök.

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe január 8-tól 14-ig a következő bejegyzések történtnk:

Születtek: Takáts Imréné Hornok Eszternek leánya, Eszter, rk., Barta Lajos Mihályné Kun Rózának leánya, Róza, ref., Varga Albertné Ceglédi Reginának fia Albert — József, ref., Biró Benedekné Gecsei Ilonának leánya, Erzsébet, ref., Munkácsi Lajosné Ceglédi Erzsébetnek leánya, Piroska, ref., Erdei Jánosné Petneházi Rózának leánya, Ilona—Jolán, ref.

Házasságot kötöttek: Szilágyi László és Szántó Piroska.

Meghaltak: özv. Varga Jánosné E Kiss Erzsébet 87 éves ref., özv, Cs. Kovács Sándorné Sági Julianna 75 éves, ref.

Hirdetmény

Az Országos Földhitelintézet eladni szándékozik a gyomai határban, a póhalmi részen fekvő, volt Halmi Péter, Alt Pál, Simon Imre, özv. Ráczi Jánosné, Hornok János, Kozma Mihály és Mihályi József-féle földingatlanokat, esetleg kisebb tagokban is. Az intézet megbizottja **e hó 16-án** (szombaton), **19-én és 20-án** (kedden és szerdán) Gyomán a Holler-féle vendéglőben tárgyal és felvilágositást ad az eladási és fizetési feltételeket illetőleg.

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. január 17-én vasárnap 6 és fél 9 órakor.

Nagy kiállitású izgalmas hangosfilm!

Szudáni őrjárat

Egzotikus dráma.

Szereplők:

Cary Grand, Claude Rains, Gertrude Michael, Kathleen Burke.

Ez a rendkivül érdekes és látványos film a gyarmati hadsereg önfeláldozását és a dzsungelben élő primitiv népek szenvedésének borzalmait hűséggel adja vissza. Erős és izgalmas hatásokon épitett történet.

Dzsungel titkai.
Hol a tigris?
Alvajáró.
Csendet kérünk

vig és kultur filmek.

Hangos Magyar Világhiradók.

„A Békéscsabai Orvosi Kör" 1937 január 19-én keddan fél 8-kor tudományos ülést tart, melyen Dr. Mészáros Gábor igazgató főorvos ad elő „Ujabb irányelvek a diaeteliában" cimen. Utána társas vacsora. A békésmegyei orvosokat mindkettőre szivesen látja az elnökség.

Piaci árak

(Gyomán, 1937. január 13 án.)

Gabonapiac: január 15-én, búza 20 pengő, morzsolt tengeri 10.70 P., árpa 14 P.

Sertéspiac: Hizott sertés (120 kg.-on felül) 0,90 - 0.95, hizott sertés (100 kg.-on alul) 0.85—0.90 pengő kg.-ként, malac 30 pengő páronként, éves süldő 50—80 pengő drb.-ként.

Baromfipiac: Tyuk 1.10 - 1.15, csirke 1.10—1.15, pulyka 1.10, gyöngytyuk 1.30, hizott liba 1.25, hizott kacsa 1.30 pengő kg.-ként, hetes csirke 0.50 pengő páronként, sovány liba 6—9 pengő drb.-ként, sovány kacsa 7—9 pengő páronként, tojás 1.10 pengő kg.-ként és 5—5 és fél fillér drb.-ként.

A pápa diszautója a Budapesti Nemzetközi Vásáron lesz látható.

Országos vásárok: Január 15-én és 16-án Mezőberényben országos állat- és kirakodóvásárt tartanak.

Publikáció

Zongora tanitás. Gyémánt Erzsébet a zeneművészeti főiskolán végzett oki zongoratanárnő kellő számú jelentkezés esetén hetenkint kétszer átjönne Csabáról Gyomára órákat adni, ugy kezdők, mint haladók részére. Bővebb felvilágositást nyujt Waltmann Miklósné szül. Markstein Ilona Horthy M. u. 17.

Olajos Lajos bornagykereskedőnél az elismert jó gyöngyösi bornak literje 44 fillér.

Dutkon Lászlónak, a Ladnai Lajos fele 4 és fél kat. hold ugari tanya földje eladó. Zrinyi u. 35 sz. 1—1

Özv. Izsó Istvánné Zöldfaposi tanyáján török van eladó. Lakik Petőfi u. 36. sz. 2—3

20-as kétcsövü vadászfegyver, uri szánkó, 196 tojásos keltetőgép, 3 csöves hangszórót, telepes rádiókészülék eladók. Debreczeni Dénesnél. 2—2

Domokos Albert villanyszerelő és műszerész azonnali belépésre felvesz egy kiszolgálólányt és tanuló fiukat. 4

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Eladó: 40 kat. hold nagy tanyával és gyümölcsös kerttel az endrődi határban, 5 kat. hold kaszájószőn vetéssel, 20 hold pőhalmon, 20 hold görögálláson, 35 hold udvarnokban, 14 hold varjason, 5 hold nagylaposon.

Eladó házak: Bocskay uton 3 szobás nagy gazdasági épületekkel. Baros utcában egy szép családi ház. Árpád uton 2 szobás nagy telekkel. Dobó István uton egy kis családi ház 700 P.

Eladó egy 18—36-os Har Par traktor. 1 tráktor kocsi 1.5 ös ekével. Keresek kisebb nagyobb földet az ugaron es 2—2 fertáj kaszájósi földet tanyával.

Érdeklődők forduljanak Izsó Balázs ingatlan közvetitőhöz.

A Gyomai Ujság kiadóhivatalában egy kifutó fiú felvétetik.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkerti állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 4. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma 1937 január 23.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra
Megjelenik minden szombaton reggel

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon 22

Hirdetések díjszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A magyar szövetkezés fejlődési iránya

Irta: DR. DARÁNYI KÁLMÁN miniszterelnök, földmivelésügyi miniszter

A szövetkezés gondolatának és a szövetkezeti szervezkedésnek szükségszerűségét és eredményességét ma már világszerte elismerik és vitán felül áll, hogy a magántulajdonra alapitott gazdasági rendben az erők egyesitésének szövetkezeti formája nemcsak bevált, hanem egyenesen nélkülözhetetlen. Tagadhatatlan, hogy a kapitalisztikus fejlődés során a tőkeegyesités a részvénytársaság alakjában a gazdasági haladás, a termelés és vállalkozás célszerű és eredményes eszközének bizonyult és a hatalmas tőkék koncentrációja a nagyipar és a hitelszervezet példátlan fellendülését eredményezte. De éppen annyira igaz, hogy a társulásnak ez a formája nem volt alkalmas arra, hogy a szerény gazdasági erőket, a kisembereket nagyobb gazdasági erőkifejtésre összefogja, a széles néprétegek gazdasági összefogását lehetővé tegye és őket gazdasági tevékenységükben megerősitse és alátámassza. Ezt a hiányt van pótolni a szövetkezés, amelynek létjogosultsága és szükségszerüsége ma már kétségtelen. Az a tény, hogy a szövetkezeti gondolat az egész világon tért hódított és ma már minden országban a kisebb gazdasági egyedek milliói egyesiti különböző szövetkezetek kötelékébe, kétségtelenné teszi a szövetkezeti szervezkedés diadalát. A tapasztalat igazolja, hogy a nagytőke és a tőkés gazdasági rend természetesen kialakuló tulhatalmával szemben a társadalmi egyensuly fenntartásának leghatásosabb eszköze a szövetkezés, amely nem egyéb, mint a nagy tömegek szervezkedési formája a gazdasági érvényesülésért folytatott létküzdelemben.

Ma már felesleges és időszerűtlen a szövetkezeti szervezkedés helyessége és szükségessége körül elméleti vitákat folytatni. Magyarországon is a szövetkezeti hálózat elérte a fejlődésnek azt a fokát, amely mellett a magyar gazdasági élet egyik fontos és lényeges tényezőjeként szerepel a köztudatban. Most már arról van szó és arra kell törekednünk, hogy a szövetkezés ügyét az élet felmerülő szükségleteihez képest továbbfejlesszük, a nagy gazdasági érdekek szolgálatára mentől képesebbé tegyük és a nemzet javára hasznositsuk. A szövetkezeti alakulás terén tekintélyes eredményeket állapithatunk meg két irányban: az egyik a fogyasztási szövetkezet müködése, a másik a hitelszövetkezetek tevékenysége. Nem, mintha e két irányban már nem lett volna semmi tennivaló, mert hiszen a szövetkezeti hálózat mentől nagyobb kiterjesztése, a szövetkezes áldásainak a legkisebb faluba, a legtávolabbi tanyára való eljuttatása állandó és folytatólagos munkát igényel. De tény, hogy e két irányban túl vagyunk a kezdő munka nehézségein és most már az eddigi eredmények alapján meg van adva a lehetősége az egészséges továbbfejlődésnek.

Ellenben fokozott tevékenységre és szervező munkára van még szükség a termelő és az értékesitő szövetkezetek létesitése és terjesztése terén. A kisgazdák bekapcsolása a versenyképes minőségi termelésbe csakis mentől sürűbb termelőszövetkezeti hálózat útján lesz lehetséges, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy a magárahagyott kisgazdatársadalom tervszerű, racionális és eredményes termelésre alig képes. Hogy mit, milyen minőségben és mennyiségben termeljen a kisgazda, azt az értékesités mai nehézségei közepette nem lehet egészen a kisemberekre bizni, már csak azért sem, mert azoknak gazdasági ereje és felkészültsége elégtelen és mert a teljesen önkényes és ötletszerü termelés mellett sok oly produktum áll elő, amely szaporitja a felesleget és nehezíti az értékesitést, vagy pedig szükséges és rentábilis cikkek elől vonja el a talajt. Hogy a termelés terén való szövetkezéssel Magyarországon is milyen nagy eredményeket lehet elérni, azt élénken mutatja a tejszövetkezetek eredményes munkája, amelynek révén a tehénállomány tejelőképessége és a tejtermékek minősége tekintélyes fejlődést ért el. Mezőgazdaságnak átszervezése a minőségi versenytermelés irányában csakis úgy lehet eredményes, ha a kisgazdák nagy tömegeit mentől hamarább termelőszövetkezetbe tudjuk tömöriteni.

Hasonlóan fontos hivatás vár a szövetkezés munkásaira az értékesitő szövetkezetek megszervezése és szaporitása terén is. Számos olyan termék van, amelyet a kistermelő nem tud eljuttatni a piacra, mivel ez rendszerint távolabb esik a termelés helyétől. Az értékesitő szövetkezet rendeltetése, hogy a kistermelők termékeit egybegyüjtve, megszerezze azoknak a kedvezőbb értékesités lehetőségeit. E részben is nagyon áldásos és hálás munka vár a szövetkezés hazai apostolaira. A kormányzat a maga részéről már eddig is mindent megtett és még fokozottabban fog megtenni arranézve, hogy gazdasági tanfolyamokon és a szakoktatás népszerüsitésével felvilágositsa a gazdatársadalom legszélesebb rétegeit — még a tanya népét is — a termelési és értékesitő szövetkezet hasznosságáról. De ebbe a munkába bele kell kapcsolódnia és azt hatályossá kell tennie a magyar intelligenciának is, különösen pedig szövetkezeti vezető férfiainknak, akik a már fennálló szövetkezeti hálózat segitségével eredményesen folytathatják ezt a fontos népnevelő, felvilágositó és oktató feladatot.

De nem nélkülözheti ezt a közremüködést a kormány telepitési politikája sem, amelynek következtében az önálló, megbizható és termelőképes kis gazdasági egyedek száma évről-évre szaporodni fog, de akinek gazdasági munkája is csak akkor lesz eredményes ha körükben a szövetkezés miad nagyobb mértékben el tud terjedni és a termelő- és értékesitő szövetkezetekben gazdasági munkájuk irányitásra, szervezésre és vezetésre talál.

Ime, nagy feladatok és kötelességek hárulnak a magyarországi szövetkezetekre. Szivből kivánom, hogy a magyar nép boldogulása érdekében ez a nehéz munkájuk ismét sikeresebb legyen.

Minden alapot nélkülöznek a tiszántuli református egyházkerületi lelkészfőjegyző választásról megjelent ellenzéki laptudósitások

A „Debrecen" cimü napilap január 9-i számában és néhány budapesti és vidéki ellenzéki sajtóorgánumban célzatos beállitásu cikkek jelentek meg a folyamatban lévő egyházkerületi lelkészfőjegyző választásról. A „Debrecen" például egyik cikkében azt irja, hogy „Darányi Kálmán miniszterelnök jelentéstételre szólitotta fel Vay László főispánt, mert a közigazgatási hatóságok beavatkoznak az egyházkerületi főjegyző választásába."

A hamis beállitásu cikk az első pillantásra is arról tanuskodik, hogy hangulatkeltést óhajtanak csinálni. Különösen hihetetlenül hangzik a cikkben, hogy Darányi miniszterelnök bár kit is fogadott volna a debreceni állitólagos panaszosok közül és hogy ennek nyomán báró Vay főispánt jelentéstételre szólitottak volna fel. Köztudomásu ugyanis, hogy a miniszterelnök a karácsonyi ün-

nepek előtt külföldre utazott több heles szabadságra és csak egy hete tért vissza Budapestre. Ebből nyilvánvaló, hogy hivatalos ténykedést sem fejtett ki és fogadásokat sem eszközölhetett.

Ez az egyetlen adat is jellemzően világítja meg, hogy milyen tendenciózus félrevezetéssel dolgozik bizonyos esetekben az ellenzék.

A református egyház e tisztségének betöltése kapcsán — állítólag — Békésmegye területéről is kiinduló körlevelek tehát nem okvetlen szolgálják ezt a célt, amit valószínűleg jóhiszeműleg szeretnének szolgálni.

A főispán Békésmegye minden községét sportuszodával kívánja ellátni

Régi kívánság, hogy a magyarországi sport valóban nemzeti sport legyen s abba a nagy tömegek is bekapcsolassanak. Különösen nagyon fontos ez az úszó, általában a vizi sportban. Ezen a téren a magyar a világ első nemzete. Békés megyében a vizisport intenzív kultiválására megvannak a természeti adottságok. Nincs azonban a sportkívánalmaknak megfelelő uszoda.

Vitéz dr. Ricsóy-Uhlarik Béla főispán átérezve a kérdés fontosságát, kezébe vette a sportuszodák ügyét

és ennek köszönhető, hogy az Országos Testnevelési Tanács támogatásával azokban a falvakban, ahol bizonyos összeg a költségvetésbe beilleszthető, már 1937. évben felépül a sportuszoda. Igy lesz sportuszoda Körösfarcsán, Békésen, Ujkigyóson és Csorváson. A főispán intenciója az, hogy

az egész vármegyében, minden községben legyen megfelelő uszoda.

Ennek a kérdésnek nemcsak sportszempontból van nagy jelentősége, de szociálhigienikus szempontból is.

Itt van Sirius 1937-es jóslata

A heti posta levelet hozott Sirius mestertől, amelyben szebb és boldogabb ujesztendőt kiván a Gyomai Ujság olvasóinak. Ehez a kívánságához szivből-lélekből csatlakozunk, de levelének egyéb állításáért egyedül és kizárólag a mester viselt minden felelősséget.

Januárra borult, ködös időt, esőt, havat, hóuvást és gyengébb hideget jósol.

Februárban — igy mondja — szemelyes és kritikus napokban lesz részünk, több helyen lesz nagyobb havazás és viharos szelek vonulnak át hazánk felett.

Március meleg napokkal örvendeztet meg, de azért havazni is fog.

Április első felében változó időjárást vár Sirius, de később 20—28 fokos meleg esedékes.

Májusra, amikor az orgona nyilik, választást igér a mester, nyilván képviselőválasztást... 1937-ben nagy háboru nem lesz, csak „belforradalom" négy-öt helyen. Háboru 1942-ben és 1752-ben szakad a világra.

A jövő évi közepes termesert azzal az igérettel kárpotol Sirius, hogy „1940-re még az árvagyermek is buzakenyeret eszik és nem lesz szegény ember." (Igy legyen!)

Végül egy indiszkréciót is elkövet a kitünő időjós, még pedig Julianna holland trónörökösnővel kapcsolatban, aki nemsokára férjhez megy. A mester szerint két gyermeke születik, az első leány, a második fiu lesz...

„A Nemzeti Egység gondolatának nem szabad kialudni a magyar lelkekből"

RICSOY-UHLARIK BÉLA főispán köszönete Gyoma közönségének

Vitéz dr. Ricsóy-Uhlarik Béla, vármegyei főispán, a Nemzeti Egység Párt összes szervezeteihez körlevelet intézett s mint a szervezetek vármegyei elnöke a megkezdett szervezesi munkáknak az eddigit is felülmuló erővel és lelkesedéssel való továbbfolytatását kéri.

Kedves kötelességünknek tartjuk registrálni körlevelének azt a részét, amely lángoló hazaszeretetről, kötelességtudásról oly meggyőző erővel tesz tanuságot:

„A Nemzeti Egység gondolatának nem szabad kialudni a magyar lelkekből. Enélkül nem lesz jobb magyar élet, szebb jövő, revizió, Nagymagyarország. Hazája és a magyar nemzet léte ellen vét az, aki e szük határokon belül élő és magát a magyar fajhoz tartozónak valló legkülönbözőbb társadalmi rétegü embereknek a Nemzet fenntartása és gyarapitása érdekében testvérként való összefogását nem munkálja, vagy annak gáncsot vet. Az egység megteremtésére fokozott szükség van nemzetiségi, vallási és gazdasági értelemben annyira szétaggolt vármegyénkben, munkálásához pedig olyan fanatikusan magyar érzésü emberek kellenek, akik nem ismerik a megalkuvást, a magasztos célokat kátitbe szoritó egyéni érdeket és nem hátrálnak meg az ellenzék támadásai előtt sem.

Elvárom minden Munkatársamtól, hogy önként vállalt nemes kötelességét a Nemzeti Egység keretein belül legjobb igyekezetével teljesitse. Én magam minden erőmet felhasználva és fáradságot nem ismerve azon vagyok, hogy eszméink diadalra jutását elősegitsem, ennek érdekében minden lehetőt megteszek és pedig nemcsak hivatali állásommal járó kötelezettségemből folyólan, hanem az egyetemes nemzeti érdekek iránt érzett hazafiu kötelességemből. Ebben a munkámban

számitok elsősorban az ellenzék által méltatlanul gerinctelennek nyilvánitott vidéki intelligenciára, amelynek éppen müveltsége folytán jobban kell látnia a Nemzet magárahagyatottságát és a nemzeti összefogás szükségességét"

Itt emlitjük meg, hogy a Nemzeti Egység Párt községi szervezetének elnöke, Nemerey Péter takarékpénztári igazgató, vitéz dr. Ricsóy-Uhlarik Béla vármegyénk főispánjától, a január 9-én megrendezett Nemzeti Bálial kapcsolatban a következő köszönő iratot kapta:

„Mégegyszer hálás köszönetemet fejezem ki azért a szives és meleg fogadtatásért, amelyben engem a bál alkalmával részesiteni szivesek voltak.

Nem mulaszthatom el egyuttal gratulációm kifejezni a Rendező Bizottság minden egyes tagjának, ugy a kiállitásban, mint méreteiben oly nagyszerüen sikerült bálhoz, amelyet csak önfeláldozó és szeretetteljes munkával és propagandával lehetett ily nagy sikert jelentően összehozni.

Ismételten elnézést kell egyuttal kérnem, ugy a Rendező Bizottságtól, mint Gyoma Községnek a bálon megjelent közönségétől, hogy az ünnepségen csak uti ruhában jelenhettem meg, azonban sajnálatomra a közeledő eskövőmmel kapcsolatban oly rengeteg elintézni való dolgom volt, amely megkivánta, hogy az éjszakai vonattal tovább utazzam a vasárnap reggel Pesten legyek.

Mégegyszer minden jót kivánva, maradok szivélyes üdvözlettel vitéz Ricsóy-Uhlarik."

Kirendeltséget állitott fel a Külkereskedelmi Hivatal Békéscsabán

Régi kívánsága Békéscsabának, hogy a Külkereskedelmi Hivatal kirendeltséget állitson fel Békéscsabán, ahol az egyre fejlődő gazdasági élet kivánta a kirendeltség felállitását.

Örömmel közöljük, hogy ez a kivánság most teljesült, amennyiben a Külkereskedelmi Hivatal most kirendeltséget állitott fel városunkban. A kirendeltség vezetője Predmerszky Dezső m. kir. külkereskedelmi felügyelő, akinek áldásos, értékes tevékenysége közismert a vármegye gazdaközönsége előtt.

Koszorus Mesterversenyre készül a magyar kézművesiparosság

Az Országos Iparegyesület az év szeptember hó első felében rendezi immár ötödizben az aranykoszorus mesterversenyt az Országos Kézművesipari Kiállitás keretében. A koszorus mesterverseny a magyar kézművesiparosság nagy olimpiász, amelyre már most nagy gonddal készülik remek darabjaikat a koszorus mester cimre pályázó kiváló magyar iparosok. Ennek elősegitése érdekében a magyar kézművesiparosság bizik abban, hogy ugy a közintézmények, mint a magánvállalatok és általában a nagyközönség a remekdarabok elkészitésére a pályázóknak rendeléseket ad fel és igy egyrészt lehetővé teszi kitünő iparosok számára a versenyen való részvételt, másrészről a rendelő is kiállitási mintadarab birtokába jut.

Az Alsófehérkörösi Ármentesítő kötelékébetartozó gazdák 100 ezer pengő öntözési kölcsönt kaptak

Az Alsó-Fehérkörösi Ármentesitő Belvizszabályozó és Vizhasznositó Társulatnak a földmivelésügyi miniszter 100.000 pengőt bocsátott a rendelkezésére abból a célból, hogy ebből az összegből öntözőberendezések létesitésére kölcsönöket nyujtson az érdekeltségébe tartozó gazdáknak.

A kölcsön öt év alatt, öt egyenlő részletben fizetendő vissza, az utánna fizetendő kamat a Nemzeti Bank kamatlába, hozzáadva egy százalékot.

Békésvármegye 1936. évi állatkivitele

Békés vármegyének 1936 évben vasuton és gépkocsin eszközölt állatkivitele az alábbiak szerint alakult. — Kiszállitottak 1236 darab lovat, 17 695 darab szarvasmarhát, 25.779 darab juhot és 89057 darab sertést. A sertéskivitel az 1935. évihez viszonyitva, nagy visszaesést mutat, amennyiben akkor 138 ezer 969 darabot vittek ki. A 49,912 darabnyi csökkenés közel 36 százaléknak felel meg.

Megalakult a Magyar Növénynemesitők Országos Szövetsége

A magyar növénynemesitők érdekeik védelmére és a magyar növénynemesités teljes kifejlesztése céljából, nemkülönben a növénynemesités összhangban való hozatala érdekében szövetségbe tömörültek. A vezetőség a következőképen alakult meg: elnök: Albrecht királyi herceg, tiszteletbeli elnök: báró Harkányi János, alelnök: vitéz Mecsér Endre, ügyvezető alelnök: vitéz Roszner István báró, igazgató: Lengyel Ödön, titkár: dr. Taróci (Szombathelyi) Herbert. A szövetség már összeállitotta a növénynemesitők kataszterét azon célból, hogy nyilvántartsa a magán-növény nemesitők munkáját, őket tudással ellássa, előállitott fajtájukat az elidegenitéstől megvedje.

Az alapszabályok szerint a szövetségnek rendes és pártoló tagjai vannak. — Rendes tag minden növénynemesitő egyén, vagy növénynemesitéssel foglalkozó uradalmi gazdaság, illetőleg részvénytársaság, vagy szövetkezet. Pártolótag minden növénynemesitési üzemmel nem rendelkező, de a növénynemesitési szakban dolgozó, vagy azirányt érdeklődő magyar állampolgár.

A szövetség Budapesten székel. Cime: Magyar Növénynemesitők Országos Szövetsége, Budapest V., Szabadság-tér 10. I. emelet, Orsz. Mezőgazdasági Kamara. Felszólittatnak mindazon növénynemesitő üzemek, vagy növénynemesitéssel foglalkozók, kik még nem léptek be a szövetségbe, hogy azt saját érdekükben mielőbb tegyék meg.

A ketrecben nevelt csirkék etetése

A HOMBÁR szövetkezet által megszervezett csibeakció keretében eddig 7866 darab egynapos csibe érkezett meg. Leszállitanak még 3150 darabot és igy a január 29-i szállitmánnyal együtt 11 000 darab csibe érkezett Gyomára. Két hónap mulva megtudjuk, hogy ebből hány darabot sikerült felnevelni.

Tenyésztőinknek hozzáférhetővé teszük, hogy megismerjék Beinschróth József asztalosmester évek óta jólbevált etetési modszerét.

A ketrecben nevelt csibék etetése

Melegitett, száraz homok. Tört faszén. Köles- és tiszta árpadara. Viz helyett lefölözött aludttej.

36 naptól 4 napos korig

3 rész árpadara
1 „ tengeridara
1 „ zabdara
1 „ búzakorpa

Napközben időnként egy kis kölest adjunk.

Viz helyett lefölözött aludttej.

4-ik naptól 15 napos korig

Ekkor már áttértünk a lefölözött aludttejjel való keverékre.

10 csibe keverékhez kell

5 kg. árpadara.
2 „ tengeridara
1.5 „ zabdara
1.5 „ búzakorpa
25 deka lucernaliszt
10 „ halliszt
10 „ husliszt
10 „ vérliszt
10 „ csontliszt
5 „ kagylódara
5 „ szénsavas mész
5 „ futor.

Az etetés sorrendje:

I. Apró buzaaljat szórunk a homokra.

II. A fenti keverékből egy etetésre elégséges mennyiséget veszünk, azt aludttejjel higra összekeverjük, ebbe *minden csibére egy csepp csukamájolajat* veszünk és jól összekeverjük és kiadagoljuk a vályukba.

A csukamájolajat a csibék 5 napos koruktól kezdve állandóan kapják, és pedig reggel mindjárt, ha a kiszórt búzaaljból már valamennyit felszedegették.

Tört faszenet és durva, esetleg aprókavicsos folyóhomokot állandóan tartsunk a csibék előtt.

III. A napközbeni etetéshez a keverékei már nem higra, hanem sűrűre készitjük, de a tejet minden etetéshez külön és közvetlenül az etetés előtt adagoljuk a keverékhez és azt alaposan elkavarjuk.

Napközben egyszer adhatunk erősen összemorzsolt abált vért is, de csak kis mennyiségben.

Naponta legalább kétszer aludttejjel itassuk meg a csibéket.

Az etetést két óránként végezzük.

5-ik naptól 30 ik napig

A keveréken már változtatunk:

4 kg. tengeridara
3 kg. árpadara.

A többi hozzávaló mind marad a már megadott mennyiségben. Most már megkezdjük a csiráztatott árpa etetését is. Tehát már most kezdhetjük a csiráztatást.

Adjunk naponta egyszer kis mennyiségü reszelt burgondit.

Az etetés beosztása a már ismertetett módon.

30— 5 napig

A keverékünkbe ismét több tengerit adunk, mégpedig nagyobb szemű tengeri darát:

5 kg. tengeri dara
2 „ árpadara

Az előbbi etetéstől csak annyiban térünk el, hogy naponta fokozottabban adjunk buzaaljat vagy szemes árpát.

A 45-ik naptól végig

ismét a tengerit fokozzuk:

8 kg. tengeridara
1 „ árpadara
50 deka zabdara
50 deka korpadara.

Ezt a keveréket adjuk most már végig. Ujjnyi vastagságra és karikára vágott burgondit adunk nekik még napközben és ha van, zöld füvet is. Főtt marhapacalt darálva adjunk, ha hozzájuthatunk, de ebből naponta csak egyszer és keveset adjunk.

Hogy a tengeridarát gyorsabban emésszék a csirkék, főzzük azt meg tiszta vizben, — de csak egy napravalot, mert ha tovább áll, megsavanyodik.

Mennyi bevétel volt az idén nyári idénycikkekből.

A mezőgazdasági nyári idénycikkek kivitele az utóbbi években egyre nagyobb jelentőségre tett szert.

Érdekes kimutatást közölt a napokban a Magyar Statisztikai Szemle néhány idénycikk kiviteléből.

Őszibarackból 1936-ban 1.1 millió pengő értékben vittek ki, 12.339 métermázsa mennyiségben. A cseresznye kivitel értéke 574.000 pengőt tett ki, mennyisége több mint 8000 métermázsa volt. A szilvakivitel értéke 2.9 millió pengőt tett ki, mennyisége 150,000 métermázsa. A földieper, ribizke, egres

Gy. S. C. jelmezbál február 6-án!

görög- és sárgadinnyekivitel értéke megközelítette a 700 ezer pengőt. A friss uborkakivitel értéke 848,058 pengő volt, a friss paradicsomkivitel 1.1 millió pengőt tett ki, míg a zöldpaprika, zöldbab, zöldborsó és a salátakivitel összege megközelítette a 400 ezer pengőt.

A polgári légoltalom

A polgári légoltalomról szóló cikksorozatunkat ajánljuk olvasóink figyelmébe.

I.

A nemzetközi leszerelési konferenciák során az érdekelt hatalmak a bombázó repülés kérdéseiben nem tudtak megegyezni, jobban mondva, egy ország sem akart az ellenséges ország korlátlan bombázásáról lemondani, ugy hogy ma minden állam anyagi erejéhez képest főleg légi haderejét fejleszti, hogy egy esetleges háboru kitörésekor az ellenséges államot már a háboru első óráiban megtámadhassa, annak lakosságát megfélemlithesse, iparát és közlekedési eszközeit, továbbá anyagi segélyforrásait (bányák, termés) tönkre tehesse. A cél az, hogy a hátország anyagi, illetve erkölcsi erejének megsemmisítése, illetve megrendítése által a küzdő hadsereg működése megbénittassék.

Az ország bármely területét érheti légitámadás. Természetes, hogy a költséges repülő haderő drága harcieszközeit nem kunyhókra, egyes tanyákra, vagy falvak ellen fogja fordítani, hanem olyan városok, ipari telepek, közművek stb.-ek ellen, melyeknek szétrombolása nemcsak a hadsereg ellátását, de a polgári lakosság nyugalmas életrendjét, vagyonát és életbiztonságát is igen problematikussá teszi. Ez nem zárja ki azonban azt, hogy a nemzet háborus akaraterejének letörése érdekében az ellenség egyes kisebb községeket is ne vonna bombázás alá. Sőt, ha háboru esetén akármilyen katonai alakulat kerül beszállásolásra, akkor az ellenséges bombázás valószinüsége már igen nagy. Ezért ajánlatos és szükséges is, hogy a légoltalom kérdéseivel mindenütt és mindenki foglalkozzon és hogy a lakosság zöme a védekezés módjaival tisztában legyen.

Országunkat minden oldalról igen nagy mértékben fenyegetik légi támadások. Csehországnak kb. 1400. Oláhországnak kb. 600, Jugoszláviának kb. 800 korszerü repülőgépe áll készen arra, hogy bármely pillanatban országunk felett megjelenjenek. Nyitott kérdés az, hogy a szovjet 4000 korszerü repülőgépét vajjon ki ellen fogja felhasználni?

A légvédel i törvény azt célozza, hogy a polgári lakosságot védje meg a légitámadások ellen. A hadsereg maga gondoskodik a légvédelméről. A polgári légoltalom megszervezésében és minél tökéletesebb kiépitésében nőknek és férfiaknak egyaránt kell résztvenniök. Mindenkinek legegyénibb érdeke, hogy a légoltalom végrehajtásában reáháruló kötelességeket elvégezze, mert saját és embertársainak életét és vagyonát veszélyezteti az, aki e téren mulasztást követ el.

A légitámadás rendesen váratlanul fog bennünket érni. Legjobb esetben, ha a figyelőink jól működnek, 10—15 perc időnk lesz a légitámadás elleni felkészülődésre. Ezért a légoltalmi rendszabályokat már előre ki kell dolgozni, a légoltalom végrehajtó szerveit (figyelők, jelentők, mentők, tüzoltók, műszaki személyzet stb.) már most ki kell választani, iskolázni és begyakorolni. Itt főleg a ifiatalságot (leventék, cserkészek és középfoku iskolák tanulói) fogja a légoltalom vezetősége igénybe venni. Megrongált műszaki berendezések (villany, távbeszélő, viz, gáz) helyreállításánál az érdekelt iparosság jön tekintetbe. Nők a légoltalom-vezetőség irodáiban fognak irnoki, vagy távbeszélő, a mentőhelyeken pedig ápolói szolgálatban alkalmaztatni.

A légoltalom megszervezését ugy kell végrehajtani, hogy az a megadott jelre percek alatt működésbe léphessen. Rögtönzésekre veszély esetén idő nincs.

Vitéz dr. Ricsóy-Uhlarik Béla főispánunk esküvője

Január 21-én fél 12 órakor fényes külsőséggel és előkelő közönség jelenlétében tartotta szeretett főispánunk esküvőjét Inkey Gabrielával a budapesti udvari és várplébániatemplomban.

Az esketési szertartást vitéz nagybányai Horthy Miklósné főméltóságu asszony is végignézte.

Az esküvő tanui Darányi Kálmán miniszterelnök és Inkey József báró voltak. Az esketési szertartást Luksich József veszprémi kanonok végezte.

A nászmenetben láttuk még Kozma Miklós belügyminiszteri, Kállay Miklós volt miniszteri, Pongrácz Jenő gróf gyalai képviselőt a politikusok közül.

A békésvármegyei küldöttségek a két első széksorban foglaltak helyett. A vármegye részéről vitéz dr. Márky Barna alispán, bajczai Beliczey Géza, Harsányi Pál, Csernus Mihály, dr. Tóth Pál, Csizmadia András, dr. Geiszt Gyula, dr. Geiszt Gáspár, vitéz Jánossy Gyula békéscsabai polgármester ültek az első sorban, mögöttük a gyomai járásból dr. Sorbán Jenő főszolgabiró vezetésével Kovács Gábor biró, G. Nagy László és Wagner Márton Gyoma részéről és Harsányi László főjegyző, Timár Imre, Tóth Libor Endrőd részéről. Marschal Ferenc békési főszolgabiró Békés nagyközség négytagu küldöttségével vett még részt.

A templomot zsufolásig megtöltő közönség sorai között láttuk dr. Korossy György volt főispánunkat is.

Mikor az esküvőről hirt adunk, örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy életének e legszebb fordulóján üdvözöljük szeretett főispánunkat, aki a frigygyel elszakithatatlanul a vármegyéé lett. Most már nemcsak hivatása hanem a családi kötelékek is idefüzik nagy örömére a vármegyének, de különösen nekünk, gyomaiaknak, akiken már eddig is annyit segitett és akik most azzal igyekszünk némileg meghálálni a jóságát, hogy az egész község jókivánságát tolmácsoljuk neki. Az Isten sokáig éltesse a legnagyobb boldogságban a mi főispánunkat és fiatal feleségét.

Bővíteni kell a mezőgazdasági kiállítás kereteit

Közöltük már, hogy az idei mezőgazdasági kiállitás tenyészállatcsoportjába a határidőig igen nagyszámu bejelentés érkezett.

A tenyészállatkiállitással kapcsolatban szerepelni fognak a kiállitáson a különböző mezőgazdasági érdekü testületek és intézmények is, a mezőgazdaság különböző üzemei és a kapcsolatos termelési árak, valamint az értékesités szervei, bemutatva működésük módszereit és eredményeit. Ezekben a csoportokban csak február 15-én jár le a jelentkezési határidő, de már mostanig is olyan nagy a résztvenni szándékozók érdeklődése, hogy előreláthatóan legtöbb csoportban bővíteni kell majd a kereteket. Igen sok olyan intézmény és cég jelentkezett, amely eddig még nem szerepelt a mezőgazdasági kiállitáson.

Ismét szerepelni fognak a nagyhirü kisérletügyi intézményeink, azonkivül a földmüvelésügyi minisztérium gazdasági szakoktatási intézményei ez évben is részt vesznek a kiállitáson demonstrációs anyagukkal. Ugyancsak szerepelni fog az Országos Mezőgazdasági Kamara, valamint a Külkereskedelmi Hivatal külön-külön pavillonban nagyérdekü kiállitásával. Feltünést fog kelteni az idén is a zöldmezőkiállitás.

Ezeken az oktató jelegü csoportokon kivül gazdag anyag lesz kiállitva a termény, baromfi, halászati, méhészeti, erdészeti, facsemete, borászati és szőlészeti, háziipari és iparmüvészeti, dohány, mezőgazdasági ipari és élelmiszeripari, valamint a mezőgazdasági gép- és eszközkiállitási csoportokban.

A mult év nagy sikerére való tekintettel, ez évben másodizben vadászati kiállitás is lesz a mezőgazdaság seregszemléjén, amelynek legnagyobb vonzereje a reprezentativ trofeakiállitás lesz. Ezenkivül a kiállitás ki fog domboritani a vadászat nagy közgazdasági és idegenforgalmi jelentőségét is.

Ez évben is megrendezik a tenyészállatkiállitás kiegészitéseként a dijazott lovak és szarvasmarhák elővezetését, valamint a nagysikerü lovasmérkőzéseket, különböző látványos lovasmutatványok bemutatását és fogatok előhajtását.

A kiállitás kereteihez kapcsolódva minden hazai kutyafajtát felölelő kutyabemutató, továbbá rendőrkutyaverseny és vadászkutyabemutató is lesz.

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztarecepteket megkapja, ha még ma kéri a Dr. OETKER-féle világhirü FÉNYKÉPES RECEPTKÖNYVET, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: Dr. OETKER A. Budapest, VIII. Conti-utca 25.

Komoly erkölcsi és anyagi siker jegyében zajlott le a MANSz teaestélye

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének gyomai csoportja az elmult szombaton rendezte meg hagyományos teaestjét, mely komoly erkölcsi sikerrel járt és anyagilag is meghozta a kivánt eredményt.

A meghivott válogatott közönség este 8 órakor kezdett gyülekezni az Uri Kaszinó nagytermében, amelyet erre az alkalomra pazar pompával feldiszitett a rendezőség. Kilenc óra felé már zsufolásig megtelt a nagyterem és kezdetét vette a röglönzött műsor, amely a legkomolyabb kulturigényeket is kielégitő számaival az est ténypontja volt.

Dr. Kanyó Tivadarné és Szilágyi Eszfike nyitányként zongorán előadták Ádám: „Ha én király volnék" cimü műdalát, majd Német Gizike szavalt; Komjáthy Jenő: „Magyar" cimü versét adta elő. Mind a két szám szép sikert aratott. Következett Hubay: „Csárdajelenet"-e, melyet Pásztor Maria játszott el zongorán. Utána Feiler Anikó cigányzene kiséretével magyar dalokat énekelt, nagy tetszés mellett. A műsor egyik legkomolyabb száma Váradi Antal és Ábrányi: „Rodostó" c mü melodrámája volt, melyet Nónai Ferenc zongorakisé ete mellett Nónai Ferencné interpretált az egybegyült közönség megujuló tapsai között. Nagy derültséget keltettek Kató József röglönzött humoros versei, amelyekben Gyoma közéletének reprezentánsait figurázta ki. A műsort dr. Kanyó Tivadarné és Szilágyi Esztike zongoranégykezese zárta be. Heidelberg magyar táncszámai adták elő.

Utána a MANSz hölgyei felszolgálták a teát, majd kitünő hangulatvilágitás mellett megkezdődött a tánc, amelynek csak a késő reggeli órák vetettek véget.

A rendezésért Pétermann Józsefnét illeti az elismerés, aki a gyászoló elnöknő helyett egyszersmind a háziasszony tisztét is ellátta. A pompás büffében Nónai Ferencne és vitéz Pajor Gyuláné segédkeztek az ügyhöz mindenképen mélló buzgalommal. Az est technikai lebonyolitása Göndös József polgári iskolai igazgató érdeme.

HIREK

Áthelyezés. Dr. Kómár Gyula járási állatorvost Orosházára helyezték át. Rövid ideig működött dr. Kómár Gyula körünkben, de rokonszenves érintkezési modorával és kiváló állatorvosi szaktudásával annyira megnyerte községünk rokonszenvét, hogy a neki mélló előléptetést jelentő áthelyezéssel Gyoma közönségének őszinte sajnálkozását képezi eltavozása. Dr. Kómár Gyula utóda dr. Horváth Sándor lesz.

Uj jegyző a községházán. A Békési Hirlap irja: Az állástalan okleveles jegyzők elhelyezésére két évvel ezelőtt országosan megindult akció során Békésre került Kovács Sándor okleveles jegyző gyomai lakos, aki azóta a községházán a közigazgatási ügyosztályhoz beosztva, igen értékes munkát végzett, — feltétlenül értékesebbet, mint amennyire a község azt honorálni tudta Ez alatt az idő alatt Kovács jegyző nemcsak feletteseinek elismerését szerezte meg, hanem az ügyes-bajos nagyközönség szeretetét és tiszteletét is, amelyet mindenkor kézséggel és buzgalommal szolgált ki. Most vettük az értesülést, hogy Kovács jegyző szülőhelyére, Gyomára kerül hasonló minőségben. Ez nem csupán anyagi helyzetében jelent előnyös változást, hanem az elhelyezkedésre vonatkozólag is ujabb és biztosabb kilátásokat nyit majd a számára. Békés község sajnálattal és szeretettel bocsátja el Kovács jegyzőt és őszintén kivánja neki, hogy szülőhelyén mielőbb végleges elhelyezkedéshez jusson. Kovács Sándor azóta már el is foglalta uj állását és jelenleg a közigazgatási ügyosztályon dolgozik.

Uj törvényhatósági főállatorvost nevezett ki a miniszter. A földmivelésügyi miniszter Tory Pál törvényhatósági főállatorvost szolgálati érdekből Gyuláról Szolnokra helyezte át és Jász-Nagykun-Szolnok vármegye törvényhatósági főállatorvosi teendőinek ellátásával bizta meg. Helyébe Bujdosó Lajos orosházi járás főállatorvost, a Bujdosó Lajos megüresedett állására Kómár Gyula gyomai járási állatorvost, Gyomára pedig Horváth Imre állatorvosgyakornokot nevezte ki.

Altalános szappan drágulás várható. A nyersanyagok, különösen a zsiradékok árának emelkedése következtében a mosó szappan gyárak az árakat ismételten felemelték. De nemcsak nálunk állapitható meg ez a drágulási folyamat, hanem másutt is. Legutóbb Bécsben az osztrák szappangyárak erre való hivatkozással a szappan árát közel 10 %-kal emelték fel.

A hires bajvivő, Ivanka Oszkár a közelmultban meghalt, de szines életének szellemes és mulatságos kalandjainak emléke tovább él. A többszáz párviadaláról neves Ivánka, regényes koráról rendkivül érdekes cikket közöl Tolnai Világlapja uj száma, mely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal most jelent meg. Érdekfeszitő cikkekben a legkivalóbb magyar irók novelláin kivül, nagyszerü folytatásos regényt és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja száma 20 fill.

NAGYVILÁG HIREI

Mussolini és Göring porosz miniszterelnök megallapodtak abban, hogy nem fogják eltürni a szovjet spanyolországi és földközi tengeri térhóditását. — Lublóváry György, a Vigyázó-Muzeum igazgatója bevallotta, hogy ő lopta el a muzeum hatalmas értékü műkincseit. — A Matin azt irja, hogy az olasz királyi pár májusban Budapestre jön. — A közigazgatási biróság kimondotta, hogy a lapalapitáshoz nem kell miniszterelnökségi engedély. Egyszerü bejelentés kötelezettsége mellett is lehet lapot inditani. — Simonyits Elemér a képviselőház volt alelnöke, a kitünő felsőházi ellenzéki politikus meghalt. — A spanyol nemzeti csapatok elfoglalták Malella kikötőjét és ezzel kézrekeritették a vörösök egyik legnagyobb hadianyag telepét. — Pal jugoszláv kormányzóherceg a Reuter iroda belgradi levelezője előtt kijelentette: nem hiszi, hogy háboru lesz. — Mussolini kijelentett, hogy kulturánknak és létünknek egyetlen közös ellensége van: a bolsevizmus. — Nyugatról Magyarország felé közeledik az influenzajárvány. — Sztalin ellen revolver merényletet követett el volt titkára, akit letartóztóztattak. Sztalin állitólag sulyosan megsebesült. — Borzalmas hideg pusztit Erdélyben és Romániában. Nagyszebenben minusz 24. Kolozsvárott minusz 25 fokot mértek. — A kommunista anarchisták sorozatos bombamerenyleteket követtek el Liszabonban Emberélet nem esett áldozatul, de az anyagi kár nagy. — Hitler garantálja Belgium határainak épségét. — Amerikában, az Egyesült Államok középső tartományaiban nagy árvizkatasztrófa pusztit. Eddig több mint 20 ezer ember a hajléktalanokká váltak száma.

Közmüvelődés

A mult szerdai estéken Göndös József polg. isk. igazgató, dr. Bartha Gusztáv orvos és Fehér István polg. isk. tanár tartottak tanulságos ismeretterjesztő előadásokat a Gyomai Közmüvelődési Egyesület kebelében.

Dr. Bartha Gusztáv jan. 13-án, az Ipartestületben az OTI-val kapcsolatos egészségügyi kérdésekről beszélt. Meggyozo érvekkel, példákkal mutatott rá a Csonkamagyarországi OTI előnyeire — az utódállamokéval szemben. Előadása élénk figyelmet érdemelt.

Január 20-án a Németváros Olvasókörben Fehér István tanár tartott előadást Magyarország a XVI. és XVII. században cimmel.

Fontolmas és szines képekben mutatta be a török uralom alatt szenvedo magyar nép életét, hősi küzdelmét az elnyomatás ellen és a három részre szakitott ország szellemi ipari, kereskedelmi és gazdasági életét.

Előadását a trianoni béke igazságtalansagával és tarthatatlanságával fejezte be.

Január 27-én a 48-as Olvasóban Farago Károly, február 3-án pedig az Egyetértesi Olvasóban Göndös József polg. isk. igazgató tartanak előadast, amelyeket szórakoztató kisérő müsor követ.

Jégszüret — Téli sport

Az enyhe tél már nyugtalanitotta az érdekelteket, hogy az idén üresen maradnak a jégvermek. A jan ári hideg acélos jeget termelt és a jégvermek nagyobb részét 20 centiméteresre hizott jéggel töltötték meg.

Mintegő 5 000 pengőt kerestek a jégvagók és fuvarosok. Hozzavetőleges számitás szerint körülbelül 8300 kocsival, mintegy 1.5 millió kg. jeget tároltak a gyomai jégvermekbe. Ha ennek az egyharmadát számitjuk hasznositónak, akkor egy kilogram jégnek az önköltségi árát egy fillérben kapjuk meg. Összegezve: majdnem ajándékba vehetjük a természet által kapott jeget. — A liget melletti jégpályákon élénk korcsolyázás folyik. A szerdai havazás után a szánkók is előkerültek és azóta vigan folyik a ródlizás is.

Ki hinné, hogy itt, az alföld szivében, mintegy 200 méteres hosszban igaziban is ródlizni lehet. Pedig úgy van és ezt a fiaink egészen természetesnek is találják, hogy ók ródliznak.

A téli sportolóknak állandóan sok nézőjük van Csak az van még hátra, hogy hamarosan megrendezzék a gyomai téli olimpiászt.

De jó lesz sietni, nehogy elolvadjon a jég.

Adományok. Az elmult héten a „Nemzeti Bál"-ra a következő adományok folytak be: dr. Szilágyi Ferenc 3 P., Alapy Andor 3 P., Gróf Bethlen Ödön 10 P.

Január 30-án táncestélyt rendeznek a délmagyarországi gazdatisztek Békéscsabán. A Délmagyarországi Gazdatiszti Kör január 30-án vándorgyülést rendez Békéscsabán. A vándorgyülés tárgysorozatán a gazdatiszti nyugdijtörvény és a gazdatiszti érdekképviselet kérdésének megoldása, a gazdasági tanácsadás és tömegoktatás megszervezése, végül a földreformmal kapcsolatos gazdatiszti problémák megbeszélése szerepelnek. Utána este 8 órai kezdettel a Vigadóban jótékonycélu zártkörü táncmulatságot tartanak, melyre az egész Körösvidék uri közönségét meghivták.

A Gyomai Ujság kiadóhivatalában egy kifutó fiú felvétetik.

Pk. 2056, sz. 1936.
1936. vghtói 250 szám.

Árverési hirdetmény

Dr. Tardos Gáspár Gyoma ügyvéd által képviselt „Áruforgalom" Központi Irodája (csatl.: Nagylétai Hangya szövetkezet 29.83 drb. Parlaiz Sándorné 2000, dr. Vajna György és társai 86.53, Magyar fém és lámpaáru gyárat 34.81, Polnai Péter és dr. Péteri Ferenc 2880, Kovács Manó 150 javára ellen 126 P. 98 f. tőke és több követelése járulékai erejéig a gyomai kir. járásbiróság 1936. évi 691 sz. végzésével elrendelt kielégitési végrehajtást szenvedőtől, 1936. december hó 44-én lefoglalt 1005 P. becsült ingóságokra a gyomai kir. járásbiróság fenti számu végzésével az árverés elrendeltetvén annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20 §-a alapján a fent megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tünő más foglaltatók javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégitési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályu igénykereset folyamatba nincs végr. szenv. lakásán Gyoma Petőfi u. 13 házsz. alatt leendő megtartására határidőül **1937. évi február hó 3 napjának délután 3 órája** tüzetik ki, amikor a biróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságokat a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is — de a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabban csak a végrehajtást szenvedő beleegyezésével, el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikiáltási ára egyezer pengőn felül van, az 5.610/931 M. E. számu rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikiáltási ár egytizedrészét bánatpénzül letesznik.

Gyoma, 1937. évi január hó 19-én.

Villányi Nándor
kir. bir. végrehajtó,
mint birósági kiküldött.

HIRDESSEN LAPUNKBAN!

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepnapokon és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a Máday és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a beéri Balogh gyógyszertár tart szolgálatot.

Meghivó

A Gyomai Önkéntes Tüzoltó Testület f. hó 24-én d. e. 11 órakor a községháza kistanácstermében évi rendes közgyülést tart, melyre tagjait tisztelettel meghivja az Elnökség.

Gyoma, 1937. jan. 21-én.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Évi jelentések.
3. 1936. évi zárszámadás elfogadása, felmentvények megadása.
4. 1937. évi költségvetés jóváhagyása.
5. Esetleges inditványok.
6. Elnöki zárszó

MEGHIVÓ

A „HONSZ" gyomai csoportja f. év január hó 24-én d. u. fél 2 órakor a csoport helyiségében az alanti tárgysorozattal rendes évi tisztujitó

közgyülést

tart, melyre a tagokat ez uton meghivja és szives megjelenésüket kéri.

TÁRGYSOROZAT:

1.) Elnöki megnyitó.
2.) Ügyvezető jelentése.
3.) Pénztárnok jelentése.
4.) Számvizsgáló bizottság jelentése.
5.) Határozat a felmentvény megadásáról.
6.) Inditványok.
7.) Tisztujjitás.
8.) Jövő évi költségvetés előirányzat.

Inditványok a közgyülés előtti 8 nappal a csoport ügyvezetőjéhez adandók be.

Bajtársi üdvözlettel:

Gyoma, 1937. január hó 10.

IZSÓ BALÁZS
ügyvezető igazgató.
PEKETE LAJOS
elnök.

Szerkesztői üzenet

Iparosok, Gyoma: A cipészipari szaktanfolyam záróvizsgájáról szóló cikk későn érkezett, csak a jövő heti számunkban közölhetjük.

Köszönetnyilvánitás!

Mindazoknak, kik felejthetetlen jó férjem

GAÁL LÁSZLÓ

községi kézbesitő végtiszteségén megjelentek és mérhetetlen fájdalmamat vigasztaló szavaikkal enyhiteni igyekeztek, ezuton mondok hálás köszönetet.

özv. Gaál Lászlóné

Hogy él egy hercegi remete. Napoleon császár leszármazottjáról rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompásan illusztrált vándorutakat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolókat, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban, Délibáb egy száma 20 fillér.

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. január 24-én vasárnap 6 és fél 9 órakor.

Látványos és ismeretterjesztő film!

Havasok fia

(Elveszett fiú.)

Dráma.

Főszereplők:

LOUIS TRENKER, MARIA ANDERGAST, MARION MARSCH.

Ez a gyönyörü hangosfilm a hegyek hazáját és a csillogó milliós városokat állitja egymással szembe, amelyben a természet halhatatlan dramáját éljük át. Elejétől végig izgalmas és lenyügöző filmalkotás.

Vegyes csemege

Hihetetlen furcsaságok

vig és kulturfilmek.

Hangos Magyar Világhiradó.

Rendes helyárak:

Piaci árak

(Gyomán, 1937. január 29-én.)

Gabonapiac: búza 20.50 pengő, morzsolt tengeri 11.40 P., árpa 14 P., tökmag 28 P.

Sertéspiac: Hizott sertés (120 kg.-on felül) 0.90 - 0.95, hizott sertés (1.20 kg.-on alul) 0.85—0.90 pengő kg.-ként, süldő (1 éves) 60—70, (fél éves) 35—40 pengő drb.-ként, kismalac 20—24 pengő páronként.

Baromfipiac: Tyuk 1.10—1.15, csirke 1.10—1.15, pulyka 1.10, gyöngytyuk 1.30, hizott liba 1.25, hizott kacsa 1.30 pengő kg.-ként, hetes csirke 0.50 pengő páronként, sovány liba 6—9 pengő drb.-ként, sovány kacsa 7—9 pengő páronként, tojás 1.20 pengő kg.-ként és 6 fillér drb.-ként.

Publikáció

Zongora tanitás. Gyémánt Erzsébet a zeneművészeti főiskolán végzett okl. zongoratanárnő kellő számú jelentkező esetén hetenkint kétszer áljönne Csabáról Gyomára órákat adni, úgy kezdők, mint haladók részére. Bővebb felvilágositást nyújt Waltmann Miklósné szül. Markstein Ilona Horthy M. u. 17.

Olajos Lajos bormagykereskedőnél az elismert jó gyöngyösi bornak literje **44** fillér.

Özv. Izsó Istvánné Zöldlaposi tanyáján törek van eladó. Lakik Petőfi u. 36. sz. 3—3

Domokos Albert villanyszerelő és müszerész azonnali belépésre felvesz egy kiszolgálóleányt és tanuló fiukat. 4

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40** fillérért kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Gróf Tisza István u. 20 szám alatt 2 padlós szobás lakás március 1-re kiadó. 2—1

Nagyon szelid és gyors ló hintóval, szerszámmal, szánkóval eladó. Gyoma, IV. Zrinyi u. 3 sz. 3—1

Eladó egy 2 lámpás, telepes 2 pár fejhallgatós rádió-készülék és egy inga falióra, amely az órákat és negyed órákat üti. Érdeklődők forduljanak Szabadságtér 5 sz. 4—1

Kiss Ballát utca 1 sz. alatt lévő Ladnai Endre féle ház szabadkézből eladó, vagy pedig földért elcserélhető. Értekezni lehet ugyanott. 2—1

Eladó: 40 kat. hold Endrődi ugaron, 20 hold kesejösön, 38 hold görögálláson, 14 hold varjason, 5 hold nagyálláson.

Eladó: egy szép beltelkes lakóház a Bocskay utcában, egy 3 szobás a Baross utcában. Egy 2 szobás az Árpád uton. Egy uj családi ház a Horthy Miklós uton.

Keresek megbizóim részére 15—20 holdas tanyás birtokot.

Érdeklődők forduljanak Izsó Balázs ingatlan közvetitőhöz.

OLCSÓBB A BOR!
mint a szódaviz!

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbéllyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 5. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma 1937 január 30.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Darányi beszélt...

Darányi Kálmán miniszterelnök kedden délelőtt nagy beszédet mondott a kormányzópárt értekezletén. Nagyszerű és mégis annyi józan politikai erővel telitett programmot adott, hogy megnyugvással nézhetünk a jövő elé. Mi, akik ismerjük a falusi kisemberek helyzetét, a legnagyobb hálával fogadjuk mindazt, amit a földreformból visszamaradt terhek enyhítéséről elmondott. Egyharmadával csökkentik a kamatát és törlesztését azoknak a földeknek, amelyeket az ugynevezett Nagyatádi-féle földreform juttatott a kisemberek százezreinek. Kereken négyszázezer sinylődő, már majdnem reményét vesztett kisember sorsát érinti ez a kormányintézkedés, mellyel százhuszmillió tőketartozást elengednek. Trianon óta egyetlen javaslat nem hozott ekkora könnyítést a falu legszegényebb rétegei számára. S ehez még hozzá kell vennünk azt is, hogy akik még e csökkent törlesztést sem tudják fizetni, azoknál a használati díjat is egyharmaddal mérséklik és a falusi kislakásépítő akció által felépített kis házak terheit is különböző teherváltoztatásokkal könnyitik.

De volt a beszédnek egy másik része is, amely teljesen kielégíti a tömegek, elsősorban a falusi intelligencia vágyait.

A miniszterelnök a maga hűvös és mégis melengető hangján visszautasította a vidéki intelligencia ellen elhangzott támadásokat és hangsulyozta, hogy az ország vezetőinek a középosztályból kell kikerülniök. Ez nem egy zárt osztály favorizálását jelenti, mert a miniszterelnök ugyanekkor azt is kijelentette, hogy a középosztályt a népi erőkből kívánja felfrissiteni.

A magyar nép csak helyeselheti ezt a politikát. Már azért is, mert Darányi Kálmán miniszterelnök mindjárt be is bizonyitotta, hogy ez a politika nála nemcsak szónoki forma, hanem olyan gyakorlati követelmény, amelynek megvalósitásához feltétlenül ragaszkodik. Az expozé során mindjárt be is jelentette, hogy a kormány enyhiteni fogja a többgyermekes családok közterheit, ugyanekkor segiteni fogja a sokgyermekes köztisztviselőket. A három és annál több gyermekkel biró köztisztviselő családoknak pótlékát ötven százalékkal felemeli.

Erős és határozott világnézet nyilatkozik meg ebben a politikában, amelyre nyugodtan rábizhatjuk a sorsunkat. A legtisztább fajvédelem az, amit Darányi miniszterelnök csinál. Fajvédelmi politika, amely nem uszit, hanem cselekszik. Őszinte szivből üdvözöljük érte Darányi miniszterelnököt.

A gyomai járás közegészségügyi és népmozgalmi adatai 1936. esztendőben

Egy év távlatából nem lesz érdektelen visszatekinteni járásunk 2 községének az elmult évben lezajlott közegészségügyi és népmozgalmi eseményeire. Száraz statisztikai adatok mellett nagyon tanulságos képek merülnek fel községeink belületéből és ezek bizonyos fényt vetnek a jövőben előttünk álló, mindnyájunkat komolyan érdeklő magyar sorsra, amelynek jobbra, vagy balra fordulása egy újabb ezer év kialakulására döntő befolyásu lehet, illetőleg lesz. A népek nagy világversenyében csak egy testben-lélekben erős, szellemileg és számszerüleg terjeszkedésre képes nemzet tudja megállani helyét, ezen a lehetőségen áll, vagy bukik mindnyájunk nagy álma: a revizió is!

Kormányzatunk felismerte a közegészségügy nemzetmentő nagy fontosságát és minden eszközzel egy erősebb, testileg-szellemileg megedzett, a betegségektől lehetőleg megkimélt nemzedék megteremtésén fáradozik. A tisztiorvosi kar újjászervezése, a községi orvosi vizsgák elrendelése, a bábák ismétlő tanfolyamai, a szülészeti rendtartás új alapokra fektetése, Stefánia anya-, és csecsemő intézetek, falusi egészségházak épitése, jó ivóvizü kutak létesitése, a diftéria, hastifusz, újabban a gümőkór elleni védőoltások bevezetése stb. mindezen nagy nemzeti célt szolgálják. Egy átfogó egyéni és nemzeti egészségvédelem a cél, vagyis: hogy ne várjuk meg, mig valaki megbetegszik, hanem olyan egészséges életkörülményeket teremtsünk, hogy valóban senki se legyen beteg. Ne betegeket gyógyitsunk, hanem a betegségeket győzzük le, illetőleg gyengitsük meg annyira, hogy ne legyenek képesek senkit se megbetegiteni. Ezt a nagy célt pedig a mai fejlett orvos tudomány előbb-utóbb el fogja érni.

Most pedig térjünk rá a tulajdonképeni, cimben jelzett igéretünk beváltására és lássuk, hogyan alakultak a közegészségügyi és népmozgalmi viszonyok a sokak által ócsárolt, de titokban visszasóvárgott 1936-os esztendőben.

Közegészségügyileg kielégitő osztályzatot adhatunk az elmult évnek. Sőt egy kis dicséret is megilleti, mert megkimélt bennünket holmi sulyosabb járványos betegségektől, mint amilyen az influenza, hastifusz, vérhas, vörheny, szamárköhögés. Egyéb „gyermekbetegségek" mint a kanyaró, bárányhimlő, vagy pláne: nyakszirtmerevedés, vagy mindnyájunk réme: a gyermekbénulás sem jelentkezett, mint más időkben tették.

Gyomán a következő fertőző betegségek látogattak meg bennünket az elmult esztendőben: hastifusz 5 esetben (1 halálozással), vérhas 4 (1 hal.), agyhártyagyulladás 1 (1), gyermekágyi láz 2 (1). Halálozás nélkül szerepelt: vörheny 11, diftéria 8, szamárköhögés 33, kanyaró 6, bárányhimlő 15, malária 1, trachoma 2 esetben. A gümőkór 10 áldozatot követelt egy év alatt, ami még mindig sok!

Természetes halálozás 144 esetben szerepelt. Legtöbbször a szivbaj jelentkezett a nagy kaszás képében, 23 esettel, azután a kissé megnyugtatóbb „aggkori gyengeség" 20 esetben, az emésztőszervek betegségei 17 áldozatot követeltek, rákos megbetegedés 13 esetben okozott halált, tüdőgyulladásban 14-en haltak meg, veleszületett gyengeségben 8, rángógörcsben 7 csecsemő pusztult el. Erelmeszesedést csak 2 esetben jelöltek meg haláloknak, de valószinü, hogy a szivbajok okozta halálokok egy része az erek elmeszesedésének számlájára irhatók.

Szerepelt még 3 önakasztás és 3 vizbefullás is a halálokok között.

Az 1936. évi népmozgalom Gyomán különben igy alakult:

Élveszületett 192, elhalt 144 egyén, igy a természetes szaporodás 48.

Halvaszületett 5 gyermek, 1 éven alul 25 gyermek halt el, kb. 13 százalék, ami megnyugtatóan jó eredmény. A fertőzőbetegségben és gümőkórban elhaltak számát már jeleztük. Házasságra 82 pár lépett. (Kevés!).

Összehasonlitásképen Endrőd község adatai a következők:

Fertőzőbetegség közül hastifusz 3 esetből 1 halálozással,

diftéria 12 (1 hal.), vérhas 4 (1), influenza 1 (1), gyermekágyi láz 6 (1). Halált nem okozó fertőzőbetegség volt: vörheny 2, kanyaró 50, bárányhimlő 19, trachoma 19 uj, összesen 155! lépfene 2, malária 7 esetben. A gümőkór 26 áldozatot kivánt. Sok!

Természetes halálokokként szerepelt szervi szivbaj 25, emésztőszervi megbetegedések — köztük béhurut is — 26, végelgyengülés 35, rák 10, tüdőgyulladás 20, agyvérzés 18 esetben.

Élveszületett Endrődön 1936-ban 170! Fájdalmasan kevés! Meghalt 186!!! Tehát a szomszéd falu lakossága 16-tal fogyott!!! 1 éven alul 33 gyermek halt el, csaknem 20 százalék, magas szám! Halvaszületett 9 gyermek. Házasságot 103 pár kötött, 21-gyel több, mint Gyomán.

Ime ilyen szinekkel sikerült megrajzolni járásunk mult évi képét az egészségügyi és népmozgalmi viszonyokról. Helyenként bizony sötétebb szineket mutat ez a kép, de épen ezen árnyékos foltok mutatják meg nekünk, hogy hol kell megkezdenünk a nagy nemzetmentő munkát a magyarság jobb jövője érdekében.

Hisszük, hogy mindannyiunk összefogásával és megértő kormányzatunk segitő kezével rövidesen biztatóbb és élénkebb szinekkel rajzolhatjuk meg már a legközelebbi képet járásunk egészségügyi és népjóléti viszonyairól, amely kép méltóan illeszkedik majd bele egy mindnyájunk által várva-várt erős és boldog „Magyarország" szinpompás térképébe.

Gyoma, 1937. január 28.

Dr. Szilágyi Ferencz
m. kir. tisztiorvos.

RÁKÓCZY IMRE AZ UJ SAJTÓFŐNÖK

Darányi Kálmán miniszterelnök Mikecz Ödön államtitkárt magasabb megbizatása következtében a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetése alól, — érdemes szolgálatairt köszönetét és elismerését nyilvánitva — január 31-iki hatállyal felmentette.

Egyidejüleg Rákóczy Imre miniszteri tanácsost a sajtóosztály vezetésével megbizta

Rákóczy Imrében, a miniszterelnökségi sajtóosztály uj vezetőjében nemcsak a sajtóviszonyok legalaposabb ismerőjét, hanem régi és őszinte barátját üdvözli az egész magyar hirlapirás. A miniszterelnökségi sajtóosztályon tizenöt év óta végez jelentős munkát s hiteng éve mint a sajtóosztály vezetőjének állandó helyettese dolgozott. Ebben a nehéz munkakörben sokszor rendkivüli feladatokat kellett megoldania, s bár minden nyilvános szereplést tartózkodott, sajtókörőknek többször is volt alkalmuk meggyőződni széles koncepciójáról és a sajtó iránti őszinte szeretetéről. Megbizatása nagy nyeresége a magyar sajtónak.

Örökös tb. parancsnokká választották vitéz Madaras Gyulát,

aki távozott az Önkéntes Tűzoltótestület elnöki székéből

Utódja Pánczél Emil főjegyző

A Gyomai Önkéntes Tűzoltótestület január 24-én délelőtt 11 órakor tartotta meg évi rendes közgyülését, a községháza tanácstermében. Az elnök, parancsnok, titkár és pénztáros jelentése, valamint az 1936 évi zárszámadás és az 1937 évi költségvetés jóváhagyása után az elnöklő Arany Gusztáv községi jegyző, parancsnok bejelentette a közgyülésnek, hogy a jövőben — a 180.000/1936. B. M. sz. rendelet értelmében — a község mindenkori főjegyzője egyszersmind a testület elnöke is, vitéz Madaras Gyula elnök tebát távozik a testület éléről.

A továbbiak során méltatta a távozó elnök érdemeit. Rámutatott a testület érdekében 1924 óta kifejtett odaadó munkásságára, majd javaslatára a közgyülés kimondotta, hogy vitéz Madaras Gyula érdemeit megörökitik a jegyzőkönyvben és egyuttal megválasztották örökös tiszteletbeli parancsnoknak. Arany Gusztáv ezután Pánczél Emil községi főjegyzőt, a testület uj elnökét üdvözölte.

Pánczél Emil az üdvözlésre válaszolva, arra kérte a testület tagjait, hogy legyenek segitségére mindnyájan a reá háruló nehéz munkában.

Befejeződött a cipészipari szaktanfolyam

Az ipartestület vezetősége táviratilag üdvözölte Bornemisza Géza iparügyi minisztert

A gyomai cipésziparosok szaktanfolyamának záróvizsgáját január 10-én tartották meg, nagy érdeklődés mellett.

Oláh Lajos ipartestületi elnök üdvözölte a megjelenteket, majd Borbás Béla levizsgáztatta a tanfolyam hallgatóit. A vizsga kitünően sikerült, élénk bizonyitékaként annak, hogy a gyomai cipésziparosok minden tekintetben ragaszkodtak a tanfolyam gyakorlati utmutatásaihoz, hogy közönségük legkényesebb igényeit kielégithessék.

A vizsga befejezése után Borbás Béla a legteljesebb elismeréssel nyilatkozott az eredményről, majd Mészáros Lajos, a tanfolyam hallgatója köszönetét fejezte ki Borbás Bélának fáradozásáért. Az iparosság vezetői egyuttal üdvözlő táviratot küldtek Bornemisza Géza iparügyi miniszternek, aki a tanfolyam megrendezését lehetővé tette.

Végül ujból Oláh Lajos ipartestületi elnök szólalt fel és megnyitotta a tanfolyam hallgatói által rendezett kiállitást, amely nagy érdeklődést váltott ki és a közönség teljes elismerésével találkozott.

A záróvizsga barátságos vacsorával ért véget.

A tanfolyamon résztvettek: Mészáros Lajos, Zöld Dániel, Herter Márton, Biri István, Valach Vince, Diószegi Lajos, Varga István, Schwalm György, Király Sándor, Izsó Elek, Harmati Sándor, Lakatos János, Páyer György, Herter Mihály, Megyeri Sándor, Vatai Lajos, Kun Zsigmond, Németh István, Zöld Lajos, Igrécz Eduárd, Rósz Ádám, Kocsis László, Szabó László és Gyüre István.

Tisztujitó közgyülések

A gyomai társadalmi egyesületek most tartják évi tisztujitó közgyüléseiket, melyekről esetről esetre beszámolunk.

Január 24-én, vasárnap az Uri Kaszinó egészitette ki tisztikarát. Az uj vezetőség névsora a következő: elnök: Bácsy Elek, jegyző: dr. Biró János, ellenőr: Kocsis Gyula, számvizsgálók: Bácsy Géza, Arany Gusztáv és Wagner Péter.

Ugyanaznap a 48-as Olvasókör is közgyülést tartott és kiegészitette tisztikarát. A kiegészitett tisztikar névsora a következő: elnök: Vincze Andor, alelnök: Kocsis Lajos, jegyző: Seprenyi Lajos, aljegyző: Oláh Sándor, gondnok: Nagy Endre, ellenőr: Gaál Endre. Azonkivül ujra megválasztották a tavalyi számvizsgáló bizottságot és a tavalyi választmányt.

A Németvárosrészi Olvasókörben, elnök: Nyitrai Sándor, alelnök: Bartolt Mihály, jegyző: Göttler Imre, gondnok: Haibach Adám, pénztárnok: ifj. Wagner Ádám.

Békésvármegyében a kutak 73 százaléka rossz vizü

A vármegye Közigazgatásibizottságának legutóbbi ülésén Röttler István dr. vm. főorvos a rendes havi jelentése során arról is megemlékezett, hogy az elmult esztendőben tovább folytak a kutvizsgálatok. Ezek szerint a megyei kutak 73 százaléka kifogás alá esik. (Az országban a kutak 75 százaléka rossz vizü). A vizvizsgálatok során 1936-ban hat kutra került rá a Zöldkereszt az „ihatóvíz" feliratu táblája.

Néhány nagyon érdekes adat a világ életéből

A világ élelmiszerfogyasztásának statisztikájából ismertetjük a következő adatokat. A burgonyafogyasztásban Németország vezet, fejenként 475 kilogrammal. Csehszlovákiában 465, Belgiumban 351, Ausztriában 322, Magyarországon 275, Svájcban 172 kg. a fejadag. Legtöbb kenyeret fogyaszt Belgium, legtöbb cukrot az Egyesült Államok, legtöbb teát Anglia. A kávéfogyasztásban a dánok és svédek, a kakaófogyasztásban a hollandok vezetnek. Európában a legnagyobb borivók a franciák, akiknél az évi

Gy. S. C. jelmezbál február 6-án!

átlagos egyenkénti fogyasztás 178 liter, A sörfogyasztás átlaga Belgiumban 190, Angliában 80, Németországban 76 liter.

Anglia, Franciaország, Amerika, Németország, Olaszország, Japán és Oroszország hadikiadásainak 1936 évi összege a költségvetések ellenőrizhető tételei szerint 2290 millió fontra emelkedett; ez a hét nagyhatalom naponta mintegy hat és félmillió fontot, percenként 4400 angol fontot, tehát percenként 105.600 pengőt költ fegyverkezésre.

Csikágóban négy hét alatt 30 százalékkal emelkedett a búza ára.

Japánban erősen leromlottak a gazdasági és közegészségügyi viszonyok. Mig 1931-ben ezer ujonc közül 354-et találtak katonai szolgálatra alkalmasnak, addig 1935-ben ezer közül csak 250-et. A tüdővészesetek aránya ezer lakosonként 24-re emelkedett.

A legujabb statisztika szerint ma már mintegy 60 millió darab rádiókészülék működik a világon s igy a rádióhallgatók szá át 250 millióra lehet becsülni.

Az Egyesült Államok költségvetése 316 millió dollárt irányoz elő az inségenyhitésre, 981 millió dollárt a honvédelemre.

Amerika legtöbbet kereső adófizetői a következők: Hearst ujságkirály évi 500 000, Mac West filmszinésznő 480.000, Gutzeit acélmágnás 400.000 dollár jövedelem után fizet adót. Marlene Ditrich évi 370 ezer dollár jövedelmet vallott be.

Dr. Mészáros Gábor előadása a Békéscsabai Orvosi Körben

A békéscsabai orvosok tudományos előadássorozatát a mult szerdán nyitotta meg dr. Mészáros Gábor egyetemi tanár kórházigazgató, aki „Ujabb irányelvek a diaetikában" cimmel beszélt.

Igen élvezetes formában s nagy tudományos felkészültséggel ismertette az egyéni élelmezéshez szükséges élelmiszerek és anyagok jelentőségét, kiemelve a ma uralkodó tudományos álláspontot, azonkivül a sók, füszerek, zsirok helytelen használatából eredő károkat. Óvott a tulzott vegetarizmustól s felhivta a figyelmet két fontos tápszer jelentőségére: a sóványtejre és a vérre. Különösen az utóbbi kihasználása elhanyagolt, s ezért évente tiz millió kiló vér megy kárba. Ez évente másfél millió ember számára heti egynapon teljes élelmezést szolgáltatna, ami nemzetgazdasági szempontból nem elhanyagolandó. Bizonyára a nagyközönség tájékozatlansága lehet ennek oka, mert a vértől az emberek nagyrésze nem idegenkedik, de azt csak libavér és véreshurka alakjában veszi magához. Nagyobb propaganda és az elkészités módjának szélesebb körben való ismertetése bizonyára megváltoztatná a helyzetet.

Zöldmező gyülés

Január 31-én a publikálás után, a gyomai községháza nagytermében zöldmező beszámoló gyülés lesz, amelyre Budapestről dr. Piukovick József, a zöldmező szövetség igazgatója is eljön.

Délután 2 órakor Endrődön tartanak gyülést.

Felhivjuk mindkét község zoldmező gazdáit és az érdeklődőket, hogy minél számosabban vegyenek részt a gyüléseken

Ipari munkát házikezelésben végezni nem szabad

Az iparügyi miniszter egy adott esetből kifolyólag 40 339 1936 sz. elvi határozat kimondja, hogy egy városnak az a ténykedése, hogy a képesitéshez kötött kövezőipar körébe tartozó munkát, mint inségmunkát végeztette el, ellenkezik a Közszállitási Szabályzat 7 § 2. bekezdésében foglalt rendelkezéssel. A miniszternek ezt a döntését kétségtelenül az egész kézműiparosság nagy örömmel fogja fogadni, mert véget vet az egyes városok és községek részéről annak a gyakorlatnak, hogy kézműipar körébe tartozó munkák inségmunka cimén házikezelésben végeztetnek el.

HIRDESSEN LAPUNKBAN!

Nagy az érdeklődés az Országos Mezőgazdasági Kiállitás kutyacsoportja iránt

A mezőgazdasági kiállitás keretében rendezik évek óta a legnagyobbszabásu kutyabemutatókat Ezeknek a kiállitásoknak az évről-évre fokozódó nagy sikere és a már minden alkalommal jóelőre tapasztalható feltünő érdeklődés a hazai kutyakultusz fejlődését bizonyitja, ami hovatovább a magyar ebtenyésztést a nyugati államok magas szinvonalára emeli. Az ebtenyésztés ma már nemcsak passzió, hanem gazdasági jelentősége is van, különösen annál fogva, hogy a külföldiek érdeklődését mindenkor felkeltik az érdekes külsejü eredeti magyar kutyák,

A vidékről felhozott kutyákat 50 százalékos szállitási kedvezménnyel lehet a kiállitásra felküldeni és visszaszállitani.

A ló kérelme gazdájához!

Kedves Gazdám! Neked áldozom munkámat, életemet. Hűségesen teljesitem parancsaidat, cserébe csak azt kérem, hogy tedd elviselhetővé nehéz sorsomat:

Napjában legalább kétszer adj bőségesen enni és inni, de ha nehéz munkát végzek, többször is itass meg!

Tedd lehetővé, hogy nehéz napi munkám után, a sártól, piszoktól megtisztogatva, száraz helyen, meleg szalmán elegendő ideig pihenhessek és gyüjthessek erőt a másnapi munkához!

Ne terhelj meg túlságosan és ne kényszerits ütleggel és kegyetlen ostorozással erőmet meghaladó feladat elvégzésére, hisz ami tőlem telik, szépszóra is elvégzem!

Ha utközben megállunk pihenni, nyáron árnyékos, télen szélvédett helyre állits. Adj ennem, innom és takarj be!

Ha megsántulok, vagy megbetegszem, hivass hozzám orvost, kimélj addig, mig ujra lábra tudok állni. Ha a szerszám felsebezte a bőröm, ne fogj addig kocsi elé, amig sebeim be nem hegedtek!

Ha a munkából kiöregedtem vagy gyógyithatatlan betegség támadt meg, ne hagyj sokáig lódni, légy irgalmas és gyors, fájdalommentes módon irtasski!

Pár szó a digózásról

Irta: VARGA GÁBOR

Mindég nagy öröm fog el, ha olyan megmozdulást látok, amely városunk anyagi és ennek nyomában szellemi erősödését jelenti. Ilyen megmozdulásnak tartom azt a komoly érdeklődést, amely határunk szikes földjeinek megjavitása iránt mutatkozik. Közvetlen szomszédunkban már másfélszázados multja van ennek a törekvésnek s bizony egy kicsit pirulnunk is illik, hogy mi még most is csak a kételkedésnél bizalmatlankodásnál tartunk, mert ez egyenest megöli a munkakedvet, az áldozatra való készséget. Már pedig a szóbanforgó dologhoz nagy elszántság kell; elszántság a kemény munkához, elszántság az épen nem csekély költségekhez annak, aki nem maga és családja végzi ezt a terhes munkát.

Épen ezért, mert a digózás rengeteg munkába és költségbe kerül, mielőtt hozzálog valaki, nagyon is alapos számitást kell végezni s ebbe a számitásba bele kell venni mindent, ami a munka sikeréhez feltétlenül szükséges.

Legelső dolog a megjavitandó terület talajának megvizsgálása. Nagyon sokan azt hiszik, elegendő ehhez annyi is, hogy ecettel, vagy ami ennél feltétlenül jobb, sósavval teszünk próbát, pezseg-e a rög. Ez a pezsgés ugyanis annak a megállapitására való volna, hogy a talajban van-e szénsavas mész, vagy nincs. Az ilyen talaj tehát digózással, vagy szénsavas mészkőporral cukorgyári mészizappal, feltétlenül megjavitható. Ha azonban pezseg, akkor... nos akkor is még egyáltalán nem biztos, hogy van benne szénsavas mész főlös mennyiségben. Mert pezseg a rög akkor is, ha szénsavas nátrium, vagyis szóda, magyarul sziksó van benne. Ez pedig a legveszedelmesebb ellensége a termőtalajnak, amellyel még nehezebb megküzdeni, mint a mészhiánnyal.

Talajunkat e szerint csak nagyon is bizonytalanul ismerhetjük meg a pezsgési próbával. Pontos vizsgálatot csak vegykisérleti állomáson tudnak elvé-

gezni, amilyen a békéscsabai is, amelyhez talajvizsgálat szempontjából Gyoma is tartozik.

De ha már a feltalaj ismerete is ilyen fontos, még sokkal fontosabb az altalaj ismerete, azé, amelyből a javításhoz szükséges anyagot ki akarjuk bányászni. Mert ugyebár annak felismeréséhez, hogy alkalmatlan anyaggal vesződni nemcsak hogy nem érdemes, hanem egyenest káros, nem kell különösebb tanulság sem. Már pedig hiábavaló munkát végez az ember, esetleg nagyobb kárt csinál, mint amilyet meg akar szüntetni, ha mészben szegény, vagy épen sziksóban gazdag földdel teriti meg a töldjét.

Mit is akarunk ugyanis a digózással? Azt, hogy részben szegény talajunkat mészben gazdagitsuk s evvel szerkezetét művelésre alkalmasabbá, növényi tápanyag áladásra képessé tegyük. Ezért kell az altalajból, illetve az anyakőzetből mészben gazdag sárgaföldet kibányásznunk s azt elteritenünk. Nem szabad azonban felednünk, hogy nem minden sárgaföld digó, vagy tudományos nevén lösz. A lösz olyan sárgaföld, amely megszáradva is könnyen morzsolható a benne levő mész miatt. Legegyszerűbben ugy jellemezhetném a digózásra alkalmas sárgaföldet, hogy csak a tapasztásra alkalmas sárgaföld jó digózásra. Az olyan, rendszerint sötétebb árnyalatú, sósavval nem pezsgő sárga, (inkább vörhenyeges) föld, amely megszáradva kőkemény, éles darabokból áll, tapasztásra nem jó, (kunkorodik), nem jó digózásra sem. Szikeseink nagyrészénél ilyen vörhenyeges, erősen vasas sárgaföld van a feltalaj alatt. Ha lejjebb ásunk, a második méter szintjében nagyon sok kavicsot találunk. Ez a „kavics" már szénsavas mész, amely az egykor vizállásos terület kiszáradása folytán keletkezett s kristályos szerkezete nagyon sokszor tisztán felismerhető. Ennek a szintnek anyaga sem alkalmas digózásra, (mint ahogy tapasztásra sem való), mert a kristályos mészkő — a kavics, — csak roppant soká mállik el, igy a feltalaj belőle csak szerfölött lassan gazdagodik mészben.

A tulajdonképpeni digó csak a két méteren aluli szintből bányászható ki. Szerencsés kivétel, ha feljebb van, de akkor esetleg nem is kell digózni.

Egy kis hold (1200 n.-öl) megteritéséhez kb. 800 köbméter földet kell mozgósitani. Kat. holdra átszámitva tehát 1067 köbméterrel kell számolni, amivel arányban nő a költség és természetesen a föld értéke is. Minthogy a digózást nem napszám, hanem köbméter szerint kell értékelni, kivitelénél az a fontos, hogy olyan időben végezzük, mikor a széthordás is a legkönnyebb.

A digózás költségeinek kiszámitásánál tehát legfontosabb a mozgósitásra kerülő földtömeg mennyiségének ismerete. Ez függ az értékes anyag feksvésének mélységétől, szénsavas mész tartalomtól, kisebb mértékben a terület fekvésétől és alakjától is.

Mészben szegény sárgaföldel való megteritès csak mulo sikerrel járhat, amelyben bizni önámitás. A helyesen végzett digózás pedig évszázadokra szóló munka, amely busásan fizeti visszs a sok fáradságot és költséget, föltéve, hogy a gazdálkodás maga is észszerű.

A nagyvilág hirei

Kiskunfélegyházán a munkások közé robant egy motoros vonat. Egy ember meghalt, kettő sulyosan, kettő könnyebben megsebesült. — Mihály román trónörökös Firenzében vakbélmütét után hashártyagyulladásban sulyosan megbetegedett. — A hadsereg és a parlament között sulyos ellentétek robbantak ki Japánban. A kormány lemondott. A hadsereg Kina megszállását követeli és katonai diktatúrát készit elő. — Most lesz ötszáz esztendeje annak, hogy Zsigmond király letelepülési engedélyt adott az első Magyarországra bevándorolt cigányoak. A muzsikus cigányok nagy ünnepségek között kivánják megülni a ritka jubileumot. — Hadnagy Domokos halálával megüresedett lovasberényi kerületben három jelölt indul a mandátumért. A NEP hivatalos jelöltje Kommer Gyula megyei pártitkár. Vitéz Endre László gödöllői főszolgabiró nemzeti egység párti programmal mint nem hivatalos jelölt és Griger Miklós pedig legitimista programmal lép fel. A választási agitáció már megkezdődött. — Blum Leo, Franciaország miniszterelnöke vasárnap nagy beszédet mondott Párizsban és békét ajánlott Németországnak. — Hodsa Milán cseh miniszterelnök rádióbeszédben sürgette a Dunavölgy politikai megbékélését és bejelentette a Magyarországgal való kereskedelmi kapcsolat rendezését. — Bulgária és Jugoszlávia miniszterelnökei vasárnap aláirták a Balkán békéjét biztositó szerződést, amelyet öleléssel és csókkal pecsételtek meg. A két állam „őszinte, örökös barátságot" fogadott egymásnak — Moszkvában most kezdték meg az ellenforradalmi törekvésekkel vádolt Radek volt főszerkesztő és szovjetakadémiai elnök, Piatakov volt népbiztos, Szokolnikov volt népbiztos és több volt magasrangu szovjet hivatalnokok bünperének tárgyalását. A vádlottak kivétel nélkül Lenin szűkebb környezetéhez tartoztak. Az ügyész valamennyiükre halálbüntetés kisznbását kérte. — Kiskörösön leégett a városi villanytelep. A kár több mint 50 ezer pengő. — Borzalmas árvíz pusztit az Amerikai Egyesült Államok tizenkét államában. Az Ohio és a Missisipi annyira kiöntöttek, hogy félmillió ember földönfutóvá lett. A szerencsétlenséget csak fokozza, hogy 500 millió liter olajat és benzint is magával ragadott az árvíz. Ez az óriási mennyiségü petróleum és olaj a viz szinén kigyulladt. Most, mint valami lávafolyam zudul rá a lakatlanul maradt városokra. — A spanyol nemzeti csapatok minden irányban folytatták előnyomulásukat. Madridot a vörös kormány teljesen kiüritette, Malaga eleste küszöbön áll. — Meghalt Lenhossek Mihály a világhirü magyar orvosprofesszor.

Huszonkét pengő a buza

Mint a lázas beteg a hőmérőt, ugy lesi most a gazda a tőzsdei buzajegyzést. Migazonban a láznál az emelkedő higanyszál rosszat jelent, addig a tőzsdei magas jegyzés végre meghozta a buzatermesztés gyógyulását.

De csak árban!

Mert ezévi buzatermelésünk beteg. Majd mindenütt elkéstek a vetéssel. A későn vetett buza nem bokrosodott kellőleg, s rosszul ment neki a télnek. Rendkivül jó tavaszi időjárás ugyan sokat helyrehozhat, de majdnem biztos, hogy az elkésett buza éredése beleesik a hirtelen nyárba, s megszorul.

El kell követnünk mindent, hogy a buza fejlődését siettessük. Ennek szinte egyedüli szere a foszforsavas műtrágya, a

szuperfoszfát.

E hazánkban általánosan bevált és ismert műtrágya hatására a buza, de általában minden növény gyorsabban, erőteljesebben fejlődik, s előbb fejezi be tenyészidejét!

Igen ám, de hányan vannak, akik elmulasztották ősszel adni a szuperfoszfátot!

Jobb ugyan, ha ősszel adjuk, de tavasszal sem késő még, különösen a nem tulságosan kötött talajokon. Fejtrágyaként adunk kb. ugyanannyit, amennyit ősszel szoktunk adni. A 20 pengőn felüli buza megérdemli.

Nem buja talajon célszerű lesz szuperfoszfátot és pétisót is adni fejtrágyának és pedig a szuperfoszfátot annál korábban, minél kötöttebb a talaj. Perzse hóra, keményre fagyott talajra nem szórjuk el, hanem várunk, mig a kemény tél kienged. A szuperfoszfát befogasolását ne mulasszuk el!

A gyümölcsfák metszését ismerteti a Növényvédelem és Kertészet legujabb száma. Cikkeket közöl még az elöregedett gyümölcsfák ifjitásáról, a gyümölcsfák átoltásának a jelentőségéről, a bőr csersavtartalmáról, egy uj, külföldön bevált gyümölcstermesztési módszerről, a vértetü irtásáról, a virágoskert stilusáról, a gyümölcsfák trágyázásáról stb. A dusan illusztrált, szines gyümölcsképet is közlő két szaklapból egy alkalommal a „Növényvédelem" kiadóhivatala (Budapest, V., Földmivelésügyi Minisztérium) lapunkra való hivatkozással dijtalanul küld mutatványszámot.

Jelmezbált rendeznek a gyomai kereskedő és iparosifjak. A Gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Önképzőköre 1937. jan. 31. napján, vasárnap, este 8 órai kezdettel, a Holler szállóban jelmezbált rendez. Belépődij személyenként 1 pengő 20 fillér, családiegy (három személyre) 3 pengő. Belépőjegyek előre is válthatók Kisa Istvánnál és Halbach Árpádnál. A meghivó kivánatra felmutatandó. A jelmezesek felvonulása éjfélkor kezdődik. A legszebb, legötletesebb és legeredetibb jelmezeket értékes jelmezdijjal jutalmazzák. A dijak odaitélését a jelenlevő közönség személyesen gyakorolja a belépőjegyhez csatolt szavazószelvénnyel. A zenét Farkasinszki Imre teljes zenekara szolgáltatja.

Gyoma község képviselőtestülete

Február hó 2-án kedden délelőtt 8 órakor

rendkivüli közgyülést

tart.

Tárgysorozat:

1., Mult ülési jegyzőkönyv hitelesitésének bejelentése.

2., Jóváhagyott határozatok bemutatása.

3., Főispán Ur üdvözlés házasságkötése alkalmából.

4, Gazdasági iskola épitésére vonatkozó vállalati szerződés bemutatása.

5., Tenyészapaállatok beszerzésére állami kölcsön felvétele.

6., Községháza hivatalos helyiségeinek fertőtlenitése.

7., Fásitási bizottság megalakitása.

8., Szegényházi gondnok kérelme, a nyugtabélyeg illetéknek a község által történő átvállalása érdekében.

9., A földreform során a községnek juttatott legelők vételárának a törzsvagyonból történő fizetése.

10., Előljárósági előterjesztés a községi földek hasznositása és a községnél előforduló ipari munkálatok miként történő végeztetese tárgyában.

11., Póhalmi iskola ügyében az iskolafenntartók beadványa.

12., Besenyszegi községi iskolai tanitói állás ügyében előljárósági előterjesztés.

13., Grill-féle törvénytár 20 kötetének a gyomai főszolgabirói hivatal részére történő átengedése.

14,, G. Kiss József kérelme a községi területen lévő Weigert Mihály féle ház megvételéhez hozzájárulás megadása érdekében.

15., Közsegélyezés iránti kérelmek.

Hétfőn 25 fok hideg, csütörtökön 2 fok Celsius volt

Január 25 virradóra 25 Celsius-fok hideget mutattak a gyomai hőmérők. Kedden, 26-án megindult a havazás és benne voltunk a legerősebb téli időben. Már 27-én este enyhülni kezdett és 28-án már 5 fok meleg lett napközben. Pénteken reggel + 2 fok melegben csendes eső volt, amely a hóból sokat elolvasztott.

Négy napon belül 30 Celsius-fok hőmérsékleti változás volt.. És merje még valaki állitani, hogy csak az áprilisi időjárás szokott szeszélyes lenni!

Újabb csibeszállitmány érkezett

A ketreces csibenevelés akciójában pénteken 1588 drb. szép és élénk csibe érkezett Kecskemétről. Ezeket a csibéket a HOMBÁR szövetkezetnél nevelik fel.

HIREK

Bálban.

Bálterem, muzsika, suhanó párok... Egy sarokban valaki mindig elhagyottan áll és vár... Körülzsongja a bormámoros, virágillatu lárma és lassan, kemény léptekkel szivére hág a mások öröme. Nem irigyli, csak faj és a-hogy tangóba vált át a zene, neki sirni, zokogni, kiáltoni kellene. De csak áll és vár... A szeméből egy árva könycsepp észrevétlenül lehull, pedig azt sem tudja, hogy megszületett-e, él-e az Asszony valahol. Csak áll és vár, hátha most, épen most eljön, mosolyogva, fénylő szemekkel... Derekát átfogná két erős keze, óh milyen hódítón szólna a zene... Perzselő lángok gyullnának szemében, szája ki csattanna, vágyón megremegne és a fülébe sugná, hogy ő a szerelme, ő a szerelme... De csak áll és vár, vár...

A műkedvelő előadások rendezőségének figyelmébe. Békés vármegye Törvényhatósági Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottsága tudomására hozza mindazon egyesületeknek, intézményeknek, stb., amelyek műkedvelői előadások rendezésével foglalkoznak, hogy a Bizottságtól az engedélyt még a szindarab betanulása és az arra forditandó kiadások eszközlése előtt kérjék, nehogy olyan darabot tanuljanak be, amelyet a jövőben semmi körülmények között sem engedélyezhetnek.

LEGUJABB SPORTHIREK

Csabai Északi csoport sorsolása

Február 28: GyTK — GySC őszi mérkőzés.

Március 7: ETK—GyTK őszi mérkőzés.

Március 14: GyTK—M. MÁV, BTE—M.Törekvés, CASS VSE, Hunyadi—GySC. ETK - KOTE.

Március 21: KOT . — GyTK, GySC—BTE, BISE — Hunyadi, TAC—CASS VSE - ETK.

Április 4: GyTK—TAC, BTE —CASS, ETK—M.MÁV, KOTE —GySC.

Április 11: M.Törekvés-GyTK, GySC — M.MÁV, VSE — BTE, BISE—KOTE, Hunyadi—TAC, ETK—CASS.

Apriiis 18: M MÁV — CASS, GyTK — ETK, M. Törekvés — GySC, KOTE—Hunyadi, BTE—BISE.

Április 25: TAC — KOTE, BISE—GyTK, M. MÁV — BTE, GySC—ETK, VSE — M. Törekves, CASS—Hunyadi.

Május 2: GyTK—BTE, ETK —Hunyadi, CASS—GySC, BISE —M. MÁV, M. Törekvés—TAC,

Május 9: Hunyadi-VSE, TAC —BISE, GySC—GyTK, ETK—BTE, M.Törekvés-CASS, KOTE —M.MÁV.

Május 23: M.Máv —M. Törekvés, VSE—KOTE, GyTK-CASS, BTE—TAC.

Május 30: M. Máv. — VSE, CASS—KOTE, Hunyadi-GyTK, BISE. BISE—M.Törekvés, TAC —GySC.

Junius 6: VSE - BISE, BTE —Hunyadi, TAC. ETK.

Junius 13: ETK-BISE, GySC —VSE, Hunyadi—M.Törekvés, KOTE—BTE, TAC — M Máv.

Junius 20 M.Máv.—Hunyadi, GyTK — VSE, CASS — BISE, KOTE—M. Törekvés.

Julius 27: VSE—TAC, M.Törekvés—ETK, GySC—BISE.

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe január 13-tól 27-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek: Szendrei Ferenczné Herter Máriának fia, László, ág. h. ev., Fülöp Józsefné Dinya Etelkának fia, József rk., Jámbor Imréné Ceglédi Teréziának fia, Lajos ref., Farkas Andrásné Óvári Timár Erzsébetnek fia, Ede — Antal, rk., Kakati Gergelyné Lukács Erzsébetnek leánya, Ilona, ref., Lakatos Gizellának fia, Lajos, ref., Bauder Józsefné Kereki Rózának fia, József, ref., Izsó Lajosné M. Szabó Piroskának fia, László, ref.

Házasságot kötöttek: Tótka Bálint és Cs. Nagy Margit, Kádár Elek és Garai Róza, Gyebnár Lajos és Csath Ágnes, Szabó Lajos és Lukács Mária, Magyari Lajos és B. Marjai Erzsébet, Porgesz Lajos és Blasz Ella.

Meghaltak: Özv. Kovács Sándorné Sági Julianna 75 éves, rk., Ladányi Antal 63 éves, ref., Paraizs Imréné Zabel Hanum 30 éves, örmény katolikus, Gál László 70 éves, ref., Varga Lajos 8 éves, ref., özv. Kruchió Sándorné Kéri Zsófia, 70 éves, ref., Bartolf Mihályné Schwalm Zsuzsanna 34 éves, ág. h. ev., R. Szűcs Jánosné Szekeres Erzsébet 40 éves, ref.

Figyelem!

A folyó évi általános kereseti adóra, továbbá a folyó évi jövedelem- és vagyonadóra vonatkozólag legkésőbb folyó évi február hó végéig bevallást kell adni.

Akik ezeket az adókat sokalják, csak január végéig kérhetik az új adó megállapitását.

Értekezlet lókivitelünk lehetőségeiről

Az OMGE január első napjaira szükebbkörű értekezletet hivott össze, amelyen lókivitelünk és a lóértékesités több időszerű kérdését tárgyalták Az elnöklő Geist Gyula dr. röviden ismertette az értekezlet célját, kidomboritva lókivitelünk alakulásának a tenyésztés fejlődésére gyakorolt igen jelentős hatását, kérve a megjelent kiküldötteket, hogy lókivitelünk fejlesztésére vonatkozó észrevételeiket tegyék meg. Ezután Toldy Miklós titkár tájékoztatást nyujtott az 1936 évi lókiviteli helyzetéről, összehasonlitva az utobbi évek lókiviteli adatait a lóállomány és az évi fedeztetések alakulásával. Ezek alapján megállapitotta az értekezlet, hogy a jelenlegi lólétszám mellett, rendes fedeztetéseket feltételezve, évi 15—20.000 darab lovat szállithatunk külföldre a nélkül, hogy lótenyésztésünk ezt megsinylené. Természetesen, szükségesnek tartotta a bizottság, hogy a kivitelre kerülő lóanyagból a tenyésztésre alkalmas kancákat visszatartsák. Az értekezleten megjelent kiküldöttek ismertették lókivitelünk további helyes irányú fejlesztésére vonatkozó észrevételeiket, rámutatva arra, hogy lóállományunk csökkenése folytán a folyó évben nem lesz minden nehézség nélkül megvásárolható az a lómennyiség, amely kiviteli lehetőségeinek teljes kihasználását biztositaná.

Csalásért elitélt gabonakereskedő. A gyulai törvényszék szombaton itélkezett Grün Adolf, okányi gabonakereskedő felett, aki 15 mm. cirokmagot 210 pengőért eladott Király Albertnek, de nem szállitotta le. Grün Adolf a pénzt mulatásra és nőkre költötte A törvényszék csalás vétségében mondotta ki bünösnek és egy hónapi fogházra itélte. Az itélet nem jogerős.

Uj hetilap Turkevén „Tiszántuli Ujság" cimmel, kormánypárti programmal uj hetilap indult Turkevén. Első száma, dr Hajdu János földbirtokos kiadásában és Szabolcs Árpád szerkesztésében, e hét elején jelent meg.

M O Z I

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. január 31-én vasárnap 6 és fél 9 órakor és február 2-án kedden Gy.-sz. B. A. napján egy előadás 7 órakor leszállított helyárakkal.

MAGYAR HANGOSFILM!

Szerelmi álmok

Zenés szinjáték.

SZEREPLŐK:

Z. Molnár László, Táray Ferenc, Sulyok Mária, Báthory Gizi, Földessy Géza, Halmay Tibor

és még több kiváló magyar szinész.

Ennek a nagyméretű magyar hangos filmnek a központjában, Liszt Ferenc világhirű zenéje áll, amelylyel elvarázsol egy fiatal magyar grófkisasszonyt. Aki szépet akar látni, ezt a szemet és lelket gyönyörködtető magyar filmet nézze meg.

A műsor kiegészitve vigjáték és Hangos Magyar Világhíradókkal.

Piaci árak

(Gyomán, 1937. január 27-én)

Gabonapiac: január 21 (az utolsó jelentésünk) óta a buz ára lassan lemorzsolódott 20.50 pengőről 19.50 pengőre esett alá. Hasonlóképen áresés volt a tengeriben, amely egy hét alatt 12 pengőről 10.90 pengőre olcsóbbodott. A többi termény ára változatlan. Árpa 15.—, zab 16.—, tökmag 28.— pengő.

Sertéspiac: Hizott sertés 0.95—1.— pengő, kivételesen 1.05 pengő kg.-ként. Éves süldő nagyság és minőség szerint 35—40—45 pengő darabonként, választási malac 27—30 pengő páronként.

Baromfipiac: Tyuk 1.10—1.15, csirke 1.10—1.15, pulyka 1.10, gyöngytyuk 1.30, hizott liba 1.25, hizott kacsa 1.30 pengő kg-ként, tejes csirke 0.50 pengő páronként, tojás 1.20 P kg-ként és 6 fillér drb-ként.

A tizenkét esztendős világhirű irónő. A most felfünt londoni csodagyermek irónőről rendkivül érdekes képpel illusztrált cikket közöl a Délibáb új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádiómüsorokkal, egyfelvonásos színdarabbal, remlerbesszámolókkal, színházi pletykákkal, nagyszerű filmrovatokkal és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerű szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Országos vásárok: Kunhegyesen január 31-én. Vésztőn február 3-án, Kunszentmártonban febr. 14-én országos kirakodó és állatvásárt tartanak.

SPORT

Lapunk sportrovata hosszú téli szünet után jelen számunkkal ismét megindul. Célunk továbbra is az lesz, hogy olvasóinkat Gyoma, Endrőd és a II. oszt. legfrissebb sporthireiről megbizható hirforrások felhasználásával informáljuk. Lapunk ötödik oldalán közöljük a II. oszt. tavaszi bajnoki fordulójának teljes sorsolását is.

GyTK rendes évi közgyülése febr. 14-én, d.e. fél 10-kor lesz az Ipartestületben.

GySC legutóbbi tánemulatságán Kner Endre 3.— P., Zöld Sándor 1 — P., és Szilágyi Mihály 1.— pengőt fizetett felül, melyért ezuton is hálás köszönetet mondanak.

II. oszt. bajnoki mérkőzések kezdési időpontja márc. 14. Ezt megelőzőleg az elmaradt mérkőzéseket bonyolitják le. Az I. oszt. febr. 14-én kezd. Első mérkőzésük a Szövőgyár-Turul meccs lesz.

Az Alszövetség kiirta a „Sportszerüség-diját", amelyre igényt szerez az az egyesület, melynek futballal foglalkozó játékosai és vezetőségi tagjai úgy a pályán játék közben, mint játék után sportszerű és fegyelmezett viselkedést tanusitanak és a bajnoki év folyamán letiltással fegyelmileg büntetve nem voltak. A dij kizárólag egyesületek részére adományozható és arra igényt egyének nem tarthatnak. A II. oszt. egyesület diszoklevelet, az I. osztályu dijnyertes egyesület első csapata pedig diszoklevelet és 14 darab gomblyukban hordható jelvényt kapnak. A dijat már a most folyamatban levő tavaszi idényre is alkalmazzák.

GySC játékosai minden hétfőn és csütörtökön este 7-től 8-ig tornatermi tréningen vesznek részt Takács Dániel vezetése mellett, a Levente Otthonban (volt Szeretetház).

Ferencváros B-csapata csupán költségmegtérités mellett vidéki egyesületekhez ajánlkozik.

Kereskedelmi Miniszter a mérkőzések vezetésére utazó játékvezetők részére 33 százalékos vasuti kedvezmény igénybevételét engedélyezte. Jövőben az egyesületek tehát csak a kedvezményes utazás költségét tartoznak megtéríteni.

Dr. Gidófalvy Pál, a DLASz. elnöke Csáky Dániel GyTK. titkár meghivására febr. 21-én Gyomára érkezik s a Sárréti egyesületeknek a DLASz érdekkörébe való bevonása, valamint aktuális problémák megvitatása céljából beható tárgyalásokat fog folytatni az érdekeltekkel.

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepnapokon és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a Máday és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a Balogh gyógyszertár tart szolgálatot.

Iványi Aladár és István ugy a maguk, mint tisztviselőik, valamint összes alkalmazottaik nevében, — megrendült szivvel jelentik, hogy hűséges és rendkivül szorgalmas munkatársuk

PFEIFFER MÁRTON

tőgépész úr

munkáséletének 34-ik évében 1937 január hó 29-én váratlanul elhunyt.

Emlékét kegyelettel őrizzük!

A tengerfenék csodás titkai elevednek meg „A tenger bandiája" cimü rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikkben, amely Tolnai Világlapja uj számában jelent meg. A legkiválóbb magyar irók novellái kivül, pompásnál pompásabb cikkekel, érdekfeszitő regényt és közel száz képet talál az olvasó a népszerü képeslapban Tolnai Világlapja nagy terjedelmü gazdag tartalmu száma 20 fillér.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma Felelős üzemvezető: Wallach Mihály.

Publikáció

Közel a gyomai határhoz 10 hold Bauer-féle repkalmi föld eladó. — Ért. Mezőberényben, Hartes Mihálynál Rákóczi Sugár-ut 10. 2—1

Egy jó állapotban levő ródli eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó egy drb. öntött vaskályha csövekkel együtt, egy drb. hosszú iróasztal 2 fiókkal, egy drb. **üzleti pultasztal.** Megtekinthető — vasárnap kivételével — bármikor: Gr. Tisza I. ut 43.

Szilágyi Gergely korcsmáros egy kimérőt keres. Érdeklődni lehet: Gyomán Jókai-utca 13. 2—1

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Gróf Tisza István u. 20 szám alatt 2 pados szobás lakás március 1-re kiadó. 2—2

Nagyon szelid és gyors lő lovával, szerszámmal, szánkóval eladó. Gyoma, IV. Zrinyi u. 3 sz. 3—2

Eladó egy 2 lámpás telepes 2 pár fejhallgatós rádió-készülék és egy inga falióra, amely az órákat és negyed órákat üti. Érdeklődők forduljanak Szabadságtér 5 sz. 4—2

Kiss Bálint utca 1 sz. alatt levő Ladnai Endre féle ház szabadkézből eladó, vagy pedig földért elcserélhető. Értekezni lehet ugyanott. 2—2

Eladó a Hősök emlékutján egy nagy családi ház minden gazdasági melléképülettel, nagy portával. Ára 8000 P amiből 7,700 teher, ez mind átvehető 8 és fél százalékos kamat mellett negyedévi 100 pengő törlesztéssel. — A Kőrössy-Csoma Sándor utcában egy nagy ház gazdálkodónak igen alkalmas 3200 pengőért. — Egy a Mátyás király uton nagy telekkel. — A Horthy Miklós uton egy üzleti ház a legforgalmasabb helyen. — Egy családi ház Zeőke-telepen a Horthy Miklós uton. — Endrődi ugaron a polyák halom melletti eladó 30 hold jó minőségü föld. — Görög álláson 38 ma teherrel. — Révlaposon 3000 négyszögöl quadrátja 1 pengő. — 3 és fél fertály a köles fenéken tanyával. — A Horthy uton a piactér közelében egy nagy üzleti ház.

Érdeklődők forduljanak Iasó Sándor ingatlan közvetitőhöz.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz!

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy feliér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Borain kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft.

fajborpincészete

Soltvadkert, Pestmegye.

XII. évfolyam, 6. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma 1937 február 6.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280
Lapzárta csütörtök este 6 óra
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Ivády Béla körlevele a Nemzeti Egység Pártja szervezeteihez

Ivády Béla a Nemzeti Egység Pártjának országos elnöke a napokban küldte szót a Nemzeti Egység Pártjának összes szervezeteihez januári körlevelét.

A körlevéllel egyidejüleg Darányi Kálmán a Nemzeti Egység vezére is felhivást intézett a pártszervezetekhez, amelyben rámutatott a pártszervezetekre váró feladatokra.

„A nemzet korszerü pozitiv és épitő cselekedeteket vár tőlünk, — mondja többek között felhivásában Darányi Kálmán. Ehhez szükséges a nemzeti erőknek belső egységbe foglalása. A feladatok, amelyeknek megoldása a nemzetre hárul, olyan sulyosak, hogy a törvényhozás alkotmányos tényezői és a kormány nem nélkülözhetik a nemzeti társadalom támogató együttmüködését. Nem elkülönitő mozgalom tehát a Nemzeti Egység mozgalma, hanem összefogó és épen ezért nem tartalmaz ellenséges szándékot azok ellen, akik ma még e szervezet keretein kivül, de tiszta szándékkal igyekeznek a nemzetet szolgálni. A becsületes meggyőződés eszközeivel kell szervezeteinknek a mozgalmunktól ma még távolálló tömegeket munkatársaikul megnyerniök".

Ivády Béla az elnöki körlevélben mindenekelőtt bensőséges szavakkal emlékezik meg a párt elhunyt vezéréről, vitéz Gömbös Gyuláról.

Felhivja a párt vidéki tisztségviselőit, hogy változatlan beosztásukban és hatáskörükben továbbra is lelkesen folytassák eddig is önzetlenül végzett munkájukat.

Hangsulyozza, hogy az ifjúsági, női és propaganda csoportok közérdekü tevékenységére nagy sulyt helyez.

Utmutatást ad a szervezeteknek arra, hogy a párthoz tartozó országgyülési képviselőkkel az együttmüködés a szervező munka terén is a legmesszebbmenőleg is biztositassék.

Figyelmezteti a pártszervezeteket, hogy a párt szigorúan ragaszkodik ahhoz, hogy kizárólag csak olyan tagjai legyenek, akiket tiszta meggyőződésük hozott a pártba. „*A Nemzeti Egység Párt titkos választásra készül*", — irja Ivády Béla többek között a körlevélben — *erőt és értéket a párt számára csak azok a tagok jelentenek, akik a párt programmját meggyőződéssel teszik magukévá. Függőségi viszony, vagy kényszerhelyzet sohesem lehet a pártunkba való belépésnek indoka.*

Felhivja a szervezetek figyelmét az ország különböző részeiben észlelt nemzetietlen irányu titkos propagandára, melyet a Nemzeti Egység Pártjának a maga teljes szervezeti erejével meg kell akadályoznia.

„A szélső politikai kilengések — irja Ivády Béla — a tekintélyrombolás, a nélkülözheletlen fegyelem és rendmegbontására irányulnak és ezzel az ország nyugalmát, békés munkáját veszélyeztetik, amelyeknek megóvását és biztositását a Nemzeti Egység Pártja legelsőrendü kötelességének tartja.

Nemcsak a párttal, de a nemzettel szemben is kötelességet teljesitenek tehát szervezeteink akkor, amikor az ország lakosságát ettől a szélsőséges propagandától megóvni iparkodnak".

Végül annak a biztos reménynek ad kifejezést, hogy a *Nemzeti Egység Pártja szervezetei és hivei, akik önzetlenségüknek, áldozat- és munkakészségüknek oly tiszteletre méltó módon adták tanujelét, a keresztyén és nemzeti irányu politika érdekében kötelességeiket ezentul is maradéktalanul teljesiteni fogják.*

A körlevélhez Ivády Béla a kül- és belpolitikai, valamint a gazdasági helyzetről részletes tájékoztatót csatolt a szervezetek részére.

A körlevelet ugy a párt képviselő tagjainak, mind az összes pártszervezeteknek elküldték, tehát a gyomai is megkapta.

Darányi Kálmán miniszterelnök nagyjelentőségü gazdasági és szociális intézkedéseket jelentett be a Nemzeti Egység Pártjának keddi értekezletén

A Nemzeti Egység Pártja kedden délelőtt tartotta meg ezévi első országos értekezletét, amelyen Darányi Kálmán miniszterelnök nagy beszédet mondott és bejelentette egy egész sereg gazdasági és szociális reformintézkedés megtételét.

Beszédéből a falut érdeklő részt az alábbiakban közöljük:

— A kormány egyharmaddal csökkenti a kamatát és törlesztését azoknak a földeknek, melyeket a Nagyatádi-féle földreform juttatott a kisemberek százezreinek. Akik még ezt a csökkent kamatot és törlesztőrészt sem tudják megfizetni, azoknál a használati dij is egyharmadrésszel csökkenni fog és a falusi kislakásépitő akció által épitett kis házak terheit is különböző teherváltoztatásokkal könnyiti a kormány. A cél az, hogy a kisemberek a kapott javakat tulajdonul végleg megszerezhessék.

— Mindazokat az adóhátralékokat, melyek törölve nem voltak, de amelyek a leggyengébb egzisztenciákra a legnagyobb sullyal nehezednek, a kormány töröltetni fogja.

— A kormány enyhiteni fogja a sokgyermekes családok közterheit, ugyanakkor meg fogja segiteni a többgyermekes köztisztviselőket, amennyiben a három, vagy ennél több gyermekes köztisztviselőcsaládok családi pótlékát 50 százalékkal felemeli.

— A munkásosztály életszinvonalának emelése céljából a kormány az OTI segitségével munkáhsázak épitését határozta el.

— Gondoskodni fog a kormány a falusi lakosságnak olcsó fehérneművel való ellátásáról, amikor a mezőgazdasági munkásnőknek felsőruhával és fehérneművel való megsegitését végrehajtja. Ez az akció február végén fog megtörténni.

— A szociálpolitika terén tovább megy a kormány azon az uton, amelyet a negyvennyolcórás munkahét és a legkisebb munkabérek megállapitása terén eddig is követett.

— A szellemi munkanélküliség csökkentésére a kormány

elbocsátja a közhivatalokban foglalkoztatott nyugdijások 75 százalékát és helyüket állásnélküliekkel tölti be.

Végül visszautasitotta a miniszterelnök az intelligenciát ért ellenzéki támadásokat és kijelentette, hogy a középosztályt, ezt az értékes réteget semmi esetre sem nélkülözheti a nemzet, sőt szükséges, hogy ebből az osztályból kerüljenek ki a vezetők, hangsulyozta azonban, hogy a középosztálynak a népi erőkből fel kell frissülnie.

A polgári iskola farsangi előadása

Kellemes emlékei vannak már Gyomának a polgári iskola növendékei által farsangkor állandósitott kedves előadásairól.

Ezidén is az ilyen dolgokban kiváló Varjas Margit tanárnő vette kezébe a rendezés nem könnyű munkáját. Szorgalmas készülés eredménye volt a hétfőn este megrendezett gyermekelőadás, mely fényes bizonyitéka annak, hogy a tanárok nemcsak az előirt időben foglalkoznak a tanulókkal, hanem azon túl is, hogy a gyermekek különös képességeit kifejlesszék, kedélyüket ápolják, s szivükben a szép és művészi dolgok iránt kedvet ébresszenek.

A polgári iskola tornaterme zsufolásig megtelt szülőkkel és érdeklődő közönséggel. A farsangi estély meg is érdemelte ezt a nagyszámú látogatást, mert a műsor igen változatos és hangulatos volt.

Bájos monológok, tréfás farsangi képek, szindarabok, versek tették szinessé, felejthetetlenné a kedves farsangi estet.

A kis szinészek és művésznők sok lelkesedéssel játszottak. Külön nem dicsérünk meg senkit, mert a szereplők egyformán részesei voltak a farsangi est sikerének.

Tizenegy óráig táncoltak friss csárdásokat a tanulók, azután a szülők hazakisérték gyermekeiket.

Gratulálunk az est rendezőjének, Varjas Margit tanárnőnek. —

A H. O. N. SZ. tisztujitása

Csoportelnök vitéz Biró Endre. Alelnök: Kiss Antal. Ügyvezető igazgató: Izsó Balázs. Jegyző: Akántisz Lajos. Pénztárnok: Csáki Károly. Könyvtáros: B, Szabó János. Választott még a közgyülés 2 pénztári ellenőrt, 3 számvizsgáló bizottsági tagot, valamint 10 választmányi tagot.

Kozma Miklós belügyminiszter lemondott

Vitéz leveldi Kozma Miklós belügyminiszter lemondott. A lemondást a Kormányzó elfogadta és csütörtökön már fel is mentette állása alól, egyuttal kinevezte a felsőház örökös tagjává. Hir szerint a távozó belügyminiszter a szombathelyi képviselői mandátumát sem tartja meg.

A lemondás hátterében azok a támadások állanak, amelyek egyrészt a NEP szélsőjobboldali frakciója, másrészről a független kisgazdapárt részéről érték a belügyminisztert, aki — mint a napi sajtó majdnem egyöntetüen megállapitja, — tehetségével, rátermettségével és munkakészségével messze kimagaslott a háború utáni belügyminiszterek közül. A magyar falu, de különösen a falusi közegészségügy nagyon sokat veszit távozásával.

Önnálló, legbensőbb meggyőződésem a keresztény nemzeti irány, mondotta Rákóczy Imre az új sajtófőnök

Már megirtuk, hogy a miniszterelnök Mikecz Ödön dr. helyébe Rákóczy Imre dr. miniszteri osztálytanácsost nevezte ki a miniszterelnöki sajtóosztály vezetőjévé. Az uj sajtófőnök febrnár 1-én foglalta el hivatalát és ez alkalommal fogadta a budapesti napilapok politikai rovatvezetőit, akik meleg hangon üdvözölték. Rákóczy Imre dr. az üdvözlésre válaszolva, többek között a következőket mondotta:

— A kormányzat céljait szolgálni és a magyar sajtó dolgaival törődni: ezt tartom a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetője hivatásának.

— A nemzeti célok közös szolgálatához annyira elengedhetetleu bizalom és béke megteremtése a sajtó körében: egyik legközelebbi feladat.

— Politikai vonatkozásu feladatomban magától érthetőleg egyedül a miniszterelnök ur programját kivánok követni. Önálló, legbensőbb meggyőződésem a keresztény nemzeti irány, A független magyar állam, a történelmi nemzet és a magyar faj hü szolgálata életem egyetlen célja.

Gyoma–Budapest és Gyoma–Békéscsaba viszonylatban jelentős változást hoz az uj nyári menetrend

Budapest felé lényegesen megjavul a közlekedés

Az érdekelt városok és községek képviselőinek bevonásával Szegeden most állitották össze az uj nyári menetrendet, amely gyomai viszonylatban jelentős javulást hoz. De nem csak Gyoma, hanem az egész környék jogos igényei kielégitést nyernek az uj nyári menetrendben, amely május 22-én lép életbe. A legnagyobb változás az lesz, hogy a békéscsaba—budapesti relációban uj vonatpárt állitanak be. Az egyéb változások csak a meglévő vonatok indulási idejének eltolódásában és egyes vonatoknál a menetidő megröviditésében jelentkeznek.

A Gyomát és környékét érintő főbb változások a következők:

A Gyomáról—Budapest felé délelőtt 10 óra 7 perckor induló nemzetközi gyorsvonat május 22-től kezdve 11 óra 38 perckor indul és 44 óra 52 perckor érkezik Budapestre. Ezt pótlandó, Gyomáról reggel kb. 8 óra 30 perckor sebesvonat indul, amelynek szerelvényét Szajolban a debrecen-budapesti gyorsvonathoz kapcsolják és amely igy 10 óra 55 perckor érkezik Budapestre, lehetővé téve, hogy a hivatalos órák alatt kellő idő álljon rendelkezésre az ügyes-bajos dolgok elintézésére. Ennek a vonatnak ellenvonataként a Budapestről 12 óra 40 perckor induló Árpád sinautóbuszhoz Szolnoktól Békéscsabáig sebesvonat csatlakozást létesitenek, amely kb. délután 14 óra 30 perckor érkezik Gyomára és 15 óra 21 perckor érkezik Békéscsabára. A Budapestről Arad-Bukarest felé 14 óra 40 perckor induló gyorsvonat változatlanul megmarad és ugyancsak nincs változás a Budapestről 17 óra 10 perckor induló sebesvonat indulási és menetidejében sem.

Nagy előkészületek a GySC jelmezbáljára

Mint minden évben, a GySC február 6-án az Uri Kaszinó termeiben az idén is megrendezi hagyományos jelmezbálját, amely igen nagy sikerünek igérkezik. A rendezőség mindent elkövetett, hogy a közönség szórakozását minél szinesebbé, s minél vidámabbá és az egész éjszakát minél felejthetetlenebbé tegye.

A meghivókat már kiküldték és egyuttal a bál rendjéről is tájékoztatták a közönséget. A jelmezesek felvonulása éjjel 12 órakor kezdődik. Az eredményhirdetést az éjféli táncszünetben tartják meg. A két legszebb és legtökéletesebb női és férfi jelmezt értékes és maradandó jutalomban fogják részesiteni, azonkivül a jelmezesekről dijmentes fényképfelvételt készittet a rendezőség.

A táncterem különleges kivilágitásáról Domokos Albert müszaki és villanyberendezési vállalata gondoskodik. A zenét Farkasinszki Imre teljes zenekara szolgáltatja.

Belépődij 1.50 pengő, családjegy 3 személyre 4 pengő. A belépőjegyen lévő szelvény a jelmezesek megbirálásához szóló szavazásra szolgál és másra át nem ruházható.

Legyen ott mindenki a farsang legkimagaslóbb jelmezes bálján, az egész környék legnagyobb sikerünek igérkező mulatságán.

A képviselőtestület megszüntette a községi földek házikezelését

Jóváhagyták a gazdasági iskola felépítésére a Bartolf Mihállyal kötött szerződést

A képviselőtestület közgyülése

Gyoma község képviselőtestülete február 2-án, Kovács Gábor biró elnöklete alatt rendkivüli közgyülést tartott.

A közgyülés megnyitása után Pánczél Emil főjegyző bejelentette, hogy a vármegyei kisgyülés jóváhagyta a Hombár szövetkezet részére történt 500 pengős községi részvényjegyzést és ugyancsak jóváhagyólag tudomásul vette az idei költségvetést.

A főispán üdvözlése

A továbbiak során Pánczél Emil főjegyző közölte, hogy a község küldöttségileg képviseltette magát vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispán budapesti esküvőjén, melyet a varplébánia templomban tartottak meg. A küldöttség tagjai Kovács Gábor községi biró, G. Nagy László és Wagner Márton községi képviselőtestületi tagok voltak. Egyben javasolta, hogy a főispánt esküvője alkalmával üdvözöljék határozatilag. A javaslatot a képviselőtestület egyhangulag elfogadta.

Utána bemutatták a gazdasági iskola épitésére vonatkozó vállalati szerződést, melyet Ugrin István községi mérnök ismertetett. E szerint Bartolf Mihály kőmivesmester 31 106 pengő 35 fillérért köteles a szerződés jóváhagyását követő 4 hónapon belül a gazdasági iskolát felépiteni. Amennyiben ennek a feltételnek nem felelne meg, a község az ő veszélyére felépitteti az iskolát. Végül Pánczél Emil főjegyző az előljáróság nevében javasolta a szerződés jóváhagyását.

Ellentétek a gazdasági iskola épitési szerződésének jóváhagyása körül

A javaslathoz elsőnek Beinschróth Márton szólt hozzá. Hangoztatta, hogy a gazdasági iskola vállalatba adása körül olyan momentumok merültek fel, melyek miatt vizsgálat indult. Ilyen körülmények között a szerződés jóváhagyása teljesen illuzórikus volna, mert *könnyen megtehet, hogy a vállalatba adást megsemmisitik és elrendelik az uj pályázat kiirását.* Az előljáróság javaslatával szemben javasolta, hogy mindaddig, mig a vizsgálat el nem dől, ne határozzanak a kérdésben.

Páczél Emil főjegyző az előljáróság nevében ragaszkodott az eredeti javaslathoz, mert, — mint mondotta, — a vállalatba adást és ennek folyományát: a szerződés jóváhagyását ugyis megsemmisitik, ha a vizsgálat igazolná a burkolt formában előterjesztett vádakat. Ellenkező esetben azzal, ha most a szerződés jóváhagyásának tárgyalása felett napirendre térnének, az épitkezés megkezdését késleltetnék és a késleltetéssel a további programmot is felboritanák, vagy legalább is elodáznák annak megvalósitását.

Aranyi Mihály csatlakozott Beinschróth Márton felszólalásához és kijelentette, hogy a szerződés jóváhagyásával már azért is várni lehet, mert a gazdasági iskola felépitése nem sürgős.

Pánczél Emil: Igenis sürgős, mert

mig a gazdasági iskola felépitése a megvalósulás stádiumába nem lép, a szegényházat sem lehet elhelyezni a mai gazdasági iskola helyén,

de a Stefánia Szövetség székház épitését sem lehet megkezdeni, mert ezek mind egymásból adódnak.

Beinschróth Márton: A besenyszegi iskola falai már fel voltak huzva, amikor a vállalatba adás szerződését beterjesztették. Miért olyan sürgős tehát most a szerződés jóváhagyása?

Pánczél Emil: Az előbb már megmondottam...

Wagner Márton: Pánczél Emil főjegyző ur az előbb azt mondotta, hogy burkolt vádaskodás hangzott el a gazdasági iskola vállalatba adása körül. *Ha ez a megállapitása reám vonatkozott, ugy megállapitását kénytelen vagyok visszautasitani. Én nem gyanusitottam, csak hangot adtam, a közvélemény felfogásának. Ami már most a szerződés jóváhagyását illeti, a magam részéről hozzájárulok az előljáróság javaslatához, mert abból a községre jogsérelem nem háramlik.* Kételyeim vannak azonban aziránt, hogy ez a nagy igyekezet nem fog-e ellenkező hangulatot kiváltani, mint amit el akarnak érni. A helyzet az, hogy az ügyben tényleg kivizsgálás folyik. Nem tudom, nem kell-e majd uj szerződést kötni és épen ezért *helyenvaló volna, ha a szerződés jóváhagyásával néhány napot várnánk.*

Pánczél Emil főjegyző ujból a helyzet sürgősségére hivatkozott, majd Kovács Gábor főbiró elrendelte, hogy a két ellentétes javaslat felől névszerinti szavazással döntsenek.

A szavazás eredménye az előljáróság javaslatának elfogadását jelentette: *22 szavazattal 7 ellenében megszavazták a szerződés jóváhagyását. Két képviselőtestületi tag, köztük Ugrin István tartózkodott a szavazástól.*

Kamatmentes kölcsönt vesz fel a község a tenyészállatok beszerzésére

A tárgysorozat következő pontja vita nélkül ment keresztül. A képviselőtestület kimondotta, hogy tenyészapaállatok beszerzésére 4200 pengő kamatmentes OKH kölcsönt vesz fel, az idei költségvetésben erre a célra előirányzott költségelőirányzat terhére. Ez a kölcsön azért is előnyös, mert OKH kölcsön folyósitása esetén az állam elvállalja a tenyészállatok beszerzési árának 10 százalékos megtérítését, azonkivül a beszerzett apaállatokat egy évig biztositja.

Vita nélkül tudomásul vették, hogy a községházán elszaporadott poloskák kiirtására 139 pengős költséggel ciánoztattak, majd megalakitották a fásitási bizottságot, melynek tagjai a következők lettek: hivatalból tagok: Pánczél Emil főjegyző, F. Nagy Benedek községi kertész, Arany Gusztáv tüzoltó parancsnok; választott tagok: Kovács Gábor főbiró, G. Nagy László, Papp Zsigmond, Lukács Antal, Kató Lajos, Bácsy Elek képviselőtestületi tagok valamint Schusztek Sándor és vitéz Pajor Gyula. A fásitási bizottság tagjai a községi fásitást vannak hivatva előmozditani, főleg abból a szempontból, hogy a tüzrendészet kérdését előbbre vigyék.

Feltételesen felemelték a szegényápolási dijat

Pánczél Emil főjegyző ezután előterjesztette a szegényházi gondnoknak azt a kérelmét, hogy a szegényházzal kapcsolatos nyugtabélyegilleték a község vállalja át. Az előljáróság javaslata az volt, hogy amennyiben tényleg fennforog a nyugtabélyegilleték fizetési kötelezettsége, ugy a kérdést ne az illetékfizetés átvállalásával rendezzék, hanem 55 fillérről 27 fillérre emeljék fel a napi szegényápolási dijat. A javaslatot a képviselőtestület vita nélkül elfogadta.

Feles haszonbérletbe adják ki a községi földeket

A földreform során a községnek juttatott legelők vételárának a törzsvagyonból történő fizetési kérdését ujabb előkészités miatt levették a napirendről, majd áttértek a községi földek hasznositásának és a községnél előforduló ipari munkák vállalatba adásának letárgyalására.

Pánczél Emil főjegyző elmondotta, hogy a községnek 234 katasztrális hold kiterjedésü mezőgazdasági müvelés alatt lévő ingatlana van. Ebből 146 katasztrális holdat haszonbérbe adtak, 88 katasztrális holdat pedig házi kezelésben hasznositanak. Megállapitotta, hogy

a házi kezelés nem vált be, mert semmi hasznot nem hozott,

vagy legalább is nem annyit, amennyiért érdemes volna fenntartani azt a nagy apparátust, amellyel a házi kezelést végrehajtják. A traktort például nem lehet hasznositani. Négy év óta legalább 3000 pengőbe került

Gy. S. C. jelmezbál február 6-án!

a javitása, évenként 1000 pengő az üzemanyag ellátása, azonkivül évenként 540 pengőt kell fizetni a gépésznek is. Ennyi költséget a 88 katasztrális hold föld nem bir el. Az elöljáróság nevében javasolta, hogy

a 88 katasztrális hold földet 1937 év őszétől kezdve adják ki felesbe és amennyiben ez a rendszer beválik, a most haszonbérben levő 146 katasztrális hold föld hasznositásánál is térjenek át erre a rendszerre,

a traktort pedig adják el Ez a hasznositási mód azért is megfelelne, mert a község megszabadulna a bonyolult mezőgazdasági számadásoktól, egyuttal néhány családnak is biztos kenyeret lehetne adni. A feles hasznositásból ki kell azonban venni a lucernásokat, amelyek 8 holdat tesznek ki. Ezek továbbra is házi kezelésben maradnának, mert hozamukra a község tulajdonát képező lovak takarmányozására szükség van. A lóállományt ugyanis a házi kezelés megszüntetése után sem lehet csökkenteni, mert már most is előáll olyan helyzet, amikor az előfogatolást csak bérfuvarosok igénybevételével lehet megoldani.

„A feleseket mintagazdálkodásra kell szoritani"

A javaslathoz elsőnek Wagner Márton szólt hozzá. Örömmel fogadta az elöljáróság javaslatát, mert véleménye szerint ezzel nemcsak a község jövedelmét lehet fokozni, hanem a többtermelést is elő lehet mozditani. A község ugyanis befolyást gyakorolhat a feles bérlőire, akiket igy rászoritható a mintagazdálkodásra. A községnek minden esetre meg kell szabnia, hogy mit termeljenek és ezzel nemcsak a jövedelmet fokozhatja, hanem jó hatást gyakorolhat a felesek szomszédjaira is, akiknek jó példát mutatva, buzditásul szolgálhat.

Ami a traktor eladását illeti, a maga részéről helyesebbnek tartaná, ha némi átalakitással a községi tüzoltó szolgálat és az utcaöntözés szolgálatába állitanák.

Pánczél Emil: Ezt nem lehet keresztül vinni, mert a traktor annyira rossz állapotban van, hogy nem éri meg az átalakitás költségeit. De a mintagazdálkodást sem valósithatja meg a község, még akkor sem, ha erre a célra továbbra is házikezelésben tartaná a községi földeket, mert ehez nincs kellő anyagi ereje és az abszolut szaktudás is hiányzik.

Beinschróth Márton csatlakozott Wagner Márton felszólalásához, de a maga részéről a traktor eladását ajánlotta.

A képviselőtestület végül egyhangulag kimondotta, hogy a földek házi kezelését megszünteti, az eddig házi kezelésben volt földeket felesbe adja ki és amennyiben a feles gazdálkodás beválik, a többi földeket is igy hasznositja.

A községi ipari munkák vállalatba adását levették a napirendről, mert a kérdés uj előkészitésre szorul.

Rendkivül érdekes előterjesztés következett ezután.

Báró Huszár Lászlóné póbalmi földbirtokos még 1935-ben előterjesztést intézett a községhez, amelyben bejelentette, hogy mivel a földbirtokát bérbeadta, az iskolát sem tarthatja fenn és azt az ajánlatot tette, hogy a község 5000 pengővel tehermentesitse az iskola épületét és a hozzátartozó két holdas kertet, amelyet ebben az esetben a községnek engedne át, azzal a kikötéssel, hogy az iskolát a jövőben a község köteles fenntartani. Megjegyezte, hogy fütéssel, világitással és takaritással továbbra is ellátná az iskolát.

Pánczél Emil főjegyző az elöljáróság nevében javasolta, hogy az ajánlatot utasitsák el, mert a községnek ahoz fűződne érdeke, hogy az iskolákat a belterületen szaporitsa. De a községnek különben sincsen módjában az uj iskola fenntartási költségeit vállalni, annál kevésbbé, mert a besenyszegi iskolával kapcsolatban a kultuszminiszter épen most jelentette ki, hogy a tanitó fizetését nincs módjában állami hozzájárulással biztositani

A képviselőtestület ezután dr. Huszár Lászlóné kérését elutasitotta, már azért is, mert az iskolát a bérlők is kötelesek fenntartani.

A képviselőtestület végül a vármegyének ajándékozta a Grill-féle törvénytár 20 kötetének duplapéldányait, azzal, hogy azokat a gyomai főszolgabirói hivatal használatára engedjék át.

A közgyülés délelőtt 11 órakor ért véget.

Dr. Csizik Béla miniszteri tanácsos látogatása a HOMBÁR szövetkezetnél

Február 3-án előkelő látogatója volt a HOMBÁR szövetkezetnek dr. Csizik Béla miniszteri tanácsos, a költségvetési osztály vezetőjének személyében, aki feleségével rokoni látogatáson tartózkodott Gyomán.

Papp Zsigmond elnök-igazgató közvetlen szavakkal üdvözölte dr. Csizik Béla miniszteri tanácsost és megköszönte neki a szövetkezet érdekében eddig kifejtett nagyon értékes támogatását és kérte, hogy a jövőben is legyen segitségére a szövetkezetnek.

Dr. Csizik Béla jólesően köszönte meg Papp Zsigmond üdvözlését és megigérte, hogy bármikor szivesen segit a szövetkezetnek.

A szivesen látott előkelő vendég hosszasabban elbeszélgetett a szövetkezet igazgatóságával, meghallgatta az ügyvezetők üzleti beszámolóját az eddigi forgalomról, azután megtekintette a csirketenyésztést és a magtárt, amik felett megelégedését fejezte ki és további sikert kivánt a szövetkezet müködéséhez.

Csirkecsipogástól hangos a HOMBÁR

A HOMBÁR szövetkezet által megszervezett ketreces csibenevelés közelebbi megismerését a szövetkezet székházában berendezett 2200 darab csibéből álló tenyészet teszi lehetővé. Nemcsak a HOMBÁR szövetkezetben megforduló üzletfelek, hanem mások is nagyon sokan nézik meg a ketrecekben virgonckodó „rab"-csirkéket. Gazdák, iparosok és tisztviselők egyaránt érdeklődnek. Alig akad, aki a gyönyörködés után ne fejezné ki azt az óhajtását, hogy a legközelebbi akcióban ő is részt szeretne venni.

Külön élménye a szemlélőnek, amikor a tenyészetet megnézők fokozódó lelkesedését, örömét figyeli. Nem is csoda, hogy mindenki kedvet kap — különösen, ha a tenyésztéssel elérhető keresetet is megtudják a már ezelőtt is ezzel foglalkozóktól. Ez a komoly érdeklődés is bizonysága, hogy a ketreces csibenevelés propagandája sikerült és a HOMBÁR szövetkezet által tudatosan és tervszerüen megindított uj üzletág állandó kereseti alkalma lesz községünk lakosságának.

A HOMBÁR szövetkezet vezetősége tudatában van a kérdés nagy gazdasági jelentőségével. Az eddig elért eredmény is ujabb bátoritás a tenyésztés fokozására és minél szélesebb körben való kiterjesztésére.

Ismételjük: ebben a munkakörben a gazdák mellett az iparosok és tisztviselők is éppen olyan jelentős keresetet tudnak elérni.

Daráló malom Ailer Andrásné téglagyárában

Január 30-án délelőtt dr. báró Maasburg Kornél szolgabiró vezetésével Ailer Andrásné téglagyárában helyszini szemlét tartottak darálómalom telepengedélyezésére vonatkozóan. A szemlén jelen voltak még Herter Ádám esküdt, Ugrin István községi mérnök, dr. Vincze Endre községi orvos, Arany Gusztáv tüzoltóparancsnok, Wagner Márton járási tüzrendészeti felügyelő, Ailer András és a szomszédok.

A szemle alkalmával kifogást nem emeltek és mert az előirásoknak megfelel a hely és a berendezés, előreláthatóan engedélyezik a darálómalom működését.

A szemle utáni beszélgetések folyamán kitünt, hogy egyedül csak a szomszédok kaptak idézést a helyszini tárgyalásra, maga Aller András is csak véletlenül tartózkodott kint. És csak délután tudódott ki, hogy az idézések „állitólag" a községi mérnök asztalán várták már hosszabb ideje a kikézbesitést.

Rábamolnári mellett a jeges Rábába fulladt egy gyomai kubikus

Porcsalmi László 40 éves gyomai származásu kubikos, aki a vasmegyei Alsóujlak határában a nemzetközi ut épitésénél dolgozott, hétfőn este hazafelé tartott Püspökalmásiban levő lakására. A rábamolnári révnél a jégen akart átmenni a tulsó partra. A jég a folyó közepén leszakadt alatta és az ár Porcsalmi Lászlót elsodorta. Holtteste valószinüleg csak a jég elolvadása után kerül majd elő.

Egy kakas miatt véresre verte egymást két endrődi asszony

A gyulai kir. törvényszék szombaton tárgyalta a súlyos testi sértéssel vádolt David Imréné endrődi asszony bünügyét.

A vádirat szerint Dávid Imréné a mult év május 13-án átment a szomszédos Szmola portára, ahol a magával vitt kutyát ráuszitotta Szmola Veronika öregleányra. A kutya a leány térdébe harapott, majd Dávidné „markolászta" meg a torkát.

A kihallgatások során Dávidné tagadott, illetőleg azt hangoztatta, hogy átment ugyan a Szmola portára, de csak azért, hogy a kakasát hazahajtsa.

A sértett Szmola Verona apja azt vallotta, hogy látta ugyan a verekedőket, de nem akart beavatkozni, mert szerinte „asszonyt bántani embernek nem szabad." Egyébként azt állitotta, hogy Dávidné a leányát a szomszéd telekre huzta át, még pedig azért, mert ha nem saját telkén vernek meg valakit, könnyen baj lehet a törvénnyel.

A bizonyitási eljárás lefolytatása után csak gondatlanságot láttak fennforogni, mert a vádlott a kutyáját nem kötötte meg és ezért az asszonyt a törvényszék háromnapi fogházra itélte.

PFEIFFER MÁRTON

Pfeiffer Márton, a neves gyomai futballista, az Iványi Hengermalom főgépésze január 28-án, 34 éves korában Gyomán meghalt. Temetését január 31-én tartották meg óriási részvét mellett. Sportbarátai és barátai az alábbi sorokban bucsuznak el tőle:

Érzékeny veszteség érte a gyomai futballsportot Pfeiffer Mártonnak, a régebbi idők kiváló futballistájának váratlan elhunytával. Már kora ifjuságától kezdve aktiv tagja volt a régi GySC-nek, majd később a megszünt GyMTE csapatának, melyeknek kapuit hosszú éveken keresztül kiváló tudással védte s ahol kedves és szerény modorával nagyon sok jóbarátot szerzett. A régi nagy GySC-nek sok hősies küzdelme fűződik nevéhez és sok győzelmet egyenesen az ő kiváló tudásának lehetett köszönni. A régi meccs látogató közönség dédelgetett kedvence volt ő és hiveinek nagyon sok kellemes vasárnap délutánt szerzett remek védéseivel. Példaként állitjuk futballistáink elé kötelességtudó és fegyelmezett egyéniségét. Az Iványi cégnél teljesitett felelősségteljes állása később elvonta az aktiv sportolástól, de — mint a közben megalakult GyTK választmányi tagja — tovább is élénk figyelemmel kisérte Gyoma sportját.

Tragikus halála nagy megdöbbenést keltett a sportemberek között és temetésén, a hétköznap dacára is nagyszámban jelentek meg volt játéktársai, de ott láttuk a két sportegylet sok vezetőségi tagját is, akik könnyes szemmel bucsuztatták a fiatalon elhunyt kiváló sportembert.

Isten veled, Pfeiffer Marci! Emléked minden gyomai sportember szivében örökké élni fog.

— K. L. —

Kihullott egy életrobotos kezéből a kenyérkereső szerszám. Még egy utólsót dobbant a szerető szív és elvesztett a föld: e hitvány sárgolyó egy értékes Embert, s gazdagabb lett a mennyei működvelő gárda egy rajongó lélekkel.

*

„A kandallóban rőzse ég..."
„Künn szállingóz a hópehely..."
s a „Sybill" két hőse: Szántai Elkó és Pfeiffer Marci találkoztak,

„...ott, hol boldogság békéje vár..."

*

Az égi „Sásdi-ház"-nak immár két lakója van: Kertész László és Pfeiffer Marci.

*

A vigasztalhatatlan özvegynek; a „Cigányszerelem — Zórikájának" „...itt most már oly kin az élet". Hárpia.

A nagyvilág hirei

Az ellenforradalmi törekvésekkel vádolt tizenöt szovjetvezér közül tizenhármat halálra itéltek és már ki is végeztek Moszkvában. Csak Radek Károly, a szovjet hivatalos lapjának volt főszerkesztője és Szokolnikov, volt londoni szovjetnagykövet menekültek meg, akiket 10, illetőleg 8 évi fegyházra itéltek. Azóta ujabb letartóztatások történtek a szovjet fővárosban. Igy többek között őrizetbe vették Litvinov külügyi népbiztos feleségét és Marjamint, az állami bank igazgatóját, de Genfből hazarendelték Litvinov külügyi népbiztost is, akit állitólag szintén őrizetben tartanak. — Vitéz Endre László gödöllői főszolgabiró visszalépett Lovasberényben. A mandátumért már csak Kommer Gyula és Griger Miklós küzdenek. — Az amerikai árvíz rohamosan növekedik. A hajléktalanok száma meghaladja az egymillió embert, a halottak száma felül van a négyszázon, mig az anyagi kár közel 500 millió dollár. — Kozma belügyminiszter lemondásával hir szerint az összes főispánok lemondanak és közülök többen nem is térnek vissza. — Hitler a nemzeti szociálizmus uralomrajutásának negyedik évfordulóján nagy békebeszédet mondott és kijelentette, hogy Németország többé nem állitja befejezett tények elé a világot, mert a békeszerződések megalázó kötelezettségeinek minden terhét lerázta. —

Gépcsirke kapható!

A „HOMBÁR"-nál hétfő délig február 11-re cca 400—500 drb. gépcsirke előjegyezhető.

Zöldmező gyülés. Január 31-én Gyomán és Endrődön nagyszerüen sikerült zöldmező gyülést tartottak, melyről anyagtorlódás miatt legközelebb számolunk be részletesen.

HIREK

Halálozás. Özv. Leömdörfer Mórné született etéti Máthé Ilona, vármegyei irodatiszt özvegye, február 1-én, 84 esztendős korában Gyomán meghalt. Temetését február 3-án tartották meg a gyomai róm. kat. temetőben. Az elhunytban Lovas Zoltán ny. községi iktató az édesanyját gyászolja.

Előadás Egyptom agrárviszonyairól. A Magyar Mezőgazdasági Társaságban január 22-én dr. Nagy Iván ny. miniszteri osztályfőnök előkelő hallgatóknak a mai Egyptom agrárviszonyairól tartott nagyon érdekes és tanulságos előadást. Az előadást Wagner Márton, a HOMBÁR szövetkezet ügyvezető igazgatója, felelős szerkesztőnk is meghallgatta.

A törzskönyvezett tehenek borjuit az után jelentsék be a tulajdonosaik azonnal Huhn Ferenc állatorvosnál.

Tavasz-buza vetőmag előjegyzéseket minden mennyiségben vállal a HOMBÁR szövetkezet.

Meghivó

A községi gazdasági népiskola kebelében megtartott számviteli és háztartási tanfolyam záró ünnepélyét f. év február hó 7-én (vasárnap) délután fél 7 órai kezdettel tartjuk meg tanonciskolai tantermünkben. Erre az alkalomra tisztelettel meghivjuk és szeretettel várjuk a község érdeklődő lakosságát.

Záróünnepség után fél 8 órai kezdettel hallgatóink a központi 48-as olvasókörben pedig barátságos bucsuvacsorát óhajtanak rendezni, amelyre az ügy iránt érdeklődő hölgyeket és urakat szintén tisztelettel meghivjuk. A házilag — tanfolyam hallgatói által — készitett vacsora megváltási ára bor nélkül kb. 1 pengő lesz. Vacsorára az előjegyzéseket tisztelettel kérjük előre bejelenteni vitéz Pajor Gyula tanfolyam vezetőnél a létszám megállapitása végett.

Tiszteletteljes meghivásunkat megismételve maradok kiváló tisztelettel vitéz Pajor Gyula tanf. vezető.

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztarecepteket megkapja, ha még ma kéri a Dr. OETKER-féle világhirü FÉNYKÉPES RECEPTKÖNYVET, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: Dr. OETKER A. Budapest, VIII. Conti-utca 25.

Meghivó

A Gy. T. K. J. hó 14-én d. e. ½10 órakor az ipartestület nagytermében rendes évi közgyülést tart, melyre a tagokat teljes számban meghivja az

Elnökség.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyv felolvasása, hitelesitése.
3. Pénztárnok elszámolása.
4. Ügyvezető jelentése az 1936. évről.
5. Titkári jelentés az egyesületet érdeklő minden ügyekről.
6. A választmány és számvizsgálók felmentése és uj választmányi és számvizsgálók választása.
7. Hiányzó tisztikar megválasztása.
8. 1937. évi költségvetés előirányzatának meghatározása.
9. Esetleges inditványok.

Pk. 1495/1932. sz.
Vght. 261/1931.

Árverési hirdetmény.

Dr. Morvai Béla V. Alkotmány utca 4. Budapest, ügyvéd által képviselt Hoffher Schrantz Clayton Suttleworth Magyar Gépgyári Müvek rt. javára, 9962 P. 60 f. tőke és több követelés és jár. erejéig a budapesti Bp. kir. Törvényszéknek 1931. évi 16. P. 37773, sz. végzésével elrendelt kielégitési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1931. évi julius hó 3-án lefoglalt 3000 P. becsértékü ingóságokra a gyomai kir. járásbiróság Pk. 1495/1932. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908 évi XLI. tc. 20 §-a alapján az alább megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tünő más foglaltatók javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre: ha kielégitési joguk ma is fennt áll és ha ellenük halasztó hatályu igénykereset folyamatba nincs, végrehajtást szenv. tanyáján Keselyűs tanya 1906. sz. a. leendő megtartására határidőül:

1937. évi február hó 15. napjának d. u. fél 1 órája tüzetik ki, amikor a biróilag lefoglalt Hofherr gyártmányu traktor a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés ellenében, esetleg becsáron alul is — de a kikiáltási ár ⅔-ánál alacsonyabban nem — el fogom adni, még akkor is, ha a bejelentő a helyszinén nem jelennék meg, ha csak ellenkező kivánságot irásban nem nyilvánit. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikiáltási ára 1000 P.-ön felül van, az 5610/1931. M. E. sz. rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikiáltási ár 1/10-ed részét bánatpénzül leteszik.

Gyoma, 1937. január hó 28 án.

Villányi Nándor
kir. bir. végrehajtó, mint biróí kiküldött.

A gyomai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság 4720/936 szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Szerető István (nős Bódi Mariskával) végrehajtatónak, Bánhegyesi Imréné sz. Szerető Róza végrehajtást szenvedő ellen inditott végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 1370 P. tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a gyomai kir. járásbiróság területén levő, Gyoma községben fekvő, s a gyomai 3196 sz. betétben a 3. sorsz. 1523. hrsz. 239 öl területü, beltelekben fekvő lakháznak Bánhegyesi Imréné sz. Szerető Róza nevén álló ½. részre 1200 P. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést február 24. napján d. e. 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlant a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. § ában meghatározott árfolyammal számitott óvadékképes értékpapirosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges biróí letétbe helyezéséről kiállitott letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláirni (1881: LX. t. c. 147., 150., 170. §§. 1908: LX. t. c. 21 §).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb igéretet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapitott bánatpénzt az általa igért ár ugyanannyi százalékáig kiegésziteni. (1908: XLI. t.-c. 25. §.)

Gyoma, 1936. november 17-én.

Dr. Molnár sk. kir. jbiró.

A kiadmány hiteléül:
Szilágyi
dijnok.

HIRDESSEN LAPUNKBAN!

Köszönetnyilvánitás!

Mindazoknak, kik felejthetetlen jó férjemnek

PFEIFFER MÁRTONnak

temetésén résztvettek és ezzel mérhetetlen fájdalmamat enyhiteni igyekeztek, ezuton mondok köszönetet.

Özv. Pfeiffer Mártonné
szül. Bódi Erzsébet

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. február 7-én vasárnap 6 és fél 9 órakor rendes helyárakkal és 8 án Farsang hétfőjén fél 9 órakor leszállitott helyárakkal.

Izgalmasan érdekes hangosfilm!

Pokol a földön

Dráma.

Főszereplők:
Spencer Fracy, Claira Trevor, Henry Walthall, Alan Dinehart.

Dante a Pokolról leirt fantasztikus elképzelése elevenedik meg ebben a filmben gigantikus jelenetek során. Izgalmaktól és szenvedélyektől fülött történet.

Kacorkirály vigjáték.

Fox és Magyar Világhiradók.

1937, február 8 án Farsang hétfőjén 6 órakor rendes helyárakkal és 9-én Farsang kedden egy előadás 7 órakor leszállitott helyárakkal.

A legnagyobb orosz milliöben lejátszódó film.

Balalajka

(Fekete szempár.)

Dráma.

Főszereplők:
Harry Bauer és Simone Simon.

Moszkva éjszakai hangulata és a Balalajka csodás zenéje leszik felejtheretlenné ezt a filmet. A gyönyörü zenéjét mindannyian ismerjük.

Boldog pillangó

vigjáték.

Hangos Magyar Világhiradók.

Csak 16 éven felülieknek!

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

Publikáció

Horthy Miklós utca 9. szám alatt egy szalongarnitura és tükör, s egy gyermekágy van eladó. 3—1

Gyakorlott kézimunkázó lányok könnyü kézimunkához keresletnek. Jelentkezni lehet naponta délután 2 órától 6 óráig. Gyoma, Attila-utca 19. szám alatt Tóthné-nál (Ungi-féle ház) 2—1

Közel a gyomai határhoz 10 hold Bauer-féle félhalmi föld eladó. — Ért. Mezőberényben, Härter Mihálynál Rákóczi Sugár-ut 19. 2—2

Egy jó állapotban lévő ródli eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó egy drb. öntött vaskályha csövekkel együtt, egy drb. hosszú irásasztal 2 fiókkal, egy drb. **üzleti pultasztal.** Megtekinthető — vasárnap kivételével — bármikor: Gr. Tisza I. ut 48.

Szilágyi Gergely korcsmáros egy kimérőt keres. Érdeklődni lehet: Gyomán Jókai-utca 13. 2—2

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **6 bor** literje **56 fillér.**

Nagyon szelid és gyors ló hintóval, szerszámmal, szánkóval eladó. Gyoma, IV. Zrinyi u. 3 sz. 3—3

Eladó egy 2 lámpás telepes 2 pár fejhallgatós rádió-készülék és egy inga falióra, amely az órákat és negyed órákat üti. Érdeklődők forduljanak Szabadságtér 5 sz. 4—3

Eladó a Hősök emlékutján egy nagy családi ház minden gazdasági melléképülettel, nagy portával. Ára 8000 P amiből 7,700 teher, ez mind átvehető negyedévi 100 pengő törlesztéssel. — A Körössy-Csoma Sándor utcában egy nagy ház gazdálkodónak igen alkalmas 3200 pengőért. — Egy a Mátyás király uton nagy telekkel. — A Horthy Miklós uton egy üzleti ház a legforgalmasabb helyen. — Egy családi ház Zeöke-telepen a Horthy Miklós uton. — Endrődi ugaron a polyák halom mellett eladó 30 hold jó minőségü föld. — Görög álláson 38 mh teherrel. — Révlaposon 3000 négyszögöl quadrátja 1 pengő. — 3 és fél fertály a köles fenéken tanyával. — A Horthy uton a piactér közelében egy nagy üzleti ház.

Érdeklődők forduljanak Izsó Balázs ingatlan közvetitőhöz.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz!

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; bordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

XII. évfolyam, 7. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma 1937 február 13.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280
Lapzárta csütörtök este 6 óra
Megjelenik minden szombaton reggel

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64
Telefon 22

Hirdetések dijszabasai
Egynasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Otszór hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Ők azok...

akik minden kedden este elmennek a HOMBÁR szövetkezet székházába. Leülnek az előkészített padokra s ahogyan mindig ujabb és ujabb érkezők nyitnak be az ajtón és olvadnak bele a suttogó csevegésbe és amikor a szövetkezet tisztviselői befejezték az esti postát, és az addig érkezőket betessékelik a belső irodába, ahol ki-ki leüli a padokra vagy üres székekre és az áhitatos csendben megismétlődnek a megszokott kérdések: „Mit csinálnak a csirkék?"

És ebben a gondolatkörben folyik a fegyelmezett társalgás, miközben ujabb - ujabb kérdések vetődnek fel, amelyekre jóindulatu és gyakorlati tapasztalatokkal szerzett válaszokat kapnak a kérdezők... Közben villámgyorsan repül az idő és a 6 órakor összegyült társaság azon veszi észre magát, hogy már 8 óra van...

Szenteljünk egy pillantást a megjelentek bemutatására.

A ketreces csirketenyésztők vannak együtt. Többnyire nőkből áll a lelkes tábor. Még mindig áll az a helytelen férfifelfogás: a baromfitenyésztés asszonynépnek való, a férfire megalázó foglalkozás ez. Erre azonban alaposan rácáfolnak a jelenlévő férfiak és az asszonyokkal egyenlő komoly tenyésztőknek tartják magukat. Mindenkinek van valami közölni valója. De mindenki szép sorjába mondja el a móndókáját. Mindenkit meghallgatnak. Nem marad kérdés válasz nélkül.

És amikor elbucsuznak egymástól azzal, hogy a jövő kedden megint összejönnek és nekivág öregje-fiatalja a sötét éjszakának, sokan a tanyáknak... ezeken az estéken imádságos hangulatban hajtom a fejem nyugovóra és szent megismétlődését élem át annak a meggyőződésemnek, hogy ez a kis fanatikus társaság a gazdasági történelmét rajzolja meg Gyomának hétről-hétre, amikor ismételten rácáfol a sokat nyekergett kuvikolásra: hogy a magyar ember nem alkalmas a szövetkezésre. De mennyire alkalmas!!! Csak becsületes szándékkal és őszinte feltárással jelöljük meg a szándénkunkat. Ha kevesen is vannak, akik mindjárt követnek bennünket, nem baj, majd ránk találnak a többiek is.

... Ők azok, ezek a hétről-hétre egymásra találó testvéreink, akik ujabb kedvet öntenek belénk és serkentenek bennünket Papp Zsigmond barátommal, hogy a megkezdett utunkon ne álljunk meg, hanem haladjunk előre, gyomai lakostársaink jobblétének a kiharcolására.

W.

Ujból vitéz Madaras Gyulát választották meg a Levente Egyesület elnökévé

A Gyomai Levente Egyesület február 7-én tartotta meg évi rendes és tisztujitó közgyülését, amely vitéz Madaras Gyula malomigazgató, az Egyesületi alelnök elnöklete alatt zajlott le. A jelenvoltak nagy érdeklődéssel hallgatták a tárgysorozat egyes pontjait, különösképpen a Szilágyi István levente-egyesületi nyilvántartó által, a Levente Egyesület működéséről elkészitett jelentést, mely teljes részletességgel tárta fel az egyesület sokoldalu, értékes és eredményes munkásságát. Jelentésében kiemelte Nemerey Péter takarékpénzlári igazgató, vezető-főoktatónak az egyesület box-szakosztálya részére, a vármegyei felügyelőségtől cca 150 pengő értékben kieszközölt boxfelszerelés megszerzését, valamint Zalán Miklós huszárszázados, testnevelési főelőadó könyvadományát, melyekért a közgyülés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A tisztujitás megejtése előtt, vitéz Madaras Gyula, a tisztségek mandátumának lejártát bejelentvén, felkérte Nemerey Péter vezető-főoktatót a közgyülés további vezetésére és az elnöki tisztségnek választás utján való betöltésére.

Nemerey Péter vezető-főoktató ismertette a testnevelési bizottság határozatát, mely szerint az elnöki tisztségre vitéz Madaras Gyula és Kató Lajos községi jegyző jelöltettek s a közgyülesi tagok csak reájuk szavazhatnak. A közgyülési tagok

egyhangu lelkesedéssel vitéz Madaras Gyulát választották meg az egyesület elnökének,

akit a közgyülési terembe belépve a tagok harsány éljenzéssel fogadtak. Nemerey Péter átadván az elnöki széket, szeretettel és igaz nagyrabecsüléssel köszöntötte az Egyesület újonnan megválasztott elnökét és a Mindenható áldását kérte az egyesület érdekében kifejtendő munkálkodására. Vitéz Madaras Gyula megköszönve az előlegezett bizalmat, ugyszintén Nemerey Péter vezető-főoktatónak baráti üdvözlő szavait, igéretet tett, hogy az előlegezett bizalmat odaadó munkálkodással fogja honorálni és minden igyekezettel azon lesz, hogy ezt a szép egyesületet felvirágoztassa.

Utána betöltötték az alelnöki tisztséget, ugyancsak a testnevelési bizottság jelölései alapján. A közgyülési tagok egyhangulag Kovács Gábor községi birót választották meg az egyesület alelnökének.

Ezután sorra került a többi tisztségviselők megválasztása, Nemerey Péter vezető-főoktató javaslatára főtitkárnak: Szilágyi István levente-egyesületi nyilvántartót, titkárnak: Kéri Gábor oktatót, jegyzőnek: Erdei Sándor oktatót, gazdának: vitéz Molnár Pál főoktatót, pénztárnoknak: Arany Lajos községi pénztárnokot, ellenőrnek: Arany Gusztáv községi s. jegyzőt, könyvtárnoknak: Kató Ferenc főoktatót, ügyésznek: dr. Legeza Tibor ügyvédet választották meg.

A felsorolt tisztségviselők három évi ciklusra választattak meg.

Egy évi időtartamra választatott meg a választmány és számvizsgálóbizottság éspedig: rendes választmányi tagokul: Harmathi Tibor, Izsó Mihály, Lévay László, B. Marjai Lajos, Pápai Sándor, Olajos Andor, Tarr Miklós és Pipi Gyula leventék. Póttagokul: Győri Lajos, Kruchió Endre, K. Szabó István és Perei László Gábor leventék. Számvizsgáló bizottsági tagokul: Kovács G. Lajos, Kőszegi Mihály és Biró Béla községi tisztviselők, póttagokul: Erdei Gábor közgyám és Fekete Lajos közs. tisztviselő.

Örömünkre szolgál az a tény, hogy az egyesület elnöki tisztségét vitéz Madaras Gyula malomigazgató tölti be, aki közismert agilitásával, odaadó, ön-

zetlen, egyéni hiuságtól mentes munkálkodásával a levente egyesületnek csak hasznára lesz, mert rajta keresztül a harmonikus együttmüködés is biztositható, amire mindenképpen szükség van.

Farkaskutyák alkonya.

Rossz napok járnak a farkaskutyákra. A belügyminiszter néhány hónappal ezelőtt leiratot intézett a törvényhatóságokhoz és ebben szinlén rámutatott, hogy a farkaskutyák kártékonyak. Felhivta a törvényhatóságokat, hogy minden eszközzel igyekezzenek a magyar kutyafajtáknak tenyésztését elősegiteni. E célból emeljék fel a farkaskutyák adóját. Ebben az esztendőben 20 pengőere emelték fel a farkaskutyák adóját. A farkaskutyák tulajdonosainak, akik nem mindig kerülnek ki a felsőbb tizezer kutyabarátai közül, választaniok kellett a pénztárcájuk és farkaskutyájuk között. A választás igen sok esetben a pénztárca mellett szólt

Nincs árvizveszély: néhány napon belül levezetik a felfakadt vadvizeket

A hirtelen bekövetkezett olvadás és a napok óta tartó esőzések az egész környéken felfakasztották a vadvizeket. Dévaványa és Gyoma között, az ugynevezett Nádösvény határrészen, Dévaványa és Szeghalom között, Simasziget körül és Dévaványa Körösladány között, a vasuti sinek mentén hatalmas területek viz alatt vannak és több tanyát elöntéssel fenyegetnek. A bajt csak tetézi, hogy a Körös is árad. Még a hét elején kilépett a medréből és néhol a gátakig szaladt. A csatornák vize e miatt nem tud lefolyni és kénytelenek szivattyuzással apasztani az áradatot, ami nagyon lassu munka és hetekig eltarthat, mig az elárasztott területeket mentesithetik a hatalmas viztömegtől.

Az Ivánfenéki Ármentesitő Társulat müszaki személyzete napok óta éjjel-nappal munkában van és megfeszitett erővel igyekszik elejét venni az esetleges komolyabb veszélynek. Pillanatnyilag az a helyzet, hogy az áradat szintje apad. A további javulás attól függ, hogy milyen lesz az időjárás. Néhány derült és szeles nap nagyban hozzájárulna ahhoz, hogy a viz alá került területek felszabaduljanak.

Az ármentesitő munkálatokat Schulek Béla főmérnök vezeti, aki az áradásokkal kapcsolatban a következő nyilatkozatot tette a Gyoma Ujság munkatársa előtt:

A vasárnap óta tartó olvadás és a kétnapos esőzés több helyen elöntötte Gyoma, Dévaványa és Körösladány egyes határrészeit. Meglehetősen nagy viztömegek borítják Katalszeg, Liliomkert, Nádösvény, Folyásér, Simasziget egyes laposabb fekvésü helyeit. Közvetlen veszély azonban csak három tanyát fenyeget. Az István György és a Barabás tanyákat Nádösvényben és még egy Barabás tanyát Dévaványa és Szeghalom között. Ezeket a tanyákat az Ivánfenéki Ármentesitő Társulat — tisztán emberbaráti szeretetből — gátakkal védi, mert annak, hogy ezek a tanyák ilyen veszélybe kerültek, kizárólag a tulajdonosaik az okai, amennyiben olyan mély helyre épitkeztek, ahonnan egy kiadósabb nyári záport is kiöntheti őket.

Veszélytől különben nem kell tartani. A Folyáséri és a körösladányi szivattyutelepek vasárnap óta állandóan üzemben vannak, a csatornák kitünően müködnek és egy-két napon belül a nyitók is nyitva lesznek. Ha még az időjárás is kedvez, néhány napon belül megszünik az áradás és a viz teljesen lefolyik.

Kár egyelőre nincsen és remélem, hogy nem is lesz. Az egész áradás sokkal inkább egy kiadós tavaszi öntözésnek tekinthető, mint olyan árviznek, amely komoly bajokat okozhatna. Legfeljebb a szikesek áznak át annyira, hogy e miatt késedelmet fog szenvedni a tavaszi vetés.

Rimes panoptikum

Irta: **H. E.**

Mint bolond gazdaasszony az üres konyhában,
Kinosan feszengve, mint féreg a fában,
Vagy mikor a motor, mikor krákog, fullad,
S benzin hijján be az Istennek se gyullad,
Ugy állok már én is, — befagyhat a véna,
A panoptikumhoz — elfogyott a téma...
Ebben ugyan hibás én magam nem vagyok,
Mert hiszen anyagot Gyomáról nem kapok,
S mert látom már, hogy ezt hasztalan is várom,
Tollam szárát tövig ez'tán már nem rágom.

Eleintén még ment a dolog valahogy,
Amig képzetemben éltek az alakok,
Akiket pajzánul tollamra is szurtam,
Mikor e strófákat még napszámba' gyurtam.
De hogy egy páradus, kődös őszi este,
Szekeremnek rudját irányitám Pestre,
Itt vivni meg tovább létemért a harcot, —
Sajnos, feledem már a sok kedves arcot,
S mig életutamon egyet-egyet lépek,
Érzem mint fakulnak szivemben a képek:

Feledem az árnyas gesztenyefák lombját,
Garay Imre ur mándlijának gombját,
Szinpompás kis képét sok virágos kertnek,
Pikáns vicceit a Messinger Albertnek,
Az Erzsébet-liget ezer bokrát, fáját,
Az áttöltött Körös vadregényes táját,
A vig lórumozók szük, baráti körét,
Karsay szódáját, Kerekesék sörét,
S ami meg nem ártott a regős kedvének:
Ponetráns szagát a párolgó cefrének...

Mert az idő rohan, átszáguld felettünk,
S lassan észrevesszük, hogy megöregedtünk.
Amivel ilyenkor vagyunk csupán bajba,
Ha ősz szálat gyomlál a gyérülő hajba...
Fut bizony az idő, — megállása nincsen,
De nyomát ott hagyja a tarkón s a tincsen,
Igaz, nem is marad tőle egyéb emlék,
S multtá lesz a jelen, mi jövő volt nemrég,
Amelyről reméltük, hogy sebünkre irt hoz,
Pedig csak egy nappal vitt előbb — a sirhoz...

Elfásul a kedély, a humor is gyengül,
Vig élcre a rim már csak nehezen csendül.
Fárad az agyam is, nehezen pariroz,
Ámde szivem mélyén édes honvágy kinoz,
Mert aki a Hármas-Körös vizét issza,
Joggal vágyik annak szive oda vissza,
S ha visszajuthatnék, — mondom Istenemre!
Ezt a nagy világot ölelném keblemre,
Örömömben sirva rikkantanék egy nagyot,
S kacagva hagynék itt Pestet, csapot, papot.

Kies vidékét a parlament terének,
Meg az állatkertben pupját a tevének.
Fényes kávéházak őrült jazz-zenéjét,
Háziasszony urnőm kétmázsás személyét,
A Berlini teret, a Beszkárt sin hurkát,
A gyalogjárdáknak aszfaltozott burkát,
Autóbuszt és taxit, tantuszos kisszakaszt,
Otit, Mabit mely a szememből könnyt fakaszt,
S ugy szedném szaporán Gyoma felé lábaim,
Budapestnek pedig?... mutatnám a — hátam...

De hogy ez az ábránd valóra is válik?...
Bizom az időre. Egyszer majd elválik...
Megjön talán még a regősnek vig hangja,
Hiszen megvan minden bőjtnek a farsangja,
S meglátom talán még a gyomai fákat,
Korrigálhatom tán a sajtóhibákat,
Mit a szedő urak szedés közben tesznek,
S az „alvégen" helyett „alvégem" szednek...
S abbahagyván itt ezt a keserves sirást,
„Otthon" folytatom majd e vidám versirást...

A gazdasági iskola három hónapos számviteli tanfolyamának záróünnepélye

Örvendetesen emelte a tanfolyam szinvonalát a női hallgatók tekintélyes száma. — Kár, hogy a tanfolyam záróünnepén nem jelentek meg többen

Szinte hozzátartozik már a téli időhöz, hogy vitéz Pajor Gyula gazdasági iskolai igazgató, Biró Teréz és Faddy Jolán tanitónőkkel, megrendezi a szokásos 3 hónapig tartó tanfolyamot. Mennyi utánjárás, mennyi kapacitálás, mennyi elkedvetlenedés előzi meg az előadók részéről ezeket a tanfolyamokat. A sok kifogás közben mennyi önuralomra van szükségük ezeknek az apostoloknak, nehogy sutba dobják az egész iskolánkiviili népmüvelést, amiert olyan kevés megértést találnak.

Ha végig nézzük a tanfolyam résztvevőit, azt látjuk, hogy csak azok tartanak ki vitéz Pajor Gyula mellett, akik már az előző években is végig hallgatták a tanfolyamokat. Alig akad egy-két uj hallgató. Az idén mégis jelentős számmal szaporodott a résztvevők sora, de ez csak annak köszönhető, hogy a tanrendbe speciális női tantárgyakat is felvettek és igy a nők érdeklődését is felkeltették. A tanfolyam hallgatóinak növekedése tehát a nőknek köszönhető.

A záróünnepélyen Kató Lajos községi jegyző elnökölt, aki az ünnepség megnyitása előtt néhány szóval elismerését fejezte ki a hallgatóknak kitartásukért és az érdeklődő közönségnek a megjelenésért.

Vitéz Pajor Gyula a gazdasági számvitelből kérdezte ki a hallgatókat, akik világos, szabatos és értelmes feleleteikkel igazolták, hogy megértették az előadásokat.

Külön elismeréssel kell szólnunk a tanfolyamon résztvett idősebb gazdákról, akik példát mutattak a fiataloknak, hogy a tanulás még az idősebbekre is ráfér és hogy a tudásról való nyilvános beszámolás még az öregebb korban sem szégyen, még akkor sem, ha az az iskolapadban történik.

A női hallgatók, Faddy Jolán előadása után, a népi ételeknek a főzéséről és azoknak a tápértékéről számoltak be.

Biró Teréz tanitónő a baromfitenyésztésről kérdezett a női hallgatóktól és ha remélnünk szabad, hogy ha a jövőben feleleteik szerint végzik a baromfitenyésztést, ugy megtörik a jeget és ők lesznek a belterjes baromfitenyésztés uttörői.

Befejezésül általános érdeklődés közben tért rá Biró Teréz a ketreces csibenevelés jelentőségének kikérdezésére, miközben a hallgatók és a közönség kiváncsian fordultak a jelenlévő Papp Zsigmond és Wagner Márton „Hombár" szövetkezeti igazgatók felé, akikről az egész községben közismert dolog, hogy a most folyamatban lévő, 11.000 drb. csibéből álló ketreces csibenevelésnek uttörői és irányitói.

A női hallgatók idevonatkozó feleletei, általános érdeklődés közben élénk tetszést váltottak ki, igazolva a tanfolyamról való rövid beszámoló nivósságát.

Az ünnepség befejeztével Joó Gábor a hallgatók nevében meleg hangon köszönte meg vitéz Pajor Gyula és tanitónő társai fáradozását. Hangoztatta, nem fogják elfelejteni azt az odaadást, amellyel a tanfolyam hallgatóinak ismereteit igyekeztek minél szélesebb körben kibővíteni. Nem órákat adtak, hanem tényleg tanitottak, sokszor tullépve az előirányzott időt.

A továbbiak során rámutatott arra, hogyha minden gazda és minden iparos ismerné a gazdasági számvitel tudományát és azt a maga hasznára fordithatná, mindjárt más szemmel nézné azokat is, akik hite szerint olyan jól keresnek. Nem irigyelné a 120 pengő fizetéssel rendelkező kistisztviselőket, mert hamar rájönne arra, hogy annyit ő is keres, csak nem tudja, mert nem tud számolni. Mindjárt enyhülne a társadalmi osztályok között a légkör és nem ellenfelekként, hanem barátokként mérlegelnék egymást.

Beszéde végén még egyszer köszönetet mondott az iskola igazgatójának és tanitónőinek, majd vitéz Pajor Gyula a tanfolyam hallgatói között kiosztotta a bizonyitványokat. Bizonyitványt kapott minden hallgató. Névsorukat az alábbiakban közöljük. (Akinek a neve mellett zárójelben évszámot is közlünk, az a jelzett évben megtartott tanfolyamon is résztvett.)

Balázs Imre (936), Balázs Lajos, Csapó Endre (1935), Csath Imre (1936), Csuvár János, Joó Gábor, Kató Ferenc, Kocsis István, Ladnai Lajos, B. Molnár István, Molnár Antal (1935, 1936), G. Nagy László (1935), Négyessy Gyula, Szmola Imre (936), Ifj. Varga Gábor, Veress Sándor (1935, 1936), Ifj. Wagner Ádám (1936), Batári Lajos, Kocsis Gábor, Baráth Istvánné, Baráth Lajosné, Bene Józsefné, Czebe Lajosné, Czebe Etelka, Cselei Endréné, Eiler Erzsébet. Feiler Anna, Heinfart Erzsébet, Hegyesi Jolán, Józsik Istvánné, Kató Lajosné, Kárpáti Elemérné, Kiss Dánielné, T. Kocsis Mihályné, Kurtz Mihályné, Marjai Sándorné, B. Molnár Mária, Szőke Istvánné, Szabó Piroska, Ifj. Wagner Adámné, Tótka Lászlóné.

Beszámolónk nem volna teljes, ha meg nem emlékeznénk a záróünnepéllyel rendezett női kézimunka és süteménykiállitásról, mely teljes egészében felölelte a tanfolyamon tanult ismeretek gyakorlati kivitelét, élénk megelégedésére a látogató közönségnek.

Az ünnepély után a 48.-as kaszinóba a szokásos befejező vacsorára gyültek egybe a vendégek, akiket a tanfolyam hallgatói a maguk izletes főztjével és sült tésztáival vendégeltek meg.

Vacsora alatt vitéz Pajor Gyula köszönetet mondott a vármegyének és a községnek, hogy a tanfolyam megrendezését elősegitették, azonkivül külön köszönetet mondott Kner Imrének és Kner Endrének, akik ingyen papiranyagot bocsátottak a tanfolyam rendelkezésére. A továbbiak során hangoztatta: sokszor megfogadta már, hogy nem rendez többé tanfolyamot. Most mégis ujból arra kéri a hallgatókat és a közönséget, hogy legyenek segitségére a jövő téli tanfolyam megrendezésében és már most kezdjék el a hallgatók toborzását.

Beszédet mondtak még Wagner Márton és dr. Legeza Tibor.

A vacsora után az egybegyültek kedélyes hangulatban maradtak együt a késő éjjeli órákig, közben megindult a tánc, amely a reggeli órákig elhuzódott.

DATOLYASZŐLŐ
(Afus-Ali)
a csemegeszőlők királya!
Minden igényt kielégitő, közép éresü és bőtermő fajta. Csodás, nagy, laza fürtü és bogyójú kemény husu, kellemes aromajú, jól tartható és szállitható. Magas áron értékesithető. A jelenkor legérdekesebb csemegeszőlője. 20 darab simaveszső 6 — P., 15 drb hazai gyökeres 6.— P. 10 drb oltvány Riparian 6 — P., 10 drb Berlandierin 7.— P. Kérje tanulságos leirásomat s árlapomat más fajokról és gyümölcsoltványokról.
ZÖLD IGNÁCZ
Sárkeresztur, (Fejér-megye).
Komoly összeiró ügynököket minden megyében keresek!

Az Egyetértés Olvasó Egylet bálrendezőségének köszönete

Kaptuk és közöljük az alábbi sorokat: Az Egyetértés Olvasó Egylet által február 7-én megtartott jelmezbál rendezősége ezuton mond köszönetet mindazoknak, akik hozzájárultak a bal sikerének elmélyitéséhez, különösen a jelmezeseknek, akik a bál külső képét szinessé, hangulatát pedig meghitté tették. A A jelmezesek a következők voltak: Nagy János (szamár), Kurtz Bözsike (bosnyák leány), Varga Erzsike (magyar leány), Gecsei Gábor (Mikulás), Fekete Lajos (dada), Herter Mihály (baba), Kakati Ilonka és Kakati Mancika (arató pár), Barta Rózsika és Márton Lajos (tiroli pár), Izsó Esztike (magyar zászló), Vincze Zsuzsika (cigányleány), Bordács Ilonka (Mexikoi küldönc), Schwalm Magda (aranyhal), Forgács Rózsika (magyar legény), Csapó Liduska (szív), Szabó László (suszterinas), Finta Margit (ápolónő), Nagy Ilonka (tündér), Tandi Irén (kéményseprő), Kruchió Juliska (magyar leány), Bácsi Piroska (pólyásbaba), Baráth Gergely (teknősbéka), Munkácsi Lajos (zenebohóc), Szebeni Ilonka (Philips rádió). Dijat nyertek: Barta Rózsika (első dij), Szebeni Ilonka (második dij), Kurtz Bözsike (harmadik dij). A férfidijakat sorrendben Herter Mihály, Baráth Gergely és Nagy János kapták meg.

Küllemi törzskönyvi bírálat Endrődön

A Békésvármegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület Endrőd községben folyó évi február hó 5—6-án törzskönyvi bírálatot tartott. Ez alkalommal megjelentek: szotyori Nagy Jenő m. kir. gazdasági felügyelő, a békésvármegyei szarvasmarhatenyésztő egyesület ügyvezető igazgatója, dr. Szalay György s. titkár, a tiszántuli mezőgazdasági k a m a r a kiküldöttje, Keszthelyi József, az alföldi szarvasmarhatenyésztő egyesületek szövetségének kiküldöttje, dr. Thaisz Lajos járási m. kir. gazdasági felügyelő a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőség képviseletében, Veres Lajos és Horváth Imre orosházi kisbirtokosok mint birálóbizottsági tagok, Pap Antal főellenőr és Portmayer Lajos ellenőr, Kovács Sándor községi gazda, zöldmezőtörzstitkár, Kalmár Imre községi főbiró, dr. Izsák Adolf községi állatorvos, valamint a község társadalmának és kisbirtokosainak vezető egyéniségei.

A rosszidő ellenére Endrőd község kisgazdái igyekeztek állataikat törzskönyvelésre elővezetni. A megjelentek őszinte elismerésüknek adtak kifejezést a bemutatott s elbirálásra került állomány minősége fölött és örömmel látták a nagy lelkesedést, érdeklődést, mit a jelenvolt kisbirtokosok a bírálat alatt tanusitottak, s megállapitották: ha a lelkesedés és kitartás megmarad, Endrőd község kisgazdái az állattenyésztés terén igen szép eredményeket fognak elérni.

Birálatra elővezettek 80 darab tehenet és üszőt, melyekből 1 drb. feles, 22 drb. II. osztályzatot kaptak, ezek bika nevelésre alkalmasaknak lettek minősitve, 45 darab fél, 3 drb háromnegyed osztályzatot kapott, ezek üsző nevelésre lettek alkalmasak, mig 12 darabot a bizottság nem talált alkalmasnak.

Nem mulaszthatom el, hogy e helyen dr. Thaisz Lajos járási m. kir. gazdasági felügyelőnek, valamint munkatársainak ezuton az egyesület nevében köszönetet ne mondjak azért a lelkes munkáért és fáradtságért, mit Endrőd községben a törzskönyvelés érdekében kifejtettek, biztosra veszem, ha munkájuket további lelkesedéssel és kitartással fogják folytatni, az ottani tagjainknak létszámát megfogják kétszerezni. De köszönet az ottani kisbirtokosoknak is, hogy az állattenyésztés érdekében olyan nagy lelkesedést fejtettek ki, időt, sarat nem nézve, olyan sok állatott vezettek fel törzskönyvelésre. Kérem őket, azt a lelkesedést, mint tanusitottak, továbbra is tartsák meg, s ha nem csüggednek, biztosra veszem és tudom, hogy munkájukat siker fogja koronázni és meglesz jutalmuk. Bár a többi községek is példát vennének és olyan lelkesedéssel, mint az endrődiek, egyesületükbe tömörülnének, egyrészt a maguk, másrészt csonka hazánk érdekében.

Végül nem mulaszthatom el, hogy Kalmár Imre községi főbirónak, Kovács Sándor községi gazda, zöldmezőtörzstitkárnak azért a szives vendégiátásért, szives fogadtatásért az egész bizottság nevében köszönetemet fejezzem ki, s ezuton kérem őket, hogy nemcsak az állattenyésztés érdekében, de a község érdekében is mindent kövessenek el, munkájukat, mint eddig is, a köz érdekében tovább folytassák, hogy minél több megelégedett embert lássanak maguk körül és ezen munkájukért a köztisztelet legyen jutalmuk. Most, amikor búcsut veszünk egyelőre Endrődtől abban a reményben, hogy közös munkánk alkalmával még sokat találkozunk, Isten áldását kérem, jó munkát kivánok.

Orosháza, 1937. február 8-án

szotyori Nagy Jenő
m. kir. gazd. felügyelő.

GySC jelmezbál

Fényes külsőségek között zajlott le a báli szezon legsikerültebb mulatsága a GySC jelmezbál. A megjelent nagyszámu közönség kitünő hangulatban a reggeli órákig együtt maradt. A bál fényét a megjelent 23 jelmez emelte, akik közzül a következők neveit sikerült megjegyeznünk: Buzavirág (Gyuriicza Manci), Szent Péter (Domokos Albert), Pólyásbaba (Tóth István). Tiroli lány (Gyimesi Ica). Dominó (Oláh Sárika), Ördög (Pálinkás Mihály) Apacs (Papp Gábor) Japán nő (Papp Gáborné) Háremhölgy (Tóbiás Margit), Tollbaba (Csapó Böske) Szikvizüveg (Kovács Judit) Szív (Mészáros Olga), Teknősbéka (Kató István), Mézeskalács (Szántó Manci), Magyarlány (Nagy Manci), Törökszekfű liliom (Szilágyi Piri), GySC (Kiss Ella), Koldus asszonyok (Papp Gábor, és Fekete Géza), ezenkivül Week-end Apacsnő, Görl táncosnő és Szaloncukor jelmezek voltak nagyon sikerültek.

A női I. dijat, egy ezüst karórát Kiss Ella „GySC" jelmeze nyerte, a II. dijat, arany pecsét-gyürüt Szilágyi Piri remek „Törökszekfü-liliom" jelmeze kapta. A III. dijat, egy dauerondolálást Gecsey Béla ajánlotta fel és ezt Tóbiás Manci „Háremhölgy" jelmeze nyerte, aki ezenkivül 100 drb. névjegyet és 100 drb. levélpapirt és boritékot is kapott. A férfi I. dijat a legkitünőbb jelmez, Kató István élethü „Teknősbéka" jelmeze. II. dijat Domokos Albert „Szent Péter" jelmeze, III. dijat pedig Fekete Géza mulatságos „Koldusasszony" jelmeze nyerte. A terem káprázatas kivilágitásáról Domokos Albert villanytechnikai szaküzlete gondoskodott. Általános tetszést aratott a fáradságos munkával elkészitett csillagos ég-diszlet és a váltakozó szines tangóvilágitás. A gyönyörüen feldiszitett terem nagyban hozzájárult a bál sikeréhez. A jelmezesekről a Berkovics műterem igen sikerült fénykép-felvételeket készitett, melyek olcsó árban állnak a közönség rendelkezésére. A rendezőség, élén Kiss Zsigmonddal, mindent megtett a siker érdekében. Mindent összevetve, az idei GySC jelmezbál sokáig kellemes emléke lesz a bálozó közönségnek.

A Mezőgazdaság január 15-i száma a tejtermelő gazdának annyira fontos takarmányozással foglalkozik, ahol a keményitő és fehérje szükséglet alapján kiszámitott takarmányozási receptet készen adja a gazdáknak, hogy a számitás nehéz munkájától a gazdát megkiméljék. Debreceni törzsgulyáról mutat be szines riport keretében művészi fotografiákat. Több apró időszerü, hasznos cikk mellett egy újabb jövedelmi forrásról, az apró magvak termeléséről ir, melynek eredményeként holdankint 600—800 pengős tiszta jövedelmet mutat ki. A dúsan illusztrált szaklapból a Mezőgazdaság kiadóhivatala, Budapest, Földmivelésügyi Miniszterium, dijtalanul küld, e lapra való hivatkozással, egy alkalommal mutatványszámot.

Csökkent a világ gabonatermése. Az elmult évben buzából 10 százalék, árpából 11 százalék és zabból 13 százalékkal termett kevesebb világviszonylatban.

HIREK

Adomány. A gazdasági iskola háztartási és könyvviteli tanfolyamát követő záróvacsoráról megmaradt kenyeret a rendezőség a szegényeknek adományozta.

A Külkereskedelmi Hivatal akciója. A Külkereskedelmi Hivatal olyan megoldást kezdeményezett, hogy a jövőben a mezőgazdasági kiviteli kontingenseket ne a kereskedők, hanem a termelők között osszák szét.

Egy magyar idegenlégionista szerelmi halála. Drámai körülmények között halt meg egy magyar idegenlégionista, akit egy francia asszony gyilkolt meg, szerelmi féltékenységből. A regényes szerelem izgalmas részleteiről közöl rendkivül érdekes cikket Tolnai Világlapja uj száma. Meglepően érdekfeszitő cikkeket, a legkiválóbb magyar irók novelláit, nagyszerü folytatásos regényt és közel 100 pompás képet talál még az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Milyen a mai török nő? A régi Törökország legutolsó hadügyminiszterének leánya, rendkivül érdekes képekkel illusztrált intervjuban mondja el a Délibáb legújabb számában, hogy hogyan él a modern Törökország asszonya. A Délibáb uj száma nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolókat, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

UJ IDŐK
KÖNYVTÁRA
ELSŐ KÖTETE
ZSIGRAY JULIANNA
uj regénye
CSILLAGOS ÉG
Ára egy pengő
Kapható minden könyvesboltban, vasuti állomáson, dohány- és ujságárusnál.

Idójós csacsi. Dr. Sőregi János, a debreceni Déri-muzeum nagytehetségü fiatal igazgatója, néhai Ecsedy István utóda, most adta ki a muzeum évkönyvét. A pompásan szerkesztett könyvben a muzeumi tárgyak gyarapodásának rovatában olvassuk a többi közt a következőket: Igen érdekes a fából faragott, deszkára szerelt s a falra akasztható idójós csacsi, melynek tábláján a következő felirás van:

Ha a csacsi farka száraz,
Szép időre várhatsz;
Ha a csacsi farka nedves,
Nyiss esernyőt kedves!
Ha a csacsi farka meglódul,
Az idő szelesre fordul;
Ha nem látod a csacsi farkát,
Köd van biztos, vagy - elloptákl

Datolyaszőlő (Afus-Ali). Az üde friss csemegeszőlő télen mily inycsiklandoztató lehet, amire eddig csak bor alakjában gondolhattunk a hordóban, vagy ha gyümölcskereskedőink külföldről hozattak, amit mi megfizetni nem tudtunk. E vágyakozásunk a Bolgárországból hozzánk került e csodás szőlőféleség termelésével teljesült. Hosszú időn át üdén való tarthatóságát, kemény husa és különleges viaszbevonata teszi lehetővé. Nálunk épp oly eredménnyel termelhető, mint eredeti hazájában, hol nagyban kultivált, világpiacokat meghódított, s gazdasági fellendülését e szőlőfajtának köszönheti. Szaporitásra veszszeje és oltványa garantált fajazonos minőségben állami ellenőrzés mellett beszerezhető: Zöld Ignácznál Sárkeresztúron, akinek hirdetésére olvasóink szives figyelmét felhivjuk.

Az állami gépjárőmüvezető képző (soffőr) tanfolyam a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben (Budapest, VIII. József-körut 6.) március 1-én este ½7 órakor nyilik meg. Beirás és a felvételhez szükséges ürlapok kiadása naponta d. e. 10—12 óra között az igazgatósági irodában.

Féláru utazási kedvezmény a mezőgazdasági kiállitásra. A m. kir. kereskedelemügyi minisztérium az OMGE kérésére a március 17—22. napjain tartandó országos mezőgazdasági kiállitás megtekintésére a felutazó közönség részére 50 %-os kedvezményt biztositott a M. Kir. Államvasutakon és a kezelésében lévő helyiérdekü vasutakon. Kedvezményes utazásra jogositó igazolvány ára a MAV és az összes többi közlekedési társulatok vonalaira szólóan egységesen 1.30 pengő. Kapható a GYOMAI UJSÁG kiadóhivatalában. A kedvezményes utazásra jogositó igazolvány a Budapestre utazásra március 11-től 22-ig, a visszautazásra március 17-től március 31-ig bezáróan érvényes és használható; bármelyik kocsiosztályban feljogosit az 50 %-os kedvezményes utazás lehetőségét tehát a husvétot Budapesten tölteni kivánók is élvezhetik, mert az ünnep után az igazolvány és az ideutazási jegy birtokában dijmentesen utazhatnak haza.

A nagyvilág hirei

Szovjetoroszországban zavargások törtek ki. Moszkvában, az ukrajnai nagyobb városokban és a szibériai iparvidékeken véres tüntetések voltak Sztalin ellen. Hir szerint a vörös hadsereg is szembe került Sztalinnal. A forradalom kitörését minden órában várják — A Kormányzó Karafiáth Jenő dr. ny. kultuszminisztert Budapest főpolgármesterévé nevezte ki. — A lovasberényi kerületben Grieger Miklós győzött 8489 szavazattal abszolut többséget kapott Kommer Gyula 5944 és vitéz Endre László 1732 szavazatával szemben. — A spanyol nemzeti csapatok több napos ostrom után elfoglalták Malagát, Délspanyolország legjelentékenyebb kikötőjét és ezzel egy egész tartomány is a kezükre jutott. Ugyanekkor Madridot elvágták a tengerparttól. A két győzelem a spanyol nemzeti hadak sikerét most már kétségteleuné teszi és csak idő kérdése, hogy egész Spanyolországot megtisztitsák a vörösöktől. — Bornemisza Géza kereskedelmi és iparügyi miniszter Kaposvárott bejelentette, hogy a kormány kiterjeszti a házadómentességet. — A cseh kommunisták beléptek a szociáldemokrata pártba és ezzel megkezdődött a csehországi szociáldemokrácia bolsevizálása. — Kozma Miklós, a lemondott belügyminiszter, szombathelyi mandátumától is megválik. Helyébe a NEP Halla Aurél kereskedelmi államtitkárt jelölik. Képviselő változás lesz az ipolyszalkai kerületben is. Karaffiáth Jenő, akit Budapest főpolgármesterévé nevezett ki a Kormányzó, lemondott a mandátumról és helyébe Nagy Emil volt igazságügyminiszter lép fel NEP-párti programmal.

Az Iparos és Kereskedő Ifjak Önképző körének álarcos bálja. A farsangi évad első jelmezbálját az Iparos és Kereskedő ifjak Önképzőköre rendezte meg vasárnap, január 31-én a Holler-Szállóban. A bál kitünően sikerült és mindvégig derüs hangulatban — teljes erkölcsi és anyagi eredmény jegyében zajlott le. A megjelent szebbnél-szebb jelmezesek közzül a következőket sikerült feljegyeznünk: tótlány Adamik Böske, zenebohóc Lévai László, libapásztor Lévai Manci, puderpamacs Tóth Manci, kalodont Halász Irma és Csáki Irén, kéményseprő Wolf Zzuzsa és Nagy Ilonka, jósnő Ceglédi Manci, bosnyáklány Kurtz Böske, gigerli Heinfarth Irén, virágkehely Reisz Maca, balleriua Gyányi Margit, lampion Tandi Irén, tamburás Imre Zsiga, krampusz Braun Dani, kávé Szebeni Ilus, pólyásbaba Reisz Ella és F. Nagy Marton, orvos Tóth István, Jolly-Jokker Bácsi Matyó.

Az I-sö dijat Kurtz Böske, II-ik dijat Tóth Manci, III ik dijat Gyányi Margit, IV-ik dijat Nagy Ilonka, V-ik dijat Szebeni Ilus nyerte. Férfi dijat Braun Dani, Imre Zsiga és Lévay Laci nyertek.

Meghivó

A Gy. T. K. f. hó 14-én d. e. ½10 órakor az ipartestület nagytermében rendes évi közgyülést tart, melyre a tagokat teljes számban meghivja az

Elnökség.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyv felolvasása, hitelesitése.
3. Pénztárnok elszámolása.
4. Ügyvezető jelentése az 1936. évről.
5. Titkári jelentés az egyesületet érdeklő minden ügyekről.
6. A választmány és számvizsgálók felmentése és új választmányi és számvizsgálók választása.
7. Hiányzó tisztikar megválasztása.
8. 1937. évi költségvetés előirányzatának meghatározása.
9. Esetleges inditványok.

Köszönetnyilvánitás!

Mindazoknak, kik felejthetetlen kislányunk

OLÁH ILONKA

temetésén résztvettek és fájdalmunkat részvétükkel enyhiteni igyekeztek, ezuton mond hálás köszönetet

a gyászoló család.

Uj folyóirat első száma jelent meg: a Magyar Keleti Társaság inditotta utjára „Kelet és Nyugat" c. lapját, Baktay Ervin dr. szerkesztésében. A „Kelet és Nyugat" az orientálista tudományok, a keleti kulturáknak s a Keleti mai fejlődési irányainak népszerű, közérthető ismertetését tüzte ki célul, s ezt szolgálják az 1. száma érdekes cikkei is. A müvelt magyar közönségben él a régi keleti kapcsolatok hagyományos szeretete és bizonyára érdeklődéssel fogadja az uj folyóiratot, amely valóban hézagpótló munkát végez irodalmunkban. A szerkesztőség Budapest. Andrássy-ut 103. — készségel küld mutatványszámot az érdeklődőknek.

A gyomai kir. jbiróság.
mint tkvi hatóság.
4343/1936 sz.

Arverési hi detmény kivonat

Kir. Kincstar végrehajtatónak, Gyuricza Istvan és neje Junász Rozália végrehajtási szenvedők ellen inditott végrehajtasi ügyesen a tkvi hatóság a végrehajtási arverést 1100 pengo tőkekövetelés es járulékai behaj ása végett a gyomai kir. jbiróság területén levő Endrőd községben fekvő s az endrődi 4988. sz betétben A † 1. sorsz. 128/1. hrsz. 134. öl területü végrehajtást szenvedettek nevén álló beltelkes házra 1050. pengő kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1937. május hó 18. napján d. e. 9 órakor Endrőd községházánál fogják megtartani.

Az árverés alá eső ingatlant és pedig Singer Mór W. özv. és Fia csatlakozottnak kimondott végrehajtató érdekében 10050. pengőnél, Kir. Kincstár végrehajtaió érdekében 10410. pengönél Singer Varrógép rt. csatlakozottnak kimondott végrehajtató erdekében 12010 pengonél, Sarkadi Ruvolt kézmüáru rt. csatlakozottnak kimondott végrehajtató érdekében 13350 pengőnél, Békésmegyei Ált. Tak. rt. csatlakozottnak kimondott végrehajtató érdekében 13700 peagonél alacsonyabb áron eladni nem lehet. (5610/1931. M. E. sz. rendelet.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltasi ár 10 százalekat készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42. § ában meghatározott árfolyammal számitott óvadekképes értékpapirosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előlegesen birói letétbe helyezéséről kiallitott letéti elismervenyt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket alairni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb igéretet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapitott bánatpénzt az általa igért ár ugyanannyi százalékáig kiegészitteni.

Gyoma, 1936. október hó 31.-én.

Dr. Molnár sk. kir. jbiró.

A kiadmány hiteléül:
Szilagyi dijnok.

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepnapokon és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a Máday és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a Balogh gyógyszertár tart szolgálatot.

Piaci árak

(Gyomán, 1937. február 10-én)

Gabonapiac: buza 18.20—18.30, tengeri 9.60, árpa 13.50—14, zab 16 pengő. A buza ára jan. 22-én elért legmagasabb ár óta 2 pengőt esett.

Sertéspiac: A rossz idő miatt nem tartották meg a piacot.

Baromfipiac: Tyúk 1.10—1.15, csirke 1.10—1.15, pulyka 1.10, gyöngytyúk 1.30, hízott liba 1.25, hízott kacsa 1.30 pengő kg-ként, hetes csirke 0.50 pengő páronként, tojás 1.20 P kg-ként és 6 fillér db-ként.

A gyomai kir. járásbíróság
mint tkvi hatóság.
209/1937. sz.

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

Békésmegyei Ker. Bank. rt. végrehajtatónak Bari Elek, nős Hornok Krisztinával végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási árverést 900. ar. P. tőkekövetelés és jár. behajtása végett a gyomai kir. jbíróság területén levő Endrőd községben fekvő s az endrődi 628. sz. betétben A † 1. sorsz. 2320. hrsz. 1227. öl területű, Bari Elek nevén álló Álmosdomb düllőben levő szántóra 747 P. 50 f., ugyanezen betétben A † 2. sorsz. a. 2363/. hrsz. 1192. öl területű, Bari Elek nevén álló Álmosdomb düllőben levő szántóra 484. P., s az endrődi 354. sz. betétben A † 1. sorsz. 2319. hrsz. 967. öl területű, Bari Elek, nős Hornok Krisztinával, nevén álló Álmosdomb düllőben levő szántóra 589. P. 50. f. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1937. május hó 12. napján d.e. 9 órakor Endrőd községházánál fogják megtartani.

Az árverés alá eső ingatlant a Békésmegyei Ker. Bank rt. végrehajtató érdekében a kikiáltási ár kétharmadán alul, mig a csatlakozottnak kimondott M. Kir. Kincstár. érdekében a 2319. hrsz. ingatlant 1724. P.-n alul eladni nem lehet. (5610/1931. M. E. sz. rendelet.)

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. tc. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges birói letétbe helyezéséről kiállitott letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláirni.

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb igéretet tett, ha többet igérni senki nem akar, kötcles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapitott bánatpénzt az általa igért ár ugyanannyi százalékáig kiegésziteni.

Gyoma, 1937. január 20.

Dr. Molnár sk. kir. jbiró.

A kiadmány hiteléül:
Szilágyi díjnok.

Országos vásárok: Február 14-én Kunszentmártonban, 15-én Szeghalmon, 22, 23 és 24-én Békéscsabán országos kirakodó és állatvásárt tartanak.

SPORT

D. L. A. SZ. - vezérkar Gyomán

Előkelő vendégeket kap f. hó 20-án a gyomai sport-társadalom. Az Alszövetség népszerű elnöke, dr. Gidófalvy Pál személyes megjelenésével tiszteli meg Gyomát, hogy Gyoma és környéke égetően fontos sportproblémáit az érdekeltekkel személyesen is megtárgyalja. Kiséretében lesz Denk Ferenc társelnök, dr. Uhrin András alelnök és Boross Pál szöv. kapitány is. A vendégek 20-án — szombaton — d. e. 10 órakor érkező gyorsvonattal jönnek. A vasutnál történő fogadtatás után fél 11-kor Gyoma és környéke sportegyleteinek, vezetőivel beható tanácskozást fognak folytatni a csabai II. osztályt érintő aktuális sportkérdésekről, majd d. u. 2 órakor Bácsy Elek GyTK elnök és Csáky Dániel titkár társaságában autón Szeghalomra mennek. Itt a szeghalmi, körösladányi, dévaványai, vésztői, füzesgyarmati, okányi és biharnagybajomi sportegyletek vezetőinek bevonásával, a sárréti egyesületekkel történő jövőbeni esetleges együttmüködés lehetőségeiről fognak tárgyalni.

Dr. Gidófalvy Pál 3 év óta áll az Alszövetség élén és benne a vidéki kisegyletek atyai pártfogójukat találták meg. Eddig csak névtelen robotosai voltak a Déli-sportnak és a kedvenc szegediekkel szemben mellőzöttek, mindaddig, mig dr. Gidófalvy Pál, igaz megértéssel, a Déli-sport súlypontját a vidékre nem helyezte át. Természetesen, sok személyi és egyesületi kiváltságot kellett figyelmen kivül hagynia és sokszor kellett késhegyig menő harcot vivnia, a pozicióját féltő Szegeddel, mig végre felszabadithatta a vidéket Szeged mindent elnyomó önkénye alól. Ma sziklaszilárdan áll diszes pozicióiában és mögötte a hüséges vidéki kisegyletek sorfala áll. Programpontjait sorra beváltja és ma már ellenfelei is kénytelenek elismerni azok életrevalóságát.

Örömmel várjuk a Déli-sport kiváló vezetőit! Bizakodással tekintünk munkájuk elé és attól Gyoma és környéke sportjának fellendülését várjuk.

— K. L. —

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe január 27-től február 10-ig a következő bejegyzések történtek:

Született: Izsó Lajosné M. Szabó Piroskának fia, László, ref., Pataki Lászlóné Kurilla Jusztinának leánya, Erzsébet, rk., Cselei Józsefné Novák Máriának fia, József, ref., F. Tóth Lajosné K. Imre Máriának leánya, Mária, ref., Czakó J. Erzsébetnek fia, Lajos, ref., Óláh Mátyásné Gallai Viktóriának, leánya, Sára, rk., Hegedüs Lajosné Gábor Ilonának leánya, Mária, ref.

Házasságot kötöttek: Porgesz Lajos és Blasz Ella, Czeglédi Sándor és Jenei Julianna. Tóth Károly és Nagy Eszter, J Kovács Sándor és Vizsnyai Margit, Kocsis László és Varga Erzsébet.

Meghaltak: Pfeiffer Márton 34 éves, ág. h. ev., Láda Lajos 82 éves, ref., Kiss Mihályné Kruchio Mária 75 éves ref., Biró Gyula 6 hónapos, ref., Kónya Balázsné Óláh Mária 61 éves, ref., Karakas Károlyné Erdei Vilma, 61 éves, ref., Nagy Antalné Batári Zsófia 66 éves, rkath.

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. február 14-én vasárnap este 6 és ½9 órakor

A csodák csodája

csodabár

Herceg Géza világhirű szindarabja hangosfilmen.

FŐSZEREPLŐK:

Al Jonson, Dolores del Rio, Kay Francis, Ricardó Cortez.

A világsikert aratott szindarab filmváltozata tele van szemkápráztató fényes jelenetekkel, amelyben a világhirű művészek minden mozzanata izgalmas gyönyörüséget okoz. Aki szépet akar látni, ne mulassza el megnézni.

Fülbemászó muzsika. Eredeti tánckreációk.

A műsor kiegészitve vigjáték és Hangos Magyar Világhiradókkal.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

Felülfizetések a GySC jelmezbáljára

A Gyomai Sport Club 1937. február 6-án megtartott jelmez estjén felülfizettek: vitéz Madaras Gyula 3.50 P., Karsay Lajos 5.— P., N. N. 5.50 P., Kner Endre 3.— P., Bielik Sándor 2.50 P., dr. Tardos Gáspár 2.— P., N. N. 2.— P., Kolbusz Miklós 2.— P., Kőszegi István 2.— P., Iványi István 1.50 P., ifj. Kovács Gergely 1.— P., Glück László 1.— P., N. N. 50 fill., N. N. 50 fillér.

Az egyesület vezetősége ezuton mond köszönetet a felülfizetőknek.

Publikáció

Horthy Miklós utca 9. szám alatt egy szalongarnitura és tükör, s egy gyermekágy van eladó. 3—2

Gyakorlott kézimunkázó lányok könnyű kézimunkához keresletnek. Jelentkezni lehet naponta délután 2 órától 6 óráig. Gyoma, Attila-utca 19. szám alatt Tóthné-nál (Ungi-féle ház) 2—2

Egy jó állapotban lévő ródli eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Eladó egy 2 lámpás telepes 2 pár fejhallgatós rádió-készülék és egy inga falióra, amely az órákat és negyed órákat üti. Érdeklődők forduljanak Szabadságtér 5 sz. 4—4

Ehrmann Adolf szikvizgyáros házában üzlethelyiség olcsón kiadó. 2—1

Eladó 40 kat. hold prima tanyaföld, nagy gazdasági épületekkel. 21 kat. hold keselyösön, 38 hold görögálláson, 20 hold varsányháton, 14 hold varjason, 11 hold özeden. Eladó házak: Hősök emlék utján nagy családi ház, Mátyás kir. uton 4 szobás. Egy nagy úri lakás a Horthy Miklós uton és több kisebb nagyobb családi házak a község minden részében. Érdeklődők forduljanak Izsó Balázs. ingatlan közvetitőhöz.

! OLCSÓBB A BOR ! mint a szódaviz!

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra **kiszállitva** s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

XII. évfolyam, 8. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma 1937 február 20.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASAGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Széna bőség . . .

Amennyi háziállatunk van és amennyi legelőnk van és ha ezekhez hozzáadjuk még a lucerna- és más termesztett takarmányunkat, azt kell megállapitanunk, hogy vagy sok legelőnk, vagy kevés állatunk van. Nehogy bárki egy pillanatig is törje ezen a fejét, minden gondolkozás nélkül rávághatjuk, hogy állatunk van kevés, éspedig azért, mert a szokásos rét és legelő gazdálkodásunkkal nem is tudunk több állatot eltartani a sok legelőnkön. Pedig lépten-nyomon botlunk bele abba a szomorú megállapitásba, hogy több állatra volna szükségünk. Hogy a sok közül csak egyet említsek: olyan kevés tejet termelnek a gazdáink, hogy a szépen megindult ketreces csirkeneveléséhez szükséges lefölözött tejet nem tudja a tejszövetkezetünk a tenyésztőknek adni. Mondhatom, a csirketenyésztőknek komoly gondot okoz ez a meglepetés és valószinüleg vidékről kell hoznunk a hiányzó tejmennyiséget, ahol talán nincs is annyi legelő, mint nálunk és mégis több tehén van ott, mint itt.

*

Most vasárnap tartja a Földesgazdaság a rendes évi közgyülését. Ennek az alakulatnak kellett volna már régen kikisérletezni kicsinyben a hullámtéri öntözéssel termesztett széna előállitását, amivel olyan szénabőségnek kellene lenni nálunk, hogy az állatainkat megduplázhatnánk és még mindig maradna felesleges szénánk.

De kár volt a Társaság pénzét a tarcsai földbe fektetni! Ha egy legelteő alakulat az állattartók rovására hasznot produkál, tessék ebből a haszonból okszerü legelő és rétgazdálkodást folytatni. Mások és másutt már régen kikisérletezték az öntözéssel elérhető kiváló minőségü és nagy mennyiségü széna termesztését. Nálunk elfolyik az Istenadta viz a Körösben és közvetlenül a viz mellett az éhségtől bődülnek a teheneink és csontvázzá soványodnak le.

Ez vonatkozik az egész hullámtéri rét- és legelőre, de vonatkozik a faityasi legelőre is. Ezért azonban nem a Földesgazdaság felelős, hanem a tehéntartó gazdaság.

Pedig a Fattyas legnagyobb része, sőt egy kis megerőltetéssel akár az egész Fattyas is öntözhető volna a Torzsás-zug holt medréből.

Micsoda szénabőségnek kellene itt lenni!!! Micsoda állattenyésztés lehetne itt!!!

*

Előre látom a Földesgazdaság gyülésén a nagy kavarodást a „kártalanitás" körül: lesznek, akik a 20—25 pengőért vásárolt járásaik után 3 pengő kártalanitást akarnának. Csekély 12—15 százalék kamat. Ilyen uzsorakamatot még a bejegyzett cégektől sem szednek a bankok, de az állatot nem tartó „sertésjárás" tulajdonosok ezt egészen természetesnek találnák, hogy ők ennyit kapjanak.

Kár lesz a gyülésen vihart támasztani. Szerezzenek az állattartók többséget maguknak, mondják ki, hogy kártalanitást nem ad a társaság, tessék a járásokat betölteni állatokkal, — de ezzel azonnal kezdje meg az okszerü rét és legelőgazdálkodást (öntözéssel, mütrágyázással) és adják el a tarcsai földet, annak az árából kitelik ez a beruházás, sőt még marad a felosztandó közös-Ballából is egy nagy darab legelő megvételére.

W.

Néhány szó a szegénybeteg rendelésről és halottbejelentésről

Nyolc évi működésem alatt sokszor tapasztaltam, hogy az emberek sok olyan dologgal nincsenek tisztában, ami a mindennapi életükben gyakran is előfordul. Ezért néhány szóval megkisérlem legalább is a leggyakrabban előforduló eseteket helyesen megvilágitani, illetve a helyes eljárásra a figyelmet felhivni. —

Első sorban is, mint hatósági orvos, a szegénybeteg rendeléssel foglalkozom. Ugyanis évenie, de különösen az utóbbi időkben nagyon gyakran tapasztalom, hogy az ingyen rendelésre jogosult szegénybetegek ügyükre vonatkozó legelemibb dolgokkal sincsenek tisztában, miáltal igen sok időpazarlásnak teszik ki magukat. — Ugyanis az idevonatkozó 400/932. N. M. M. sz. rendelet határozottan intézkedik minden egyes mozzanatról, mégis az a tapasztalat, hogy a betegek többszöri figyelmeztetés dacára sem alkalmazkodnak ahhoz, hanem mindenáron önkényesen, sokszor dacosan járnak el.

Például a rendelési órákat sehogysem igyekszenek betartani, noha legtöbbje már évek óta jár kezelésre a községi orvoshoz.

Nálam például az összes tudnivalók ki vannak függesztve és lépten-nyomon azt hallom, hogy „nem tudtam, mikor van a rendelési óra". Ennek és sokszor órákig való várakozásnak elkerülése csupán annyiba kerülne, hogy a kifüggesztett táblákat elolvassák. — A rendelet ugyanis előirja, hogy a szegénybetegek részére d. e. és d. u. egy-egy óra rendelési idő jelölendő ki. Ez d. e. 8—9 óráig: d. u. — nálam — 3—4 óráig van. Ezen idő alatt kötelesek a községi orvost felkeresni. Hogy miért fontos az, hogy d.e. 8 - 9 óráig jelentkezzenek, mint inkább délután, és az orvos kihivását is ezen idő alatt jelentsék be, azzal magyarázható, hogy az amugyis igen elfoglalt községi orvos ugy oszthassa be az idejét, hogy betegeit nappali világitás mellett vizsgálhassa és látogathassa meg. Tehát nemcsak a rendeletet tartjuk be azzal, ha ahhoz alkalmazkodunk, hanem a beteg érdekeit is szolgáljuk. De meg a rend is azt kivánja valahogy, hogy ha tényleg beteg vagyok, akkor azt a délelőtti 1—2 órát orvosnak szánom és csak azután intézem a magánügyeimet és nem megfordítva. — Nagyon fontos az is, hogy az orvossal lehetőleg személyesen beszéljünk, amikor beteghez hivjuk, mert ezáltal elkerüljük azt, hogy az orvos felkészületlenül megy a beteg lakására, holott ha a kihivó egyén személyesen beszélt volna vele, ugy az esetleges müszerével látogatta volna meg a beteget, de igy, az illető kényelmeskedése folytán az orvosnak ismét haza kell menni müszereiért, mert hiszen azokat nem hordozhatja magával mindég s addig a betegnek nyujtandó segitség bizony nem az orvos hibájából késik. — Mindebből az a tanulság, hogy az orvozhoz, illetve annak beosztott idejéhez alkalmazkodjunk. —

További intézkedés az is, hogy a szegénybeteg rendeléssel kapcsolatosan a község 2 körzetre van osztva és a beteg — sürgős szükség esetét kivéve — csak a körzeti községi orvost veheti igénybe. Ilyen formán az I. II. és VI. kerületi szegénybetegek Dr. Bartha Gusztáv községi orvost, a III., IV., V. és VII. kerületiek pedig Dr. Vincze Endre községi orvost kereshetik fel panaszaikkal a kitüzött d. e. 8—9 óráig tartandó rendelési idő alatt.

Az ingyen rendelés jogosultságát az Előljáróság igazolja, mindenkor a jelenlegi betegség tartamára. Ez azt jelenti, hogyha aziltető beteg azon betegségéből felgyógyult, amelyre

a bizonyitványt kapta és ujból megbetegszik, akkor ismét érvényesittetnie kell az Előljáróságnál, mert ellenkező esetben hiába fordul a körzeti orvosához, az nem rendelhet gyógyszert neki. Természetesen ilyen bizonyitványt minden évben ujat kell igényelni és azt minden egyes alkalommal fel kell mutatni az orvosnak, hogy az azt kézjegyével elláttamozza.— Sohase felejtsük tehát bizonyitványunkat otthon!

Most rátérek a halottkémlléssel kapcsolatos teendőkre. — Ugyanis ezen a téren is sok kivánni való van. Itt a teendő a következő: ha halottunk van, elsősorban a kezelő orvostól kell kérni kezelési bizonyitványt, azzal fel kell keresni a halottkémlést végző községi orvost, természetesen a rendelési ideje alatt, tehát ha a haláleset az esti, vagy éjjeli órákban történt, akkor másnap délelőtti rendelési órán. — Kivételt képeznek a nem természetes halálesetek, amelyeket a felfedezés után azonnal jelenteni kell. A haláleset bejelentő egyén pontos adatokkal keresse fel a halottkémet, hogy az az iratokat kitölthesse. Tehát tudnia kell a halott korát, születési helyét, lakását, vallását, a halál beállának pontos idejét. Mikor az iratokat kézhez kapta, azokkal az anyakönyvvezetőhöz megy, majd az egyháznál jelenti be. Tehát itt is a halottkémlést végző orvos az első és annak idejéhez alkalmazkodjunk, mert igy végezhetjük el gyorsan és jól feladatunkat.

Most pedig arra kérem az olvasókat, hogy mindezeket fogadják megértéssel, mert én ezzel segitségükre óhajtok lenni,

Dr. Vincze Endre
községi ügyv. orvos.

Február 25-ig lehet csak igényelni a kamatmentes tenyészállat beszerzési hitelt

A földmüvelésügyi minisztérium az OMGE előterjesztésére az országos mezőgazdasági kiállitás tenyészállatvásári forgalmának biztositása érdekében kedvezményes, 18 hónapra szóló tenyészállatbeszerzési hitelt engedélyezett. A hitelt igénybe venni szándékozók igényléseiket az országos mezőgazdasági kiállitás rendezőbizottságánál (Budapest, IX. Köztelek utca 8. sz.) legkésőbb február 25-ig jelenthetik be, mert a hitelképesség elbirálásához különben elegendő idő nem áll rendelkezésére

Kit akart levágni: a végrehajtót-e, vagy a disznókat?

Sz. Nagy Tamás, gyomai gazdálkodó kétrendbeli hatóság elleni erőszak büntettével vádolva állt kedden az Ungvári-tanács előtt, mert mikor a FAKSz-kölcsönt behajtandó végrehajtó járt nála, fejszét ragadott s ezzel akadályozta meg két hizója elhajtását

A vádlott beismerte azt, hogy fejszét ragadott, de azt elkeseredésében tette és disznóit akarta agyonvágni, nem pedig a hatósági közegeket megtámadni.

A biróság ezt beigazolva látta és ezért a büntettet vétségre minősitette és a vádlott büntetését háromhavi fogházra mérsékelte és a büntetést háromhavi próbaidőre felfüggesztette. Az itélet ellen az ügyész sulyosbitásért fellebbezést jelentett be.

Gyomán nincs influenza járvány, — mondják a hatósági orvosok

A nyugateurópai államokban sulyos veszteségeket okozó influenza járvány Magyarországon még csak szórványosan jelentkezik, de már Gyomán is felütötte a fejét. Járványról egyelőre szó sem lehet, mert mindössze néhány könnyű lefolyásu és egy szövődményes megbetegedés fordult elő. Halálos áldozatot a betegség még nem követelt és reméllhetőleg nem is követel. Az egészségügyi hatóságok minden esetre mindent elkövetnek, hogy még idejében elejét vegyék a tömegesebb megbetegedéseknek. Ebben a munkában azonban a nagyközönség segitségére is szükség van. Óvakodjék mindenki a meghüléstől, a tömegesebb együttléttől és főleg az influenzás betegek látogatásától, mert csak ebben az esetben remélhető, hogy a könnyen sulyos következményekkel járó betegség még ebben a nedves időjárásban sem tudja hatalmába keriteni a község lakosságát,

Az Iparosok és Kereskedők Önképző Egyesületének műkedvelő gárdáját meghivták az újkécskei műkedvelő versenyre

Gyomán még mindenki emlékezhetik az Iparosok és Kereskedők Önképző Egyletének mükedvelő gárdája által előadott „Gésák" cimü operettre, amelynek kivételes sikeréről a Szinházi Élet is beszámolt. Az igazán szép teljesitmény hire most az ujkécskei iskolánkivüli népmüvelési bizottsághoz is eljutott és mivel a bizottság az egész Duna-Tisza közére és a Tiszántulra kiterjedő nagyszabásu mükedvelő versenyt rendez, a versenyre az Iparosok és Kereskedők Önképző Egyesületét is meghivta, azzal a kikötéssel, hogy a versenyen a „Gésák" előadásával vegyenek részt.

Az Iparosok és Kereskedők Önképző Egyesületének Vezetősége még nem határozott a kérdésben, de amennyire az anyagiak rendelkezésre fognak állni, valószinüleg eleget tesznek a szives meghivásnak, annál is inkább, mert az ujkécskei népmüvelési bizottság felajánlotta, hogy a gyomaiaknak kivételesen megtéritli az utiköltség egy részét.

Amennyiben a meghivást elfogadnák, a gyomai iparosok és kereskedők mükedvelők gárdája február 20 és március 9 között lépne fel Ujkécskén, valamelyik szombaton, vagy vasárnap.

Tanulmányi felügyelői kinevezés

A vallás- és közoktatásügyi miniszter értékelve a gyomai állami polgári iskola kiváló pedagógiai munkáját és az igazgatónak mintaszerű iskolavezetési tevékenységét, Göndös József igazgatót a szegedi tankerület egyik tanulmányi felügyelőjévé nevezte ki, hogy ismert szaktudásával és buzgalmával a magyar oktatás tanulmányi szinvonalának emelésében közremüködjön.

A gyomai polgári iskolában mintaszerü munka folyik. Ezt bizonyitja az iskolát most ért kitüntetés is, ami az iskola vezetője szorgalmas, lelkiismeretes munkájának elismerése.

Örömmel halljuk ezt az örvendetes hirt és azt látjuk, hogy községünk polgári iskolájának olyan vezetője van, akinek igazgatása és vezetése alatt működő tanárok községünk gyermekeinek a legkiválóbb nevelést és képzést tudják nyujtani.

Ezt bizonyitja az a tény, hogy a polgári iskolánkban végzett tanulók az életben nagyon szépen megállják a helyüket és azok a tanulók, akik tanulmányaikat tovább folytatják, akár gimnáziumban, vagy tanitóképzőkben és egyéb szakiskolákban, azok a tanulók is becsületére és diszére várnak az iskolának. —

HOL KERESSEM?

Korcvénen sirdogálok:
Üzött, hajszolt katyamódra,
Megnyugvásért esengően —
Szomjúhozom egy kis jóra ...

Lelkem mint az éji lepke, —
Hideg fények közé tévedt
S kétségmardosta tévelygőn,
Végtelen mélységbe réved ...

Jóságalamizsnát kérő,
Suttogó, szelid szavamra
Nincs, ki halk-viszhangot adjon,
Mert nincs, aki meghallgassa.

Gyülölt, szennyes marakodás, —
Nyöszörgő, törtető hajnal,
Nincs kimélet a gyengének:
Aki jobban birja: marja!...

Krisztus minden szenvedését
Hiszem, mert igy tanitottak,
Mért kell mégis pokolsorban
Élnem, mint egy kárhozottnak!?

— Átkozódva, Istent félve,
Siránkozva, koldusvégbe —
Keresem igy, keresem úgy,
Mi nekem nincs: lelki béke!...

GUBUCZ GÁSPÁR

Felhivás

A Nemzeti Egység Pártja Gyoma községi szervezete ifjusági csoportja, azzal a célzattal rendezte meg idén „Nemzeti bál"-ját, hogy annak jövedelméből könyvtárat alapitson, ahol az iskolából kikerült ifjak magukat tovább képezhetik. A bál jövedelme bár várakozáson felüli volt, mégsem elegendő a könyvtár teljes berendezésére és felszerelésére. Nem akarjuk azonban, hogy anyagi megerősödésünkig időnket hiábavalóan vesztegessük,

ezért most arra kérjük Gyoma és Endrőd közönségét, hogy meitóz tassanak azokat az a kár tudományos, akár szépirodalmi könyveiket, melyeket már nem használnak, vagy a mugy is kiselejtezésre szántak ifjusági csopor tunknak ajándékozni.

A legkisebb adományt is hálás köszönettel fogadjuk és hirlapilag nyugtázzuk, az adott könyvekbe pedig az ajándékozó nevét bevezetjük.

Bizunk abban, hogy Gyoma és környéke lakossága átérzi, hogy ifjusági csoportunk milyen nemes cél érdekében munkálkodik és segitségünkre siet adományával. Isten áldása legyen a könyvön és ajándékozóján!

Gyoma, 1937. február 9.

Kató Gábor ifj. titkár — **Nemerey Péter** közs. elnök.

Dr. Kovács János ifj elnök.

Közművelődés

A Közművelődési Egyesület február 3-án, nagy közönség jelenletében, rendkivül jól sikerült előadást rendezett Göndös József polgári iskolai igazgató rendezésében ismeretterjesztő filmeket mutattak be. Különösen a „Kalotaszegi népmüvészet" cimü film tetszett. A bemutató előtt Göndös József és Faragó Károly tanitó a modern pedagógiáról értekeztek.

Február 5-én az Egyetértés Olvasókörben Faragó Károly tanitó a gyermeknevelésről és az iskola — s a szülői ház kapcsolatáról beszélt, majd Göndös József polgári iskolai igazgató füzött reflexiókat az elmondottakhoz. Utána lepergettek három ismeretterjesztő filmet, melyet a közönség a legnagyobb érdeklődéssel fogadott.

Február 10-én a Kisréti Olvasókörben volt nagy érdeklődéssel kisért közmüvelődési előadás, melynek dr. Legeza Tibor jogi kérdésekről beszélt, majd Molnár Gyula rendezésében szórakoztató müsorszámok következtek.

Február 17-én az Iparlestületben Petőfi-est volt. Ruszka Sándor polgári iskolai tanár a nagy költőről beszélt. A müsort szavalatok és énekszámok egészitették ki.

Felhivjuk a közönség figyelmét a Közművelődési Egyesület még hátralevő előadásaira. Február 24. Németvárosi Olv. Előadó Cs. Szabó Albert. Március 3. Egyetértési Olv. Előadó dr. Legeza Tibor. Március 10. Kisréti Olv. Előadó Fehér István. Március 13-án, szombaton a 48-as Olvasóban ünnepi befejező előadás. Előadó Göndös József polg. isk. ig.

A nászutról hazatérő főispánt és feleségét ünnepélyesen fogadták és üdvözölték Gyomán

Vitéz dr. Ricsóy-Uhlarik Béla főispán és felesége: Inkey Gabriella nászutjukról hazatérőben február 17.-én délben a budapesti gyorsvonattal Gyulára menet átutaztak Gyomán. Az egyperces ittartózkodást felhasználva, báró Maasburg Kornél szolgabiró és Csernus Mihály apátplébános vezetésével népes gyomai es endrő i küldöttség üdvözölte a főispánt és feleségét. Báró Maasburg Kornél és Csernus Mihály rövid beszédet mondtak, majd a főispán válaszolt az üdvözlésekre, hálás köszönetét fejezte ki Endrőd és Gyoma községek szeretetteljes ragaszkodásáért.

A rövid ünneplés után a vonat, a főispán és feleségének lelkes éljenzése közben, tovább folytatta utját.

Ezt megelőzőleg dr. Sorbán Jenő főszolgabiró a járás nevében Szolnokon üdvözölte a megyébe hazatérő főispánt és feleségét, ahova eléjük utazott.

Hótakaró nélkül maradt vetésekben még nem észlelhető nagyobb kár

A vármegyében az idén Gyomán mérték a legnagyobb hideget

A varmegyei gazdasági felügyelő jelentése

Az időjárás igen változó volt januárban, a hó első felében ködös, gyenge fagyokkal, majd második felében 20—25 fokos faggyal, sőt Gyoma környékén talaj mentén 29 fokot is mértek, 19-ike után többszöri havazás volt: a hó végén olvadás esővel. Az erős éjjeli fagy a hótakaró nélkül levő vetésekben ezideig még észlelhető nagyobb kárt nem okozott. Jelenleg a vetéseket az olvadás következtében jégréteg boritja. Igen kivánatos lenne a hosszantartó hótakaró.

A mezőgazdaság munkálatai: fairtás, gallyazás, szalma és tengeri szár répabordás, trágyahordás, az utóbbi munkák csak most voltak elvégezhetők, mikor a talaj megfagyott. A gazdák különösen a néhány napig tartó jó szánutat használták ki.

A szikjavitás — az ugynevezett digózás — a beállott fagyok következtében ugyszólván teljesen szünetel.

Napszámbérek: férfi 1—1.20 pengő, női 70—80 fillér.

A munkások körében mindegyre megnyilatkozik az a kérelem, hogy a földmivelésügyi miniszter a legkisebb napszámbér megállapitását rendelje el. Ez jelenleg javulást nem idézne elő, mert a mezőgazdasági munkák megkezdésétől még messze vagyunk.

Békéscsabán, az állami ellenőrzés alatt lévő baromfikeltető telepen az 1936. évben 126 ezer tojást helyeztek el és a gazdaközönség részére 71.700 drb. napos csibét adtak el 16 és 24 filléres árban.

A terményárak a hó első felében emelkedtek, különösen az erős fagyos napok idején; a hónap utolsó napjaiban azonban visszaestek.

Áremelkedés észlelhető állatáraknál és föld ingatlanoknál, utóbbinál a kereslet messze meghaladja a kinálatot.

Kiscserkészek műsoros tea-délutánja

Február 8-án ismét ünnepe volt a cserkészcsapat I. rajának és a cserkészapródoknak.

Örömmel és büszkén készültek rá ezek a kis magyar fiúk, mert ez volt az első alkalom, amióta cserkészek, hogy megmutathatták szüleiknek, menynyit tanultak meg a kiscserkészet nagy tudományából.

A polgári iskola előtt már délután 3 órakor egymás után tüntek fel az apródok és a nagykalapos kiscserkészek, akik kipirult arccal siettek a tornaterembe, ahol Ruszka Sándor parancsnok várta ezeket a kedves fiukat.

Szorgalmas cserkészkezek nyomán csakhamar szép egyenesbe asztalok állitak és székek sorakoztak merev vigyázba a szépen feldiszitett asztalok körül.

4 órakor megjelent a Göndös

SZUPERFOSZFÁT

műtrágya állandóan kapható

Péti só előjegyezhető

a WAGNER FATELEPEN

József igazgató, cserkésztiszt, a csapat szervező bizottságának az elnöke, nagy számban szülők és cserkészbarátok.

A teát egy igen kedves, hangulatos cserkészelőadás előzte meg. Volt itt énekszám, cserkészszindarab, szavalat, csatakiáltás, magán és páros jelenet, ami igen tetszett a szülőknek.

Utána tea volt, majd megkezdődött a tánc. Vidám kis párok járták a táncot, mert az iskolai cserkészek meghivták ez alkalomra az iskola II. o. leánynövendékeit is.

Este 8 órára csendes lett a gyermekek vidámságától hangos tornaterem. A szülők megelégedetten látták, hogy gyermekeik cserkésznevelése a legjobban és a legszebben történik, hogy emberebb ember és magyarabb magyar legyen ezekből a szép kis fiukból, akik a magyar jövő reményei.

A csapat parancsnoksága itt mond köszönetet Göndös József igazgatónak, aki gyermekszerető meleg cserkészszivével elősegitette, a kis cserkészek tea délutánjának megrendezését és jóindulatú párttogásával nagyban hozzájárult az öreg cserkészek sikeres működvelő előadásához.

Kérjük, hogy csapatunk iránti jóindulatát tartsa meg és segitse elő cserkészeink zavartalan jó munkáját továbbra is.

Törzskönyvezett bikák kizárólagos használata az egyesületi tehenészetekben

Az Országos Törzskönyvelő Bizottság már régebben határozatképpen kimondotta, hogy a vármegyei szarvasmarhatenyésztő egyesületekhez tartozó *ellenőrzött és törzskönyvelt szarvasmarha tenyészetekben a jövőben csak törzskönyvelt leszármazásu tenyészbikákat lehet használni* A bizottságnak ezt az állásfoglalását időszerüvé tette az a körülmény, hogy törzskönyvelt származásu birkák használata már a köztenyésztésben kötelezővé tétetett és igy fokozottan indokolt, hogy a haladás utján járó ellenőrzött tenyészetek ismeretlen származásu tenyészbikákat ne használjanak. Ennek a határozatnak megfelelően 1937 évi január hó 1-től kezdve, az ellenőrzött tenyészetek csak törzskönyvelt leszármazásu tenyészbikákat állithatnak be, illetve vásárolhatnak tenyésztésre.

Itt felkérem különösen azokat a kisbirtokos tagjainkat, kiknek teheneik küllemileg vannak ellenőrzésbe véve, hogy *küllemileg ellenőrzött teheneikre csak törzskönyvelt leszármazásu tenyészbikákat használjanak*

Ez alkalommal is felhivom gazdatársaimat, hogy az állattenyésztés előbbre vitele, a gazdaérdekek előmozditása céljából kapcsolódjanak bele egyesületünkbe, vegyenek részt annak munkásságában.

Csak ugy lesz erős anyagiakban és szellemiekben a magyar gazda, ha érdekeit szolgáló, azokért küzdő egyesületekbe tömörült, azok munkájában maga is részt vesz s érdekképviseleti rendszerévé épiti ki.

Minden állattenyésztési vonatkozásu kérdésben készséggel ad tanácsot, s áll rendelkezésére a gazdatársadalomnak a Békésvármegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület Orosháza.

szotyori Nagy Jenő
m. kir. gazdasági felügyelő,
ügyvezető igazgató

A nagyvilág hirei

A Kormányzó báró Vay László debreceni főispánt földmüvelésügyi államtitkárrá nevezte ki. — Madrid körül döntő ütközet folyik. A nemzeti csapatok lépésről lépésre tért hódítanak. — A képviselőház megkezdte a képviselő ajánlási Törvényjavaslat vitáját. — Schuschnigg osztrák kancellár állást foglalt a Habsburg monarchia visszaállitása mellett. — Nyiregyházán meghalt Geduly Henrik dr. tiszáninneni evangélikus püspök. — A finn köztársaság elnökének Kyösti Kalliát választották meg, aki valamikor egyszerü földmives volt. — Beiktatták dr. Karrafiáth Jenő, Budapest uj polgármesterét. — z orosz titkos rendőrség: a GPU levegőbe röpitett egy orosz lovassági laktanyát, mert kétszáz ukrán katona fellázadt és nem akarta megadni magát.

A mezőgazdasági kiállitás csoportos látogatóinak elszállásolása.

Az országos mezőgazdasági kiállitást minden évben tömegesen keresik fel vidékről és a szomszédos államokból tanulmányi csoportok. Ezeknek elszállásolása érdekében a rendezőbizottság érintkezésbe lépett Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalával. Az Iedgenforgalmi Hivatal ez évben is készséggel vállalta a kiállitás látogatóinak pályaudvari kirendeltségei utján való fogadását és olcsó, csoportos elszállásolását. Vidéki iskolák, gazdasági akadémiák, szakiskolák és tanfolyamok tanulóifjuságából álló csoportoknak elszállásolására diákszállókban van hely biztositva. A diákszállók mind lepedővel, takaróval és párnával ellátott ágyakkal vannak felszerelve. A diákszállókban igényelt helyek biztositására vonatkozóan a bejelentéseket legkésőbb március 10-ig kell az Idegenforgalmi Hivatalnak megküldeni. A szállás a diákszállóban naponként és személyenként 40 fillérbe kerül, ezenkivül személyenként a tartózkodás egész tartamára 60 fillér mosatási dij fizetendő.

Nagyobbszámu felnőttekből álló csoportoknak szállásigényüket legkésőbb március 1-ig kell bejelenteniök az Idegenforgalmi Hivatalnál (Budapest, V Deák Ferenc utca 2. interurbán telefon: 18-12-13), mert elhelyezésük csak ez esetben biztositható.

A Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Irodának a Keleti-pályaudvar melletti otthonában (Budapest, VIII. Fiumei ut 4. sz.) ugyancsak kaphatnak csoportok és egyesek is éjjeli elszállásolást napi 1 pengőtől kezdve. Az Irodának az érkezést március 10-ig kell jelezni.

Az igy elhelyezett gazdacsoportok részére az Idegenforgalmi Hivatal utján kedvezményes étkezési lehetőségekről is gondoskodott a kiállitás rendezősége.

Akik lakásigényüket előzetesen be nem jelentették, az Idegenforgalmi Hivatal pályaudvari kirendeltségei utján nyerhetnek szállódákban vagy magánlakásokban elhelyezést.

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztarecepteket megkapja, ha még ma kéri a Dr. OETKER-féle világhirü FÉNYKÉPES RECEPTKÖNYVET, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: Dr. OETKER A. Budapest, VIII. Conti-utca 25.

Csemege és füszerüzlet
exponens helyen, nagy vevőkörrel, betegség miatt
leltári áron sürgősen eladó!
Cim a kiadóban!

Nyitott szemmel!

(A sikeres érvényesülés utmutatója)

A mai időkben, amikor mindannyiunknak szüksége van optimizmusra és akaraterőnk fejlesztésére, különösen érdekes és hasznos olvasmány BRANDE könyve a sikeres egyéni érvényesülésről, mely NYITOTT SZEMMEL cim alatt most jelent meg magyar kiadásban. Ez a könyv a mult év tavaszán jelent meg New Yorkban, utána Londonban és azóta több, mint százezer példányban kelt el az Egyesült Államokban és az angol birodalomban. A mü alapvető tétele: „Cselekedj úgy, mintha a kudarc lehetetlen volna!“ Már akkor befolyásolta olvasói életét, amikor a könyv csak kéziratban volt meg. Az a gépirólány, aki a nyomda számára másolta a könyv kéziratát, megvalósitotta régi álmát, feladta állását, önállósitotta magát és két hónappal később már három alkalmazottat foglalkoztatott saját másolóirodájában.

A szerző lebilincselően érdekes módon adja elő mondanivalóját és egészen ujszerü módon elemzi a siker okozóit. Rámutat, hogy „Olyan teremtmények vagyunk, melyek az élet akarása és a hatalom akarása mellett egy harmadik, tudatalatti akaratnak, a balsiker és a halál akarásának is alá vagyunk vetve.“ Hogyan lehet ezt az akarást legyőzni, hogyan rendezheti be az ember az életét a komoly és céltudatos munkára, erről szól ez a könyv, amelyet egyre fokozódó érdeklődéssel olvastunk el az első oldaltól az utolsóig. A balsiker akarásnak legyőzését tárgyaló fejezetek után rátér a szerző a helyes utra vezető módszer részletezésére és végül tizenkét okos és célszerü önfegyelmezési gyakorlattal bocsátja a siker útjára az olvasót. Olyanok ezek a gyakorlatok az intelligens olvasó szelleme számára, mint a testgyakorlat az elsustult szervezetének.

A könyv a Bárd Ferenc és Fia cég (Budapest IV. Kossuth Lajos-u. 4.) kiadásában jelent meg izléses külsőben, kitünő és áttekinthető tipografikus kiállitásban. Ára angol vászonkötésben P 3.80

Az 557. Botond cserkészcsapat műkedvelő előadása

Az 557. Botond cserkészcsapat febrúar 7-én a polgári iskola tornatermében műkedvelő előadást tartott. Kisfaludy Károly „Csalódások" cimü vigjátékát adták elő.

Külön dicséret illeti meg a parancsnokságot, hogy a megszokott, szavatos operettek helyett ilyen klasszikus értékü szindarabot vett műsorra, amely örök kincse a magyar irodalomnak. Volt is közönség. A tornaterem zsufolásig megtelt műértő közönséggel, amely a határozottan nivós előadást elejétől végig a legnagyobb megelégedéssel és elismeréssel nézte végig.

A vigjáték csupa jókedv és melegség volt. Szinte jólesett egy néhány órára a régi idők boldog korába visszaszállni és élni a levendula illatos nemesi udvarházak, kastélyok izig-verig magyar urai és hölgyei között magyar levegőben.

Az előadás sikerét a jó szereposztás és az elsőrangú rendezés biztositotta. A darab jellegzetes férfi és női alakjainak alakitói mind tehetséges műkedvelők, akik olyan kedvvel, olyan kitartással készültek, hogy minden reményünk meg van arra, hogy ez az együttes erős tényező lesz a gyomai műkedvelők között.

Női szereplők közül kitünően, nemes méltósággal játszott Adamik Erzsébet, akinek kellemes tragikai hangja szépen csengett a darab egyes megható jeleneteinél. Sok biztossággal mozgott, beszélt, játszott a szinpadon ügyesen kihasználva az arc kifejező erejét.

Sok nyiltszivü tapsot kapott Kovács Judit is. Alakitása elsőrangú volt. Játékával bebizonyitotta, hogy a komikus szerepekre határozott tehetsége van. Szereplése olyan tetszést váltott ki, hogy percekig nem tudta jelenését folytatni. Mozgása, arcjátéka kitünő volt.

Kedves volt Gut Margit. Halk, finom, szelid. Izsó Klára igazán szivből játszott. Szinpadi mozgása és játéka igen sok fejlődést mutat.

A férfi szereplők közül, különösen dicséretet érdemel a házassági terveket szövögető Lombai szerepét alakitó Vince József. Játékával sikerült megalkotnia a ravaszkodó, számitó inspektor leghübb alakját.

Makány földesür alakitója Diószegi Gyula volt. Méltó társa a sikerben Vincze Józsefnek. Ők ketten iszik, ragadják a darabb vigjátéki cselekményét sok ösztönös és tudatos megjátszással.

Diószegi Gyulának különös tehetsége van a tipikus magyar alakok jellemének alakitásához. Sok megérzés és hü beleélés van a játékában.

Szilágyi László Elemér Grófja még nem volt tökéletes műkedvelő alakitás. A beszéd technikája bár határozott fejlődést mutat, még most sem a nyugodt szinpadi, ütemes beszéd. Játékában azért sok igyekezet és akarás volt.

Jó volt Somogyi Sándor Kényesi hideg, hiú, elökelő és számitó bárója, továbbá ifj. Molnár Gyula Elek-je, aki különösen finom megjelenésével kellemes, kimüvelt hangjával igen tetszetős alakitást nyujtott.

Eredeti volt Imre Antal kertésze.

A cserkészcsapat intim kis szinpada különösen illett a darab tárgyához, cselekményéhez. A kerti lugas sejtése a szines papirrózsákkal hüen sikerült.

A szépsikerü darab rendezője ifb. Molnár Gyula. Nagy tudású és alapos rendező, akinek más ilyen mükedvelői előadások rendezésénél is ott kellene lenni.

* * *

Az érdeklődők a legteljesebb megelégedéssel őrzik meg emlékét az előadásnak. A közönség ohajtására a cserkészcsapat műkedvelői ismét Kisfaludy Károly egy igen értékes és még hangulatosabb a Nemzeti-Szinház ma is müsoron levő klasszikus vigjátékát a „Kérők"-et adják elő husvét másod napján.

Gr. Tisza István u. 8. sz. alatt 2 szobás magánlakás haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet Tancsics M. u. 28 sz.

Kinn maradt-e a medve Boldogasszony napján?

Máskor is epedve várja a falusi, de a városi nép is, milyen lesz az időjárás Gyertyaszentelő Boldogasszony napján, kint maradt-e a medve, avagy visszabuvik-e a vackába, ezidén azonban sokszorosan nagyobb volt az érdeklődés. Persze ez a medvehistória is csak babona, de azért minden ilyen babonának van némi évszázados megfigyelésen alapuló kicsike kis magva.

A gazdálkodók kicsije, nagyja azért leste a medvét ezidén sokkal nagyobb érdeklődéssel, mert a korai kitavaszodás esetleg helyrehozhatja a késedelmes őszi vetéseket. Sajnos, február 2.-án nem lettünk okosabbak. Nem csak azért, mert bizonytalan volt az időjárás, volt is nap, nem is, — főképen azonban azért, mert Csonkamagyarországon medve, csak az állatkertben van.

Bizonyos csak az, hogy biztonsággal nem tudjuk megjósolni, milyen lesz az időjárás; annál fontosabb, hogy mindent megtegyünk, amit csak megtehetünk, hogy termesztett növényeink fejlődését elősegitsük, azok beéredését biztositsuk. Ennek biztositására megfelelő vetőmagon, talajmunkán kivül csak még **egy** fontos eszköz van: **a műtrágya.**

Elmaradt vetéseken nitrogén műtrágyával feltrágyázva segithetünk, de ha a beéredést elősegiteni és minőségi magtermést akarunk, erre csak a foszforsavas műtrágya, a szuperfoszfát képes.

Az elmaradt őszi vetéseket kat. holdanként 100-150 kg szuperfoszfattal felültrágyázzuk és pedig minél korábban, amint csak a szántóra rá lehet menni. E műtrágya bemunkálása annál inkább szükséges, minél kötöttebb a talaj. A 20 pengőn felüli buza megérdemli és meghalalja a csekély kiadást.

Országos vásárok: Február 2-én Szarvason, 22-én Karcagon, 22-én 23-án és 24-én Békéscsabán, 25 én Fegyverneken országos kirakodó és állatvásárt tartanak. Gyoma községben a legközelebbi országos vásár 937 évi március hó 5, 6 és 7-én lesz megtartva és pedig: március 5-én pénteken hasitott körmü állatfelhajtással, március 6-án szombaton lóvásár és március 7-én vasárnap kirakodó vásár.

DATOLYASZŐLŐ
(Afus-Ali)
a csemegeszőlők királya!
Minden igényt kielégitő, középérésü és bőtermő fajta. Csodás, nagy, lazafürtü és bogyójú kemény husu, kellemes arómáju, jól tartható és szállitható. Magas áron értékesithető. A jelenkor legértékesebb csemegeszőlője. 20 darab simavesszö 6.— P, 15 drb hazai gyökeres 6.— P, 10 drb oltvány Ripartan 6.— P, 10 drb Berlanderin 7.— P. Kérje tanulságos leirásomat s árlapomat más fajokról és gyümülcsfaoltványokról.
ZÖLD IGNÁCZ
Sárkeresztur, (Fejér-megye).
Komoly összeiró ügynököket minden megyében keresek!

HIREK

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepnapokon és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a Máday és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a Balogh gyógyszertár tart szolgálatot.

A gyomai izr. nőegylet febr. 27 én a zöldkereszt javára a Klein-féle vendéglőben fél 9 órai kezdettel tánccal egybekötött tea-estélyt rendez tagjainak és azok vendégei számára. Belépő-jegy nincs. A tee-jegy ára 1 pengő.

Tavaszi lóvizsgálat. A járási főszolgabiró a tavaszi lóvizsgálat rendjét a következőkben állapitotta meg: Endrődön március 8-án a községháza udvarán reggel 8—12 óráig és d. u. 2—5 óráig. Körösöntuli külterületben, a Kató-féle malomban március 9-én reggel 8-tól délután 1 óráig. Kondoros tanyán március 10-én reggel 8-tól délután 2 óráig. Gyomán március 11-én, a községháza udvarán reggel 8—12-ig és délután 2—5 óráig. A külterületi Hasitáson, a K. Nagy-féle tanyán március 12-én reggel 8 órától délután 2 óráig. A Körösöntuli külterületen, a Batári-féle tanyán március 13-án d. e. 8—11 óráig, az Uhrin-féle tanyán d. u. 1—5 óráig. A Halmagyi iskolát környező külterületen a Halmagyi iskolánál március 16-án reggel 8—12 óráig. Akik a lóvizsgára nem akarják elővezetni lovaikat, azok ebbeli szándékukat az elöljárósághoz 14 nappal előbb jelentsék be. Ebben az esetben a hatósági állatorvos a tulajdonos terhére a háznál fogja megvizsgálni a lovakat. Aki a bejelentést is elmulasztja és a lovait nem vezeti elő, azt kihágásért megbüntetik és a pótvizsgálat költségeiben is elmarasztalják.

Felépitik Budapesten a Szentföldet. A ferencrendi atyák hüvösvölgyben felépitik a szentföldi muzeumot, amelyben csodálatos és kegyeletes ritkaságokat őriznek. Erről közöl rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket Tolnai Világlapja uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. További érdekfeszitő cikkek: Akiben az ollót benntfelejtették, Dolgoznak New-York fegyveres banditái, Inasgyerekből tábornok és kormányzó. A féltékenység orvossága, az anyák megmentője. A legkiválóbb magyar irók novelláin kivül, nagyszerü folytatásos regényt és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. február 21-én vasárnap este 6 és ½9 órakor

Milliós Világfilm!

SZENTIVÁNÉJI ÁLOM

Shakespeare örökbecsű művének filmváltozata.

FŐSZEREPLŐK:

Anita Louis, James Cagney, Dick Powel, Joe E. Brown és Mickey Raney.

Ami a filmtechnika csodája, itt minden összegyűl és egybe van fogva, hogy bűvöletbe és ámulatbaejtsen. A tündéri részek és varázshatások elámitó csodák. Ezt a filmet saját érdekében senki ne mulassza el megnézni.

A műsor kiegészitve Hangos Magyar Világhiradókkal.

A gyomai kir. jbiróság, mint tkvi hatóság. 229/1937. sz. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat

Mezőturi Takarékpénztár és Népbank végrehajtatónak Kurilla Pál (nős Dávid Emerenciával) végrehajtási szenvedő ellen inditott végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság az ujabb árverést 1350 P. tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a gyomai kir. járásbiróság területén levő, Endrőd községben fekvő, s az endrődi 6708. sz. telekkönyvi betétben A I 1—3 sorsz. 4660. hrsz. 1352. öl, — 4661 hrsz. 728. öl, — 4662. hrsz. 3 hold 1159. öl területü, jelenleg Timár I. P. Lajosné sz. Kurilla Franciska nevén álló Vaszkóhalmon lévő ház, szőlő és szántóra 4810 P. 50 f., — az endrődi 726. sz. betétben A I 6. sorsz. 4664/1. hrsz. 1 hold 449 öl területü jelenleg Timár G. Jánosné sz. Kurilla Mária nevén álló Vaszkóhalmon lévő szántóra 1443 P. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1937. március hó 8. napján d. e. 9 órakor Endrőd községházánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42. § ában meghatározott árfolyammal számitott óvadékképes értékpapirosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előlegesen birói letétbe helyezéséről kiállitott letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláirni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb igéretet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapitott bánatpénzt az általa igért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Gyoma, 1937. január hó 23. napján.

Dr. Molnár sk. kir. jbiró.

A kiadmány hiteléül:
Szilágyi díjnok.

SPORT

Lapunk mult heti számában megjelent „DLASZ-vezérkar Gyomán" c. cikkünkbe hibásan közöltük a gyomai értekezlet időpontját, amit ezennel helyesbitünk. Eszerint a gyomai értekezlet nem délelőtt fél 11-kor, hanem este 7 órakor lesz, az Urikaszinóban.

Csabai A. K. mely az őszi szezonban, sorozatos vereségek után az I. oszt. bajnokság 10. helyére csúszott le, csapatát erősiteni szándékozik. Értesülésünk szerint tárgyalásokat folytatnak a szarvasi Turul volt jeles játékosával, Galáth Sándorral, de átigazolását kérte a CSAK-ba Cs. Nagy Gábor, volt GySC játékos is. Amennyiben a kapus-problémát is sikerülni fog megoldaniok, ugy sikeres tavaszi szezont jósolhatunk a Kitünő együttesnek.

Mult vasárnapi meccseredmények: Szövőgyár — Turul 7-1, (bajnoki), Szolnoki Máv—MAFC 4-1 (barátságos).

DLASZ és a déli Játékvezető Testület között éles ellentétek merültek fel s amennyiben megegyezés nem jön létre köztük hamarosan, ugy a most megindulo szezonban — esetleg — nehézségek állhatnak elő a birókuldés körül is.

Spitzer Dezsőt, a Kiskunfélegyházi T. E. volt játékosát a GySC részére igazolták át.

DLASZ területén ezidőszerint mintegy 100 játékvezető működik és minden egyesület 15 játékvezetőt helyezhet vétólistára.

Meisl Hugó, a kiváló osztrák futballvezér elhunyt.

A svájciak érdekes javaslatot terjesztettek a Nemzetközi futballszövetség elé. Azt kivánják, hogy a futballban is legyenek olyan kiállitások mint a vizipolóban. Azaz, ha a kiállitott játékosnak nem túlnagy a büne, akkor bizonyos idő elteltével visszatérhessen a küzdőtérre. A svájciak javaslata szerint a játékvezető 5 perctől felfelé terjedő időre állithatná ki a játékost és végleg csak akkor küldené le a pályáról, ha a játékos büne nagyon súlyos.

Február 14 én tartotta meg a GyTK az 1937. évi közgyülését, ahol az időközben megüresedett tisztségeket és lejárt mandátumokat a következőkkel töltötték be. Jegyző: Csala Lajos, Pénztáros Vatai János, Sportintéző: Bácsi Ferenc, Főrendező: Lakatos János, Ellenőr: Kéri István, Számvizsgálók: Bedő Imre, Czinkóczki Lajos, Szepesy Sándor. Választmányi tagok lettek: Kiss István, Csapó Albert, Szendrei Ferenc, Beinschróth Ádám, Porcsalmi Lajos, Zöld Lajos, Tandi Imre, Imre Elek, Balogh Lajos, Baráth Elek, Nagy Lajos, Vatai Lajos, Zöld Gergely, Csikós Lajos, Bucsi Lajos, Herter Mihály és Kóbler Ádám.

GySC közgyülése február 28-án d. e. 10 órakor lesz.

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe február 11-től 18-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek: Oláh Mátyásné Gellai Viktóriának leánya, Piroska, rk., Debreczeni Lajosné Bakonyi Sárának leánya, Sára, rk., Hegedüs Lajosné Gábor Ilonának leánya, Mária, ref., Kós Károlyné Király Erzsébetnek fia, Imre, ref., Medve Andrásné Máté Erzsébetnek fia, István, ref., Braun Józsefné F. Kiss Máriának fia, József, ref.

Házasságot kötöttek: Kóczán László és Varga Erzsébet, Ailer József és Herter Magdolna.

Meghaltak: özv. Izsó Lajosné Szendrei Zsuzsanna 77 éves, ref., özv. Horváth Istvánné Pataki Lidia 67 éves, ref., Izsó Benedekné Ágoston Eszter 81 éves, ref., özv. Kovács Józsefné 84 éves, ref.

Előadás az alföldfásitásról Február 28-án, vasárnap délután 3 órakor a Közmüvelődési Egyesületben előadást tartanak az alföldfásitás kérdéséről. Az érdeklődőket ezuton hivja meg az Elnökség.

Ipari munkások jutalmazása. Az iparügyi miniszter a szegedi kereskedelmi és iparkamra területén oly ipari munkások közt, akik legalább 25 éve szolgáltak megszakitás nélkül egy munkaadónál, 50-ik évüket betöltötték és eddig még miniszteri elismerésben vagy jutalomban nem részesültek, a kamara utján öt darab 100 pengős jutalmat oszt szét. A kitüntetettek elismerő oklevelet is kapnak. A pályázat határideje 1937. március 15. A részletes pályázati feltételeket a szegedi kereskedelmi és iparkamarában lehet meghapni.

Publikáció

Egy jó állapotban lévő ródli eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Zamatos minőségü, magas foku cegledi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **6 bor** literje **56 fillér.**

Eladó egy drb. öntött vaskályha csövekkel együtt, egy drb. 2 méteres **üzleti pultasztal.** Megtekinthető — vasárnap kivételével — bármikor: Gr. Tisza I. ut 48.

Gyakorlott kézimunkázó lányok könnyü kézimunkához keresteinek. Jelentkezni lehet naponta délután 2 órától 6 óráig. Gyoma, Attila-utca 19. szám alatt Tóthné-nál (Ungi-féle ház) 2—1

Horthy Miklós utca 9. szám alatt egy szalongarnitura és tükör, s egy gyermekágy van eladó. 3—3

Ehrmann Adolf szikvizgyáros házában üzlethelyiség olcsón kiadó. 2—2

Szép mahagóni ebédlő olcsó áron eladó. Megtekinthető. Kossuth L. u. 19. 3—1

Eladó 4 darab 5 méteres használt fedélfa. Megtekinthető (vasárnap kivételével) bármelyik napon Gr. Tisza István utca 48. sz. alatt.

Régi typusu **irógép** olcsón eladó, kezdők részére alkalmas. Gyóni Géza utca 12.

Eladó 40 kat. hold prima tanyaföld, nagy gazdasági épületekkel. 21 kat. hold keselyösön, 38 hold görögálláson, 20 hold varsányháton, 14 hold varjason, 11 hold özeden. Eladó házak: Hősök emlék utján nagy családi ház, Mátyás kir. uton 4 szobás. Egy nagy úri lakás a Horthy Miklós uton és több kisebb nagyobb családi házak a község minden részében. 100 holdas birtok nagy gazdasági épületekkel, kedvező fizetési feltételekkel megvehető. 8 szobás cserepes lakóház a Szabolcska Mihály utcában. A hősök utján 4 szobás családi ház nagy telekkel. Érdeklődők forduljanak Izsó Balázs ingatlan közvetitőhöz.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 9. szám. ÁRA 10 FILLÉR Gyoma 1937 február 27.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken.
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.284.
Lapzárta csütörtök este 6 óra
Megjelenik minden szombaton reggel

Felelős szerkesztő WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 54
Telefon 22.

Hirdetések díjszabásai
egyhasábos (55 mm széles) 1 cm magas hirdetés 20 fillér, Ötször hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A Gyomai Földesgazdaság megjavítja legelőit,

lehetetlenné teszi a járásokkal való spekulációt, strandbérletet csak akkor ad, ha megengedik az állatok itatását és fürdését

A Gyomai Földes-Gazdaság február 21-én délután fél 3 órakor Vince Endre elnöklete alatt mindvégig a legnagyobb érdeklődéstől kisért, rendkivül nivós közgyülést tartott.

A szokásos jelentések tudomásul vétele után a közgyülés a tanácsra bizta a legelőrendtartás megállapitását, mert ma még sem a várható fütermést, sem a kihajtás idejét, sem pedig a kihajtandó állatok számát előre látni nem lehet.

Érdekes vitát hozott a telki földek hasznositásának kérdése. A javaslat az volt, hogy a fenti indokok alapján ennek a kérdésnek megoldását is a tanácsra kell bizni.

A kérdéshez elsőnek G. Nagy László szólt hozzá. A maga részéről is helyesnek találta, hogy a telki földeket a tanács hasznositsa, de hangsulyozta, hogy ennek nem szabad a rendelkezésre álló területek megjavitásának rovására menni. Elsőrendü feladatnak tartja a legelők megjavitását, mert csak igy biztositható a gazdaság korszerü hasznositása.

Ezzel kapcsolatban javasolta: mondja ki a közgyülés, hogy a jövőben a bárányokat junius 15-ig el kell választani és amennyiben ez nem történne meg, junius 15 után a bárányok csak abban az esetben maradhatnak az anyjuk mellett, ha a teljes járást megfizetik értük.

Hasonló értelemben szólaltak fel Gecsei Sándor, Kéri Sándor, Kruchió István és Szabó Á. Lajos, majd a közgyülés az összes előterjesztett inditványokat elfogadta.

Wagner Márton örömmel állapitotta meg, hogy a nivós vita és tárgyilagos kritika termékenyitő erővel hatott a közgyülésre. Reméli, hogy a hasonló felszólalások a jövőben sem lognak elmaradni és még jobban arra ösztönzik majd a gazdaság vezetőit, hogy lehetőleg maximális eredmények mutassanak fel.

— A legfontosabb teendő az volna, ha jókarban tartanák a legelőket. Erre kell törekedni minden rendelkezésre álló eszközzel.

A kimaradt sertésjárások tulajdonosainak kártalanitására a tanács járásonként 2 pengő megszavazását javasolta.

A javaslathoz G. Nagy László szólt hozzá. Helytelenitette, hogy egyesek a kimaradt járásokat spekuláció céljaira összevásárolják és ezzel olyan anyagi haszonhoz jutnak, amely semmiképen sem illeti meg őket. Ezek az emberek szeretnék, ha a közgyülés nem 2 pengőt, hanem ennél jóval magasabb kártalanitási összeget állapitana meg járásonként, de ezt a közgyülésnek nem szabad megtenni. Véleménye szerint a 2 pengő is sok, de nehogy disszonanciát keltsen, a tanács javaslatát elfogadta. Javasolta azonban, hogy a spekuláció kiküszöbölésére akadályozzák meg a járások összevásárlását.

A közgyülés magáévá tette G. Nagy László javaslatát és Veress Andor hasonló értelmü felszólalása után kimondotta, hogy a spekuláció megakadályozására megteszi a szükséges intézkedéseket.

Kruchió Lajos annak az elgondolásának adott kifejezést, hogy a gazdaság a jövőben gyakoroljon elővételi jogot a járások felett. Schwalm Mihály és Molnár Antal ez ellenezték, mert — mint mondották — ezzel a magántulajdon szabad forgalmát korlátoznák.

Wagner Márton helyeselte Kruchió Lajos elgondolását, melyet javaslat formájában is előterjesztett, mire a közgyülés az elővásárlás gyakorlását határozatilag kimondotta.

Érdekes határozatot hoztak a strandbérlet ügyében. Kimondották, hogy amennyiben az állatok szabad itatását és fürdését nem korlátozzák, a strand kiadása elé semmiféle akadályt nem gördítenek. Ellenkező esetben kénytelenek lesznek a strandbérletet megszüntetni, tekintet nélkül arra, hogy a községháza alatti holt mederben létesitenek e strandfürdőt vagy nem.

A továbbiak során a homok és jéghordás után kocsinként 10 fillérben megállapitották az utdijat, majd az első számu vadásztársaság kérésére kimondották, hogy a vadásztársaságnak hajlandók átengedni a körösladányi gátőrháztól Gyoma felé eső területet, ha a vadásztársaság hasonló területről gondoskodik a gazdaság számára és a cserével járó költségeket a vadásztársaság viseli. Ezzel a közgyülés véget ért.

Gyoma iparossága Ricsóy Uhlarik főispánnak köszönheti, hogy nem szüntették meg az ipartestületet

Ujra megválasztották az ipartestület régi tisztikarát

A gyomai ipartestület február 21-én, vasárnap délután fél 3 órakor Oláh Lajos elnöklete alatt rendkivül népes és mindvégig lelkes hangulatban lefolyt tisztujitó közgyülést tartott, amelyen dr. Sorbán Jenő főszolgabiró, dr. báró Maasburg Kornél tb. szolgabiró, Bencsik László iparhatósági biztos és Oláh László járási irodatiszt is megjelentek.

Az évi jelentések, zárszámadások és a jövő évi költségvetés előterjesztése és elfogadása után Oláh Lajos elnök bejelentette, hogy az előljáróság mandátuma lejárt, majd elhagyta az elnöki széket és Kiss Gábor korelnök vezetésével megkezdődött a tisztujitás.

Kiss Gábor javaslatára a közgyülés egyhangu lelkesedéssel ujból az ipartestület elnökévé választotta Oláh Lajost. A többi tisztséget névszerinti szavazással töltötték be. Szótöbbséggel ujból megválasztották a régi előljáróságot, melynek névsora a következő; alelnök: Mészáros Lajos, pénztáros: Tari János, gondnok: Zöld Dániel, könyvtáros: Herter Márton, számvizsgálók: Sebesi János, Kiss Gábor és Beinschroth Márton, az ipartestületi szék elnöke: Szabó Albert, alelnöke: Beinschróth Gábor, tagok: Szász Antal, Sebesi Janos, Biró Benedek, előljárók: Szilágyi Péter, Molnár Imre, Kocsis Imre, Biró István, póttagok: Cselei János, Kovács Mátyás és Szabó Bálint.

Az uj tisztikar megválasztása után dr. Sorbán Jenő főszolgabiró mindenek előtt köszönetet mondott Oláh Lajosnak, hogy az elnökséget sokoldalu elfoglaltsága és annak ellenére is elfogadta, hogy egészségi állapota megkivánná a pihenést. Külön köszönetet mondott a közgyülés tagjainak a higgadt magatartásért és azért, hogy a tisztségeket a legodavalóbb emberekkel töltötték be.

Utána megemlékezett az évi jelentésről és jólesőleg nyugtázta, hogy róla, mint az iparosság igaz barátjáról emlékeztek meg. Majd emlékeztetett arra, hogy az ipartestületek összevonása során a gyomai ipartestületet is meg akarták szüntetni és azt vitéz dr. Ricsóy-Uhlarik Béla főispán akadályozta meg, amiért a gyomai iparosság a legnagyobb hálával tartozik neki. Javaslatára a közgyülés egyhangú lelkesedéssel jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a főispánnak, ezért a ténykedéséért.

A közgyülés további során Oláh Lajos köszönetet mondott dr. Sorbán Jenő főszolgabirónak felszólalásáért, majd néhány kisebbjelentőségü módositást hajtottak végre az alapszabályokon, megalakitották a segéd- és tanoncellenőrző bizottságot és ezzel a közgyülés véget ért.

Műszaki feladatok, melyeket meg lehetne valósítani

A községi mérnök szerint a közeljövőben megvalósitandó műszaki feladatok a következők. 1. A régi szabályozási tervek átdolgozása. 2. A piactér rendezése, burkolása, a vizlevezetés megoldásával. Modern betonszerű hentespavillonok épitése. 3. Utburkolások. 4. A községi közfülő uthálózat ujbóli megállapitása és szaporitása. 5. Az ótemplom körüli rész feltöltése, a templom környékének rendezése és parkirozása. 6. Járdaépitések. 7. A villamos közvilágitás kivezetése az ujonnan telepitett városrészekbe. 8. Az ártézi kutak rendbehozására és a sürün lakott részeken uj közkutak létesitése. 9. Szinház épitése.

A községi mérnök jelentése szerint ezeket a műszaki terveket öt év alatt meglehetne valósitani a község mai pénzügyi adottságai mellett is. Az előterjesztéssel a község képviselőtestülete foglalkozik rövidesen, de nem nálunk, hanem Szarvason, ahol az ottani községi mérnök a község fejlesztésére a fenti figyelemre méltó tervet kidolgozta.

Késés esetén ezentul 100 kilométeres sebességgel fognak járni Lőkösházától Szolnokig a gyorsvonatok

A MÁV közlekedési rendje már régen megkivánja, hogy a gyorsvonatok késés esetén nagyobb sebességet fejthessenek ki és ezáltal behozhassák a késés következtében szenvedett időveszteséget. A probléma megoldása azonban nem olyan egyszerü. Elsősorban a pálya alapépitményének szilárdságától függ, hogy a gyorsvonatok nagyobb sebességgel való közlekedése nem jár-e kockázattal, illetőleg, hogy kockázat nélkül megengedhető-e. Ezt a kérdést döntötték el február 19-én, amikor Lőkösházától Szolnokik egy gyorsvonati mozdonyból és egy Pullmann-kocsiból álló szerelvényt indilottak, amely 100 kilométeres sebességgel rohant végig a pályán. A pálya mindenütt zökkenő nélkül állta a nagy sebességet és igy valószinü, hogy a gyorsvonatok késés esetén 100 kilométeres sebességgel fognak közlekedni, aminek meg lesz az az előnye, hogy a csatlakozásokat mindenkor be tudják tartani és igy az utazó közönség semmi hátrányt nem szenved.

A Békésmegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület közleményei.

Rovatvezető:
szolyori Nagy Jenő m. kir. gazdasági felügyelő, ügyvezető igazgató.

Az olajpogácsa ismertetése és etetésének módja

Az olajpogácsa az olajipari gyárak, olajsajtolók melléktermése, melyet olajos magvak erőmávi kisajtolása, vagy az olaj vegyszerekkel való kivonása, extrahálása után nyernek. Kétféle alakban kerül forgalomba: tömör pogácsa, vagy őrölt dara alakjában.

Tejtermelés szempontjából az olajpogácsa egyike azon abrakféléknek, mely nélkül eredményes tejtermelés el sem képzelhető, különösen olyan vidéken, ahol a lucerna termelés még nincsen eléggé felkarolva, mert az olajpogácsa főképpen azokat a tápanyagokat tartalmazza, melyek a tejtermelést fokozzák. Bőseges a fehérje és zsirtartalma, melynél fogva olyan vidéken, ahol kevés pillangósszénát etetnek, takarmányozásba való beillesztése, felhasználása elengedhetetlen.

Az olajpogácsákat magas fe-

TÁRCA

A bosszú

Az eset, amit itt elmondandó vagyok, annyira uj, annyira friss és főleg annyira pesti, hogy még megirni is csak egy ilyen kisebb publicitásu vidéki lapban lehet. Ez a lap ugyanis nem forogván Budapesten közkézen, az eset krónikása nincsen kitéve annak, hogy irásának nyomán próbálják megállapitani ennek hősét, vagy tettesét, akinek szellemessége előtt, — ha elfogulatlanul itéli meg a dolgot, még talán Máday Aladár ur is kalapot emel.

A történet szenvedő hőse ugyanis szintén patikus. De abból a fajtából való, aki a népszerüség megszerzéséért szalmát se tenne keresztbe, Morózus, kedélytelen ur s mivel üzletfelei majdnem kizárólag az OTI és a MABI tagjaiból rekrutálódnak, — akiktől közvetlenül egy fillért se lát, — ezekkel szemben nem mint üzletember, hanem mint hivatalnok viselkedik, akiknek packázásait — mint tudjuk — Dante a Divina Comoediában a poklok egyik kinjaként sorolja fel.

Egészen természetes tehát, hogy a fentebb jellemezett patikus urral szemben lassan-lassan egy határozott front alakult ki. A szegény sorstársak, akik szolgálatainak igénybevételére rá voltak utalva s igy meglehetősen sokat is szenvedtek a fennhéjázó patikus urnak kiállhatatlan modorától, egy valóságos és komoly véd- és dacszövetséget épitettek ki ellene, amelynek nem lett volna más hivatása, mint ennek az ellenszenves embernek valami uton-módon borsot törni az orra alá. Elővették az összes idevágó régi recepteket. Felcsöngették éjszakának idején és elfutottak. Beállitottak hamis receptekkel, elkészittették vele a leglehetetlenebb kotyvalékokat, s az átvételre nem jelentkeztek, stb. stb. S az eredmény?

Az lett, hogy a patikus, aki élt a gyanuperrel, még kiállhatatlanabb, még ellenszenvesebb lett, amit főleg a jelen eset hősével szemben, — akit nevezzünk egyszerüen Kovács urnak — éreztetett, aki pedig az összes fentebb elsorolt dolgokban ártatlan volt, de fölvette az odadobott kesztyüt...

Csak nemrégiben történt. A leghidegebb, legnedvesebb éjszakák idején Kovács ur bosszantalása, amit, hogy vidéki emberek is megérthessenek, előre kell hogy bocsássak valamit:

Az éjjeli szolgálat könnyebb lebonyolilása érdekében a patika ajtók redőnyén egy kis négyszögletes lyuk van kivágva. Nem nagyobb, mint amekkorán az ember keze csak épen kifér, átadni az orvosságot, s beszedni rajta keresztül a pénzt.

Ezen az éjszakán Kovács ur nejével együtt egy baráti látogatásból volt utban hazafelé. Jó kedvvel, — ami egyenes arányban állt az elfogyasztott bor mennyiségével — haladt nejének balján, aki viszont kezében egy 3 literes uborkás üveget tartott, amit még az ősszel kért tőle el a most meglátogatott barátnője.

Amikor a hideg, nyirkos éjszakán, bokáig gázolva a piszkos csatakos hólében az átjáróknál a kérdéses patika elé ért, megvillant elméjében a bosszu módja, s a gondolatot nyomban tettre váltotta.

Nejét előre küldte, az uborkás üveget átvette tőle, s ezt kibontva a papirból, amit gondos kezek csavargattek köréje, megmártotta a piszkos hólében. Egészen tele. Bundája gallérját felgyürte, kalapját a szemébe huzta, hogy lehetőleg felismerhetetlenné tegye magát, a sálját majdnem a szeméig az arca köré csavarta, s aztán becsöngetett.

Két óra volt. Éjjel. A patikust a legjobb álmából zavarta fel. Álmos, bosszus képpel jelent meg a patikaredőny belső oldalán, s a nélkül, hogy a késői vevőnek személyére egy pillantást is áldozott volna, kiszólt a nyiláson:

— Mi tetszik!

— Két piócát kérnék alázatosan — felelt elváltoztatott hangon Kovács ur, mire a patikus szó nélkül sarkonfordult, hátrament a pult mögé, s hozta a két darab hólyaghuzó izgoncot, vagy orvosi nadályt.

Azután, mint aki láthatólag utálja ezt a sima férget, undorral vágta bele Kovács ur 3 literes, szinig megtöltött uborkásüvegébe, amelynek száját Kovács ur odatolta a redőny nyilása elé s dühösen szólt:

— Két pióca negyven, éjjeli ügyeleti dij ötven, összesen kilencven fillér.

— Helyes. Hanem, ejnye tekintetes ur, — szólt Kovács ur, — lenne olyan jó kinyulni és megfogni ezt az üveget, amig a pénzt előszedem, mert kutya hideg idő van ám...

Stefánia Buzavirág teája 1937. április 3-á.

az Uri Kaszinóban.

hérje tartalmuknál fogva csak más abrakkal szabványosan keverve etetjük, ugyanis tulzott és egyoldalu fehérje mérgezést és az állat elhullását idézheti elő, azért kivánatos, hogy megismerjük az olajpogácsát, előkészitését, keverési arányát és főbb tulajdonságait, mielőtt azt etetésre felhasználnánk.

Az olajpogácsák közzül legértékesebb a tökmagból és napraforgómagból készült pogácsa, ha az héjtól mentes és kismalmi olajütőből származik. Ma már a kismalmok is hidraulikus sajtóval dolgoznak és az olajat épp oly nagyerővel préselik, mint a nagy üzemek, de azért még ma is találunk kézi erővel dolgozó olajütőket, ahonnan a pogácsák beszerzése előnyösebb.

A pogácsa minőségét erősen befolyásolja a benne levő emészthetetlen maghéj. A héjtól a magvakat hántolás utján tisztitják meg egészen, nagyrészben, felerészben, kisrészbe, de esetleg hántolatlan magvakból is készülhet pogácsa, ami természetesen értéktelenebb.

A kisüzemek a maghéját fütésre használják. Ugyanis a hántolt magvat préselés előtt megpörkölik. Tehát az Alföldről, ahol kevés a tüzelőanyag, érdemesebb, biztatóbb és könnyebb jobb pogácsát beszerezni, mert a mag héját szükségből is tüzelésre tökéletesebben lehántolják.

A pörkölés foka is lehet befolyással a pogácsa minőségére, de a kozmásodás és tulégetés veszélye kevésbé áll fenn, mert a gépek tökéletes keverő berendezése és az olaj ilyen esetben való használhatatlansága, élvezhetetlensége, az elégetést, tulpörkölést kizárja. Kismalmoknál a felek figyelnek arra, hogy a saját használatukra ütött olaj kifogástalan és jóizü legyen.

Lehet a pogácsának azonban avas penészes ize és szaga, ami hosszu és helytelen tárolás következménye. Az avas iz és szag a termelt tejen is megérezhető, azért vásárlásnál erre különösen ügyelni kell. Az olajpogácsát pedig csak szárаz helyen kell és szabad raktározni. Az olajos iz és szag akkor is átmegy a tejbe, ha minden átmenet nélkül nagyobb mennyiségü pogácsát etetünk, tehát lassu, fokozatos etetése kivánatos, hogy a jószág szervezete megszokja és kellőképen fel tudja azt dolgozni. Mint emlitettem, tulsok pogácsa etetése veszélyes, azért egyféle pogácsából naponta tehenenként legfeljebb 2.5 kg.-ot etethetünk veszély nélkül.

Az olajpogácsát tisztán magában nem szoktuk etetni, más abrakkal kell keverni. Főként tengerit, árpát, rozsot, buzát, kölest, 8-as lisztet, ritkábban korpát keverünk hozzá, hogy a pogácsa az abrakkeverék 35—40 szazaléka legyen: a keverék többi része lehet az emlitett abrakfélékből, vagy azok keverékéből.

Gyakran tartalmaz az olajpogácsa vasrészeket, drót darabokat, szegeket stb. ezért helyes azt megdaráltatni és mágnes garaton átengedni, hogy a mágnes a vasrészeket a darából kiszedje. Pogácsazuzó és daráló hiányában fejszével tojásnagyságu darabokra törjük és hordóban meleg vizzel leöntve áztatjuk. Egy nap alatt többszöri keverés után szétázik és használhatjuk a többi darát, ugy hogy az egész abrak „falós" nedvességü keverék legyen.

Áztatás alatt az esetleg benne levő szeg, vas, stb. a hordó aljára ülepedik és onnan kézzel is könnyen eltávolitható. Nyáron a hordó avas izt kap, ezért gyakran ki kell forrázni. Ha az olajat vegyszerekkel vonják ki a magvakból, akkor a melléktermék extrahált liszt néven kerül forgalomba. Az extrahált liszt zsirban szegényebb, mert a vegyszer a zsirt tökéletesen kivonja. Takarmányozási értéke kisebb, olcsóbban is szerezhető be.

Kivánatos az olajpogácsát és az extrahált lisztet vásárlás előtt megvizsgáltatni, hogy mennyi annak keményitőértéke, az emészthető fehérje és zsirtartalma.

A pogácsafélék mérsékelten minden állattal etethetők, különösen a tejtermelő és növendékállat értékesiti a legjobban. Hizlalásra is felhasználják, a hizlalási időszak elején.

Legjobb és legismertebb pogácsafélék a következők: tökmag pogácsa, napraforgópogácsa, szójababpogácsa, földidiópogácsa és szezámpogácsa.

Legkiválóbb extrahált liszt: az extrahált szójaliszt.

A pogácsák és extrahált lisztek ismertetésével és felhasználási módjával Békésvármegye tejtermelő gazdáit utmutatással kivánom szolgálni, hogy a pogácsa féléket minden baj nélkül és eredménnyel takarmányozhassák és a tejtermelést minél nagyobb fokra emeljék. Azoknak etetése csak látszólag okoz nagyobb kiadást de az etetésével nyert tejmennyiség a többlet kiadását vissza fogja hozni, de merem állitani, hogy még nyereség is mutatkozik. Különösen a kisbirtokosok, kik eddig még pogácsát nem etettek, próbálják meg annak etetését, hogy az évenként szokott tejelési versenyekben résztvehessenek. Egyesületünk jelentkezés esetén a pogácsa beszerzéseknek a legmesszebb menő támogatást és utánjárást biztositja, az odafordulóknak mindenkor megfogja adni a szükséges felvilágositást. Várjuk a jelentkezőket és annak idején még cikkünkre visszatérünk.

DATOLYASZŐLŐ
(Afus-Ali)
a csemegeszőlők királya!
Minden igényt kielégitő, középérésü és bő termő fajta. Csodas, nagy, lazafürtü és bogyójú kemény husu, kellemes aromáju, jól tartható és szállitható. Magas áron értékesithető. A jelenkor legértékesebb csemegeszőlője. 20 darab simavesszö 6.— P, 15 drb hazai gyökeres 6 — P, 10 drb oltvány Ripartan 6 P. 10 drb Berlanderin 7.— P. Kérje tanulságos leirásomat s árlapomat más fajokról és gyümülcsfaoltványokról.
ZÖLD IGNÁCZ
Sárkeresztur, (Fejér-megye).
Komoly összeiró ügynököket minden megyében keresek!

A patikus mit tehetett. Mind a két kezét kinyujtotta a nyiláson, ki a farkasorditó hidegbe, a nedves ködös éjszakába, Kovács ur gondosan b lehelyezte a háromliteres teli uborkásüveget, — s azután nesztelen léptekkel, halkan, de sietve tovább állt.

A sarkon megállt, s figyelt. Az utcai lámpa fénye épen odavilágitott a patikaredőnyre, s látta a résen át kinyujtott két kezet, amint benne a két piócával az üveget szorongatja.

Kovács ur oda se nézett a hidegnek. Elővette az óráját, mérte az időt, s mig befelé kacagott magában, hallgatózott.

— Halló... halló... hangzott egyre erősebben...

— Halló... hát hol a fenébe tartja maga azt a pénzt, hogy egy félóráig se tudja előkeriteni?

Kovács ur az órára pillantott, s megállapitotta, hogy a patikus ur egy kicsit tuloz. Még csak 17 perce tartotta az üveget.

— Halló...! Halló... — de ez a halló most már határozottan dühösen hangzott, — hát nem csap magába a mennykő — üvöltötte a patikus — hogy itt várat ennyit ezért a két vacak piócáért?...

Kovács ur csak mosolygott. Tudta, hogy a kormányozható isfennyila még ninesen feltalálva egyrészt, másrészt télen amugy se igen villámlik, — végül pedig a két vacak piócáért nem nagy a kár, hiszen még ki se fizette őket...

Várt a sarkon, állt rendületlenül.

S amire várt, a negyvenkettedik percben bekövetkezett. A patikus keze elunván tartani a nehéz üveget, s szenvedni a hideget, amit a meleg ágyból kibujt álmos ember háromszorosan érez, behuzta a résen a kezét. S mert az üveg azon be nem fért, az kivül maradt. Egy nagy, hatalmas csattanással zuhant a földre s tört ezer darabra.

Azután ujra csönd lett, s a villanyfény, ami a szabaddá vált kis nyiláson még kiszüremlett, hirtelen kialudt...

Kovács ur pedig, mint aki dolgát jól végezte, nyugodt lélekkel hazament, s nevetve elmesélte neje őnagyságának a kalandot.

Persze hogy nevetett rajta az asszony is.

Csak amikor az uborkás üveg jutott eszébe, amely eképen az ördögé lett, kiáltott fel egy kissé bosszusan, de mégis kacagva, hogy

— Hát megért neked az az ember egy ilyen pompás üveget!?...

H. E.

SZUPERFOSZFÁT
műtrágya állandóan kapható
Péti só előjegyezhető
a WAGNER FATELEPEN

Endrődön is megalakul a méhészegyesület

A még rövid idő óta működő főjegyző kezdeményezésére Hunya Lajos gazd. továbbképző isk. igazgató előkészitésével igen jól sikerült méhészeti tanfolyamot tartott f. hó 15-17-ig Hrankay Béla méhészeti felügyelő.

A község tanulnivágyó lakossága örömmel ragadta meg az alkalmat ismeretei növelésére s a tanfolyamnak 102 férfi és nő, 34 tanuló, hallgatója volt. Vármegyénk e méhészeti szempontból igen jelentős községében eddig néhány méhész elkülönülve, irányitás nélkül működött, pedig a község határa igen bő méhlegelőt nyujt, főleg a Hunya telepi rész.

Az endrődiek most nagy munkakedvvel, lelkesedéssel fognak e fontos gazdasági ág kihasználásához.

Folyó hó 27-én lesz a méhészegyesület megalakitása, amelyre Darida Károly vm. ügyv. elnököt kérték fel.

Jogerős az endrődi főjegyzőválasztás

Endrődön mult év február 29-én nyugdijazták a szolgálati idejét betöltött Finta Albert főjegyzőt. A község képviselőtestülete ugyanekkor Harsányi Lászlót választotta meg főjegyzőnek 32 szavazattöbbséggel.

Ezt a választást Tóth István dr. endrődi ügyvéd megtámadta azzal az indokolással, hogy február 29-én a községnek tulajdonképen két főjegyzője volt. Az ügy a közigazgatási bírósághoz is felkerült, amely a fellebezést végleg elutasitotta azzal, hogy Harsányi László megválasztása 1936. március 1-ével történt s igy a választás jogerős.

Iparigazolvány kiváltásához mestervizsgát kell tenni

A mult évben életbelépett uj ipartörvény-novella bevezette a kötelező mestervizsga rendszerét. Ez a gyakorlatban annyit jelent, hogy mindazok, akik 1937. január 15-e után képesitéshez kötött iparra iparigazolványért vagy iparengedélyért folyamodnak, ezt csak akkor kaphatják meg, ha a mestervizsgát sikerrel letették és a mesterlevelet az iparhatóságnál bemutatják. A mestervizsgára bocsátást sajátkezüleg irt és a mestervizsgáló bizottsághoz cimzett beadványban kell kérni az illetékes kereskedelmi és iparkamaránál. A kérvényre 2 pengős okmánybélyeg ragasztandó és melléklendők a tanonci és segédi szakképzettséget igazoló iratok. Mestervizsgáló bizottságok a szegedi kamara kerületében Szeged, Hódmezővásárhely, Baja, Békéscsaba, Gyula, Szentes, Csongrád, Makó városokban és Orosháza nagyközségben működnek. A vizsgára jelentkező lakóhelyén, vagy a legközelebbi helyen működő bizottság előtt vizsgázik.

A „csendőrnap" megünneplése Gyomán

A Gyomai Nyugdijasok Olvasókörében február 14-én jól sikerült teaest keretében ünnepelte meg a „csendőrnapot", a m. kir. csendőrség felállitásának ötvenötödik évfordulóját.

A tea felszólgálása után Négyesi Gyula ny. csendőrtiszthelyettes ünnepi beszédet mondott, amelynek keretében a csendőrség történetét ismertette. Elmondotta, hogy a magyar csendőrséget 1876-ban csak Erdély területén szervezték meg, mint az ottani haderő kiegészitő részét. Egész Magyarország területén 1882. február 12-én lépett szolgálatba a m. kir. csendőrség. Előzőleg mindenütt császári és királyi csendőrség működött és az volt a legtöbb hivatása, hogy belefojtsák a szót minden magyar megmozdulásba. Ennek a követelménynek alaposan megfeleltek, amin nincs mit csodálkozni tekintettel arra, hogy ez a csendőrség kivétel nélkül csehekből állott.

Óriási változást jelentett, amikor az izig-vérig magyar csendőrséget felállitották. Évszázadok óta ez volt Magyarországon az első katonai alakulat, amelynek vezényleti nyelve magyar volt. A m. kir. csendőrség tehát tényleg a nyelvében nőtt naggyá és egészen bizonyos, hogy ha akkor a többi osztrák intézmény helyébe is magyar szellemü és magyar nyelvü intézményt lehetett volna állitani, nem következett volna el Trianon és a magyar csendőr még ma is a régi határokon vigyázna a magyarság nyugalmára, békés fejlődésére, munkás életére.

Beszéde további során a magyar csendőr heroikus kötelességtudásáról beszélt, majd megemlékezett a hősi halált halált halt csendőrökről. Beszédének ezt a részét a jelenlévő nagyszámu hallgatóság állva hallgatta végig.

Az ünnepség a Himnusz hangjaival ért véget. Utána megkezdődött a tánc, amely a kora reggeli órákban ért véget.

A nagyszerüen sikerült „csendőrnapon" Prokai János tiszthelyettes vezetésével megjelentek a csendőrörs tagjai, a nyugdijas csendőrök családtagjaikkal és még sokan mások.

A rendezésért Nónay Ferenc ny. honvédszázados, a kör agilis elnökét, Vass Lajos alelnökét, Sánta Gábor ügyvezető elnököt és Sütő Dániel gondnokot illeti az elismerés. A háziasszony szerepét Sütő Dánielné töltötte be.

Nagy horderejü határozatot hozott Endrőd község képviselőtestülete

Az endrődi képviselőtestület legutóbb rendkivüli közgyülést tartott, amelyen többek között elhatározták az önálló községi adóhivatal létesitését, azonkivül kimondották, hogy átszervezik a község közigazgatási ügybeosztását. A számügyi teendők és a háztartási ügyek a főjegyző ügykörébe kerülnek. Az ő támogatására, illetőleg az áthárított munka sikeres megoldása érdekében a főjegyző a javadalmi ellenőr, a községi gazda és a fogyasztási adóellenőr bevonásával megalakitották a javadalmi hivatalt és miután ez az átszervezés szükségessé teszi, két személlyel felemelték az állandó munkaerők létszámát.

A közgyülés további során a községi rendőröknél az államrendőrséggel azonos rangiétrát állapitották meg, majd az egészségház céljaira a főjegyzői lakást véglegesen kijelölték és kimondották, hogy az átalakitás és a berendezés céljaira az államtól segélyt kérnek, illetőleg tudomásul veszik, hogy a segélyt már meg is igérték. Mivel a főjegyzői lakásból igy egészségház lesz, a közgyülés ugy intézkedett, hogy a községi törzsvagyonból a volt csendőrlaktanya helyén uj főjegyzői lakást épitenek.

Utána elhatározták, hogy a HONSz helyi csoportja részére megveszik a Kenyeres-féle házat, majd a nagylaposi iskolát megszervezés és felépitési céljából a római katolikus egyháznak átengedték, a községi vadászterület vadászati jogát az Endrődi Vadásztársaságnak évi 650 pengő évi bérért 12 évre kiadták, a kondorostanyai székház és piactér megvételére és a fásitási munkálatokra megszavaztak 5000 pengő függő kölcsön felvételét, végül kimondották, hogy államkölcsönnel beszereznek négy bikát és öt tenyészkant.

Csemege és füszerüzlet
exponens helyen, nagy vevőkörrel, betegség miatt
leltári áron sürgősen eladó!
Cim a kiadóban!

Tatarozási kölcsön akció

A Lakásépitési Állandó Bizottságnak f. évi január hó 5-én megjelent hirdetménye szerint a már folyamatban volt tatarozási kölcsönakció folytatásaképen a Pénzintézeti Központ tagjai sorába tartozó pénzintézetek lakóházak tulajdonosainak a házak tatarozására, átalakitására és modernizálására kölcsönöket folyósitanak. A kérelmeket legkésőbb 1937. október 31. napjáig a hitelnyujtásban résztvevő pénzintézeteknél beszerezhető hiteligénylési lapon kell előterjeszteni. Bérházaknál a hitel nem lehet nagyobb annál az összegnél, amely négy év alatt kamatokkal együtt a tatarozás alá kerülő és az esetleg pótfedezetül felajánl-

lott bérház tiszta jövedelméből visszafizethető. Családi lakóházaknál a hitel csak első helyü telekkönyvi bekebelezés mellett és oly összeg erejéig folyósítható, ami kamatokkal együtt közalkalmazottaknál és nyugdijasoknál azok négy évi fizetésének 60%-a erejéig terjedhet. Családi lakóházaknál a tatarozási hitel az ingatlan vagyonadója alapjául elfogadott érték 15%-nál magasabb nem lehet.

magántisztviselőknél és egyéb foglalkozásuaknál a tatarozási hitel az igazolt évi összjövedelmüknek legfeljebb 40%-a erejéig terjedhet. Családi lakóházaknál a tatarozási hitel az ingatlan vagyonadója alapjául elfogadott érték 15%-nál magasabb nem lehet.

A nagyvilág hirei

Pécsett, Szegeden, Debrecenben és Budapesten antiszemita diáktüntetések voltak a héten. Pécsett a bányászok egy része éhségstrájkba kezdett, mert bérköveteléseiket a bányaigazgatóság nem teljesitette. A csendőrök és a bányászok egy csoportja között összetüzésre került a sor. A csendőrök fegyverüket használták, három ember meghalt, hét megsebesült. Darányi Kálmán miniszterelnök a zavargásokkal kapcsolatban kijelentette, hogy a kormány kiméletlen erélyel elfojt minden rendzavarási kisérletet. — Az olasz királyi pár és Mussolini májusban ellátogatnak Budapestre. — Kozma Miklós volt belügyminisztert a rádió elnök-igazgatójává választották. — Neurath német külügyminiszter látogatást tett az osztrák fővárosban. Látogatása nagy nemzeti szocialista tüntetésekre vezetett Becsben. — Fabinyi pénzügyminiszter rendeletileg elöröllte a napszámból élők házadóhátralékát és ezen túlmenőleg nagy adókönnyitéseket biztositott á számukra. — Bombamerényletet követtek el Addis-Abebában Graziani olasz alkirály ellen. Az alkirály könnyebben megsebesült. — Három évi fegyházra itélték Sublóváry Györgyöt, a Vigyázó Muzeum volt igazgatóját, aki a muzeumot kifosztotta. —

Vásári hirdetmény

Gyoma községben a legközelebbi országos vásár 1937 évi március hó 5, 6 és 7-én lesz megtartva és pedig: március 5-én pénteken hasitott körmü állatfelhajtással, március 6-án szombaton lóvásár és március 7-én vasárnap kirakodó vásár.

Az állatvásárra vészmentes helyről szabályszerü marhalevéllel mindenféle állat felhajtható.

A vásárra jövő iparosok tartoznak iparigazolványaikat magukkal hozni.

Mit termeljünk az őszi vetésből kimaradt területen?

Az őszi mostoha időjárás folytán a szokott buzavetésterületből mintegy 15-20% kimaradt, azért, mert szántani nem lehetett idejében. Ezek a földek szántatlanul mentek a télbe, a legnagyobbrészt szántatlannal hevernek ma is Ide az őszibuza, vagy rozs helyett tavaszi kalászosok, kapások, de méginkább takarmánynövények jöhetnek tekintetbe, bármit is termesztünk azonban, kitünő eredményt alig várhatunk, mert a szántatlan föld a téli csapadékot nem gyüjthette kellő módon, a gyomnövények szántással való irtása is elmaradt, főleg pedig a

szántatlan föld
nem tud beéredni!

Ez annyit jelent, hogy az előző terméssel elvont növényi táplálékok a talaj őserejéből pótlódni már nem tudnak, istállótrágyánk nincs elegendő, hogy ezekre a területekre is jusson, a termesztendő növények éhezni fognak.

A főkérdés tehát nem is az, hogy mit termeljünk a buza helyén, hanem inkább az, hogyan lássuk el a termesztendő növényt táplálékkal. Erre viszont könnyü a felelet: műtrágyával gyorsan, olcsón bozhatjuk a talajt kellő termőerőbe, műtrágyával helyrehozhatjuk a természet és ember mulasztását.

Kihallgatáson három király nőnél. Az elmult farsang legünnepeltebb bálkirálynőiről rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolókat, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy szám, 20 fillér.

HIREK

Felvétel az országgyülési választói névjegyzékbe. Mindazoknak, akiknek az országgyülési választói névjegyzékbe való felvételre nem az előirt korhatár betöltése cimén, hanem bármily más cimen nyilik meg a joguk, valamint azoknak, akik a választójogosultsághoz megkivánt 24. illetve 35. éves életkort érik el, de az 1935. december 31-én megtartott összeirás alkalmával más városban, vagy községben laktak s igy lakóhelyük névjegyzékébe összeiró lapok hiányában hivatalból nem vehetők fel, a névjegyzékbe való felvételüket kérni kell. A kérelmek február 15-től március 14 napjáig bezárólag terjedő időben a községi főjegyzőnél irásban vagy személyesen, szóval terjeszthetők elő.

Dalpályázat meghosszabbitása A Turul Szövetségbe tömörült Bercsényi B. E. Szépmives törzse az ország minden részéből, sőt külföldről is beérkezett számtalan kérésnek engedve, országos dalpályázatát, melyben a magyar ifjuságnak megfelelő és megzenésithető verspályázatát irta ki. 1937. évi március hó 15-ig meghosszabbitja. Felkérünk tehát mindenkit, hogy aki a pályázaton még részt óhajt venni, március hó 15-ig a minden vershez szükséges „Nevezési Lapot", Budapest, Muzeum krt. 6 8. a Turul Szövetség jegyirodájában váltsa ki. A „Nevezési Lap" ára ötven fillér és husz fillér portó költség bélyegekben melléklendő a levélben. Pályadijak; I. dij 150 pengő, II. dij 75 pengő III. dij 40 pengő és oklevelek.

Állatok megjelölése. Január 1-től az állatoknak, szarvasmarháknak, borjuknak, lovaknak, csikóknak, juhoknak, bárányoknak tüzesvassal vagy más eszközzel való megjelölése tiltott testrészen, tiltott módon, tiltott eszközökkel, vagy szerrel pénzbüntetéssel büntetendő kihágást képez. Ugyancsak büntetendő bármely szernek, vagy festéknek juh vagy bárányjelző szer gyanánt engedélynélküli forgalombahozatala. Tájékozásul közöljük, hogy a szarvasmarhat a fején, az elülső lábán a felső részén, a szarván és a csülkén, nyaknak a fej felé eső telén és a patáján, juhot pedig csak a szarván szabad tüzesvassal bélyegezni. Ugyancsak tilos a juhot vagy bárányt gyapjas testrészén pl. kátránnyal, szurokkal vagy olajfestékkel megjelölni.

Hogyan lehet szépen és boldogan élni. Erre a nagy kérdésre felel rendkivül érdekes cikkben Tolnai Világlapja uj száma, amely gazdag tartalommal és nagy terjedelemben most jelent meg. A levegő akrobatái cimen, pompás képekkel illusztrált cikk számol be a repülés mesevilágáról. További cikkek: A kimeríthetetlen életerő, a hömpölygő fehér szén csodája, a menyasszony gyilkosság drámai részletei. A legkiválóbb magyar irók novelláin kivül, nagyszerü folytatásos regényt és közel száz képet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 tillér.

Megjelent dr. Piukovich József: „Járható utak a magyar rögön" cimü könyvének második kiadása. Ennek a könyvnek nem szabad hiányozni egyetlen egyesületi népkönyvtárból sem, épen azért lehetővé tettük, hogy mindazok, akik a Gyomai Ujság utján szerzik be a könyvet, a 9 pengős bolti ár helyett csak 6 pengőt fizessenek érte.

Kaliforniai pajzstetü irtásáról, a gyümölcsfák metszéséről, a csemege- és borszőlő évi kiadásairól, Európa őszibaracktermeléséről, hazánkban forgalomban levő permetezőgépek használatáról, a télvégi gyümölcsfapermetezésekről, a havi teendőkről stb. ir a „MAGYAR GYÜMÖLCS" legújabb száma, mely képes folyóiratból, — lapunkra hivatkozással — igyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest, IV., Gerlóczy u. 11. szám.

Uradalmi vetőmagárpa
és tavaszbükköny
a Hombárnál
Kapható.

„A gyomai járási főszolgabirói hivatalban az elkobzott és gazdátlan jószágok elárverezése 1937. évi március hó 8 ik napján délelőtt 9 órakor fog megtartatni, ahol is elárverezésre kerülnek lőfegyverek, ezüst tárgyak stb. Lőfegyverekre csak azok árverezhetnek akik fegyvertartási, illetve viselési engedéllyel birnak".

Meghivó.

A Gyomai Dalárda 1937. évi február hó 28-án d. u. 3 órakor, határozatképtelenség esetén 1937. évi március hó 5-én este 8 órakor, az Iparostanonciskolában évi rendes közgyülést tart, melyre a Dalárda t. tagjait ezennel tisztelettel meghivjuk.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvvezető és két jegyzőkönyvhitelesitő kirendelése, a határozatképesség megállapitása.
2. Az 1936. évi zárszámadás előterjesztése, a számvizsgálóbizottság jelentése és határozathozatal a felmentvény iránt.
3. Titkár jelentése a Dalárda 1936. évi működéséről.
4. Gondnok jelentése a Dalárda ingó-vagyonáról.
5. Az 1937. évi költségelőirányzat előterjesztése.
6. Egy rendes és két választmányi póttag megválasztása egy évre.
7. A számvizsgálóbizottság megválasztása egy évre.
8. Esetleges inditványok.

Gyoma, 1937. február 20-án.

Varsandán László titkár — Nemerey Péter elnök

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. február 28 án vasárnap este 6 és ½9 órakor

Darvas Lili nagysikert aratott filmje

Baskircsev Mária

A mult század leghiresebb asszonyának regénye filmen.

FŐSZEREPLŐK:

Darvas Lili, Hans Jaray, Szőke Szakáll, Attila Hörbirger.

A világ legzseniálisabb asszonyának alakját eleveniti meg ez a hangosfilm, amelyben végig megható és megrázó jelenetek váltakoznak. A magyar szinművészet büszkesége.

Svajci alpok gyöngye

ismeretterjesztő film

Hangos Magyar Világhiradó!

SPORT

A DLASZ elnöke, dr. Gidófalvy Pál, Darányi Vilmossal február hó 20-án a d, e. 10 órakor érkező gyorssal Gyomára érkeztek, a gyomai egyesületek részéről Imre Lajos és Csáky Dániel titkárok fogadták az illusztris sport vendégeket. A DLASZ elnökének első útja a football pályára vezetett, azt megtekintve, kérte a gyomai egyesületek vezetőit, hogy azonnal kérjenek kölcsönt az OTT-től a pálya körülkerítésére és rendbehozására, amit a gyomai egyesületek vezetői azonnal meg is kezdtek. Bizva abban, hogy dr. Gidófalvy Dlasz elnöke közbejárásával tekintélyes segélyben részesülnek a gyomai egyesületek. D. u. 2 órakor Bácsy Elek GyTK elnök és Csáky Dániel titkár társaságában autón Szeghalomra utaztak a sárréti egyesületek bekapcsolása végett a Dlasz kebelébe, ami az eddigi jelek szerint teljes sikerrel járt, ami által a Dlasz nagy területtel és értékes sporttársadalommal gazdagodik.

Este 7 órára Gyomára érkeztek vissza, minek utána megkezdődött az értekezlet a gyomai és vidéki egyesületek képviselői között, mely alkalommal megtárgyalták az északi egyesületeket fontosan érdeklő minden ügyeket. — Ennek befejeztével kezdetét vette az illusztris sportvendégek tiszteletére rendezett bankett, melyen a gyomai és környező egyesületeken kivül részt vettek a gyomai előkelőségek többen.

A vacsora után Dr. Legeza Tibor a GyTK ügyésze üdvözölte az illusztris vendégeket, szépen átgondolt beszédében rámutatott Dr. Gidófalvy Pál Dlasz elnökének a Délvidékgyarországi sportért kifejtett eredményes munkásságára. Ezt követőleg Dr. Gidófalvy Pál emlékedett szólásra, megköszönve az üdvözlést és külön kitért Bácsy Elek GyTK elnök személyére, akit értékes és odaadó munkájáért nagy elismerésben részesitett.

Hatalmas lendülettel mutatott rá arra, hogy mit jelent csonka Magyar hazánkra a sporttal foglalkozni, ép testű, ép lelkü embereket nevelni. Kifejtette beszédében azt, hogy minden hazáját szerető sportembernek hazafiui kötelessége a sporton keresztül szolgálni hazáját, aki ezt teszi a Magyar nemzetnek tesz nagy szolgálatot. Nagy szüksége lesz csonka hazánknak edzett sport emberekre. Külön szólt a játékosokhoz, hogy érezzék át horderejét a sportnak és mint öntudatos, becsületes magyar ifjak dolgozzanak a sportért, ezen keresztül hazájuknak. Mindvégig nagy figyelemmel halgatták a jelenlévők a nagy vonalú értékes beszédet, amit hatalmas taps és éljenzéssel fogadtak.

Beszéde végeztével Imre Lajos GySC. titkára a Csabai alosztály I. és II. oszt. egyesületei nevében átnyujtotta az egyesületek szineivel ellátott babér koszorut. Dr. Gidófalvy elnök a koszorú átvételével ismételten szólásra emelkedett és megköszönte azt a magyaros vendégszeretetet, illetve fogadtatást, amiben Bácsy Elek GyTK elnöke és Dr. Legeza Tibor ügyvéd urak fogadták.

Csáki Dániel.

GyTK—GySC febr. 28-ra kisorsolt bajnoki mérkőzést közös kérelem alapján Husvét vasárnapján, március 28-án fogják lejátszani.

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe február 18-tól 26-ig a következő bejegyzések történtek:

Született: Medve Andrásné Máté Erzsébetnek fia, István, ref., Braun Józsefné F. Kiss Máriának fia József, ref., Weigert Györgyné Berki Etelnek leánya, Zsuzsanna, rk., Csapó Endréné Ungi Erzsébetnek fia, Endre, ref., Kulik Imréné Gyurica Viktóriának fia, József — Mihály, rk., Krizbai Ferencné Knapcsek Jusztinának leánya, Jusztina, rk., Gál Benedekné R. Nagy Juliannának leánya, Ilona, ref., Soczó Veronikának fia, Lajos, rk., Kovács Péterné Gál Teréziának fia, László, ref., Takáts Juliannának fia, János, rk., Rácz Istvánné Molnár Erzsébetnek leánya, Mária ref.

Házasságot kötöttek: Miklavetz Endre és Cs. Szilágyi Erzsébet, Bogár Mihály és Szilágyi Erzsébet, Hornok István és Csontos Terézia, Molnár Albert és V. Balog Julianna.

Meghaltak: özv. Kovács Józsefné Török Eszter 84 éves, ref., K. Nagy Irén 9 hónapos, ref., Gruber Róza 5 hónapos, ref.

Bocskay-utca 27. szám alatt egy jókarban lévő félház szabadkézből eladó.

Publikáció

Gr. Tisza István u. 8. sz. alatt 2 szobás magánlakás használatba kiadó. Értekezni lehet Tancsics Mihály u. 28 sz. alatt 2—2

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **6 bor** literje **56 fillér.**

Eladó egy drb. öntött vaskályha csövekkel együtt, egy drb. 2 méteres **üzleti pultasztal.** Megtekinthető — vasárnap kivételével — bármikor: Gr. Tisza I. ut 43.

Gyakorlott kézimunkázó lányok könnyü kézimunkához keresteinek. Jelentkezni lehet naponta délután 2 órától 6 óráig, Gyoma, Attila-utca 19. szám alatt Tótiné-nál (Ungi-féle ház) 2—2

Szép mahagóni ebédlő olcsó áron eladó. Megtekinthető. Kossuth Lajos u. 19. szám alatt. 3—2

A Gyomai Termelők Szövetkezete vendéglőjében **1 liter zamatos asztali bor 35 fillér** (5 liter vételnél). Főüzletében kiszolgáló lányok felvétetnek. Szakmabeliek előnyben. 5—1

Julius egyre, vagy korábbi időre, négy esetleg háromszobás és mellékhelyiséges lakást keresek. Közelebbi cim a kiadóhivatalban. 3—1

Régi typusu **irógép** olcsón eladó, kezdők részére alkalmas. Gyóni Géza utca 12.

Eladó földek: 40 kat. hold nagy gazdasági épületekkel az Endrődi ugaron, 38 hold görögálláson nagy tanya épülettel, 5 hold nagylaposon.

Eladó házak: Rósök utján négy szobás modern uri lakás kedvező fizetési feltételekkel, ugyanott három szobás családi ház nagy telekkel és gyümölcsös kerttel. Horthy Miklós uton sarok üzleti ház, Kossuth Lajos utcában öt szobás modern lakó ház. Bercsényi utcában két kisebb családi ház és több kisebb nagyobb ház a község minden részében.

Keresek nagyszámu vevőim részére kisebb-nagyobb földbirtokot. Első ingatlan iroda.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz!

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélveg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft

fajborpincészete

Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős WAGNER MÁRTON

Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 10. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma 1937 március 6.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Félévre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

LOBOGÓDISZT A HÁZAKRA

Már csak egy hét választ el bennünket március tizenötödikének megünneplésétől és épen ezért legfőbb ideje, hogy megkérdezzük: van-e valami eredménye annak az országos zászlóakciónak, melyet a házak fellobogózása érdekében — tudomásunk szerint — a községi elöljáróság utján Gyomára is kiterjesztettek.

Arról van szó, hogy magyarságunknak, hazafias érzésünknek külsőleg is minél hatásosabb módon kifejezést adjunk, különösen olyan alkalmakkor, mint március tizenötödike is, amikor a hagyományainkat, őseink hősi életét ünnepeljük és az ő példamutatásukból uj erőt meritünk a jövendő diadalmas megvivására.

Az ilyen ünnepélyes alkalmak nem nélkülözhetik a külső diszt, különösen nem nélkülözhetik legszentebb nemzeti jelvényünket: a háromszinü zászlót, melynek ott kell lobognia minden magyar ember házán, jeléül annak, hogy magyarságunkat büszkén megvalljuk, sőt demonstrálunk a magyarságunk mellett.

Az elmult évek során szomoru volt látni, hogy nemzeti ünnepeinken — kevés kivétellel — csak a középületeken lengett a piros-fehér-zöld trikolor, mintha nekünk, a község egyetemének, a polgárok ezreinek az ünnepséghez semmi közünk sem lett volna. Pedig a nemzeti zászló soha sem a hivatalos apparátusért, hanem mindig a nemzet millióiért szökött az ideálok magasságába, értünk: a dolgozó emberekért vezette rohamra az örökre elmasirozott magyar regimenteket, a mi szabadságunkat, a mi testvériesülésünket, a mi egyenrangositásunkat jelentette, a mi lelkünk sóvárgásával repdesett a szebb és boldogabb jövő felé és a mi dicsőségünket koronázta meg, amikor diadalmasan fellobogott a teljesedésbe ment vágyak győzelmi torán.

A nemzeti zászló és a körülötte kikristályosodott eszmék senkihez sem állítak és állnak olyan közel, mint hozzánk, akik ekével, kalapácsal, tollal, kint a szántóföldön, bent a műhelyekben és az irodákban munkáljuk a magyar jövőt. Miénk ez a zászló, egészen a miénk és csak magunkat, a magunk törekvéseit becsüljük meg vele, ha tiszteletben tartjuk és minden alkalommal feltűzzük házaink ormára.

Soha se feledkezzünk meg erről és különösen ne feledkezzünk meg róla március 15-én, legnagyobb nemzeti ünnepünkkor. Reméljük, hogy amit eddig elmulasztottunk, az idén pótolni fogjuk és az egy hét mulva elkövetkező ünnepen minden házon ott lesz a nemzeti lobogó...

„Istenről a természet szól hozzánk a legzengzetesebb nyelven"

Előadás az önálló községi gazdasági iskola feladatairól

A gyomai községi önálló gazdasági iskola tantestülete február 13-án ülést tartott, amelyen Feiler Ernő evangélikus lelkész nagyhatásu beszédet mondott az iskola feladatairól.

Beszédéből közöljük az alábbi részt:

— A mai nehéz gazdasági viszonyok között a régi, elavult elvekkel előbbrejutni nem lehet.

A „többtermelés" jelszava, az aránytalanul sulyosabb köz- és egyéb terhek elviselhetése megkivánják az alaposabb tudást.

A gazdasági népiskola és abban a tanerők törekvése, hogy gyakorlati uton ismertessék meg a növendékekkel az egyes növények természetét, életét, gondozásuknak mivoltát, és feltárják előttük azt, amit mint leendő állattartóknak, vagy hasznothajtó állataink körül foglalatoskodóknak tudniok kell.

— Tudom, hogy gáncsolták az iskola munkáját a multban is s teszik a jelenben is, de a

jégpáncél nem takarja örökké a vizet,

hanem elolvad az első napsugarak hatásakor, mert lassanként meg kell győződnie mindenkinek ez intézmény áldásos voltáról s még a legmegrögzöttebb tévelygő is kénytelen lesz belátni azt az igazságot „amit Jancsika nem tanult meg, azt János sohasem tanulja meg." A meg nem értés időszakában vigasztalásul szolgálhat az a tudat, hogy minden ujszerü dolog csak lassan hódit tért az emberek között.

— Másik feladata az iskolának az elemi iskolában felkeltett hazafias érzést megrögziteni a tanulók lelkében, ugy mondom megrögziteni. Mert ebből az iskolából kikerül a gyermek az élet nagy iskolájába, ahol a kisértések, a félrevezetések, s minden jó elölésének örvénylő tengerébe jut, melynek izgatások okozta hullámai csakhamar elnyeléssel fenyegetik.

— Jöjjön tudatára annak s legyen szent meggyőződése, hogy minden általa elvetett mag, vagy amelynek elvetésénél közremüködik, minden palánta, amelyet eldugdos és megmivel, minden fácska, melynek vadhajtásait levágva körülásva, neveléssel nemes gyümölcsöt hozóvá tett, minden zöldelő vetés és érett kalász, minden egyes rög figyelmeztető, hogy a gyakorlatok elsajátitására szánt föld épugy, mint édes szüleinek földje csak egy-egy talpalattnyi rész abból az egészből, melyet gonosz kezek széjjel téptek s hogy öneki legszentebb kötelessége, testének minden erejével, lelkének minden sugallatával oda hatni, hogy Isten kalapjának eme szép bokrétája, édes magyar hazánk a régi nagyságában és dicsőségében mindnyájunk örömére és büszkeségére feltámadjon és égi áldással megáldottan égi harmattól csillogva ragyogjon és viruljon.

— S végül: minthogy minden bölcsesség kutfeje az Istenfélelem, ezen iskolának s benne az egész tantestület legszebb missziói feladata a növendék figyelmét minden munka alkalommal arra irányitani, aki „minden jó és tökéletes ajándéknak adományozója: az Istenre." Alkalom van erre bőven. Hiszen az Istenről éppen a természet szól hozzánk a legzengzetesebb nyelven. Nem szabad elfelejtenünk, hogy az ezen iskolából kikerülő növendékek abba az u. n. kamasz korba jutnak, melyben a kisértések legnagyobbak, és amelyben ezeknek legjobban engedtek. Verjen lelkükben erős gyökeret az a hitbeli meggyőződés, hogy ők maguk is palánták az Isten hatalmas kertjében, amelyben egykor fákká terebélyesedve dacolniok kell vésszel és viharral, hogy megállhassanak és jó gyümölcsöket teremhessenek.

Eltörlik a kisemberek házadóhátralékát

A pénzügyminiszter január elsejei hatállyal kiterjesztette az egyszobás családi házak adómentességének kereteit. Ebben az évben már az összes pótlékok alól is mentesek a napszámbérből élő kisemberek házai. A pénzügyigazgatóság most állítja össze az adómentes házak pontos lajstromát. Ebbe a lajstromba már nemcsak azoknak a háza kerül, akikre a tavalyi rendelet vonatkozott, hanem ujabb munkásrétegek házait is tölveszik. Lényeges intézkedés továbbá az, hogy az adómentes szobakonyhás házak 1936 január 1-ig felgyült adó hátralékát is törölni fogják.

A GySC közgyülése

Február 28-án tartotta meg a GySC 25-ik évi rendes közgyülését, melyről az alantiakban számolunk be.

A távollevő vitéz Madaras Gyula elnök helyett dr. Vincze Endre ügyvezető elnök nyitja meg a közgyülést és üdvözli a nagyszámban megjelent tagokat és felkéri Imre Lajos főtitkárt jelentésének megtételére. Imre Lajos tartalmas jelentésben számol be az egyesület mult évi működéséről. Vázolja a vezetőség küzdelmes multévi munkáját, mellyel az egyesület pénzügyi helyzetét végre sikerült stabilizálni. A futballcsapat működéséről szólva, elismerőleg nyilatkozik a fiatalabb játékosok klubhűségéről és kemény szavakkal itéli el az anyagi javak miatt eltávozottak bomlasztó tevékenységét. A beszámolóhoz Fekete Géza szól hozzá és megkérdezi hogy a DLASZ-jubileum alkalmából felterjesztettek közzé hogy kerülhetett a GyTK több vezetője és játékosa GySC jellege alatt? A főtitkár megnyugtató válaszát a közgyülés tudomásul veszi.

Ezután Erdei Sándor főpénztárnok teszi meg örvendetes jelentését, mely szerint az egyesület pénzügyi helyzete stabil és anyagi zavarokkal nem küzd. A jelentéshez dr. Biró János és Kruchió Mihály szól hozzá, majd az elnök bejelenti, hogy a nemfizető tagokkal szemben a jövőben radikálisabb eljárást fognak követni.

A számvizsgáló bizottság jelentését Biró Gyula terjeszti elő, majd intézővé Imre Lajos ajánlatára egyhangulag nagy lelkesedéssel Papp József egykori kiváló játékost választották meg.

Választmányi tagok névsora a következő: Kun Ferenc, dr. Biró János, Schvarcz Károly, Szilágyi Mihály, Kőszegi István, Zöld László, Fekete Géza, Klein László, Malatinszky Lajos, Biró Benedek, Oláh Károly, Karsai Lajos, póttagok: Biró Béla, Kiss Ákos, Németh Géza, számvizsgáló bizottság: Biró Gyula, Németh József, Kéri Gábor. Sportintéző bizottság: Kner Endre, Fekete Géza, Domokos Albert, Kruchió Mihály, póttag: Biró Béla. Pálya pénztárnokok: Szántó Imre, Kun Ferenc, Czifrák János. Gazdasági bizottság: dr. Molnár Kálmán, Nemerei Péter, Kner Endre, G. Szabó Albert.

A választások után az elnök bejelenti, hogy a 25 éves jubileum alkalmából a nyár folyamán nagyszabású sportünnepélyt rendeznek és a tagokat további lelkes sportmunkára buzdítva a közgyülést bezárja.

Tárjuk fel műemlékeinket...

Gyoma határában két elpusztult község vár az archeologusok ásójára

Ege és Félhalom története, vagy Fábianvára története

Egyik számunkban már hírt adtunk arról, hogy Köröstarcsán a szegényház udvarán, ásás közben, értékes őskori, középkori és az első magyar királyok idejéből származó leletekre bukkantak. Ezzel kapcsolatban újból ráterelődött a figyelem a környék rejtett kincseire. Hekler Antal dr., a világhirü magyar archeologus nyilatkozott is és elmondotta, hogy rengeteg őskori és népvándorláskori műkincset rejt magában a Nagy Magyar Alföld. Épen ezért fontos volna, a programmszerü, archeologiai ásatások megindítása. Igen ám, csakhogy ehhez pénz kell, — mondják a minden merészebbnek látszó kezdeményezéstől visszarettenő emberek. Pedig nem egészen igy áll a dolog. Sokszor pénz nélkül, vagy egészen minimális összeggel is szép eredményt lehet elérni. Itt van mindjárt a szomszédos Dévaványa példája, ahol a Both Péter cserkészcsapat tagjai csak nemrég kezdték meg feltárni a középkorban elpusztult Simaysziget nevü község templomának romjait. Minden anyagi támogatás nélkül, pusztán a saját erejükre utalva, fogtak hozzá a munkához és ma már ott tartanak, hogy napvilágon van a templom fundamentuma. Munkájukról az illetékes körök is elismeréssel nyilatkoztak és hangoztatták, hogy az ilyen kezdeményezés nagyban megkönnyiti a szakkörök törekvéseit. Ebből minden esetre Gyoma is okulhatna és ha mások nem is, a minden szépre és jóra kapható polgári iskola tanári kara és tanulói vállalkozhatnának például az egei templom romjainak feltárására.

Ege valamikor község volt Gyoma határában. A mai községtől 4 kilométer távolságra, délkeleti irányban terült el. Haan Lajos szerint a XIII. században tekintélyes község lehetet. Mint ő irja, egyike volt azoknak a helységeknek, melyekben a váradi szentszék ügyvivője vagy pristaldusa lakott. A község történetét egyébként Haan Lajos ezekben foglalja össze:

Az elpusztult Ege története

Egét a legrégibb időktől birta az Egey család, nevezetesen az 1435. esztendei határjárási oklevél szerint birtokos urai voltak Egey Jánosnak fiai, László, Miklós, István, András, János, Imre, Márton. Ezek közül a családot terjesztették Miklós és János. Ugyanis az 1466. évi határjárási okmányban emlittetnek Egey János fiai, László, Antal, András, Imre és Miklósnak fiai, Gergely és Antal. Ezek vagy fiatal korukban haltak el vagy talán nem nősültek, s igy utódokat nem hagytak, mert már 1518-ik esztendőben az egész egei birtokot a fentnevezett Antalnak, Miklós fiának kezén találjuk. Antal szintén magtalanul halt el s igy benne a család elenyészett. Nehogy azonban birtoka halála után idegen kézre jusson, az orodi káptalan előtt 1518. esztendőben, május 28-án készitett végrendeletében birtokát részint a Komlossy. Keményi, Miskey, Eördögh, vele rokon családoknak adományozta.

Ezen családokról örökösödés utján a Glezsán családra szállott Ege. Erről a mezőmegyeri székelyekre, kik közül 1549-ik esztendőben mezőmegyeri Székely Miklós, András és Bernát birták azt. 1564-ik esztendőben új adományt nyer Egére mezőmegyeri Székely Ferenc, Benedek fia és neje Glezsán Anna, Lászlónak leánya Miksa királytól. Azonban a Simayaknak is volt némi kis birtokuk Egén, mert Simay Ferenc 1650-ben egy Egén levő jobbágytelket elzálogositja Tóth Gergelynek és testvérének.

Fennállott Ege mint falu, egészen a XVIII. század elejéig. Ekkor, 1705. év táján, a Rákóczi ellen Bécsből felbujtott rácság a falut megrohanta, felprédálta, felgyujtotta. A védtelen lakosság az ugynevezett egei zugba menekült, melyet azóta Siratózugnak is neveznek, minthogy innen siratták az egeiek falujok végképeni pusztulását. Ege azután többé nem épült fel. A mindenéből kifosztott lakosság szétszóródott. Csak maga az egei templom állott még egy ideig dísztelenül. Azután ennek a tégláit is elhordták a gyomaiak s midőn a vármegyei küldöttség 1733-ban erre járt, már alig látszottak meg fundamentumai. Feküdt a falu az ugynevezett Bodorhalom közelében, hol még most is látszanak a nyomai az egeiek hajdani temetőjének.

Haan Lajos ezt a történeti ismertetést 1870.-ben irta. Azóta 67 esztendő mult el, de az egei templom romjainak helyét még ma is ismerjük és épen ezért nem volna nehéz a feltárása. És érdemes is volna. Ahol valamikor a váradi szentszék ügyvivője lakott, ott bizonyára diszesebb templom állott és egészen bizonyos, hogy a valószinüleg ép pince, esetleg sirbolt olyan emlékeket rejt magában, amelyek bennünket közelről érdekelnének. Kiséreljék meg a dolgot, hátha a községi muzeum alapjait is megvethetik. De ha a polgári iskola tanárikara és tanulói nem vállalkozhatnának ilyen munkára, talán nálunk is a cserkészcsapatok vehetnék kezük-

Stefánia Buzavirág teája 1937. április 3-án
az Uri Kaszinóban.

be a dolgot és ha ez sikerülne, később a hajdani Félhalom község helyét is felkutathatnák és esetleg az ottani templomot is feltárhatnák. Félhalom ugyanis szintén a gyomai határban terült el és sorsáról Haan Lajos ezeket irja:

Félhalom, melynek helyét ma már csak körülbelül ismerjük

Hajdan falu volt s máskép Ujfalunak, vagy Fábiánvárának neveztetett; ősi birtoka volt ez a vármegyénk területén valamikor nagybirtoku Sinai családnak.

Félhalom igen alkalmatos helyen feküdt, amennyiben a községen keresztül vonultak a Gyomáról Békésre és Turról Váradra vezető országutak.

Neve először 1466-ban fordul elő az okmányokbae, de valószinü, hogy jóval régebben alapittatott. A XVIII. század elején méd fennállott. Ekkor, 1703 és 1705 között a fellázitott rácság által elpusztittatott s többé föl sem éledt. Ma már a gyomai határban csupán csak egy határrész neve mutatja hogy körülbelül hol állott.

Szóval tanfere volna nálunk is az archeologiának, csak vállalkozó szellem kellene hozzá. A magunk részéről megigérjük, hogy minden egészséges kezdeményezést minden erőnkből támogatni fogunk.

Aki haját helyesen ápolja, mindig örömét leli benne.

ELIDA SHAMPOO

Meg kell védeni a békésmegyei búza első rendű minősitését

Vitéz dr. Márky Barna alispán nyilatkozata

Arra a hirre, hogy a búzát ezentul nem származási hely szerint jegyzik a tőzsdén, hanem minőség szerint; nagy nyugtalanság keletkezett a békésmegyei gazdakörökben, mert a békésvármegyei búza elsőrendü búza, melynek presztizsét kikezdeni nem lehet. A „Tiszavidéki búza" megjelöléshez a békésmegyei gazdáknak feltétlenül ragaszkodniok kell. Ennek az érdekében küzd vitéz dr. Márky Barna alispán is, aki az üggyel kapcsolatban a következő nyilatkozatot tette:

Hivatalosan még nincs tudomásom az ügyről. Ha azonban ilyen természetü intézkedés történt — ami ugy látszik tényleg történt — az vármegyénk gazdasági életére rendkivül nagy jelentőséggel bir.

— Hallottam róla, hogy ilyen veszedelem fenyegeti buzánkat, egy éve már felhivták figyelmemet az egyre intenzivebben megnyilvánuló ilyenirányú tendenciákra. A vármegyei törvényhatóság részéről megtörtént minden lehető. Sajnos, feliratainkra, érveléseinkre az ujsághirben foglalt válaszon kivül más választ nem kaptunk.

— Mit jelentett nekünk — folytatja az alispán — a „Tiszavidéki" minősités mint márka? Jelentett más buzafélesegekkel szemben bizonyos, métermázsánkint egy pengő körül mozgó árdifferenciát.

Ezzel azonban nem nyert a békésmegyei gazda, hanem csak részben be hozta a terhére fennálló szállitási költségkülönbséget.

— Gondoljuk meg, hogy egy pengő kilencven fillérbe kerül, mig a búza tőlünk Budapestre jut. Hátrányban vagyunk e tekintetben különösen a dunántuli vármegyékkel szemben Hiszen csak nyugat felé exportálhatunk. Agrártermékeket az agrár és sok tekintetben konkurrens keleti országoknak nem szállithatunk.

— Azt lehetne mondani, hogy ha jóminőségü a békésmegyei búza, az új rendszer nem lesz kárára. Ez talán némileg ellensulyozza az uj rend reánk nézve hátrányos hatását, de

félek, hogy a mienknél — úgy látszik — hatalmasabb gazdasági szervezetek módot találnak saját érdekeiknek a mienk rovására való homloktérbe juttatására.

— Ezzel az intézkedéssel szemben vármegyénk gazdaközönségének, gazdaszervezeteinek lesz bizonyára mondanivalójuk. A magam részét ebből a munkából vállalom, de az iniciativának a közvetlenül érdekeltek részéről kell kiindulnia.

SZUPERFOSZFÁT
műtrágya állandóan kapható
Péti só előjegyezhető
a WAGNER FATELEPEN

Változások az új adókivetési utasitásban

A pénzügyminiszter a hivatalos lap vasárnapi számában közzétette a jövedelmi és vagyonadó ezévi kivetésére vonatkozó rendeletét, amely a változott viszonyoknak megfelelően az eddigi gyakorlattal szemben változásokat tartalmaz.

A mezőgazdasági jövedelmeknél a bérösszeg megállapitásánál figyelembe veendő terményárakat a miniszter igy állapitotta meg: búza 17 pengő, rozs 14, sörárpa 18, takarmányárpa 14, tengeri 12, zab 16, köles 18 pengő. Ebből az összegből azonban mindig levonandó az értékesitéssel kapcsolatos tényleges költség (fuvardij, közvetitői járulék, stb.) A mezőgazdasági ingatlanok forgalmi értéke gyanánt általában azt az értéket kell alapul venni, amelyet az ingatlan 1936 utolsó napján valóban megért.

Ipari és kereskedelmi üzletekben fekvő üzemi tőkének az értékét akként kell megállapitani, hogy ipari üzleteknél általában az üzleti jövedelemnek 20 százalékától annak ötszörösig, kereskedelmi üzleteknél általában az üzleti jövedelemnek 1—5 szörösig terjedő összegben kell felvenni.

Az az adózó, aki igazolni tudja, hogy anyagi és kereseti viszonyai tartósan leromlottak, új adóvallomás csatolása mellett adójának ujabb megállapitását kérheti.

Nem szabad adóemelési alapul felhasználni azt a körülményt, hogy az üzleti forgalom valamely adózónál általánosságban emelkedett és az sem szolgálhat az adóalap felemelésére, ha valahol a munkanélküliség enyhitése végett több munkást alkalmaztak. A kivetésnél általában figyelembe kell venni az érdekképviseletet véleményét és lényeges változást csakis szakszerü indokolás alapján szabad eszközölni.

AZ UNGHVÁRY LÁSZLÓ FA-ISKOLA R-T. CEGLÉD
szállitásait megkezdte.
Küldje be rendelését mielőbb, hogy elsőrendü gyümölcsfa, diszfa, diszcserje, fenyő, örökzöld, futósövény, bokorrózsa, stb. készletéből teljes megelégedésére kiszolgálhassa.
Képes nagy árjegyzék ingyen!
Budapesti iroda.
IV., Veres Pálné u. 8. félemelet II.
Telefon 1—883—31.

AZ Uj HENTES INAS.

Úgy van, bizony úgy biz az:
Pengő Pista hentes inas.
A fejszéjét levágja
Négy év kemény, nagy fájába,
Nem ismer ő most szebb érzést,
Mint aláir egy szerződést.
Szive, lelke örül, hüszke:
Megy az ipartestületbe.
Átadom az örökségem,
Amit cipeltem már régen,
Kéi és fél év: harminc hónap,
Elég az inasadónak.
Tied nehezebb tarisznya
Sok a mesterségünk titka
Négy év lapul, tudod, benne,
Fő, hogy a szíved szeresse.
Kicsi fiu Pengő Pista,
Nem nőtt csak tizarasznyira.
Habár kicsi, ereje bősz
Bors is kicsi, azért erős.
Ki is tölti a négy évet,
Csak adj Isten egészséget.
Nem fog ő benne csalódni
A jó mestere: Szalóki.
Hiszen készpénz: neve Pengő,
Dollárt is ér, mire megnő.

Gyoma, 1937. február 21.

KRUCHIÓ ENDRE

KÖZMÜVELŐDÉS

A Gyomai Közmüvelődési Egyesület legutóbbi szerdai estjén dr. Legeza Tibor ügyvéd beszélt az Egyetértési Olvasókörben. A népszerü előadó ezuttal a jog és tényleges hatalmat ismertette az egybegyült vezetőség és tagok előtt. Értékes előadása most is figyelmet és általános tetszést aratott, mely után Molnár Gyula humoros felolvasása szórakoztatott.

A következő héten befejező előadásait tartja az egyesület. Március 10-én, szerdán este a Kisréti Olvasókörben Fehér István polg. isk. tanár, 13-án szombaton este 7 órai kezdettel pedig a 48-as Olvasóban Göndös József polg. isk. igazgató tart ünnepi előadást.

Külföldi lóvásárlások

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara felhivja a gazdaérdekeltségek figyelmét arra, hogy legjobb tudomása szerint a kamara kerületében a lókereskedők már is kezdik felvásárolni a kivitelre alkalmas lovakat.

Ezzel kapcsolatban az Országos Mezőgazdasági Kamara tájékoztatása alapján tudomására hozza a kamara a gazdatársadalomnak, hogy rendelet készül, amely lehetővé fogja tenni, hogy külföldi lóvásárlások esetén a gazda közvetlenül vegyen részt a lóvásárokon és hogy a külföldiek részéről fizetett árak a szorosan vett értékesitési költségek levonásával ez alapon teljes egészükben a gazdákhoz fognak jutni. A vásár lebonyolitásának ellenőrzésében a kamarák szerepet fognak kapni, tehát a gazdák jól teszik, ha óvatosak kivitelre alkalmas lovaik értékesitésénél.

„A Hősök emlékutján épitett vizlevezető csatorna nem felel meg a célnak, a forgalomra veszélyes és elcsufitja Gyoma legszebb utcáját

Egy helyszini szemle eredménye, amelynek nem kell kommentár

Gyoma község közönsége még élénken emlékezhetik a Hősök emlékutján megindult csatornázási munkálatokra, melyek ellen már akkor komoly kifogások merültek fel. A legszebb utvonalunkon egy 3 méter 40 centiméter széles és 1 méter 60 centiméter mély árkot létesitettek, amely sem elhelyezése, sem pedig méretei miatt nem feleltek meg a követeelményeknek. Ilyen méretü árkunk a határban is alig van.

Mikor az árok elkészült és annak alkalmatlan volta nyilvánvaló lett, Pikó Béla földbirtokos beadványt intézett a járási főszolgabirói hivatalhoz és hangsulyozta, hogy az árok elkészitése nemcsak hogy szükségtelen volt, hanem egyenesen közveszélyes is, mert veszélyezteti az emberek testi épségét, akadályozza a forgalmat és azzal, hogy a fák alól elmozditották a földet, pusztulásnak tették ki az utat szegélyező fasort. Ezek előrebocsátása után helyszini szemlét kért és annak eredményéhez képest inditványozta az árok betömését. Ugyanekkor megállapitani kérte, hogy a községházához vezető, ujonnan épült kocsiutak alatt elvezető vizátereszek száma, elhelyezése és méretei megfelelnek-e a szükségnek és tedik-e az elvi és gyakorlati követelményeket.

Dr. Sorbán Jenő járási főszolgabiró teljesitette Pikó Béla kérését. A helyszini szemlét a mult hét folyamán megtartották. Egy bizottság szállt ki a Hősök emlékuljára, ahol dr. Sorbán Jenő főszolgabiró meglepetéssel konstatálta az árok szokatlanul nagy dimenzióit és megállapitotta, hogy a vizlevezető csatorna a forgalomra veszélyes, de az utcát is nagyon elcsufitja. Mivel azonban műszaki kérdésről van szó, a további intézkedés előtt kikéri egy szakértő mérnök véleményét az iránt, hogy a rosszul épitett vizlevezető árkot hogyan lehetne a követelményeknek megfelelő állapotba hozni.

Erre a sorsra jutott tehát a Hősök emlékutjának vizlevezető árka, amelyről már épités közben megmondták, hogy elhibázott. A hiba valószinüleg oly történt, hogy az uttest alá mélyen letett átereszeket nem vették fel magasabbra, hanem a csatornát mélyitették le az átereszekig, de azt olyan rosszul, hogy az ároknak nincs meg a kellő lejtése és igy igen gyakran előfordul, hogy a viz nem kifelé folyik a községből, hanem befelé. A leggyakoribb eset azonban az, hogy a viz megáll a csatornában és onnan leszivárog a földbe, az alámosás és tönkremenés veszélyével fenyegetve az uttest egész burkolatát.

Ilyen munkát végeztetett a község mérnöki hivatala. Ezek után a község közönsége joggal kérdezheti, hogy mi lesz a község utburkolatának és csatornázásának kiépitésével, ha az erre a célra szolgáló és igen keservesen dotált alapokat ilyen felesleges munkákra veszik igénybe.

ÖNGYILKOS LETT EGY 15 ÉVES BÉRESFIÚ

Megrendítő öngyilkosság történt március 2-án hajnalban a Siratózugban levő Adamik Zsigmond tanyáján. Tilácz Lajos, 15 esztendős kis béresfiú, aki Adamik szolgálatában állt, reggel 3 és 5 óra között a tehénólban felakasztotta magát és mire tettét észrevették meghalt. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

HIREK

Betiltották a gyümölcsfák piaci árusitását. Ezért forduljon gyümölcsfa, rózsa, szőlővessző stb. beszerzésénél közvetlenül Unghváry József faiskolájához, Cegléd. Kivánatra ingyen küld árjegyzéket.

Datolyaszőlő (Afus-Ali). Az üde friss csemegeszőlő télen mily inycsiklandoztató lehet, amire eddig csak bor alakjában gondolhattunk a hordóban, vagy ha gyümölcskereskedőink külföldről hozattak, amit mi megfizetni nem tudtunk. E vágyakozásunk a Bolgárországból hozzánk került e csodás szőlőféleség termelésével teljesült Hosszú időn át üdén való tarthatóságát, kemény husa és különleges viaszbevonata teszi lehetővé Nálunk épp oly eredménnyel termelhető, mint eredeti hazájában, hol nagyban kultivált, világpiacokat meghóditott, s gazdasági fellendülését e szőlőfajtának köszönheti. Szaporitásra veszszeje és oltványa garantált fajazonos minőségben állami ellenőrzés mellett beszerezhető: Zöld Ignácznál Sárkeresztúron, akinek hirdetésére olvasóink szives figyelmét felhivjuk.

ÉRTESITÉS!

Grosz Zoltán ügyvezető urunk elhunyta alkalmával a nagyközönség széles rétegei részéről megnyilvánult részvétért hálás köszönetünket kifejezve tiszteletiel tudatjuk, hogy az üzletet néhai ügyvezetőnk szellemében, eddigi üzleti szokásainknak megfelelő módon tovább vezetjük.

GROSZ ZOLTÁN K. F. T.

Az Elszakitott területekről származók nőegyleteinek szövetsége, a TESz tagegyesülete márc. 3-án délután 5 órakor a TESz dísztermében (Budapest, V. Falk Miksa-u. 1.) tartja ezévi rendes közgyülését. A közgyülésen a TESz, országos elnöksége nevében dr. Javornitzky Jenő miniszteri tanácsos, a TESz társelnöke fog megjelenni.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe február 26-tól március 5-ig a következő bejegyzések történtek:

Született: Uhrin Györgyné Fási Ilonának fia, Elemér Pál és Ernő Dezső, ikrek, Gláh Lajosné Juhos Eszternek leánya, Piroska Eszter, ref., vitéz Levárdi Imréné Véha Veronáuak leánya, Irén, rk., Aranyos Mátyásné Gy. Szabó Ilonának leánya, Margit, rk., Dobosy Károlyné Dobossy Herminának leánya, Klára Hermina rk.

Házasságot kötöttek: Hornok István és Csontos Terézia, Molnár Albert és V. Balogh Julianna, Polányi István és Roduska Mária.

Meghaltak: Farkas János 66 éves rk., özv. G, Juhász Sándorné B. Kovács Sára 91 éves ref., özv, Izsó Lajosné Szilágyi Eszter 62 éves, ref., Neumann Mária Erzsébet 8 hónapos, ág. ev., özv. Tuba Istvánné B. Szabó Eszter 73 éves, ref., Tilácz Lajos 15 éves, rk.

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztareceptleket megkapja, ha még ma kéri a Dr. OETKER-féle világhirü FÉNYKÉPES RECEPTKÖNYVET, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: Dr. OETKER A. Budapest, VIII. Conti-utca 25.

„Mutatósdi" a legujabb tömegőrület. Az amerikából jött legujabb tömegőrületről rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádiómüsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolót, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Békésvármegyei törvényhatósági bizottság közgyülése

Bakos József dr. volt gyomai tb. főszolgabirót másodfőjegyzővé választották

Békésvármegye törvényhatósági bizottsága a hét elején rendes évnegyedes közgyülést tartott.

Vitéz Ricsóy Uhlarik Béla főispán elbucsuztatta Kozma Miklós lemondott belügyminisztert, majd bejelentette, hogy a kormány a vármegye rászoruló szegényei és szegény gyermekei részére 17.400 kg. cukrot engedélyezett és ebből a mennyiségből az orvosi vizsgálat megállapitása szerint a gyermekek minden ellenszolgáltatás nélkül fél kg.-os adagokban fognak részesülni.

— A Békésszentandrás és Szarvas közötti betonut nagyszabásu épitési munkája megkezdődött. A Békéscsaba és Gyula közötti állami ut több kilométeres szakaszán pedig kiszélesitéssel egybekötve, aszfaltburkolat létesül.

A főispán jelentését a közgyülés egyhangulag tudomásul vette, majd Legeza Tibor dr. napirend előtt bangoztatta, hogy ez a vármegye nem dolgozhat a terményárak csökkentése érdekében. Ebben az évben 540 km. vasuti sint kell kicserélni az országban. Kövessen el a vármegye mindent, hogy minél több sinmegujitási munka végeztessék a törvényhatóság területén. A szikjávitáshoz holdanként 120 helyett 160 pengő kölcsön lenne szükséges. A nagyváradi káptalan irázi gazdasága endrődi munkásokat szerződtetett. a megállapodás hat oldal terjedelmü és nehezen lehet megérteni. Kötelezővé kell tenni, hogy ezeket a szerződéseket mutassák be alárás végett az illetékes főszolgabirósághoz. Illetékbehajtás körüli panaszt tett még szóvá, végül általános derültség közben a gyomai főszolgebirósághoz párnázott ajtót sürgetett.

Mitlasóvszky: Talán füle ven az ajtónak?

Vitéz dr. Márky Barna alispán dr. Legeza Tibornak válaszolva kijelentette, hogy a maga részéről kevés befolyása lesz a MÁV sinpárjainak kicserélésére, de minden lehetőt elkövet a kérdés kedvező elintézése érdekében. A gyomai főszolgabiróság párnás ajtaja kizárólag az alispán hatáskörébe tartozik, tehát a főszolgabiró nem tehet arról, hogy nincs párnás ajtó.

A továbbiak során megejtették a tisztujitásokat. A kijelölő választmányba a bizottság javaslata alapján Beliczey Miklóst, Zsiros Andrást, Schneider Mátyást, a főispán inditványára Orsovay Alajost, Telegdy Lajos dr.-t és Torkos Béla dr.-t választották meg.

Utána szaravsi főszolgabirónak Ugrin László dr. vármegyei főjegyzőt, az ezzel megüresedett másodfőjegyzői állásra Bakos József dr. volt gyomai tb. főszolgabirót választották meg.

A közgyülés délután 1 órakor ért véget.

Most jelent meg! 320 oldal.

Courths-Mahler

Siddy nászútja

Egy félreismert szerelem izgalmas és megható története

Ez a könyv azt nyujtja, ami ma a legtöbb ember életéből hiányzik: romantikát!

Ára 2 pengő

Kapható minden könyvkereskedésben, IBUSz-pavillonban

A nagyvilág hirei

Halla Aurél kereskedelmi államtitkárt a szombathelyi, Nagy Emil volt igazságügyminisztert az ipolyszalkai kerület országgyülési képviselőjévé választották. — Schuschnigg osztrák kancellár március második felében hivatalos látogatást tesz Budapesten. — Ellanyhult a pécsi bányászstrájk. Az igazgatóság teljesitette a bányászok bérkövetelését, de 146 munkást elbocsátott. — Miskolc és Balassagyarmat környékén a folyók kiléptek a medrükből és több ezer hold kiterjedésü földet elboritottak. Szegeden, Szolnokon és Kecskeméten talajviz tört fel. Egyes városrészek viz alatt vannak. Több vályogház összeomlott. — Az olasz fascista nagytanács kimondotta, hogy minden olasz férfi 18 éves korától 55 éves koráig katonaköteles. — Három román szélsőjobboldali diák leszurta a jassyi egyetem rektorát. — A jugoszláv miniszterelnök szerint Jugoszlávia és Magyarország viszonya lényegesen megjavult. — A nemzeti csapatok három oldalról körülvették Madridot.

Baromfiak, galambok és nyulak válogatott kollekciója a mezőgazdasági kiállitáson

Az országos mezőgazdasági kiállitás rendezősége évről-évre nagyobb sulyt vet arra, hogy baromfi, galamb és nyul csoportok egyre teljesebbek és tökéletesebbek legyenek és főként arra, hogy megfelelően nagy választék álljon rendelkezésre. Az idén a baromficsoport legtanulságosabb és egyben legmutatósabb része kétségtelenül a gödöllői m. kir. baromfitenyésztő kisérleti tangazdaság remek kollekciója lesz. A gazdaság különleges kiállitásának keretében a tenyésztés üzemi adataival, a legbeváltabb ólmintákkal és a legcélszerübb baromfitenyésztési eszközökkel ismerteti meg a közönséget. Alig két hét választ már csak el a mezőgazdasági kiállitás megnyitásától és igy érthető, hogy most már tömegesen igényli a bel és külföldi érdeklődő közönség a kiállitási igazolványokat, amellyekkel tudvalevően féláron lehet Budapestre utazni. A kiállitási igazolvány (ára, 1.30 pengő) a Gyomai Ujság kiadóhivatalában kapható.

A gyomorfekély felismerésének biztos módja. Dr. Szerb Zsigmond a neves gyomorspeciali-ta rendkivül érdekes nyilatkozatot adott a gyomorfekélyről, amely annyira elterjedt, hogy minden ötödik ember szenved benne. Ezt a jelentős és hasznos véleményt közli Tolnai Világlapja uj száma, amely most jelent meg. A legkiválóbb magyar irók novelláin kivül nagyszerü folytatásos regényt és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Asszonyom! Akar Ön is boldog elégedett lenni? Gondoljon arra, hogy az izléses öltözködés a siker titka. Gyönyörü kosztüm, komplé, ruhamodelek közt válogathat, ha megrendeli a Párisi Divat lapot, melynek ára 60 fillér.

A Gyomai Ujság nyomdájában egy 15—16 éves leány felvétetik.

Eladó földbirtok

Gyomához 7 kilométernyire, a mezőberényi nyilasban fekvő 80 kis-holdas gyönyörü tanyás birtok esetleg több parcellában is eladó. Vételhez bankkölcsönt nyujt és továbbit, felvilágositást ad

a Békésmegyei Általános Takarékpénztár Fiókintézete, Gyoma.

DATOLYASZŐLŐ
(Afus-Ali)
a csemegeszőlők királya!
Minden igényt kielégítő, közepérésü és bőtermő fajta. Csodás, nagy, lazatürtü és bogyójú keményhusu, kellemes aromáju, jól tartható és szállítható. Magas áron értékesithető. A jelenkor legértékesebb csemegeszőlője. 20 darab simaveszső 6.— P, 15 drb hazai gyökeres 6.— P, 10 drb oltvány Riparian 6.— P, 10 drb Berlanderin 7.— P. Kérje tanulságos leirásomat s árlapomat más fajokról és gyümölcsfaoltványokról.
ZÖLD IGNÁCZ
Sárkeresztur, (Fejér-megye).
Komoly összeiró ügynököket minden megyében keresek!

Meghivó

A Csudaballai Legeltető Társaság évi rendes közgyülését 1937. évi március hó 14-én d. u. 2 órakor tartja meg a községháza tanácstermében, melyre a tagok tisztelettel meghivatnak.

TÁRGY:

1.) Jegyzőkönyvvezető és hitelesitők kijelölése.

2.) Multévi közgyülési jegyzőkönyv felolvasása és jóváhagyása.

3.) Számvizsgálóbizottság jelentése.

4.) Pusztagazda évi jelentése.

5.) 1937. évi költségvetés megállapitása.

6.) Szénaosztóbizottság megválasztása.

7.) A Bánffy-féle bérlet ismertetése.

8.) Esetleges inditványok, melyek a közgyülés előtt 8 nappal az Elnöknek beadandók.

Gyoma, 1937. március 4-én.

Az Elnökség.

Gyoma község ingatlanforgalma

B. Kovács Gábor és neje Biró Erzsébet gyomai lakosok vettek 2 hold 278 n.-öl tanyaföldi szántót Csath Jánosné Nagy Á. Eszter gyomai lakostól 1800 P.-ért. —

Biró István és neje Payer Magdolna gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Csapó Lajosné Szilágyi Eszter gyomai lakostól 2450 P.-ért.

Wagner Ádám és neje Ailer Márton gyomai lakosok vettek 3 h. 1047 n.-öl, 4 h. 833 n.-öl, 1 h. 1347 n.-öl tanyaföldi szántót és 1 h. 783 n.-öl görbekutlaposi szántót Bere Imre (nős Szilágyi Máriával) gyomai lakostól 8900 P.-ért.

Varga Istiván és neje Dinya Etelka gyomai lakosok vettek 13 n.-öl, 576 n.-öl, 103 n.-öl és 806 n.-öl kölesfenéki szántót Kádár András és neje Pataki Róza budapesti lakosoktól 580 P.-ért.

kk. Sági Antal gyomai lakos vett 802 n.-öl pocoszug és holtkörösi szántót Erdei Teréz gyomai lakostól 620 P.-ért.

Garai Róza Drahó Lajosné és társai gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Molnár Sándorné Molnár Eszter ujpesti lakostól 950 P.-ért.

Baráth László és neje Veress Eszter gyomai lakosok vettek 1 h. 1085 n.-öl félhalmi szántót Garai Róza Drahó Lajosné és társaitól 729 P.-ért.

Csapó Lajos (nős Polonszki Zsuzsánnával) gyomai lakos vett 666 n.-öl zöldlaposi szántót Z. Fekete János gyomai lakostól 150 P.-ért.

Wagner Ádám és neje Klein Julianna gyomai lakosok vettek 1 h. 677 n.-öl félhalmi szántót Wagner Ádám és neje Ailer Mária gyomai lakosoktól 1050 P.-ért.

Kovács László és neje B. Kiss Mária gyomai lakosok vettek egy matakerti lakóházat özv. Nemes Miklósné Bárdos Irén rákoshegyi lakostól 600 P.-ért.

SPORT

Start előtt!

Az érdeklődés homlokterében a holnap délutáni ETK—GyTK őszről elmaradt bajnoki mérkőzés áll. Ebből az alkalomból felkerestük Csáky Dániel GyTK főtitkárt, aki a GyTK tavaszi startjáról a következőket mondta:

A GyTK 7-én Endrődön az ETK csapatával méri össze erejét, először a tavaszi szezonban.

A csapat a tél folyamán pihent, tornatermi tréninget nem végzett. A rossz, kedvezőtlen időjárás miatt pálya tréninget sem tudott elegendőt venni. Igy teljesen készületlenül indul a csapat a mérkőzéseknek. Ez részben hátrányára van a most induló csapatnak. Reméljük azonban, hogy amennyiben az időjárás megengedi, a játékosok törekedni fognak kiadós tréninget venni és pótolják a téli tornatermi tréning hiányát. Mindezek ellenére a csapattól jó közepes teljesitményt várunk. A csapat, hogy milyen összeállitásban indul, ez még bizonytalan. Részben a játékosok magatartásán, részben pedig a vezetőség szigoru rendelkezésein fog multni a csapat végleges kialakulása. A vezetőség sokat tanult az elmult évek folyamán, tapasztalt, játékosok magatartásán, kifogja zárni a lehetőségét annak, hogy önfegyelmezetlen játékosok, szerepelhessenek a csapatban és ezzel megrontsák a még jó csapat — egységét is.

Bizunk játékosaink önfegyelmében klub szeretetében és reméljük egy játékosunkkal szemben sem kell szigorú magatartó intézkedéseket alkalmazni.

Uradalmi vetőmagárpa
és tavaszbükköny
a Hombárnál
kapható.

MOZI
Koronn Hangos Mozgó Endrőd
1937. március 7-én
vasárnap fél 5, fél 7 és fél 9 órákor
A világ egyik legnagyobb jótevőjének megrendítő életrajza.
LÁTHATATLAN ELLENSÉG
(PASTEUR)
Egy bacillusvadász élete.
FŐSZEREPLŐK:
Paul Muni, Josephine Hutchinson, Anita Louise, Donald Woods.
A világhires Pasteurnek a nagy francia kémikusnak küzdelmei, sikerei, megaláztatásai és önfeláldozó tudományos diadala bontakozik ki a film vásznán. Ez a műalkotás izgalmas, elragadó és a legnagyobb kulturfilm.
Orgonahangok
Hangos Magyar Világhiradó
kiegészitő műsorok.
Ezen tudományos filmet, hogy mindenki megnézhesse és amelyre külön meghivjuk az iskolás gyermekeket is
vasárnap a fél 5 órai előadás 10, 20 és 30 filléres helyárakkal lesz megtartva.

Köszönetnyilvánitás
Felejthetetlen halottunk végtisztességén megjelent Bíróságok, Hatóságok nagyérdemü vezetőinek és tagjainak, az Egyházak nagyrabecsült képviselőinek, az Ipartestületnek, a Gyomai Dalárdának, az Önkéntes Tüzoltó Egyesület küldöttségének, az összes többi Testületeknek, Egyesületeknek, Kartársaknak és megjelenteknek ezuton tolmácsolják őszinte köszönetünket.
E mérhetetlen veszteségünk alkalmával barátaink, ismerőseink és jóakaróink részéről kifejezésre juttatott részvétüket és vigasztaló szavaikat ugyancsak hálás szivvel köszönjük.
A gyászoló család
és a Grosz Zoltán k. f. t.

Csemege és fűszerüzlet
exponens helyen, nagy vevőkörrel, betegség miatt
leltári áron
sürgősen eladó!
Cim a kiadóban!

Publikáció

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Mészáros Pálné női szabó egy segédleányt felvesz. 1—1

Szép mahagóni ebédlő olcsó áron eladó. Megtekinthető. Kossuth Lajos u. 19. szám alatt. 3-3

A Gyomai Termelők Szövetkezete vendéglőjében **1 liter zamatos asztali bor 35 fillér** (5 liter vételnél). Főüzletében kiszolgáló lányok felvétetnek. Szakmabeliek előnyben. 5—2

Julius egyre, vagy korábbi időre, négy esetleg háromszobás és mellékhelyiséges lakást keresek. Közelebbi cim a kiadóhivatalban. 3-2

Zöld Péter értesiti a közönséget, hogy Kossuth Lajos u. 22 szám alatti lakásán szép gyümölcsfa oltványokai lehet kapni. 3—1

Bocskay-utca 27. szám alatt egy jókarban lévő félház szabadkézből eladó.

Eladó a Horthy Miklós uton egy családi ház 2000 P.-ért.

Eladó 38 magyarhold föld, Görögálláson, nagy teherrel.

Eladó ház a hősök emlékutján 4.500 P.-ért, szép nagy telekkel, a Horthy Miklós uton egy nagy családi ház a piactér közelében 12.000 P.-ért. Érdeklődők forduljanak Izsó Balázs ingatlan forgalmi irodájához.

OLCSÓBB A BOR
mint a szódaviz!
22 fillér
egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.
Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.
Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: Wallach Mihály.

XII. évfolyam, 11. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma 1937 március 13.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

„A magyar név megint szép lesz"

Kossuth Lajos! Van-e egyetlen uttalan falva a csonka országnak, amelynek népe ne emlegetné ma is megható áhitattal Kossuth nevét. Talán templomtorony sincs még sok kis zsellérfaluban, iskolát is elfelejtettek még épiteni, de Kossuth emléke, Kossuth alakja mint eleven apostolé, ott él, ott jár minden magyar falu utcáján ma is. Mélyen, kitörölhetetlenül, ahogy egyetlen név sem rajta kivül az ezeresztendős magyar történelemből.

Az egykoru feljegyzések megirják, hogy mikor a győzelmes márciusi szabadságeszmék viszszaverésére fegyvert fogott a magyarság ellen a reakció, a magyar faju nép seregestől tódult a nemzetőrség soraiba és szorgalmasan végezte a katonai gyakorlatokat. Különösen a jobbágysorból felszabaditott parasztság vonult lelkesen Kossuth zászlói alá. Az ifju szégyennek tartotta volna otthon maradni. Az apák és anyák maguk küldték gyermekeiket, a nővérek maguk ösztönözték fivéreiket, hogy fegyvert ragadjanak.

Valóságos csodát teremtett azon a nyáron Kossuth hivó szava. Mindenki tudta, hogy mit jelent a népnek a márciusi eszmék győzelme, hiszen akkor mondták ki, hogy a közterheket az ország minden lakosa különbség nélkül, aránylagosan fogja viselni. Nemcsak a jobbágy huzza tovább egyedül az adóigát. Tudták, hogy Kossuth megszüntette as urbért és az azt pótló szolgálatokat, adózásokat. Örökre megszüntette a robotot, a dézsmát és elhatározták, hogy a földes urakat az állam fogja a jobbágyszolgáltatások elmaradásáért kártalanitani. Megszünt az uri törvényhatóság, a papi tizedről a papság minden kárpótlás nélkül önként lemondott. Ezt is örökre eltörölték. Kimondva, hogy az ily módon károsodó alsópapságról majd az állam fog gondoskodni.

És elrendelték hogy a jobbágysorból szabaduló parasztság gazdasági megerősitése céljára egy országos földhitelintézetet állitanak fel. Kidolgozzák az uj községi rendszert és a községeket a közlekedési utak hálózatával, ezek jókarbaállitásával bekapcsolják a gazdasági forgalomba. E célra mindjárt 10 millió forintnyi hitelt nyujtottak a közmunkaminiszternek.

Kossuth népe tudta, hogy miért folyik a szabadságharc. Nem a király ellen fogott fegyvert, nem forradalmat akart, csak megvédeni kivivott szabadságát. És hiába bukott el a honvédsereg, hiába bujdosott el Kossuth Lajos: a nép attól fogva csak Kossuth nevére esküdött, mert ösztönösen tudta, hogy ez a nép egyet jelent a magyarság megmaradásának, gazdasági és politikai függetlenségének biztositásával.

Évtizedek mulva, mikor a nemzet közjogi követeléseit a kiegyezéssel sikerült biztositani, ott kellett volna folytatni a magyar nép, a magyar parasztság gazdasági megszervezését és megerősitését, ahol Kossuthék, Széchenyiék kezdték. De a 70-es és 80-as évek gazdasági liberalizmusa idején ugyan ki törődött volna a jobbágysorból felszabaditott magyar parasztság védelmével.

Igy történt, hogy a magyar földmivelő mindjobban elmaradt gazdasági versenyképességben, földje mindjobban eladósodott, miközben a kapitalizmus kiépitette a maga bevehetetlen fellegvárait Magyarországon is. Ha a világháború átmeneti konjunktúrája közbe nem jön, már régebben összeomlott volna a magyar mezőgazdaság. Igy elodázódott 20 évvel a válság. De a ránkszakadt válság legmélyebb pontján ma is áhitattal emlegeti a magyar nép Kossuth nevét, ma is várja a felszabaditót, aki vissza tudja adni a népnek magához való önbizalmát, aki hitet tud önteni belé, aki el tudja hitetni vele, hogy

„A magyar név megint szép lesz, méltó régi nagy hiréhez."

Gyoma közönsége nagy lelkesedéssel készül március 15 megünneplésére

Gyoma község közönsége az idén is nagy lelkesedéssel készül március 15 megünneplésére.

Délelőtt a felekezetek templomaiban istentiszteletek lesznek, mig délután 3 órakor nemzeti ünnepet tartanak a hősök szobra előtt, illetve rossz idő esetén a községháza udvarán. Müsor a következő:

1. Magyar Hiszekegy. Énekli a Gyomai Dalárda. 2. Vicsay L. Uj magyar március. Szavalja Kasza Imre negyedikes polgári iskolai tanuló. 3. Ünnepi beszédet mond: Göndös József polgári iskolai felügyelő-igazgató. 4. Talpra magyar. Énekli a Gyomai Dalárda. 5. Petőfi Sándor: Nemzeti dal. Szavalja Szalóki István negyedikes polgári iskolai tanuló. 6. Háromszinü zászló. Énekli a Gyomai Dalárda. 7. Bucsy I: Az uj március. Szavalja Medveczky Magda negyedikes polgári iskolai tanuló. 8. Himnusz. Előadja a levente zenekar.

Az előljáróság kéri a lakosságot, hogy az ünnepségen minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek, a háztulajdonosokat pedig ezuton is felhivja, hogy házaikat lobogózzák fel.

Tataroztatni kell a rozoga épületeket

A vármegyei épitési szabályrendelet alapján a főszolgabiró elrendelte, hogy a lakósság tataroztassa azokat az épületeket, melyek a vakolat lazasága, vagy más szerkezeti hiba miatt veszélyeztetik a lakósság testi épségét.

A rendelet kiadásával egyidejüleg a főszolgabiró utasitotta Gyoma és Endrőd községek előljáróságát, hogy a rendelet végrehajtását ellenőrizzék és amennyiben akadna valaki, aki nem tesz eleget a rendelkezésnek, az ellen tegyenek kihágás miatt feljelentést.

A főszolgabirói rendelet végül arról intézkedik, hogy abban az esetben, ha a háztulajdonos a rendelet ellenére sem tataroztatná kifogás alá eső épületét, ezt a munkát a tulajdonos terhére a hatóságok fogják elvégeztetni. Amennyiben erre szükség volna, esetleg kilakoltatásokat is elrendeltet a főszolgabiró, hogy a kifogás alá eső épületek lakóinak testi épségét megóvják.

Megjelent az uj gyapjuértékesitési rendelet

A földmüvelésügyi miniszter 85,000-1937 számu uj rendeletével szabályozta a gyapju árát. A rendelet szerint a gyapju átvételi árára nézve a világpiaci átlagáron alapuló számitás i-

rányadó. A világpiaci átlagárak a békésmegyei A) minőségü 30-31 százalékos rendement-tü községi fésüsgyapjura vonatkozó módszer szerint állapittatnak meg. A rendelet intézkedik arról, hogy ezt a világpiaci árat miként kell átszámitani. Huszonnégy pengős ár esetében a belföldi alapár 1.80 pengő és 40 pennyig fokozatosan 2.56 pengőig emelkedik. Amennyiben a világpiaci ár 24 d. alá csökkenne, úgy a kormány részéről intézkedés történik újabb árszámitás iránt.

Az exportra kerülő gyapjumennyiségek értékesitéséről esetleg felmerülő veszteségek fedezésére a gazgák zsiros kilógramznkint 2 fillért fizetnek olyképpen, hogy az árlapban a gyapju árát 2 fillérel olcsóbban tüntetik fel. Ezenkivül a gyapjufeldolgozó vállalatok további 2 fillért tartoznak a Futura pénztárába befizetni.

Az előző 1936-os évi termésből visszamaradt készletek nem tartoznak a rendelet hatálya alá.

Mese — valóság?

A Kanadai Mezőgazdasági Intézet kisérleti kertjében olyan buzafajtát állitottak elő, amely félig meddig megfogja dönteni azt a hires közmondást, „aki mint vet, ugy arat". A közönséges buzakalászt az „Agropyron" nevü fü porával termékenyitették meg. Ebből olyan buza kelefkezett, amelynek a következő tulajdonságai vannak:

a) csak egyszer kell elvetni, mint a főmagot s azután minden esztendőben kinő,

b) minden esztendőben éppen olyan buzaszemeket terem, mint az a buza, melyet évente vetnek el.

Ezt az ujfajta buzát csak egyszer kell elvetni s azután minden esztendőben learathatják, anélkül, hogy szántani és vetni kellene. Az ujbuza szeme még nem tulságosan nagy és acélos. De takarmányozásra s másodrendü liszt őrlésére fel lehet használni.

(A Gabona és Termény Ujság hiradása.)

Dr. Sorbán Jenő főszolgabiró akciót indított a kenyérárak leszállítása érdekében

A hatóságok legutóbb azt tapasztalták, hogy a sütőiparosok a kenyérárakat tulzottan felemelték és ezzel a legszegényebb népréteg megélhetését nehezitették meg a legjobban. Mivel a kenyérdrágitást a buzaárak nem indokolják, dr. Sorbán Jenő főszolgabiró utasitotta Gyoma és Endrőd községek előljáróságát, hogy vizsgálják meg a kenyérárakat és annak eredményéhez képest az iparteslületek utján lépjenek összeköttetésbe a sütőiparosokkal és hassenak oda, hogy a kenyérárakat leszállitsák. Véleménye szerint a sütőiparosoknak is megfelelő volna, ha a 34 filléres fehér kenyeret 32 fillérért, a 30 filléres barna kenyeret pedig 28 fillérért árusitanák.

Ezzel egyidejüleg a főszolgabiró kivánatosnak tartaná egy olyan kenyértipus bevezetését, mely megfelelne a munkásság kereseti viszonyainak és élvezhetőség szempontjából sem esne kifogás alá. Más vidékeken buzaliszt és rozsliszt keverékből készilenek ilyen kenyeret. Ugyanezt Gyomán is meg lehetne csinálni, annál is inkább, mert másutt ez a kenyértipus kitünően bevált.

Zavarok a tojás sulyszerinti mérésénél

Az OMKE irja: Annakidején részletesen ismertettük azt a miniszteri rendeletet, amely előirta, hogy 10 darabon felüli tojásmennyiséget csakis súlyszámra szabad árusitani. A rendeletnek a gyakorlatban való alkalmazása körül különböző zavarok mutatkoztak.

Egyfelől kétségtelen, hogy a sulyszerinti osztályozás munka és költségtöbbletet okoz, tehát megdrágitja az árut. Ezenfelül a mérlegelés közben további töréslehetőség áll fenn és a törések számának emelkedése további költségtöbbletet, illetve drágulást jelent.

Másfelől az a helyzet, hogy a rendelet fogalmazása nem elég preciz, mert csak azt mondja ki, hogy tiz darabon felüli tojásmennyiséget csak súlyszerint szabad árusitani. De nem mondja ki azt, hogy vásárolni sem szabad másként, csak súlyszerint.

A rendelet réseit kihasználva, a koták súlyszerint adják

RIMES PANOPTIKUM

Irja: H. E.

Bár most vidám versre pengetem a lantom,
Szabadjára még sem eregetem hangom:
Halkan szólva is lesz hatása e szónak,
Hogy ime fölcsaptam: — jövendő-mondónak.
De mert e téren is düböng most a verseny,
Kalendáriomba nem kerül e versem,
Noha próféciám nagyobb helyet nem kér,
Mint amennyi itt, e rovatomban eltér.
De itt joggal kéri, mert mi benne áll ma,
Az kedves községünk hőn ápolt vágy-álma.
Szép is lesz e jóslat, amit most elzengek,
És amibe ezzel máris belekezdek:

Mint Pallas Athene, ki Zeusz agyából
Pattant ki és öltött testet egy szikrából,
— amit ugyan tudom, nem hiszel már te se'
hiába mondja igy a mythos-i mese, —
Ugy ölt mostan testet egy gondolat Gyomán
Amelynek — mint látjuk — áldás fakad nyomán.
Mert ettől lesz Gyoma módos is, meg rangos,
Minden ház udvara csirkezajtól hangos,
Hisz' ha az Ég minket csak egy kicsit szeref
Ketreces csirkénkkel hódittat majd teret..

Az ötlet, melytől majd fürdünk vajban-tejben,
Ott fogant meg, ama gondolkodó fejben,
Mely Szerkesztőm nyakán ül a vállak között,
S fésü sem kell neki, ha — megtörülközött.

Kivül sima e fej, mely studiroz, számol,
Terveket kovácsol, s azok között rámol.
De mig kereskedik szénnel, fával, mésszel,
S vezeti a Hombárt még pediglen ésszel,
A szerkesztés mellett arra is volt gondja,
Hogy tegye könnyebbé, mi a népet nyomja?
A harcot a létért... S kisüté sebtében
A Gyomai Csirkét rácsos ketrecében.
Agitál mellette, oktatja a népet,
Tanórát ad néki, tanulságost, szépet,
S a nép örömmel jár, megy esőben, sárban,
Összegyülni kedden este a Hombárban,
Ahol értekeznek. Komoly mind egy szálig,
S a sok értelmes szó mind haszonra válik.
Tücsköt-bogarat ott össze ők nem hordanak,
Egyengetvén utját a csirke-exportnak...

Melyek ma még aprók, csipkedik a lécet,
Azonban pünkösdre beveszik már Bécset.
És ha Bécs is őket, — ezt komolyan mondom,
A jövőre többet nem lehet már gondom,
Mert amint hires lett kolbászáról Csaba,
Bárhogy fékezte ezt a fokhagyma szaga,
Vagy Gyula lett hires a jó szalonnárul,
Amit pesten még a patika is árul,
Papucsáról Szeged, lencséjéről Kóka,
S Tokaj, hogy ott terem a legjobb itóka,
Pipájáról Selmec, a szenéről Dorog,
S Dorozsma, mert ott meg a szélmalom forog,
Vagy amint hires lett, — mert hogy hires: biztos —
A gyürüvel ékes Nikotex-Faintos

ugyan tovább a kereskedőknek, de továbbra is korlátlan mennyiségben darabszámra vásárolják a gazdáktól a tojást. Tehát a rendelet nem érte el a kivánt célt. A kereskedők hátrányosabb helyzetben vannak a kofákkal szemben.

Az érdekelt szakmabeli cégek most azt kérik az illetékes hatóságoktól, hogy vagy a kofák vásárlásaira is terjesszék ki a súlyrendszert, vagy a kereskedőket is oldják fel a tilalom alól.

Az okiratokon lerótt bélyegjegyek helyes felragasztása és megsemmisítése.

A megtartott bélyegszemlék során megállapitást nyert, hogy különösen a számlák, nyugták, szerződések, stb. bélyegei nem lesznek szabályszerüen felragasztva, átirva, illetve megsemmisitve, ami által leletek lesznek felvéve és felemelt illeték lesz kiszabva. Fontos tudni azt, hogy az illetékszabályzat a bélyeg nem létezőnek tekintendő s felemelt illeték irandó elő az esetben is, ha a bélyeg fel van ragasztva, de a bélyeg csonka, vagy összeillesztett, vagy pedig nincsen szabályszerüen átirva. Szabály az, hogy a bélyegköteles okirat, vagy iromány, (számla, nyugta, szerződés, stb.) a szabályszerü bélyeggel előre ellátott papiron állittassék ki s a bélyeg az okirat első lapjára oly módon ragasztassék fel, hogy az irat szövegének legalább egy sora — szükség esetén több sorával — a függőleges irányban felragasztott bélyegjegy alsó szines részén átirassék. Szabálytalan az átirás, ha az első sor helyett a bélyegjegy az irat cimével, cégbélyegzővel, kelettel s nem az első sorral, számláknál az első tétellel lesz átirva. Kivétel csak a számláknál van, ahol meg van engedve, hogy a számlabélyeg a keletet is tartalmazó cégpecséttel oly módon felülbélyegezhető, hogy a pecsét a bélyegjegy alsó szines részén, részben pedig a számla papirosán keresztülüttetik.

A haj szebb lesz, a frizura jobban tart, ha megfelelően apoljuk.

ELIDA SHAMPOO

Viharos képviselőtestületi közgyülés a községi épitkezés körül

A rengeteg kifogás hatása alatt épitési bizottságot alakított a képviselőtestület

Ujból villanyvilágitást és járdát kér a Bánomkert

Gyoma község képviselőtestülete március 8-án reggel 9 órakor közgyülést tartott, amely mindvégig viharos jelenetek között folyt le. Különösen Pikó Béla intézett rendkivül heves támadást a község általános épitési politikája ellen, amelyről az utóbbi időben hivatalos helyen is kénytelenek voltak megállapitani, hogy rendkivül sok kivánnivalót hagy maga után.

A közgyülést reggel 9 órakor nyitotta meg Kovács Gábor biró. Rövidesen ismertették a mult ülés jegyzőkönyvét, majd a jóváhagyott képviselőtestületi határozatok bemutatása következett. Utána kimondották, hogy Halmagyon kutat furatnak és erre a célra ujra pénzsegélyt kérnek a belügyminisztertől. Eddig a legnagyobb csendben tárgyalt a képviselőtestület. A tárgysorozat következő pontja már élénk vitát hozott.

A helypénzszedők dijazásuknak ujból való megállapitását kérték. Beadványukban hivatkoztak arra, hogy amióta áttértek a százalékrendszerre, egyetlen egy esetben sem tudják elérni korábbi dijazásukat.

Az előljáróság javaslata az volt, hogy a helypénzszedők kérelmét el kell utasitani, mert a szabályrendelet nem engedi meg a dijazás felemelését. Ettől függetlenül Pánczél Emil főjegyző megigérte, hogy amennyiben az idei költségvetési év megtakaritással végződik, a megtakaritott összeg terhére esetleg pótolni fogja a helypénzszedők dijazását.

Alkalmatlan helyen van a piac és a vásártér

A javaslathoz többen hozzászóltak.

Pikó Béla hangoztatta, hogy a helypénzszedők jövedelme azért csekély, mert Gyoma község elhanyagolja a piacait és vásárait. Szerinte sem a piac, sem a vásár nincsen megfelelő helyen. A legutóbbi országos vásár is majdnem kudarcba fulladt, mert sem az árusok, sem a vevők nem tudtak bemenni a feneketlenül sáros vásártérre. Rendezni kell a piac és vásárkérdést. Szerinte sokkal alkalmasabb hely volna a piacok és a vásárok számára az ugynevezett Osváth-féle kert, melynek haszonélvezete a főjegyző illetményei közé tartozik, vagy a főszolgabirósággal szemben elterülő kertészkert. Akár az egyik, akár a másik megoldást szivesen elfogadja és ebben az esetben nem lesz panaszuk a pénzbeszedőknek sem.

Pánczél Emil főjegyző Pikó Bélának válaszolva kijelentette, hogy a legutóbbi országos vásárt a községháza előtt akarták megtartani, de ezt nem engedte a főszolgabiróság. E tekintetben tehát az előljáróságot semmiféle felelősség nem terheli. Ami pedig az Osváth-féle telket illeti, szivesen lemond róla, ha ezzel tényleg meglehet oldani a piac és a vásár kedvezőbb elhelyezésének kérdését.

Beinschróth Márton tiltakozott az előljáróság elutasitó javaslata ellen. A helypénzszedők mind szegény hadirokkantak, akik rá vannak szorulva az utólsó fillérre is. Telje-

A Nikotex-Extra, Mirjam-, Princi-, Stambul,
Miknek az árától a vevő ha bambul
Hiába a fogát jóra mégse' fente,
Hisz' ott van az olcsó Nikotex-Levente,
Miben ami árthat, annak nincs is nyoma, —
Ugy megy köztudatba — csirkéivel Gyoma.

És mire beválik majd e kis jóslatom,
Ott szerepel csirkénk minden jobb étlapon.
Készitik majd rántva, pecsenyének, töltve,
Habfehér szép husát költeménnyé költve,
Sütik roston, nyárson, adják paprikásnak,
S megvetni az ágyát a hascsikarásnak,
Adják majd aszpikban, adják kaviárral,
Kiteremtettézve sárgarépaszárral,
Készitik pürével, tálalják gombóccal,
Makaróni-szállal diszitett vadszósszal
Adják majd — ugy lehet — osztrigás kagylóba,
Avagy ha ugy tetszik — parfőmös lecsóba ...
S a siker láttán a szakács ha gyul hévre,
Kereszteli szegényt ezer cifra névre.
Persze idegenre, főleg franciára,
Mert igy, ha borsos is, indokolt az ára,
Mindegy! Csak szerencsénk legyen egy picirke,
Világmárka lesz még a GYOMAI CSIRKE, ...

Hacsak — miután a hiresek igy járnak, —
Ki nem csempészik majd Hollywoodba — sztárnak ...

AZ UNGHVÁRY LÁSZLÓ FAISKOLA R-T. CEGLÉD

szállitásait megkezdte.

Küldje be rendelését mielőbb, hogy elsőrendü gyümölcsfa, diszfa, diszcserje, fenyő, örökzöld, futósövény, bokorrózsa, stb. készletéből teljes megelégedésére kiszolgálhassa.

Képes nagy árjegyzék ingyen!

Budapesti iroda
IV., Veres Pálné u. 8. félemelet II.
Telefon 1—883—31.

sitsék a kivánságukat, mert abból, amit a mostani körülmények között keresnek, megélni nem tudnak.

Pánczél Emil: A szabályrendelet ellen határozni nem lehet. Kár a sok beszédért, mert minden szóval csak üres szalmát csépet a képviselőtestület.

Beinschróth Márton: Visszautasitom a főjegyző urnak azt a megjegyzését, mintha mi itt üres szalmát csépelnénk. A szegény emberek kenyeréhez való ragaszkodás nem üres szalmacséplés.

A közgyülés végül szótöbbséggel az előljáróság javaslatát fogadta el.

A szegényházi ápoltak ellátására ajánlatot tett a Református Szeretet Szövetség

A Református Szeretet Szövetség ajánlatott tett a községnek, hogy a szegényházi ápoltak ellátását fejenként és naponként 50 fillérért elvállalja, csupán azt köti ki, hogy az ápoltakat teljesen felruházva vehessék át.

Több hozzászólás után a közgyülés elvileg elfogadta az ajánlatot, a gyakorlati megvalósitást azonban az előljáróságra bizta azzal a kikötéssel, hogy a szegényházi ápoltakat nem vihetik el Gyomáról, hanem itt kell, hogy ellássák őket.

A továbbiak során formailag módositották a fogyasztási adóra vonatkozó szabályrendeletet, majd kimondották, hogy kényszervágás esetén nem kell fogyasztási adót fizetni.

A vágóhidi állapotokra módfelett jellemző előterjesztés következett ezután. Csapó Balázs kénytelen volt egyik tehenét kényszervágásnak alávetni, mert a tehénnek eltörött a lába. A kényszervágás után a tehén husa lépfenés lett. Az történt ugyanis, hogy a tehén husa valahogy egy lépfenés állat husa mellé került és befertőződött. Emiatt Csapó Balázs tehenét is elkobozták. Erről azonban Csapó nem tehetett és kártérités kért a községtől, amit kénytelenek voltak megadni neki. A közgyülés 100 pengőt szavazo t meg a kárvallott embernek.

Ujabb vihar, amelynek lecsillapultával épitési bizottságot alakitott a képviselőtestület

A tárgysorozat következő pontjának tárgyalásánál újból felujultak a viharos jelenetek.

Pánczél Emil főjegyző bejelentette, hogy az alispán határozata értelmében fel kell oszlatni az ugynevezett községszabályozási alapot és határozni kell az alap dotációjának felhasználása felől. Az előljáróság nevében javasolta, hogy a feloszlatandó alapból készittessék el a község csatornaszabályozásának tervezete és rendeztessék a Hősök utjának csatorna kérdése.

A javaslathoz Pikó Béla szólt hozzá elsőnek. Megkérdezte, hogy a csatorna szabályozási tervezetet kivel akarják elkészittetni.

Pánczél Emil: Ugrin István községi mérnökkel.

Pikó Béla: Ez ellen tiltakozom. A főszolgabiró ur éppen a napokban állapitotta meg Ugrin István községi mérnök urnak a Hősök emlékutján végzett csatornázási munkájáról, hogy közveszélyes és akadályozza a forgalmat és amellett esztétikai kifogás alá is esik. De nem csak itt tévedett Ugrin mérnök ur, hanem tévedett másutt is. Épen ezért nem szabad rábizni a munkát, mert ha a Hősök emlékutjának csatornázásánál nem értett hozzá, nem ért hozzá most sem.

A továbbiak során hangoztatta, hogy a multban jól prosperáló bizottságok működtek az előljáróság mellett. Ezeket a bizottságokat most is meg kell alakitani, mert a polgárság csak igy lehet nyugodt afelől, hogy adófilléreit tervszerü és jól megalapozott közmunkákba fektetik és az adózó polgár nem lesz kénytelen panaszra menni a főszolgabiróhoz.

Pánczél Emil: Nagyon csodálkozom, hogy Pikó Béla képviselőtestületi fag úr a Hősök emlékutjának csatornázási ügyében a főszolgabiró urhoz ment panaszra, amikor az előljáróság is mindenkor, kellőképen elbirálta az ilyen panaszokat.

Pikó Béla: Őszintén szólva a főjegyző urhoz nem szivesen jövök panasszal, mert tartok attól, hogy a panaszt, mint jogosulatlant elutasitják. A főszolgabiróságon az embert azonnal meghallgatják és ami fontos, az ügyet rögtön kivizsgálják.

Pikó Béla után Beinschróth Márton szólt hozzá a javaslathoz. Hangoztatta, hogy a középitkezéseknél a község érdekei nem mindig voltak megvédve. Példákat sorolt fel állitásának igazolására, majd javasolta, hogy a községi épitkezéseknek helyes mederbe való terelése érdekében alakitson a képviselőtestület épitési bizottságot.

A képviselőtestület a javaslatot elfogadta és a épitési bizottságot megalakitotta. Tagjai sorába beválasztották Bácsy Elek igazgató főmérnököt, Schulek Béla főmérnököt, Papp Zsigmondot, Pikó Bélát és Wagner Mártont. Egyben utasitották az előljáróságot, hogy a legközelebbi közgyülésre dolgozzon ki pontos javaslatot a feloszlatandó községszabályozási alap vagyonának felhasználásáról.

A község nem használja fel a közmunkákra előirányzott összegeket

A mult évi községi zárszámadások előterjesztése során Beinschróth Márton kifogásolta, hogy a község nem használja fel a közmunkákra előirányzott összegeket. Innen van az, hogy a község pénzkészlete gyarapszik, de ebben nincsen köszönet, mert csak a holt tőke gyülik, amiből a köznek semmi haszna nincsen. Ki kellene eszközölni, hogy ezeket az összegeket visszamenőleg felhasználhassa a község.

Pánczél Emil: Erről csak felsőbb hatósági engedéllyel lehet szó. Mi szivesen hozzájárulnánk a dologhoz, mert nem a mi hibánk, hogy az előirányzott összegeket nem mindig lehetett felhasználni.

A közgyülés Pánczél Emil főjegyző felvilágositását tudomásus véve, a zárszámadásokat elfogadta.

A közgyülés ezután megállapitotta az iskolás gyermekek orvosi vizsgálatának diját, majd Beinschróth Márton felszólalása után kimondotta, hogy a Bánomkerti villanyvilágitással és járdával való ellátása érdekében utasitja az előljáróságot a szükséges lépések megtételére.

A közgyülés délután 2 órakor ért véget.

Megalakul a Békésvármegyei Gazdaifjak Egyesületének gyomai és endrődi csoportja

Nehogy ezzel az egyesülettel kapcsolatban valakinek eszébe jusson azt hinni, hogy az egyesületi tultengésünkben ismét szaporodik eggyel a papiroson lévő egyesületek száma. A Gazdaifjak Egyesületének nagyon is megvan a létjogosultsága. Nincs még egy foglalkozási ág, ahol tanulásban annyit lehetne pótolni, mint a gazdálkodás. És erre a sok tanulásra a „gazdaifjak" hivatottak, mig ezeket az ifjakat összehozni az ifjak egyesülete a legalkalmasabb.

A Békésvármegyei Gazdaifjak Egyesülete már az eddigi működésével is bebizonyitotta, hogy nélkülözhetetlenül fontos hivatása van. Emlékezzünk csak a tavalyi dunántuli tanulmányutra. És ha az ilyen tanulmányi kirándulások mellé sorozzuk még az egyesület segitségével megtartható tanfolyamokat, minden reményünk meglehet, hogy az előbb emlitett sok tanulási pótlást ifjainknál mihamarább elérjük.

A megalakulásra dr. Darók József, a békésvármegyei gazdasági egyesület titkára vezetésével az orosházi csoport kiküldöttei jönnek el. A járásunk részéről dr. Sorbán Jenő fő-

Stefánia Buzavirág teája 1937. április 3-án

az Uri Kaszinóban.

szolgabiró készitette elő a megalakulást.

A gyomai megalakulás e hó 14-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor lesz a községháza disztermében, az endrődi megalakulás aznap délután fél 3 órakor szintén a községháza disztermében történik.

Minden gazdaifju ott legyen!

A talaj simitózása

Az Országos Mezőgazdasági Kamara talajtani és trágyázási osztálya közli:

Kitavaszodás után, mihelyt a talaj kellően felszikkadt s igy arra a gyuródás veszélye nélkül rámehetünk, az első munkánk az őszi szántások elegyengetése, elsimitása legyen. Az ősszel megszántott földek ugyanis nyilt bakhátakkal és sokszor nagy rögökkel mennek a télbe. A téli fagy és csapadék a bakhátakat némileg elegyengeti ugyan, de azért a talaj felülete mégis egyenetlen, hullámos marad, mert, ha a rögök a tél folyamán széjjel is esnek, — a rög helyén kis kupacok maradnak. Ezeket a talajegyenlőtlenségeket kell elsimitóznunk, amely munka kora tavasszal gyorsan és kitünően végezhető. Ha azonban nem sietünk az egyengetéssel, a talaj felülete csakhamar kiszárad (különösen a bakhátak peremén) és sokszor meg is kérgesedik, amikor is az egyengetővel célt már nem érünk és a későbbi fogasolással vagy egyébb talajmunkákkal már sem a kivánatos egyenletes talajfelszin, sem az a kitünő talajszerkezet nem vagy csak lényegesen nagyobb munka árán lesz biztositható, melyet idejében végzett simitozással könnyen biztosithatnánk.

A talaj elsimitózására számos „talajegyengető“, „talajcsusztató“ van forgalomban. Ha ilyenünk van, elsősorban ezt használjuk, de éppen úgy megfelel e célra a hátára fektetett borona, vagy akár egy szekéroldal is.

Az ősszel megszántott és a tél végén, kora tavasszal elsimitózott talajba a tavasszal korán vetendő növényeket rendszerint minden egyébb előkészités nélkül vethetjük. Néha azonban szükség lesz a simitózáson kivül a vetés előtti fogasolásra. Nagyon összefolyó, kötöttebb talajon pedig, ha célt nem érnénk extirpotárral vagy gruberrel nyujtjuk meg a talajt. Az őszi szántások után még külön tavaszi szántásra, bármennyire összetömődött is a talaj, ezeknél a kora tavasszal vetendő növényeknél jóformán sohasem lesz szükség (V-n).

Agyonlőtte magát Szilágyi György fűszerkereskedő

Március 8-án délután 5 órakor revolver dörrenés rázta fel a gróf Tisza István út alsórészének csendjét. A dörrenés Szilágyi György fűszerkereskedő lakásából hallatszott. A hozzátartozók berohantak a szobába, ahol véresen, eszméletlen állapotban találták Szilágyi Györgyöt. Mellette még ott füstölgött a revolver. A szerencsétlen ember agyonlőtte magát és mire a hatósági orvos kiérkezett, meghalt.

Az öngyilkosság ügyében a csendőrség a nyomozást megindította. Az eddigi adatok szerint Szilágyi György, aki mindössze 37 éves volt, anyagi okok miatt dobta el magától az életet. A Tisza-malommal szemben fűszerkereskedése volt, amely sehogyan sem prosperált. Adósságokba keveredett, melyeket nem tudott kifizetni. Már egzisztenciájában érezte megtámadva magát és ez annyira elkeseritette, hogy revolverrel pontot tett az élete után.

A tenyészállatok 10-15 százalékkal olcsóbbodtak a gyomai állatvásáron

Március 5-én, 6-án és 7 én nagy érdeklődés mellett tartották meg a tavaszi gyomai vásárt, melyből az első két nap az állatvásárra esett. A felhajtás meglehetősen nagy volt, de a kereslet már alatta maradt a szokásos átlagnak. Az árak csökkenő tendenciát mutattak, különösen a tenyészállatok ára esett vissza mintegy 10-15 százalékkal.

Felhajtottak összesen 1059 drb. szarvasmarhát, 988 drb. lovat, 48 drb. juhot és 1218 drb. sertést és malacot.

Eladtak összesen 324 drb. szarvasmarhát, 294 drb. lovat, 4 drb. juhot és 764 drb. sertést és malalot.

Az árak a következőkép alakultak: hizott marha 0.70-0.75 pengő, gyenge borju 1.- 1.05 pengő volt kg.-ként, tehén 450-650 pengő volt drb.-ként, anyajuh 60 pengő volt páronként, süldő sertés 50-60 pengő volt drb.-ként és 1.— pengő kg.-ként, malac 30-32 pengő volt páronként.

A kirakodóvásár valósággal belefulladt a sárba. Igen sok árus és még több vevő visszafordult, amikor meglátta az elázott vásárteret. Igy aztán forgalom is alig volt.

Uradalmi vetőmagárpa
és tavaszbükköny
a Hombárnál
kapható.

Agyonütötte a villám Szulyó István endrődi kubikost

Lapunk más helyén részletesen beszámolunk a szerdai viharról, amely Endrődön halálos áldozatot is követelt. Szulyó István 65 éves kubikos az áldozat, aki csákánnyal a vállán haladt a határban, amikor a vihar kitört. Röviddel ezután villám csapott a szerszámba és a szerencsétlen ember azonnal meghalt. Temetését pénteken tartották meg nagy részvét mellet.

KÖZMÜVELŐDÉS

Március 10-én este alig tért el a hallgatóság a Kisréti Olvasókörben. Az idény utolsó előadása volt ez s az érdeklődők megtudták, hogy filmelőadás is lesz. Göndös József polg. isk. igazgató megnyitója után Fehér István tanár tartott tartalmas és lelkes hazafias előadást a magyarság XVI és XVII. századáról. Nem a megszokott történelmi eseményeket sorolta fel, hanem a kor mindennapi emberének életét festette le érdekesen. A mai ember alig ismeri fel ebben a beállitásban őseit, azok szokásait, foglalkozásait, készitményeit, kulturáját. Végezetül összehasonlitást tett a mai magyar élettel s hazafias összefogásra hivta fel a hallgatóságot.

Ezután Göndös igazgató emelte ki az előadás tanulságait s a jelenben élő magyarság szenvedéseinek okaira mutatott rá s utalt a módozatokra, amellyel megszerezhetjük a magyar jövő boldogságát. Utána két tanulságos filmben gyönyörködött a közönség. Hazánk egyik legforgalmasabb, legjelentősebb alföldi városát Szolnokot szemlélték meg, majd Németország nagy kikötővárosának Hamburgnak tengeri életét és halászatát ismerték meg.

Legközelebbi és egyben ünnepélyes záróelőadás szombaton este a 48-as Olvasókörben lesz megtartva.

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepnapokon és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a Máday és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a Balogh gyógyszertár tart szolgálatot.

A „HOMBÁR" szövetkezet a gazdaifjuságért

Az alábbiakban minden kommentár nélkül leközlünk két levelet, melyek önmagukról beszélnek. A két levél a következő:

Nagyságos
vitéz PAJOR GYULA
igazgató urnak
Helyben

Igen tisztelt Igazgató Ur!

Szövetkezetünk igazgatósága e hó 3-i gyülésén elhatározta, hogy anyagi tehetségéhez mérten 20 pengőt ad két helybeli gazdaifjunak, aki vállalkozik a most megtartandó mezőgazdasági kiállitás megtekintésére. Elsősorban az olyan ifjakra gondolt az igazgatóságunk, akik az Ön vezetése alatt megtartott tanfolyamokon is részt vettek.

Sajnáljuk, hogy csak ilyen kis összeggel tudjuk szolgálni gazdáink tanulási lehetőségét, azonban szükségesnek tartottuk, hogyha ilyen kis összeggel is, de bizonyságát adjuk annak, hogy szövetkezetünk kulturális téren is szolgálni kivánja községünk gazdatársadalmát.

Reméljük, jövőre már jelentősebb összeggel tudjuk kimutatni ebbeli készségünket.

Lekötelezne Igazgató ur bennünket, ha kijelölne két érdemes ifjut és azokat utasitaná, hogy a szövetkezetünk ügyvezetőjénél jelentkezzenek.

Megköszönjük Igazgató Ur fáradozását és vagyunk teljes tisztelettel:

A Hombár Szövetkezet igazgatósága nevében: Wagner Márton.

*

A „Hombár" szövetkezet nagytekintetü Vezetősége.
Gyoma.

A f. év március hó 5-én kelt becses értesitésöket ugy a magam, mint volt hallgatóink nevében hálás köszönettel vettem. Az abban megnyilvánuló áldozatkészség nem mindennapi. Annál jobban örülök annak, mert a gazdák szövetkezete a gazdák iskoláján keresztül jutalmaz. Nehéz helyzet előtt állok azonban akkor, amidőn a 18 végzett hallgatónk közül kellene kettőt kiválasztanom, akik a legérdemesebbek a „Hombár" jutalmára, mert hiszen mindnyájan megérdemelnék azt. Azért hat hallgatónk nevét vagyok bátor a nagyrabecsült Vezetőség elé terjeszteni, akik közül méltóztassanak az Önök által is legérdemesebbnek odaitélni a jutalmat. A szerencsés két hallgató nevét kérem velem közölni, hogy küldhessem azokat az ügyvezető Igazgató urhoz a további rendelkezések átvétele végett. Jó magam is szeretnék — mint minden évben — felmenni a kiállitásra, s nem tartaná-e helyesnek a nagytekintetü Igazgatóság, hogy akik hajlandók vagyunk felutazni, egyszerre mennénk. Csoportban ugyanis Pesten minden látnivaló kevesebbe kerül, s az elszállásolás is könnyebb lenne. S ha igy egy csoportot tudnánk összehozni, szállásról előre gondoskodnánk.

Az általam kijelölt hat hallgató neve a következő: Joó Gábor, ifj. Vargha Gábor, VII., 127., ifj. Veress Sándor, Szabolcska u. 23., Szmola Imre. VII, 324., Balázs Imre, VII., 338., B. Molnár István, VII, 30 sz. Figyelembe vettem, kik mulasztottak legkevesebbet, kik vállaltak állandó számadást vezetni, nem voltak még Pesten (B. Molnár István már volt, azért került utolsónak a névsorba.), távol levő tanyából jártak be esténként, vizsgán is jelen volt, s többé-kevésbbé reá is van utalva.

Hálás köszönetem ismételt kifejezése mellett maradok;

Gyoma, 1937. március 7-én.

kiváló tisztelettel:
vitéz Pajor Gyula
gazd. isk. ig.

Minden 1 milliméteres eső félmillió köbméter vizzel növeli az Ivánfenéki Társulat területén felfakadt vadvizeket

A hetek óta tartó esőzések az egész határban felfakasztották a vadvizeket, melyek már eddig is tekintélyes területeket öntöttek el. A laposabb fekvésü helyeken 10—25 centiméteres magasságban áll a viz és nagy gondot okoz a gazdáknak, akik türelmetlenül várják az idő jobbrafordulását, hogy a tavaszi munkákat megkezdhessék. Sajnos, egyelőre erről szó sem lehet.

Schulek Béla, az Ivánfenéki Társulat főmérnöke szerint a földek annyira át vannak ázva, hogy minden csepp eső a föld felszinén marad és hatalmas kiterjedésü tavakat alkot. Ha csak 1 milliméteres eső esik, már ez is annyit jelent, hogy a társulat területén (Gyoma, Dévaványa, Körösladány, Csudaballa és Mezőtur határában) félmillió köbméter vizzel növekszik a vadvizek mennyisége. Kedden, amikor 6 milliméteres csapadékot mértek, kerek 3 millió köbméter vizzel duzzadt meg az elárasztott területek árja. A bajt csak fokozza, hogy a Körös vizállása is magas es igy a vizek szabad lefolyása elé akadály gördül, a társulat kénytelen állandóan szivattyuztatni. Ennek ellenére egyetlen tiltót sem kellett bezárni és remélhető, hogy erre nem is kerül sor. Ha az időjárás valamit is megjavul és az esős napokat száraz, szeles napok váltják fel, a szivattyutelepek hamar megbirkóznak a vadvizekkel és nem lesz semmi baj. Ellenkező esetben könnyen kritikus idők következhetnek el a környékbeli mezőgazdaságra.

Előadás a központi református iskolában. Kaptuk és közöljük az alábbi sorokat: Szives szeretettel hozzuk községünk lakosságának tudomására, hogy a gyomai református egyháznak vendége lesz f. évi, március hó 14. én, vasárnap. Mogán Ákos református lelkész érkezik körünkbe s március 14. én, vasárnap délelőtt 11 órakor, — tehát a községi publikáció után, — a központi református iskola nagy termében „Evangélium és gazdasági kérdés" cimen nagy előadást tart. Ez a kérdés kell, hogy mindenkit közelről érdekeljen s fontos, hogy községünk lakossága felekezeti és társadalmi egyetértéssel megjelenjen s meghallgassa a kiváló szónokot. Belépti dij nincs. A hivatalokat, Egyesületeket, Kaszinókat, Testületeket, azok igen tisztelt vezetőségét, választmányát, tagjait s községünk egész lakosságát tisztelettel és szeretettel hivja és várja ezen nagyon fontos előadásra a

Ref. Egyház Vezetősége.

HIREK

Óvakodjunk a faiskolai ügynököktől, mert rendesen harmadrendü, beteg, nem fajtaazonos gyümölcsfát szállitanak. Forduljunk bizalommal Unghváry József faiskolájához, Cegléden. Árjegyzéket ingyen küld.

Bartók Béla nagyjelentőségü tanulmányt irt a Tükör most megjelent márciusi számában. „Népdalgyüjtés és nacionalizmus" cimmel. Tanulmányában a folklore legidőszerübb kérdéseire mutat rá s a magyar tudományos élet egyik legérdekesebb témáját dolgozza fel. A kitünő folyóirat munkatársainak nagyszerü gárdája: Bierbauer Virgil, Gogolák Lajos, Joó Tibor, Kopp Jenő, Molnár Kata, vitéz Nagy Iván, Németh Antal, Török Sophie és mellettük irodalmunk és tudományos életünk még számos kiváló képviselője biztositja a márciusi szám magas irodalmi és szellemi szinvonalát s gondoskodik az olvasó szórakoztatásáról és tájékoztatásáról. Természetesen ez a szám is tele van szebbnél szebb képekkel. Bőséges rovatok számolnak be az irodalom, müvészet, szinház, zene, film és rádió aktuális eseményeiről Ez a szám is mindenképpen indokolja azt, hogy a Tükör a müvelt olvasóközönség körében egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend.

A Gyomai Ujság előfizetői kiadóhivatalunkban különleges feltételekkel rendelhetik meg lapunkkal együtt a Franklin-Társulatnak ezt a nagyszabásu folyóiratát. Kiadóhivatalunk az együttes előfizetésről készségesen nyujt felvilágositást. A TÜKÖR egyre nagyobb tért hódit községünkben, előfizetését minden olvasónknak legjobb meggyőződéssel ajánljuk.

A Mezőgazdaság február 15-iki száma a szójabab termelése körül keletkezett nagy vitából kifolyólag — a szójatermelés hiveit és ellenfeleit szólaltatja meg. Majd a tejtermelés emelését elősegitő takarmányozási recepteket ismerteti és a hortobágyi gulyás életéről reprodukált müvészi képekkel tarkitja a lapot. Számtalan hasznos apró cikk és illusztráció teszi a lapot élvezetessé. A dúsan illusztrált szaklapból a MEZŐGAZDASÁG kiadóhivatala, Budapest, Földmivelésügyi Minisztérium, dijtalanul küld e lapra való hivatkozással, egy alkalommal mutatványszámot.

A MEFHOSz betársult a parádi üveggyárba. A keresztény magyar ifjuság gazdasági törekvései lassan figyelemre méltó eredményekre vezetnek. Értesülésünk szerint a MEFHOSz a kormánykörök támogatásával betársult a parádi üveggyárba. Ez volt az első nagyobb eset, amikor az ifjuságnak nem csak tanácsot, hanem lehetőséget is adtak céljaik elérésére. Ma már remélhetjük, hogy az uj generáció teljesiteni fogja azokat a feladatokat, melyek a magyar gazdasági életben reá várnak.

Házassági kölcsön Németországban. A német kormány 600 márka kölcsönnel segiti a rászoruló házasulókat. Eddig 420 millió márkát folyósitottak 700,000 házasulónak. A statisztika kimutatja, hogy e kölcsönökkel támogatott házasságokban január végéig félmillió gyermek született.

Hol biztositsunk? Az egyik előkelő közgazdasági hetilapunk megállapitja, hogy a biztositó társaságok között még intakt magyar a Gazdák Biztositó Szövetkezete és a körülötte elhelyezkedő és teljesen reorganizált Első Keresztény Biztositó és a Budapesti Viszontbiztositó. Ehhez a csoporthoz még egy egész sereg nagyértékü összeköttetés csatlakozik és pedig az Országos Segélypénztár, a Vasutasok Családbiztositó Intézete, a Gondviselés Egyesület, azonkivül még néhány kisebb, de jólfundáló szövetkezés.

A nagyvilág hirei

Az elmult hetekben az egész országban fantasztikusabbnál fantasztikusabb hirek terjedtek el arról, mintha a Dunántulon, de az ország más vidékein is jobboldali pucs volna előkészületben. Ezeknek a hireszteléseknek Darányi Kálmán miniszterelnök a Ház szerdai ülésén kategorikusan véget vetett. Kijelentette, hogy minden ilyen hiresztelés csak kitalálás és amennyiben azonban a jövőben ilyesmi tényleg előfordulna a kormány ktméletlenül szembe fog szállni a rendzavarókkal. Ezzel egyidejüleg Lázár Andor igazságügyminiszter utasitotta az ügyészségeket, hogy a rémhirterjesztőkkel szemben soron kivül, a legnagyobb erélyyel járjanak el. — Balmazujvárosban tariott beszámoló beszéde közben hirtelen rosszul lett és másnap a debreceni klinikán meghalt Maday Gyula országgyülési képviselő. — Letartóztatták a pécsi éhségstrájk vezetőit. — Madrid körül három nap óta tart a döntő ütközet. A nemzeti csapatok feltartózhatatlanul előre nyomulnah és már csak órák kérdése, hogy a vorös fővárost teljesen bekeritik. — Budapesten a Turul-várban leleplezték Gömbös Gyula, néhai miniszterelnök szobrát. — Miskolc környékén tovább tart a Sajó áradása, mely kritikus helyzet elé állitotta az egész Sajó-völgy lakósságát. Eddig 20.000 hold földet öntött el a Sajó, mely több községbe is benyomult és elsöpört sok vályogházat. Szolnoknál a Tisza is tovább árad és csütörtökön kilépett a medréből. — A NEP csütörtök esti országos értekezletén Darányi Kálmán miniszterelnök bejelentette, hogy négyszázezer családot juttat földhöz a kormány.

Ki a világ első képzőmüvésznője? Az öt világrész képzőmüvésznőinek Párizsban és New-Yorkban megrendezendő nagy versenyéről érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádiómüsorokat, egyfelvonásos szindarabot, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. Délibáb egy száma 20 fill.

Jégsir Mount Ewerest csucsán. Sir Eric Shipton angol kutató a Mount-Ewerest-re vezetett expediciót. 21,000 láb magasságban a tenger szine felett, behavazott sátorral és a hó alatt holttestre bukkant. Kiderült, hogy Wilson holttestét találták meg, ő egyedül akarta megmérni a hegyóriást, de útközben megfagyott. Megtalálták naplóját is. Ami a naplóban van, arról közöl érdekes cikket Tolnai Világlapja, amely még az angol koronázás előkészületeiről a halál erejéről s Bayard lovag exhumálásáról közöl érdekfeszitő tudositásokat. A legkiválóbb magyar irók novelláin kivül, még nagyszerü folytatásos regényt és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja ára 20 fillér.

Miért sujtja a magyar gazdát annyira az aszály?

Nemcsak Hazánkat keresi fel az aszályos idájárás. Európában, de a többi világrész nagy részében ugyancsak gyakori a még nagyobb és hosszabbau tarló szárazság. Mégis azt látjuk, hogy a földmivelő lakosság mindenütt megtalálja a megélhetési lehetőséget. Hazánkban azonban a májusi esőtől és annab eloszlásától függ a gazda jóléte; ha a május és junius száraz, jó termésre ritkán számithatunk.

Ennek oka az, hogy földmivelésünk tanulságosan egyoldaluan a kalászosokra helyezi a sulyt. A kalászosok gyökérzete viszont bojtos, nem hatol a mélybe és ezért szárazságban, a mélységben rendelkezésre álló talajvizet nem éri el. Nagyobb sulyt kell helyeznünk mélyebben gyökerező növények termesztésére, akkor szárazabb időjárás esetében is a gazda termésének csak egy része szenved, a kockázat megoszlik. Mélyen gyökerező lakarmánynövények és kapások, mélyen gyökerező növényzetből álló rétek és legelők telepitése meghozhatja a kivánt egyensulyt. Ezek a mélyen gyökerező üövények azonban mind igényesek, jövedelmező terméstcsak akkor hoznak, ha a növényi táplálóanyagokkal bőven el vannak látva. Száraz esztendőben a kevés vizhez viszonyitva, esetleg elég táplálék áll rendelkezésre, nedvesebb esztendőben — mint az idei — bő csapadék és magas talajviz mellett, a növények több táplálékot is fel tudnának venni, ha volna a talajban.

Mütrágyák szakszerü adagolásával e hiányt könnyen pótolhatjuk és elérhátjük azt, hogy tavaszi növényeink a dus csapadékot alaposan kihasználják. Ha pedig rétjeinkre, legelőinkre gondolunk, kérdezzük: emlékszik-e sorok olvasója, trágyázták-e valaha a rendelkezésére állo rétet, legelőt? Kivánhatjuk-e a mezőségtől, hogy trágyázás nélkül bő széna és fütermést hozzon? Ha tehát azt akarjuk, hogy szárazabb évben se szenvedjen állatállományunk takarmányhiány következtében, ugy rétjeink és legelőink, valamint szálas takarmánynövényeink mütrágyázásával is kell foglalkoznunk, ezidén annál inkább, hogy a bő csapadék nyujtotta lehetőségeket kihasználjuk.

Ne felejtsük el, hogy a tengerit is lehet matrágyázni.

2050 pengős bika. A legutóbbi debreceni bikavásáron egy bika 2050 pengőért kelt el. A nagyváradi püspöki uradalom vette meg.

Tavaszi könyvujdonságokról, magyar irók és tudósok, valamint hirneves külföldi irók könyveinek magyar forditásáról nyujt értékes tájékoztatást a Franklin-Társulat Magyar Irodalmi Intézet tavaszi ujdonságainak most megjelent jegyzéke, amelyet lapunkra való hivatkozással dijmentesen szolgáltat ki a helybeli könyvkereskedelem minden előfizetőnek és olvasónak.

PILLANATFELVÉTEL

Kohn büszkén mutogatja fényképét a kávéházban:

— Lám, igy festek én a lovon!

— Pillanatfelvétel ez? — kérdi Weisz.

— Miért pillanatfelvétel?

— Hát csak azért, mert a képen még rajta vagy a lovon.

A 38. Magyar Kir. Osztálysorsjáték április 10-én kezdődik.

86.000 sorsjegy - 43.000 nyeremény és 1 jutalom

Jutalom és főnyeremények készpénzben:

400.000 pengő **300.000** pengő **100.000** pengő **stb.**

Tekintettel az óriási keresletre, nagyon ajánlatos, hogy az eddigi résztvevők sorsjegyszámaikat továbbra is megtartsák, új vevők pedig minélelőbb rendeljenek és biztositsanak maguknak sorsjegyet, fizetni van idő, legkésőbb az április 10-iki huzás előtt.

FONTOS KÉRELEM! Aki a kapott sorsjegyeket — bármely oknál fogva — nem akarja megtartani, sziveskedjék azonnal visszaküldeni, mert a főárusitóknak kárt és kellemetlenséget okoznak, ha azokat nem kapják vissza.

Az I. osztályú sorsjegyek hivatalos árai:

Nyolcad	Negyed	Fél	Egész
3½ pengő	7 pengő	14 pengő	28 pengő

A sorsjegymegrendeléseket (akár személyesen, telefonon, vagy levélben) a **hivatalos főárusitók** gondosan és diszkréten **intézik el!**

Dr. Kovács Mária orvosnő „Lengyelországi emlékeim“ cimen vetitettképes előadást tart március hó 17-én este fél 7 órakor a Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége Mária utca 10. szám alatti kaszinóhelyiségében.

DATOLYASZŐLŐ

(Afus-Ali)

a csemegeszőlők királya!

Minden igényt kielégitő, középérésü és bőtermő fajta. Csodás, nagy, lazalürtü és bogyójú kemény husu, kellemes aromáju, jól tartható és szállitható. Magas áron értékesithető. A jelenkor legértékesebb csemegeszőlője. 20 darab simavesszö 6.— P, 15 drb hazai gyökeres 6.— P, 10 drb oltvány Ripartan 6.— P, 10 drb Berlanderin 7.— P. Kérje tanulságos leirásomat s árlapomat más fajokról és gyümülcsfaoltványokról.

ZÖLD IGNÁCZ

Sárkeresztur, (Fejér-megye).

Komoly összeiró ügynököket minden megyében keresek!

Meghivó

A Csudaballai Legeltető Társaság évi rendes közgyülését 1937. évi március hó 14-én d. u. 2 órakor tartja meg a községháza tanácstermében, melyre a tagok tisztelettel meghivatnak.

TÁRGY:

1.) Jegyzőkönyvvezető és hitelesitők kijelölése.
2.) Multévi közgyülési jegyzőkönyv felolvasása és jóváhagyása.
3.) Számvizsgálóbizottság jelentése.
4.) Pusztagazda évi jelentése.
5.) 1937. évi költségvetés megállapitása.
6.) Szénaosztóbizottság megválasztása.
7.) A Bánffy-féle bérlet ismertetése.
8.) Esetleges inditványok, melyek a közgyülés előtt 8 nappal az Elnöknek beadandók.

Gyoma, 1937. március 4 én.

Az Elnökség.

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe március 5-től március 9-ig a következő bejegyzések történtek:

Született: Kiss Jánosné Csapó Máriának fia, Lajos, ref., Baráth Józsefné K. Kocsis Máriának fia, Sándor, ref., Rafael Piroskának fia, József, rk.

Házasságot nem kötöttek.

Meghaltak: Munkácsi Lajos, 34 éves, ref., Cselei Lászlóné Csökönyi Julianna 67 éves, ref. Szilágyi György 37 éves ref!

SPORT

Élvezetes sportot igér a GyTK Mezőturi Máv mérkőzés.

Március 14-én d.u. fél 3 órai kezdettel méri össze erejét a Gy.T.K. a felerősödött, jó játék erőt képviselő Mezőtúri Máv csapatával. Az ETK mérkőzés tanuságaiból bizva remélhetjük, hogy a GyTK méltó ellenfele lesz a vasutas csapatnak. Élvezetes szép mérkőzést és minimális gólarányu GyTK győzelmet várunk. Mig Endrődön tartalékolva játszott a csapat, vasárnap Nádudvari kivételével, ki sulyos kézsérülést szenvedett Endrődön — komplettül áll ki az együttes.

Ezen első tavaszi, élvezetes szép mérkőzésre a sportpártoló közönség nagyszámú megjelenését várjuk.

Csáky Dániel.

Meghivó

A helybeli gyümölcstermesztők egyesületének Elnöksége értesiti az igen tisztelt tagokat, hogy az egyesület f. év március hó 14-én (vasárnap) délelőtt a publikáció után, a községháza kistanácstermében közgyülést tart, amelyre a tagokat tisztelettel meghivja. Határozatképtelenség esetén marcius 21-én publikáció után.

TÁRGY:

1. Ügyvezető, számvizsgálók, pénztáros jelentése.
2. Az 1937 évi költségvetés összeállitása.
3. Vármegyei segély kérés.
4. Számvizsgáló és végrehajtó bizottság választása.
5. Inditványok.

Elnökség.

A Zóinyi utcában lévő Sass-féle 2 szobás lakóház május 1-re haszonbérbe kiadó. Bővebb felvilágositás a Kiadóhivatalban.

Hogy lesz a lakásból — otthon. Lakását úgy rendezze be, hogy ne csak az időjárás viszontagságai ellen nyujtson menedéket, hanem a testnek tökéletes pihenést, a szivnek és léleknek kedves meleg otthont adjon. Jó tanácsal és útmutatással szolgál ezen a téren „a butor“ cimü lakásberendezési folyóirat, mely Kaesz Gyula iparmüvésztanár szerkesztésében s az iparmüvészgárda legjobbjainak közremüködésével, szép képekkel tarkitva tárja elénk hónapról-hónapra a lakásmüvészet fejlődését. Mindenki számára hozzáférhető, mert évi előfizetési dija csak 8 pengő. Mutatványt szivesen küld a kiadóhivatal. Budapest, VIII. Horánszky utca 8 Tel. 13-60-80.

HIRDESSEN LAPUNKBAN!

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. március 14-én vasárnap 6 és fél 9 órákor

Paula Wessely világfilm!

Epizód

szinmű.

FŐSZEREPLŐK:

Paula Wessely, Karl Ludwig Diehl, Otto Fressler, Friedl Czepa.

Megható és művészi értékű film, amelyben egy tisztalelkű leány élete játszódik le. A mai élet, a mai emberek tükre ez a film és elejétől végig roppant lenyügöző műalkotás.

Épség, erő, egészség

ismeretterjesztő film.

Hangos Magyar Világhiradó!

SZUPERFOSZFÁT

műtrágya állandóan kapható

Péti só előjegyezhető

a WAGNER FATELEPEN

Publikáció

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Tavaszi cipő ujdonságok megérkeztek, nagy választék, olcsó ár, Timár Imre cipő üzletében. Endrődön. 1—1

2 szobás lakóházat keresek megvételre, havi 30 P.-ös részletfizetésre. Cim a kiadóhivatalban. 3—1

Olajos Lajos bornagykereskedőnél az elismert jó tiszavidéki bornak literje 44 fillér. 5 liter vételnél 40 fillér. 3—1

Szabó Lajos értesiti a lakosságot, hogy ács és kőmives iparja van, minden e szakmába vágó munkát elvállal, kéri az n. é. közönség szives pártfogását. Árpád út 15. 3—1

A Gyomai Termelők Szövetkezete vendéglőjében **1 liter zamatos asztali bor 35 fillér** (5 liter vételnél). Főüzletében kiszolgáló lányok felvétetnek. Szakmabeliek előnyben. 5—3

Julius egyre, vagy korábbi időre, négy esetleg háromszobás és mellékhelyiséges lakást keresek. Közelebbi cim a kiadóhivatalban. 3—3

Zöld Péter értesiti a közönséget, hogy Kossuth Lajos u. 22 szám alatti lakásán szép gyümölcsfa oltványokal lehet kapni. 3—2

Bocskay-utca 27. szám alatt egy jókarban lévő félház szabadkézből eladó.

Eladó a Hurthy Miklós uton egy családi ház 2000 P.-ért.

Eladó 38 magyarhold föld, Görögálláson. nagy teherrel.

Eladó ház a hősök emiékutján 4.500 P.-ért, szép nagy telekkel, a Horthy Miklós uton egy nagy családi ház a piactér közelében 12.000 P.-ért. Érdeklődők forduljanak Izsó Balázs ingatlan forgalmi irodájához.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz!

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft.

fajborpincészete

Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma

Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 12. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma 1937 március 20.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ES KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Gyomán és Endrődön megalakul a Békésvármegyei Gazdaifjak Egyesületének helyi csoportja

Március 14-én 11 órakor a gyomai községháza nagytermében *dr Sorbán Jenő* főszolgabiró nyitotta meg a Békésvármegyei gazdaifjak gyomai csoportjának megalakitására összehivott értekezletet. Dr. Sorbán Jenő főszolgabiró szivélyesen üdvözölte az értekezletre érkezett vidéki vendégeket, *dr Darók József* vármegyei gazdasági egyesületi titkárt, az orosházi gazdasági ifjak egyesülete részéről megjelent *Zalay Bálint elnököt, ifj. Györgyi Lajos alelnököt, Soós Antal titkárt,* valamint a megjelent gyomai érdeklődőket. Dr. Sorbán főszolgabiró megnyitó beszédében felemlitette, hogy a gazdaifjak egyesületbe tömöritésének eszméjét ő azért támogatja, mert

a legfontosabb társadalmi osztálynak az ifjait akarja ez az egyesület tömöriteni.

Azért tartja a legfontosabb osztálynak a gazda osztályt, mert ha annak jól megy, akkor az iparosoknak, kereskedőknek és tisztviselőknek is jó dolguk van. A gazda ifjak egyesületének megszervezése — az idősebb gazdák tisztelete és becsülése mellett — azért nagyon fontos, mert

az ifjusággal áll vagy bukik az ország

és mert tudatában van ennek a nagy horderejü ténynek, szivügyet csinál ebből az ügyből és kéri ugy a gazdákat, mint a gazda ifjakat, hogy ennek a szervezetnek a megalakitásában támogassák őt.

Dr. Sorbán Jenő főszolgabiró lelkes beszédét nagy tapssal fogadta az értekezlet hallgatósága és hosszasan megéljenezte őt.

Zalay Bálint az orosházi gazda ifjak egyesülete elnöke emelkedett szólásra és az orosházi gazda ifjak üdvözletét adta át a gyomai gazda ifjaknak. Közvetlen beszédében rámutatott arra, hogy a gazda ifjak, ha elvégezték az iskolájukat, a tanyára kerülnek, ahol nem tudják magukat tovább művelni és amikor felnőtt korukban bekerülnek a községbe, itthon belépnek egyik kaszinóba, amely kaszinók legtöbbnyire szemben állnak egymással és széthuznak. Arra is kiterjeszkedett beszédében, ha a gyomai gazdáknak valamilyen speciális ügye adódnék, amit a vármegyei törvényhatósági gyülésen lehetne elintézni, ha meg volna az egész vármegyére kiterjedő gazda szervezet, amilyennek a gazda ifjak egyesületét akarják kiépiteni, akkor ezt a gyomai gazda ügyet a vármegye minden községében ismertetnék ezzel az egyesülettel és ők ezt megtárgyalva, együttesen állnának a gyomaiak mellé, tehát

együttesen szolgálnák a gazdaérdekeket.

Felemlitette még azt is,

mielőtt Orosházán megalakult a gazda ifjak egyesülete, az előtt a gazda ifjak a községben szétszórtan korcsmákban vagy kétes hirü helyeken töltötték el idejüket,

mig most a tizenötödik életévüket betöltött gazda ifjak beiratkoznak az egyesületbe, amelynek 35 éves korukig tagjai maradnak és ott töltik szabad idejüket olvasással, társalgással sakkozással, billiárdozással. Amikor ez az ifju elérte a 35-ik életévet, az már maga is tudni fogja, hogy milyen egyesületbe lépjen be.

Zalay Bálint elnök szintén felhivta a gyomai gazda ifjakat, hogy tömörüljenek egyesületbe

A hallgatóság nagy tetszéssel és tapssal fogadta *Zalay Bálint* élvezetes és talpraesett beszédét

Dr. Darók József a vármegyei gazdasági egyesület titkára felszólalásában méltatta *dr Sorbán Jenő* működését már abban az időben, amikor még Orosháza szolgabirája volt és már akkor is, a terhes hivatali elfoglaltsága mellett is, élénken foglalkozott a gazdák ügyével is. Nagy nyereségnek tartja a gyomai gazdák részére, hogy dr. Sorbán Jenő főszolgabiró szivügyet csinál magának a gazda ifjak egyesületének megszervezéséből. Kéri a jelenlévő öregebb gazdákat, hogy a fiaikat utasitsák és serkentsék, hogy ebbe az egyesületbe lépjenek be, hogy annak idején méltóan foglalhassák el az öregebbek helyét.

A hallgatóság nagy tetszéssel fogadta *dr. Darók* titkár felszólalását.

Ifj. Györgyi Lajos az orosházi gazda ifjak egyesületének alelnöke emelkedett szólásra és bevezető után a következőkben ismertette az orosházi gazda ifjak egyesületének 1936 évi zárómérlegét:

Bevétel: 1935 évi áthozat 1682.39 P., tagdij 1277.20 P., táncmulatságokból 3435.11 P., billiárdból 549.29 P., kamatból 41.50 P., különfélékből 615.23 P., összesen 7600.72 P.

Kiadás: Billiárd asztalok karbantartása stb. 401.30 P., irodai és levelezési kiadások 131.58 P., háztörlesztés 2800 P., javitások és pótlások 452.97 P., Villany 169.47 P., könyvtári könyvekért 318.21 P., tanulmányutakra 876.61 P., hirlapokra 262.10 P, különfélékre 240 70 P., összesen 5652.98 P.

Az orosházi gazdaifjak egyesülete 1925. december 20 án alakult meg, 26 taggal, akik egyenként 25 pengőt fizettek be. Az egyesületnek most 450 tagja van. A tagsági dij 3 pengő. Az egyesület vagyona: berendezésben 6862.76 P., könyvtári könyvekben 2080,20 P., készpénzben 1947,74 P. Székházuk törlesztésére eddig 35.000 pengőt fizettek be.

Ifj. Györgyi Lajos alelnök általános figyelemmel meghallgatott számszerü előadását a hallgatóság nagy tapssal és éljenzéssel fogadta, amivel kifejezésre jutott az orosházi gazdaifjak tiz évi egyesületi gazdálkodása eredménye feletti elismerése a hallgatóságnak.

Befejezésül dr, Sorbán Jenő főszolgabiró megköszönte az orosházi vendégek szép előadását és

sajnálattal állapitotta meg, hogy Gyoma község vezetősége nem képviseltette magát ezen az értekezleten,

azonban reméli, hogy a gyomai gazdaifjak egyesületének további szervezési munkájában az előljáróság is részt vesz. Megköszönte még a hallgatóságnak is a megjelenését és bezárta az értekezletet.

Gyülés után dr. Sorbán Jenő főszolgabiró vendégül látta az orosházi vendégeket az Urikaszinóban, ahol az ebéden dr. báró Maasburg Kornél és dr. Sárossy József szolgabirók, Wagner Márton, Papp Zsigmond, G. Nagy László és ifj. Ailer Márton vettek még részt a gyomaiak közül.

Az endrődi értekezlet lefolyása

Délután 3 órakor nyitotta meg *dr. Sorbán Jenő főszolgabiró* Endrődön az értekezletet, amelyen az orosházi és gyomai vendégeken kivül Harsányi László főjegyző és Kalmár Imre biró vezetésével az előljárók nagy része, több tanitó és számos gazda vettek részt. Dr Sorbán főszolgabiró itt is rámutatott a tervezett gazdaifjak megszervezésének nagy szükségességére és fontosságára. Utána *Zalay Bálint* orosházi elnök ismertette az orosházi ifjak egyesületének megalakulási történetét és nem csinált titkot belőle, hogy amit az iskola elvégzése után müvelődött, azt mind az egyesületének köszönheti.

Ifj. Györgyi Lajos itt is ismertette az orosházi egyesület multévi zárószámadását és a tudás gyarapitására buzditotta az ifjakat.

Dr. Darók József felszólitotta az apákat, hogy fiaikat irassák be az alakitandó egyesületbe.

Harsányi László főjegyző üdvözölte a község nevében a vendégeket és megköszönte a fáradozásukat és igérte, hogy az előljáróság szivvel-lélekkel támogatja a mozgalmat.

Fölföldy Béla kat. káplán a világnézlet összefogó erejére példát hozott fel a pesti teológus idejéből, amikor egy kinai fiu került közéjük, akivel alig tudtak egypár latin szóval érintkezni, de amikor az illető megértette, hogy hasonló világnézeten vannak mint ő, ez már elég volt a testvéri együttmüködésre. — Endrődön most van szervezés alatt a katolikus legényegylet, amelynek hasonló a célkitüzése, ezért könnyü lesz az endrődi gazdaifjak csoportját megalakitani. Egyben meghivta az orosházi ifjakat a husvéti megalakulásukra, amit az orosháziak el is fogadtak.

Dr. Sorbán Jenő főszolgabiró lelkesitő beszédével ért véget az endrődi értekezlet.

Megjegyezzük még, hogy az endrődi értekezlet előtt *Csernus Mihály* apátplebánosnál tisztelegtek a vendégek, aki magyaros vendégséggel fogadta őket.

Kérje mindenütt
az
UJ IDŐK KÖNYVTÁRA
új kötetét
Kathleen Norris
Szépasszony lánya
című regényét
Egy házasság története. Válasz arra a gyakori kérdésre: megboldogulhat-e a feleség a hűtlen férjnek?
Ára 1 pengő
Kapható minden könyvkereskedésben. IBUSz-pavillonban, dohánytőzsdében is.

Megjelent az aratási rendelet

Minden hivatásos mezőgazdasági munkást alkalmazni kell

és biztosítani kell számukra a tisztességes munkabért

Hogyan köthet a munkás ránézve legelőnyösebb szerződést?

A földmivelésügyi miniszter most tette közzé az „1937 évi mezőgazdasági munkák zavartalansagának biztositása" érdekében hozott rendeletét, mely többek között a következőket tartalmazza:

A mezőgazdasági munkásokat a mezőgazdasági termelés keretében lehetőleg teljes számban és a javuló irányzatot mutató mezőgazdasági helyzetnek megfelelő munkabérek mellett kell alkalmazni.

Elsősorban csak hivaástos mezőgazdasági munkások alkalmazhatók. Külföldieknek az ország területén mezőgazdasági munkát végezni csak munkavállalási engedéllyel szabad

Az aratást, hordást, nyomtatást, cséplést és általában minden mezőgazdasági munkát nem cseléd minőségben elvállaló munkásokkal

a munkaszerződést, a munkaadó, vagy annak intézkedésre jogositott megbizottja, illetőleg a munkások lakóhelyének többsége szerint illetékes előljáróság előtt kell megkötni.

Amennyiben a szerződést nem a törvényben előirt alakszerüségek szerint kötik meg. valamint akkor, ha a learatandó területek nagyságának megjelölését, az aratási, hordási, cséplési és nyomtatási munkabérek vagylagos megállapitását és az élelmezés pénzértékének feltüntetését a szerződés nélkülözi,

az ilyen szerződés a közigazgatási hatóságok előtt nem, csak a rendes birróságok előtt érvényesithető.

Fontos, hogy a

szerződő felek az elemi csapások esetére külön megállapodásról gondoskodjanak,

nehogy ennek elmulasztása a munkák rendjét megzavarja.

A munkaadó, amennyiben a munkások elszállásolását vállalta, köteles a közegészségügyi és az erkölcsi követelményeknek mindenben megfelelő szállásról gondoskodni. Ellenkező esetben a hatóságok kötelessége, hogy a hiányok pótlására utasitsák a munkaadót.

Az iskolakötelezettség alatt álló gyermekeket csak az oktatási időn kivül eső időben szabad mezőgazdasági munkára alkalmazni.

Lényeges pontja a rendeletnek, hogy *az aránytalanul alacsony munkabérek mellett teljesitett munkák esetén a munkás a szerződés alapján tényleg kifizetett és a helyi viszonyoknak megfelelő bér közötti különbözetet*

a munka befejezése után is követelheti.

Külön figyelmezteti a földmivelésügyi miniszter a munkaadókat arra, hogy a mezőgazdaság jövedelmezőségének az utóbbi időben bekövetkezett emelkedése miatt

a méltányosság és igazságosság megköveteli, hogy a birtokos által elért és elérhető jövedelemtöbbletből a munkás szintén részesedjék,

annál is inkább, mert ellenkező esetben — a régi munkabérek mellett a mai adottságokat véve figyelembe, — életszinvonala még mélyebbre sülyed.

Ha a gazdasági munkások részére készpénzben, vagy természetben fizetett napszámbérek annyira alacsonyak, hogy azok az adott gazdasági viszonyok között a saját és családja megélhetését nem biztositják,

bárki kérheti a legkisebb munkabérek megállapitását.

Az ilyen irányu kérelem közvetlenül a földmivelésügyi miniszterhez is benyujtható.

A lehetőséghez képest mellőzni kell a mezőgazdasági gépek használatát,

hogy ezáltal is minél több munkás jusson munkaalkalomhoz.

Kimondja a rendelet, hogy az aratási területeknek a munkavállalók számarány szerinti arányos megállapitása céljából *az egy egy aratópárra eső holdak száma ugy nyerjen megállapitást, hogy mentől több munkás jusson aratási kereseményhez, illetőleg, hogy az aratásban a lehetőséghez képest minden erre alkalmas munkás résztvehessen.* Ott, ahol munkáshiány van, az aratási és cséplési munkákban a kisbirtokosok is nyujtsanak bizonyos kereseti lehetőséget.

A hadirokkantakat illetőleg a földmivelésügyi miniszter felhivja a figyelmet arra, hogy a hadirokkant mezőgazdasági munkásoknak könnyebb természetü mezőgazdasági munkákat juttassanak.

Felhivja a rendelet a munkaadók és a gazdasági munkások figyelmét a gazdasági munkaszerződéseken alapuló követelések védelméről szóló 1933: V. t. c.-re. amely a mezőgazdasági munkavállalók részére az általuk tényleg megszolgált munkabérjárandóságokra, *a munkaadók más hitelezőivel szemben előnyös kielégitést biztosit.* Itt meg kell jegyezni, hogy azok a munkavállalók, akik nem valamely meghatározott munka elvégzésére, hanem az év meghatározott szakában a gazdaságban felmerülő bármely munka elvégzésére legalább egy hónapi időtartamra vállalkoznak (pl. a gazdasági cselédeknek minősülő idénymunkások), a fentebb idézett *törvényben biztositott előnyös kielégitésben csak akkor részesülnek, ha a szerződést a munkaadóval, vagy annak megbizottjával a községi előljáróság előtt kötötték.*

A rendelet végül a hatóságok tennivalóiról intézkedik. Igy kötelességévé teszi a hatóságoknak, hogy a munkástoborzók és a gazdasági munkavállalók müködését állandóan kisérjék figyelemmel és bármilyen szabálytalanság esetén a legszigorubban járjanak el velük szemben. Azonkivül figyelmeztetni kell a lakóhelyükön elhelyezkedni nem tudó gazdasági mun-

kásokat, valamint a munkást kereső munkaadókat arra, hogy elhelyezkedésük, illetve munkással való ellátásuk végett a községi hatósági gazdasági munkaközvetitő utján elsősorban a vármegyei hatósági gazdasági munkaközvetitőhöz (a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőséghez) forduljanak, amennyiben pedig ez a szükségletet nem elégitené ki, közvetlenül a földmivelésügyi miniszteriumban müködő Országos Munkaközvetitő Irodához (Budapest V., Kossuih Lajos tér 11, II. emelet) forduljanak.

Dr. Sorbán Jenő főszolgabiró nyilatkozata

A rendelettel kapcsolatban dr. Sorbán Jenő főszolgabiró külön hangsulyozta, hogy a hatóságok mindent elfognak követni a munkaalkalmak biztositása érdekében és vigyázni fognak arra, hogy mindenütt tisztességes munkabéreket fizessenek.

Kéri a főszolgabiró a munkaadókat, hogy az aratógépek használatába állitásától tekintsenek el

és ezzel, valamint azzal, hogy a lehetőséghez képest

csak járásbeli mezőgazdasági munkást alkalmazzanak,

a szociális nyomor leküzdésében támogassák a hatóságok munkáját. Ha ennek a kérelemnek minden munkaadó a legjobb akarattal eleget tesz, a munkásságot nagyban megsegitik, de a magyar állam magasabb érdekeit is előmozditják.

Abban az esetben,

ha a munkások megfelelő bér ellenében sem volnának hajlandók aratási munkálatokat vállalni, illetve tartózkodnak a mezőgazdasági szerződések megkötésétől, u g y a hatóságok meg fogják engedni az arató gépek korlátlan használatát,

sőt szükség esetén az egyes állami birtokokon ebből a célból készenlétben tartott aratógépeket is munkába állitják ott, ahol erre szükség lesz.

A munkások már most gondoskodjanak arról, hogy a közeljövőben meginduló tavaszi és az azt követő nyári munkálatoknál elhelyezkedjenek, annál is inkább, mert

a hatóságok 1937-38 év telén sem gondoskodhatnak azokról a munkásokról, akik a saját hibájukból nem dolgoztak.

A hatóságok a legnagyobb éberséggel figyelni fogják a munkásság magatartását és azokat a munkásokat, akik a saját hibájukból nem jutottak keresethez, külön nyilván tartják és ezeket a jövőben semmiféle támogatásban nem fogják részesiteni.

Ne kockáztassa
hajának szépségét! Állandó ápolószere legyen
ELIDA SHAMPOO

Darányi Kálmán miniszterelnöknél tisztelgett a Hombár Szövetkezet igazgatósága

Ismeretes, hogy a Hombár szövetkezet magtár vásárlását a kincstár 50.000 P. államkölcsönnel támogatta. Most, amikor a megvásárolt magtár és az ahhoz tartozó ingatlanok a HOMBÁR szövetkezet nevére kerültek, felkérte a HOMBÁR szövetkezet igazgatósága vitéz dr. Ricsóy-Uhlarik Béla főispánt, eszközöljön ki Darányi miniszterelnök urnál a szövetkezet igazgatósága részére kihallgatást, amikor is megköszönik a szövetkezet nevében a nyujtott államkölcsönt.

Március 17-én fogadta a miniszterelnök főispánunk jelenlétében a HOMBÁR kiküldötteit: Papp Zsigmond elnököt, G. Nagy László igazgatót és Wagner Márton ügyvezető igazgatót. Papp Zsigmond pár szóval megköszönte a miniszterelnöknek, hogy az államkölcsönnel lehetővé tette a szövetkezetnek az Iványi-féle magtár megvételét, amivel alapját vethettük egy o l y a n gazda szövetkezetnek, amellyel nemcsak a gyomai, hanem az egész gazdatársadalomnak is hathatós szolgálatot teljesithetünk.

Darányi Kálmán miniszterelnök örömét fejezte ki, hogy a HOMBÁR szövetkezet megalakulásában a nyujtott államkölcsönnel segitségül lehetett, ezért azonban a HOMBÁR szövetkezet elsősorban a főispán urnak mondjon köszönetet, mert ő hivta fel az ő figyelmét is erre a támogatásra érdemes gazdaalakulásra, amelyről az eddig elért eredmények szerint is a legszebb reményekkel van eltelve.

A miniszterelnök a küldöttség tagjaival beszélgetésbe elegyedett és élénk figyelemmel hallgatta, hogy a szövetkezet az eddigi 450 vagonos terményforgalmon felül egy nagyobbarányu csirketenyésztési akciót is inditott meg, amelynek első értékesitését éppen előző napon bonyolitották le, éspedig a tenyésztők megelégedésére.

Ezután a miniszterelnök élénken érdeklődött az őszivetések állásáról és kérdezte, hogy van-e sok viz a vetéseken és milyenek a kilátások. Kiérzett, hogy az ország első gazdája a vetési gondjait érzi át azoknak, akik nem tudtak még most sem vetni, vagy akiknek egyáltalán nem lesz már módjukban elvetni.

A küldöttség tagjai arra kérték még a miniszterelnököt, ha Gyoma felé akadna hivatalos utja, látogassa meg a szövetkezetünket is. A miniszterelnök igéretet tett erre a látogatásra, de mosolyogva füzte hozzá, hogy mostanában nem igen valósithatja meg az igéretét.

A küldöttség tagjai Holtzwarth Ferenc miniszteri tanácsos, osztályfőnöknél és Darányi Béla FUTURA vezérigazgatójánál is tettek még tisztelgő látogatást, akik szintén örömüket fejezték ki a felett, hogy a gyomai gazdák szövetkezeti életrevalósága a HOMBÁR szövetkezet eddig elért eredményeivel fényes tanubizonysága annak, hogy lehet a magyar gazdákkal szövetkezetet alakitani.

A MANSz közgyülése

Március 4 én tartotta meg a gyomai MANSz 3-ik rendes évi és tisztujitó közgyülését.

Dr. vitéz Haviar Gyuláné elnök meleg hangon köszöntötte a MANSz tagjait, kérte továbbra is lelkes, hazafias és karitativ önzetlen munkásságukat. Megemlitette, hogy *a mostaninál is intenzivebb egyesületi élet akkor fog megindulhatni, ha a csoportnak otthona is lesz.*

Ezután az egyesület titkára számolt be a csoport évi tevékenységéről, lelkes hangon méltatva a csoport összetartó egységét és a mai időkben kivánatos hazafias női cselekedeteket.

A pénztári jelentés után közgyülés egyhanguan megválasztotta a csoport új tisztikarát.

Elnök lett ujból vitéz dr. Haviar Gyuláné, alelnök: Pétermann Józsefné, titkár: Göndös József, pénztáros: Wagner Mártonné, ellenőrök: Sebessy Jánosné és Wagner Józsefné, gondnok: Balassa Gizella, jegyző: Varjas Margit.

Választmányi tagok lettek: Árva Jánosné, beéri Balogh Gyuláné, Dr. Bartha Gusztávné, Bay Józsefné, Dobossy Károlyné, Faragó Károlyné, ifj.

Stefánia Buzavirág teája 1937. április 3-án

az Uri Kaszinóban.

Fekete Jánosné, Hajdu Béláné, Dr. Házy Béláné, Iványi Aladárné, Dr. Kanyó Tivadarné, Kruchio Mihályné, Madaras Katinka, Markovics Mária, Mohácsi Jánosné, Nagy Benedekné, Dr. Nagy Ernőné, Németh Győzőné, Nónay Ferencné, vitéz Pajor Gyuláné, Salgó Sándorné, Dr. Sorbán Jenőné, özv. Schröder Jánosné, Ugrin Istvánné, Vaskov Károlyné, Dr. Vincze Endréné.

Számvizsgálók lettek: özv. Ősapai Györgyné és Virág Mária.

Ezután foglalkozott a közgyülés még Nónay Ferencné inditványával, melynek értelmében elhatározta, hogy a házi ipari munkák felkarolása céljából egy ügyes szőnyegkészitőt munkaszerzésben s munkák értékesitésében s terjesztésében támogatni fogja.

Budapesti Nemzetközi Vásár 1937. ápr. 30. — május 10.

Nagy utazási kedvezmények a Budapesti Nemzetközi Vásárra

A Budapesti Nemzetközi Vásár utazási igazolványai, amelynek 27 állam vasuti, hajózási és légiforgalmi vonalain rendkivül nagyarányu utazási kedvezményeket biztositanak, március hó közepén kerülnek eláruSitásra az utazási irodákban, a vásár több mint 1000 bel-és külföldi képviselőjénél, valamint a m. kir. külképviseleti hatóságoknál. A kedvezmény mérve Magyarországon 50 %, Ausztriában 25-33 %, Csehszlovákiában 33 %, Romániában, Jugoszláviában, Bulgáriában, Görögországban 25 %, Törökországban 45-70 %. Ezenkivül Olaszországban 30 %, Svájcban, Németországban, Belgiumban, Hollandiában, Franciaországban 25 %, Angliában, Lengyelországban, Litvániában 33 %; Lett-,Eszt- és Finnországban 25 % vasuti kedvezményt élveznek a vásárigazolványtulajdonosok.

A Zrinyi utcában lévő Sass-féle 2 szobás lakóház május 1-re haszonbérbe kiadó. Bővebb felvilágositás a Kiadóhivatalban.

Gyoma község közönsége nagy lelkesedéssel ünnepelte meg március tizenötödikét

Gyoma község közönsége ebben az esztendőben is a legnagyobb kegyelettel emlékezett meg a márciusi nagy napokról. Délelőtt a református, római katolikus, az evangélikus és az izraelita templomokban ünnepélyes istentiszteleteket tartottak a hatóságok képviselőinek jelenlétében. Délután 2 óra után kezdődött meg a felvonulás a hősi szoborhoz, ahol a tulajdonképpeni ünnepség lefolyt. A társadalmi egyesületek, iskolák zászlók alatt, a frontharcosok, leventék és cserkészek formaruhában jelentek meg. Délután 3 órára már mintegy négyezer főnyi közönség gyült egybe, köztük igen sok gazda, iparos, kereskedő, mezőgazdasági munkás, jeléül annak, hogy a márciusi eszméket egyként szivén viseli a község minden társadalmi rétege.

Az ünnepséget a Gyomai Dalárda a Magyar Hiszekegy eléneklésével nyitotta meg, majd Kasza Imre negyedikes polgárista elszavalta Vicsay: Uj magyar március cimü költeményét. Utána Göndös József polgári iskolai felügyelő-igazgató ünnepi beszédet mondott. Beszédét a husvéti számunkban közöljük le.

A nagyhatásu beszédet a Gyomai Dalárda énekszáma követte. A „Talpra magyar"-t énekelték el, majd Szalóki István elszavalta Petőfi Nemzeti dalát. Utána ujból a Gyomai Dalárda énekelt. Ezuttal a Háromszinü zászló cimü hazafias dalt adták elő nagy hatással. A müsor utólsó száma Medveczky Magda polgárista szavalata volt. Bucsy: Az uj március cimü versét mondotta el. Az ünnepséget a levente zenekar a Himnusz eljátszásával zárta le.

Este a társadalmi egyesületekben szabadságlakomákat rendeztek és ennek során az egyesületek vezetői méltatták március 15 jelentőségét.

Március 15 megünneplése Endrődön és Kondorostanyán

Nagy lelkesedéssel ünnepelték meg március 15.-ikét Endrődön is, ahol a hősi szobor előtt délelőtt tartottak nagyszabásu ünnepséget. Kondorostanyán az elmult évieknél is szebben és szinesebben ünnepelték meg a nemzeti ünnepet. Reggel 8 órakor a római katolikus templomban szentmise volt, melyet a Hangya szövetkezet nagytermében müsoros ünnepély követett.

„Békéscsaba székhellyel külön mezőgazdasági kamara állitassék fel"

A szentesi Gazdasági Egyesület ismét a csongrádi megyegyülés elé viszi az új kamara ügyét

Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága egyizben már foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a Békés—Csanád—Csongrád—Szolnok vármegyék gazdasági érdekeinek védelmére új mezőgazdasági kamara felállitását kéri. A kérdést azonban akkor nem tárgyalták le, mert a parlament épen a kamarai törvényjavaslat tárgyalása előtt állott és igy az ügyet nem tartották aktuálisnak.

Most, mint Szentesről jelentik, gróf Károlyi Imre, Gazdasági Egyesület választmányi ülésén javaslatot tett, hogy az egyesület vigye újból a megyegyülés elé az ügyet és mondja ki: kivánja a gazdák érdekében, hogy Békés—Csanád—Szolnok és Csongrád vármegye gazdasági érdekeinek védelmére Békéscsaba székhellyel külön mezőgazdasági kamara állittassék fel.

A javaslatot elfogadták.

Vasárnap külön vonat indul Gyomáról Budapestre

A menettérti jegy ára 6.10 pengő

Az Államvasutak igazgatósága közli, hogy a kereskedelmi miniszteriumtól vett rendelet értelmében március 21.-én, vasárnap teljes kihasználás esetén Gyuláról és Orosházáról Budapest nyugati pályaudvarra különvonatot indit, amelyre Gyomán is fel lehet szállni. A menettérti jegy ára Gyomáról 6 10 peng5. A különvonat indul Gyomáról reggel 7 óra 50 perckor, érkezik Budapestre a nyugati pályaudvarra délelőtt 11 óra 11 perckor, indul Budapestről a nyugati pályaudvarról éjjel 1 órakor, érkezik Gyomára hajnali 4 óra 14 perckor.

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepnapokon és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a Máday és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a Balogh gyógyszertár tart szolgálatot.

DATOLYASZŐLŐ

(Afus-Ali)

a csemegeszőlők királya!

Minden igényt kielégitő, középérésű és bőtermő fajta. Csodás, nagy, lazafürtű és bogyójú kemény husu, kellemes aromáju, jól tartható és szállitható. Magas áron értékesithető. A jelenkor legértékesebb csemegeszőlője. 20 darab simavessző 6.— P, 15 drb hazai gyökeres 6.— P, 10 drb oltvány Ripartan 6.— P, 10 drb Berlanderin 7.— P. Kérje tanulságos leirásomat s árlapomat más fajokról és gyümülcsfaoltványokról.

ZÖLD IGNÁCZ

Sárkeresztur, (Fejér-megye).

Komoly összeiró ügynököket minden megyében keresek!

HIREK

Áthelyezés Záhonyi Aladár járásbirósági elnököt az igazságügyminiszter Komáromba helyezte át, hasonló minőségben.

A Gyomai Stefánia Szövetség április 3-án este 8 órakor, az Úri Kaszinó termeiben, a sokgyermekes családok felsegélyezésére búzavirág-teaestet rendez. Teajegy 1 pengő, tánc, büfé, zene: Farkasinszki Imre.

Áthelyezés Dr. Sárossy József tb. szolgabirót az alispán április 1.-től kezdve a vármegye központjába, Gyulára szolgálattételre berendelte. Távozását Gyoma község közönsége sajnálattal veszi tudomásul, mert benne a járási közigazgatás igen értékes tagját ismerte meg. Helyét egyelőre nem töltik be.

Az Uj 38. M. Kir. Osztálysorsjáték április 10.-én kezdődik 86,000 sorsjegy közül 43 ezer darabot, tehát az összes sorsjegyeknek a felét kisorsolják. A nyeremények összege több mint 9 és fél millió pengő, melyet azonnal készpénzben fizetnek ki. Egy sorsjegygyel szerencsés esetben 700,000 pengő is nyerhető. A jutalom 400,000 P. a főnyeremény 300 ezer pengő, azonkivül 100,000 P. 70,000 P. 55,000 P. 50,000 P. 45,000 P. 40,000 P, stb. stb. pengő. Nyerési esélyek tekintetében az összes sorsjátékok élén áll. Ezen körülményben és a feltétlen megbizhatóságában leli magyarázatát ezen kitünő állami intézmény naprólnapra fokozódó közkedveltsége. A sorsjegyek hivatalos ára: egy Egész 28, egy Fél 14, egy Negyed 7, egy Nyolcad 3 50 pengő az összes budapesti és vidéki főárusitóknál.

Malac-szerencse. Kéri István szegényházi gondozónak 7 éves linkolnsiri kocája József napra 18 drb malacot fialt. A malacok egészségesek és mind szopik.

A Gyomai Jótékony Nőegylet f. hó 6. án választmányi gyülést tartott, amelyen 13 éven át volt elnöke, az egyesület alapitója, Záhonyi Aladárné távozását jelentette be. Az elnöki megnyitó után a pénztáros előterjesztette a mult évi zárszámadást. E szerint az egyesület az 1936. évben 767.1 liter tejet osztott ki 92 pengő értékben. Ruhanemü és egyéb segély 104 P. 24 fillér liszt 30 P. és 50 P. készpénz segélyt tudott az arra rászorulóknak juttatni. Ezenkivül a korcsolyaház jövedelmét a Stefániának engedte át. A távozó elnök meghatottan köszönte meg a vele együt dolgozó tagoknak a jó munkában 13 éven át való segitséget. Végül felkérte az elnöki tisztség ideiglenes ellátására Pétermann Józsefné alelnöknőt. Pétermann-né a tagok és a szegények nevében köszönte a volt elnök 13 évi fáradozását. Bizonyos, hogy Záhonyi Aladárné 13 évig a szegények ügyét szolgálta. Ezért mindnyájunk nevében köszönet jár neki.

Aki a világhirü amerikai filmsztárok helyett énekel. Mr. és Mrs. Parkerrol a magyar származásu amerikai szinészházaspárról rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

A tűz katonái. A budapesti tüzoltóság bámulatosan pontos munkájának titkairól lebbenti fel a leplet pompás illusztrációkkal tarkitott cikkben Tolnai Világlapja, amely gazdag tartalommal és nagy terjedelemben most jelent meg. Az érdekes cikkek dus sorából kiemelkedik még: A balkezes őstehetség, Az angol rendőrök gáztréningje, Lázadás a cinkpokolban Card mesterdetektiv legujabb bravuros nyomozása, Tom Boxter, a hires gangszter budapesti kalandja. A történelem kulisszatitkaiból az öngyilkos császár, stb. A legkiválóbb magyar irók novelláin kivül nagyszerü folytatásos regényt és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

A gyümölcstermesztők egyesületének vezetősége értesiti az egyesület tagjait, hogy a 14.-én elmaradt közgyülést az akkor hirdetett tárgysorozattal e hó 21.-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor tartja meg a községháza nagy tanácstermében. A tárgysorozat fontosságára való tekintettel minél számosabb megjelenést kérünk.

A Vezetőség.

Gyömrői Dalosverseny. A Gyömrői Dalkör 1937. évi junius hó 27. 28. 29. napján Gyömrőn a Dalszövetség engedélyével dalosversenyt rendez. A dalosverseny egyik érdekessége az, hogy ezuttal alkalmaznak először g é p z s ü r i t, amely egy elmés hangfelvevő szerkezet grafikon rajzával pontosan ellenőrizhető képet ad az énekkar teljesitőképességének különbözőségéről. A gyömrői dalosversenyen minden dalosegyesület résztvehet. A részvételi dij személyenként 1.50 P. A versenyen 4 csoport lesz és pedig müdal, népdal, vegyeskar és kezdők részére. A versenykari müvek hangjegyeit a versenyrendező egyesület dijtalanul adja és igen szép versenydijakat helyez kilátásba. A gyömrői dalosversenyen fognak először külön versenyezni a polgári dalegyesületeknek. Részletes programot a Gyömrői Dalosverseny Rendezőbizotsága kivánságra köld. Cim: Gyömrői Dalkör, Gyömrő. Wekerle utca 54.

Lóvásár Gyomán. A fővárosi lapok hiradása szerint kedden (23-án) délben Gyomán az osztrák katonai bizottság lovakat vásárol. A 3—4 éves lovakért 750 pengőnél kevesebb árat nem fizetnek.

A nagyvilág hirei

A budapesti egyetemi ifjuság március tizenötödiki ünnepségén követelték, hogy azonnal bocsássák szabadon a diákság egyik vezérét, Keméry Nagy Imrét. akit társadalom ellenes cselekményekért internáltak. Az ifjuság olyan erőteljesen lépett fel, hogy emiatt az ünnepséget sem lehetett megtartani. A belügyminiszter azóta felülvizsgálta Keméry ügyét és az ifjusági vezér szabadon bocsátását rendelte el. — Schuschnigg osztrák kancellár csütörtökön egynapos látogatásra Budapestre érkezett. — Miklas osztrák köztársasági elnök áprilisban visszaadja Horthy Miklós kormányzó multkori bécsi látogatását. Viktor Emánuel olasz király, Elena királyné és Mussolini májusban látogatnak el Budapestre. Az osztrák és az olasz államfőket a magyarság káprázatos fénnyel és pompával fogadja. — Szerdán egészen végetért a pécsi bányászsztrájk. Valamennyi bányász munkába állt. — Meghalt Hubay Jenő, a világhirü magyar zeneszerző. — Óriási érdeklődés mellett nyitották meg Budapesten az idei tenyészállatkiállitast és vásárt, amely a mezőgazdaság megerősödéséről tesz tanuságot. — Párisban a chlichy-i városrészben a kommunisták megtámadták a gyülésező jobboldali tüzkereszteseket. Véres harc fejlődött ki, amelybe a katonaság is beleavatkozott. Több mint husz ember meghalt, négyszáz megsebesült, köztük 157 rendőr. — Spanyolországban megállt a nemzetiek támadása Madrid előtt. A vörösök olyan elkeseredetten védekeznek, hogy a nemzeti csapatok fővezérsége uj csapattestek harcba dobását határozta el. Állitólag 120,000 ember indul legközelebb rohamra Madrid ellen. — Lord Rothermere felesége meghalt. — Zita királynét Brüsszel környékén gépkocsiszerencsétlenség érte. Az autó felborult vele és a királyné eltörte a bal vállcsontját.

Rózsát, egyéb diszcserjét és évelővirágot legnemesebb fajtákban, legjobb minőségben Schrikker Sándor faiskolája, Alsótekerespuszta, u. p. Lepsény, szállit. — Kérjen árjegyzéket!

— Jönnek a gólyák! A tavasz hirnökei, a gólyák óriási csapatokban utban vannak Magyarország felé. Szófiai hiradás szerint nagy sereg gólya repült el a város felett, Magyarország irányában. A falusi házak ékességeit, kedvenc madarait az idén dús asztal várja Magyarországon, mert a rengeteg vadvizben néhány héten belül a béka milliói kelnek ki. Az idén nagy lesz a „hossz“ gólyákban. Szombathelyi jelentés szerint az első gólya vasárnap megérkezett a vasmegyei Istánk község határába. Korai érkezéséből az enyhe tavasz tartósságára lehet következtetni.

Országos vásárok: Március 19, 20 és 21-én Békésen, márc. 21-én Füzesgyarmaton és Turkevén országos kirakodó és állatvásárt tartanak.

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztarecepteket megkapja, ha még ma kéri a Dr. OETKER-féle világhirü FÉNYKÉPES RECEPTKÖNYVET, m e l y e t bárkinek ingyen megküld a gyár: Dr. OETKER A. Budapest, VIII. Conti-utca 25.

AZ UNGHVÁRY LÁSZLÓ FAISKOLA R-T. CEGLÉD

s z á l l i t á s a i t m e g k e z d t e.

Küldje be rendelését mielőbb, hogy elsőrendü gyümölcsfa, diszfa, diszcserje, fenyő, örökzöld, futósövény, bokorrózsa, stb készletéből teljes megelégedésére kiszolgálhassa.

Képes nagy árjegyzék ingyen!

Budapesti iroda.
IV., Veres Pálné u 8. félemelet II.
Telefon 1—883—31.

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe március 10-től március 17-ig a következő bejegyzések történtek:

Született: Zelenák Jánosné Damanaj Máriának fia, Mihály, ág. ev. Farkas Józsefné Veres Ilonának leánya, Ilona, rk. Gonda Istvánné Drahó Reginának fia, János-József, rk. Arany Gusztávné Garai Máriának leánya, Mária-Ilona ref.

Házasságot kötöttek: Kocsis István és Luczi Erzsébet.

Meghaltak: Szilágyi György 34 éves, ref. Krizbai Jusztina 20 napos, rk. Pfeiffer Mária 38 éves, ág. ev.

ÉRTESITÉS!

A GYOMAI GŐZ- és KÁDFÜRDŐ a husvéti ünnepekre való tekintettel 1937. március 22-én azaz hétfőn: **férfiak részére**, 1937. március 23 án azaz kedden: **nők részére** nyitva lesz. Kádfürdő mindkét napon kapható!

Négy polgárit végzett fiatal leányt keresek azonnali belépésre — gépirónőnek. Cim a kiadóban.

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. március 14 én vasárnap fél 7 és fél 9 órakor

Nagy kiállitású hangosfilm!

Mindenki a fedélzetre

Tengerésztörténet.

FŐSZEREPLŐK:

Dick Powell, Ruby Keeler és Lewis Stone.

Az amerikai kadétok pompás, színes életének mindvégig látványos képsorozata, amelynek minden jelenete lebilincselő. Nagyszerü és izgalmas amerikai flotta felvételekkel.

Rongyos milliomosok

vigjáték.

Hangos Magyar Világhiradó!

SPORT

Hunyadi — GySC 4—0 (3 0). Békésszentandrás; bi ó: Havas.

GySC a következő összeállitásban játszott: Imre Ferenc — Fekete, Szántó, — Monus, Matlak, Tallér — Barta, Cifrák, Takács, Győri, Pataki.

GySC tartalékos csapata könnyü ellenfél volt a jó szentandrási csapatnak. Egyénileg Fekete, Szántó és Barta nyujtott elfogadható játékot. A biró erősen nyomta a gyomai csapatot.

GyTK — M. MÁV. 1—1 (1—1). Gyoma, vezette: Huszár.

GyTK: Kertész — Csikós, Vatai — Nádudvari, Weigert, Barta I. — Olajos, Csalah, Rau, Bolehovszky, Bartik.

GyTK kis szerencsével megszerezhette volna a győzelmet is. Csapó I-et a biró túlszigorúan kiállitotta. GyTK-ból Bartik, Olajos, Csalah és Weigert játszott jól. Huszár bizonytalankodva vezetett.

Sporthirek

Március 21.-iki mérkőzések: Gyoma: GySC — BTE, Kondoroson: KTE — GyTK, Vésztőn: VSE — ETK, Turkevén: TAC — CASS, Békésen: BISE-Hunyadi.

Mult vasárnapi eredmények: BTE-Törekvés 1—0 (1-0), ETK-KTE 2—2 (2-1), CASS — VSE 1-0 (1-0).

GySC megóvta a Hunyadi ellen elvesztett mérkőzést, mert a Hunyadi Meleg Gábor néven a Kunszentmártoni T. E. Pracsoj Károly nevü játékosát szerepeltette.

Főiskolai válogatott - Dlasz-válogatott 1—1, (Március 15-én). A csabai alosztályból csak Sipos (MAFC), Bikfalvi (CSAK) és Zsilinszky (MÁV) kapott helyet a válogatottban.

GySC ifjusága husvét másodnapján nagyszabású táncmulatságot rendez.

DLASz játékosainak baleset elleni biztositását az Anker biztositó intézet nem vállalta el s igy futballistáink ezidőszerint baleset ellen nincsenek biztositva.

Hirek a GySC köréből. Babcsák János, a csabai Előre volt jeles halfjátékosa, aki jelenleg Gyomán, az Urikaszinó vendéglőjének alkalmazottja, a GySC-be kérte átigazolását. A holnapi BTE elleni mérkőzésen fog bemutatkozni a GySC-ben. Valószinüleg szerepelni fog a betegségéből felépült Spitzer Dezső, valamint az ujból tréningbe állt Ugor László is. A kapus posztot, mivel Szrnkányi a játékot nem vállalta, vagy Imre Ferenc, vagy az ujonnan igazolt Lőrincz fogja elfoglalni.

GyTK lelkes drukkerei, mintegy 100 pengős költséggel öltözőt épittetnek a Levente-öltöző és a tenniszpálya közötti részen. Ezenkivül a két egyesület közös költséggel megjavitatta a megrongált deszkakerités is.

SZUPERFOSZFÁT

műtrágya állandóan kapható

Péti só előjegyezhető

a WAGNER FATELEPEN

Uradalmi vetőmagárpa és tavaszbükköny

a Hombárnál

kapható.

Publikáció

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

2 szobás lakóházat keresek megvételre, havi 30 P.-ös részletfizetésre. Cim a kiadóhivatalban. 3—2

Olajos Lajos bornagykereskedőnél az elismert jó tiszavidéki bornak literje 44 fillér. 5 liter vételnél 40 fillér. 3—2

Szabó Lajos értesiti a lakosságot, hogy ács és kőmives iparja van, minden e szakmába vágó munkát elvállal, kéri az n. é. közönség szives pártfogását. Árpád út 15. 3—2

A Gyomai Termelők Szövetkezete vendéglőjében **1 liter zamatos asztali bor 35 fillér** (5 liter vételnél). Főüzletében kiszolgáló lányok felvételnek. Szakmabeliek előnyben. 5—4

Zöld Péter értesiti a közönséget, hogy Kossuth Lajos u. 22 szám alatti lakásán szép gyümölcsfa oltványokal lehet kapni. 3—3

Petőfi-utca 47. számu ház **eladó.** Érdeklődni lehet: Szerető István, korcsmárosnál. 1—1

A Gyomai Fogyasztási és Értékesitő Szövetkezet (VII. kerület 130 szám alatt a körösladányi és dévaványai út találkozásánál) megnyitotta I. sz fiókját, hol füszer, vas és vegyesáruk közismert jó szövetkezeti minőségben igen olcsó áron, valamint dohánynemüek kaphatók. 2—1

Eladó földek: kétszer egyfertály keselyősi szántó, 2 hold örökös nyilas, a Varjason; 20, 14 és 5 hold, — Görgálláson 38 hold kedvező fizetési feltételek mellett.

Eladó házak: Horthy Miklós uton egy 4 szobás uri lakás és egy 3 szobás családi ház. Berényi uton egy 2 szobás lakóház és az Álmos utcában egy kisebb családi ház.

Bővebb felvilágositást ad: Izsó Balász Ingatlanforgalmi Irodája Gyoma, Horthy Miklós ut.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft

fajborpincészete

Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma

Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 13. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 március 27.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASAGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280
Lapzárta csütörtök este 6 óra
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Husvét győzedelme!

Egész keresztyén hitünknek és életünknek központi ünnepe a nagypéntek és a husvét.

Nemcsak azért, mert időben is a központi helyet foglalja el karácsony és pünkösd között, hanem főleg azért, mert a két ünnep az egész keresztyén hitnek és életnek a tengelye, mely nélkül reménye vesztett lenne az élet és győzelemre való szárnyalás nélküli lenne a hit!

A golgothai kereszt és a feltört sziklasir együtt tesz bennünket diadalmasokká enyészet, mulandóság és halál felett, hogy mint örökéletre megváltott sereg zengjük az éneket:

„Nincs már szivem félelmére...."

A golgothai kereszt azt jelenti, hogy nekünk olyan főpapunk van, ki hulló vérének szent áldozásával tett eleget a mi büneinkért, — a feltört sziklasir pedig azt jelenti, hogy nekünk olyan királyunk van, kinek serege elválasztatott a halál felett való diadalra, — a kettőt átöleli az édesatyai kegyelem, mely azt hirdeti: jöjjetek s birjátok a dicsőség országát, amely elkészittetett a ti számotokra!

Nagypéntek a husvét szántóföldje, hol vérrel, verejtékkel, könnyel vettetik el koporsó földébe az életnek magja, — husvét pedig nagypéntek koronája és megdicsőülése, hol előtör az életnek földbevetett magja, hogy zöldelő reménység, arany kalász, életnek kenyere legyen, — nagypéntek nélkül nincsen husvét és husvét nélkül nincsen nagypéntek — ezért is igy lesz e két ünnep központi, leghatalmasabb erőt sugárzó ünnepe, tengelye egész keresztyén hitünknek és életünknek!

Felséges symbolum is azonban e két ünnep nemcsak hitbeli és nemcsak egyéni, de nemzeti életünkre nézve is.

A nemzet élete is mindig golgothajáráson keresztül vezet a feltámadás husvétja felé! Meg kell próbálnunk a megaláztatást, hogy osztályrészünk legyen a felmagasztaltatás! A nemzet életében is vetni kell könyhullajtással, verejtékkel, vérrel, hogy ujjászülethessünk reménységgel és arathassunk vig örömmel!

Mi volna más Trianon, mint a világ bünének, a gyülölet ördögének, a rablás hatalmának nagypénteki őrjöngő „feszitsd meg"-je, a leghősibb, a legnemesebb és egyik legdicsőbb néppel, a magyarral szemben!

És mi lesz az a nap, mikor Brassó, Kolozsvár, Kassa, Pozsony, Szabadka tájaira odaül a magyarság Géniusától homlokon csókolt fehérruhás angyal hirdetni az igazságot, hogy: az a magyarság, melyet ti keresztre feszitettetek ime feltámadott és ezeréves határai között él dicsőségben, — mi lenne más e nap, mint az isteni örök igazságnak sugárzó husvéti ünnepe!

Eljön ez ünnep oly bizonyosan, mint ahogy kétszer kettő négy, mint ahogy tél után eljön a tavasz, mint ahogy vetés után jön el az aratás, mint ahogy nagypéntek után elkövetkezik a husvét!

Husvét üzenete ez: feltámadás és élet népe vagy te keresztyénség!

A magyar husvét üzenete pedig ez: feltámadás és dicsőség népe vagy te óh magyar!

Gyula 1937 husvét.

Harsányi Pál
esperes.

A miniszterelnök Kalmár Imre községi birót nevezte ki a NEP endrődi szervezetének elnökévé

Dr. Sorbán Jenőt és dr. Tüköry József földbirtokost diszelnökké választották

Az endrődi Nep. helyi szervezete március 21-én választmányi gyülést tartott, amelyen a választmányi tagok teljes számban megjelentek. Klinghammer László községi titkár üdvözölte a megjelent tagokat és a gyülést megnyitotta, majd bejelentette, hogy a párt helyi elnöke Timár Imre földbirtokos lemondott. Bucsulevelének felolvasása után bejelentette, hogy a főispán előterjesztésére a Vezér Kalmár Imre községi birót nevezte ki a helyi szervezet elnökévé, mig a társelnökül a főispán Kovács Libor és Ugrin Sándor gazdákat kérte fel. Községi titkár a párt nevében üdvözölte Kalmár Imre elnököt és a két alelnököt. Arra kérte őket, hogy minden erejükkel, tudásukkal hassanak oda, hogy a nemzeti összefogás eszméjét községünkben is diadalra juttassák és vállvetett munkával dolgozzanak a magyar feltámadásért. Kalmár Imre elnök és Kovács Libor társelnök kérték a választmányt, hogy együtt munkálkodva, közös erővel, közös akarattal dolgozzanak a szebb magyar jövőért. Vaszkó Pál gazdálkodó, Dinya Vilmos ipartestületi jegyző biztositották az elnököket a választmány harmonikus munkájáról és arra kérték, hogy a reájuk bizott feladatokat pontosan és lelkiismeretesen teljesitsék. Klinghammer László községi titkár felolvasta a március 13-án a vármegyei elnök által összehivott értekezlet beszámolóját, melyet a választmány nagy érdeklődéssel hallgatott végig. Ismertette a kormány telepitési programját és teljesitett munkáját, amit a választmány nagy örömmel vett tudomásul. Értesitette a gazdákat, hogy Mecsér András képviselő közbenjárására a lovak vásárlásával a Hangya szövetkezetek bizattak meg, igy tehát a kupecek, kereskedők ki vannak zárva és a gazdák a lovaikat jobban tudják értékesiteni. Ezek örvendetes tudomásul vétele után következett a megüresedett tisztségek betöltése.

I. Kerületi alelnöknek Kovács Ferenc ipartestületi elnököt, ügyvezető alelnöknek: Vaszkó Pál gazdálkodót, ügyvezető titkárnak Knap Endre villanyszerelőt választották meg nagy lelkesedéssel. Az első kerületben más változás nem történt.

A II. körzetben Szabó Gyula kereskedőt körzeti titkárrá, mig a III. körzetben Szabó Mátyás gazdálkodót egyhangulag társelnökül választották. A többi körzetekben változás nem történt.

Klinghammer László községi titkár inditványozta, hogy a miniszterelnököt üdvözölje a választmány, amely örömmel hozzájárult az inditványhoz és az alábbi üdvözlő levelet küldte.

Nagyméltóságu Miniszterelnök Ur!
Kegyelmes Urunk!

A Nemzeti Egység Párt endrődi szervezete folyó hó 21-én tartott választmányi gyülésen melegen ünnepelte és mély tisztelettel üdvözli Nagyméltóságodat és kormányát abból az alkalomból, hogy a reformtörvényeket, melyek a gazda, munkás, iparos és kereskedő-társadalom helyzetének a javitását

célozzák, gyors tempóban igyekeznek keresztülvinni. Hálás köszönetet mond a választmány Nagyméltóságodnak a szélsőségek ellen inditott küzdelemért és e küzdelem továbbfolytatására a jó Isten áldását kérjük.

Dinya Vilmos választmányi tag inditványára hálás köszönetet szavaztak még a főispánnak a jóindulatu támogatásért, gondoskodásáért, amelyben a községet ismételten részesitette. A választmány járásunk érdemes főszolgabiráját, dr. Sorbán Jenőt a község érdekében kifejtett értékes munkásságának elismeréséül a helyi szervezet diszelnökévé, továbbá dr. Tüköry József földbirtokost a helyi szervezet érdekében kifejtett hathatós munkájának az elismeréséül szintén diszelnökül választotta meg.

Dinya Vilmos inditványozta, hogy Timár Imre érdemeit jegyzőkönyvben örökitsék meg és a jegyzőkönyvi kivonatot küldjék meg a részére. A választmány az inditványt elfogadta, majd elhatározták, hogy a legközelebbi gyülést április 4-én tartják meg.

A Gyomai Ujság nyomdájában egy 15—16 éves leány felvétetik

Ausztria iparos kataszter készit. Az osztrák kereskedelmi miniszter uj ipari kataszter felállitását határozta el. A kataszter fel fogja ölelni az ipar minden ágazatát és teljesen uj alapokra fekteti az ipari közigazgatás kérdéseit.

Hódító utjára indult a „Gyomai Hombár-csirke"

December 29-én érkeztek meg az első napos-csibék Gyomára a Hombár szövetkezet által megszervezett csirkenevelési akcióban. Azóta sűrü egymásutánban érkeztek a jellegzetes dobozok, amelyekben ötven-ötven egynapos csibe érkezett a Hombár szövetkezetbe, ahonnan az egyes tenyésztők elvitték azokat.

A tenyésztés serényen folyt. A tenyésztők minden kedden este szorgalmasan összejöttek a Hombárban. Nemes versengés folyt, hogy kinek a csirkéi fejlődnek jobban. S ahogyan a csirkék nőttek, abban az arányban nőttek az értékesités gondjai is. Egy olyan áruról volt szó, amelyet sem a kereskedők, sem a fogyasztók nem ismertek még, hiszen az igy nevelt csirke a mult években alig egypár száz volt, most pedig egyszerre ezreket kellett értékesiteni.

Sok utánjárás és sok tárgyalás után március 16-án történt az első értékesités. Szorongó várakozással leste az összetartó tenyésztők csoportja az átvételt. A kereskedő kiméletlen válogatást vitt véghez, Volt miben válogatnia! Az előhozott csirkékből csak egy részt talált megfelelőnek. És mégis elégedettek voltak azok, akikét átvette, mert hiszen mindenki attól félt, hogy az ekkor átlag elért kilogramonkénti 235 filléres árat később már nem adja meg a kereskedő. Talán olyanok is voltak, akik attól is féltek, hogy egyáltalán nem akad vevő ezekre a csivkékre.

További tárgyalások után március 22-én a békéscsabai Schneider cég 1411 darabot vitt el az autóján Kiskunhalasra. Másnap, 23-án a Budapest Székesfőváros Községi Élelmiszerárusitó Üzeme autóján vittek el 743 darabot Budapestre. Még Gyomán volt a fővárosi autó, amikor a Schneider cég telefonon érdeklődött, hogy az ünnepek utáni kedden kaphatna-e ujabb 2000—2500 darab csirkét, az eddigi kilogramonkénti 230 filléres áron.

„Gyomai Hombár-csirke" néven hozzák ezeket a csirkéket fosgalomba.

Községünk gazdasági életéből egy új márka indult el, hogy ismeretté tegye azoknak a lakostársainknak a szorgalmát és vállalkozását, akik tudással és szorgalommal, valamint a szövetkezésben rejlő erő felismerésében és kihasználásában községünknek becsületes hirnevet, önmaguknak meg hasznot szereznek.

Husvéti locsolás

Amióta az ember maga alkotta törvények közé bástyázta a szabadságát, mindig talált kibuvót, hogy semmiféle korlátot nem türő érzelmeit legitim uton megmutathassa. Szokásnak, vagy szokásjognak nevezik ezt az utat és ide tartozik a husvéti locsolás is. Azok a fiatal emberek, akik különben rejtegetni kénytelenek egyik vagy másik leány iránt érzett szerelmüket, husvéthétfőn bátran beállithatnak az „imádott" házához és az egész világ fülehallatára megvalhatják, hogy kedvükre való a leány. Ma már ez a vallomás inkább csak jelképes, de régebben — félig komolyan, félig tréfásan — szóval is tudtul adták. A gyomai legény rendszerint ezzel a rigmussal állitott be — locsolni:

Szépen kérem az apját,
de még szebben az anyját:
Adja ide a leányát...

Itt egy pillanatra elhallgatott, hogy nagyobb nyomatékot adjon a rejtett gondolatnak. De nem, feleségnek nem kérheti. Még fiatal, nem önálló, talán nem is adnák, meg ő sem gondolja egészen komolyan. Csak kacérkodni akart a gongolattal, csak sejtetni akarta, hogy ő meg a leány közel állanak egymáshoz, szeretik egymást. Burkoltan is nagy boldogság az ilyesmit megvallani, de tovább még nem akar menni, maradjon egyelőre csak játék a dolog és ezért igy folytatta:

RIMES PANOPTIKUM

Most, hogy a Hombárra végre át lett irva
Az ingatlan, melyért nem sok könny lett sirva,
Megköszönni, hogy ezt lehetővé tette,
S hogy az igaz ügynek ő állott mellette.
Hogy lőn mi a tervbe rációt is öntsön:
Félszázezer pengő kamatmentes kölcsön.
Betöltvén ezáltal a szervezők vágyát
S puhára vetve meg a vállalat ágyát, —
Mert igy kivánja ezt az udvariasság
A nagytekintetü fő-igazgatóság
Amelynél a tempó nem rák és nem csiga
Wagner szerkesztő úr, G. Nagy és Papp Zsiga,
Kik a kölcsön után futkostak eleget,
S szenvedtek egyszerre hideget-meleget —
Darányi Kálmántól kihallgatást kértek,
S - szerdán volt egy hete - Budapestre tértek.

Itt ejtették aztán sok mindennek sorát:
Lemosták magukról az éji ut porát
Tekerték magukat langyos lepedőbe
A kamilla-szagú gőzös feredőbe
Hol kora hajnalban mindent kihasználtak
Medencében ültek, zuhany alá álltak,
G. Nagy úr rá is ült, de rögtön felállott,
Amint a vizsugár elevenbe vágott...
Majd az igy megtisztult, felfrissitett testtel
Ismerkedni kissé a zeg-zugos Pesttel

Lábukat serényen hónuk alá kapták
S magukat egy hosszú sétautnak adták.
Előbb, hogy G Nagynak csiklandják a vérit
A szép Rombach utcán korzózának végig
Amihez őkelme jó képet nem vágott
'ez ennyi szakállt, pajeszt eddig még nem látott.
S mig kihallgatásuk idejére vártak
Utakon, tereken össze vissza jártak.
Nézték a népeknek áradatát, sodrát,
Dicső nagyjainknak ércbeöntött szobrát
Egy-egy utca előtt tétován megálltak —
— kiről nevezték el? — ezen spekuláltak.
Megnézték az Oti felhőkarcolóját
Párisit és Corvint, Fenyvest meg a Gólyát.
A Divatcsarnokot a Rákóczi uton
A tantusz-perselyt a villamos vasuton.
S mi nem nélkülözött most komoly alapot
Szivből szidták a sok torzszülött kalapot
Mit nőink viselnek bomlott agyuk bubján.
Alatta járkálván ki ki az ő utján.
Nézték a bokákat, a harisnyák selymét,
Hervatag arcoskák szőrbejátszó pelyhét,
Csinos szoknyácskákat, kackiás kabátot,
Ám e nézdegélés senkinek sem ártott,
Meg is állapitók — hosszú lógó orral, —
Hogy e „semlegesség" együtt jár a korral...

S mert a pesti nőkre — denique — fütyültek
Rezignált mosollyal villamosra ültek.

S mert a felszállásnál izgultak, futkostak
Pár pesti tyukszemet laposra tapostak
S mielőtt a dolog ment volna már vérre,
Kiérkeztek végül a Boráros térre
S ámbár a lábuk már elkopott bokáig
A hid épitését csodálták sokáig
Aztán a zsebükben három átszállóval
— bár ez ellen Papp ur tiltakozott szóval —
Mivelhogy szerinte ez a dolog „balog" —
A vén Duna partján mentek tovább gyalog.
Igaz, hogy aszfalton, nem lucsokba', sárba'—
És hát idejére értek fel a Várba...

De a villamosjegy, hogy kárba ne vesszen
És erre az útra megemlékeztessen,
Papp Zsiga bátyánk ezt üveg alá tette
Ha az árát érte a Beszkárt elvette,
Hátul pakkpapirral jól leragasztotta
S eként berámázva — szögre akasztotta
És e jegy ott csüng most szobájának falán.

* * *

Megbocsájtnak nékem e versért is talán
Nékem, aki bizony mást is elviselnék
Ha egyszer abban a helyzetben lehetnék,
Hogy Pestre csupán csak azért kéne jönnöm
Hogy egy ilyen kölcsönt kelljen megköszönöm.

H. E.

hadd locsoljam a haját.
Olyan legyen az arca,
mint a pünkösdi rózsá...

És már locsolt is. A levegő tele volt virágillattal, a leány visongott, a szülők nevettek. A legény kapott egy pirostojást, esetleg a kapuban egy csókot, ha senki nem látta. Ma sincs az máskép, csak az a kár, hogy a rigmusok valahogy elmaradtak. Sajnos, az a látszata a dolognak, mintha tulságosan respektálnánk a magunk alkotta törvényeket és félnénk igénybe venni a — kibuvót.

Időszerű teendők a gyümölcsösökben

Irta: **Galli János**
vm. gyümölcstermelési intéző.

A jó idők beköszöntével itt az ideje, hogy még a rügyfakadás előtt elvégezzük az olyannyira fontos téli védekezési munkálatokat, különösen nagy gondot forditva a permetezések alapos elvégzésére.

A gyümölcsfák és majdan a gyümölcsöket bántó kártevők ellen legeredményesebben most védekezhetünk, mig a fák nyugalmi állapotban vannak, mikor tehát oly erős permetezőoldatot használhatunk, mely a most a fán, törzs ágakon téli álmukat alvó kártevőket, a fa bántalma nélkül, elpusztitják. Ha ezeket a kártevőket most nyugalmi állapotukban pusztitom el, ugy tavasszal és nyáron sokkal kevesebb lesz a teendő. De meg nyáron a fa lombos állapotában az alapos permetezés is sokkal nehezebb, mint most. Ezek a nyári permetezések csak kiegészitői a téli permetezéseknek. Ha télen kellően nem védekeztünk, nyári sem lesz oly eredményes.

A permetezések előtt azonban a fákat meg kell tisztogatni a lehámló kéreg részektől és az ágakat beboritó mohoktól-zuzmóktól. Ezek kitünő buvó helyet nyujtanak télre az áttelelő rovaroknak a fagy ellen. A zuzmok-mohok elfogva a kéregtől a napsugarat-meleget-levegőt, de meg állandóan nedvességet sziva magukba, az ágat és a fát pusztitják el. Mohos-zuzmos fa mindig csenevész, pusztulásra itélt marad.

Kéregkaparóval drót, vagy gyökér kefével kell a törzset, vastagabb ágakat megtisztogatni-lekaparni-ledörzsölni.

A koronából pedig el kell távolitani a beteg-vértetves-száraz, de az egymást keresztező befelé növő ágakat is.

Ha sürű a korona, akkor azt kiritkitjuk, mert csak a ritkaszellős koronáju fa, melynek a belső korona részeibe is be tud hatolni a nap-levegő, fog és tud egészséges-szép gyümölcsöt teremni.

A ritkitás lényege az, hogy inkább egy vastag ágat vágjunk ki, mint sok aprót! De soha csonkot ne hagyjunk!

A különböző sebeket éles késsel utánna vágjuk és sebkátránnyal bekenjük a jobb és gyorsabb beforradás miatt.

Csak az igy megtisztogatott fákat permetezzük meg, mert csak igy érünk el kielégitő eredményt. Permetezőanyagul vagy mészkénlevet (még téli higitásban) vagy karbolineumos szereket (Novobolin Enda Neodentrin) használjuk.

Ha kaliforniai pajzstetüvel fertőzöttek a fáink, akkor jobb a karbolineum, bár drága szer. De ezzel az őszibarack-mandula-kajszibarack fákat megpermetezni nem ajánlatos.

Ha nincs pajzstetü, ugy jó és olcsó a mészkénlé.

Abban az esetben, ha karbolineummal permeteztünk, ugy még ezenkivül 2%-os bordói lével (rézgálic) is kell permetezni pár nap különbséggel. Mert a karbolineum csak a rovarkártevőket öli meg, de a gombabetegségeket (Monilia-varasodás stb.) nem, ezeket a gálic pusztitja.

A permetezéseknek locsolónak kell lenni, azaz a fákat alaposan, lemosásszerüen permetezzük be, ugy hogy a korona minden része, a legvékonyabb ágacska is kapjon, ázzon meg a létől.

Ingyenes szaktanácsot (válaszbélyeg) ad a vm. gyümölcstermelési Intéző (Gyula-Vármegyeház) és a helyi Gyümölcstermelők Egyesülete,

Márki alispán és a földmivelési miniszterium, valamint a Külkereskedelmi Hivatal kiküldötteinek látogatása a Hombárban

Előkelő vendégei voltak március 25-én a Hombár szövetkezetnek. A vármegye minden szépért és jóért lelkesedő alispánja: vitéz dr. Márky Barna alispán, valamint vitéz Ottó Ernő gazdasági felügyelő, mint a földmivelésügyi miniszterium kiküldöttje, dr. Koós Tibor és Predmerszky Dezső felügyelő, mint a Külkereskedelmi Hivatal kiküldöttei látogattak el a Hombár Szövetkezetbe, hogy annak müködéséről a helyszinen szerezzenek tapasztalatot.

Vitéz dr. Márky Barna alispán a 10 órás gyorssal érkezett Gyomára. Az állomáson a Hombár Szövetkezet igazgatósága várta, majd bekalauzolta a szövetkezet telepére, ahol Papp Zsigmond elnök üdvözölte, egyuttal tájékoztatta az alispánt azokról az okokról, amelyek a szövetkezetet életre hivták. Beszédében Papp Zsigmond hangsulyozta, hogy a szövetkezéssel a gazdák az értékesités lehetőségét is a kezükbe akarják venni, azonkivül módot kivánnak nyujtani arra, hogy a diplomás fiatalság a kereskedelmi pályákon is minél szélesebb körü elhelyezkedést találjon. A jövő célkitüzéseiről szólva, rámutatott arra, hogy a szövetkezet igyekszik felkutatni a kereseti lehetőségeket, kiterjeszti a ketreces csirketenyésztést, felkarolja a baromfi és tojás kereskedést és bevezeti az angó anyultenyésztést.

Az alispán a legnagyobb figyelemmel hallgatta Papp Zsigmond fejtegetéseit és kijelentette, hogy a szövetkezet müködése minden várokozását felülmulja.

Utána vitéz dr. Márky Barna alispán megtekintette a szövetkezet telepét. Megnézte a magtárban lévő buzát, amelynek során élénken helyeselte a szövetkezetnek azt a célkitüzését, hógy a gazdáknak a segitségére kiván lenni a bánkuti buza termesztésében. Érdeklődéssel hallgatta, hogy ezt a tervet már az idén valóra akarják váltani, még pedig ugy, hogy a telki uradalomból a cséplés után rögtön a Hombár Szövetkezetbe szállitják a bánkuti buzát, ahol azt megtisztitják, kirostálják, megcsávázzák és igy adják tovább a gazdáknak, akiktől a termést, mint jobb minőségü buzát veszik át és eszerint magasabb árakat is fizetnek érte.

Időközben történt, hogy a földmivelésügyi miniszterium és Külkereskedelmi Hivatal kiküldöttei is megérkeztek, de ők először a ketreces csirketenyésztést tanulmányozták és ennek során Beinschróth József, Bene József és Pfeiffer Márton tenyészetében tettek látogatást. Pfeiffer Márton tenyészetében a levágott baromfi tépését és csomagolását nézték meg, mig a többieknél a ketreces tenyésztés módozatait tanulmányozták. Utóljára a Wagner fakereskedésben lévő tenyészetben voltak, majd átmentek a Hombár Szövetkezetbe, ahol vitéz dr. Márky Barna alispánnal együtt az ott lévő csirketenyészetet nézték meg. A látottak felett ugy az alispán, mint vitéz dr. Ottó Ernő, dr. Koós Tibor és Predmerszky Rezső a legteljesebb elismerésüket fejezték ki és a legnagyobb örömmel hangoztatták, hogy a szövetkezés példát szolgáltat arra: hogyan kell meghóditani a magyarság számára azokat a kereseti területeket is, amelyek kihasználását eddig elhanyagoltuk.

Nagy elismerés ez a Hombár Szövetkezet igazgatóságának amelynek munkáját nemcsak a széles néprétegekben, hanem a legfelsőbb hivatalos körökben is egyre jobban megbecsülik.

Kihágási eljárás indul azok ellen, kik engedély nélkül ipari tanfolyamokat tartanak.

Az utóbbi időben egyre gyakoribbá válnak azok a panaszok, amelyekkel a kőmives-, ács- és kőfaragóipari mestervizsgára készülők keresik meg az iparügyi minisztert s amelyekben előadják, hogy lelkiismeretlen egyének a vizsgára való előkészités cimén sulyos anyagi ellenszolgáltatás fejében részükre oktatást adnak, amely azonban szakszempontból egyáltalán nem megfelelő és nem kielégitő. Az iparügyi miniszter éppen azért most az alispáni hivatalon keresztül utasitotta az elsőfoku ipari hatóságokat, hogy a visszaélők ellen a 33,333—1936. sz. rendelete alapján a kihágási eljárást tegyék folyamatba.

Közölte az iparügyi miniszter, hogy a fenti vizsgákra való előkészitésre vagy ilyen irányu tanfolyamok tartására engedélyt senkinek nem adott.

Hinnünk kell, hogy hitet adhassunk...

Göndös József ünnepi beszéde március 15-én a hősök szobra előtt

Göndös József polgári iskolai felügyelő igazgató március 15-én nagyhatású beszédet mondott a hősök szobra előtt Röviden felvázolta a történelmi évforduló jelentőségét, majd többek között ezeket mondotta:

Amikor a szabadságharcot követő 18 esztendei elnyomatás véget ért, a magyar nemzet ünnepévé avatta március 15-ét. Ezen a napon a mi községünk is lobogódiszt ölt, sűrü tömegben zarándokolunk a 48-as és világháboru hőseinek közös emlékművéhez, lengenek a háromszinü zászlók, lelkes ifju ajkakon csendül fel Petőfi szent esküje, a Himnusz magasztos hangjai szárnyalnak a magasba s a megemlékezés kegyeletes virágai boritják be a hősök emlékszobrát.

Az első, felejthetetlen március óta már annyi évtized mulott el. A hosszu idő alatt, a nemzeti élet nagy változásaival együtt megváltozott e napnak értelme és megünneplése is. Nem külsőleg, óh nem, de gondoljunk csak vissza a világháboru elötti márciusokra. Az ünnepélyes felvonulások s a lelkes szónoklatok hatása alatt akkor is talán még a legsivárabb és legcinikusabb lelket is elöntött egy pillanatra a hazaszeretet szent hulláma és gondolatban meghatódva borult mindenki az édes anyaföldre: de azután... a tömeg szétoszlott, ment mindenki a maga munkája után s a következő márciusig a szó Haza, Petőfi riasztó költeménye, a márciusi ifjak lelkes megmozdulasa ott maradt az iskola falai között és csak a magyar tanulók el nem lankadó lelkesedése őrizte meg szivében e nagy napok jelentőségét.

A szabadságharc gyönyörü története a békeévekben az iskolákon kivül csak kevés magyar embert érdekelt, csak azokat, akik apáiktól örökölt kegyelettel ápolták lelkeikben a felszabadulás alakjainak nagyságát és nagyszerüségét.

De a nemzet nagy többségének lelkében, a mindennapi emberében mintha elhomályosodott volna annak a két szabadságharcnak a képe.

Nem kellett félteniök a hazát, hát nem is gondoltak arra, milyen drága könnyel-vérrel megszentelt nekik ez a drága magyar föld. A nemzet élte a maga munkás életét az 1000 éves határokon belül s azt hitte, elmulott már a megpróbáltatások ideje.

Az ifjuság mintaképe nem Petőfi volt többé, nem lelkesitették Jókai hős regényalakjai. Ennek az alkotó, de mégis bűnös kornak divatos és ünnepelt költői és sajtójának nagy része nem Petőfi és a többi lelkes márciusi ifjak szent tüzének hordozói voltak, hanem az Istent és Hazát megtagadó istentelenség, hazafiatlanság és erkölcstelenség zászlóvivői voltak.

Csak amikor a világháboru első ágyuja beledördült a dermedt csendességbe és szavára nyomban 100.000 magyar férfi hagyta el — talán örökre — a meleg családi tészket —, akkor szállta meg a döbbenet a magyar lelkeket és Kossuth szavaival riadt fel a magyar szív: „Veszélyben a Haza!“ És amikor a világháboru első március 15-ének megünneplésekor 10 ezer magyar honvéd várta Przemysl-ben az éhhalált, akkor már nem közömbös és semmitmondó megemlékezés volt a március 15, hanem forró könyörgés a magyarok Istenéhez: Uram bocsásd meg e nemzet büneit, a mi vétkeinket s tartsd meg ezt a drága földet minékünk!

Akkor még nem tudtuk, hogy szomorubb sors vár reánk, hogy 1919 március 15-én vörös zászlók fognak lengeni a szabadsághősök emlékei előtt s Petőfi nevét merik ajkaikra venni azok, akik a Segesvári mezőre egyetlen kardcsapás nélkül engedték be az oláhokat, mert nem akartak honvédő katonákat látni, akik megvédték volna a határokat és megtartották volna ezt a drága kenyeradó földet minékünk, gyermekeinknek s utódainknak. A szabadságharcban ujjászületett Magyarországnak 1918—1919-ben ásták meg a sirját!

De hisszük, reméljük és valljuk, hogy minden halálból van feltámadás, ha minden magyar akarja.

Kedves magyar Testvéreim! E nagy nemzeti ünnepnapon kiáltok Hozzátok! Itt az ideje, hogy minden magyarnak egyet kell akarnia.

Ma még nincsen együtt egyetlen kézfogásban minden magyar kar, ma még sajnos mindég tart felettünk a széthuzás átka,

de az idők járása egyszer összeparancsolja még a magyar szíveket és kezeket. Amikor már elviselhetetlennek érezzük azt az ölelést, amiben most az ellenség gyürüjében szenvedünk, amikor már könnyezve esszük meg a mindennapi kenyerünket, amikor már nem talál a magyar édesanya betevő falatot ártatlan gyermekének... Összefonódnak még egyszer a magyar karok, össze egyetlen hatalmas láncba, de akkor... az Ur legyen irgalmas azoknak, akik a magyarság ellen vétkeztek!

Egy nemzet nem tagadhatja meg önmagát, a vér nem vállhatik vizzé, él még a 89 éves márciusi lélek, forduljon bárhogy a sors kereke, a mi márciusunk el fog jönni még egyszer. Talán már holnap... talán csak h napután..., de el fog jönni,... ha minden magyar akarja!

17 év óta Csonka Hazánk határain innen és tul bünbánó szivvel áldozunk ujra a 48-as hősök emlékének. A magyar iskola, a nemzeti eszme legerősebb bástyája is beáll az ünneplők soraiba s szerte e csonka hazában az ifju ajkak százezrein csendül fel ma a szent esküvés, a magyar hitvallás: Hiszek Magyarország feltámadásában!

Ez az ifjuság a jövő reménysége s velük a nemzet jövője van gondjainkra bizva. A vele járó kötelességben és felelősségben együtt osztozik, szülő, család, iskola és társadalom. Mindegyik hatása nevel, de a szülő és a haza itt egy! Életet ad mindkettő. A legszentebb legdrágább édesanya, a megcsufolt, meggyalázott és kifosztott Haza reménysége ez a magyar ifjuság, akikkel a mi kezünkbe tette le a jó Isten a magyar jövendőt, akiknek a lelkébe hitet, istenfélelmet, önfeláldozó hazaszerelmet, munkaszeretetet, áldozatkészséget a mi lelkünkből kell adnunk. Hinnünk kell, hogy hitet adhassunk, remélnünk kell, hogy ők se ismerjenek csüggedést, szeretnünk kell egymást, hogy ők is minden magyart testvérüknek érezzenek, hogy a mi gyermekeink közül támadjon fel világitólángként egy uj Petőfi, egy uj Kossuth, egy uj Rákóczi,... hogy egy boldog tavaszi napon a felszabadult és ujra egybeforrt boldog Nagymagyarország megujhodását megünnepelhessük!

Ebben az eljövendő boldog napban reménykedve, a 48-as lelkes ifjak és a szabadsághősök emlékének méltó kegyelettel áldozva, a közös szent magyar cél érdekében dolgozzék együtt minden magyar — ahová a magyar sors állitotta — a Haza uj márciusáért!

Uj iparossegédi munkakönyvek

Az iparügyi miniszter a Kir. Magyar Egyetemi Nyomdának uj munkakönyv készitésére adott engedélyt. A munkakönyv a most használatban lévő munkakönyvnek általában megfelel, az eltérés mindössze annyi, hogy a közölt törvényszövegekben az azóta történt változások fel vannak tüntetve. A munkakönyv ára 40 fillérben van megállapitva, mely összegnél többet a nyomda semmiféle cimen nem számithat fel.

BODRI

Csak egy közönséges kutya volt, ne mosolyogjatok, ha mégis megállok az emlékénél. Vannak még talán, akik kis szorulással a szivükön, néznék a fagyos rögöket, amely alatt kócosra öregedett bundás teteme pihen. Egy egész lezárult élet, ha csak kutyaélet is.

Szemrevaló, nagy darab kuvasz volt Bodri egy kutyaőlttővel ezelőtt. Dísze az udvarnak és öröme csöppnyi fiamnak, aki a dus bundába kapaszkodva, a hátán lovagolt. Együtt voltak hancurozó, boldog gyerekek. Ez a ragyogó korszak hamar végetért. Bodrinak állása volt, éjjeli-nappali szolgálat. Lopva aludt, élte az udvar szük lehetőségei közt kötelességteljesitésben rab életét. Álmodott e tanyai komondor ősei vad rohanásáról, véres macska csatákról — nem tudhatom. Néha beszélt az ő nyelvén, de mi emberek nem értjük meg azt. Fel is hagyott a közlékenységgel: Zárkózott, komor agglegény

Stefánia Buzavirág teája 1937. április 3-án

az Uri Kaszinóban.

lett. Csak nyári éjjeken sirt hosszan, elnyujtva a Holdhoz, aki épp oly magános mint ő.

Az elmult télen Bodri má nyugdijban volt. Egykor fürge lábait nehezen húzta. Nagy szót is hallott, ahogy öreg cselédünk mondta, de még hűségesen vakkantott a szalmából, jelezve, hogy azért ő vigyáz. Most aztán leesett a lábáról. Az öreg Julcsa sirva hordta neki az ebédet, igen protekcios adagokat. Kortársak lehettek, két öregek.

A sintér megoldást egyhanguan leszavaztuk. Most adjuk idegen kézre, mikor egy életen át kihasználtuk. Ettől a bánattól megkiméljük. A család vadász tagjai sem tudták a puskát fogni hüséges és megszokott fejére Ekkor már sokat panaszkodott Bodri és leirhatatlan szomoruság ült megtört szemeiben. Megértő szivvel kötöttem be ezeket a szemeket s pillanat mulva egy csöpp golyó véget vetett öreg életének. Még egy végső farkcsóválás, mintha megelégedését jelézné s nagy bozontos teste, mint kis gyermek, csendesen pihen. Elvégezte amire született. Teste szétporlik, semmivé lesz, de 15 évig élt közöttünk nekünk s ugy érzem nem mosolyogni való, ha jeltelen sirjára ezzel a pár sorral emléket állitok. *W.-né*

A békésmegyei gazdák sikere a mezőgazdasági kiállitáson

Az orosházi gazdák minden bikája elkelt a kiállitáson

A mezőgazdasági kiállitás első napján, szerdán a birálóbizottságok itélete alapján kiosztották a dijnyertes tenyésztők és tulajdonosok között a dijakat. Békésmegye gazdái szép sikerrel szerepelnek a dijnyertesek között.

A dijnyertes lovak tenyésztői között első dijat nyertek: Reck Géza, Geist Gyula, gróf Merán Jánosné.

A szarvasmarhák tenyésztői között nagy dijat kapott a sarkadi béruradalom, első dijat kaptak gróf Almásy Dénes és a sarkadi béruradalom.

A sertések tenyésztői között első dijat nyertek gróf Wenckheim László, gróf Wenckheim Jenő, Geist Gáspár, a csorvási uradalom és a sarkadi béruradalom.

A juhok tenyésztői között első dijat kapott gróf Wenckheim László és gróf Wenckheim József.

Itt emlitjük meg, hogy az orosházi gazdák a Békésvármegyei Szarvasmarhatenyésztők Egyesülete csoportjában 23 tenyészállattal vettek részt a kiállitáson olyan szép eredménnyel, hogy nemcsak értékes dijakat nyertek, hanem a felvitt jószágok mind el is keltek. Fokozza a sikert az is, hogy gazdáink jó árakat értek el, amennyiben minden bika katalógusáron kelt el, vagyis alku nélkül a kiirt áron. A kiállitás holnap, hétfőn zárul.

A szarvasi gazdasági tanintézet öntöző kiállitása Budapesten

A szarvasi m. kir. középfoku gazdasági tanintézet nagyszerü szakbemutatóval vett részt a budapesti Mezőgazdasági Kiállitáson. A Szakoktatási Csarnokban elhelyezett bemutatónak főleg az öntözés kérdésével foglalkozó része érdemelt komoly figyelmet.

Az összes öntözési módokat szemléltető hatalmas, mozgékony, valósággal élő modell volt ez, amit a tanintézet tanári kara és tanulói félévi munkával készitettek. Rendkivül alkalmas módon hivta fel ez a gazdaközönség figyelmét az öntözés kérdésére, szemléltette annak minden gyakorolható modozatát, és népszerüsitette az öntözés nagy jelentőségü gondolatát.

A szarvasi m. kir. középfoku gazdasági tanintézet, a m. kir. földmivelésügyi minisztérium ma még egyetlen középfoku gazdasági szakiskolája uttörő és egyetlen minden gazdasági iskola között a tekintetben is, hogy 500 kat. holdas tangazdaságának több, mint negyedrésze öntözhető. A tanintézet Békés megyei, szarvasi tangazdasága nehéz, kemény, szikes föld, sulyosbitva a magyar Alföld jellegzetes, különösen nyáron száraz időjárásával. Ez vette rá a tanintézet tanári karát arra, hogy mindjárt a megalapitástól kezdve, tiz éve részletesen foglalkozzék az öntözés kérdésével, tehát akkor, amikor az öntözés gondolatával még nagyon kevesen törődtek. Abban, hogy az öntözés szükségessége a köztudatba került, sőt a földmivelésügyi minisztérium megértése folytán a megvalósulás stádiumába lépett, határozottan szerepe van a szarvasi m. kir. középfoku gazdasági tanintézet munkájának.

A tanintézet először csak egy kis 8 holdas bolgár rendszerü kertészeti öntözőtelepet rendezett be, majd kiterjesztette ezt 10 holdas gyümölcsösének öntözésére is. E mellett kezdett foglalkozni a kifejezetten mezőgazdasági öntözéssel, és sikerült e célra kapnia egy másutt be nem vált permetező öntöző felszerelést, és szereznie egy nagy teljesitményü centrifugál szivattyut, amivel traktormeghajtással már nagyobb, mezőgazdasági müvelés alatt álló területen lehetett, persze csak ugy paraszti módon, állandó földmunka nélkül öntözni. Az itt elért eredményeinek köszönhette, hogy az első alföldi öntöző kisérleti telepet a tanintézet bikazugi tangazdaságában 108 kat. holdon — állitották fel. Ez még tavaly megépült és üzembe került, a folyó évre csak a csatornák egy részének bélelése, és egy 17 kat. hold területen rizstelep épitése maradt. E telepen most már teljes tudományos felkészültséggel folyik egyrészt a kutató munka, másrészt a gyakorlati öntözés, hogy annak eredményeit leszürve a létesitendő nagyarányu öntözéseknél fel lehessen használni. Nagyjelentőségü az, hogy ezt az első kisérleti öntöző telepet egy középfoku gazdasági szakiskola tangazdaságában létesitették, mert igy a kikerülő képesitett gazdák nemcsak az eddig szokásos gazdálkodási tudást szerzik meg, hanem az uj irányt képviselő, és igen nagy szaktudást igénylő speciális öntözéses gazdálkodási módnak is mesterei lesznek. Ők lesznek tehát ennek az uj gazdálkodási ágnak első szakemberei.

Egy tucat képeslap Lengyelországból

a GYOMAI UJSÁG olvasóinak küldte: sz. Csorba Tibor.

1.

Lengyelországban soha sem utazhatsz egyedül. A vasuti kocsiban mindig megkaphatod a citromos teát pohárban, a rádiót. A folyósón velcd utazik a rendőr. Valamennyien kedves utitársak.

2.

Minden vasuti állomáson van „peron posta". Vehetsz bélyeget, feladhatod a levelezőlapokat, táviratozhatsz, átveheted a nevedre küldött pénzt, csomagot küldhetsz s le sem kell lépned a vonatról.

3.

Lázasan épittet az állam mindenfele. Utakat kövez, vasutat villamosit, alagutat fur, utcákat rendez, muzeumépületek tömbjeinek rakja le az alapját. Fejlődést és élniakarást hirdet.

4.

Mindenki igyekszik a maga szolgálatába állitani a technika vivmányait s ebben messzemenő támogatásban részesül. Már a szobalányoknak is van külön telefonjuk, főiskolai, egyetemi tanárok a saját repülőgépükön utaznak; az autó a napi élet fontos tényezője, de szeretik a lengyelek a romantikát is és néha konflissal mennek haza. Hadd éljen a sok „doroskás".

5

Itt csészéből isszák a levest és igen szeretik a céklaléből készült „barsot„. Ezt a félig meddig nemzeti eledelt mi nehezen tudjuk megszokni.

6.

Minden lengyel iskolában közös tizórait esznek a gyerekek és tanerők. Egy pohár tej vagy tea, két zsemlye vajjal, felvágottal — nem megvetendő!

7.

Warszawában állandó az eső és a borus ég. Az emberek

mégis kedélyesek, kedvesek, áldozat- és szolgálatkészek. Derüs a lelkük és adakozóan jó a szivük.

8.

Egyesek, közületek, az állam rengeteg összeget áldoz irodalomra, művészetre. Sok dijjal jutalmazzák az érdemes munkásokat. Köztiszteletben áll az alkotómunka és a teremtője.

9.

Egy ország, ahol számon tartanak minden értékes embert. Minden jóérzésü lengyel ismeri hazája élő és holt nagyjait; tudja, hogy a külföldön merre vannak értékes lengyelek. Kitünően szerveznek meg mindent.

10.

Warszawában jobban felfigyelnek a vidéki sajtóra, mint nálunk vidéken a fővárosira. Okos decentralizálás!

11.

A lengyel nem „nagyságos", nem „méltóságos", nem „kegyelmes„ még akkor sem, ha állása erre a cimre jogositja. Ott mindenki „prose pana", „prose pani" — kérem Uram, kérem Hölgyem. A rang mindössze a hangsulyban juthat kifejezésre — de él nélkül.

12.

Pilsudski teste a krakowi Wáwelben nyugszik. A szive a wilnói katonatemetőben pihen, Édesanyja sirjában. Az agyvelejét a Báthori István egyetemen csodálják. A lelke, a szelleme azonban ott él és ott fűt minden lengyel szivében. Halott porában is „parancsol" a decentralizált Államalkotó Marsall!

Pénzhamisitó bandát lepleztek le egy őrhalmi tanyán

Az utóbbi időben az egész környéket elárasztották hamis 5, 2, 1 pengősökkel, 50, 20 és 10 filléresekkel. A gyomai és endrődi hetivásárokon is minduntalan felbukkant egy—egy hamis pénzdarab, melynek forgalombahozóit és gyártóit azonban sokáig nem sikerült leleplezni. A véletlen azután nyomra vezette a dévaványai csendőrséget. Egy kisfiu hamis 10 filléressel akart fizetni az egyik dévaványai üzletben, de a kereskedő észrevette, hogy a pénz hamis és azonnal a csendőrséghez fordult. A kisfiu itt bevallotta, hogy a hamis 10 fillérest Rák Pál őrhalmi géplakatostól kapta. Ezen a nyomon elindulva őrizetbe vették Rák Pált, aki csakhamar bevallotta, hogy a pénzt ő hamisitotta és a hamisításhoz György nevü bátyja és annak felesége is segédkeztek.

Még a mult év novemberében történt, hogy id. Rák György tanyáján dolgoztak Kincses István és Huszár Gergely vésztői traktorkezelők, akik Rák Pált rávették arra, hogy hamisitsanak pénzt. Mikor ez sikerült, a két vésztői ember gipszet, kompoziciót és ólmot keritett és az őrhalmi tanya padlásán megindultak a pénzhamisitási kisérletek. Az olvasztott kompozició- és ólomkeveréket az eredeti pénzekről vett gipszmintákba öntötték és az igy elkészült hamisitványokat benikkelezték. Az első hamisitványok nem sikerültek, mire ujra kezdték a dolgot és addig kisérleteztek, mig aránylag jó hamisitványok kerültek ki a kezeik közül. 150 drb. 50 fillérest csináltak karácsony körül. Ezeket a hamisitványokat Huszár Gergely és Kincses Istvánvették magukhoz és eltávoztak a tanyáról, ahova többé nem is tértek vissza. Ettől kezdve Rák Pál bátyja és annak felesége segitségével egymagában folytatta a hamisitást, amely látszólag jó üzlet volt, mert egy egész sereg hamis 5, 2, 1 pengőst, 50 20 és 10 fillérest eltudott helyezni. Ezekből a hamisitványokból került Gyomára és Endrődre is.

A hamisitványok rajza meglehetősen tökéletes, de az anyaggal már baj van. A 10 filléres kivételével mindegyik hamisitványt meg lehet ismerni a csengéséről, mert kemény tárgyhoz ütve tompa hangot adnak.

A csendőrség egyébként ugy a gipszmintákat, mint a hamisításhoz használt anyagot lefoglalta és a hamisitók ellen az eljárást megindította.

Sorbán főszolgabiró intervenciójára a gyomai pékek 32 fillérre szállitották le a kenyér árát

A Gyomai Ujság multheti számában megirtuk, hogy dr. Sorbán Jenő főszolgabiró akciót inditott a kenyér árának leszállitása érdekében és egyuttal tárgyalásokat kezdett aziránt, hogy a pékek rozsliszt és buzaliszt keverékből állitsanak elő olyan olcsó, de jóminőségü kenyeret, melyet a munkásnép is meg tud fizetni. Az ő intervenciójára most a gyomai pékek 34 fillérről 32 fillérre leszállitották a kenyér árát, amit a főszolgabiró és vele együtt az egész közönség a legnagyobb örömmel fogadott, — a munkáskenyér bevezetéséről azonban lemondott a főszolgabiró, mert kiderült hogy az ilyen kenyér előállitása még drágábba kerülne, mint a szokványos buzakenyér. A helyzet ugyanis az, hogy rozslisztet idegenből kellene Gyomára hozni és a fuvarköltség olyan sok volna, hogy a célt nem lehetne elérni.

Szövetkezeti közgyülés

Szép számu és lelkes közönség részvételével tartotta meg ezévi rendes közgyülését f. hó 21-én vasárnap a Gyomai Termelők Szövetkezete, valamint a Gyomai Fogyasztási és Értékesitő Szövetkezet. A közgyülés iránti érdeklődés évről évre nagyobb, jeléül annak, hogy a község lakossága értékeli a szövetkezetek munkásságát.

A közgyülésen elhangzott igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentésekből kitünt, hogy mindkét szövetkezet az elmult évben is eredményes munkát végzett, amennyiben c. 3000 P-öt kitevő vásárlási visszatérités kiosztása után nyereséggel zárta mérlegét. A közgyülés határozata értelmében ezt a nyereséget nem tartalékolja a szövetkezet, hanem tagjainak 5 százalékos osztalékot fizet.

A tárgysorozatnak legérdekesebb része mindkét szövetkezetnél a szövetkezeti alkalmazottak jövőjének biztositásáról szólt. Az igazgatóság ugyanis, szociális érzületéről tanubizonyságot téve, azt javasolta a közgyülésnek, hogy azoknak az alkalmazottaknak, akik legalább 5 esztendőt töltenek a szövetkezet szolgálatában, a család alapitás megkönnyithetése végett házasságkötésük alkalmával 3 havi fizetésüknek megfelelő összeget, utaljon ki ajándékul. Amennyiben valamelyik alkalmazottnak gyermeke születik, 2 havi fizetést kapjon segélyül. Az alkalmazott betegsége vagy halála esetén 2, illetve 1 hónapi fizetés adassék ki számára. Az igazgatóság felhatalmazást kért a közgyüléstől, hogy az alkalmazottak jóléti alapja javára a jövőben is nagyobb összegeket tartalékolhasson, lehetővé téve azzal néhány esztendő elteltével az alkalmazottak nyugdijintézetének megalapitását.

A közgyülés értékes hozzászólások keretében tárgyalta le a javaslatot, elfogadván azt teljes egészében.

Minden elismerést megérdemel mindkét szövetkezet, alkalmazottairól való ilyen szerető gondoskodásért s az alkalmazottak remélhetőleg azzal fogják ezt a nemes gesztust honorálni, hogy a jövőben még nagyobb igyekezettel és lelkesedéssel szolgálják a szövetkezetet s rajta keresztül a tagok érdekeit.

A szövetkezetek mindegyike most is bizonyságot tett arról, hogy munkásságát kizárólag tagjai, illetve vásárlói szolgálatába állitja és üzleti politikájának főtengelye nem a nagy haszon, hanem fogyasztói szükségleteinek leggazdaságosabb kielégitése mellett, az altruizmus, tagjai és alkalmazottairól való szociális gondoskodás. K.

Mikortól meddig érvényesek a Budapesti Nemzetközi Vásár nagyarányu utazási kedvezményei?

A Budapesti Nemzetközi Vásár utazási igazolványai Magyarországon 50 százalék kedvezményre jogositanak és pedig a Budapestre utazásnál április 20 tól május 10-ig, a visszautazásnál április 30 tól május 20-ig. A szomszédos országok közül: Ausztriában a kedvezmény 25—33 százalék, (érvényes Budapestre április 25-től május 10-ig, vissza április 30-tól május 15-ig), Csehszlovákiában 33 százalék, Romániában 25 százalék, Jugoszláviában 50 %. Ez utóbbi három országban a kedvezmény az odautazásnál április 20-tól május 10-ig, a visszautazásnál április 30-tól május 20-ig érvényes. A vásárigazolványtulajdonosok ezenkivül Olaszországban 30 százalék, Svájcban, Németországban, Belgiumban, Hollandiában, Franciaországban 25 százalék, Angliában, Lengyelországban, Litvániában 33 százalék. Lett-, Eszt- és Finnországban 25 % vasuti kedvezményt élveznek. Ez utóbbi kedvezmények érvénye országonként változóan a vásár nyitása előtt 5—10 nappal kezdődik és a vásár bezárása után 5—10 nappal fejeződik be. A vásárigazolványok néhány napon belül már elárusitásra kerülnek az utazási irodákban, a vásár tb. képviselőinél, valamint a magyar kir. külképviseleti hatóságoknál.

Áprilisban propaganda előadások kezdődnek Gyomán a légoltalmi szervezkedés érdekében

Mint az egész országban. Gyomán is intenziven megindult a légoltalmi szervezkedés. Ennek érdekében már a jövő héten propagandaelőadásokat kezdenek Gyomán. Az előadásokat Azány Gusztáv községi segédjegyző és Ugrin István községi mérnök tartják, akik Budapestek most végezték el a légoltalmi tanfolyamot.

HIREK

Eljegyzés. Molnár Piroskát eljegyezte Kéri István Mezőturról. Minden külön értesités helyett!

Soffőrtanfolyam. Az Állami gépjárómüvezető (soffőr) tanfolyam a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben (Budapest, VIII. József-körut 6.) április 12-én este fél 7 órakor nyilik meg. Beirás és a felvételhez szükséges ürlapok kiadása naponta d. e. 10—12 óra között az igazgatósági irodában.

GySC bál a Kaszinóban. A Gyomai Sport Club március 29-én, husvét másodnapján, este fél 9 órai kezdettel, az Uri Kaszinó termeiben, a Zöldkereszt javára zártkörü táncmulatságot rendez. Belépődij személyenként 1 pengő. A zenét Farkasinszki Imre zenekara szolgáltatja.

A Gyomai Iparos- és Kereskedőifjak Önképzőköre a Holler-szállóban, március 29-én (Husvét másodnapján) este 8 órai kezdettel műkedvelő előadást és zártkörű táncvigalmat rendez, előadásra kerül a „Csipetke„ szinmü 3 felvonásos operett. Belépődij: I-ső hely 1.20, II-ik hely 1 pengő. Jegyek elővételben Haibach Árpádnál (Becher cég) válthatók. A tánczenét Farkasinszki Imre zenekara szolgáltatja.

Amikor a primadonna saját magát hallgatja a rádióból. Honthy Hanna, egy nagysikerü rádiószerepléséről rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádiómüsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolókat, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. Délibáb egy száma 20 fillér.

Klein-vendéglő
ujonnan épitett kerti
kuglipályája
husvétvasárnapján
megnyilik
Pinkapénz — este is —
4 fillér
Állandó társaságok részére kedvezmény!

A nagyvilág hirei

Az ipari munkásság maximális munkaidejének és minimalis munkabérének kérdésével kapcsolatos intézkedések megtétele után az iparügyi miniszter házépitő kölcsönt folyosit az ipari munkásoknak, bevezeti a családi munkabért és a fizetéses szabadságot. — Olaszország és Jugoszlávia öt évre szóló politikai és gazdasági szerződést kötött. A politikai megállapodás: baráti szerződés, megnemtámadási és konzultativ egyezmény. — Birkozásközben Budapesten meghalt Czája János, a világhirü magyar dijbirkozó. — Madrid előtt megállt a nemzeti csapatok offenzivája. A husvéti ünnepekre a két szembenálló fél fegyverszüneti szerződést kötött. — Miklas osztrák köztársasági elnök április első felében látogatást tesz Budapesten.

Olcsó bokorrózsát szállit a legszebb remontans, tea-babarózsa fajtákban, 20 darabot csomagolva, postán utánvéttel 10 pengőért Unghváry József faiskolája Cegléden. Árjegyzék ingyen.

Végzetes tévedések, amelyekből tragédiák keletkeztek. Sir Edward Roy az oxfordi egyetem tanárának rendkivül érdekes kutatásairól közöl mindenkit közelről érintő cikket Tolnai Világlapja, amelyben azt a kérdést világitja meg a tudomány, hngy mi lenne, ha ujra kezdhetnők az életet? Az ösztönök és hajlamok csatájának drámai harcát rajzolja itt meg a tudás az élettel és leperegnek előttünk a tragédiák, amelyek világhirü embereket sujtottak. Tolnai Világlapja uj száma gazdag tartalommal és nagy terjedelemben közöl még számos érdekfeszitő cikket, a legkiválóbb magyar irók novelláit, nagyszerü folytatásos regényt és közel száz pompás képet. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Csemegeszőlő újabb termelési módjáról, az alak- és törpe gyümölcsfák metszéséről, a Szercsika alma ismertetéséről, a március havi teendőkről, a tavaszi gyümölcsfapermetezésekről, a szőlő átoltásáról, a méhek gondozásáról, az angliai gyümölcsexportunkról stb. ir a „Magyar Gyümölcs“ legújabb száma, melyből lapunkra való hivatkozással ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest, IV, Gerlóczy utca 11 szám.

Az őszibarackfák metszését ismerteti a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még a szőlő idei specialis metszéséről, az öntözhető gyümölcsösökről, a legolcsóbb virágpalántákról, a gyümölcsfák tavaszi permetezéséről, a dió vetéséről, a levéltetvek mostani irtásáról stb. A dúsan illusztrált, szines gyümölcsképet is közöl két szaklapból a „Növényvédelem“ kiadóhivatala (Budapest, V. Földmivelésügyi Miniszterium) egy alkalommal lapunkra való hivatkozással dijtalanul küld mutatványszámot.

Énekkar alakult Gyomán. A gyomai urilányoknak egy lelkes csoportja nemes célkitüzéssel gyült össze virágvasárnap délutánján az ipariskolában. Az éneknek és zenének intenzivebb müvelésére énekkar alapitását határozták el s az énekkar 24 müködő taggal nyomban meg is alakult. A kezdet nehézségeivel küzdő és még kiegészitésre szoruló uj alakulat azonban elhatározta, hogy kulturmunkáját mielőbb elkezdi s erre a célra Csernai Géza plébános készséggel és örömmel bocsátotta az énekkar rendelkezésére a rom. kath. elemi iskola egyik termét, miután az ipariskola igazgatósága érthetetlen okból ezirányban nehézségeket támasztott. Az énekpróbák a husvéti ünnepek elteltével, április 1-én Benke Lajos zenetanár vezetés mellett megkezdődnek s hisszük, hogy az a kis mécs, mely ezáltal Gyomán most kigyullad, nem fog elaludni a vidéki közönynek és kishitüségnek első fuvallatára, hanem fennkölt gondolkodásu kulturegyénektől is támogatva, hamarosan lángrakap és fáklyaként fog világilani a magyar kulturéletben!

Követendő példa. Wirth István szegedi müszerész mester beadványt intézett a szegedi ipartestülethez. A beadványban irja, hogy március 15-én, amely a sajtószabadság ünnepe is, nemcsak ünnepléssel, hanem gyakorlati értékü megnyilatkozással is a szegedi sajtó mellé kell állnunk és előfizetők toborzásával, a szegedi lapokban való hirdetéssel kell viszonoznunk azt a támogatást, melyben a szegedi lapok azáltal is részesitik a szegedi iparosokat és kereskedőket, hogy állandóan hirdetik: Szegediek- szegedi iparosnál dolgoztassatok és szegedi kereskedőnél vásároljatok! Ezt követendő példaként állitjuk a gyomai iparosok elé!

HIRDESSEN LAPUNKBAN!

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe március 17-től 24-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek: Tóth Lajosné Nemes Jolánnak leánya, Jolán, ref.

Házasságot kötöttek: Kocsis István és Luczi Erzsébet.

Meghaltak: Oláh Sándor 68 éves, ref. Debreceni Dezső 2 és fél éves, ref.

SZEREZZE MEG
Ön is a lehetőségét annak, hogy ne legyen kedvetlen, kilátástalan az élete, hanem **reménysége** legyen egy **szebb élet és boldogabb jövő iránt!**

Állandó állami felügyelet és ellenőrzés.

VEGYEN
osztálysorsjegyet; önmagának és családjának tesz vele szolgálatot, mert mihelyt sorsjegye van, már meg is szerezte a **jóleső reményt**, hogy 10, 20 25, 35, 40, 45, 50, 55, 70, 100, 300, 400 ezer pengőt is nyerhessen!

MINDENKINEK
és mindenegyes sorsjegynek egyenlő a nyerési esélye. Tehát szerencse fel! A húzások már április 10-én kezdődnek.
A sorsjegyek hivatalos ára:

Nyolcad	Negyed	Fél	Egész
3 1/2 pengő	7 pengő	14 pengő	28 pengő

Az összes sorsjegyek felét kisorsolják, tehát minden második sorsjegy nyer!
Az összes főárusitóknál.

ZÖLDHITELEKET

(váltógyorskölcsönöket) kaphatnak 7% kamatra gazdák, bérlők, földbirtokosok; ugyszintén szerzünk óvadék, kaució céljára **takarékkönyvet** pesti nagybanktól, bizalmi álláshoz, házfelügyelőségekhez, valamint jólfizetett **elhelyezkedéseket** hozunk létre Budapesten, hosszu szerződéssel. **(Választék van!)** Heller Kereskedelmi- és Bankhitel-irodája, törvényszékileg bejegyzett cég. Alapitva 1925-ben. Budapest IX., Dandár-utca 24. (Részletes felvilágositás és tájékoztatók 50 fillér válaszbélyeg ellenében.)

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. március 28 án
Husvét vasárnapján és Husvét hétfőjén fél 7 és fél 9 órakor

Jön! **Jön!**

A magyar filmgyártás koronája!

Az új földesur

Jókai Mór örökbecsü regénye magyar hangosfilmen.

FŐSZEREPLŐK:
Csortos Gyula, Jávor Pál, Somlay Arthur, Egry Mária, Gordon Zita, Rózsahegyi Kálmán
és még több magyar művészünk felléptével.

A legjobban sikerült magyar hangosfilm, amelynek minden része csodaszép, levegőjében és zenéjében a magyarság lelke él. Aki az ünnepek alatt jól akar szórakozni ezt a kedves magyar hangosfilmet nézze meg.

Kék Duna keringő
kiegészitő műsor.

Hangos Magyar Világhiradó!

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztarecepteket megkapja, ha még ma kéri a Dr. OETKER-féle világhirü FÉNYKÉPES RECEPTKÖNYVET, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: Dr. OETKER A. Budapest, VIII. Conti-utca 25.

Eladó: 22 kat. hold póhalmi föld 5000 P. teherrel, 2 fertály keselyösi föld és 1 hatvékás örökös nyilas, 1 nagy 300 holdon felüli haszonbérlet átadó holdankint 70 kg.-ramjával, 14 hold varjasi föld jobb minőségü igen olcsón és 5 hold varjasi, 1100 P.-ért.

32 hold görögállási föld nagy teherrel és két drb. kisebb pocoskert.

Vannak házaim 500 P.-től 50.000 P-ig a város minden részében nyilvántartva, ugy készpénz fizetés mint teher átvételével. Érdeklődők forduljanak Izsó Balázs ingatlan közvetitőhöz.

SPORT

GySC — BTE 1-1 (1-0).

Gyoma, vezette: dr. Magyar.

GySC: Szrnkányi, — Fekete, Szántó, — Mónus, Matlak, Takács, — Barta, Babcsák, Ugor I., Győri, Spitzer.

BTE: Vajda, — Hévizi, Kondor, — Pocsai, Bakos, Szücs, — Csüllög, Perdi, Kocsor, Szöllősi, Szerencsi.

Kitünő sportot hozott a két csapat mult vasárnapi találkozása. Szrnkányi is beszállt s ez nagy önbizalmat öntött az egész csapatba. GySC kezd, orkánszerü szél ellen s már az első percben eredményt ér el. Barta elhúz Hévizi mellett, beadása Spitzerhez kerül, aki védhetetlenül a gólba vágja (1-0). A gólra BTE nagy támadással válaszol. Nyomasztó BTE fölény alakul ki, de Szrnkányi szenzációs formában teszi ártalmatlanná a legveszélyesebb lövéseket is. Utólsó percben Spitzer küld erős lövést, de Vajda jól védi.

Szünet után állandósúl a BTE fölénye és hihetetlen erővel küzd az egyenlitésért. Most mutatják meg a GySC-isták, hogy csak a balszerencse folytán került az együttes a bajnoki lista végére, mert kitünő védőjátékkal, hősies küzdelemben s a remek Szrnkányival az élén az egész csapat szilárd falként állja a félelmetes BTE sorozatos támadásait. A 24. percben csupán 1 percre hagy ki a védelem, de ez elég Szöllősinek, hogy védhetetlen lövéssel megszerezze csapatának az egyenlitést (1-1). Mindvégig erős küzdelemben ér véget a mérkőzés. A közönség boldogan ünnepli a kitünő GySC-t, melynek sikerült e mérkőzésével a már elhidegülő hiveket ujból visszaszerezni. Bravó GySC-isták, ezt jól csináltátok!

A GySC egész együttese dicséretet érdemel a nagyszerű játékért, de mégis ki kell emelnünk Mónus és Szrnkányi remek munkáját.

BTE-ből a védelem, Bakos, Szöllősi és Csüllög játszott kitünően.

Dr. Magyar hibátlanul és mindkét fél teljes megelégedésére vezette a meccset.

KTE—GyTK 3-1 (3-0).

Kondoros, vezette: Kiss.

A GyTK legjobb erőit nélkülözve 6 tartalékkal állt ki a durva kondorosiak ellen és nivóllan mérkőzésen mégis érdemtelenül szenvedett vereséget. Ha csak Olajos szerepelt volna, megforditva is lehetett volna a fenti eredmény. A gólokat Hajdú, Tóth és Bárdony, illetve Vatai lőtték.

Jók: Porcsalmi, Kéri és Heinfarth GyTK, illetve Hajdú és Tóth KTE. A biró sokat tévedett a GyTK rovására.

Sporthirek

GyTK—GYSC. Az érdeklődés homlokterében az őszről elmaradt vasárnapi mérkőzés áll. A hatóság, mivel csak kislétszámú karhatalom áll rendelkezésre, előbb elutasitotta a rendező GyTK-kérvényét, de Csáky főtitkár felvilágositása nyomán utólag mégis engedélyezték a meccset. Közölték egyben azt is, hogy a jövőben Husvét és Pünkösd első napjain mérkőzéseket nem engedélyeznek. GySC mult vasárnapi csapatával áll ki, csupán Babcsák helyén lesz változás. GyTK a következő nagyon erős csapatot fogja harcba küldeni: Porcsalmi, vagy Kertész, — Rozsnyai, Vatai, — Nádudvari, Weigert. Csikós L., — Olajos, Csalah, Hatvani, Barfa K., Bartik J. A sérült Bartik András nem vállalta a játékot Előrelátható eredmény: döntetlen. A meccset Lupták László szentesi futballbiró vezeti.

Mezőberényi „Textil", Mezőberény válogatott csapata nevében Husvét hétfőjére meghivta Gyoma válogatott csapatát, amit Gyoma oly feltételekkel fogadott el, hogy viszont Pünkösd hétfőjén Gyomán lenne revans-mérkőzés. Közelebbi részleteket még nem ismerünk.

Husvét hétfőn a DLASz válogatott a szabadkai SAND ellen játszik.

Mult vasárnapi eredmények: BISE—Hunyadi 1-0, CASS—TAC 3-2, ETK—VSE 1-0.

Mezőberényi TK egyik vezetőségi tagja az elterjedt hirekkel szemben közli lapunkkal, hogy az MTK a futballcsapatát nem fogja feloszlatni és a DLASz-tagsági dijakat ezideig is pontosan fizették. Az ujrafelvétel ügyében éppen e héten tettek lépéseket illetékes helyen.

Péti só előjegyezhető
a Wagner Márton Fiai cég fatelepi irodában

Publikáció

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

2 szobás lakóházat keresek megvételre, havi 30 P.-ös részletfizetésre. Cim a kiadóhivatalban. 3-3

Olajos Lajos bornagykereskedőnél az elismert jó tiszavidéki bornak literje 44 fillér. 5 liter vételnél 40 fillér. 3-3

Szabó Lajos értesiti a lakosságot, hogy ács és kömives iparja van, minden e szakmába vágó munkát elvállal, kéri az n. é. közönség szives pártfogását. Árpád út 15. 3-3

A Gyomai Termelők Szövetkezete vendéglőjében **1 liter zamatos asztali bor 35 fillér** (5 liter vételnél). Főüzletében kiszolgáló lányok felvétetnek. Szakmabeliek előnyben. 5-5

A Gyomai Fogyasztási és Értékesitő Szövetkezet (VII kerület 130 szám alatt a körösladányi és dévaványai út találkozásánál) megnyitotta I. sz fiókját, hol füszer, vas és vegyesáruk közismert jó szövetkezeti minőségben igen olcsó áron, valamint dohánynemüek kaphatók. 2-2

Erdős Miháiyné sz. Faragó Juliannának 2 hold előhalmi paskom földje szabadkézből eladó. Értekezni lehet Erdős Mihály VIII, ker. 150 tanya szám alatt. 1-1

Oláh Ágnes Rákóczi u. 10. szám alatti házánál egy butorozott szoba vagy egy szoba konyha kiadó. 1-1

A helyi állatbizt. Szöv. a lépfene elleni védőoltást ápr. hó 8 án és 9-én végzi éspedig 8-án de. 7 órakor a mázsaháznál a belterületen, a tanyai részen ugyanaznap a szokásos helyeken, délután a bika háznál. 9-én d e. 7 órakor a körösöntúli Domokos András tanyájában. 1-1

Egy eredeti Benz Mercedes két tonnás jókarban levő teherautó eladó Kulcsár és Schwartz, Békéscsaba. 1-1

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 14. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 április 3.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A gazda kálváriája

Egy hét óta annyi gazdanyugtalanság botlott a nehezen kibontakozó tavaszi időjárásba, nem csoda, ha a HOMBÁR-telep gólyafészkére nagypénteken megjelent gólya úgy eltünt, hogy csak egy hét mulva mert visszajönni: bizonyosan amerre azóta járt, olt is csak a búza árával nyugtalanitott gazdákat látott, tehát nem volt szegény gólyának mit tenni, visszarepült és azóta a HOMBÁR-ba jövő és távozó gyomai és endrődi gazdákat figyeli és csodálja, hogy vajon miért olyan nyugtalanok?

Hányan voltak — a kevesek közül, akiknek még van eladó buzájuk, —, akik arra vágyódtak, hogy csak még egyszer 20 pengő legyen a buza ára — és ez az ár olyan zergeugrásokkal következett be, nem csoda, ha a 21 pengős ár csábitotta további kisérletezésbe őket.

Szerdán és csütörtökön 90 fillért esett a buza ára a tőzsdén. Micsoda pánik támadt a buzafronton! Sokan véget vetettek a további spekulációnak és most már nem törődnek a további kilengésekkel: eladták a buzájukat. Legalább nyugodtan alusznak.

Micsoda kegyetlen sors az, hogy a gazda a terményének értékesitése közben ilyen kálváriát kénytelen járni és még akkor akadnak gazdatársai, akik irigylik őt, hiszen nekik már akkor kellett eladni a buzájukat, amikor azért csak 13 pengőt kaptak. Pedig annak a buzának az előállitási költsége nem volt olcsóbb a mostan eladott 20 pengős buzánál.

Ez az a sokak által irigyelt gazda mesterség. *W.*

Husvét vasárnapján megalakult Endrődön a Legény Egyesület

Csernus Mihály apátplébános lelkesítő beszéde az endrődi ifjúsághoz

Ismeretes az a mozgalom, amely országszerte a keresztény nemzeti alapon álló ifjuság megszervezését tüzte ki céljául, egyrészt azért, hogy az ifjuság kulturális és gazdasági érdekeit elősegitse, másrészt pedig azért, hogy az ifjuságot a konstruktiv nemzeti célok elérésének szolgálatába állitsa.

Megirtuk annak idején, hogy a gazdaifjuság megszervezésének meginditása érdekében március 14-én Gyomán és Endrődön jártak az orosházi Gazda Ifjak Egyesületének vezetőségi tagjai. Ezt megelőzően Endrődön már megindult a fiatalság szervezkedése, melynek eredményéhez képest ott megalakult a Legény Egyesület, amely március 28-án husvét vasárnapján tartotta zászlóbontó ünnepségeit. Az ünnepség délelőtt a templomban vette kezdetét, ahol az ifju egyesület zászlójának felszentelése történt. Délután 4 órakor a Katolikus népház mozitermében diszközgyülést tartottak, amelyen dr. Sorbán Jenő főszolgabiró is megjelent. A diszközgyülés első szónoka Csernus Mihály apátplébános volt, aki hazafiasságtól izzó, mélyértelmü lendületes beszédben üdvözölte a közgyülésen megjelenteket és mutatott rá az ifjuság megszervezésének a szükségességére. Az apátplébános beszédében hangoztatta az endrődi ifjuság előtt és felhivta őket arra, hogy zászlójukat soha el ne hagyják, hanem tartsanak ki a keresztény és nemzeti eszme mellett. Utána az egyesület vezetőségi tagjai endrődi gazda ifjak szólaltak fel, ismertetve az egyesület megalakulásának történetét. Majd Ugrin Béla a Katolikus Népszövetség szegedi titkára tartalmas és tapasztalatokban gazdag beszédében hivta fel az endrődi ifjuságot Istennel és Hazával szemben teljesitendő kötelességeikre. Utána dr. Sorbán Jenő főszolgabiró szólalt fel és beszédében különösképpen kihangsulyozta azt, hogy a világot és közelebbről hazánkat ért rettenetes katasztrófáknak oka abban keresendő, hogy az emberekből kihalt az Istenben való hit és az egymás iránti szeretet érzése. A főszolgabiró felhivta az ifjuságot, hogy haladjon azon az egyetlen uton, amelyet számára Krisztus jelölt meg és amely ut a magyar nemzet feltámadásához fog vezetni. Csernus Mihály apátplébános és Cseh Józsefné zászlóanya zárószavai után a bensőséges és lélekemelő ünnepi közgyülés a Himnusz eléneklésével, majd a zászlószögek beverésével ért véget.

Az idei nyáron Békésmegyében is lesz főiskolai munkatábor

A napokban ifjúsági küldöttség kereste fel Gyulán hivatalában dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispánt és kérte, hogy legyen segitségére annak a mozgalomnak, amely a már jól bevált ifjúsági munkatáborok mintájára Békésmegyében is munkatábort kiván felállitani az idei nyár folyamán.

A főispán dr. vitéz Márki Barna alispánnal együtt készséggel támogatja az ifjúság óhaját és ugy határozott, hogy

az első békésmegyei munkatábor helyéül a Gyula városerdő gyermeknyaraltatási telepét jelöli ki.

Ez a terület megfelel a munkatábor céljainak és egyben régóta hiányzó telepet létesitenek a munkában résztvevő egyetemisták és munkások. Tudvalevő ugyanis, hogy a diákmunkatáborokban a létszámnak a felét fizetett napszámosokkal töltik be, mig a diákok csupán élelmet és elszállásolást kapnak.

Cserkészeink műkedvelő előadása

A cserkészcsapat mükedvelő gárdája husvéti előadásával ismét bebizonyitotta, hogy a magyar szivhez vezető út a régi romlatlan magyar levegőjü természetes magyar humorú vigjáték.

Husvét hétfőjén a polg. isk. tornatermében megjelent közönség egy végtelenül bájos, tiszta-humoros, erőlletés nélkül szellemes előadásban gyönyörködött. Kisfaludy K. legszebb, legkiválóbb irodalmi értékü vigjátékát, a Kérők-et hozta szinre a cserkészcsapat.

A műkedvelő-csoport minden tagja lelkes játékával járult hozzá a darab sikeréhez.

Kiváló biztonsággal, sok megérzéssel és nagy rátermettséggel alakitotta Kovács Judit a vigjáték bőbeszédü Margit nénijét. Minden jelenésében igazán megérdemelt nyiltszini tapsot kapott. Adamik Erzsébet Máli szerepében szimpatikus, kedves és tőle megszokott biztonságú volt. Szépen csengő, tiszta hangja, ügyes arcjátéka, kifejező szemjátéka nagyban hozzájárult a darab sikeréhez. Bájos, kedves és eleven jelenség volt a szinpadon Kató Irén a cselszövő Lidi szerepében. Egyik legjobb működvelőnek igérkezik.

A cserkészszereplők egytől-egyig derekas jómunkát végeztek. Sok finomság, ügyes alakitás volt ifj. Molnár Gyula Szélházy bárójában. A nehéz jellemszerepet bámulatos beleéléssel alakitotta. Nagyszerü volt Diószegi Gyula Baltafy kapitány szerepében. Ügyesen játszotta Vincze József Perföldy ügyész szerepét. Jó volt Szilágyi László Károlya is. Imre Antal, Somogyi Sándor és Tóth István valamint Szász Antal lelkes játéka szintén hozzájárult a vigjáték teljes sikeréhez.

Az ötletes, kiváló rendezés Molnár Gyula szinész érdeme, aki ismételten bebizonyitotta, hogy minden támogatást megérdemelne a működvelő előadást rendező gyomai egyesületektől.

Ez a gyönyörü magyar vigjáték, a jól megrendezett, kiváló előadás azonban nagyobb közönséget érdemelt volna

50%-os utazási kedvezményre jogositó igazolvány kapható a főelárusitónál: WAGNER MARTON FIAI cégnél, továbbá Bácsy és Tsa Bankház, Berkovics Adolf, Domokos Albert és ifj. Varga Pálnál.

Megjavul a közlekedés május 22-től

A május 22-től október 3 ig érvényes uj menetrendben lényeges változások lesznek. A megmaradt régi járatokon kivül egy uj járatot állitanak be, amely szerint Gyomáról 8.20 órakor indul Szolnokig egy sebesvonat, onnan Budapestig gyorsvonat jellegü vonat, amely 10.55 órakor érkezik a keleti pályaudvarra. A Budapestről beállitott uj vonat 12.40 órakor indul, Szolnokig sinautó, Szolnoktól személyvonat és 15.24 órakor érkezik Gyomára.

A régi vonatok indulásában Gyomáról az a változás lesz, hogy a gyorsvonat 10 óra helyett 11.59 órakor indul és Budapestre 14.50 órakor érkezik.

A Budapestről induló vonatok régi indulási ideje marad meg.

A dévaványai viszonylatban nem lesz változás.

Virágozzuk ki az utcákat

Dr. Sorbán Jenő főszolgabiró felhivása Gyoma község közönségéhez

Dr. Sorbán Jenő főszolgabiró a község elöljáróságához intézett rendeletében felkérte a község lakosságát, illetve a háztulajdonosokat, hogy a házak előtt a járda és a vizlevezető árok közötti részt ültessék be virágokkal, illetve parkirozzuk. Követendő példákat Honti Antal kereskedő állitotta a közönség elé, aki a Horthy Miklós uton valóságos kis kertet varázsolt a háza elé.

Nem szükséges bővebben magyarázni, hogy esztétikai szempontból milyen emelő hatása volna annak, ha az utcákat mindenütt kivirágoznák. Tegyünk tehát eleget a főszolgabiró felhivásának és létesitsünk apró kis virágoskerteket a házak elé.

Nyilatkozat

Kaptuk és közöljük az alábbi sorokat:

A „Gyomai Ujság" tekintetes Szerkesztőségének

Gyomán.

A Gyomai Ujság 1937. március 13-iki számában „Ujabb vihar, melynek lecsillapultával épitési bizottságot alakitott a képviselőtestület" cikkre a következő észrevételemet teszem meg:

Gyoma község által a Hősökemlék útján készitett 340 cm. széles, 160 cm. mély és 1 méter fenékszélességü kanális épitése miatt, mivel az ezen forgalmas uton túldimonsionált volta miatt úgy a fogatos mint a gyalogforgalmat veszélyezteti, — az uttestet elfoglalja, de meg magát az utcát is csunyává teszi, stb. stb. — panaszbeadványommal fordultam a gyomai járás főszolgabirói hivatalához, kérvén a helyszini szemle kitüzését, — mit a járási fő-

TÁRCA

A gyomai öregtemető

Ugy szeretek bolyongni benned, öregtemető... Járni elhagyatott utaidon, olvasni korhadó fejfákról a mohlepte betüket. Öregtemető..!, a megértés.., az örök békesség csöndes hazája, mennyien vágynak a te csöndes birodalmadba nyugodni... megpihenni örökre... és s mily kevesen vannak azok, kik remegnek tőled.

Kopasz fáidon nótát fütyöl a kora tavaszi szél. A megujhodó természet tavaszt hozó márciusa belopakodott ide, hozzád is, az enyészet csöndes birodalmába. Sirjaidat boritó, zöldelő mezőkön ibolyák ezrei nyilnak, hirdetve az örök életet és örökké megujhodó tavaszt.

Mennyi édes emlék elevenedik fel emlékembe, mikor a te elhagyatott útaidat járom, öregtemető. Emlékembe visszatér a mult, gondtalan gyermekkor, itt tanultam kergetni a tarka szárnyú pillangókat kis gyermek koromban, tebenned öregtemető. A mi gyermek korunkban, amikor lángba állt a félvilág, az ágyuk dörögtek, apáink hulltak-véreztek, mi, gondtalan gvermekek, itt játszottuk a katonásdit, a te zöld füvel benőtt, süppedő sirjaid között.

És jött a szomorú tizennyolc, az öregtemető árkai, sürü bozótjai megteltek eldobált fegyverekkel. Mit értettünk mi gondtalan gyermekek ebből a szomorú időből! Még akkor semmit. A mi örömünk teljes volt. Vállunkra kerültek az eldobált fegyverek és megindultunk masirozva az öregtemető útjain, visszafoglalni a hazát...

Majd jött a tizenkilenc, idegen katonák őriztek benned rablott juhnyájat, idegen nóta hangzott a furulyán... és mi gyermekek bámulva hallgattuk, magyar földön magyar temetőben az idegen nótát.

És te, öregtemető mindezt végig élted, szemtanuja voltál annak a vérzivataros világnak, ami nékünk mégis a mi boldog, gondtalan gyermekkorunkat jelentette. Mi azóta emberekké lettünk, fejünkön már megcsillan imitt-amott egy fehér hajszál, de te még most is az vagy, ami voltál: öregtemető Még most is megvannak a régi süppedő sirok, korhadó fejfák.

Itt van előttem egy, rajta a felirás:

Itt nyugszik.

Deli Mária és fia Kiss Bálint. szül. 1828 jan. 7. 1848—49-ben volt a magyar szabadság harcosa. 1851—1886 ig volt városunknak felejthetetlen rektora. Meghalt életének 69 évében, 1896 november 2-án. Alatta: Béke hamvaitokra, amiglen eljőnek uj életre hivó angyalai, a bölcs teremtőnek.

Hányszor olvastuk mi ezt a felirást gyermekkorunkban kissé távolabb tőle földön fekszik kidőlve egy sirkő, elmosódott felirat alatt olvasom. Egyek az életben, egyek a halálban. Nyugodjanak békében, a földnek gyomrában. Ez a kidőlt siremlék ötvenkét évi boldog házaséletnek az elmulásáról regél. Amott diszes sirhant, Ott. nyugszik a zeneköltő magyar pap. Kálmán Farkas... Talán az ő lelke kisért itt, játszva a kopasz fákon, egy szomorú régi dalt.

Sirhalmon vezeg a napkelet. Csókolja hamvaidat a bus emlékezet — olvasom egy másik siremléken.

A.B.F.R A.-betük vannak felvésve egy másik korhadó fejfára. A boldog feltámadás reménye alatt. Alatta: Nyilas János élt 90 évet megh. 1919.

Rég porhadó testvérünk, a te ifjuságod visszanyulik abba a csodálatos korszakba, amikor elhangzott Petőfi gyujtó szózata, fellobogott a szabadság zászlaja, hogy kivivják vele a magyar szabadságot. És mire megfutodtad életed pályáját, ismét beborult a magyar ég. Szabadság zászlaja porba hullt, ismét rab lett a magyar.

Ide értem kapudhoz öregtemető, odakint csöndesen zajlik az élet és én itthagylak még megyek vissza a zajló életbe. Kruchió Ferenc

szolgabiró ur elrendelt, hol és mikor megállapitást nyertek a panaszbeadványban foglaltak, a Főszolgabiró ur kijelentette, hogy műszaki kérdésről van szó, műszakilag fogja megvizsgállatni az ügyet, mely határozatra vonatkoztak a szerintem hibásan épitett betonáteresztésre és vizlevezetö csatornákra amelyek a műút alatt és mellett épültek.

A képviselőtestületi ülésen Bácsy Elek társ. igazg. főmérnök képviselőtestületi tag ur ama javaslatára, hogy a község vizlevezetése nem igy, hanem egy készitendő terv szerint kell, hogy megoldassék, Pánczél Emil főjegyző urnak ama propositiójával szemben, hogy a község vizlevezetése tervezetét a község mérnöke Ugrin István ur készitse el — azt mondottam, hogy ebbe az igen fontos és költséges munkába, melytől várnánk a vizlevezetés helyes megoldását, vonassék be a mérnök uron kivül más mérnök is mert több szem többet lát.

Az a kifejezés, hogy Ugrin mérnök úrra nem szabad reábizni a munkát, mert ha a Hősök emlékutjának csatornázásánál nem értett hozzá nem ért hozzá most sem — tévesen került a fenti időben megjelent lapba, mert azt nem mondtam.

Amikor kérem a Tekintetes Szerkesztőséget, hogy fentieknek becses lapjában helyt adni sziveskedjék,

vagyok teljes tisztelettel:

heőpapi Pikó Béla
földbirtokos, ny. urad. tiszttartó.

*

A nyilatkozathoz, mint a Pikó Béla ur által emlitett cikk szerzője, a magam részéről annyit kivánok megjegyezni, hogy a kérdéses közgyülésen nem voltam jelen, a beszámolót mások információja alapján irtam. Ha tévedtem is, a tévedés jóhiszemü volt. **Bognár József.**

Februárban 1·9 százalékkal drágult az élet

Gál Benő most kiadott heti létminimum táblázatában megállapitja, hogy az élelmiszer árak már meghaladták a békebeli árakat. Mig 1932. november óta az élelmiszer-index az 1914. évi adatok alatt maradt, február végén már 1.1 százalékkal meghaladta a háborueleji árakat, pedig volt idő, mikor az élelmiszerek ára 1.5 százalékkal maradt a háboru előtti árak alatt. Részben az élelmiszerek, részben a tüzelőanyag árának emelkedése okozta, hogy a munkáscsalád heti szükségletét alkotó létminimum a január végi 61.38-ról 62.34 pengőre emelkedett és februárban az élelmiszereknél átlagban 3.6 százalék, a tüzelésnél 19.2 százalék, az összszükségletnél pedig 1.9 százalékos emelkedés következett be. 1937-ben a család teljes ellátásánál 3.1 százalék, az élelmiszerszükségletnél pedig 7 százalék a drágulás. Az 1914. évi juliussal szemben az élelmiszereknél 1.1 százalék, az összszükségletnél 26.5 százalék a drágulás. 1935. januárjával szemben az élelmiszer-szükségletnél 20.8 százalék. A ruházkodásnál 15.8, a tüzelésnél 11 6 és a család teljes ellátásánál 9.6 százalék a drágulás, mig 100 mai pengő békebeli belső vásárló értéke 79.02 pengő az 1935. évi január végi 86.43 pengővel szemben.

A főispán husvéti nyilatkozata a földgáz és melegvizkutatások jelentőségéről

Vitéz dr. Ricsóy-Uhlarik Béla főispán a husvéti ünnepek alkalmával részletes nyilatkozatot adott Békésvármegye gazdasági és szociális helyzetéről és egyuttal a jövő tennivalóira is kitért.

A főispán többek között hangoztatta, hogy igen nagyjelentőségü

a tavasszal meginduló talajfelvételező munkálat is,

amelynek során részletességgel felfogják dolgozni úgyszólván parcellánként a vármegye talajtani strukturáját. Ezáltal igen részletes térkép nyomán

mindenki megállapithatja, hogy mit és hogyan termelhet a földjén a leggazdaságosabban.

A megyei földgáz- és melegvizkutatásokról ezeket mondta a főispán:

— Gazdasági szempontból nagyjelentőségünek kell tartanom

a földgáz- és melegvizkutatásokat is

amelyek még szintén ezen a tavaszon megtörténnek. Valószinü, hogyha most már 75 százalékos bizonyossággal megállapitott helyeken használható földgáz- és melegvizkutakat találnak.

— Mindezek alapján mondhatom — mondta a főispán — hogy

eredményes jövő elé tekintünk.

Békés vármegye szorgalmas és összetartó lakossága bizonyára átérzi a kormány jóakaratát, amellyel állandóan mellettük van és ezért hiszem, hogy nem lesz hiábavaló a munkásságunk.

Olcsó ruhaanyaggal látják el a vidéki lakosságot

Felhivás a kereskedőkhöz

A magy· kir. iparügyi miniszter a szegényebb sorsu vidéki lakosság megsegitése céljából ez évben is megrendezi az ugynevezett molino-akciót, illetve lehetővé teszi a vidéki lakosság részére szükséges nyers pamut-vászonnak igen alacsony áron való forgalomba hozatalát.

A miniszterrel történt megállapodás értelmében a Magyar Textilgyá·osok Országos Egyesülete a kötelékébe tartozó gyári vállalatok nevében kötelezettséget vállalt az akció során eladásra kerülő 1.200,000 méter vászonnak 53.4 filléres áron a nagykereskedelem rendelkezésére bocsátására. Ebből a mennyiségből 400.000 méter a Hangya, 100,000 méter az Általános fogyasztási szövetkezet, a többi pedig a vidéki nagykereskedelem utján hozandó forgalomba. Budapestre és környékére az akció nem terjed ki.

A nagykereskedők az 53.4 fillérért vett árut 56 fillérért tartoznak a kiskereskedőknek továbbadni, akik viszont 62 filléres áron tartoznak a fogyasztóközönség részére kiszolgálni. Az eladásról a kiskereskedő jegyzéket vezet, feltüntetve a vevő nevét, lakcimét és a vásárolt pamutvászon mennyiségét.

Tilos a fenti áraknál többet követelni, kikötni vagy elfogadni; az akció molinoval árdrágitásra alkalmas módon esetleg láncolatos kereskedéssel üzérkedni a rendes üzleti forgalmat lényegesen meghaladó mértékben felhalmozni, vagy a közellátástól bármilyen más módon elvonni; azokat előzetes miniszteri engedély nélkül áttesteni, kikésziteni (manipulálni) vagy feldolgozott alakban tehát az eredetitől eltérően forgalomba hozni; végül tilos más hasonló, a Magyar Textilgyárosok Országos Egyesülete által nem ellenőrzött minőségü vásznat az akció keretében forgalomba hozni.

Az akció f. évi április 19-től kézdődik és tart addig, mig a feladott megrendelések a gyárak által vállalt mennyiségét elérik. Az akcióban résztvevő gyárak jegyzékét a Magyar Textilgyárosok Országos Egyesülete tartozik az érdekeltekkel közölni.

Felhivjuk tehát a kamaránkhoz tartozó kereskedőket és a kereskedelmi érdekeltségeket, hogy megrendeléseiket minél előbb tegyék meg a nagykereskedőknél, illetőleg a gyárosoknál.

A kiskereskedők lehetőleg a nagykereskedelem utján szerezzék be az akció árut és megrendeléssel csak akkor forduljanak közvetlenül a gyárakhoz, ha azokkal textiláruk beszerzése tekintetében egyébként is rendszeres üzleti összeköttetésben állanak. Ilyen esetekben a gyárak az árut csak nagykereskedői áron szolgáltathatják ki.

ZÖLDHITELEKET

(váltógyorskölcsönöket) kaphatnak 7 % kamatra gazdák, bérlők, földbirtokosok; ugyszintén szerzünk óvadék, kaució céljára **takarékkönyvet** pesti nagybanktól, bizalmi álláshoz, házfelügyelőségekhez, valamint jólfizetett **elhelyezkedéseket** hozunk létre Budapesten, hosszu szerződéssel. **(Választék van!)** Heller Kereskedelmi- és Bankhitel-irodája, törvényszékileg bejegyzett cég. Alapitva 1925-ben. Budapest IX., Dandár-utca 24. (Részletes felvilágositás és tájékoztatók 50 fillér válaszbélyeg ellenében.)

Stefánia Buzavirág teája 1937. április 3-án az Uri Kaszinóban.

Közmüvelődés

Március 13-án este tartotta a gyomai közmüvelődési egyesület ünnepélyes befejező előadását az Alsóvégi Olvasókörben. Gömdös József áll. polg. iskola igazgató megnyitójában megemlékezett arról, hogy az olvasókör a 48-as nevet is viseli s ezért nem véletlen volt az, hogy a március 15-i ünnepi előadást ott rendezte meg. Megemlitette, hogy a 48-as gondolat ma sem időszerütlen, mert az tulajdonképen a magyarság gondolatát örökidőkig ápolni és fejleszteni kivánja. A magyarság jólétét, boldogulását, müvelődését a hazaszeretetben lehet csak elérni. Üdvözölte a kör tagjait s kifejezte azt a kivánságát, hogy a jövőben még nagyobb számban látogassák a közmüvelődési előadásokat, mert a tudásban és ismeretszerzésben sohasem lehet elég a reáforditott idő. Az előadókat mindenkor a jószándék vezeti s egyetlen cél lebeg a szemük előtt: adni magyar testvéreinknek amit és amennyit csak lehet. Ezt a nemes felajánlást és törekvést az érdeklődés megnyilvánulásával le het meghálálni. Népünk jövője attól függ, mennyiben tudunk különbek lenni szomszédainknál.

A megnyitó beszéd után Szilágyi Ilona IV. o. tanuló szavalta el Rákosy Z. Fel a szivekkel cimü költeményét. Majd Fehér István polg isk. tanár méltatta a március 15 jelentőségét, az 1848-49-es márciusi ifjak szerepét a nemzet szabadságának és az ország függetlenségének kivivásában.

Megemlékezett a csonka-ország magyarságának azokról az uj kötelességeiről és feladatairól, melyek elé a trianoni béke állitotta a nemzetet.

Előadását a keresztény és nemzeti politikai elvek követésének várható eredményeivel fejezte be. Az ünnepély bensőségét emelte Szalóki István IV. o. és Köhler Ádám III. o. tanulók mélyérzéssel előadott költeményei.

„Csipetke"

A Gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Önképzőköre husvét ünnepét Török Rezső „Csipetke" cimü 3 felvonásos dalos vidám játékával tette kellemesebbé azoknak, akik a zuhogó eső dacára is megjelentek a Holler szállóban tartott előadáson.

A nemnagy számú, de lelkes közönség mindvégig derüs hangulatban szemlélte a jól megválogatott együttes játékát és sürü tapssal jutalmazta sok szép táncukat és jól sikerült alakitásukat- Különösen a tehetséges Imre Zsiga „Kamathy báró"-ja tetszett nagyon, de nem volt kisebb sikere Bartha Rózsi „Csipetké"-jének sem. Sok tapsot kapott partnerével, Mester Ferivel együtt, aki a „Kende festő" szerepét elevenitette meg a tőle már megszokott formában. Ladnai Klári „Lenke" szerepében bucsuzott a szinpadtól. Mi azonban reméljük, hogy mint mennyaszszony is gyönyörködtetni fogja még szép játékával és kedves énekhangjával azokat, akik őt mindig örömmel látják a szinpadon

Kurtz Böske minden igyekezete mellett is, csak megközelitőleg találta fel magát a „Mama" szép és komoly szerepében. Gyebnár Feri mint „Vilmos" megszemélyesitője derüs perceket szerzett a közönségnek. Szrnkányi János mint „Wagner". Romhányi János mint „Gedet" ugyancsak szép játékukkal illeszkedtek bele az együttesbe. Göller Magda „Mrs Roebuck" szerepében volt kedves jelenség. Az ujonnan beállitott szereplők: Cifrák János, Szántó Imre, Balogh Lajos, Márton Lajos és Kéri Zsiga nyulfarknyi szerepéből is a rátermettség szikráját láttuk megcsillanni. Külön meg kell még emlékezni a Benke Márton „Részegé"-ről, de neki könnyü ő tud játszani.

A rendezésen meglátszik, hogy Igrécz Ede sokáig dolgozott szinészekkel együtt. A zene tanitást, valamint a kiséretet is ő eszközölte a Farkasinszki Gyuszi és Jancsi segédlete mellett. A kisérethez nagyon jól érvényesült a kis és nagydob a Gonda fiuval.

A maga kreálta táncokat Benke Márton tanitotta be. Ezeknek nagyrésze annyira tetszett, hogy 3-szor 4-szer is meg kellett ismételni.

A fáradhatatlan Haibach Árpád most sem pihent: mint sugó dirigálta a darabot.

A vigalmi bizottság és rendezőség mindent elkövetett a siker érdekében és hogy az anyagilag mégsem sikerült oly fényesen, mint erkölcsileg, azt a főpróbai magas belépődijak, a tavaszi pénztelenség és a zuhogó eső okolták. De aki ott volt, az mindenesetre jól mulatott. — ó — n

TAVASZI KÖNNYEZÉS.

Irta: BARTHA ANDRÁS.

Fönn a légben felhő fátylas
Rózsaálmok szállnak,
Vén szivemet hófehérre
Színezi a bánat.
Régi vágyak fakadnak fel
S várnak a tavaszban,
Zenét kezd az esti csillag,
Csak én sirok halkan

Nincsen annyi jussom, hol egy
Kicsi putrit raknék,
Ahol csöndben szomorkodni
A sirig maradnék.
Magyar multam hajrás bűnét
Cipelem leverten,
S bánatokat virágoztat
Az én élet kertem.

Hű, nász-bolyhos kacagások
Fürödnek a fényben.
Szakadt, nyűt rongyok fityegnek
Sok éhes szegényen . . .
Fütlyök nyilnak ki a sikon, —
Mint szent szerenádok,
Fáj, hogy igaz homlokommal
Ifjan elvirágzok

Életemet ólálkodó —
Gyilkos lázak marják.
Megcsókolom árva honunk
Maroknyi magyarját.
Illatzápor szórnak rám az
Imádkozó lombok;
Te szép, zenés esti csillag:
Leszek e én boldog? . . .

Meghivó

Az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár Részvénytársaság, 1937. évi április hó 25-én délután fél 4 órakor, Endrődön. a Katolikus Népház nagytermében tartja.

XLIII. ÉVI

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

melyre a t. részvényeseket ezennel tisztelettel meghivjuk!

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyvvezető és hitelesitők kijelölése.
3. Igazgatóság jelentése a lefolyt 1936. üzletévről.
4. Az 1936. évi mérleg- és eredményszámla előterjesztése a felügyelőbizottság jelentésével, valamint a nyereség iránti javaslattal, továbbá az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.

Endrőd, 1937. február hó 19-én.

Az Igazgatóság!

Gyoma 5 kant, Endrőd 1 bikát vásárolt a kiállitáson

Dr. Thaisz Lajos gazdasági felügyelő kiválasztásában Gyoma község 5 drb. kant vásárolt 1000 peugőért, mely összegből a földmivelésügyi miniszterium 350 pengőt téritett meg, tehát a község csak 650 pengőt fizetett az 5 kanért.

Endrőd község részére a Pajzs Gyula hirneves tenyészetéből vettek egy bikát 1500 P-ért, azonban ebből az összegből 15 százalék engedményt kapott a község, tehát igy 1275 pengőt fizettek a bikáért.

A gyomai kir. jbiróság, mint tkvi hatóság. 107/1937. sz.

Árverési hirdetmény-kivonat

Kir. Kincstár végrehajtatónak Kerekes Sándor végrehajtást szenvedő ellen inditott végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 818 P. 51 f. köztartozás tőkekövetelés és jár. behajtása végett a gyomai kir. járásbiróság területén lévő, Gyoma községben fekvő s a gyomai 5741 sz. betétben A + 1-3. sorsz. 11484/9. hrsz. 5 hold 112 öl, 11484/10. hrsz. 183. öl 11485/5. hrsz. 6. hold 288. öl területü Kerekes Sándor nevén álló, legelő, ut és szántóra 2850 P. kikiáltási árban — elrendelte.

Az árverést 1937. május hó 4. napján d.e. 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá eső ingatlan a kir. Kincstár végrehajtató érdekében 14500 P.-nél alacsonyabb áron eladni nem lehet. A csatlakozottnak kimondott végrehajtatók érdekében a fenti ingatlanok el nem adhatók, mert az ingatlan védett birtokká van nyilvánitva. (5610/1931. M. E. sz. r.)

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42. § ában meghatározott árfolyammal számitott óvadékképes értékpapirosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előlegesen birói letétbe helyezéséről kiállitott letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláirni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb igéretet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapitott bánatpénzt az általa igért ár ugyanannyi százalékáig kiegészitení.

Gyoma, 1937. január hó 14. napján.

Dr. Molnár sk. kir. jbiró.

A kiadmány hiteléül:
Szilágyi dijnok.

HIRDESSEN LAPUNKBAN!

HIREK

Zsófia-major 36. Ez a telefonszáma a Zsófia-majornak ahová most vezeték ki a telefont. A külterületi telefonállomások létesitését nemcsak az illetők egyéni érdekei szerint biráljuk el, hanem tűzvédelmi és közegészségügyi szempontból is örülünk, ha a külterületen minél több telefonállomás létesül.

Április 9 én közgyülést tart a kéviselőtestület. A községi képviselőtestület április 9-én közgyűlést tart, amelyen dr. Sorbán Jenő főszolgabíró elnöklete alatt a lemondás folytán megüresedett egyik községi szülésznői állást töltik be ideiglenesen

Ezer darab egynapos csirke érkezett a Hombár cimére március 24-én 500 darab és március 31-én is 500 dareb.

4090 darab Hombár csirkét adtak el eddig a tenyésztők.

Vasárnap is szabad vetési munkákat végdzni, azonban csak április 4, 11, 18 vasárnapokon.

Szakmaközi értekezlet. Az épitőiparosok és rokonszakmák április 4-én vasárnap d. u. 3 órai kezdettel, Gyomán az ipartestületben értekezletet tartanak. Erre az értekezletre mély tisztelettel, ezuton hivja meg az összes épitőipari és az összes rokonszakmák iparosait és szakmunkásait, valamint a nagyrabecsült érdeklődő közönséget, továbbá az érdekelt szakkereskedelem képviselőit. Az épitőipari szakosztály.

Az orosháziak nagy sikere az országos mezőgazdasági kiállitáson. Az orosházi gazdák rendkivül nagy sikerrel szerepeltek az országos mezőgazdasági kiállitáson. Nemcsak erkölcsi, hanem anyagi szempontból is. Csupán a kiállitott bikákért 44,000 pengőt kaptak az orosházi gazdák.

Még egyszer a kenyérárak. Barok Gyula sütőmester a Gyomai Ujság multheti számában megjelent egyik cikkünkkel kapcsolatban levelet intézett hozzánk amelyben közli velünk, hogy a gyomai sütők a kenyér árát már a hatósági beavatkozás előtt önként leszállitották. Mikor ezt kötelességszerüen közöljük, egyúttal a legnagyobb örömmel állapitjuk meg, hogy a sütőiparosok mindenkor számoltak a fogyasztó közönség fizetőképességével, még akkor is, ha ez esetleg áldozatokkal járt.

A M. Kir. Osztálysorsjáték főárusitói kérik, hogy akik a postán küldött sorsjegyek árát még nem egyenlitették ki, szíveskedjenek a megfelelő összeget azonnal megfizetni, mert a nyereményigény és minden más jog csak ugy biztositható, ha a sorsjegyek ára a hivatalosan megállapitott 30 fillér költségátalánnyal együt a HUZÁS ELŐTT KIEGYENLITTETETT. Ha azonban bármely oknál fogva a sorsjegyeket nem akarják megtartani, küldjék azonnal vissza az illetekes helyre, mert a főárusitóknak kárt okoznak, ha azokat POSTAFORDULTÁVAL nem kapják vissza.

Alakuló közgyűlés. A Vármegyei Gazdaifjak Egyesületének gyomai csoportja vasárnap délelőtt 11 órakor tartja alakuló közgyűlését a községháza nagytermében. A közgyülésre G. Nagy László meghivókat bocsátott ki, de ezuton is arra kéri a gazdaifjakat, hogy lehetőleg minél többen jelenjenk meg, még akkor is, ha tévedésből esetleg nem kaptak volna meghivót. Általános gazda érdek, hogy minden gyomai gazdaifju belépjen ebbe az egyesületbe, amelyhez hasonló alakulatban az orosházi gazdaifjak már tiz éven keresztül dolgoznak és önképzéssel nagyszerü változásokat idéztek elő az orosházi gazdatársadalom életében. Reméljük, hogy a felhivást a gyomai gazdaifjak megszivlelik és sokan ott lesznek a közgyülésen.

Országos vásárok: Április 2, 3 és 4-én Mezőberényben, április 6-án Mezőturon, április 11-én Törökszentmiklóson és 12-én Dévaványán országos kirakodó és állatvásárt tartanak.

Világcsoda a Dunántúlon. Nyolcas ikreknek adott életet egy dunántúli hentesmester felesége. Erről az érdekes és mulatságos csattanóval végződő eseményről közöl érdekes illusztrációval cikket a Tolnai Világlapja új száma, amely gazdag tartalommal és nagy terjedelemben most megjelent. További cikkek: Látható az elektromosság, titokzatos élet a tojásban, az örök fiatalság szélhámossai, a pesti gangszterek rejtélyes élete, az egyiptomi szfinx évezredes titka, stb. A legkiválóbb magyar irók novelláin kivül nagyszerü folytatásos regényt és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Vendégforgalmi Ujság. Harsányi Zsolt neves irónk főszerkesztésében, uj köntösben jelent meg a „Vendégforgalmi Ujság“ és mindenekelőtt az „idegen“ és a „vendég“ forgalmak tartalmát magyarázza meg. Nem vitás az, hogy az idegen, amint belépett az országba; a nyaraló, a gyógyulni, üdülni és szórakozni akaró — amint átlépte a fizetővendéget várók küszöbét — nem idegen többé, hanem magyarul és egyszerüen: vendég. Vajon hasznos munkát végez az a nemzet és az egyes polgárok érdekében, aki elő tudja segiteni a kül-, és belföldi vendégek forgalmát hazánkban? Ilyen munkát eredményesen fejt ki évek óta a Gróf Széchényi Károly irányitása alatt álló Országos Magyar Vendégforgalmi Szövetség (OMVESZ), amelynek budapesti és vidéki irodáit az érdeklődők ezrei keresik fel, hogy gyakorlati utmutatásokat kapjanak a nyaralás, gyógyulás, pihenés és szórakozás kérdésében. A szövetség előkészíti és osztályozza a vendégek fogadására alkalmasnak talált helyeket, a vendégváró gazdák helyiségeit és a környéket; ugy, hogy azok a vendégek technikai és kulturigényeit kielégitsék. Ezekután pedig összehozza a fizetővendéget az alkalmas fizetővendéglátóval mindkettőjük megelégedésére. Tisztán ezzel a gyakorlati kérdéssel foglalkozik nivós és szórakoztató formában a szövetség hivatalos lapja is: a „Vendégforgalmi Ujság“, melynek felelős szerkesztője: lovag dr. Leidl Henrik, ismert képviselője a magyarországi vendégforgalomnak. Egyes ujság szám ára 10 fillér. Évi előfizetés P. 5.— A kiadóhivatal: Budapest II. Hunyadi János ut 1, Kivánatra ingyen küld mutatványszámot!

Remekbe készült képek: fotografiák és rajzok zsúfolt galériájában gyönyörködik a szem, ha a Tükör uj számába néz. A legszebb magyar képes folyóirat az olvasnivaló és a néznivaló művészi összhangjának köszönheti nagy sikerét. Az áprilisi füzetben hoffman Edith a Szépmüvészeti Muzeum igazgatója, a barokk mesteri jellemzését nyujtja, Hankiss János egyetemi tanár a romantikáról fest szines és szellemes képet. Balla Antal a mai Franciaországról értekezik, Bálint György spanyolországi úti emlékeit mondja el, Moravek Endre az óriás őseit mutatja be érdekes ábrák alapján, Zolnai Béla egyetemi tanár a magyar közkönyvtárak problémáival foglalkozik. Két fiatal szellemtörténész, Halász Gábor és Tolnai Gábor a 18. századi magyar irodalomi életet avatott tollal jelenti meg, Dékány András viszont a rádió jövőjébe tekint a televizióról irt cikkében, Bálint Lajos pedig a dramaturg munkájában nyujt bepillantást. Gazdag kritikai rovatok a szinház, a zene, a könyvtermés és a film eseményeiről tájékoztatnak. Kis regényt Komor András, novellát Kóricz Virág és Szentgyörgyi Ferenc irt az áprilisi számban, verset Illyés Gyula, Reichard Piroska és mákos. Szőnyi Isván művészi rajza külön meglepetés a Tükör olvasói számára. A Franklin-Társulat nagyszabásu folyóirata: elmélyedő munka maradandó értékü eredménye, amelyet a férfi-és nőolvasók egyaránt igaz gyönyörüséggel fogadhatnak.

A Gyomai Ujság előfizetői kiadóhivatalunkban különleges feltételekkel rendelhetik meg lapunkkal együtt a Franklin-Társulatnak ezt a nagyszabásu folzóiratát. Kiadóhivatalunk az együttes előfizetésről készségesen nyujt felvilágositást.

Magyar Királyi Osztálysorsjáték.

Páratlan nyerési esélyek.

86 000 sorsjegy. 43.000 nyeremény.

Legnagyobb nyeremény szereucsés esetben

700.000

hétszázezer pengő.

Jutalom és nyeremények késspénzben

400.000	700.000	45.000
300.000	55.000	50.000
100.000	50.000	35.000

stb összesen több mint 9 1/2 millió pengő.

Húzás április 10-én kezdődik!

Az I. osztályú sorsjegyek ára:

Nyolcad 3 1/2 pengő || Fél 14 pengő

Negyed 7 pengő || Egész 28 pengő

az összes hivatalos főárusitóknál!

21/1937. vght. szám.

Árverési-hirdetmény

Dr. Förstner György ügyvéd által képviselt Weiner Géza javára 316 P 71 f. tőke és több követelés járulékai grejéig, amennyiben a követelésre időközben részletfizetés történt, annak beszámitásával, a bpesti központi kir. járásbiróság 1936 évi 222.764 sz. végzésével elrendelt kielégitési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1937 évi február 16-án lefoglalt 3117 P. 50 fillérre becsült ingóságokra a gyomai kir. jbiróság Pk. 221. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak végrehajtást szenvedő pusztáján Nagylaposon leendő megtartására határidőül **1937 évi április hó 6. napjának délelőtt 11 órája tűzetik ki,** amikor a bíróilag lefoglalt birkák, kosok, bárányok s egyéb ingóságokat el fogom adni.

Gyoma, 1937 évi március hó 8-án.

Villányi Nándor
kir. birósági végrehajtó.

A Gyomai Ujság nyomdájában egy 15—16 éves leány felvétetik.

Értesitem a t. közönséget, hogy a HOLLER-vendéglő udvarán az Ipari és Kereskedő Ifjúság által épitett

kuglipálya

e hó 4-én, vasárnap délelőtt megnyilik és az érdeklődő közönség rendelkezésére áll

Karsay Lajos elnök.

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. április 4 én, vasárnap fél 7 és 9 órakor, hétfőn GyOBA napján 7 órakor

ketten 1 jeggyel!

Jön! Jön!

A legszebb dzsungel film.

Tarzán és leánya

(SEQOUIA)

A természet és az állatvilág csodái

FŐSZEREPLŐK:

Jean Parker, Russel Hardie.

A Kalifornia rengetegében és az erdő vadjai életébe visz ez a lélekzet elállitó film, amely semmiféle eddigi expediciós és állatfilmmel nem hasonlitható össze.

A legnagyobb film, amit valaha láttak!

Gyerekek a tilosban

vigjáték.

Hangos Magyar Világhiradó.

Hétfőn: 1 jegyet fizet 2 jegyet kap!

SPORT

GyTK—GySC 4-3 (2-3)

bajnoki, vezette: Lupták.

GyTK: Kertész, — Rozsnyai, Csikós, — Nádudvari, Weigert, Bolehovszky, — Olajos, Csalah, Hatvani, Barta, Bartik J.

GySC: Szrnkányi, — Fekete, Szántó, — Mónus, Matlak, Takács, — Barta, Ugor, Kiss S., Győri, Spitzer.

GySC nagy lendülettel kezd és Barta már a 3. percben szép gólt lő (0-1) 15 p., Barta gyenge lövését Kertész kiejti s a befutó Barta a hálóba nyomja a labdát (0-2). 18. p. Spitzer szélsebeseu lefut s bombalövését Kertész ujból kiejti, a befutó Ugor pedig bekotorja (0-3). A hatalmas iram után lefékez a GySC s a GyTK veszi át az irányitást, 23 p. Szántó kézzel érinti a labdát, 11-es, Barta K. belövi (1-3.) 27 p. Fekete felugorva fejel s a biró tévesen 11-est itél. Ujból Barta lövi, de Szrnkányi ó r i á s i bravurral kivédi. Hatalmas tapsot kap érte. 28 p. Matlak rosszúl adja hátra a kapusnak a labdát, Hatvani a kapusra fut, mindketten elesnek s Hatvani a földön fekve (egyesek szerint kézzel) a hálóba guritja a labdát (2-3). Félidő végéig erős GyTK ostrom.

Szünet után a GyTK óriási lendülettel küzd az egyenlitésért s egészen leszoritja a GySC-t, de a védelem egyenlőre megtudja akadályozni az ujabb gólt. GyTK sok kornert rug, de Szrnkányi pompásan védi kapuját. A biró érezhetően nyomja a GySC-t téves itéleteivel. 36 p. Végre a nagyszerüen küzdő Bartik megunja az eredménytelenséget, áttöri a GySC védelmét s védhetetlen lövéssel egyenlit (3-3). Gól után a GySC is erősit és nagy küzdelem indul a győztes gólért. 38 p. Olajos tacsdobása a tisztán álló Szántóhoz kerül, aki kézzel érinti a labdát, és a biró — tulszigoruan — ujabb 11-est itél és Bartik lövése védhetetlen (4-3). GySC-t a gól teljesen letöri, mig a GyTK lelkesen ostromol, ujabb eredmény azonban nincs.

Győztes csapatban Kertész sokat hibázott, Rozsnyó volt a jobbik hátvéd, a halfsorban Bolehovszky volt a legjobb. A csatársorban Bartik remekelt, de a Csalah—Olajos szárny is szépen dolgozott. Hatvani csalódást keltett, Barta szürkén mozgott.

GySC-ben Szrnkányi kitünő volt, Fekete a régi megbizható hátvéd. Szántó bátor, de kissé könnyelmű. Fedezetek közzül Matlak magaslott ki, jól rombolt és különösen az I. félidőben hasznosan támogatta a csatársort. Mónus és Takács nem érték el a BTE elleni formájukat. A támadósort a réglátott Kiss irányitotta nagy kedvvel, de kevés eredménnyel, Ugor szépen dolgozott. Barta a kapott kevés labdát jól játszotta meg. Győri úgy a támadásban, mint a védekezésben nagyon hasznos volt. A csatársor legveszélyesebb tagja Spitzer volt mindaddig, mig Csikós le nem teritette. Aztán csak statisztált és nem mert közelharcba bocsájtkozni.

Lupták sok hibát követett el a GySC terhére.

Sporthirek

Április 4 i mérkőzések: Gyomán GyTK—TAC, Kondoroson KTE—GySC, Endrődön ETK—M.MÁV, Békésen: BTE—CASS.

GySC-nek a Hunyadi elleni óvását szerdán tárgyalta a csabai egyesbiró és bizonyitás kiegészitést rendelt el. Megkeresi a vásárhelyi egyesbirót. Meleg Gábor (Hunyadi) és Károly (Pracsoj) Lajos Kunszentmártoni T. E. játékosok kihallgatása miatt.

GyTK — GySC legközelebbi bajnoki mérkőzés május 9.-én tesz.

DLASZ-válogatott — Szeged F C. 5-2 (2-0). (Husvét hétfőn). Meccs előtt nagy botrány volt a profik öltözőjében. A játékosok közzül ugyanis Korányi II. Ratfay és Bertók ittasan jelentek meg és tettleg inzultálták a jelenlevő klub-elnököt.

SZUPERFOSZFÁT

műtrágya állandóan kapható

Péti só előjegyezhető

a Wagner Márton Fiai cég fatelepi irodában

Publikáció

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

A helyi állatbizt. Szöv. a lépfene elleni védőoltást ápr. hó 8 án és 9-én végzi éspedig 8-án de. 7 órakor a mázsaháznál a belterületen, a tanyai részen ugyanaznap a szokásos helyeken, délután a bika háznál. 9-én d. e. 7 órakor a körösöntúli Domokos András tanyájában. 1—1

Szilágyi Lajos grót Tisza István u. 100 sz. alatt háza két üzlethelyiséggel, pincével kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Érdeklődni lehet ugyanott. 2—1

Méh viaszt sonkolyt veszek magas áron. Perei László Petőfi u. 46 sz. 3—1

A Gyomai Ipartestület Vezetősége pályázatot hirdet a f. év junius 1-én megüresedő kimérői állásra. Feltételek megtudhatók a hivatalos órák alatt az ipartestületben. Pályázati határidő május 1. 3—1

A Zrinyi utcában levő Sass-féle 2 szobás lakóház május 1-re haszonbérbe kiadó. Bővebb felvilágositás a Kiadóhivatalban.

Eladó: 22 kat. hold póhalmi föld 5000 P. teherrel, 2 fertály keselyősi föld és 1 hatvékás örökös nyilas, 1 nagy 300 holdon felüli haszonbérlet áladó holdankint 70 kg.-ramjával, 14 hold varjasi föld jobb minőségü igen olcsón és 5 hold varjasi, 1100 P.-ért.

32 hold görögállási föld nagy teherrel és két drb. kisebb pocoskert.

Vannak házaim 500 P.-től 50.000 P-ig a város minden részében nyilvántartva, ugy készpénz fizetés mint teher átvételével. Érdeklődök forduljanak Izsó Balázs ingatlan közvetitőhöz.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és n e m savanyuak.

Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 15. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 április 10.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Ivády Béla márciusi levele

Ivády Béla a Nemzeti Egység Pártjának országos elnöke most küldte szét az összes pártszervezetekhez márciusi körlevelét.

A körlevélben örömmel mutat rá arra, hogy a pártszervezetek élete az utóbbi időben erős fejlődésnek indult a nélkül, hogy ez a fejlődés, bárhol, ellentéteket váltott volna ki, ami azt bizonyitja, hogy a szervezetek a józan meggyőződés fegyverével harcolnak a Nemzeti Egység eszméjéért.

A belpolitikai és gazdasági tájékoztatóban megállapitja, hogy a helyzetet általában, a pártok közötti nyugodtabb légkör jellemzi.

— Erre fokozott szükség van most, — irja Ivády Béla a körlevélben — amikor az országgyülés olyan alapvető fontosságu közjogi törvényjavaslatok tárgyalása előtt áll, amelyeknek szenvedélytől mentes, tárgyilagos megvitatása a nemzet jövőjének szempontjából kivánatos. Felelőtlen elemek légbőlkapott hiresztelésekkel igyekeztek a nyugodt politikai atmoszférát megbolygatni, de ezek az erőtlen kisérletek már keletkezésükkor meghiusultak. Az ország lakossága, ugyanis tisztában van azzal, hogy a rendre és nyugalomra nemcsak a nemzet életének békés fejlődése végett van szükség, de külpolitikai szempontból is, mert elsősorban ezzel vivtuk ki az európai államok elismerését és megbecsülését

Örömmel állapitja meg a továbbiakban Ivády, hogy a közhangulat nyugalmának biztositásához a Nemzeti Egység Pártja szervezeteinek öntudatos magatartása is jelentékenyen hozzájárul.

A körlevél azután rátér a gazdasági helyzet ismertetésére és a gazdasági konjunktura jelenségeiből levonható következtetéseknél az óvatosságot ajánlja. Ismerteti a legutóbbi hónapok külkereskedelmi forgalmát, amely a tavalyinál is jelentékenyen kedvezőbb képet mutat. Foglalkozik a mezőgazdasági és ipari munkásság helyzetével és ismerteti azokat a kormányintézkedéseket és terveket, amelyek ezeknek a széles rétegeknek helyzetén kivánnak segiteni.

Részletesen foglalkozik a körlevél a kormány legutóbbi rendeletével, amely a földhöz és házhelyhez jutottak tartozásait rendezi. Népszerü gyakorlati példákkal világitja meg a rendelet intencióit, majd felhivja a szervezeteket, hogy azokat a kisembereket, akiket ez a rendelet érint, eljárásukban szeretettel és gondossággal támogassák.

A női és ifjusági csoportokhoz intézett felhivásban részben ismerteti ezeknek a csoportoknak eddigi közérdekü munkásságát, másfelől rámutat azokra a szociális feladatokra, amelyeket a csoportoknak az összes helyi tényezőkkel teljes egyetértésben kell elvégezniök.

Megalakult a Gyomai Gazda Ifjak Egyesülete

Ismertettük már olvasóinkkal azt a mozgalmat, amelyet az Orosházi Gazda Ifjak Egyesülete inditott meg és amely mozgalomnak célja a vármegyei kisgazda ifjuság megszervezése községi egyesületekbe, majd a helyi egyesületek megerősödése után egy vármegyei csucsszervezetbe való tömöritése.

A vármegyei kisgazdaifjak megszervezésének gondolatát Gyomán lelkesen karolták fel Papp Zsigmond és G. Nagy László földbirtokosok, valamint Wagner Márton és nem kevésbbé dr. Sorbán Jenő főszolgabiró. A Gyomán is megindult mozgalom eredményeként f. hó 4-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a községháza kistanácstermében tartotta alakuló közgyülését a Gyomai Gazda Ifjak Egyesülete, amely közgyülésen a jelen volt kisgazdaifjak egyhangu lelkesedéssel tették magukévá dr. Sorbán Jenő főszolgabiró inditványát és kimondották az egyesület megalakitását.

Az alakuló közgyülésen megválasztották az egyesület tisztikarát, választmányát és számvizsgálóbizottságát is. Az egyesület elnökévé a közgyülés ifj. Eiler Mártont, ügyvezető elnökké ifj. Kovács Gábort — érdemes községi birónk fiát — jegyzővé Mészáros Bertalant, pénztárossá Debreczeni Tibort és ellenőrré Oláh Károlyt választotta meg. A közgyülés a háznagyi, ügyészi és könyvtárosi tisztséget egyelőre nem töltötte be. Választmányi tagok lettek: Csath Imre, Veress Sándor, B. Kiss István, Kiss Dániel, Kruchió István, Izsó Sándor, Erdei Sándor, Kiss Imre, Kató Gábor és Kertész Sándor, mig választmányi póttagokul a közgyülés Erdős Ferenc, Marjai László, Szerető Bálint, Eiler András és Eiler Márton fiatal gazdákat választotta meg. Számvizsgáló bizottság elnökéül Kató Gábort, tagjaiul pedig Erdei Sándor és Kiss Dánielt választották meg. Az alakuló közgyülés a gazdaifjak egyesületének megszervezése körül és általában a gazdaérdekek lelkes támogatása terén szerzett kiváló érdemek elismeréséül az egyesület diszelnökeiül dr. Sorbán Jenő főszolgabiró, G. Nagy László, Papp Zsigmond gazdálkodókat és Kovács Gábor községi birót választotta meg. Az alakuló közgyülés ezen megnyilatkozásáért a diszelnökök nevében Papp Zsigmond fejezte ki köszönetét és hangoztatta, hogy az egyesületet továbbra is szivvel-lélekkel támogatni fogja és a gazdaifjúság nemes célkitűzéseinek mindenkor szószólója lesz. A mindvégig lelkes hangulatban lezajlott közgyülés dr. Sorbán Jenő főszolgabiró buzditó szavaival ért véget.

Nem szükséges részletesebben kifejteni, hogy a gazdaifjak megszervezése milyen különleges fontossággal bir éppen nálunk, ahol a lakosság jóléte és boldogulása a mezőgazdasággal foglalkozó társadalmi réteg jólététől függ. A Gyomai Gazda Ifjak Egyesülete ugyanis az ifju gazdák kulturális szinvonalának emelését tűzte ki elsőrendü céljaként, mert tudatában van annak, hogy a mai óriási gazdasági versengés után csakis akkor állhatja meg a fiatal magyar gazdanemzedék a helyét, ha a mezőgazdálkodás terén nemcsak menynyiségben, hanem különösen minőségben mentől értékesebb termelvényeket képes piacra hozni. Ennek a célnak az elérése pedig csakis akkor lesz lehetséges, ha az ifju gazdák a szükséges elméleti és gyakorlati tudást megszerzik és a tudás fegyverével vértezve mennek neki az életnek. Tudomásunk van arról, hogy a fiatal egyesület máris foglalkozik egy tanulmányut közeljövőben való megszervezésének gondolatával, a tanulmányutak rendezését pedig rendszerré óhajtja kiépiteni, amely ténykedésével nagymértékben fog hozzájárulni a gyomai gazdakultura magasabb szinvonalra való emeléséhez. Bár az egyesület kevés taglétszámmal indult, remélni merjük, hogy a gyomai gazdaifjuság felismerve a nemes célkitűzéseket, nagyszámban fog az egyesületbe tömörülni.

Rendezik a Szabadság-teret

A községi elöljáróság a hét végén megkezdte a Szabadság tér rendezését és salakkal való feltöltését. A főszolgabiró ezzel kapcsolatban ugy rendelkezett, hogy a rendezési és feltöltési munkálatokat legkésőbb április 30-ig be kell fejezni.

Sajnos, a térnek olyannyira szükséges rendezése és feltöltése csak ideiglenesen oldja meg a régen vajudó kérdést, de végleges megoldásra gondolni sem lehetett, mert a kikövezés minimálisan 14.000 pengőbe került volna, ennyi megterhelést pedig a község most nem birna el.

Cserkésztiszti gyűlés Gyomán

A Békésvármegyei Cserkészintézőbizottság tavaszi cserkésztiszti-gyűlését április hó 4-én tartotta Gyomán.

A gyűlés a községháza dísztermében volt, amelyen a Magyar Cserkészszövetséget dr. Major Dezső országos főtitkár, az V. Kerületet Ábrahám Károly kerületi vezetőtiszt képviselte. A vármegye tisztikara és a megyei csapatok vezetői is szép számmal jelentek meg a gyülésen. Járásunk vezetője dr. Sorbán Jenő, községünk vezetői, valamint a cserkészcsapat Szervezőbizottságának mindig megértő tagjai csaknem teljes számmal jelentek meg a gyülésen.

Tarpay Ottó vármegyei ü. v. elnök, az V. Kerület társelnöke nyitotta meg az értekezletet. Üdvözölte a Szövetség és a Kerület kiküldötteit, a járás és a község vezetőit, a Szervezőbizottság tagjait.

Nagy érdeklődés mellett folyt le a cserkészügyekkel kapcsolatos tárgysorozat. Azután dr. Major Dezső országos főtitkár, a Szövetség társelnöke meleg szavakkal köszöntötte a megjelenteket, majd szép és mély cserkészgondolatokat fejtegetett.

A gyűlés után jól sikerült közös ebéd volt a Hangya vendéglőjében.

Délután cserkésztiszti vizsgák voltak. A gyomai csapatból Ugor László sikeres cserkésztiszti-vizsgát, Papp János segédtiszti vizsgát tett.

Az épitő iparosok értekezlete

A gyomai Ipartestület kebelében működő Épitőipari Szakosztály f. hó 4-én, vasárnap délután 3 órakor népes értekezletet tartott, amely értekezleten a rokon iparos szakmák is képviseltették magukat és amelyen megjelentek dr. Sorbán Jenő főszolgabiró és a községi elöljáróság kiküldöttei is.

Az értekezlet egyetlen tárgya a községi közmunkák megindításának kérdése volt. Az értekezletet Kurtz Mihály szakosztályi elnök vezette és annak előadója Beinschróth Márton kőmüvesmester volt. Beinschróth Márton részletesen fejtegette az épitőiparosság nehéz helyzetét és kiemelte azt, hogy amint a többi ipari szakmákban az elmult év jobb termés-eredménye következtében némi fellendülés mégis észlelhető volt, az épitőiparban még mindig teljes a pangás és ez az ipari szakma csak jelentéktelen tatarozási munkálatokból és kerités épitkezésekből tengeti életét. Beinschróth Márton előadó szerint az épitőipari szakma megsegitésének egyetlen módja: a községi közmunkák sürgős megindítása. Szerinte a közmunkák megindításának szükségességét nemcsak az épitőiparosság és épitőipari munkások nehéz helyzete indokolja, hanem a község közönségének általános érdekei is

A mindvégig érdekes és az iparosság részéről nagy tetszéssel fogadott előadás után dr. Sorbán Jenő főszolgabiró szólalt fel. A főszolgabiró kifejtette, hogy az iparosság érdekeit mindenkor szivén viselte és azt melegen fogja támogatni a jövőben is. Mint a multban már többször, most is honorálandónak tartja az épitőiparosság előadójának fejtegetéseiben kifejezésre jutott kivánságát és hangoztatta, hogy a közmunkáknak megindítására valóban szükség van annál is inkább, mert ezek a szükséges beruházások a község lakosságának terheit egyáltalában nem, vagy csak alig növelnék, másrészt pedig a községi tőkepénzek észszerű befektetése annál is inkább célirányos lenne, mert az általános drágulás megindulása következtében tartani lehet attól, hogy a községnek jelenleg készpénzben fekvő tekintélyes tőkéiből a drágulási folyamat következtében már nem lesz lehetséges mindazon szükségletek kielégitése, amelyeknek sürgős kielégitését nemcsak szociális érdekek, de a község közönségének általános érdekei is parancsolóan megkövetelik. Örömét fejezte ki a főszolgabiró a miatt, hogy az értekezleten a községi elöljáróság is képviseltette magát, melyből azt a következtetést vonta le, hogy ezek iránt a kérdések iránt a község hivatalos körei is érdeklődést tanusitanak.

Az értekezlet 4 óra után Kurtz Mihály szakosztályi elnök zárószavaival ért véget.

Erőteljesen folyik Gyoma befásitása

Az alföldfásitási akció során Gyoma község erőteljesen folytatja az utcák, a perifériák és

RIMES PANOPTIKUM

BUDAPEST

E bűnös Bábelről zeng mostan énekem,
Mert noha a szivem Gyoma felé hajlik,
Illő, hogy ennek is szenteljek pár strófát
Ha már az életem falai közt zajlik.
És ha nagy fába is vágom a fejszémet
Persziflálni Pestet mégis megpróbálom,
Rimbe szedve egy két megfigyelésemet,
Mit gyüjtök, miközben az utcáit járom:

Tudj' Isten hogy vagyok, nékem Pest is falu,
Noha tudom róla, hogy már világváros,
Dacára annak, hogy ha eső zuhog,
Az ember itt nem lesz mindjárt nyakig sáros.
S a kerék sem merül tengelyig a sárba,
No meg hogy az autók itt sűrűbben járnak,
És hogy amibe a ménkü belecsaphat,
Esti tizkor itt már minden kaput zárnak.

Disznókat csürhében, tehenet csordában,
Az utcán jártunkban igaz hogy nem látni,
Ámde egy-két példányt — a nagy tolongásban —
Ezekből is lehet, s nem ritkán találni.
Az autótechnika fejlődése folytán
A lovacska viszont fogyóban van ma már,
Amely ténnyel épen szöges ellentétben
Vigan szaporodik, s jól is él a — szamár...

És hát beszélhetnék tovább is e hangon
A nyájas olvasó zengzetes szép nyelvén,
Ha nem tartanék, hogy csorba esik itt a
Tekintélytisztelet féltve őrzött elvén.
Jóltáplált urakról, kiken hétköznap is
Hivalkodóan diszlik a cilinderkalap,
Melynek tán nagysága vágyik feledtetni
Ha alatta az ész nincs egy egész adag . . .

Konstatálnom kell, hogy falusi jellegét
Maga istápolja ez a metropól is,
Bizonysága ennek, hogy minden lakásban
Megtalálható egy kedves kutyaól — is.
A kutyák itt persze nem őrzik a házat,
Hanem a ház őket, s tréfán kivül mondom,
Hogy ha nekem ilyen „kutyasorom" lenne,
A versirásról is levenném a gondom.

Kis kuckóm lágy ölén selyempárnán hálnék,
Óhajom — parancsként — hű gazdáim lesnék,
S lehetnék ideges, goromba, szeszélyes,
Mégis csak mindenben kedvemet keresnék.
S ha sétára mennék — élettani okból —
A „zimmerrein" szóhoz magam ha kötöttem,
Ez aktust diszkréten végigasszisztálva
Kényesorru urnőm állna őrt mögöttem . . .

Persze szerelemben is lehetne részem,
Ha az ellenőrzést nem nagyon rühellném,
S ha e törzskönyvezett kényszer-cicázásban
— horribile dictu — a kedvemet lelném,
Különben élhetnék, mint Marci Hevesen,
Ha kutya lennék egy finomabb helyen,
S megnyugvás is lenne, hogyha a gondoktól
Nem fájna már többé megőszült fejem . . .

Ám jó dolguk nemcsak az ebeknek van itt,
Akiket áldanak a csenevész fák is,
Kiveszik részüket a földi javakból
Ellenlábasaik: a kedves „macskák" is . . .
E kis doromboló pénzéhes jószágok
Ugyancsak fürdenek tejbe' mézbe' vajba'
Hogyha csak a hitves meg nem sejt valamit,
S a macska kedvence nem kerül nagy bajba.

Mert e téren a nők roppantul önzők ám,
S e látási zavart szörnyen számonkérik,
Hogyha férjuramék — rövidlátásukban —
Cirmos cicának a k . . . otlóstyúkot nézik . . .
Azt a piszkot, amit ilyenkor a férj kap,
Tudom nem mossa le róla semmi szappan,
S verheti a fejét dühében a falba,
Hogy miért volt eddig ő csak otthon - kappan...

H. E.

a határ beiásitását. Legutóbb 110.000 drb akáccsemete érkezett, amelyet beiskoláztak és jövőre ebből beiásitják a fatyi legelő szegélyét és gödröket.

A nagymennyiségű akáccsemete beiskolázásával egyidejűleg 40.000 drb akáccsemetét osztott ki a község a lakósság között. Ezek kiültetése most van folyamatban.

A Stefánia „Buzavirág" teaestje

Szépen sikerült a 3 án megtartott jótékonycélú Stefánia estély az Uri Kaszinóban. Előre látható volt úgy az erkölcsi, valamint az anyagi siker is, hiszen Pétermann Józsefné és Dr. Nagy Pál rendezték meg. A nemes cél érdekében — aki csak tehette — megjelent ezen az estén. Természetes, hogy mint mindig, most is a tisztviselők áldoztak legtöbben a jótékonyságnak, bár kivánatos volna, ha mindenki, akit a jó Isten megsegitett anyagival, hogy nem szorul segitségre, gyakorolná a jótékonyságot a nagycsaládos szükölködők érdekében. Szeretnénk már látni, hogy ilyenkor mindenki sorompóba áll, aki csak teheti, hiszen az Isten mindent látó szemén kivül sok hála és köszönet száll fel azok ajkairól, akik ilyenkor támogatásban részesülnek és jóleső nyugalom tölti el azok lelkét, akik hozzájárulhatnak az emberies cselekvésekhez.

Pétermann Józsefné és dr. Nagy Pál fáradságot nem kimélve készitették elő ezt a gyönyörü estélyt. Sok fiatal kéz szorgoskodott a jelképes búzavirágok elkészitésén. Különösen Pajor Ela okl. tanitónőt és a polgári iskola leánynövendékeit kell itt kiemelnünk.

A sokféle jó ennivalót is a Stefánia érdekében dolgozó asszonyok adták össze és az izlésesen felállitott büffében Feiler Ernőné, v. Pajor Gyuláné és dr. Szász Lajosné fáradoztak.

A pénztári teendőket Pánczél Emilné, Nagy Sárika és Varjas Margitka látták el.

A táncos leányok igyekeztek a bevételt fokozni a Stefánia levelezőlapok, szerpentin, hólabda és konfetti eladásával.

A gyulai református kántor, mint vendég magyar nóták éneklésével szórakoztatta a megjelenteket. Szép tenorhangjával és ügyes előadásával sok tapsot kapott és nagyban hozzájárult az est hangulatának emeléséhez.

A minden tekintetben elsőrangúan sikerült est résztvevői a késő hajnali órákig maradtak együtt és mindenki számára órákig felejthetetlen marad ez a szép est. G.

Az április 3-án tartott Buzavirág-estből kifolyólag hálás köszönetet mondok annak a 64 nemesszivü családnak, akik a büféhez természetben járultak hozzá, annak a 37 családnak, akik összesen 77 P. 50 fillérrel váltották meg a büféhez való hozzájárulásukat. A teaestélyen felülfizettek: dr. Vincze Endre 5 P., Glück Ármin 3 P. 50 fill., dr. Sallay László, Pétermann József, G. Nagy László, Oláh Lajos 3—3, dr. Sorbán Jenő, dr. Tardos Gáspár 2-2, dr. Barta Gusztáv, Göndös József Csermák Kálmán 1—1 P. Hálásan köszönöm a Kner cégnek, hogy a szép és izléses meghivót dijmentesen ajándékozták. Pétermann Józsefnének, Feiler Ernőnének, Pánczél Emilnének, dr. Singer Istvánnénak és vitéz Pajor Gyulánénak szivből jövő hálát mondok odaadó fáradozásukért és lelkes munkájukért, amely lehetővé tette a szép anyagi eredményt, amely a következő: bevétel 346 P. 95 f., — kiadás 143 P. 66 f. s igy a tiszta jövedelem 203 P. 29 fillér.

Dr. Nagy Pál.

„Ha egyénenként gyöngék vagyunk, szövetkezve erősekké tudnánk lenni"

Tanulságos beszámoló a mezőgazdasági kiállitásról

Kaptuk és közöljük az alábbi sorokat:

Tisztelt Szerkesztő Ur és „HOMBÁR" szövetkezeti igazgató ur!

Ezuton kérem Igazgató urat, hogy becses lapjában legyen szives tolmácsolni mindazon igazgató uraknak hálás köszönetemet, akik részt vettek abban a munkában, hogy két földművest eljuttattak a mezőgazdasági kiállitásra.

Nem egyéni érdekről van szó Igazgató ur, mert tudom, hogyha mód lett volna rá, a „HOMBÁR" szövetkezet igazgatósága több embernek is adott volna alkalmat a kiállitásra való utazásra. Akik a szövetkezeti eszmét átérzik, megértik Önöket és azok nem gáncsoskodnak, hanem köszönettel vannak azokkal szemben, akik a szövetkezést elősegitik. Az a kiállitás is megmutatta, hogyha egyénenként gyöngék vagyunk, szövetkezve erősekké tudnánk lenni mi is, földmivesek. Mert volt ott szövetkezeti tagoknak is elsőrendű jószágjuk.

Hogy mi és milyen jószágok voltak a kiállitáson, azt a lapokból is olvashatták, azt részletesen leirni nem fogom.

Végighallgattam egy alkut: egy szarvasi földművestől kértek egy pár törzskönyvezett Nónius-lovat 2600 pengőért, ő 2700 pengőre hagyta.

Egy kisujszállási földműves két sárgája, egy 3 éves és egy 4 éves csikó 2100 pengőért kelt el. Hány ló van itt Gyomán, amelyik jobb kondicióban van, mint ezek, csak az a baj, hogy ezeknek a gazdája nem törzskönyveztette a tenyészállatait. Sajnos, még ma is pénzcsalásnak minősitik sokan a ló és szarvasmarha törzskönyveléséért járó dijat.

A kiállitás megmutatta, hogy el vagyunk maradva mindenben, kivéve a moziba való járásban. Gyűlöljük egymást, biráljuk egymást és ha valaki csak földműves, azt szeretik lenézni.

A továbbiak során csodálatosak voltak az angol hussertések: 8 hónapos süldők 240 pengőért keltek el.

Gyönyörű szimentáli szarvasmarhák, baromfik, juhok, mangalica sertések és mindenféle gépek voltak ott.

Egyik legsiralmasabb megállapitásom volt az is, hogy még a trágyadombunkat sem tudjuk kezelni; én sem, de Gyomán talán senkisem úgy, amint azt ott megmutatták. Pedig igazán milyen kevés költséggel tudnánk a trágyánkat megfelelően kezelni és az elfolyó levet öntözéssel hasznositani: egypár kocsi agyag a gödör kibélelésére, 4—5 méter hosszu 30—40 cm átmérető cső és egy ócska hordó, amelyikbe a viz összegyűlik és ebből a kutból hordjuk ki a levet és azt a földünkön szétlocsoljuk.

A vetésforgók táblázata... Olajos magvak termelési táblázata... Fásitási kimutatás... A Zöldmező Szövetség utmutatása a rétek kezeléséről... Gyümölcstermelés... A gyümölcsfák kezelése... Hogy micsoda remek gyümölcsök voltak ott! (Nem minden nőnek volt jó nézni.) Az idegenforgalmi pavillon: hogy milyen sokmillió pengő vándorol ki olyan cikkekért, amelyek itthon is kéznél vannak... A mütrágyákról, azok szükségéről... Remek kézimunkák: a sárközi matyók, stb. asszonyok szorgos kezemunkája. (A feleségemet ugy kellett a pavillonból kihuzni, nem győzött betelni a nézésével.)... Az a forgalom, az az emberáradat, ami ott volt... Nem lehet azt mind elsorolni Igazgató ur.

Az a kiállitás mutatta meg, van érdeklődő és van érdeklődő társadalom is mi irántunk, földmüvesek iránt is, csak mi földmüvesek, mi önmagunkat és a munkánkat nem tudjuk megbecsülni és szeretni. De ha majd a jövő generáció több tanulással és tapasztalattal lesz telitve, kivivja magának azt, hogy a munkáját szeretni fogja és a kérges öklét felemelve mondja: ez az ipar az enyém, én ebből élek, a családomnak,

ZÖLDHITELEKET

(váltógyorskölcsönöket) kaphatnak 7% kamatra gazdák, bérlők, földbirtokosok; ugyszintén szerzünk óvadék, kaució céljára **takarékkönyvet** pesti nagybanktól, bizalmi álláshoz, házfelügyelőségekhez, valamint jólfizetett **elhelyezkedéseket** hozunk létre Budapesten, hosszu szerződéssel. **(Választék van!)** Heller Kereskedelmi- és Bankhitel-Irodája, törvényszékileg bejegyzett cég. Alapitva 1925-ben. Budapest IX., Dandár-utca 24. (Részletes felvilágositás és tájékoztatók 50 fillér válaszbélyeg ellenében.)

házamnépének termelek a mesterségemmel kenyeret, ebbe a hozzá nem értő egyén ne kontárkodjon bele... a termelvényemet pedig csak ennyiért adom!

Reméljük, hogy szövetkezeti uton ez az idő is eljön.

Maradtam mély tisztelettel a HOMBÁR szövetkezet igazgatóságához

Gyoma, 1937. április 3.

Joó Gábor
földmives
VI ker. 429 tanya.

A BAROMFI UTJA

Április 6-án reggel 3.45 órakor a pesti Rákóczi ut és Nagykörut keresztezésénél ültem fel az Óbuda-Csepel autóbuszra, amely már annyira zsufolt volt, hogy csak állani tudtam rajta. Bóbiskoló nők és férfiak társaságában érkeztem meg 4 órakor a nagyvásártelepre. Csipős hajnali hidegben siettem a hosszu csarnok előtt a nyitott tető alatti baromfi piacra. Alig egy-két ketrec tyuk és kakas. Egy pár darab liba és pulyka. Egy ketrec idei csirke, de nagyon csenevész növésüek. Kevés áru, de még kevesebb vevő.

Egymás után érkeztek a vidéki autók: Békéscsabáról, Szentesről, Tótkomlósról. Ötórára már szinte vége is volt a piacnak, amelyen nem volt több csirke, mint amennyi a szerdai gyomai piacon szokott lenni.

Tojás összesen csak 5 láda volt.

Fél 6 órakor bementem a fővárosi élelmiszerüzem raktár helyiségébe és figyelemmel nézegettem, hogy a fővárosi kórházak napi zöldség szükségletét hogyan porciózták ki és rakták egy csomóba. Az élelmiszerüzem két autója már 6 órakor megrakottan indult el ezekkel a porciókkal.

Fél 7 órakor kezdődött a nagyvásárcsarnok pincéjében a vágott baromfi vásár. Ez már sokkal élénkebb volt, mint az élő piac. Nekem az egész piac lázas rohanása, orditozása és a vágott baromfi izléstelen kezelése vegyes élményt jelentett. Egy-egy stand előtt megálltam és ugy figyeltem a mással mit sem törődő embereket. A bizományosok idegesen kinálták az árut és agyba főbe dicsérték. A vevők lármázva sokalták az árut. És csodálatosképen mégis megtudtak egymással egyezni és mikor egy-egy kassal kiválogattak, hangos orditozással hivták oda a hordárokat.

Alig egy fél óra alatt szétkapkodták a bizományosok árusító helyeiről a felhuzott készlet legnagyobb részét. Akik tuladtak az árun, az elmult félóra fáradt izgalmát mutatva elégedetten pakolták össze a maradványokat, mig a vásárlókként eljött kereskedők siettek a megvásárolt áruval a székesfővárosban lévő üzleteikbe, hogy az ő vásárlóiknak már reggelre rendelkezésre adhassák a szükséges baromfit.

Nyolc órakor érkeztem vissza a városba a nagyvásártelepről. Ezalatt a négy óra alatt volt időm a sok uj dolgokon kivül, amelyeket most láttam meg először, gondolkozni és bizony arra az eredményre jutottam, hogy ebben az egész értékesitésben valami olyan rendkivüli emberi teljesitményt láttam, amit megvált ztalni szerettem volna.

Miért kell ennek a sok embernek már reggel 2 - 3 órakor felkelni?

Miért kell annak a vágott baromfinak olyan izléstelen uton haladni, amig a fogyasztóhoz eljut?

A szállodai szobámban felfrissitett a langyos lemosakodás. Nem maradt időm a vásártelepi élményeimmel tovább foglalkozni, végeztem az üzleti ügyeimet.

A hazafelé rohanó sebesvonat egyhangu kattogása közben ismét ott jártam gondolatban a nagyvásártelepen és minduntalan arra tértem vissza, hogy minél hamarább megvalósuljon a gyomai baromfi és konyhakertészeti termékek megszervezett nagyvásártelepi árusitása.

Endrődi beszámoló

Falu rosszától a Rezgő nyárfáig

A napok is megsokasodtak, az idő is esztendőkké taposta össze azóta magát, mióta Laczkó Ferenc segédkántor kicsi, lelkes mükedvelő csapatával lejátszotta első darabját: A falu rosszát. Sok kacagást, sok örömet és töméntelen bánatot sikkasztottak el azóta a multak... Laczkó Ferencet is elcsalogatták a remények innen, az a régi gárda is feloszlott, de ujak jöttek helyükbe, vidáman, kacagásba megfürösztött lelkekkel, s télidőkön özön bohóságot szürnek le ifjuságukból, hogy játékaikkal kacagásra hangolják, örömre stimmeljék a közönséget, ezeket az életunt, sápadt, falusi embereket. Sok darabot lejátszottak már, jókat is, nagynéha egy-egy rosszabbacskát is, a közönség szeretete azonban változatlanul nagy! Olyannyira megszerette ezeket az előadásokat, hogy valami nomád igyekezettel siet mindenki magának már jóelőre helyet biztositani... Hiszen úgy keresik most a falukon a vidámságot!

Mégis talán olyan érdeklődés egy darab premierjét sem előzte meg, mint most 4-én és 5-én a Lehullott a rezgő nyárfáét... Már jóelőre végiglobbant a sziveken a hur, hogy a Rezgő nyárfát Kőműves Rezső szinművész rendezi meg. Valami nagyot, szépet, csodásat vártak tőle az emberek. És valljuk meg őszintén, hogy meg is adta, hogy magyaros munkát végzett A szereplők régen nem mozogtak ilyen élénk természetességgel a szinpadon. Különösen szépen alakitottak: Koós Ágnes, Pelyva Margit, Mészáros István és Iványi Mátyás. Kovács Péternél volt egy kicsi hiba. Kezdetben kitűnő volt, de a nézőtérről feléje hömpölygő kacagások „megszéditették" picikét s a jónál is jobb akart lenni. S talán azért is rakta azt a sok fölösleges pózt magára, amiért Kemencze Bencze, „ha látja", — bizony megharagudott volna. Mindezek ellenére nagyon jó volt!! A közönség napok multán is kacagva vitatta cifra frigyüket, melyet Koós Agnessel — Pepita Pipi szerepében kötött a szinpadon.

Nagyon tetszett a közönségnek Makovits Anna kofasága is. Pintér Lajos is akkurátus leégett állatorvos volt. Nagyon meglátszott rajta, hogy a mai világban olyan kevés a „páciens." A méltóságos asszonyt: Gellai Magdát, nemes, jó szivéért sok-sok virággal kellett volna körül glóriázni.

A maga szerepében mind kifogástalan volt, kivéve Harnos Lajost, aki mint Rundó, tulkicsi játékot mutatott; s Timár József, ki Kovács rendőrt nagyon szalonosan alakitotta.

A remek táncokért Kőműves Rezső, a zenéért Fehérváry Ferenc érdemelnek sok szép köszönetet. S nagyon szép volna, ha a közönség köszönetét azzal hálálnák meg, hogy Pünkösdre betanitanának egy uj Erdélyi és Szánthó darabot!!

(b a r t h a)

Uradalmi vetőmagzab
és tavaszbükköny
a Hombárnál
kapható.

Felhivás a gyomai társadalom magyar leányaihoz!

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének gyomai csoportja meg akarja alakitani a leánykört. A megalakulás célja továbbképezés, tanfolyamok megszervezése, társadalmi szereplések, családias összejövetelek tartása, a kedélyfejlesztés és a baráti összetartás ápolása.

Szép és nemes a célkitüzés, a jelentkezők számától és buzgalmától függ annak megvalósitása. Az egyesület alakuló gyűlése f. hó 18-án, vasárnap d. e. 11 órakor lesz a polgári iskola rajztermében.

Felhivjuk elsősorban a polgári iskola végzett növendékeit és mindazokat a magyar leányokat, akik e szép cél érdekében működni kivánnak, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg az alakuló értekezleten. Aki e hirdetésről tudomást szerez, értesitse leányismerőseit.

A Mansz vezetősége nevében

Villányi Nándorné
polg. isk. tanár

TORMAY CECILE emlékezete

A MANSz gyomai csoportja Tormay Cecile halála alkalmából rendkivüli választmányi gyűlést tartott, amelyen vitéz dr. Haviár Gyuláné elnök kegyeletes szavakban emlékezett meg az elhunyt országos elnök érdemeiről.

Az elnök megható beszédétől áthatva, a választmányi gyűlés elhatározta, hogy az első kulturdélutánt, mely f hó 17-én délután 4 órakor az Uri kaszinó nagytermében lesz, Tormay Cecile emlékének szenteli.

Mézesnapokat rendeznek Békéscsabán

Néhány nappal ezelőtt a földmivelésügyi miniszteriumban országos méhész naggyülés volt. Utána Darida Károly és Koltay Pál, a békéscsabai méhészek vezetői megjelentek a Külkereskedelmi Hivatalban, ahol azt a kérelmet terjesztették elő, hogy az idén is rendezzék meg Békéscsabán a mézexportvásárt, amely tavaly olyan nagy sikert aratott. Darida Károlyt és Koltay Pált dr. Csemez Károly miniszteri tanácsos fogadta és megigérte nekik a miniszterium támogatását. Ezek után a mézesnapok propagandája rövidesen megkezdődik. A mézes napokat kiállitással egybekötve szeptember 4 és 8 között rendezik meg.

Jól keresnek a Békésszentandráson dolgozó munkások

A békésszentandrási duzzasztónál folyó földmunkálatoknál dolgozó békéscsabai kubikosok most küldték saza első heti keresetüket családjuknak. A munkások hazaküldött levelükben azt irják, hogy a munka nehéz, de elég jól keresnek

A napi 3 pengőt átlagban megkeresik

a kubikosok Békésszentandráson.

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztarecepteket megkapja, ha még ma kéri a Dr. OETKER-féle világhirü FÉNYKÉPES RECEPTKÖNYVET, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: Dr. OETKER A. Budapest, VIII. Conti-utca 25.

HIREK

Közgyülés. Gyoma község képviselőtestülete április 12-én, a mult heti számunkban jelzett időnél 3 nappal később, rendkivüli közgyülést tart. A közgyülés délelőtt 9 órakor kezdődik.

II. Rákóczi Ferenc fejedelem lovasszobrának leleplezése. Bárcziházi Bárczy István titkos tanácsos, miniszterelnökségi államtitkár elnöklete alatt márc. 22-én értekezlet volt a miniszterelnökségen, amelyen a TESz képviseletében Baross Gábor országos elnök és Boér Zoltán országos főtitkár vettek részt. Az értekezleten elhatározták, hogy II. Rákóczi Ferencnek lovasszobrát május 2-án, vasárnapon délelőtt fél 11 órakor fogják Budapesten országos ünnepségek keretében leleplezni. Kivánatosnak jelezték, hogy a TESz tagegyesületeinek képviselői mentül nagyobb számban, diszmagyarban vegyenek részt az ünnepségen. A szobor Pásztor János szobrászművész és Györgyi Dénes műegyetemi magántanár alkotása. A TESz elnöksége gondoskodni fog arról, hogy a leleplezési ünnepély részleteiről a tagegyesületek idejekorán tájékozó értesitést kapjanak, hogy a nagyszámu résztvevők kellő elhelyezése biztositható legyen.

Uj sorszámot kapnak a gyomai és endrődi kutyák. Az alispán az 1937 évre a gyomai kutyák sorszámozását 7981 számtól 9660 számig, az endrődi kutyák sorszámozását 9661 számtól 10.970 számig állapitotta meg.

Megjelent a „Vendégforgalmi Ujság" Harsányi Zsolt neves irónk főszerkesztésében ma jelent meg a „Vendégforgalmi Ujság" uj száma, amelyben dr. Soldos Béla Nógrád-Hont vármegye főispánja a palóc háziipar nemzetpolitikai jelentőségéről és az eddig elért eredményekről ir lelkes hangon. A „Börzsöny varázsa" cimen sok szép képpel illusztrált vendégtoborzó, „Hogyan válik olcsóvá a nyaralás", a vendéglátásra beszervezett községek listája, miként varázsolt vitéz Kun Lajos 10 év alatt szegény faluból üdülőhelyet, Szentgotthárd képes leirása, a yoghurt készitése házilag, motorsport és uthirek, vizellátás, a légy elleni védekezés, teendők a kiskertben, az autótáborozás — (camping)-ról és még sok-sok értékes cikk és kép által válik a lap minden weekendező, üdülni és nyaralni vágyónak nélkülözhetetlen hasznos barátjává és szórakoztatójává. Ekként szolgálja legeredményesebben a lap kitűzött célját a város és falu összefogását.

Mutatványszámot kivánságra küld a kiadóhivatal: Budapest, II. Hunyadi János ut 1.

O. T. I. tagok figyelmébe! Az Országos Társadalombiztositó Intézet Gyoma községet két orvosi körzetre osztotta fel. Az első körzet dr. sarkadi Nagy Pál orvosé. Hozzátartoznak azok a betegek, akik a Kossuth Lajos utcától a Tisza malom felé eső részen laknak, vagyis az első és második kerület és a harmadik azon része, mely a községháza, ref. egyház és a Kossuth Lajos utca között van. Második körzet dr. Bartha Gusztáv orvosé. Hozzátartoznak azok a betegek, akik a Kossuth Lajos utcától a Körös felé eső részen laknak, vagyis a harmadik, negyedik és ötödik kerületben. Ezentul mindenki azt az orvost keresse fel, illetve hivassa, amelyiknek a körzetében lakik. Ezen beosztás 1937. április 9-én lép életbe.

Füsttel a hideg ellen. A kertészet és földmüvelés legnagyobb ellensége a fagy, amely ellen számos eszközzel próbáltak harcolni a gazdák. Mind között a legcélszerűbbnek a füsttel való védekezés bizonyult. Erről a rendkivül érdekes és hasznos módszerről pazar illusztrációkkal diszitett cikkben számol be Tolnai Világlapja uj száma, amely gazdag tartalommal és nagy terjedelemben most megjelent. További cikkek: Az üvöltő lakat, Majom a röntgenkészülék alatt, Solymászat, Megszünik a bagni, az Ördögsziget pokla, a méregkeverés kalandorai, Mi a a vészes vérszegénység, a gombatermesztés gyakorlati módja stb. A legkiválóbb magyar irók novelláin kivül nagysze ű folytatásos regényt és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Általános feltünést keltenek azok a hölgyek, akik a Párisi Divat modelljei szerint öltözködnek és a lap kiadóhivatalától hozatják ruhájuk, kompléjuk és kabáljuk szabásmintáját. Szebbnél-szebb kézimunka mintát, sok tanulságos és szórakoztató cikket talál e gazdag tartalmu lapban az olvasó. Minden számhoz ingyen kézimunka-iv melléklet. Ára 60 fillér.

Brazilia csodáiról, Braziliáról, a messzi tengerentuli ország csodáiról rendkivül érdekes képekkel illusztrált interjuban számol be a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolókat, szinházi pletykákat, nagyszerű filmrovatot és több mint száz szebbnél-szebb képet talál az olvasó a népszerű szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Meghivó

A „Keresztény Fogyasztási és Értékesitő Szövetkezet Endrőd" 1937 évi április hó 24-én délután 4 órakor, amennyiben nem volna határozatképes ugy 937 május 5 én délelőtt 11 órakor Endrődön a Katholikus Népházban tartja.

1936. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a t. üzletrész tulajdonosokat ezennel tisztelettel meghivjuk.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyvvezető és jegyzőkönyvhitelesitő kijelölése.
3. Igazgatóság jelentése a lefolyt üzletévről.
4. Az 1936. évi mérleg- és eredményszámla előterjesztése a felügyelőbizottság jelentésével, valamint az Igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
5. Esetleges inditványok.

Endrőd, 1937. ápr. 10.

Igazgatóság.

A nagyvilág hirei

Pestvármegye tiltakozott a munka szabadságának korlátozása és a szakszervezetek diktatúrája ellen. — Sztalin parancsára letartóztatatták Jagoda népbiztost, a GPU egykori rettegett főnökét, akit a szovjetsajtó a szovjetbirodalom legnagyobb gazemberének nevez. Jagodát ellenforradalmi üzelmekkel vádolják. — Fabinyi pénzügyminiszter a képviselőház elé terjesztette az 1937—38. évi költségvetést, melynek során a gazdasági helyzet lényeges javulásáról számolt be. — Benes cseh köztársasági elnök Belgrádba utazott, hogy a kisantant régi egységét megmentse. Tárgyalásai kevés sikerrel jártak. — Szegeden megmérgezte magát és meghalt Juhász Gyula, a hires költő. Tormay Cecil iró, a Mansz országos elnöke és Odry Arpád a Nemzeti Szinház örökös tagja meghalt. — A spanyol nemzéti csapatok erőteljesen folytatják előnyomulásukat. Mola tábornok megadásra szólitotta tel a vörös csapatokat.

SPORT

TAC — GyTK 3-1 (1-1).
Vezette: Magyar II.

A GyTK Kertész kapus és Hatvani nélkül állt ki a küzdelemre. A kapuba Weigert állt be, mig a védelemben a sérült Vatai, a csatársorban Csalah szerepelt. A mérkőzés nehéz, sáros pályán indul és az akciók beragadnak. A GyTK inkább védekezik, ami eleinte sikerül is, de a 11-ik percben Vatai lábáról a labda irányt változtatva kerül Debreceni II. lábára, aki megszerzi a vezetést 1-0. Következő percek eseménye Vatai és Csala sérülése, s innen kezdve Vatai csak statisztál, mig Csala végleg levonul. A 41-ik p.-ben Radó szabálytalanul akasztja Bartikot a 16-os vonal sarkán. A megitélt büntetőt ugyancsak Bartik ragasztja be a hálóba 1—1.

A második félidőben a TAC-nak jobban megy, ami annál is inkább könnyü, mert a GyTK csapata már csak 9 emberből áll. 18-ik p. ben Debreceni II. bevágja a második gólt, majd a 40-ik percben ugyancsak Debreceni II. a gól szerző 3-1.

A TAC jól játszott, különösen Debreceni II. magaslott ki, de kivüle még Takács és Müller emelhető ki.

A GyTK az első percekben méltó ellenfél volt, de később a sérültekkel már nem tudott ellent állni a fürge TAC csatároknak. Egyénileg Olajos, Bartik és Csikós II. vált ki, de a többi is igyekezett.

GyTK II. — KAC II. 4-1. (3-0).
tréning-mérkőzés.

KTE — GySC 3-0 (3-0).
Kondoros, vezette: Salgó.

GySC: Szrenkányi, — Fekete, Szántó, — Mónus, Matlak, Takács, — Barta, Jenei, Kiss, Fried, Győri.

GySC a sérült Spitzer nélkül áll fel, viszont ujból szerepel a réglátott Fried. Kondoros nagy irammal kezd és Fekete hibájából Hajdú lövi az első gólt, majd Várnagy szabadrugása Szrnkányi kezéből a hálóba perdül. 2 perc mulva pedig Magyari 20 méteres ofszejdről indulva ujabb gólt lő. A 20 perc alatt bekapott 3 gól nem töri le a GySC-t és heves ellentámadásba kezd. Előbb Kiss majd Barta ront jó helyzetben. 38. p.-ben Kisst a 16-oson belül felvágják, de a biró sipja néma marad. Szünet után tovább támad a GySC. Kiss kicselezi a bekkeket és nagy gólt lő, de a biró — tévesen — ofszejdot lát és érvényteleniti. A meccs vége felé erősit a KTE is de ujabb eredmény már nincs.

A GySC-ből Mónus, Győri, Fried és Jenei játéka emelhető ki. Salgó biró az ofszejd góltól eltekintve — nagyon jól vezetett.

Sporthirek

Ápr. 11-i mérkőzések: Gyomán GySC—M.MÁV, vezeti Salgó. Endrődön: ETK—CASS, vezeti Takács. Békésen: BISE—KTE, vezeti Róth. Vésztőn: VSE—BTE, vezeti: Rátfai. Békésszentandráson: Hunyadi—TAC, vezeti dr. Magyar.

Törekvés—GyTK ápr. 11-re kisorsolt bajnoki mérkőzés a Törekvés kérése folytán elmarad. E napon ugyanis M zőbe; rényben lesz a Textil—Gyulai TE meccs is és a Textil nem ment bele a közös meccs rendezésbe. A mérkőzést közös megegyezés folytán junius 6-án fogják lejátszani.

ETK—VSE bajnoki mérkőzést — melyet tudvalevőleg az ETK 1-0 arányban nyert meg — az egyesbiró megsemmisitette, a meccs 2 pontját gólarány nélkül a VSE javára irta és ezenkivül még 2 büntetőpontot is levont az ETK-tól. Az indoklás szerint ugyanis a meccs időpontjában az ETK az Alszövetséggel szemben dijhátrálékban volt s igy játékjoga automatikusan fel volt függesztve

---

A DLASz kötelezi az I. oszt. egyesületeket, hogy május 1-ig ifjúsági csapataikat szervezzék meg. Ugyanezt ajánlja a II. o. egyesületeknek is. E célból az alszövetséget 6 körzetre osztják fel. Gyoma a mezőturi körzethez fog tartozni Endrőd, Turkeve és Szarvas községekkel egyetemben.

Mezőtúron május 27 én DLASz kombinált — Főiskolai válogatott mérkőzést rendeznek.

A déli egységes I. oszt. felállitásáról végső fokon ápr. 17-én dönt az MLSz országos elnöki tanácsa.

Kárpáti Ferenc MÁV pénztárnok, aki az őszi fordulóban még a Mezőberényi TK centere volt, a GyS-be kérte áligazolását. A volt MTK játékosok közül Ancsin és Pataj a CsAK-ba, Plavetz és Roósz a Textilbe, Szigeti pedig a Vésztői SE-be gravitál.

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe március 25-től április 7-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek: Batári Lajosné, Szilágyi Juliannának fia, Lajos, ref. Dala Györgyné Pelyva Máriának fia, György, rk. Kohut Pálné Szöllősi Zsuzsannának fia, Pál—József, ág. ev., Feke Jánosné Csapó Eszternek leánya, Eszter, ref.

Házasságot kötöttek: Szabó László és Szilágyi Julianna, Látkoczki Imre és Hámornik Julianna, Szakál Pál és Harmati Margit, dr. Mázor József László és Kunos Klára Emma.

Meghaltak: Eke László 50 éves, ref. Vince Mária—Ilona, 6 hónapos, ref. özv. Horváth Gáborné Debreceni Julianna, 72 éves, ref. özv. Hunya Jánosné Timár Mária, 73 éves, ref. özv. Hunya Jánosné Timár Mária, 73 éves rk, Csapó István 61 éves, ref., Varga Gyula 3 és fél hónapos rk.

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. április 11 én, vasárnap 7 és 9 órakor

Az idegen légió lázas életéből

A fekete kártya

izgalmas dráma

FŐSZEREPLŐK:

Marie Bell, Richard Willm, Charles Vanel.

Egy érdekes és bonyodalmas történet játszódik le végig e filmen, idegfeszitő cselekményekben. Szakadatlan sora a megrázó izgalmaknak.

TELL VILMOS

kiegészitő müsor

Hangos Magyar Világhiradó!

Csak 16 éven felülieknek!

---

16 ballaijárás nyári használatra kiadó Érdeklődni lehet a WAGNER-fatelepen.

Publikáció

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Szilágyi Lajos grót Tisza István u. 100 sz. alatt háza két üzlethelyiséggel, pincével kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Érdeklődni lehet ugyanott. 2—2

Méh viaszt sonkolyt veszek magas áron. Perei László Petőfi u. 46 sz. 3—2

A Gyomai Ipartestület Vezetősége pályázatot hirdet a f. év junius 1-én megüresedő kiméröi állásra. Feltételek megtudhatók a hivatalos órák alatt az ipartestületben. Pályázati határidő május 1. 3—2

Egy modern stilusú ebédlő szobás butor és egy teljesen uj, elsőrendü márkáju hordozható irógép eladó. Farkas, Kossuth L. u 52 sz. 1—1

Kézimunka alkalom. Gyoma Atilla utca 19 szám alatt (Ungi féle ház) ujfajta kézimunkára ügyes ráérő és a szép kézimunkát kedvelő leányok és asszonyok kerestetnek. A kézimunka igen egyszerü és könnyü, bárki által 1—2 óra alatt elsajátitható. Munkadij darabonként 2 P. 50 fill. Jelentkezni lehet naponta vasárnap kivételével a délutáni órákban. A betanitás dijmentes. 4—1.

Eladó 22 kat. hold varjasi föld nagy teherrel, 20 kat. hold póhalmi föld igen olcsó áron, 100 hold gazdasági épületekkel, egy 5 és 14 magyar hold varjasi parcella, Irodámban állandóan vannak kisebb nagyobb házak eladásra bejelentve, részben készpénzért, részben teherátvétellel. Érdeklődök forduljanak Izsó Balázs ingatlanforgalmi irodájához Gyoma Horthy Miklós ut.

A Gyomai Ujság nyomdájában egy 15—16 éves leány felvétetik

!OLCSÓBB A BOR! mint a szódaviz!

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és n e m savanyuak.

Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 16. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 április 17.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ES KÖZGAZDASAGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Kutmérgezés

Azt tartjuk kutmérgezésnek, ha valaki akár a közösség, akár az egyes ember becsületét vagy vagyonát veszélyeztető hireket terjeszt alaptalanul.

Ilyen kutmérgezés folyik egy idő óta a HOMBÁR szövetkezet keretében megindult és eddig is szép eredményt elért csirketenyésztési akció ellen. Sajnálatos állapot, de akadnak a községünkben olyan bünöslelkü gonoszok, akik uton-utfélen azt kuvikolják, hogy a ketrecben nevelt csirkéink husa élvezhetetlen, mert érzik azon a csirkékkel etetett csukamájolaj. Sőt annyira mennek már ezek a kutmérgezők a kitalált hireszteléseikkel, hogy a jámbor továbbfecsegők is terjesztik a hirt, hogy az egyik köztiszteletben álló uricsaládnál Sándor napkor HOMBAR-csirkét rántottak vacsorára, de a vendégek egy falatot sem tudtak abból enni, érzett rajta a csukamájolaj.

Az egész vacsorameséből egy szó sem igaz. De igaz az, hogy akik eddig ettek ezekből a HOMBÁR-csirkékből, azok mindannyian elragadtatással dicsérik és jobbnak mondják, mint a szabadon tenyésztett csirkék husát, pedig hát az sem rossz. Nem nevezek meg sem egyszerü, sem nagyon előkelő urakat, akik ezt állitják, de megnevezem a főváros egyik előkelő éttermét, a Kossuth Lajos-utca 12 szám alatt lévő Holub-éttermet, ahova szintén rendeltek a csirkéinkből és ugyancsak nagyon jó véleménnyel vannak, sőt az étlapon „GYOMAI HOMBÁR-CSIRKE" rántva jelzéssel hozzák a csirkéinket forgalomba.

A Székesfővárosi Községi Élelmiszerüzem élőállapotban szállitott fel Pestre 400 darabot, most csütörtökön és pénteken 400 darabot vágott állapotban szállitottunk neki.

Az egyik budapesti nagyvásártelepi bizományos már hetek óta kéri és árusitja ezeket a csirkéket vágott állapotban.

A Schneider cég eddig mintegy 5000 darabot vitt el ezekből a csirkékből

A HOMBÁR szövetkezet által hozatott csirkékért - hozzávetőleges számitás szerint-eddig 9000-10.000 pengőt kaptak a tenyésztők és ebből nagyon jelentős összeg maradt meg nekik haszonként.

El kellett ezeket mondanom akkor, amikor erről a lelkiismeretlen kutmérgezésről kell irnom, amellyel egy igazán nagy fáradsággal megszervezett uj-üzletágat akarnak egyesek megfojtani. Hála Istennek, eddig nem érték el a céljukat és remélem, nem is érik azt el.

Annál sulyosabb megitélés alá esik ez a kutmérgezés, mert gazdálkodók is végzik. Nem látják ezek a gazdák, hogy a HOMBÁR szövetkezet a gazdaérdekek kiharcolásában az ő érdekeikért is harcol? És ha ezt látják, akkor hogyan tudják összeegyeztetni, hogy amiért a szövetkezet valamelyik vezetőtagjával nézeteltérésük volt, ezért a szövetkezetnek akarnak ártani, amivel tulajdonképen önmaguknak is ártanak.

Legyen vége ennek a kutmérgezésnek. Aki nem tud épiteni, az ne romboljon és köszönje meg azoknak a fáradtságát, akik őérette is épitenek.

W.

Hétfőn két közgyülést tartott a képviselőtestület

Páncél Emil főjegyző erélyesen visszautasította a jegyzői kart ért vádakat

A közgyülés jóváhagyta, hogy Gyoma község 50.000 pengős költséggel földgázkutatásra kérje fel az államot

Uj területet jelöltek ki az ingyen házhelyek céljaira

Gyoma község képviselőtestülete április 12-én, hétfőn, egymás után két rendkivüli közgyülést tartott. Az elsőn, amelyen dr. Sorbán Jenő főszolgabiró elnökölt, helyettesités utján betöltötték a megüresedett egyik belterületi szülésznői állást, a másikon Kovács Gábor községi biró elnöklete alatt a község aktuális ügyeit tárgyalták le.

Helyettesités utján betöltötték a megüresedett szülésznői állást

Az első közgyülést gyér érdeklődés mellett nyitotta meg *dr. Sorbán Jenő* főszolgabiró, aki rögtön előterjesztést tett a meg üresedett szülésznői állásnak helyettesités utján való betöltésére. Az állásra két pályázat érkezett: Szakács Istvánné Kiss Emma 35 éves, 4 polgárit végzett, képesitett és kitünő működési bizonyitvánnyal rendelkező szülésznőé és Sajti Károlyné szülésznőé.

A közgyülés dr. Sorbán Jenő főszolgabiró előterjesztésére egyhangú határozattal Szakács Istvánné Kiss Emmát helyettesitette be a szülésznői állásra.

Az első közgyülés ezzel véget ért.

A második közgyülést, néhány percnyi várakozási idő után, negyed 10 órakor nyitotta meg Kovács Gábor biró.

Páncél Emil főjegyző a jegyzők lejáratása ellen

Pánczél Emil főjegyző ismertette a március 8.-án megtartott közgyülés jegyzőkönyvét és ennek során rámutatott arra, hogy a jegyzőkönyv megszövegezésével kapcsolatban egyesek, a nélkül, hogy a jegyzőkönyv szövegét ismerték volna, bántó és sértő kijelentéseket tettek a jegyzők munkájára nézve.

Olyan kijelentések hangzottak el, amelyek alkalmasak a jegyzők hitelének a tönkretételére.

Mivel közérdek, hogy a jegyzők munkáját a község közönsége bizalommal kisérje, az üggyel kapcsolatban hivatalos

eljárás megindítását kérte maga ellen. Az illetékes hatóságok majd kivizsgálják, hogy kihagytak-e valamit a jegyzőkönyvből. Tévedés persze mindig előfordulhat, de szándékosság soha.

Pánczél Emil főjegyző ezután részletesen ismertette a március 8-án megtartott közgyülés jegyzőkönyvét és megállapitotta, hogy a Gyomai Ujság tudósitásába is hibák csusztak be. Ezeket helyreigazitotta, majd rámutatott arra, hogy Pikó Bélának az a kijelentése, amelyet a Gyomai Ujságban közölt nyilatkozatában tagadásba vett, valóban elhangzott.

Pánczél Emil főjegyző megállapitásaihoz *Beinschróth Márton* szólt hozzá. Tiltakozott az ellen, mintha a Gyomai Ujság gyanusitott volna.

Pánczél Emil főjegyző:

Nem a Gyomai Ujságról beszéltem. A jegyzői kart bántó és sértő kijelentéseket mások tették meg.

Beinschróth Márton: Én is ezt akartam megállapitani, de a főjegyző úr megelőzött. Nagyon köszönöm. Ami már most a közgyülésről közölt tudósitást illeti, az ujságot én informáltam, a legjobb tudásom és lelkiismeretem szerint.

A tudósitásban nincs is semmi olyan, ami a közgyülésen történtek lényegével ne egyezne.

A közgyülés ezután egyhangulag tudomásul vette a március 8-án megtartott közgyülés lefolyásáról felvett jegyzőkönyvet, megállapitva róla, hogy az minden részletében jól van felvéve.

Földgázkutatás indul a gyomai határban

Ezután sorra letárgyalták a iárgysorozatra felvett ügyeket. Pánczél Emil főjegyző bemutatta a vármegyei kisgyülés által időközben jóváhagyott határozatokat. Jóváhagyták a református templom toronyban végzett tüzvizsgálat és ennek következtében foganatositott kisebb beruházások 100 pengős költségeit, a vámos út kövezetének átrakását és a

földgáz kutatásra

vonatkozó kérelmet, melyet a képviselőtestület még a képviselőtestületi választások előtt terjesztett elő, azzal a hozzáadással, hogy a földgázkutatás céljaira a község egyenlő évi részletekben 50.000 pengőt ajánl fel az államnak, ha

a kutatást 5 kilométeres körzeten belül foganatositják.

A község ettől a kutatástól nemcsak földgázt, hanem melegvizet, sőt petróleumot is remél.

A közgyülés az utóbbi bejelentést nagy érdeklődéssel hallgatta, majd az előbbiekkel együtt tudomásul vette, hogy az anyakönyvi hivatal részére egy pánczélszekrény beszerzését is jóváhagyták.

A továbbiak során Pánczél Emil főjegyző bemutatta vitéz dr. Ricsóy-Uhlarik Béla főispán köszönő levelét, amelyet abból az alkalomból irt, hogy esküvőjén a község küldöttséggel képviseltette magát, a képviselőtestület pedig üdvözölte.

Egy korábbi kérelemmel kapcsolatban a kultuszminiszter értesitette a községet, hogy a besenyszegi iskolához — költségvetési fedezet hiányában — nem küldhet kisegitő tanerőt, de erre nincs is szükség, mert az állást a község a saját terhére már betöltötte. A választ a közgyülés tudomásul vette.

Rövidesen befejezik a Széchenyi utcai ártézi kút furását

Élénk vitát váltott ki a Széchenyi utcai ártézi kút fúrásának befejezésére Misán János hódmezővásárhelyi kutfuróval kötött szerződés bemutatása A szerződést — csekély eltéréssel — a már letárgyalt vállalati feltételek mellett kötötték meg.

Beinschróth Márton: Mennyi az a minimális vizmennyiség, amit a szerződés szerint a kútnak szolgáltatni kell?

Pánczél Emil főjegyző: Percenként 35 liter. Amit ezen felül szolgáltat, azért literenként 150 pengőt kap Misán.

Beinschróth Márton: Mi lesz akkor, ha a kút egy-két éven belül elapad.

Pánczél Emil főjegyző: Ez nem valószinű, de ha megtörténik is, ezért senkit felelősségre vonni nem lehet, mert a kútfúrás egy kicsit mindig kockázatos dolog.

Beinschróth Márton: Mikor kezdik meg a kút furásának befejezését?

Pánczél Emil főjegyző: A szerződés jóváhagyásától számitott 15 napon belül.

Beinschróth Márton: Örülök neki, hogy már igy áll a dolog és a magam részéről semmi esetre sem akarom megakadályozni a kut furásának befejezését, de óvatosságot ajánlok. Békéscsabán egy ugyanilyen kút 3 éven belül elapadt.

A közgyülés a szerződést tudomásul vette, majd megengedte, hogy az 1936 évi hirdetési dijak 50 százalékát a községi kezelő személyzet között jutalomként szétosszák. Egy-egy tisztviselőnek 22 pengő 32 fillér jut.

Kiképzik a levente lőteret

Az alispán felhivta a községet, hogy a levente lőtéren lőcsarnokot és gázkamrát épitsenek. A testnevelési bizottság letárgyalta az ügyet és arra a megállapodásra jutott, hogy a levente lőteret fokozatosan ugyis kiképzik, nincsen tehát szükség arra, hogy külön épitkezésekbe is belemenjenek. Az előljáróság ilyen értelmü javaslatot terjesztett a közgyülés elé, amely azt elfogadta.

Nincs többé ingyen házhely a Pocoson

Végül kimondotta a közgyülés, hogy a község pocosi részén — egészségügyi okokból — nem adnak több házhelyet, hanem erre a célra a

Budapesti Gőzmalom Rt. kisvasutja és a körgát között elterülő részt jelölik ki.

Ezen a részen körülbelül háromszáz 150 négyzetöles házhely áll rendelkezésre.

A közgyülés fél 11 órakor ért véget.

Dévaványa képviselőtestülete erőteljes akciót kezd a Dévaványa — gyomai út kiépítése érdekében

Gyoma község támogassa az akciót!

Dévaványa község képviselőtestülete április 14 én, szerdán rendkivüli közgyülést tartott, amelynek során elhatározták, hogy erőteljes akciót kezdenek a dévaványai-gyomai út kikövezése érdekében. Felterjesztéssel fordulnak Jász-Nagykun-Szolnokvármegye alispánjához, akit arra kérnek, hogy az útat még ebben az évben köveztessék ki, mert az út jelenlegi állapotában járhatatlan. A felterjesztést — a nagyobb nyomaték kedvéért — vitéz dr. báró Hellenbach Gottfried országgyülési képviselő vezetésével egy négytagu küldöttség viszi el az alispánhoz, aki előtt élőszóval is rámutatnak az út kikövezésének mulhatatlan szükségességére.

*

A magunk részéről a legnagyobb megelégedéssel vesszük tudomásul Dévaványa község képviselőtestületének határozatát, mert hisz' az út kikövezéséhez Gyomának is nagy érdekei fűződnek. Épen ezért helyénvalónak tartanánk, ha az akciót Gyoma község is teljes erkölcsi sulyával támogatná és a maga részéről is mindent elkövetne, hogy a régen vajudó kérdés közmegnyugvásra megoldást nyerjen.

Pusztamonostor Kondorostanya

A mult évben hat endrődi tanitónő Pusztamonostoron elvégezte a női szeminárium leánytanfolyamát és az ott tanultakat most hasznositják állomáshelyeiken. Legutóbb 24 hallgatóval Kondorostanyán rendeztek tanfolyamot, amelynek záróvizsgáját április 24-én tartották meg.

Ismeretlen lévén előttünk e tanfolyam mibenléte, igen szép számmal jelentünk meg. Nem mulaszthatom el, hogy ne irjak arról, hogy a leányok a tanult tárgyakból az igazán tanulságos és élvezetes fogalmazványok előadása után oly szép dalokkal és igazi magyar táncokkal gyönyörködtettek bennünket, hogy felejthetetlen emlékekkel távoztunk. A tanfolyamot Bencze Józsefné vezette. Igen nagy hatást váltottak ki a

Május 2-án nagy májusi est a Holler-szállóban! Tánc reggelig. Farkasinszki Imre muzsikál.

lányok azzal is, hogy magyar ruhában jelentek meg. Orbók Józset igazgató tanitó szép szavakkal köszönte meg a tanitónő fáradozását. Utána Bencze József és neje magyaros vendégszeretettel vacsorát adott az endrődi s a helybeli jóbarátoknak. Egy jelenlévő.

A NEP ifjúsági csoportjának dicsérete

A Nemzeti Egység Párt országos központja részéről Ivády Béla elnök aláirásával szét küldött márciusi körlevélhez az ifjusági csoportok számára külön körlevelet mellékeltek, amelyben Ivády Béla elnök kizárólag az ifjusági csoportok munkájával foglalkozik és többek között a gyomai ifjusági csoportról is megemlékezik. A tél folyamán rendezett „Nemzeti Bál"-lal kapcsolatban megdicséri a gyomai ifjusági csoportot és munkájáról a következőket irja: „Ki kell emelnem a gyomai ifjuságunk „Nemzeti Bálját", amely már szinte vármegyei eseménnyé emelkedett és amelyen több százan vettek részt".

Kölcsönpénzen uj vágóhidat és hütőházat épit Békéscsaba

Megirtuk már, hogy Békéscsaba város az új vágóhid és hütőház megépitéséhez a miniszteriumtól 100 ezer, a MABI-tól 140 ezer pengőt kap kölcsön.

Vitéz Jánossy Gyula polgármester most ujabb 260 ezer pengő kölcsönt kér a MABI-tól, hogy az uj, modern vágóhid és hütőház megépitéséhez szükséges összeg együtt legyen.

Kuriai itélet: nem szabad verni az asszonyt

Egy kisgazda felesége válópört inditott férje ellen, s válóokul azt panaszolta, hogy a férje évek hosszu sora óta minden nézeltérést tettlegesen intéz el és azt hirdeti ilyenkor, hogy az asszony verve jó.

A válópörben az alsóbiróságok az asszonyt keresetével elutasitották, azzal az indokolással, hogy időmulás folytán nem minősithetők a tettleges bántalmazások válóoknak.

Érdekes azonban a Kuria elutasitó itéletének indokolása, amely a tettlegességet a házastársak között a következőképen értékeli:

— A férjnek — mondja a Kuria — a feleségével szemben fegyelmi joga nincs, tehát a házastárs testi bántalmazása, társadalmi osztályra való tekintet nélkül, a házastárs köteles megbecsülését érintő sulyos házastársi kötelességsértés. Ezt azonban nemcsak a szándékosság hiánya teszi mentbetővé, hanem annak bántóokul való minősitése mindig az adott körülményektől és a házasfelek egyéniségéhez mért sulyosságától függ.

Egészséges fogak — vakitóan fehérek!

Kalodont hazánkban az egyetlen fogkrém, mely Dr. Bräunlich-féle Sulforizin Oleatot tartalmaz. Ezen nyugszikegyedülálló hatása a fogkő ellen.

KALODONT FOGKŐ ELLEN

Május 30-án avatják fel a gyomai országzászlót

Beavatott forrásból nyert értesülésünk szerint a gyomai országzászlót május 30.-án, a Hősök Emléknapján avatják fel. A terv az, hogy a felavatást a lehető legegyszerübb keretek között rendezik meg és igy adnak kifejezést a trianoni megcsonkitás fölött érzett magyar fájdalomnak. Az országzászló igazi ünnepe nem a felavatás lesz, hanem az a nap, amikor az egész Nagymagyarország a zászló alá gyülekezhetik.

A felavatási ünnepség programmját annak idején részletesen közölni fogjuk.

Gyomán temették el az ország legidősebb ovónőjét,

aki 100 éves korában halt meg

Április 10.-én, Szegeden, 100 éves korában meghalt Doránszky Mária okleveles kisdedóvó, volt kiskunfélegyházi óvónő, akinek holttestét Szegedről Gyomára szállitották és április 12.-én itt temették el a római katolikus temetőben.

Doránszky Mária annak idején az elsők között volt, akik az akkoriban felállitott kisdedóvók szolgálatába állottak és mint óvónők oklevelet szereztek. Benne az ország legöregebb óvónője halt meg.

Az elhunytban Debreceni Endre nagynénjét gyászolja. Doránszky Mária 40 évet töltött a Debreceni háznál és korán özvegységre jutott id. Debreceni Endrénének özvegységében hűséges segitőtársa volt öt fia felnevelésében. A ház küszöbét 40 év alatt alig lépte át és egyedüli szórakozása az olvasás volt, melynek során nagy irodalmi müveltségre tett szert.

A sors élete végén elszólitotta Gyomáról, azonban örök nyugalomra ide tért vissza.

A kormány a Hármas-Körösön uj hidat épittet

A közeljövőben a Hármas-Körösön Mezőtur és Szarvas között uj hid épitését kezdik meg. Ebben a viszonylatban eddig a közlekedést komppal bonyolitották le. Az uj hid megépitése révén a Budapest felé irányuló forgalom és a környék fejlődése uj lendületet fog kapni.

Nyilt-tér*

Alulirott kijelentem, hogy tőlem külön élő feleségemnek Schmidt Mártonné szül. Háy Zsuzsannának senki ne hitelezzen, mert adósságaiért felelősséget nem vállalok és azt ki nem fizetem.

Gyoma, 1937. április 17.

SCHMIDT MÁRTON
Mezőberény.

*) E rovatban közöltekért a szerkesztőség és a kiadóhivatal felelősséget nem vállal

Halálozások

Április 9-én temették Endrődön nagy papi segédlettel és az egész lakosság osztatlan részvételével özv. Uhrin I. Imréné szül. Soczó Ilonát, akiben Ugrin István gyomai mérnök, dr. Ugrin Nándor endrődi OTI orvos és Ugrin László szarvasi főszolgabiró édesanyjukat gyászolják.

— Április 10-én váratlanul elhalálozott dr. Uhrin Endre volt endrődi ügyvéd 79 éves korában. A régi boldog békeidőkben a környék egyik leggazdagabb és legtekintélyesebb embere volt. Rendszeres ügyvédi gyakorlatot egy évtizede nem folytatott s mivel nagy vagyona eluszott, az ügyvédi nyugdijról pedig lemondott, szerény kegydijából élt. Nagy szegénységben halt meg, közsegélyből temették el.

Jó kondiciót bizlositá tápláló tésztanemü ha

Dr. OETKER féle Backin sütőporral készült!

Elvérzett az autóban Hornok Jánosné,

akit Endrődről vittek a gyulai kórkázba

Kedden késő délután sulyos beteg asszonnyal igyekezett egy autó Endrődről a gyulai kórházba. Az asszony Hornok János endrődi lakos felesége volt, akin mütét következtében olyan erős vérzés vett erőt, hogy ott, Endrődön nem tudtak rajta segiteni. Az autó nem ért be a beteggel Gyulára, az órák óta tartó nagy vérvesztés utközben megölte a szerencsétlen asszonyt, mire a kocsi a kórház elé ért, Hornokné már holtan feküdt a kocsi ülésén.

A kórház igazgatósága azonnal jelentette az esetet a rendőrségnek s amikor a nyomozás megállapitotta a halott személyazonosságát és a halál valószinü okát, a rendőrség jelentést tett az ügyészségnek, amely elrendelte a hulla felboncolását. A szerdán megejtett boncolás megállapitotta, hogy Hornok Jánosnén tiltott mütétet hajtottak végre.

Az ügyészség rendeletére az endrődi csendőrség megindította a nyomozást, annak kideritésére, ki és milyen körülmények között hajtotta végre a halálos mütétet, de a nyomozás egyelőre nem produkált adatot arra, hogy a mütétet idegen követte volna el.

Osztrák lóvásárlások eredménye

Az Osztrák Katonai Szövetségi Lóvásárló Bizottság — mint ismeretes — lósorozást, illetve lóvásárokat tartott a tiszántuli mezőgazdasági kamara területén. A vásárlások eredményét most tették közzé. Mivel gazdáinkat bizonyára érdekelni fogják a vásár részletei, az alábbiakban teljes kimutatást közlünk a felhajtott állatok számáról, az elkelt állatok számáról és az elért árakról. A kimutatás a következő:

Tótkomlós, (meghirdetett), felhajtás 120 drb., megvéve 9 drb., Orosháza, (meghirdetett), felhajtás 45 drb., megvéve 6 drb., Rech G. és gr. Wenckheim bemutatva 45 drb., megvéve 3 drb., Csorvás (meghirdetett), felhajtva 60 drb., megvéve 2 drb., Szentetornya, (Ulmer T. és mások). bemutatva 22 drb., megvéve 11 drb., Pt. Kengyel (Szőke, Barna), bemutatva 20 drb., megvéve — drb., Gyoma, (meghirdetett), felhajtás 80 drb., megvéve 5 drb., Doboz, (gr. Wenckheim), bemutatva 5 drb., megvéve 1 drb., Kondoros, (meghirdetett), felhajtás 80 drb., megvéve — drb., Pt. Csákó (dr. Geist G.), bemutatva 5 drb., megvéve 5 drb., Szarvas, (meghirdetett), felhajtva 162 drb., megvéve 6 drb. Összesen felhajtva 549 drb., megvéve 48 db.

A felhajtott lovakból megvásároltatott tehát 8.8 százalék, ami tekintettel az osztrák bizottság igen magas igényeire, határozottan kielégitő eredménynek mondható.

Az elért árak alábbiak: Tótkomlós, (köztenyésztésből), megvéve 9 drb. átlag 793 P., Orosháza, (köztenyésztésből), megvéve 6 drb. átlag 790 P., Csorvás, (Rech G. és gr. Wenckheim), megvéve 3 drb. átlag 933 P., Csorvás, (köztenyésztésből), megvéve 2 drb. átlag 790 P., Szentetornya, (Ulmer Tibor), megvéve 5 drb. átlag 912 P., Szentetornya, (más birtokosoktól), megvéve 6 drb. átlag 871 P., Gyoma, (köztenyésztésből), megvéve 5 drb. átlag 792 P., Doboz, (gr. Wenckheim L.), megvéve 1 drb. 950 P., Csákó, pta. (dr. Geist G.), megvéve 5 drb. átlag 1060 P., Szarvas, (köztenyésztésből), megvéve 6 drb. átlag 791 P.

HIRDESSEN LAPUNKBAN!

A ruházkodás minden titkát feltárja,

minden anyagát bemutatja a Budapesti Nemzetközi Vásár

Április 24.-től kezdve már érvénybe lépnek az április 30.-án kezdődő Budapesti Nemzetközi Vásár utazási kedvezményei. Amig a világ minden táján izgatottan várják az ide készülők az utazás idejét, a Városligetben serényen épül a vásárváros. A vásár rendezősége jól tudja, hogy a szabóiparosok és a hölgyközönség elsősorban azért jön Budapestre, hogy itt a legujabb divat titkaiba nyerhessenek szabad betekintést s hogy ezt a jogos kivánságot teljes mértékben kielégithesse, már csak a hölgyek iránt való udvariasságból is a vásár homlokterében adott helyet a textiliparnak.

A hölgyeket várják elsősorban a vásár kozmetikai-ipar és népmüvészeti, lakberendezési, háztartási, butor és élelmiszercsoportjai is. Minden óriási felkészültséggel vonul ki a vásárra, mindnek van egy sereg olyan szenzációs ujdonsága, amelynek megtekintése nem csak vonzó látványosság, de megismerése minden hölgynek egyéni érdeke is.

Az utazási és egyéb kedvezményeket biztositó vásárigazolványokat minden utazási és menetjegyiroda és a vásár összes tb. képviselete árusitja már. Bárki szerezhet magának ilyen vásárigazolványt, amely a lehető legrészletesebben sorolja fel az összes kedvezményeket és pontos tájékoztatást nyujt minden tudnivalóról.

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe április 7-től április 15-ig a következő bejegyzések történtek:

Született: Feke Jánosné Csapó Eszternek leánya, Eszter, ref., Cs. Szabó Imréné Nagy Eszternek fia, Károly, ref., Bodnár Mihályné Laskai Juliannának fia, János, ref., Pap Juliannának leánya, Irén — Rozália, ref., Kovács Erzsébetnek fia, Bálint, ref., Czakó Józsefné Cs. Szabó Erzsébetnek fia, Tibor, ref., Farkas Györgyné Czeglédi Máriának fia, György—József, ref., Kovács Jánosné Szabó Annának leánya, Ilona, ref.

Házasságot kötöttek: Bartik József és Kovács Róza, Győri László és K. Kovács Zsófia, Hégely Lajos és Olajos Zsuzsanna.

Meghaltak: Kurtz Márton 75 éves, ág. ev., Kovács Kálmán 67 éves, ref., Szilágyi János 4 éves, ref., Varga Albert József 3 hónapos, ref., Bauer József 2 és fél éves, ref.

Országos vásárok: Április 23.-án Komádiban, 23.-án és 24.-én Szentesen, 28.-án Vésztőn országos kirakodó és állatvásárt tartanak.

HIREK

Adományok. Nemzeti Egység Pártja Gyoma községi szervezete ifjusági csoportja könyvtára javára a közelmultban az alanti adományok érkeztek: Kner Izidor 18 drb., Singer és Wolfner 8 drb., Pesti Hirlap 5 drb, Az Est 5 drb., Dr. Christián Kálmán 1 drb. könyv, melyekért ezuton is hálás köszönetet mondunk és kérünk mindenkit, akinek olyan könyvei vannak, melyeket amugy sem használnak, méltóztassanak azt az ifjusági csoportnak ajándékozni, dr. Kovács János ifjusági elnök ujján.

Tanulmányi kirándulás. A Gyomai Gazdaifjak Egyesülete a szombaton megtartott választmányi ülésen elhatározta, hogy május 22.-én és 23.-án tanulmányi kirándulást rendez Orosházára és Derekegyházára.

Juhász Gergely református lelkipásztor meghalt. Március 30. án a debreceni Horthy Miklós kórházban 39 éves korában meghalt Juhász Gergely református lelkipásztor, aki hosszabb ideig Gyomán is müködött. Temetését április 1-én tartották meg a körösnagyharsányi templomban, majd a vésztői temetőben helyezték örök nyugalomra.

Felhivás a katona viselt magyar állampolgárokhoz! „Azok a katonaviselt, 22—50 éves, magyar állampolgárok akik a teljesitett katonai szolgálattal összefüggő magáncélu igazolásokra szolgáló keménykötésü „Igazolványi lappal“ még nem rendelkeznek, azok átvétele céljából a gyomai járási népgondozó kirendeltségnél (Gyoma, III. Rákóczi u. 3. sz.) jelentkezzenek. Jelentkezni lehet legkésőbb 1937. május hó 15-ig vasárnap és ünnepnap kivételével bármely napon a délelőtti órákban.“

Póstapalota épül Mezőturon. A póstavezérigazgatóság póstapalotát épittet Mezőturon. Az épitési munkálatokat néhány napon belül megkezdik.

Csemegeszőlő termesztésének legmodernebb eljárásáról, a magaskordon müveléséről, a Masánczki almafajtáról, a tavaszi teendőkről a gyümölcsösben, az őszibarackhajtás válogatásáról, a gyümölcs fagyelleni védelméről, a gyümölcsös üres területeinek kihasználásáról stb. ir a „Magyar Gyümölcs„ legujabb száma, melyből lapunkra való hivatkozással ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest, IV., Gerlóczy utca 11 szám.

Önkéntes árverés. A községi elöljáróság április 19.-én, hétfőn délelőtt 9 órakor a községházán önkéntes árverésen eladja a község tulajdonát képező traktort és a hozzávaló ekét. A venni szándékozókat ezuton is meghivja az elöljáróság.

Műbenzingyártásra rendezkedik be Magyarország. Hosszas és kielégitő kisérletek után elhatározták, hogy Győrött műbenzingyárat létesitenek. A gyárat az „J.G.Farbenindustrie" német ipari konszern fogja finanszirozni. A gyár kapacitása 1500 vagon lesz egy évben. A műbenzint kátrányból fogják előállitani.

Iskolatakarékpénztárt létesitenek Debrecenben. A debreceni középiskolák vezetői elhatározták, hogy iskolatakarékpénztárt létesitenek. A diákok belföldi és külföldi kirándulásokra fognak gyüjteni.

Háztartási gázzal látja el a vidéket Shell. Egy uj találmány révén háztartási gázzal látja el a vidéket a Shell cég. Palackokban ugynevezett butángázt hoznak forgalomba, amely ott is használható, ahol nincs gázgyártás. A gáz nem robban, nem mérgez és ibolya illattal van szagositva.

A Baross Szövetség térhóditása. A Baross Szövetség elnöki tanácsának legutóbbi ülésén Ilovszky János elnök kijelentette, hogy „nem adok öt évet és százezer ember hallgat az országban a „Baross Szövetség"-re

A történelem legborzalmasabb gyermekkatasztrófája. Megdöbbentő fényképsorozat érkezett Amerikából a szörnyü iskolarobbanás pokoli jeleneteiről, amely sokszáz gyermekéletet oltott ki és a szülők százait kergette őrületbe. A páratlan érdekességü felvételekkel együtt, részletesen ismerteti a borzalmas napok történetét Tolnai Világlapja uj száma, amely gazdag tartalommal és nagy terjedelemben most megjelent. További cikkek: Meztelen szivek, A robbanó szivar, A Novitas gőzös drámai rejtélye, A grafológia csodája, Ahol a fenevadakat kezes bárányokká szeliditik, Fuga, a relytélyes idegbetegség, stb. A legkiválóbb magyar irók novelláin kivül, nagyszerü folytatásos regényt és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

A váci kir. orsz. siketnéma (internátusos) intézetbe az 1937-38. iskolai évre szeptemberre felvételt nyerhetnek az

A nagyvilág hirei

A kormányzó Széll Józsefet, a közigazgatási birróság másodelnökét, belügyminiszterré nevezte ki. Az uj belügyminisztertől a kormánypárt és a polgári ellenzék a szélsőségek letörését várják. A kormányban beállt változás következtében Mikecz Ödön belügyi államtitkár lemondott. Helyébe Bobory György, a képviselőház alelnöke kerül. — Miklós román királyi herceget, Károly király egyetlen öccsét megfosztották a rangjától és kizárták a királyi családból, mert ragaszkodott egy polgári nővel kötött házasságához. — Eckhardt Tibor Pápán nagy beszédet mondott és éles támadást intézett a jobboldali szélsőségek ellen. — Végső elkeseredéssel folyik a harc Madrid birtokáért. A nemzeti csapatok offenzivájat megint megakasztotta a rossz idő. — Kozma Miklós volt belügyminisztert ünnepélyesen beiktatták a hirlapirók nyugdij intézete elnöki székébe. — Mussolini visszaadja Hitler velencei látogatását.

---

ovodai tagozatba 4-6, az előkészitő osztályba 6-8, az I. osztályba 7-10 éves oly siketnéma gyermekek (vagyontalanok ingyenesen, a többiek havi 48, 24, 12, 6 vagy havi 3 pengő tartásdij hozzájárulás fizetése mellett), akiknek a siketségen kivül más testi vagg szellemi fogyatkozásuk nincsen. Normális eszü hallónémák is felvétetnek. Közelebbi felvilágositással s a felvételhez szükséges nyomtatványokkal (bélyeg beküldése mellett) készséggel szolgál az intézet igazgatósága: Vácon, Konstantin-tér 6. szám.

Békésvármegye Törvényhatósági Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottsága felkéri a vármegye területén (m. városokban, községekben, tanyakörzetekben) működő műkedvelő csoportokat, tegyenek 5 napon belül jelentést a Vármegyei Népmüvelési Bizottság (Gyula, Vármegyeháza) cimére arról, hogy a müködő mükedvelő csoport alapszabállyal biró önálló egyesület-e, vagy csak egyesület keretén belül működő szakosztály, avagy csak alkalmi alakulat e, 1936 évi szeptember óta hány előadást tartott. Jelentsék továbbá a műkeevelő egyesület pontos megnevezését és müködésének szinhelyét.

Mozgalom egy uj mezőgazdasági kamara felállitása érdekében. Békésvármegye legutóbb megtartott közigazgatási bizottsági ülésén kimondották, hogy küldöttséget menesztenek a földmivelésügyi minisztériumba egy uj mezőgazdasági kamara felállitása érdekében.

Trágyázzunk a későn elvetendő tavasziak alá. Az Országos Mezőgazdasági Kamara talajtani és trágyázási osztálya közli: A szokatlanul hosszu tavaszi esős időjárás a tavaszi vetések rendkivül nagy hátráltatását jelentette. Ennek következtében beálló károk ellensulyozására a növénytermesztőnek arra kell igyekeznie, hogy még fokozottabb gondott forditson a későn elvetendő tavasziak trágyázására. Ha a későn vetett tavaszi növények a talajban megfelelő táplálóanyag készletre találnak, legnagyobb részben pótolják a hideg esős időjárás következtében fejlődésükben beállott késést és igy még jó terméseket is hozhatnak. Ha azonban a talaj táplálóanyagokban szegény, erre remény nincs. Az elmaradt őszi és kora tavaszi vetéseket viszont sok helyen késő tavaszi vetésü növényekkel kell pótolnunk. Ezeknél jó terméseket kell elérnünk, hogy ellensulyozhassuk az előbbieknél előállott hiányokat. Ezt ugyancsak megfelelő trágyázással érhetjük el. Fejtrágyaként még április hó folyamán való kiszórásra is ajánlható kis adagu teljes trágyázás, pl. 59 kg. péti só, 50 kg. szuperfoszfát és 50 kg. kénsavas káli keveréke, melyet a fejlődésnek induló növényre az első alkalmas száraz időben szórjunk ki. Ugyanezt a trágyázást lehet ajánlani nagy általánosságban aljtrágyaként elkésetten, de még elvethető rövid fejlődési idejü növényeknek. A későbbi vetésü tavasziaknak megfelelő trágyázására április hó folyamán forditunk nagy gondot. Ennek helyes és minden tényezőt figyelembevevő módjaira pontos és részletes tájékoztatást nyujt az Országos Mezőgazdasági Kamara talajtani osztályának kiadásában „A talaj termőerejének fenntartásáról és a mütrágyázásról" cimen megjelent uj munka, mely P. 1.50-ért az Országos Mezőgazdasági Kamara talajtani osztályánál (Budapest, V. Szabadság tér 10) és bármelyik vidéki mezőgazdasági kamaránál beszerezhető.

Ne küldjük leányainkat külföldre!

A külföldi iskoláknál többet nyujt a budapesti

BAÁR-MADAS

református leánynevelő intézet.
Alapos nyelvi kiképzés. Nyolc osztályu gimnázium. Internátus. Továbbképző. (Gyors-, gépiró-, főző és varrótanfolyam) Buda legszebb és legegészségesebb helyén.

Lorántfy Zsuzsanna ut 3.

Teljesen modern berendezés. Mérsékelt árak. Kivánatra tájékoztatással szolgál **az Igazgatóság.**

Gyoma község ingatlanforgalma

V. Kovács Zsigmond és neje Braun Zsuzsanna Gyomai lakosok vettek 1 hold 769 négyzetöl félhalmi szántót Wagner Ádám (nős Ailer Máriával) és Wagner Ádám és neje Klein Julianna gyomai lakosoktól 900 pengőért.

Cselei János és neje Zöld Zsuzsanna gyomai lakosok vettek 3 hold tanyaföldi szántót K. Szilágyi Sándor (nős Gál Erzsébettel) gyomai lakostól 2400 pengőért.

Ifj. Cs. Nagy Dániel (nős Kéri Piroskával) gyomai lakós vett 222 négyzetöl, 3 hold 1457 négyzetöl, 72 négyzetöl és 153 négyzetöl tanyaföldi ingatlanokat özv. Herter Mihályné Beinschróth Katalin gyomai lakostól 3600 pengőért.

Friedrich Rudolf és neje Hornok Etel gyomai lakósok vettek 1 hold 203 négyzetöl, 2 hold 100 négyzetöl pusári szántókat Varga Gábor gyomai lakóstól 1850 pengőért.

Sűrü István és neje Pfeiffer Erzsébet gyomai lakósok vettek 1 hold 908 négyzetöl görbekullaposi szántót Bekő Róza komárvárosi lakóstól 1200 pengőért.

Bodon Lajos gyomai lakós vett 1 hold 698 négyzetöl és 341 négyzetöl pusári K Molnár Sándor és neje Szilágyi Erzsébet gyomai lakósoktól 750 pengőért.

Kovács Gáborné Kun Mária gyomai lakós vett 1 hold 210 négyzetöl csergettyülaposi szántót Szabó Imréné Timár Etel és Timár Lajos endrödi lakósoktól 563 pengőért.

Kovács Gáborné Kun Márika gyomai lakós vett 604 négyzetöl csergettyülaposi szántót Timár János endrödi lakóstól 187 pengőért.

Hanyecz Pálné Giricz Franciska gyomai lakós vett 3 hold 1406 négyzetöl zsilamajor szántót özv. Béres Mihályné Nyilas Teréz gyomai lakóstól 2250 pengőért

SZUPERFOSZFÁT
műtrágya állandóan kapható
Péti só előjegyezhető
a Wagner Márton Fiai cég fatelepi irodában

ZÖLDHITELEKET

(váltógyorskölcsönöket) kaphatnak 7% kamatra gazdák, bérlők, földbirtokosok; ugyszintén szerzünk óvadék, kaució céljára **takarékkönyvet** pesti nagybanktól, bizalmi álláshoz, házfelügyelőségekhez, valamint jólfizetett **elhelyezkedéseket** hozunk létre Budapesten, hosszu szerződéssel. **(Választék van!)** Heller Kereskedelmi- és Bankhitel-Irodája, törvényszékileg bejegyzett cég. Alapitva 1925-ben. Budapest IX., Dandár-utca 24. (Részletes felvilágositás és tájékoztatók 50 fillér válaszbélyeg ellenében.)

Felhivás!

Április 25 én délután 2 órakor jöjjenek el a HOMBÁR irodájába azok, akik a megalakuló baromfi osztályba be akarnak lépni.

Szerkesztői üzenet:

M. L.: Más tárgyu irást kérünk. Beküldött tárcáját nem közölhetjük.

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. április 18 án, vasárnap 7 és 9 órakor Nagy klasszisú hangosfilm!

ALKONYAT

(Utolsó szerelem)

szinmű.

FŐSZEREPLŐK:

Albert Bassermann, Hans Jaray, Michikó Meinl.

Rendkivül megható és művészi értékű film, melynek a kiállitása és a hangja minden képzeletet felülmul, Az első jelenettől az utolsóig lebilincselő.

OLYMPIAI TÉLISPORT

kiegészitő műsor.

Hangos Magyar Világhiradó!

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztarecepteket megkapja, ha még ma kéri a Dr. OETKER-féle világhirü FÉNYKÉPES RECEPTKÖNYVET, **melyet** bárkinek ingyen megküld a gyár: Dr. OETKER A. Budapest, VIII. Conti-utca 25.

Aranytálból evett és aranypohárból ivott Egyiptomban egy magyar operaénekes. Érdy Pál, a kiváló operaénekes külföldi sikereiről rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádiómüsorokat, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Madárvédelem — Németországban. A német birodalomban annyira megszervezték a madárvédelmet, hogy ma Németország kizárólag madáreleség céljaira évente nem kevesebb mint 100 vagon kendermagot, 100 vagon kölest és több mint 100 vagon egyébb madáreleséget importál. Ez olyan óriási mennyiség, amely a közélelmezési nehézségekkel küzdő Németországban is jelentős tehertételnek látszik. Majdnem érthetetlen, hogy ezt a fantasztikus mennyiségü madáreleségbevitelt engedélyezik. Illetékes helyen ezt azzal magyarázzák, hogy Németország rendkivül nagy sulyt helyez a a madarak ellátására, semmi szin alatt sem engedi madárállományát elpusztulni, — mert bármilyen hihetetlenül hangzik is — 90—100.000 ember kenyere, megélhetése függ a madárkultusz fennmaradásától.

SPORT

GySC-M.MÁV 3-0 (0-0). Gyoma, bajnoki, vezette: Salgó.

GySC: Szrnkányi, — Fekete, Szántó, — Fried, Mónus, Cifrák, — Barta, Jeney, Kiss, Takács, Győry.

GySC kezd erős szél ellen, de a Máv. azonnal átveszi az irányító szerepét és erős támadásokat indit. 6. p. Szrnkányi szépen védi Vakarcs és Mihálcsi lövéseit. GySC szórványos támadásait a két Csapó a középvonalon állva, biztosan rombolja szét. 22. p. Takács faultol és a 16 méteres büntetőt Csapó I. nagyerővel fölé lövi 24 p. Ujabb szabadrugás, ezt Csapó II. lövi, de Citrák kifejeli. Kétperc múlva még egy 20 méteres szabadrugás a GySC ellen, de Vakarcs ofszejdon áll. Félidő végéig erősen ostromol a Máv. de a kitünő GySC védelem Szrnkányival és Friddel az élén, mindent ment.

Második félidő mindinkább erősödő esőben indul. A Máv. közvetlen védelme percek alatt érthetetlenül összeroppan és nem tud ellentállni a lelkesen támadó GySC csataroknak 2 p. Győri elhúz a tétovázó bekkek mellett és a vetődő Sebor alatt az első gólt lövi (1-0). Tovább támad a GySC és egy lefutásnál Kiss megsérül és 7 percre elhagyja a pályát. Visszatérése után cserél Bartával, aki a 17. percben a bekkeket és a kapust kicselezve újabb gólt lő (2-0). Most már ellenállhatatlan a GySC és Győry a 25 percben beállitja a végeredményt (3-0). 31 p.-ben Barta ujabb gólját a biró lesállás miatt — tévesen — érvényteleniti. 35 és 36. percben Barta 2 erős bombáját Sebor szépen kivédi. Zuhogó esőben állandó GySD támadások között ér véget a mérkőzés.

GySC-ből Szrnkányi imponáló biztonsággal védett, a halfsorból Fried remek játéka emelkedett ki, a csatársorból pedig Barta és Győri játszott kitünően. Kiss mig meg nem sérült hasznosan foglalkoztatta a szélsőket.

Salgó erélyesen és kiváló hozzáértéssel vezette a meccset.

Sporthirek

Április 18.-iki mérkőzések: Gyomán: GyTK—ETK, vezeti: Havas. Mezőberényben: Törekvés—GySC, vezeti: Wertheim. Mezőluron: MÁV—CASS, vezeti: Róth, Kondoroson: KTE—Hunyadi, vezeti: Salgó. Békésen: BTE—BISE, vezeti: dr. Magyar. A gyomai birók közzül Takács Dániel a mezőturi MAFC—OTK meccset vezeti.

Törekvés — GySC mérkőzés után nagy táncmulatságot rendez a Törekvés, melyre a GySC játékosait külön is meghivták.

GySC Hunyadi elleni óvását visszavonta, mivel a bizonyitás nagyobb költséget venne igénybe és annak kimenetele bizonytalan. Az illetékes egyesbiró a bejelentést tudomásul vette és az óvásdijat visszautalta.

MTK-ról elterjedt hirek felől Várady Pál volt intéző a következők közlésére kérte fel lapunkat: Az MTK hétfőn tartotta választmányi ülését, de ezen a futballszakosztály megszünését nem mondották ki. Egyébként ebben az ügyben a jövő héten bővebben tudok nyilatkozni, addig köt a titoktartás. A játékosok egyelőre sehova se mentek, de ha a futballszakosztály feloszlik, úgy Szigeti, Ancsin, a két Pánczél és Roósz a Textilhez fognak átigazoltatni.

Publikáció

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Méh viaszt sonkolyt veszek magas áron. Perei László Petőfi u. 46 sz. 3-3

A Gyomai Ipartestület Vezetősége pályázatot hirdet a f. év junius 1-én megüresedő kiméröi állásra. Feltételek megtudhatók a hivatalos órák alatt az ipartestületben. Pályázati határidő május 1. 3-3

Egy darab 3 részes szekrény tükörrel eladó. Gyóni Géza utca 17. 1—1

Kézimunka alkalom. Gyoma Atilla utca 19 szám alatt (Ungi féle ház) ujfajta kézimunkára ügyes ráérő és a szép kézimunkái kedvelő leányok és asszonyok kerestetnek. A kézimunka igen egyszerü és könnyü, bárki által 1—2 óra alatt elsajátitható. Munkadij darabonként 2 P. 50 fill. Jelentkezni lehet naponta vasárnap kivételével a délutáni órákban. A betanitás dijmentes. 4-2

16 ballaijárás nyári használatra kiadó. Érdeklődni lehet a WAGNER-fatelepen.

Eladó 22 kat. hold varjasi föld nagy teherrel, 20 kat. hold póhalmi föld igen olcsó áron, 100 hold gazdasági épületekkel, egy 5 és 14 magyar hold varjasi parcella, Irodámban állandóan vannak kisebb nagyobb házak eladásra bejelentve, részben készpénzért, részben teherátvétellel. Érdeklődők forduljanak Izsó Balázs ingatlanforgalmi irodájához Gyoma Horthy Miklós ut.

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepnapokon és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a Máday és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a Balogh gyógyszertár tart szolgálatot.

!OLCSÓBB A BOR! mint a szódaviz!

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft.

fajborpincészete

Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma

Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 17. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 április 24.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280
Lapzárta csütörtök este 6 óra
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

DARÁNYI BESZÉDE

Darányi Kálmán miniszterelnök szegedi beszéde igazi államférfiui tett volt, világos logikájával, verhetetlen okfejtésével, mondanivalóinak méltóságával és cáfolhatatlanságával kimagasló eseménye politikai életünknek. A miniszterelnök félreérthetetlenül és világosan az egyedül járható magyar útat mutatta meg; a haladó szellemü, konzervativ, szociális tartalmú, népies, keresztény politikát, amely nem tűr el semmiféle diktaturát s az évezredes magyar alkotmány alapján áll. Ez a politika féltőn vigyáz az ország biztonságára, küzd a nemzeti egyenjoguságért, de hajlandó együttműködni bármelyik szomszéd állammal, ha ennek előfeltételeit megteremtik. Ez a politika nem tűr belső rendzavarást s kiméletlenül elnyomja a kótyagosok szélsőséges próbálkozásait. Ugyanekkor mindent megtesz a szocialis problémák megoldására, az állásnélküli fiatalságnak elhelyezésével, az agrárproletáriának munkához való juttatásával. S a miniszterelnök büszkén hivatkozhatott arra, hogy — bár a meddő ellenzéki kritikák folytonosan arról beszélnek, hogy a fejlődés tempója lassu,— a kormány hat hónap alatt máris komoly figyelemre méltó eredményeket produkált. Megcsinálta a gazdatisztek kötelező nyugdijbiztositását, a mezőgazdasági kamarák reformját, rendezte a földhöz és házhelyhez juttatottak hátralékait s ezzel 120 millióval enyhitett 400.000 család terhein. Törölték az egyszoba-konyhás lakások adóhátralékait, a FAKSz kölcsönök törlesztési idejét meghosszabbitották, a részletfizetést harmadával csökkentették, 10 holdig befejezték a gazdaadósságok rendezését, megkezdték a telepitések végrehajtását, adtak a kisemberek tulajdonába, s december végéig 2230 családnak juttatott földet a földmivelésügyi kormányzat. A szociális reformok megvalósitása korszerü szükségesség volt s egyben alkalmas arra, hogy a feltétlenül izgatók, a helyenként mutatkozó szociális nyomorra számitó szélsőségek lába alól kirántsa a talajt.

Darányi Kálmán miniszterelnök szegedi beszéde megnyugtathatott mindenkit, hogy a kormány hivatása magaslatán áll s hathónapi kormányzása az épitő nemzeti munka jegyében telt el.

Felhivás a gyomai gazdálkodó ifjakhoz!

Mielőtt a kapát a tengeri földbe vágnátok, mielőtt a kaszát a lucernás táblája előtt megpenditenétek, jöjjetek el bátran és tegyetek egy igen hasznos, szükséges és hazafias kötelességnek eleget: iratkozzatok be a Gyomai Gazda Ifjak Egyesületébe tagnak!

Kedves kisgazda ifjak, azt előre is kijelentem, hogy nem olyan kaszinóba való tömörülésre hivlak benneteket ahol enni, inni, mulatni lehet (sajnos, ilyen egylet községünkben sok is van!), hanem olyan egyesületbe való tömörülésről van itt szó, mely a tudomány, az erkölcs, a mindenki iránti becsülés és szeretet céljain alapszik. Egyesületünk terjeszteni fogja azokat a hasznos és céljaink eléréséhez szükséges tanokat, ismereteket, melyeknek eddig szervezetlenségünk következtében sulyos hiányát láttuk.

Felkérem tehát azokat a kisgazda ifjakat, akiket a Gyomai Gazda Ifjak Egyesülete alakuló közgyülésére meghivtak és nem jelentek meg, valamint azokat a gazdálkodóifjakat is, akik nem voltak meghiva az alakuló közgyülésre, hogy legyenek szivesek érdeklődést tanusitani egyesületünk iránt és hozzanak annyi anyagi áldozatot, hogy a rendes tagsági dijat minél előbb fizessék be, annál is inkább, mert egyesületünk vezetéséhez szükséges eszközök beszerzésére nem áll egyéb jövedelmező forrás rendelkezésünkre.

Remélem és hiszem, hogy községünk komoly gondolkozásu gazdálkodó ifjai felhivásomat figyelembe veszik és a nemes célokon alapuló Gyomai Gazda Ifjak Egyesületét mükődésében támogatni fogják.

Gyoma, 1937. április 10 én.

Mészáros Bertalan
kisgazda, a Gyomai Gazda Ifjak Egyesülete jegyzője.

Gyoma épitőiparosai nagyarányu közmunkák megindítását kérik

„Amely társadalom nem épit, ott nincs előrehaladás és beteg az egész gazdasági élet"

A gyomai épitő és rokonszakmák iparosai április 4.-én szakmaközi értekezletet tartottak és elhatározták, hogy az ipar fellenditése és a község vagyonának produktiv befektetése céljából emlékirattal járulnak Békésvármegye főispánjához, alispánjához, a járási főszolgabirósághoz és Gyoma község elöljáróságához, amelyet azóta már mindenüvé eljuttattak, szószerint a következőket tartalmazza:

EMLÉKIRAT:

Az épitőipari tevékenység, dacára a multévi kedvező terméseredménynek, még mai napig sem indult meg. Ha bár látszólag a többi ipari szakmák és a kereskedelem bizonyos mértékü fellendülést mutatnak a kedvező mezőgazdasági konjunktura nyomán, sajnos az épitőiparban azon régvárt jótékony áramlat legcsekélyebb jele sem mutatkozik, mely ezen jobbsorsra érdemes ipar munkakészségének a társadalom javára való 100 százalékos kifejtésére ösztökéli és részére ezáltal becsületes emberi életlehetőséget biztositani volna hivatott.

— Épugy stagnál az épitőipar ma is, mint az utóbbi 6—7 évben.

— Állandó tétlenségre van kárhoztatva. Akiknek más foglalkozási lehetőség nyilik, menekülnek a szakmából.

A gazdasági vérkeringés megindítására a község egész társadalmának szüksége van. Ezen vérkeringés fokmérője az épitőipar. Amely társadalom épit, az fejlődik és a jóléte gyarapszik.

Amely társadalom nem épit, ahol az épitőipar stagnál, ott nincs előre haladás, ott nincs fejlődés, ott beteg a gazdasági élet és a vérkeringés megáll.

Ez pedig a lassu halódás jele.

Gyoma községnek megvan minden adottsága arra, hogy az épitőipar

frontba lenditésével megindítsa az annyira szükséges vérkeringést.

Az elmult konjunkturális időben és azóta is folytatólagosan állandóan tartalékolt, ugy anynyira, hogy ma igen tekintélyes összeg van különböző célalapokba elhelyezve. Ezen célalapok összege a polgári iskola épitési alapjával együtt cca. 200.000 pengő körül mozog. Ezen pénzek takarékpénztárakban hevernek. Itt jön aztán a község közönségének érdeke közös nevezőre az épitőipar érdekében. A községi adófizetők álltal befizetett és egyébb községi jövedelmekből tartalékok állandó érdekének biztositása szempontjából, igen fontos és jelentős körülményként szerepel azon kivánalom, mely kötelességévé teszi a mindenkori községi előljáróságnak és vezető tisztviselőknek, hogy idejében gondoskodjanak arról, hogy ezen összegek, mielőtt tulajdonképeni értékükből veszitnének, azon célra használtassanak fel, melyre tartalékoltattak.

A közszükségleti és épitőipari cikkek és munkabérek emelkedései következtében már is igen érzékeny veszteségek érték Gyoma község tartalékait.

A vásárló érték csökkenésénél igen katasztrófális helyzet adódhat Gyoma község lakossága részére, ha a pénzünk vásárló értéke esetleg még tovább csökken. Nem gazdaságos és nem észszerü sem magánosnak, sem a községnek, a mai viszonyokban készpénzben tartalékolni. Ha az épitőipar nem volna ilyen nyomasztó helyzetben, még akkor is tanácsos volna a célalapok tőkéjének felhasználása és beépitése. Gyoma község már egyszer igen szép tőkét veszitett el, a háború előtti betonjárda épitési alap összegének idejében fel nem használása miatt. — Magyarország gazdasági életének óriási szüksége van arra, hogy minden megmozditható tőke a gazdasági vérkeringésbe kapcsolódjék. — Tehát itt az utolsó óra, hogy Gyoma község is vegye ki részét az ország gazdasági talpraállitásában és minden megmozditható tartalékát a gazdasági jövő felépitésére használja fel.

16 ballaijárás nyári használatra kiadó Érdeklődni lehet a WAGNER-fatelepen.

Az alábbi épitkezések sürgős megindítását kérjük:

A községi polgári iskola épitésére ezidő szerint rendelkezésre áll a polgári iskola épitési alap cca. 110.000 pengő.

A községi vágóhid épitésére rendelkezésre áll a vágóhid épitési alap cca. 10 000 pengője. A hiányzó épitési többköltségét a vármegyei hozzájárulásból és esetleg felveendő kölcsönből lehetne fedezni Ezen kölcsön törlesztésére lekötendő a vágóhid jövedelme.

Általános egészségház létesitése. E célra igénybe vehető a „Stefánia" alap mint egy 7 000 pengője.

Községi szegényház épitése a községi törzsvagyon terhére.

A forgalmas utcák betonjárdával való ellátása.

Az összes rossz téglajárdák megjavitása.

A község belviz levezető csatornázásának kiépitése.

A fenti közmunkák megvalósitása ugy Gyoma község közönségének, mint a gyomai épitőipari és rokonszakmák iparosainak és munkásainak régóta kielégitetlen kivánsága.

Junius 6-án avatják fel a gyomai országzászlót

Előző számunkban megirtuk, hogy a gyomai országzászló felavatását május ra tüzték ki. Ezt a terminust most megváltoztatták, amennyiben az országzászló felavatását véglegesen junius 6.-án fogják megtartani.

Foglalkozzunk selyemgubótermeléssel

Kaptuk és közöljük az alábbi sorokat: A selyemtenyésztés könnyű munka, amellyel egyéb gazdasági munkák elvégzése mellett a család apraja-nagyja foglalkozhat. Pénzbefektetéssel nem jár, mert a hernyókat és tenyésztőpapirokat az állam ingyen adja.

A hernyók fejlődése ugyan 30 napig tart, de az első hetekben alig adnak munkát és igy csak az utolsó 8—10 nap alatt van velük teljes napi elfoglaltság.

A kilogrammonként egy pengős beváltási ár mellett a selyemtenyésztésnél egy munkanapra átlagosan 1 pengő 60 fillér keresetet lehet számitani, de ez a napi kereset a 2 pengőt is elérheti, vagyis

egy tenyésztő család pár hét alatt könnyen juthat 40—60 pengő mellékkeresethez

ügyes és törekvő tenyésztő

azonban 80—100 pengő és ennél nagyobb összeget is elérhet.

Ennek igazolására a mult évben selyemgubókért 100 pengőn felüli keresetet elért tenyésztők közül példaképpen felsoroljuk az alábbiakat:

Pasti István földmüves, Kékesd	**120**	**pengő 60**	**fillér**
Lévai Jánosné napszámos, Kétegyháza	**117**	**„ 83**	**„**
Imre József földmüves, Kékesd	**112**	**„ 34**	**„**
Fáblán István napszámos, Nagyharsány	**143**	**„ —**	**„**
Bán Gyula szikvízgyártó, Balatonudvari	**103**	**„ 47**	**„**
Magyar Ferencz földmüves, Jánoshalma	**101**	**„ 18**	**„**
Trautmann Henrik földmüves, Varsád	**102**	**„ 30**	**„**
Izsó József kisbirtokos, Gyoma	**136**	**„ 34**	**„**

A selyemtenyésztéssel szerzett kereset már azért is különösen megbecsülendő, mert arra éppen aratás előtt, tehát a legpénzinségesebb időben lehet szert tenni. A tenyésztők gubóváltáskor a vételárat azonnal megkapják.

Azok a tenyésztők, akik legalább 35 kilogramm I. osztályú gubót szolgáltatnak be, a gubóvételáron felül jutalmul

egy női fejkendőt is kapnak.

Saját és családja érdekében teszi tehát, ha minél előbb jelentkezik a községi selyemtenyésztési felvigyázónál, mert a hernyók kiosztása a napokban már megkezdődik.

Budapest, 1937. évi április hó.

M Kir. Országos Selyemtenyésztési Felügyelőség

HIRDESSEN LAPUNKBAN!

Amit Gyomán is meglehetne csinálni

A szomszédos Dévaványán a református egyház gyülekezeti házat épit és a házban gyermek napközi otthont rendez be, hogy a munkába menő napszámos anyáknak legyen hol elhelyezniök gyermekeiket. A példát Gyoma is követhetné. Itt erre a célra még külön házat sem kellene épiteni, mert épen elég kör- és egyesületi helyiségünk van ahoz, hogy ott gyermek napközi otthont lehetne berendezni.

Április 24.-én már életbelépnek a Budapesti Nemzetközi Vásár összes utazási kedvezményei

A Budapesti Nemzetközi Vásár utazási kedvezményei már az egész vonalon életbelépnek április 24.-én. A vásárigazolvány alapján május 10.-ig féláron utazhatik a közönség a magyar vasutakon és a dunai hajókon Budapestre. Az autóbuszjáratokon a kedvezmény 20—50 százalék. Ugyancsak érvényben vannak már a 27 külföldi állam vasuti, hajózási és légiforgalmi vonalain a vásárigazolványtulajdonosoknak engedélyezett 25—50 százalékos utazási kedvezmények. A visszautazásnál a magyar vonalakra váltott féláru jegy belföldiek részére május 18-ig, külföldiek részére május 20-ig marad érvényben.

A községi közigazgatás időszerű problémáiról tárgyalt a Vármegyei Jegyzőegyesület választmánya

A Vármegyei Jegyzőegyesület választmánya április 17-én délelőtt 9 órai kezdettel Békésen tartotta nagy érdeklődés mellett idei első választmányi ülését, amelyen dr. vitéz Márky Barna alispán, dr. Sorbán Jenő gyomai és dr. Marsall Ferenc békési járási főszolgabirók is résztvettek. A választmányi ülés, amely az ugyancsak Bé-

ZÖLDHITELT
folyósít korlátlan összeg erejéig a
Békésmegyei Kereskedelmi Bank Rt.
Békéscsaba, Telefon 43 és 82.

késen junius 13-án megtartandó közgyülés tárgysorozatát készitette elő, Harsányi László endrődi főjegyző elnöklete alatt behatóan megtárgyalta a jegyzői kar, általában a községi igazgatás időszerű problémáit és ennek során dr. Molnár Jenő békési főjegyző a jegyzői magánmunkálati kérdésről tartott alapos, minden részletre kiterjeszkedő előadást. Ő kapott megbizást dr. Takács Ferenc tarcsai főjegyzővel arra, hogy ezt a kérdést a juniusi közgyülésre készitse elő. Csüllög Sándor vésztői jegyző a normállétszám tarthatatlanságáról beszélt. — ő fogja ebben az ügyben a megyei jegyzői kar előterjesztését kidolgozni. Dr. Sinkovics Mihály szarvasi jegyző a jegyzők betegségi biztositását, dr. Temesváry Ferenc mezőberényi és dr. Rigó József csorvási főjegyzők egyéb fontos kérdéseket készitenek elő a közgyülésre. Az ülés után a Polgári Kaszinóban 60 teritékes bankett volt, amelyen több felköszöntő hangzott el.

Kisgyermek a halál torkában

Könyen végzetessé válható baleset történt f. hó 21.-én, — szerdán — a vasuti töltés Besenyszeg-felőli részén. A fél 5-kor Dévaványa felől 60 kilométeres sebeséggel robogó motorosvonat vezetője, Börcsök Sándor, Máv. főmozdonyvezető megdöbbenve vette észre, hogy a vasuti töltésen, a motortól mintegy 100 méternyire, fejét a sin mellé fektetve, egy kisgyermek fekszik. Azonnal meghúzta a légféket és megszólaltatta a motor szirénáját. Az éles szirénahangra a kisgyermek feltápászkodott és megmegbotolva indult a sinek közé, egyenesen a robogó motor kerekei elé. A motorvezető kétségbeesetten fékezett, megnyitotta a homokszórót, hogy a kocsi csúszását ezzel is csökkentse, de a vonatot már képtelen volt teljesen megállitani. Az elháritathatatlannak látszó gázolás láttára irtózva kapta kezét a szeme elé a motor vezetője, de most igazolódott be az a közmondás, hogy „kisgyermekekre az angyalok vigyáznak". A lassan botorkáló gyermek, ugyanis még nem érhetett a sinre, mikor a csikorogva fékező motoros odaért és a kerekek előtt levő ugynevezett sintisztitó a szerencsétlen gyermeket az utólsó pillanatban a sinről félredobta. A következő percben a motor már megállt, Márton János kalauz leugrott és az ütődés erejétől aléltan fekvő gyermeket gyorsan a motorba emelte. Szerencsés véletlen folytán a vonaton utazott dr. Bartha Gusztáv Máv. pályaorvos is, aki Őzedről volt visszatérőben és azonnal első segélyben részesitette a gyermeket, aki a fején és az arcán szenvedett az ütődés következtében könnyebb sérüléseket. A gyermeket a motoron behozták az állomásra, ahová nemsokára kétségbeesve futott be az édesanyja, Vladár Jenő ismert gyomai fuvarozó felesége, aki sirva ölelte magához a halál torkából megmenekült gyermekét. A szerencsésen végződött baleset ügyében a csendőrség megindította a nyomozást.

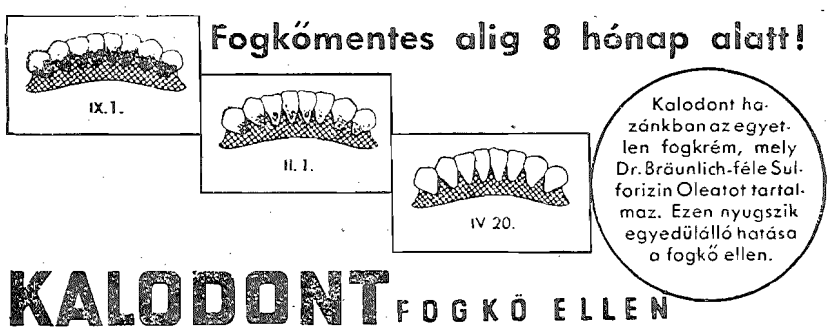

A főispán és az alispán intézkedtek a gyomai épitőiparosok kérelme ügyében

Lapunk más helyén teljes terjedelmében leközöljük azt az emlékiratot, melyet a gyomai épitőiparosok és rokon szakmák a középitkezések megindítása érdekében intéztek a vármegye főispánjához, alispánjához, a járás főszolgabirájához és a községi előljárósághoz. Örömmel közöljük, hogy a főispán és az alispán az emlékirat kézhez vétele után nyomban intézkedtek és ezzel pregnánsan kifejezést adtak a gyomai közügyek iránt tanusitott lelkes érdeklődésüknek.

A főispán és az alispán a kérdéses ügyben külön-külön rendeletet intéztek a járási főszolgabiróhoz. A főispán rendelete felhivja a főszolgabirót, hogy az épitő iparosság emlékiratában foglaltakra nézve sürgősen tegyen véleményes javaslatot, majd nyomatékosan rámutat a főispán arra, hogy a gyomai épitőiparosok közérdekü kivánságainak teljesitését Gyoma község fejlődése szempontjából fontosnak és kivánatosnak tartja.

Az alispáni rendelkezés felhivja a főszolgabirót, hogy az emlékiratban foglalt épitkezési programm megvalósitásának lehetőségeit a községi előljárósággal sürgősen tárgyalja meg és hasson oda, hogy a község az emlékiratban körvonalozott épitkezésekből, — ha törvényes akadályok nem forognak fenn, — minél többet valósitson meg.

A gyomai épitő iparosokon tulmenőleg az egész község közönsége nagy örömmel és hálával veszi tudomásul, hogy nemcsak a helyi hatóságok vezetője, hanem a vármegye ügyeinek legfőbb intézői is meleg szivvel éreznek velünk és ez a körülmény Gyoma község jövő fejlődésének biztos zálogát képezi.

Értesülésünk szerint a járás főszolgabirája — a főispáni és alispáni rendelkezéseknek megfelelően — a középitkezések megindítása érdekében, az egész kérdéskomplexum beható tárgyalása végett értekezletet fog összehivni.

ASSZONYOKNAK.

Lapunk mai számában uj rovatot nyitunk, olvasóink kényelmére és segitésére. Az élet sokfélesége annyi kérdés elé állitja a mai asszonyt, leányt, hogy gyakran tanácstalan, vagy csak sok utánjárással kapna jó megoldást a kérdéses dologban. Ugy gondoljuk, jó szolgálatot teszünk olvasóinknak, ha ujságunkban, ebben a rovatban készséggel adunk tanácsot mindenkinek, aki hozzánk fordul. Sok háztartási, gyermeknevelési, lakás, ruházkodás, sőt lelki kérdés akad, ahol nem látunk tisztán, nem dönthetünk teljes felelősséggel. Igyekszünk ezeket megkönnyiteni kedves assonytársainknak. Forduljanak teljes bizalommal levélben, vagy személyesen a szerkesztőséghez. (Zrinyi u. 61.) Jeligés levelekre e rovatban felelünk. Névvel és cimmel ellátott levelekre bőveben levélben válaszolhatunk, ha 10 fill. válaszbélyeget csatolnak. Hozza Isten mihozzánk a gyomai asszonyokat, lányokat, szerető szivvel és tapasztalattal állunk rendelkezésre.

SZERKESZTŐSÉG

Himnusz

Ezen a cimen a „Balatoni Koszoru" szerkesztőségének kiadásában a „Verőfény Könyvek" 17-ik számaként most jelent meg vitéz Baranyai Istvánné Hibrandt Ella egyfelvonásos irredenta szinműve, amelynek hazafias szelleme, szép meséje és perdülő cselekménye kiválóan alkalmas arra, hogy minél többet szerepeljen mükedvelő szinpadainkon. Az előadás jogának megszerzéséhez elég a szinpadi munkából két példányt megvásárolni. Darabonként kapható a szerzőnél, Endrődön.

A repülőtámadás borzalmainak és a védekezés módjának bemutatása a Budapesti Nemzetközi Vásáron

Nagyszabásu repülőgép-kiállitással is bővült a vásár.

Szerte a világon, még a szomszédos Csehszlovákiában és Romániában is, ugy gyártják és árusitják már a gázálarcot, mint nálunk a kenyeret és a lakosság minden rétegét alaposan kioktatták már arra a tudományra, amit modern légvédelemnek hivnak.

Megszólal a repülőtámadás közeledtét jelző sziréna? Fejvesztett kapkodással a lehető legrosszabb helyekre menekülnek a tudatlanok, de biztos védelmet nyujtó fedezékekbe mennek nyugodtan azok, akik tudják a leckét. Robbanó, gyujtó vagy mérges gázokkal telt bombák csapnak le? Menthetetlenül áldozatuk lesz a tudatlan, de nem kell félni annak, aki kijárta a légvédelem iskoláját.

Ilyen, a légvédelem minden csinját-binját bemutató tökéletes iskolát járhat végig az április 30-án megnyiló Budapesti Nemzetközi Vásár minden látogatója, mert a Légvédelmi Liga a vásár területén oktatja ki az érdeklődőket az összes tudnivalókra. Kétemeletes házat épitettek fel, de ugy, hogy padlástól a pincéig a ház minden helyisége szabadon látható. A bemutatókon valójában megszólal a veszedelem közeledését jélző sziréna hátborzongató hangja, majd lecsapnak a különböző bombák: robbannak, olthatatlan lánggal gyujtanak, illatos gázakat lövelnek szét. Hogy pusztulnak ilyenkor a tudatlanok és hogy mit kell tennie annak, aki biztosan meg akar menekülni? Kitünően iskolázott szinészcsapat mutatja be mindezt a keresztmetszetben épült házon a közönségnek. A ház közelében épült 600 személyes nagy moziban állandóan peregnek azok a filmek, amelyek kizárólag repülőtámadásokról és a légvédelemről készültek, — teljessé téve a vásár nagyszerü légvédelmi iskoláját.

Szenzációsnak igérkezik a vásár repülőgép-kiállitása, amely Magyarországon eddig még nem látott méretekkel dicsekedhetik, mert bemutatja az összes repülőgép-tipusokat: — a leghatalmasabb bombavetőtől a kiállitáson a közönség szemeláttára épülő sikló-repülőgépig.

A legfrissebb hire a vásárnak hogy helyet kapott területén a csend-kiállitás is, amely a legmodernebb hangszigetelő anyagokat, azok alkalmazási lehetőségét és az abszolut csendes lakás megépitésének módját mutatja be. Hasonlóan gyakorlati célokat szolgál a nagyszabásu irodaberendezési kiállitás, amely a koncept-papirostól a legraffináltabb számoló és könyvelőgépig mindent felölel, ami csak a modern irodaberendezéshez tartozik.

A vásár pénteken, április 30-án nyilik meg országos ünnepséggel.

A nagyvilág hirei

A belügyminiszter feloszlatta a nemzeti szocialista jelszavak alatt szervezkedő „Nemzeti Akarat Pártját". A párt vezére: Szálasi Ferenc ellen izgatás cimén bünvádi eljárást inditottak — Varsóban új magyarlengyel kereskedelmi tárgyalások kezdődnek. — A kormány heti 44 órában maximálja a magántisztviselők munkaidejét, megakadályozza a nem kivánatos elemek beszivárgását és ezzel több ezer munkahelyet biztosit az állástalan diplomások és érettségizettek számára. Anglia a világ új gazdasági elrendezésére értekezletet hiv össze. — Darányi Kálmán miniszterelnök vasárnap nagy beszédet mondott Szegeden. Kijelentette, hogy a magyarság egyedüli helyes útja a keresztény nemzeti irány, majd hangoztatta, hogy nem hajlandó még egy általános nyilt választást csinálni A zsidókérdésről szólva, megállapitotta, hogy a zsidóság nálunk magas arányszámát is jóval meghaladóan jutott érvényesüléshez. Végül arról beszélt, hogy az agrárproletáriátus anyagi helyzetének megjavitására gyakorlati intézkedéseket tesz a kormány. — Röder Vilmos honvédelmi miniszter kedd óta Berlinben tartózkodik és hivatalos megbeszéléseket folytat a német katonai körökkel. — A kormányzó Mikecz Ödön volt belügyi államtitkárt igazságügyi államtitkárrá, vitéz Bobory György, a képviselőház volt alelnökét belügyi államtitkárrá nevezte ki.

Meghivó.

A Keresztény Fogyasztási és Értékesitő Szövetkezet Endrőd 1937 május 5-én d.e. 11 órakor Endrődön a Katholikus Népházban tartja

1936. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a t. üzletrész tulajdonosokat ezennel tisztelettel meghivjuk.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyvvezető és jegyzőkönyvhitelesitő kijelölése.
3. Igazgatóság jelentése a lefolyt üzletévről.
4. Az 1936. évi mérleg- és eredményszámla előterjesztése a felügyelőbizottság jelentésével, valamint az Igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
5. Esetleges inditványok.

Endrőd, 1937. április hó 24.

Igazgatóság.

Köszönetnyilvánitás!

Mindazoknak, kik drága jó apánk Szabó Á. József temetésén megjelentek, s részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Az elhunyt gyermekei.

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepnapokon és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a Máday és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a Balogh gyógyszertár tart szolgálatot.

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe április 14-től április 21-ig a következő bejegyzések történtek:

Született: Kovács Jánosné Szabó Annának leánya, Ilona, ref., Molnár Sándorné Tari Juliannának leánya, Eszter, ref., Hatvani Piroskának leánya, Emma, ref., Faragó Ferencné Zsombok Margitnak leánya, Terézia, ref., F. Kiss Bálintné Kéri Rózának fia, Bálint, ref., Imre Elekné Nagy Eszternek fia, Elek, ref., Beinschróth Dánielné Czebe Ilonának leánya, Ilona, rk., F. Kiss Lászlóné Putnoki Teréziának fia, László, ref., Pólya Lajosné Kolompár Piroskának leánya, Ilona, rk.

Házasságot kötöttek: Hégely Lajos és Olajos Zsuzsánna, Rácz Péter és Szonda Margit.

Meghalt: Szabó József 80 éves, ref.

Szerkesztésért és kiadásért felelős WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

HIREK

Pályázati hirdetmény. Vitéz dr. Márky Barna alispán pályázatot hirdet a Békésvármegye közönsége által a Ludovika Akadémián létesitett egy alapitványi helyre. A pályázók csak Békésvármegye területén illetékességgel biró ifjak lehetnek. Az okmányokkal felszerelt kérvényeket junius 1.-ig kell benyujtani az alispáni hivatalhoz.

Légoltalmi előadás. Arany Gusztáv községi s. jegyző, tűzoltóparancsnok április 16-án délután 4 órakor a légoltalmi bizottság és a községi elöljáróság jelenlétében a községháza közgyülési termében mindvégig érdekes légoltalmi előadást tartott, amelynek során a gyomai tennivalókra is rámutatott. Az előadást legközelebbi számunkban részletesen ismertetni fogjuk. Itt említjük mag, hogy Ugrin István községi mérnök április 26-án délután fél 6 órakor ugyancsak a községházán „A községek légoltalma, különös tekintettel a helyi viszonyokra" cimen légoltalmi előadást tart.

Veszett kutyák garázdálkodása Békésen. A szigoru ebzárlat ellenére is az utóbbi időben több helyen veszettkutya garázdálkodott Békésen. Szüts Imre, Palasovszky Márton és Hidvégi István békési lakosokat hétfőn már fel is szállitották a Pasteur-intézetbe. Az ebzárlat szigoru ellenőrzése során 18 kóbor ebet kiirtottak.

Orosházán szaporitani fogják az utcai tusfürdőket. Ismeretes, hogy Orosházán még a mult évben utcai tusfürdőket állitottak fel, amelyek annyira beváltak, hogy dr. Gabnay Sándor községi főorvos most azok szaporitására tett javaslatot a képviselőtestületnek.

Debrecennek rossz üzlet volt a biztositás. Debrecen város vezetősége azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a város javait önbiztositás utján biztositja. A helyzet ugyanis az, hogy az elmult 20 év során 700,000 pengő biztositási dijat fizettek ki és ebből csak 100,000 pengőt kaptak vissza. Ha ezt a hatalmas összeget önbiztositó alapba fektették volna, ma az alapnak a kamatokkal együtt legalább 800,000 pengő vagyona volna. Debrecennek tehát rossz üzlet volt a biztositás és most ennek a konzekvenciáit akarják levonni, amikor be akarják vezetni az önbiztositást.

Május 2-án nagy májusi est a Holler-szállóban! Tánc reggelig. Farkasinszki Imre muzsikál.

A MANSz kulturdélutánja. A gyomai MANSz csoport első kulturdélutánját — amely f. hó 24 én szombaton délután 3 órakor lesz az Uri Kaszinó nagytermében — elhunyt országos Elnöke és megalapitója: *Tormai Cecile emlékének szenteli.* Közreműködnek: dr. vitéz Haviár Gyuláné, dr, Házy Béláné, Nónay Ferencné, dr. sarkadi Nagy Pálné, s Villányi Nándorné, aki az ünnepi beszédet mondja. Először szerepel a MANSz 40 tagú leány-énekkara. A nivós kulturdélután iránt nagy az érdeklődés.

Nagy erdélyi hangversenyt rendez az Erdélyi Férfiak Egyesülete május 2.-án, vasárnap este fél 8 órai kezdettel a Zeneakadémián. Éppen a Rákóczi szobrának leleplezése napját választották, hogy a vasuti kedvezményekkel Pestre utazó magyar közönség is gyönyörködhessék Lugosi István tárogatóművészetében, Koréh Endre és Basilides Mária operai tagok székely énekszámaiban. Gróf Bethlen Istvánné, a jeles irónő 2 uj novelláját olvassa fel. Szerepel még Dani bá, (Hosszu Zoltán), a kis Pécsi Gizike, az Édes Mostoha filmcsodagyermeke, végül a Székely Egyetemi Hallgatók 16 csürdöngölő táncosa. Az ősi székely táncokat, valamint Lugossy tárogatóművészt és Pécsi Gizikét Sovánka Nándor hamburgi utjáról hazatért teljes zenekara kiséri. A társadalom szine-java ott lesz az erdélyi diszhangversenyen.

Méhellenőr tanfolyam nyilik Szarvason. Vitéz dr. Rácsóy-Uhlarik Béla főispán közbejárására a földmivelésügyi miniszter méhellenőr tanfolyamokat engedélyezett Békésvármegye területére. Gyomához legközelebb Szarvason tartanak ilyen tanfolyamot, ahol Szarvas, Gyoma, Kondoros, Békésszentandrás, Endrőd és Öcsöd ellenőrei nyernek kiképzést. A tanfolyam április 21.-én kezdődik.

Tengerivetőmag akció. Gr. Bethlen Ödönné telki gazdaságából a gyomai gazdák részére 50 q nemesitett fajtengeri osztatott ki. A tengerit a gazdák kölcsönképpen, minden ráfizetés nélkül kapták s az idei termésből kell visszafizetniük. A tengeri vételárát, valamint a q.-kénti felárat a földmüvelésügyi miniszterium fizeti meg a szaporitógazdaságnak.

Árad a Körös. A tavaszi nagy esőzések meglehetős áremelkedést okoztak a Körösökön. A Hármas Körösön vasárnaptól szerdáig közepes árviz vonult le. Az áradás egyelőre még emelkedik. A Hármas Körös jelenleg 6 méteres vizállású. Az ármentesitő társulat a szokásos árvédelmi intézkedéseket megtette, bár nem valószinü, hogy ez az ugynevezett „zöld ár" még emelkedne, mert a hegyeken már alig van hó és igy az ujabb olvadás aligha okoz magasabb árszintet.

Betörés. Az elmult vasárnapra virradó éjjel betörők jártak az orosházi „Hangya" szövetkezet irodájában. Feltörték a Wertheim szekrényt és több mint 10,000 pengőt elvittek. A kár biztositás révén megtérül. A tettesek kézrekeritésére a csendőrség a nyomozást megindította.

Tenyészkos akció. A földmivelésügyi miniszterium a gyomai gazdák részére 10 darab magyar fésüs-merinó tenyészkost utalt ki. Az elsőrendü tenyészetekből származó, igen jó külemü, kiegyenlitett gyapjuval biró tenyészkosok a közeli napokban kerülnek leszállitásra. A 150 pengő értéket képviselő tenyészállatokért a gazda csupán 30 pengőt fizet. A többit a kincstár fizeti.

Fiatal tanitó. Ezen a cimen neveléspolitikai lapot inditottak az állástalan tanitók és tanitónők, hogy egyrészt a maguk problemáit állandóan felszinen tartsák, másrészt a magyarság nemzeti jövőjét szolgáljak. A nivós és sokoldalu ujság, amely Budapesten jelenik meg évente tizszer, minden támogatást megérdemel.

Apaállatvizsgálatok a gyomai járásban. Gyomán 26-án 9 órakor a községi bikaistállónál, 14 órakor pedig a csudaballai legelőn lesznek az apaállatvizsgálatok. Endrődön 27-én 9 órakor, Kondorostanyán pedig aznap 14 órakor tartják a vizsgálatokat.

A Békésvármegyei Szarvas marhatenyésztő Egyesület külemi törzskönyvi birálatait f. hó 29 én Öcsödön, 30-án Szarvason tartja. Értesülésünk szerint a biráló bizottság még a korai nyár folyamán az Endrődön, valamint Gyomán megkezdett birálatait is folytatni fogja.

M O Z I

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. április 25 én vasárnap, 7 és 9 órakor.

Nagy Kató világfilmje!

POMPADOUR

Szerelmi regény.

FŐSZEREPLŐK:

Nagy Kató, Anton Edthofer, Leo Slezák. Willy Eichberger,

XV. Lajos francia király rokokoudvarának mozgalmas életét és hatásos epizódját mutatja be ez a film. Csodás szépségü jeleneteivel lebilincselő.

Barokművészet Ausztriában

ismeretterjesztőfilm.

Hangos Magyar Világhiradó.

Gyoma község ingatlanforgalma

K. Szilágyi Etelka gyomai lakós vett egy beltelkes lakóházat B. Szabó Etelka társai gyomai lakósoktól 1250 pengőért.

Kovács Lajos (nős Csath Ilonával) gyomai lakós vett 2 h. 431 négyszögöl tanyai szántót Kun Imréné E. Kiss Julianna gyomai lakostól 2100 pengőért.

Bottlik Zsigmond és neje Bányai Teréz gyomai lakosok vettek 1 h. 374 négyszögöl elöhalmi szántót Palkó Lajos gyomai lakostól 700 pengőért.

Láda Albert és neje K Molnár Eszter gyomai lakosok vettek 1 h. 1362 négyszögöl vidólaposi szántót Kovács Mihály (nős Lukács Lidiával) gyomai lakostól 1300 pengőért.

Baráth Mihály és neje B. Marjai Zsuzsanna gyomai lakosok vettek egy beltelkes ingatlant Heinfarth Józsefné Akantisz Ida budapesti lakostól 1250 pengőért.

Kovács Mihály (nős Lukács Lidiával) gyomai lakos vett 2 h. 592 négyszögöl félhalmi ingatlant vitéz Nagy Jánosné Aranyi Teréz gyomai lakosoktól 1650 pengőért.

Kun Imréné E. Kiss Julianna gyomai lakos vett 246 négyszögöl, 1 hold 93 négyszögöl, 776 négyszögöl és 284 négyszögöl félhalmi szántókat Koós Károlyné Szabó Mária és társaitól 2350 pengőért.

Hajdu Károlyné Koós Mária mezőberényi lakos vett 1116 és 341 négyszögöl félhalmi szántók 7/8-ad részét Koós Károlyné Szabó Mária és társától 580 P.-ért.

BUDAPESTEN NÁLUNK VÁSÁROLJON

Szövetkezeti Bolt

ÁRUHÁZ A HANGYA KÖTELÉKÉBEN

VII. Rákóczi út 36.

A RÓKUSSAL SZEMBEN

IX. Boráros tér 1.

A gyomai kir. jbiróság, mint tkvi hatóság. 216/1937. sz.

Árverési hirdetmény-kivonat

Kun Zsuzsánna végrehajtatónak, Németh Jánosné, sz. Lautner Gabriella, végrehajtást szenvedö ellen inditott végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási árverést 760 P. tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a gyomai kir. járásbiróság területén levő. Gyoma községben fekvő s a gyomai 5098. sz. betétben A † 1. sorsz. 4189. hrsz. 1125. öl területü Csepüskertben fekvő szántónak Németh Jánosné, sz. Lautner Gabriella nevén álló 1/3 részére, 140 P., ugyanazon betétben A † 2. sorsz. 5521/4. hrsz. 14. hold 453 öl területü tanyaföldön fekvő szántónak, Németh Jánosné, sz. Lautner Gabriella nevén álló 1/3. részére 2400 P. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1937. május hó 15. napján d.e. 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számitott óvadékképes értékpapirosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek elölegesen birói letétbe helyezéséről kiállitott letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláirni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb igéretet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapitott bánatpénzt az általa igért ár ugyanannyi százalékáig kiegésziteni.

Gyoma, 1937. január hó 22. napján.

Dr. Molnár sk. kir. jbiró.

A kiadmány hiteléül:
Szilágyi dijnok.

Felhivás!

Április 25 én délután 2 órakor jöjjenek el a HOMBÁR irodájába azok, akik a megalakuló baromfi osztályba be akarnak lépni.

SPORT

GyTK — ETK 3-2 (1-1).
Vezette: Hidvégi.

GyTK: Kertész, — Rozsnyai, Vatai, — Nádudvari, Barta, Weigert, Olajos, Csala, Rau, Csikós II, Bartik.

ETK: Timár, — Kertes I., Hunya, — Matuska, Simon, Tóth, — Pelyva, Kovács III., Kovács II., Kurilla, Kertes I.

Izgatott várakozás, feszült figyelem és nagy közönség, előzte meg a mindenkor derbi jeleggel biró két csapatnak a találkozását. A közönség nem csalódott, mert régen volt a gyomai pályán ilyen nagy és fürge játék. A csapatok kellően felkészültek erre a mérkőzésre. A mutatott játék alapján az eldöntetlen is reális lett volna. Hogy a győzelem a honicsapatnak kedvezett, csupán a kapuelőtti helyzet gyors felismerése révén sikerült.

Kovács II. inditja a labdát és rövidesen erős támadás bontakozik ki belőle. Már az első percekben a fürge Kertes labdáját menti kornerre Kertész. A berugást Vatai tisztázza. A játékon meglátszik az izgatottság. Az 5. p.-ben Bartik keresztlabdáját Csala gyengén iveli Timár elé, aki fogja. Most ujból a GyTK kapuja előtt a labda, de Rozsnyai és Vatai bekk-pár ma áttörhetetlen. Mindkét tábor lelkesiti csapatát. 16. p.-ben Bertha szökteti Bartikot, a szélső kapásból továbbit a kapu elé, melyből Rau megszerzi a vezetést 1-0. A gólra erős ETK támadás következik, különösen Kurilla és Simon játszik nagyszerüen. 25-pben Simon megsérül, 8 percre kénytelen elhagyni a pályát. Innen a GyTK veszi át az irányitást és mégis a 39-tk percben Kertes I. beadásából Kovács II. megszerzi a kiegyenlitő gólt. 1-1

Szünetben mindkét csapatnál bizakodó a hangulat. A 3 p.-ben Kovács II. pompás lövéssel szerez vezetést, 1—2. Az iram a gól után sem szünik, különösen a GyTK kerül némi fölénybe és ennek eredménye, hogy az 5. p.-ben Bartik nagylövése köt ki Timár hálójába 2-2. A kiegyenlités után nagy küzdelem alakul ki. Különösen Simon és a GyTK védelem van munkában 20. p.-ben Kertész ritkán látható bravurral szedi le Kertes lábáról a labdát, amiért nagy tapsot kap. 24 p.-ben Csala tisztahelyzetből át tol Olajosnak, de ekkorra már Kertes II. is ott van és szögletre ment. 27 p. ben szöglethez jut a vendégcsapat A berugást Kertes szépen iveli kapu elé amit Simon kézzel üt be a kapuba. A tisztán látható szabálytalanságot a játékvezető is látja és büntetőt ítél az ETK ellen.

Az iram továbbra is tart. A Gytk-nak jobban megy a játék, pontosabbak az adogatásaik. 29. p.-ben Nádudvari, Rau öszjátékból Csikós megszerzi a 2 pontot jelentő gólt, 3-2. A hátralévő idő sok szép akcióval és változatos támadásokkal telik el.

A GyTK fürgesége és a helyzet gyors felismerése folytán megérdemelten győzött. A csapat ezuttal is lelkesen játszott. Kertész kifogástalanul látta el feladatát. A bekkek régnem látott formát fogtak ki. Vatai visszanyerte régi formáját. A halfsorban Bartha, Nádudvari a sorrend, de Weigert is hasznosan segitette őket. A csatársorban ma a baloldal volt a jobb, különösen Bartik emelkedett ki. A jobb oldal nem volt eleget foglalkoztatva, amihez hozzájárult Csala sérülése, de azért itt Olajos labdái mindenkor veszélyt jelentettek. Rau hasznosan foglalkoztatta Csikóst, aki tempóbirásáról hirneves.

Az ETK is minden dicséretet megérdemel. Szépen és okosan játszott. Kis szerencsével ő is megnyerhette volna a mérkőzést. Timár a gólokról nem tehetett. A két bekk jól játszott. A halfsorban Simon, mint mindég ma is válogatott formát játszott, kár, hogy megsérült. Matuska és Tóth igyekezett, most utóbbi volt a jobb. A csatárlánc leghasznosabb és legveszélyesebb tagja Kurilla volt. Mindenben benne volt és nagy segitője volt Kovács II.-nek, aki mindenkor megrugja az ő góljait, Kertes II. fürge és jó szélső. Kovács III.-nak és Pelyvának nem sikerültek ugy kiszökései, mint társainak, de azért az együttes kifogástalan volt.

Hidvégit szivesen látta a szépszámu közönség,

*

Tempó GyTK! Hasonló szép játékot és győzelmet kivánok a BISE ellen is. (Szedő).

Törekvés — GySC 1-0.
Mezőberény, biró: Wertheim.

GySC: Szrnkányi, — Fekete, Szántó, — Mónus, Matlak, Cifrák, — Kruchió, Lőrinc, Barta, Takács, Győri.

A szükségjátékosokkal kiálló GySC nehezen melegedett bele a játékba. A szétesö csatársor alig tudott összehozni néhány támadást és az örökösen driblizö Barta még a kapu előtt egy méterre is megvárta, mig leszerelik. A Törekvés sem volt ugyan jobb és az egy gólt is a Fekete mögé helyezkedő összekötő, óriási ofszejdból lőtte. Második félidőben végig a GySC támadott, de Barta a centerben nem érvényesült, Győri lövéseit pedig nem kisérte szerencse. Rajta kivül a közvetlen védelem, Mónus és Matlak vált ki. Wertheim sokat hibázott.

Sporthirek

Április 25.-iki mérkőzések: Gyomán: GySC—ETK, Békésen: GyTK—BISE, Mezőturon: MÁV — BTE, Sarkadon: CASS — Hunyadi, Vésztőn: VSE—Törekvés, Turkevén: TAC-KTE.

MTK labdarugó szakosztálya megszünt. Amint az már előrelátható volt, az MTK f. hó 19-én bejelentette a futballszakosztály megszünését s ezzel a nagymultú egyesület nivós futballcsapata végleg eltünik a küzdőtérről. Az MTK nem a futballistái miatt került e szomorú helyzetbe, azok az utólsó pillanatig is hüségesen kitartottak egyesületük mellett és azok sorából válogatott játékosok kerültek ki. Az egyesület belső életében történt szerencsétlen változások rendították meg az egyesület pénzügyi egyensulyát. Tudvalévő, hogy elnöknek egy politikailag erősen exponált egyént választottak meg s emiatt az egyesület régi támogatói sorra kiléptek és megvonták támogatásukat. Ez volt a közvetlen oka az összeomlásnak. Minden sportember őszinte bánattal búcsúzik az MTK-tól. Kár volt ezt a kitünő együttest igy szétrobbantani!

Fried Tíbor GySC játékos leszerelt s igy állandóan rendelkezésére fog állni egyesületének.

Fekete Gézát, mert a GyTK —GySC meccsen a birót megsértette, 2 hétre eltiltották a játéktól, de a büntetés végrehajtását felfüggesztették. Az egyesbiró itéletét a meccs vezetője, Lupták László megfellebezte s ujabb itéletben Fekete 2 heti letiltását a felfüggesztés mellőzésével hagyták helyben. Igy az ETK és a CASS ellen nem szerepelhet.

Békéscsabán Pünkösdkor a Szürketaxi-csapatát látja vendégül a CsAK és a Törekvés mig Urnapján DLASZ - BLASZ válogatott mérkőzés lesz.

MAFC — OTK félbeszakadt mérkőzés ügyében még nem döntött az egyesbiró, hanem Takács Dániel játékvezető jelentését áttette a Birák Testületéhez.

Birókűldés: GySC — ETK: Wertheim, GyTK—BISE: Hidvégi, TAC—KTE Salgó, MÁV—BTE: Boross, VSE — Törekvés: Magyar II., CASS — Hunyadi: Róth.

Publikáció

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Egy teljesen uj, alig használt kitünő márkájú **porszivógép** jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. 2—1

Olajos Lajos bornagykereskedőnél a jó zamatu Tokaji és Tiszavidéki bornak **literje 42 fillér.** Öt liter vételnél **39 fillér.** 4—1

Kézimunka alkalom. Gyoma Atilia utca 19 szám alatt (Ungi féle ház) ujfajta kézimunkára ügyes ráérő és a szép kézimunkát kedvelő leányok és asszonyok kerestetnek. A kézimunka igen egyszerü és könnyü, bárki által 1-2 óra alatt elsajátitható. Munkadij darabonként 2 P. 50 fill. Jelentkezni lehet naponta vasárnap kivételével a délutáni órákban. A betanitás dijmentes. 4—3

Keresek megvételre 160--200 hold földbirtokot. — Eladók: 64 magyar h. prima ugari szántó nagy gazdasági épületekkel és gyümölcsössel. — 60 hold eladó. — 38 holdas tanyabirtok, — 100 hold, — 20 holdas mü-út mellett, 2 1/2 kat. hold keselyüsön, — 5 hold varjason. — 200 hold és 370 hold haszonbérbe kiadó. Kisebb nagyobb házak a község minden részében vannak nálam nyilvántartva. — Bővebb felvilágositást nyujt Izsó Balázs ingatlanforgalmi irodája, Gyoma, Horthy Miklós ut.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz!

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és n e m savanyuak.

Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

XII. évfolyam, 18. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 május 1.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ES KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Meg kell ragadni az alkalmat

A honvédelmi kincstár azzal a tervvel foglalkozik, hogy Gyomán vagy Mezőturon, esetleg más alkalmasnak látszó helyen egy zászlóalj katonaságot helyez el. Hogy ez micsoda előnnyel fog járni a kiválasztandó helységre nézve, azt szükségtelen különösképpen hangsulyozni. Egy egész sereg épület építése válik szükségessé, ami jelentősen megjavitja a gazdasági élet vérkeringését és csökkenti a munkanélküliséget, de ezen tulmenőleg állandósul egy olyan állapot, amely felfokozza a szerencsés helyzetbe kerülő helység egész ipari és gazdasági életét, hogy a társadalmi élet megélénküléséről ne is beszéljünk.

Olyan előnyök ezek, amelyekért érdemes minden lehetőt elkövetni. A versengés nem is fog elmaradni és épen ezért már most nyomatékosan hangsulyozni kivánjuk, hogy Gyomának a katonaság idehelyezéséért minden lehető áldozatot meg kell hozni. Álljon a község a lehető legnagyobb előzékenységgel a honvédkincstár rendelkezésére és biztositsa azokat az előfeltételeket, amelyekhez a terv kivitelét kötik.

Egy pillanatig sem lehet kétséges, hogy a legnagyobb befektetések is meghozzák a maguk gyümölcseit, mert hisz arról van szó, hogy közel ötszáz emberrel több lesz a biztos fogyasztó, akik fizetésüket itt fogják elkölteni és elsősorban az itteni kisemberek biztosabb megélhetését fogják alátámasztani.

Ragadjuk meg a talán soha vissza nem térő kedvező alkalmat, amely alkalmasnak látszik arra is, hogy Gyoma további fejlődésének hatalmas lendületet adjon és lerakjuk az alapjait egy eljövendő vidéki nagyvárosnak, amely talán már a Gyomával lassan összeépülő Endrődöt is magába foglalhatná. Hogy ez mennyire nem utópia, élénken igazolják azok a hajdani katonavárosok, amelyek fejlődésüket és gazdagságukat nem utólsó sorban a katonaságnak köszönhették.

De ne csak anyagias szemszögből nézzük a dolgot. Akkor is minden lehetőt el kellene követni a katonaság idehelyezéséért, ha az a községre nézve egy fillér anyagi előnnyel sem járna, mert ha más nem is, társadalmi életünk rögtön megélénkülne és ami szintén nem lehet közömbös, a nivója is emelkedne. Már egymagában ez megérné azt a gondoskodást, amelyet a terv kivitele érdekében ki kell fejtenünk. Mégegyszer is arra kérjük tehát Gyoma község vezetőségét és minden polgárát, hogy fogadja szeretettel a honvédkincstár tervét és annak kivitelét a maga részéről is, ha kell a legnagyobb áldozatok árán is biztositsa, mert talán ettől függ, hogy Gyomából lesz e valamikor nagyvá os és a magyarság életében betölti e majd azt a szerepet, amelyre lakosságának életrevalóságánál és földrajzi helyzeténél fogva hivatva van.

A honvédkincstár tájékoztató tárgyalásokat folytatott Gyomán egy zászlóalj katonaság állandó elhelyezése érdekében

Április 27-én, kedden délelőtt egy katonai bizottság járt Gyomán és egy zászlóalj katonaság állandó elhelyezése érdekében tájékozódó tárgyalásokat folytatott a községi elöljárósággal.

A bizottság rövid tárgyalás után helyszini szemlére indult a község különböző részeibe, hogy az esetleg épitendő kaszárnyának megfelelő helyet találjon. Pánczél Emil főjegyző kiséretében jártak a fűzfászugban, az Iványi malommal szemben lévő területen és a Fattyason, ahol a Tisza malom irányában lévő terület még a legalkalmasabbnak látszik a kivánt célra.

Értesülésünk szerint, amennyiben a honvéd kincstár Gyoma mellett döntene, egyelőre egy kaszárnya és tizenkét tiszti lakás épitéséről volna szó.

A bizottság Gyomáról Mezőturra távozott, hasonló rendeltetéssel.

Nedvességmérő, párolgásmérő, fagyjelző, szélsebességmérő állomást állitanak fel Gyomán

Néhány nappal ezelőtt rendkivül nagyjelentőségü intézménnyel lett gazdagabb Gyoma. A földmivelésügyi miniszter méltányolva Schulek Bélának, az Ivánfenéki Ármentesitő és Árvizszabályozó Társulat főmérnökének a saját költségén már négy év óta folyamatban lévő mikróklimai kutatásait, kecsegési gyümölcsösében különféle műszerekkel felszerelt meteorológiai állomást állitott fel és azt dr. Berkes Zoltán meteorológiai intézeti tanár az elmult hét folyamán már üzembe is helyezte.

Az állomás felszerelései között fontosabbak a nedvességmérő, párolgásmérő, szélsebességmérő készülék, továbbá a fagyjelző készülék, a különféle száraz és nedves hőmérők, talajhőmerők, stb. Ezek közül több annyira speciális, hogy azokat a Meteorológiai Intézet külön szerzi be a földmivelésügyi miniszterium útján. Például párolgásmérő alig van az országban s huzamosabb időre terjedő adattal az Alföldön talán csak Kecskemét városa rendelkezik.

A Schulek Béla vezetésére bizott állomás elsősorban a helyi időjárás tényezőit és a helyi gyümölcstermelés függőségeit van hivatva tisztázni. A kutatások eredményei azonban sok vonatkozásban, legalább is az Alföldet illetőleg, általánosságban is felhasználhatók lesznek. Természetesen ennek elsősorban Gyoma és környéke veszi hasznát, különösen az öntözés szempontjából.

A Kecsegészben egyébként a talaj 1,00 méteres mélységig terjedő nedvességének állandó megfigyelése már régebben folyik, hasonlóképpen a talajnak különböző mélységekben való hőmérsékleti megfigyelése szintén huzamosabb ideje tart. Ezenkivül a csapadékviszonyokat évek óta s a hőmérsékleti viszonyokat a talajmentén, valamint 50 cm és 150 cm. magasságokban maximum-minimum hőmérőkkel már régóta mérik, illetőleg figyelik.

Annyi bizonyos, hogy a rész-

ben már eddig végzett megfigyelések, valamint az ujabb műszerekkel végzendő megfigyelések, egészen kivételesen gazdag adatokkal fogják feltárni azokat az időjárási és talajtani tényezőket, melyek az öntözéses gazdálkodásra nézve elemi fontosságuak, s melyek ilyen sokoldaluan és részletesen hazánban még sehol sem végeztek.

Nagyszerüen sikerült a MANSz első kulturdélutánja

A MANSz április hó 24-iki kulturdélutánjáról kaptuk az alábbi beszámolót.

„Nagy és előkelő közönség jelenlétében zajlott le az Uri Kaszinó nagytermében a Mansz első kulturdélutánja.

Dr. vitéz Haviár Gyuláné — miután üdvözölte a megjelenteket és a közönséggel együtt elimádkozta a Magyar Hiszekegyet — elnöki megnyitójában röviden vázolta a kulturdélutánok programmját. Szeptembertől kezdve minden hónap első vasárnapján kulturdélutánokat rendeznek, amelyeknek müsora nagy magyar irók magyaros vonatkozásu müveiből, illetőleg azok ismertetéséből fog állani, hogy ezzel is hozzájáruljanak a nemzeti és hazafias gondolatok ébrentartásához.

Utána Villányi Nándorné, a kulturszakosztály vezetője tartotta meg ünnepi beszédét Tormai Cecilről. A gyönyörüen telépitett beszédben megemlékezett a Mansz nagy megalapitójának egész életéről, nagyszabásu irodalmi munkásságáról, s nemcsak mondanivalóinak tartalmával, hanem lebilincselően kedves előadásával is magával ragadta a közönséget. — A következő három műsorszám egyaránt igazi élvezetet szerzett. — Dr. sarkadi Nagy Pálné Tormay Cecil: „Virágok városa“ cimü regényének hatása alatt irott hangulatos szonettjét adta elő bájosan és közvetlenül, majd dr. Házy Béláné felolvasta Tormay „Viaszfigurák“ cimü novellás kötetéből az „Időtlen bolt“-ot. Gyönyörü szép novella tökéletes visszaadásával könnyekig meghatotta a hallgatóságot. Nónay Ferencné a „Töredelem“ cimü hazafias költeményt szavalta el biztonsággal és hozzáértéssel. Magyaros ruhája követésre méltó példa.

A Himnusszal fejeződött be a nivós müsor, amelyet egészen a Mansz nagy megalapitójának, Tormay Cecil emlékének szenteltek.

Örömmel tekintünk az ősszel megkezdődő kulturdélutánok elé.

Előkészületek az országzászló felavatására

Az országzászló Bizottság országos központja értesitette Gyoma község elöljáróságát, hogy az országzászlónak junius 6-án történő felavatását jóváhagyta és az ünnepségen küldöttséggel képviselteti magát. A felavató beszédet valószinüleg Rátvay Imre tábornok mondja.

ISKOLÁT LÉTESÍTENEK KESELYŐSÖN?

A népiskolai tankötelesek összeirása alapján a tanfelügyelőség utasitotta a községi elöljáróságot, hogy Keselyősön iskolát létesitsen.

A kérdéssel szerdán délután foglalkozott az épitésügyi bizottság, de érdemleges határozatot nem hozott.

Foglalkozzunk selyemgubótermeléssel

Kaptuk és közöljük az alábbi sorokat: A selyemtenyésztés könnyü munka, amellyel egyéb gazdasági munkák elvégzése mellett a család apraja-nagyja foglalkozhat. Pénzbefektetéssel nem jár, mert a hernyókat és tenyésztőpapirokat az állam ingyen adja.

A hernyók fejlődése ugyan 30 napig tart, de az első hetekben alig adnak munkát és igy csak az utolsó 8—10 nap alatt van velük teljes napi elfoglaltság.

A kilogrammonként egy pengős beváltási ár mellett a selyemtenyésztésnél egy munkanapra átlagosan 1 pengő 60 fillér keresetet lehet számitani, de ez a napi keresetet a 2 pengőt is elérheti, vagyis

egy tenyésztő csal d pár hét alatt könnyen
juthat 40—60 pengő mellékkeresethez

ügyes és törekvő tenyésztő

azonban 80—100 pengő és ennél nagyobb
összeget is elérhet.

Ennek igazolására a mult évben selyemgubókért 100 pengőn felüli keresetet elért tenyésztők közül példaképpen felsoroljuk az alábbiakat:

Pasti István földmüves, Kékesd	120	pengő	60 fillér
Lévai Jánosné napszámos, Kétegyháza	117	„	83 „
Imre József földmüves, Kékesd	112	„	34 „
Fábián István napszámos, Nagyharsány	143	„	— „
Bán Gyula szikvizgyártó, Baiatonudvari	103	„	47 „
Magyar Ferencz földmüves, Jánoshalma	101	„	18 „
Trautmann Henrik földmüves, Vars d	102	„	30 „
Izsó József kisbirtokos, Gyoma	136	„	34 „

A selyemtenyésztéssel szerzett kereset már azért is különösen megbecsülendő, mert arra éppen aratás előtt, tehát a legpénzinségesebb időben lehet szert tenni. A tenyésztők gubóváltáskor a vételárat azonnal megkapják.

Azok a tenyésztők, akik legalább 35 kilogramm I. osztályú gubót szolgáltatnak be, a gubóvételáron felül jutalmul

egy női fejkendőt is kapnak.

Saját és családja érdekében teszi tehát, ha minél előbb jelentkezik a községi selyemtenyésztési felvigyázónál, mert a hernyók kiosztása a napokban már megkezdődik.

Budapest, 1937. évi április hó.

M. Kir. Országos Selyemtenyésztési Felügyelőség.

A Békésvármegyei Gazdasági Egyesület tanulmányútjai

A Békésvármegyei Gazdasági Egyesület a vármegyénktől távoleső vidékek mezőgazdasági kulturájának tanulmányozására tagjai számára több tanulmányútat rendez. Az első ilyen tanulmányút május 30-án vasárnap Mezőhegyesre, az állami ménesb rtokra vezet. Időtartama 1 nap. A második tanulmányut 9—10 napra terjed és az alsó Dunántúlon vezet keresztül. A tanulmányi társaság junius hó első hetében indul Békéscsabáról k é n y e l m e s M .VAUT 32 személyes autóbuszon.

A dunántúli út költségei mintegy 40 pengőt tesznek ki a cca 1500 km-es útvonalon. A mezőhegyesi utiköltség nagyon minimális lesz.

A Békésvármegyei Gazdasági Egyesület elnöksége ezuton is kéri a tanulmányútak iránt érdeklődő tagjait, hogy részvételi szándékukat már most közöljék az egyesület titkári hivatalával (Békéscsaba, Ferenc József-tér 6), mert az előrelátha'óan nagyszámú jelentkezőknek csak a jelentkezés sorrendjében tudunk helyet biztositani.

Vármegyei állatkiállitás és vásár Szeghalmon

Békés vármegye törvényhatósága a Békésvármegyei Gazdasági Egyesület és a vármegyei gazdasági felügyelőség közreműködésével május 23-án Szeghalmon vármegyei állatkiállitást és vásárt rendez. A kiállitás előkészitése erős ütemben folyik és rövidesen szétküldik a kiállitók jelentkezésére szolgáló iveket és a kiállitás tájékoztatóját.

A kiállitással kapcsolatos mindennemü érdeklődéssel a Békésvármegyei Gazdasági Egyesülethez (Békéscsaba) lehet fordulni.

Az O.T.I. nyolcvan gyomai tanoncot és gyárimunkást 2 heti üdülésben részesit

Az OTI gyulai kerületi pénztára junius 1 és szeptember 15 között az idén is megrendezi a fiatalkoru férfi biztositottak 2 hetes vidéki üdültetését.

Az üdültetésben csupán 18 éven aluli és csak az intézet-

Május 2-án nagy májusi est a Holler-szállóban! Tánc reggelig. Farkasinszki Imre muzsikál.

nél öregség esetére biztositott tanoncok, kifutók, gyári munkások, ipari alkalmazottak, stb. vehetnek részt, tehát kereskedő tanoncok elárusitók, kereskedésben kiszolgálók, — vagyis a „Mabi" tagjai nem.

Gyomáról 80 jelentkezőt vesznek fel.

Bizunk benne, hogy a munkaadók megértik és teljes mértékben méltányoljak az OTI-nak ezt a nagyhorderejü, egészségügyi szempontból felbecsülhetetlen akcióját és nem gördítenek akadályt az elé, hogy fiatalkoru alkalmazottaik résztvehessenek a 2 hetes üdültetési akcióban.

dr. Bölcsházy Zoltán a gyomai járásbiróság új elnöke

A kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Bölcsházy Zoltán gyulai kir. törvényszéki birót a gyomai járásbiróság elnökévé nevezte ki.

Dr Bölcsházy Zoltán törvényszéki biró egy év óta a gyulai büntetőtörvényszék Ungvári-tanácsának volt a tagja. A gyomai járásbiróság elnöki székét juliusban veszi át.

Mozgalom a szabott árak bevezetése érdekében

A szegedi kereskedelmi és iparkamarához az utóbbi hetek folyamán több javaslat érkezett be, hogy a kamara tegyen lépéseket a szabott árak rendszerének általánossá tétele érdekében. A kamara megállapitotta, hogy a szabott ár kétségtelenül a közvetlen vevők részére történő eladásnak legfejlettebb, legmegfelelőbb és leginkább megnyugtató formája, de nem alkalmas arra, hogy bevezetését törvényi vagy rendeleti intézkedéssel kényszeritő formában mondják ki. Ebből a megfontolásból kiindulva, a kereskedelmi és iparkamara legutóbb megtartott teljes ülése egy szabott ár tervezetet készitett, amelynek alapján azok a kereskedők, akik a tervezet rendelkezéseit magukra nézve kötelezőnek elismerik, illetőleg kizárólag szabott áron való eladásra kötelezik magukat, felvételnek a kamara szabott ár közösségébe. Ennek a közösségnek a tagjai a kamará'ól üzletükben kifüggesztendő igazolást kapnak, hogy náluk az eladások kizárólag a szabott ár rendszere alapján eszközöltetnek. A tervezet szerint ebbe a szabott ár közösségbe való belépés nem kötelező, de ha valaki vállalta a belépést és nem felel meg a vállalt kötelezettségnek, ugy ellene tisztességtelen verseny cimén lehet az eljárást megindítani. A tervezetet a kamara jóváhagyás végett bemutatta a kereskedelemügyi miniszternek és a legközelebbi miniszteriális értekezlet alkalmával javasolni fogja ennek a fakultativ rendszernek általánossá tételét.

Közvetlen autobuszjárat Gyoma–Endrőd és Berettyóujfalu között

Beavatott helyről nyert értesülésünk szerint a MÁVAUT autóbuszjáratot állit be Endrőd-Gyoma és Berettyóujfalu között. A részletek még hiányoznak, csupán annyi bizonyos, hogy a bennünket közelről érdeklő autóbuszjárat Szeghalomnál csatlakozik a debreceni autóbuszjárathoz, amely Püspökladányon keresztül Békéscsabát Debrecennel köti össze.

Magyar répamunkásokat keresnek Németországba

Gyomáról 50 munkást visznek ki, akik 6 hónapra fejenként 300 márkát, teljes ellátást és utiköltséget kapnak.

A budapesti német követség felkérésére a magyar kormány répamunkásokat közvetit Németországba. A munkások nagy részét, mintegy 600 munkást — vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla főispán közbejárására — Békésmegyéből viszik ki, Gyomáról 50 munkás kiviteléről van szó. A jelentkezések már folynak. Eddig több mint 100 munkás jelentkezett, de kiválogatásuk még nem történt meg.

A munkásokat 6 hónapra szerződtetik és erre az időre 300 márka fizetést és teljes ellátást, jó magyar kosztot kapnak, azonkivül az utiköltségü ket is megtérítik.

A munkáscsapatot úgy állitják össze, hogy annak 60 százaléka a nők és 40 százaléka a férfiak közül kerüljön ki. A német kormány ugyanis ezt a csoportositást kötötte ki és ragaszkodik hozzá, hogy a munkáscsapatokban a nők legyenek többségben.

Gyomán és Endrődön megkezdődik az intenziv légoltalmi szervezkedés

Április 29-én, csütörtökön délelőtt dr. Sorbán Jenő főszolgabiró és a szegedi légoltalmi parancsnokság egy őrnagy kiküldöttje vezetésével ülést tartottak Gyoma és Endrőd községek légoltalmi vezetői és parancsnokai.

Az ülésen a légoltalmi előirások figyelembevételével megállapitották a felállitandó légoltalmi osztagok létszámát, elhatározták azok sürgős megszervezését és kiképzésük megkezdését.

Uj felszereléssel kell ellátni és decentralizálni kell a tűzoltószertárt

Itt emlitjük meg, hogy Arany Gusztáv április 18-án dr. Sorbán Jenő főszolgabiró jelenlétében mindvégig rendkivül érdekes légoltalmi előadást tartott a községházán, a községi elöljáróság és a légoltalmi bizottság tagjainak jelenlétében.

Előadása bevezetésében a légitámadások alapelveiről beszélt, ismertette a romboló bombák hatását, az ellenük való védekezés módozatait, majd részletesen kitért a gyujtóbombák kártevéseire. Rámutatott arra, hogy egy 9 repülőgépből álló repülőgépszázad 6000 gyujtóbombát képes magával vinni és azt leszórni. Hogy ez mit jelent, annak illusztrálására elmondotta, hogy még abban az esetben is, ha a 6000 gyujtóbombának csak 1 százaléka talál célba olyan helyen, ahol éghető anyag van, minimálisan 60 tüzesettel kell számolni. Ez a körülmény meggondolásra kell, hogy késztesse Gyoma község közönségét is. Semmi esetre sem szabad megelégedni Gyoma lassan mozgó tüzoltószereivel, hanem autófecskendőt kell beszerezni.

Előadása további során rá-

mutatott a padlások lomtalanitásának szükségességére, majd bejelentette, hogy a légoltalmi tüzőrséget 32 fővel megalakitotta, ezt a létszámot azonban minimálisan 50 főre kell felemelni.

A légoltalmi tüzórák február 22-től április 12-ig 22 elméleti órán nyertek kiképzést és már a gyakorlati kiképzésük is megkezdődött.

Ezután arról beszélt, hogy a tüzoltószertárt decentralizálni kell, mert egy esetleges légitámadás esetén az egész tüzoltófelszerelést egyetlen romboló bomba tönkreteheti. Feltétlenül megoldásra vár azonkivül a vészes vizhiány kérdése, mert viz nélkül a legjobb tüzoltóság sem teljesitheti feladatát.

Beszéde végén arra kérte az egybegyülteket, hogy legyenek apostolai a légoltalomnak és tegyék meg a szükséges intézkedéseket.

Rövidesen elkészül a légoltalmi költségvetés

Az előadás után dr. Sorbán Jenő főszolgabiró bejelentette, hogy a légoltalmi költségvetést már május havában elkészitteti a községgel és gondoskodik arról, hogy azt rövidesen jóváhagyják. A költségvetés mintegy 20,000 pengő kiadással fog számolni, ami a község háztartásában évi 10 százalékos kiadási többletet jelent.

16 ballaijárás nyári használatra kiadó Érdeklődni lehet a WAGNER-fatelepen.

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. május 2-án vasárnap, 7 és 9 órakor.

Szerelem! Szenvedély! Izgalom!

Mazurka

Dráma.

FŐSZEREPLŐK:

Pola Negri, Ingeborg Theek, Paul Hartman, Albrecht Schönhals.

Izgalmasan érdekes és egyre fokozódó hatásu fordulatai során pereg le e lélekdráma. A leghatásosabb film, amelyet valaha mozivásznon láttunk.

A műsor kiegészitve vigjáték és Hangos Magyar Világhiradókkal.

HIREK

Közgyülés. A Gyümölcstermelők Országos Egyesülete május 6-án d. e. 11 órakor az OMGE (Budapest, Köztelek-utca 8) nagytermében rendes évi közgyülést tart, melyre a tagokat ezuton is meghivja az elnökség.

Látogatás a gyomai állami polgári iskolában. A szegedi tankerület kir. főigazgatóság részéről dr. Révfy Ernő április 21-22-én meglátogatta a gyomai áll. polgári iskolát. Ugy a vezetés, valamint az oktatói és nevelői munka tekintetében a legteljesebb megelégedését és elismerését fejezte ki és az iskolát minden tekintetben mintaszerünek ismerte el.

Gyári árban kaphat FAYENCE és SAMOTT árut, disztéglát, metlachi lapot TETŐFEDŐPALÁT stb., a DRASCHE gyár képviselőjénél: WERNER EDÉNÉ és TÁRSÁNÁL BÉKÉSCSABA, ANDRÁSSY UT 27. sz. — Nagy raktári készlet!

„Május est" a Hollerban. Farkasinszky Imre zenekara, az aranyifjúsággal karöltve május 2-án, vasárnap este fél 9 órai kezdettel, a Holler-szálló összes termeiben „Május estet" rendez, a Zöld kereszt akció javára. Belépődij személyenként 1 P. A zenét Farkasinszky Imre teljes zenekara szolgáltatja. Kérik úgy a hölgyeket, mint az urakat, hogy az estélyi ruhát lehetőleg mellőzzék.

„Osztrák magyar diákcsere mozgalom." A Verband der Ungarnfreunde (BécsiMagyarbarátok Szövetsége, Wien I., Kärntnerring 3.), amely már négy éve folytatja ebbeli működését, megkezdte ezidei, a közjót szolgáló önfeláldozó munkáját az osztrák-magyar diákcsere mozgalom terén, amely abból áll, hogy a nyári szünidőre mindkétnembeli diákot utal be vendéglátó magyar pajtásaikhoz, főleg abból a célból, hogy az osztrák diákság magyar pajtásait a német nyelvre megtanitsa. A Verband der Ungarnfreunde lehetővé tette, hogy ezt a vendéglátást a magyar diákság Ausztriában beutalt pajtásaiknál karácsonykor és husvétkor viszonozhassa. A Verband der Ungarnfreunde ezen a téren elért, közmegelégedést és elismerést biró tevékenysége nemcsak az osztrák érdekeket védi, hanem elsősorban tekintettel van a magyarság és a magyar vendéglátó közönség követelményeire és fősulyt helyez ezeknek jogos és helyes elintézésére. A cseremozgalom iránt érdeklődő i. t. Olvasóink forduljanak közvetlenül a Verband der Ungarnfreundehoz (Wien I., Kärtnerring 3), ahol minden felvilágositást megadnak és a szükséges nyomtatványokat megküldik.

Sportpimadonnák civilben. Három hires sportcsillag prózai foglalkozásáról érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás, illusztrált rádiómüsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolót, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Meghivó.

A Keresztény Fogyasztási és Értékesitő Szövetkezet Endrőd 1937 május 5-én d.e. 11 órakor Endrődön a Katholikus Népházban tartja

1936. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT,

melyre a t. üzletrész tulajdonosokat ezennel tisztelettel meghivjuk.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyvvezető és jegyzőkönyvhitelesitő kijelölése.
3. Igazgatóság jelentése a lefolyt üzletévről.
4. Az 1936. évi mérleg- és eredményszámla előterjesztése a felügyelőbizottság jelentésével, valamint az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
5. Esetleges indítványok.

Endrőd, 1937. április hó 24.

Igazgatóság.

50 százalékos utazási kedvezményre jogositó igazolvány kapható a főelárusitónál: WAGNER MARTON Fiai cégnél, továbbá Bácsy és Tsa Bankház, Berkovics Adolf, Domokos Albert és ifj. Varga Pálnál.

Nagy választékban igen OLCSÓ SIREMLÉKEK műkő, márvány, gránitból. Rajzokkal dijmentesen felkeresi WERNER EDÉNÉ és Társa Békéscsaba, Andrássy u. 27.

Országos vásárok. Május 10-én Körösladányban, 23-án Komádiban országos kirakodó- és állatvásárt tartanak.

Hetivásárok Kondoroson. A kereskedelemügyi miniszter engedélyezte Endrőd község részére, hogy a területéhez tartozó Kondoros tanyán minden pénteken állatfelhajtás nélküli heti kirakodó vásárt tartson.

A Gyomai Ujság nyomdájában egy 15—16 éves leány felvétetik

Élet halálharc az őserdőbe . Százezer magyar él Braziliában tropikus forróságban, ezer életveszedelemben és az őserdők borzalmai közölt. Erről a rendkivül érdekes témáról közöl cikket Tolnai Világlapja uj száma, amely gazdag tartalommal és nagy terjedelemben most megjelent. További cikkek: Háborus készülődés a békére, Divat és sebészet, A Nagyságos fejedelem, Hány éves koráig hóditó az asszony, Botrány az udvarnál, A négylábon járó emeletes házak világa, stb. A legkiválóbb magyar irók novelláin kivül, nagyszerü folytatásos regényt és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerü hetilapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Már krumpliból is lehet üveget készitni. Nem gondolta volna a jó öreg krumpli abban az időben, amikor még királynő hordozta a fején a virágját, hogy népszerüsitse a krumpli gumóját, milyen nevezetes esemény fog történni vele abban az időben, amikor szeretik feltalálni a fából vaskarikát is. Amszterdamban egy mérnök addig törte a fejét, amig kitalálta a módját, hogyan lehet a burgonyából üveget készíteni. Már épitik is a gyárat, ahol az ujfajta üveget fogják gyártani. Eszünkbe jut az eset, amikor egy magyar vidéki városban, ahol rengeteg barack terem — azt se tudják, hogy mit csináljanak vele, különösen jó termés idején — valaki arra tanitotta a helybeli asszonyokat, hogyan lehet a sárgarépából csinálni baracklekvárt. A jó krumpli mostanáig finoman érezte magát sülve, főve, gőzölve, piritva, héjában, héja nélkül mindenféle formában. Azt nem lehet tudni, mit gondol majd magáról, amikor pohár, üveg és más efféle lesz belőle. Tréfa ide, tréfa oda, azért mégis csak nagy jelentősége van a találmánynak Remélhetőleg a krumpliból készült üveg olcsó lesz és maradni fog annyi a megüvegesedett krumpliból, hogy a szegény ember jóllakhasson belőle.

Április 30 án megnyilik a budapesti nemzetközi vásár. Az 50 százalékos kedvezménynyel való felutazásra szóló jegyek még kaphatók a Gyomai Ujság kiadóhivatalában.

ÉRTESITÉS.

Tisztelettel felhivjuk az érdeklődő lakosság szives figyelmét arra, hogy a helybeli községi gazdasági népiskola növendékei május hó 9-én (vasárnap) délután fél 3 órai kezdettel az Erzsébet ligetben müsoros majálist rendeznek. Négy óráig a tréfás versenyek és játékok lesznek megtartva, fél 5 órakor kezdődik a szabadtéri müsoros mükedvelő előadás. Zenéről és italról egész délutánra gondoskodunk. Gazdag müsorunk ellenében pénztárainknál önkéntes adományokat kérünk a tavaszi mezőgazdasági kiállitásunk megrendezése céljára. Rossz idő esetén május 23-án délután a jelzett időben fogjuk megtartani majálisunkat.

Igazgató.

Szendy Károly polgármester ur fővédnöksége és a Magyar Bélyeggyüjtő Egyesületek Szövetségének védnöksége alatt f. évi május 8—9 én rendezi a PannoniaBÉLYEGEGYESÜLET 20 éves fennállása alkalmából a Fővárosi Vigadóban a XIV. Bélyegnapot és bélyegkiállitást. A két napig tartó filateliai ünnepség ideje alatt felolvasások, előadások, postahivatal, alkalmi kézi- és Francotyp-lebetüzés, emlékbélyeg és bélyegvásár, valamint dijtalan bélyegsorsolás lesz.

Hatalmas méretü gazdasági összefogást készit elő a Baross Szövetség, amely junius 5-én este 8 órakor a városligeti Iparcsarnokban országos jellegü naggyülést rendez. A naggyülésen tárgyalni fogják a tisztviselő osztály helyzetének javitására, az ifjuság elhelyezkedésének megkönnyitésére és a kereskedelemnek képesitéshez kötésére irányuló javaslatokat. A jövő évi eucharisztikus világkongresszus vendégeinek elhelyezésére társadalmi akciót indit a Baross Szövetség. Ezen az óriási méretü seregszemlén, amelyen a programmpontokat kiváló szónokok fogják kifejteni, az eddigi bejelentések szerint 50,000-nél több ember fog megjelenni. Különvonatok és kedvezményes utazási lehetőségek, valamint belépőjegyek ügyében a Baross Szövetség központi irodájához kell fordulni (IV. Bástya u. 5.) Eddig a legtöbb hasonló célu társadalmi egyesület bejelentette részvételét.

A nagyvilág hirei

Röder Vilmos honvédelmi miniszter hivatalos látogatást tett Berlinben és Bécsben. Mindkét fővárosban nagy lelkesedéssel fogadták és kifejezést adtak előtte Magyarországgal való együttérzésnek. — Meghalt Kehrling Béla, a világhirü magyar tenniszjátékos. — A spanyol nemzeti csapatok nagy lendülettel törnek előre a baszk fronton. A baszk kormány sürgös segitséget kért a valanciai vörös kormánytól és kijelentette, hogy amennyiben a segitség elmarad, a baszk kormány megadja magát. — Miklas köztársasági elnök feleségével május 3-án háromnapos látogatásra Budapestre érkezik. Fogadására nagy előkészületek folynak a fővárosban. — Tahy László volt miniszterelnökségi államtitkárt a képviselőház alelnökévé választották. — Ellenőrizhetetlen rémhirek hatása alatt szerdán pánik tört ki a budapesti tőzsdén. Az értékpapirok elvesztették értékük 20 százalékát. Azóta a tőzsde ujból megnyugodott és az értékpapirok árfolyama is emelkedő tendenciát mutat. — Amerika 400 millió dollárt költ 1938.-ban szárazföldi hadseregére. — Darányi Kálmán miniszterelnök a költségvetési vita során kijelentette, hogy még ebben az évben a képviselőház elé kerül az uj választójogi javaslat, amely bevezeti a titkos választást. — Kecskeméten szerdán reggel kisebb földrengés volt.

Eltörölték a stólát a békés csabai evangélikus egyháznál. A békéscsabai evangélikus egyház képviselő testülete október elsejei hatállyal eltörölte a stólát. Az intézkedés szociális szempontból a szegények számára nagy könnyebbséget jelent.

Templomi harangok helyett hangszórók a toronyban. Amerikában és Hollandiában már sokfelé kisérleteztek a templomi harangok „megtakaritásával" olymódon, hogy a tornyokban egyszerüen hangszórókat szereltek fel. A hangszórók vagy a rádióállomásról közvetitettek harangszót, vagy pedig — miként azt legujabban egy zürichi templomban rendezték be — lemezekről adják.

Szemenyei Pál orosházi cipészmester női himzett cipőket szállit Londonba. Szemenyei Pál orosházi cipészmester arra a felhivásra, hogy a kézmüiparosok is küldhetnek fel a nemzetközi vásárra, főleg exportképes apróbb cikkeket, — saját elgondolása és tervei alapján himzett női cipőket készitett és azokból néhány párat a hét elején felküldött Budapestre. A napokban váratlanul kellemes meglepetés érte Szemenyei Pált, amennyiben a Kisipari Kiviteli Intézettől levelet kapott azzal, hogy himzett női cipőiből sürgősen küldjön mintadarabokat a Kiviteli Intézetnek, mert nagy londoni cégek magyarországi megbizottja érdeklődik cégei nevében a himzett női cipők után, amiket Angliában divatba akarnak hozni. Az orosházi himzett női cipők annyira megnyerték az illető tetszését, hogy máris aziránt érdeklődik, milyen időközben, milyen mennyiségben tudna a cipőkből szállitani export célból. Szemenyei Pál a levélre nyomban válaszolt s e héten maga fog személyésen felutazni Budapestre a mintákkal, hogy az ügyet elintézze.

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe április 21-től április 28-ig a következő bejegyzések történtek:

Született: Jónás Lujzának fia, István, ref, Molnár Károlyné Schwalm Erzsébetnek leánya, Mária, ref., Szalóki Lajosné E. Kiss Erzsébetnek fia, Lajos, ref.

Meghaltak: Özv. Szabó Istvánné Bácsi Sára, 84 éves, ref. Jónás Teréz 19 hónapos, ref.

SZUPERFOSZFÁT
műtrágya állandóan kapható
Péti só előjegyezhető
a Wagner Márton Fiai cég fatelepi irodában

Harpart traktor 30 HP. OSL Pull traktor 20 HP. hárm. és négyes Rudsach traktor-eke külön—külön is eladó. A traktorok üzemben megtekinthetők, Hoffmann Józsefnél Gyomán.

Gyoma község ingatlanforgalma

Izsó Ambrus (nős H. Kovács Emiliával) algyői lakos vett 1 hold 607 négyszögöl félhalmi szántót H. Kovács Alajos (nős Cs. Varga Teréziával) gyomai lakostól 1200 pengőért.

E Kiss Sándor (nős Marjai Eszterrel) gyomai lakos vett 575 négyszögöl cifrakerti szőlőt Izsó Juliánna szentesi lakostól 350 pengőért.

Nagy József és neje G. Kovács Erzsébet gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Perei Gábor és neje Gáj Eszter budafoki lakosoktól 800 pengőért.

Kocsis Sándorné Heinfarth Magdolna gyomai lakos vett egy beltelkes lakóház felerészét Kovács Sándor (nős Gonda Ilonával) gyomai lakostól 250 pengőért.

G Kiss János (nős Faragó Rozáliával) gyomai lakos vett 1590 négyszögöl pusári szőlőt özv. Megyeri Albertné Biró Klára és társaitól 600 pengőért.

H. Kovács Alajos és neje Cs Varga Teréz gyomai lakosok vettek 3 hold 1037 négyszögöl tanyai szántó 3 negyedrészét Cs. Varga Eszter és társaitól 2475 pengőért.

Szalóki Lajos gyomai lakos vett 1202 négyszögöl zöldlaposi rétet Herter József (nős Wolf Katalinnal) gyomai lakostól 300 pengőért,

Ailer Márton és neje Megyeri Erzsébet gyomai lakosok vettek 1 hold 1210 négyszögöl, 1 hold 1210 négyszögöl fattyasi szántókat Ailer Mihály (nős Ailer Máriával) gyomai lakostól 2450 pengőért.

Ailer Mihály (nős Ailer Máriával) gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Szilágyi Albert (nős Ladnai Máriával) gyomai lakostól 3500 pengőért.

Pető Lajos és neje Kiss Juliánna gyomai lakosok vettek 1467 négyszögöl fattyasi szántót Nyitrai Sándor és neje Márton Erzsébet gyomai lakosoktól 600 pengőért.

Zilahi Sándor és neje K. Molnár Zsuzsanna gyomai lakosok vettek 1 h. 1446 négyszögöl pusári szántó felerészt Goldschmidt Béla tiszasasi lakostól 580 pengőért.

Kun Lajos és neje Kiss Eszter gyomai lakosok vettek 2 hold 469 négyszögöl csergettyülaposi szántót özv. Cs. Varga Jánosné Kiss Erzsébet örököseitől 1300 pengőért.

Kiss Jánosné Balog Róza gyomai lakos vett 1 hold 484 négyszögöl pusári szántót a rajta épült tanyával Mészáros Lajos és neje Hangya Mária endrődi lakosoktól 1100 pengőért.

Domokos Mihály és neje Putnoki Mária gyomai lakosok vettek 1 hold 789négyszögöl félhalmi szántót Bátori Lajos és neje Hajdu Eszter gyomai lakosoktól 1000 pengőért.

SPORT

GySC — ETK 2-2 (1-0).
Gyoma, biró: Wertheim

GySC: Szrnkányi, — Jenei, Szántó, — Mónus, Matlak, Fried, — Barta, Cifrák, Kiss, Takács, Győri. —

ETK: Timár, — Hunya, Kertes II, — Matuska, Simon, Tóth, — Pelyva, Kovács III., Kovács II., Kurilla, Kertes I.

GySC kezd szél ellen és már a 3. p.-ben Barta remek beadásából Kertes majdnem öngólt vét. 9 p.-ben pedig Takács váratlan lövését Timár csak kornerre tudja menteni, de a berugás rossz. ETK ezután erősit s állandóan frontban marad. 19. p.-ben Szántó rosszúl találja el a labdát és Kovács III. a befutó Szrnkányi mellett hálóba lő, de a gól Kertes I. ofszejdja miatt érvénytelen 22. és 23. percben két korner a GySC ellen, de Szrnkányi remek stilusban véd. Ezután a GySC lendül támadásba és gyors Barta-Takács lefutásból Kiss alig fejel mellé, majd Takácsront jó helyzetben. 33. p.-ben Kiss ügyes testcsellel becsapja a védelmet és pontos beadását Takács védhetetlenül vágja a léc alá. (1-0). 40. p.-ben Takács áttöri a védelmet egyedül lefut, de közvetlen a kapu előtt elrontja a gólhelyzetet, félidő végéig lanyha mezőnyjáték folyik.

Szitáló esőben kezdődik a második félidő s a pálya csúszóssá válik. Az ETK veszélyes támadásokat indit s előbb Kurilla lövését, majd Simon pompás fejesét védi Szrnkányi. 14. p.-ben nagy kavarodás a GySC kapu előtt és Kovács II. egyenlit (1-1). ETK tovább ostromol és a 24. p.-ben Kovács II. a vetődő kapusra támad s a labdát a kezéből a hálóba rugja. (1-2). A nagy iram kifullasztja az ETK halfsorát s a GySC lendül támadásba, 26. p.-ben Kertes II. a 16-oson belül faultolja Bartát, közben Hunya is hendszet vét s a biró 11-est ad. Az ETK nagy reklamálása miatt 4 percig áll a játék s az egyik nézőt csendőrök vezetik ki. A 11-est Barta belövi (2-2). Gól után az ETK elkeseredett ostromba fog de Szrnkányi és a tömörülő védelem megakadályozza a góllövést.

Jók: GySC-ből a közvetlen védelem, Fried, Barta és Kiss. ETK-ból Kertes II. a halfsor, Pelyva és Kovács II.

Wertheim megfelelt.

BISE—GyTK 5—1 (1-0).
Békés, biró: Kereki.

Teljesen elveszett az ETK elleni szivós, győzni akaró GyTK csapata, mely csapat a II. számú derbin szép számú közönség előtt megmutatta rajongó hiveinek, hogy erős ellenfelei ellen is tud győzni, ha akar. A győzni akarás, amit a sziv és a lélek diktál az az akarat, melyre sokszor volt már példa, lehet győzni erős ellenfel ellen is. Nem tudom, hogy világitsam meg e lehetetlen helyzetet, ami élő valóság lett, hogy 18 án a favorit ETK-t veri a csapat, 25-én a legroszszabb helyezettől kikap 5-1 re. A hibát megkell találjam, ez a kötelességem, amit elhalgatnom nem szabad. Úgy kell elgondolnom, hogy az egységes, ha akar a győzni tudó GyTK csapata a Budapesti Aréna cirkusz szinpadára lépett fel, cirkuszi mutatványosként elfelejtkezve arról, hogy futball pályán vannak és becsülettel úgy kell küzdeni idegenben, mint honi pályán a GyTK szineiért, dicsőségéért. Ez az, amit az áldozat kész vezetőség joggal várhat el a csapattól. Ha nem konveniál kijelentésem a GyTK csapatának, az egységes 11 nek, cáfoljon erre rá és mutassa meg, hogy megveri a BTE I. helyezet csapatát, akkor szent lesz a béke.

A békési mérkőzés lefolyását szégyelem megirni, jobbnak láttam ezzel hallgatni, legyen ez fájó seb nekem, amit a vasárnap, május 2-iki BTE mérkőzésen igyekezzen a 11 begyógyitani

Néhány játékos küzdését mégis megkell emlitenem, következnek a sorrendben Barta, Bartik és a két bekk, az utóbbi kettő közzül Rozsnyai.

Kereki biró kifogástalanul vezetett. **Csáky Dániel**

* * *

Figyelem GyTK! Hogy ne legyen a vezetőségnek miért pironkodni, szivvel lélekkel játszani a BTE ellen! Három gól elég lesz, mint az ETK nak! Tempó fiúk! És szép játékot! (S. ejő)

Sporthirek

Május 2.-iki mérkőzések: (Zárjelben az őszi eredmények). Gyomán: GyTK – BTE (2-10), vezeti: Boross II. Sarkadon: CASS—GySC (5 1), vezeti: Rátfai. Endrődön: ETK—Hunyadi (3 3), vezeti: Wertheim. Mezőberényben: Törekvés-TAC (0-5), vezeti: Róth. Békésen: BISE—M.MÁV (1-3), vezeti: dr. Magyar.

Mult vasárnapi eredmények: BTE—M.MÁV 6—2 (3 1), TAC—KTE 4-2 VSE—Törekvés 1-1 (1-1), CASS Hunyadi meccs a Hunyadi meg nem jelenése miatt elmaradt, a meccset a CASS javára irták.

Nagy érdeklődéssel várja a közönség a holnapi BTE — GyTK meccset. A BTE biztosan tör a II. o. bajnokság felé és az utánna következő CASS előtt jelenleg 4 tiszta ponttal vezet. Bajnoksága igy máris majdnem biztosra vehető és papirforma szerint BTE győzelmet várhatunk holnnp is. Viszont ha a GyTK ujból kifutja az ETK elleni jó formáját ugy könnyen megállithatja a BTE sorozatos győzelmeit és feljebb kerülhet a bajnoki listán. A GyTK-ban már nem fog szerepelni a Budapestre távozott Olajos Andor, viszont Barta István féléves büntetése e héten már letelt s igy ujra elfoglalhatja régi posztját. Porcsalmi igazolását szombaton várják s ha megérkezik úgy ő fogja védeni a GyTK kapuját, mert Kertészre a békési potyagólok miatt görbe szemmel nézne a GyTK-isták. — A GyTK összeállitása a következő lesz: Porcsalmi vagy Kertész,—Rozsnyai, Vatai, — Csikós, Barta I. Lakatos, — Nádudvary, Csalah, Bartik, Rau, Barta II. — Reméljük, hogy a GyTK kifogja köszörülni a békési kudarcot és szép, eredményes játékkal fogja meglepni hűséges közönségét.

Szántó, a GySC jóképességü, fiatal hátvédje végleg elhagyta Gyomát és Budapesten telepedett le. Távozása nagy veszteség a GySC-gárdára.

Boross Pál vezeti a vasárnapi Észak — Közép válogatott meccset Nyiregyházán

Mérges kis cikket irt az „A Sport" legutóbbi számában a CASS Hauser nevü trénere, a MAFC—OTK meccsel kapcsolatban. A magát „semlegesnek" valló tréner Takács Dániel játékvezetőt támadja és sértegeti egy 20 éves sportmulttal rendelkező trénerhez nem méltó hangnemben. A meccs sorsát eldönti majd az egyesbiró, de a „semlegességre" bátrak vagyunk megjegyezni, hogy a CASS-nak az ETK ellen 2-1 arányban elvesztett mérkőzését éppen Takács Dániel vezette, ami a „semleges" Hauser úr kirohanását érthetővé teszi!

GySC—MAFC Áldozócsütörtökre tervezett meccs a MAFC túlzott követelései miatt nem rendezhető meg. Pünkösdre Mezőtúr-válogatottja vagy pedig a Szegedi Vasutas S. E. jön Gyomára.

Publikáció

Minden géphez Emergé gumihajtószij a legjobb. Kedvező fizetési feltételel kapható Gyomán. Kollmann Józsefnél. 6—1

Petőfi László asztalosnál Petőfi utca, 400 kéve csutka izik van eladó. 1—1

Spitzer Dezső tol-, bőr- és gyapjúkereskedő tudatja a lakossággal, hogy Kossuth u. 3 sz. alatti üzletében **gyapjut a legmagasabb napi áron vásárol.**

Termelők Szövetkezeti vendéglőjében hétköznapokon reggel 6 tól este 7-ig vasárnapokon reggel 6-tól 9-ig kitünő zamatu bornak literje utcán át 35 fillér, egy liter vétele esetén is Kiváló **Dréher** márkáju sörök állandóan raktáron 3—1

Ne cipeljen! Hiszen a Fogyasztási Szövetkezet ladányi és ványai útkereszteződésénél levő fiók üzletében, nemcsak lőszer, vas, vegyes hanem dohány nemü szükségleteit és ugyanolyan áron szerezhető be, mint másutt. 3—1

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Egy teljesen új, alig használt kitünő márkáju **porszivógép** jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. 2—2

Olajos Lajos bornagykereskedőnél a jó zamatu Tokaji és Tiszavidéki bornak **literje 42 fillér.** Öt liter vételnél **39 fillér.** 4—2

Kézimunka alkalom. Gyoma Atilla utca 19 szám alatt (Ungi féle ház) ujfajta kézimunkára ügyes ráérő és a szép kézimunkát kedvelő leányok és asszonyok kerestetnek. A kézimunka igen egyszerü és könnyü, bárki által 1—2 óra alatt elsajátitható. Munkadij darabonként 2 P. 50 fill. Jelentkezni lehet naponta vasárnap kivételével a déli táni órákban. A betanitás dijmentes. 4—4

Eladó a Gróf Tisza István úton egy nagy üzleti ház korcsmának és füszer üzletnek igen alkalmas. — A hősök emlék utján egy nagy telek az Álmos utcában egy kisebb nádas ház, igen jó karban. — A Bercsényi utcában egy csinos cserepes ház, igen olcsó áron. — Eladó 6 magyar hold csepüskert lakóházzal és Görögálláson 38 m. h. teherrel, fele igen jó minőségü a másik fele gyengébb, gazdasági épületekkel bőven el van látva. — Az özedi állomás közelében eladó kétszer 10—10 m. h. föld, az egyik megvan teritve és ki van hányva 150 köbméter föld, a másik 10 holdon tanya épület is van. — Egy nagy lebontott épü et anyaga eladó igen jutányos áron. — Ugyancsak eladó egy Remington irógép nem látható irással. — Érdeklődők forduljanak Izsó Balázs ingatlanforgalmi irodájához.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 19. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 május 8.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

620-as uszály

Az uszály 1898-ban épült. A hossza 59.68 méter, a szélessége 8.55 m. a magassága 2 52 m. Hordképessége 6699 métermázsa (most 5050 métermázsa buzát raktunk az uszályba). A legnagyobb terhelési él 210 cm. a bemerülés, tehát 42 cm. áll ki a hajóból. Az uszály kormányosa Horvát Sándor, aki Bezdán. Bács-Bodrog megyében született

Máskor is járt már uszály Gyomán. Olyan eset is volt már, amikor megbosszulta a Körös, hogy uszállyal akartak rajta szállitani, mert hirtelen elszaladt a viz az uszály alól és bizony itt rekedt a hajó. Tehát nem ez az első hajó nálunk és mégis valami szent áhitat fog el ennek az uszálynak a megjelenésén.

A jövő hajózást képzelem magam elé. Amikor majd a viz elszaladásának lehetősége nem reitegteli a Gyomáig terjedő hajózást. Nyugodtan rakodhatunk, de nyugodtan is merik felhozni hozzánk a hajókat. Amikor majd a környékbeli határokból is idehozzák a terményeket és talán mégegyszer annyi kerül Gyomáról és Endrődről berakásra, mint amennyi ezelőtt. Mennyivel nagyobb forgalmunk lesz majd akkor és mennyivel több munkaalkalom és mindezeknek bekoronázásául jelentősen többet kapnak a termelőink terményeikért.

És ha majd megindulnak a felsőtiszai hegyek kövei ezekben a hajókban hozzánk, hogy még olcsóbb legyen a hajón való szállitás és ezekből a kövekből itt sárban is járható utak lesznek, akkor majd beosztással tud a gazda lenni a gazdasági munkákban is és majd akkor beszélhetünk belterjes gazdálkodásról és helyes talajmüvelésről, mert nem kell az érett termények hazaszállitását előtérbe állitani.

És ha majd megtanuljuk az öntöző gazdálkodást és lesz már annyi allatunk, amennyi a szükséges trágya előállitásához szükséges, no és a jó Isten is velünk lesz, akkor csak jöjjenek majd a hajók és győzzék elszállitani a terményeinket, fel Regensburgig, le a Fekete tengerig.

A HOMBÁR szövetkezet életében ez az első hajó, amelyben terményt szállit. A 620-as uszályt nemcsak képekben örökitjük meg a szövetkezetünk történetében, hanem a szivünkben is emlékét állitjuk ennek az első hajónak, amellyel 5050 métermázsa buzánkat szállithatjuk el Svájcba. Hálát adunk Istennek, hogy a müködésünk első évében ehhez is hozzásegitett bennünket. W.

—

Az épitésügyi bizottság javaslata: épitsen a község iskolát Keselyősön

Az épitésügyi bizottság május 4.-én ülést tartott és letárgyalta a középitkezés megindításának összes lehetőségeit, de konkrét határozatot csak egy esetben hozott, mégpedig azt: javasolni fogják a képviselőtestületnek, hogy épitsen a község iskolát Keselyősön.

A főszolgabiró és a főjegyző tárgyalásai Gyulán

Itt emlitjük meg, hogy dr. Sorbán Jenő főszolgabiró és Pánczél Emil főjegyző május 5.-én több hivatalos ügy elintézése végett Gyulán jártak, ahol a vármegye főispánjával és alispánjával tárgyaltak, majd megbeszéléseket folytattak az államépitészeti hivatal és a vármegyei számvevőség szakreferenseivel. A tárgyalások és megbeszélések legnagyobb része a tervbevett középitkezések megindítására vonatkozott. Az eredmény máris megmutatkozik. Május 6.-án Gyuláról Gyomára érkezett Herdy Béla épitészmérnök és megtekintette a vágóhidat. A látottak alapján sürgősen el fogja készíteni a vágóhidi épitkezésekre vonatkozó terveket és kidolgozza az épitkezés költségvetését.

—

Vásári filléresvonat indul Gyomán keresztül Gyuláról és Békéscsabáról

A Magyar Királyi Államvasutak igazgatósága közli, hogy a kereskedelemügyi miniszteriumtól vett utasitásra május 9-én, vasárnap legalább ötszáz utas jelentkezése esetén Gyuláról és Békéscsabáról ugynevezett vásári vonatot indit Budapestre a nyugati pályaudvarra. A vonatra Gyomán is fel lehet szállni. Menettérti jegy ára 5.70. A vonat reggel 7 óra 44 perckor indul Gyomáról és hajnali 4 óra 18 perckor érkezik vissza.

A Falu-Gazdaszövetség visszautasítja a szövetkezetellenes támadásokat

A Falu-Gazdaszövetség elnöki tanácsa a napokban megtartott ülésén foglalkozott a szövetkezetek különösen a Hangya és OMTK ellen intézett legutóbbi támadásokkal. Az elnöki tanács egyöntetü állásfoglalással utasitotta vissza a falusi társadalom nevében ezeket a támadásokat és egyszersmind örömmel üdvözölte a Hangyá-t a kamillatermelők érdekeinek megvédéséért, továbbá az OMTK-t abból az alkalomból, hogy 710 tejszövetkezetével máris elérte Nagyagyarország tejszövetkezeteinek számát. A Falu Gazdaszövetség reméli, hogy a kormány, valamint a falvak törvényhozói mindkét szövetkezetet továbbra is erkölcsi támogatásukban fogják részesiteni.

A Futura elejtette a gyapjunak becsérték alapján való eladását

Kapluk és közöljük az alábbi sorokat:

A budapesti gyapjuakció iránt tanusitott általános érdeklődés arra késztet bennünket, hogy ennél a közérdekü intézménynél bevezessük mindazokat az ujitásokat, amelyek a szabályozott gyapjuértékesitési rendszerből kifolyólag szükségessé váltak: Ezek a következők:

1. A becsérték melletti eladást kivontuk az aukció keretéből, amivel a nyilvános árlejtés folyamán kialakuló versengés ismét megindul és a gyapjuért előszereteti ár kapható.

2. Az eladó által fizetendő árverési dijat, amelyben a raktározási, biztositási és kezelési költségek is bennfoglaltatnak,

3.5 százalékról 3 százalékra leszállitottuk.

3. Az aukció időpontjának megállapitásánál figyelembe vettük azt az általánosan megnyilvánult óhajt, hogy a piaci viszonyoknak megfelelően több árverést tartsunk. Ezért az 1937. évi budapesti gyapjuakciók időrendjét a következőképen állapitottuk meg:

Sorszám	Az aukció időpontja	A gyapju be érkezésének határideje
1	1937. jun. 10	1937. máj. 31.
2	1937. jul 15	1937. jul. 5.
3	1937. szep. 30	1937. szep 20.

Részletes felvilágositással készséggel szolgálunk

„FUTURA"
A Magyar Szövetkezeti Központok Árúforgalmi Részvénytársasága.

Mezőberény újra beszéltet magáról

A Magyar Jövő Szövetség által adományozott könyvtár átadását ünnepi keretek között ünneplik meg május 9-én. Az ünnepély főhelye a Mezőberénytől 12 kilométerre fekvő Kereki tanyaközpont. Több mint ezer ember jelenlétére számitanak. Tanyai viszonylatban! Mezőberényből Kerekibe már a délelőtti óráktól állandó autójárat. A közönség nagyrésze azonban hosszu kocsisorokon fog Kerekibe menni. A Kereki hidnál lovasbandérium fogadja a Budapestről érkező vendégeket. Künn a Kereki Olvasókör mellett máris hozzáfogtak a szokatlanul nagyméretü sátrak felállitásához. Kisebb sátrakban cukrász, pék, tejkimérés. Bográcsban nyilt tűznél pörkölt. Este több száz személy részvételével szalonasütés. Italok. Térzene. Este müsoros előadások. Magyar táncok bemutatása. Ismerve a mezőberényiek mentalitását, nem lepődünk meg azon sem, hogy az eddig elhagyatott tanyavilágba megujhodott szellemük révén egyszerre viszik be az ujnacionalista szellemü irodalmat és a modern technikát. A sátrakban ugyanis villanyvilágitásról gondoskodnak, amelyhez az áramot a külön erre a célra felállitott benzinmotor meghajtásu áramfejlesztő gép szolgáltatja. Az ünnepélybe természetesen belekapcsolódik a szomszédos Köröstarcsa, Körösladány, Vésztő és Békés tanyavilága is.

BÖLCS ELŐRELÁTÁS.

— Miért megy ki urambátyám oly korán a vasuthoz? Hisz a vonat csak két óra mulva indul.

— Igaz, de nekem mindig csak a pályaudvaron jut az eszembe, mi mindent felejtettem otthon. Hát jóval elébb megyek ki, hogy elég időm legyen még hazamenni és megint visszatérni.

Gyomai Ujság nyomdájában egy jó családból származó fiú tanulónak felvétetik.

Lassu javulásról számolbe a szegedi kamara évi jelentése

Miért nem szerepel Gyoma a jelentésben?

A szegedi kereskedelmi és iparkamara, melynek területe Bácsbodrog, Csongrád, Csanád és Békés vármegyékre terjed ki, most tette közzé az 1936. év közgazdasági viszonyairól és saját munkásságáról szóló évi jelentését. A jelentés megitélésénél nem szabad figyelmen kivül hagyni, hogy a szegedi kamara az országnak legtipikusabban alföldi és egyuttal mezőgazdasági jellegü vármegyéit foglalja magában. Itt az ipar és kereskedelem helyzete sokkal inkább van összefonódva a mezőgazdaság terméseredményeivel és a mezőgazdasági termények áralakulásával, mint bárhol másutt az országban.

A jelentés az egyes termelési ágak és szakmák viszonyainak elemzése alapján örvendetesen állapitja meg, hogy mig az 1935-ben a fagykár, jégverés és aszály következtében a kerület nem vette ki részét az általános javuló irányzatból, addig 1936-ban a kétségtelen javulás jelei itt is tapasztalhatók voltak. Bizonyos fenntartással ezt jelentik a kamara által megkérdezett összes ipartestületek és kereskedelmi egyesületek, bár természetesen a javulás mértéke ugy szakmák, mint helyek szerint erősen eltérő Agrárius jellegü vidékekről lévén szó, a javulás jelenségei időbelileg sem voltak egységesek. Az év első felében a helyzet inkább nyomottnak volt mondható és az elevenség inkább a termés betakaritása után kezdődött meg. Egyes helyekről azt jelentették a kamarának, hogy a fellendülés jelenségei azért nem mutatkoztak erősebben, mert a gazdaközönség a kétségtelenül jelentkező nagy jövedelemtöbbletet elsősorban adóhátralékainak visszafizetésére forditotta.

Egyik érdekes fejezete a jelentésnek az, amely a főváros és vidék egymáshoz való viszonyának ismertetésével foglalkozik és ezt a kényesnek tetsző kérdést objektiv megvilágitásban igyekszik feltárni. Amig ugyanis egyik oldalról kétségtelen, hogy a vidéknek is szüksége van egy európai mértékkel mérve is tiszteletet parancsoló fővárosra, addig a másik oldalon lehetetlen a Budapest javára mutatkozó számtalan helyzeti előnyt még a vidéki érdekek mesterséges hátterbe szoritásával sulyosbitani. Lehetetlen, hogy az egész tarifapolitika elsősorban Budapest érdekeit szolgálja. Lehetetlen, hogy a kormányhatóságok valóságos árlejtést rendezzenek vidéki városok között, olyan intézmények felállitásáért, melyeket Budapest ingyen kap meg, lehetetlen, hogy a nagy pénzintézetek mellett az OTI szinte mesterségesen szivja el a vidék életnedveit a főváros javára és lehetetlen, hogy a minimális munkabérmegáliapitásoknál a helyzet téves megitélése folytán olyan tendenciák érvényesüljenek, hogy a vidéki munkabéreket minél magasabbra emeljék és ezzel a vidék terhére az ipari termelésben mutatkozó számtalan hátrányt még jobban sulyosbitsák.

A kivánalmak közül, melyek az iparosok és kereskedők részéről az év folyamán felmerültek, kiemeljük a következőket: a kontárok elleni eljárás meggyorsitása, kirakodó vásárok visszafejlesztése, védekezés a gyárak közvetlen eladási tevékenységével szemben, szabott árak ügyének rendezése a kereskedelemben, teljes vasárnapi munkaszünet bevezetése, záróra ügyek egyöntetü szabályozása, egyenlő elbánás elvének alkalmazása a szövetkezetekkel és szövetkezeteknek nevezett hatósági alakulásokkal szemben, könnyitések a határszéli forgalomban, ami természetesen csak felerészben függ a magyar kormánytól, a kötött gazdálkodás korlátozásainak megszüntetése.

A jelentés külön fejezetben foglalkozik a kerület egyes nagyobb városainak és helységeinek gazdasági helyzetével. Sajnálattal vesszük tudomásul, hogy Gyoma ebből az ismertetésből kimaradt, holott Gyoma egyik legfontosabb kereskedelmi és kisipari tényezője a kerületnek, ahol az utóbbi időben termelvények értékesitése terén nagyon is érdekes és figyelemre méltó kisérletek történtek.

PARÁDFÜRDŐ
nagyszabású **ujjáépitése** junius első felében befejezést nyer.
Új gyógyszálló, vendéglő, kávéház, kasinóépület. A nagy érdeklődésre való tekintettel szobákat ajánlatos már most foglalni Arzén- vasas- timsós és szénsavas fürdők. Modern vizgyógyintézet. Ivókúrák. 24° C hegyi strand. Kérjen prospektust.

Festőművész szinészek. A legismertebb szinészekről, akik egyszersmind festőművészek is, jelentős sikereket aratlak, érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolókat, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Délvidéki Szabóipari Kongresszus Szegeden. A Szegedi Ipartestület ruházati szakosztálya, a mult évi gyulai szabóipari kongresszus határozatának megfelelően az idén május 27-én, Urnapján Szegeden délvidéki szabóipari kongresszust tart. A kongresszus a szabóiparral kapcsolatos kérdéseket, különösen a minimális munkabérekre vonatkozó ügyeket és az ezzel összefüggő problémákat tárgyalja más ezzel kapcsolatos ügyekkel együtt. Erre az alkalomra féláru vasuti jeggyel lehet Szegedre utazni a május 26-án kezdődő junius 6-ig tartó IX. Szegedi Ipari Vásárral kapcsolatosan.

Szenzációs adatok arról, hogy hogyan kell irni. Kevesen tudják, hogy az emberi szervezet egyik legnagyobb ellensége az ital és többi között a viz, ha abból többet iszunk a kelleténél. Erről a rendkivül érdekes és közhasznú kérdésről szól dr. Halász Henrik Tolnai Világlapja uj számában, amely gazdag tartalommal és nagy terjedelemben most jelent meg. További cikkek: A Scotland Yard elképesztő felkészülése a koronázásra, amiért 600 millió ember imádkozik naponta. A Sivatag fiai, A távolbaláto előadást tart, Hogyan viselkedik az ember életveszélyben, Akinek a füle az ujján van, A házi muzsika uj hangszere: a trautónium, *stb.* A legkiválóbb magyar irók novelláin kivül nagyszerü folytatásos regényt és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

A gyomai járás területére megállapították a legkisebb mezőgazdasági napszámbéreket

A gyomai járási mezőgazdasági munkabérmegállapitó bizottság f- hó 2 án Pétermann József ny. főjegyző elnöklete alatt ülést tartott, melyen a legkisebb mezőgazdasági napszámbéreket a következőképen állapitották meg:

május hónapra	1 70	pengő
junius „	2.—	„
julius „	2.20	„
augusztus „	2.20	„
szeptemb. „	1.70	„
október „	1 50	„
november „	1.40	„
december „	1.30	„

A fenti napszámbér minden gazdasági üzemben előforduló munkálatokra vonatkozik, kivéve az aratás cséplés és hordásra, mely esetben legalább 3 pengő és a kaszálásra, melynél legkevesebb 2 pengő fizetendő.

A női napszámbér a férfi napszámbér 70, mig a gyermeknapszámbér a férfinapszámbér 40 %-a.

Tekintettel arra, hogy ezen megállapodás ellen sem a bizottsági tagok, sem pedig az ülésen résztvevő gazdasági felügyelő észrevétellel nem élt, igy az kihirdetés után jogerőre emelkedik.

Egy falusi interju

Hogyan alakitotta meg az Endrőd-öregkerti tejszövetkezetet Dienes Izra tanító?

Dienes Izra egyszerű tanitó Endrődön és mégis több mint pedagógus. Szivós, Akaraterős, Céltudatos Ember. Igazi egyéni énjét akkor kezdtem megismerni, amikor keresztül buktencezve minden akadályt, néhány kisgazdával megalapitotta az Endrőd-öregkerti tejszövetkezetet.

Elhatároztam, hogy meginterjuvolom. A tejszövetkezet irodájában fogadott és itt hozakodtam elő az első kérdéssel:

— Hogyan támadt tanitó úrnak az a gondolata, hogy szövetkezeti tejcsarnokot létesitsen, s hozzá az öregkertben?

Kicsit mosolyog, cigarettával kinál s válaszát úgy adja meg, ahogy kevés magyar ember tud ma gondolkozni. — Bennünk, igaz magyarokban, bent kell, hogy égjen a szövetkezet, a szövetkezés gondolata! Nem magunkat, nem egyéneket, de a közt kell segiteni vele. Csak az a hiba, hogy a magyar ember jóakaróival a legbizalmatlanabb.

— Az indulás nehézségeiről néhány szót.

— Az volt a legsulyosabb... Már a tanitói kötöttségemnél fogva is. Megvallom, fájt az a bizalmatlanság, melyet egyes kisgazdáknál tapasztaltam, néha majdnem kedvetlenné t e t t, mindazonáltal gyurtam őket tovább. Délelőlt tanórák, délután futás Szarvasra, ahol dr. Tóth Pál országgyülési képviselőt zaklattam folyton 1000 pengő államsegélyért, amit meg is kaptunk, — és este gyülés a tagjelöltekkel. Sokszor alig aludtam valamit. Egyszer már össze is hoztam száz tagjelöltet. Mikor azonban megtudták, hogy az évi tagdij 7 pengő, úgy szétugrottak, hogy heten maradtunk csupán. Mi heten aztán meg is maradtunk dacos magyarakarattal, mint régen a történelmi tiszaszeri hetek.

Szelid alkony bontogatja odakint a bibor haját. Az ablakon aranybolyhosan liheg a haldokló napsütés, arra gondolok, hogy milyen nagy igazság van abban, hogy a szövetkezés mindig a köz létjogosultságát segiti előre. Ahogy én parasztjainkat ismerem: kicsi irigységgel néznek minden havi fixes emberre. Hát most itt van! Milyen sok irányban biztositja létalapját sok embernek egy ilyen Szövetkezet. Segit a gazdaaszszonyokon, akiknek gyülölt robot volt a piacozás; a gazdán, akit egy jótejelő tehén a (saját szükséglet fedezése mellett) 60—70 pengő havi fixhez juttat és a fogyasztókon, akik nincsenek kiléve annak, hogy a piacon 3 hetes pangott vajat vegyenek.

S nagyon szép az, hogy az itteni ügyvezetőség célul tüzte ki, hogy 10 fillérnél alacsonyabb árban tejet nem vesznek. A jobb fokozatszerinti tejért megtudják adni a 13, sőt 14 fillért is. Ez, mit tagadjuk, meg is hajszolta kissé a gazdákat. Jó tejelő teheneket állitottak be s sok vita folyik köztük a takarmányozásról.

— A segélyként kapott 1000 pengőt befektették a berendezésbe? — próbálok új kérdést átcélozni a cigarettafüstön.

— Dehogy. Az utolsó garasig az épitkezésre ment. A berendezést részletre vettük, 3635 pengőért, amit 12 havi egyenlő részletben vagyunk kötelezve kifizetni.

— Azokra a vádakra, melyeket Gróf Károly, egyik elbocsátott alkalmazott dobott szerte, mi a válasza?

— Kellemetlenül érintett, de meg is nyugodtam, mert tudom, hogy hazudozás az egész. Vizsgálatot kértem ebben az ügyben. Talán már holnap ki fog jönni a Központból a kért bizottság. Én a kifogásolt fokhiányt a vajmester hanyagságának és nemtudásának tulajdonitom, mert a márciusi tejforgalom 17595 literrel, majdnem 501-el több, mint a februári, az O.M.T.K. mégis 8352 zsirkilogrammal fizetett kevesebbet, mint a mólt hónapban. Éppen ezért küldtük el a vajmestert s állitunk helyébe egy fiatal embert, egy olyat, aki érti a dolgát.

Lassan bontogatja meg a jövő terveit. Ujabb 1000 pengő segélyért zaklatja dr. Tóth Pált, azért, hogy új szeparátort tudnának felállitani a belterületen, ahol a faluból kikerülő és a Körösöntuli tejeket dolgozzák fel. Ez már finomabb üzemelosztás alatt történne meg Vajat is dolgoznának ki az itteni fogyasztók részére. Mert szeretnék behálózni szerte a tanyákat is. Május elsejével ujabb két kocsi indult meg A póhal mi tanyák s az ugari tanyák közzé.

— Az alkalmazottakat hogy fizetik?

— Ahogy az adósságba nyeszlett zsebünk megengedi. Egyik fuvaros havi fizetése 75 pengő, másiké 60, a vajmester állagosan havi 100 pengőt kap. Van még két alkalmazott, ezeknek 25—25 pengő fizetésük van. Elsején egy könyvelőt állitunk be, fizetése 15 pengő lesz.

Az este barna ujja babrálgat az ablakon. Kint csönd van, nyugalom van.

— Még egy kérdést... Kik azok az új, morcos akaratu tiszaszeri hetek, akik igazán magyarul vágtak neki a szövetkezeti alkotásnak. Igazgatósági elosztásukat is kérném.

— Magamat is bemondjam?

— Az c-ak természetes.

— Irja tehát. Ügyvezető igazgató: Dienes Izra, igazgatósági elnök: Timár Imre, pénztáros: Tóth Mihály, felügyelőbizottsági elnök: Mészáros János, felügyelő bizottsági tagok: Dinya Máté, Katona Imre és Bula Vince.

Ezzel lezártuk az interjut.

KULPIN DIVATHÁZ

FÉRFI és FIÚ KÉSZRUHAOSZTÁLYÁNAK ÁRAJÁNLATA

Esőkabátok drapp és zöld szinekben	P	16.40
Viharkabát, impregnált	„	23.—
Esőkabátok, kiváló minőség	„	29.50
Ballonkabát	„	52.—
Burberryszerü raglán		48 P-től
Munkaköppeny különböző szinekben	P	6.30
Orvosi köppeny	„	6.30
Gépész öltöny	„	8.70
Munkakabát fehér	„	5.40

Hazafelé ballagdálva arra gondoltam, hogy hiába nyafog itt holmi semmis vádakat össze egy-két Grof Károly, akik magyarul látunk, látjuk azt, hogy a tanitó úr szociális munkát végzett!

Bartha András.

Ravasz László dr. lett a magyarországi református convent elnök-lelkésze

A magyarországi református egyházkerületek hétfőn délelőtt tartották egyetemes conventjüket. Az elhunyt Baltazár Dezső püspök helyébe elnöklelkésznek dr. Ravasz László püspököt választották.

Jubilálnak a cigányok

Az idén lesz ötszáz esztendeje annak, hogy a cigányok bejöttek Magyarországra. A ritka jubileumot az egész ország megünnepli. Békéscsabán áldozócsütörtökön térzenét adtak a cigányzenészek, majd este szerenáddal tisztelték meg Jánossy Gyula polgármestert. De másutt is ünnepségek voltak a megyében, csak a gyomai cigányok feledkeztek meg bejövetelük félezredes jubileumáról. Legalább is nincs tudomásunk róla, hogy ünnepségre készülnének. Szeretnénk, ha a mulasztásukat egy későbbi időpontban pótolnák és ha mással nem is, egy monstre hangversennyel örvendeztetnék meg Gyoma község közönségét.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe április 28-tól május 5-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek: Aranyi Antalné Jónás Ilonának fia, Antal, ref., Kis Sándorné Barta Erzsébetnek fia, Béla, ref., Gyimesi Zoltánné Váli Juliannának fia, László, ref., Zöld Lászlóné F. Kiss Annának leánya, Piroska, ref.

Házasságot kötöttek: E Kovács István és Keresztesi Irén.

Pályázati hirdetmény. Békésvármegye alispánja pályázatot hirdet egy vármegyei kezelői állásra. Pályázati határidő a pályázati hirdetménynek a „Budapesti Közlöny"-ben történt megjelenésétől számitott 30 nap, ami körülbelül május 21-re esik.

HIREK

Április 30-án nyilt meg a budapesti nemzetközi vásár. Az 50 százalékos kedvezménynyel való felutazásra szóló jegyek még kaphatók a Gyomai Ujság kiadóhivatalában.

ÉRTESITÉS.

Tisztelettel felhivjuk az érdeklődő lakosság szives figyelmét arra, hogy a helybeli községi gazdasági népiskola növendékei május hó 9-én (vasárnap) délután fél 3 órai kezdettel az Erzsébet ligetben müsoros majálist rendeznek. Négy óráig a tréfás versenyek és játékok lesznek megtartva, fél 5 órakor kezdődik a szabadtéri müsoros mükedvelő előadás. Zenéről és italról egész délutánra gondoskodunk. Gazdag müsorunk ellenében pénztárainknál önkéntes adományokat kérünk a tavaszi mezőgazdasági kiállitásunk megrendezése céljára. Rossz idő esetén május 23-án délután a jelzett időben fogjuk megtartani majálisunkat.

Igazgató.

A Székesfővárosi M. Kir. Pénzügyigazgatóság felkéri az igen tisztelt közönséget, hogy aki a címére küldött állami sorsjegyet megtartani óhajtja, annak árát a postatakarékpénztári befizetési lap felhasználásával mielőbb egyenlitse ki. Aki a megküldött sorsjegyet nem kivánja megtartani, sziveskedjék azt a mellékelt portómentes küldésre jogositó válaszboriték felhasználásával visszaküldeni oda, ahonnan érkezett. Az állami sorsjáték jótékony célt szolgál s aki a megtartani nem kivánt sorsjegyet vissza nem küldi, a jótékonycélt kárositja meg. A sorsjegyek visszaküldése dijtalan.

A Mezőgazdaság április 15-i száma a Tenyészállatvásár eredményeit mutatja be pompás képekben. A mezőgazdaság időszakának megfelelő számtalan illusztrált ismertető cikk mellett a takarmánynád széna felhasználását és a repcefénybogár elleni védekezést ismerteti. Érdekes számokban számol be a tarló-csillagfürt alászántásával — mütrágyázás mellőzésével — elért eredményekről. A dúsan illusztrált szaklapból a Mezőgazdság kiadóhivatala, Budapest, Földmüvelésügyi Miniszterium, dijtalanul küld e lapra való hivatkozással, egy alkalommal mutatványszámot.

Foglalkozzunk selyemgubótermeléssel

Kaptuk és közöljük az alábbi sorokat: A selyemtenyésztés könnyü munka, amellyel egyéb gazdasági munkák elvégzése mellett a család apraja-nagyja foglalkozhat. Pénzbefektetéssel nem jár, mert a hernyókat és tenyésztőpapirokat az állam ingyen adja.

A hernyók fejlődése ugyan 30 napig tart, de az első hetekben alig adnak munkát és igy csak az utolsó 8—10 nap alatt van velük teljes napi elfoglaltság.

A kilogrammonként egy pengős beváltási ár mellett a selyemtenyésztésnél egy munkanapra átlagosan 1 pengő 60 fillér keresetet lehet számitani, de ez a napi kereset a 2 pengőt is elérheti, vagyis

egy tenyésztő család pár hét alatt könnyen juthat 40—60 pengő mellékkeresethez

ügyes és törekvő tenyésztő

azonban 80—100 pengő és ennél nagyobb összeget is elérhet.

Ennek igazolására a mult évben selyemgubókért 100 pengőn felüli keresetet elért tenyésztők közül példaképpen felsoroljuk az alábbiakat:

Pasti István földmüves, Kékesd	120	pengő	60 fillér
Lévai Jánosné napszámos, Kétegyháza	117	„	83 „
Imre József földmüves, Kékesd	112	„	34 „
Fábián István napszámos, Nagyharsány	143	„	— „
Bán Gyula szikvizgyártó, Baiatonudvari	103	„	47 „
Magyar Ferencz földmüves, Jánoshalma	101	„	18 „
Trautmann Henrik földmüves, Varsád	102	„	30 „
Izsó József kisbirtokos, Gyoma	136	„	34 „

A selyemtenyésztéssel szerzett kereset már azért is különösen megbecsülendő, mert arra éppen aratás előtt, tehát a legpénzinségesebb időben lehet szert tenni. A tenyésztők gubóváltáskor a vételárat azonnal megkapják.

Azok a tenyésztők, akik legalább 35 kilogramm I. osztályú gubót szolgáltatnak be, a gubóvételáron felül jutalmul

egy női fejkendőt is kapnak.

Saját és családja érdekében teszi tehát, ha minél előbb jelentkezik a községi selyemtenyésztési felvigyázónál, mert a hernyók kiosztása a napokban már megkezdődik.

Budapest, 1937. évi április hó.

M. Kir. Országos Selyemtenyésztési Felügyelőség.

Növendékhangverseny!

A Gyomai Uri Kaszinó nagytermében e hó 15-én délután 1/2 3 órai kezdettel **növendékhangversenyt** tartanak Szilágyi Eszter és Benke Lajos zenetanár, melyre mindenkit, a szülőket és érdeklődőket szeretettel meghivnak.

Belépődij nincs!

Megjelent a „Vendégforgalmi Ujság" uj száma. Harsányi Zsolt főszerkesztésében a Vendégforgalmi Ujság uj száma érdekes tartalommal jelent meg. Visszapillantás cimen az elmult év eredményeiről, a beszámoló közgyülés lefolyásáról tudósit, amelyen Dr. Csergő Károly alispán az OMVESZ munkásságát méltatva kijelentette: „Nekünk a vidéknek és a vidéki megyéknek nagyon fontos érdekünk fűződik a szövetség célkitüzéséhez és müködéséhez és én a magam részéről is ehhez a közigazgatásnak a legmelegebb támogatását biztositom." A várhegyi barlang relytélye lesz-e uszó turistaszálló? Képes bemutató a turisztika és az uszósport igazi hazájából, Eger életéből, a korábban kezdődő szünidőről, a lovasnyaralásról, Budapest paradicsomkertjéről, a Margitszigetről, az uj utazási kedvezményekről hoz érdekes cikkeket és közli a fizetővendéglátó kastélyok és kuriák névsorát. Ezenkivül az állandó rovatok hasznos és sok szines közleményein át nyujt értékes tudnivalókat ugy a nyaralnivágyóknak, mint a vendéglátóknak. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest, II. kerület Zsigmond utca 9.

Országos kiállitást rendeznek Orosházán? Csizmadia András országgyülési képviselő felvetette azt a gondolatot, hogy 1938.-ban rendezzenek országos mezőgazdasági és ipari kiállitást Orosházán. A Kisbirtokosok Szövetsége magáévá tette a gondolatot és megkezdte a kivitelre vonatkozó tárgyalásokat. Ezzel kapcsolatban tervbe vették, hogy állandó kiállitási csarnokot épitenek.

A Gyomai Ujság nyomdájában egy 15—16 éves leány felvétetik

Csongrádvármegye is külön mezőgazdasági kamara felállitását kivánja. Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága legutóbb megtartott ülésén egyhanguan kimondotta, hogy a középtiszai és körösvidéki vármegyék számára külön mezőgazdasági kamara felállitását kivánja.

A Tükör májusi száma ismét a mai magyar irodalom és szellemtudomány legjobbjait sorakoztatja fel s bizonyosra vehető, hogy Keresztury Dezső tanulmánya a németországi magyar történeti emlékekről, Bevilaqua Borsody Béla érdekes közleménye az irodalmi kávéházakról, Jajczay János gazdagon illusztrált cikke a keleti szőnyegről, Nagy Lenke aktuális beszámolója a különböző koronázási ceremoniákról és szokásokról mindenfelé feltünést fog kelteni. Dékány András a hollandus cserkészek készülődéséről ir, kiknek hazájában az idei világ-jamboreen 500 magyar fiu is táborba száll. Luby Margitnak a falúcsúfolókról szines és érdekes közölnivalója van. Tamási Áron és Kolozsvári Grandpierre Emil kis regénynek beillő nagy elbeszéléssel szerepelnek a Tükör májusi számában, amely egyéb érdekes cikkei, elbeszélései, versei mellett gazdagon illusztrált rovatokban számol be az irodalom, szinház, zene, film, rádió legjelentősebb eseményeiről.

A Gyomai Ujság előfizetői kiadóhivatalunkban különleges feltételekkel rendelhetik meg lapunkkal együtt a Franklin Társulatnak ezt a nagyszabásu folyóiratát. Kiadóhivatalunk az együttes előfizetésről készségesen nyujt felvilágositást. A Tükör egyre nagyobb tért hódit községünkben, előfizetését minden olvasónknak, különösen a szépet kedvelő, müvelt nőolvasóinknak, legjobb meggyőződéssel ajánljuk.

16 ballaijárás nyári használatra kiadó. Érdeklődni lehet a WAGNER-fatelepen.

A nagyvilág hirei

Miklas Vilmos osztrák szövetségi elnök és felesége, valamint Schuschnigg kancellár és Schmidt külügyi államtitkár május 3-án három napos látogatásra Budapestre érkeztek, hogy visszaadják Horthy kormányzó és felesége, valamint Darányi Kálmán miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter bécsi látogatását. Az osztrák elnököt és kiséretét Budapest fejedelmi pompával fogadta. A látogatás második napján nagy katonai parádé volt, amelynek során 12.000 katona vonult el diszlépésben Horthy Miklós kormányzó és Miklas elnök előtt. Az osztrák államfő és kisérete szerdán este visszautazott Bécsbe. A látogatás, amely mindvégig a legnagyobb barátság jegyében folyt le, ha lehet, még jobban megerősitette a római jegyzőkönyvet aláirt hatalmak barátságát. — Miklas elnök budapesti látogatásával egyidejüleg Neurath német külügyminiszter Rómába látogatott el és a lapok jelentése szerint nagyban hozzájárult a róma-berlini tengely megszilárditásához. Világszerte nagy érdeklődést keltett, hogy ugyanekkor Göring porosz miniszterelnök is Olaszországban járt és visszatérőben Jugoszlávián utazott keresztül, ahol fontos tárgyalásokat folytatott a kormányzó herceggel és a miniszterelnökkel. — Országra szóló ünnepség keretében leplezték le vasárnap Budapesten II. Rákóczi Ferenc lovasszobrát. — Barcelóna belvárosában az anarchisták magukhoz ragadták a hatalmat. Heves utcai harcok után elmozditották a katalán kormányt és kikiáltották a forradalmi tanácsot. — Simpsonnét, aki miatt VIII. Edward angol király lemondott a trónról, elválasztották a férjétől Az exkirály utána rögtön Simpsonnéhoz utazott, akit rövidesen feleségül vesz. — Darányi Kálmán miniszterelnök a képviselőházban kijelentette, hogy nem kivánatos, sőt bizonyos tekintetben felesleges is, hogy más államok belső politikai rendszerét biráljuk s még kevésbbé kivánatos, ha az ilyen megnyilatkozások nélkülözik az ilyen kérdésekben megkivánt és megfelelő tapintatot. — A tavaly leégett ceglédi református templom ujjáépitése közben leszakadt egy álvány, négy munkás szörnyethalt.

Apaállatvizsgálat Gyomán és Endrődön. A gyomai járás apaállatvizsgáló bizottsága április 26-án Gyomán és 27 én Endrődön vizsgálatokat tartott. A gyomai vizsgálatokon 18 drb. bika és 17 drb. kan, az endrődi vizsgálatokon 15 drb. bika és 24 drb. kan nyert tenyésztésre jogositó igazolványt. A bizottság a köztenyésztésre bemutatott állatokkal a körülményekhez képest meg volt elégedve.

Sajtó kiállitás Szegeden. Ötven évvel ezelőtt volt Magyarországon az utolsó sajtókiállitás. Ez az évforduló arra ösztökélte a szegedi Somogyi Könyvtárt, amely az ország második legnagyobb közkönyvtára, hogy nagyszabásu sajtókiállitást rendezzen. A kiállitás három részre tagozódik: 1. szegedi ősnyomtatványok; 2. a szegedi sajtó fejlődéstörténete; 3. a ma élő magyarnyelvü sajtó, ugy a belföldön, mint a külföldön megjelenő sajtótermékek bemutatása. Ez utóbbi csoportja a kiállitásnak hivja fel a nagyobb és általánosabb érdeklődést, mert a sokszáz magyarnyelvü lap élénken bizonyitja a magyar sajtó fejlettségét, sokrétüségét s bemutatja továbbá a külföldön élő magyarság szellemi életének szinvonalát is. A sajtókiállitás, amely május 26-án nyilik meg, junius 6 ig lesz nyitva a szegedi Somogyi Könyvtár intézetének diszermében (Kultur palota). Ez idő alatt a szegedi ipari vásárra kedvezményes jeggyel lehet Szegedre utazni.

Szerkesztésért és kiadásért felelős
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

A gyomai Gőz- és Kádfürdő tekintettel a pünkösdi ünnepekre, nyitva lesz e hó 14-én pénteken a nők, 15-én szombaton a férfiak részére

Az esős időjárás következtében elmaradt gyümölcsvédelmi munkálatok pótlásáról ir a Növényvédelem és Kertészet legujabb száma. Cikkeket közöl még a csiperkegomba szabadbani termesztéséről, az almamoly és a levéltetvek sikeres irtásáról, az öntözhető gyümölcsösökről, a szőlőtőkék könnyezéséről, a csemegeszőlőtermesztéséről, a gyümölcsös tavaszi kártevő rovarairól, a virágágyak készitéséről, a bor tavaszi erjedéséről stb. A dusan illusztrált, szines gyümölcsképet is közöl két szaklapból a „Növényvédelem“ kiadóhivatala (Budapest, V. Földmivelésügyi Minisztérium) egy alkalommal lapunkra való hivatkozással díjtalanul küld mutatványszámot.

Szegény leány gazdag férjet kapott! A strandon neki volt a legizlésesebb legszebb shortja. Egy külföldi nábobnak feltünt az egyszerü csinos strandruha és viselője. Megismerkedett vele és rövidesen feleségül vette. Ilyen izléses shortokat, standruhákat, angolos délelőtti és sikkes délutáni ruhákat, szép kézimunkákat közöl a Párisi Divat. Kiadóhivatal Budapest VII. Dohány u. 12. Egyes szám ára 60 fillér.

68. M. Kir. Állami Sorsjáték

17.000 nyeremény 250.000 ar. pengő értékben.

Főnyeremény: 40.000 ar. pengő.

NYEREMÉNYEK:
20.000 ar. pengő, 10.000 ar. pengő
2-szer 5.000 ar. pengő,
4-szer 2.500 ar. pengő,
6-szor 2.000 ar. pengő,
10-szer 1.000 ar. pengő.

és még több nyeremény, melyek mind készpénzben fizettetnek ki.

Húzás junius 4.-én.

Sorsjegy árak:
Egész: ar. P. 3. Fél: ar. P. 1.50.

Sorsjegy kapható osztálysorsjegyfőárusitóknál és dohánytőzsdékben. Postai megrendeléseket a pénz előzetes beküldése után azonnal teljesit a M. Kir. Pénzügyigazgatóság (Budapest V. Szalay u. 10)

Harpart traktor 30 HP. OSL Pull traktor 20 HP. hárm. és négyes Rudsach traktor eke külön—külön is eladó. A traktorok üzemben megtekinthetők, Kollmann Józsefnél Gyomán.

50 százalékos utazási kedvezményre jogositó igazolvány kapható a főelárusitónál: WAGNER MARTON Fiai cégnél, továbbá Bácsy és Tsa Bankház, Berkovics Adolf, Domokos Albert és ifj. Varga Pálnál.

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. május 9-én vasárnap, 7 és 9 órakor.

KETTEN EGY JEGGYEL!

Az exotikus szépségű nagy filmsztárnak leggyönyörübb filmje

Dolores a mexikói leány

Romantikus történet.

FŐSZEREPLŐK:

Dolores Del Rio, Lev Carillo, Norman Foster, Ralph Ince.

Egy titokzatosan élő leány furcsa története, amelynek minden jelenetét varázslatos bűbáj sugározza körül.

NAGYSZABÁSU FILMREMEK!

ELŐINDIA

ismeretterjesztőfilm.

Hangos Magyar Világhiradó.

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztarecepteket megkapja, ha még ma kéri a Dr. OETKER-féle világhirü FÉNYKÉPES RECEPTKÖNYVET, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: Dr. OETKER A. Budapest, VIII. Conti-utca 25.

Köszönetnyilvánitás!

Mindazoknak, kik felejthetetlen édesanyánk, illetve nagyanyánk **özv. Kruchió Benedekné** temetésén megjelentek, s részvétükkel fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek, ezuton mondunk köszönetet.

A gyászoló család.

SPORT

BTE—GyTK 2-0 (1 0).

Gyoma, vezette: Magyar II.

GyTK: Kertész, — Rozsnyai, Vatai, — Bolehovszki, Barta I., Weigert, — Csikós, Csala, Rau, Barta II, Bartik.

GyTK inditja utnak szél ellen a labdát. Rau átad Bartiknak, aki előre dobja Barthát és a szélső már az első percben meleg helyzetet teremt a BTE kapujánál, de a fürge Nagy az ötös vonalon leszedi a labdát a csatár lábáról. A következő p.-ben Csüllög lövését menti szépen Kertész s ögletre. A félidő gólját a 45-ik p.-ben szerzi meg Csüllög, aki a védelem melletti elhúz és kapura lő, a labda kapufának megy és onnan kerül a hálóba. 1-0.

Szünet után a GyTK kerül fölénybe. 18 p.-ben a vendégek jutnak sarok rugáshoz a labdát Szücs küldi befelé, amit Csüllög fejjel küld a hálóba 2-0.

GyTK-ból Kertész a közvetlen védelem a halfsorban Barta és Bolehovszki, mig a csatársorban a balszárny emelkedett ki.

Magyar, ellekintve tévedéseitől, megfelelt.

CASS—GySC 2-1 (1 0).

Sarkad: vezette Rátfai.

GySC: Lőrincz, — Jenei, Takács, — Mónus, Matlak, Cifrák, — Szrnkányi, Fried, Barta, Győri, Kiss.

A 80 kilométeres uttól fáradt és felforgatott összeállitásban kiálló GySC csapata váratlanul erős ellenfélnek bizonyult és kis szerencsével győzhetett volna.

Hullá zó mezőnyjátékkal kezdődik a meccs és a 23. p.-ben Kiss lövését a sarkadi bekk kézzel üti le, a 11-est azonban Barta kapufának lövi, CASS gólja a 42. p.ben esik a center fejeséből (1-0).

Szünet után a 16. percben Jenei faultja miatt megitélt 11-est Lőrincz bravurosan kornerre menti. 35. p.-ben Mónus állitólagos hendsze miatt ujabb 11 est ad a biró s a büntetőt a centerhalf értékesiti (2-0). GySC finisel és Kiss — Győri összjáték után Győri szép gólt lő (2-1).

GySC-ben Lőrincz jól védett a közvetlen védelem és a halfsor megfelelt, a csatársorban Barta, Győri s a II. félidőben Kiss voltak jók.

Rátfai sok hibát vétett.

GySC II. — ETK II. 2 0 (0 0).

Endrőd, vezette: Dinya Vilmos.

Góllövők: Kárpáti és Kruchió K. Jók: Kárpáti, Béres, Csáky.

Sporthirek

Május 9 i mérkőzések: GySC -GyTK vezeti: Rátfai, ETK-BTE vezeti: Boross P., Hunyadi-VSE vezeti: Magyar, TAC – BISE vezeti: dr. Magyar, Törekvés—CASS vezeti: Róth, KTE — M. MÁV vezeti: Kiss.

GySC — GyTK. A holnapi helyi derby izgatja most a gyomai sportembereket. A GySC t fűti a revans-vágy, a GyTK pedig feljebb akar jutni a tabellán Mindkét egyesület hét lakat alatt őrzi az összeállitását és csak 14—14 játékosból álló keretet jelöltek ki. A végleges összeállitás közvetlenül a meccs előtt, a pályán lesz. Már jó előre, e helyről is kérjük mind a két csapat játékosait, bármiként is alakul majd a játék ne ragadtassák magukat durva játékra és vigyázzanak egymás testi épségére. Ne, hogy ismét előfordulhasson az a sajnálatos eset, mint a március 28-i mérkőzésen, hogy utánna az egyik sérült játékosnak hetekig kellett orvosi kezelésre járnia, oly sulyos sérülést szenvedett. Gondoljanak a csökkenő közönségre is, mely mindkisebb érdeklődést tanusit a meccsek iránt, amiben sok játékos közismerten durva játék modorának is szerepe van. Férfias, de minden durvaságtól mentes küzdelmet akarunk látni!

A drukkereket pedig arra figyelmeztetjük, hogy a játékosokat meccsközben ne sértegessék, mert a renitens nézőt a rendezőség karhatalommal fogja kivezettetni a nézőtérről.

MAFC — GySC 10-1 (4-1).

Tréningmérkőzés, biró: Takács.

GySC: Lőrinc, (Kiss Zs.), — Fekete, Takács, — Fried, Mónus, Jenei, — Barta, K. Szabó, Kárpáti, Kiss, Győri.

A bajnokjelölt MAFC könnyen győzött. A gólok a következőképen estek: 2. p. Fried (öngól), 7. p. Lukács II., 14. p. Lukács I., 39. p. Győri, 44. p. Lukács I., II. félidőben: 12. p. Lukács I., 16 p. F. Kiss, 20. p. Dobos, 28. p. Lukács I., 38 és 43. p. Lukács II. Jók: Lőrinc, Mónus, Győri és Kárpáti. K. Szabó, volt MAFC játékos egyenlőre nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. A gólzápor főként a lehetetlenül védő Kiss Zs. érdeme.

Publikáció

Minden géphez Emergé gumihajtószij a legjobb. Kedvező fizetési feltételel kapható Gyomán Kollmann Józsefnél. 6-2

Perei László asztalosnál Petőfi utca, 400 kéve csutka izik van eladó. 1—1

Spitzer Dezső toll-, bör- és gyapjúkereskedő tudatja a lakossággal, hogy Kossuth u. 3 sz. alatti üzletében **gyapjut a legmagasabb napi áron vásárol.**

Termelők Szövetkezeti vendéglőjében hétköznapokon reggel 6-tól este 7-ig vasárnapokon reggel 6-tól 9-ig kitünő zamatu bornak literje utcán át 35 fillér, egy liter vétele esetén is Kiváló **Dréher** márkáju sörök állandóan raktáron. 3—2

Ne cipeljen! Hiszen a Fogyasztási Szövetkezet ladányi és ványai ülkereszteződésénél levő fiók üzletében, nemcsak fűszer, vas, vegyes hanem dohány nemü szükségleteit és ugyanolyan áron szerezhető be, mint másutt. 3—2

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Olajos Lajos bornagykereskedőnél a jó zamatu Tokaji és Tiszavidéki bornak **literje 42 fillér.** Öt liter vételnél **39 fillér.** 4—3

Szilágyi Gergely italmérőnek egy percentesre volna szüksége. Értekezni lehet Jókai u. 13. Egy betegápolóra is szüksége van. 1—1

V. ker. Bercsényi u. 18. szám alatt 1 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló **lakás kiadó.** Érdeklődni lehet Mozsik Rózsikánál. x—1

Eladó Pöhalmon 20 magyar hold nagy teherrel, továbbá ugyancsak Pöhalmon 7 hold 1500 pengővel átvehető a többi hosszu lejáratu A vizjárta páskomban eladó egy szép kis birtok gazdasági épületekkel együtt. — Eladó egy Fakszos ház 1000 pengővel átvehető a fennmaradó rész 24 év alatt törlesztendő. — Egy kis ház a Gárdonyi uton 200 pengő teherrel, összesen 1000 pengőért. — Egy jó cserepes ház a Pósa Lajos uton 1500 pengőért. — Endrődön két ház az egyik az Andrássy. a másik a Kossuth utcában nagy lakásokkal. Érdeklődők forduljanak Izsó Balázs ingatlan forgalmi irodájához.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft

fajborpincészete

Soltvadkert, Pestmegye.

XII. évfolyam, 20. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 május 15.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASAGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280
Lapzárta csütörtök este 6 óra
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Csudák napja ~ csudák népe

A keresztyén üdvtörténetnek záró ünnepe, egyben pedig fénylő koronája a sebesen zugó szélnek zendülése, a kettős tüznyelvek felragyogása: a pünkösdi csuda

A karácsonyi szeretet angyali kara, — a Golgotán kiömlött szent vér főpapi, egyetlen örök áldozata, — a megüresedett sziklasirnak halál felett való győzelme, — az atyai hajlékok ajtajának áldozócsütörtöki feltárulása a pünkösdi csudában koronáztatik meg földön-égen való örök diadalra.

Csudák napja a Pünkösd, nemcsak a sebesen zugó szélnek zendüléséért, nemcsak a kettős tüzes lángnyelvekért, — hanem azért is, mert gyönge tanitványok lettek erősekké, mert ingadozó, félénk tanitványok lettek bátrakká és hősökké Jeruzsálemnek piacán s mert 3000 ember lelke lobbant lángra s tört fel sziv mélyéről az epedő kiálltás: mit cselekedjünk atyámfiai férfiak? — s megkeresztelkedvén a világ minden tájaira viszik a boldogitó bizonyságtételt: nem adatott nekünk más név, amely által megtartatnánk, hanem egyedül az Ur Jézus Krisztus!

Én drága magyar népem! Pünkösdi csudák idején jut-e eszedbe, átéled-e, hogy Te is csudák népe vagy!

Nem triánoni rabolásnak bűne, hanem örök, isteni, égi csuda volt a születésed egy ezredév előtt:

Golgotajárás szent csudája volt az utad itt kelet Európa kapujában, holott nemzeti Géniuszod nagy főpapi áldozatokban hulló vérét áldozta egész Európa civilizációjáért:

Husvéti csudák inkarnációja volt egész történelmed, holott Mohipuszta, Mohács, Majtény, Világos sirjából mindig feltámadtál!

Pünkösdi csudák szakadatlan láncolata volt sorsod egy ezredéven át, mert őseid felett elviharzott a sebesen zugó szélnek zendülése, mert őseid homlokára oda ültek a kettős tüzes lángnyelvek, még a szétszórt csontok is megelevenedtek, holott honvédek, huszárok születtek s észak-kelet-dél és napenyészet tájaira vitték a pünkösdi csudát:

A magyarok Istenére esküszünk,
Rabok tovább nem leszünk!

Triánoni börtönöd falai között vedd a valláserkölcsi és nemzeti sebesen zugó szélnek zendülését, — vedd a valláserkölcsi és nemzeti kettős tüzes lángnyelveket

s jöjj, indulj, menj Kárpátok bérceire hirdetni ennek a világnak:

Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.

Gyula, 1937. pünkösd.

Harsányi Pál
esperes.

A besenyszegi iskolát a község elcseréli a református egyház két ingatlanáért

Pikó Béla és Pánczél Emil főjegyző vitája a közgyülési jegyzőkönyvek körül

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉST TARTOTT A KÉPVISELŐTESTÜLET

Gyoma község képviselőtestülete május 13.-án, csütörtökön délelőtt népes és hellyel-közzel viharos rendkivüli közgyülést tartott.

A mult közgyülés hitelesitéséről szóló bejelentéshez *Pikó Béla* szólt hozzá. Előre elkészitett beszédét olvasva, mindenekelőtt kifogásolta, hogy a közgyülésekről szóló jegyzőkönyvet nem bekötött könyvbe, hanem különálló papirlapokra géppek irják. Nem akar senkit sem gyanusitani, de ilyen körülmények között megtörténhetik, hogy valaki kiemel a már hitelesitett jegyzőkönyvből egy lapot és azt mással helyettesiti.

Kifogásolta, hogy a mult közgyülés jegyzőkönyvében a községi főjegyzőről mint a község cselédjéről van emlités téve.

Kifogásolta, hogy a jegyzőkönyvbe nem vették fel Bácsy Elek társulati igazgató felszólalását.

Pánczél Emil főjegyző: Bácsy Elek nem a mult közgyülésen szólalt fel.

Pikó Béla: Kérem főjegyző ur, tartsa tiszteletben azt az önmaga által olyan sokat hangoztatott elvet, hogy a szónokot nem illik közbeszólásokkal zavarni.

Pánczél Emil: Nekem jogom van, sőt kötelességem adott esetekben közbeszólni.

Pikó Béla: Ezt nem ismerhetem el és nem hallgatom meg.

Folytatni akarja beszédének olvasását, de Pánczél Emil főjegyző ujból közbeszól. A zaj egyre nő, a baloldalról a főjegyző felé kiabálnak és Pikó Bélát biztatják, hogy csak olvassa tovább a beszédét.

Pánczél Emil: Én mint elnöktárs törvényadta jogomnál fogva figyelmeztetem Pikó Béla képviselőtestületi tag urat, hogy ne térjen el a tárgytól. Rendkivüli közgyülésen csak a tárgyhoz lehet hozzászólni.

Pikó Béla: A vagyonleltárra vonatkozó felszólalásomat csak pontolag vették fel e jegyzőkönyvbe. Én ugyanis megkérdeztem a főjegyző urtól, hogy van e községnek vagyonleltára. A főjegyző ur azt felelte, hogy most veszik fel. A további kérdésem az volt: a számvizsgálók hogyan vizsgálják felül a község vagyonát, ha nincs vagyon leltár. Erre a kérdésre nem kaptam választ, mire megállapitottam, hogy ilyen körülmények között a közvagyonnal való gazdálkodást ellenőrizni nem lehet és visszaélésekre van lehetőség. Mindezt csak azután vették fel a jegzzőkönyvbe, amikor azt a hitelesitők már aláirták.

Felszólalása végén Pikó Béla azt a kérelmet terjesztette elő, hogy a jegyzőkönyveket a jövőben ujból bekötött könyve irják és azokat minden közgyülés elején olvassák fel.

A főjegyző válasza Pikó Bélának

Pánczél Emil főjegyző azonnal válaszolt Pikó Bélának. Utalt arra, hogy a közgyülési jegyzőkönyvek a községi ügyviteli szabályzat szerint készülnek. Ezeknek a szabályoknak a birálatára csak a főszolgabiró és az alispán illetékesek. Költség és időkimélés céljából nem hajlandó visszatérni arra a régi rendszerre, hogy a jegyzőkönyveket ujból kézzel irják egy erre a célra előre bekötött könyvbe. Hogy azonban az ag-

godalmaknak elejét vegye, a jövőben a jegyzőkönyveket minden oldalon aláiratja a jegyzőkönyv hitelesitésére kijelölt képviselőtestületi tagokkal. Ami Pikó Béla beszédének utólagos beirását illeti, ezt épen ő, a főjegyző javasolta, amikor észrevette, hogy a jegyzőkönyv hiányosan van felvéve. Tévedés azonban Pikó Bélának az az állitása, mintha a községnek nem volna vagyonleltára. Igenis van, csak már elavult és ennek helyébe rendelték el egy uj vagyonleltár felvételét. Ez azonban nem megy máról holnapra és ezért mondta, hogy az uj vagyonleltár most van készülőben.

— Bácsy Elek beszéde tényleg kimaradt a március havi közgyülés jegyzőkönyvéből, de csak azért, mert abban az ügyben, amelyben felszólalt, a közgyülés nem hozott határozatot. Ha a közgyülés kivánja, pótlólag felvehetjük.

Pikó Béla: Én nem kivánom.

A közgyülés kimondotta, hogy a beszédet pótlólag fel kell venni a jegyzőkönyvbe.

Pánczél Emil főjegyző: Pikó Béla képviselőtestületi tag ur azt is kifogásolta, hogy a jegyzőkönyvben a főjegyző mint a község cselédje van aposztrofálva. Azt hiszem, teljesen az én magán ügyem, hogy e miatt kifogást emelek-e, vagy sem.

A viharos jelenetekkel tarkitott vita ezzel véget ért.

A megszüntetett szabályozási alapból kijavitják a téglajárdákat

Pánczél Emil: főjegyző bemutatta a legutóbbi közgyülés óta a vármegyei kisgyülés által jóváhagyott képviselőtestületi határozatokat. Jóváhagyta a kisgyülés a vásártér bekeritését és egy gyepmesteri hullaszállitókocsi beszerzését, 20 kötet törvénytárnak a vármegye részére történt adományozását, az állatorvos helyettesének dijazását és apaállatok beszerzésére kölcsön felvételét.

A továbbiak során kimondották, hogy az ugynevezett szabályozási alapot megszüntetik és annak vagyonát: 4338 pengőt teljes összegében a téglajárdák kijavitására forditják. Elsősorban a Vágihidtól Besenyszegig terjedő járdát, utána az öreg temető melletti járdát, majd sorrendben a Mátyás király utca, az Árpád utca, az Arany János utca, a Bocskay utca, az Attila utca és a Damjanits utca járdáit javitják ki. Ezzel kapcsolatban elhatározták azt is, hogy a jövő évi községi költségvetés terhére elkészittetik a község csatornázási tervezetét és utána felveszik a község lejtméreteit, mert enélkül a csatornázás gyakorlati kivitele lehetetlen.

Iskolát épitenek a Keselyősön és a jövőben adók módjára pénzben szedik be a mezőőrök járulékát

Nagy vitát váltott ki az előljáróságnak az a javaslata, hogy a besenyszegi községi iskolát adják át a református egyháznak, amely ellenértékül felajánlotta a Hősök utja 38 szám alatt lévő épületet és a gróf Tisza István uti beltelket.

Wagner Márton: A csere jó, el kell fogadni.

Beinschróth Márton: elvből ellene van a cserének, mert az iskoláztatást nem egyházi, hanem állami feladatnak tartja. Mindamellett hajlandó megszavazni a javaslatot, de kikötné, hogy az iskolába másvallásu gyermekeket is fel kell venni és az ő tandijukat sem szabad felemelni.

Tápay Károly valláserkölcsi szempontból fontosnak tartaná, ha minden iskola egyházi kezelésbe kerülne.

A közgyülés végül elvben megszavazta az előljáróság javaslatát. Érdemben a legközelebbi közgyülésen döntenek a kérdésről

Utána elvileg hozzájárultak ahoz az előljárósági javaslathoz, hogy a jövőben ne a Pocoson, hanem az orosházi átjáró mellett adjanak ingyen házhelyeket. Ugyancsak elvi határozatot hoztak a községi ingatlanok hasznositása ügyében. Kimondották, hogy az ingatlanokat vagy felesbe, vagy haszonbérbe kiadják. Érdemlegesen ezekben az ügyekben is a legközelebbi közgyülésen döntenek.

Végül kimondották, hogy a Keselyősön iskolát épitenek és erre a célra 12.000 pengő államsegélyt kérnek, — a mezőőrök járulékát a jövőben nem búzában, hanem pénzben szedik be, — és a Wodiáner árvaház (polgári iskola) bérleti díját évi 4120 pengőről 2500 pengőre kérik leszállitani az alispántól.

A közgyülés déli 12 óra után ért véget.

Május 22-től reggel 8 óra 20 perckor ujonnan beállitott sebesvonat indul Gyomáról Budapestre

Milyen változásokat hoz a MÁV nyári menetrendje Gyoma-Budapest és Gyoma-Békéscsaba viszonylatban

Ismeretes, hogy a Máv nyári menetrendje, amely május 22-én lép életbe, honorálni fogja azokat a kivánságokat, amelyeket Békéscsaba, Gyoma és a környékbeli községek a Budapest felé irányuló közlekedés megjavitása érdekében előterjesztettek. A legjelentősebb változás az lesz, hogy Békéscsaba és Budapest közötti utasforgalom kedvezőbb lebonyolitására uj sebesvonatot, illetve Szolnoktól kezdve gyorsvonatot állitanak be, amely Békéscsabáról reggel 7 óra 42 perckor indul, Gyomára érkezik reggel 8 óra 19 perckor, Gyomáról indul reggel 8 óra 20 perckor és Budapest keleti pályaudvarra érkezik 10 óra 55 perckor. A többi változások ehez képest lényegtelenek.

A részletes menetrend a következő:

Érkezik Gyomára

Budapest	felől	személy	reggel	2	óra	21 perckor
Békéscsaba	„	„	„	5	„	34 „
Mezőtur	„	„	„	6	„	30 „
Békéscsaba	„	sebes	„	8	„	19 „
Budapest	„	személy	délelőtt	10	„	21 „
Lőkösháza	„	gyors	„	11	„	56 „
Budapest	„	„	„	11	„	57 „
Lőkösháza	„	személy	délután	14	„	20 „
Budapest	„	„	„	15	„	24 „
Lőkösháza	„	gyors	„	16	„	58 „
Budapest	„	„	„	17	„	36 „
Békéscsaba	„	személy	este	19	„	26 „
Budapest	„	„	„	20	„	49 „
Lőkösháza	„	„	éjjel	23	„	24 „

Indul Gyomáról

Lőkösháza	felé	személy	reggel	2	óra	31 perckor
Budapest	„	„	„	5	„	41 „
Békéscsaba	„	„	„	6	„	31 „
Budapest	„	sebes	„	8	„	20 „
Lőkösháza	„	személy	délelőtt	10	„	28 „
Lőkösháza	„	gyors	„	11	„	58 „
Budapest	„	„	„	11	„	59 „
Budapest	„	személy	délután	14	„	30 „
Békéscsaba	„	„	„	15	„	31 „
Budapest	„	gyors	„	16	„	59 „
Lőkösháza	„	„	„	17	„	37 „
Mezőtur	„	személy	este	19	„	29 „
Békéscsaba	„	„	„	20	„	45 „
Budapest	„	„	„	23	„	33 „

Dévaványai viszonylatban a pontos menetrend még nem áll a rendelkezésünkre.

SZUPERFOSZFÁT
műtrágya állandóan kapható
Péti só előjegyezhető
a Wagner Márton Fiai cég fatelepi irodában

A gazdaifjak nagy müsoros ünnepséget rendeznek pünkösd másodnapján Gyomán

A Gyomai Gazda Ifjak Egyesülete május 17-én, pünkösd második napján délután 2 órától az Erzsébet ligeti pavillonban nagyszabásu népünnepélyt és este fél 9 órától reggelig tartó táncmulatságot rendez.

Az ünnepély müsora a következő:

Délután 2 órától kezdve Farkasinszky Imre zenekara szórakozta'ja a közönséget, azonkivül Kiss Juliska magyar nótákat énekel, a II. számu óvoda növendékei arató ünnepélyt mutatnak be, mig Szalóki Lajos és társai vidám mókákat adnak elő. Végül külön világpóstát is rendeznek.

Az esti táncmulatság keretében szépségversenyt tartanak, majd éjfélkor megjutalmazzák azt a táncospárt, amely legszebben táncolta a csárdást.

A délutáni ünnepségre a részvételi dijat a rendezőség nem határozta meg. Mindenki annyit fizet, amennyit akar. Az esti táncmulatság belépődija személyenként 1 pengő, családjegy 2 pengő 50 fillér.

Rossz idő esetén csak az esti táncmulatságot tartják meg.

Nagy érdeklődés nyilvánul meg a szeghalmi tenyészállatvásár iránt

A Gyomai Ujság egyik legutóbbi számában röviden már jeleztük, hogy május 23.-án, vasárnap megyei tenyészállatkiállitást és vásárt rendeznek Szeghalmon. A kiállitás iránt Gyomán is nagy az érdeklődés, ami főleg annak a nagy propaganda tevékenységnek köszönhető, amit dr. Sorbán Jenő főszolgabiró a gyomai gazdák körében a kiállitás érdekében, de a gazdák érdekében is oly önzetlenül kifejt.

A kiállitási ünnepség május 23.-án, reggel 9 órakor kezdődik. A vidéki vendégek a járás főszolgabirájánál gyülekeznek s onnan kocsikon, lovasbandérium kiséreteben vonulnak a kiállitás szinhelyére. A lovasbandériumot ifj. B. Szabó Sándor szeghalmi kisgazda vezeti. A kiállitás szinhelyén a vármegye főispánját. alispánját s a többi vendégeket Tóth Zsigmond földbirtokos, füzesgyarmati községi biró üdvözli. Utána nyomban a kiállitás ünnepélyes megnyitása, az állatbirálatok kihirdetése és a dijazott állatok felvezetése s különböző versenyek lesznek. Délben egy órakor a vendégek tiszteletére ünnepi ebéd lesz. Az ebédre legkésőbb május 20-ig Ötvös Sándor főszolgabirói irodatisztnél lehet jelentkezni. Egy teriték ára 1 P 60 f. A nagyközönség részére olcsóbb ételekről is gondoskodik a rendezőség. Délután lovasmutatványok, teherhuzási, be- és kifogási verseny és sportbemutató lesz, este pedig táncmulatság.

Meghalt a „kis postás"

Kinai bölcs mondás, hogy a részvét utjai kiszámithatatlanok. „Nagy nevek" dőlnek ki a sorból anélkül, hogy a milliók szive megmozdulna. Aztán meghal valaki, egyszerü, szürke kis ember és váratlanul feléje fordul a tömeg szánakozása. Valahogy ez történt Porcsalmi Lajossal is. Most, hogy már nincs többé, csak most derült ki, hogy mennyien szerették. Az egész Gyoma. Nincs ember, aki ne sajnálná a „kis postást", a valószinütlenül szőke, mosolygó, szerény levélhordót, aki annyira belopta magát az emberek szivébe, hogy halálába beleremegett az egész Gyoma szive.

Hétfőn reggel még kihordta a leveleket, kedden délelőtt már halott volt. Ami közbe történt, valóságos kálvária. Egy 22 esztendős, jobbsorsra érdemes fiatalember kálváriája, aki elhanyagolt gyomorbajjal feküdt le a békéscsabai kórház mütőasztalára, ahol már nem tudtak segiteni rajta. Néhány órával később, embertelen szenvedések között meghalt.

Holttestét hazahozták Gyomára, ahol pénteken délután temették el az egész község óriási részvéte mellett...

Junius 14-én végződik és szeptember 4-én kezdődik az uj iskolaév

A vallás- és közoktatásügyi miniszterium új rendelete értelmében ezentúl az első tanitási nap szeptember 4., az utolsó tanitási nap junius 14 helyett junius 7. Ha szeptember 4 vasárnapra esik, a tanév 5-én, ha junius 7-e esik vasárnapra, akkor a tanév már junius 6 án zárul. Az utolsó tanitási napot követő hat nap alatt kell megtartani az évzáró vizsgákat, vagy összefoglalásokat. Ezeket junius 13-án, ha közbe vasárnap, vagy ünnepnap esik, junius 14-én kell befejezni.

Militarizálják a tűzoltóságot

A Magyar Országos Tüzoltószövetség május 9 én délelőtt 10 órakor tartotta meg Budapesten, az ujvárosháza közgyülési termében, Szilágyi Lajos főispán, cs. és kir. kamarás, országos tűzrendészeti felügyelő elnöklete alatt huszonhatodik és átalakulása miatt egyben utolsó évi rendes közgyülését, amelyen a kiküldött tüzoltótiszteken kivül a vármegyék alispánjai is résztvettek. A gyomai járási tüzoltóságot Wagner Márton járási tüzrendészeti felügyelő és Bíró Béla helyettes tüzoltóparancsnok képviselték.

A közgyülés során az országos tüzrendészeti felügyelő tájékoztató programmot adott a tavalyi 180.000 számu belügyminiszteri rendeletről, a tüzrendészet ujabb szabályozásáról és hangsulyozta, hogy az egész országban uj alapokra fektetik a tüzrendészetet. Katonásitani, militarizálni fogják a tüzoltóságot, épen ugy, mint a nyugati államokban, ahol ez a rendszer jól bevált. Hangoztatta, hogy ennek a szellemnek a bevezetéséről a vármegyék alispánjai részéről is igéretet kapott és igy a militarizálás a legkisebb községben is könnyen keresztülvihető lesz.

A magunk részéről örömmel üdvözöljük a tüzoltóság militarizálását, bár Békésvármegye tüzoltósága ebből a szempontból országos viszonylatban is kielégitő. Nálunk legfeljebb a szellem militarizálására lehet még szükség.

VIM
MINDENT TISZTIT
Fáradság nélkül ragyogóvá tisztítja a legpiszkosabb
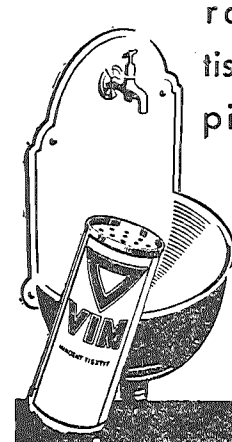

vízvezetéket is

INTERNÁTUSBA FELVÉTEL!
A Hmvásárhelyi Ref. Gimnáziumi fiuinternátus igazgatóságához a megfelelően felszerelt felvételi kérvények julius 31-ig nyujthatók be. — A teljes dij. lakás, fütés, világitás, mosás, kisebb gyógyellátás és napi négyszeri bőséges és izletes ellátással havi 45 pengő. Jóelőmenetelü szegény tanulóknak kedvezmény. Kivánatra részletes tájékoztatót küld az Igazgatóság.

Utolsó napok!
A M. Kir. Jótékonycélu Államsorsjáték huzását
junius 4.-én tartják meg.
Még nem késett el, még vehet sorsjegyet.
Kapható osztálysorsjegy főárusitóknál
és dohánytőzsdékben.
Sorsjegyárak:
Egész: ar. P 3.— Fél: ar. P 1.50.

MOLNÁR-EST!

Molnár Gyula május hó 23-án, vasárnap este rendezi az Erzsébet ligeti pavillon szinháztermében önálló estjét teljesen uj müsorral. Az est kiemelkedő része a „Gazdag ember mellénye„ cimü eredeti zenés vigjáték lesz. Külön érdekessége a darabnak, hogy bár meséje valószinütlen, mégis megtörtént, mégpedig itt Gyomán. Alakjai körül most is itt él néhány ember Ezek egyikének hiteles elbeszélése nyomán iródott a darab. Az előadás — amelyre Molnár Gyula kéri a gyomai közönség szives pártfogását — este fél 9 órakor kezdődik. Helyárak: I. 70 fillér II. 50 fillér, állóhely 30 fillér, Számozott helyek. Jegyelővétel.

Zadravetz püspök bérmakörutján diszkisérettel keresztül vonult Gyomán

Zadravetz István római katolikus püspök szerdán este 5 óra után diszkisérettel keresztül vonult Gyomán. A püspök bérmakörúton volt és Körösladányból jövet ment Endrődre, ahol csütörtökön bérmált.

A főpapot a Körös-hidnál dr. Sorbán Jenő főszolgabiró vezetésével Endrőd község elöljárósága, a katolikus egyház és a katolikus egyesületek vezetősége és sok katolikus hivő ünnepélyesen fogadták. Az üdvözlőbeszédek elhangzása után Zadravetz István püspök négylovas hintóba szállt és lovasbandériumtól, kerékpáros cserkészektől és leventéktől kisérve folytatta utját és amerre elhaladt Gyomán és Endrődön, mindenütt áldást osztott az utak mentén sorfalat álló lakosságnak.

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe május 5-től május 12-ig a következő bejegyzések történtek:

Született: Pintér Pálné Lukáts Máriának fia Attila-Lajos ág. ev.

Házasságot kötöttek: Fekete Lajos és Tóth Julianna.

Meghaltak: Domokos László 72 éves, ref., Szilágyi László 3 hónapos, ref., Akantisz Sándorné Zelenák Ida 56 éves rk.

Országos vásárok. Körösladányban május 10-én, Endrődön 15-én, Szeghalomban 24.-én, Gyomán 28-án, 29-én és 30-án országos kirakodó és állatvásárt tartanak.

HIREK

Harmathy Gizit eljegyezte Somogyi Mihály. (Minden külön értesités helyett)

Az alispán kijelölte az uj oltóköröket. Vitéz dr. Márky Barna alispán az 1937 évre kijelölte az uj oltóköröket és az oltások elvégzésére külön orvosokat jelölt ki. A környéken önnálló oltóköröket képeznek Endrőd (oltóorvos: dr. Weisz Aladár) Endrőd-Kondorostanya (oltóorvos: dr. Szentjóbi Bartha János) és Gyoma (oltóorvos: dr. Bartha Gusztáv).

Békésen lesz a polgári leányiskolák növendékeinek tornaversenye. A vármegyei polgári leányiskolák növendékeinek tornaversenyét pünkösd első napján tartják Békésen a községi polgári leányiskola rendezésében. A nagy érdeklődéssel várt versenyt, amelyen látványos zenés szabadgyakorlatokat is bemutatnak, a levente sportpályán bonyolitják le. A versenyen a gyomai polgári iskola leánynövendékei is résztvesznek.

Buzáért vásárol fegyvert Románia Németországtól. Bukaresti jelentés szerint a kormány gazdasági bizottsága 500 vagon buza eladását határozta el Németországba. A kötött megállapodás szerint Románia 60.000 lejt kap egy-egy vagon buzáért, az ellenérték azonban nem pénzben, hanem Németországból rendelt fegyverekkel számoljják le.

Ötven százalékkal leszállitják a lisztforgalmi adót. A főváros közélelmezési szakosztálya sürgető fölterjesztést intézett a kormányhoz az élelmiszer drágitó lisztforgalmi adó eltörlése érdekében. Ma arról értesülünk, hogy az antiszocialis adó teljes eltörléséhez a pénzügyminiszter azért nem járulhatott hozzá, mert a földmüvelésügyi miniszterium a bolettaalapnak ezt a bevételi tételét teljes mértékben nem tudja nélkülözni. Azonban megállapodás történt, hogy a bolettaalap költségvetésének tárgyalása során a lisztforgalmi adóváltság 50 százalékkal való csökkentését fogja a pénzügyminiszter javasolni. E csökkentés révén a kenyér ára kilonként körülbelül három fillérrel, a liszt ára pedig három és fél fillérrel lenne olcsóbb.

3.— pengőért 40.000 pengőt nyerhet, ha résztvesz a 68. jótékonycélu államsorsjátékon. Sorsjegyek kaphatók dohánytőzsdékben és osztálysorsjegy főárusitóknál.

Szabadtéri ünnepi játékok Hajóson. József főherceggel és Auguszta főhercegnővel az élén a magyar társadalom kiváltságai vállalták el a Hajós-i ősrégi kegyelemhelyen tartandó szabadtéri előadás és pünkösdi nagybucsu védnökségét. A nagy érdeklődésre való tekintettel nem csak Kalocsáról és Bajáról, hanem Budapestről is külön autóbusz járat indul. A különjáratu autóbuszra, amely a Mussolini térről reggel 6 órakor indul és este 12 órakor érkezik vissza — menettérti jegyek 10 P. 80 filléres árban kizárólag elővételben a Mussolini téri Ibusz jegyirodában kaphatók.

Lóvásárokat rendez a Lóértékesitő Szövetkezet. A Lóértékesitő Szövetkezet a M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal és az Országos Mezőgazdasági Kamara utján rövidesen megkezdi vásárlásait Németország, Csehország és a m. kir. honvédség részére. A vásárokat az alábbi helyen és időpontban tartják meg. Szarvason május 18-án délelőtt 10 órakor, Kondoroson május 19-én délelőtt 9 órakor, Gyomán május 20-án reggel 8 órakor, Mezőturon május 21-én délelőtt 9 órakor, Turkevén május 25-én reggel 8 órakor, Szeghalomban május 30-án reggel 8 órakor.

ENDRŐD Dávid János 16 éves endrődi fiut hasbarugta a ló. A szerencsétlenül járt fiut a békéscsabai kórházba szállitották. Állapota igen sulyos, életveszélyes.

OROSHÁZA Kedden délelőtt jól sikerült légoltalmi hangpróbát tartottak Orosházán. Öt percig szóltak a szirénák és a harangok, amelyek az egész határban jól hallhatóan figyelmeztették a lakosságot arra, hogy ellenséges repülőgépek közelednek, illetőleg, hogy a légi támadás veszélye megszünt. — Orosházán a közönség körében akció indult meg az utcai baromfilegeltetés eltiltására.

DÉVAVÁNYA A Dévaványai Hirlap junius utólsó napjaiban nagyszabásu vidéki ujságiró és lapkiadó vándorgyülést rendez Dévaványán.

GERENDÁS Dr. Raffay Sándor evangélikus püspök dr. vitéz Ricsóy Uhlarik Béla főispán és nagyszámu ünneplő közönség jelenlétében vasárnap avatta fel az uj gerendási református templomot.

A feltámadt hasfelmetsző. Ujabb rejtélyes gyilkossági sorozat tartja izgalomban London lakosságát és a világhirü Scotland Yard nyomozógárdáját. Borzalmas bonctani rejtéllyel viaskodik a szakértők hada. A rejtelmek sorozatára rendkivül érdekes cikkben világit rá Tolnai Világlapja, amely most jelent meg nagy terjedelemben és gazdag tartalommal. A legkiválóbb magyar irók novelláin kivül, nagyszerü folytatásos regényt és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

KULPIN DIVATHÁZ

FÉRFI és FIÚ KÉSZRUHAOSZTÁLYÁNAK ÁRAJÁNLATA

Esőkabátok drapp és zöld szinekben	P 16.40
Viharkabát, impregnált	„ 23.—
Esőkabátok, kiváló minőség	„ 29.50
Ballonkabát	„ 52.—
Burberryszerü raglán	48 P-tól
Munkaköppeny különböző szinekben	P 6.30
Orvosi köppeny	„ 6.30
Gépész öltöny	„ 8.70
Munkakabát fehér	„ 5.40

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztarecepteket megkapja, ha még ma kéri a Dr. OETKER-féle világhirü FÉNYKÉPES RECEPTKÖNYVET, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: Dr. OETKER A. Budapest, VIII. Conti-utca 25.

Május 1-től változás történt a darabáru küldemények szállításában. A darabáru küldemények szállításában május elsejétől lényeges változások történtek. Ezeket az alábbiakban ismertetjük:

A gyors- és teherdarabáruk szállitovevénnyel fuvarozhatók, kivéve a hullákat, szabadon feladott élőállatokat és a vasuti üzletszabályzat „B" mellékletében felsorolt tárgyakat. Ilyenek a faszesz, faszén, rézgálic, szénsav ,gyufa, benzin, gázolaj, motalkó, kóolaj. kénsav, szaru és szaruáruk, szénkéneg, szesz stb. Az áruk szállitóvevénnyel gyors és teherárukénl adhatók fel. A szállitóvevény ára 15 fillér. Ez pótolja az eddig használatban volt 40 filléres fuvarlevelet.

A szállitóvevénnyel nem fuvarozható darabárukat fuvarlevéllel kell feladni. A fuvarlevél ára 20 fillér.

A szállitóvevénnyel feladott áruknál, ha a feladó utánvéttel terheli meg, — a budapesti állomásokat kivéve, — a feladónak saját nevére kiállitott postatakarékpénztári befizetési lapot, vagy postautalványt kell mellékelni. Ezeknek a felhasználásával történik az utánvéti összeg kifizetése a posta utján.

A szállitóvevény, amit a feladónak kell kiállitani, 5 lapból áll. Bekarbonizált hátlappal készült szállitóvevény átnyomás utján állitandó ki. A vastagon bekeritett részt a vasut, a többi részt és a kés/pénzelőleg rovatot a feladó tölti ki.

A régi 40 filléres darabáru fuvarlevelek továbbra is felhasználhatók, vagy pedig fel nem használás esetén be lehet cserélni az államnyomdánál julius 31-ig.

Szőlőmoly elleni védekezés ről, a cseresznye szüreteléséről, a gyümölcs ritkításáról, a május havi teendőkről, a szőlő magas kordonmüveléséről, a legkiválóbb gyümölcstermesztő vidékek ismertetéséről, az alma liszlharmat, kajszimonilia, a bundásbogár kártételről és a várható természől stb. stb. ir „A MAGYAR GYÜMÖLCS" legújabb száma, melyből lapunkra való hivatkozással ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest, IV, Gerlóczy utca 11 szám.

17 napos féláru utazás Szegedre. Május 26-án kezdődik, junius 6-ig tart a IX. Szegedi Ipari Vásár, melyre május 23-tól az ország minden részéből féláru jeggyel lehet utazni A vásárral kapcsolatos minden ügyben készséggel ad felvilágositást a vezetőség. Cim: Szeged, Horváth Mihály utca 3, telefon 14-15.

Egy magyar földbirtokos fi ának amerikai karrierje. Egy külföldre került magyar operaénekes pályafutásáról, sikeréről rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

A Nemzeti Figyelő az egész országban. — A Nemzeti Figyelő a TESz hivatalos közlönye, a keresztény magyarság harcos hetilapja május 15-től kezdődőleg az egész országban kimegy az utcára és az ország minden városában, járási székhelyén, nagyobb községekben, az összes vasuti állomásokon árusitani fogják. Az ujjászervezett Nemzeti Figyelőben az ország legkiválóbb publicistái irják aktuális politikai, társadalmi és gazdasági vonatkozásu cikkeit. A Nemzeti Figyelő példányonként 10 fillérért kapható.

Köszönetnyilvánitás!

Mindazoknak, kik felejthe etlen jó férjem illetve édes jó apánk, **DOMOKOS LÁSZLÓ** temetésén megjelentek, s részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló család.

A nagyvilág hirei

Viktor Emánuel olasz király és abesszin császár és Helena királyné és császárné gróf Ciano külügyminiszter kiséretében május 19-én négynapos látogatásra Budapestre érkeznek. Az olasz királyi párt az egész ország fejedelmi pompával fogadja. — A képviselőház általánosságban elfogadta a jövő évi költségvetést. — Az amerikai Lakehurst légikikötő fölött leszállás közben felrobbant és lezuhant a „Hindenburg" német óriásléghajó. Száz utas közül harminchat, köztük a világhirű Lehmann kapitány életét vesztette. — Szerdán délelőtt a világtörténelem legnagyobb pompájával megkoronázták VI. György angol királyt és Erzsébet királynét. A koronázás napján Irországban véres angolellenes zavargások voltak. Dublinban felrobbantották II György angol király szobrát — A berlini sajtó szerint Darányi Kálmán miniszterelnök személye alkalmas a dunavölgyi ellentétek áthidalására.

Gyoma község elöljáróságától.
1280/1937.

Vásári hirdetmény

Gyoma községben a legközelebbi országos vásár 1937. évi május ho 28, 29 és 30-án lesz megtartva és pedig: május 28-án pénteken hasitott körmü állatfelhajtással, — május 29 én szombaton lovásár és május 30-án kirakodó vásár.

Az állatvásárra vészmentes helyről szabályszerű marhalevéllel mindenféle állat felhajtható

A vásárra jövő iparosok tartoznak iparigazolványaikat magukkal hozni.

Gyoma, 1937. május hó 6.

Pánczél Emil főjegyző. **Kovács Gábor** biró.

Szerkesztésért és kiadásért felelős
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

A gyomai kir. jbiróság, mint tkvi hatóság. 505/1937. sz.

Árverési hirdetmény-kivonat

Békésmegyei Ált. Tak. rt. végrehajtatónak, Gálos Gyuláné, sz. Rau Zsuzsánna végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási árverést 1000 P tőkekövetelés és jár. behajtása végett a gyomai kir. járásbiróság területén levő Gyoma községben fekvő s a gyomai 3965. sz. betétben A †. 2. sorsz. 1651/2. hrsz. 181. öl területü beltelekben fekvő, végrehajtást szenvedett nevén álló, lakházra 1620 P. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1937. évi junius hó 3. napján d.e. 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42. § ában meghatározott árfolyammal számitott óvadékképes értékpapirosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előlegesen birói letétbe helyezéséről kiállitott letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláirni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb igéretet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapitott bánatpénzt az általa igért ár ugyanannyi százalékáig kiegésziteni.

Gyoma, 1937. február hó 12. napján.

Dr. Molnár sk. kir. jbiró.

A kiadmány hiteléül:
Szilágyi dijnok.

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. május 16-án Pünkösdvasárnapján és Pünkösdhétfőjén 7 és 9 órakor.

Nagy sikert aratott MAGYAR hangosfilm!

barátságos arcot kérek

A humor, a derü és a siró mosoly filmje.

FŐSZEREPLŐK:

Szőke Szakáll, Rádai Imre, Szörényi Éva, Páger Antal

és több kiváló magyar szereplőgárda.

Ebben a nagysikert ért magyar hangosfilmben S.őke Szakáll a páratlan komikus kélkézzel szórja a humoros ötleteket és a kacagtató vicceket. Aki a pünkösdi ünnepekben kellemesen akar szórakozni, ne mulassza el megnézni ezt a szép magyar filmet.

Uccai énekesek

vigjáték és

Hangos Magyar Világhiradókkal!

MINDENNEMÜ FEGYVEREK

szakszerü javitását, agykészitést, barnitást jutányosan készitek.

Cs. SZABÓ GERGELY
okl. technikus
puskaműves és műlakatos mester
Gyoma, Gróf Tisza I. ut 60.

ADDIG hozza rendbe aratógépjét MIG NEM KÉSŐ!

ARATÓGÉPALKATRÉSZEK

és aratóponyvák

MC. CORMICK, MASSEY HARRIS, DEERING, MILWAUKEE, JOHNSTON,

stb. gépekhez. — Mindennemü mezőgazdasági gépalkatrészek, műszaki cikkek és olajok **legolcsóbb beszerzési forrása:**

ZÖLDHEGYI M. ISTVÁN
Budapest, V., Báthory u. 3. szám.

SPORT

GyTK — GySC 2-0 (0-0).

bajnoki, vezette: Rátfai.

A Budapestről erre az alkalomra hazatért Hatvanival és Olajossal megerősitett GyTK újabb győzelmet aratott a szétesö játékot produkáló GySC felett. A győzelmet a GyTK kétségenkivül megérdemelte, még ilyen arányban is, mert — a közvetlen védelmen kivül — minden csapatrészében felülmúlta a lélek nélkül küzdő GySC-t. A győzelemben döntő szerepe volt a GyTK játékosok fanatikus klubszeretetének és küzdenitudásának mellyel a nemrég még félelmetes ellenfelet legyőzték. Ha ilyen szép és eredményes játékot produkáltak volna a multban is, úgy nem szenvedtek volna szégyenletes vereségeket a GySC-nél gyengébb ellenfeleiktől.

A csapatok a következő összeállitásban léptek a pályára:

GyTK: Kertész, — Rozsnyai, Vatai, — Csikós, Barta I., Bolehovszki, — Olajos, Csalah, Hatvani, Barta II., Bartik.

GySC: Szrnkányi, — Fekete, Jenei, — Mónus, Matlak, Takács, — Barta III., Cifrák, Kárpáthy, Kiss, Győri.

A játék lefolyása a következő volt. GyTK kezd, a GySC erős napsütés ellen játszik. 2. p. Kárpáthy elől Kertész felszedi a labdát. 3. p. Feketén átmegy Bartik, de fölé lő, majd Csalah elől ment Cifrák. 6. p. GySC támad és Barta III. beadását Kárpáthy mellé fejeli. 8. p. Kárpáthy kiugratja Győrit, kinek erős lövése kapu előtt száll el. GyTK lendül támadásba és 16. p. Olajos fut le, de távoli lövése Szrnkányi zsákmánya. Csalah szép huzását Bartik ofszejdon fogja, majd hosszas tologatás után ugyanő mellé fejel. 22. p. Kiss váratlan lövését Kertész felüti, utánna Olajos tiszta helyzetben kiengedi a labdát. Cifrák-Kiss-Kárpáthy akció fut, de Bartha III. elől Bolehovszki taccsra ment, Csalah—Barta II.—Bartik támadást pedig Mónus rombolja. Barta II. fautolja Cifrákot, a szabadrugással Győri fut, lövését Kertész kornerre tolja, a kornert Kiss mellé fejeli. Mindkét csapat egyforma erővel küzd. Csalah ugratja Olajost, de ő messze mellé lő, majd Kárpáthy kerül lövőhelyzetbe, de ketten is akadályozzák. GyTK erős finisbe kezd. 40. p. izgalmas helyzet a GySC kapu előtt és Fekete utólsó pillanatban menti Bartik lövését. 42. Ismét Fekete ment kornerra és Bartik veszedelmes kornerét Szrnkányi ujabb kornerre boxolja, de ez mögé megy. 43. p. Matlak miatt szabadrugás, ezt Bartik élesen mellé lövi, közben a biró lefujja a félidőt.

Szünetben nagy a bizakodás mindkét csapatnál. Ujrakezdés után Barta II. lesz a balszélső, aki mindjárt lefut és beadását Takács kornerre menti, a korner kapu mögé megy. GyTK élénk tempót diktál, sok fault esik mindkét részről. 10. p. 20 méteres szabadrugás a GySC ellen, Csikós szép lövését Szrnkányi védi, majd következő percben Olajos óriási ofszejdről indulva lefut, a 11-esről lő, de Szrnkányi imponáló biztonsággal véd. Nagy tapsot kap érte. Két ujabb lefutás után korner a GySC ellen, ez kapu mögé megy. 16. p. Bartik jól szökteti Olajost, kinek lövése oldallécről pattan vissza, közben Bartik bokánrugja a labdát váró Szrnkányit, akit 3 percig a pályán kivül gyógyitanak. Barta III. áll a kapuba és kétizben is ügyesen helyettesiti Szrnkányit. 20. p.-ben óriási támadás után Csalah belövi a labdát, de a biró ofszejd miatt már előbb fütyült. GySC védekezik. 29. p. Matlak kornerre ment. Olajos szépen iveli a kornert és Barta I. a közönség üdvrivalgása közben védhetetlenül befejeli az első gólt. 1-0. GySC erős támadással válaszol és Kiss közvetlenül a kapu előtt gólhelyzetben fölé lő. 34. p. Hatvani hosszu labdájával Barta II. lefut jó beadását Bartik a 11-esről zugó lövéssel a hálóba vágja. (2 0). 35. p.-ben kezdés után Barta III. átmegy 3 emberen Kisshez passzol, de Vatai kézzel nyúl a beadásba, Barta III. erős, de rosszúl helyezett 11-esét Kertész ösztönös mozdulattal elkapja. A balszerencse végleg letöri a GySC t és az utolsó negyedórában csak a kitünően müködő Szrnkányi, Jenei és Fekete önfeláldozó játéka akadályozta meg a nagyon lelkesen és szivvel küzdő GyTK csatársorának újabb góljait.

GyTK-ban Kertész és a bekkek nagyon jók, a halfsorban Csikós kitünően, fairan küzdött, mig Bolehovszkin látszik, hogy többet boxol mint futballozik! Hatvani jól irányitott, Olajos és Barta II. rutinos szélsők, az összekötők szürkén mozogtak. Bartik feleslegesen durva. GySC-ben a közvetlen védelem, a halfsorban Mónus és az I. félidőben Matlak, a csatársorban Kárpáthy és Győri nagyon jól játszott, Kiss és Barta III. érthetetlenül gyenge játékot mutattak. Czifrák csatárjátéka kényszermegoldás. Rátfai kevés hibát vétett.

Porcsalmi Lajos

A GyTK-át újabb nagy veszteség érte, Porcsalmi Lajos választmányi tag hirtelen elhunyta folytán. F. hó 10-én hirtelen rosszullét fogta el, a d.u. gyorssal beszállitották a csabai kórházba, ahol azonnal orvosi mütétet hajtottak végre rajta, de a gyors orvosi segély sem segitett, 11-én d.e. 10 órakor meghalt. A megboldogultat családtagjai haza hozatták, hogy gyomai földben pihenje örök álmát. 14-án d. u. 4 órakor temették el Gyoma község lakosai általános nagy részvéte mellett.

A GyTK-tól a temetőben Csáky Dániel titkár bucsuztatta el megható szavak kiséretében az ifjú, kiváló sport szerető embert.

Az elhunytban a GyTK egyik igen értékes tagját veszitette el.

Sporthirek

Pünkösd hétfőjén, 17-én d. u. 3 órai kezdettel a Szegedi vasutas S. Egylet csapatát látja vendégül a GyTK. A vendégcsapat a szegedi alosztály I. oszt. 3-ik helyezetje, mely mérkőzésre a GyTK kölcsön kérte a GySC 3 játékosát Barta József, Kárpáti és Győri játékosokat, kik szerepelni fognak a GyTK csapatában. Utána 5 órakor GyTK—GySC ifjusági bajnoki lesz. Élvezetes szép mérkőzés iránt már is nagy érdeklődés nyilvánult meg. A kombinált gyomai csapatok szép sportnapot akarnak nyujtani a sportkedvelő közönségnek.

Május 16-án csak egy II. o. bajnoki mérkőzés lesz Turkevén, ahol a máj. 30-ról előrehozott TAC — GySC meccset játszák le. Ugyanakkor ifjusági meccs is lesz.

Csabai MÁV — Turul mult vasárnap bíróveréssel kombinált I. o. mérkőzés utóhangjaként a fegyelmi egyesbiró a Turul játékosai közül Szentpéterit örökre, Kovácsot és Misurát pedig 2—2 hónapra tiltotta el a játéktól.

Elmarad a vasárnapi magyar amatőr válogatott — csabai alosztály válogatott mérkőzés, mert az amatőrök erősen talélkos csapatot akartak leküldeni.

BISE — Hunyadi orvoshiány miatt elmaradt mérkőzést ujrajátszák.

Körzeti ifjusági bajnoki mérkőzések: Május 17-én: GySC—GyTK, ETK — TAC, MAFC—MSZSC. A jövőben Guba Lajos körzeti vezető lapunk utján fogja közölni az ifjusági bajnokság fontosabb rendelkezéseit.

Publikáció

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Minden géphez Emergé gumihajtószij a legjobb. Kedvező fizetési feltétellel kapható Gyomán. Kollmann Józsefnél. 6—3

Olajos Lajos bornagykereskedőnél a jó zamatu Tokaji és Tiszavidéki bornak **literje 42 fillér.** Öt liter vételnél **39 fillér.** 4—4

Spitzer Dezső toll-, bőr- és gyapjúkereskedő tudatja a lakossággal, hogy Kossuth u. 3 sz. alatti üzletében **gyapjut a legmagasabb napi áron vásárol.**

Termelők Szövetkezete vendéglőjében hétköznapokon reggel 6-tól este 7-ig vasárnapokon reggel 6-tól 9-ig kitünő zamatu bornak literje utcán át 35 fillér, egy liter vétele esetén is. Kiváló **Dréher** márkáju sörök állandóan raktáron. 3—3

V. ker. Bercsényi u. 18. szám alatt 1 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló **lakás kiadó.** Érdeklődni lehet Mozsik Rózsikánál. x—1

Szilágyi Gergely italmérő keres egy percentest és egy jókarban levő jégszekrénye van eladó. Lakik Jókai u. 13. sz. a. 2—1

Ne cipeljen! Hiszen a Fogyasztási Szövetkezet ladányi és ványai útkeresztezödésénél levő fiók üzletében, nemcsak fűszer, vas, vegyes, hanem dohánynemü szükségleteit és ugyanolyan áron szerezheti be, mint másutt. 3—3

3 szobás lakást keres özv dr. Nagy Ernőné. 1—1

A HOMBÁR Szövetkezetnél a morzsolt tengeri csutka métermázsája 2.50 pengő.

Eladó 40. kat. hold az Endrődi ugaron — 38 hold görögálláson — 14 hold Dévaványán — 22 hold, 20 hold és 10 hold Póhalmon. — Keresek megbizóim részére 15 meg 20 hold jobb minőségü földet azonnali készpénz fizetés mellett. — Eladó házak a község minden részében vannak nálam előjegyezve. Érdeklödök forduljanak bizalommal Izsó Balázs ingatlan forgalmi irodájához.

HÁZASSÁG!

Tanyán, pusztán, birtokon

elrejtett

özvegyek, hajadonok, nősülendők forduljanak bizalommal, őszintén. Méltóságos asszonyhoz. Budapest négy, postafiók háromszáznégy. Válaszbélyeg.

XII. évfolyam, 21. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 május 22.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASAGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszámi 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Anyaságról az anyák számára

Az „Anyák Napjára" irta: Dr. RAVASZ LÁSZLÓ ref. püspök.

Platon, a világ egyik legnagyobb bölcse szerint, férfi és nő valaha egyek voltak s a szellemi világban együtt alkották az ember eszméjét. A látható világban azonban az ember eszméje szétvált férfiura és nőre, azzal az életparanccsal, hogy egyik a másikban találja fel lénye hiányzó felét. Ezért keresik egymást olthatatlan szeretettel — erosszal — és szerelmükben nem múló kedvtelés, hanem örök létszenvedély lüktet: ösztörösen érzik, hogy együtt valósitják meg az ember eszméjét.

Ebben a képben az a mélységes vonás rejlik, hogy az ember, mint olyan- nem létezik, mert ez ember a valóságban vagy férfi, vagy asszony. A gyümölcs is önmagában csak egy elvont forgalom, gondolati tényező, mert a valóságban almák, barackok, körték és kökények vannak. Eddig a lélektan mindig csak a férfiember lelkével foglalkozott, azt kutatta, azt mérte, azt irta le, de elhanyagolta az asszonyember lélektanát; viszont a regényirók és a drámai költők mindinkább csak az asszony lélektanával foglalkoztak, igaz, hogy nem sok köszönet volt benne.

A nőiség alapvonása pedig az anyaság. A nőnek az a kiváltsága és tragikuma, hogy ő hordozza, szüli és táplálja a gyermeket, azt a gyermeket, akiben az élet megújul, felfrissül és betetőződik, tehát, aki az élet célja, eredménye s fennmaradásának eszköze. Ez a feladat nincs a nő értelmére, vagy kedvére bizva, — jaj volna a világnak, ha arra volna bizva, — ez nem szokás, divat, mulatság vagy sport, hanem életparancs, a nő egész szellemi és testi alkatát, egész lényét átható- azon uralkodó és azt organizáló ösztön. Ennek az ősi ösztönnek a kipusztitása, háttérbe szoritása, meddővé tétele vagy kijátszása, a nőiség alapvető vonását bontja meg s ezzel az ember eszményének egyik felét eltorzitja, vagy éppen megcsonkitja. A világban lévő örök nőiség nem valami lenézni való, alsóbbrendü tényező, melyet annak kell leginkább kevésre becsülni, aki képviseletére kiválasztatott, hanem Istennek felséges teremtőszerve, formáló és világalakitó életelv, misztikus erőforrás, amely előtt áhitattal és imádsággal kell megállni.

Az asszonyban éppen ez a misztikus forrásszerüség a legjellemzőbb. Ez magyarázza szeszélyességét és ihletettségét, ez okozza egyetlenségét s alapvonásának azonosságát, ezért lehet róla tökéletesen ellenkező dolgokat állitani, azt, hogy szakadatlanul változik és azt is, hogy Mindig ugyanaz. „Az asszonynak legfőbb problémája, amit életével kell megoldani az, hogy anya legyen", s a nő legelsősorban azért van teremtve, hogy gyermeket hordozzon, tápláljon és neveljen.

De az anyaság nemcsak testi tevékenység, hanem lelki dolog is, sőt a testi tevékenység csak képe az igazi anyaságnak: a lelki anyaságnak. Tápláló ősméh az anyai lélek is, melyből az élet legdrágább javai fakadnak. Bár nem csináltak róla statisztikát, de törvény gyanánt ki merném mondani, hogy azok a férfiak a különbek, gazdagabbak, nemesebbek, akikre gyermekségükben az anyjuk tette a legmélyebb benyomást. A két legsötétebb világnézet: a Hamleté és a Schopenhaueré éppen abból fakad, hogy anyjukban csalódtak s anyjukat voltak kénytelenek kicsinynek, gyarlónak látni. Az anyaságot csak az tölti be, aki felsőbb világgal kapcsolja össze gyermeke lelkét, aki magasabb igazságokkal szövi át a rábizott lelkeket, akinek bölcsődalában olyan szeretet zeng, amelyik a világ fundamentumát vetette fel — s ez a szeretet éppen a bölcsődalokban csendül fel a legtisztábban — aki tudja, hogy gyermeke mosolya, könnye, szava, tette, mind-mind arra való, hogy abból Isten országa terjedjen, s neve megszentelődjék. Valami óriási, félelmes gondolat lehet az, ha végiggondolják a nők, hogy ők új meg új, meg új nemzedékeket hoznak a világra és mire hozzák? Arra, hogy itt több legyen a nyomor, az átok, a bün, a halál; arra, hogy az élet csunyább legyen, a lét értelmetle ebb és a világ rosszabb? Hát mérges vizek forrása az anyaöl, hogy belőle a keserüség tengere boritsa el és forrázza le a világot? Hogy tördelné a kezét minden anya, hogy rohanna segitségére, ha látná, hogy gyermekét legázolással fenyegeti a villamos — ülhet-e csendesen ebben a világban az asszony, amelyben a gyermeket legázolja a halál és a bün nagy diadalszekere? Különb világot a gyermekeink érdekében! Minden nőnek ez az ősi követelése, ez az ősi joga.

Különb világot a gyermekeim számára! Ez a követelés azért reális, programszerü, mert van kiindulópont a megvalósitására. Az anyák követelte különb világ ott kezdődik a különbbé vált anyai szivben. Fájdalom, sokszor ott el is végződik, de ez még nem baj, mert az igazi anyai szív egy egész világ. Tisztább, hivőbb, hősiesebb, fegyelmezettebb és öntudatosabb asszonyok kellenek a világnak! A jövendőt ott kell kezdeni nevelni, annál a szivnél, abban a szivben, melyből még ezután fog születni ama bizonyos jövendő. Semmire sincs olyan nagy szüksége a világnak, mint igazi anyákra!

Felavatták a nyilasi olvasókör új otthonát

A nyolc év óta működő nyilasi olvasókör ez évben a községtől örökbérként kapott 200 négyzetöl telken felépitette saját otthonát és azt pünkösd másnapján avatták fel ünnepélyes keretek között.

Az avatási szertartást Csernay Géza római katolikus plébános végezte, nagyhatásu beszédben emlékezve meg a községek mostohagyermekeiről, a tanyák lakosságáról és általában a külterületek kulturszükségleteinek hiányosságáról. Végül összetartásra buzditva a kör tagjait, Isten áldását kérte munkásságukra.

Utána Hegedüs Sándor köri elnök szeretettel üdvözölte a vendégeket, majd Farkas Sándor községi tanitó néhány szóban megemlékezett az olvasókör eddigi működéséről és örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy hálás köszönetet mondjon Csernay Géza plébánosnak értékes erkölcsi és anyagi támogatásáért, hiszen ő volt az, aki megalakuláskor felszereléssel látta el a kört.

Beszéde további során a földmivelésügyi miniszternek mondott köszönetet azért a 300 pengős segélyért, mellyel lehetővé tette az olvasókör saját otthonának felépitését.

A kör külön köszönetének adott kifejezést vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Bélának, a vármegye szeretett főispánjának, aki Nemerey Péter NEP szervezeti elnök által előterjesztett segély iránti kérelmet a legmesszebbmenőleg támogatta és aki a segély kiutalását kieszközölte. Köszönettel adózott Nemerey Péternek is, aki a segély kieszközlése terén értékes munkásságot fejtett ki és ugy az ő, mint a vele közremüködő ve-

zető tényezők további szives pártfogását kérte.

Az avatási ünnepséget társasvacsora követte, amelynek során Nemerey Péter nagyhatásu beszédet mondott.

— A Nemzeti Egység Párt gyomai szervezete nevében — mondotta többek között, mint annak elnöke, szeretettel és barátsággal köszöntöm mindnyájukat és őszinte örömömnek adok kifejezést, hogy a mai avató ünnepségnek én is szerény részese lehetek. Különösen nagy öröm ez a számomra — azért, mert a segély kiutalása iránt előterjesztett kérelmünket sikerült kedvezően elintézni, amennyiben a kért 300 pengőt országos vezérünk: dr. Darányi Kálmán miniszterelnök ur vitéz dr. Ricsoy Uhlarik Béla főispánunk előterjesztésére kiutalta.

Arra kérem a Mindenhatót, hogy a ma felavatott olvasókör a vallásos érzés, a megértés, a szeretet és a megbecsülés hajléka legyen, a hazafias összetartozandóság szelleme vezérelje a köri tagokat és a mindenkori tevékenységüket, messze elkerülve minden széthuzást, drága hazánk és a köz érdekében fejtsék ki, mert csak igy remélhetünk egy szebb és boldogabb magyar jövendőt.

Beszédét ezután igy fejezte be Nemerey Péter: — Bár az olvasókör elnöksége bizonyára eleget tett kedves kötelességének és megköszönte a miniszterelnök ur értékes támogatását, mégis kérem a tagok szives hozzájárulását ahoz, hogy a miniszterelnök urnak az avatási ünnepségről köszönetünknek ujólag kifejezést adjunk és Őt ragaszkodásunkról biztositsuk.

Az olvasókör elnöksége Nemerey Péter beszédét megköszönve, a tagokkal együtt hozzájárult ahoz, hogy köszönő táviratot intézzen a miniszterelnökhöz. A táviratot, amelyet azonnal feladtak, a következő szöveggel küldték el:

„Nagyméltóságu dr. Darányi Kálmán Urnak, m. kir. miniszterelnök, Budapest. A Nyilasi Olvasókör körhelyiségének avatási ünnepélyéről fogadja Nagyméltóságod értékes támogatásáért ujólag a gazdaköri tagok hálás köszönetét és ragaszkodásának nyilvánitását. Nemerey NEP elnök.“

A továbbiak során felszólalt még dr. Legeza Tibor ügyvéd, aki a szövetkezésben rejlő erő fontosságáról beszélt és Kruchió Mihály tanitó, aki a Halmagyi társolvasókör üdvözletét tolmácsolta.

A szépszámu közönség ezután vig nótaszó mellett még sokáig együtt maradt és a késő éjjeli órákban kellemes emlékekkel távozott el az olvasókörből.

PARÁDFÜRDŐ
nagyszabású **újjáépítése** junius első felében befejezést nyer.
Új gyógyszálló, vendéglő, kávéház, kasinóépület. A nagy érdeklődésre való tekintettel szobákat ajánlatos már most foglalni Arzén- vasas- timsós és szénsavas fürdők. Modern vizgyógyintézet. Ivókúrák. 24° C hegyi strand. Kérjen prospektust.

A MÁV nyári menetrendje Békéscsaba–Gyoma és Gyoma–Budapest viszonylatban

Érkezik Gyomára

Budapest	felől	személy	reggel	2	óra 21	perckor
Békéscsaba	„	„	„	5	„ 34	„
Mezőtur	„	„	„	6	„ 30	„
Békéscsaba	„	sebes	„	8	„ 19	„
Budapest	„	személy	délelőtt	10	„ 21	„
Lőkösháza	„	gyors	„	11	„ 56	„
Budapest	„	„	„	11	„ 57	„
Lőkösháza	„	személy	délután	14	„ 20	„
Budapest	„	„	„	15	„ 24	„
Lőkösháza	„	gyors	„	16	„ 58	„
Budapest	„	„	„	17	„ 36	„
Békéscsaba	„	személy	este	19	„ 26	„
Budapest	„	„	„	20	„ 39	„
Lőkösháza	„	„	éjjel	23	„ 24	„

Indul Gyomáról

Lőkösháza	felé	személy	reggel	2	óra 31	perckor
Budapest	„	„	„	5	„ 41	„
Békéscsaba	„	„	„	6	„ 31	„
Budapest	„	sebes	„	8	„ 20	„
Lőkösháza	„	személy	délelőtt	10	„ 28	„
Lőkösháza	„	gyors	„	11	„ 58	„
Budapest	„	„	„	11	„ 59	„
Budapest	„	személy	délután	14	„ 30	„
Békéscsaba	„	„	„	15	„ 31	„
Budapest	„	gyors	„	16	„ 59	„
Lőkösháza	„	„	„	17	„ 37	„
Mezőtur	„	személy	este	19	„ 29	„
Békéscsaba	„	„	„	20	„ 49	„
Budapest	„	„	„	23	„ 33	„

Gyoma—Dévaványa viszonylatban nincs változás, illetve csak annyi, hogy az eddig Dévaványa felől délelőtt 11 óra 45 perckor érkezett motoros vonat 6 perccel korábban, 11 óra 39 perckor érkezik.

Halálos szerencsétlenség a gyomai főtéren

Május 17.-én délután 5 és 6 óra között Dévaványáról Köröstarcsára menet parasztszekéren egy munkáscsapat vonult keresztül Gyomán. A főtérre érve, a kútnál megálltak, megitattak, majd rövid pihenés után folytatták utjukat. Alig haladt azonban a szekér néhány métert, amikor az egyik rajta ülő férfi hirtelen lebukott és eszméletlenül terült el a földön. Azonnal kihivták hozzá dr. Vincze Endre községi orvost, aki megállapitotta, hogy a szerencsétlenül járt férfi sulyos belső sérülést, valószinüleg bélrepedést szenvedett. Hamarosan a csendőrök is előkerültek és tisztázták a szerencsétlenül járt férfi személyazonosságát és a szerencsétlenség körülményeit. Kiderült, hogy az akkor már haldokló baleseti sérültet Kéki Lajosnak hivják, 49 éves napszámos, aki Dévaványán, a Szeghalmi út 46 szám alatt lakik.

A balesetért senkit sem terhel felelősség, mert Kéki a maga vigyázatlanságának lett az áldozata. Néhány óráig még élt, de Dévaványára történt hazaszállitása közben meghalt. Temetését május 19-én tartották meg általános részvét mellett.

CSÁRDÁST!

Rég nem hallottunk táncmulatságokban csárdást sürgetni A nagykanizsai Zrinyi Miklós Irodalmi és Müvészeti Kör Barbarits Lajos főtitkár derék, hazafias inditványára elhatározta a csárdásnak „polgárjogaiba való visszahelyezését“. A kör a Magyar Kulturális Egyesületek Országos Szövetsége révén, felkéri az ország kulturális egyesületeit, hogy csatlakozzanak mozgalmához: minden magyar városban minden táncmulatság táncrendjébe több csárdást vegyenek fel és minden tánciskolai engedély kiadásánál kötelezzék az engedélyest, hogy tánctanitási programmjához a csárdást is felvegye. Helyes. Bár olyan örömére szolgálna ez a magyar társadalomnak, különösen a magyar ifjuságnak, mint annakidején a csárdás megteremtése, helyesebben mondva, uri társaságképessé tétele gróf Széchenyi Istvánnak. Mert addig a mi mágnás népünk idegen táncban kereste és találta mulatságát, a nép táncáról fogalma sem volt. 1840-ben a régi Lloyd palotában a mai Tisza István Kör termeiben egy főuri bálban gróf Széchenyi István eltünődött: miért nem járják itt „a mi népünk táncát?“ Mert nincs a táncrendben. Mint ahogy sehol se jutott ez uri táncrendbe Széchenyi, akinek ekkor már nagy tekintélye volt, kérdezősködött, vajon nem akadna-e a fiatalok között olyan, aki meg tudná mutatni, hogyan táncol a magyar? A fiatal Orczy István bárót vezették Széchenyi elé. Orczy szabadkozott, hogy ő csak a gömöri kapás legényeket látta táncolni. Éppen ez kellene! A leányok közül táncra kérte unokahugát, Orczy Erzsi bárónőt. A karzaton a zenekarban a sok cseh, német muzsikus között szorongott egy cigány is, aki eljátszott egy-két nótát. A táncospár nagyszerü sikert aratott, Széchenyi elragadtatással dicsérte, a táncosokat is, a táncot is, amelynek ekkor még nem is volt neve, csak a magyar nép tánca, ahogy Széchenyi nevezte. A következő bálra már nyolc, az ezt követőben harminc pár tanulta meg Széchenyi táncát, amelynek azután nem tudni, kinek ötletéből, csárdás lett a neve.

(B. E.)

26 ballai járás lábon álló kaszálója eladó, vagy részes kaszálásra kiadó. Érdeklődni lehet a WAGNER fatelepen.

ZENEVIZSGA

E hó 14.-én együttes évzáró hangversenyt tartottak az Uri-Kaszinóban, Szilágyi Esztike és Benke Lajos növendékei. Itt közöljük a müsort:

Szabados: Hiszekegy. Előadta a gyomai leánykar. 2. Loeschorn: Tonbilder.Bácsi Sarolta. 3. Beyer: Német népdal. Gaál Évi. 4. Geszler: Hinta, palinta. Molnár: Magyaros dal. Vaskor Olga. 5. Bloch: Allegretto. Maácz Lacika. 6. Tisza: Két magyar dal. Vaskor Lenke. 7. Bloch: Paraszt tánc. Grosz Hédi. 8. Bloch Allegro. Maácz Janika. 9. Beyer: Német népdal. Spanyol tánc Szilágyi Évi. 10. Smith: Olasz szerenád. Palotás Gyöngyi. 11. Seybold: Kinderstücke. (Duc) Maácz Janika és Lacika. 12. Clementi: Sonatina. Block: Paraszt tánc. Kárpáti Micike. 13. Kuhlau: Vivace. Palotás Pista. 14. Georg Rau: Bicinia Germanica. (Kétszólamu madrigal) Gyomai Leánykar.

Rövid szünet.

15. Poldini: A patak csevegése. Bácsi Sarolta. 16. Schumann: Träumerei. Venzel: Rheinländer. Palotás Pista. 17. Szláv népdal kánon. Gyomai leánykar. 18. Tisza: Csárdások. Oláh Pista. 19. Mendelssohn: Gondoladal. Palotás Böske. 20. Erkel: Himnusz. Gyomai leánykar.

Szilágyi Esztike növendékeit már ismerjük. A tőlük megszokott jó munkát végezték. Benke tanár hegedü és zongora növendékeit most hallottuk először őszinte örömmel. Az ő megnyerő tanitói lénye már kedvet csinál a zenetanuláshoz. Külön meg kell neki köszönni azt az önzetlen és fáradságos munkát, amit a leánykar betanitásával végzett. Tudjuk, mily nehéz egy kórust összehozni, együttartani, foglalkoztatni. A fiatal tagok vajjon érzik-e már, mennyire emeli az ő nivójukat a muzsikával való foglalkozás? Ez az ő jutalmuk és a mi — kérésünk, hogy ebből a műfajból mielőbb többet hallhassunk.

A szorgalmas és ügyes leánykar szereplő tagjai:

Szoprán I. Dévánszki Mariska, Tóbiás Margit, Kató Irén, Kéri Erzsébet, Kiss Margit. Szoprán II. Feiler Anikó, Kéri Ilona. Alt I, Eiler Babus, Schusztek Babus, Jakó Pityu, Bánhegyi Piri. Alt II. Nagy Böske, Oláh Böske, Bodon Mária.

Békési tornaünnepély

Pünkösd hétfőjén a békésmegyei polgári iskolák tornaünnepélyén a gyomai áll. polgári fiu- és leányiskola teljes létszámmal résztvett.

A fiuiskolák atlétikai csapatversenyén iskolánk 3. helyezést érte el 21 ponttal.

A 6 fiuiskola helyezése a következő:

1. Békéscsaba	23	ponttal
2. Orosháza	23	„
3. Gyoma	21	„
4. Tótkomlós	16	„
5. Mezőberény	14	„
6. Gyula	8	„

Ha tekintetbe veszük azt, hogy a gyomai fiuiskolában a III. és IV. osztályban együttvéve csupán 33 tanuló közül lehetett kiképezni és válogatni atlétákat, akkor a nagylétszámu iskolákkal szemben (tekintetbe véve még azt is, hogy a mi növendékeink között tulkoru tanuló nincsen), örömmel állapithatjuk meg, hogy iskolánk erkölcsileg megnyerte a megyei versenyt. A részletes eredményeket lapunk legközelebbi számában fogjuk leközölni.

A leányiskolák bemutatóján nagy sikert aratott leányiskolánk vaskarikákon végzett gyakorlataival és megkapta Gyula város vándordiját, egy szép ezüstserleget.

Már előre készülünk a polgári iskolánk szép tornaünnepélyére, amelyet junius hó 6-án rendez meg az iskola a sportpályán.

Kulpin tropikál öltöny

29.— pengőtől

Jobb minőség!
Szebb kivitel!

KULPIN DIVATHÁZ

FÉRFI- ÉS FIUKÉSZRUHA OSZTÁLYA

BÉKÉSCSABA.

Gyomára és Mezőtúrra is helyeznek katonaságot?

Hirt adtunk már arról, hogy a honvédelmi miniszter tájékozódó tárgyalásokat folytatott Gyomán és Mezőtúron egy zászlóalj katonaság elhelyezése érdekében. Akkor arról volt szó, hogy vagy Gyomán, vagy Mezőtúron helyezik el a katonaságot. Most arról értesülünk, hogy mi is, Mezőtúr is egy-egy zászlóalj állomás helye lesz.

Egyébként a mezőtúri lapok azt irják, hogy Mezőtúron május 13 án egy újabb katonai bizottság járt, amely már ki is jelölte az új laktanya helyét, sőt arról is tudnak, hogy a laktanya épitését már juliusban megkezdik, októberben pedig a katonaság is elfoglalja uj állomását.

Május 22-én autobuszközlekedés indul Endrőd—Gyoma—Debrecen között

Május 18-án, kedden délelőtt a MAVAUT békéscsabai üzletvezetője helyszini szemlét tartott Gyomán és előkészitette Endrőd és Gyoma között, valamint Endrőd-Gyoma-Szeghalom- Berettyóujfalu- Hajduszoboszló-Debrecen között a május 22 én megindítandó autobuszjáratok beállitását. A menetrendet legközelebbi számunkban közölni fogjuk.

Elloptak három postazsákot a gyomai állomáson

Május 15-re virradóra elloptak a gyomai állomásnál lévő postaszobából 3 postazsákot, amelyekben az akkor éjjel Békéscsabáról jött levelek voltak. A lopás felfedezése után azonnal jelentést tettek a gyomai csendőrőrsön, ahonnan egy járör azonnal kiment a helyszinre és megkezdte a nyomozást.

Szerencsére nagy harmat volt és igy sikerült a harmatos fűben megtalálnia a járőrnek az

68. Jótékonycélu
M Kir. Államsorsjáték

Huzás junius 4.-én.

Főnyeremény: 40.000 ar. pengő

17.000 különböző nyeremény, melyeket mind készpénzben fizetnek ki.

Sorsjegy ára:

Egész: ar. P 3.— Fél: ar. P 1.50

Kapható:
osztálysorsjegy főárusitóknál és dohánytőzsdékben.

állomási mezőturi blokházon túl a tolvajok nyomát, amely nyomon haladva,

egy veteményes földön

kilátszott az elásott zsák csücske és igy

mind a három zsák meg került,

persze kilyukasztva.

A postakiséró irataiból megállapitották, hogy a zsákokban csak levelek voltak, tehát a tolvajok pórul jártak.

A csendőrök tovább nyomoztak és az

Endrőd mellett

lévő ujkertekben,

egy szénaboglyában megtalálták a leveleket is.

Remélhető, hogy a tettesek is hamarosan kézrekerülnek.

A békéscsabai férfi- és nőiszabók sérelmesnek találják, hogy Gyoma III. osztályu helynek lett minősítve

A Békéscsaba és vidéke Ipartestület női- és férfiszabó szakosztálya hétfőn este értekezletet tartott az iparosszékházban az árszabállyal kapcsolatban.

A minimális munkabérek ismertetése után elhatározták, hogy uj árszabályt létesitenek, melyet legközelebb már teljesen kidolgoznak.

Az értekezlet sérelmesnek találta, hogy Békés, Gyoma, Sarkad és Mezőberény III. osztályu helyeknek lettek minősitve, mert igy ezeknek a községeknek szabói nagy konkurenciát jelentenek az I. osztályunak minősitett békéscsabai szabókra nézve. A sérelem orvoslását fogják kérni illetékes helyen.

Az Országos Zöldmező Szövetség megkezdte müködését

Közismert dolog, hogy mult év május végén megtartott III. zöldmezőkongresszus alkalmával Magyaróvárott Albrecht kir. herceg elnöklete alatt megalakult az Országos Zöldmező Szövetség. Ennek megalakulását főleg az tette szükségessé, hogy az 1929 óta mind erőteljesebb ütemben folyó hazai zöldmezőmozgalom kerületi szervezetei nagyrészt kiépültek és igy egy központi szerv felállitása nélkülözhetetlenné vált.

A Szövetség célkitüzése nemcsak az ország különböző éghajlati és talajviszonyai között müködő zöldmezőalakulatok közötti együttes tevékenység biztositása, de egyik céljának tekinti a zöldmezőgazdálkodás országos propagálását is. Ebben a tekintetben különösen nagy sulyt kiván helyezni a sajtószolgálatra.

Minthogy a m. kir. belügyminiszter az alapszabályokat jóváhagyta, a Szövetség első rendes közgyülését gróf Teleki Mihály elnöklete alatt május hó 10-én tartotta meg a 21 vármegye kiküldötteinek jelenlétében. A közgyülés legfontosabb pontja az ugynevezett „takarmánycsata", az Országos Zöldmező Szövetség munkatervének és irányelveinek megállapitása mellett végeredményben a hazánkban eddig nélkülözött takarmánytermelési politika alapjait van hivatva lefektetni. A közgyülésen a Szövetség meginduló tevékenységét dr. Piukovich József ügyvezető alelnök ismertette.

Tanulmányi kirándulás Mezőhegyesre és a Dunántulra

Mint már jeleztük, a Békésvármegyei Gazdasági Egyesület rendezésében május 30-án a békésmegyei gazdák tanulmányi kiránduláson vesznek részt Mezőhegyesen. A gyomai résztvevők május 30 án reggel a törvényszéki vonattal indulnak Békéscsabára- ahol autobuszra szállnak és azzal mennek tovább Mezőhegyesre, ahonnan aznap este érkeznek vissza Gyomára. Tekintettel arra, hogy a gyomai járás gazdáinak csak 8 helyet biztositottak és ebből 4 már elkelt, még csak 4 hely áll rendelkezésre. Akik ezeket a helyeket igénybe akarják venni, legkésőbb május 24-ig jelentkezzenek a Hombár szövetkezet igazgatójánál. Részvételi dij a Gyoma-Békéscsaba közötti vasuti költségen kivül 3.50 pengő.

A Gyoma—Kecsegés meteorológiai állomás fontosabb észlelési adatai:

Nap	Hőmérséklet Celsius fokokban										Légnedvesség % ban		Csapadék	Harmat
	1		2		3		4		5					
	max.	min.	max	min.	max.	min.	max.	min.	max.	min.	max	min.		
május 12	20	15.6	19.6	15.4	30	7	30	8	29	6	85	42	—	—
13	20.8	16.4	16	15.8	31	10	31	10	30	10	79	39	—	—
14	21.2	16	16.4	16 2	32	10	32.5	10.5	32	9	87	46	—	—
15	17.2	22	16.7	16.8	34	10	34	10	33.5	9	85	43	—	volt
16	18	22.2	17	17 2	35	9.5	34	11	35	9	93	50	Nyomokban	—
17	18.8	22.4	17.4	17.6	36	14	34	14	34	12	90	55	—	—
18	18.4	22.9	17.8	18	29	11	34	11	36	10	92	46	Nyomokban	volt

Az 1. jelü hőmérő 5 cm. mélyen van a talajban. A 2. jelü hőmérő 10 cm. mélyen van a talajban. A 3. jelü hőmérő 10 cm. magasan van a talaj felett. A 4. jelü hőmérő 50 cm. magasan van a talaj felett. Az 5. jelü hőmérő 150 cm. magasan van a talaj felett.

Az 1937. V. 12—V. 18 időtartamot általában derült idő, kevés szél, magas hőfok, csapadékmentesség és kevés harmat jellemzi.

HIREK

Eljegyzés. — Kovács József gépészmérnök, gyulai iparfelügyelő eljegyezte Vörös Terikét Gencsen.

„Ahol legnagyobb a veszély, ott legközelebb a segély" — mondja a példabeszéd. Vegyen államsorsjegyet és szerencsés esetben minden gondjától szabadul. Ha nem nyer, jótékonyságot gyakorol, mert az államsorsjegy bevételeit közhasznu és jótékonycélra fordiják.

A gonosztevő elrettentő szeme. A szem a lélek tükre — mondja találóan a közmondás és, hogy ez mennyire igy van, arról Grosz Emil dr. professzor rendkivül érdekes nyilatkozatban beszél Tolnai Világlapja uj számában, amely az olasz királyi és császári pár látogatása alkalmából a szokottnál 16 oldallal bővebb terjedelemben, de változatlan áron most megjelent. A legkiválóbb magyar irók novelláin kivül, nagyszerü folytatásos regényt és több mint száz pompás képet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Országos vásárok: Mujus 23-án Kunszentmártonban, 24-én Szeghalmon, 28, 29 és 30-án Gyomán országos kirakodó és állatvásárt tartanak.

A Gyomai Ujság nyomdájában egy 15—16 éves leány felvétetik

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe május 12-től május 20-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtett: Baráth Lajosné Kéri Máriának leánya, Mária, ref. Márton Lajosné Faragó Rózának leánya, Ilona, ref. Fridrich Mártonné Beinschrodt Máriának leánya, Mária, ág. ev. Szabó Jánosné Sütő Juliannának fia, Tamás—Béla, rk. Bokor Sándorné Pető Zsuzsannának fia, Lajos, ref.

Házasságot kötöttek: Fekete Lajos és Tóth Julianna. Zdusek Lajos és Bucsi Lidia, Bartolt Mihály és Czeglédi Róza. Klimo Vince és Simon Piroska. K. Kiss Imre és Bátki Mária.

Meghaltak: Akantisz Sándorné született Zelenák Ida, 56 éves, rk. Gálos Benedek 75 éves, ref. Molnár Gáborné született Csapó Sára 80 éves, ref.

Iskolai hir. Göndös József állami polgári iskolai igazgató mint tanulmányi felügyelő hivatalos látogatást tett a szarvasi polgári leány, mezőberényi fiu és a mezőberényi áll. polg. leányiskolában. A látogatásokról visszaérkezett és ujból átvette az iskola vezetését.

Gépjárművezető tanfolyam Budapesten. Az Állami gépjárművezetőképző (soffőr) tanfolyam a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben (Budapest, VIII., József-körut 6.) junius 7-éu este fél 7 órakor nyilik meg. Beirás és a felvételhez szükséges ürlapok kiadása naponta d. e. 10—12 óra között az igazgatósági irodában.

Madarak és fák ünnepe a gyomai állami polgári iskolában. 18-án rendezte meg a gyomai állami polgári iskola a madarak és fák ünnepét egész napos kirándulás keretében a ligetben. Délelőtt énekszámokból, szavalatokból összeállitott müsor keretében méltatták a fák, erdők hasznát, továbbá az állatok, főkép pedig a madarak gazdasági jelentőségét. Az ünnepi beszédet Varjas Margit tanár tartotta. Ezután a tanulóifjuság a gyönyörü ligetben elszórakozott s délután 4 órakor oszoltak szét.

A Tükör ünnepi olasz száma vitéz dr. József Ferenc kir. herceg lelkes hangu cikkével, továbbá Kánya Kálmán m. kir. külügyminiszter és L O. Vinci gróf olasz követ üdvözlő soraival köszönti az olasz uralkodópár budapesti látogatását. A Tükör az egyetlen magyar képes folyóirat, amely egész ünnepi számot szentel ebből az alkalomból Olaszországnak. A magyar szellemi élet elitje teszi valóban kimagasló irodalmi és közéleti eseménnyé a Tükör-nek ezt a számát, olyan eseménnyé, amely a most hozzánk érkezett olasz lapok is melegen méltatnak. Külön ki kell emelnünk báró Villani Lajos külügyminiszteri tanácsos irodalmilag értékes emlékezését Leopardi-ről, Pethő Sándor nemesveretü cikkét Mussoliniről, — Éber Antal nagy távlatokat nyitó szemléjét az olasz-magyar gazdasági kapcsolatok felett, vitéz Nagy Iván tanulmányát az olasz-magyar kulturális kapcsolatokról, Gerevich Tibor remekül illusztrált és értékes cikkét a modern olasz festészetről, Kertész Róbert terjedelmes és alapos politikai tanulmányát az olasz gyarmatbirodalomról, Widmar Antonio, az olasz királyi követség sajtóattaséja, elvi szempontokat megvilágitó cikkét a mai olasz szinházról. Balla Antal, Bierbauer Virgil, Brelich Mario, Farkas Ferenc, Gogolák Lajos, Huszár Lajos, Radnóti István, Santelli Paolo, Cs. Szabó László, Várady Imre érték es és tartalmas közleményei és Sík Sándor ünnepi ódája sorakoznak fel az ünnepi szám gazdag olasz-magyar seregszemléjén, amelyet még szinesebbé és szemléletesebbé tesz a gazdag képanyag.

Óriási a kár a gyümölcstermésben. Erről ir a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Ismerteti még a legkiválóbb őszibarack-fajtát, a termő gyümölcsfák hizlalását, a szőlő idei permetezését, a fiatal gyümölcsfák koronaalakitását, a makrancos gyümölcsfákat, az almamoly irtását, a cseresznye kukacosodás elleni védekezést, a zöldséges- és virágoskert májusi munkáit, a gyümölcsös öntözésének öntözéseit stb. A dusan illusztrált, szines gyümölcsképet is közöl. A két szaklapból a „Növényvédelem" kiadóhivatala (Budapest, V., Földmivelésügyi Miniszterium) egy alkalommal lapunkra való hivatkozással dijtalanul küld mutatványszámot.

Hogy látják a pénztárosnők és ruhatárosnők a szinházi világot. A szinházak világáról rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolókat, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyon a
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

A nagyvilág hirei

Viktor Emánuel, Olaszország királya és Etiopia császára, Elena királyné és császárné, Mária királyi hercegnő, az olasz királyi pár leánya, Cianó gróf külügyminiszter mintegy negyven főnyi diszkisérettel, külön vonattal május 19-én délelőtt féltizenkettő órakor, háromnapos látogatásra Budapestre érkeztek. A fejedelmi vendégeket az egész ország nagy pompával és kitörő lelkesedéssel fogadta. A baráti nagyhatalom uralkodója előtt felvonult a millios főváros népe és a magyar falu szinpompás népviseletbe öltözött lakóssága. Az első nap diszebéd volt a királyi palotában, ahol Horthy Miklós kormányzó és Viktor Emánuel király nagyjelentőségü p o h á r köszöntőt mondtak és hangoztatták Magyarország és Olaszország elszakithatatlan barátságát. Másnap káprázatos katonai diszszemle volt az olasz uralkodópár tiszteletére, a harmadik nap pedig Budapest környékének megtekintésével telt el, majd este elutaztak a fejedelmi vendégek. — Homan Bálint kultuszminiszter a kultusz tárca költségvetési vitájában kijelentette, hogy szigoru szelekciót vezetnek be a közép és felsőoktatásban, majd a numerus claususról szólva, hangoztatta, hogy a numerus claususnak automatikusan kell érvényesülnie. — Vácon baltával leütötték és kirabolták az evangelikus egyházközség pénzbeszedőjét, akitől elraboltak 300 pengőt. — Junius elején Budapestre jön a lengyel külügyminiszter. — Kommunista lázadás tört ki Albániában. Ethem Toto volt belügyminiszter vezetésével a felkelők elfoglalták Argirocastró városát. A kormánycsapatok erélyes rendszabályokat foganatositottak a lázadók ellen. — Largo Caballeró spanyol szovjet miniszterelnök és kormánya lemondott. Az uj kormányt Juan Negrin szocialista politikus alakitotta meg. — Az angol frontharcosok törölték levelezésükből a „volt ellenséges" kifejezést. — Itéletidő pusztitott Németországban Türingiában óriási felhőszakadások voltak. A lakóságot a rohanó ár elöl csak az utolsó pillanatban lehetett megmenteni.

A gyomai kir. jbiróság,
mint tkvi hatóság.
601/1937 sz.

Árverési hirdetmény-kivonat

Békéscsabai Takarékpénztár Egyesület végrehajtatónak Perei János és neje Kruchió Mária végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 156. ar. P. 44 f. tőkekövetelés és jár. behajtása végett a gyomai kir. járásbiróság területén lévő Gyoma községben fekvő s a gyomai 3864. sz. betétben A I 1—2. sorsz. 2280. hrsz. 134. öl 2281 hrsz. 353. öl területü belteleken fekvő Perei János (nős Kruchió Máriával) nevén álló kert és lakházra 3553. P. a gyomai 4634. sz. betétben Perei János (nős Kruchió Máriával) nevén álló A I 1—2 sorsz 9343/3 hrsz. 1256. öl, 9343/4 hrsz 1 hold 940. öl elöhalmi legelő és szántóra 301. P. ugyanezen betétben A + 1. sorsz 9342/4 hrsz. 1256 öl elöhalmi legelőre 41 P. —, ugyanezen betétben A + 2. sorsz. 9343/5. hrsz. 1 hold 640 öl területü elöhalmi szántóra 260 P., — a gyomai 4491. sz. betétben A I 2 és 4. sorsz. 9343/2 hrsz 2. hold 93. öl, 9342/1. hrsz. 1369. öl területü Perei Jánosné sz. Kruchió Mária nevén álló Elöhalmon fekvő szántó és legelőre 426 P. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1937. évi junius hó 12. napján d.e. 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok jószágtestenként 4601 P.-nél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42. § ában meghatározott árfolyammal számitott óvadékképes értékpapirosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előlegesen birói letétbe helyezéséről kiállitott letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláirni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb igéretet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapitott bánatpénzt az általa igért ár ugyanannyi százalékáig kiegésziteni.

Gyoma, 1937 február hó 19. napján.
Dr. Molnár sk. kir. jbiró.

A kiadmány hiteléül:
Szilágyi dijnok.

A Gyomai Termelők Szövetkezeténél
1 mázsa jég 1.50 pengő.

Gyomai Ujság nyomdájában egy jó családból származó fiú tanulónak felvétetik.

ADDIG hozza rendbe aratógépjét MIG NEM KÉSŐ!
ARATÓGÉPALKATRÉSZEK
és aratóponyvák
MC. CORMICK, MASSEY HARRIS,
DEERING, MILWAUKEE, JOHNSTON,
stb. gépekhez. — Mindennemü mezőgazdasági gépalkatrészek, műszaki cikkek és olajok **legolcsóbb beszerzési forrása:**
ZÖLDHEGYI M. ISTVÁN
Budapest, V., Báthory u. 3. szám.

SPORT

GYTK—Szegedi VSE 3-3 (1-2)

vezette: Heinfarth.

GyTK: Kertész, — Rozsnyai, Vatai, — Nádudvari, Bartha I., Csikós I., — Bartik II., Rau, Bartik I., Csikós II., Bartha II.

Sz. VSE: Lehóczki, — Liliom, Király, — Tarnóczai, Király, Sánta, — Szatmári, Kiss, Papp. Sajtos, Lehóczki.

Szép számu közönség rukkolt ki a két csapat találkozására. De erre volt is szükség, mert az egy napi program és az egy napi bevétel nem igen birja el egy távoli csapatnál felmerülő kiadást.

A mérkőzés nagy melegben indult, aminek az volt az oka, hogy a vendégcsapatnak a fél hatos gyorsvonattal vissza kellett utaznia. A honi csapat inditja utnak a labdát és a 16-ik p.-ben Bartha I. jól szökteti Bartik I.-et, aki közelről megszerzi a vezetést 1-0. 25-ik percben Rozsnyai kézzel érinti a labdát a büntetőn belül. A büntetőt Sajtos beteszi 1-1. 40-ik p.-ben ujból 11-eshez jut a vendégcsapat, melyből Papp szerez vezetést 1-2.

Szünet után Gyoma kerül fölénybe és nagy lelkesedése folytán egyik támadást a másikra épiti fel. Már a 6-ik percben Bartik bombája a kapuba táncol, 2 2. 20-ik p.-ben Bartha, Rau és Bartik II. a labda utja, utóbbi fordulásból ujabb gólt lő 3-2. 35-ik p.-ben Sajtos előre adott labdával lefutja a védelmet és kiegyenlit 3-3.

A GyTK megérdemelte az eldöntetlent, sőt a győzelmet sem lehetett volna tőle irigyelni. Minden csapatrésze szivvel és lelkesedéssel játszott. Kiemelkedően Barta I. és Bartik II. szerepelt, de a többi is dicséretet érdemel.

TAC — GySC 4—1 (1-1).

Pünkösd napján egyik gyomai csapat sem játszhatott itthon, mivel hatósági engedélyt nem kaptak. Igy a GySC a TAC-al közös megegyezés alapján elörehozta a meccset. A meccs kezdési időpontjában azonban seholsem volt a kiküldött szövetségi biró s igy szükségbiró vezette le a mérkőzést.

A tartalékokkal teletüzdelt GySC szép és formás támadásokat vezet, a 4-ik percben azonban már megpecsételődik a GySC sorsa. TAC támadás fut a balszélen s a 16-osra tartó beadást kapásból szép laposan a balsarokba lövik. — A gól némileg megzavarja a gyomai fiukat azonban Kárpáti biztatásán lassankint feljön a GySC is, különösen Kiss S. és Bartha Józsefnek megy a játék. Szépen kombinálnak, azonban a lehetetlenül s szinte soha nem látott pártoskodással vezető „szükségbiró" minden akciót megakaszt. A játék teljesen ellaposodik s a biró itélkezései miatt kedvüket vesztett játékosok mellett még 3 gólt rug a TAC. Kritikát tulajdonképen nem igen lehet mondani, mert minden egyes ember megtette a tőle telhetőt, hogy később szinte teljesen kedv nélkül játszottak, ez egyedül a játékvezetőnek köszönhető.

Szinte érthetetlen, hogy oly sok ehhez hasonló esetek után, még mindig elfogadják a szükségbirót, holott eleve számolhatnak a nem megbizhatóságáról. Azonban ennyire nyugodtan s minden felelősségérzet nélkül, mint ahogyan Szita szükségbiró ur vezetett, még sehol sem lehetett látni. — Nem vonom kétségbe azt, hogy mennyire ért a futballhoz, de a játékvezetéshez egyáltalán nem ért azt maguk a higgadtabb turkeviek is elismerték. Ha valaki nem bizik önmagában s itélkezéseit megváltoztatja az ne II. o. bajnokit, de még ifjusági meccset se vezessen. —

Az hiszem a jövőre nézve ez éppen elég tanulság volt az egyesületekre nézve. —

GySC—TAC 4—1 (1—1).

Turkeve, ifj. bajnoki, vezette: Szita.

GySC támadással indul a játék, mégis a GySC kap gólt, Cifrák 11-est vét s a center belövi (0-1), majd egyenlit a GySC is, Pálinkás kornerét K. Szabó befejeli (1-1).

Második félidőben magára talál a GySC, Kruchió — K. Szabó összjáték után utóbbi vezetéshez juttatja csapatát (2-1), majd egyéni játék után ismét K. Szabó eredményes (3-1). Az utólsó gólt Csáky szerezte (4-1).

Jók a GySC-ből: Mónus, Takács, Kruchió és K. Szabó. A hazai biró nagyon rosszúl vezetett. B.

GySC — GyTK 5—0 (3 0).

ifj. bajnoki, vezette: Heinfarth

Kezdés után változatos mezőnyjáték indul, majd felülkerekedik a GySC és Takács rövidesen két góllal terheli a GyTK kapuját, majd Csáky lő még egy gólt (3-0).

Második félidőben a GySC nagy fölénybe kerül, de a lövéseket nem kiséri szerencse. Végre Mónus helyetcserél Kruchióval és mindjárt van eredmény (4 0), majd Cifrák javit az eredményen (5-0).

Jók: GySC-ből Mónus, Schusztek és Takács, illetve Nádudvary, Grosz, Perei és Ceglédi.

Hainfarth jól biráskodott. B.

Sporthirek

Május 23-i bajnoki mérkőzések. (Zárjelben az őszi eredmény). Gyomán: GyTK—CASS (—), vezeti: Rátfai. Mezőturon. M.MÁV—Törekvés (2-4), vezeti: Lupták. Békésen: BTE—TAC (4-2) vezeti: Havas. Vésztőn: VSE—KTE (1-1) vezeti: Róth.

Az MLSz kötelezte az alszövetségeket. hogy junius 13-án fejezzék be a bajnokságokat, mert junius 20-án megkezdődnek a kétfordulós országos döntők. Ezért a csabai egyesbiró a junius 13-a kisorsolt MÁV—TTC és GyAC—MAFC meccseket junius 3-ra — csütörtökre — hozta előre. mert junius 6-án és 13-án a Szeged—Csaba alosztálydöntőket kell lejátszani. A csabai alosztály bajnoksága a junius 6-i MÁV—MAFC mérkőzésen fog eldőlni. A meccs Csabán lesz és iránta máris nagy az érdeklődés.

GyTK—Cukorgyári ASS mérkőzés igen jó sportot igér. A GyTK bár legjoba erőit nélkülözni kénytelen, erős csapattal fog kiállani és reméljük, hogy szép játékban, tisztességes eredményt fog elérni. Amennyiben sikerülne legyőznie a CASS-t, úgy a BTE bajnoksága biztosra vehető.

Elitélendő és sportemberhez egyáltalán nem méltó viselkedést tanusitott a GyTK egyik ismert játékosa: feljelentette iskolaigazgatóiknál mindazokat a diákokat, akik a GySC ifjusági bajnoki mérkőzésein eddig szerepeltek! Ismerve több iskolaigazgató elfogultságát a futballal szemben, nem kétséges, hogy a feljelentésben szereplőkre sulyos büntetés vár. Ebben az esetben a feljelentést tevő futballista megérdemli minden jóérzésű sportember megvetését!

Simon az Endrődi TK kiváló játékosa végleg elhagya Endrődöt és állandó tartózkodásra Budapestre utazott.

Ifjúsági bajnokság hirei:

Közli: Guba Lajos körzetvezető.

Bajnokság állása V. hó 22-én.

1. GySC	2	2	—	—	9	1	4
2. ETK	1	1	—	—	2	1	2
3. MSZSC	1	1	—	—	8	4	2
4. TAC	2	—	—	2	2	6	—
5. MAFC	1	—	—	1	4	8	—
6. GyTK	1	—	—	1	0	5	—
7. M. MÁV	—	—	—	—	—	—	—

Május 23.-i mérkőzések. Gyomán: GyTK—MAFC, vezeti Heinfarth, kezd. fél 12-kor. Endrődön: ETK—Szövőgyár, vezeti ifj. Dinya V. kezd. 3 óra. Turkevén: TAC—M.MÁV, vezeti F. Tóth. kezd. fél 12-kor.

Mult vasárnapi eredmények: Szövőgyár—MAFC 8-4 (5-3). ETK—TAC 2-1.

Ha megfelelő számú jelentkező lesz Gyomán, akkor uj játékvezető-minősitést eszközöl a körzetvezető. Ezért felkéri mindazokat, akik mint ifj. játékvezetők müködni akarnak, hogy ebbeli szándékukat közöljék Takács Dániel úrral.

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. május 23-án vasárnap 7 és 9 órakor

Bolváry Géza legragyogóbb filmje

KADETT-KISASSZONY

OPERETT

Főszereplők: Dolly Haas, Gustav Fröhlich, Halmay Tibor.

Páratlanul ötletes és főleg rendezésében nagy meglepetést nyujtó film, amelynek minden jelenete csupa derü és kedvesség.

Olaszország gyöngye

ismeretterjesztőfilm.

Hangos Magyar Világhiradó.

MINDENNEMÜ FEGYVEREK

szakszerü javitását, agykészitést, barnitást jutányosan készitek.

Cs. SZABÓ GERGELY

okl. technikus

puskaműves és műlakatos mester

Gyoma, Gróf Tisza I. ut 60.

Köszönetnyilvánitás!

Mindazoknak, kik felejthetetlen, drága jó gyermekünk: **PORCSALMI LAJOS** temetésén megjelentek, s részvétükkel fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló család.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz!

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft.

fajborpincészete

Soltvadkert, Pestmegye.

Publikáció

26 ballai járás lábon álló kaszálója eladó vagy részes kaszálásra kiadó. Érdeklődni lehet a Wagner fatelepen.

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Minden géphez Emergé gumihajtószij a legjobb. Kedvező fizetési feltételellel kapható Gyomán. Kollmann Józsefnél. 6—4

Spitzer Dezső toll-, bőr- és gyapjúkereskedő tudatja a lakossággal, hogy Kossuth u. 3 sz. alatti üzletében **gyapjut a legmagasabb napi áron vásárol.**

V. ker. Bercsényi u. 18. szám alatt 1 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló **lakás kiadó.** Érdeklődni lehet Mozsik Rózsikánál. x—1

Szilágyi Gergely italmérő keres egy percentest és egy jókarban levő jégszekrénye van eladó. Lakik Jókai u. 13. sz. a. 2—2

A HOMBÁR Szövetkezetnél a morzsolt tengeri csutka métermázsája 2.50 pengő.

A Gyomai Termelők Szövetkezetében Horthy Miklós ut 40 sz.

reggel 6-tól, este 6-ig, vasárnap reggel 6-tól 9-ig.

1 liter araló pálinka		P. 1.60
1 „ kisüsti törk. p. cca 50%	„	2.—
1 „ „ szilva „ „ „	„	3.50
1 „ barack pálinka „ „	„	3.80
1 „ rum	„	2.—
1 „ császárkörte	„	2.80
1 „ angolkeserü	„	2.80
1 „ édes csemege bor	„	1.—
1 „ zamatos asztali bor	„	—.35

legalább fél liter esetén.

Állandóan friss csapolás!

1 pohár (3 dcl.) Dreher János sör 28 fillér.

Kerthelyiség! Kitünő ételek! Teke pálya!

Eladó 40. kat. hold az Endrődi ugaron — 38 hold görögálláson — 14 hold Dévaványán — 22 hold, 20 hold és 10 hold Póhalmon. — Keresek megbizóim részére 15 meg 20 hold jobb minőségü földet azonnali készpénz fizetés mellett. — Eladó házak a község minden részében vannak nálam előjegyezve. Érdeklődők forduljanak bizalommal Izsó Balázs ingatlan forgalmi irodájához.

XII. évfolyam, 22. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 május 29.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ES KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A hős nem hal meg, hanem megdicsőül

Rózsanyilásos májusnak idején, drága magyar vérem, repü je át lelked észak kelet dél és napenyészet tájait. Volhiniától a Doberdóig, Verduntól a Feketetengerig s szórd bele a jelölt és jeltelen sirokat honszerelmednek lánggal lobogó tüzpiros rózsáival, kegyeletednek érintetlenül tiszta hófehér virágaival s a feltámadás és élet bizonyos reménységének soha meg nem hervadó zöld cipruságaival s tégy bizonyságot, kiáltsd bele ebbe a világba, zengd a csillagos égbolt magasságába: a hős soha nem hal meg, a hős megdicsőül!

Gyöngyharmatos, meg napsugaras májusi vasárnapon, drága magyar vérem, a szivedről tépett, soha meg nem hervadó virágokat és lombokat áztasd kegyeletes könnyeidnek záporként hulló gyöngyharmatával örök virulásra, — csókold szerelmed és honszerelmed tüzsugaruan káprázatos ragyogó napfényével, hogy könny és ragyogás s hervadhatatlan virág tegye a bizonyságot, kiáltsa bele ebbe a világba, zengje a csillagos égnek magasságába: a hős soha nem hal meg, a hős megdicsőül!

Népek büszkesége én magyar népem, történelmi csodák dicsősége én magyar vérem a hősi ünnepen hivjad csak tetemre, nem a körülöttünk lakó népek söpredékeit, nem a szülői fészket is megrabolni képes hiénákat, sakálokat, és keselyüket, nem a tehér kenyeret, ezred éven át adott földet, bocskorral megtaposni és megszentségteleniteni tudott árulókat, hanem hivd tetemre Genfben, Londonban, Párisban a világ leghatalmasabb népeit és kérdjed:

melyiknek voltak Árpádjai és Hunyadiai, melyiknek voltak Rákócziai és Kossuthjai, melyiknek voltak századokon át mindig idegenekért vérező, egész Európa civilizációját védő, halhatatlanul hős katonái, melyiknek a története volt olyan Golgotha-járás és husvéti föltámadás örök csodája, mint a magyar népé

s akkor hivd tetemre őket negyed századdal a szörnyü világégés után, hogy a triá oni bünöket szégyelve,velünk együtt tisztelegve álljanak meg a világ legvitézebb és legnemesebb népének hős katonái, a magyar katona emléke előtt s velünk együtt zengjék a csillagos égnek magasságába: a magyar hős soha meg nem hal, a magyar hős megdicsőül!

Népek büszkesége én magyar népem, történelmi csudák dicsősége én magyar vérem, e hősi ünnepen hivjad csak bizonyságul, nem is a körülöttünk lakó népeket, nem is világ leghatalmasabb népeit és nemzeteit, hanem hivjad ide magát az élő Istent, az erénynek, igazságnak becsületnek, életnek Urát, kit sem megcsalni hazugsággal, sem megcsufolni bünnel nem lehet,

mutass reá én magyar népem Kassára, hogy az ma Kosice, Kolozsvára, hogy az most Cluy, Pozsonyra, hogy az ma Bratislava, mutass reá Kárpátoknak általa alkotott keritésére, mely ma összetöretett, mutass reá rablott földön négy millió könynyező, sinylődő, vergődő s itthon csonka és megcsufolt határok között vivódó magyar népre, mutass reá erre a két ezredév után megujult magyar Golgothára, a nemzeti becsület, vitézség, dicsőség triánoni sirbatételére, a farizeusok és judások pokoli seregére

s hald imádságos érzésekkel, hald ahogy ő maga mondja, az élő Isten, az erénynek, a becsületnek, az igazságnak, az életnek és feltámadásnak Ura: a hős nem hal meg, hanem megdicsőül és él fiakban, unokákban és dédunokákban és küldöm és odaültetem Kárpátok bércére a fehérruhás angyalt, ki tegye a bizonyságot, kiáltsa bele ebbe a világba, zengje a csillagos égnek magasságába: mit keresitek a holtak között az élőt, ime a magyarság föltámadott és él ezredéves dicsőségének fényében!

Népek büszkesége én magyar népem, történelmi csudák népe, én magyar vérem, tisztelegj hőseid emléke előtt, kik megdicsőültek, de épen azért élnek a te véredben, a te életedben,

fogadd hálával az örök igazság Urának Istenének üzenetét

s indulj föltámadásra, uj ezredévek magyar dicsőségének fénylő utaira!

Harsányi Pál
ref esperes.

Mezőtúr lázasan készülődik a katonaság befogadására

Gyoma esélyeiről nincsen semmi hir

Az a rövid ideig tartó küzdelem, amelyet Gyoma és Mezőtur folytatott egy zászlóalj katonaság megszerzéséért, ugylátszik végleg eldőlt Mezőtur javára. Ezzel kapcsolatban a mezőturi lapok megelégedéssel állapitják meg, hogy báró Urbán Gáspár, a város országgyülési képviselője mindent elkövetett a város érdekében és jórészt neki köszönhető, hogy Mezőtur kapta meg a katonaságot. Kérdezzük, hogy ugyanekkor mit csinált Andaházy Kasnya Béla, Gyoma képviselője. Még annyit sem tartott érdemesnek, hogy lejöjjön Gyomára és itt legalább tájékozódjon az ügy állása felől.

Az egy zászlóalj katonaságnak Mezőturra helyezésével egyébként már Mezőtur képviselőtestülete is foglalkozott és kimondották, hogy a laktanyát a Márer-féle ipartelepen túl, a Tiszaföldvári-út mentén épitik fel. A laktanya és a lövöldetér cca 16 kat. h. területet foglal itt majd el és ettől mintegy 900 méterre lesz a 40 kat. hold területü gyakorlótér. Mezőtúr városát az a kötelezettség terheli, hogy köteles a laktanya, lövölde és gyakorlótér részére szükséges területeket julius hó 15 napjáig rendelkezésre bocsátani és az összes tisztek és altisztek részére állásszerü lakást — esetleg épitkezés utján is — biztositani.

Ezek a Mezőtúrt terhelő költségek — a polgármester szerint — legfeljebb 60–70.000 pengőt fognak kiteni, mig ezzel szemben a kir. kincstár 600—700.000 P.-t áldoz azért, hogy Mezőtur helyőrségi állomást kapjon.

A közgyülés ezután felhatalmazást adott a polgármesternek, hogy a katonaság elhelyezése körül felmerülendő költségeket a város pénztára által kezelt alapokból vehesse igénybe és egyuttal — figyelemmel a várható épitkezésekre — a városi téglagyár fejlesztése érdekében minden lehetőt kövessen el, annál is inkább, mert az épitkezések iránt a magántőke is nagy érdeklődést mutat.

Osztrák-magyar diákcsere mozgalom

A Verband der Ungarnfreunde (Wien I., Kärntnerring 3.) megkéri mindazokat a szülőket, akik ebben az akcióban a nyári szünidőre vendéggyermeket kivánnak, hogy ebbeli kérésükkel mennél előbb forduljanak a Verband der Ungarnfreundehoz, hogy torlódás elő ne forduljon és a beosztási munkálatok, amelyek már kezdetüket vették, az eddigi szokáshoz

hiven simán legyenek lebonyolithatók.

Kérjük olvasóinkat, hogy érdeklődés esetén közvetlenül a Verband der Ungarnfreunde-hoz (Wien I. Kärtnerring 3.), ahol minden felvilágositást megadnak és a szükséges nyomtatványokat megküldik.

Jól sikerült tenyészállat kiállitás volt Szeghalmon

Mint már megirtuk, Békésvármegye törvényhatósága tenyészállat-kiállitást rendezett vasárnap Szeghalmon, a közbirtokossági legelőn. A kiállitásnak szép sikere volt, bár az óriási hőség annak nagyobbarányu kifejlődését erősen hátráltatta. A felhajtás a következő volt: 220 ló, 140 pirostarka és 40 magyartehén, 250 sertés, 409 juh, 80 baromfi, 10 kecske, 30 nyul, 25 galamb, 13 kutya, főleg puli és komondor.

Az állatok minősége kiváló volt, jeléül annak, hogy a kisgazdák is rátértek a minőségi állattenyésztésre. A birálóbizottság 11 oklevelet és sok más jutalmat osztott ki.

A vármegyei gazdasági felügyelőség 30 tenyészkost és 3 tenyészbikát vett. A kosok ára 90—100 pengő volt s azokból 30 darabot a szeghalmi, 10 darabot a gyomai járás kap. A bikák ára 800—900 pengő volt és ezeket a szükséglethez képest kapják az arra rászoruló községek.

ARATÓGÉP ALKATRÉSZEK

bármilyen gyártmányhoz, és áraban **első kézből,** kitünő minőségben beszerezhetők a gyári képviselőknél: LÁSZLÓ és FIA gép- és alkatrész nagykereskedőknél, **Budapest, V., Alkotmány ucca 25.** TELEFON: 1-184 31 és 11-77-52 Sürgönycim: LAFIA Budapest.

Lefoglalható-e az iparos szerszámgépe?

Köztudomásulag a kézmüiparosok szerszámai és munkakellékei, melyek üzemük folytatásához szükségesek, mentesitve vannak a végrehajtás alól. Vitás volt ellenben mindezideig az a kérdés, hogy a törvénynek ezt az intézkedését alkalmazni lehet-e a szerszámgépekre is. A törvényben ugyanis a kisiparosok által használt és elemi erőre berendezett szerszámgépekre nincs intézkedés. A gyakorlatban ugyanezeket a gépi berendezéseket is sokszor megfelelő védelemben részesitették, sok esetben azonban sulyos viták keletkeztek a végrehajtásoknál és a hitelező vállalatok legtöbbször nem tudtak hozzájutni követeléseikhez. A zavaros és számtalan bonyodalomra okot adó kérdés, ugylátszik, megérett a rendezésre, mert a Kuria jogerősségi tanácsa is napirendre tüzte és májusi ülésén hoz döntést ebben a fontos jogi és ipari kérdésben.

A Körös első áldozata

A Körösbe fulladt egy harmadikos kis polgárista

A Körös minden évben megköveteli a maga áldozatait. Az idén Szücs József Darányi útca 11 szám alatt lakó gazdálkodó kisfia nyitotta meg a tragikus sort.

A kis Szücs Jóska szombaton délben, amint az iskolából kijött, titokban egyenesen lement a Körösre fürödni. Még ebédelni sem ment haza, mert állitólag attól tartott, hogy ebéd után a szülei nem engednék el hazulról. Egy darabig vidáman lubickolt a partmenti vizben, majd a vele volt társainak kijelentette, hogy átussza a Körös. Az esetleges tiltakozásokat be sem várva, néhány erőteljes tempóval eltávolodott a parttól, majd a folyó közepén is tulért, amikor láthatóan fáradtság lepte meg, de azért tovább uszott. Már ugylátszott, hogy átér a tulsó partra, amikor cserben hagyta az ereje. Hat méterre a céltól bukdácsolni kezdett a vizben, majd mielőtt a segitségére siethettek volna, végkép elmerült a folyóban. Holttestét csak hétfőn emelték ki a vizből.

Temetését kedden délután tartották meg óriási részvét mellett. A sirnál az iskola tanárai és tanuifjusága nevében Göndös igazgató búcsúzott el a tragikusan elhunyt fiutól Palotás István hitoktató lelkész könnyekig megrendítő beszédet mondott.

Endröd-Gyoma-Berettyóujfalu és Debrecen között megindult az autóbusz-közlekedés

Mint már megirtuk, a MÁV-AUT közvetlen autóbusz összeköttetést létesitett Endrőd-Gyoma, illetve Endrőd—Gyoma—Szeghalom — Berettyóujfalu és Debrecen között és ezzel nemcsak közelebb hozta egymáshoz a felső tiszántul községeit és városait, hanem reméljük, gazdasági téren is nagyban elősegitette az egészséges körforgalom kialakulását.

Az alábbiakban közöljük az autóbuszjáratok menetrendjét és egyuttal felhivjuk a figyelmet arra, hogy a menettérti jegyek 2 polgári napra érvényesek, ami másszóval azt jelenti, hogy a váltott jegyek nem 48 óráig, hanem mindig csak másnap éjfélig, illetve az utolsó autóbuszjárat indulásáig érvényesek.

A menetrendek a következők:

Gyoma—Endrőd:

	*	*	**					*
5.38	17.43	20 43	21.43	ind	Gyoma p. u. — —	érk.	5 32	6.22	20.37
5.50	17.55	20 55	21.55	érk.	Endrőd templom-tér	ind.	5 20	6.10	20 25

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap közlekedik. — **Viteldij: 50 fillér.**

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

					*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér — — —	↑		17 55	21.55
6.36	↓	Gyoma „ — — — —			17.34	21 37
7.28		Szeghalom p. u. — — — —			16 45	20.48
8.33		Püspökladány — — — —			15.37	18.52
9.15		Hajduszoboszló — — — —			14 53	18 10
9.55		Debrecen, „Arany Bika Szálló"		ind.	14.15	17.30

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti jegy: „ P 4.—. „ P 10 50. „ P 12.50

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

					*	**
6 10	ind	Endrőd templom-tér — — —	↑		17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „ — — —			17.34	21.37
7.27		Szeghalom p. u. — — — —			16.45	20.48
8 57		Berettyóujfalu p. u. — — —			14 00	19.11
9.03		„ községháza — —		ind.	13 50	19.05

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Szeghalomra P 2 30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9 50.

Érvényes: 1937. május 22—től 1937. október 2—ig.

Le kell szokni a passzivitás betegségéről

Rajniss Ferenc országgyülési képviselő nagy beszédet mondott a békéscsabai ifjuság vasárnap megtartott demonstrativ jellegü ünnepségén, az ugynevezett „Turul-nap"-on. A mindvégig érdekes és figyelemre méltó beszédéből közöljük az alábbi, nagyon is megszivlelendő részt:

— Le kell szokni a passzivitás betegségéről. Ezért van az, hogy nálunk nincsen tömeglelkesedés politikai és nemzetirányitó téren. Tömeg nélkül pedig még egyetlen népvezér sem boldogult. A lemondás betegsége általános. A legjobb példája ennek a futball, ahol 22 ember rugdalja egymást, harmincezer pedig őrjöng, de nem csinál semmit.

Rajnissnak tökéletesen igaza van...

A magyar alföld legnagyobb és leglátványosabb repülőnapja Szolnokon

A szolnoki repülők országos viszonylatban is kimagasló, s dus müsoru repülőnapot rendeznek junius első vasárnapján, Szolnokon.

Ezen a repülésen bemutatják a közönségnek a repülés minden fázisát, kezdve az iskolagépek egyszerü siklásán (u. n. csörlővontatásán), az iskolagépek mü és rajrepülésén és nagyteljesitményü vitorlázó gépek mürepülésén (repülőgéppel való vontatás) keresztül a legmodernebb két üléses sportgépeken való mürepülésig

15 motoros és 5 motornélküli gép vesz részt a hatalmas bemutatón, a leghiresebb magyar motoros és motornélküli pilóták közremüködésével.

Hatalmas érdeklődésre tart számot a légelhárító tüzérség, géppuskás gyalogság, valamint a polgári légoltalmi szervek közös együttmüködésével tartandó légvédelmi, illetve légoltalmi gyakorlat. Különböző épitményekkel érzékeltetve lesz egy forgalmas városi utcarészlet a repülőtéren, hol a légoltalmi gyakorlat játszódik le. Ezen városrész ellen intéznek repülőink jelképezett bomba támadást, mely tanulságos alkalmat ad a polgári légoltalmi szervek gyakorlatainak bemutatására.

Felejthetetlen látványt fog nyujtani ezen gyakorlatnál a

légvédelmi tüzérség s a géppuskás gyalogság közremüködése, mely teljes mértékben érzékeltetni fogja a valóságnak megfelelő légelhárítást.

Ez alkalommal a városi mozgószinházban bemutatásra kerül egy nagyhatásu légoltalmi film, s azonkivül egy légvédelmi kiállitásban is gyönyörködhetnek az érdeklődők.

Versenyzőkként felvonulnak a magyar jövő ifju repülői is: a diákok, maguk által épitett model gépeikkel, melyek közül a győztesek díjazásban részesülnek. Az országos hirü jászberényi modelező diákok is elhozzák Szolnokra kis-repülőgépeiket.

A repülőnap minden mozzanatáról hangszórókon tájékoztatják a közönséget.

Hatalmas jelentőségét bizonyitja a repülőnapnak az is, hogy a rádió a bemutató egy részét müsorába iktatja, a filmhiradó pedig fényképezni fogja.

A repülőnapra legalább 500 utas jelentkezése esetén az ország minden részéből filléres vonatok érkeznek.

Belépőjegyekről ajánlatos előre gondoskodni!

Belépőjegyek árai: 20 fillértől 2 pengőig.

A repülőnap délelőttjén 8 órától a legmodernebb kétüléses KLEMM gépeken utasrepültetés is lesz. Ennek ára 6 P. személyenként. Kérjük, hogy legkésőbb junius 2-ig jelentkezzenek azok, akik ebben részt akarnak venni. Jelentkezni lehet személyesen a Repülőnap irodájában Szolnokon (Csarnokok) és postautalványnyal „Repülőnap Szolnok" cimen. Postautalványon jelentkezők 6 P. 10 fillért küldjenek.

Az utasrepültetés csak kellő számu (legalább 100) jelentkező esetén tartható meg.

Iskolásgyermekek megerősitése a szentgotthárdi és svábhegyi iskolaszanatóriumokban. Szakorvosaink megállapitása szerint évről évre emelkedik azoknak a gyenge, vérszegény, megerősitésre szoruló gyermekeknek a száma, akiket a zártlevegőjü iskolából ki kellene vonnunk és oly intézményekben kellene elhelyeznünk, ahol rendszeres orvosi felügyelet alatt végzett edzési kezelés és szabadlégi oktatás segitségével erősitjük meg szervezetüket. Ezt a célt szolgálják a külföldön nagy számban lévő iskolaszanatóriumok. Magyarországon a Magyar Iskolaszanatórium Egyesület állitott fel eddig két iskolaszanatóriumot és pedig a subalpin klimáju fenyves erdőktől övezett Szentgotthárdon, amelyben 6-18 éves korig mindkét nembeli elemi, polgári, összes középiskolai, kereskedelmi iskolai és tanitóképezdei iskolásgyermekek vétetnek fel. Az elmult évben adta át rendeltetésének 6 holdas fenyves területen lévő csodás fekvésü svábhegyi iskolaszanatóriumát, amelyben mindkét nembeli elemi, közép- és kereskedelmi iskolás fiunövendékek vétetnek fel. A felvétel módozatairól részletes tájékoztatást ad és kivánatra megküldi az intézet képes ismertetését az iskolaszanatóriumokat fenntartó Magyar Iskolaszanatórium Egyesület központi irodája: Budapest, VIII. Sándor-u. 26. Lapunk olvasói — hivatkozással lapunkra — az egyesület részéről kedvezményben részesülnek.

Eredeti zacskó 2 darabbal..... P 0.24
Eredeti doboz 20 darabbal..... P 1.80

Löverseny Póhalom-pusztán

Polgári Lövész Egyesület póhalmi külterületi csoportja május 23-án, vasárnap lőversenyt rendezett, melyen a csoport 27 tagja közül 18-an neveztek be és vettek részt.

5 lőállásból 3 testhelyzetből lőttek a tagok és a primitiv lőtéri állapot ellenére a versenyzők szép eredményeket értek el.

A kitüzött első dijat, nagy ezüst érmet Bula Vendel levente, a második dijat, kis ezüst érmet Farkas Lajos polgári lövész egyleti tag és a harmadik dijat, bronz érmet Szabó István polgári lövész egyleti tag nyerte meg.

A külterületi polgári lövészegyleti csoport müködése ifj. Zs. Timár András gazdálkodó, csoportvezető, Rácz Lajos gazdálkodó, csoportbeli jegyző és Farkas Lajos gazdálkodó, lövészmester, póhalmi földbérlők agilitása, odaadó, megértő munkálkodása folytán biztositva van és példaképül szolgálhat a belterületi főcsoportnak is, mely az irányitó szerep betöltésére hivatott.

A lőversenyon Roknics György tüzér-őrnagy és Nemerey Péter takarékpénztári igazgató, a gyomai járási és a vármegyei Polgári Lövész Egyesületek intézőbizottságainak tagja jelen voltak és a lőversenyen részt-vett tagok fegyelmezett magatartásáról, buzgalmáról és lősport iránti szeretetükről győződtek meg és ezek felett elismerésüknek adtak kifejezést.

Kölön dicséret illeti meg a csoport fentebb felsorolt csoportvezetőségi tagjait, akik a lősport fejlesztése érdekében fáradhatatlanul munkálkodnak és akik hazafias érzésektől vezéreltetve nemcsak szórakoztatási alkalom nyujtásáról, hanem elsősorban kitünő lövészek neveléséről gondoskodnak.

Amidőn a csoport vezetőségi és többi tagjainak további kitartó munkálkodására a Mindenható áldását kérjük, biztositjuk őket, hogy irányitó tényezőink legmesszebbmenő támogatására számithatnak, mert azt méltán megérdemlik.

Külön öntözési bizottságot alakított a Békésvármegyei Gazd. Egyesület

A Békésmegyei Gazdasági Egyesület legutóbb megtartott igazgató választmányi ülésén a védett birtokosok ügyének végleges rendezését sürgették, majd öntözési bizottságot alakitottak. Ennek a bizottságnak elnökévé egyhangulag dr. Sebők Eleket (Békés) választották meg. Tagjai: az elnökség gróf Merán János (Körösladány), dr. Vargha Gyula polgármester (Gyula), vitéz Jánossy Gyula polgármester (Békéscsaba), vitéz Tepliczky János (Szarvas), gróf Blankenstein Pál (Füzesgyarmat), gróf Almássy Alajos (Gyula), Gög András (Gyula), id. Morvay Mihály (Békés), Csernus Mihály (Endrőd) és Wagner Márton (Gyoma).

A gyomai épitőipari szakosztály szabályozta a munkaidőt

A gyomai ipartestület épitőipari szakosztálya április 25-től kezdve a munkaidőt egységesen szabályozta, olyképen, hogy hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken a munkaidő reggel fél 7 órától este 6 óráig tart, egy fél órai reggeli és egy fél órai déli ebédszünet közbevetésével, mig szombaton a munkaidő reggel fél 7 órától csak délután 1 óráig tart, fél órai reggeli szünettel. A fél órás szünetek reggel 8

Kulpin tropikál öltöny

29.— pengőtől

Jobb minőség!

Szebb kivitel!

KULPIN DIVATHÁZ

FÉRFI- ÉS FIUKÉSZRUHA OSZTÁLYA

BÉKÉSCSABA.

Megnyilt a gyomai Körös strandfürdő

órakor, illetve déli 12 órakor kezdődnek.

A munkaidő szabályozását dr. Sorbán Jenő főszolgabiró jóváhagyta és kötelezte az épitőiparosokat a fenti határozat betartására.

Elmentek Németországba a békésmegyei munkások

Ismeretes, hogy Békésmegyéből közel ezer mezőgazdasági munkás szerződött el munkára Németországba.

A munkások hétfőn és kedden indultak utnak. A gyomai munkások a második napon, kedden ültek vonatra.

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe május 19-től 26-ig a következő bejegyzések történtek:

Született: Márton Lajosné Faragó Rózának leánya, Ilona, ref., Friedrich Mártonné Beininschróth Máriának leánya, Ilona, ág. ev., Szabó Jánosné Sütő Juliannának fia, Tamás-Béla, Bokor Sándorné Pető Zsuzsannának fia, Lajos, ref., Hanyecz Györgyné Rajlik Margitnak leánya, Irén-Mária, rk, Juhász Lajosné Kónya Eszternek fia, Lajos, ref., Kruchió Istvánné Vizsnyai Rózának fia. Ferenc, ref

Házasságot kötöttek: Bartolf Mihály és Czeglédi Róza, Klimó Vince és Simon Piroska, K. Kis Imre és Bátri Mária, Béres Mihály és K. Nagy Róza.

Meghaltak: Lukács Gergelyné Szilágyi Julianna, 66 éves, ref., Ágoston Józsefné Horvát Erzsébet 85 éves, ref., Szücs József 15 éves, ref.

Szeretetvendégség. Honti Antal kereskedő és felesége pünkösd másodnapján ebéden vendégül látták a község szegényeit. A szeretetvendégségen összesen huszonhatan jelentek meg. Nemes cselekedetükért a legmélyebb hála és köszönet illeti meg őket és amikor ennek kifejezést adunk, kivánjuk, hogy példájuk minél több követőre találjon a községben.

A nagyvilág hirei

Viktor Emánuel olasz király, Helena királyné, Mária kir. hercegnő és kiséretük szombaton látogatást tettek Esztergomban, majd este 7 órakor a főváros közönségének meleg ünneplése közben visszautaztak Olaszországba. — Bornemissza Géza iparügyi miniszter az iparügyi tárca költségvetése során nyomatékosan hangoztatta, hogy a modern szakszervezetek nem állithatják a munkásságot nemzetellenes pártpolitika szolgálatába és a kereskedelmet sem ugy kell védeni, hogy a szövetkezeteket támadják. — Serédi Jusztinián biboros hercegprimás vasárnap délután 4 órakor a budapesti bazilikában megnyitotta az eucharisztikus szentévet. — Az elhunyt Geduly Henrik dr. nyiregyházi evangelikus püspök helyébe Domján Elek dr. eddigi püspökhelyettest, sátoraljaujhelyi lelkipásztort választották meg. — Baráti látogatásra finn és eszt lelkészek érkeztek Budapestre. — Vasárnap borzalmas erejü vihar pusztitott Budapesten és környékén. Pomázon a megáradt Dera patak elöntötte az egész környéket, házakat, embereket, állatokat sodort magával. Horváth József dr. 48 éves katolikus lelkész és Szabó Ferenc kocsis, akik négy apácát akartak megmenteni, a vizbefultak. Krofta cseh külügyminiszter a parlament külügyi bizottságában nagy beszédet mondott, amelyben minden eddiginél barátságosabb hangokat pengetett Magyarország felé és kijelentése szerint sajnálná, ha Magyarország egyoldaluan életbeléptetné a katonai egyenjoguságot. — Anglia közbelépett annak érdekében, hogy a spanyol polgárháboruban átmenetileg szüntessék meg az ellenségeskedést és ezidő alatt kisérelјék meg a béke helyreállitását. — Kilencvennyolc éves korában meghalt John Rockefeller, a világ leggazdagabb embere, aki mintegy 4000 millió dollár vagyont mondhatott a magáénak. Rockefeller annak idején teljesen szegényen kezdte pályafutását és a hatalmas vagyont petróleummal kereste.

A Gyoma—Kecsegés meteorológiai állomás fontosabb észlelési adatai:

Nap	Hőmérséklet Celsius fokokban										Légnedvesség %-ban		Csapadék	Harmat
	1		2		3		4		5					
	max.	min.	max	min.	max.	min.	max.	min.	max.	min.	max	min.		
május 19	22·1 *	19	22·2	18 2	29	13	30	13	32	12	93	49	—	—
20	23·6	19	18·3	18	31	12	34	12	39	11	87	40	—	—
21	24	19 8	18 9	18 7	39	12	34	12	34	11	83	54	—	—
22	25	17	19 2	19·2	35	17	35	11	31	11	91	50	37·2 mm	—
23	20 2	17 4	18·4	18 2	37	18	29	16	28	14	98	63	2·6 „	—
24	19·4	17·8	19	18	32	14	28	16	29	14	99	72	39·4 „	—
25	21·2	(18)	18·6	(18)	29	14	30	14	31	13	93	55	2·2 „	—

Az 1. jelü hőmérő 5 cm. mélyen van a talajban. A 2. jelü hőmérő 10 cm. mélyen van a talajban A 3. jelü hőmérő 10 cm. magasan van a talaj felett. A 4. jelü hőmérő 50 cm. magasan van a talaj felett. Az 5. jelü hőmérő 150 cm. magasan van a talaj felett.

Az 1937. V. 19—V. 25 időtartamot magas hőfok, (maximum 39°) zivatarok, jégeső, viharos szelek és teljes harmatmentesség jellemzi.

Megjegyzés. — *) Két órás eső közben, 30 perc tartalmu, galambtojás nagyságot elérő jégeső.

HIREK

Az Uri Kaszinó Tekintetes Elnökségének. F. hó 15-én megtartott növendékhangversenyünkön a terem dijtalan átengedéséért ezuton mond köszönetet Szilágyi Eszter és Benke Lajos zenetanár.

A gyomai állami polgári iskola szokásos tanévvégi tornaünnepélyét junius 6-án d.u. fél 4 órakor tartja a sportpályán. Az ünnepély befelyező száma a gyomai polgári iskola labdarugó mérkőzése lesz.

Emléktáblát emeltek Szarvason Szontagh Tamásnak. A Szarvasi Öregdiákok Szövetsége junius 5.-én leplezi le Szarvason iglói Szontagh Tamás dr. emléktábláját. Ezt megelőzőleg érettségi találkozókat tartanak.

Bérmálás Gyomán. Zadravetz István püspök bérmakörutján szerdán este Gyomára érkezett és Urnapján kiosztotta a bérmálás szentségét.

A gyomai I. számú községi ovodában, junius 2-án szerdán délután 3 órai kezdettel gyermek ünnepélyt tartunk, melyre a tek. iskolaszéki tagokat, szülőket és az érdeklődő közönséget szeretettel várjuk. Tari Sándorné közs. óvónő.

Közgyülés. Az Alföldi Szarvasmarhatenyésztő Egyesületek Szövetsége junius 6-án vasárnap délelőtt fél 11 órakor Orosházán, az Orosházi Kisbirtokos Szövetség székházának nagytermében igazgató-választmányi és évi rendes közgyülést tart. A tárgysorozata a következő: 1. Beszámoló a Szövétség 1935/66 évi müködéséről. 2. Az elnöki állás betöltése. 3. Szövetségi elnöki tanács és igazgató-választmány kiegészitése. 4. Uj szövetségi tagok felvétele. 5. Számvizsgáló-bizottság tagjainak megválasztása. 6. Szövetségi zárszámadás bemutatása. 7. Költségvetési tervezet bemutatása 1937/38. évre. 8. Esetleges indítványok.

Fióküzlettel biró iparosok hetivásár látogatási joga. Egyik kereskedelmi és iparkamara egy vitássá tett kérdésben a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterhez fordult, aki a kamarához intézett leiratában azt az álláspontot foglalta el, hogy az iparos az üzletvezető alkalmazása mellett folytatott fő-, vagy fióküzletének községében tartani szokott hetivásárokon való árusitástól,

abból az okból, hogy a hetivásárok alkalmával az árusitást az iparos személyesen, nem pedig az üzletvezetője gyakorolja, — nem tiltható el. Éppen igy nem tiltható el az iparos az üzletvezető alkalmazása mellett folytatott fióküzletének községében tartani szokott hetivásárokon az árusitástól sem. Azonban a fióküzletnek a 6618/1936. K. M sz. rendelet által megkivánt árukészlete megállapitásánál az az áru, amelyet az iparos csupán a hetivásáron való eladás céljából hozott a főüzletéből magával, nem vehető figyelembe.

Évzáró vizsgák és beiratások a községi népiskolákban. Értesitjük az iskoláztató szülőket, hogy a vizsgákat következő sorrendben tartjuk meg: Junius 1-én délelőtt a halmagyi, délután a gazdasági — pontosan 1 órai kezdettel a fiu-, s 3 órai kezdettel a leány-osztályoknál — 2.-án délelőtt a csudaballai, s 3-án a nyilasi elemi iskolánál. A besenyszegi községi elemi iskolában pedig junius 10 én délelőtt lesz az évzáró vizsga. Elemi iskolákban a vizsgák délelőtt fél 8 órakor kezdődnek. Beiratásokat minden iskolában junius 13, és 14 én tartjuk meg. Vizsgákra az érdeklődő lakosságot ezuton is tisztelettel meghivjuk. Községi Iskolaszék.

Tudományos orvosi filmelő adás Békéscsabán. A Békéscsabai Orvosi Kör május 29-én, szombaton este 7 órakor a Csaba-szálló különtermében tudományos filmelőadást tart. Bemutatásra kerülnek a „Bayer" Leverkusen laboratoriumaiban készült filmek a következő tárgysorozattal: 1. Mikrokinematographiás felvételek kórokozó protozonokról. 2. A hormonkutatás aktuális kérdései és a hormonok vizsgálatának módszerei. Utána barátságos sörözés. Az előadásra a gyomai orvosokat ezuton is meghivja. Dr. MATUSOVSZKY ANDRÁS sk. egyetemi m. tanár, a B.O.K. elnöke.

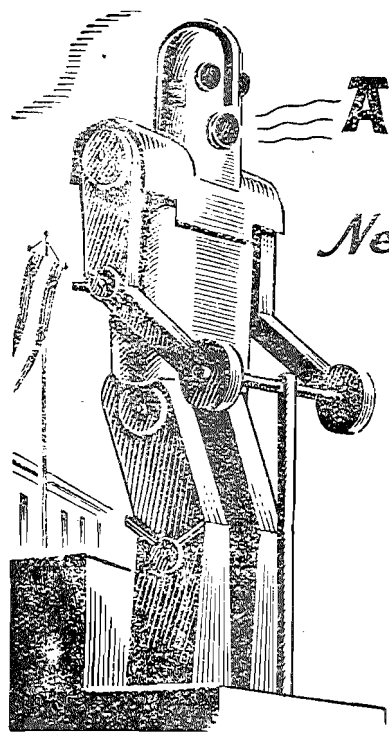

A Robotember mondotta a Nemzetközi Vásáron:

Robotné, a feleségem
Üzeni az asszonynépnek:
Szívleljék meg mindazok,
Kik mosóteknő mellé lépnek,
Hogy a ruha megfürödjön
Hófehéren omló habban,
Legyen kéznél minden házban
A Flóra terpentinszappan.
A ruhája gyönyörű lesz,
A munka is jobban megyen,
Jegyezzék meg hát a jelszót:
Okos legyen, Flórát vegyen!

SPORT

CASS—GYTK 1—0. (1-0).
vezette: Rátfai.

A GyTK nap ellen és szélmentes idóben inditja utnak a labdát és már az első p.-ben Házi Barta II. elől szedi fel a bőrt. A játék igen gyorsiramu és mindkét oldalon tetszetős támadások alakulnak ki. 10.-ik p.-ben Ősy hatalmas lesállásban kapja a labdát a 16-os vonalon belül. A védelem leáll, a kapus mozdulatlan és Ősi a néma sip mellett beguritja a két pontot jelentő ofszeid gólt. Változatos játékkal telik el a félidő.

Szünet után a készülőben lévő viharfelhők megérkeztek és hatalmas szél ellen kell a GyTK-nak felvenni a küzdelmet. Ebben a félidőben a GyTK kapusa és a Csikós II. Vatai bekkpár, valamint Bartha I. olyan dicséretes munkát végzett, hogy bármely nagycsapatnak kitüntetésére válna.

GyTK-ból az egy pillanatnyi elnézéstől eltekintve, mindenki szépen és jól játszott. Rátfai a góllal mellé fogott, egyébként igyekezett.

MAFC ifj.—GyTK ifj. 13-1 (8-0).
bajnoki. vezette: Heinfarth.

A GyTK csapatában, eddig még csak 3—4 olyan játékos van, aki megüti a mértéket Ezeknél a sorrend a következő. Ceglédi, Grosz, Perei, Szendrei és Beinschrót, utóbbi a csatársorban.

Nyilatkozat

A Gyomai Ujság mult heti számában megjelent azon cikkre, mely arról számol be, hogy a GyTK valamelyik játékosa feljelentést tett volna a GySC középiskolás játékosai ellen és ezzel egyes tanulóknak hátrányos kárt okozott volna, megcáfolom. Tény azonban az, hogy ezen sajnálatos eset megtörtént, amit a GyTK vezetősége is a leghatározottabban elitél, különösen akkor, amidőn ugy a két egyesület vezetősége, mint játékosai között a legteljesebb szivélyes jóviszony áll fent, amire példa nem igen volt rég idők óta.

Csodálkozom azon, hogy kerül még mindég fanatikus sportember, ki elragadja magát beteg szenvedélyei folytán és ártatlan tanulóknak árt ezen haszontalan cselekvésével.

Ártatlan diákemberek előmenetelét vizsga előtt rontani a legkegyetlenebb bosszúállás műve, de kérdeni kell miért? Sajnos, hogy az illető nem volt diákember és ezért halvány fogalma sincs arról, mit jelent ez a diák lelki világában! Reméljük, hogy ezeknek is vége lesz és a testnevelés az ilyen beteges lelkivilágú emberektől megtisztulva, zavartalanul megy tovább. Az illetékesek befogják látni, hogy itt csak rossz indulat müve az egész és gyomai diákjainkra semmi káros hatású kimenetele nem lesz.

Csáky, titkár.

A magunk részéről készségesen adtunk helyet Csáky titkár úr fenti nyilatkozatának, annál is inkább, mivel kőzben magunk is meggyőződtünk róla, hogy ezt a csunya és sportemberhez nem méltó alattomos támadást nem futballista követte el. A „névtelen levélíró": Lakatos János gyomai cipészmester, a GyTK meccseinek főrendezője. Az ő lelkiismeretét fogja terhelni mind az az erkölcsi kár, melyet a vizsgájuk előtt álló kisdiákoknak, hamis adatokat tartalmazó leveleivel okozott!

A GyTK játékosaitól pedig, téves információ alapján közölt cikkünk miatt, elnézést kérünk. Őket továbbra is nagyrabecsüljük s most sem volt szándékunkban őket megbántani.

Egyébként ebben az ügyben Imre Lajos GySC főtitkár a következők közlését kérte:

A GySC elnöksége Lakatos János cipészmester a GySC által rendezendő összes mérkőzésekről örökre kitiltja, mert müködése az egyetemes gyomai sport egészséges fejlődésére káros hatással van!

Sporthirek

Mult vasárnapi eredmények: BTE—TAC 5-2 (3-0), M.MÁV—Törekvés 2-0 (0-0), VSE—KTE 1—1 (1-0) félbeszakadt.

A DLASz válogatott csapat juniusban 3 mérkőzést fog játszani Erdélyben. Kettőt Nagyváradon egyet pedig Aradon, revánskötelezettséggel.

Május 30-i mérkőzések: (zárjelben az őszi eredmény). Békésszentandráson: Hunyadi — GyTK (0-4), vezeti: Klimaj. Mezőtúron: M.Máv.—VSE (1-1) vezeti: dr. Magyar. Békésen: BISE—Törekvés (0-0) vezeti: Kereki, Sarkadon: CASS—KTE (0-0). vezeti: Kiss.

MÁV—CSAK meccs a jövő vasárnap lesz lejátszva.

Az ifjusági meccseken való szereplésre vonatkozólag, félreértések elkerülése végett alant közöljük a hivatalos szabályzat kivonatát.

„Az ifjusági bajnoki mérkőzéseken csak az MLSz, illetve a körzeti egyesbirók által igazolt 20 évnél fiatalabb játékosok vehetnek részt. Azok a játékosok, akik valamely egyesület részére a szövetség által már le vannak igazolva, csak saját egyesületük ifjusági csapatában szerepelhetnek. A mérkőzések nem mondhatók le és a pályaválasztási jog az ellenfél javára nem adható fel." Igy tehát közömbös, hogy a játékos az egyesület első csapatában már játszott! Ha 20 évesnél fiatalabb, az ifj. bajnokságban is játszhat.

ADDIG hozza rendbe aratógépjét MIG NEM KÉSŐ!
ARATÓGÉPALKATRÉSZEK
és aratóponyvák
MC. CORMICK, MASSEY HARRIS,
DEERING, MILWAUKEE, JOHNSTON,
stb. gépekhez. — Mindennemü mezőgazdasági gépalkatrészek, műszaki cikkek és olajok legolcsóbb beszerzési forrása:
ZÖLDHEGYI M. ISTVÁN
Budapest, V., Báthory u. 3. szám.

EGÉSZSÉGÉT VÉDI, BETEGSÉGÉT gyógyítja

a **Mohai Ágnes**-forrás természetes szénsavas ásványvize. **Orvosilag javalva van.**

Emésztési zavaroknál, a légzési szervek hurutos bántalmainál. Hatásos a hugyutak hurutjainál, vesekőbántalmaknál és köszvényes bajoknál. Jó eredménnyel használható a vegetativ idegrendszer,-csalánkiütések, asthma és egyéb túlérzékenység okozta — betegségeknél. Csökkenti a gyomorsav fokozott képződését, akadályozza a gyomorégést. Ajánlatos gyermekeknek is.

KITÜNŐ ASZTALI- ÉS BORVIZ.

A hazai **Mohai Ágnes**-forrás gyógyvizét népszerű árban forgalomba hozza a **Mohai Ágnes**-forrás kezelősége, **Moha,** Fejér m. Kapható mindenütt. Lerakat Gyomán;

Berkovics Adolf cégnél.

Vendéglőben is kifejezetten Mohai Ágnes-gyógyvizet kérjen.

Gyoma község ingatlanforgalma

Czeglédi József (nős Szilágyi Etelkával) gyomai lakos vett 163 négyszögöl németzugi szántót Papp Gábor (nős Marjai Terézzel) gyomai lakostól 50 pengőért.

T. Kiss Imre (nős Schwalm Katalinnal) gyomai lakos vett 1381 és 1380 négyszögöl félhalmi ingatlant Eiler Ádámné Eiler Julianna és társától 380 pengőért.

Bátori Lajos és neje Hajdu Eszter gyomai lakosok vettek 1 hold 686 négyszögöl zöldlaposi szántót Megyeri Lajos és neje Bácsi Rozália gyomai lakosoktol 900 pengőért.

Adamik Pál és neje Szabó Erzsébet gyomai lakosok vettek 118 négyszögöl és 1 hold 590 négyszögöl elöhalmi ingatlant Makcsali Elekné Csapó Mária gyomai lakostól 1500 pengőért.

Adamik Pál és neje Szabó Erzsébet gyomai lakosok vettek 220 négyszögöl és 2 hold 817 négyszögöl elöhalmi ingatlant Csapó Lászlóné Czeglédi Mária gyomai lakostól 2700 pengőért.

Özv. Csapó Lászlóné Czeglédi Mária gyomai lakos vett 925 négyszögöl csergettyűlaposi szántot Cs. Nagy Erzsébet gyomai lakostól 300 pengőért.

Adamik Pál és neje Szabó Erzsébet gyomai lakosok vettek 1384 négyszögöl elöhalmi ingatlant Cs. Nagy Erzsébet gyomai lakostól 1200 pengőért.

Tóth László (nős Icsa Ilonával) gyomai lakos vett 2 hold 97 négyszögöl tanyai szántot özv. Keresztesi Ferencné Cs. Szabó Mária gyomai lakostól 1500 pengőért.

Tóth Lajos és neje Papp Lidia gyomai lakosok vettek egy lakoházat G. Kiss József (nős Cs. Kovács Eszterrel) és társaitól 1000 pengőért.

Szilágyi Albert gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Zöld László (nős G. Kiss Ilonával) gyomai lakostól 1300 pengőért.

Zöld László és neje G. Kiss Ilona gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Zöld Józsefné Oláh Piroska gyomai lakostól 1600 pengőért.

Tóth István és neje Csapó Erzsébet gyomai lakosok vettek 3 hold 973 négyszögöl tanyai szántót Kiss Lajos Gecsei Eszter kisujszállási lakostól 3000 pengőért.

Soczo Jánosné Tóth Veronika gyomai lakos vett 2 hold 413 négyszögöl zsófiamajori szántót Tóth István és neje Csapó Erzsébet gyomai lakosoktól 1650 pengőért.

Most mosolyog Önre a szerencse. El ne mulassza a kedvező alkalmat. Siessen a legközelebbi dohánytőzsdébe, vagy sorsjegyárusitóhoz és vegyen Államsorsjegyet. A sorsjegy ára csak 3 pengő. Főnyeremény 40.000 pengő és ezenkivül még 17.000 különböző nyereményt sorsolnak ki.

ORSZÁGOS STEFÁNIA SZÖVETSÉG

Az Anyák és Csecsemők védelmével államilag megbizott szervezet.

A nyári hónapokban minden negyedik-ötödik csecsemő meghal!

MI ENNEK AZ OKA?

A nem megfelelő gondozás, de különösen a helytelen táplálás.

ANYÁK!

Hallgassatok tehát a jó tanácsokra:

1. Sohse válasszátok el nyáron csecsemőiteket.
2. Nem szoptatott csecsemők étkének elkészitésére mindig megbizható tejet vegyetek.
3. A friss tejet tiszta sürű szűrőn szűrjétek át és hideg helyen tartsátok.
4. A csecsemők táplálékát gondosan úgy készitsétek el, ahogy azt az orvos elrendelte.
5. A táplálékot mindig pontos időben és az orvos által előirt mennyiségben adjátok.
6. Mielőtt azt a csecsemővel megetetnétek, kóstoljátok meg. Összement, savanyú, sárga vagy büzös tejet ne adjatok neki.
7. Óvjátok csecsemőiteket a tűző napsugártól.
8. Nappal inkább a hűvös szobában vagy árnyékos helyen tartsátok és estefelé, ha már kicsit lehült a levegő, vigyétek őt a szabadba.
9. Minél melegebb az idő, annál lengébben öltöztessétek a csecsemőt és itassátok saccharinos oroszteával.
10. Óvjátok úgy őt, mint táplálékát a legyektől.

Akármilyen csekély rendellenességet láttok csecsemőiteknél, azonnal vigyétek orvoshoz.

Amilyen könnyü a bajnak kezdetén elejét venni, éppen olyan nehéz az elhanyagolt bajt gyógyitani.

Ilyen és olyan Minden téren vannak dolgok, amelyek aránylag nagy értékűek és olyanok, amelyek nem azok. Ha vásárlásnál ügyelünk a valódiságra, ugy csalódás sohasem érhet és megfelelő értéket kapunk. Ha fejfájás, meghülés, rheuma ellen az egész világon bevált, elismert és kitünő hatásu szert akarunk kapni, akkor vegyünk Aspirin-tablettát, amelynek valódiságáról könnyen meggyőződhetünk a minden Aspirin-tablettán látható „Bayer"-kereszt által. Aspirin-tabletta „Bayer"-kereszt nélkül nincs! Minden gyógyszertárban kapható. Ára 20 tablettát tartalmazó dobozban 1.80 P, 2 darabot tartalmazó eredeti zacskóban 24 fillér.

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

A szokásos nyári szünetet megelőző utolsó előadás. 1937. május 30-án vasárnap 7 és 9 órakor

Két nagy sláger egyszerre!

Ketten a sötétben

magyarul beszélő vigjáték.

FŐSZEREPLŐK:

Sandra Ravel, Viktória Gentilli, Maurizio D'Ancora.

Nagy sikert aratott vigjáték, amely a legremekebb humor jegyében készült. A film csupa derü és kedvesség.

A bestia nyomában

Emberképü kutya

Főszerepben: Cäsár a farkaskutya.

Egy kutyasors kegyetlen fordulata. A Rin-Tin-Tin óta nem volt ilyen szép farkaskutya film.

Hangos Magyar Világhiradokkal.

Gyomai Ujság nyomdájában egy jó családból származó fiú tanulónak felvétetik.

Már junius 4.-én megtartják

a 68. jótékonycélu M. Kir. Állam-sorsjáték huzását.

SORSJEGY ÁRA:

Egész: ar. P 3.— Fél: ar. P 1.50—

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft.

fajborpincészete

Soltvadkert, Pestmegye.

Publikáció

Rákóczi út 9. szám alatt egy suszternek, vagy szabónak való **műhely** van kiadó. 1—1

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Minden géphez Emergé gumihajtószij a legjobb. Kedvező fizetési feltétellel kapható Gyomán. Kollmann Józsefnél. 6—5

V. ker. Bercsényi u. 18. szám alatt 1 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló **lakás kiadó.** Érdeklődni lehet Mozsik Rózsikánál. x—1

A HOMBÁR Szövetkezetnél a morzsolt tengeri csutka métermázsája 2.50 pengő.

A Gyomai Termelők Szövetkezetében Horthy Miklós ut 40 sz. reggel 6-tól, este 6 ig, vasárnap reggel 6-tól 9-ig.

1 liter araló pálinka		P. 1.60
1 „ kisüsti törk. p. cca 50%	„	2.—
1 „ „ szilva „ „ „	„	3.50
1 „ barack pálinka „ „	„	3.80
1 „ rum	„	2.—
1 „ császárkörte	„	2.80
1 „ angolkeserü	„	2.80
1 „ édes csemege bor	„	1.—
1 „ zamatos asztali bor	„	—.35

legalább fél liter esetén.

Állandóan friss csapolás!

1 pohár (3 dcl.) Dreher János sör 28 fillér.

Kerthelyiség! Kitünö ételek! Teke pálya!

Eladó 40. kat. hold az Endrődi ugaron — 38 hold görögálláson — 14 hold Dévaványán — 22 hold, 20 hold és 10 hold Póhalmon. — Keresek megbizóim részére 15 meg 20 hold jobb minőségü földet azonnali készpénz fizetés mellett. — Eladó házak a község minden részében vannak nálam előjegyezve. Érdeklődők forduljanak bizalommal Izsó Balázs ingatlan forgalmi irodájához.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma

Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 23. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 junius 5.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ES KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280
Lapzárta csütörtök este 6 óra
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Országzászló

A világtörténelem kezdete óta az ember mindig zászlót ajándékozott önmagának, ha áldozatos, hősi cselekedetre készült. A zászló szinbolizálta az elérendő vágyat, a követendő messze célt, a zászló volt az örök buzditás, lelkesités és a siker hirdetője.

Ma mi is zászlót ajándékozunk önmagunknak: piros-fehérzüld országzászlót, melynek szineit külön-külön, vagy együtt a magyar géniusz ezer esztendő alatt már mind az öt világrészen meghordozta. A magyar katona elvitte Mexikótól és az északamerikai Szent Lőrinc tolyótól a távolkeleti Csingtauig, a delafrikai Johannesburgtól a svéd partokig, csak Ausztráliába nem, oda viszont elvitték a magyar tudósok, irók, müvészek, kereskedők, iparosok és földmivesek, akik a zászló alatt ma már világhirt szereztek maguknak és nemzetünknek.

Mi a ma felavatandó országzászlót csak a Kárpátok ölén akarjuk meghordozni, de itt minden kis hegyi falu és minden tanyaközpont templomának ormára oda akarjuk tüzni. Nem hóditás vágyból, nem kapzsiságból, hanem azért, hogy emberi és nemzeti jogainkat érvényesithessük. Vissza akarjuk szerezni mindazt, ami a miénk volt, amiért ezer esztendőn keresztül véreztünk. Az országzászló ezt a célt szinbolizálja és ennek követésére buzdit és lelkesit. Némán, hangtalanul és mégis magával ragadón, mint egykor Alpár sikján, Szent Gallen utcáin, a merseburgi ligetekben, vagy legutóbb, a világháboru alatt Limanovánál, amikor feltartózhatatlanul szárnyalt a huszárkardok ezreinek élén.

Nagy tévedés volna azonban azt hinni, hogy az országzászló csak a harcias szellemet képviseli. Egyáltalán nem. Talán mi vagyunk az egyedüli nemzet egész Európában, amely nem használ külön hadilobogót, hanem a demokratikus nemzeti trikolórt adja oda rohamra induló katonáinak is, mintha ezzel is hangsulyozni kivánnánk, hogy mi a harcok idején is a békét keressük. És ez igy is van. Mi a véres harc elől nem térünk ki, ha ránk kényszeritik, de a békés kultura, a szellemi torna, az előrehaladás sikereit épen olyan nagyra értékeljük, mint a csatatereken aratott győzelmeket. Ez különben az országzászló szineiben is kifejezésre jut. A harcias piros mellett tulsulyban van a békés fehér és zöld, amit soha egy pillanatra sem szabad szem elől tévesztenünk. Kövessünk el minden lehetőt, hogy Magyarország integritását békés eszközökkel helyreállitsuk. És csak akkor, ha ezen az uton nem tudnánk eredményt elérni, bontsuk ki az országzászló piros szinét és kövessük szárnyalását a Kárpátok és az Adria felé. Ezt követeli tőlünk a ma felavatandó országzászló és annak mindenekfelett álló becsülete...

Vasárnap délelőtt 11 órakor avatják fel a gyomai országzászlót

Gyoma község főterén már korábban felállitott országzászlót vasárnap délelőtt 11 órakor avatják fel ünnepélyes keretek között. Az ünnepségre a rendezőbizottság diszés meghivót bocsátott ki, mely részletesen ismerteti az alábbi müsort:

1. Himnusz. 2 Megnyiló beszéd. Tartja: Bay József református elnöklelkész. 3. Mi az magyarnak lenni? Énekli: a Gyomai Dalárda. 4. Avató ünnepi beszéd. Tartja: vitéz Rátvay Imre ny. tábornok, az Ereklyés Országzászló Nagybizottság társelnöke. 5. Országzászló. Énekli: a Gyomai Dalárda. 6. Az országzászlót átveszi: Kovács Gábor községi biró. 7. Magyar Hiszekegy. Énekli: a Gyomai Dalárda. 8. A leventék, cserkészek tisztelgő elvonulása az országzászló előtt.

Az ünnepség után délután 1 órakor bankett lesz az Uri Kaszinóban.

Az ünnepséggel kapcsolatban az előljáróság arra kéri a háztulajdonosokat, hogy az ünnepség idejére lobogózzák fel a házaikat.

A hősök napjának megünneplése Gyomán

Gyoma község közönsége az elmult vasárnap a templomokban áldozott a hősök emléke előtt. Minden felekezet templomában istentiszteletet tartottak, amelyen a hatóságok vezetői, az iskolák tanulói, a körök és egyesületek tagjai és a nagyközönség is megjelentek.

Nyilvános ünnepség nem volt, de majdnem az egész község végig nézte a hősök csillagturája alkalmával Gyomán szombaton este fél 9 és éjjel 12 óra között keresztül szaladt autókat.

A versenyzők teljes sebességgel Endrőd felől robogtak keresztül a községen és Körösladány irányában megállás nélkül eltüntek az éjjeli sötétségben. Az autók Budapestről indultak el, végigszáguldtak a Dunántulon, majd Bajánál átjöttek az Alföldre, ahonnan Miskolcon keresztül tértek viszsza Budapestre. Az utat, összesen 1280 kilométert 48 óra alatt tették meg.

Emléktáblákat avat a református egyház

A református egyház presbitériuma elhatározta, hogy emléktáblával örökiti meg azoknak nevét, akik akár a multban nagyobb adományt adtak az egyháznak, akár a jövőben adni fognak. Ennek a határozatnak eredménye az, hogy vasárnap délután ünnepély keretében két emléktáblát is felavatnak. Előbb a Csapó Mihály és neje által adományozott Rákóczi uti iskola falában elhelyezett emléktábla felavatását tartják meg, délután fél 4 órakor az összes iskolás gyermekek részvételével, müsoros ünnepély keretében. Azután a közönség a Horthy Miklós uti Gaál féle iskolához vonul, ahol hasonló ünnepély lesz. Az iskolaszék ugy a szülőket, mint az érdeklődőket szeretettel hivja és várja.

Békéscsabai napos csibék ujból kaphatók

A békéscsabai keltető központ nyári keltésü csibéi junius 9-től kaphatók. Egy csibe ára 20 fillér.

A csibék beszerzése terén a Hombár szövetkezet ismét szolgálalot kiván tenni a baromfitenyésztőknek, azzal, hogy módot ad a csibék tömeges megrendelésére. Abban az esetben ugyanis, ha a szövetkezet tömegesebben rendeli meg a csibéket, a keltető központ nem számit semmit a szállitó ládákért, melyekért ellenkező esetben, ha külön-külön rendelnek csibéket, darabonként 1 pengőt kell fizetni.

Egy ládába 40 csibét csoma-

golnak, tehát a rendeléseket is 40 darabonként kell feladni.

A csibék iránt az érdeklődés elég élénk, nemcsak Gyomán, hanem a környékbeli községekben is. Akik a megrendelésnél igénybe akarják venni a Hombár szövetkezet segitségét, fáradjanak be az irodába, ahol a még szükséges tudnivalókat is megtudhatják.

Vasárnap nagyszabásu állatkiállitást rendeznek Dévaványán

Már jeleztük, hogy a Szolnokmegyei Gazdasági Egyesület rendezésében junius 6-án, vasárnap nagyszabásu tenyészállatkiállitást és vásárt rendeznek Dévaványán. A kiállitásra körülbelül 300 állatot hajtanak fel.

Tekintettel a kiállitás érdekes és rendkivül tanulságos voltára, ajánlatos volna, ha azt Gyomáról is minél több gazda megtekintené.

„Osztrák-magyar diákcsere mozgalom"

A Verband der Ungarnfreunde (Wien I. Kärntnerring 3.), amelynél a vendégdiákok beosztása már folyik, felkéri a magyar vendéglátó szülőket, hogy igényeiket minél előbb jelentsék be, hogy a beosztási munkálatók zavartalanul és idejében elvégezhetők legyenek.

A Verband der Ungarnfreunde szükségesnek tartja kijelenteni, hogy akciója tisztán társadalmi mozgalom, minden hatósági befolyás és kényszer nélkül, mert ugy vélekedik, hogy ez a diákcsere-mozgalom csakis tisztán társadalmi alapon viheto mindkét fél megelégedésére eredményesen keresztül. Az összebarátkozásnak és megértésnek tisztán az lehet az alapja, hogy ugy a magyar, mint az osztrák vendéglátó csupán azt fogadja vendégül, aki minden kivánságának megfelel és a Verband der Ungarnfreunde eddigi müködésének sikerét épen abban látja, hogy nemcsak az osztrák, hanem főleg a magyar érdekekre és a magyar kivánságok teljesitésére fekteti a fősulyt.

Azon i. t. olvasóink, akiket a diákcsere-mozgalom érdekel, forduljanak közvetlenül a Verband der Ungarnfreundehoz, Wien, I., Kärntnerring 3., ahol minden felvilágositást és a szükséges nyomtatványokat megkapják.

LOBOGJ ZÁSZLÓNK!

Irta: Kruchió Endre.

Lobogj zászlónk, lehullt már a lepel,
Hadd csókolja selymedet a szellő,
Magyar népünk szentelve ünnepel,
Rajtad virul már ezer-esztendő.
Hős Árpádnak honszerző karja
Tüzött téged Kárpátok ormára,
Hogy vigyázz az árva magyarra
Szemfedőül boruljál sirjára!

Lobogj zászlónk, te, magyar nép lelke,
Hadd lássa meg a sirrabló világ,
Hogy ezer év minden veszedelme
Nem tiporta el napkelet fiát!
Vész, vihar, fergeteges orkán,
Sujtson bár századokon át,
De Budának vérőntözte ormán
Megtépve bár, a három szin lobog.

Lobogj zászlónk, piros-fehér-zöld,
Ünnepel most Hármas-Körös népe,
Feltámad még a magyar föld,
Imádkozva kérünk magyarok Istene.
Hunyadiak, Rákócziak sirja fölött,
Rablók bitorlását tovább ne türd.
Bánát, Bácska, Érdély kincses földje
Magyar maradjon örökre.

Lobogj zászlónk, multad példa legyen
Szebb jövőbe vidd, vezesd nemzeted,
égve lángolj a magyar lelkekbe,
Csüggedőknek adj erős hitet.
Velünk voltál Doberdó poklába,
Ott lobogtál a kéklő Adrián
Velünk leszel, ha majd üt az óra
És átmegyünk a Hargitán.

Lobogj zászlónk, lelkesitsd a magyart,
Lelkükbe adjál hitet, erőt,
Az Ur Isten majd itéletet tart,
Számon veszi a hősi temetőt!
Félárbócon nem sokáig szenvedsz,
Felrepülsz majd a rud tetejére.
Csonka hazánk ujra egésszé lesz
Amint Isten Árpádnak kimérte.

Lobogj zászlónk, kiáltsd az égre,
Igazságot Magyarországnak,
Legyen már a szenvedésnek vége,
Viruljon hajnala az éjszakának.
Ne türjük tovább a rab bilincset,
Szegény hazánk béna, csonka,
Csonka hazában élni nem lehet.
Így nem maradhat! Nem! Nem! Soha!

Közel 4000 darab állatot hajtottak fel a gyomai nyári vásárra

A május 28.-án és 29.-én megtartott gyomai nyári állatvásár szokatlanul forgalmas volt. Közel 4000 darab állatot hajtottak fel, amelynek majdnem a fele jó áron elkelt.

A vásárt általában nagy vételkedv jellemezte és nagyrészt ennek tulajdonitható, hogy az árak emelkedő tendenciát mutattak.

Felhajtottak összesen 570 szarvasmarhát, 799 lovat, 1604 juhot és 925 sertést, ebből eladtak 397 szarvasmarhát, 302 lovat, 637 juhot és 671 sertést.

Az árak a következők voltak: Vágó marha 60—70 fillér kg.-ként, friss fiastehén 400 — 600 pengő drb.-ként, II. osztályu tehén 200—400 pengő drb.-ként, bárány 28—30 pengő páronként.

Süldő sertés 70—80 pengő páronként, fél éves sertés 60—70 pengő páronként, választási malac 30—35 pengő páronként.

Ló 500—600 pengő, kivételesen 850 pengő drb.-ként.

Junius 5-én lesz az Országos Alföldkutató Bizottság közgyülése

Még néhai Klebelsberg Kuno gróf alapitotta a Szegeden székelő Országos Alföldkutató Bizottságot, amely egyizben Csabán is ülésezett. Ez a bizottság az Alföld problémáinak megvitatásával, javaslataival, már sok alföldi kérdést segitett a meg alósulásig. Ez évi közgyülését Szolnokon, a vármegyeháza nagytermében tartja a bizottság junius 5-én délelőtt fél 12 órai kezdettel. Ezen a közgyülésen megjelenik Ricsóy Uhlarik Béla dr. főispán és Márky Barna dr. alispán is

„...szeressük meg a fát is..."

A Békésvármegyei Gyümölcstermelők Egyesülete régi hiányt pótol azzal, hogy havonta egyszer propaganda kiadványokat jelentet meg a gyümölcstermelés népszerüsitésére.

A kiadványok első száma „Gyümölcstermelési Értesitő" cimmel most jelent meg, dr. vitéz Márky Barna alispán beköszöntőjével, mely többek között a következőket tartalmazza:

„Esztendők óta igyekszem a lakosság figyelmét felhivni a gyümölcstermelés nagy jelentőségére, nem arra, hogy jó buzatermő területeinket gyümölcsfákkal telepitsék be, hanem inkább arra, hogy szeressük meg a fát is annyira, mint

EGÉSZSÉGÉT VÉDI, BETEGSÉGÉT gyógyitja

a **Mohai Ágnes**-forrás természetes szénsavas ásványvize. **Orvosilag javalva van.**

Emésztési zavaroknál, a légzési szervek hurutos bántalmainál. Hatásos a hugyutak hurutjainál, vesekőbántalmaknál és köszvényes bajoknál. Jó eredménnyel használható a vegetativ idegrendszer-, csalánkiütések, asthma és egyéb túlérzékenység okozta — betegségeknél. Csökkenti a gyomorsav fokozott képződését, akadályozza a gyomorégést. Ajánlatos gyermekeknek is.

KITÜNŐ ASZTALI- ÉS BORVIZ.

A hazai **Mohai Ágnes** forrás gyógy vizét népszerü árban forgalomba hozza a **Mohai Ágnes**-forrás kezelősége, **Moha**, Fejér m. Kapható mindenütt. Lerakat Gyomán;

Beikovics Adolf cégnél.

Vendéglőben is kifejezetten Mohai Ágnes gyógyvizet kérjen.

Megnyilt a gyomai Körös strandfürdő

amennyire megszerettük földünknek főterményét."

Bizunk benne, hogy ez a programmnak is maradéktalan beköszöntő megtalálja az utat a gyümölcstermeléshez fűződő nagy érdekek felismertetéséhez és célkitüzéseinek elérésében azok is támogatni fogják az egyesületet, akik eddig közömbösen mentek el a gyümölcstermelés kilátásai mellett.

A „Gyümölcstermelési Értesitő" az egyesület tagjai ingyen kapják.

Márky Barna alispán évnegyedes jelentésében megállapitja a vidéki kereskedelem helyzetének rosszabbodását

A mult hónap végén jelent meg Békésvármegye alispánjának évnegyedes jelentése, amelyben részletesen beszámol a februári közgyülés óta történt fontosabb eseményekről. A mindvégig nagy figyelmet igénylő jelentés során az alispán sajnálattal állapitja meg, hogy „népünk a fát nem szereti, az ut szélére kiültetett fiatal csemetéket, a nagy gonddal és nehézséggel nevelt fiatal fákat barbár módra, gyökereiket eltépve kihuzzák, kitördelik."

Rendkivül érdekes a jelentésnek az a része, amelyben a kereskedelem helyzetének rosszabbodásával foglalkozik az alispán és ezzel kapcsolatban idézi az OMKE gyulai kerületének véleményét. Eszerint, a rosszabbodást a fixfizetésüek fizetése és a magas árak közti aránytalanság és az ugynevezett egykézrendszer elhatalmasodása idézte elő. Az egykézrendszer alatt az OMKE gyulai kerülete elsősorban a szövetkezeteket érti és ezzel kapcsolatban az alispán megjegyzi, hogy „ezidőszerint még nem állnak rendelkezésére adatok, amelyek alapján a szövetkezetek müködéséről b i r á l a t o t mondhatna." A vidéki kereskedelem érdekében minden esetre fontosnak tartaná az alispán egy olyan postai és vasuti dijszabás reformot, amely kiegyenliti a főváros és vidék árai között keletkező árkülönbözetet.

Magánalkalmazottak munkaviszonyának szabályozása

Az iparügyi miniszter a kormány megbizásából elkészitette a magánalkalmazottak munkaviszonyának szabályozásáról szóló törvény tervezetét. A tervezet kiterjed a leghosszabb munkaidő, a legkisebb munkabér és az évenkénti fizetéses szabadság ügyének rendezésére.

A tervezet szerint a valóságos legkisebb heti munkaidő általában negyvennyolc óránál, tisztviselőknél pedig negyvennégy óránál több nem lehet Munkaidő meghosszabbitáshoz engedély szükséges és az ilyen tulmunkát a munkaadó a rendesnél legalább 25 százalékkal magasabban köteles dijazni. A legkisebb munkabért a tervezet számszerüleg nem állapitja meg, hanem felhatalmazza az iparügyi minisztert az egyes szakmákban, illetőleg foglalkozási ágakban a javadalmazás mérvét megállapitó szervezetek, illetve bizottságok létesitésére. Alkalmazottjainak minden munkaadó évente legalább hat napi fizetéses szabadságot tartozik engedélyezni. Kimondja még a tervezet, hogy minden megállapodás, amely a hozandó törvény intézkedéseivel ellentétes, semmisnek tekintendő, azonkivül felhatalmazza a tervezet az iparügyi minisztert, hogy a felmondási jogviszonyokra és végkielégitésre vonatkozólag a kiválóan szakképzett és fontos munkakört betöltő alkalmazottaknál külön intézkedéseket léptessen életbe. A törvénytervezetet a miniszter junius elsején küldötte meg a kereskedelmi és iparkamaráknak, de kisérő levelében közölte, hogy javaslatát még a nyári szünet előtt kivánja a parlament elé terjeszteni, miért is kéri az érdekeltségek véleményének lehető legsürgősebb beküldését.

Kulpin tropikál öltöny

29.— pengőtől

Jobb minőség!

Szebb kivitel!

KULPIN DIVATHÁZ

FÉRFI- ÉS FIUKÉSZRUHA OSZTÁLYA

BÉKÉSCSABA.

Ónis mesterien süt

Dr. a OETKER-féle RECEPTKÖNYVBŐL a Dr. OETKER-féle SÜTŐPORRAL!

ORSZÁGOS STEFANIA SZÖVETSÉG

Az Anyák és Csecsemők védelmével államilag megbizott szervezet.

A nyári hónapokban minden negyedik-ötödik csecsemő meghal!

MI ENNEK AZ OKA?

A nem megfelelő gondozás, de különösen a helytelen táplálás.

ANYÁK!

Hallgassatok tehát a jó tanácsokra:

1 Sohse válasszátok el nyáron csecsemőiteket.

2 Nem szoptatott csecsemők étkének e készitésére mindig megbizható tejet vegyetek.

3 A friss tejet tiszta sürü szü ön szürjétek át és hideg helyen tartsátok.

4 A csecsemők táplálékát gondosan úgy készitsétek el, ahogy azt az orvos elrendel e

5. A táplálékot mindig pontos időben és az orvos által előirt mennyiségben adjátok.

6. Mielőtt azt a csecsemővel megetetnétek, kóstoljátok meg. Összement, savanyú, sárga vagy büzös tejet ne adjatok neki.

7 Óvjátok csecsemőiteket a tüző napsugártól.

8. Nappal inkább a hüvös szobában vagy árnyékos helyen tartsátok és estefelé, ha már kicsit lehült a levegő, vigyétek őt a szabadba.

9. Minél melegebb az idő, annál lengébben öltöztessétek a csecsemőt és itassátok saccharinos oroszteával.

10. Óvjátok úgy őt, mint táplálékát a legyektől.

Akármilyen csekély rendellenességet láttok csecsemőiteknél, azonnal vigyétek orvoshoz.

Amilyen könnyü a bajnak kezdetén elejét venni, éppen olyan nehéz az elhanyagolt bajt gyógyitani.

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztarecepteket megkapja, ha még ma kéri a Dr. OETKER-féle világhirü FÉNYKÉPES RECEPTKÖNYVET, m e l y e t bárkinek ingyen megküld a gyár: Dr. OETKER A. Budapest, VIII. Conti-utca 25.

Eredeti zacskó 2 darabbal..... P 0.24
Eredeti doboz 20 darabbal..... P 1.80

A gyomai iskolákban a héten megtartják a vizsgákat

Ismeretes, hogy a kultuszminiszter legujabb rendelkezése értelmében junius 14-ig mindenütt be kell fejezni a tanévet. Ehez mérten Gyomán már a hét folyamán megtartják a vizsgákat, melyeket junius 6-án délután fél négy órakor a polgári iskola tornavizsgája vezet be. Az osztályvizsgákat junius 7 től 14-ig tartják meg a polgáriban, mig az elemi iskolák vizsgasorrendje a következő:

A községi iskolák közül a halmagyi iskolában és a gazdasági iskolában junius 1-én, a csudaballai iskolában junius 2-án, a nyilasi iskolában junius 3-án már meg voltak a vizsgák, mig a besenyszegi iskolában junius 10-én vizsgáznak a tanulók.

A református iskolákban junius 9-én és 10-én, az evangélikus iskolában junius 9-én, a katolikus iskolában 9-én lesznek meg a vizsgák melyek után egyszersmind a beiratásokat is megejtik. Az ezekre vonatkozó pontos tudnivalókat az iskolák tábláira kifüggesztették, az érdeklődő szülők tehát oda forduljanak.

A megye orvosai megválasztották törvényhatósági képviselőiket

Az orvosi kamara felhivására vasárnap ejtették meg a békésmegyei orvosok a törvényhatósági bizottságba küldendő 3 rendes és 2 póttag választását.

A választás eredménye az volt, hogy Lőrinczy Aladár 73, Matusovszky András 70, Donner László 68, Gáli Géza 66 és Kultsár Sándor 63 szavazattal került be (a két utóbbi póttagként) a törvényhatósági bizottságba.

ASSZONYOM! — Akar Ön szép, elegáns és fiatalos lenni? Öltözködjék a Párisi Divat modellje szerint! Olcsó, kitünő szabásminták, bármilyen alakra átigazithatók. — Szebbnél szebb kézimunkák, pompás ételreceptek, érdekes olvasmányok teszik szinpompássá, élénké ezt az általánosan kedvelt folyóiratot. Ára 60 fillér.

SPORT

Junius 6.-i mérközések: (Zárjelben az őszi eredmény). Mezőberényben: Törekvés—GyTK (1-1), Túrkevén: TAC — ETK (2-4), Békésen BTE—Hunyadi (1-0). Vésztőn VSE—BISE (2-1).

Mult vasárnapi eredmények: CASS—KTE 2-2 (1-0), M.MÁV-VSE 5-0 (2-0), BISE—Törekvés 2-1 (1-1).

GySC elnöksége ezuton is felkéri az egyesület tagjait, hogy vasárnap d. e. fél 11-kor minél nagyobb számban szíveskedjenek megjelenni az egyesület Uri-Kaszinóban lévő klubhelyiségében, ahonnan testületileg fognak felvonulni az országzászló ünnepélyre.

Hunyadi—GyTK mult vasárnapra kitüzött bajnoki mérkőzésen a GyTK csapata a kezdési időre nem jelent meg a szentandrási pályán, mire Klimaj játékvezető, hosszas várakozás után, 1/4 7-kor lefujta a mérkőzést. Ennyit mond a biró jelentése, mi pedig az alanti magyarázatot kaptuk a GyTK egyik vezetőjétől az elmaradt meccsre vonatkozólag: A GyTK játékosai motorcsónakozással és hosszas gyalogolással kombinált kalandos utazás után fél 7-kor érkeztek meg a szentandrási pályára, de már ekkor a biró eltávozott, a jelenlévő Hunyadi játékosok pedig vonakodtak barátságos mérkőzésre kiállani. A csabai egyesbiró szerdán tárgyalta az ügyet s miután a GyTK jelenlevő képviselője nem vállalta a csapat ujbóli költséges odautazását, a meccs 2 pontját gólarány nélkül a Hunyadi javára irta. Nézetünk szerint azonban ezzel nem fog befejezést nyerni az ügy. Ugyanis a Hunyadi hetek óta dijhátralékban van s ha ezt az alszövetség pénztárosa hivatalosan is megállapitja majd — ami valószinü is, — úgy a meccs 2 pontját játék nélkül is meg fogja kapni a GyTK. Egyébként a Hunyadit, mivel a szerdai ülésre nem küldte el megbizottját, sulyos pénzbüntetésre itélték.

GyTK 11! A vasárnap megtartandó Törekvés—GyTK mérkőzést én is megnézem és kivánom a GyTK fiuk győzelmét. Tippem 3-1 a GyTK javára! Nem kell elbizakodni. (Szedő)

Felhivás! A junius 6-án d.u. 4 órakor Mezőturon megtartandó MAFC—GySC ifj. bajnoki mérkőzésre az alanti játékosok felszereléssel együtt jelenjenek meg d.u. 2 órakor a pályaudvaron: Gálos, Takács, Béres, Kruchió Lajos, Mónus, Cifrák, Csáky, K. Szabó, Kruchió László, Győry, Palaky, Schusztek, Tibor, Pálinkás. — Intéző. —

TAC—ETK meccsre Budapestről hazahozatják a drukkerek Simont is.

Az alosztálydöntők terminusa: Junius 10-én Szegeden: SZAK — MAFC, junius 13-án: Mezőtúron: MAFC-SZAK. Döntetlen esetén, ha harmadik mérkőzésre is szükség lesz, ezt junius 15-én Csabán, a CSAK-pályán játszák le.

Az ifjusági körzetvezető ezuton is kéri a közönséget, hogy az ifjúsági játékvezetőket, akik a meccseket csupán sportszeretetből, minden dijazás nélkül vezetik, ha még tévednek is, ne sértegessék!

Felhivás a szülőkhöz! Közeleg a vakáció s ilyenkor sok gyermek kisebb szorgalma vagy egyéb okok miatt tanulni kénytelen Megkönnyiti gyermeke tanulását és a pótvizsga sikerét biztositja, ha szakképzett nevelőt-tanitót vesz mellé. Erre pedig hol találhatna alkalmasabbat, mint a Magyar Állástalan Tanitók Országos Egyesületében (Bpest, VIII., Reviczky u. 7. III. em.). Budapestre és vidékre nyárra házitanitót és nevelőt, — magyar és német társalgót — elemista és középiskolás gyermeke mellé a M.Á.-T.O.E.-től kérjen. Megkeresés személyesen, vagy levélben a titkárságnál.

A Gyoma—Kecsegés meteorológiai állomás fontosabb észlelési adatai:

Nap	Hőmérséklet Celsius fokokban										Légnedvesség %-ban		Csapadék	Harmat
	1		2		3		4		5					
	max.	min.	max	min.	max	min.	max.	min.	max.	min.	max	min.		
május 26	18 8	18 6	22 4	19	31	14	30	15	31	14	97	56	—	—
27	19·2	19·1	22·8	19·4	31	15	32	14	36	13	92	41	—	—
28	19·4	19 4	23	19 8	37	15	34	15	40	14	99	66	—	volt
29	19 6	19·4	21·4	18 4	33	15	26	16	26	14	75	42	—	volt
30	19 6	19·2	20	18	29	11	23	11	22	11	83	53	—	
31	19 8	19·2	20·8	19 4	27	7	29	8	36	6	95	56	—	
junius 1	21·4	17 6	19	18·6	30	10	29	11	30	9	90	52	—	

Az 1. jelü hőmérő 5 cm. mélyen van a talajban. A 2. jelü hőmérő 10 cm. mélyen van a talajban A 3. jelü hőmérő 10 cm. magasan van a talaj felett. A 4. jelü hőmérő 50 cm. magasan van a talaj felett. Az 5. jelü hőmérő 150 cm. magasan van a talaj felett.

Az 1937. V. 26—VI. 1. időtartamot magas hőfok, (maximum 40°) s általában száraz idő jellemzi, kevés harmattal.

HIREK

Az orvosszövetség tisztujitó ülése. Az Országos Orvosszövetség békésmegyei fiókja vasárnap tartotta tisztujitó közgyülését. Elnök lett dr. Karoliny Lajos, alelnök dr. Gáli Géza és dr. Lőrinczy Aladár, titkár dr. Komássy Mihály, pénztáros dr. Fischmann Mihály.

Békéscsaba. Békéscsaba város megfestette Horthy Miklós kormányzó arcképét, melyet hétfőn délután képviselőtestületi diszgyülős keretében lepleztek le a városházán. — Békéscsabán megalakult a Békéscsabai Kisgazdák Tejszövetkezete.

— Gyermekszerencsétlenség. Bene Mihály 9 éves gyomai kisfiut súlyos szerencsétlenség érte. Játék közben a szecskavágó elkapta és összezúzta a jobbkezét. Sulyos sérülésével a békéscsabai kórházba szállitották.

Internátus Békésen. A békési ref. gimnázium internátusába felvétetnek I— VIII. o. gimn. tanulók valláskülönbség nélkül. Állandó tanári felügyelet és ellenőrzés. Évi díj 500 P. Jelentkezési határidő; julius 15. Bővebb felvilágositást az Igazgatóság ad.

Országos fűszerkereskedői kongresszus Szombathelyen. A Szombathelyi Kereskedelmi Kör ez év október havában ünnepli fennállásának ötven éves jubileumát, amely alkalomból Szombathelyen országos füszerkereskedői kongresszus rendezését vette tervbe. A kongresszusra vonatkozó mindennemü felvilágositásért a kereskedelmi kör elnökségéhez lehet fordulni.

Három kilós mammutfog. Junius elsején eresztették a Körösbe a gyomai halászok a hálójukat először a halászati tilalom után. Egyik hálóhuzásban egy 3 kiló sulyu takaros mammutfog is felszinre került. A sok évezred alatt ide-oda hánykolódott fog méltán kelti fel a mai betegfogu ember bámulatát. Mit tudna ez a mammutfog mesélni, ha beszélni tudna?... A háromkilós fogacska a HOMBÁR szövetkezet irodájában várja az érdeklődők to ábbi bámulatát.

Kereskedősegédek és iparossegédek jutalmazása. A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter felhivására a szegedi kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet hosszu szolgálattal rendelkező érdemes kereskedősegédek, valamint vendéglői, kávéházi és fodrászsegédek 100-100 pengő összeggel való jutalmazására. A jutalmakra csak olyan segédek pályázhatnak, akik jelenlegi munkaadójuknál megszakitás nélkül legalább is betöltött 25 év óta vannak alkalmazva, 50. életévüket betöltötték és ezideig kitüntetésben még nem részesültek. A pályázati kérvényhez mellékelni kell a munkaadó által kiállitott szolgálati bizonyitványt, valamint erkölcsi bizonyitványt arról, hogy az állam iránti hüség és egyéni megbizhatóság szempontjából kifogástalan a pályázó. A nem magyarországi születésü pályázók a magyar honosság megszerzését is igazolni tartoznak. A pályázatok legkésőbb julius hó 1-ig kell a szegedi kereskedelmi és iparkamaránál benyujtani.

Miniszteri rendelet a „Mester" megjelölés használatáról. Egy budapesti szücsmester azzal a kérelemmel fordult az iparügyi miniszterhez, hogy neki a „mesterszücs" elnevezés használatát engedje meg. Az iparügyi miniszter a kérelmet Budapest székesfőváros polgármesteréhez intézett rendelettel intézte el, amelyben kimondotta, hogy a „mester" megjelölésnek ebben a formában való használata könnyen félreértésre vezethetne és a közönségben azt a hitet kelthetné, hogy itt egy magasabb értékü képesitésről van szó, minek következtében a „mester" megjelölés kizárólag az ipar megnevezése után, nem pedig előtte használandó.

A konyári sóstófürdő, ez a 200 éve ismert és kedvelt üdülőhely. amelynek hire messze vidékeket bejárt, mint a reumatikus, csuzos betegségekre is kiválóan gyógyitó erejü, sziksós vizü tóbirtokosa, mint most értesülünk, uj, lendületes és áldozatkész vezetés alá került. Az uj vezetőség tovább fejlesztette a fürdő berendezéseit és ezenkivül uj szórakozási lehetőséget is kiván nyujtani. Igy minden remény meg van arra, hogy ez a régi kedvelt fürdőhely nemcsak megtartja kitünő hirnevét, hanem még fokozni is fogja és közönsége évről évre növekedni fog.

A legérdekesebb szinpadi szerző. Egy most felfedezett szinpadi szerzőről rendkivül érdekes képpel illusztrált cikket közöl a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádiómüsorokat, egyfelvonásos szindarabot, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

A folyékony arany királyának regényes élete. A legcsodálatosabb karrier végére tett pontot a halál: Rockefeller, az olajkirály meghalt. Életének szines és tanulságos regényéről nagy fényképes leirást ad Tolnai Világlapja uj száma, amely gazdag tartalommal és nagy terjedelemben most megjelent. A legkiválóbb magyar irok novellái közül, kitünik Torday Sándor: Az ember csak egyszer fiatal cimü remek irása, ezenkivül nagyszerü folytatásos regényt és közel száz pompás képet talát az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

A nagyvilág hirei

Horthy Miklós kormányzó vasárnap nagy ünnepségek keretében felavatta Szegeden a „hősök kapuját", amelyet a világháboruban elesett hősök emlékére emeltek. — Darányi Kálmán miniszterelnök a képviselőházban bejelentette a mezőgazdasági munkásság öregségi biztositásának törvényhozási rendezését. — Békéscsaba magának kéri Szacsvay Imre Nagyváradon eltávolitott szobrát. — Széll József belügyminisztert Salgótarjánban képviselőnek jelölték. — Swietoslawski lengyel kultuszminiszter szerdán éjjel hivatalos látogatásra Budapestre érkezett. — Albrecht főherceg elvált a feleségétől: a polgári származásu Lelbach Iréntől, akí a jövőben „Albrecht teschenl hercegné" cimet fogja viselni. — Átépités közben összeomlott a dunabogdányi 300 éves öregtemplom. Két munkás meghalt, három életveszélyesen megsebesült. — Rüstü Arasz török külügyminiszter Budapesten Kánya Kálmán magyar külügyminiszterrel tárgyal. — Bethlen István gróf vasárnap nagy beszédet mondott Nagykanizsán és a polgári pártok teljes együttmüködését sürgette Darányi miniszterelnök vezetése alatt. — Spanyol vörös repülőgépek bombázták az ibizai kikötőben békésen horgonyzó „Deutschland" páncélos cirkálót. A bombázásnak 24 halottja és 83 sebesültje van. Megtorlásként Németország egy órán keresztül lövette a megerősitett Alméria spanyol vörös kikötőf. A váratlan konfliktus az egész világon óriási izgalmat keltett és mindenütt ujabb világháboru kitörésétől tartottak. Azóta a helyzet lényegesen enyhült.— Blomber német hadügyminiszter szerdán Rómába utazott, mig Neurath német külügyminiszter Szófiában, Belgrádban és Budapesten tesz látogatást. — A franciaországi Tours közelében fekvő Candé-kastélyban a windsori herceg, a brit világirodalom egykori ura csütörtökön házasságot kötött Warfiel Wallis-sal, Simpson angol hajózási vállalkozó elvált feleségével.

ADDIG hozza rendbe aratógépjét MIG NEM KÉSŐ!
ARATÓGÉPALKATRÉSZEK
és aratóponyvák
MC. CORMICK, MASSEY HARRIS,
DEERING, MILWAUKEE, JOHNSTON,
stb. gépekhez. — Mindennemü mezőgazdasági gépalkatrészek, müszaki cikkek és olajok legolcsóbb beszerzési forrása:
ZÖLDHEGYI M. ISTVÁN
Budapest, V., Báthory u. 3. szám.

Ilyen és olyan Minden téren vannak dolgok, amelyek aránylag nagy értékűek és olyanok, amelyek nem azok Ha vásárlásnál ügyelünk a valódiságra, ugy csalódás sohasem érhet és megfelelő ellenértéket kapunk Ha fejfájás, meghülés, rheuma ellen az egész világon bevált, elismert és kitünő hatásu szert akarunk kapni, akkor vegyünk Aspirin-tablettát, amelynek valódiságáról könynyen meggyőződhetünk a minden Aspirin-tablettán látható „Bayer"-kereszt által. Aspirin-tabletta „Bayer"-kereszt nélkül nincs! Minden gyógyszertárban kapható. Ára 20 tablettát tartalmazó dobozban 1.80 P, 2 darabot tartalmazó eredeti zacskóban 24 fillér.

Nyaraljon Esztergom-Vaskapu

erdővel övezett turista vendégházban (406 m) magas a várostól 45 percnyire. Napi penzió **ötszöri étkezéssel P. 3.80.** Mellékköltségek nincsenek. Levelezés: Paulovits, Esztergom — Vaskapu. 4—1

Gyoma község ingatlanforgalma

Nagy A. Gyula (nős Izsó Terézzel) gyomai lakos vett fél rész beltelkes lakóházat Izsó Lajos (nős Papp Terézzel) gyomai lakostól 2000 pengőért.

Fried Gézáné Heksch Margit gyomai lakos vett 626 négyszögöl cifrakerti szántót Ailer Andrásné Pilcz Zsuzsánna gyomai lakostól 360 pengőért.

Gábor Antal és neje Kiss F. Lidia gyomai lakosok vettek 151 négyszögöl és 1 hold 1449 négyszögöl előhalmi ingatlant B. Kiss Imre és neje Vatai Rebeka gyomai lakosoktót 2000 P-ért.

Kovács Imre és neje Nagy M. Róza gyomai lakosok vettek 1 hold 433 négyszögöl zöldlaposi szántót Szkanyigó Ferencné Kruchió Erzsébet gyomai lakostól 825 pengőért.

Szerető Istvánné Bódi Mária gyomai lakos vett 449 négyszögöl és 450 négyszögöl kölesfenéki szántót Kiss Dániel (nős Nagy Sárával) gyomai lakostól 300 pengőért.

Timár János és neje Timár Mária endrődi lakosok vettek 1 hold 831 négyszögöl pusári szántót Bótos Lajosné Csikós Erzsébet és társaitól 1200 pengőért.

Varga Ferencné Varga Lidia gyomai lakos vett egy bánomkerti lakóházat Weigert György és neje Oláh Róza gyomai lakosoktól 780 pengőért.

Rau Mihályné Weigert Katalin gyomai lakos vett egy beltelkes lakóház 3/12-ed részét Weigert Mihály, Lajos és Róza budapesti lakosoktól 225 pengőért.

Bertóthi Istvánné Bodon Etelka gyomai lakos vett 1 hold 810 négyszögöl félhalmi szántót Ágoston József mezőturi lakostól 1150 pengőért.

P. Tóth Lajos (nős Csáki Ágnessel) gyomai lakos vStt 1 hold 241 négyszögöl kölesfenéki szántót özv. Szücs Lajosné B. Molnár Juliánna gyomai lakostól 700 pengőért.

Paróczai András (nős Timár Jusztinával) gyomai lakos vett 2 hold 1090 négyszögöl kölesfenéki szántót H. Szabó József és neje G. Szabó Klára gyomai lakostól 1400 pengőért.

Weigert György és neje Oláh Róza gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat ifj. Somogyi Sándor és neje Szalóki Lidia gyomai lakosoktól 1200 pengőért.

Palkó Lajos és neje Szántó Erzsébet gyomai lakosok vettek egy matakerti lakóházat Kéri János és neje Burján Erzsébet budafoki lakosoktól 1000 pengőért.

Ifj. Wolf Mihály és neje Piltz Zsuzsánna gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Szilágyi Lajos és neje Rácz Ilona gyomai lakosoktól 2700 pengőért.

Özv. Tandi Gergelyné Horváth Erzsébet gyomai lakos vett 1 hold 519 négyszögöl csergettyűlaposi szántót Gál Imre (nős volt Perei Lidiával) örököseitől 550 pengőért.

Molnár Antal és neje Izsó Róza gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Máday Aladárné Debreczeni Klára és társaitól 4200 pengőért.

Lehoczki József és neje Beinschroth Róza gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Molnár Antal (nős Izsó Rózával) gyomai lakostol 2200 pengőért.

Csáki Imre (nős Zöld Ágnessel) gyomai lakos vett 918 négyszögöl kölesfenéki szántót Czakó Ilona tolnai lakostól 340 pengőért.

„MÁVAUT" NYÁRI AUTOBUSZMENETREND
Érvényes: 1937. május 22—től 1937. október 2—ig.

Gyoma—Endrőd:

	*	*	**					*
5.38	17.43	20.43	21.43	ind	Gyoma p. u.	— — érk.	5.32	6.22	20.37
5.50	17.55	20.55	21.55	érk.	Endrőd templom-tér	ind.	5.20	6.10	20.25

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap közlekedik. — **Viteldij: 50 fillér.**

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

				*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér	— — —	17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „	— — —	17.34	21.37
7.28	↓	Szeghalom p. u.	— — —	16.45	20.48
8.33	↓	Püspökladány	— — —	15.37	18.52
9.15	↓	Hajduszoboszló	— — —	14.53	18.10
9.55	↓	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14.15	17.30

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 10 50. „ P 12.50.

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

				*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér	— — —	17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „	— — —	17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p. u.	— — —	16.45	20.48
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u.	— — —	14.00	19.11
9.03	↓	„ községháza	— — ind.	13.50	19.05

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9 50.

A MÁV nyári menetrendje Békéscsaba—Gyoma és Gyoma—Budapest viszonylatban

Érkezik Gyomára

Budapest	felől	személy	reggel	2	óra 21	perckor
Békéscsaba	„	„	„	5	„ 34	„
Mezőtur	„	„	„	6	„ 30	„
Békéscsaba	„	sebes	„	8	„ 19	„
Budapest	„	személy	délelőtt	10	„ 21	„
Lőkösháza	„	gyors	„	11	„ 56	„
Budapest	„	„	„	11	„ 57	„
Lőkösháza	„	személy	délután	14	„ 20	„
Budapest	„	„	„	15	„ 24	„
Lőkösháza	„	gyors	„	16	„ 58	„
Budapest	„	„	„	17	„ 36	„
Békéscsaba	„	személy	este	19	„ 26	„
Budapest	„	„	„	20	„ 39	„
Lőkösháza	„	„	éjjel	23	„ 24	„

Indul Gyomáról

Lőkösháza	felé	személy	reggel	2	óra 31	perckor
Budapest	„	„	„	5	„ 41	„
Békéscsaba	„	„	„	6	„ 31	„
Budapest	„	sebes	„	8	„ 20	„
Lőkösháza	„	személy	délelőtt	10	„ 28	„
Lőkösháza	„	gyors	„	11	„ 58	„
Budapest	„	„	„	11	„ 59	„
Budapest	„	személy	délután	14	„ 30	„
Békéscsaba	„	„	„	15	„ 31	„
Budapest	„	gyors	„	16	„ 59	„
Lőkösháza	„	„	„	17	„ 37	„
Mezőtur	„	személy	este	19	„ 29	„
Békéscsaba	„	„	„	20	„ 49	„
Budapest	„	„	„	23	„ 33	„

Gyoma—Dévaványa viszonylatban nincs változás, illetve csak annyi, hogy az eddig Dévaványa felől délelőtt 11 óra 45 perckor érkezett motoros vonat 6 perccel korábban, 11 óra 39 perckor érkezik.

Publikáció

Diószegi Dániel hentes üzlete haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet vele a lakásán. Hösök-ucca 71. 2—1

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Minden géphez Emergé gumihajtószij a legjobb. Kedvező fizetési feltétellel kapható Gyomán. Kollmann Józsefnél. 6—5

V. ker. Bercsényi u. 18. szám alatt 1 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló **lakás kiadó.** Érdeklődni lehet Mozsik Rózsikánál. 1—x

A HOMBÁR Szövetkezetnél a morzsolt tengeri csutka métermázsája 2.50 pengő.

Eladó 40. kat. hold az Endrődi ugaron — 38 hold görögálláson — 14 hold Dévaványán — 22 hold, 20 hold és 10 hold Póhalmon. — Keresek megbizóim részére 15 meg 20 hold jobb minőségü földet azonnali készpénz fizetés melle t. — Eladó házak a község minden részében vannak nálam előjegyezve. Érdeklődők forduljanak bizalommal Izsó Balázs ingatlan forgalmi irodájához.

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepnapokon és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a Máday és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a Balogh gyógyszertár tart szolgálatot.

HIRDESSEN LAPUNKBAN!

Gyomai Ujság nyomdájában egy jó családból származó fiú tanulónak felvétetik.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz!

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és n e m savanyuak.

Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 24. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 junius 12.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Az Alföldi Bizottság ujjáalakulásának margójára

Az Alföldi Bizottság, melyet még gróf Klebelsberg Kunó, a nagy magyar kultuszminiszter hivott életre, hosszú szünet után a szolnoki gyüléssel és Kállay Miklós elnökké választásával ismét megkezdte müködését, hogy a török-tatárdulta és a nyugalom éveiben is elhanyagolt Alföldet talpraállitsa és nemzeti létünket erősitse. A kifejtett programmból az ország közvéleménye megismerhette a magyarság nagy „száz éves terv"-ét, az alföldi problémák gyökeres és végleges megoldását. Telkesités, tanyakérdés, viziutak hajózhatóvá tétele, állat- és növénynemesités, szikjavitás, bekötőutak, minőségi termelés, gyümölcskultura, stb. szerepelnek ebben a programban. Igen sok itt a megoldásra váró feladat, amely egész embereket kiván, de mindenek előtt megköveteli, hogy az úgynevezett vezetőréteg, az intelligencia ébredjen fel már hivatástudatára és dolgozzon vállvetett munkával, ne szalasszon el egy pillanatot se, mert minden percért kár, mert sokszor az az érzésünk, mintha már elkéstünk volna egy kicsit.

A legnagyobb értékünkről van szó: Az Alföldről, amely a bevonuló magyarság első telephelye volt s azóta is legnagyobb erőforrása. Reméljük, hogy a szolnoki gyülés felemeli a lelkeket, mert elhivatottak állottak az ügy élére. Az alföldi kérdés megoldása jó kezekben van: az Országos Alföldi Bizottság ujjáalakulva, állami támogatással kiindulópontja lehet és lesz egy mérhetetlen fontosságu alkotó munkának.

A megválasztott elnök a magyar föld szerelmese, a magyar Alföld minden bajának ismerője. Kitünő volt a választás, amikor Kállay Miklóst helyezték néhai gróf Klebelsberg Kunó örökébe. A közismert munkásság, mely a volt földmivelésügyi minisztert jellemzi, biztos garancia arra, hogy hüséges munkatársaival megoldást talál az Alföld égető problémáira.

A földmivelésügyi miniszterium 20·3 millió mázsára becsüli az idei várható termést

A földmivelésügyi miniszterium most tette közzé az idei első termésbecslését, amely szerint a tavalyi 23.9 millió métermázsával szemben 20.3 millió métermázsára tehető az 1937. évre várható búzatermés. A tőzsde szerint azonban a buzatermés nagyobb lesz ennél, mégpedig mintegy 21.6 millió métermázsa. Megállapitja a földmivelésügyi miniszterium jelentése, hogy az idén is az Alföldön lehet a legjobb buzatermést várni, de ez a termés a tavalyinál lényegesen gyengébb Általában a tavalyinál jobb termést sehol sem lehet várni, a 25 megye közül kilencben a becslés ugyanolyan, mint tavaly volt, de minden más megyében rosszabb, s nem egyben lényegesen rosszabb. Békésmegyében tavaly 2 231.000 métermázsa volt a búzatermés, az idén csak 1.853.000 métermázsa termést várnak.

Ezek az adatok a május 29-iki megállapitást ölelik fel. Sajnos azóta a kilátások rosszabbodtak.

A tavalyinál magasabb búzaár megállapitás várható

Az idei termésértékesités kérdése már huzamosabb idő óta élénken foglalkoztatja az illetékes tényezőket. Végleges döntés ebben a kérdésben azonban csak az államközi megállapodások lekötése után várható. Értesülésünk szerint Olaszországgal mar a héten megkezdődnek a tárgyalások. Az államközi megállapodások után kerül sor a termésértékesitési rendelet kiadására. Értesülésünk szerint az idei termésértékesitési rendelet alapelveiben már tisztázva van. E szerint a minimális árak rendszerét ebben az évben is fenntartják, az eltérés a tavalyi állapottal szemben csupán az lesz, hogy a jelenlegi belföldi árszinvonalnak megfelelően, a minimális árakat 2 pengővel felemelik.

Az idei termésértékesitési rendelet a határidőpiac visszaállitásának kérdésében is dönteni fog. Tőzsdei körökben elterjedt hirek szerint majdnem bizonyosra vehető, hogy az illetékes tényezők a határidőpiac reaktiválása mellett fognak határozni, miután a világpiaci helyzet jelenlegi alakulása mellett a határidőpiac funkcionálásához gazdaszempontokból is nagy érdekek fűződnek. A mult évben a termésértékesitési rendelet julius 16-án került kiadásra. Miután az idén az államközi megáliapodások lekötésére előreláthatólag jóval előbb kerül sor, ezzel összefüggően a termésértékesitési rendelet megjelenése is hamarabb várható.

Magyar nótaestet rendeznek Békésen a jegyzők

Békésvármegye Jegyzőtestülete a békési jegyzők és tisztviselők rendezésében junius 13-án Békésen, a sporttelepen a Jegyzők Országos Árvaház Egyesülete javára tánccal és magyar nótaesttel egybekötött jegyzőnapot rendez.

Műsor a következő: 1. dr. Molnár Jenő főjegyző, egyesületi alelnök megnyitó beszéde. 2. Gyökössy E.—Murgács K.: „Lesz még országunk". Melodráma. Előadja Leier Pál. 3. Murgács Kálmán saját szerzeményeiből ad elő cigányzenekar kiséretével. 4. Egyfelvonásos bohózat. Bíró László tanitó rendezésében. 5. Murgács Kálmán saját szerzeményeiből ad elő cigányzenekar kiséretével. 6. Komoráczy Péter jegyző, árvaházi igazgató beszéde. Szünet. 7. Farkas Inci mozgás- és táncmüvésnő magyar balettet ad elő. 8. Murgács Kálmán saját szerzeményeiből ad elő cigányzenekar kiséretével. 9. Harsányi László jegyzőegyesületi elnök záróbeszéde. Himnusz.

EGÉSZSÉGÉT VÉDI, BETEGSÉGÉT gyógyítja

a **Mohai Ágnes**-forrás természetes szénsavas ásványvize. **Orvosilag javalva van.**

Emésztési zavaroknál, a légzési szervek hurutos bántalmainál. Hatásos a hugyutak hurutjainál, veseköbántalmaknál és köszvényes bajoknál. Jó eredménnyel használható a vegetativ idegrendszer, csalánkiütések, asthma és egyéb túlérzékenység okozta — betegségeknél. Csökkenti a gyomorsav fokozott képződését, akadályozza a gyomorégést. Ajánlatos gyermekeknek is

KITÜNŐ ASZTALI- ÉS BORVIZ.

A hazai **Mohai Ágnes**-forrás gyógyvizét népszerű árban forgalomba hozza a **Mohai Ágnes**-forrás kezelősége, **Moha,** Fejér m. Kapható mindenütt. Lerakat Gyomán;

Berkovics Adolf cégnél.

Vendéglőben is kifejezetten Mohai Ágnes gyógyvizet kérjen.

A szerecsen poloska pusztításai a gyomai határban

A gazdák az utóbbi napokban sürün panaszkodnak amiatt, hogy „a köd megcsapta a buzát“ és sok helyen a várható termés tekintélyes részét tönkretette. A kár tényleg tekintélyes, csak nem a köd okozta, sanem a szerecsenpoloska, amelynek csipéseitől a buza feje tönkremegy. A kárért azonban a gazdák magukra vessenek. A szerecsenpoloska kártevését ugyanis az okozza, hogy kalászost kalászos után vetnek és ezzel elősegitik a kártékony rovar életfeltételeit A mostani károsodásból is az a tanulság, hogy nem szabad kalászost kalászos után vetni.

A gyomai munkások jól érzik magukat Németországban

A Németországba szerződött gyomai munkásokról most érkeztek meg az első hirek. Többen irtak haza és leveleik tartalma egyáltalán nem fedi azokat a sötét jóslásokat, amelyekkel egyesek útnak eresztették őket. Valamennyien azt irják, hogy kitünően érzik magukat és jól keresnek. Ennek igazolására álljon itt a Szilágyi dülő 15 szám alól az északnémetországi Pyritz községbe szerződött Csikós Mihály levele, amely némi stiláris javitásokkal a következőkettar talmazza:

Kedves Anyám és testvéreim!

Jól vagyunk, nincs semmi bajunk. Semmi sem igaz azokból a hirekből, amivel odahaza ijesztgettek bennünket. Idejövet kétszer szálltunk át. Először a cseh határon, másodszor pedig a német határon, ahonnan Pyritzig autóbúszon tettük meg a 140 kilométeres utat.

Huszonegyen gyomaiak mind együtt vagyunk. Emeletes házban lakunk, villannyal világitunk, négyen lakunk egy szobában, van rendes ágyunk, szekrényünk, stelázsink, asztalunk, székeink, gázsporherten főzünk. A munkaidő aránylag rövid. Reggel 6 órakor állunk munkába és 2 órai étkezési idő megszakitásával este 6 óráig dolgozunk. A mai napig buzát aszatoltunk, holnap hozzákezdünk a répa egyeléshez.

A koszt jó, csak a viz rossz, de viz helyet hideg teát iszunk, cukor nélkül.

A kereset jó; 37 fillért fizetnek egy órára. Igaz, hogy kommenció nincsen, de ebből kosztolni is tudjuk magunkat. A cukor 75 fillér, a só 30 fillér kilónként, a tojás 10 fillér darabonként. Ha óránkénti keresetünkből csak 11 fillért forditunk magunkra, már jól kijövünk.

A ruhanemü nagyon olcsó.

Tiszteljük a Mamát, a kis Jóskát és a testvéreket mind.

Egy másik munkás leirja utazási tapasztalatait. Felemliti, hogy megérkezésük után egy nap pihenőt kaptak. Egy, a tengerhez közelfekvő 2500 holdas birtokon dolgozik huszadmagával. Velük dolgozik husz cseh földmunkás is. Ezekkel sok baj van, mert nehezen tudják megértetni magukat. Azon igyekeznek, hogy ezeket a cseheket megtanitsák magyarul beszélni.

A keresetükkel is megvannak elégedve, mert naponként és páronként 9 pengő 60 fillért keresnek. Reméli, hogy havonként 100 pengőt haza tudnak küldeni, ami biztositja majd az ott dolgozók itthoni családjaiknak a téli megélhetését.

Eladó egy antik polituros kis szekrény és egy női iróasztal, 2 drb rézágy, egy ebédlő szekrény, asztal négy székkel, egy porszivógép stb., stb. Cim a kiadóhivatalban tudható meg 3-1

A KIS IHLETŐ

Irta: sz. CSORBA TIBOR, 1937.

Rada Máriának.

I.

A harmadik május. Itt állok a fél-nyugatra nézö iskola ablakában. Megindult a virágbaborulás és Elek bácsi a város görnyedtháta kertgondozója gyomlálgat a „rózsadomb“ körül. Ő ültette egy csokorba a sok-sok rózsát, de a talajt is ő dombositotta. Hadd emelkedjenek ki erőteljesebben ezek a megfoghatatlan illatu álmok... Minden rózsatőben megindult az élet. Küzködőn, nehezen, kelletlenül, de meg Elek bácsiban ugy élt a remény, akár a csenevész gyermek bölcsője körül az anyai aggodalom. És amit a rózsafáknak nem adott az élet, azt öntözésben, ápolásban, kötözésben, nap-nap utáni utánajárásban megadta Elek bácsi. Valami apokaliptikus szeretet hajtotta az öreget reggelenkint ide, hogy a kéttornyu kegytemplom harangszavára letegye a kapát és nyugalommal fogyassza el vertfalu kék lábosból a csontoskezü asszony készitette ebédet.

Nézem a rózsaélet megindulását és állok a kitárt ablakban hallgatagon. Az utca csendes. A szembenlévő füszerüzlet forgalma megcsappant. A távolabbi péküzletből kékkartonruhás lányok viszik haza a szőkére sütött nagy kenyeret. Még tovább sárgálik a napsütötte házfal azzal az egyetlen zöld ablakával s elnyeli minden kilátásomat Töle jobbra és balra utcák torkolnak, de mielőtt utcává születne a házsor, meghalt a szemem számára. A rózsák meg feslenek, bimbóznak, zödül a levelük és szinesül a szirmuk... A fehér karók mereven tartják ezt a csodálatos életet, amely a szinek pompájában, a bimbók formájában, a szirmok belsejéből áradó illat kábitó erejében magával hozta az örök pusztulást is... Megindulnak, megfogamzanak, kikelnek, barnulnak, levelesednek, bimbóznak, szines meséket szőnek és amikor lelküket egészen kitárták, akkor ugyanezt az utat teszik meg viszafelé, a föld mélysége felé zuhan az alakjuk, a szinük és az illatukban is a mulandóság ize hull szerte a légben...

A rózsa bizonyára már itt várta az embert ezen a földön, és bizonyára kezdettől fogva hirdette, hogy csak az élete szép, a halála s az indulása époly bánatos, sokszor ép oly reménytelen vagy aggasztó, akárcsak az emberé... Senki sem hallja most a rózsaliget ez üzenetét és senki sem nézi...

Csak én állok az ablakban... Valami megérint a hervadás gondolatából... Magam vagyok... És a nyiló, fejlődő, hervadó rózsák... Az utca is csendes... Éppen senki sem tapossa a frissen olajozott uttestet, de a járdát sem... A szembenlévő zárda iskola növendékei is elballagtak már fehér intézeti bluzaikban és fáradtan lóbált táskákkal hessegették el a „megugrott napot“... Néma csend... A fejem felett elberregő repülőgép zaját sem hallom már... De egy ablak nehézcsattogásu nyilása eltereli gondolataimat.

A rózsaliget baloldalán, az alacsonyra épitett elemi iskola második ablaka csattant. Befelé nyiltak az utcán felémtükröző táblák és aztán piros muskátlikat rakott oda valaki... Egy egész sort, amely elrejtette a belátást a tanterembe, ahol apróka magyarokat tanitott egy diabolós kis szürkeruhás tanitónő...

II.

Három május mutogatta felém ezt a képet, de csak ez a harmadik szólaltatott meg Három duslombu május küldte felém a tavasz minden szinpompáját, de csak ez termékenyitett meg a nap-nap után. Három május harmincegy napján áradt felém a bódító rózsaillat, de csak ez kábitott el. Pazar pompáját három május ajándékozta nekem és én gyönyörködtem, gyönyörködtem csupán, de ez kezembe adta az ecsetet, kezembe nyomta a tollat és a müvész nyugtalanságának levezetőcsatornái nyomán sarjadt egy élet, amely lehet, hogy rózsasorsu emdersorsot takar, de lehet hogy mást...

Litániás hangulatba ringatott ez a kép... Alkotóforrásom lett ez a kép... Élettempót diktált ez a kép... Nótákat parittyáztam az ég buzavirágszinben uszó felhőire... Ringóbb léptü lett a járásom, félrecsapottabb a nagykarimás kalapom, lobogósabbak a barna fürteim és a gomblyukba szegfü is kellett — fehér, buzavirág is, — de kék!... Uj vérkeringés indult meg bennem, hogy el hessegesse a bánatfuvalmu mulandóságot és derüt idézzen

Megnyilt a gyomai Körös strandfürdő

Renoválják a református templomot

Az elmult vasárnap, junius hó 6-án, nagyfontosságu határozatot hozott a református egyház presbytériuma. Két lehetőség között kellett választania: Vagy hagyja továbbra is bomladozó állapotban templomát és vállalja a felelősséget, hogy annak nagy darabokban lehulló vakolatai veszélyeztetik a járók-kelők biztonságát, esetleg életét is; vagy hozzáfog végre a megujitás költséges munkájához. Presbytérium beható tanácskozás után a javitás mellett foglalt állást és egyhangulag hozott határozatában kimondotta, hogy a templom és torony renoválását szükségesnek tartja és ennek a nagy munkának fedezetéről pótadó kivetése által kiván gondoskodni.

Élénk vitát váltott ki az a körülmény, hogy a mai nehéz viszonyok között mi módon lehet a hivek áldozatkészségét igénybe venni és a templom kijavitását biztositani, hiszen egy évi adóbevételt jóval meghaladó költség előteremtéséről kell gondoskodni. Végre is abban állapodott meg a presbytérium, hogy öt évre osztja el és öt évre veti ki azt a szükségletet, amibe a templom renoválás kerül. Igy egy évre csak annyi teher esik, amennyi az illető egyháztag 1937 évi adójának a negyedrésze, annak a kivetését is csak az 1938-ik esztendőben kezdi meg, tehát a folyó évben a külön adó alól mentesek lesznek a hivek.

A presbytériumnak ez a határozata természetesen a templom kijavitása ügyében csak a kezdeményező lépést jelenti, mert szükséges ahoz az egyházközségi közgyülés és a felettes egyházi hatóságok jóváhagyása is.

Az egyházközségi közgyülés vasárnap, folyó hó 13-án, délelőtt 11 órakor, a publikáció után, határoz a nagyfontosságu ügyben.

De a presbytérium, — bár a törvény ezt elő nem irja, — meg kivánja hallgatni az egész egyházközség véleményét is ez ügyben és ezért ugy határozott, hogy junius hó 20-ára, vasárnap délután négy órára, össze kell hivni az ősgyülést, a központi iskolába, ahol a hiveket meg fogják szavaztatni. Akik a templom kijavitását akarják, azok igennel, a ik ellene vannak, azok nemmel szavaznak.

Hogy a nagy tolongás elkerülhető legyen, azoknak, akik a kijavitás mellett vannak, nem kell feltétlenül feljönniök, mert a távolmaradók igennel szavazottaknak tekintetnek, mint a magyar példaszó mondja: hallgatás beleegyezés. Isten segitse hozzá a református testvéreket, hogy gyönyörü templomunk megujitását keresztül vihessék!

Eredeti zacskó 2 darabbal..... P 0.24
Eredeti doboz 20 darabbal..... P 1.80

egy muskállis nyitott ablakban megjelenő kis tanitónő láttán, akinek fehér karját, diabolós szőkehaját, és valami angyalian gyermekes lényét nem tudtam eléggé sokáig nézni... És sohasem elégszer!

Olyan volt, mint egy legszebb májusi virág — nekem. Olyan volt, mint egy legszebb álom — nekem. Ő volt a hajnali harmat a reményzöld füveken — nekem. Ő volt a titok, idegenség, a messzi fény — nekem.

„A szerelmek
hogy születnek, hogy
[szövődnek,
— nem tudom!
De a muzsa
születését, ölelését,
— elmondom...“

Mert a kis tanitónő minden akarata, beleegyezése és tudta nélkül ihletőm lett bizonyára egy felsőbb parancs el nem hangzó kijelentése értelmében...

(Folyt. következik.)

F. hó 13-án vasárnap délután fél 3 órai kezdettel a Gyomai Dalárda az Erzsébet ligetben sétahangversenyt rendez, melyre a nagyérdemü közönséget és dalbarátokat tisztelettel meghivja az Elnökség.

Ragyogó időben rekord közönség előtt folyt le a polgári iskola tornaünnepélye

Junius 6-án, vasárnap délután a levente zenekar pattogós indulói mellett vonult ki a polgári iskola fiú- és leánycsapata a sportpályára, ahol rengeteg ember várta a szép tornaünnepélyt.

A fiúk közös zenés szabadgyakorlatai valamint a leányok ritmikus zenés szabadgyakorlatai nagy sikert arattak. A II. oszt. fiúk zenés botgyakorlatai ujszerüleg hatott a nézőtérre. Magas szakkulturáról tett tanubizonyságot a leányok komoly tornagyakorlatai, amelyet csoportokban hatalmas vaskarikákon végeztek. A fiiútanulók szekrényugrásai is jól kiképzett tornászokat igazoltak. A leányok magyar tánctornája preciz kivitelükkel hatottak kellemesen.

Az I. o. fiútanulók labdajátéka jó szórakozást nyujtott a közönségnek.

Az atletikai verseny futószámainak izgalmas döntője magával ragadta a jelenlevőket.

Az atlétikából csupán sulylökés és magasugrás stilusbemutató volt. A versenyt 2 nappal előbb tartották meg az iskola sportudvarán.

Az atletikai verseny részletes eredménye.

5 kg. súlylökés: 1. Villányi Pál 10 m. 37 cm. (iskolai rekord). 2. Fekete József 9 m. 97 cm. 3. Varga Lajos 9 m. 30 cm.

Magasugrás: 1. Villányi Pál 147.5 cm. 2. Kasza Imre 147.5 cm. 3. Bencsik Lajos 145 cm. Ezeken kivü még 3 tanuló ugrotta a 145 cm.-t.

Távolugrás: 1. Kasza Imre 5 m, 20 cm. (iskolai rekord), 2. Villányi Pál 5 m. 17 cm. 3. Fekete Béla 5 m. 13 cm.

80 m. sikfutás: 1. Villányi Pál 10.2 mp. (iskolai rekord), 2. Kasza Imre, 3. Fekete Béla.

60 m. sikfutás: (kiskorosztály), 1. Farkasinszki Imre 8.6 mp. 2. Katona József, 3. Podani László.

5x80 m. staféta ideje 53 mp. (iskolai rekord). A staféta tagjai Varga Lajos, Fekete József, Villányi Pál, Kasza Imre és Fekete Béla.

Leányok 40 m. sikfutása (kis korosztály), 1. D. Tóth Emma I. oszt. tan. 2. Palotás Gyöngyike II. oszt. tan. 3. Kruchió Piroska II. oszt. tan.

Leányok 60 m. sikfutása (nagyobb korosztály) 1. Szöllősi Irén II. o. t. 2. Szücs Terézia

ADDIG hozza rendbe aratógépjét MIG NEM KÉSŐ!
ARATÓGÉPALKATRÉSZEK
és aratóponyvák
MC. CORMICK, MASSEY HARRIS,
DEERING, MILWAUKEE, JOHNSTON,
stb. gépekhez. — Mindennemü mezőgazdasági gépalkatrészek, műszaki cikkek és olajok legolcsóbb beszerzési forrása:
ZÖLDHEGYI M. ISTVÁN
Budapest, V., Báthory u. 3. szám.

I. o. t. 3. Voltolin Mária IV. oszt. tan.

A leányok 10x40 m. stafétáját az 1. csapat nyerte.

A gyönyörü ünnepélyen és versenyen ott volt mindenki Gyomáról, akiket a sport érdekel.

A 11—15 éves tanulók versenyeredményeiből meg kell állapitanunk, hogy Gyomán igen kiváló anyag van a test képességeinek kifejlesztéséhez és látható is, hogy lelkes szakkezekben ez szép sikerre is vezet. Kár, hogy sportegyesületeink csupán a labdarugással foglalkoznak és nem állitanak fel torna és atletikai szakosztályokat. Ezek a polgári iskolából kikerült tanulók tovább képezve olyan eredményeket tudnánk elérni, melyekre községünk, sőt a nemzet is büszke lehetne.

„Ez a zászló adjon nekünk erőt Nagymagyarország visszaszerzésére...“

Ünnepélyes keretek között felavatták a gyomai országzászlót

Gyoma község közönsége méltóságteljes ünnepség keretében avatta fel vasárnap délelőtt az országzászlót. A főtérre már jóval az ünnepség kezdete előtt megkezdődött a közönség felvonulása. Egymásután érkeztek meg a különböző társadalmi egyesületek küldöttségei, a frontharcosok, hadirokkantak, iskolák zászlóik alatt, kivonult egy levente diszszázad zenekarral, minden cserkészcsapat, a hatóságok vezetői dr. Sorbán Jenő főszolgabiróval az élen, majd megérkezett vitéz dr. Ricsoy Uhlarik Béla főispán, akit ünnepélyesen fogadtak és megéljeneztek. A szeghalmi járást dr. Lázár Géza tb. főszolgabiró, a szomszédos Endrőd községet pedig egy tizenkéttagú küldöttség képviselte, Harsányi László és Kalmár Imre vezetésével.

A szikrázó napsütésben vakitó országzászlót magyarruhás leányok állták körül. Papp Ilonka, Zöld Erzsike, Köhler Zsuzsika, Zöld Jolán, Grósz Hedvig, Nagy Teréz, Seprenyi Rózsi, Zöld Gizi, Kun Mária, Kölcsey Julianna, Tóbiás Margit és Tóth Julia adták az emlékeztető mű eleven keretét, mintha szimboliumai akartak volna lenni annak az igazságnak, hogy csak a magyar nők kötelességteljesitése hozhatja el számunkra a feltámadást.

Az ünnepség pontosan 11 órakor a Himnusz hangjaival kezdődött, majd Bay József református elnöklelkész megnyitó beszédet mondott. Ismertette az országzászló történetét, elmondotta, hogy az országzászlót közadakozásból állitotta fel Gyoma község közönsége, a gyüjtést a Jótékony Nőegylet, illetve annak volt elnöknője inditotta el, majd amikor a szükséges összeg együtt volt, Papp Zsigmond, a rendkivül tehetséges gyomai szobrász faragta kőbe, hogy minden percben emlékeztessen a legszentebb magyar kötelességre: Magyarország integritásának helyreállitásáért való munkálkodásra.

Beszéde további során utalt arra, hogy Gyoma községnek most már két emlékműve van. Az egyik a hősök szobra, amely a mult heroizmusát idézi, a másik az országzászló, amely a jövő felé szárnyal. Az előbbiből meritsünk erőt, a másodikat pedig kövessük, hogy az öntudatra ébredt magyarságnak méltó helyet biztosithassunk a nap alatt

Végül üdvözölte vitéz Ricsóy Uhlarik Béla főispánt és vitéz dr. Horváth Béla székesfővárosi főjegyzőt, az Ereklyés Országzászló Nagybizottság tanácstagját, aki vitéz Rátvay Imre ny. tábornok helyett jött le Gyomára, hogy az országzászlót felavassa.

Bay József beszéde után a Gyomai Dalárda énekszáma következett: „Mi az magyarnak lenni“ cimü hazafias dalt adták elő, nagyon szépen és olyan nagy sikerrel, hogy maga a főispán is a legnagyobb dicsérettel emlékezett meg a dalárda énekkulturájáról.

Következett az ünnepség fénypontja: vitéz dr. Horváth Béla avatóbeszéde, am lynek gyujtó hatása mély benyomást keltett az egybegyült nagyszámu közönségben.

Vitéz dr. Horváth Béla néhány felvilágositó szóval eloszlatta azt a hitet, mintha Magyarország integritásának helyreállitását szép szóval, rábeszéléssel, propagandával megvalósithatnánk. Ezek csak segédeszközök, mert a célt csak a magyar szuronyok milliói vivhatják ki. Ezt hirdeti az országzászló is, amely egyszer majd a feltámadó magyar hadsereg élére röppen és katonafiainkat elviszi a régi, százszor szent magyar határokra. Erre az időre kell készülnünk, testünk lelkünk és szellemünk megerősitésével egyaránt.

Beszéde végén az országzászlót félárbócra huzták és vitéz dr. Horváth Béla erre a félárbócra huzott zászlóra mutatva, igy fejezte be beszédét:

— Ez a félárbócra huzott zászló adjon erőt nekünk Nagymagyarország visszaszerzésére.

Az avatóbeszédet a Gyomai Dalárda: „Országzászló“ cimü ünnepi énekszáma követte, majd Kovács Gábor községi bíró Gyoma község közönsége nevében átvette az országzászlót.

Utána ujból a Gyomai Dalárda énekelt, majd vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla főispán és vitéz dr. Horváth Béla koszorut helyeztek az emlékműre. Az ünnepség a leventék és a cserkészek diszelvonulásával ért véget.

Az ünnepség után az Uri Kaszinóban hetventeritékes bankett volt, amelyen Bay József vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzóra felköszöntőt mondott.

Hol és hogyan pihenjünk?

Nem mindegy, hogy hol és hogyan tölti pihenőjét a dolgozó ember. Ennek jelentőségét orvosi szempontból világitja meg dr. Kunszt János a Rudasfürdő vezető orvosa a Vendégforgalmi Ujság legujabb számában. E kitünően szerkesztett lap közli az Országos Magyar Vendégforgalmi Szövetség által beszervezett községek teljes lajstromát, amelyben azok fontosabb nyaralási szempontból is szükséges adatai vannak feltüntetve. A gyönyörü képekkel illusztrált lap ismerteti Hasznos községhez tartozó hutai nyaralóvidéket, valamint Magyaregregy festői környékét. Közli a Magyar Gazdák Országos Lovasegyesülete által rendezett lovasnyaralás második turájának naptártérképét. „Ki hogyan csinálja?“ rovatban hozzászólást enged mindenkinek a gazdaságos házi hütés kérdésében. Mutatványszámot kivánatra küld a kiadóhivatal: II. Zsigmond utca 9.

Vendégdiák akció

A Magyar Szülők Szövetségének Pedagógiai főosztálya angol, francia, német és lengyel vendég, illetve vendégdiák akciót rendez. A Szövetség vezetősége felkéri azokat a szülőket, akik gyermekeiket, hozzátartozóikat a nyári hónapokban a fentemlitett nyelvek valamelyikére tanitatni óhajtják, közöljék cimüket a Szövetség Pedagógiai főosztályával.

A kifogástalan külföldi családból származó diákvendég a tökéletes irodalmi nyelvre tanitja a magyar szülő gyermekét, pénzbeli ellenszolgáltatás nélkül, tisztán vendéglátásért.

A mindkét nembeli vendégdiákok kora 10—28 év. Érdeklődők és jelentkezési lapot kérők sziveskedjenek a Magyar Szülők Szövetségének Pedagógiai főosztályához fordulni.

Cim: Budapest, VIII. Reviczky u. 7.

Kulpin tropikál öltöny

29.— pengőtől

Jobb minőség!

Szebb kivitel!

KULPIN DIVATHÁZ

FÉRFI- ÉS FIUKÉSZRUHA OSZTÁLYA

BÉKÉSCSABA.

HIREK

Áthelyezés. Árva János Máv főtisztet Gyomáról a szegedi központi pályaudvarhoz helyezték át szolgálattételre. Távozása fájdalmasan érinti egész Gyoma uri közönségét, de különösen azokat, akik mint teherpénztárossal élénkebb összeköttetésben állottak vele. Alig egy évi ittartózkodása során Gyoma kereskedelmi cégeinek osztatlan megbecsülését és szeretetét kiérdemelte és amikor ennek most lapunk hasábjain is kifejezést adunk, sok szerencsét kivánunk neki uj állomáshelyén.

Óvodai ünnepély: Gyoma község II. sz. ovodájában Jókai utca 4 sz. alatt f. hó 16-án szerdán d. u. 3 órai kezdettel ovodai ünnepélyt tartok, amelyre a tek. községi iskolaszéki tagokat, a kedves szülőket és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghivom,

Vaskorné Nádudvari Mária
községi óvonő

A gyomai polgári fiú- és leányiskola rajz- és kézimunka kiállitása már megnyilt és junius 20-ig áll az érdeklődők rendelkezésére. Érdemes a kiállitást mindenkinek megtekinteni.

Beiratások a gyomai fiú- és leányiskolában. A tanévvégi összefoglalások 14-ig tartanak. A tanév ünnepélyes befejezése 17-én lesz. A következő tanévre a beiratásokat 18-án és 19-én délelőtt végezzük. Felhivjuk az érdekelt szülőket, hogy ezeken a napokon feltétlenül irassák be gyermekeiket, mivel a beiratások alapján tudjuk elintézni, hogy a fiuk- és leányok együttes, avagy külön osztályokban nyerjenek oktatást. Tekintettel arra, hogy az állami iskolában a tandij igen csekély, kivánatos, hogy minél nagyobb számban irassák be a szülők gyermekeiket a felettes tanügyi hatóságok által is elismert Magyarország egyik legkiválóbb polgári iskolájába.

Beiratások a szolnoki fémipari szakiskolába. A szolnoki m kir- áll. fa és fémipari szakiskolában a beiratások, az eddigi gyakorlattól eltérően, julius hó 1-én és 2-án lesznek. A jelentkezéshez szükséges a IV. középiskola sikeres elvégzését igazoló bizonyitvány, születési anyakönyvi kivonat és ujraoltási bizonyitvány. Bővebb felvilágositással az intézet igazgatósága szolgál.

A pesti ev. gimnázium példátlan sikere. Most zajlott le Budapesten a középiskolák országos tanulmányi versenye, amely a budapesti evangélikus gimnáziumnak olyan nagy sikert hozott,. ami egyedül áll a tanulmányi versenyek történetében. Nyolc versenyszámból ötöt nyertek meg a budapesti evangélikus gimnázium tanulói és a megmaradt három helyen osztoznak a többi budapesti és vidéki állami és felekezeti középiskolák növendékei. Ha nem is ilyen nagy arányban, de már többször kitüntek a budapesti ev. gimnázium tanulói, amiben nagy érdeme van a kiváló tantestületnek és az iskolában uralkodó példás szellemnek is.

Az Országos Baross Szövetség naggyülése. Az Országos Baross Szövetség junius 5-én Budapesten országos naggyülést rendezett. A naggyülést a magyar társadalom minden rétegének szeretetteljes megnyilvánulása volt a Baross Szövetség mellett.

Országos vásár junius 18-án, 19-én és 20-án Békésen országos kirakodó és állatvásárt tartanak.

Munkabérelszámolás az épitő iparokban. A legkisebb munkabérek megállapitására vonatkozó miniszteri rendelet szerint a munkaadó a kifizetett munkabérekről köteles irásbeli elszámolást adni. Ez a rendelkezés az épitő iparokban rendkivül sulyos adminisztrativ munkát jelentett s ezért az iparügyi miniszter egyelőre kisérletképen, további rendelkezésig megengedte, hogy a fentemlitett rendelkezés az épitő iparban teljesitettnek tekintessék, ha a munkaadó a kötelező legkisebb órabéreket magában foglaló hirdetmény mellett az érdekelt munkavállalók részére könnyen hozzáférhető helyen kifüggeszti az egyes bérfokozatoknak megfelelő kereseti adó és a törvény szerint levonható OTI. járulékösszeges könnyen áttekinthető olyan táblázatos kimutatását, amelyből a munkavállalók kereseti járandóságuk helyes összegét ellenőrizhetik. Ha azonban a munkaadó a keresetből a fentieken kivül bármely egyéb cimen levonást eszközöl, kötelessége az illető munkavállalónak külön irásbeli elszámolást adni. A munkaadók szempontjából célszerü volna tehát, ha a munkavállalók felvételük alkalmával felhivatnának arra, hogy a legkisebb órabéreket magában foglaló hirdetményt és az emlitett táblázatos kimutatást olvassák át, mert bérelszámolásuk az ott feltüntetett adatok szerint történik.

ÖNGYILKOSSÁG

Szomoru öngyilkosság történt junius 8.-án délután Gyomán. Bodon Bálint 60 éves földmives a Németzug közelében egy tára felakasztotta magát és mire tettét észrevették már halott volt. Tettét gyógyithatatlan betegsége miatt követte el. Temetését junius 10-én tartották meg a Széchenyi utca 33 számu gyászházból a református egyház szertartása szerint.

A nagyvilág hirei

A kormány nyilvánosságra hozta a kormányzói jogkör kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot, amelyet legközelebb a képviselőház elé terjesztenek. A javaslat legfontosabb pontja az, hogy a kormányzónak joga lesz utódot ajánlani. — Szolnokon ujjáalakult a néhai gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter által életrehivott Alföld Bizottság, amely a Nagy Magyar Alföld problemáit lesz hivatva megoldani. A bizottság elnökévé Kállay Miklós volt földmivelésügyi minisztert választották meg. — A képviselőház egy évvel ujból meghosszabbitotta a 33 as bizottság megbizatását. — Swietoslawski lengyel kultuszminiszter négy napot hivatalosan Budapesten töltött, majd hétfőn este visszautazott Lengyelországba. — Neurath báró német külügyminiszter hivatalos látogatást tett Belgrádban, ahol a legnagyobb szivélyességgel fogadták. A német külügyminiszter két napos belgrádi tartózkodása után tovább utazott Szófiába, ahonnan ugyancsak hivatalos minőségben Budapestre látogat el. — Stalin és Vorosilov hadügyi népbiztos között — revali jelentés szerint — sulyos ellentétek törtek ki. Stalin állitólag Európa katonai meghóditását kivánná, amit Vorosilov a végsőkig ellenez, de ellene vannak a hadsereg legmagasabb rangu tábornokai is, akiket ezért állitólag letartóztattak. A fantasztikus hirt más oldalról nem erősitették meg, annyi azonban bizonyos, hogy Szovjetoroszországban különös dolgok történnek. A legmagasabb szovjet méltóságokat egymásután börtönbe vetik és közülök sokat kivégeznek. Stalin anyja Szibériában meghalt. — A spanyol nemzeti haderő ujra bombázza Madridot. — Hollywoodban 26 éves korában meghalt Jean Harlow, a világ egyik leghiresebb és legnépszerübb filmszinésznője.

RÖVID MEGYEI HIREK

A Faluszövetség junius 13-án Orosházán tartja meg ezévi rendes közgyülését. — Békéscsabán Öregdiákok Egyesüle e alakult. — Bornemissza Géza iparügyi miniszter jelenlétében vasárnap zászlót avattak az orosházi frontharcosok. — Szerdán este antibolsevista kulturelőadás volt Békéscsabán. Az előadáson vitéz Jánossy Gyula polgármester sürgette, hogy mindenkit meg kell szervezni a kommunizmus ellen.

„MÁVAUT" NYÁRI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. május 22—től 1937. október 2—ig.

Gyoma—Endrőd:

	*	*	**						*
5.38	17.43	20.43	21.43	ind	Gyoma p u.	— —	érk.	5.32	6.22	20.37
5.50	17.55	20.55	21.55	érk.	Endrőd templom-tér		ind.	5.20	6.10	20.25

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap közlekedik — **Viteldij: 50 fillér.**

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

					*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér	— — —		17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma	— — —	↑	17.34	21.37
7.28	↓	Szeghalom p u	— — —	↑	16.45	20.48
8.33	↓	Püspökladány	— — —	↑	15.37	18.52
9.15	↓	Hajduszoboszló	— — —	↑	14.53	18.10
9.55	↓	Debrecen, „Arany Bika Szálló"		ind.	14.15	17.30

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti jegy: „ P 4.—. „ P 10 50. „ P 12 50.

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

					*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér	— — —		17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „	— — —	↑	17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p. u.	— — —	↑	16.45	20.48
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u.	— — —	↑	14.00	19.11
9.03	↓	„ községháza	— —	ind.	13.50	19.05

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menetterti-jegy: „ P 4.—. „ P 9.50.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe május 26-tól junius 9-ig a következő bejegyzések történtek:

Született: Juhász Lajosné Kónya Eszternek fia, Lajos, ref., Kruchió Istvánné Vizsnyai Rózának fia, Ferenc, ref., Sipos Lajosné Kiss Veronikának fia, András, rk., Lőrinc Andrásné Botyánszky Máriának fia, László, rk. Szilágyi Györgyné Kiszely Erzsébetnek fia, Gyula, rk., Tóth Sándorné Láda Vilmának leánya, Vilma—Margit, ref., Gál Imréné Marjai Sárának fia, Sándor, ref.

Házasságot kötöttek: Pető János és Izsó Zsuzsánna, Nótári Farkas István és Berki Gizella.

Meghaltak: Lovas Zoltánné Polla Ilona 46 éves, rk. Szilágyi Jánosné R. Kiss Zsuzsánna 69 éves, ref., Bokor Lajos 21 napos, ref., Bodor Bálint 60 éves.

Nyaraljon Esztergom-Vaskapu

erdővel övezett turista vendégházban (406 m) magas a várostól 45 percnyire. Napi penzió **ötszöri étkezéssel P. 3.80.** Mellékköltségek nincsenek. Levelezés: Paulovits, Esztergom — Vaskapu. 4—2

A lourdesi csodák titkairól és a világhirü orvosok szövetségének kutatómunkájáról közöl rendkivül érdekes képes cikket Tolnai Világlapja uj száma, amely gazdag tartalommal és nagy terjedelemben most megjelent. Az értékes ismeretterjesztő cikkeken a legkiválóbb magyar irók novelláin kivül nagyszerü folytatásos regényt és közel szás pompás képet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

A világ legérdekesebb esküvője. A Windsori herceg esküvőjéről rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádiómüsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolót, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

MINDENNEMÜ FEGYVEREK

szakszerü javitását, agykészitést, barnitást jutányosan készitek

Cs. SZABÓ GERGELY
okl. technikus
puskaműves és műlakatos mester
Gyoma, Gróf Tisza I. ut 60.

Gyoma község ingatlanforgalma

Bodendorfer András és neje H. Kovács Teréz gyomai lakosok vettek 359 négyszögöl, 365 négyszögöl, 745 négyszögöl, 742 négyszögöl. 1535 négyszögöl és 739 négyszögöl cifrakerti szántókat Molnár Antal és neje Izsó Róza gyomai lakosoktól 3000 pengőért.

Braun András és neje Ailer Zsuzsanna gyomai lakosok vettek 5 hold 687 négyszögöl tanyai szántót Wagner Ádámné Ailer Katalin mezőberényi lakostól 4200 pengőért.

Timár Vincéné Baranyi Anna endrődi lakos vett a csudaballai legelőből 2/300-ad rész illetőséget Hajdu Sámuel mezőturi lakostól 800 pengőért.

Bodon Béla gyomai lakos vett 1360 négyszögöl félhalmi szántót V. Kiss F. János és Bagi László gyomai lakosoktól 400 pengőért.

Weigert Mihály és neje Szabó Etelka gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Weigert József (nös Beinschróth Magdolnával) és társaitól 1700 pengőért.

Rákóczi Gyuláné Czeglédi Lidia gyomai lakos vett 3 hold 1411 négyszögöl félhalmi szántót a Gyomai Ref. Egyháztól 1863 P. 30 fillérért.

T. Kiss Gábor és neje Pelyva Ilona gyomai lakosok vettek egy bánomkerti lakóházat Sebők Erzsébet gyomai lakostól 650 pengőért.

Hajdu Gyula és neje Harmati Etel gyomai lakosok vettek 712 négyszögöl pocoszug és holtkörösi szántót Csapó István és társaitól 210 pengőért.

Horváth János és neje Bácsi Róza gyomai lakosok vettek egy bánomkerti lakóházat Márton Elek és neje Márton Róza gyomai lakosoktól 600 pengőért.

Ifj. Székely István és neje Baráth Erzsébet gyomai lakosok vettek egy matakerti lakóházat Bácsi Gergely és neje Molnár Mária gyomai lakosoktól 900 pengőért.

Özv. Kórodi Imréné Kun Zsuzsánna gyomai lakos vett egy matakerti lakóházat Szőke István és neje Pályi Mária gyomai lakosoktól 600 pengőért,

Timár János és neje Timár Mária endrődi lakosok vettek 12 hold 21 négyszögöl zsófiamajori szántót Pólus Zsigmond gyomai lakostól 4275 pengőért.

Márton Elek (nős Márton Rózával és Földesi László (nős Márton Lidiával) gyomai lakosok vettek egy lakóházat Czulák Károlyné Putnoki Róza gyomai lakostól 800 pengőért.

Jenei Bálintné Cs. Nagy Erzsébet gyomai lakos vett 3 hold ingatlant Benedek Mártonné Muth Zsuzsánna gyomai lakostol 2900 pengőért.

Pető Lajos és neje Kiss Juliánna gyomai lakosok vettek 2 hold 558 négyszögöl, 1 hold 542 négyszögöl tanyai szántókat és 6/12108-ad rész legelő illetőséget Nagy Gyuláné Izsó Teréz gyomai lakostól 3000 pengőért.

Özv. Makcsali Elekné Csapó Mária gyomai lakos vett egy németzugi lakóházat Csikós Imre (nős P. Kiss Rózával) gyomai lakostól 1110 pengőért.

Izsó Balázs (nős Tóth Ilonával) gyomai lakos vett 342 négyszögöl zöldlaposi házhelyet Körösi Józsefné Lukács Julianna gyomai lakostól 320 pengőért.

Dávid Miklós és neje Kulik Bernadette endrődi lakosok vettek 2 hold 919 négyszögöl póhalmi szántót ifj. Zs. Timár János (nős Rácz Mónikával) gyomai lakostól 1738 pengőért

Laki Lajosné Szafián Regina gyomai lakos vett 970 négyszögöl és 245 négyszögöl csepüskerti szántót Árvai Istvánné Imre Eszter mezőturi lakostól 700 pengőért.

SPORT

M.Törekvés — GyTK 3-0 (2-0). vezette: Wertheim.

A szezonvégi forma és az ezzel járó kedvnélküliség már majdnem minden csapatra rányomta bélyegét, amihez természetesen hozzájárul a nagy kánikulai hőség is. Ennek a körülménynek tudható be az is, hogy hol a játékvezető, hol a csapat késve vagy tartalékosan jelenik meg a kitüzött mérkőzéseken. A GyTK is, — dacára a kedvező vasuti összeköttetésnek, — hiányos összetételben érkezett Mezőberénybe, a második utólsó bajnoki mérkőzését lejátszani.

A mérkőzés nagy hőségben veszi kezdetét, s igy az eléggé unalmas is. Egyidejig biztosan szereli a gyomai védelem a fürgébben mozgó berényi csatárok támadásait, de később mégis csak a vendéglátók kerülnek fölénybe és a 15. p.-ben Maász megszerzi a vezetést 1-0. A közönség biztatására élénkül az iram és a 30 p.-ben Drinyovszki átadásából ujból Maász a gólszerző 2-0. A GyTK is támad, de az ujonc csatárok kapuelőtt eredménytelen k.

Szünet után is vannak gyomai lefutások, melyekre a Törekvés is ugyancsak azzal válaszol. 14. p.-ben Bartha II. hajszálra lő mellé, 26. p.-ben Nádudvari labdája dörzsöli a kapufát. Majd az utólsó p.-ben Drinyovszki eltévedt labdája kötki a gyomai hálóba 3-0.

Törekvésből: Kiss, Ruck, Maász és Váradi, mig a GyTK-ból Rozsnyai, Vatai II. Bartha I. és II. vált ki.

Wertheim jól vezetett.

Sporthirek

Nagy iramu mérkőzésen 1-1 eldöntetlen eredményt ért el a csabai alosztály bajnoka a Szak csapata ellen.

Vasárnapi GySC—VSE bírója: Róth.

Junius 13-án vasárnap, a GyTK csapatát Dévaványa látja vendégül.

Mezőtúron: SzAK — MAFC mérkőzés kezdete d. u. fél 6 órakor. DLASZ döntő!

Publikáció

Horthy Miklós utca 9 szám alatt különféle butorok és férfiöltönyök vannak eladók. 5—1

T. Kocsis Mihály Petőfi utca 9 szám alatti házában egy 3 szobás lakás kiadó. x—1

Diószegi Dániel hentes üzlete haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet vele a lakásán. Hősök-ucca 71. 2—2

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Minden géphez Emergé gumihajtószij a legjobb. Kedvező fizetési feltételel kapható Gyomán. Kollmann Józsefnél. 6—6

V. ker. Bercsényi u. 18. szám alatt 1 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló **lakás kiadó.** Érdeklődni lehet Mozsik Rózsikánál. x—6

A HOMBÁR Szövetkezetnél a morzsolt tengeri csutka métermázsája 2 50 pengő.

Eladó 40. kat. hold az Endrődi ugaron — 38 hold görögálláson — 14 hold Dévaványán — 22 hold, 20 hold és 10 hold Póhalmon. — Keresek megbizóim részére 15 meg 20 hold jobb minőségü földet azonnali készpénz fizetés melle t. — Eladó házak a község minden részében vannak nálam előjegyezve. Érdeklődők forduljanak bizalommal Izsó Balázs ingatlan forgalmi irodájához.

HIRDESSEN LAPUNKBAN!

Gyomai Ujság nyomdájában egy jó családból származó fiú tanulónak felvétetik.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz!

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és n e m savanyuak.

Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 25. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 junius 19.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ES KÖZGAZDASAGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A főszolgabiró komoly intelme a mezőgazdasági munkásséghoz

A gazdák körében feltünően sok a panasz amiatt, hogy az éves és hónapos gazdasági cselédek tömegesen hagyják el szolgálati helyüket és sok esetben a karhatalommal való visszavezetés után is nyomban ujból megszöknek szolgálati helyükről. Ezzel kapcsolatban dr. Sorbán Jenő főszolgabiró kijelentette előttük, hogy most, amikor tevékenységének a központjában a szociális feladatok megoldása áll és amikor minden lehetőt elkövet annak érdekében, hogy a mezőgazdasági- és földmunkásokat nyári keresethez juttassa és ezáltal téli megélhetésüket biztositsa, nem fogja eltürni az ilyen eseteket. Nyomatékosan hangsulyozta előttünk, hogy a munkakerülő mezőgazdasági munkások és cselédek ellen a kihágási eljárást folyamatba teszi és őket a legszigorubban megbünteti. Nem tévesztendő szem elől, hogy a büntetés mérve 60 napi elzárást is elérhet.

Dr. Sorbán Jenő főszolgabiró ezuton is felhivja a mezőgazdasági munkásságot, hogy akár mint gazdasági cselédek, akár mint idény munkások vannak is alkalmazva, szerződéseikben foglalt kötelezetségeiknek feltétlenül tegyenek eleget, mert ellenkező esetben a kihágási eljáráson kivül annak is kiteszik magukat, hogy a jövőben semmiféle hatósági támogatásban nem részesülnek.

Szükségesnek tartotta hangsulyozni dr. Sorbán Jenő főszolgabiró azt is, hogy a szökések tömeges megismétlődése esetén a küszöbön álló aratás alkalmával az aratógépek korlátlan használatát is megfogja engedni.

A NEP gyomai szervezete napközi otthont állít fel a szegénysorsu gyermekek részére

A Nep gyomai szervezetének agilis elnöke: Nemerey Péter bankigazgató kezdeményezésére a szervezet Gyomán, a Zeöke telepi községi iskolában napközi otthont állit fel a szegénysorsu munkás szülők gyermekeinek elhelyezésére, hogy ezáltal az anyák munkábaállását is megkönnyitse.

A KIS IHLETŐ

Irta: sz. CSORBA TIBOR, 1937.

Rada Máriának.

II. Folytatás.

III.

Az élete bimbós szerénységü igéretes élet volt. Védtem az Édesanyja szeretete, a kis tanitványok hálája és azon emberek jósága, akik nem mártották vitriolban nyelvüket, hogy széltében — hosszában elmondják „csak neked édesem" — mindazt a sok gonoszat, amit maguk büneként sem voltak képesek elhurcolni e föld ekén.

És vigyázott valaki még rá... Valaki, akihez naponkint kijárt a temetőbe... Valaki, akit elvitt tőle a „csunya, rosz vonat", hogy soha se adja vissza ebben az életben...

Az Édesapja sirján egyik este rengeteg virágot talált. Piros tulipánok izzottak a sir peremén, sárgák irigykedtek orgonacsokrok lilázták az illatot, csilingeltek a gyöngyvirágok és ő ott állt érthetetlenségével, tanácstalanul és törölgette boldogság könnyeit fehér kisarcocskájáról. Az Édesanyja is meghatódott és talán sejtette, hogy az a kis csapat tanuló, akik délután velem járták rajzfüzetükkel a határt... hogy talán azok jártak az évfordulós sirnál...

Örült... Mert gyermekmód tudott örülni a feléáradt szeretetnek, bár félt is tőle. Soha sem értette meg „miért" árasztják el annyi, de annyi melegséggel, szépséggel... Soha sem értette, hogy miért kell mindennek a robogó vonattal elmennie?... Miért viszi tőle el a vonat azokat, akik őt szerették és szeretik?... A kivirágozott sir mellől ezekkel az érzésekkel ballagot Édesanyja oldalán hazafelé, a város tulsó végére, a virágdiszes kis hajlékba. A vasuti átjárónál várniok kellett, mert éppen most robogot ki az esti gyors. Rettenetes rohangásával felrázta ennek a gyermeknek egész lelkét és most már bánatos volt, nem tudott örülni a meglepetésnek sem. Hiszen mindent egyszer ugyis elvisz az a csunya, rosz vonat... A tanitványai szeretetét is... Ezt a kedves megemlékezést, amely ma, Édesapja halála évfordulóján annyira meginditotta a szivét.

IV.

Az ember végeredményben játszó gyerek. A háborgó tengert békében hagyja, mert talán fél is tőle, de a szeliden eget tükröző tó néma csendjét felveri a kacsáknak behajigált kaviccsal.

A fuldokló még soha sem kapaszkodott uszó hullákba, hanem mindig az életben maradtakat akarta magához rántani.

Hát azért lett olyan zajos az egyik kis utcai varroda egyszer. Azért takargatta annyi nyelvelés a beszélők bünét, mert a kisvárosi élet nem tudta elviselni a tiszták, a nyugodtak, az eget tükrözők zavartalan boldogságát. Szavakkal jól megformálták, megmintázták minden rossznyelvüségüket és aztán, amikor minden tállalva volt és amikor a legártatlanabbul közéjük lépett a kis tanitónő, hogy valami kis ruhát próbáljon és varrasson ebben a varrodában — előhozakodtak mindennel, ami kellemetlen volt, ami nyugtalanná, álmatlanná tudta tenni az éjtszakáját ennek a gyereklánynak, aki igazában nem is tudta, hogy puszta megjelenésével és egy egyszerü, de kedves tekintetével világot teremt — bennem...

Bántották és ártatlanul. Megrikatták és nem tudtam mélyből fakadt könnyeit letörölni. Kevés volt az ezernyi ezer betü... az ezernyi ezer szirma annak a száz szál fehér rózsának... a léget betöltő illata a száz fehér szegfünek... Minden, de minden kevés volt.

Ő nem akart az ihletőm lenni és mégis az lett. Nem tiltakozott ellene, mintahogyan nem is akarta ápolgatni. Talán ezért fájt annyira az emberek gonoszsága... talán ezért a rágalom... De meg olyan gyermek nem igen találkozott még az élet csunyább oldalával és ez az első találkozás annál inkább fájt.

V.

Egy juniusi szép napon arra ébredt, hogy az álmában elindult vonat eszeveszetten robog valami hegynek fel... Hallózott utána, de hasztalan... Integetett utána, de hiábavalónak bizonyult minden fáradtsága... Nézte, de a könnyeitől már nem is láthatta...

Az életéből megint elrobogott egy vonat és megint elvitt valakit utolérhetetlen tájak és magasságok felé... És éppen akkor, amikor kezdett örülni annak, hogy egyszerüségével, szerénységével, apácához méltó, gyermekded életével áramot tudott fejleszteni egy olyan vezetékbe, amelynek utvonalán az Isten maga gyujtogatja a lámpákat...

Már nem is hallotta a vonat kattogását. Már nem is látta a kigyózó feketeséget, a nyomában terjedő füstöt sem, csak azt a sok sok levelet tartotta az ölében és ujra meg ujra élte a hólehér álmokat.

„Május. Rózsáló reggel. Remény, igéret, harmat.
A szélbe fütyörészem a hajnalos vigalmat.
Kószálni jött ma kedvem: apostolok lovára
kapok a vaktában érek egy messzi kis tanyára."

Ezt olvasta el legtöbbször. Ez emlékeztette őt a legtöbb szépre!

A napközi otthon megszervezése érdekében dr. Sorbán Jenő főszolgabiró, aki az ügyet a legnagyobb örömmel a magáévá tette, junius 14.-re értekezletet hivott össze a községházára. Az értekezleten sikerült a község és az egyházak, de elsősorban vitéz dr. Ricsoy Uhralik Béla főispán ismert áldozatkészsége és jólelkűsége folytán a napközi otthon felállitásának anyagi feltételeit biztositani és miután a fiatal gyomai tanitónők önzetlenül vállalkoztak arra, hogy a gyemekek felügyeletét ellátják, a napközi otthon már néhány napon belül megkezdheti müködését.

Mikor mindezt kötelességszerüen regisztráljuk, nem mulaszthatjuk el, hogy köszönetet mondjunk vitéz dr. Ricsoy Uhlarik Béla főispánnak, dr. Sorbán Jenő főszolgabirónak, Nemerey Péter bankigazgatónak, az egyháznak és a községnek azért, hogy gondoltak a szegénysorsu szülők gyermekeire.

Nagy jót tettek ezzel nemcsak a községnek, hanem az egész magyarságnak is, mert köztudomásu, hogy a nagy nyári csecsemőhalálozás elsősorban azért szokott bekövetkezni, mert a munkábaálló anyáknak nincs hova elhelyezni csecsemőiket, azokat rendszerint a magukkal is tehetetlen öregekre bizzák, akik sem gondozni, sem táplálni nem tudják őket és igy közülök sokan elpusztulnak. A napközi otthon amellett, hogy a munkás szülőknek is nagy segitségére lesz, igen sok csecsemőt is megment az életnek és a magyarságnak.

Junius 27-én csónakszentelési ünnepséget rendez a NEP gyomai ifjúság szervezete

A Nep gyomai szervezetének ifjusági csoportja a vizi sport népszerüsítése érdekében két uj csónakot szerzet be és ezek felszentelését junius 27.-én délután 5 órakor tartja meg a Hármas Körös jobbparti részén, 800 méterre a közuti hidtól, az Ivánfenéki Ármentesitő Társulat partterületén.

A csónakszentelési ünnepségen vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla főispán feleségével együtt részt vesz, de ott lesz Gyoma község egész elit közönsége is. A két csónak keresztanyaságát a főispán neje és Bácsy Elekné, a Nep gyomai női csoportjának elnöke vállalták. Az ünnepélyes aktust vidám mulatság követi, amelyhez a zenét cigányzenekar és gramafon lemezek szolgáltatják. A rendezőség kitünő ételekről és jégbehütött italokról gondoskodik. Lesz pörkölt, rántot csirke és rántot hal, megfelelő köritéssel és savanyusággal. Belépődij nincs. A pörkölt ára 80 fillér, a rántot csirke és rántot hal ára 1. 20 pengő. Az ünnepségen mindenkit szivesen lát a rendezőség.

Itt emlitjük meg, hogy a felszentelésre kerülő csónakok kétpárevezősek, négyszemélyesek és azokat a NEP ifusági csoportjának tagjai dijtalanul vehetik igénybe. Egyedüli feltétel, hogy uszni tudjanak.

A csónakszegekre az alábbi adományok futottak be:

11.57 P. adtak Grósz Zoltán kft., Wagner Márton Fiai.

10 P. adtak Kovács János, G. Nagy László,

5 P. adtak Bácsy Elek, Kner Endre, Kner Imre, dr. Sorbán Jenő, dr. Kovács Péter, Vaniss Gyula,

Eredeti zacskó 2 darabbal..... P 0.24
Eredeti doboz 20 darabbal..... P 1.80

4 P.-t adtak dr. Christián Kálmán, Nemerey Péter,

3. P. adtak Bartha Gusztáv, brassói Greiszing József, Kerdu Péter, Salgó Sándor,

2 P.-t adtak Balassa Gizi, Bay József, dr. Bárdos László, ifj. Debreczeny Tibor, Farkas László, Glück Ármin, Göndös József, dr. Horváth Imre, Iványi István, Karsay Lajos, dr. Messinger Albert, dr. Molnár Kálmán, dr. Neményi Honfi, özv. Ősapay Györgyné, Pétermann József, Pintér István, dr. Sallay László, dr. Singer István, dr. Tardos Gáspár, Ugor László, dr. Vincze Endre, Papp Zsigmond, Schwartz Károly.

1 P.-t adtak Arany Gusztáv, Bácsy Géza, Bencsik László, dr. Biró János, Biró Gyula, Békéssy Lajos, Fekete János, Fekete Sándor, dr. Házy Béla, Feiler Lajos, Huhn Ferenc, Iványi Aladár, Józsa Lajos, dr. Kanyó Tivadar, Kató Lajos, Kocsis Gyula, ifj. Kovács Dániel, Kovács Gergely, Kuba Ferenc, dr. Legeza Tibor, Lukács Aladárné, Merkovich Mária, m. kir. csendőrség, Németh Gizi, Németh József, Nónay Ferenc, Öregszöllősi Hangya Szövetkezet, Palotás István, Pánczél Emil, heőpapi Pikó Béla, Répás Pál, Sebessy János, Spitzer Dezső, ifj. Schwalm József, Cs. Szabó Albert, dr. Szász Lajos, Szilágyi Matild, dr. Szilágyi Ferenc.

A további adományokat a szervezet kéri Nemerey Péter szervezeti elnökhöz, vagy dr. Kovács János ifj. csoport elnökhöz eljuttatni.

A főispán junius 27-én adja át G. Nagy Lászlónak és Bácsy Eleknének a NEP elnöki tisztségekre történt kinevezésükről szóló okiratot

Ismeretes, hogy Darányi Kálmán miniszterelnök, a NEP országos vezére G. Nagy Lászlót a NEP gyomai kerületi elnökévé, Bácsy Eleknét pedig a NEP gyomai női csoportjának elnökévé nevezte ki. Az erről szóló diszes okiratokat vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla főispán junius 27.-én ünnepélyes keretek között adja át a kinevezetteknek, akik mindenképen érdemesek az irántuk magas helyről megnyilvánult bizalomra. G. Nagy Lászlónak a kerületi elnökségre történt kinevezése mellett különösen örülünk annak, hogy Bácsy Elekné lett a NEP gyomai női csoportjának elnöke, mert agilitása, áldozatkészsége és nem utólsó sorban nagy tudása nagyban elő fogják segiteni a szervezet áldásos müködését.

A főispán figyelemmel kisérteti a Németországba szerződött munkások sorsát

Dr. vitéz Ricsóy Uhlarik Béla, a vármegye közszeretetben álló főispánja ismét tanujelét adta annak a meleg szeretetnek és állandó érdeklődésnek, amellyel a vármegye munkásságának sorsa iránt viseltetik. A főszolgabirók ugyanis főispáni rendeletet kaptak arra vonatkozólag, hogy a Németországba, mezőgazdasági munkára elszerződött munkások ottani helyzetét az itthon maradt családtagok révén kisérjék állandó figyelemmel, érdeklődjenek a munkások sorsa, hogyléte és kereseti viszonyai felől és tapasztalaikról állandóan és rendszeresen tájékoztassák a főispánt.

A gyomai járásban dr. Sorbán Jenő nagy örömmel fogadta a főispáni rendeletet, annál is inkább, mert maga is nagy szociális érzéssel és állandó érdeklődéssel viseltetik a munkások sorsa iránt.

Kulpin tropikál öltöny

29.— pengőtől

Jobb minőség!

Szebb kivitel!

KULPIN DIVATHÁZ

FI- ÉS FIUKÉSZRUHA OSZTÁLYA

BÉKÉSCSABA.

Megnyilt a gyomai Körös strandfürdő

HIRDETMÉNYEK

A község elöljárósága felhivja a lakosságot, hogy a bagolypille hernyóinak pusztitására minden lehetőt tegyen meg. Ha tavasszal a velésben jelentkezik a bagolypille hernyója, akkor legalkalmasabb a pusztuló folt szélét fél százalékos arzén pép oldattal ködalakban megpermetezni. Az ugarföldeket és fel nem szántott tarlót sürün kell sertéssel járatni, mert a sertés nagyon jó rovarirtó. A kihordott trágyát minél előbb tökéletesen le kell szántani, mert a bagolypille rendszerint a kiálló roszszul elszántott vagy pedig a még alá nem szántott szalma szálakra rakja le a petéit. A lengeri és burgonyaföldeket a termés betakaritásáig a hernyó irtása végett alaposan meg kell sertésekkel járatni. A mesgyékel, ulak széleit rendszeresen kaszálni kell, mert az oda gyülő pillék örökös veszedelmet képeznek. A helyes vetésforgó betartása, valamint a jó és idejében elvégzett talajmunka már részben védekezés a kártevők ellen. Mindazok, akik az elszaporodott bagolypille hernyóinak irtását ezen felhivás dacára is elmulasztják, kihágást követnek el és az idevonatkozó rendelkezések szerint meg lesznek büntetve.

*

Felhivja az elöljáróság az összes cséplőgéptulajdonosokat, hogy az 1937. évi baleseti biztositási dijat minél előbb fizessék be az Országos Gazdasági Munkáspénztár 8550 sz. csekkszámlájára s ezen körülményt, valamint cséplőgépeinek gyártási számát a községháza 33 irodájában feltétlenül jelentsék be. A bejelentéshez szükséges összes nyomtatványokat a községháza 33 sz. irodájában dijtalanul megkaphatják azok, akik az Országos Gazdasági Munkás pénztártól nem kaptak. Figyelmezteti az elöljáróság a géptulajdonosokat, hogy a biztositás elmulasztása kihágási eljárást és szigoru büntetést von maga után.

Országos vásárok junius 21-én, 22-én és 23-án Békéscsabán, 27-én Körösladányban. julius 5-én Dévaványán országos kirakodó és állatvásárt tartanak.

Gyuláról 2 napos filléres gyors indul a Balatonra

A filléres gyorsra Gyomán is fellehet szállni

A menetjegyiroda julius 3-4-re Siófokra 2 napos filléres gyors inditását tervezi.

A részvételi dij vonatjegygyel oda-vissza és éjjeli elszállásolással, valamint reggelivel együtt P 11.—, csak vasuti jegy 7 pengő.

A vonat szombaton a déli órákban indul s vasárnap éjjel érkezik vissza. — Közben vasárnap 4-5 órás sétahajózást rendez a Menetjegyirodá, az exponáltabb balatoni fürdőhelyek megtekintésével.

Szállást csak azok részére biztosithat a Menetjegyiroda, akik rövidesen jelentkeznek, részben, mert csak korlátolt számu férőhelyel rendelkezik, részben pedig, mert azokat jóval az indulás előtt fixre le kell kötnie, ezért mindenkinek a mielőbbi jelentkezést ajánljuk.

Kétségtelen, hogy P 11.— részvételi díj elszállásolással reggelivel együtt oly csekély összeg, hogy feltétlenül nagy érdeklődéssel kell számolni.

Jelentkezéseket elfogad a Menetjegyiroda békéscsabai fiókja.

Aratógépekhez manilla legolcsóbban beszerezhető V. Kovács Lajosnál Hősök emlékútja 30. szám. 3—1

Rövid megyei hirek

A pénzügyminiszter Hermeczi Andor számvevőségi tanácsost a gyulai pénzügyigazgatóság számvevőségi főnökévé nevezte ki. — A mezőturi ipartestület „Iparos Ujság" cimen havonta egyszer megjelenő ujságot indit, hogy az iparos ügyekről pontosan tájékoztassa az iparosokat. — A honvédelmi miniszterium véglegesen döntött arról, hogy a katonaságot nem Gyoma, hanem Mezőtúr kapja meg. A mezőtúri lapok ezzel kapcsolatban köszönettel adóznak báró Urbán Gáspár képviselőnek, aki minden befolyását latbavetette Mezőtur érdekében. — Augusztus 20.-tól 25.-ig kiállitást rendeznek a mezőtúri iparosok. — A vármegyei jegyzőegyesületnek vasárnap Békémegtartott vándorgyülése megállapitotta, hogy a „jegyzői kar munkája túlhaladja a normális kereteket." — A „Körösvidék" cimü Békéscsabán megjelenő napilap erélyes hangon követeli, hogy mindenféle jármü térjen ki és engedjen szabad utat a mentőautónak.

HIREK

Eljegyzés Dr. Kovács Mária orvos és Szüts Ede m. kir. főhadnagy, okleveles gazda jegyesek.

Nyugdijazás. A vármegye törvényhatósági bizottsága junius elsejei hatállyal a saját kérelmére nyugdijazta Bencsik László főszolgabirósági irodafőtiszlet. Bencsik László 37 évi szolgálat után megy nyugdijba.

A békéscsabai keltetőközpont a napos csibék árát 15 fillérre leszállitotta.

Gyászhir. izseni Iszer Henrik a bajai Nostra általános áruközraktárak és kereskedelmi R.t. igazgatója a bajai Önsegélyző Hitelszövetkezet elnöke stb. stb. hosszas szenvedés után folyó hó 17-én Baján meghalt. Az elhunytban ifj. Fekete Jánosné izseni Iszer Izabella édesapját gyászolja.

Négy ügyvédet töröltek a szegedi ügyvédi kamara tagjai sorából. A Hivatalos Lap 1937 junius 11 én megjelent számában a szegedi ügyvédi kamara közhirré teszi, hogy az ügyvédek névjegyzékéből az 1934 XXIII. t. c. 8 §-a alapján a következő ügyvédeket törölték: dr. Hoczmann István Gyoma, dr. László Károly Orosháza, dr. Makkay Márton Szeghalom és dr. Széki Ármin Gyula.

Egy ember aki füstöt árul. A világ legkülönösebb embereiről közöl rendkivül érdekes cikket Tolnai Világlapja uj száma, amely gazdag tartalommal és nagy terjedelemben most megjelent. Pazar képes cikk leplezi le a vadállatok idomitásának izgalmaktól fütött világát s a legkiválóbb magyar irók novelláin kivül, nagyszerü folytatásos regényt és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerü képeslapban, amelynek minden sora sürített érdekesség. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Mindenfajta kévekötő aratógépek és alkatrészek, MANILLA KÉVEKÖTŐ ZSINEG. Mindenfajta olajok — gumi és bőrszijak utóbbiak becserélhetők ócska szijjakkal — legolcsóbban kaphatók WEISZ J. JÁNOS-NÁL MEZŐBERÉNYBEN.

Színésznők a strandon. A korán beköszöntött kánikula elől a legismertebb pesti színésznők is a strandra menekültek. Rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délibáb legujabb száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premier beszámolót, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Felvétel a debreceni egyetemre A debreceni m. kir. Tisza István-Tudományegyetem hit-, jog-, és állam , orvos-, bölcsészettudományi, ennek mathematikai és természettudományi csoportjára a rendes beiratkozás az 1937—38. tanév I. félévére szeptember hó 1—16-ig tart. Dékáni engedéllyel beiratkozni szeptember hó 16—20-ig. rectori engedéllyel szeptember 21—30 ig lehet. A felvételi kérvényeket az illetékes karhoz cimzetten 1937 augusztus hó 1 és 31 közt kell benyujtani. Eredeti okirátok szükségesek. A dékáni hivatalok csak kellőleg felszerelt kérvényeket fogadnak el Akik tandijmentességért folyamodnak, kérelmüket az illetékes karhoz 1937 szeptember 1 ig nyujtják be. Részletes tájékoztatás jelent meg a Budapesti Közlönyben, s felvilágositást nyujt a rectori hivatal. Az egyetemen férfi és női internátusok működnek. Erre nézve az internátus, illetőleg kollégium igazgatósága nyujt részletes tájékoztatást.

1319/937. tk. sz.

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

Schwartz Lajos kft. cég végrehajtatónak Dinya Vilmos végrehajtást szenvedő ellen inditott végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtató kérelme következtében az 1881: LX. tc. 144, 146, 147. §§. értelmében elrendeli a végrehajtási árverést: 152 P. 10 f. tőkekövetelés, ennek 1936. ápr. 1-től 5 százalék kamata 17 P. 30 f. eddig megállapitott per és végrehajtási és az árverési kérvényért ezuttal megállapitott 16 P. költség követelése és jár. behajtása végett a gyomai kir. jbiróság területén levő Endrőd községben fekvő s az endrődi 4583 sz. tkvi betétben A + 2. sorsz. 173. hrsz. 314. öl Dinya Vilmos nevén álló Beltelekben fekvő, a betét szerint házas ingatlan, az adó és értékbizonyitvány szerint szóló ingatlanra 142 P. 50 f. kikiáltási árban.

A tkvi hatóság az árverésnek Endrőd községházánál megtartására 1937. évi julius hó 12. napjának d. e. 3 óráját tüzi ki és az árverési feltételeket a következőkben állapitja meg:

1. Az árverés alá eső ingatlant a végrehajtató érdekében 544. P.-nél alacsonyabb áron eladni nem lehet.

2. Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát bánatpénzben, vagy óvadékképes értékpapirosban a kiküldöttnél letenni.

4. Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb igéretet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapitott bánatpénzt az általa igért ár ugyanannyi százalékáig kiegésziteni.

Gyoma, 1937. április 16.

Dr. Molnár sk. kir. jb.

Kiadmány hiteléül:
Szilágyi.

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mert ingyen küldi Önnek, ha kéri a csinos kiállitásu uj „Befőző recepteket" a Dr. OETKER GYÁR, Budapest, VIII. Conti u. 25 Befőzőpor minden füszerüzletben és szövetkezetben 12 fillérért kapható.

EGÉSZSÉGÉT VÉDI, BETEGSÉGÉT gyógyitja

a **Mohai Ágnes**-forrás természetes szénsavas ásványvize. **Orvosilag javalva van.**

Emésztési zavaroknál, a légzési szervek hurutos bántalmainál Hatásos a hugyutak hurutjainál, veseköbántalmaknál és köszvényes bajoknál. Jó eredménnyel használható a vegetativ idegrendszer, csalánkiütések, asthma és egyéb túlérzékenység okozta — betegségeknél. Csökkenti a gyomorsav fokozott képződését, akadályozza a gyomorégést. Ajánlatos gyermekeknek is

KITÜNŐ ASZTALI- ÉS BORVIZ.

A hazai **Mohai Ágnes**-forrás gyógyvizét népszerű árban forgalomba hozza a **Mohai Ágnes**-forrás kezelősége, **Moha,** Fejér m. Kapható mindenütt. Lerakat Gyomán;

Berkovics Adolf cégnél.

Vendéglőben is kifejezetten Mohai Ágnes-gyógyvizet kérjen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

SPORT

GySC—VSE 3-1 (0-0).

Gyoma, vezette: Róth.

GySC: Lőrinc, — Fekete, Jeney, — Imre, Zöld, Takács, — Bartha, Kárpáti, Kiss, Győri, Ugor.

GySC nehéz küzdelem után szerezte meg, a vésztői levente verseny miatt csak 8 emberrel kiálló VSE elleni győzelmét. Igaz. hogy az ifjúsági meccs miatt az első csapat néhány fiatal játékosát az ifj. csapatban szerepelteték, sőt, ezek közzül 2 játékos mindkét meccsen szerepelt.

Élénk GySC támadásokkal kezdődik a játék, de Vésztő meglepően jól védekezik sőt néhány formás támadást is vezet, amit a GySC védelem biztosan hárit el. A GySC 3 tartalékjátékosán hamar kiütközik a kondicióhiány s a nagyon lelkes vésztőiek félidő végéig megtudják akadályozni a góllövést.

Szünet után erősit a GySC. de gólt csak a 30. p.-ben ér el Bartha védhetetlen lövéséből, de 4 perc mulva a vésztői jobbszélső egyéni játék után kiegyenlit (1—1). Ezután a GySC rákapcsol és a teljesen kifulladt VSE ellen a 33. p.-ben Ugor majd 41. p.-ben Kárpáti által rugott 2 góllal végre megszerezte a régen várt győzelmet.

A GySC-ből a közvetlen védelem, Imre és az egész csatársor a VSE-ből a védelem, a centerhalf és a 3 csatár vált ki.

Róth hibátlanul vezetett.

GySC—M.MÁV. 5-0. (2-0).

Gyoma, ifjusági bajnoki, vezette: Heinfarth.

Eleinte mezőnyjáték alakul, később a hazaiak fölénybe kerülnek és a mezőtúri hátvéd lábáról lepattanó labdát Kruchió belövi. Majd egyéni játék után Győri lő gólt. A második félidőben mindjárt gyomaiak kerülnek fölénybe és K. Szadó eredményes. Majd Győri szögletrugását ismét K Szabó fejeli be. A mérkőzés utolsó gólját Győri rugta.

Jók a GySC-ből K. Szabó, Győri, Kruchió, a Máv-ból Lengyel Hatvani.

Hainfarth jól vezetett.

Sporthirek

Junius 20-i bajnoki mérkőzések: Gyomán: GyTK—VSE, Endrődön: ETK-BISE, Kondoroson. KTE—M.Törekvés.

— **Mult vasárnapi eredmények:** KTE-BTE 3 2 (2-2) TAC — MMÁV 9 0 (4 0).

Sz.A.K. A DÉLI BAJNOK!!! Az MLSz elnöksége csütörtök esti ülésén hosszú vita után kimondta, hogy a Szegedi A. K. indulhat az alszövetségi döntőben, nem a MAFC igy a SzAK holnap Vácott játszik Közép bajnokával, a VSE-vel. A MAFC a határozatot megfellebbezte a belügyminiszterhez.

GySC—ETK junius 20.-ra kitüzött ifj bajnoki mérkőzést a körzetvezető az endrődi levente verseny miatt hivatalosan elhalasztotta és a meccs lejátszását junius 29 én, Péter-Pál napján rendelte el, azzal, hogy esetleges közös kérelem esetén a meccs más hétköznapon is lejátszható.

Gyebnár Pál volt Mezőberényi TK játékos nevét, „Pálfia" névre magyarositotta és átigazoltatta magát a Szolnoki MÁV. SE-be.

Mezőtúrról nyert értesülésünk szerint a MAFC—Szövőgyár fuzióról forgalomba került hirek minden alapot nélkülöznek.

Birókiildés: GyTK—VSE: Boros II., Battonyán: Battonyai TK—Békési TE, II. oszt. döntő, vezeti Oláh.

Átigazolások: Balázs János, (volt MTK játékos) az M. Törekvésbe; Büngösdi Béla (volt Ujlaki FC játékos) az ETK-ba; Liszkai László (volt BTE játékos) a BISE-be igazoltatták le magukat.

Lipcseit, a BISE jóképességű centerét az egyesbiró július 19 ig a játéktól eltiltotta s igy a jövő vasárnap a GySC ellen már nem szerepelhet.

A mezőturi körzeti ifjusági bajnokságok állása:

1. GySC	4	4	—	—	18:4	— 8
2. MSzSC	4	3	—	1	32:8	— 6
3. MAFC	4	3	—	1	22:9	— 6
4. MÁV	4	1	1	2	3 9	— 3
5. ETK	4	1	1	2	3:10	— 3
6. TAC	3	—	—	3	2:6	— —
7. GyTK	3	—	—	3	1:36	— —

Jun. 20-áról elhalasztott M.MÁV — GyTK, jun. 13-áról elhalasztott TAC—MSzSC, jun. 20-ról elhalasztott GySC-ETK mérkőzések uj terminusa jun. 29.

„MÁVAUT" NYÁRI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. május 22—től 1937. október 2—ig.

Gyoma—Endrőd:

	*	*	**					*
5.38	17.43	20 43	21.43	ind	Gyoma p. u.	— —	érk.	5 32 6.22 20.37
5.50	17.55	20 55	21.55	érk.	Endrőd templom-tér		ind.	5.20 6 10 20 25

*) Csak hétköznap **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik. **Viteldij: 50 fillér.**

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

					*	**
6 10	ind.	Endrőd templom-tér	— — —		17.55	21.55
6.36		Gyoma „	— — —		17.34	21.37
7.27		Szeghalom p. u.	— — —		16.45	20.48
8.35		Püspökladány	— — —		15 37	18.52
9 15		Hajduszoboszló	— — —		14 53	18 10
9 55		Debrecen, „Arany Bika Szálló"		ind.	14 15	17.30

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 10.50. „ P 12.50.

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

					*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér	— — —		17.55	21.55
6.36		Gyoma „	— — —		17.34	21.37
7.27		Szeghalom p. u.	— — —		16.45	20.48
8.57		Berettyóujfalu p. u.	— —		14.00	19.11
9.03		„ községháza	— —	ind.	13 50	19.05

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9 50.

Publikáció

A „HONSZ" gyomai csoportja elnöksége a csoport tulajdonát képező halmagyi 100 hold földjére haszonbérlőt keres. Felvilágositást nyujt Izsó Balázs a csoport ügyvezető igazgatója. x—1

Olajos Lajos bornagykereskedőnél az elismert jó zamatu **Tiszavidéki bornak literje 42 fill.** 5—1

Hulladékgyümölcsét gyüjtse össze és főzze ki pálinkának a **Gyomai Központi Szeszfőző Szövetkezetben.** Most már érdemes pálinkát főzni, mert a **szövetkezet leszállitotta a főzési dijat literenként 20 fillérre.** Az epervásárlás megkezdődött kg.-ként 3 fillérért. 3—1

Gyomai Termelők Szövetkezete vendéglője számára üzletvezetőt keres. 2—1

Sebessy János házánál sajáttermésü jó bora 25 literes tételekben, literenként **40 fillérért** kapható. 2—1

Horthy Miklós utca 9 szám alatt különféle butorok és férfiöltönyök vannak eladók. 5—2

T. Kocsis Mihály Petőfi utca 9 szám alatti házában egy 3 szobás lakás kiadó. x—2

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Eladó egy antik polituros kis szekrény és egy női iróasztal, 2 drb. rézágy, egy ebédlő szekrény, asztal négy székkel, egy porszivógép stb., stb. Cim a kiadóhivatalban tudható meg. 3—2

A HOMBÁR Szövetkezetnél a morzsolt tengeri csutka métermázsája 2.50 pengő.

Eladó: 38 hold görögállasi szántó szép tanya épülettel 150 kat. hold 6 hold szőlővel pincével továbbá megfelelő gazdasági épületekkel holdanként 330 P. 22 kat. hold Pósalmon — 20 hold és 2x10 hold Póhalmon kedvező fizetési feltételekkel. 5 hold Özeden közel a müuthoz. Eladó házak: 300 P.-től 16 000 P-ig a község minden részében vannak nálam nyilvántartva. Keresek megbizóim részére 2 fertály keselyősi és 60 hold körösön tuli szántót azonnali kézpénz fizetés mellett.

Izsó Balázs Ingatlan közvetitő Gyoma, Horthy M. ut 2.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz!

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra. kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és n e m savanyuak.

Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

XII. évfolyam, 26. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 junius 26.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

ARATNAK

Az idén szokatlanul korán megkezdődött az aratás. Péter Pál napja előtt két héttel már arattak és ha az idő kedvező lesz, julius végére, legkésőbb augusztus elejére a cséplést is befejezik. Túloznánk a közhangulatot, ha azt irnánk, hogy a korai aratásnak, betakaritásnak és cséplésnek örülnek a gazdák, mert a munkát távolról sem valami kedvező körülmény, hanem a hetekig tartó aszályos időjárás sürgette. Mindamellett nincs ok az elkeseredésre. Ha a termés nem kinálkozik is valami jónak, a közepes átlagon aligha marad alul. Általában elfogadhatjuk a földmivelésügyi miniszterium termésbecslését, amely Békésmegyében csak húsz százalékos csökkenést jósol a tavalyi jóterméshez képest. Minden bizonnyal lesznek vidékek, ahol ilyen termést sem tudnak majd produkálni. Végeredményben tehát csak hálásak lehetünk a gyomai földnek, amely az idei mostoha időjárási viszonyok között sem hagyta cserben szerelmeseit, a gyomai gazdákat, akik a termés értékesitése szempontjából is kedvezőbb körülmények között vannak, mint akár a szomszédos sárréti községek, ahol tudvalevőleg tavaly is egy-egy pengő húsz fillérrel volt olcsóbb a búza, mint Gyomán. Ezt a tekintélyes pluszt az idén csak növelni fogja a kormánynak az a várható intézkedése, amely a búza minimális árát előrelátható lag legalább két pengővel felemeli. Amint ez megtörténik, a gyomai gazda tulajdonképen a termésveszteséget is behozta, mert az aszály következtében elvesztett termést visszanyeri a drágább értékesitéssel. A tavalyi adottságokhoz viszonyitva nem járnak roszszabbul azok sem, akik a gép mellől lesznek kénytelenek áruba bocsátani a termésüket, mert legalább tizenhat pengőt ők is kapnak a búzájukért. De az előjeleket tekintve, ennél sokkal jobb értékesitésre is megvan a kilátás, tekintettel arra, hogy a világpiaci árak tartottak és a vásárlókedv is eléggé nagy. Ismételjük tehát, hogy hála a gyomai föld jóságának, a kormány előrelátó gondosságának és a kedvező értékesitési lehetőségeknek, az idei aratás után is bizakodva nézhetünk a jövőbe, mert ha sokat nem adott is az Isten, annyit megadott, hogy megélhetésünket szerény keretek között biztosithatjuk és talán a község fejlődését is előbbre vihetjük.

A főispán elnöklete alatt megyei értekezletet tart Endrődön a NEP

A NEP endrődi szervezetének rendezésében, vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla főispán elnöklete alatt, junius 27-én, vasárnap értekezletet tart Endrődön a NEP vármegyei szervezete.

Az értekezleten a megye összes városi és községi NEP elnökei megjelennek, azonkivül Gyomáról is sokan résztvesznek.

Programm a következő: Délután egynegyed 1 órakor a főispán fogadtatása, 1 órakor ebéd, fél 3 órakor értekezlet, amelyről legközelebbi számunkban részletesen beszámolunk.

Junius 21-én megnyilt a NEP gyermek napközi otthona

Nemerey Péter bankigazgató, községi NEP elnök kezdeményezésére rövid egy hét leforgása alatt gyermek napközi otthon létesült Gyomán, amely junius 21-én, a Zeöke-telepi községi iskolában már meg is kezdte működését. Hogy menynyire szükség volt a gyermek napközi otthonra, mi sem bizonyitja jobban, mint az a nagy érdeklődés, amely ezt a gyermekjóléti intézményt a szegénysorsu szülők körében fogadta. Már az első nap 53 gyermeket helyeztek el az otthonban. Azóta ez a szám napról napra növekszik. Junius 22-én 66, junius 23-án 74 volt a létszám.

A gyermekek átvétele reggel 6 órakor kezdődik és este 6 és 7 óra között adják vissza őket a szüleiknek, akiknek igy egész nap semmi gondjuk sincs a gyermekekre. A NEP gyomai szervezete, mint házigazda még ellátásukról is gondoskodik. Egyelőre csak 3 deci teljes tápértékü, forralt és cukrozott tejet kapnak naponként és fejenként a gyermekek, de néhány napon belül már kenyérről, sőt gyümölcsizről is gondoskodnak a számukra. A szükséges ételnemüeket gyüjtés utján szerzik be. Legutóbb a sarkadi Alföldi Cukorgyár Rt igazgatósága 5 kg. cukrot, Iványi Aladár és István pedig 40 kg. lisztet adtak a gyermek napközi otthon céljaira. Az adományokért ezuton is hálás köszönetet mond a NEP gyomai szervezetének vezetősége.

A gyermek napközi otthonra bizott gyermekek gondozását a gyomai tanitónőkből, ovónőkből és más uri leányokból szervezett önkéntes gárda látja el. Nemes vállalkózásuk megérdemli, hogy ide iktassuk a neveiket. Gondozónői szerepet vállaltak: Balassa Gizella, Biró Terus, Beinschroth Milike, Dévánszky Márta, Dévánszky Magda, Erdei Juliska, Gaál Katica, Greising Joli, Németh Gizike, Ősapay Ici, Ősapay Munci, Pajor Eta, Salgó Erzsébet és Tari Terus.

Féláron utazhatnak a kubikusok

A m. kir. földmivelésügyi miniszter a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterrel egyetértőleg 54,000 – 1937. VIII. 1. sz. a. kiadott rendeletével, ujból szabályozta a kubikusok vasuti kedvezményét.

A kubikusok a szerződésileg elvállalt munka helyére és a munka befejezése után lakóhelyükre vissza legalább 5-ös csoportban féláron utazhatnak a munkának a munkaadói és községi elöljárósági igazolása mellett.

A munka időleges szüneteltetése esetében is megkapják a munkások ezt az ulazási kedvezményt.

A Budapesten foglalkoztatott kubikusoknak a munkából való hazautazásuk esetében a községi elöljárósági igazolásra nincsen szükségük, ha az utazó munkások személyazonosságukat a jegy váltáskor a vasuti állomás pénztáránál arcképpel ellátott munkásigazolványokkal igazolják.

A munkahelyen megbetegedett kubikus ugy egyenkint, mint 5-nél kisebb létszámu csoportban is utazhat féláron a munkahelyről lakóhelyére és felgyógyulása után munkahelyére vissza, ha betegségét hatósági orvos igazolja és személyazonosságát a jegy váltásnál arcképes munkásigazolvánnyal igazolja.

A földmivelésügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértőleg elrendeli, hogy az 1898: II. t. c. értelmében már kiadott munkásigazolványokat épugy, mint az ujabban kubikusok részére kiadandó munkásigazolványokat 6.5x10.5 cm. nagyságú fényképpel kell ellátni.

Utasitja a miniszter a közigazgatási hatóságokat, hassanak közre, hogy ezeket a fényképeket a kubikusok minél olcsóbban megszerezhessék.

A kubikusok munkásigazolványait legkésőbb ez év végéig fényképpel kell ellátni, mert a jövő évtől kezdődőleg azok a földmunkások, akiknek mun-

kásigazolványa fényképpel ellátva nem lesz, az 50 %-os vasuti utazási kedvezményt igénybe nem vehetik.

Ezért, legelsősorban a munkások érdekében áll, hogy lakóhelyük községi elöljárósága utján munkásigazolványaikat az előirt fényképpel mielőbb ellássák.

Bezárultak az iskola kapui

Ismét elmult egy munkás, küzdelmes iskolai év. E hó 19-én a polgárista tanulók felekezetek szerint hálaadó istentiszteleten vettek részt, tanáraik vezetése mellett. Te Deum után az iskola tornatermében folyt le számos szülő és iskolabarát jelenlétében megható keretek között az évzáró ünnepély. A Himnusz eléneklése után Göndös József igazgató beszélt a tanulókhoz, utasitásokat adott a szünidei viselkedésre, a beiratásokra és az uj iskolai évre vonatkozólag. Szalóki István végzett IV. o. növendék Abrányi Vándormadár c. szép költeményét szavalta el, majd Medveczky Magda végzett IV. o. tanuló búcsúzott el megható szavakkal az iskola tanári karától, az osztálytársaitól és az ittmaradó növendékektől. Négyessi Margit IV. o. tan. Havas Istvánnak Búcsú a távozó leánytársaktól c. versét szavalta el, Giricz Mária IV. o. tanuló pedig az alsóbb osztályosok nevében búcsúzott el szépen sikerült beszédben a végzett növendékektől.

Ezután az igazgató meleghangú, szivhezszóló szavakkal válaszolt és bucsúzott a távozóktól. Útravalóul a következő négy főbb gondolatot emelte ki és véste a tanulók lelkébe: A szivből fakadó mély vallásosságot, a szülők iránti tiszteletet és szeretetet, a hazához való feltétlen hűséget és a kötelességek mindenkori lelkiismeretes teljesitését. Végül a jeles tanulók jutalmazása következett. A beérkezett kevésszámu könyv sajnos nem tette lehetővé, hogy minden jeles tanuló méltó jutalomban részesüljön s igy osztályonként csak 1—2 növendék kapott ilyen kézzelfogható dicséretet.

Az ünnepély a Hiszekegy éneklésével fejeződött be. — Ugyancsak 19-én este volt a végzett növendékek búcsúvacsorája, mely igen kedves, vidám hangulatban folyt le. A leánynövendékek Merkovits Mária tanár irányitásával és segitségével jólsikerült műsort állitottak össze ugy, hogy a jelenlevők ki nem fogytak a jóizü nevetésből. Végül tánc következett és a távozó növendékeink vidáman tették be maguk után a kaput, hogy majd ismét más kapuk előtt zörgessenek! Mi pedig szomoruan kérdezzük: „Hova mentek lányok, fiúk százan száz felé?“.

Az Ivánfenéki Ármentesitő Társulat felvette alapszabályszerü feladatai közé az öntözést

Az Ivánfenéki Ármentesitő és Árvizszabályozó Társulat junius 24-én közgyűlést tartott, amelyen kimondo'ták, hogy az öntözést felveszik a társulat alapszabályszerü feladatai közé.

A presbiterium és az egyházközség után az ősgyülés is megszavazta a református templom kijavitását

Ismeretes, hogy a református egyház presbitériuma elhatározta a bomladozóban lévő templom renoválását. Tekintettel azonban arra, hogy a költségek súlyos megterhelést rónak a hivekre, a végleges döntést az egyházközségi közgyülésre, illetve a hivek összességéből álló ősgyűlésre bizták.

Az egyházközségi közgyülés junius 13-án, az ősgyülés pedig 20-án foglalkozott a kérdéssel és mindkét testület hozzájárult a templom renoválásához.

A munkálatokat előreláthatólag már az ősz folyamán megkezdik.

Nagyarányu készülődés a NEP vasárnapi csónakavató ünnepségére

A Gyomai Ujság legutóbbi száma megirta, hogy a NEP gyomai ifjusági szervezete a vizisportok fejlesztése érdekében két csónakot szerzett be és azok felavatását junius 27-én, vasárnap délután tartja meg, vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla főispán és Gyoma egész elitközönségének jelenlétében.

Az avató ünnepségre az előkészületek már nagyban folynak. A rendezőség gondoskodott arról, hogy az érdeklődő közönségnek a piactértől a Kőröshidig, illetve az ünnepség szinhelyéig kocsi park és motorcsónak álljon rendelkezésére. A kocsik és a motorcsónak délután fél 4-től 5-ig közlekednek.

Az ünnepség délután 5 órakor kezdődik. Programmja a következő: Vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla főispán fogadtatása. Üdvözlő beszédet mond ifj. dr. Kovács János ifjusági elnök. Utána az egybegyülteket bemutatják a főispánnak, majd a csónakok felavatása következik. Avató beszédet mond dr. Tóth Pál szarvasi országgyülési képviselő.

A továbbiak során pezsgővel „felszentelik“ a csónakokat, amellyekkel később bemutató versenyt tartanak. Az avató ünnepség a Himnusz hangjaival ér véget.

Műsor után sétacsónakázás, poharazás, cigányzene, majd vacsora következik. Belépődij nincs, csak az ételekért, italokért és a sétacsónakázásért kell fizetni.

Gyomai Körös Strandfürdő

Wagner féle kabinbérlet kedvező filléres használattal

Egy kabin 2 személy részére	20 fillér
Egy kabin család vagy több személy részére	40 „
Egy személyes idénybérlet kabin használattal	2 — P
Egy családi kabin kedvező megegyezés szerint	8.—12.— P-ig
Uszni tanitás gyermekeknek egy lecke	20 fillér
Tyukszemvágás	40 fillér

Szives pártfogást kér: **SZAUKÓ MIHÁLY fürdő mester.**

„Kartelen kivül“

Milyen hangzatos és megkapó kijelentés manapság, ha valaki közhirré teszi, hogy Ő kartelen kivüli árakon szállit bizonyos árukat, vagy munkákat. Ma amikor a különböző és igen sokszámu kartelek rémuralmát nyögi az ország lakossága, szivesen üdvözöl mindenkit, aki kartelen kivüli árak mellett szolgálja ki.

Hogy valaki kartelen kivülinek hirdesse magát, ahhoz elsősorban az szükséges, hogy az illető szakmájában működjék is kartel. S viszont ha valaki kartel hiányában hirdeti magát kartelen kivülinek, annak a céljai igen átlátszóak és a jóizlésü közönség hamarosan megtalálja az ilyen hirdetések szülőokait.

A közelmultban egyik gyomai épitőiparos is kartelen kivülinek publikáltatta magát, csak azt nem tudom, hogy milyen kartelen kivülinek érzi magát. Ugyanis az ő szakmájában, az épitő iparban kartel nincs. Sajnos, még iparosaink egy minimális irányárban, (mely a szükös megélhetést van hivatva fedezni) sem tudtak megállapodni, főleg azoknak a hibájából és összeférhetetlenségéből kifolyólag, akik közérdekü működésekre képtelenek, kik minden megmozdulásból kizárólag a saját anyagi javaikat akarják szolgálni és pediglen a köz rovására.

Mivel a szakmában nincs kartel, a gyomai ipartestület épitő szakosztálya nevében telkérem a t. iparos urat, sziveskedjen megnevezni, hogy milyen kartelen kivüli árakon kinálja ipari termékeit. Nevezze meg azt a kartelt melyen kivül állónak érzi magát. Ha pediglen a nyilvánosság előtt nem nevezi meg az illető kartelt, ugy kénytelenek lennénk az emlitett szakosztály nevében, az ilyen hirdetést a közönség megtévesztésére irányuló tisztességtelen versenynek minősiteni.

Az épitő iparosok szakosztálya megbizásából:

Beinschróth Márton
szakoszt. jegyző.

A NEP országos elnökségének adománya a gyermek napközi otthon céljaira

Lapunk más helyén megirtuk, hogy a NEP gyomai szervezetének kezelésében junius 21-én megnyilt az első gyomai

NEP ifjúság csónakavatása

junius 27-én délután 5 órakor a Körös parton.

gyermek napközi otthon, amelynek céljaira most tekintélyes adomány futot be a NEP országos elnökségétől.

Lapzártakor értesülünk arról, hogy Ivádi Béla, országos elnök, Nemerey Péter bankigazgató, NEP községi elnök kérésére 100 arany pengőt utalt ki a napközi otthon céljaira, ugyanekkor 50 arany pengőt adományozott a beszerzett csónakok vételárának részbeni fedezésére.

Az adományokkal az országos elnökség nemcsak a jótékony- és sportcélokat támogatja, hanem Nemerey Péter messze kimagasló munkásságát is elismeri és magasra értékeli, amit az is élénken bizonyit, hogy a kérelmet soronkivül és a legnagyobb előzékenységgel elintézték.

A vármegyei kisgyülés nem hagyta jóvá a gazdasági iskola épitésére Bartolf Mihállyal kötött szerződést

Egyelőre nem kutatnak petroleum után Gyomán — Nem felesbe, hanem haszonbérbe adják ki a községi földeket

Rendkivüli közgyülést tartott a képviselőtestület

Gyoma község képviselőtestülete junius 25.-én, pénteken délelőtt *Kovács Gábor* biró elnöklete alatt rendkivüli közgyülést tartott.

Pánczél Emil főjegyző bejelentette, hogy a Mátyás király utcai járda kijavitását, illetve burkolattal való ellátását a vármegyei kisgyülés jóváhagyta, azzal, hogy a háztulajdonosok kötelesek a hozzájárulást a község pénztárába befizetni.

Nem hagyta jóvá a vármegyei kisgyülés a képviselőtestületnek azt a határozatát, amelyyel 50.000 pengőt ajánlottak fel a Gyoma környéki gáz- és petroleum kutatás céljaira. Indokolás: a kereskedelmi miniszterium értesitése szerint Gyoma környéke nincs fölvéve a gáz- és petroleum kutatás programmjába. Amint ez megtörténik, a képviselőtestület határozatát ujabb megfontolás tárgyává teszik.

Nem hagyta jóvá a vármegyei kisgyülés a kényszervágás alá kerülő állatok husának fogyasztási adó alól való mentesitését.

A gazdasági iskola munkálatainak Bartolf Mihály kőmivesmesternek történt odaitélése ellen Beinschróth Márton részéről beadott fellebbezést a vármegyei kisgyülés elfogadta, a Bartolf Mihállyal kötött szerződést feloldotta és uj, szabályszerü versenytárgyalás lefolytatására kötelezte az előljáróságot. Indokolás: a közszállitási szabályzat rendelkezéseit nem tartották be. A vármegyei kisgyülés határozatához *Pánczél Emil* főjegyző megjegyezte, hogy a szerződés feloldása ellen Bartolf Mihály fellebbezést jelentett be a belügyminiszterhez.

Wagner Márton rámutatott arra, hogy annak idején, amikor tiltakozott a szerződés megkötése ellen, neki volt igaza. Egyéni reputációja érdekében hangsulyozta, hogy közéleti müködése során soha sem befolyásolták sem anyagi, sem személyi érdekek.

A vármegyei kisgyülés határozatait a képviselőtestület tudomásul vette, majd folytatta a napirenden lévő ügyek tárgyalását.

Vita nélkül megszavazták a három keresztény felekezet által kért iskolafenntartási segélyt. Ezen a cimen a református egyház részére 1632 pengőt, a romai katolikus egyház részére 489 pengő 60 fillért, az evangélikus egyház részére 326 pengő 40 fillért állitanak be a költségvetésbe.

Jóváhagyták a besenyszegi iskola elcserélése ügyében a református egyházzal kötött szerződést. Az iskoláért a község a Faragó-féle iskolát és a Tiszamalommal szemben lévő üres telket kapja cserébe. A református egyház kötelezi magát, hogy a besenyszegi iskola négy osztályát fentartja, a beiratkozásra jelentkező gyermekeket vallásfelekezeti különbség nélkül felveszi, tandijat a másfelekezetüektől sem vesz és az azok részére tartandó vallásórák céljaira megfelelő helyiséget bocsát rendelkezésre, segélykönyvtárt szervez és azt önként 100 pengővel dotálja. A szegény gyermekeket ingyen látja el tankönyvekkel.

Csete István: A besenyszegi iskolában 80 gyermeket tanit egy tanitó, Nem lehetne egy második tanitói állást rendszeresiteni.

Pánczél Emil főjegyző: Nem, mert a kultuszminiszter nem engedélyezi.

A keselyősi részen épitendő elemi iskola céljaira megszavazták az erre gyüjtött alap minden vagyonát, összesen 12 ezer pengőt, de mert az épités és a felszerelés összes költségei 23.597 pengőt tesznek ki, a költségek fedezésére 45 százalékos állami hozzájárulást kérnek.

Elhatározta a közgyülés, hogy az orosházi ut mellett, a vasuti sinek és a Tisza malom iparvágánya közötti területen 22 drb. 150 négyszögöles ingyen telket jelöl ki.

Hozzájárult a közgyülés ahoz az előljárósági javaslathoz, hogy a takarékmagtár és a Horthy segélyalap buzakészletét julius 1-től kezdve a Hombár szövetkezetnél tárolják.

A községi ingatlanok hasznositásával kapcsolatban kimondották, hogy az ingatlanokat nem felesbe, hanem haszonbérbe adják ki, ez a határozat azonban nem érinti a kisemberek bérletében lévő vetemény földeket, amelyek továbbra is a régi feltételek mellett maradnak a bérlők kezén, de nem érinti a bikaistálló, a Szigeti tanyai és a révlaposi földeket sem, mert ezeket a jövőben is házilag kezeli a község. Kiadásra tulajdonképpen csak a füzfászugi községi földbirtok kerül és ezt a birtokrészt négy parcellában, és pedig árverés utján adják ki.

A határozattal kapcsolatban hozzájárultak Bácsy Elek igazgató főmérnöknek ahoz a javaslatához, hogy az Alföld öntözés megindulása esetén a füzfászugot felajánlják minta öntöző telep céljaira. Erre Gyomán annál is inkább szükség lesz, mert Bácsy Elek kijelentése szerint — a gyomai határban tizezer holdak kerülnek öntözésre és kell, hogy a gazdák megtanulják valahol az öntözés módszereit.

A továbbiak során „egy szegénysorsorsu tanuló“ segélyezésére korábban hozott határozatot módositották, olyan értelemben, hogy az évről-évre megujitott 250 pengős segély ne csak gazdasági iskolai tanulónak, hanem bármilyen más középiskolai tanulónak is kiadható legyen.

A Polgári Lövészegylet évi segélyezésére megszavaztak 245 pengőt, majd ujból számba vették a községi közdülőutakat. Az errevonatkozólag hozott határozatot, illetve a közdülőutak nevét a legközelebbi számunkban részletesen közöljük.

A közgyülés déli 12 órakor ért véget.

Csendőrszuronyok védelme alatt sem lehetett megtartani a szocialdemokrata nyilvános naggyülést Mezőberényben

Vasárnap délután három órára naggyülést hirdetetett Mezőberényben a szociáldemokrata párt. Választ akartak adni a két héttel előbb megtartott nyilasgyülésre. A választ azonban a magyar nemzeti érzésében megujhodott nép részéről a gyülésen szerepelni akaró miskolci rohamvezér: Reisinger Ferenc, továbbá Malasics Géza, Kéthli Anna és a szocialdemokrata párt vezetősége kapta meg. A marxizmus elleni ellenszenv ugyanis mindjárt a gyülés első pillanatában oly elementáris erővel tört ki a megjelent közönségből, hogy

Megnyilt a gyomai Körös strandfürdő

Reisingerék szóhoz sem jutottak. A feltüzölt vörös szegfü a végletekig felfokozta a szenvedélyeket. Hogy verekedés még sem támadt, az egyedül csak a hirtelenében megteremtett fegyelmezett és kötelességtudó nyilaskordonnak volt köszönhető. Soha ilyen kiabálás nem volt még Mezőberényben. Az egetverő zajban csak néha lehetett a következő mondatokat kivenni: Ti nekünk ne beszéljetek, 18-ban megmutattátok, hogy mit akartok. Pfuj! Most menjetek Moszkvába! Le a piros szegfüvel! Mezőberény nem Miskolc! Menjetek Palesztinába! Itt nem lesz többé bolsevizmus! Éljen a magyar nemzeti szocializmus!" A félelmetes zajból egyszerre aztán egy pattogós nyilasnóta formálódott ki. A közönség átvette a dallamot és rengeteg torokból lelkesen énekelt, miközben a szociáldemokrata vezetők és leendő szónokok sápadtan figyelték a gyülés közönségét. Tönödhettek is az idők változásán, hiszen pár évvel ezelőtt még képviselő jelöltet is állithatott Mezőberényben a szociáldemokrata párt. Most azonban nem volt mit tenni, a gyülést be kellett szüntetni, még mielőtt megkezdődött volna, s a nagyszabásúra tervezett piactéri naggyülésből a szociáldemokraták párttanyáján csendőrszuronyok védelme alatt megtartott szerény pártértekezlet lett.

Hiába! Mégis forgandó az idö!

Már most gondoljunk az őszi műtrágyázás kérdéseire

Az Országos Mezőgazdasági Kamara Talajtani Intézete közli:

Az Országos Mezőgazdasági Kamara Talajtani Intézetének legujabb adatai is mindinkább azt mutatják, hogy a mütrágyázás nagyon jövedelmező lehet ugyan, de különféle talajokon, különféle éghajlati viszonyok között és különféle növényeknél nagyon sok figyelmet és gondot igényel a mütrágyák helyes megválasztása. Alapvető tájékoztatást lehet nyerni a helyes és jövedelmező mütrágyázás meghatározására talajvizsgálatok segitségével. Vegyük ezért igénybe már most őszi vetési előirányzatainkhoz az állami talajtani laboratóriumok szolgálatait, ahol a gazda talaját olcsón megvizsgáltathatja és a vizsgálati eredmények alapján szakvéleményt nyerhet, mely nagy valószinüséggel megmondja, melyek azok a követelmények, melyeket a helyes mütrágyázásnál, főleg az adandó mütrágyák helyes megválasztásánál figyelembe kell venni.

A talajmintákat az ezidén őszre vetésre tervezett táblákból már most kell felvenni és beküldeni, mert különben a talajviz gálati eredményeket nem kaphatjuk meg idején. Minden adatról, amire a gazdának az ilyen talajminták felvétele és talajvizsgálatok elvégeztetése céljából szüksége lehet, részletes tájékoztatással szolgál az Országos Mezőgazdasági Kamara Talajtani Intézetének nem régiben megjelent kiadványa: „A talaj termőerejének fenntartásáról és a mütrágyázásról" cimmel. Ez a 115 oldalas és emellett még számos táblázatban minden gyakorlatilag fontos adatot tartalmazó, közérthető könyv minden gazda által könnyen beszerezhető, mert mindössze P 1.50 áron rendelhető meg az Országos Mezőgazdasági Kamara Talajtani Intézeténél (Budapest, V. Szabadság tér 10.) vagy a vidéki mezőgazdasági kamaránál. Könyvkereskedésben is kapható.

A nagyvilág hirei

A képviselőház öntözési javaslatot fogadott el, amely 80 millió pengős költséggel megoldja az alföldi mezőgazdaság vizzel való ellátását. — Neuráth német külügyminiszter az elmult héten baráti látogatást tett Budapesten. — A szolnoki városházi panamák ügyében dr. Tóth Tamás polgármestert a fegyelmi bíróság állásvesztésre itélte. — A pestvidéki kir. törvényszék kötéláltali halálra itélte Masznyik János kötélgyártó legényt, mert Aszódon meggyilkolta és kirabolta munkaadóját. — Vasárnap este Budafok mellett egymásba szaladt két vonat. Egy ember meghalt, ötven megsebesült. — Minden párt elfogadta a kormányzói jogkör kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot, amely még a héten a képviselőház elé kerül.

— Szovjetoroszország sulyos belső válságon megy keresztül. Sztalin ellenforradalmi tevékenységgel, hazaárulással és kémkedéssel vádolja a hadsereg, az ipar és a politikai élet legfőbb vezetőit. Ezerszámra tartóztatják le a legmagasabbrangu hivatalnokokat és részben kivégzik, részben szám üzik őket. Tuchacsevszkij tábornagyot, a szovjethadsereg helyettes főparancsnokát és hét tábornagytársát agyonlőtték. A birodalom minden részében zavargások törtek ki. A szovjet katonai hatalma megrendült,- irják a világlapok, amelyek arról is beszámolnak, hogy Szovjetoroszország bel politikája valószinüleg jobbfelé tolódik. — A spanyol nemzeti csapatok elfoglalták Bilbao városát. — A spanyol kommunisták sikertelen torpedótámadást intéztek a „Leipzig" német cirkáló ellen. Megtorlásul Németország flottatüntetésre szólitotta fel a spanyol partok ellenőrzésében résztvevő hatalmakat, javaslatát azonban ugy Anglia, mint Franciaország elutasitották, mire Németország és Olaszország kiléptek a spanyol partokat ellenőrző bizottságból. Az európai politikai légkör e miatt nagyon feszült. Senki sem tudja, hogy Németország míre készül, csak annyi bizonyos. hogy az egyik legnagyobb német páncélos cirkáló, a graf Spree kifutott a hazai kikötőből és a spanyol partok felé vette az utját. — Blum Leo francia miniszterelnök népfront kormánya megbukott Az uj kormányt Chautemps radikális politikus alakította meg

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyvébe junius 9-től 24-ig a következő bejegyzések történtek:

Született: Varga Ferencné Varga Lidiának fia, Ferenc, ref, Ladnai Sándorné Bosnyák Eszternek fia, Sándor, ref., Kovács Lajosné Tari Juliannának fia, László, ref., Kató Endréné Bekő Piroskának leánya, Ida, ref., Gál Imréné Marjai Sárának fia, Sándor, ref., Ágoston Lajosné Bartha Margitnak fia, Lajos ref., Diószegi Lászlóné Putnoki Máriának fia, László ref., Braun Mártonné Kruchió Máriának fia, Mihály ág. ev., Perei Dánielné T. Kis Terézneknek fia, László, ref., Wallner Józsefné Schramm Eszternek leánya, Eszter Zsuzsanna. rk.

Házasságot kötöttek: Pápai István Ferenc és Pápai Fekete Terézia Julianna.

Meghalt: Földi Imre, 9 hónapos. ref.

Jónás István 2 hónapos, ref. G. Nagy Mihályné Czeglédi Erzsébet, 58 éves, ref., Piltz Andrásné Herter Magdolna, 58 éves, ág. ev., Ágoston József, 1 napos, ref.

HIREK

Eljegyzés. Gál Lajos m.kir. pénzügyőri fővigyázó, eljegyezte Felek Bertuska úrleányt.

Hibaigazítás Bencsik László főszolgabirósági irodafőtiszt, aki junius 1-én nyugalomba vonult, nem 37, hanem 40 esztendeig és 8 hónapig szolgált.

Kinevezési okmányátadás. A Gyomai Ujság egyik legutóbbi számában már megirtuk. hogy dr. Darányi Kálmán miniszterelnök, a Nep országos vezére, Bácsy Eleknét, az ivánfenéki Ármentesitő és Árvizszabályozó Társulat igazgatójának feleségét a Nep gyomai női szervezetének elnökévé nevezte ki. Az erről szóló okmányt viléz dr. Ricsóy Béla főispán vasárnap délután a csónakavatási ünnepség alkalmával adja át Bácsy Eleknének.

Mulatság az Ipartestületben. A Gyomai Ipartestület Vigalmibizottsága 1937. junius 27-én délután 2 órai kezdettel, a testület kerthelyiségében kedélyes délutánt rendez. Szíves pártfogást kér az ipartestület Vigalmibizottsága.

Szakkönyveket kapott a Halmagyi tanyai olvasókör. Nemerey Péter bankigazgató felterjesztésére és kérésére vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla főispán a Halmagyi tanyai olvasókör részére gazdasági szakkönyveket eszközölt ki a földmivelésügyi miniszteriumtól. A könyvek már meg is érkeztek Halmagyra.

FELVÉTEL DIÁKOTTHONBA. — A mezőturi ref. gimnázium Diákotthonában a gyermekeiket tanittató szülők fiainak meleg, családias otthont biztositunk. Évi teljes dij 500 P. Ötszöri bőséges étkezés, gondos felügyelet. Ref. lelkészek, tanitók gyermekei 100 P. kedvezményt kapnak. Szegénysorsu, jó tanulók még nagyobb kedvezményben is részesülhetnek.

Honnan tudjuk meg, hogy hol nyaraljunk Széles körben ismertté vált az a vasuti kedvezmény, amelyet a Kereskedelemügyi Minisztér rendeletileg engedélyezett az Országos Magyar Vendégforgalmi Szövetség által beszervezett községekben nyaralók részére. E községek teljes listáját a Harsányi Zsolt főszerkesztésében megjelenő Vendégforgalmi Ujság legujabb száma közli. Miként válik olcsóvá a nyaralás, mi a teendő a nyaralás megkezdése előtt, — cimen nyujt

részletes tájékoztatást nyaralási helyének könnyed, költségmentes és szakszerü kijelölésére és a vasuti kedvezmény minden nyaraló számára való megszerezhetőségéről. Molnár Lajos OTI igazgató a „gyógyüdülőkúra az egészségvédelem és a gazdasági élet szolgálatában" c. cikkben részletesen fejti ki annak szükségét, hogy a nagy természet gyógyitó, üditő erejét, mint a különféle betegségek elhárítására alkalmas leghatásosabb és legolcsóbb gyógytényezőt a szerényebb viszonyok közöll élők is minél szélesebb körben is igénybevegyék. A megtért „külföldimádó" a barátjához irt levelében beszámol arról a lelki átalakulásról, amelyet benne a magyar föld szépsége, romantikája, a magyar néplélek hangulata indított el, hogy ma töredelmesen beismerje eddigi vakságát. A rovatok bőséges anyaga, keresztrejtvény és sok szép kép teszi e mindig tetszetős lapot a fizetővendéglátók, valamint a nyaralni vágyó közönség körében igen népszerüvé. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, II., Zsigmond u. 9. A Vendégforgalmi Ujság 20 fillérért kapható mindenütt.

Külföldi diákok vendéglátásért nyelvekre tanitnak. A Magyar Szülők Szövetségének Pedagógiai főosztálya angol, francia, német és lengyel vendég, illetve vendégdiákakciót rendez. A Szövetség vezetősége felkéri azokat a szülőket, akik gyermekeiket, hozzátartozóikat a nyári hónapokban a fentemlitett nyelvek valamelyikére tanittatni óhajtják, közöljék cimüket a Szövetség Pedagógiai főosztályával. A kifogástalan külföldi családból származó diákvendég a tökéletes irodalmi nyelvre tanitja a magyar szülők gyermekét, pénzbeli ellenszolgáltatás nélkül, fizetán a vendéglátásért. A mindkét nembeli vendégdiákok kora 10—28 év. Érdeklődők és jelentkezési lapot kérők szi veskedjenek a Magyar Szülők Szövetségének Pedagógiai főosztályához fordulni. Cim: Budapest, VIII. Reviczky u 7.

Országos vásárok junius 27-én Körösladányban, julius 5-én Dévaványán országos kirakodó és állatvásárt tartanak.

Mindenfajta kévekötő aratógépek és alkatrészek, MANILLA KÉVEKÖTŐ ZSINEG. Mindenfajta olajok — gumi és bőrszijak, utóbbiak becserélhetők ócska szijjakkal — legolcsóbban kaphatók WEISZ J. JÁNOS-NÁL MEZŐBERÉNYBEN.

Jókarban levő üzembiztos segédmotoros kerékpár, és egy Blüher, női kerékpár eladó Endrődön. Gróf Apponyi u. 19 sz. 2—1

Az „Angyal"-hoz címzett gyógyszertár, — az Endrődi uton, Horthy Miklós út 19 szám alatt vesz anyarozsot 4 pengőért, szebb minőségűt 5 50—60 Pengőért kilogrammonként. 1—1

Aratógépekhez manilla legolcsóbban beszerezhető V. Kovács Lajosnál Hősök emlékútja 30. szám. 3—2

Bércsépléshez keresek „traktor" hajtóerőt 6-os Máv golyós csapágyas cséplőmhöz feles haszonra. Cséplési terület a keselyősi tanyákon biztositva. Közelebbi felvilágositást nyujt Izsó Balázs ingatlan közvetitő Gyoma Horthy Miklós ut 2.

100 kg.-os tizedes mérleget keres megvételre Schulek Béla főmérnök. 1—1

Mikor kell a gyümölcsfákat öntözni? Erről ir a „Növényvédelem" és „Kertészet" legújabb száma. Cikkeket közöl még a szőlő nyári kezeléséről, az őszibarackfák betegségeiről, az idei hernyóinvázióról, a legnagyobb szamócafajtáról, a nikotinos nyári permetezésről, a juniusban vethető zöldségfélékről, a rózsa dus virágoztatásáról, a peronoszpóra elleni eredményes védekezés feltételeiről, a hangyák irtásáról stb. A dusan illusztrált, szines gyümölcsképet is közlő két szaklapból a (Növényvédelem) kiadóhivatala (Budapest, V., Földmivelési Minisztérium) egy alkalommal lapunkra való hivatkozással dijtalanul küld mutatványszámot.

Gyoma község ingatlanforgalma

Hunya Imre és neje Kiszely Erzsébet endrődi lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Labnai Mária Ágoston Józsefné gyomai lakostól 2650 pengőért.

Pataki Lajos és neje Megyeri Eszter gyomai lakosok vettek egy lakóházat Kató Elekné Zöld Mária gyomai lakostól 900 pengőért

Izsó Lajosné Papp Teréz gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Tuba Sándor gyomai lakostól 1350 pengőért.

D. Kovács István (nős Püski Rózával) gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Vizsnyai Endre és neje Lóczi Anna gyomai lakostól 2700 pengőért.

Cs Nagy István (nős Icsa Ilonával) gyomai lakos vett 2692 négyszögöl csergetyülaposi szántót egészben, ezenkivül 1 hold 1372 négyszőgöl csergetyülaposi szántót 1/3-ad részét ifj. Jenei Bálintné Cs. Nagy Erzsébet gyomai lakostól 1350 pengőért.

Ágoston Istvánné Kabai Mária a gyomai lakos vette egy beltelkes lakóházat Szőke Ferenc hódmezővásárhelyilakostól 2000 pengőért

Sebők Benedekné Rácz Erzsébet gyomai lakos vett 802 négyszőgöl csepüskerti lakóház, udvar és szántó ingatlant Bene Andrásné Varga Mária gyomai lakostó 800 pengőért.

K. Nagy Endre és neje Kovács Eszter gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Téglási Istvánné Nagy Teréz és társaitól 9009 pengőért.

kisk.Kovács Sándor gyomai lakos vett 1 hold 684 négyszögöl félhalmi szántot Tótka Bálint (nős Czeglédi Rózával) gyomai lakostól 1000 pengőért.

F. Nagy Sándor és neje Braun Magdolna gyomai lakosok vettek egy fatytyasi lakóházat Sz. Nagy Tamás és neje Bucsi Zsuzsánna gyomai lakostól 1894 pengőért 31 fill.

Dolovi László és neje Perei Zsuzsánna gyomai lakosok vettek 1 hold 316 négyszögöl és 1 hold 316 négyszögöl pusári szántónak 7/8-ad részét Perei Mihály (nős volt B. Kiss Erzsébettel) és társaitól 980 pengőért.

SPORT

GyTK—VSE 5-0 (1-0).

Gyoma, vezette: Boros II.

GyTK: Kertész, — Rozsnyai, Csikós, — Bolehovszki, Bartha I., Nádudvari, — Bartha II., Rau, Bartik, Tandi, Lakatos.

VSE: Turbucz II, — Gaál, Lévai, — Nagy I, Barabás, Elek, — Papp II., Nagy II. Horváth, Hollósi, Kalocsa.

A mérkőzés váltakozó volt, hol lanyha, hol iramos, a gólnélküliség mindkét csapatnál megvolt az első félidőben. Végre a 35. p.-ben Rau megszerzi a vezetést (1-0).

Szünet után a játék nagyobb iramot diktál, különösen a honi csapat támad erősen és ez gólokban jut kifejezésre. 5 p.-ben Bartha II. lő szép gólt. (2-0). 18 p.-ben Rau eredményes. (3 0). A 36. p.-ben Gaál öngólt vét (4-0), a 42.-p.-ben Bartik beállitja a végeredményt (5-0).

GyTK a második félidőben szépen játszott mind dicséretet érdemel.

A VSE-ből a védelem, Barabás, Elek és Kalocsa vált ki.

Boros II. jól vezetett.

GySC—ETK 4-1 (1-1).

Gyoma, ifj. bajnoki, vezette: Heinfarth.

GySC: Gálos, — Béres, Takács, — Cifrák, Mónus, Kruchió, — Domby. Csáky, K. Szabó, Schusztek, Győry.

ETK: Uhrin I., — Koloh, Koós, — Varga, Uhrin II, Simon II., — Korcsok, Talán, Vaszkó, Farkas, Dudás.

Élénk endrődi támadással indúl a meccs, sőt a vezetőgólt is az ETK szerzi meg, Cifrák miatt megitélt 11-esből. Majd feljön a GySC is és K. Szabó csakhamar egyenlit.

Szünet után az erősebb fizikumu GySC fiúk nagy fölénybe kerülnek, ami a további 3 gólban jut kifejezésre, sőt Takács egy 11-est még kapu mellé is rugott.

Jók a győztes csapatból a kitünően védő Gálos, valamint Domby, Mónus, K. Szabó és a népszerű Schusztek, — az ETK-ból az apró Dudás, Uhrin I. és II., és Talán nyujtott elfogadhatót.

Heinfarth hiba nélkül vezetett.

Sporthirek

Junius 27.-i bajnoki mérkőzések: Gyomán: GySC-BISE, vezeti: Becskő, Mezőberényben: Törekvés—ETK, vezeti: Wertheim, Mezőtúron: M.MÁV—Hunyadi, vezeti: Salgó, Vésztőn: VSE-TAC, vezeti: Magyar II.—II. oszt. döntő: Békésen: BTE—BTK, vezeti: Boross Pál. Barátságos: Csabai AK—Szolnoki MÁV, vezeti: Hidvégi.

Junius 27.-i ifjusági bajnoki mérkőzések: Mezőtúron: MAFC — GySC, vezeti: dr. Boross István, kezdete 2 órakor, M.MÁV—Szövőgyár: vezeti: Kovács Sándor, kezdete 10 órakor. Endrődön: ETK—GyTK, vezeti Takács Lajos, kezdete fél 6 kor. Junius 29-én. Mezőtúron: M.MÁV — GyTK, vezeti: Varga Ferenc, Mezőtúr. Túrkevén: TAC-Szövőgyár, vezeti: F. Tóth, Turkeve.

Mult vasárnapi eredmény: Váci SE—Szegedi AK 3—1 (1-1). A SzAK nagyon készül a szegedi revansra. A mult heti csapat játszik, csupán Hajdú helyén lesz változás.

ETK—BISE meccset julius 11-én játszák le.

Takács (GySC) a vésztői meccsen történtek miatt aug. 13-ig bajnoki mérkőzéseken nem játszhat.

Az Alszövetség tanácsa jun. 19 i ülésén a következő fontosabb határozatokat hozta: Az egységes első osztályt csak 1938—39. évben fogják felállitani; Tarhosi SE, Dévaványai SE, Füzesgyarmati TE, Körösladányi AC, Okányi ISE és Szeghalmi SE egyesületeket, a DLASz-tagjai közzé felvették, viszont a Mezőberényi TK-t a tagok sorából törölték; az Indokolatlan meccslemondásokat a jövöben súlyos pénzbüntetéssel büntetik, amiért az egyesület elnöke intézője és pénztárnoka személyileg is felelősek lesznek, végül a csabai alosztályban a bajnoki szezon augusztus 22-én veszi kezdetét.

A mezőturi körzeti ifjusági bajnokságok állása:

1. GySC	5	5	—	—	22:5	— 10
2. MSzSC	4	3	—	1	32:8	— 6
3. MAFC	4	3	—	1	22:9	— 6
4. MÁV	4	1	1	2	3-9	— 3
5. ETK	5	1	1	3	4:14	— 3
6. TAC	3	—	—	3	2:6	— —
7. GyTK	3	—	—	3	1:36	— —

Járási leventeverseny Endrődön

Az idén az Endrődi Levente Egyesület rendezésében szépszámú közönség előtt zajlott le a járási levente atlétikai verseny. Az előmérkőzéseket délelőtt tartották meg, délután a döntőmérkőzésekre került a sor. A verseny eredményei a következők:

100 m. síkfutás: I. Takács József Gyoma 12 5 mp, II. Balogh Péter Endrőd 13 mp., III. Mónus Gábor Gyoma 13.1. mp.

Buzogánydobás: I. Timár Pál Endrőd 52.10, m. II Gyuricza Antal Gyoma 44 90 m. III. Gyuricza Imre Gyoma 41.50. m.

Sulydobás: I. Timár Pál Endrőd 11.29 m. II. Bere Imre Gyoma 10.56, m. III. Kruchio Endre Gyoma 10.50. m.

Távolugrás: Takács József Gyoma 5 60 cm. II. Monus Gábor Gyoma 5.54 cm. III. Balogh Péter Endrőd 5.40 cm.

Diszkoszvetés: I. Bere Imre Gyoma 26.79 m. II. Kató János Gyoma 21.70 m, III. Thun Lajos Endrőd 21.40 m.

Magasugrás: I. Kató Gergely Gyoma 157 és fél cm. II. Gálos Gyula Gyoma 155 cm., III. Takács József Gyoma 152 és fél cm.

400 m. sikfutás: I. Földváry Gábor Endrőd 64 mp., II. Kruchió Endre Gyoma 65 mp., III. Hunya Vendel Endrőd 68 mp.

4x100 m. staféta: I. Gyoma 52 mp. II. Csejt—Endrőd, III. Décspáskum—Endrőd.

Kézilabda: Gyoma—Endrőd 2-1 (1-1).

Az eredmények kihirdetését díjkiosztás követte. A győztesek zsebórát, könyveket, illetve érmeket kaptak, mig a korábban megtartott lőverseny egyéni győztesét serleggel jutalmazták A zsebórákat Tüköry földbirtokos ajándékozta az egyesületnek.

A verseny után a Népházban táncmulatság volt és annak keretében regősök régi magyar dalokat adtak elő és hazafias verseket szavaltak.

Az általános benyomás szerint az anyagi és erkölcsi siker minden várakozást kielégitett.

Gyomai Ujság nyomdájában egy jó családból származó fiú tanulónak és egy 14—15 éves ügyes leány felvételetik.

Nyaraljon Esztergom-Vaskapu

erdővel övezett turista vendégházban (406 m) magas a várostól 45 percnyire. Napi penzió **ötszöri étkezéssel P. 3.80.** Mellékköltségek nincsenek. Levelezés: Paulovits, Esztergom — Vaskapu. 4—3

Igazmondó szérum a rendőrségen. Az albánia álamboli Birningharukan az Egyesült Államokban a rendőrség két veszedelmes gangszterl fogott el. A gonosztevőktől nem tudtak beismerő vallomást kicsikarni. Evva F. Rhodes, az Ujvilág leghiresebb elmeorvosa titokzatos szert adott be nekik, s erre vallani kezdtek. Erről és az amerikai rendőrség vallató módszeréről közöl részletes ismertetést Tolnai Világlapja legujabb száma. Több mint száz érdekes képben mutatja be az elmult hét világeseményeit. A gazdag tartalomból kiemelkedik a londoni gázvédelemről szóló beszámoló, Tápai László egyetemi tanár cikke, legujabb irók novellái és még szines tudósitások a háborzongató boszorkány kerékről, az öregedésről és a kormányozható léghajó történetéről. Tolnai Világlapja egy száma 20 fill.

Sportcsillagok a rivaldán. A hires sportbajnokokról, akik a szinpadon is sikerrel szerepelnek, rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben jelent meg. Pompás illusztrált rádiómüsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premi erbeszámolókat, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talált az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy szám 20 fillér.

EGÉSZSÉGÉT VÉDI, BETEGSÉGÉT gyógyítja

a **Mohai Ágnes**-forrás természetes szénsavas ásványvize. **Orvosilag javalva van.**

Emésztési zavaroknál, a légzési szervek hurutos bántalmainál. Hatásos a hugyutak hurutjainál, veseköbántalmaknál és köszvényes bajoknál. Jó eredménnyel használható a vegetativ idegrendszer,-csalánkiütések, asthma és egyéb túlérzékenység okozta — betegségeknél. Csökkenti a gyomorsav fokozott képződését, akadályozza a gyomorégést. Ajánlatos gyermekeknek is

KITÜNŐ ASZTALI- ÉS BORVIZ.

A hazai **Mohai Ágnes**-forrás gyógyvizét népszerű árban forgalomba hozza a **Mohai Ágnes**-forrás kezelősége, **Moha,** Fejér m. Kapható mindenütt. Lerakat Gyomán;

Berkovics Adolf cégnél.

Vendéglőben is kifejezetten Mohai Ágnes-gyógyvizet kérjen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

A MÁV nyári menetrendje Békéscsaba—Gyoma és Gyoma—Budapest viszonylatban

Érkezik Gyomára

Budapest	felől	személy	reggel	2	óra	21	perckor
Békéscsaba	„	„	„	5	„	34	„
Mezőtur	„	„	„	6	„	30	„
Békéscsaba	„	sebes	„	8	„	19	„
Budapest	„	személy	délelőtt	10	„	21	„
Lőkösháza	„	gyors	„	11	„	56	„
Budapest	„	„	„	11	„	57	„
Lőkösháza	„	személy	délután	14	„	20	„
Budapest	„	„	„	15	„	24	„
Lőkösháza	„	gyors	„	16	„	58	„
Budapest	„	„	„	17	„	36	„
Békéscsaba	„	személy	este	19	„	26	„
Budapest	„	„	„	20	„	39	„
Lőkösháza	„	„	éjjel	23	„	24	„

Indul Gyomáról

Lőkösháza	felé	személy	reggel	2	óra	31	perckor
Budapest	„	„	„	5	„	41	„
Békéscsaba	„	„	„	6	„	31	„
Budapest	„	sebes	„	8	„	20	„
Lőkösháza	„	személy	délelőtt	10	„	28	„
Lőkösháza	„	gyors	„	11	„	58	„
Budapest	„	„	„	11	„	59	„
Budapest	„	személy	délután	14	„	30	„
Békéscsaba	„	„	„	15	„	31	„
Budapest	„	gyors	„	16	„	59	„
Lőkösháza	„	„	„	17	„	37	„
Mezőtur	„	személy	este	19	„	29	„
Békéscsaba	„	„	„	20	„	49	„
Budapest	„	„	„	23	„	33	„

Gyoma—Dévaványa viszonylatban nincs változás, illetve csak annyi, hogy az eddig Dévaványa felől délelőtt 11 óra 45 perckor érkezett motoros vonat 6 perccel korábban, 11 óra 39 perckor érkezik.

„MÁVAUT" NYÁRI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. május 22—től 1937. október 2—ig.

Gyoma—Endrőd:

*	*	**				*		
5.38	17.43	20 43	21.43	ind Gyoma p u.	— — érk.	5.32	6.22	20.37
5.50	17.55	20 55	21.55	érk. Endrőd templom tér	ind.	5.20	6 10	20 25

*) Csak hétköznap **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik. **Viteldij: 50 fillér.**

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

						*	**
6 10	ind.	Endrőd templom-tér	— — —	érk.		17 55	21.55
6.36	↓	Gyoma „	— — —	↑		17.34	21 37
7 27	↓	Szeghalom p u.	— — —	↑		16 45	20.48
8.35	↓	Püspökladány	— — —	↑		15.37	18.52
9 15	↓	Hajduszoboszló	— — —	↑		14 53	18 10
9 55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"		ind.		14 15	17.30

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6 80.
Menettérti-jegy. „ P 4 —. „ P 10 50. „ P 12 50

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

						*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér	— — —	érk.		17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „	— — —	↑		17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p. u.	— — —	↑		16.45	20 48
8 57	↓	Berettyóujfalu p. u.	— — —	↑		14 00	19.11
9.03	érk.	„ községháza	— —	ind.		13 50	19.05

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9 50.

SZUPERFOSZFÁT

műtrágya állandóan kapható

Péti só előjegyezhető

a Wagner Márton Fiai cég fatelepi irodában

Publikáció

A „HONSZ" gyomai csoportja elnöksége a csoport tulajdonát képező halmagyi 100 hold földjére haszonbérlőt keres. Felvilágositást nyujt Izsó Balázs a csoport ügyvezető igazgatója. x—2

Olajos Lajos bornagykereskedőnél az elismert jó zamatu **Tiszavidéki bornak literje 42 fill.** 5—2

Hulladékgyümölcsét gyüjtse összse és főzze ki pálinkának a **Gyomai Központi Szeszfőző Szövetkezetben.** Most már érdemes pálinkát főzni, mert a **szövetkezet leszállitotta a főzési dijat literenként 20 fillérre.** Az epervásárlás megkezdődött kg.-ként 3 fillérért. 3—2

Gyomai Termelők Szövetkezete vendéglője számára üzletvezetőt keres. 2—2

Sebessy János házánál sajáttermésü jó bora 25 literes tételekben, literenként **40 fillérért** kapható. 2—2

Horthy Miklós utca 9 szám alatt különféle butorok és férfiöltönyök vannak eladók. 5—3

T. Kocsis Mihály Petőfi utca 9 szám alatti házában egy 3 szobás lakás kiadó. x—3

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Eladó egy antik polituros kis szekrény és egy női iróasztal, 2 drb. rézágy, egy ebédlő szekrény, asztal négy székkel, egy porszivógép stb., stb. Cim a kiadóhivatalban tudható meg. 3—3

A HOMBÁR Szövetkezetnél a morzsolt tengeri csutka métermázsája 2.50 pengő.

Eladó: 38 hold görögállasi szántó szép tanya épülettel 150 kat. hold 6 hold szőlővel pincével továbbá megfelelő gazdasági épületekkel holdanként 330 P. 22 kat. hold Pósalmon — 20 hold és 2x10 hold Póhalmon kedvező fizetési feltételekkel. 5 hold Özeden közel a müuthoz. Eladó házak: 300 P.-től 16 000 P-ig a község minden részében vannak nálam nyilvántartva. Keresek megbizóim részére 2 fertály keselyősi és 60 hold körösön tuli szántót azonnali kézpénz fizetés mellett.

Izsó Balázs ingatlan közvetitő Gyoma, Horthy M. ut 2.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

XII. évfolyam, 27. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 julius 3.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ES KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Az endrődi kubikos

nem bolsevista, — mondotta vasárnap délután Hunya Benő endrődi ügyvéd, amikor a NEP gyülés vendégeit felköszöntötte. Igen, mindenki tudja, hogy az endrődi kubikus, de semmiféle magyar mezőgazdasági munkás nem bolsevista, nincsenek felforgató szándékai, nem akar semmi mást, csak élni, tisztességesen megélni. És amikor csupán csak annyit kér, amikor sokszor a kormány programmjába vett szocialis gondoskodásánál is kevesebbel beérné, — mint azt dr. Hunya Benő ügyvéd szintén megállapitotta, — akkor nem szabad lekommunistázni, nem szabad az amugyis küzdelmes életét még jobban elkeseriteni. Sajnos, nálunk szokás lett, hogy igen könnyen kommunistának nevezik azt a munkást, aki fel mer szólalni emberi jogaiért. Az 1919 évi rémuralom borzalmas emlékeit használják fel arra, hogy megfélemlitsék a mindennapi betevő falatjáért, néhány darab ingért, ruháért, lábbeliért, emberségesebb életért instanciázó munkást, pedig a szociális igazságtalanságok megszüntetéséért felemelt kérő szó még távolról sem kommunizmus. Legyen vége már egyszer a hamis jelszavakkal dorongoló politikának és mindazok, akik a munkásság helyzetén segithetnek, tekintsék legalább a kormány programmját irányadónak. Vagy erről is az a véleményük, hogy kommunista? Nos, akkor álljanak ki nyiltan a kormány ellen, legalább tudni fogjuk, hogy kik azok, akik nem tudják, vagy nem akarják megérteni, hogy az endrődi kubikusnak csak úgy, mint akármelyik más magyar munkásrétegnek igenis joga van a mainál nagyobb darab, fehérebb és puhább kenyérre. Legalább tudni fogjuk, hogy kik azok, akik a mai napság kerékkötői minden szocialis haladásnak. Legalább tudni fogjuk, hogy kik azok, akik a maguk vélt igazát csak azzal tudják megvédeni, hogy a magyar földért, a magyar nemzetért, ennek a nemzetnek jogos törekvéseiért véres verejtékkel dolgozó munkást érdemtelenül, megvető gesztussal lekomunistázzák. Majd akkor megfelelne nekik a kormány, amely — ne felejtsék el, — ép olyan kevéssé tűri el a munkásság tendenciózus beállitását, mint az uralkodó rendszer ellen való izgatást. A kormány tagjai azt külön külön és együttesen számtalanszor hangoztatták, vigyázzunk tehát azzal a lekomunistázással, mert ma már jól tudja a világ, hogy az ilyen kijelentések mögött többnyire reakciós törekvések állanak. Nagyon is átlátszó dolog tehát a holmi jelszavakkal dorongoló politika, amelyet jó lesz abbahagyni, mert sem a kormány, sem a józan magyar közvélemény nem fogja megengedni, de nem is engedheti meg, hogy a magyar munkásra távolról sem alkalmazható szólamokkal elodázzák a legégetőbb szociális problémák megoldását.

A főispáni-pár látogatása Gyomán

Lelkes ünnepség keretében avatták fel a NEP ifjúsági csoportjának csónakjait

Vasárnap délután, a közuti hidtól jobbra eső füzes elején nemcsak a vidékieket, hanem a helybelieket is lenyügöző ünnepi szinhellyé képezték ki és zászlókkal diszitették fel azt a helyet, ahol a NEP ifjusági csoportja által beszerzett két uj csónaknak felavatási ünnepségét rendezték. Már előre biztositva volt ennek az avatási ünnepségnek a sikere, amikor dr. vitéz Ricsóy Uhlarik Béla főispán és kedves felesége megigérték az ünnepségen való részvételüket, sőt az egyik keresztanyai tisztséget is elvállalta a főispánné.

Az előljáróság tisztelgése a főispáni-pár előtt

Gyönyörü napsütéses délután 5 órakor a főispáni pár Endrődről jövet érkezett Gyomára és egyenesen a főszolgabirói hivatalba hajtatott, ahol fogadta a Kovács Gábor főbiró vezetésével kivonult előljáróság tisztelgését.

Gyoma község közönsége nevében Papp Ilonka több magyar ruhás leány élen rózsacsokrot nyujtott át a főispánnénak, aki ezuttal tett elsőizben látogatást Gyomán.

A főispáni-pár tisztelgő látogatásai

A főszolgabiróságon történt fogadás után vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla főispán és felesége tisztelgő látogatást tettek dr. Sorbán Jenő járási főszolgabirónál, Nemerey Péter bankigazgató, a NEP gyomai szervezetének elnökénél és G. Nagy László földbirtokosnál, a NEP gyomai kerületi elnökénél, majd a többi vendégekkel együtt kihajtattak a csónakavató ünnepség szinhelyére, ahova őket Nemerey Péter takarékpénztári igazgató, a NEP gyomai csoportjának elnöke kalauzolta. A főispáni pár kiséretében jöttek dr. Sorbán Jenő főszolgabiró feleségével, dr. báró Maasburg Kornél szolgabiró és dr. Liszonyi Imre főispáni titkár. A főispáni pár elé elsőnek a kis Nemerey Péter állott és egy öntudatos, rövid beszéd után 100 szál piros rózsából kötött csokrot adott át a főispánnénak. Utána Bácsy Elekné üdvözölte pár szóval a főispánnét, majd ifj. dr Kovács János, a gyomai NEP ifjúsági csoportjának elnöke üdvözölte a főispáni párt.

Elismerés a NEP gyomai szervezetének

Dr. vitéz Ricsói Uhlarik Béla főispán megköszönte a fogadtatást és jólesően állapitotta meg, hogy a NEP gyomai csoportja tevékeny munkát folytat, amelynek egyik legszebb bizonyitéka a most felállitott napközi otthon. Kéri a vezetőséget, hogy munkakedvét tartsa meg a jövőben is, hogy igy együttesen munkálkodhassanak az ország javára.

A továbbiak során a főispán Bácsy Eleknének átnyujtotta Darányi Kálmán miniszterelnöknek, a NEP országos vezérének megbizólevelét, amelyben őt a NEP gyomai női szervezetének elnökévé kinevezte, egyben arra kérte Bácsy elnöknőt, hogy odaadóan munkálkodjon ezen a területen.

Nemerey Péter bemutatta a főispáni párnak a jelenlevő hölgyeket és urakat, azután az egész társaság a feldiszitett Körös parton elsétált a lejáróhoz, ahol a partba vágott lépcsőkön lehetett az avatásra elkészitett csónakokhoz lejutni.

A lejáratnál Wagner Márton a következő beszédet mondotta:

MÉLTÓSÁGOS ASSZONYOM!

MÉLTÓSÁGOS FŐISPÁN UR!

TISZTELT HÖLGYEIM ÉS URAIM!

Magyar Testvéreim!

Kis elemista koromból emlékszem: amikor Gyomán a vasuti hidat felszentelték, akkor láttam a Körös hullámterületén, a hid alatt, a tulsó parton, sátrakat felállitva, ahol megünnepelték a vasuti hid felavatását. Ez negyvenegynehány évvel ezelőtt volt.

Ma is a Körös hullámterületén gyültünk össze, hogy egy — talán sokak szemében jelentéktelennek látszó eseményt ünnepeljünk meg. Pedig értékes visszaemlékezésre alkalmas ez a mai nap!

Nem kell a történelem előtti idők képzelődését igénybe vennünk, hogy a mellettünk most szük mederben folydogáló Körösünkről elmélkedjünk. Nem kell a szineket, hangokat a romantikus mesélők leirásaiból meritenünk, hogy megszólaltassuk a Körösünket.

A távolabbi idők feljegyzéseiből, a nagyapáink átéléséből és a magunk életéből szabadjon egypár emléket fel-

idéznem a mai ünnepnapon, természetesen a Körösünkkel kapcsolatban.

Képzeljük magunkat abba az időbe, amikor Gyoma őslakosai községünknek csak egy kis területrészén, a legmagasabb részen laktak. Üljünk le egyik ősünkkel a községháza melletti régi Körös-partra, egy olyan tavaszi napon, amikor a nagyváradi hegyek havát a nagymeleg már hömpölygő áradattá olvasztotta. Mezőtur, Turkeve, Dévaványa, Körösladány felé sík viz minden... Egy végeláthatatlan tenger terül el előttünk... Talán akad egy-két kis fekete pont a láthatáron, valami magasabb fekvésü terület, ahol valószinüleg a vizimadarak ezrei repdesnek és kötnek ki.

Hogy ez az ősünk min elmélkedhetett ilyenkor, ne firtassuk. Bizonyosan nem azon törte a fejét, hogy a késői utódok 1937. juniusában ösztönösen karolják majd fel a csónakot, az ő életében a legfontosabb közlekedési eszközt. Ősünk a zugó áradat lehuzódása után legelőször az evezők után nyult. Megnézte, hogy mit hozott neki az árviz. A halak kifogyhatatlan tömege, amelyből királyi asztalok inyenc falatait sorozták, nála mindennapi megszokott ételt képeztek. Ma a körösi süllő kilójáért Pesten, kicsinyben kimérve 7—8 pengőt adnak.

Ősünk a lélekvesztőjén a sürü nádasok közé is bekukkant, ahonnan a sok vizimadár tojásainak megkivánt tömegével látja el a háziszükségletét... A lehuzódott viz nyomán zöld rét bujasága váltja fel a nemrég tajtékzó hullámok tengerét. A tájfajtájú rideg gulya is előkerült a szükre méretezett ármentett területről. A szilaj ménes a messzeség délibáb-tengerébe vágtat. Az ezreket számláló birkanyáj vezető szamara égtájak szerint és nem torony irányában viszi a legelésző nyájat...

A szükséges kenyér megtermesztéséhez is előkerült a viztől védett hely... Sokat, többet nem volt érdemes termeszteni, hiszen Nagyváradra, több mint 100 kilométerre kellett a feleslegeket beszekerezni.

Ha öseink nem vizen akartak valahová eljutni, különösen ősztől nyárig, lóháton kellett járniuk, mert a feneketlen sárban elmerült volna az ember. Az alföldi ősmagyar találmánya volt a sárhajó. A lucskos sárra ráállitotta a hajóját, elébe fogta a lovát és csuszott a hajó a sár tetején...

Állitólag boldogabb volt akkor a magyar. Ha aszály vagy más elemi csapás miatt nem termett kenyere, husa mindig volt elég, ilyenkor kenyér nélkül ette a hust. Nem voltak kenyér gondjai, mint a mai utódainak...

A nagy Széchényi terve testet öltött. Ma szük mederbe szoritva folydogál mellettünk a jó öreg Körös. Nem ment könnyen a zabolázás. Még ma is mutogatja néha a hajdani hullámok felborzolt taréját,... de nem félünk tőle, mert a hullámok agyagos szine a kitörni szándékozó erő megtörését mutatja a jól megépitett agyaggátakon: a mérnöki tudáson és az emberi munkán. A beláthatatlan tenger helyén ma sikérdús buzát aratnak keménykötésü magyarok. A buja rendet nótázó leányok gyüjtik. A sás, a nád helyén tarlóvirágok, pipacsok tarkasága teszi szinessé a délibáb buza-tengerébe vibráló határt...

Elbucsuzunk a boldognak tartott ősünktől.

Itt vagyunk a Körösünk hullámterén, ahol alig egy hónapja még a talpunk alatti rét vizzel volt boritva. Kellemes érzés a süppedő agrár perzsa szőnyeg alattunk. De ez is biztos talaj ahhoz, hogy a Nemzeti Egység Pártja gyomai ifjuságának mai csónakavató ünnepségén elbirjon bennünket, akik a mai lendületes magyar életben különböző felfogásu és érzelmü egyedei vagyunk szeretett községünknek, akik örömmel vettük ifjaink kezdeményezését és meghivását a mai avató ünnepélyre, mert nekünk gyomaiaknak kettős ünnep ez: körünkben üdvözölhetjük szeretett főispán urunkat és kedves felesége őméltóságát, akik áldozatos eljövetelükkel alkalmat adnak nekünk, hogy sarkig kitárjuk előttük hódoló gyomai szivünket és boldogan kiáltjuk az egész határunkba elhangzóan, a szivünk mélyéből fakadó érzésünket: É l j e n a f ő i s p á n i p á r ! ! !

Méltóságos Főispán Ur! Ön már annyi kézzelfogható tanujelét adta annak, hogy Gyoma népét, rend és rangkülönbség nélkül becsüli és támogatja. Higyje el nekem, Gyoma község lakosai ezt sokra értékelik, mert tudják, nekünk Békés vármegyében még nem volt főispánunk, aki ennyire törődött volna velünk gyomaiakkal és annyit segitett volna rajtunk, mint Méltóságod. Áldja is meg érte a magyarok Istene.

Méltóságos Asszonyom! Engedje azzal folytatnom: Még nem volt Békés vármegyének olyan főispánja, aki a mi gyomai népi összejövetelünkön megtisztelte volna lakosságunkat nagyrabecsült eljövetelével. Mi ezt megjegyezzük magunknak. Mi ezért hálásak akarunk lenni. Mi a magyar ember hölgyek iránti lovagias érzésével Méltóságod hozzánk jövetelét nemcsak udvariassági elismeréssel vesszük, ezért felajánljuk minden erőnket és készségünket: jöjjön el Méltóságos Asszonyom máskor is hozzánk. Segitsen szegényeink nyomorán enyhiteni. Leányaink, asszonyaink irányitásában álljon az élre és mi ezekben az áldozatos teljesitésekben bizonyitjuk be, hogy a gyomaiak megbecsülik a hozzájuk leereszkedőket...

A jó öreg Körösünkön karcsu csónakokat avatunk ma. Ezeken edzzék meg ifjaink izmaikat és lelkűket: Ha fáradt karjaikat leeresztik egy kis pihenőre, jusson eszükbe néha az előbb vázlatosan elébük rajzolt ősünk, aki az akkori idők nehézségeit le tudta küzdeni. Ebből meritsen a mai ifjuság is erőt, bátoritást a jövő életére. Acélos izmokra, kitartó erőre, józan agyra és véghetetlen munkaszeretetre van szüksége annak, aki ma meg akarja állani a helyét a nagy nemzeti munkában Bizom benne, hogy a gyomai ifjuság megfelel ennek és az acélos izmok kimunkálásában a felavatandó csónakok szent eszközökké válnak.

Méltóságos Asszonyom! Nagyságos Asszonyom! Kegyeskedjenek a csónakokat felavatni!!!

A nagyhatású beszéd elhangzása után a főispánné balján Bácsi Eleknével a daliás, fürdődresszben álló 6 evezős sorfala között levonultak az avatásra készenálló csónakokhoz, ahol elsőnek a főispánné egy pezsgős üveggel a „Gabriella" csónakot avatta fel. A második ütésnél a szilánkokra tört üvegből kibuggyant pezsgő volt a keresztvize az avatási aktusnak és fent a partról harsány éljenzéssel vette tudomásul a publikum, hogy a „Gabriella" csónak átesett a keresztségen.

Utána Bácsi Elekné hatalmas lendülettel sujtott le a hajó oldalára és az ő pezsgős üvege is szilánkokban hullott széjjel és a pezsgő a hajó oldalán csurgott le a Körösbe: a „Sarolta" csónak is átesett a keresztségen.

A főispáni pár a lent álló szük kisérettel még beverték a hajószegeket, azután feljöttek a partra, ahol egy hosszu asztalnál foglaltak helyet a hozzájuk csatlakozott gyomaiakkal és vidám beszélgetés közben fagylaltoztak.

Már alkonyodott, amikor a főispáni pár szivélyesen elbucsuzott a nagyszámu társaságtól és a kijáratig elkisérő társaság lelkes éljenzéssel és intéssel bucsuzott el az autóval távozó főspáni pártól.

A főispáni pár eltávozása után asztaloknál helyezkedtek el a vendégek. A fiatalok táncra perdültek. A tábori konyha, izletes pörköltje, rántott hala és rántott csirkéje kapós volt, csuszott is rájuk a vinkó. Közben meggyujtották a lampionokat, fűzrőzsével tábortüzet raktak. A Körösön fel-le siklottak a kivilágitott csónakok.

Olyan szines kép volt az egész Körös partja, csak most tudtuk meg, milyen kevés áldozattal, milyen hangulatos helyet tudunk varázsolni a Körös partjára és nem kell hosszu kilométereket megtenni annak élvezéséért.

Az ünnepség megrendezése Nemerey Péter és ifj. dr. Kovács János elnökök érdeme. Ők már régebben vizsgáztak le a rendezési képességeikről, a mostani megrendezés is sikert hozott nekik. Az pedig ne kedvetlenitse el őket, ha akadnak még mindig a községünkben, akik az ő önzetlen munkájukat nem akarják elismerni, jóllehet az illetők a közmunkálkodásból ügyesen vonják ki magukat és csak kritizálni szeretnek. — Azt is remelni akarjuk, hogy akik távolmaradtak az ünnepségnek a főispáni pár fogadásával járó közösségi és talán kötelező aktustól, a jövőben ők is hozzájárulnak, ha a községünknek olyan előkelő vendégei lesznek, mint most is, azoknak az ünnepélyes fogadásánál a személyes megjelenéssel is kiveszik a kötelező részüket.

A főispán a NEP gyomai napközi otthonáért

Vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla főispán a következő levelet intézte Nemerey Péter bankigazgatóhoz, a NEP gyomai szervezetének elnökéhez:

Nagyságos
NEMEREY PÉTER urnak
takarékpénztári igazgató,
a Nemzeti Egység községi szervezetének elnöke,
GYOMA

742—1937. főisp. sz.
A NEMZETI EGYSÉG BÉKÉSVÁRMEGYEI SZERVEZETÉNEK ELNÖKE

Gyula, 1937. junius 28.

Kedves Barátom!

A tegnap lefolyt szépsikerü csónakavatási ünnepségen élőszóval tett előterjesztésed kapcsán értesitlek, hogy a gyomai Napközi Otthon működésének elősegitése céljából 150 pengő segélyt utaltattam ki egyidejüleg a gyomai járás főszolgabirájának kezeihez, augusztus hó 1-től leendő kifizetésére.

Ez alkalommal köszönöm meg ujólag — feleségem nevében is — Rajtad keresztül Gyoma község egész közönségének azt a szives fogadtatást, amelyben minket a tegnapi lélekemelő ünnepség alkalmával részesiteni szivesek voltatok.

Szivélyesen üdvözöl:
v. Ricsóy Uhlarik s. k.

Vitézzé avatás. A Wagner Márton Fiai gyomai cég beltagját: Váry (Wagner) József emléklapos százados az Országos Vitézi Szék a Rendbe felvette. Az uj vitéz a vitézi esküt junius 2-án Gyulán a megyei Szék hivatalos helyiségében letette.

A Gyomai Szeszfőző Szövetkezet *értesiti a lakosságot, hogy az eper főzés már megkezdődött literenként 1,30 fillérért mindenki olyanra hagyja a pálinkáját, amilyenre akarja. — A most kisüstönfőtt eperpálinka 5 liter vételnél 2 80 P kisebb vételnél 3 20 P be kerül literje. — Kapható a Szeszfőzdében vagy Kruchió Lajosnál Gyomán Gróf. Tisza István uton.*

Szerkesztői üzenet

M. B. Gyoma: „Gyüjtő fogadás" „Három pipacsvirág„ cimü versei nem közölhetők. Mondanivalóiban ugyan van eredetiség, de a vers kellékeivel nincsen tisztában. Jobb verseket kérünk.

A NEP vármegyei szervezeteinek nagy seregszemléje Endrődön

„Lassan diadalmaskodik az alföldi gondolat"

Jelentős politikai esemény szinhelye volt vasárnap délután az endrődi Népház. A NEP vármegyei szervezete itt tartotta meg nyári vándorgyűlését, amelyen mintegy ötszáz ember vett részt, köztük Gyula, Békéscsaba, Orosháza, Nagyszénás, Szarvas, Békés, Mezőberény, Kondoros, Gyoma NEP elnökei, alelnökei és választmányi tagjai, valamint Papp Sándor, a NEP országos titkára, Vági Márton gépészmérnök, dr. Molnár Sándor, a Nemzeti Munkaközpont igazgatója, dr. PiukovitchJózsef,az Országos Zöldmező Szövetség igazgatója.

Diszebéd a Népházban

A vándorgyülést déli 12 órakor társasebéd előzte meg a Népház emeleti nagytermében. Az első fogás után dr. Tüköry József földbirtokos, a NEP endrődi szervezetének diszelnöke Horthy Miklós kormányzóra lelkes hangu felköszöntőt mondott, majd Hunya Benő ügyvéd üdvözölte a megjelent vendégeket. Beszéde során igyekezett eloszlatni azt a téves hiedelmet, mintha az endrődi kubikosság kommunista érzelmü volna. Papp Sándor NEP országos titkára a reviziós gondolat ébrentartásának szükségességéről beszélt, majd a vendéglátó Endrőd község lakosságára üritette a poharát. Klinghammer László, a NEP endrődi szervezetének titkára Gömbös Gyula célkitüzéseiről emlékezett meg és hangoztatta, hogy ezeket a célkitüzéseket utóda: Darányi Kálmán miniszterelnök is követi, végül rámutatott arra az ügyszeretetre és áldozatkészségre, amellyel dr. Tüköri József földbirtokos, a NEP endrődi szervezetének diszelnöke a NEP endrődi szervezetének ügyeit irányitja. Beszédét dr. Tüköry József éltetésével fejezte be. Dr. Tüköry József elutasitotta magától az elismerő szavakat és hangoztatta, hogy a NEP endrődi szervezetének eredményes munkássága elsősorban a vezetőség, köztük Klinghammer Sándor titkár buzgalmának és odaadásának köszönhető. Poharát az ő egészségükre üritette.

A főispáni-pár lelkes fogadtatása

Ebéd után a vándorgyülés közönsége a községházán gyülekezett, ahol délután 2 órakor ünnepélyesen fogadták a vándor gyülésre érkező vitéz dr.Ricsóy Uhlarik Béla főispán és feleségét. Az illusztris vendégeket elsőnek Harsányi Böske üdvözölte a községháza előtt, majd egy hatalmas rózsacsokrot nyujtott át a főispán feleségének. A hivatalos fogadtatás a községházán ment végbe. Itt Harsányi László főjegyző köszöntötte a főispáni párt, utána a Női Liga nevébe Vörös Klára tanitónő, a Leányegylet nevében Szabó Esztike, a Gazdaleányok Egyesülete nevében pedig Kalmár Esztike mondott néhány szivből fakadó üdvözlő szót, egyuttal egy hatalmas babérkoszorúval kedveskedett a főispánnénak. Ezután következett az endrődi hölgyek bemutatása, amelynek végeztével a főispán és felesége látogatást tettek Kalmár Imre községi birónál és Csernus Mihály apátplebánosnál.

A délutáni vándorgyűlés

A vándorgyülés délután fél 3 órakor kezdődött a Népház mozi termében. Ezen a gyülésen megjelent a főispánon és feleségén kivül vitéz dr. Márky Barna alispán és felesége, valamint a budapesti és megyei vendégek és természetesen a NEP endrődi szervezetének tagjai.

A gyülést Kalmár Imre községi biró nyitotta meg. Utána dr. Tüköry József földbirtokos, a NEP endrődi szervezetének diszelnöke emelkedett szólásra, üdvözölte az egybegyülteket, majd röviden ismertette a kormány szociális érzéssel telitett politikáját. Beszéde során többek között a következőket mondotta:

Az egységes munka és az egységes közvélemény ereje

Dr. Tüköry József után vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla főispán szólalt fel és többek között a következőket mondotta:

— Örömmel jöttem Endrődre és kedves kötelességemnek teszek eleget, amikor a Nemzeti Egység Párt országos vezérének, dr. Darányi Kálmán miniszterelnök úr őexcellenciájának megbizásából a járási és a községi NEP szervezetek vezetőinek átadom a már elfoglalt tisztségükre szóló megbizóleveleket. Átérzem munkájuk fontosságát és tudom, hogy csak az egységes munka és egységes nemzeti közvélemény adja meg az erőt a kormánynak, ugy belpolitikailag, mint külpolitikai tárgyalásai során.

A főispán ezután átadta, G. Nagy László, Kalmár Imre, Kovács Libor, Varju Imre, Orbók József és Uhrin Mihály pedig átvették megbizólevelüket, majd Orbók József köszönetet mondott a beléjük helyezett bizalomért és tisztségviselő társai nevében is megigérte, hogy kitartanak a megkezdett uton.

A háziipar célja

Következett Vági Márton gépészmérnök előadása a háziipar lényegéről és fontosságáról. Hangoztatta, hogy a háziipar nem népmüvészet, hanem épen ugy termel, mint más ipar, de nem annyira piacra dolgozik, hanem önellátásra törekszik, amennyiben a saját terméséből és erejével önmagának használati tárgyakat termel. Tiltakozott az ellen, mintha a háziipar kontárokat nevelne, mert minden inkább távol áll töle, mint az, hogy az iparosok keresetét rongálja. Ez még abban az esetben sem következik be, amikor a háziipar piacra dolgozik, mert a háziipar által előállitott áruk rendszerint annyira speciálisak, hogy azok előállitásával az ipar nem nagyon foglalkozik. Végül arról beszélt, hogy a háziipar nem megélhetést akar nyujtani, hanem az üres téli hónapok alatt akarja foglalkoztatni a falusi lakosságot és ezzel lehetőséget kiván nyujtani arra, hogy nyári keresetüket kiegészitsék és megélhetésüket biztosabb alapokra helyezzék.

A nagysikerü előadáshoz vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla főispán megjegyezte, hogy a háziipar megindítása és fejlesztése terén szivesen segitségére lesz az endrődieknek, ha kell, anyagilag is támogatja öket, csak forduljanak bizalommal hozzá.

Az öntözés megsokszorozza a termést

Kienitz Vilmos, a gyulai ármentesitő igazgató főmérnöke az alföldöntözésről tartott mindvégig rendkivül érdekes előadást. Rámutatott arra, hogy az öntözésnek elsősorban ott kell fejlődnie, ahol a lakósság sürü, mert itt többtermelésre van szükség és mert az öntözéshez igen sok munkáskéz kell. Előadása további során számadatokkal igazolta, hogy micsoda előnyei vannak az öntözésnek. Tengeriből például az öntözetlen területen 25-32 métermázsa, az öntözött területen 35—40 métermázsa tengeri terem katasztrális holdanként. Burgonyából 1 hold öntözött terület 140 métermázsa termést, az öntözetlen terület csak 60—70 métermázsa termést hoz. A bolgárkertészek egy katasztrális hold öntözött területen évenként minimálisan 1500, maximálisan 4500 pengő értéket is termelnek. Igaz ugyan, hogy ha mindenki áttér az öntözésre, ugy bekövetkezhetik az ugynevezett tultermelés állapota, amikor az értékesités majdnem lehetetlenné válik, ettől azonban mindaddig nem kell tartanunk, amig a saját szükségleteinken kivül egész Nyugat- és Északeurópa szükségleteit ki nem elegitettük. Piacunk tehát hőven volna, csak a többtermelés legnagyobb előfeltételét, az öntözést kell megvalósitani.

Dr. Molnár Sándor, a Nemzeti Munkaközpont igazgatója a kormány szociális intézkedéseit ismertette, majd figyelmeztetett a liberális sajtó törekvéseire. amelyek szöges ellentétben állanak a nacionalista népi politikával.

Miért fontos a rétgazdálkodás

Dr. Piukovits József, a Zöldmező Szövetség igazgatója az állattenyésztéssel kapcsolatban rámutatott a takarmánytermesztés elsőrendü fontosságára. A tiszántuli állattenyésztés azért áll a dunántuli állattenyésztés mögött, mert itt sokkal fejlettebb a rétgazdálkodás.

Marhahizlaló istállókat az Alföldre

Rajk Endre Hangya Szövetkezeti osztályigazgató az állatállomány növelésénél szövetkezeti alapon való megszervezését sürgette.

Klinghammer László endrődi NEP titkár beszélt ezután, majd vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla főispán és vitéz dr. Márky Barna alispán megigérték, hogy az elhangzott felszólalásokat komoly meggondolás tárgyává teszik.

A vándorgyülés a Hymnusz hangjaival ért véget.

A gyomai kir. jbiróság,
mint telekkönyvi hatóság.
1084/1937. tk. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat

Fehér Miklós Gépgyár rt. végrehajtatónak Ladnai Lajos és neje sz. Kéri Mária végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 7905. P. f. tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a Gyoma községben fekvő, s a gyomai 7693. sz. tkvi betétben A † 1 sor. 5581. hrsz. 3 h 1037. öl területü Tanyaföldön fekvő szántónak Ladnai Lajos (nős Kéri Máriával) nevén álló 1/4. részre 1150. P. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1937. évi julius hó 26. napján d. e. 9 órakor a telekkönyvi hatóság helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá eső ingatlant Fehér Miklós Gépgyár rt. végrehajtató érdekében a kikiáltási ár kétharmadánál, a csatlakozottnak kimondott Szécsi Márton érdekében 7905-P-nél, Buk Adolf érdekében 10105. P.-nél, Magyar Francia Biztositó rt. érdekében 10805 P-nél alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10. százaléka, amelyet a magasabb igéret ugyanannyi százalékára kell kiegészíteni.

Gyoma, 1937. évi március 31. napján.
Dr. Molnár sk. kir. jb.

Kiadmány hiteléül:
Szilágyi dijnok.

Orvosok a babona ellen. Hogyan vivták meg gigászi harcukat a Rockefeller alapitvány orvosai a primitiv népek babonáival, arról számol be Tolnai Világlapja legujabb száma, amelynek gazdag tartalmából kiemelkednek még a felhőkarcolók világának tüzoltóiról a röntgen kezelés csodájáról s a négerek különös házassági szokásairól szóló riportok. Ezenkivül több mint száz érdekes kép s a legjobb irók novellái teszik változatossá és szórakoztatóvá Tolnai Világlapja legujabb számát. Tolnai Világlapja ára 20 fillér.

Gyomai Ujság nyomdájában egy jó családból származó fiú tanulónak és egy 14—15 éves ügyes leány felvétetik.

EGÉSZSÉGÉT VÉDI, BETEGSÉGÉT gyógyítja

a **Mohai Ágnes**-forrás természetes szénsavas ásványvize. **Orvosilag javalva van.**

Emésztési zavaroknál, a légzési szervek hurutos bántalmainál. Hatásos a hugyutak hurutjainál, vesekőbántalmaknál és köszvényes bajoknál. Jó eredménnyel használható a vegetativ idegrendszer,-csalánkiütések, asthma és egyéb túlérzékenység okozta — betegségeknél. Csökkenti a gyomorsav fokozott képződését, akadályozza a gyomorégést. Ajánlatos gyermekeknek is.

KITÜNŐ ASZTALI- ÉS BORVIZ.

A hazai **Mohai Ágnes**-forrás gyógyvizét népszerű árban forgalomba hozza a **Mohai Ágnes**-forrás kezelősége, **Moha,** Fejér m. Kapható mindenütt. Lerakat Gyomán;

Berkovics Adolf cégnél.

Vendéglőben is kifejezetten Mohai Ágnes-gyógyvizet kérjen.

SPORT

BISE—GySC 2-1 (0-0).

Gyoma, bajnoki; biró: Becskő.

BISE: Pocsai, — Batizi, Fábián I, — Fábián II., Bura, Kiszely, — László, Szücs, Kiss, Liszkay, Veres.

GySC: Lőrincz, — Fekete, Ugor, — Imre, Kiss S, Jenei, — Szrnkányi, Kárpáti Barta, Oláh, Kiss D.

GySC támadásaival indul a meccs és 12. p.-ben Barta mellé lövi Kiss jó átadását. 19. p.-ben kornert ér el a GySC, de Szrnkányi kapu mögé rugja. Nagy kedvel játszik a GySC és 37. p.-ben Kárpáti szép kornerét Jenei emberbe lövi, majd Kiss átverekszi magát 3 emberen, de fölé lő. Barta veszélyes lövésébe pedig jól dobja magát az ügyes békési kapus. Félidő végéig eredménytelen GySC-ostrom.

Szünet után egyenlőre még folytatódik a GySC fölénye, 7. p.-ben Kárpáti jól veszi át Jeney szép passzát, de közelről fölé lő, Kiss távoli lapos bombája pedig kapu előtt surran el, GySC csapatát felőrli a nagy iram és fokozatosan visszaesik. A békésiek viszont erősen rákapcsolnak és lövik a gólokat. 16. p.-ben László taccsdobását Liszkay lehuzza s pattogós lövése a kapu jobbsarkába köt ki (1-0). Gól után erősit a BISE és a 18-ik perc ujabb gólt hoz. Szücs magasan előre rugott labdáját Lőrincz rosszúl fogja és kiejti s a ráfutó Liszkay az üres kapuba továbbitja a labdát. (2 0). A BISE a 26 percben súlyos védelmi hibából ujabb gólt ér el, de ezt ofszejd miatt a biró érvényteleniti. A mérkőzés végefelé erősit a GySC is. A végig lelkesen és fáradhatatlanul küzdő Kiss megy centernek és a 44. percben megszerzi a GySC egyetlen gólját.

GySC ből Fekete, Kiss S., Jenei és Kárpáti játéka érdemel dicséretet. Becskő kifogástalanúl vezetett.

MAFC—GySC: 4-3 (2-1)

Mezőtur. ifj. bajnoki, biró dr. Magyar.

Góllövők: a GySC ből Győri, Biri és Kruchió MAFC-ból: Lukács II. 3 és Magyar II.

GyTK ifj. — ETK ifj. 0-0.

Endrőd, bajnoki, biró: Takács Lajos.

A GyTK ezzel a döntetlennel megszerezte az első pontot.

Sporthirek

Julius 4.-i ifj. bajnoki mérkőzések: Gyomán: GyTK—GySC, Mezőtúron: Szövőgyár—MAFC, Turkevén. TAC—ETK.

GyTK ifj. csapata junius 29-re. M.MÁV elleni meccsére nem utazott el, mert a hétközi ünnepen az ifj. játékosok munkaadóiktól nem kaptak szabadságot. Ugyancsak nem jelent meg Turkevén a Szövőgyár ifj. csapata sem.

II. oszt. döntő: Battonyán. Békési TE—Battonyai TK 4—2 (1-2). Megérdemelten győzött a BTE Csüllög és Szöllősi 2—2 góljával.

Garai Sándor közhirré teszi, hogy megszerezte az ácsmesteri képesitést, tehát kéri az épiltetőket, ha bármiféle nagyobbszabásu ácsmunkára lesz szükségük, kérjenek tőle is ajánlatot. 5—1

Országos vásárok: Julius 5.-én Dévaványán, 9.-én, 10.-én 11.-én Mezőberényben országos kirakodó és állatvásárt tartanak.

„MÁVAUT" NYÁRI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. május 22—től 1937. október 2—ig.

Gyoma—Endrőd:

	*	*	**					*
5.38	17.43	20 43	21.43	ind	Gyoma p. u.	érk.	5 32	6.22	20.37
5.50	17.55	20 55	21.55	érk.	Endrőd templom-tér	ind.	5.20	6 10	20 25

*) Csak hétköznap **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik. **Viteldij: 50 fillér.**

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

				*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér . . .	érk.	17 55	21.55
6.36		Gyoma „		17.34	21 37
7.27		Szeghalom p. u.		16 45	20.48
8.35		Püspökladány		15.37	18.52
9.15		Hajduszoboszló		14 53	18 10
9 55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14 15	17.30

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti jegy: „ P 4.—. „ P 10 50. „ P 12.50.

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

				*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér . . .	érk.	17.55	21.55
6.36		Gyoma „		17.34	21.37
7.27		Szeghalom p. u.		16.45	20.48
8 57		Berettyóujfalu p. u. . . .		14 00	19.11
9.03	érk.	„ községháza . .	ind.	13 50	19.05

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Szeghalomra P 2 30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9 50.

Gyomai Körös Strandfürdő

Wagner féle kabinbérlet kedvező filléres használattal

Egy kabin 2 személy részére	20 fillér
Egy nagy kabin család vagy több személy részére	40 „
Egy személyes idénybérlet kabin használattal	2.— P
Egy családi kabin kedvező megegyezés szerint	8.—12.— P-ig
Uszni tanitás gyermekeknek egy lecke	20 fillér
Tyukszemvágás	40 fillér

Szives pártfogást kér: **SZAUKÓ MIHÁLY fürdő mester.**

Nyaraljon Esztergom-Vaskapu

erdővel övezett turista vendégházban (406 m) magas a városiól 45 percnyire. Napi penzió **ötszöri étkezéssel P. 3.80.** Mellékköltségek nincsenek. Levelezés: Paulovits, Esztergom — Vaskapu. 4—4

Mindenfajta kévekötő aratógépek és alkatrészek, MANILLA KÉVEKÖTŐ ZSINEG. Mindenfajta olajok — gumi és bőrszijak, utóbbiak becserélhetők ócska szijjakkal — legolcsóbban kaphatók WEISZ J. JÁNOS-NÁL MEZŐBERÉNYBEN.

Publikáció

Lukács Gergely egy tisztességes **házvezetőnőt keres** azonnali belépésre. Hunyadi ut 31 sz.

Mákfejet és szárat magas áron megveszi a Gyomai Termelők Szövetkezete. 2—1

Használt játékokat kérünk a napközi otthon szegény gyermekei részére. Atveszi a besenyszegi iskola vagy a Békésmegyei Ált. Takarékpénztár.

Aratógépekhez manilla legolcsóbban beszerezhető V. Kovács Lajosnál Hősök emlékútja 30. szám. 3—3

A „HONSZ" gyomai csoportja elnöksége a csoport tulajdonát képező halmagyi 100 hold földjére haszonbérlőt keres. Felvilágositást nyujt Izsó Balázs a csoport ügyvezető igazgatója. x—3

Olajos Lajos bornagykereskedőnél az elismert jó zamatu **Tiszavidéki bornak literje 42 fill.** 5—3

Hulladékgyümölcsét gyüjtse összse és főzze ki pálinkának a **Gyomai Központi Szeszfőző Szövetkezetben.** Most már érdemes pálinkát főzni, mert a **szövetkezet leszállitotta a főzési dijat literenként 20 fillérre.** Az epervásárlás megkezdődött kg.-ként 3 fillérért. 3—3

Horthy Miklós utca 9 szám alatt különféle butorok és férfiöltönyök vannak eladók. 5—4

T. Kocsis Mihály Petőfi utca 9 szám alatti házában egy 3 szobás lakás kiadó. x—4

A HOMBÁR Szövetkezetnél a morzsolt tengeri csutka métermázsája 2.50 pengő.

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Jókarban levő üzembiztos segédmotoros kerékpár, és egy Blüher, női kerékpár eladó Endrődön. Gróf Apponyi u. 19 sz. 2—2

Haszonbérbe 126 kat, hold 2 nagy tanya épülettel kettőnek is kiadó. Eladó 1000 n.-öl révlaposi szántó. Eladó a vasuthoz közel egy 3 szobás mellékhelyiségekkel jó karban levő ház. Táncsics Mihály uton 2 szobás Andrássy uton 2 szobás. Bercsényi uton két szobás cserepes továbbá Horthy Miklós uton nagy üzlethaz piactérhez közel. Érdeklődők forduljanak Izsó Balázs ingatlan közvetitő irodájához.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 28. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 julius 10.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ES KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

ÚJ BÚZA

Az aratás legnagyobbrészt befejeződött. A cséplőgépek kiindultak a határba. Az áldás betakaritása megkezdődött.

Ismét túlvagyunk egy sok aggodalommal telitett gazdasági időszakon. Az esős ősz megnehezítette, helyenként lehetetlenné is tette a vetést. A csapadéknélküli május kánikulai forróságával az aszály minden aggodalmát és kellemetlen érzését átélette velünk.

Nem lesz annyi buza termésünk, mint tavaly. De vannak olyan határrészeink a járásban, ahol meg vannak elégedve a buza mennyiségével és minőségével is. Ahol pedig a buza nem sikerült, ott a tengeriben reménykednek.

Az ujbuza értékesitése is megkezdődött. Megszorult gazdák és spekuláló kereskedők már előre kötöltek ujbuzára üzletet, ezekre ismét az eladó gazdák fizettek rá. Halloltunk eseteket, amikor 15-16 P-ért adták el az ujbuza métermázsáját. A Hombár szövetkezet az ujbuzát julius 7-én 18 P-ért kezdte vásárolni és 10-én már 18.50 pengőt fizetett.

Azok a gazdák, akik egy-két héttel hamarább adták el a buzájukat, mint ahogyan annak az ára kialakult, erre az időre mintegy 20 százalékot fizettek rá a megszorultságukra, vagy a türelmetlenségükre. Ez kamatban körülbelül 500 százaléknak felel meg. Álljon elő az az uzsorás, aki ennél több kamatot tud büntetlenül zsebrevágni!

Az a gazda, aki az ujbuzáját igy elpocsékolta, jövőre talán okosabb lesz.

Csodálatos egyik-másik embernek makacs kitartása a mellett, hogy kis zugkereskedők rábeszélésére minden évben elad egy mennyiséget a búzájából, persze jóval áron alul. És még csodálatosabb, hogy a gazdák nem jegyzik meg maguknak az ilyen haszonra dolgozó „zugkereskedőket".

...A cséplőgépek búgása lesz egyidőre a határ legszebb zenéje. Isten áldása legyen annak a párszáz munkás-testvérünknek és gazdáinknak a munkáján, akik a cséplés nehéz munkáját végzik. *W.*

A NEP gyomai szervezete akciót indított Gyoma-dévaványai út kiépítése érdekében

A NEP gyomai szervezete julius 4-én, vasárnap Nemerey Péter elnöklete alatt választmányi ülést tartott.

A folyó ügyek letárgyalása után Nemerey Péter ismertette azt a levelet, amelyet Ivády Béla, a NEP országos elnöke intézett hozzá, mint a NEP gyomai szervezetének elnökéhez.

A levélben Ivády Béla elismerésének adott kifejezést a NEP gyomai szervezetének müködése felett, majd szószerint a következőket irta: „Bizalommal várom az eddigi lelkes és értékes munka alapján a szervezet vezetőségének a szervezeti élet fellendítésére irányuló további működését."

Ivády Béla ezután kilátásba helyezte, hogy a gyomai községi problémák megoldásában, a NEP gyomai szervezetén keresztül, segitségére lesz a községnek, ha ilyen kéréssel hozzáfordulnak.

Nemerey Péter elnök inditványára a választmány elhatározta, hogy az országos elnök elismeréséért köszönetet mond, egyben rámutat arra, hogy elsőrendű érdeke fűződne Gyoma községnek ahhoz, ha a gyoma–dévaványai útat sürgősen kikövezné és a vasuti körös-hidon gyalogjárót létesitenének.

A Gyoma–dévaványai út kikövezésével kapcsolatban tudomására bozzák Ivády Béla országos pártelnöknek, hogy vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla főispán, arra az esetre, ha Szolnokvármegye az út szolnokmegyei szakaszának kiépitésére vonatkozólag érdemleges határozatot hoz, Békésvármegye is megteszi a szükséges intézkedéseket. Végül annak az óhajának adott kifejezést a választmány, hogy jó volna, ha ebben az ügyben az országos pártelnökség kapcsolatot keresne Szolnokvármegye alispánjával és vitéz dr. báró Hellenbach Gottfried országgyülési képviselővel, aki a dévaványai érdekek szószólója és velük egyetértésben dülőre vinné az ügyet. A választmányi ülés ezzel véget ért.

Napról-napra fejlődik a NEP gyermek napközi otthona

Örömmel állapitjuk meg, hogy a NEP gyomai szervezete által felállitott gyermek napközi otthon nagyon szépen működik. Az ujabban befolyt adományok már azt is lehetővé teszik, hogy a napközi otthonban elhelyezett gyermekek részére uzsonáról is gondoskodjon a NEP gyomai szervezete. Körülbelül egy hét óta tejet, lekváross- és mézeskenyeret kapnak a gyermekek, akiknek egészségügyi gondozásáról is gondoskodás történt. Dr. Vince Endre községi orvos rendszeres egészségügyi felügyeletet gyakorol a napközi otthon kis lakói felett, azonkivül intézkedés történt a gyermekek megfelelő ápolására is. A felügyelőnői szerepre vállalkozott úrhölgyek mellé egy állandó gondnoknőt állitottak be, aki gondoskodik a gyermekek tisztántartásáról.

A gyermek napközi otthon céljaira egyébként még mindig érkeznek adományok. Legutóbb az ipartestület cipészszakosztálya által rendezett tarka est jövedelméből 5 pengőt juttattak erre a célra. Ha nem is sok az az 5 pengő, de minden esetre komoly adomány, amely követésre serkent. Ha minden erkölcsi testület csak annyit adna, akár arra is lehetne gondolni, hogy a gyermeknapközi otthont kibővitsék.

A szilva értékesítése aszalás utján

A földmüvelésügyi miniszterium kertészeti osztálya közli: Ha a szilvatermés bőséges, az ára rendszerint igen alacsony, ugy hogy néha még a szedési és szállitási költséget is alig fedezi. Máskép alakul azonban a helyzet, ha a szilvát megaszaljuk. Ez által a termés egy részét elvonjuk a piactól és a jó aszaltszilvának korlátlan mennyiségben mindig jó ára van. Célszerü tehát, hogy a termesztők egyuttal — még közepes termés esetén is aszalással is foglalkozzanak. Igen célszerü, olcsó és jó aszalót épithet magának minden termesztő, a szerint a rajzokkal és fényképekkel is ellátott leirás szerint, amit a földmivelésügyi miniszterium kertészeti osztálya minden érdekeltnek egyszerü levelezőlapra dijtalanul megküld. A leirásban az aszalás menete is ismertetve van. A levelezőlapon közölni kell, hogy hány darab, milyen koru szilvafának körülbelül mekkora terméséről van szó.

A földmivelésügyi miniszterium az aszalást népszerüsiteni akarja. Ezért ilyen egyszerü aszalók épitésére indokolt esetekben mérsékelt épitési segélyt is hajlandó nyujtani. A segély elnyerésének feltételei, sőt a kérvény ürlap is a leiráshoz mellékelve lesz.

Felhivás Gyoma és Endrőd gazdáihoz

A „HOMBÁR“ szövetkezet bánkuti-buza termesztésére akciót indit. Telek uradalom másodéves utántermésü bánkuti buzájából történik a vetőmag beszerzése. A vetőmag-buzát a HOMBÁR szövetkezet magtisztitóján tisztitják meg. A csávázás ugyancsak a HOMBÁR szövetkezetnél történik majd. Az akcióban részvevők a már szelektált és csávázott buzát kapják kézhez, amelyet csak el kell vetni.

A vetőmagért az uradalom 15 % felárat kap. Azt csak később tudjuk meg, hogy mibe kerül a csávázás és a tisztitás.

Ezzel az akcióval a minőség termesztését, illetőleg az egyöntetü, jobb minőségü buzának minőség-buzaként elérhető magasabb árat akar a szövetkezet a gazdáknak biztositani. Ezért az akcióban részvevők termesztését nyilvántartja és figyelemmel kiséri a szövetkezet és az újterméskor behozott akcióbuzát külön fülkékben tárolja a szövetkezet és minta szerint fogja értékesiteni.

Akik bővebb felvilágositást akarnak, azok forduljanak a HOMBÁR szövetkezet vezetőségéhez.

Az akcióban való részvételt julius végéig kell a HOMBÁR szövetkezetnél bejelenteni.

A „Körösvidék” és a „Dévaványai Hirlap” lelkeshangú beszámolói a „HOMBÁR“ szövetkezet működéséről

A Békéscsabán megjelenő „Körösvidék“ julius 4.-én megjelent száma hosszas cikkben számol be a gyomai „HOMBÁR“ Szövetkezet működéséről. A cikk megállapitja, hogy a „HOMBÁR“ Szövetkezet működése nagy fejlődést jelent Gyoma és környéke gazdasági életében. El nem évülő érdemei vannak annak a lelkes kezdeményező gárdának, amely a szövetkezet megalakitásának eszméjét felvetette és szinte emberfeletti munkával, önzetlenül fáradozott a „HOMBÁR“ Szövetkezet megalakitása és szövetkezeti értékesités megindítása érdekében.

Hasonló hangnemben ir a Dévaványai Hirlap is, amely ugyancsak julius 4.-én megjelent számában hosszasan foglalkozik a „HOMBÁR“ Szövetkezet működésével és felhivja a dévaványai gazdákat, hogy gabonájukat a gyomai „HOMBÁR“ Szövetkezetnél tárolják.

A főszolgabiró eltiltotta az éjjeli cséplést

Dr. Sorbán Jenő járási főszolgabiró megállapitotta a cséplőgépek kimenetelének időpontját. A megállapitás szerint az általános cséplés julius 12.-én kezdődik. Ezzel kapcsolatban dr. Sorbán Jenő járási főszolgabiró arról is intézkedett, hogy csak nappal csépeljenek és ennek érdekében az éjjeli cséplést betiltotta.

A cséplőgépek kimenetelének kérdésével és az éjjeli cséplés eltiltásával a NEP gyomai szervezetének választmánya is foglalkozott és örömmel vette tudomásul dr. Sorbán Jenő főszolgabiró intézkedéseit, melyek megtételéért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak neki.

A jegyzőkönyvben hangsúlyozzák, hogy dr. Sorbán Jenő járási főszolgabiró intézkedései alkalmasak arra, hogy a még aratásban álló és a cséplőgépekhez leszerződött munkások keresetét biztositsa, egyuttal megkimélje őket a túlhajtott munkától. Ezekért az intézkedésekért a munkásság csak hálás lehet, de hálás lehet érte a NEP gyomai szervezete is, amely hasonló irányban fejt ki müködést.

Hirek a Németországban dolgozó munkásainkról

A németországba elszerződött munkásokról egyre kedvezőbb hirek érkeznek haza. Egyesek annyira jól keresnek, hogy kerékpárra is telik nekik. Majdnem minden harmadik levél arról számol be, hogy ez is — ez is kerékpárt vett. Annyi máris valószinü, hogy minden munkás legalább 500 pengős keresettel fog hazaérkezni, ha a pénzt megbecsülik.

Itt figyelmeztetjük a Németországban dolgozó munkások hozzátartozóit arra, hogy levélben ne küldessenek haza pénzt, mert Németországban ma is fennáll a márkakiviteli tilalom és ennek következtében itthon a márkát be sem válthatják.

A munkások a munka befejeztével keresetük fejében letéti könyvecskét fognak kapni és keresetük ellenértékét ennek ellenében fizetik ki nekik idehaza pengőben.

Látogatás a gyomai napközi otthonban

Ezt is megértük. Megvalósult egy rég nélkülözött intézmény. Az otthon felé ballagva a tüző napon, ezt forgattam fejemben, és csodálkoztam, hogyan lehettünk meg nélküle.

A besenyszegi iskola derüs zöld kapujában nem nagy a gyermekzsivaj. Tul jók még a gyermekek, még nem tanult össze a társaság. A gyepes udvaron 62 gyermek játszadozik nyári nyugalomban. Ősapai Irén a napos felügyelő elégedetten nézi őket.

A házirend után érdeklődöm. A besenyszegi szegény embernek, ha reggel munkaba megy, nem kell a gyermekeket bezárni, vagy utcára ereszteni. 6 és 8 óra közt beviheti az otthonba. Napközben nyugodtan dolgozhat, gyermeke felügyelet alatt élí gondtalan, boldog gyermekéletét. Már kaptunk néhány használt játékot, képes és mesekönyvet, — ha látnák, milyen öröm ez nekik. A kis 2 éves Magda elragadtatva szoritja szivére a féllábu babát. Miska az egyetlen bádogvederrel elvonul — félnapra boldog vele. Játékot kérünk még, jószivü gyerekek. A létszám máris 60—70, a játék meg kevés.

Delet harangoznak. János bácsi hozza targoncán, nagy tejeskannában a forralt tejet. Kicsi és nagy siet a tanteremben pihenő bögrék és lábasok irányában. Piroska szappant, Irén törülközőt, Böske néni (a dada) lavort készit. Sorbaállás, kézmosás. Bizony van, aki még reggel sem cselekedte.

Megtelnek a kis és nagy bögrék édes, langyos tejjel. Kenyeret apritanak bele a kis ügyetlen kezek és megindul a jóizü kanalazás. Nagy segit a kicsinek. A testvérek egymásmellé huzódnak. Egy hirtelenszőke kis fiu már harmadszor nyujtja láboskáját. Több mint félliter tej van a gyomrocskában, friss kenyérrel jól megáztatva.

Ebéd után ima, bögremosás és elrakás, Ejtőzés a zöld papsajtos füben. A 2 éves Jancsi pislog, s eldől csendesen, elnyomta az álom. Be akarjuk vinni az alvóhelyre, de éktelen

rug-vág — nem alsok... nem alsok... kiabálja.

Délután mesét olvas a felügyelő néni, éneket, játékot kezdenek a nagyok.

Nézzék meg, ha boldog gyermekeket akarnak látni.

W.-né.

* Vidéki olvasóink figyelmét felhivjuk arra, hogy a Hungária nyomda.....számú postatakarékpénztári csekkjével is küldhetnek pénzt a napközi otthon részére, amit a lapban nyugtázunk.

A NEP gyomai szervezetének köszönete

A NEP helyi szervezete ezuton mond hálás köszönetet mindazoknak, akik a junius hó 17-én megtartott csónakavatási ünnepélyének sikerét közreműködésükkel előmozditani voltak szivesek, igy Bácsy Elekné Őnagyságának, aki az avatás előkészitő munkálatait irányitotta, Bácsy Elek igazgató urnak, aki motorcsónakot, pallókat, rózsát, lámpákat stb. volt szives rendelkezésünkre bocsátani; Grosz Zoltán kft -nek a kölcsönzött faanyagokért, Dr. Bartha Gusztáv, Csermák Kálmán, Első Budapesti Gőzmalmi rt., Grósz Zoltán kft., Iványi Aladár és István, Kovács János, Dr. Kovács Péter, Papp Zsigmond, Wagner Márton fiai uraknak, illetőleg cégeknek, amiért fogataikkal a csónakavatásra készülőket a piactértől kiszállitani méltóztattak. Köszönettel kell adóznunk Bácsy Elekné és Nemerey Péterné Nagyságos asszonyoknak fagylaltajándékaiért.

Agrogeologiai térképek készülnek Gyoma határáról

A földmivelésügyi kormány megbizásából Békés megye területén megkezdődtek az agrogeologiai és termeléstechnikai talaj-térképek felvételi munkálatai.

A munkálatokat a m. kir. földtani intézet végzi dr Kreibig Lajos m. kir. kormányfőtanácsos, főgeológus tervei és utasitásai szerint. Gyoma határában dr. Endrédi Endre vegyész készíti el a térképfelvételeket.

Ipari munkások jutalmazása

A szegedi kereskedelmi és iparkamara felhívja a területén alkalmazásban lévő ipari munkások figyelmét, hogy az iparügyi miniszter által ez évre kiirt jutalmak elnyerésére 1937. julius 31-ig nyujthatják be kérelmeiket a kamara irodájánál. Pályázhat minden jutalomban még nem részesült és 50. életévét betöltött munkavállaló, aki legalább 25 év óta megszakitás nélkül ugyanannál a munkaadónál áll alkalmazásban. Az iparügyi miniszter a résztvevő pályázók között a kamara utján öt darab 100 pengős jutalmat oszt szét. A részletes pályázati feltételek a szegedi kereskedelmi és iparkamarától szerezhetők be.

Gyalogjárót épitenek a vasuti Körös-hidra

Lapunk más helyén megirjuk, hogy Nemerey Péter, a NEP gyomai szervezetének elnöke akciót inditott annak érdekében, hogy a vasuti Körös-hidra gyalogjárót épitsenek.

Vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla főispán most levélben arról értesitette Nemerey Péter NEP elnököt, hogy a gyalogjáró megépitése érdekében összeköttetésbe lépett a MÁV illetékes köreivel, akik hajlandóságot mutatnak arra, hogy a kérést teljesitsék. A tárgyalások folyamatban vannak és azok teljes sikerrel kecsegtetnek.

Amennyiben a gyalogjárót tényleg megépitik, Gyoma közönségének évtizedes kivánsága meg a teljesedésbe, ami elsősorban a NEP gyomai szervezetének, de különösen Nemerey Péter NEP elnök érdeme lesz.

Az OMK munkásszakosztálya kéri:

mellőzzék az éjjeli cséplést

Az utóbbi évek során tapasztalható volt, hogy a gazdák néha erősen túlhajtják a cséplési munkát, sokszor félhomályban, vagy esetleg éjszaka is csépeltetnek, hogy minél előbb végezzenek a csépléssel. Az ilyen túlhajtott munkának azután az a következménye, hogy a gépet rendszertelenül etetik, nem marad idő a gépnek a cséplés közben is szükséges gondozására és ezért nagy cséplési szemveszteségek állanak elő. De e túlhajtott munkának igen káros következménye van a munkásság egészségére is, azonkivül pedig a balesetek is rendesen olyankor szoktak előfordúlui, amikor a munkások már fáradtak, és a sötétség miatt nem tudnak kellő óvatosságot kifejteni. Mindezekre való tekintettel az Országos Mezőgazdasági Kamara munkás szakosztálya és igazgatóválasztmánya szükségesnek tartotta az éjjeli cséplési munkának a betiltását és ezért ilyen értelemben sürgős felterjesztést intézett a földmivelésügyi miniszter úrhoz. De ezúton is felhivni kivánja a kamara a gazdaközönség, különösen pedig a bércséplőket igénybevevő kisgazdák figyelmét az éjjeli cséplés káros következményeire és kéri a gazdákat arra, hogy már a cséplési szerződések megkötésénél legyenek tekintettel arra, hogy éjjeli munka mellőztessék.

A dobozi földparcellázás nyugvóponton

A dobozi 2000 katasztrális holdat gróf WENCKHEIM-féle nagybirtok parcellázásáról különböző, részben téves, részben tendenciozus közleményekjelentek meg a sajtóban. Alkalmunk volt beszélni magával a gróf jogügyi tanácsosával, ki a következőket mondotta:

— A gróf maga parcelláztat, mert részben tehermentesiteni akarja birtokát és rendezni függő adósságait. E miatt határozta el, hogy a 2000 holdnyi dobozi birtokát eladóvá teszi. A gróf kérte fel a Békésmegyei Általános Takarékpénztárt, hogy a kötött szerződés keretein belül a parcellázás pénzügyi részét bonyolitsa le.

A gróf szabta meg a föld árát,

melyet a viszonyokhoz mérten, később mérsékelt. Itt tehát nem az az eset áll fenn, mint például a nagyszénási birtok parcellázásánál, hol a bank szerezte meg a földbirtokot és a pénzintézet szabta meg a parcellázásra bocsátott földek árát. A Békésmegyei Általános Takarékpénztár a gróf intenciója szerint jár el és senkit, legkevésbé a dobozi földigénylőket nem akarja a földvásárlásból kizárni,

— A komány 900 katasztrális hold földet vásárol az uradalomtól. Ebből 600 katasztrális holdat átenged azoknak a gazdáknak, akiknek van már valami földjük. Ezek a gazdák az igényelt föld árának 30 %-át tartoznak lefizetni. Ha pénz nem állana a gazda rendelkezésére, ugy a meglevő tőkére hosszabblejáratu kötelezvénykölcsönyt nyujt a parcellázást lebonyolitó takarékpénztár. A fennmaradó 300 katasztrális holdat pedig a kormány bérbeadja hoszu időre a nincstelenek. Természetes, hogy csak olyan nincstelenek kaphatnak földet, akiknek a föld megmunkálásához szükséges eszközök birtokában vannak. Ezeknek később módjukban lesz a földet meg is vásárolni. — A Békésmegyei Általános Takarékpénztárnak köszönhető az a tény, hogy a dobozi parcellázás ügye nyugvópontra került és a földmivelésügyi kormányzattal folytatott eszmecsere után minden jogos kivánalom kielégitést nyert.

HIRDESSEN LAPUNKBAN!

EGÉSZSÉGÉT VÉDI, BETEGSÉGÉT gyógyítja

a **Mohai Ágnes**-forrás természetes szénsavas ásványvize. **Orvosilag javalva van.**

Emésztési zavaroknál, a légzési szervek hurutos bántalmainál Hatásos a hugyutak hurutjainál, vesekőbántalmaknál és köszvényes bajoknál. Jó eredménnyel használható a vegetativ idegrendszer, csalánkiütések, asthma és egyéb túlérzékenység okozta — betegségeknél. Csökkenti a gyomorsav fokozott képződését, akadályozza a gyomorégést. Ajánlatos gyermekeknek is

KITÜNŐ ASZTALI- ÉS BORVIZ.

A hazai **Mohai Ágnes** forrás gyógyvizét népszerű árban forgalomba hozza a **Mohai Ágnes**-forrás kezelősége, **Moha**, Fejér m. Kapható mindenütt. Lerakat Gyomán;

Berkovics Adolf cégnél.

Vendéglőben is kifejezetten Mohai Ágnes gyógyvizet kérjen.

Termeljenek tarlórépát a gyomai gazdák

A junius végi és július eleji esőzések alkalmassá tették a gyomai földeket arra, hogy a gazdák másodvetésként tarlórépatermeléssel foglalkozzanak. A Dunántulon ez a másodtermelés anyira bevált, hogy a gazdák tekintélyes jövedelmet huznak belőle. Aki hajlandó megkisérelni a tarlórépatermelést, vetőmagért hétfő délig jelentkezzék a HOMBÁR szövetkezetnél.

A GyTK gyülése

1937. évi julius hó 7-én tartott választmányi gyülésen a GyTK vezetősége lemondott. A vezetőség új választásig helyén marad.

1937. évi julius hó 25 én d.e. 9 órai kezdettel a Holler szálloda külön termében rendkivüli közgyülést tart. Határozatképtelenség esetén d. e. fél 11 órakor. A tagok a közgyülésre oly figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy ha d. e. 9 órakor a közgyülés határozatképtelen lenne, úgy fél 11 órakor, tekintet nélkül a jelenlevő tagok létszámára, határozatképes lesz. Szavazati joggal csak azok a tagok birnak, kiknek tagsági díjuk 1936. évi december hó 31-ig rendezve van és azok választhatók.

TÁRGYSOROZAT:

1. Jegyzőkönyv felolvasása, hitelesitése.
2. Pénztárnok jelentése, beszámolója.
3. Uj vezetőség megválasztása.

Az Elnökség.

A HOMBÁR szövetkezet
Igazgatósága a szövetkezet magtárában tárolt
gabonára
törvényesen megállapitott
kamatra kölcsönt ad.
Aki ilyen kölcsönt akar igénybevenni, az forduljon a szövetkezet vezetőségéhez

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mert ingyen küldi Önnek, ha kéri a csinos kiállitásu uj „Befőző recepteket" a Dr. OETKER GYÁR, Budapest, VIII. Conti u. 25 Befőzőpor minden füszerüzletben és szövetkezetben 12 fillérért kapható.

HIREK

Kinevezés. A kormányzó Ringbauer Károly tanügyi tanácsosi cimmel felruházott tanügyi titkárt, tanfelügyelőt tanügyi tanácsossá nevezte ki.

Szabadságon az alispán. Dr. vitéz Márky Barna alispán julius 4-től 3 hétig szabadságon lesz. Távollétében dr. Pánczél József vármegyei főjegyző helyettesiti.

Előléptetések az iparfelügyelőségen. A mostani kinevezések alkalmával Fáry István ipari főfelügyelő műszaki tanácsossá lépett elő, mig Kovács József okleveles mérnököt müszaki gyakornokká nevezte ki az iparügyi miniszter. Az államépitészeti hivatalnál Harmath András okleveles mérnököt mérnök-gyakornokként alkalmazták.

Tanitói előléptetések. A vallás és közoktatásügyi miniszter Bukovinszky Emil kondorosi községi, Orbók József endrődi rom. kat. és Hajdu Béla gyomai ref. tanitókat a VII. fizetési osztály 3. fokozatába előléptette.

Dr. Bölcsházy Zoltán kir. járásbirosági elnök julius 1-én elfoglalta a hivatalát és megkezdte a müködését.

Dr. Molnár Kálmán kir. járásbiró julius 1-től a hó végéig szabadságon van.

Nem lesz több buzakiállitás a megyében. Az alispáni hivataltól nyert értesülésünk szerint nem lesz több buzakiállitás a megyében, mert a miniszterium törölte a vármegyei költségvetésből a hozzájárulás összegét.

Vasárnapi munkaszünet. A földmivelésügyi miniszter a vasárnapi munkaszünetet julius 4 és 11 napjain felfüggesztette. Ezeken a napokon azonban csak aratást és ezzel kapcsolatos munkákat szabad végezni. Már csépelni nem szabad.

A Nemzeti Egység Pártja Gyoma községi szervezete ifjúsági csoportja, felhivja mindazon 35 évet be nem töltött ifjakat és leányokat, akik a párt csónakjain evezni akarnak, hogy méltóztassanak Nemerey Péter községi elnöknél tagsági igazolványukat kiváltani, mert f. hó 15-től kezdve csupán az igazolvánnyal rendelkezők használhatják a csónakokat.

Országos vásárok: Julius 9-én, 10.-én és 11-én Mezőberényben országos kirakodó és állatvásárt tartanak.

Torontáli fametszetek. Ezen a cimen jelenik meg juliusban Sz. Szigethy Vilmos 15 ives könyve a régi Torontál urairól, vidám és bus történeteiről, nemzetiségeiről belletrisztikus formában. A 4 P 80 fillér előfizetési dij szerző cimére küldendő Szegedre. (Városháza)

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepnapokon és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a Máday és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a Balogh gyógyszertár tart szolgálatot.

A legszebb magyar folyóirat, a Tükör, most megjelent juliusi számát grót Zichy István nagyszabásu tanulmánya nyitja meg, az átrendezett Magyar Történelmi Muzeumról. Ezt Kodály Zoltánnak a dilettánsok kulturális szerepéről irt cikke követi. Hankiss János professzor sok képpel diszitett beszámolója a párisi világkiállitás magyar pavillonját mutatja be, Sikabonyi Antal a kufsteini vár szenvedő magyar hőseinek emlékét idézi, báró Nyári Pál a pilisi Beleznay kastély irodalmi szalonjáról, a hires Kármán szobáról ir. Hoffmann Edith dr, a Szépmüvészeti Múzeum igazgató-őre, a 18. századbeli Velence művészetéről ad szinpompás képet. Viktória királynő trónralépésének századik évfordulója alkalmából Balla Antal érdekes tanulmányát közli a Tükör. A Margitsziget geniusociját finom tollal irt költői riportban érzékelteti Török Sophie. Mészáros Sándor az antik Róma halhatatlan emlékeit sorakoztatja fel az olvasó előtt, Fehértájy Tibor pedig az élmény közvetlen frisseségével mondja el egyik exotikus utikalandját. A páratlanul gazdag tartalmú juliusi szám Dallos Sándor, Hevesi András és Nagy Lajos novelláit, ifj. Ambrózy Ágoston, Erdélyi József, Fenyő László verseit közli. Az irodalmi, szinházi, zenei és film-rovat mellett gyors népszerüségre számottartó uj rovat indult a Tükör uj számában „Ki tudja?" cimmel, amely hites találkozóhelye lesz a tudomány, irodalom és müvészet kutatóinak. A juliusi Tükör képei gyönyörüek, — mint mindig. Igen tisztelt előfizetőink lapunkkal együtt rendelhelik meg kiadóhivatalunk útján ezt a magas szinvonalú, értékes folyóiratot. Az együttes előfizetés kényelmes és olcsó ezért minden előfizetőnknek legmelegebben ajánljuk.

A Gyomai Szeszfőző Szövetkezet *értesiti a lakosságot, hogy az eper főzés már megkezdődött literenként 1,30 fillérért mindenki olyanra hagyja a pálinkáját, amilyenre akarja. — A most kisüstönfőtt eperpálinka 5 liter vételnél 2 80 P kisebb vételnél 3 20 P-be kerül literje. — Kapható a Szeszfőzdében vagy Kruchió Lajosnál Gyomán Gróf. Tisza István uton.*

ÉRTESITÉS. Értesitjük a t. utazóközönséget, hogy **Endrőd-Gyoma között** az Endrődről 5.20 órakor induló 2. sz., 20 25 órakor iuduló 6. sz., valamint a Gyomáról 5.38 órakor induló 3. sz. és a 20.43 órakor induló 7. sz. autóbuszjáratainkat érdeklődés hiánya miatt **junius hó 27.-ével vasárnappal** kezdődőleg **beszüntettük.** Az Endrőd-Gyoma-Szeghalom-Berettyóujfalu- (Debrecen) között közlekedő 4, 5, (5a) sz. járatok továbbra is változatlanul közlekednek.

Az üzemfőnökség.

A kosárfonás háziiparszerü üzése. Az iparügyi miniszter ujból meghatározta — az eddigi jogi helyzetnek megfelelően — azt, hogy a kosárfonást mely esetekben lehet háziiparszerünek tekinteni. E szerint a földmüvesnek saját termelésü füzvesszőt — zöld és fehér állapotban egyaránt — joga van háziiparszerüleg, azaz idegen munkaerő alkalmazása nélkül és csak mellékfoglalkozásként feldolgoznia és értékesitenie. A kosárfonással ily módon foglalkozó földmüvesnek nem kell iparigazolványt váltania, hanem az illetékes iparhatóságtól olyan igazolvány kiállitását kell kérnie, amellyel az általa forgalombahozandó cikkek háziipari voltát igazolja.

Házalás gyümölccsel és zöldségfélékkel, valamint mésszel, A kereskedelemügyi miniszterium a kamrához intézett leiratában közölte, hogy a házalási szabályokat alkalmazó joggyakorlathoz képest gyümölcsnek és zöldségféléknek községről—községre és házról—házra járva árusitása amennyiben termelőknek saját terményeiről van szó, szabad foglalkozásnak tekintendő és annak üzéséhez házalási engedélyre szükség nincs. A nem saját termesztésü ilyen cikkeknek házalásszerü árusitása csupán szabályszerü házalási engedély alapján folytatható. A házalási engedélyek egészen kivételes esetekben adhatók ki, mert a házalókereskedelem célja a falusi és tanyai lakosságnak elsősorban a szorosan vett iparcikkekkel, nem pedig a szóbanforgó termelvényekkel történő ellátása. A mésszel való házalásnál, ha nem saját kitermelésü mészről van szó, házalási engadély váltása szükséges. Tekintettel arra, hogy meszet csak kocsival lehet szállitani, a szükséges engedély kiadására a kereskedelemügyi miniszterium jogosult.

Gyomai Ujság nyomdájában egy jó családból származó fiú tanulónak és egy 14—15 éves ügyes leány felvétetik.

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe junius 22-től julius 7-ig a következő bejegyzések történtek:

Született: Ladnai Sámuelné Bosnyák Eszternek fia. Sándor, ref. Kovács Lajosné Tari Juliannának fia, László, ref Kató Endréné Bekő Piroskának leánya, Ida, ref. Szabó Mihályné Bartha Veronikának leánya, Teréz-Erzsébet, rk. Kiss Gáborné Varju Teréziának fia, Gábor-Ernő, rk. Makra Imréné Valastyan Teréziának fia, Imre, ref. Hunya Imréné Kiszely Erzsébetnek leánya, Mária-Erzsébet, rk.

Házasságot kötöttek: Pápai István Ferenc és Fekete Terézia-Julianna.

Meghaltak: Nyilas Jánosné Bartha Sára 81 éves, ref. Csapó Istvánné Varga Sára 81 éves, ref. Bánfi Sándor 64 éves, rk. özv. Beinschroth Józsefné Ailer Magdolna 82 éves, ág. ev.

Uj rend a gyomai postán. Julius 1.-től október 1.-ig reggel 7 órától este 9 óráig megszakitás nélkül szolgálatot tart a posta, vagyis a déli órákban is a közönség rendelkezésére áll, kivéve a pénz és csomagfeladást, amit csak reggel 8-tól déli 12 óráig és délután 2-től 5-ig, illetve a csomagfeladást 6 óráig lehet elintézni. Ez az uj rend vasár- és ünnepnapokra is vonatkozik, azzal a megszoritással, hogy ezeken a napokon pénz- és csomagfelvétel nincsen.

A református egyház presbitériuma az egyházmegyei tanácsbirói tisztségre a maga 5 szavazatát lelkipásztorára Bay József elnöklelkészre, a nagyszalontai egyházmegye örökös egyházmegyei tanácsbirójára adta.

Akik megnevettetik a világot. A cirkusz világának különösélelérőI rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikkeket közöl a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádiómüsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolókat, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. Délibáb egy száma 20 fillér.

Az átöröklés titka. Egyetlen légypárocska egy hónap alatt 16 millió utódot hoz a világra. Valóságos nyüzsgő hegy az ivadékok rettenetes tömege, amelyen az átöröklés titkát tanulmányozzák a tudósok. Az érdekes munkáról részletes tudósitásban számol be Tolnai Világlapja legujabb száma, amelynek gazdag tartalmáról kiemelkednek még a filmmel vezetett autóról, a dohányos emberek szivéről, a Rockefeller vagyon történetéről szóló riportok. Ezen kivül még több mint száz érdekes aktuális eseményt ábrázoló kép és a legismertebb irók novellái teszik teljessé Tolnai Világlapja legujabb számát. Tolnai Világlapja ára 20 fillér.

A nagyvilág hirei

A felsőház is ünnepélyesen megszavazta a kormányzói jogkör kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot. — Súrgoth Jenő gazdasági főtanácsos, akit 150 ezer pengő elsikkasztásával gyanusitanak, Balatonalmádiban agyonlőtte magát. — Bókay János orvosprofesszor, a világhirü gyermekgyógyász 78 éves korában Budapesten meghalt. — A kormány rendeletileg felállitotta a nemzeti önállósitási alapot, amelyből a diplomás és érettségizett fiatalságot segitik önálló egzisztenciához. — A spanyol semlegességi kérdésben Németország és Olaszország még mindig nem tudott megegyezni Angliával és Franciaországgal. Franco tábornok kijelentette, hogy a végső győzelemig folytatja a küzdelmet a vörösök ellen. — Sikertelen bombamerényletet követtek el Salozár, a portugál diktátor miniszterelnök ellen. — Az Atlanti Oceán felett, Anglia és Amerika között próba repülőjáratot inditottak. A próbarepülés teljes mértékben sikerült. Angliából Amerikába 15 óra 9 perc alatt, Amerikából Angliába 12 óra 32 perc alatt repülték át az Atlanti Oceánt. — Az angol kormány egy zsidó, egy arab államra és egy angol fennhatóság alatt álló semleges területre osztotta fel Palesztinát.

Megállapitották a szezonvégi kiárusitás idejét. A szegedi kereskedelmi és iparkamara teljes ülési határozattal a nyári szezonvégi leltári kiárusitás idejét julius 25- augusztus 8 napjaiban állapitotta meg.

Sohasem lesz többé ruhára gondja, ha előfizet a Párisi Divat-lapra. A legdivatosabb modeleket, kabátokat, kosztümöket közli. Olcsó szabásminták! Értékes, lakásdiszitő kézimunkák! Ingyen kézimunkaiv! Előfizetési ár egy negyedévre 1 pengő 80 fillér, megjelenés után 10 nappal pedig 96 fillér. Egyes szám ára 60 fillér.

Doktorrá fogadom. A kiváló sportemberek nem csak a sportban, hanem más téren is megállják helyüket. Éppen a közelmultban avattak doktorrá két ismert bajnokot. Rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádiómüsorokat, egyfelvonásos szindarabot, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó e népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Felvétel a debreceni egyetemre. A debreceni m. kir. Tisza István-Tudományegyetem hit-, jog és állam-, orvos-, bölcsészettudományi, ennek mathematika és természettudományi csoportjára a rendes beiratkozás az 1937—38 tanév I. félévre szeptember hó 1—16-ig tart. Dékáni engedéllyel beiratkozni szeptember hó 16—20-ig, rectori engedéllyel szeptember 21—30-ig lehet. A felvételi kérvényeket az illetékes karhoz cimzetten 1937 augusztus hó 1 és 31 közt kell benyujtani. Eredeti okiratok szükségesek. A dékáni hivatalok csak kellőleg felszerelt kérvényeket fogadnak el. Akik tandijmentességért folyamodnak, kérelmüket az illetékes karhoz 1937 szeptember 1-ig nyujtják be. Részletes tájékoztatás jelent meg a Budapesti Közlönyben, s felvilágositást nyujt a rectori hivatal. Az egyetemen férfi és női internátusok müködnek. Erre nézve az internátus, illetőleg kollégium igazgatósága nyujt részletes tájékoztatást.

Szentes pert inditott Féja Géza ellen. Szentes város polgármestere a város nevében sajtó utján elkövetett rágalmazás vétsége cimén pert inditott Féja Géza iró ellen a „Viharsarok" cimü könyvében Szentesről irt megjegyzései miatt.

A gyomai határban befejezték az aratást. Az idén nagyon rövid ideig tartott az aratás, amely tekintettel arra, hogy majdnem egy héttel korábban is kezdték, már befejezéshez is közeledik. Még itt-ott néhány tábla zab vár levágásra. A cséplés 12 én kezdődik.

A Gyomai Uri Kaszinó, Bácsy Elek elnök kezdeményezésére 1937. VII. hó 11-én vasárnap d. u. 5 órai kezdettel kirándulást rendez a Sirató-rug melletti kiserdőbe, melyen a tagokon kivül azok hozzátartozóit és ismerőseit szivesen látja. Legujabb értesülésünk szerint többek kérésére szeszes italok helyszini kimérésérőI gondoskodás történt, ugy, hogy a résztvevőknek italnemüeket kivinni nem kell. A kirándulás iránt igen nagy az érdeklődés és az előjelekből itélve, nagy sikert jósolunk. ZENE! TÁNC!

Gyoma község ingatlanforgalma

kisk. Gábor Piroska gyomai lakos vett egy lakóházat özv. Pólya Antalné Lakatos Vilma gyomai lakostól 320 pengőért.

Molnár Mária gyomai lakos vett 1110 négyszögöl félhalmi szántót Biel Mária és társaitól 460 pengőért.

Zöld Lajosné Zöld Jolán gyomai lakos vett 1 hold 347 négyszögöl pusári szántót Biel Mária és társaitól 600 pengőért.

Bari János és neje Boldog Róza gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Z Fekete János és Olajos Eszter gyomai lakosoktól 2300 pengőért.

Csik Imre és neje Szabó Rozália gyomai lakosok vettek 960 négyszögöl és 960 négyszögöl kölesfenéki szántót Horváth Gábor és neje gyomai lakosoktól 700 pengőért

Csik Imre és neje Szabó Rozália gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat B. Papp Elekné Kun Jolán és társaitól 2000 pengőért.

Cs Varga Eszter, Putnoki Gyula és neje Nyitrai Teréz gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Vajda Ida turkevei lakostól 1000 pengőért.

Özv. F. Kiss Jánosné Bátori Eszter gyomai lakos vett egy bánomkerti lakóházat Pásztor Pálné Kovács Eszter gyomai lakostól 880 pengőért.

Szilágyi Albert gyomai lakos vett 1192 négyszögöl cifrakerti szántót T. Kiss István és neje O. Kovács Teréz gyomai lakosoktól 800 pengőért.

Stefanovics Vladimirné Váczi Zsófia gyomai lakos vett 413 négyszögöl pocosi ingatlannak 1/3-ad részét Gecsei István (nős Csapó Terézzel) gyomai lakostól 150 pengőért.

Megyeri Imre és neje Szilágyi Noémi gyomai lakosok vettek 529 négyszögöl pocosi szántót Vizsnyai Endre (nős Lóci Annával) gyomai lakostól 400 pengőért.

Molnár Lajos és neje Iván Eszter gyomai lakosok vettek egy németzugi lakóházat Czeglédi János és neje Lechnitzki Ida szeghalmi lakosoktól 2142 pengőért.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz!
22 fillér
egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.
Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.
Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

SPORT

GySC—GyTK 1—1 (1-1).

Drukker-meccs. Vezette: Bartik.

Az elmult vasárnap zajlott le a nagy revans drukker-meccs, mely döntetlenül végződött. Igy a revans a GySC részéről csak félig sikerült. A játék nem volt olyan jó, mint az első meccsen és úgy látszik, az első ami fűti a játékosokat: a „hordósör" és a „zivatar".

GySC a következő csapattal startolt: Nagy Imre, — Kiss Antal, Biró János, — Imre János, Izsó István, Erdey Sándor, — Németh Géza, Dutkon Pista, Báthory István, Imre István, Bolehovszky Jenő.

GyTK a következő ringbeli csapattal állt a szoritóba: Szalóki, — Kubai J., Pfeiffer, — Lukács, Szepesi, Bence, — Mészáros, Bucsi, Csapó, Baráth, Herter.

4 órakor kezdődött a meccs, mely a nagy meleg dacára is iramos, mig birják szusszal. A GyTK drukkerek épen olyan hevesen támadnak, mint az első csapat, aminek meg is van az eredménye. Mészáros jobbszélsőnek sikerül a labdát beadni, melyet Bucsi jobbösszekötő lő kapura, Nagy a labdát kiejti s a ráfutó Herter nagy erővel a hálóba vágja (1-0) A gól után Izsó István erősit és a 16 oson állva gyors iramban egy süvitő „hosszúlépést" küld rendeltetési helyére. A szép akció fellelkesiti a GySC csatárokat és remek tologatásba kezdenek, melynek eredményeként átlag 10 percenként egy-egy rosszúl irányitott, de mégis gyenge labdát guritanak a hősiesen izzadó Szalóki kapujára, aki senkitől sem zavartatva, oroszlánbőgést utánozva küldi vissza a mezőnybe az eltévedt labdát. A 25. percben Kubai jól helyezi öklét Dutkon vékonyába, aki collostok módjára csuklik összse, a biró pedig Kubait kiküldi a ringből. Kubai távozása után felbátorodik Bolehovszky és 30. p.-ben oly gyatrán rug egy hendsz miatt megitélt 11-est, hogy a labda dikics-módjára furódik Szalóki kezébe. Végre a 35 p.-ben a Kubai szvingjétől helyrepofozott Dutkon Pista olyan jól talál el egy 20 méteres szabadrugást, hogy a labda röhögve a hálóba repül (1—1).

Szünet után már nem remegnek az inak és egyik szép támadás, a másik ronda után fut. 10. p.-ben Bolehovszky beadását Báthory kapu fölé fejeli. 15. p. Ujból Báthory biztos helyzetben a kapus kezébe „kézbesit". 20. p.-ben a biró kiállitja Bencét, aki a birónak feltételeket „szab". Óriási a meleg, a játékosok nyelve a bokákat veri, mire a biró jobb belátásra tér és a 25. p.-ben lefujja a meccset, a játékosok pedig pániszerüen menekülnek az árnyékba. Az eredmény nem áll arányban a teljesitménnyel, mert túl sok gól esett.

Egyénileg a GySC ből Nagy Imre, Kiss A. Bolehovszky, de főleg Dutkon vált ki, aki egész kiforrott játékos volna. Kár, hogy elfoglaltsága miatt nem űzheti aktivan a futballt. GyTK legjobbjai Szalóki, Bence, Szepesi, Bucsi és Herter voltak. A biró éleseket fütyült.

Nyilatkozatok. Nagy Imre: „A labda bőrből van és gömbölyü". Kiss A.: „Rossz volt a pálya". Izsó I. „A hosszúlépés amilyen hideg, éppen olyan kevés volt." Báthory: „Megirni könnyebb volt, mint lejátszani." Szalóki: „Egy frászt fogok én máskor ilyen hőségbe védeni." Kubai: „A biró szigora miatt 5 horogütés az öklömben maradt". Dutkon: „Azért kremássan, Kubai se legyen ott vendég, ahol én vagyok a segéd!" Bence: „A padról nézni könnyebb volt, Marjai Berci keveset tapsolt nekem, ezért szombaton levonok a béréből"! Lukács: „A jobb half poszton nem nagyon remekeltem, de remélem legközelebb „csatár" leszek és jobban felkeltem az iró ur figyelmét és többet ir rólam. Hiszen a két drukker tábor ez évben még megmérközik és több dugó fog esni a kedves fél hálójába." — **Báthory.** —

GySC—GyTK 9-1 (4-1).

ifj. bajnoki:

Vezette: Takács L. (Endrőd).

Szépszámu közönség előtt a GySC választ s a GyTK kezdi az erősen tüző nappal szemben a mérközést. A GySC nagyobb tudása kidomborodik, a GyTK kapkod és Győri szép támadások befejezéseképen lő két védhetetlen dugót. 2-0 A GyTK is támad és nagy védelmi hibából Kiss lövi a GyTK becsület gólját. 2—1. A GySC szépen játszik, támadást támadásra halmoz, miközben Győri még két góllal terheli a GyTK kapuját: 4 1.

Szünet után ismét Győri nyitja meg a gólözönt 5-1. A gyenge játékot képviselő Gytk teljesen beszorul térfelére és a GySC szép támadások után K. Szabó (2) Czifrák és Pálinkás góljaival megérdemelten nyeri a mérközést.

A GySC-ben a védelem nem volt próbára téve. A csatársor volt a csapat legjobb része. A GyTK ból senkit sem lehet kiemelni, tőlük telhetően igyekeztek.

A biró kifogástalanul vezette a mérközést. **ó—ó.**

Sporthirek

Julius 11-i ifj. bajnoki mérközések: Gyomán: GySC — Szövő gyár, Mezőtúron: MAFC—GyTK és M MÁV—TAC.

A sportszerüség diját az 1937 évre a Szeged-Felsővárosi I. E. nyerte. A GyTK hibapontnélkül, mig a GySC 15 hibaponttal végzett.

A pályaorvosnak személyazonosságát igazolni nem kell, mert az ő személyéért a rendező egyesület felelős, és ha nem orvos végez orvosi teendőt úgy ez törvénybe ütközik. Tehát szükségorvosok mellőzendők!

MAFC—Szövőgyár fuzióról elterjedt hirek tisztázása miatt, mint legilletékesebbhez Guba Lajos MAFC intéző úrhoz fordultunk, aki a következő nyilatkozatot tette a Gyomai Ujság számára: Folyó évi jun. 19-én a Szövőgyári Sport Club rendkivüli közgyülésén elhatározta a MAFC-ba való olvadását, ugyanekkor a MAFC a beolvadást elfogadta és tudomásul vette ugyaneznap tartott rkv. közgyülésen. A határozat a szabályok szerint jun. 4-ével már jogerős is, igy a Szövő játékosok a Mafc-ba azonnal igazolhatók, ugyhogy az őszi szezont már a fuzionált csapat fogja kezdeni. A MAFC az NBB-ben szeretne indulni.

„MÁVAUT" NYÁRI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. május 22—től 1937. október 2—ig.

Gyoma—Endrőd:

*	**				
17.43	21.43	ind	Gyoma p. u.	érk.	6.22
17.55	21.55	érk.	Endrőd templom-tér	ind.	6.10

*) Csak hétköznap **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik. **Viteldij: 50 fillér.**

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

				*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.45	20.48
8.35	↓	Püspökladány	↑	15.37	18.52
9.15	↓	Hajduszoboszló	↑	14.53	18.10
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14.15	17.30

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Endrődre —.50 P Menettérti-jegy: Endrődre —.80 P
Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 10.50. „ P 12.50.

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

				*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.45	20.48
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u.	↑	14.00	19.11
9.03	érk.	„ községháza	ind.	13.50	19.05

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9.50.

Ifjusági bajnokság állása julius 10-én:

1. GySC	7	6	—	1	34	10	12
2. MAFC	7	5	1	1	41	14	11
3. Mszsc	6	4	—	2	35	12	8
4. M.MÁV	5	1	2	2	5	9	4
5. ETK	6	1	2	3	4	14	4
6. GyTK	5	—	1	4	2	45	1
7. TAC	4	—	—	4	2	19	—

Elmaradt mérkőzések: az első fordulóról: TAC-Mszsc aug. 8-án, M. MÁV—Gytk aug. 15-én. Gytk-TAC aug. 29-én. A második fordulóról: TAC—ETK.

Mindenfajta kévekötő aratógépek és alkatrészek, MANILLA KÉVEKÖTŐ ZSINEG. Mindenfajta olajok — gumi és bőrszijak, utóbbiak becserélhetők ócska szijjakkal — legolcsóbban kaphatók WEISZ J. JÁNOS NÁL MEZŐBERÉNYBEN.

Publikáció

Szerető István Petőfi ucca 47. sz. alatti háza eladó. 2—1

Lukács Gergely egy tisztességes **házvezetőnőt keres** azonnali belépésre. Hunyadi ut 31 sz.

Mákfejet és szárat magas áron megveszi a Gyomai Termelők Szövetkezete. 2—2

Használt játékokat kérünk a napközi otthon szegény gyermekei részére. Atveszi a besenyszegi iskola vagy a Békésmegyei Ált. Takarékpénztár.

Olajos Lajos bornagykereskedőnél az elismert jó zamatu **Tiszavidéki bornak literje 42 fill.** 5—4

Horthy Miklós utca 9 szám alatt különféle butorok és férfiöltönyök vannak eladók. 5—5

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Garai Sándor közhirré teszi, hogy megszerezte az ácsmesteri képesitést, tehát kéri az épitetőket, ha bármiféle nagyobbszabásu ácsmunkára lesz szükségük, kérjenek tőle is ajánlatot. 5—2

Eladó: Horthy Miklós úton egy 2 szobás cserepes ház 1600 négyszögöl beépitett kert földdel. Kossuth uccában 3 szobás családi ház, Arany János uccában 2 szobás. - Eladó a csepüskertben 800 négyszögöl kertföld, ugyanott 1 magzar hold 900 pengőért. 5 h. zöldlaposi páskom. Hrdeklődők forduljanak Izsó Balázs ingatlan közvetítő irodájához.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 29. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 julius 17.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Hogyan akarták diszkreditálni a Hangya lóvásárlásait?

Bizonyos kereskedői körökben addig beszéltek a lóegykéz ellen, mig a gazdák egy részét sikerült átállitani arra a felfogásra, hogy a külföldi lóértékesitések során a gazdák rövidséget szenvednek abban az esetben, ha a lóvásárlásokból a régi lókereskedőket kikapcsolják.

Ezek a hiresztelések félreérthetetlenül a Hangya vásárlásait igyekeztek kedvezőtlenül befolyásolni, tekintettel arra, hogy a külföldi lóvásárlásokra egyedül a Hangya kapott megbizást.

Meglehet, hogy a Hangya közegei nem mindig jártak el kellő ügyességgel a vásárlásoknál, de annyi kétségtelen, hogy a lóvásárlásoknak a Hangya kezében történt összpontositása, illetőleg megszervezése a gazdák érdekében történt.

Végeredményben a gazdák megvoltak elégedve az elért árakkal és a baj ott kezdődött, hogy sokkal több lovat kináltak eladásra, mint amennyit exportálhattunk. Ezt a kedvezőtlen helyzetet használták ki a lókereskedők arra, hogy egyrészt a maguk üzleti hasznát mindenképen megtalálják, másrészt a Hangya vásárlásait diszkreditálják. A megszorult gazdákat olyan helyzet elé állitották, hogy azok valósággal kegynek tekintették, ha a lókereskedők megvették tőlük a felesleges lovaikat. A formaságokkal mit sem törődve irták alá a lovak értékének felvételéről szóló nyugtákat, amelyeken a ténylegesen kapott összegnél jóval magasabb összeggel ismerték el a lovak vételárát. Igy álltak elő azok a panaszok, melyekkel a gazdák a Tiszántúl minden részéből elárasztották a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara elnökségét. Ezek a panaszok annyira jellemzőek a lókereskedők minősithetetlen machinációira, hogy érdemes behatóbban foglalkozni velük.

Tudni kell még azt is, hogy a kormányzat a lókereskedőket nem hogy kizárta volna az export lóvásárlásokból, hanem nekik is megengedte a bizottságok elé való lóállitást, sőt a gazdáktól vásárolt és beszerzett, illetőleg a kereskedőktől vett lovak igazolt vételára után 8 százalék kereskedői jutalékot kapnak a kereskedők. Hogy a nem megvetendő 8 százalék hasznukat hogyan fokozták másik 20—25 százalék haszonnal, elmondják az alábbi levelek:

Békéscsabáról: „Folyó hó 14 én kelt nb. soraikra van szerencsém bejelenteni, hogy egy lókereskedő tőlem május hónapban egy drb sárga herélt csil agos 6 éves lovat vett 575.— azaz Ötszázhetvenöt pengőért." (Lóvételij gyen feltüntetve 740 P. vételár.)

Körösladányból: „Tisztelettel értesitem, hogy egy lókereskedő egy herélt deres lovat megvett nem 650 P-ért, hanem 600 P-ért s azt ki is fizette. Az eladási bárcára aláirásom után 750 P eladási összeget irt be, kérdésemre azért, mert kb. ennyi költsége lesz rá. Tudomásom szerint a községházán a járlat átirásakor is nagyobb vételi összeget jelenlett be. Az akkor folyamatban volt lóvásárlások és magas lóárak miatt a forgalmi értéke az eladott lovamnak az ő általa utólag beirt 750 P-nek felelt meg becslésem szerint. Szives érdeklődésüket, mely igen közhasznú és gazdatársainknak csak háláját válthatja ki, köszönöm."

Kölegyánból: „Hivatkozással a tek. Címnek hozzám intézett lev.-lapjára tisztelettel értesitem, hogy tényleg adtam el egy drb. 3 éves pej kanca lovat egy lókereskedőnek, azonban nem 675 P-ért, hanem 500 P-ért. Az eladással kapcsolatban másféle észrevételem nem volt."

Dévaványáról: „Junius 14 én kelt lapjukra értesitem, hogy 20 P. levonásával kaptam meg a ló vételárát, azaz csak 630 P-őt kaptam a lóért, amivel bizony nem vagyok megelégedve, mert a helybeli gazdasági szállitáson gyengébb minőségüért fizettek 700 P-őt is és több vásáron voltam lóvásárlás végett és arra a meggyőződésre jutottam, hogy a lovamat többért tudtam volna eladni".

Nagykamarásról: „Tiszteletiel közlöm a mezőgazdasági kamara tek. Elnökségével, hogy a levélben emlitett lovat tényleg eladtam egy lókereskedőnek, de nem 660, csak 460 P-ért. Május 8 án elmentem a vásárra Gyulára egy másik lovat árultam, nem akadt rá vevő és itt bocsájtottam áruba a levélben emlitett lovat, amit pedig nevelő kancának akartam. 650 P-öt kérlem érte, az alkusz cigányok körül fogtak, a lovamat lealkudtak tőlem 460 P-re, a pénzre nagy szükségem volt, igy a levélben emlitett 660 helyett 460 P-őt kaptam, amikor ez a darab jószág 800 P-őt ért volna. Igy van ez már régebb idő óta, hogy mi tenyésztők csak félárat kapunk a jószágunkért. Az árkülönbözet nagyon megilletne engem, amikor a lókereskedő a pénzt megolvasta, azután egy nyomtatványt tett elém, hogy irjak alá, alá is irtam, de nem olvastam el. A járlat nem lett átirva a lókereskedő nevére".

Dévaványáról: „Tisztelettel tudatom a tekintetes Elnökséggel, hogy az emlitett 3 és fél éves herélt pej szinü lovat egy lókereskedő tőlem megvásárolta, de nem 680 P vételárért, hanem csak 500 P-ért és abból is 20 P províziót levont. A lóvételi jegyet pedig nem kaptam meg. A 180 P kifizetése jó volna".

Ezekhez a levelekhez nem kell kommentár. Beszélnek ezek önmagukért, de mégjobban beszélnének, ha minden egyes ilyen visszaélést fel lehetne deriteni. Ezért felkérjük a gyomai gazdákat is, hogy hasonló panaszaikat feltétlenül közöljék a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamarával. A Gyomai Ujság szerkesztősége szivesen közvetiti a panaszos leveleket.

Nemzetközi dalosünnepély Budapesten

A Magyar Dalos Egyesületek Országos Szövetsége, fennállásának 70 éves jubileuma alkalmából, Budapesten augusztus 5-től 8-ig nemzetközi dalosünnepélyt rendez és ennek keretében megrendezi az "Éneklő Magyarság" ünnepét is. Augusztus 5-én, csütörtöki napon érkeznek Budapestre a külföldi és magyar énekkarok. Augusztus 6 án, pénteken délelőtt hivatalos fogadás és a hősök emlékművének megkoszoruzása, amelyet a rádió a helyszinről közvetit Délután 6 órától este 10 óráig terjedő időben különböző hangversenyek, részben szabadtéri hangversenyek. Augusztus 7-én, szombaton délelőtt 1/2 10 órakor a Magyar Dalos Egyesületek Országos Szövetsége ünnepi diszközgyülést tart az Ujvárosháza tanácstermében, mely után a nemzetközi dalosünnepen résztvevő énekkarok vezetői és a szövetség elnöksége tiszlelgő látogatást tesznek a miniszterelnöknél, a vallás és közoktatásügyi miniszternél, Budapest székesfőváros főpolgármesterénél és polgármesterénél. Délután és az esti órákban a dalosünnepély hangversenyeinek befejezése és este sétahajózás, hideg vacsora, borkóstoló lesz a Dunán. Budapest székesfőváros polgármestere a hajón látja vendégül az ünnepélyen résztvevő énekkarok és rendezőbizottság vezetőit. Augusztus 8-án, vasárnap délelőtt az egyházi énekkarok énekelnek a budapesti templomokban, a külföldi dalosok pedig megtekintik fővárosunkat. Délután 5 órától 7 óráig szabadtéri záróünnepély lesz. Itt nem az egyes énekkarok, hanem az ünnepélyen résztvevő nemzetek énekkarai összkarban fognak énekelni. A záróünnepélyt a rádió közvetiteni fogja, mégpedig a műsor első részét Budapest I. és a második részét Budapest II. műsorán.

A záróünnepély kapcsán a szövetség a magyarság nemzeti erejét, kulturájának magas szinvonalát és a dalosszolidaritás és a dalostestvériség egyetemes gondolatát és érzését kivánja méltóképpen kifejezésre juttatni. Az augusztus 8-án, vasárnap délután 5 órakor kezdődő záróünnepély első száma a

magyar nemzeti Himnusz lesz, amelyet a nemzetközi dalosünnepélyen résztvevő valamennyi külföldi és magyar énekkar, uniszonó ismétlés nélkül fog egyszerre énekelni. Az előadás előtt a rádió rövid ismertetést ad az ünnepélyről, valamint a résztvevő énekkarokról, majd azt követőleg közölni fogja, hogy a záróünnepély első száma, a magyar nemzeti Himnusz eléneklése mikor kezdődik.

Értesülésünk szerint a dalosszövetség intenciónak megfelelően, a rádióközvetitéssel egy időben, hazánk minden városában és falujában minden énekkar elénekli nemzeti imádságunkat: a Himnuszt s ezáltal Magyarország minden dalosának ajkán egyidejüleg ugyanazok a hangok és szivében egyazon érzések szólalnak meg. Ezzel a magyar dalostársadalom a nemzeti együttérzést a legünnepélyesebb és a lélekhez legközelebb jutó formában juttatja kifejezésre.

Ismerve Nemerey Péter takarékpénztári igazgató, a Gyomai Dalárda agilis elnökének hazafias gondolkodását, biztosra vesszük, hogy augusztus 8 án 5 órakor a hősök emlékművénél a Gyomai Dalárda is elénekli nemzeti imádságunkat és ebben a lélekemelő szereplésben bevonja a Gyomai Női-Énekkart is és együttesen működnek közre az „Éneklő Magyarság“ ünnepén.

Reméljük, hogy községünk közönsége minél nagyobb számban jelenik meg eme magasztos ünnepen.

Felhivás Gyoma és Endrőd gazdáihoz

A „HOMBÁR“ szövetkezet bánkuti-buza termesztésére akciót indit. Telek uradalom másodéves utántermésü bánkuti buzájából történik a vetőmag beszerzése. A vetőmag-buzát a HOMBÁR szövetkezet magtisztitóján tisztitják meg. A csávázás ugyancsak a HOMBÁR szövetkezetnél történik majd. Az akcióban részvevők a már szelektált és csávázott buzát kapják kézhez, amelyet csak el kell vetni.

A vetőmagért az uradalom 15 % felárat kap. Azt csak később tudjuk meg, hogy mibe kerül a csávázás és a tisztitás.

Ezzel az akcióval a minőség termesztését, illetőleg az egyöntetü, jobb minőségü buzának minőség-buzaként elérhető magasabb árat akar a szövetkezet a gazdáknak biztositani. Ezért az akcióban részvevők termesztését nyilvántartja és figyelemmel kiséri a szövetkezet és az újterméskor behozott akcióbuzát külön tülkékben tárolja a szövetkezet és minta szerint fogja értékesiteni.

Akik bővebb felvilágositást akarnak, azok forduljanak a HOMBÁR szövetkezet vezetőségéhez.

Az akcióban való részvételt julius végéig kell a HOMBÁR szövetkezetnél bejelenteni.

A földbirtokrendezés végleges lebonyolítása

A pénzügyminisztérium tudvalévően rendeletet adott ki még ez év márciusában a földbirtokrendezés során földhöz és házhelyhez jutottak tartozásainak végleges rendezéséről. A megállapitott földárakat már előzőleg két rendelet módositotta, illetve csökkente te a föld és házhelyek megváltozott forgalmi értékének megfelelően. A kormánynak ezévi március havában 2000 1937 M. E. szám alatt kiadott rendelete ujabb és lényeges árcsökkentéseket tartalmaz és hosszu időre törlesztéses kölcsön formájában nyujtja ki a földhöz és házhelyhez juttatottak tartozásainak kifizetési határidejét. Ennek az ujabb rendeletnek végrehajtása tárgyában kelt a pénzügy miniszternek 600 1937. P. M. sz. rendelete, amely a hivatalos lap julius 14.-i számában jelent meg.

Ez a rendelet intézkedéseket tartalmaz a pénzügyi lebonyolitásba bevont megváltott földekből és a vagyonváltságföldekből földhöz és házhelyhez jutottak megváltási ártartozásainak kiszámitására. Intézkedések vannak a rendeletben az esetre is, ha a juttatottak nem vételártőkét, hanem haszonbért, vagy kamatot fizetnek, amire az alaprendelet szintén módot ad olyan esetekben, amikor a juttatott anyagi helyzete, vagy a rossz termés akadálya annak, hogy törlesztéseket is fizessen. Megállapitja továbbá a rendelet, miként kell kiszámitani, illetve elszámolni 1929-1936 évekre járó szolgáltatásokat és az ezekben az esztendőkben teljesitett fizetéseket. Intézkedik végül a jogorvoslatokról és a szolgáltatások megállapitásánál és mérséklésénél követendő eljárásról.

A rendelet főbb intézkedései a következők:

A földhöz és házhelyhez jutottakat,- akiket a rendelet röviden juttatottaknak nevez,- terhelő megváltási ár összegének kiszámitása a községi előljáróságnak, városban pedig az adóhivatalnak feladata. Az előljáróság, illetve adóhivatal ezt a feladatát az ármegállapitó itélet és a végrehajtásról készült kiosztási földkönyvek, térképek, vagy pedig a juttatottakat terhelő eredeti megváltási ár egyénenkénti kiszámitását tartalmazó kimutatás adatai alapján végzi. Ez annyit jelent, hogy a számitást végző hatóság a rendelkezésre álló régi árakat csökkenti számszerüen olyan mértékre, amilyen mértéket a kormánynak ezévi március hóban kiadott rendelete megállapit. Kimondja az uj rendelet, hogy a mezőgazdasági ingatlanok megváltási árának kiszámitásánál minden külön helyrajzi szám alatt felvett földterület figyelembe vendő. Kimondja továbbá azt, hogy a kataszteri tiszta jövedelemre vonatkozóan az 1921. évi szeptember hó 7.-i, illetve ha ilyen van, az 1931. évi december hó 31.-i állapot az irányadó. Ez azért fontos, mert ha uj osztálybasorozás és uj kataszteri tiszta jövedelemmegállapitás történt, akkor mindig a kisebb összeg veendő az ármegállapitásnál számitásba. A rendelet itt is bizonyos határokat szab meg. Minimálja, illetőleg maximálja a kataszteri tiszta jövedelmet; legelőnél két korona, más mivelési ágnál négy korona a minimum, tiz korona, illetőleg husz korona a maximum. Ha az ingatlan kataszteri tiszta jövedelme a szélső értékek alsó, vagy felső határát el nem éri, illetve tulhaladja, akkor ez a kettő, illetve négy, illetve tiz-husz koronás kataszteri tiszta jövedelem az irányadó, mert a rendelet azt mondja, hogy a legkisebb összegü kataszteri tiszta jövedelmet kell a negyvenes szorzószámmal megszorozni és ezeknek a szorzatoknak eredménye alkotja a kataszteri értékben megállapitott megváltási árat.

Hasonlóan fontos intézkedéseket tartalmaz a házhelyek megváltási árának megállapitására is a rendelet és pontosan irja elő, milyen számitás szerint kell kedvezményben részesiteni a hadiözvegyeket, hadiárvákat és rokkantakat

Az érdekeltek szempontjából legfontosabb az új rendelet IV. fejezete, amely a jogorvoslatokról intézkedik. A rendelet szerint záros határidőn belül el kell kesziteni és közszemlére kitenni az új ármegállapitásokat. Ez a határidő a juttatottak számától függően harminc naptól kilencven napig terjed. Ha a kimutatást az előljáróság, illetve az adóhivatal elkészitette, azt közszemlére kiteszi és minden érdekeltnek joga van 15 napon belül az illetékes pénzügyigazgatósághoz fellebbezéssel élni. De joga van előterjesztést is tenni az előljárósághoz, illetve adóhivatalhoz helyesbités céljából. Ha ezuton a fellebbezések elintézést nyertek, akkor a végleges megváltási ár kiszámitási kimutatása az OFB-hez terjesztendő fel, amely a továbbiakban s megállapitott új áraknak megfelelően jár el.

Hódító utra indul a gyoma-endrődi lucernaszéna

A Zöldmező Szövetség kezdemenyezésére és irányitása mellett tavaly 100 katasztrális hold lucernát telepitettek Gyomán és Endrődön. A vetőmagot és a szükséges műtrágyát a Zöldmező Szövetség adta és ugyancsak a Zöldmező Szövetség látta el a későbbi ellenőrzést is.

A szolgáltatások fejében természetbeni visszatéritésre voltak kötelezvé a gazdák, akik az első kaszálásból most szállitották le a Zöldmező Szövetségnek járó lucernaszénát. Hétfőn és kedden közel 200 métermázsa lucernaszéna került felhalmozásra a gyomai Hombár Szövetkezet telepén, ahol a mérlegelést és a kazalbarakást Tolvay Géza Zoltán központi igazgató irányitotta.

A gyomai Hombár Szövetkezet telepén a lucernaszénát néhány nap mulva bálákba préselik, majd felszállitják a budapesti állatkertbe, melynek igazgatósága a szénát megvette.

A gyoma-endrődi lucernaszénának ez az első hóditó lépése a nagyvilágban. Utját érdemes megfigyelni, hogy az uj piackeresés során a tapasztalatokat a hasznunkra fordithassuk. Ezt annál is inkább meg kell tennünk, mert az öntöző gazdálkodás bevezetése után minden valószinüség szerint lucernaszénából adódik majd az első jelentősebb tultermelésünk.

A kőzkedvelt Csepel, Turán, Toroczkó, Kühne és Omega kerékpárok

a legolcsóbban Domokos Albert üzletében!

Nagy választék kerékpár gumikban. — Szortirozott alkatrész raktár minden gyártmányu kerékpárhoz!

Harminc év óta nem termett olyan kiváló minőségü buza, mint az idén

Korán befejeződik a cséplés — Lesz-e 25 pengő a buza ára? — A tengeri termés jó kilátásai miatt esik a tengeri ára

A gyomai határban az aratást mindenütt befejezték, sőt már a cséplésnek is a derekán tartanak. A korai kezdésre való tekintettel nagyon valószinü, hogy egy hét mulva, julius 24-re, az egész határban elnémulnak a cséplőgépek, annak ellenére, hogy a sok eső meglehetősen akadályozza a munkát. Tehát rövidesen a cséplés is véget ér.

A termés mennyisége megfelel a pesszimista várakozásnak. A minőség annál kitünőbb. Szakértők szerint 30 év óta nem termett olyan kiváló minőségü buzánk, mint az idén.

A termés értékesitésének az idén nem lesznek akadályai, sőt az árak tekintetében sincs nyugtalanságra ok. Julius 7-én kezdték meg Gyomán az újbuza vásárlását, 18 pengős áron és 10 napra rá már 20 pengő volt a buza ára. A pénteki 30 filléres áreséstől még nem kell félni. Nem csodálkoznánk azon, hogy ez az ár később a 25 pengőt is elérné.

Annak ellenére, hogy a buza ára meglehetősen magas, nincs számottevő buzaeladás. Ebben az évben kevesen lesznek, akik majd azon bánkódnak, hogy buzájukat mindjárt a cséplés után kénytelenek voltak eladni és nem volt módjuk kivárni a későbbi jobb árakat.

Ami a tengeri termést illeti, a sok eső jó kilátásokkal kecsegtet. Valószinüleg ez az oka annak, hogy a legkiválóbb minőségű morzsolt tengeri ára is esik. A mai napon a Hombár Szövetkezet 9.50 pengőt fizetett a morzsolt tengeriért.

Veszély fenyegeti a méheket

Vigyázzanak a gyomai méhészek és gazdák

Turkeve város területén és határában a méhek erősen fertőzöttek vészes költésrothadással. Megbizható jelentések szerint a mai napig 127 fertőzött méhcsaládot irtottak ki, de még mindig félő, hogy a ragály tovaterjed. A gyomai Méhészeti Kör elnöksége ezért felkéri a gyomai méhészeket és gazdákat, hogy turkevei méhésznek ne adjanak engedélyt a gyomai határba való méhbehozatalra, ha pedig idegen községbeli méhésznek a gyomai határban való vándorlásáról szereznének tudomást, erről azonnal tegyenek jelentést Kató Lajos jegyzőnél a községházán.

Kereskedők vigyázzanak a számlabélyeg átirásánál

Gyakran megtörténik az országban, hogy a vidéki kereskedőnél szabálytalannak minősitettek a pénzügyi kiküldött tisztviselők olyan bélyeglerovásokat, ahol a számlabélyeg tintával, ironnal, vagy bélyegzővel volt átirva és az átirás csak a dátumot, vagy csak a cégszöveget tartalmazta.

Ennélfogva felhivjuk t. olvasóink figyelmét, hogy a fenti módon való bélyegátirás szabálytalan. Az erre vonatkozó rendelet 20. §-a a következőket irja: „a bélyegilleték lerovása végett a megszabott értékü bélyegjegy az okirat, vagy okmány ivének első lapjára olymódon ragasztassék fel, hogy az irat szövegének legalább egy szava, nem pedig az irat cime, a bélyegjegy alsó szines részén keresztülirassék. Az okiratra a kiállitása után utólag felragasztott bélyegjegy nem létezőnek tekintetik."

A lerovásnak ezt a módját megkönnyitették azzal, hogy elég csak, ha a szöveg kezdőbetüjének egy része van ráirva a bélyegre. Ha a cég pecsétjével bélyegzik felül a számlabélyeget, vigyázni kell, hogy a cégbélyegzés a számla papirjára is átterjedjen.

A vevőnek a vásárlással egyidejüleg átadott készpénzvásárlásról szóló pénztári blokkot felülbélyegezni nem kell.

Az előre eladott termények ára és leszállitása

Az 1930. évi XXII. t. c. III. fejezetének 36. §-a a mezőgazdasági termények betakaritásuk előtti eladásáról akként intézkedik, hogy ha a gazda julius hó első napja előtt előre eladta a terményét, azt abban az esetben is köteles leszállitani, ha a termény piaci ára az átadás helyén és napján magasabb, mint a kikötött ár. Ilyen esetben azonban követelheti a gazda, hogy a vevő e szerint a magasabb egységár szerint számitott vételárt fizesse, levonva belőle a vételár-előleg után számitott kamatot. Ha a vevő nem hajlandó a vételárat igy kiegésziteni, az eladó nem köteles több terményt átadni, mint amennyi a kialkudott egységár szerint számitott vételár és a felvett vételár előleg után számitott kamat együttes összegének a szerződésben kikötött teljesitési nap piaci ára szerint számitva mennyiségben megfelelt. A vételár-előleg utáni kamatot a vételár-előleg kifizetése idejében a helybeli pénzintézetek által nyujtott rövidlejáratú kölcsönöknél szokásos kamatláb szerint kell számitani.

Békésvármegye területén bevezetik az útrazziákat

Békésvármegye törvényhatósági bizottsága julius 14-én ülést tartott, amelyen az alispán érdekes bejelentést tett a közlekedés rendjének biztositásával kapcsolatban. Elmondotta, hogy a közlekedés rendjének fokozottabb ellenőrzése és biztositása végett a szarvasi járás területén a kihágási rendőri büntetőbiróval próbaképpen útbejárást (razziát) tartott, amelynek eredménye szerint

a szarvas-kondorosi utvonalon tettenéréssel 1 nap alatt kb. 20 közlekedésrendészetbe ütköző kihágási cselekményt állapitott meg a rendőri büntetőbiró

s ezekből 10 egyént megfelelő büntetéssel sujtott, a többieket egyelőre nyomatékos figyelmeztetéssel büntetés kiszabása nélkül intézte el.

A szerzett tapasztalatok szerint az ilyen részben helyszini biráskodással is összekötött utrazziák célszerünek mutatkoznak s ezeket a forgalmasabb utvonalakon a vármegye minden részében, esetenként rendszeresiteni szándékozik az alispán.

A Gyomai Szeszfőző Szövetkezet *értesiti a lakosságot, hogy az eper főzés már megkezdődött literenként 1.30 fillérért mindenki olyanra hagyja a pálinkáját, amilyenre akarja. — A most kisüstönfőtt eperpálinka 5 liter vételnél 2.80 P kisebb vételnél 3.20 P-be kerül literje — Kapható a Szeszfőzdében vagy Kruchió Lajosnál Gyomán Gróf. Tisza István uton,*

Adomány a NEP napközi otthonnak

Kovács Jánosné szöv. igazgató neje 3 drb. akácfa cölöpöt ajándékozott, a NEP. napközi otthonnak, hogy ennek segitségével, a gyermekek számára hintát épithessenek. Az adományért ezuton is hálás köszönetet mond a vezetőség.

Bárcsak minél többen lennének, akik e nemes példán felbuzdulva hozzájárulnának a napközi otthon felszereléséhez, előmozditván annak áldásos müködését.

Ezuton jegyezzük meg, hogy a NEP. napközi otthon, használt játékokat köszönettel elfogad.

Hidmérleget Gyomának!

Kaptuk és közöljük az alábbi sorokat.

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

Engedje meg, hogy nb. lapjában néhány sorban felhivjuk az illetékes urak figyelmét és egyben kérjük az Ön szó-szólását ahhoz, hogy Gyomán a vásártéren mielőbb egy hidmérleg felállittassék. Hogy mennyire szükséges ez, és mennyire nélkülözhetetlen, mi sem igazolja jobban, mint a héten történt széna szállitások. Máshol ez nem probléma, mert van hidmérleg és egy ilyen tranzakció, néhány perc alatt elintéződik, mert a rakott kocsi a mérlegre áll és az üres kocsi visszamérődik. A hidmérleg megoldaná, hogy egy kocsi szénát nem kellene egy két óra hosszat mérecsgélni. A hidmérlegen nemcsak a takarmányt, hanem sok egyéb dolgot lehet mérlegelni. Hisszük, hogy ennek felállitása nem jelentene oly nagy megterhelést a községre, a lakosságra viszont igen nagy előnyt jelentene. H.

Honvédelem és szociálpolitika

A faj- és honvédelem a népegészségügy, valamint a munkásügy és szociálpolitika életbevágó feladatainak mielőbbi végrehajtását szükségessé teszik. „Honvédelem és szociálpolitika“ cim alatt dr. Steuer György ny. államtitkár, a honvédelmi miniszteriumban, a magyar közélet különböző pozicióiban és jelenleg a munkásügy és gyakorlati szociálpolitika terén 38 éven keresztül kifejtett munkálkodása alapján részletesen megirta, hogy a szociálpolitika és a honvédelem egymással mily szoros összefüggésben vannak. A jó szociálpolitika a legjobb honvédelmi politika. Dr. Steuer György a tanulmányát megküldötte a kormány és törvényhozás tagjainak. Őszkor országos mozgalom indul meg, hogy a kormány a szociálpolitikának a honvédelemmel szorosan összefüggő igen fontos feladatait tüzze napirendre és azokat gyakorlatilag közmegnyugvásra mielőbb oldja meg.

Gyoma és Dévaványa között a villám agyonütött egy földmivest

Megrendítő szerencsétlenség történt julius 14 én délután 1 órakor Gyoma és Dévaványa között, az országut mellett elhuzódó varsányháti részen. Nánási Lajos 27 éves dévaványai földmivest a mezőn é te a vihar. Az eső elől magasra tartott kaszával a közeli tanyára akart menekülni, de utközben a kaszája hegyébe vágott a villám és a szerencsétlen földmivest azonnal megölte.

Temetését pénteken tartották meg Dévaványán általános részvét mellett.

Dr. Kreybig Lajos főgeológus nyilatkozata a békésmegyei termeléstechnikai és talajismereti felvételekről

Egyik legutóbbi számunkban már megirtuk, hogy Békésmegyében megkezdődtek a termeléstechnikai és talajismereti felvételek. Ezekkel a munkákkal kapcsolatban dr. madari Kreybig Lajos, c. főgeológus, a munkálatok irányitója most érdekes nyilatkozatot tett közzé.

Dr. madari Kreybig Lajos mindenekelőtt rámutatott arra, hogy mennyi eddig örökérvényünek hitt felfogást kell, mint helyt nem állót, revidiálni. Ilyen pl., hogy az aszály oka a csapadékhiány, mert pl. Tiszaderzs községben évi összesen 350 milliméteres csapadék mellett egy táblán kat. holdanként 12 q. buza termett, mellette egy másikon 2 q. A talaj kapillaritásának sincs meg az eddig gondolt fontossága.

De átadjuk a szót a tudós főgeológusnak:

Termelésünk okszerüségének fokozása céljából a földmivelésügyi miniszter rendeletére a Magyar Királyi Földtani Intézet talajtani osztálya az ország területének természeti adottságait, különös tekintettel a talajokra, megállapitja. Ez a munka abból áll, hogy kiképzett szakemberek a területeket bejárják és felveszik a talajadottságokra vonatkozó méreteket. Megállapitják milyen mélyen hatolnak le a gyökerek. Felveszik az altalajvizszint méreteket. Az altalajvizszint és a gyökérzet lehatolási mélysége közötti talaj is fontos, ezt is megvizsgáljuk.

A felvételek után a begyüjtött talajminták a talajkémiai, fizikai és biologiai szempontokból azokra a tulajdonságokra nézve lesznek megvizsgálva, melyek a növény termesztésében szerepet játszanak. Ezeknek a vizsgálati adatoknak az alapján térképeket szerkesztünk és minden térképhez szükséges magyarázó füzeteket nyomatunk ki.

Gyakorlati szempontból ezek a térképek elsősorban azt a célt szolgálják, hogy megmutassák azt, hogy hol, milyen növények termelése kecsgtet a legnagyobb eredménnyel. Megmutatják azonban behatóbb tanulmányozás mellett a gyakorlati gazdának azt is, hogy hol, milyen kérdésekkel kell különösképpen foglalkozni.

Jelenleg Békésvármegye területén nyolc talajfelvevő és egy geológus dolgozik. Békésvármegye területét 21 térképlap öleli fel. Ebből a 21 térképlapból az 1938—39. költségvetési évben 18 fog megjelenni. A jövő évben a gádorosi, orosházi és tótkomlósi térképlapok kerülnek felvételre; a többiek ebben az évben.

Eddig tartott dr. Kreybig Lajos nyilatkozata, amelyből képet alkothatunk magunknak annak a roppant horderejü munkának a nagy méreteiről.

Ugyancsak a dr. Kreybig féle adatok alapján közöljük még kiegészitésképpen azt, hogy egy egy ilyen térképlap 1:25.000 mértékü és kb. 46.000 kat. holdat ölel fel. Ezekhez a térképekhez két magyarázófüzet készül: egyik általános utmutatást tartalmaz a térképek hasznositásához, az éghajlati viszonyok talajtani vonatkozásának magyarázatát, továbbá az utmutatásokat a részletes magyarázóban adott jegyzőkönyvek használatához és a növénytermesztési viszonyokat. A magyarázó második füzet a térképlap geologia- és hidrologiai viszonyait, a térképlapon előforduló ártézi kutakat, a talajadottságok magyarázatát és ami a legfontosabb, összes felvételi és talajvizsgálati adatokat jegyzőkönyvbe foglalva tünteti fel. Végül még a tudományos szempontokból értékes a talajok genetikájába és dinamikájába betekintést adó Sigmond-féle tipusadottságokat is ismerteti.

Ezek nélkül a térképek és segédkönyvek nélkül nehezen lehet el valamire való gazdaság.

A talajerőfenntartás nyári teendőiről

Az Országos Mezőgazdasági Kamara Talajtani Intézete közli:

Bár a nyári időszakban sok a gazda teendője, mégis gondolni kell jóval az őszi vetési idényt megelőzőleg a talajerőfenntartás kérdéseire. Az időszak, amikor a gazdasági növények diszlenek és képet adnak az egész gazdaság növénytermesztési viszonyairól, a legalkalmasabb arra, hogy fontolóra vegyük, mit kell tennünk a talajerőfenntartás érdekében a jövőben. Ha erre nem gondolunk, ugy terményeink menynyiségileg és minőségileg egyaránt tönkre fognak menni és lehetetlenné válik a jövedelmező növénytermesztési üzem fenntartása. Ez nemcsak a gazdaságot juttatja tönkre, hanem az egész nemzetnek a kára.

A talajfenntartás kérdéseinek korszerü szellemben való megismerésével, valamint minden adattal, amire a gazdaságnak ilyen tervekelőkészitésének kapcsán szüksége lehet, szolgál az Országos Mezőgazdasági Kamara Talajtani Intézetének nem régiben megjelent kiadványa: „A talaj termőerejének fenntartásáról és a mütrágyázásról“ cimmel. Ez a 115 oldalas és e mellett még számos táblázatban minden gyakorlatilag fontos adatot tartalmazó, közérthető könyv minden gazda által könnyen beszerezhető, mert mindössze P 1.50 áron rendelhető meg az Országos Mezőgazdasági Kamara Talajtani Intézeténél (Budapest. V. Szabadság tér 10.)

HIREK

Előléptetés. A belügyminiszter dr. Röthler István m. kir. tiszti főorvost a VI-ik fizetési osztályba léptette elő. Az előléptetéssel olyan közéleti férfiu részesült elismerésben, akinek munkájától még sokat várunk Békésvármegye közegészségügyének fejlesztése terén.

Adomány. Az Első Budapesti Gőzmalom Rt. — vitéz Madaras Gyula igazgató közbejárására — a NEP gyermek napközi otthona részére 85 kg. lisztet adományozott. Az adománnyal az Első Budapesti Gőzmalom Rt. nemcsak a szegénygyermekek háláját, hanem a NEP köszönetét is kiérdemelte.

Dévaványa államsegélyt kért, hogy a községi háztartás egyensulyát fentarthassa. Dévaványa község képviselőtestülete 28 000 pengő államsegély kiutalását kérte. A kérést azzal indokolták meg, hogy a rossz termés következtében az előirányzott községi bevételek tekintélyes része elmarad.

Fizetési pótlékot kapnak a községi jegyzők Dévaványán. Dévaványa község képviselőtestülete legutóbb megtartott közgyülésén az általános drágulásra és a községi jegyzők szorgalmára való tekintettel — fizetési pótlékot szavazott meg a községi jegyzőknek. Az 1938 évre a községi főjegyzőnek 960 pengőt, az adóügyi jegyzőnek 480 pengőt, a három segédjegyzőnek pedig egyenként 240 pengőt utaltak ki.

Küzdelem gróf Zamojszki Ágoston birtokának bérletéért. Gróf Zamojszki Ágoston 1200 katasztrális holdas dévaványai birtokát eddig Blayer Béla nagybérlő birta bérbe. A bérletre most a dévaványai kisgazdák is bejelentették igényüket és mindent elkövetnek, hogy ne Blayer Béla, hanem ők kapják meg a bérletet. A vármegye a kisgazdák mellett foglalt állást. A döntés a fölmivelésügyi minisztérium kezében van, amely még nem határozott.

Pénzhamisitók leleplezése. A fémpénzhamisitásban tulnyomó az aprópénz hamisitása. Többnyire hamis 20 és 50 filléresek kerülnek forgalomba. Hogyan lehet felismerni a hamis fémpénzt, erről közöl érdekes ismertetést Tolnai Világlapja legujabb száma, amely még a sárgaláz első gyógyitójáról, a gyantaszedőkről, Japánról és a sarkrepülőkről közöl rendkivül érdekfeszitő riportokat. A legkiválóbb magyar irók novelláit, nagyszerü folytatásos regényt és több mint száz pompás képet talál az olvasó a nagyszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Egy magyar jazz énekes karrierje Londonban. Látogatóba jött haza a napokban egy kitünő jazz énekes, aki rövid idő alatt karriert csinált Londonban. Rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délibáb uj száma, amely nagyterjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél-szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Amerikai rendszerü gyümölcsszedő edényről, a kajszi termeléséről, a Lorette-féle metszésről, a szőlő nyári kezeléséről, a havi teendőkről, a Pándy-meggyről, az oltványszőlők visszaeséséről, stb. ir „A MAGYAR GYÜMÖLCS“ legújabb száma, melyből lapunkra való hivatkozással ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest, IV., Gerlóczy ucca 11. szám.

A szegedi m. kir. Ferencz József-Tudományegyetemen az 1937-38. tanév I. felére szóló rendes beiratkozások 1937. évi szeptember hó 1.-től 12.-ig bezárólag tartanak. Az utólagos beiratkozás — akadályoztatás esetén — szept. hó 30.-ig kari dékáni engedéllyel végezhető. Azok, akik nem voltak még ennek az egyetemnek hallgatói, kérvényezés útján nyert felvételi engedély alapján iratkozhatnak be. Ezek a jogi-, az orvosi-, a bölcsészeti- és a mathematikai- és természettudományi kar tanártestületéhez cimzett felvételi kérvényüket 1937. augusztus 31.-ig nyujthatják be. — A tandijmentesség iránti kérvények valamennyi tudománykaron 1937. augusztus 31.-ig nyujthatók be a dékáni hivatalokba. — Ide vonatkozólag a Budapesti Közlönynek 1937. julius második felében megjelenő számaiban közölt részletes hirdetés nyújt bővebb tájékoztatást.

A nagyvilág hirei

Torday László gazdasági tanácsos, a földmivelésügyi minisztériumban történt sikkasztások gyanusitottja beismerő vallomást tett és elmondotta, hogy körülbelül 150 000 pengő hivatalos pénzt forditott a saját céljaira. A sikkasztásokat — saját kijelentése szerint — egyedül követte el. Minich Károly és Németh Ödön orvosprofesszorok, törvényszéki orvosszakértők ellen, akik beszámithatatlannak nyilvánitották Torday Lászlót, fegyelmi eljárást inditottak, mert törvényszéki orvos létükre nem lett volna szabad magán szakvéleményt adniok. Surgóth Jenő volt debreceni gazdasági főfelügyelő sikkasztásai ügyében megszüntették az eljárást, mert Surgóth öngyilkos lett. A független kisgazdapárt a földmivelésügyi minisztérium számadásainak 10 évre visszamenő felülvizsgálását követeli. — Széll József belügyminiszter nyilatkozatot adott a Magyar Távirati Irodának, amelyben kijelenti, hogy a magyar kormány semmiféle olyan törekvést nem tür, amely a magyarországi kisebbségek nyelvhasználatának és kulturájának szabadsága ellen irányul. — Keddre virradó éjszaka a Budapestről induló szegedi személyvonat Vecsés határában belerohant az egy órával előbb inditott tehervonatról leszakadt vasuti kocsikba. A személyvonat mozdonyvezetője és vonatkisérője meghalt, 10 ember megsebesült. A szerencsétlenség hirére Szegedről elinditott segélymozdony Dorozsma határában elgázolt egy paraszt szekerét. Két ember meghalt. — Nagyarányu schillingcsempészést lepleztek le az osztrák-magyar határon. Állitólag 1 millió schillinget akartak csempész uton kivinni Ausztriából. — Darányi Kálmán miniszterelnök nyilatkozott a Nya Dagligt Allehanda cimü stockholmi lapba és többek között rámutatott arra, hogy Magyarország ragaszkodik az 1932-ben elvben kimondott egyenjoguság gyakorlati megvalósitásához, majd hangoztatta, hogy egy ujabb világháboru az európai civilizáció végét jelentené. — Franciaország megszüntette a spanyol határ nemzetközi ellenőrzését. Francó tábornok ujabb nagyarányu támadást inditott Madrid ellen — Bombamerényletet kiséreltek meg Sztalin ellen. A merénylőket elfogták. — Peking alatt véres harcok folynak. A japán csapatok folytatják sorozatos támadásaikat és állitólag az a céljuk, hogy meghóditsák egész Észak-Kinát. Nemzetközi politikai körökben ujabb japán-kina háboru kirobbanásától tartanak.

A HOMBÁR szövetkezet
Igazgatósága a szövetkezet magtárában tárolt
gabonára
törvényesen megállapitott
kamatra kölcsönt ad.
Aki ilyen kölcsönt akar igénybevenni, az forduljon a szövetkezet vezetőségéhez

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mert ingyen küldi Önnek, ha kéri a csinos kiállitásu uj „Befőző recepteket“ a Dr. OETKER GYÁR, Budapest, VIII. Conti u. 25 Befőzőpor minden füszerüzletben és szövetkezetben 12 fillérért kapható.

HIRDETMÉNY

Értesitetnek mindazok, akik a földbirtokreform során földhözjuttottak és ezen kiosztott földek ellenértékéből 25 százalékos csökkentésre való jogosultságukat igazoló hadirokkanti, hadiözvegyi, hadiárvai minőségüket okmányokkal nem igazolták, arany, illetőleg ezüst vitézségi érem igazolványukat nem mutatták be, illetőleg igényjogosultságukat nem igazolták, hogy ezen igazolást folyó évi julius hó 29.-ig bezárólag a községi adóhivatalban az igazoló iratok bemutatása mellett feltétlenül igazolják, mert egyébként a részükre juttatott ingatlanok ellenértéke 25 százalékos csökkentés nélkül lesz megállapitva.

Gyoma, 1937. julius 16

Dr. SZÁSZ LAJOS
jegyző
Községi Adóhivatal.

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepnapokon és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a Máday és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a Balogh gyógyszertár tart szolgálatot.

HIRDESSEN LAPUNKBAN!

EGÉSZSÉGÉT VÉDI, BETEGSÉGÉT gyógyitja
a **Mohai Ágnes**-forrás természetes szénsavas ásványvize. **Orvosilag javalva van.**
Emésztési zavaroknál, a légzési szervek hurutos bántalmainál Hatásos a hugyutak huruljainál, vesekőbántalmaknál és köszvényes bajoknál. Jó eredménnyel használható a vegetativ idegrendszer, csalánkiütések, asthma és egyéb túlérzékenység okozta — betegségeknél. Csökkenti a gyomorsav fokozott képződését, akadályozza a gyomorégést. Ajánlatos gyermekeknek is
KITÜNŐ ASZTALI- ÉS BORVIZ.
A hazai **Mohai Ágnes** forrás gyógyvizét népszerü árban forgalomba hozza a **Mohai Ágnes**-forrás kezelősége, **Moha,** Fejér m. Kapható mindenütt. Lerakat Gyomán;
Berkovics Adolf cégnél.
Vendéglőben is kifejezetten Mohai Ágnes gyógyvizet kérjen.

SPORT

GySC—Szövőgyár 4—1 (1-0).

ifj. bajnoki, vezette: Heinfarth.

Szép győzelmet aratott a kitünő GySC ifjusági csapata az erős Szövőgyári csapat felett. Az I. félidő gólját K. Szabó szerezte. Szünet után 9 p.-ben Takács, 20. p.-ben Takács jó beadásából Győri szerzi, majd 31 p.-ben Csáky ivelt labdájából ujból Győri fejeli a további gólokat. 45. p.-ben a biró Takács miatt túlszigorúan 11-est itél, melyből a vendégcsapat megszerzi a becsületgólt.

GySC ből Somogyi kapus, a fedezetsor, Takács, Győri és K. Szabó játszottak jól. Kruchió L. a mezőny legjobb embere volt.

Heinfarth apróbb hibáktól eltekintve jól vezetett.

Különvélemény a csabai értekezletről

Mint lapunk máshelyén irjuk, a DLASZ-elnöksége f. hó 11-re értekezletet hivott össze Csabára. Az értekezleten megjelent Csáky Dániel GyTK-titkár is, aki Gyomát és környékét közelebbről érintő tervekről a következőket volt szives közölni a Gyomai Ujság számára:

„A csabai értekezlet óta sokat gondolkoztam a jelenlegi elgondoláson, be osztáson. Kizárólag a II oszt. egyesületek sorsával foglalkozom, ezzel az erős, népes északi csoporttal. Amint megfontolom és jól átgondolom az itteni helyzetet, arra a megállapodásra jutok, hogy az I oszt. egyesületek érdekeiért áldozatúl esnek az itteni egyesületek. Ujból jön, ami két éve elmult: a nagyobbak érdeke, a gyengébbek bőrére. Helytelenitettük a multban is azt, hogy komoly II. oszt. egyesületek küzdelmét komolytalanná tegyék az I oszt. csapatok II. csapatai. Az lenne a czél, hogy leszükitett körzetben inkább biztositva legyen az egyesületek teherbiró képessége. Erre jött a meglepetés, az I. oszt. egyesületek II. csapatainak benevezése, mely éket vert az eredeti elgondolás közzé, amikor mi északi egyesületek megelégedtünk volna Sarkad Vésztő és Békésszentandrás lekapcsolásával Az adott helyzetnél fogva Vésztő és Sarkad — előre láthatólag — lemarad, valószinű a Hunyadi is. Ezt a komoly játékerőt képviselő népes északi csoportot nem volna szabad más érdekekért feláldozni, mert az I oszt egyesületek csak igy tudnak maguknak utánpótlást remélni.

Szerintem helytelen ez a sportpolitika, mert saját érdekeinket megkell védeni még akkor is, ha erőszakkal állunk szemben. Legyen a saját érdekünk védve általunk és netörődjünk mi csabai és vidéki I. oszt. csapatok magánérdekeivel. Azt látom, hogy az I oszt. egyesületek játszi könnyedséggel akarnak elbánni a II. oszt. egyesületekkel. Legyen komoly küzdelem szintere a csabai északi mezőny és üzzük ki innen az érdektelenséget. Alkossák meg az I. oszt. csapatok II. csapataival a III. osztályt, nevezzék ide be az új belépőt, ez utóbbit közöttünk is megtürjük. Sorozom igy az egyesületeket: BISE, M Törekvés, GySC, GyTK, ETK (Kote?). M.MÁV, TAC, esetleg Tarhos. aki Békésen játszik. Ez a mi egységes északi csoportunk. Az I. osztályú egyesületek találjanak maguknak rajtunk kivül megoldást, végre hagyjanak minket békében dolgozni. Ezt a jogos igazunkat bekell látni a DLASz vezetőinek is és igy megoldást találni. Egy ilyen egészséges csoport csak előnyére válna a DLASz-nak is. Még az a szerény véleményem, ha garanciát kér a DLASz csapatok elutazásáért, akkor tegyük ezt komoly, küzdő egyesületekért, ne pedig az I. oszt. csapatok II. csapataiért, kiknek szereplése a közönséget kevésbé érdekli Ezt megtanulhattuk a multból.

Sporthirek

Julius 18.-i ifjusági bajnoki mérkőzések: Gyomán: GySC TAC, Endrődön: ETK—MAFC, Mezőtúron: Szövőgyár—M MÁV.

GyTK bejelentette, hogy ifjusági csapata a további bajnoki küzdelemtől visszalépett.

Az egyesületeknek julius 15-ig kellett nevezéseiket és játékosvisszatartási névjegyzéküket az Alszövetséghez elküldeni A Gyomán elterjedt hirekkel szemben e helyütt is nyomatékosan közöljük, hogy a GySC a bajnokságba idejében benevezett és játékosvisszatartási névjegyzékét is beterjesztette. Mint érdekességet közöljük, hogy e névjegyzéken egyelőre, saját kérelmére nem szerepel Kiss Sándor, a GySC régi, kiváló játékosa.

Még nem döntött az MLSZ a Nemzeti Bajnokság B. csoportjának (NBB) ügyében, hanem az ügyben f. hó 20-án — kedden — fognak végleges határozatot hozni Az NBB felállitása esetén úgy a Szegedi AK, mint a MAFC be fog kerülni a bajnokságba.

Jubilál a GySC. A GySC aug. 1-én ünnepli fennállásának 25 éves jubileumát. A jubileumot 2 napos tenniszverseny vezeti be, majd atlétikai és kerékpárverseny utánna pedig futballmeccs lesz. Aug. 1-én diszközgyülés lesz, este pedig társasvacsora rekeszti be az ünnepséget, Az előkészületek már nagyban folynak. Helyszüke miatt lapunk jövőheti számában fogunk közölni részletes programot. Ezuton kérik a nagyközönséget, hogy a tennisz és vacsora jegyeket a személyesen megjelenő megbizottaknál megváltani szíveskedjenek, mert ezzel, a magyar ifjuság sportoktatásával negyedszázad óta foglalkozó egyesület további boldogulását teszik lehetővé.

Julius 11-én Csabán értekezletet tartott Dr. Gidófalvy Pál, a DLASz elnöke, ki Denk Ferencz ügyv. alelnökkel jelent meg, hogy a csabai alosztály egyesületeinek kiküldött képviselőivel megtárgyalja az egyesületeket fontosan érdekiő dolgokat, a csabai északi egyesületek uj csoport beosztását. Előterjesztést tettek arra, hogy az I. osztályú egyesületek II. csapatait osszák be a II. oszt. egyesületek közzé. Az értekezlet ezt elfogadta, igy felmerült a kérdés a beosztást illetőleg. Első kombináció szerint a csabai északi egyesületek rosszabb beosztáshoz jutottak volna, mint az elmult bajnoki évben voltak, még nagyobb megterhelés érte volna az egyesületeket, mely létükben csak veszélyeztette volna. A GyTK titkára előterjesztésére csabai körzetbe osztottak a Csaba környéki egyesületeket, melyek nagyobb részben a II. egyesületekkel népesedtek. Az északi csoport, mely ezek szerint előreláthatólag 7 re apadt, a következő egyesületekből áll: GySC, GyTK, ETK, KTE, MAFC II., M MÁV, TAC Kilátás van arra, hogy a BTE bajnokcsapatán kivül bekerülhet az I. osztályba, a BTK—Csss osztályozó folytán a Kote. Ez azért válik lehetővé mivel a Turul visszalépett, a Szövőgyár megszünt, az ETC-ét szkrecscselték, a TTC valószinü nem nevez be ebben az esetben esélye van a KTE-nek bekerülni az I. osztályba. A sárréti egyesületek megmaradnak a sárréti csoportban Vésztő bevonásával, mig a Mezőberényi Törekvés, a BISE és Tarhos a csabai csoportokhoz tartoznak. Előterjesztést tett Csáky GyTK megbizott arra is, hogy ne engedjék azt meg mint a multban, hogy az I. osztályú egyesületek 8 játékost nem szerepeltethnének, csak a II. osztályban, igy döntő küzdelmeknél majdnem teljes csapattal vehetik fel a küzdelmet, ami rontja a komolyan küzdő II. oszt. egyesületeket. Az I csapatbeli játékos a II. osztályban egyáltalán ne szerepelhessen, legalább is a 11 standard és 1 tartalékja. Döntés csak később lesz.

Szolnokon tartják meg az Ausztria-Magyarország közötti atlétikai mérkőzést. Julius 18.-án Szolnokon tartják meg az Ausztria-Magyarország közötti atlétikai mérkőzést, amelyen Kádárné Csák Ibolya, a női magasugrás világbajnoka bemutatást fog végezni.

„MÁVAUT" NYÁRI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. május 22—től 1937. október 2—ig.

Gyoma—Endrőd:

*	**				
17.43	21.43	ind	Gyoma p u.	érk.	6.22
17.55	21.55	érk.	Endrőd templom tér	ind.	6.10

*) Csak hétköznap **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik **Viteldij: 50 fillér.**

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

				*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p u	↑	16.45	20.48
8.35	↓	Püspökladany	↑	15.37	18.52
9.15	↓	Hajduszoboszló	↑	14.53	18.10
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14.15	17.30

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Endrődre — 50 P Menettérti-jegy: Endrődre — .80 P
Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6 80
Menettérti jegy: „ P 4 —. „ P 10 50. „ P 12.50.

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

				*	**
6.10	ind	Endrőd templom tér	érk.	17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.45	20.48
8.57	↓	Berettyóujfalu p u.	↑	14.00	19.11
9.03	érk.	„ községháza	ind.	13.50	19.05

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9.50.

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe julius 7-től julius 14-ig a következő bejegyzések történtek:

Született: Rostás Györgyné Nagy Annának leánya, Éva, rk., Tokai Istvánné Molnár Erzsébetnek fia, János, ref., Gál Lajosné Biró Teréziának leánya, Ilona, ref., Kovács Lajosné Biró Zsuzsannának leánya, Ilona, ref.

Házasságot kötöttek: Lakatos András és Taró Ilona, Seres János és Oláh Etelka.

Meghaltak: Véha János 74 éves, rk., Küzdényi Jolán 78 éves, rk., Forgács Erzsébet, 3 hónapos, ref.

Mindenfajta kévekötő aratógépek és alkatrészek, MANILLA KÉVEKÖTŐ ZSINEG. Mindenfajta olajok — gumi és bőrszijak, utóbbiak becserélhetők ócska szijjakkal — legolcsobban kaphatók WEISZ J. JÁNOS NÁL MEZŐBERÉNYBEN.

Publikáció

Szerető István Petőfi ucca 47. sz. alatti háza eladó. 2-2

Lukács Gergely egy tisztességes **házvezetőnőt keres** azonnali belépésre. Hunyadi ut 31 sz.

Moód Istvánnak tiz vékás Csergettyű-páskomi földje eladó. Jelentkezni lehet özv. Marjai Istvánnénál. Báró Eötvös utca 19 szám. 2 1

Használt játékokat kérünk a napközi otthon szegény gyermekei részére. Átveszi a besenyszegi iskola vagy a Békésmegyei Áll. Takarékpénztár.

Olajos Lajos bornagykereskedőnél az elismert jó zamatu **Tiszavidéki bornak literje 42 fill.** 5—5

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Garai Sándor közhirré teszi, hogy megszerezte az ácsmesteri képesitést, tehát kéri az épitetőket, ha bármiféle nagyobbszabásu ácsmunkára lesz szükségük, kérjenek tőle is ajánlatot. 5—3

Eladó: Horthy Miklós úton egy 2 szobás cserepes ház 1600 négyszögöl beépitett kert földdel. Kossuth uccában 3 szobás családi ház, Arany János uccában 2 szobás. - Elado a csepüskertben 800 négyszögöl kertföld, ugyanott 1 magyar hold 900 pengőért. 5 h. zöldlaposi páskom. Hrdeklődők forduljanak Izsó Balázs ingatlan közvetitő irodájához.

Gyomai Ujság nyomdájában egy jó családból származó fiu tanulónak és egy 14—15 éves ügyes leány felvétetik.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 30. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 julius 24.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ES KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Csak a gazdák érdeke a fontos

(Megjegyzések vitéz Mecsér Endre ellen inditott támadásokhoz)

Magyarország nem élhet meg külföldi piacok nélkül. Kell, hogy felesleges terményeit valahol elhelyezze. Ez olyan világos, mint a nap az égen és mégis akadnak bizonyos körök, melyek állandó kritikával és gánccsal kisérik a magyar-német gazdasági viszonyt mélyitő munkát és igyekeznek úgy beállitani a Németország felé irányuló kivitelt, mintha az nem lenne előnyös.

Devizapolitikai szempontból kritizálják a német-magyar kereskedelmi kapcsolatot és bölcsen elhallgatják, hogy a német piacra irányuló kiviteli cikkeinknek legelsősorban Németország a természetes piaca és a nemesvalutájú országokkal való kisérletezés a szóbanforgó exportcikkekben legalább is problematikus. A devizapolitikai szempont tehát lényegtelen a német piac felé irányitott exportnak a magyar mezőgazdaság rentabilitására gyakorolt kedvező hatásai mellett. Mert mégis csak az a legfontosabb, hogy a sok krizisen keresztül ment magyar paraszt végre megfelelő árat kapjon terményeiért. Olyan árat, amely nemcsak költségeit biztositja, hanem hasznot is jelent. Ez a cél az összes külföldi relációink közül legelsősorban Németország részére történő eladásoknál érhető el. Ha pontosan átvizsgáljuk ugyanis a nemesvalutájú export árstatisztikáját, akkor meggyőződhetünk arról, hogy a magyar termelők sokkal jobban járnak, ha a mezőgazdasági termények a német piacon kerülnek értékesitésre.

De nem volna itt semmi baj, ha a Németország felé irányuló kivitelünk irányitását nem vitéz Mecsér Endre, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke tartaná a kezében és a kivitel terén nem az ő intranzigens elvei jutnának érvényesülésre. Egy új világszellem ellen folyik a küzdelem, egy olyan világszellem ellen, amely nem türi el a liberalis-kapitalizmus túlkapásait. És mivel ezt az irányt elsősorban vitéz Mecsér Endre képviseli, a támadások neki szólnak. Azzal nem törődnek, hogy vitéz Mecsér Endre a magyar—német gazdasági kapcsolatok terén elévülhetetlen érdemeket szerzett. Igen sokszor a legszemélyesebb összeköttetéseit a legnehezebb időkben bocsátotta a magyar mezőgazdaság rendelkezésére, a hivatalos külkereskedelmi politikánk támogatására nem egyszer igénybe vette a legegyénibb baráti kapcsolatait és sikerült is elérnie, hogy néhány esztendő alatt Németország a magyar terményeknek olyan piaca lett, amely ma már egész külkereskedelmünk legfontosabb bázisát jelenti.

Vitéz Mecsér Endre működésének e téren legelsősorban a mezőgazdaság látja hasznát, az a magyar mezőgazdaság, amely többek között e miatt is őt legfőbb törvényes érdekképviseletének elnökévé választotta. Mecsér Endre elnöki székében változatlanul tovább folytatta intranzigens politikáját, amelynek leglényegesebb tartalma, hogy a keresztény gazdatársadalom munkájáért és a termelvényeiért kapja meg a lehető legmagasabb ellenértéket. Ennek a célnak elérése érdekében Mecsér Endre mindent elkövetett és elkövet, többek között azt is, hogy igyekszik a terményértékesitésből a felesleges kereskedői láncszemeket kikapcsolni, mert ezáltal a termelői ár közelebb jut a fogyasztói árhoz és ilymódon a termelő lényegesen többet kaphat árujáért. Részben e miatt, részben a német belső gazdaságpolitika miatt — mert Németország felé egykéz rendszer alapján vagyunk kénytelenek exportálni — állandóan megismétlődő támadásban részesitik bizonyos körök Mecsér Endrét.

Legutóbb Mecsér Endre németországi kukoricaszállitását igyekeznek ezek a körök olyan bombának beállitani, hogy annak szerterobbanó szilánkjai Mecsér Endrét és a vele azonos nézeten lévőket találják el. Ezek az állandó kritikusok minden tárgyi alapot nélkülözően és a valóságtól távolállóan úgy igyekeznek őt a közvélemény elé állitani, mint aki az Országos Mezőgazdasági kamarai elnöki tisztségével össze nem egyeztethető kukoricaexportüzleteket köt.

Azt már nem irják meg, hogy ezekből a kukoricaexportüzletekből egyedül a kisgazdáknak van hasznuk. Azt már tendenciózusan elhallgatják, hogy a vitéz Mecsér Endre által kitermelt, úgynevezett „Aranyözön" kukoricáért a mindenkori tőzsdei áron felül még 3 pengőt fizetnek és ez a 3 pengős túlfizetés a minimum, amely sok esetben 4 pengőig emelkedik.

A termelő kisgazdák tehát a Mecsér—féle szerződésekkel olyan haszonhoz jutnak, amit saját termelvényeikkel megközelitőleg sem érhetnének el sem itthon, sem a külföldi piacokon.

Ezért csak köszönet járhat a Mezőgazdasági Kamara elnökének, úgy a gazdatársadalom, mint a kormány részéről, amelynek az Aranyözön tengeri exportálása hatalmas segitséget jelent a külkereskedelmi mérleg összeállitásánál.

Átlátszó intrika és tudatosan rosszhiszemü sajtóhalandzsa ferditi Mecsér szerepét hetek óta. Persze fáj, hogy végre van a magyar társadalomnak is olyan közgazdasági vezéregyénisége, aki sikerrel állja meg a helyét a nemzetközi piacokon és a süllyedő liberális gazdálkodás fölött új utat mutat a magyar mezőgazdaság számára.

Gyoma gazdaközönsége évenként egymillió pengővel károsodik a szikesek terméketlensége miatt

„A szikesek megjavitása előtt céltalan minden öntözés"

Rendkivül figyelemreméltó akciót inditott a dévaványai községi mezőgazdasági bizottság a szikesek megjavitása érdekében. Dr. Schweiger László uradalmi jószágigazgató fogalmazásában emlékiratot intéztek a magyar királyi kormányhoz és ebben az emlékiratban minden részletében feltárták az akut szikproblémákat, melyeknek gyökeres megoldása nélkül az alföldöntözés sem hozza meg a kivánt eredményt.

A komoly tudományos, gazdasági és szociális előtanulmányok alapján elkészitett emlékirat sok olyan adatot és megállapitást tartalmaz, amely a gyomai viszonyokra is ráillik. Mikor ezekre az alábbiakban rámutatunk, szeretnénk, ha Gyoma község gazdaközönsége is megmozdulna és tőle telhe-

tőleg igyekezne a megoldás felé terelni a szikproblémát, amely a maga jelenvalóságában évenként nem kevesebb, mint 1 millió pengő haszon elmaradását jelenti. De ne vágjunk elébe a számszerü adatoknak.

Az emlékirat mindenekelőtt rámutat arra, hogy Dévaványa határa 54000 katasztrális holdat tesz ki. Ebből 20.000 katasztrális hold föld szikes. Gyoma határa csak 39.000 katasztrális hold, de szikes területei ugyancsak megközelitik a 20.000 katasztrális holdat. Szóval a kevésbbé termékeny földterület nagysága mindkét községben azonos és tekintettel arra, hogy a klimánk is egyforma, sőt a csapadékviszonyaink között sincs lényeges eltérés, tehát a szikesedésből adódó károsodás mértéke sem mutathat nagyobb különbséget Dévaványán, mint Gyomán.

Ezek előrebocsátása után álljanak itt az emlékirat ránk is vonatkozó adatai és megállapitásai:

A legutóbbi 10 év átlagát nézve volt Dévaványán (és Gyomán) 2 jótermés, 3 közepes és 5 katasztrófálisan rossz. A jót katasztrális holdanként nyolccal, a közepest öttel és a roszszat eggyel számitva, katasztrális holdanként átlag 3.6 mázsás termést kapunk, ami magyar holdanként 2.4 mázsa átlagos termésnek felel meg, A vetőmagon kivül meghozta a föld a saját ellátásra szükséges menynyiséget, adóra már nem maradt. Hol vannak a kamatok, a gazdasági kiadások, stb?

Dévaványán 1936 évben, mely jótermésünek számitott, a nagybirtokok termését is idevéve, megközelilően 2000 vagon búza termett. Ebben az évben előreláthatóan több mint 1000 vagon, vagyis 100.000 mázsa lesz a kiesés. Gyomán 1936-ban ugyancsak jótermés volt, de azért nem termett annyi, mint Dévaványán, mert a határ kisebb. Az idei kiesés azonban előreláthatólag ugyanannyi lesz, mint Dévaványán, mert a kiesést majdnem kizárólag a szikesek katasztrófálisan rossz hozama idézte elő és mert a szikesterületünk nagysága ugyanakkora, mint a dévaványai, tehát az idén nálunk is 1000 vagonnal termett kevesebb búza, mint tavaly. Ennek a veszteségnek az értéke kereken 2,000.000 pengő. A legutóbbi 10 év alatt 5 ilyen rossz termés volt, a 10 év alatt tehát mintegy 10 millió Gyoma község gazdaközönségének és ezzel az országnak is a vesztesége.

Mármost egy katasztrális hold szikes föld Dévaványán is, Gyomán is 200 pengő költséggel egyszersmindenkorra kitünően megjavitható. A 20.000 katasztrális hold szikes terület megjavitásához 4,000.000 pengő kellene, amelynek befektetése esetén a következő 10 esztendőben 10 millió pengős kártól mentesülnénk.

Hogyan lehetne előteremteni a szikjavitáshoz szükséges 4 millió pengőt? Államkölcsönből, — mondja az emlékirat. Államkölcsön volna nyujtandó a gazdáknak 5 százalékos kamat mellett 10 évi lejárattal. Ennek a gazdák megtudnának felelni, mert a megjavitott szik évenként átlag 5 mázsával hozna többet, mint eddig és ebből az 5 mázsából évenként csak 2 és félmázsa volna a törlesztő rész.

Nyomatékosan rámutat az emlékirat arra is, hogy Dévaványa (és Gyoma) szikes talajai mészszegény, kilugozott talajok, melyek csakis mésszel, (mésztartalmu, digóföldde!) gyógyithatók. Ezért a meszezés előtt céltalan minden öntözés, mert az ugyanazt a hatást váltja ki, mint a kiadósabb eső, vagyis a nátriumkolloidok következtében a talaj szétfolyik és kökeménységüvé válik.

Az emlékiratot ezzel fejezi be a dévaványai községi mezőgazdasági bizottság:

„Az alföldi magyar falut, az alföldi magyar parasztot, ezt a nemzetfennfartó elemet meg kell segiteni, boldoguláshoz kell juttatni, mert ha ez elbukik, ki fogja a második ezredévet a magyarságnak biztositani?"

Felhivás Gyoma és Endrőd gazdáihoz

A „HOMBÁR" szövetkezet bánkuti-buza termesztésére akciót indit. Telek uradalom másodéves utántermésü bánkuti buzájából történik a vetőmag beszerzése. A vetőmag-buzát a HOMBÁR szövetkezet magtisztitóján tisztitják meg. A csávázás ugyancsak a HOMBÁR szövetkezetnél történik majd. Az akcióban részvevők a már szelektált és csávázott buzát kapják kézhez, amelyet csak el kell vetni.

A vetőmagért az uradalom 15 % felárat kap. Azt csak később tudjuk meg, hogy mibe kerül a csávázás és a tisztitás.

Angliai levél

Irta: *dr. Piukovich József*

A zöldmezőm zgalom igen nevezetes évét üli, amikor az angol kormány meghivására itt élünk, utazgatunk, tanulunk. Most tartja 37 állam a IV. Nemzetközi Zöldmező Kongresszust amely világviszonylatban is igen magas helyre emelkedett az utóbbi években. Hogy a lapok mégis olyan keveset irnak erről a mozgalomról, egyetlen komoly oka az, hogy a spekuláció fáradhatatlan hivei nem látnak ebben uj tőkevállalkozást, sőt mélyen fájlalják, hogy a zöldmezőmozgalom lelkes hivei a mezőgazdasági életben való kisebbmérvü szerepet szánják a tőkének. Itt talán az angol lapok kivételek, ahol immár majdnem hat hete a zöldmezőgondolat áll az agrárproblémák középpontjában.

Hogy kellő fogalmat alkothassunk a jelenlegi zöldmezőkongresszus méreteiről, az európai számottevő államokon kivül nem szabad megfeledkeznünk a többi világrészről sem!

Hiszen itt van Amerika területéről Argentina, Kanada, Mexikó, Ujzéland és az Egyesült Államok; Ázsiát Nyugat-India, Ceylon, India, Japán; Afrikát Kenya, Nigeria, Délafrika, Sudán, Uganda képviseli. Természetesen nem marad el Ausztrália sem, hiszen 12 kiváló zöldmezőgazdával képviselteti magát.

Minthogy az ilyen kongresszusnak nem csak az a célja, hogy előadások keretében megfelelő irányu tárgyalások folyjanak, hanem az is, hogy a kongresszust tartó országos zöldmezőgazdasági viszonyaival is megismerkedhessünk, igy érthető az is, hogy a 418 résztvevőből álló kongresszus mozgékonyságának biztositására elegendő számu közlekedési eszközökre van szükség. Minthogy 10 autóbusz s több, mint 30 magánautó áll rendelkezésre, máris biztositottnak látszik a kongresszus zavartalan lefolyása.

Ki ne emlékeznék a magyar zöldmezőgazdák közül borsodmegyei kongresszusunkra! Akkor nekünk különvonatunk és 150 szekerünk volt. Itt a nagy távolságok miatt a fenti módon oldották meg a kérdést.

Bár több, mint harminc féle anyanyelven beszélünk, mégis a gondolatok kicserélése angol és német nyelven történik. Valóban megkapó volt, amikor julius hó 8-án este Oxfordban történelmi keretek között az örökösen gáncsoló, legyürni akaró érzések helyett a szeretet és a békés munka őszinte vágya csendült ki az angol kormányt képviselő szónok szavaiból. Le yen az emberiség boldog! — váltódott ki mindenikünk lelkéből is az őszinte óhaj...

Ahogy sorrajárjuk az angol vidéket, mindenütt a széna aratását tapasztalhatjuk. Ebből van itt bőven.

Hiszen Anglia területén 81 százalék a zöldmező. A milliós városok között mindenütt legelőket látunk, sokkal többet és sokkal nagyobb területen, mint nálunk Magyarországon. S ami nagy figyelmet érdemel, az itteni legelőtömegek 1—10 kat. hold nagyságu szakaszokra, »göröndökre«-re oszlanak, és valamennyi bekeritve dróttal, bokorral. Ebből a keretből bukkannak fel azok a kedves, festői angol tanyák, amelyek valamikor kiinduló pontjai voltak a falutelepitésnek és a városalapitásnak.

Alig két-három napja utazunk, de annyi érdekes és figyelemreméltó dolgot tapasztalhatunk, hogy csak nehezen vagyok képes belőlük egyet-kettőt kiemelni. Mégis jólesik megállapitanom azt, amit 10 évvel ezelőtt is hangsulyoztam, hogy zöld mezőt egyedül a természet nem képes fenntartani, ahhoz a gazda munkájára is szükség van. Itt látjuk ennek a tételnek csalhatatlan igazolását az angol legelőkön. Nagyon sok az elhanyagolt, gazos, gyomos, elvénült legelő ott, ahol az angol farmer legelőjét nem kezeli. Hogy Angliában is valóban zöldmezők legyenek, elsősorban dolgozni kell a szaktudás fegyverével Legjellegzeteseb példa a fenti tétel igazolására a Nordhamptonshire grófság egyik mezőgazdasági szakiskolája, amely 178 acre területen (kb. ugyanannyi kishold) szakszerü munkával és nem pénzzel, mintaszerü zöldmezőgazdálkodást folytat A kitünően kezelt legelők képezik az egyetlen biztos alapját a mintaszerü állattenyésztésnek. Az angol farmerek felnőtt fiai tanulnak itt.

A kongresszus hosszu ideig gyönyörködött az itteni eredményekben s amikor felvezették az állatokat, egyszerre csak elénk kerül az a fehér szarvasmarha fajta, amelyet még a rómaiak hoztak ide. Kissé visszafejlődött példányok ezek

A kőzkedvelt Csepel, Turán, Toroczkó, Kühne és Omega kerékpárok

a legolcsóbban Domokos Albert üzletében!

Nagy választék kerékpár gummikban. — Szortirozott alkatrész raktár minden gyártmányu kerékpárhoz!

Ezzel az akcióval a minőség termesztését, illetőleg az egyöntetü, jobb minőségü buzának minőség-buzaként elérhető magasabb árat akar a szövetkezet a gazdáknak biztositani. Ezért az akcióban részvevők termesztését nyilvántartja és figyelemmel kiséri a szövetkezet és az újterméskor behozott akcióbuzát külön fülkékben tárolja a szövetkezet és minta szerint fogja értékesiteni.

Akik bővebb felvilágositást akarnak, azok forduljanak a HOMBÁR szövetkezet vezetőségéhez.

Az akcióban való részvételt julius végéig kell a HOMBÁR szövetkezetnél bejelenteni.

Az előljáróság újból napirendre tűzte Besenyszeg és Bánomkert elektrifikálásának kérdését

Rövidesen berendezik az egészségházat

Hétfőn rendkivüli közgyülést tart a képviselőtestület

A községi képviselőtestület julius 26.-án, hétfőn délelőtt 8 órai kezdettel rendkivüli közgyülést tart, meglehetősen nagy és fontos tárgysorozattal. Tárgyalásra kerül az egészségház létesitésének kérdése. Az egészségházat a mai csendőrlaktanya helyén kivánják berendezni és ezért a csendőrséggel az összel már nem ujitják meg a szerződést. Az egészségház létesitésének kérdésével kapcsolatban napirendre tüzték a közegészségügyi alap létesitésének kérdését. Bevezetik az iskolásgyermekek rendszeres orvosi vizsgálatát és a felmerülő költségeket már ebből az alapból fedezik.

Letárgyalják a községi tisztviselők társadalombiztositó intézeti biztositását, azonkivül az előljáróság javaslatot tesz a főjegyzői lakásnak telefonnal való felszerelésére, a községi kert hasznositására, három ravatalozó felállitására, a Hősök emlék utján lévő ártérzikuthoz egy medence épitésére, Besenyszeg és Bánomkert elektrifikálására, a Halmagyi és Nyilasi iskolai kutak átépitésére és tűzvédelmi szerek beszerzésére.

Tekintettel a napirendre tüzött ügyek fontosságára, az előljáróság ezuton is kéri a képviselőtestületi tagokat, hogy a rendkivüli közgyülésre minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

Dr. Kanyó Tivadar állomásfőnök áthelyezése

Az ország legnagyobb kereskedelmi üzemének, a magyar királyi államvasutaknak Gyoma és Endrőd nagyközségek személy és áruforgalmát négy és féléven át dr Kanyó Tivadar főintéző-állomásfőnök irányitotta a gyomai állomáson. E négy év alatt uj külsőbe öltöztették az állomás épületét, lebontottak egypár disztelenkedő rozoga faszint, amelyek helyére varázsszóra virágoskertet létesitettek. Dr. Kanyó Tivadar főnöksége alatt érte el a gyomai állomás a "legszebb virágoskert" nevet a budapest-békéscsabai vonalon.

Legnagyobb érdeme dr. Kanyó Tivadarnak, hogy a főnöksége alatti időben ugy a személyforgalom, mint az áruforgalom zavartalanul, zökkenő nélkül folyt. Ha nagyritkán volt is a közönség és a vasuti közegek között nézeteltérés, ő az okos és gyakorlati érzékével mindig megtalálta a módját a megfelelő elintézésnek és mindkét fél megnyugodott.

Dr. Kanyó Tivadar és felesége tevékeny részt vettek Gyoma társadalmi életében is, igy az eltávozásukat nemcsak a vasuttal összeköttetésüek, hanem községünk intelligens társadalma is sajnálja.

Dr. Kanyó Tivadart Szegedre helyezték át, ahol az üzletvezetőségnél kap beosztást.

Az uj állomásfőnök Kiss Géza földink lesz, aki a szegedi üzletvezetőségtől jön haza.

A főnökcsere augusztus 1-re történik meg.

a közel két évezreddel később született utódok, de az olasz kiküldött boldogan, elismerésre méltó nemzeti öntudattal köszöntötte ezt a tényt. Mi magyarok, belül a lelkünkben, ugyancsak megmozdultunk, mi ugy tudjuk, hogy az Európát verő hun elődeink vitték a messze ázsiai pusztákról ezt a fajtát a római mezőkre. A magyar szarvasmarhafajtát szerető szivünk boldogan dobogott ennél a jelenetnél...

Az angol farmer is szereti, ha minél több szénája terem. Legtöbb helyen ezt ugy akarja elérni, hogy a meglévő állomány kaszálását mennél későbbre hagyja. Természetes tehát, hogy igen sok helyen széna helyett szalmát kaszálnak csupán! Ráismerünk a mi otthoni betegségünkre, amikor mi is tömegre és nem minőségre dolgozunk!

A kongresszus tagjai nagy érdeklődéssel hallgatják felvilágositásainkat arról a nagy erőfeszitésről, amely immár több, mint 10 éve ugy a kormány, mint a gazdatársadalom részéről a zöldmezők létesitése érdekében történik. Eddigi tapasztalataink azt igazolják, hogy jó uton halad a magyar zöldmezőmozgalom, erre adnak majd legközelebb választ gróf Teleki Mihály, vitéz dr. Bittera Miklós és Kolbai Károly, akik nagy körültekintéssel kisérik az itteni munkát.

Amikor ezeket a sorokat irom, messze..., otthon javában dolgoznak a kaszák... A magyar arató már évtizedek óta szeretettel hajlik a mindennapi kenyeret adó gabonaföldekre. Mi már szeretnénk elfelejteni, hogy akkor is volt a magyarnak kenyere, amikor nem volt annyi a szántóból, a buzából, a rozsból...! Suhannak a kaszák, acélos élük néhány rend után tompul... de az arató nem enged a szándékából s ujra élesiti. Micsoda nagy elszántság van ebben.!

Komoly figyelmeztetést látok abban, hogy ilyenkor a buzaaratás végén, a cséplés idején zöld mezőkről, takarmányról, állattenyésztésről irhatok. Bátran és boldogan teszem ezt, mert lehetetlen, hogy itt Angliában 37 nemzet kiküldöttei és a mi eleink, a magyar mezőgazdaság történetének formálói tévedtek volna...!

Hiszem, hogy eljön az idő, amikor szivós munkával gazdag és vig aratásunk lesz a magyar mezőkön is!

Jó helyen fekvő lakóházat, mellékhelyiségekkel és udvarral keresek több évre haszonbérbe, kedvező fizetési feltételek mellett esetleg megvételre. Wallach Mihály, Hungária-nyomda. —

Julius 26-tól aug. 7-ig

IDÉNYVÉGI VÁSÁR

Julius 26-tól aug. 7-ig

KIÁRUSITÁSRA KERÜLNEK:

1. IMPRIMÉ MÜSELYEM kb. 80 cm. széles 96 fil.
2. IMPRIMÉ MÜSELYEM FEHÉRNEMÜ MINTÁKBAN „ 80 „ „ 96 „
3. GOLDBERGER PARISETTE „ 90 „ „ 119 „
4. KREP KLOKÉ ragyogó mintázatokban délutáni-, tánc- és estélyi ruhákra 280 „

ILYEN OLCSÓN MÉG SENKI SEM VÁSÁROLT!

KULPIN DIVATHÁZ

Békéscsaba.

Uj rendelet a védett kisbirtokról

Uj rendeletet adott ki a kormány a védett birtokok terheinek rendezéséről. A most ki adott 5000 1937. M. E. sz. rendelet, amely cime szerint a védett birtok egyes terheinek átalakitással, illetőleg könyvadósságvállalással történő rendezésről intézkedik, természetes folyománya annak a még 1935 ben kiadott rendeletnek (10.000 1935. M. E.) amely ugy intézkedett, hogy az ezer kat. holdnál nem nagyobb védett birtokoknak a kataszteri tiszta jövedelem negyvenszeres szorzatán túl eső terhei általában könyvadósságvállalással nyernek rendezést, a védett tiz kataszteri holdnál nem nagyobb, illetve 100 koronát meg nem haladó kataszteri tiszta jövedelmü birtoknál a negyvenszeres szorzaton felül eső terhek pedig olyan hosszulejáratu kölcsönökké alakittatnak át, amelyeket az adós évi 4.5 százalék annuitással 50 éven át törleszthet.

A kormánynak most kiadott rendelete ennek az előbbi intézkedésnek lebonyolitását szabályozza. Pontosan meghatározza, melyek azok a tartozások, amelyek rendezés alá esnek, szabályozza a kezesek (mellékkötelezettek) jogviszonyait, intézkedik a teherrendezési adatok bejelentésének formalitásairól, megszabja a helyi bizottságok teendőit, előirja miként kell elkésziteni a teherrendezési tervezetét és hogyan kell magát a teherrendezést telekkönyvileg végrehajtani. Általában kimondja, hogy az ezer kataszteri holdon aluli ingatlanok védettsége 1938 október 31-ig meghosszabbodik, módot ad a törölt védettségnek méltányos esetekben leendő visszaállitására, végül intézkedik a megujitási váltókról és a perköltségekről.

Alapvető intézkedések a rendeletben a következők:

Ugy az adósoknak, mint a hitelezőknek f. évi november hó 15-ig be kell jelenteniök az illetékes helyi bizottságnál a védett birtokok tehertételeit. A tiz holdon aluli védett gazdák ezt akkor is kötelesek bejelenteni, ha adósságterhek nem éri el a kataszteri tiszta jövedelem negyvenszeres szorzatát, mert a hosszulejáratu kölcsönné való átalakitás kedvezményében csak igy részesülhetnek.

A bejelentésekre a helyi bizottságoknál megfelelő nyomtatványok állanak rendelkezésre, amelyek rövid időn belül elkészülnek.

Általában kivánatos, hogy a védett gazdák kikérjék a helyi bizottságok előzetes tanácsát és aszerint járjanak el.

Ha a bejelentések elkészülnek, ezek a helyi bizottságoknál megtekinthetők és az érdekeltek 1938 január 31-ig tehetik meg reájuk észrevételeiket.

A teherrendezési tervezeteket, valamint az adósságlevéltervezeteket a Pénzintézeti Központ készíti el. A tervezetet minden érdekeltnek kézbesitik és minden érdekelt 30 nap alatt teheti meg észrevételeit. A Pénzintézeti Központnak az észrevételek tárgyában hozott határozata ellen panasznak van helye a védettséget elrendelő járásbirósághoz.

Fontos intézkedése még a rendeletnek a kezesekre vonatkozólag az, hogy a főadósnál végrehajtott teherrendezés kedvezményei az 50 holdon aluli birtokos-kezesre is kiterjednek, akár védett, akár nem védett gazda. Vagyis a kezes (mellékkötelezett) ilyen esetben a kötelezettségből teljesen mentes.

Ugyancsak fontos intézkedés, hogy ha védettségből töröltek 1937 október 15-ig ismét kérhetik az illetékes járásbiróságnál a védettség visszaállitását abban az esetben, ha pótlólag teljesitik a védettség tartama alatt elmulasztott szolgáltatásokat. Végül méltányos részletfizetési kedvezményt ad a rendelet a védetteket terhelő, de védettségi korlátozás alá nem eső, perköltségek megfizetésére.

A rendelet erőteljes lépés a védettség rendszerének végleges likvidálása terén és a korábbi rendeletek szociális szellemében oldja meg a lebonyolitás munkáját. Mintkogy ez a munka nem egyszerü és lebonyolitási módja különböző részletkérdésektől függ, ismételjük, hogy a védett gazdák akkor járnak el helyesen, ha minden tekintetben alkalmazkodnak a helyi bizottságok utasitásaihoz.

ADOMÁNYOK

Ujabban a következő adományok folytak be a NEP gyermek napközi otthona részére: Barok Gyula és Sebesi János pékmesterek 20—20 kg. kenyeret, vitéz Pajor Gyuláné 75 cső főtt tejes kukoricát, vitéz Váry Józsefné gyermek játékokat, Wagner Mártonné gyermekjátékokat és egy gyürühintát, dr. Tardos Gáspárné egy gyürühintát, ifj. Zs. Timár Andrásné kisleánya gyermek játékokat ajándékoztak, köztük Timárné kisleánya az összes játékait odaadta. Hogy a NEP gyermek napközi otthonának fenntartásához a legfiatalabb gyomai generációk is hozzájáruljanak, ifj. Nemerey Péter kezdeményezésére ifj. Wagner Márton, Tardos András és Nagy Béla elhatározták, hogy még a nagyvakáció alatt gyermekolimpiászt rendeznek és annak tisztajövedelmét a NEP gyermek napközi otthonának céljaira fordítják Az ajándékokért és a gyermekek szép szándékáért ezuton is hálás köszönetet mond a NEP elnöksége.

Pályázatot hirdettek a hadiárvák tartássegélyére

A belügyminiszter a hadiárvák és hadirokkantak gyermekei részére az uj tanévben tartásdijsegélyt engedélyez. E segélyben részesülhetnek olyan középiskolai vagy főiskolai tanulmányaik vagy tanonckiképzésük ideje alatt hadiárvák és az I., II, III. járadékosztályba sorozott hadirokkantak gyermekei, akik a középiskolai vagy főiskolai tanulmányok esetén 24-ik, tanoncképzésük idején 18-ik életévüket még nem töltötték be és a legutóbbi iskolai évet jeles eredménnyel végezték A tartásdijsegély a tanév első felére 50 pengő. Ha a tanuló jeles tanulmányi eredményt ér el, a segély a II. félévre is folyósitható számára. A kérvényeket október 1-ig kell megfelelő igazoló iratokkal és szegénységi bizonyitvánnyal felszerelve a belügyminiszterhez benyujtani.

Hankó Márton elöadást tart Békéscsabán.

A Békésvármegyei Gazdasági egyesület meghivására Hankó Márton pécsi professzor e hó 25-én előadást fog tartani Békéscsabán az egész világ által ismert és igazolt időjárásjóslási illetve számitási módszeréről.

A világhirü tudós előadását — amely iránt megyeszerte nagy az érdeklődés — vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg a Békésvármegyei gazdasági egyesület székházának (Békéscsaba, Ferenc József tér 6.) emeleti üléstermében, amely előadásra minden érdeklődőt ezuton hiv meg a Békésvármegyei Gazdasági Egyesület elnöksége.

A nagyvilág hirei

Baranya megyében az ősszel megindul a telepitési akció. — A budapesti rendőrség ujabb fantasztikus politikai szervezkedésnek jött a nyomára. Fázsi Dezső 31 éves magántisztviselőt letartóztatták. — A Sopronhoz tartozó Fertő-tó magyar területe felett két cseh repülőgép füstből sarlót és kalapácsot, valamint szovjet csillagot rajzolt az égre. — Belgrádban a kormány most tárgyalja a Vatikánnal kötött konkordátum becikkelyezéséről szóló javaslatot. A tárgyalásokat állandóan utcai harcok és véres verekedések zavarják meg, mert az ortodox egyház semmiképpen sem akar hozzájárulni a katolikus egyház egyenjogusitásához. — Piccard tanár, a hires sztratoszféra repülő vasárnap újból felszállt a sztratoszférába, de leszállás közben szerencsétlenség érte: 3000 méter magasságban a léggömbje kigyulladt és elégett. Piccard sértetlen maradt. — Peking közelében megindult a távolkeleti háboru. A japán és kinai haderők összecsaptak, közben azonban újból felvették a tárgyalásokat és igy a harc egyelőre szünetel. — Guglielmo Marconi, a világhirü tudós, aki a rádiót feltalálta, Rómában meghalt. — Frankó tábornok 150.000 főnyi hadsereggel újabb támadást intézett Madrid ellen. Négy nap óta gyilkos ütközet folyik, melynek kimenetele még beláthatatlan. — Hodzsa cseh miniszterelnök átalakitotta a kormányát.

EGÉSZSÉGÉT VÉDI.
BETEGSÉGÉT gyógyitja

a **Mohai Ágnes**-forrás természetes szénsavas ásványvize. **Orvosilag javalva van.**

Emésztési zavaroknál, a légzési szervek hurutos bántalmainál Hatásos a hugyutak hurutjainál, vesekőbántalmaknál és köszvényes bajoknál. Jó eredménnyel használható a vegetativ idegrendszer,-csalánkiütések,asthma és egyéb túlérzékenység okozta — betegségeknél. Csökkenti a gyomorsav fokozott képződését, akadályozza a gyomorégést. Ajánlatos gyermekeknek is

KITÜNŐ ASZTALI- ÉS BORVIZ.

A hazai **Mohai Ágnes** forrás gyógy vizét népszerü árban forgalomba hozza a **Mohai Ágnes**-forrás kezelősége, **Moha,** Fejér m Kapható mindenütt. Lerakat Gyomán;

Berkovics Adolf cégnél.

Vendéglőben is kifejezetten Mohai Ágnes gyógyvizet kérjen.

HIREK

Kánoni látogatás. Harsányi Pal ref esperes és Gönczy Béla ref. egyházmegyei főjegyző ma szombaton és vasárnap kánoni látogatásra Gyomára jönnek. Vasárnap délelőtt Gönczy Béla főjegyző olvas bibliát és imádkozik, utána Harsányi Pál ref, esperes predikál.

Értesités. Göndös József polgári iskolai igazgató, tanulmányi felügyelő nyári szabadságát f. hó 17-én megkezdte. Hivatalát augusztus hó 20-án foglalja el ismét.

Az egyik leggazdagabb indiai maharadzsa Budapesten. India egyik dusgazdag fejedelméről érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg Pompás illusztrált rádiómüsorokat, egyfelvonásos szindarabot, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

A hipnotikus gyógymód és az évezredes hindu okkultizmus összefüggéselről, a fakirok, yogik és rishik világának rejtelmeiről közöl rendkivül érdekes cikket Tolnai világlapja legujabb száma, amely gazdag tartalmából kiemelkedik még: az elmebaj ujszerü gyógyitási eljárásáról, az amerikai életről s a kutyaidomitás csodájáról szóló tudósitások. Ezenkivül még a legkiválóbb magyar irók novelláit, közel száz pompás képet és nagyszerü folytatásos regényt talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Vidékről feljövö leányok lakást, szeptembertől teljes ellátást is kaphatnak a főváros központjában fekvő családi „Református Leányotthon„-ban. Ugyanott átutazó hölgyek számára olcsó lakás (ágynemüvel napi 1.50 P, anélkül 1 pengő). Érdeklődni lehet: Budapest, IX., Ferenc körut 12. III. 17. Tel. 188 049.

KONDOROSON
100 és 50 kishold prima minőségü szántó
ELADÓ
6%-os nettó bérjövedelem, tőkebefektetésre kiválóan alkalmas.
Felvilágositást nyujt:
Thury Lajos, Békéscsaba, Békési ut 6. sz.

A NEP ifjusági csoport ismételten felhivja a csónakjait használókat, hogy tagsági jegyüket most már haladéktalanul váltsák ki, mert különben a csónakokat nem vehetik igénybe.

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe julius 14-től 22.-ig a következő bejegyzések történtek:

Született: Sirokay Zoltán Jánosné Arányi Blanka Erzsébetnek fia, Zsolt-Aladár-Albert-Ferenc, rk.; Kovács Jánosné Gajdos Franciskának leánya, Róza, ref.; Ehrmann Ernőné Schwartz Ilonának leánya, Hedvig, izr.; R. Nagy Gáborné B. Szabó Teréznek fia, Gábor, ref; Eiler Ádámné Schwalm Magdolnának leánya, Erzsébet, ev; Gyebnár Imréné Dinya Eszternek fia, Antal-Lajos, rk.; Csáki Imréné Farkas Juditnak fia, Imre-Mátyás, rk.

Házaságot kötöttek: Seres János és Oláh Etelka.

Meghaltak: Özv. Molnár Lászlóné Török Julianna, 81 éves, ref.; K. Juhász Lajos, 77 éves, ref; özv. Szász Jánosné Izsó Sára, 83 éves, baptista,; Aranyi Józsefné Gál Eszter, 68 éves, ref.

Julius 26-tól aug. 7-ig
IDÉNYVÉGI VÁSÁR
Julius 26-tól aug. 7-ig
Az összes TROPIKÁL-, VÁSZON- és NYÁRISZÖVET-ÖLTÖNYÖK árát HUSZ SZÁZALÉKKAL (20 %-al) LESZÁLLITOTTUK.
Minden darabon látható a régi- és a mérsékelt idényvégi ár is.
KULPIN DIVATHÁZ
FÉRFI KÉSZRUHAOSZTÁLYA
BÉKÉSCSABA.

Meghívó

A „HOMBÁR" Gyoma és Vidéke Mezőgazdáinak Tárház, Termelő és Értékesítő Szövetkezete 19.7. évi augusztus hó 8. napján, délután 2 órakor tartja, saját székházában, Gyomán, Kossuth Lajos-utca 68 sz. alatt

első rendes közgyülését

melyre a tagok meghivatnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó
2. Jegyzőkönyvvezető és hitelesitők kijelölése.
3. Az Igazgatóság jelentése az első üzletévről.
4. Az évi mérleg- és eredményszámla előterjesztése a felügvelőbizottság jelentésével és a nyereség felosztása feletti határozat hozatal.
5. Határozat az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak adandó felmentés tárgyában,
6. Felügyelőbizottság választása.
7. Az alapszabályok módositása.

Régi szöveg:

8. §. A belépni kivánó tag a belépési nyilatkozat aláirása alkalmával köteles legalább egy üzletrészt jegyezni, melynek értéke 500.— (Ötszáz) ar. pengő, amely két egyenlő részletben fizetendő, éspedig az első részlet a beiratás alkalmával, a második részlet pedig az ezt követő két héten belül. Beiratási dij fejében a beiratás alkalmával üzletrészenként 50. — (Ötven) ar. pengő fizetendő, amely összeg a szövetkezet adminisztrációs költségeinek fedezésére szolgál. Az alakuló aláirási ivet aláirók sem a belépéskor, sem bármikor később, ha ujabb üzletrészeket jegyeznek, beiratási díjat nem tartoznak fizetni. A tagok akár a belépéskor, akár később több üzletrészt is jegyezhetnek. Minden üzletrész egy szavazatra jogosit. Az alakuló tagok üzletrészeiket az alakulástól számitott 6 hónap alatt tartoznak befizetni.

15. § Az üzletrész névre állitandó ki. Az üzletrészek a tag tulajdonát képezik. Átruházás csak a 6 §. feltételeinek megfelelő személyre s csak az igazgatóság engedélyével történhetik meg Átruházási illeték fejében üzletrészenként 50 (Ötven) ar. pengő átirási dij fizetendő, kivéve az öröklés esetén történő átruházás, amikor átirási díjat nem kell fizetni. Az üzletrészek után kamat nem jár, de a tagok a felosztható nyereségből legfeljebb 6 %-os (Hat százalékos) osztalékbanré szesülhetnek.

Uj szöveg:

8. §. A belépni kivánó tag a belépési nyilatkozat aláirása alkalmával köteles legalább egy üzletrészt jegyezni, melynek értéke 50 (Ötven) ar. pengő, amely két egyenlő részletben fizetendő, éspedig az első részlet a beiratás alkalmával, a második részlet pedig az ezt követő két héten belül. Beiratási dij fejében a beiratás alkalmával üzletrészenként 5.— (Öt) ar. pengő fizetendő, amely összeg a szövetkezet adminisztrációs költségeinek fedezésére szolgál. Az alakuló aláirási ivet aláirók sem a belépéskor, sem bármikor később, ha ujabb üzletrészeket jegyeznek, beiratási dijat nem tartoznak fizetni.

A tagok akár a belépéskor, akár később több üzletrészt is jegyezhetnek.

Minden üzletrész egy szavazatra jogosit.

Az alakuló tagok üzletrészeiket az alakulástól számitott 6 hónap alatt tartoznak befizetni.

15. §. Az üzletrész névre állitandó ki. Az üzletrészek a tag tulajdonát képezik. Átruházás csak a 6. § feltételeinek megfelelő személyre s csak az igazgatóság engedélyével történhetik meg. Átruházási illeték fejében üzletrészenként 5.— (Öt) ar. pengő átirási díj fizetendő, kivéve az öröklés esetén történő átruházás, amikor átirási díjat nem kell fizetni. Az üzletrészek után kamat nem jár, de a tagok a felosztható nyereségből legfeljebb 6 százalékos (Hat százalékos) osztalékban részesülhetnek.

A szövetkezeti tagok a szövetkezeten át értékesitett gabonájuk arányában visszatérítést kapnak, ez a visszatérítés azonban a szövetkezet tiszta nyereségének öt százalékánál több nem lehet.

8. Esetleges inditványok.*

AZ IGAZGATÓSÁG.

Az alapszabályok 24. §-a szerint szavazati jogot csak az az üzletrészes gyakorolhat, aki üzletrészeit a szövetkezetünk pénztáránál, Gyoma, Kossuth Lajos-utca 68 szám, legalább 3 nappal a közgyülés előtt a hivatalos órák alatt, délelőtt 8—12 között leteszi és az erről szóló elismervényét a közgyülés elnökének bemutatja.

A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet irodahelyiségében (Gyoma, Kossuth Lajos-utca 68 szám) a hivatalos órák alatt, délelőtt 9—12 óra között megtekinthető. A mérleget az igazgatóság jelentésével együtt kinyomtatva minden szövetkezeti tagnak postán is elküldi az elnökség.

*) 27. §. A rendes, vagy rendkivüli közgyülés jogérvényesen határoz mindazon tárgyak felett, amelyek napirendjére ki voltak tüzve. Minden esetben a közgyülés hatáskörébe tartozik a határozathozatal a következő tárgyak felett:

g) Bárminemü inditvány, melyet az elsorolt tárgyakon kivül az igazgatóság saját részéről, vagy valamely tagnak a közgyülést 3 nappal megelőzőleg történt bejelentése alapján napirendjére kitüzött.

SPORT

Huszonöt év a sport-szolgálatában

Gyoma sportélete jelentős állomáshoz érkezett: a Gyomai Sport Club aug. 1-én ünnepli fennállásának 25 éves jubileumát. A szerény anyagi körülmények között müködő régi egyesület emlékezetessé akarja tenni ezt a napot a nagyközönség számára és vezetősége, élén dr. Vincze Endrével és Kner Endrével községünkben ritkán látható szép sportesemények egész sorát készíti elő. A kétnapos meghívásos tennisz-versenyen kivül a futballcsapat vendégül látja 25 év előtti legelső ellenfelét, a Csabai Atlétikai Klub komplett első csapatát, lesz ezenkivül kézilabda mérkőzés, futballstaféta és kerékpár akadály-verseny is. A versenyek szüneteiben a Levente fuvós-zenekar szórakoztatja a közönséget.

Aug. 1-én a délelőtti diszközgyülést az alapító Kner Izidor emlékezetének szentelik és ennek keretében Kner Imre fogja ismertetni az egyesület küzdelmes 25 évét. A diszgyülésen a Gyomai Dalárda is közreműködik.

Este 8 órakor tánccal egybekötött társasvacsora lesz az Urikaszínóban, melynek tiszta jövedelmét a „Zöldkereszt" akció javára adják. A vacsora ára 1.30, zenedíj külön 20 fill. Farkasinszky-zenekar muzsikál.

A meghívók szétküldését már megkezdték. Ezúton is kérik mindazokat, akik meghivót a hiányos névsor miatt tévedésből nem kaptak, de arra igényt tartanak, hogy kérésükkel szíveskedjenek közvetlenül, vagy bármelyik tag utján Imre Lajos főtitkárhoz fordulni.

Jubileumi-tenniszverseny.

A GySC jubileumával kapcsolatban a tennisz-szakosztály 2 napos meghivásos versenyt rendez. Ebből az alkalomból felkeresték Kruchió Mihályt a GySC tennisz-kapitányát, aki a következőket volt szives mondani lapunk számára:

Fennállásának 25 éves évfordulója alkalmával rendez a GySC első izben tenniszversenyt. Egyrészt azért, hogy ez a sport is szerepeljen az ünnepségek kapcsán, másrészt, mert tagjai közül sokan üzik ezt az igazán szép sportot a különböző tennisztársaságokban.

A GySC tenniszversenyének gerince az a férfi-csapat verseny, amelynek dija az egyesület nagyszerű alapitójának Kner Izidornak emlékét van hivatva őrizni. A „Kner Izidor emlékserleg"-ért küzd majd Mezőtúr, Szarvas, Szeghalom és Gyoma tenniszcsapata. A „Davis Cup" rendszerű verseny bizonyára szép játékot, nagyszerű küzdelmet fog hozni, tekintve, hogy a csapatok közel egyforma játékerőt képviselnek. Szükségesnek tartom itt, a nyilvánosság előtt megemliteni és kiemelni azt a nemes gesztust, mellyel Kner Imre és Kner Endre urak lehetővé tették ennek a szép versenynek kiirását akkor, amikor erre a célra a gyönyörü serleget felajánlották.

A csapatversennyel kapcsolatban megrendezzük még a női egyes, női páros és a vegyes páros versenyt is. Meghivtuk erre Endrőd, Körösladány, Mezőtur, Szarvas, Szeghalom és Gyoma tenniszezőit. Szép játék, nagyszerü küzdelem itt is lesz. Nem feledkezett meg a GySC a fiatalságról sem, ifjusági versenyt is rendez.

A verseny julius 31-én reggel 6 órakor kezdődik és tart aug. 1-én estig. Ezuton is kérjük községünk tenniszkedvelő közönségét, hogy személyes megjelenésükkel a verseny nivóját emelni szíveskedjenek, mert más községek tenniszezői csak akkor fogják jól érezni nálunk magukat, ha élénk érdeklődést látnak a versenyeken. Tehát községünk érdeke volna, ha minél többen jönnének ki erre a kétnapos versenyre. Beléptidij egy-egy napra 50 fillér. Jegyek helyszinen is kaphatók.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft

fajborpincészete

Soltvadkert, Pestmegye.

„MÁVAUT" NYÁRI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. május 22—től 1937. október 2—ig.

Gyoma—Endrőd:

*	**				
17.43	21.43	ind	Gyoma p u.	érk.	6.22
17.55	21.55	érk.	Endrőd templom-tér	ind.	6.10

*) Csak hétköznap **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik **Viteldij: 50 fillér.**

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

				*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.55	21.55
6.30	↓	Gyoma „	↑	17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.45	20.48
8.35	↓	Püspökladány	↑	15.37	18.52
9.15	↓	Hajduszoboszló	↑	14.53	18.10
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14.15	17.30

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Endrődre — 50 P Menettérti-jegy: Endrődre — .80 P
Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti jegy: „ P 4.—. „ P 10.50. „ P 12.50.

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

				*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.45	20.48
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u.	↑	14.00	19.11
9.03	érk.	„ községháza	ind.	13.50	19.05

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9.50.

Az MLSz f. hó 20-án tartott ülésén kimondta, hogy a Nemzeti Bajnokság B ligáját már most felállitja ugyan, de a liga küzdelmei csak az 1938—39. évben fognak megkezdődni. Igy a MAFC—Szövőgyár fuzió — sajnos — kissé korán történt...

A GySC Kner Albert tetve után diszes kivitelü jubileumi emlékjelvényt készittetett, amely 1 pengőért kapható Imre Lajos főtitkárnál, valamint Fekete Géza és Kun Ferenc üzletében.

A jubileumi tennisz-verseny alkalmából alapitott „Kner Izidor emlékserleg" vándordíjat a Békésmegyei Ált. Takarékpénztár" piac-téri kirakatában közszemlére állitották ki.

Nagy érdeklödés nyilvánul meg a holnapi GySC—MAFC ifj meccs iránt. A GySC ifj csapata eddig nagyon szépen szerepelt, de célját, az ifj. bajnokság megszerzését, csak úgy érheti el, ha holnapi legerősebb ellenfelét is legyőzi. A MAFC nagyon készül erre a meccsre és több I. csapatbeli játékost is fog szerepeltetni (Cövek, Kovács II., Lukács II, Magyar II, stb.) A szépnek igérkező meccsre, melyet Takács Dániel fog vezetni, ezuton is felhivjuk a sportbarátok figyelmét.

A GYTK julius 25 én d.e. 9 órakor, határozatképtelenség esetén fél 11 órakor a Holler szálloda külön termében rendkivüli tisztujitó közgyülést tart, melyre a tagok ezuton is meghivatnak. Tárgysorozat: 1. Jegyzőkönyv felolvasása, hitelesitése. 2. Pénztárnok elszámolása. 3. Uj vezetőség megválasztása. Az elnökség.

Sporthirek

Julius 25.-i ifjusági bajnoki mérkőzések: Gyomán: GySC — MAFC, kezdete 5 órakor, Mezőtúron: M.MÁV—ETK.

Mult vasárnapi eredmények: ETK—MAFC 2-2, M MÁV- Szövögyár 3 0. GySC—TAC meccs elmaradt, mert a TAC a csapat átszállitására nem tudott kocsit szerezni. A meccs 2 pontját a körzetvezető, valószinüleg a GySC javára fogja irni.

Julius 11-i csabai értekezlet foglalkozott az I. osztálynak 12 es létszámra való kiegészitésével. Az ajánlott tervek szerint a Békési TE-n kivül bekerülne még a Battonyai TK, a CASS és a Kondorosi TE — Csorvási SK meccs győztese is. Ebben az ügyben a julius 25-én ülésező alszövetségi tanács fogja kimondani a végső szót.

HIRDETMÉNY

A község tulajdonát képező csergetlyülaposi füzfászugi szántó 4 parcellában, amelyből 2 parcella egyenként 11 hold 1422-öl, 2 parcella 10 hold 699-öl, folyó év augusztus 2-án délelőtt 9 órakor a községháza tanácstermében készpénz haszonbér fizetés mellett nyilvános árverésen 3 évre haszonbérbe fog adatni

Pk. 677/937.
Pk. 65/1937.

Árverési-hirdetmény.

dr. Neumann Dávid Dévaványa ügyvéd által képviselt Dios Ignácz javára 709 q a buza tőke és több követelés járulékai erejéig a gyomai kir. járásbiróság 1936. évi P. 2024/936/6. sz végzésével elrendelt kielégitési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1937. évi május hó 18-án lefoglalt 1730 P. becsült ingóságokra a gyomai kir. járásbiróság fenti számu végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. t. c. 20. §. alapján a fent megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tünő más foglaltatók javára is az árverés megtartását elrendelem és csak arra az esetre, ha kielégitési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályu igénykereset nincs végr. szenv. lakásán. Endrőd V. ker. 275 sz. alatt leendő megtartására határidőül **1937. évi julius hó 27, napjának d. u. 2 órája tüzetik ki.** amikor a biróilag lefoglalt csövestengeri, ló, tehén, sertések — egyéb ingóságokat a legtöbbet igérőnek elfogom adni.

Gyoma, 1937. évi julius hó 8 án.

Villányi Nándor
kir. jb. végrehajtó.

Publikáció

Lehetőleg 4 középiskolát végzett fiút pincér tanulónak felveszek, Uri-Kaszinó. 1—1

Saroküzlet berendezéssel együtt, nagyforgalmu helyen október 1-től kiadó. Horthy Miklós út 51 szám. 4—1

Mátyás király utca 6 számú ház eladó. Mely áll 3 pados szoba, 1 pados konyha, éléskamra, mellékhelyiségekből és 411 négyszögöl területből. Érdeklődni lehet a katholikus kántornál, Horthy M. ut 7 sz. alatt. 1—1

Egy vasüst üstházzal együtt Kossuth Lajos utcn 37. szám alatt — elköltözés miatt — olcsón — eladó. 1—1

Moód Istvánnak tiz vékás Csergettyü-páskomi földje eladó. Jelentkezni lehet özv. Marjai Istvánnénál. Báró Eötvös utca 19 szám. 2 2

Használt játékokat kérünk a napközi otthon szegény gyermekei részére. Átveszi a besenyszegi iskola vagy a Békésmegyei Ált. Takarékpénztár.

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Garai Sándor közhirré teszi, hogy megszerezte az ácsmesteri képesitést, tehát kéri az épittetőket, ha bármiféle nagyobbszabásu ácsmunkára lesz szükségük, kérjenek tőle is ajánlatot. 5—4

Eladó: Horthy Miklós úton egy 2 szobás cserepes ház 1600 négyszögöl beépitett kert földdel. Kossuth uccában 3 szobás családi ház, Arany János uccában 2 szobás. - Eladó a csepüskertben 800 négyszögöl kertföld, ugyanott 1 magyar hold 900 pengőért. 5 h. zöldlaposi páskom. Érdeklődők forduljanak Izsó Balázs ingatlan közvetitő irodájához.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 31. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 julius 31.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280
Lapzárta csütörtök este 6 óra
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Állástalanság és szakember hiány

Gyoma község képviselőtestületének legutóbbi közgyülésén, a halmagyi és nyilasi általános továbbképző iskoláknak gazdasági továbbképző iskolákká történt átszervezése során Pánczél Emil főjegyző megállapitotta, hogy „nem lehet gazdasági szaktanitót kapni, mert ilyen képzettségü pedagógusaink nincsenek." Sajnos, az igy van. A magyar fiatalság még most sem eszmélt rá arra, hogy elsősorban agrárország volnánk és igy mindenekelőtt elsősorban gazdasági képzettségü pedagógusokra volna szükségünk. De nem a magyar fiatalság zöme még ma is ügyvéd, biró, tanár, tanitó akar lenni, nem törődve azzal, hogy ezeken a pályákon csak a szellemi munkanélküliség szomorú táborát szaporitja. Szinte az a látszata a dolognak, mintha önként akarná kitenni magát a nélkülözésnek, csalódásnak és reménytelenségnek. Ilyen körülmények között természetesen panaszkodásuk sem találhat teljes megértésre, annál kevésbbé, mert nemcsak gazdasági szaktanitókban van hiány, hanem egész sereg olyan foglalkozási ág is kinálkozik, ahova szintén hiába keresnek megfelelő szakképzettségü embereket. Hogy a sok közül csak egyet emlitsünk, itt van a vas- és fémkohászat. Bármennyire jelentéktelen is ez az iparág Magyarországon, évenként mégis elhelyezést tud adni jó néhány mérnöknek, de hát vas- és fémkohó mérnökeink nincsenek, mert a magyar fiatalság valahogy ezt a pályát nem szereti. De nincsen kellő számú elektró- textil- és más speciális képzettségü mérnökünk sem és ha ilyenekre szüksége van a magyar iparnak, kénytelenek külföldről szerződtetni. Mindez nem következne be és a szellemi munkanélküliség is nagyban egyhülne, ha a magyar fiatalság nem ötletszerüen és főleg nem a dzsentri hagyományokhoz, az úgynevezett úri felfogáshoz ragaszkodva választana életpályát, hanem előzőleg tájékozódna arról, hogy hol találna a legnagyobb elhelyezkedési lehetőségre. Ezzel az országnak is használnának, mert mindig betölthetnék a legégetőbb szakemberhiányt, de használnának önmaguknak is, mert mindig jobb állással biró gazdasági szaktanitónak, vas- és fémkohómérnöknek lenni, mint jogi, tanári, tanitói diplomával a zsebben nélkülözni.

A képviselőtestület nagyszabású beruházásokat készített elő a jövő költségvetési évre

Besenyszeg és Bánomkert elektrifikálásának kérdését levették a napirendről

Gyoma község képviselőtestülete julius 26-án délelőtt 9 órakor Kovács Gábor biró elnöklete alatt népes rendkivüli közgyülést tartott és egy egész sereg nagyfontosságú ügyben hozott érdemleges határozatot.

Az előljáróság javaslatait Pánczél Emil főjegyző terjesztette elő, aki mindenekelőtt egészségház létesitésére tett inditványt. Rámutatott arra, hogy a szegénysorsú lakósság egészségvédelmének érdekében szükség van egy olyan központi intézményre, ahonnan egységesen és mindenre kiterjedő gondossággal lehetne küzdeni a falu egészségét veszélyeztető ártalmakkal szemben. Itt kapna otthont a Stefánia anya- és csecsemővédő intézet, a zöldkereszt mozgalom, az iskolaorvosi intézmény, innen indulna ki a tbc. és a venereás betegségek elleni hadjárat, egyszóval az egészségház lenne a falusi egészségvédelem fellegvára, amely mindenkor szilárd támaszpontot nyujtana az embervédelemnek. Tekintettel azonban arra, hogy új egészségház létesitésére nincsen fedezet, az előljáróság javasolta, hogy a volt adóügyi jegyzői lakást, melyet jelenleg a csendőrség bérel, 1938 október 1-től, a bérlet lejártának időpontjától kezdve vegyék újból házikezelésbe, illetőleg alakitsák át egészségházzá a berendezésre pedig kérjenek államsegélyt.

A közgyülés a javaslatot egyhangulag elfogadta és kimondotta, hogy a jelenlegi csendőrlaktanyából á alakitandó egészségházat legkésőbb 1939 január 1-én átadják rendeltetésének. Ezzel kapcsolatban — a tárgysorozat következő pontjaként elhatározták, hogy a csendőrlaktanya bérletét 1938 október 1-én megszüntetik.

A következők során kimondották, hogy az iparostanonciskola részére beszereznek egy irógépet és erre a célra 238 pengő kiadást irányoztak elő.

Közegészségügyi alapot létesitett a képviselőtestület

Nagy megértéssel fogadta a közgyülés az előljáróságnak azt a javaslatát, amely egy községi közegészségügyi alap felállitását célozta. Pánczél Emil főjegyző elmondotta, hogy maga Darányi miniszterelnök szállt sikra a községi közegészségügyi alapok létesitése érdekében. A cél az, hogy a mindenkor szükségessé válható közegészségügyi intézkedések foganatositására meglegyen a kellő anyagi fedezet.

A gyomai előljáróság elgondolása az, hogy a közegészségügyi alap szükségletét adományokból, hatósági kiutalásokból, segélyekből fedeznék, azonkivül ide utalnák át a Stefánia Szövetség évi 2300 pengős segélyét. Az igy felgyülő összeget a szükséghez képest évről-évre községi hozzájárulással egészitenék ki.

Az előterjesztett javaslatot a közgyülés elfogadta és egyuttal szabályrendeletet alkotott a közegészségügyi alap létesitéséről és annak felhasználásáról.

Hozzájárult a képviselőtestület ahoz, hogy a községi alkalmazottakat az Országos Társadalombiztositó Intézetnél biztositsák és a biztositási dijak fedezésére 1000 pengő költségvetési fedezet beállitására utasitotta az előljáróságot. Megjegyzendő, hogy az 1000 pengő a biztositási dijaknak csak 50 százalékát fedezi, a másik 50 százalékát az érdekelt tisztviselők fizetéséből vonják le.

Elhatározták, hogy a főjegyzői lakásba bevezettetik a telefont, amelyen egyuttal a szomszédban lakó tüzoltóparancsnok alarmirozását is ellátják.

A községi kertben faiskolát létesitenek és átszervezik a halmagyi és nyilasi továbbképző iskolákat

A községi kert hasznositására új rendszert fogadtak el. A kertre ugyanis eddig majdnem minden évben ráfizetett a község. Legutóbb 700 pengő volt a ráfizetés. Ennek kiküszöbölése érdekében kimondották, hogy a 10 katasztrális holdat kitevő kertből kiirtják a gyümölcsfákat, amelyek ugyis férges terméstt hoztak és a kertben faiskolát rendeznek be. Egyedül az 1 katasztrális hold szőlőt hagyják érintetlenül. Egyuttal elhatározták, hogy az alispán intencióinak megfelelően a kertész 50 százalékos jutalékát nem a bruttó, hanem a nettó jövedelemből adják ki.

Kimondotta a közgyülés, hogy a Gyümölcstermelő Egyesületet 200 pengővel segélyezik és egyuttal tagságot vállalnak az egyesületben.

Pánczél Emil főjegyző ezután az önálló gazdasági népiskola és a községi elemi népiskolák multévi müködéséről szóló jelentésekct ismertette. A jelentések során a legnagyobb dicséret hangján emlékezett meg az önálló gazdasági iskoláról és a halmagyi elemi népiskoláról.

Érdekes reformra határozta el magát ezután a képviselőtestület. Megállapitották, hogy a tanyai lakosság érdeke megköveteli a gazdasági oktatást és ezért lépéseket tesznek a halmagyi és nyilasi általános továbbképző iskoláknak gazdasági továbbképző iskolákká történő átszervezése érdekében.

Ujházi Ernő járlatkezelő havi tiszteletdiját 15 pengőről 20 pengőre emelték fel, majd vita nélkül elfogadták az iparos tanonciskola, a községi ovodák, a községi elemi népiskola 1938 évi költségelőirányzatát.

Jámbor Imre és társainak kérelmére elhatározták, hogy a téli inségmunkák keretében a Kinizsi utcát csatornázzák és a csatornák épitése során kikerülő földdel feltöltik az utca megrongált kocsiutját.

Nagy vita a község egyik polgári pere körül

Elénk vita keletkezett Cs. Szabó Imréné által a község ellen inditott polgári per bejelentése körül. Pánczél Emil főjegyző elmondotta, hogy Cs. Szabó Imréné pert inditott a község ellen a hajdani Wodianer portán lévő egyik falmesgye keritès helyreállitása és gondozása iránt. Cs. Szabó Imréné a pert a járásbiróságon megnyerte. Nem tartja magát illetékesnek arra, hogy a járásbiróság itéletét felülbirálja, de meggyőződése, hogy az itélet téves megállapitásokon alapszik, épen ezért az itéletet megfellebbezték. Ettől függetlenül kivánatos volna, hogy a Cs. Szabó Imréné által biróság elé vitt falmesgyekeritések kérdését közigazgatási uton véglegesen tisztázzák és ezért az előljáróság nevében javasolta: irjanak fel a vármegyéhez, hogy a vármegyei épitési szabályrendeletet módositsák, illetőleg kérjék fel a vármegyét arra: határozza meg pontosan, hogy a szomszédos telek, illetve háztulajdonosok milyen irányban kötelesek viselni a falmesgye keritések épitésének, esetleges helyreállitásának, illetőleg jókarbantartásának költségeit.

A javaslathoz többen hozzászóltak, majd kimondották, hogy a járásbiróság itélete ellen beadott fellebbezést jóváhagyják és egyuttal felkérik a vármegyét, hogy a vármegyei épitési szabályrendelet módositásával rendezze a falmesgye keritések kérdését.

Három ravatalozót épit a község

Utána gondoskodtak a közpénztári költségvetés egyes fejezeteinél mutatkozó többletkiadás fedezéséről. Összesen 800 pengő fedezéséről volt szó. Ez a többletkiadás úgy állf elő, hogy az irodaszerekre. a tisztviselők családi pótlékára, a nyomtatványokra és a tüzifára előirányzott összeg nem fedezte a szükségletet. A hiányt a jövő évi költségvet és terhère irták.

A továbbiak során jóváhagyták egy állástalan okleveles jegyző alkalmazását, majd letárgyalták a ravatalozók létesitésére vonatkozó javaslatot.

A járási főszolgabiró elrendelte, hogy az egyszoba-konyhás lakások tulajdonosai a jövőben a háznál nem, csupán a temetőkben ravataloztathatják fel halottaikat. Tekintettel azonban arra, hogy Gyomán egyik temetőben sincs ravatalozó, legalább három ravatalozó épitésére van szükség. Igy mindenekelőtt ravatalozót kell épiteni a besenyszegi temetőben, a kisréti temetőben és a katolikus temetőben, még pedig a besenyszegi temetőben egy kétfülkés ravatalozót, az egyik fülkét a református egyház, a másikat az evangélikus egyház részére, a kisréti és a katolikus temetőben pedig külön-külön egy-egy egyfülkés ravatalozót. A három ravatalozó felépitése összesen 6000 pengőbe kerülne. Ebből egyharmadrészt az egyházak hajlandók magukra vállalni, a többi a községet terhelné. Az előljáróság javasolta, hogy a községre eső épitési költségeket osszák el kétfelé és az első 2000 pengőt vegyék fel az 1937/38 évi, a másik 2000 pengőt pedig az 1938—39 évi költségvetésbe és mondják ki, hogy a három ravatalozót a két költségvetési év alatt felépitik.

A javaslathoz elsőnek Papp Zsigmond szólt hozzá. A maga részéről jobbnak látná, ha ebben az ügyben megvárnák az országos rendezést. Nagyon valószinü, hogy rövidesen nemcsak az egyszobakonyhás lakások tulajdonosai, hanem mindenki számára eltiltják a háznál való ravatalozást. Ebben az esetben célszerübb volna egy nagyobb és diszesebb kivitelü ravatalozó épitése, amelynek a központi temetőben volna a helye. Abban az esetben, ha az előljáróság az általa elmondottak ellenére ragaszkodna a ravatalozó felépitéséhez, úgy a maga részéről javasolja, hogy már most központi ravatalozót épitsenek.

Beinschróth Márton ellenezte Papp Zsigmond javaslatát. Rámutatott arra, hogy központi ravatalozó épitésével csak a magán emberek temetkezési költségeit növelnék, mert a közeli temetők helyett a központba kellene behozni a halottakat és innen kellene megint kivinni őket a távolabbi temetőkb. A maga részéről az előljáróság javaslatát ajánlotta elfogadásra. Hasonló értelemben szóllalt fel még Ujházi József.

A közgyülés szavazással döntött a két javaslat felett. Tizenkét szavazattal négy ellenében az előljáróság javaslatát fogadták el.

!OLCSÓBB A BOR! mint a szódaviz!
22 fillér
egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.
Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.
Székely Ferenc kft
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

Pótolják a hiányzó tüzvédelmi szereket és díjazzák a tüzoltóparancsnokot

Ezután kimondották, hogy a Hősök emlék utján lévő ártézi kút mellé 450 pengős költséggel viztároló medencét épitenek, 500 pengős költséggel átépitik a halmagyi és nyilasi iskolák kutjait, a Magyar Revizios Ligát évi 15 pengővel támogatják, gondoskodnak a hiányzó tüzvédelmi szerek pótlásáról és erre a célra 1914.- pengőt irányoztak elő, egyuttal havi 25 pengő tiszteletdijat szavaztak meg a tüzoltó parancsnok részére.

A Besenyszeg és a Bánomkert elektrifikálásának kérdését levették a napirendről, majd egy emberrel felemelték a vámos utaknál alkalmazott utászok létszámát. Utána elhatározták, hogy a nagyállási tanyán 1680 pengős költséggel melléképületeket épitenek.

Az Első Budapesti Gőzmalmi Rt. kérésére megállapitották, hogy Halmagyon szükség van egy lisztcseretelep felállitására,

Elhatározták, hogy a gyepmesteri telepen 381 pengős költséggel hullafőzőtt, 600 pengős költséggel pedig hullaemésztő vermet létesitenek.

Végül kimondották, hogy az iskolásgyermekeket állandó orvosi ellenőrzés alá tegyék, erre a célra egy magánorvost szerződtetnek és dijazását az egészségügyi alapból folyósitják.

A közgyülés délután fél 1 órakor ért véget.

Rendkivüli közgyülés. Gyoma község képviselőtestülete pénteken délelőtt is rendkivüli közgyülést tartott, melynek lefolyásáról legközelebb részletesen beszámolunk.

A kőzkedvelt Csepel, Turán, Toroczkó, Kühne és Omega kerékpárok

a legolcsóbban Domokos Albert üzletében!

Nagy választék kerékpár gummikban. — Szortírozott alkatrész raktár minden gyártmányu kerékpárhoz!

A munka megbecsülése

(Bencsik László bucsuestje)

Szombaton este feltünően szép számmal, 98-an jelentek meg az Uri Kaszinó kerthelyiségében, hogy Bencsik László, főszolgabirósági irodatisztet elbúcsuztassák. A vacsorán résztvett Gyoma intelligenciájának nagyrésze, az iparosság nagyrésze, valamint Endrőd község iparosságának nagyrésze, akik teherautóval jöttek át és Gyoma előljárósága majdnem teljes számmal, valamint Endrőd község előljáróságának a képviselői.

A vacsora alatt dr. Sorbán Jenő főszolgabiró emelkedett szólásra és terjedelmesen vázolta Bencsik László hosszu közigazgatási munkálkodását, amelyet legfőképpen a járás ipari életében, mint iparhatósági biztos fejtett ki. Kihangsulyozta Bencsik László jószivüségét, amellyel sokszor a rideg paragrafusokba érző emberi életet tudott vinni. Ezt a lelkiismeretes munkásságát honorálja Gyoma — járás közigazgatási tisztviselő-kara az ünnepi estnek a megrendezésével és hogy Bencsik Lászlónak a tisztviselőtársai részéről egy látható emléke is maradjon az őt megbecsülő kartársaitól, egy értékes arany zsebórát nyujtott át az ünnepeltnek.

A főszolgabiró hatásos beszéde után, a hosszan tartott ünneplés elültével, Bencsik László állott fel és meghatott szavakkal köszönte meg elsősorban dr. Sorbán Jenő szeretett főszolgabirájának a maga érdemein tulterjedő megbecsülését, azután a megjelenteknek és legfőképpen a járás iparosainak köszönte meg azt a meleg ragaszkodást, amellyel őt hosszu iparhatósági biztosi müködésében állandóan támogatták és a mai, neki feledhetetlen estet is ünnepélyessé tették a nagyszámu megjelenésükkel.

A beszéd befejezése után ujra hosszan és melegen ünnepelték Bencsik Lászlót a jelenlevők.

Bencsik László beszéde után Oláh Lajos, gyomai ipartestületi elnök állott fel és a gyomai iparosság nevében üdvözölte az ünnepeltet, egyben visszaemlékezett az elmult időre. Bencsik László iparhatósági biztosi minőségében amelyben mindig Gyoma község iparosságának érdekében munkálkodott és ezzel méltán érdemelte ki a gyomai iparosok megbecsülését és háláját. Örömmel hangoztatta Oláh Lajos ipartestületi elnök, hogy Bencsik László csak a közigazgatási tisztségétől vonult nyugalomba, mert mint iparhatósági biztos megtartotta a tisztségét és igy továbbra is itt marad a körünkben.

Ezután Kovács Ferenc endrődi ipartestületi elnök bucsuzott el Bencsik Lászlótól az endrődi iparosság nevében. Az ünnepelt érdemei felsorolása közben kiemelte, hogy sokszor kellemetlen éghajlati időben is megjelent Bencsik László az endrődi iparosok hivatalos összejövetelein, amelyeket mindig este tartottak meg és azokon mindaddig ottmaradt, mig a hivatalos ügyeket el nem intézték. Sőt, még azzal is kifejezést adott az iparosok közötti jóérzésének, hogy a hivatalos ügyek elintézése után barátságos beszélgetésre ottmaradt körükben, néha még az éjféli órákig is

Brassói Greissing József, nyugalmazott telekkönyvezető szólalt még fel és poharát dr. Sorbán Jenő főszolgabiróra, az ideális hivatalfőnökre üritette, aki Bencsik László volt irodafőtisztjének nyugalomba vonulása alkalmával egész hivatali tekintélyével a szép és látogatott estet megrendezte. Igy kellene minden hivatalfőnöknek az alája rendelt tisztviselőit megbecsülnie.

Az ünnepi társaság a kellemes nyári időben az éjfél utáni órákig kedélyes hangulatban maradt együtt.

Lóczy Lajos nyilatkozata a békésmegyei termeléstechnikai és agrogeologiai vizsgálatok jelentőségéről

Dr. Lóczy Lajos, a Magyar Királyi Földtani Intézet tudós igazgatója nyilatkozott a Békésvármegyében megindult termeléstechnikai és agrogeológiai vizsgálatokról. Nyilatkozatában többek között a következőket mondotta:

A Magyar Királyi Földtani Intézet különböző kutatásokat végez az egész országra kiterjedően. Ilyenek: a termeléstechnikai felvételek, melyeket dr. Kreybig Lajos vezetése alatt nyolc talajvegyész végez, vizsgálva regionálisan a termőföldeket és azokat fizikai, kémiai és biologiai szempontból térképezik, feltüntetve a térképeken a termelési viszonyokat is.

Ezzel párhuzamosan folynak a sikvidéki geologiai kutatások is, melyeknek eredményei hivatva vannak az altalaj összetételéről, minőségéről felvilágositást nyujtani. 10—30 méteres furások alapján ejtik meg az idevonatkozó vizsgálatokat. A geologusok a furási adatokból következtetéseket vonnak le az egykori földrajzi viszonyokra. Ezekből megállapitják, hogy hol voltak a régi folyómedrek. Ilyen módon a geológiai térképen rekonstruálják az egykori térszini viszonyokat és a földrajzi tagoltságot. Következtetéseket vonnak le nemcsak az alluviális, hanem a diluviális korszakokra vonatkozóan is. A geologus munkájának segitségére vannak az ősrégészeti leletek is. Ezekből következtetést lehet voni a jégkorszak világára és az eljegesedések közötti, intraglacialis korszakokra is.

A sikvidéki geologiai kutatások természetesen gyakorlati érdekeket is szolgálnak. A termőföld és a talajgenezisére kapunk igen fontos utbaigazitásokat. Igy megállapitást nyert, hogy a szikek a legtöbbször diluvialis lőszképződmények által felépitett hátságokon alakultak ki.

A sikvidéki geologiai kutatások amellett igen fontos adatokat nyujtanak az öntözőmüvek elkészitésére vonatkozólag is. Ott, ahol pl. a régi diluviális folyómedri kavics, vagy homokrétegek vannak a mélyben, ott nem tanácsos viztároló medencét készitení, mert könnyen megesik, hogy a vizet a kavics, vagy homok a mélybe elvezeti és a tárolómedencén kivül, a gátmögött a viz felfakad.

Igen fontos a talajvizkutatás is. A Földtani Intézet a Vizrajzi Intézettel karöltve regisztráló talajvizkut-hálózatot épitett ki. Az éveken át vizsgált talajvizingadozások adatait összegyüjtik. Ily módon idővel meg lehet szerkeszteni a talajviz-térképet, amelyek az öntözést, valamint általában a termelést illetően igen nagyfontossággal birnak.

Beható rendszeres ártézi vizvizsgálatok is folynak ma Békésmegyében, melyek hivatva vannak a hidrosztatikus nyomás alatt álló viztartók, illetve viznivók mélységét megállapitani. A Földtani Intézetnek ma pontosan vezetett ártézikutkatasztere van, melynek alapján sokszor szakértői kiszállás nélkül is szaktanácsot lehet adni az érdeklődőknek.

Békésvármegye nagyszámu ártézi kutja általában 200—450 méter mélység közötti nivóval termel felszökő vizet. Megvan a lehetősége annak is, hogy nagyobb mélységből: 700—1000 méternyiről ásványos termális vizet lehessen felszöktetni, amely a népes békésmegyei városokat és nagyközségeket termális strand- és gyógyfürdőkhöz juttatná, ami népegészségügyi szempontból volna rendkivüli fontosságu.

Az ártézikutak nagyrészéből földgáz is tör elő. Mig a sekély furások tőzeggázokat szolgáltatnak, addig a mélyebb, mint a békési, vagy orosházi ártézikutakból már a szószoros értelmében vett jóminőségü földgáz tör elő.

Nincs kizárva annak a lehetősége sem, hogy nagyobb, 1500—2000 méteres mélységből kitermelésre érdemes nagymennyiségü földgázt, esetleg földiolajat is lehetne feltárni.

Eddig tartott Lóczy Lajos nyilatkozata és nekünk az az érzésünk, hogy ha a tudós szakemberek folyamatban levő munkája akadály nélkül tovább folyhat, nehány éven belül egészen megváltozik hazánk gazdasági strukturája.

Az időjárás akárhány évre előre kiszámitható

Hankó Márton előadása Békéscsabán

Hankó Márton reáliskolai tanár, a nagyhirü időjós vasárnap nagy érdeklődéstől kisért előadást tartott Békéscsabán, a Gazdasági Egyesület nagytermében. Bevezetésül előadta Hankó tanár, hogy nem egyedül a nap hősugárzása és az egyes földrajzi helyek természetadta adottságai idézik elő az időjárást, hanem ezen felül az összes égitestek, tehát a hold, a bolygók, az állócsillagok és a csillaghalmazok is részint vonzóerejükkel, részint hő és elektromos kisugárzásaikkal, amikor az égitestek bizonyos viszonylagos helyzetbe, u. n. constellációkba jutnak egymással s ebből a helyzetből együttesen hatnak a légkör egy meghatározott légtömegére.

Elméletének egyik legalapvetőbb elve a Gausz féle potenciálelmélet, mely magyarázatul szolgál annak, hogy az u n. nivófelületen, ez esetben a vizszintes sikon csekély erővel is nagy, sulyos tömegeket lehet mozgásba hozni.

Hasonló hatást fejtenek ki a földdel való viszonylatban aránylag csekély gravitációju égitestek is, amikor egy pontra irányuló vonzásukkal különböző irányu és erősségü légáramlásokat, szeleket, viharokat idéznek elő a légkörben. A nappal, a holddal vagy a bolygókkal kooperálva az állócsillagok és a csillaghalmazok is nagy szerepet játszanak.

Rámutatott Hankó tanár arra az ellentmondásra, hogy a fizikusok egyrészt elismerik, hogy az árapály tüneményét a nap és a hold vonzóereje okozza, másrészt pedig tagadják, hogy ugyanaz a két égitest a viznél 773-szor ritkább, tehát sokkal gördülékenyebb levegőben bárminemü mozgást is előidézni képes volna.

Érdekesen mutatott rá arra Hankó tanár, hogy a napon kivül a hold, a bolygók és az állócsillagok is sugároznak hőt a földre s ezáltal nagyon is nagy részük van a földi hőmérsékletváltozások, hő- és fagyhullámok és a csapadék kialakulásában. Nagy hatást váltott ki a tudós tanár, amikor azt adta elő, hogy mennyire eltérnek még a szaktudósok véleményei és az állócsllagok belső alkatát, főleg pedig a gravitáció mibenlétét illetően. Ez azt bizonyitja, hogy a mai meteorológia alapjai teljesen bizonytalanok, sőt tévesek és hogy megállapitásaiban igen sok olyan körülményt figyelmen kivül hagy, ami igen elhatározóan játszhat közre az időjárás kialakulásánál.

Végül arra hivatkozott az előadó tanár, hogy három év óta adott prognózisainak tulnyomó része bevált, előre jelzett olyan katasztrófákat, mint a tényleg bekövetkezett északamerikai és mezopotámiai árvizek. Minthogy minden elméletnek a legperdöntőbb próbája, hogy tételeit mennyiben igazolja a gyakorlat, nyugodtan néz a jövő elé, mert be fog igazolódni, hogy az időjárás akárhány évre előre kiszámitható. Hangsulyozottan állitja, hogy helyes módon irányitott mezőgazdaság el sem képzelhető az időjárásnak legalább egy évre való előre ismerése nélkül.

A nagy tetszéssel fogadott előadáshoz dr. Dénes János szólt hozzá, kiemelve Hankó tanár korszakalkotó munkásságának fontosságát és azt javasolta, hogy az Egyesület vezetősége járjon el illetékes helyen az iránt, hogy Hankó Márton legalább egyetemi rk. tanárnak kineveztessék és részére egy megfelelő segédszemélyzettel ellátott agrometeorológiai intézet felállitassék.

EGÉSZSÉGÉT VÉDI, BETEGSÉGÉT gyógyítja

a **Mohai Ágnes**-forrás természetes szénsavas ásványvize. **Orvosilag javalva van.**

Emésztési zavaroknál, a légzési szervek hurutos bántalmainál Hatásos a hugyutak hurutjainál, vesekőbántalmaknál és köszvényes bajoknál. Jó eredménnyel használható a vegetativ idegrendszer, csalánkiütések, asthma és egyéb túlérzékenység okozta — betegségeknél. Csökkenti a gyomorsav fokozott képződését, akadályozza a gyomorégést. Ajánlatos gyermekeknek is.

KITÜNŐ ASZTALI- ÉS BORVIZ.

A hazai **Mohai Ágnes**-forrás gyógy vizét népszerű árban forgalomba hozza a **Mohai Ágnes**-forrás kezelősége, **Moha,** Fejér m. Kapható mindenütt. Lerakat Gyomán;

Berkovics Adolf cégnél.

Vendéglőben is kifejezetten Mohai Ágnes-gyógyvizet kérjen.

Nyári munkák hősi halottai

Az alföldi lapok olvasása közben nap-nap mellett olvastunk hireket, hogy az aratás alatt napszurásban, a cséplés alatt pedig a sorozatos cséplőgépszerencsétlenségek alkalmával sok sok derék magyar munkás vesztette életét vagy lett nyomorékká.

Áhitatos szivvel rójjuk le hálánkat ezeknek a nagy testi teljesitményt nyujtó munkástestvéreinknek e megpróbáltatásainál és részvéttel adózunk azoknak a szerencsétlenül járt testvéreinknek, akik akár a vigyázatlanságuk, akár az emberi természetükben volt betegségükkel vagy gyengeségükkel estek áldozatul.

A két legnehezebb nyári munkát bevégezték munkásaink: az aratást és a cséplést. A másik nehéz őszi munka, a tengeritörés és a vele kapcsolatos munkálatok még hátra vannak. A jó tengeri-termés kilátása lehetővé teszik, hogy kiadós őszi munkálatokat is kell még végezniük munkásainknak. Hányszor történik, hogy a kedvezőtlen őszi időjárás, a hidegre fordult idő és az esőzés minden nap és minden éjjel alattomos lesben áll, hogy a derék munkásaink egészségét kikezdje és veszélyeztesse.

Ezért nagyon fontos a népegészségi és népélelmezési szervezettségekkel a munkásainkat olyan testi erőbe hoznunk, hogy ezeket a szinte emberfeletti, nehéz munkálatokat is birják és a munkálatokkal, valamint az időjárással velejáró nélkülözéseket és éghajlati próbákat képesek legyenek kiállni.

„TÖBB MEGÉRTÉST AZ AUTÓBUSZ IRÁNT“

Alig egy hónapja, hogy megindult Endrőd, Gyoma és Körösladány között az autóbusz forgalom és máris kellemetlenségek adódnak elő. De ezek a kellemetlenségek csupán egyes rossz akaratu emberek magatartásából következnek, — mindaddig, mig panasz nem érkezik az illetékes fórumokhoz. Elég sürün utazom ezen az utvonalon és látom, hogy vannak emberek, akik szándékosan igyekeznek akadályokat gördíteni az autóbusz pontos forgalma elé. Ugyanis az autóbusz előirásos időközökben közlekedik és hogy ezt betarthassa, már a liget közt és a darálómalomnál jelzi érkezését. De nem egy esetben fordul elő, hogy az előt haladó kocsin ülő vissza vissza néz és ekkor közé üt a szürkéknek vagy a feketéknek, — csak azért, hogy egy fejhosszal előbb érjen fel a hidra. mert tudatában van annak. hogy a hidon előzni tilos! Ennél fogva az autóbusz kénytelen leállani. vagy csigalassusággal követni a kárörvendőt. Ezzel a leállással eltelik 5—10 perc is, ami éppen elég ahhoz, hogy a tovább utazók lekéssék a csatlakozó vonatot vagy autóbuszt. Ezt jóvolna megszivlelni és lehetőleg szabad mozgását elősegiteni az autóbusznak. Mert, hogy mennyire szükséges ez, azt igazolhatják a gyógyulást kereső Szoboszlóra igyekvő utasok is.

Egy szemtanú.

„MÁVAUT“ NYÁRI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. május 22—től 1937. október 2—ig.

Gyoma—Endrőd:

*	**				
17.43	21.43	ind	Gyoma p. u.	érk.	6.22
17.55	21.55	érk.	Endrőd templom-tér	ind.	6.10

*) Csak hétköznap **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik. **Viteldij: 50 fillér.**

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

				*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér . . .	érk.	17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.45	20.48
8.35	↓	Püspökladány	↑	15.37	18.52
9.15	↓	Hajduszoboszló	↑	14.53	18.10
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló“	ind.	14.15	17.30

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Endrődre — 50 P Menettérti-jegy: Endrődre — .80 P
Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6 80.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 10 50. „ P 12.50.

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

				*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér . . .	érk.	17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.45	20.48
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u. . . .	↑	14.00	19.11
9.03	érk.	„ községháza . .	ind.	13.50	19.05

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9 50.

Endrődön tartják legközelebbi nagygyülésüket Békésvármegye lábbelikészitő iparosai

Békésvármegye lábbelikészitő iparosai vasárnap naggyülést tartottak Békéscsabán, az Iparoskörben.

A naggyűlésen, mely élénk érdeklődés mellett folyt le, igen sok panaszt vitattak meg.

Szemenyei Pál (Orosháza) támogatást kivánt a gyáriparral szemben. Inditványára megállapitották a lábbelikészitő ipar irányárait, melyek a következők:

Csizmák: zsirosbőr 21, boksz 27 pengőtől, vásári cipők: fél női 11, magas női 13, fél férfi, 13.50, magas férfi 14 50 pengőtől, rendelt cipők: női fél 24, női magas 29, férfi fél 26, férfi magas 29 pengőtől, javitások: női talp 3.50, férfi talp 5 pengőtől.

A továbbiak során a nyolc órai munkaidő betartását kivánták. Kifogásolták, hogy a közmunkáknál igen olcsón kell dolgozniok, annyira, hogy nem találják meg számitásukat. Több ügy letárgyalása után elhatározták, hogy a legközelebbi naggyülést Endrődön tartják meg novemberben.

Ne mulasszuk el a tarlóhántást

Az Országos Mezőgazdasági Kamara egyik most megjelent kiadványában kimutatja, hogy a közép- és nagybirtokok buzatermése kat holdanként 1930-1936 között időszakban 1 20—2.20 métermázsával nagyobb, mint a kisbirtokoké, ami átlag kat. holdanként 30—40 pengő tiszta jövedelemtöbbletet jelent a közép- és nagybirtokokon. Az egész országban pedig — ha a kisbirtokon is annyi teremne, mint a nagyobbakon — évente kb. 3,500.000 q-val több buzát és dupla annyi szalmát jelentene, majd annyit tehát, mint amennyi az évente átlag exportált buzánk.

Hasonló nagy a termésátlagok különbözete egyéb növényeknél is. Minthogy a kis- és nagybirtok nagyjában az egész országban egyenletesen oszlik el, e nagy termésátlag különbség nem magyarázható sem jobb, illetve rosszabb talajjal, sem kedvezőbb, illetve kedvezőtlenebb időjárással, az pusztán csak a gazdán, annak tudásán, akaratán, szorgalmán mulik.

Mig nagyobb birtokon ilyenkor tarlót már alig látunk, addig a kisgazdák tarlóikat — tisztelet a kivételnek — alig buktatják, kőkeménnyé cserepesedve megy az őszbe, persze az ekevasat csak akkor fogadja be, ha a jó Isten megfelelő esőt idejében küld. De a gyomok elleni küzdelemben is a tarlóhántás az első és legfontosabb lépés.

Ne gondoljuk azonban, hogy a helyesen alkalmazott tarlóhántással mindent megtettünk. A helyes talajmivelésen, jó vetőmag alkalmazásán kivül talán még fontosabb az okszerü, a jövedelmezőséget szem előtt tartó trágyázás. Tudja azt ma már minden képzettebb gazda, hogy csak istállótrágyával a talaj termőerejét fenntartani nem lehet, elkerülhetetlenül szükséges, hogy az istállótrágyát műtrágyával egészitsük ki.

Ne mulasszuk el: tarlóhántás, őszi mélyszántás, jó vetőmag, helyes istállótrágyázás és ennek szükségszerü kiegészitése műtrágyával. Igy nem lesz különbség kis és nagybirtok termésátlaga között és pld. egy 20 holdas kisgazda jövedelemtöbblete, igy gazdálkodva, legalább 600—800 pengőre becsülhető.

HIREK

Az erdőhivatal új vezetője. Ferenczy Ferenc erdőmérnököt, a békéscsabai erdőhivatal vezetőjét a földmivelésügyi miniszter elhelyezte Békéscsabáról. Az erdőhivatal élére most Nádor István főerdőmérnök személyében uj ember került. Nádor főmérnök Békéscsabára helyezése előtt Zalaegerszegen teljesitett szolgálatot.

Hány elemi iskola és tanitó van Magyarországon. Az idei Magyar Statisztika Évkönyve érdekes adatokat közöl az elemi iskolákról. Ezek szerint 6837 iskola van 20,945 férfi és 8,580 női tanerővel. Az iskolákban 492,117 elemi iskolás fiu és 477,097 leány jár. 6 837 iskola közül állami 1359, községi 833, római- és görögkatolikus 2.979, református 2.097, evangelikus 393, görögkeleti 25, unitárius 1, izraelita 145, érdekeltségi 19, magániskola 122, egyéb 13 Ugyancsak az évkönyvből tudjuk meg, hogy a 7 állami, 6 katolikus 5 protestáns és 1 zsidó tanitóképzőben az 1935—56 iskolai évben 3,012 elemi iskolai tanuló járt. A tanitó és tanulójelöltek száma összesen 9,540 Évenként ennek körülbelül egyötöde kap oklevelet, tehát évenként 1,900 val növekedik az állástalan tanitók létszáma.

Jubilál a Mezőberényi Önkéntes Tüzoltótestület. A Mezőberényi Önkéntes Tüzoltótestület augusztus 15-én ünnepli meg fennállásának 25 éves fordulóját. Ebből az alkalomból jubileumi diszközgyülést rendez és ugyanekkor a Békésvármegyei Tüzoltó Szövetség és a Békésvármegyei Tüzoltó Szövetség segélyző Pénztára is Mezőberényben tarja meg évi rendes közgyülését.

Elmarad a gyermekolimpiász. A NEP gyermek napközi otthonának javára rendezendő gyermekolimpiász közbejött adadályok miatt elmarad, illetőleg azt csak augusztus 4 én és 5-én tartják meg, a falragaszokon hirdetett műsorral.

Adomány. Biró Teréz gazdasági szakiskolai tanitónő gyermekjátékokat ajándékozott a NEP gyermeknapközi otthonának céljaira. Az adományokért ezuton is köszönetet mond a NEP elnöksége.

100 előkelő ismert asszony jön Pestre, hogy a világ békéjéről tárgyaljon. Ezzel a cimmel rendkivül érdekes illusztrált cikket közöl a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. Egy szám ára 20 fillér.

Ostrom a sztratoszféra ellen. A magassági repülés legujabb rekordere anglikán pap volt, mielőtt magas légrétegek kutatásába fogott és különleges „bnvár" ruházatban szállt fel a sztratoszférába. Erről a vakmerő repülésről közöl cikket Tolnai Világlapja most megjelent legujabb száma. A legkiválóbb magyar irók novelláin kivül, nagyszerü folytatásos regényi és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja ára 20 fillér.

A nagyvilág hirei

Lázár Andor dr. igazságügyminiszter Debrecenben kijelentette, hogy a kisiparosság hiteligényeit a vidéki pénzintézetek teljesitőképességének fokozásával a kormány kielégiti. — Szerdán este ötszáz magyar cserkész indult el a hollandiai világjamboreera. — Tar Lajos munkanélküli vasmunkás Kispesten agyonlőtte Abonyi Knopfler Dezső dr. ügyvédet, aki állitólag kiforgatta minden vagyonából. — A kormány tagjai szerdán este Darányi Kálmán miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak és a folyó ügyeken kivül letárgyalták a borértékesités és az országnak tüzifával való ellátásának kérdését. A magyar kardcsapat (Berczelly, Bajczy, Gerey és Kovács) világbajnokságot nyert Párisban. — A távolkeleten ismét megkezdődött az ellenségeskedés. A japán csapatok megtámadták Pekinget, az ősrégi kinai császárvárost, melyet a kinaiak hősiesen védenek. Japánnak állitólag az a célja, hogy egész Kinát meghóditsa és visszaállitsa a kinai császárságot, melynek segitségével aztán Amerika és Anglia ellen fordulna, hogy megfelelő gyarmatokat csikarjon ki tőlük. — A héten mult egy esztendeje, hogy megkezdődött a spanyol polgárháboru. A világlapok ez alkalommal megállapitották, hogy a testvérharcnak eddig egymillió halálos áldozata van. Francó tábornok madridi offenzivája egyébként szép sikereket ért el. Több fontos helységet elfoglaltak és a vörös csapatoknak 25.000 főnyi veszteséget okoztak.— Meghalt Barnabás pátriárka, a szerb ortodox egyház feje. — A „Petit Journal" cimü francia ujság megállapitja, hogy Szovjetoroszországban a 2 800 000 tagot számláló kommunista pártnak 700.000 tagját bebörtönözték, azonkivül 9 tábornokot, 5 köztársasági elnököt, 18 miniszterl, 5 bankvezetőt, tiz irót és 4 főszerkesztőt kivégeztek. — VI. György angol király és Erzsébet királyné látogatást tett Irországban, ahol az ir köztársaságiak robbantásos merényletekkel tüntettek ellene.

Gyoma község előljáróságától.
1230/1937.

Vásári hirdetmény.

Gyoma községben az 1937 évben a nyári országos vásár a következő napokon tartatik meg: augusztus 6-án pénteken szarvasmarha, juh, kecske és sertés, 7-én szombaton ló, szamár, őszvér felhajtás, 8-án vasárnap kirakodó-vásár.

A vásárra jövő iparosok tartoznak iparigazolványaikat a vásárra magukkal hozni. Az állatvásárra szabályszerü marhalevéllel mindenféle állat felhajtható.

Gyoma, 1937. julius 23-án

Páncél Emil
főjegyző.

özv. H. Kovács Gyulánénak több öl szalmája van eladó. Arany János utca 4 sz. 2—1

Mészáros Józsefné nőiszabó egy ügyes leányt tanulónak felvesz, egy segédleányt is. V, ker. Fegyverneki-ut 36 sz. 1—1

2 fertály keselyősi tanyaföld, 2 hold zöldlaposi, 1 hold nyilasi föld olcsó áron sürgősen eladó. Értekezni lehet: Kovács János szövetkezeti igazgatónál. 1—1

Kiszolgálólányok, vendéglőbe pénztárnoknő felvételik a Termelők Szövetkezeténél. 1—1

SPORT

A GySC ünnepéről

Dr. Vincze Endrének, a GySC közszeretetben álló elnökének kezében futnak össze a GySC jubiláris-ünnepségének szálai. Megkértük a népszerü elnök urat, hogy a Gyomai Ujság olvasói számára mondjon valamit a készülő ünnepségről. Vincze doktor úr a következőkben volt szives tájékoztatni bennünket:

„A „Gy.S.C.", mint a régi jó nevü „KSC" utóda nehéz küzdelmek árán eljutott fennállásának 25 éves évfordulójához. Ezt külsőségekben is megnyilvánuló ünnepi keretbe óhajtja öltöztetni, miért is igen változatos programmot állitott össze.

Az érdeklődés rendkivül nagy, amit bizonyit az is, hogy a tenisz-versenyre annyian jelentkeztek, hogy már pénteken el kell kezdeni a nemes versengést. Továbbá a meghivó igényléseket sem tudja az egyesület már kielégiteni, mivel mind elfogyott. Ezt az alkalmat megragadom azonban és ezulon is minden sportszerető embert meghivunk ünnepségeinkre, meghivóra való tekintet nélkül.

Remélem a siker sem marad el és ennek reményében igen sportársi szeretettel hivjuk és várjuk községünk minden egyes tagját."

Az ünnepségeken a DLASz-t dr. Uhrin András fogja képviselni. A meccsen számozott ülőhelyek lesznek és meccsjegyek elővételben Kun Ferenc üzletében kaphatók.

Hirek a Gyomai Sport Club jubiláris tenniszversenyéről: Mint értesülünk, a GySC „Kner Izidor emlékserleg" vándordijas csapatversenyében nem a meghivóban és a belépőjegyeken jelzett 4 csapat, hanem 5 vesz részt. Az 5 csapat a következő: Körösladány, Mezőtur, Szarvas, Szeghalom és Gyoma. Emiatt a 2 naposnak hirdetett verseny 3 napos lesz. Kezdődik pénlek reggel 6 órakor. Döntők vasárnap délután. A GySC mindenképpen emlékezetessé akarja tenni ezt a jubiláris tenniszversenyt azok számára is, akik azon résztvesznek. Igy nagyon szép tiszteletdijakról gondoskodott. Ezek a tisztelet és egyéb dijak megtekinthetők a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókintézete szabadságtéri kirakatában. Ezek közül a dijak közül is külön ki kell emelnünk azt a szép és kiváló minőségü tenniszütő-fát, amelyet a vegyespáros verseny férfi győztesének ajánlott fel mezőturi Kelemen László teniszütő gyáros ur. Ez az ütő bizonyára még ismertebbé és keresetebbé teszi a környékünkön már ugyis elterjedt „Kelemen-féle" ütőket.

GySC—MAFC 6 1 (1-1). Gyoma, ifj. bajnoki, vezette: Takács.

Nagyon szép meccsen dőlt el a mezőturi körzet ifjusági bajnoksága, melyet a GySC fiataljai megérdemelten nyertek. A félelmetes-hirü MAFC csak egy félidőn át tudott ellenállni a gyomai fuk meg-megujuló ostromának, aztán megadta magát s egymás után potyogtak a gólok. A meccsről az alanti részletes tudósitásban számolunk be.

MAFC indit, de a GySC veszi át az irányitást, a rövid passzok azonban nem érvényesülnek. 14 p-ben jó MAFC támadás indul. A balszélső Magyar II-t szökteti a centerhalf Lukács II., a szélső lemegy a vonalig, jó beadását Dobos center kapja, aki a kifutó Gálos mellett gólt lő (0-1). Élénkül a játék, de a GySC állandó ostromát nem kiséri szerencse, vagy pedig Cövek, a jobb bekk háritja el a jól védő kapussal karöltve. 28 p. Győri nagy gólt akar lőni, de fölé megy. A következő percben K. Szabó szépen lemegy, beadását Csáky tisztán kapja és jó lövéssel a sarokba helyezi (1-1). 34 p. A center szépen kiugrik a tétovázó GySC bekkek között, de Gálos felkapja előle a labdát. 36 p. Kruchió Győri összjátékból utóbbi élesen fölé lő. Közben Takács sérülten kiáll. 39. p. Csáki—Győri—K Szabó összjáték kornert eredményez, de kapu mögé rugják, majd 40 p.-ben ujabb korner, ezt a kapus védi. Az utolsó percekben a MAFC vezet néhány veszélyes támadást Magyar-Rozsos-Dobos támadást Cifrák kornerre szerel, utánna nagy összefutás, de a balösszeköto hendszet vét s oda a nagy helyzet.

Szünet után az első percben kornert ér el Gyoma Takács kornerét Cövek kirugja, Kruchió azonban elcsipi, ismét Takácshoz tolja, kinek lapos bombalövése váratlanul a kapu sarkában köt ki (2-1). A gólra negyedórás MAFC támadás következik. 7. percben Magyar szép passzt kap Cövektől, faképnél hagyja a védelmet, de erős lövését Gálos Nagy elé üti, aki elrontja a jó helyzetet. 10. p. újból Magyar fut le Lukács jó keresztlabdájával, lövését Gálos kornerra tolja. Nagy tapsot kap érte. A korner ofszejdon akad el. Mezőtur némi fölénye után Takács lefut, közeli lövését a kapus kornerre menti, Takács jó kornerét Mónus fejeli, de Gerszi I. védi. 14. p. A bekkek hibájából meleg helyzet a GySC kapu előtt, de Rozsosront. A következő percben Magyart az utólsó pillanatban szereli Pataki. 18. p. Végre Mónus a jobbszélen jó passzt kap Kruchiótól, fut egy kicsit, majd okosan balra vágja át a labdát éppen a jól érkező Takács elé, aki habozás nélkül belövi (3-1) Közben a beugró Cövek még beljebb segiti a labdát. Mezőtur kissé eldurvul és a 20. p.-ben a biró Lukács II-t kétszeri figyelmeztetés után utánrugásért kiállitja. Lukács reklamál és nem akar kiállni. A játék 3 percig áll, mig végre Lukács nagy kapacilálásra levonul. 24 p. Győri lefut és a kifutó kapusba lő. A korner kimegy. 26. p. Takács — Győri — Kruchió összjátékból ujból Takács veszélyeztet. 27. Mónus — Csáki — K. Szabó támadást a kapus kornerre menti 28 p. Takács átlépi K. Szabó zsinórpasszát és Győri bombája majdnem kilyukasztja a hálót (4-1). GySC nagy kedvvel játszik és kapujához szegezi a kifulladt MAFC-ot 30 p. Győri szépen lefut, lövésszerü beadását Gerszi II. saját kapujába helyezi (5-1) Gól után Cövek lesz a kapus és sok szép védést mutat be. 34 p. Takács szépen megy át 3 emberen, de Cövek az utólsó pillanatban felkapja előle a labdát. 35 p.-ben Cövek jól védi K. Szabó lövését, majd a következő percben feleslegesen kornert vét. 37. p-ben Dobos—Nagy akciót Pataki faulttal akaszt meg. 38. p. Kruchió ivelt szabadrugását Győri kapja, egyet lép és lövése védhetetlen (6-1) 40 p. Dobos lefut, de Gálos nagy bravurral véd. 44. p Csáki beadásából Takács fejeli kapura, de Cövek kornerre menti, utána Kruchió lövését jól védi. 45 és 46 p-ben két korner, utánna Kruchió lövése sarok mellett száll el, majd K. Szabó szép lövése után vége a meccsnek.

A GySC minden játékosa dicséretet érdemel, a MAFC-ból a kapus, Cövek, Magyar II és Dobos volt jó. Lukács II. csalódást kellett. Takács hiba nélkül vezetett.

Békéscsabán a teljes siker jegyében tartották meg a kerületek közötti uszóversenyt

Vasárnap délután, ifj. Horthy Miklós, a MUSz elnöke, vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla főispán és a nagyszámu közönség jelenlétében tartották meg Békéscsabán, az Árpád-fürdőben a kerületek közötti uszóversenyt, amely a következő eredményeket hozta:

400 m. gyors: I. Kuhinka (Kelet) 5 15.8. 2. Angyal (Dunántul) 5.25 5, 3. Kerlai (Kelet) 5 25.8

100 m. hát: 1. Heiser (Kelet) 1:12.8. 2. Galambos (Kelet) 1:16.8. 3. Angyal (Dunántul) 1:18.2.

100 m. gyors: 1. Abay-Nemes (Dunántul) 1:02 8, 2 Szász (Dél) 1:03. 3 Maróti (Dél) 1:03 2.

200 m. mell: 1 Engel (Dél) 2:57.4 2. Borsos (Kelet) 3.00.4. 3. Bilits (Dunántul) 3:03.4

1500 m gyors: 1. Pieplár (Dél) 22:25 2 2 Szaniszló (Dunántul) 23:11 3 Wébermann (Kelet) 23:44 2

4x200-as gyorsuszóstaféta: 1 Dunántul 9.55.4 2. Kelet 9:56 4, 3 Dél 10:03 8.

Müugrás: 1. Vécsey (Dunántul), 2. Bojszár (Dél) 3 Billa (Kelet).

A pontversenyben: 1 Dunántul 66 pont, (3 győzelem). 2 Kelet 66 pont (2 győzelem). 3. Dél 63 pont.

HIRDETMÉNY

A község tulajdonát képező csergetyülaposi füzfászugi szántó 4 parcellában, amelyből 2 parcella egyenként 11 hold 1422-öl, 2 parcella 10 hold 699-öl, folyó év augusztus 2-án délelőtt 9 órakor a községháza tanácstermében készpénz haszonbér fizetés mellett nyilvános árverésen 3 évre haszonbérbe fog adatni

Publikáció

Saroküzlet berendezéssel együtt, nagyforgalmu helyen október 1-től kiadó. Horthy Miklós út 51 szám. 4—2

Deák Ferencz út 27 szám alatt levő ház eladó. 1—1

Kató jegyzőnek a Körösladányi ut mellett levő 18 kat. hold földje felesbe kiadó. 1—1

Eladó 2 drb. nagy dupla ablak és néhány kisebb fazsalugáter. olcsón, jóállapotban. Megtekinthetők a Klein vendéglőben 1—1

Használt játékokat kérünk a napközi otthon szegény gyermekei részére. Átveszi a besenyszegi iskola vagy a Békésmegyei Ált. Takarékpénztár.

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Garai Sándor közhirré teszi, hogy megszerezte az ácsmesteri képesitést, tehát kéri az épittetőket, ha bármiféle nagyobbszabásu ácsmunkára lesz szükségük, kérjenek tőle is ajánlatot. 5—4

Eladó 3 és fél kat. hold Turi országut mellett ugyanott 2 kat. hold. — 4 és fél kat. hold özeden. — 2 magyar hold özedállomás mellett. — 1 kat. hold czifrakert 2 szobás lakóházzal — 5 hold csepüskert tanyával. — **Kiadó** haszonbérbe 126 kat. hold ugari szántó. — Eladó házak: 3 szobás a Kossuth Lajos utcában, — 4 szobás a Horthy Miklós uton, — 2 szobás a Bercsényi utcában. — Keresek megbizóim részére feles és haszonbéres földeket. Izsó Balázs ingatlan közvetitő Gyoma.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 32. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 augusztus 7.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Fa!

A kormány maximálta a faárakat s ezzel pontot tett — legalább is egy időre — a nagy faharc mögé, amely hosszú hónapokon át a magyar gazdasági élet egyik legsúlyosabb kérdését jelentette. De vajjon tudja-e az a millió és millió fogyasztó, mikor megveszi a néhány mázsa, vagy néhány kiló apritott tüzifát, hogy ebédet főzzön vele, vagy melegedjék a tüze mellett, hogy milyen évezredes küzdelem folyik a fa körül? Tudja-e, vajjon, hogy ez a kis fa-harc, amely ugyan a mi életünk szempontjából sokat jelentett, nevetséges kis epizód csupán a fa évezredes — talán inkább: évszázezredes — harcaiban.

Az emberi kultura ősbölcsője az erdő. Mutatja ezt, hogy az európai ősvallások és vallási mondák mind az erdővel kapcsolatban keletkeztek. De azóta is: vajjon a kereszténységnek nem legszebb és legemberibb ünnepe-e a fenyőfával diszitett karácsony? Talán kevesen tudják, hogy ez is ősi germán pogány szokás volt és mindössze 250 éves a kereszténység történetében.

De nemcsak vallási kultúránk, hanem materiális kultúránk nagyrészét is a jóságos faanya szülte és még ma is tőle táplálkozik. A vaskultura fa nélkül sohasem alakulhatott volna ki. De fából készül a papir is, a modern ember legnagyobb kincse. Fa adja az emberiségnek a vegyészet értékes kincsei közül a kátrányt, szurkot, hamuzsirt, metilalkoholt, faecetet, acetont, ecetsavat de a fa ad műselymet, nitrocellulózét, cellofánt, filmet, lakkokat, szenet és — fát is. Tüzelőfát! Az ember energiakészletének folyton reprodukálódó, kimerithetetlen kincsestárát. Mert, bizony, a szenet előbb-utóbb felhordja az ember a föld méhéből. A petrólemkutak is elapadnak majd, ha kifogy a föld alá került ichtiozuruszok zsirja. A gusher-ek áradása elmulik és Drake ezredes a petróleum Kolumbusza nyugtalanul megfordul majd sirjában, ha az utolsó szökőkut sugara lassan-lassan összeomlik. És a szén! Meddig tart vajjon? Háromezer évre becsülik még a szénkorszakot. Milyen rövid epizódja lesz ez az emberi kulturának! Háromezer év! Hány millió és millió év kellett ahoz, hogy a hatalmas földalatti erdők, a fák „hullái" szénné alakulhassanak, És milyen rövid idő alatt feléli ezt a kincset az emberiség. Európában a XII. század adta az első szénbányát az embernek. Egy lüttichi kovács kisérletezett a szénnel, bár tudunk arról is, hogy Szászországban már a X. század krónikái emlitik a kőszenet, Istenem! Összesen négyezer év a szén uralma, ha ugyan a mai tempó nem erősödik, ami viszont nagyon valószinű. Évről évre lázasabban él az ember! És mi marad akkor, ha nem lesz már szén? A fehér szén, a viz, nem nagyon megbizható energia, függ a csapadékmennyiségtől is és függ az évszaktól is, legalább: a mérsékelt égövön, ahol az ember kultúrájának igazi fundamentuma nyugszik. A kék szén, a levegő, még megbizhatatlanabb. Intermittens — abba-abbahagyó — energia. Bizonyos, hogy végszükségünkben majd kitaláljuk a periodicitás elhárításának és az akkumulációnak olcsó módjait. Sőt az is valószinü, hogy újabb és újabb energiaforrásokat tár majd föl az ember. A Nap sugárzása, a rádium energiája, az ár-apály mozgása, a föld belsejében olvadtan uszkáló magma rettentő hője — mind kézenfekvő forrásai az energiának, ha nagyon sarokba szorit bennünket az idő. De mindez — a jövő zenéje. Ám most is és örökké, feltéve, ha jól gazdálkodnak itt van a fa! A fa, amely erdőket alkot s az erdők, amelyek kulturát adnak az emberiségnek. Sajnos, az ember meglehetősen könnyelmű. Nemcsak kártyázni szeret, nemcsak lumpolni és flörtölni szokott, hanem szenvedélyes erdőirtó is. Bizony, bizony,

Levél Angliából

Irta: vitéz dr. BITTERA MIKLÓS
az Országos Zöldmező Szövetség társelnöke.

Angliából, annak is a tulsó partjáról köszöntjük az ujság minden olvasóját!

Hogy mit láttunk? Arról nem levelet, de könyvet is nagyot kellene irni. Most nem is tudnánk. Óráról-órára uj benyomások üzik bennünk egymást. Háborog és forr lelkünkben minden. Ennek le kell higgadni. Sokszor és sokat fognak még olvasóink utunkról hallani, amikor már egy-egy felmerült kérdésnél arra hivatkozunk, hogy mit tanultunk az angoloktól.

Most levelet akarok irni, arról, hogy miként viselkednek a magyarok a nemzetközi társaságban, ahol 36 nemzet fiaival vannak együtt.

Elnökünk, gróf Teleki Mihály és felesége, már az első napokban meghóditottak mindenkit. Lebilincselő modoruk, szerény, kedves viselkedésük, kitünő nyelvismeretük őket nem a társaság központjába, hanem annak legelejére helyezték. Mindenki szereti bennük a kedves, közvetlen nagyurat és becsüli a kiváló szakértelmet.

Hogy Teleki gróf szakember, azt tudjuk, de hogy a feleségc mennyire ért hozzá és milyen lelkes zöldmezőgazda, azon mi is csodálkozunk — hát még az idegenek. Csodás legelőkön járva egy kisebb angol társasággal, Teleki grófné azt a megjegyzést tette: „Angliában magától lesz zöld mező — nekünk csinálni kell! Ez a nehéz!"

Ez a mondás, amilyen kedves, olyan szakszerü is. Szinte szállóige lett közöttünk.

Teleki Mihály gróf a magyar zöldmezőmozgalmat olyan tekintéllyel képviseli, hogy az egy nagy nemzetnek is becsületére válna. Kiváló szaktudását és kitünő fellépését már is nagyra értékelik. Az elnökség sok esetben ezért kérte fel hivatalos szónoknak.

Alelnökünk, Piukovich József, most van elemében. Az ember néha azt hiszi, hogy tizfelé tépte magát. Mindenhol, egyszerre tiz helyen látjuk. Barátkozik fehér, sárga, fekete emberrel, Ausztráliától — Ugandáig. Magyaráz, beszél, ismerteti a magyar zöldmezőmozgalmat, nemcsak kitünő előadásában, ami a gyülésen nagy tetszést váltott ki, hanem magántársaságban is. Mérhetetlen hasznot tesz ezzel nem ismert kis Hazánknak.

Kolbai Károlyról, a mi fiatal zöldmező tudósunkról örömmel állapitjuk meg, hogy nemzetközi viszonylatban is megállja a helyét. Mikor valami szakkérdésről nyilatkozik, körülállják és meghallgatják. Helyeselnek, ha akár az előadói emelvényről beszél, akár a legelőn.

Most, amikor utunk felére értünk, örömmel állapithatjuk, meg hogy a sok költség és fáradság nem volt hiába. Hozzájárultunk ahhoz, hogy megismerjék Magyarországot! Lássák, hogy van egy elesett kis nép, amelyik nem sir, hanem dolgozik! A rokonszenvet hatalmasan jutatta kifejezésre az a lelkesedés, amivel tegnap elhatározták, hogy 1943-ban nálunk gyülik össze a VI. nemzetközi zöldmezőkongresszus! Pedig erről az első napokban, mi magyarok is csak egymás között suttogtunk, azután egy-egy külföldit nyertünk meg az ügynek.

Hát ezt tesszük Angliában!

nagyobb mértékben pusztit, mint ültet. A világ évi fafogyasztása például csaknem 40%-al mulja felül az évi fanövedék mennyiségét, amely csupán 114 milliárd köbméter, a fogyasztás 168 milliárdos igényével szemben. Egyes országok valósággal loborotválták istenadta szakállukat. Anglia például olyan simaarcu, hogy a rokokó szőrtelen férfiai is megirigyelhetnék. Területének mindössze 4%-a erdő. Franciaországnak már van egy kis kecskeszakálla, Németországnak pedig vilmoscsászáros bajuszra is telik, Oroszország már nagy szakállt viselt, Svédország még torzonborzabb, de az igazi nagyszakállú Mikulást Finnország képe mutatja. Ahol is kereken egynegyedrésze az ország területének erdő. Szemjonov kitünő könyve, a „Föld kincsei" mutatja be igy, nagyon szellemesen, a különböző országok erdőterületeit.

Hát Magyarország? Magyarország összes erdőterülete mintegy kétmillió kat. hold, de ebből is egy rész véderdő. Az összterületnek ez kereken 12%-át teszi ki, tehát egy ici-pici bajusz nekünk is jutna Szemjonov ábrázolása szerint. Persze ez édeskevés. Amit mi termelünk — eltekintve attól, hogy nincs is minden, szükséges fafajtánk — rendkivül kevés. Mutatja ezt az is, hogy behozatalunk legnagyobb tétele évek óta, szinte megközelithetetlen magánosságban trónolva: a nyers- és megmunkált fa. 1933-ban: 27 millió, 1934-ben: 38 millió, 1935-ben: 36.7 millió pengőért hoztunk be fát. A legutóbbi évben az összes behozatalunk értékének 9.1%-át tette ki. Ezért kell arra törekednünk, hogy óvjuk erdőinket, racionálisan termeljük ki azokat és hogy fásitsunk, minél többet — de, persze céltudatosan — fásitsunk!

Itt van előttünk az Egyesült Államok példája. Gátlásnélküli fapusztitás folyt ott évtizedeken át. Az erdőt nem kincsnek hanem akadálynak, a kulturterjeszkedés gátjának tekintették. Igy tűzzel-vassal irtották. Szószerint tűzzel: erdők felégetésével és vassal: vasutvonalak acélkigyóival. És mi lett az eredmény? Az, hogy ma a USA gazda-államaiban, ahol a búza, zab és kukorica terem és marha- és disznócsordák legelnek: Észak- és Déldakotában, Nebraskában, Kansasban, Oklahomában — az USA éléskamrájában — előre nyomul a sivatag. A nyugati szelek akadálytalanul rohannak alá a Rocky hátáról. A leszálló légáramlatok, vagyis a sivatag zónája egyre tovább hatol.

„Holt sziv" keletkezett az Egyesült Államok testében! Roosevelt most sokmilliárdos költségvetéssel életre akarja kelteni ezt a szivet. De meddig tart ez? És mibe fog kerülni? Ezért: fásitani, fásitani, fásitani!!!

A dead-heart a mi Alföldünk is terjeszkedni kezd. Valamikor szavanna volt az Alföld és törökdulás, helytelen gazdaságpolitika ma már steppévé változtatta. Azaz: ma már megint kezd megváltozni a mesterséges növénytakaró. Már harcolunk az Alföldért. De minden harchoz jó fegyverek kellenek. És itt a jónál is jobb, mert örökké megujuló fegyver — a fa!

Hosszú idő, az igaz, amig a kamasz sarj-erdőből felnőtt óriás lesz. Hosszú idő, de nem kivárhatatlan. Hiszen nem muszáj háromezeréves korában kivágni a fát, mint legutóbb is Kaliforniában valahol. Háromezer év már szinte — örök élet. Mi mindennek lehetett tanuja ez az öreg faóriás! Nem kell, igazán nem kell történelmi tanukat nevelni erdőinkben. Mi tüzet akarunk, energiát akarunk, vegyészeti értékeket akarunk, mi életet akarunk. És ezt ad, életet ad nekünk a fa!

A jövő évben megkezdik és 1939 végéig befejezik Besenyszeg és Bánomkert elektrifikálását

Kibővitik a halmagyi iskolát és renoválják az Erzsébet ligeti pavillont

Rendkivüli közgyülést tartott a képviselőtestület

A multheti számunkban röviden már beszámoltunk, a képviselőtestület julius 30 án megtartott rendkivüli közgyüléséről, amely a fontos tárgysorozat ellenére mindvégig gyér érdeklődés mellett folyt le.

A közgyülést délelőtt 9 órakor nyitotta meg *Kovács Gábor* biró.

A formalitások elintézése után *Pánczél Emil* főjegyző az előljáróság nevében előterjesztést tett a halmagyi községi elemi iskolának egy tanteremmel való kibővitése és ezzel kapcsolatban egy tanitói állás megszervezése iránt. Elmondotta, hogy a halmagyi községi elemi iskola annyira zsufolt, hogy annak egy tanteremmel való kibővitését a kir. tanfelügyelő, illetve a kultuszminiszter is szükségesnek jelezte és egyuttal közölték a községgel, hogy az iskola kibővitési költségeinek 80 százalékát, de legfeljebb 4000 pengőt a kultusztárca fedezi.

A megejtett számitások szerint abban az esetben, ha a tantermet és az elkerülhetetlenül szükséges egyszobás tanitói lakást téglából a meglévő iskolaépülethez épitik fel, úgy az összes költségek 10800 pengőt fognak kitenni. Abban az esetben, ha az új tantermet és az egyszobás tanitói lakást vályogból, de ugyancsak a meglévő iskolaépülethez épitik fel, összesen 9726 pengő költséggel kell számolni. Ha pedig a tantermet és az új tanitói lakást vályogból és a meglévő iskolaépülettel szemben, különállóan épitik fel, úgy az épitkezés mindössze 7826 pengőbe kerülne és ebből 2926 pengő esne a tanitói lakásra. Az előljáróság az utóbbi megoldást találta a legmegfelelőbbnek és ezt azzal ajánlotta elfogadásra, hogy az államsegély kiutalása után még hiányként mutatkozó 3926 pengőt a községi törzsvagyonból fedezzék.

A javaslathoz elsőnek *Ujházi György* szólt hozzá. Hangoztatta, hogy ha az új tantermet és a tanitói lakást különállóan épitik meg, úgy célszerübb volna, ha nem a halmagyi iskola mellett, hanem valamelyik forgalmasabb tanyaközpontban helyeznék el.

Hasonló értelemben szólalt fel *Erdélyi Mihály*, aki az új tantermet és tanitói lakást Siskatelepen kérte elhelyezni.

Pánczél Emil főjegyző: Nem sok értelme volna a dolognak, mert Halmagy eléggé a központban van, de nem is lehet megcsinálni, mert igy lényegesen többe kerülne a dolog.

A képviselőtestület végül az előljáróság javaslatát fogadta el és egyuttal kimondotta, hogy uj tanitói állást szervez és az új iskolarésznek is községi (és nem állami) jelleget kiván adni.

Tégla vagy vályog

A tárgysorozat következő pontjaként újból napirendre került a hasitási (keselyősi) iskola ügye. Annak idején úgy határoztak, hogy az iskolát 24 ezer pengős költséggel épitik fel. Ehez a kultusztárca 12 000 pengő hozzájárulást helyezett kilátásba. Tekintettel arra, hogy a községet még igy is 12.000 pengő terhelné, *Pánczél Emil* főjegyző azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a hasitási iskolát is csak vályogból épitsék fel és ennek megfelelőleg dolgozzák át az épités költségvetését.

Ugrin István községi mérnök: A magam részéről célszerübbnek tartanám, ha megmaradnánk a téglából való épités mellet, mert ez ahasitási iskola esetében csak 1800 pengővel kerülne kevesebbe. A várható megtakaritás tehát nem olyan nagy, hogy a téglából való épitést mellőzni kellene.

Pánczél Emil főjegyző: Ha igy áll a dolog, a javaslatot visszavonom.

A képviselőtestület a hasitási iskola ügyében végül csak azt a határozatot hozta, hogy ennek az iskolának is községi jelleget kiván adni, szükség esetén azonban nem zárkózik el az elől sem, hogy az iskola állami legyen.

Ujházi György: Tulajdonképpen hol akarják az iskolát felépiteni?

Pánczél Emil főjegyző: Mezőberény felé, Szabó Lajos dülője végén, Nagy István tanyájával szemben.

A továbbiak során módositották a piaci és vásári helypénzdij szabályrendeletet olyan értelemben, hogy a jövőben a cirkuszvállalkozók négyzetméterenként és naponként nem 36 fillért, hanem csak 12 fillért tartoznak fizetni, de azt sem egy, hanem 5 naponként, azonkivül a jövőben a tollkereskedőktől is helypénzt szed-

A kőzkedvelt Csepel, Turán, Toroczkó, Kühne és Omega kerékpárok

a legolcsóbban Domokos Albert üzletében!

Nagy választék kerékpár gummikban. — Szortírozott alkatrész raktár minden gyártmányu kerékpárhoz!

nek, mégpedig négyzetméterenként 12 fillért, ha a piacon akár mint eladók, akár mint vevők helyet foglalnak.

Kétféle ajánlat Besenyszeg és Bánomkert elektrifikálására

Utána Besenyszeg és Bánomkert elektrifikálásának letárgyalására került a sor.

Pánczél Emil főjegyző bejelentette, hogy az ajánlatot csak a közgyülés megnyitása előtt kapta meg, de mivel az elektrifikálás végrehajtását nem akarja késleltetni, a maga javaslatát ennek ellenére beterjeszti.

Kétféle ajánlat van. Az egyik arról az esetről intézkedik, ha a község a kivezetés költségeit azonnal kifizeti. Ebben az esetben Besenyszeg elektrifikálása 11.000 pengőbe, Bánomkert elektrifikálása pedig 3.600 pengőbe kerülne. A másik ajánlat úgy szól, hogy vállaljon a község többlet közvilágitást, ebben az esetben csak a többlet áramköltséget kell megfizetni, ami évenként 2413 P többlet kiadással járna. Szerinte az első ajánlat kedvezőbb és a vármegye, illetve a belügyminiszter is inkább jóváhagyná, mert a közvilágitás dija már igy is sok. Javasolta, hogy a képviselőtestület az első ajánlatot fogadja el azzal, hogy a költségeket két évre elosztva állitsák be az 1937—38. évi és az 1938—39. évi költségvetésbe.

A javaslathoz elsőnek Szabó József szólt hozzá. Sokalta az elektrifikálás költségeit és felvetette azt a gondolatot, hogy mindaddig, mig a község kedvezőbb anyagi helyzetben és kedvezőbb ajánlat birtokában nem lesz, világitsák ki petróleummal Besenyszeget és Bánomkertet.

Pánczél Emil főjegyző: Erről is beszélhetünk, de talán előbb próbáljunk meg részletfizetési ajánlatot tenni a villanyvállalatnak. Kérjük meg arra, hogy az elektrifikálást a lehető legrövidebb időn belül hajtsák végre, a költségek felének kifizetésére azonban adjanak halasztást 1939. év végéig.

vitéz Madaras Gyula: Azt hiszem, hogy a vállalat ebbe belemenne.

Több hozzászólás után a képviselőtestület Pánczél Emil javaslatát elfogadta azzal, hogy a részletfizetési ajánlat sorsától függetlenül elfogadják a 11.000, illetve a 3600 pengős ajánlatot, ezeket a költségeket 2 évre elosztják és Besenyszeg, illetve Bánomkert elektrifikálását két éven belül, legkésőbb 1939. év végéig befejezik.

Ezután rátértek a tárgysorozat további pontjainak letárgyalására. Kovács Mihály volt utásznak évi 180 pengő kegydijat állapitottak meg, a polgári iskola dologi kiadásaira az 1937.-38. tanévre 250 pengő költséget irányoztak elő, az egyházak segélyezésére korábban megállapitott 2400 pengős segélyt névszerinti szavazással is jóváhagyták, végül elhatározták, hogy az Erzsébet ligeti pavillont 5362 pengős költséggel renováltatják és ezeket a költségeket is elosztják két évre.

A közgyülés délelőtt 11 órakor ért véget.

A JÓ SÜTEMÉNYBE
Dr. OETKER
sütőpor kell!

„Hombár" Szövetkezet bánkuti buzaakciójának eddigi eredménye

A Hombár Szövetkezet magtisztitóján serényen folyik a Telek uradalomban termett 1201-es bánkúti búzának a vetőmagakcióhoz való előkészitése. A magtisztitó olyan vetőmagot produkál, hogy nemcsak a szakembereknek, de a laikusoknak is a legnagyobb örömére szolgál, amikor a 83.35 kilogrammos fajsulyu vetőmagbúzát garmadában látják. A magtisztitás, illetve a bánkuti 1201-es buzavetőmagakció olyan szakember tetszését is megnyerte, mint vitéz Orsovai Lajos, Gróf Wenckheim József uradalmainak jószágigazgatója, aki kedden meglátogatta a Hombár Szövetkezet telepét és a tapasztaltak alapján 28 métermázsa megrostált 1201-es bánkuti vetőmagbuzát rendelt a gyomai határhoz közel fekvő kis magánbirtokára. Egyébként a gazdák is élénken érdeklődnek az akció iránt és eddig 316 métermázsa bánkuti 1201-es vetőmagbuzát igényeltek. Reméljük, hogy amikorra a vetés ideje elérkezik, ez az igényelt mennyiség megsokszorozódik.

Tájékoztatásul megjegyezzük, hogy annak a gazdának, aki cserélni akar, 1 métermázsa szelektált bánkuti 1201-es búzáért a Hombár szövetkezet napi árán felül 2 pengőt kell fizetnie.

A Körös hajózhatóvá tétele a városok kölni nemzetközi értekezlete előtt

Most folyt le Kölnben a városok nemzetközi értekezlete, amelyen a belvizi hajózás problémájával foglalkoztak a kiküldöttek. Ezen a városszövetségi konferencián Magyarországot Varga Vilmos miniszteri tanácsos, a kereskedelmi minisztérium hajózási szakosztályának főnöke képviselte. A tárgyalások egyik fontos pontja volt a Dunahajózás problémájának rendezése. Igen fontos szerepet játszott a Körös hajózhatóvá tétele, ami nagymértékben elősegitené a Körös vidékének iparosodását és mezőgazdasági fejlődését. A Körös hajózhatóvá tétele és bekapcsolása a tiszai hajózásba, jelentős lendületet adna a duna—tisza—körösi hajózásnak és nemcsak mezőgazdasági és gyáripari szempontból, hanem szállitási szempontból is jelentősen elősegitené a nemzetközi hajózási forgalom megkönnyitését. Ha a Körös ma már hajózhatóvá lenne, ugy könnyebben megoldhatóvá válna az ország tüzifaellátása is, mert a román tüzifának viziuton való szállitása megoldaná ennél a cikknél a vasuti fuvar drágaságának kérdését is. A belvizi hajózás kifejlődése előnyösen éreztetné hatását a nemzetközi érintkezésben és itt elsőrendü fontos kérdés az, hogy a viziutak ugy a vidéki városok, mint a főváros érdekében jobban kihasználhatók legyenek.

A vármegyei népmüvelési bizottság beszámolója

Békésvármegye Törvényhatósági Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottsága julius 15-én tartotta nyári közgyülését Gyulán, a vármegyeháza kis tanácstermében vitéz dr. Pánczél József vm. főjegyző elnöklete alatt, a bizottsági tagok feltünő nagy érdeklődése mellett. Tantó József vm. népmüv. titkár részletesen ismertette elsősorban a bizottság XV. évi müködését, vagyis az 1936—37. tanévi tevékenységről való beszámolót. Számokban összesitve a munka eredménye az elmult tanév folyamán 2 m. városban, 23 községben 201 egységnél és 154 tanyakörzeti egységnél, összesen 350 egységnél 6.517 népmüvelési és közmüveltségi előadást tartottak.

Az elvégzett ügydarabok száma 1747 népmüvelési akta, 30 alispáni akta. Az évi beszámoló jelentés után ismertette a

Szuperfoszfát műtrágya, augusztus hó végéig történő szállitásra
WAGNER MÁRTON FIAI fakereskedő cégnél előjegyezhető.

titkár a 3 évi népmüvelési időszakról szóló beszámoló jelentést s ezen idő alatt elért eredményeket. Mindkét beszámoló jelentést a bizottság nagy megelégedéssel, örömmel vette tudomásul, kifejezést adván annak, hogy az ilyen nagy célkitüzésekkel irányitott és elmélyitett népmüvelési munkásságnak úgy a nemzetre, mint az országra nézve jóhatása a közeljövőben érezhető lesz. Bizottság dr. vitéz Márky Barna alispánnak Ringbauer Károly tanügyi tanácsosnak, valamint dr. vitéz Ricsóy Uhlarik Béla főispánnak a népmüvelés lelkes támogatásáért, végül Tantó József vm. népmüv. titkárnak elévülhetetlen érdemeiért és kiváló munkálkodásáért elismerését és köszönetét fejezi ki. Elhatározta a bizottság azt, hogy a gyulai áll. kórház által az ősz folyamán rendezendő egészségügyi kiállitáson résztvesz s a grafikonokat elkészitteti. A könyvtárhálózat kiépitése céljából közkönyvtárakat szerez be. Végül jelentés tétetett arról, hogy a vkm. számvizsgáló a bizottság vagyonkezelését megvizsgálta s mintaszerünek találta.

Gabonatőzsdei beszámoló

Nagyjából már tiszta helyzet alakult ki az idei gabonatermés eredményének tekintetében. A világnak azok az államai, ahol nyáron aratnak, már nyilvánosságra hozták a hozzávetőleges idei terméseredményt. A hozam közepes, kisebb, mint a tavalyi. Csupán két ország kivétel, az Északamerikai Egyesült Államok, ahol 100—120 millió bushellel nagyob az idei hozam, mint az előző évi, továbbá Olaszország, ahol szintén jobb a búzatermés a tavalyinál. Ezzel szemben áll Kanada mintegy 100 millió buseles terméskiesése a nagy szárazság folytán. Ez tulajdonképen a magyar búza poziciójából jó, hiszen a kanadai kemény gabonát keverési célokra használják. a belföldi puha búzákat javitják ezzel az importállamok. Már pedig a kanadai búzának megfelelő minőségü kemény búzafajtát nagyobb tömegben csak Magyarországon termelnek.

Itt említjük meg, hogy Románia ötezer vaggon búzát szállit Németországba. A vételár kereken 200 millió lei, aminek kiegyenlitését Románia kliringmárkában fogadja el. Németország a fenti keretben gépeket szállit Romániának.

OLCSÓBB A BOR
mint a szódaviz
22 fillér
egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.
Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.
Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

Közel 4000 pengő évi haszonbérért adta ki a község a füzfászugi földeket

Julius 26-án, az elmult hétfőn, meglehetősen nagy érdeklődés mellett nyilvános árverésen haszonbérbe adták a község füzfászugi földjeit. A 11 kat. hold 1422 négyzetöles első parcellát 1310 pengőért, az ugyancsak 11 kat. hold 1422 négyzetöles második parcellát 960 pengőért, a 10 kat. hold 699 négyzetöles harmadik parcellát 830 pengőért, az ugyancsak 10 kat. hold 699 négyzetöles negyedik parcellát 820 pengőért értékesitették. A község összesen 3920 pengő évi haszonbért kap a füzfászugi földekért.

Megakadályozzák a lóvételi jegyekkel való visszaéléseket

A Gyomai Ujság egyik legutóbbi számában vezércikkben foglalkoztunk a lóvételi jegyekkel történt visszaélésekkel. Megirtuk, hogy a Hangya megbizásából vásárló lókereskedők lényegesen kevesebbet fizettek a gazdáknak a megvett lovakért, mint amennyit a lóvételi jegyekre rávezettek. A két ár közötti differenciát természetesen maguknak tartották meg, annak ellenére, hogy a Hangyától a kikötött jutalékot is felvették. Ezzel az eljárással nemcsak a gazdákat kárositották meg, hanem a Hangyát is kinos helyzetbe hozták, annak ellenére, hogy a Hangya egyenesen a gazdák érdekében vette át a külföldre szóló lóvásárlásokat. Mikor a visszaélések kiderültek, a Hangya erélyes vizsgálatot inditott, majd intézkedett, hogy a visszaélések a jövőben elő ne fordulhassanak. A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamarával karöltve sikerült kivivni, hogy a jövőben a kereskedők által a Hangyának felkinált lovak vételárából — a vételi jegyen foglalt adatok valódiságának megállapitásáig — 30 százalékot visszatartanak azért, hogy a visszatartott összegből a gazdák esetleg kárpótolhatók legyenek. Hogy erre az intézkedésre mennyire szükség volt, élénken bizonyitja az alábbi levél, amelyet az egyik gyomai gazda intézett a Ttszántuli Mezőgazdasági Kamara elnökségéhez, annak dokumentálására, hogy a lókereskedők milyen csunya módon jártak el a gazdák ellen. A levél a következőképen hangzik:

„Megkeresésükre tisztelettel értesitem a tek. Elnökséget, hogy a nevezett lókereskedő gazdaság megbizottja tényleg megvette tőlem a nevezett lovat, de nem 680 pengőért, hanem csak 580 pengőért, melyből az alkusznak 25 pengőt kellett fizetni, nekem tehát maradt 555 pengő. (A vételi jegyen 680 pengő van feltüntetve)."

Mint már előzőleg megirtuk, hasonló tartalmu levelet intézett a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamarához több más gyomai károsult gazda is. Az ilyen becsapásoknak azonban most már elejét veszik. A lóértékesitő gazdák nyugodtak lehetnek, többé nem fog előfordulni, hogy kevesebbet kapjanak a lovukért, mint amennyit a vásárló kereskedők a vételi jegyen feltüntetnek.

Hányszor szántsunk buza alá?

A buza kifogástalanul, jól előkészitett talajt kiván. — Nem szükséges azonban, hogy a talaj teljesen rögmentes legyen, ellenkezőleg, kissé rögös talaj hófuváskor jobban megtartja a hótakarót.

Korán lekerülő növények után sekélyen szántunk, tarlóhántást adunk, nehány hét mulva mély keverőszántást, végül vetés előtt a középmély keverőszántást.

Később lekerülő növények után azonnal keverőszántást alkalmazunk, majd vetőszántást.

Későn lekerülő kapások után rendszerint már csak egy szántást végezhetünk és pedig középmély vetőszántást, ezt vetés alá fogassal, esetleg hengerrel és fogassal készitjük el.

Ha több szántást adunk, tarlóhántás helyett tárcsás boronával, nehézfogassal is dolgozhatunk, a vetőszántás helyett pedig tárcsás boronával, rugósfogassal és gruberrel. Minden felsorolt talajmüvelet után, de különösen henger után azonnal fogasolunk.

Ha a szuperfoszfátot nem sorba adjuk, akkor azt a vetőszántás előtt szórjuk el, s ekével dolgozzuk be a talajba. Idő- és fogatbeosztás végett lehet a szuperfoszfátot már a keverőszántás előtt is adni, ilyenkor azonban vetés előtt már ne forgassuk a földet, csak tárcsával, gruberrel, stb. dolgozzuk, nehogy a szuperfoszfátot felhozzuk. A legjobb eredményt szórva adott szuperfoszfáttal akkor érjük el, ha azt kellő mélyen dolgoztuk be a talajba.

Országos vásárok: Augusztus 6 án, 7 én és 8 án Gyomán, 21.-én Endrődön országos kirakodó és állatvásárt tartanak.

HIREK

Uj OTI orvos. Dr. sarkadi Nagy Pál orvost augusztus 1-én Gyomára OTI orvosnak nevezték ki.

A sokgyermekes anyák megjutalmazása. Augusztus 15-én vasárnap a községháza tanácstermében megjutalmazzák a sokgyermekes anyákat. Vendégeket szivesen látnak.

Az OTI gyulai ker. Pénztár a mult évihez hasonlóan ez évben is megrendezi a hétvégi üdülletést a 18 éven aluli fiu és leány ipari biztositottjai részére. Első esetben aug. 15-én, majd szeptember 12-én lesz. Jelentkezni a helyi OTI megbizottnál lehet, legkésőbb f. hó 12 ig.

Mezőgazdasági gépek és szerszámok nagy választékban kaphatók a

HOMBÁR

szövetkezetben.

Kérjen ajánlatot!

Egy magyar származásu csikágói ballerina rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket irt a Délibáb uj számában Sanghai vendégszerepléséről. A Délibáb ezutlal is nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos darabot szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerű szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Pusztit a Trópusi fekély. Madagaszkárból Kokinkinába vezényelt francia katonaság nem szállhatott hajóra, mert 6000 katona közül 700 trópusi fekélyes volt. A forró égöv szörnyü betegségeiről közöl érdekes ismertetést Tolnai Világlapja legujabb száma, amely még a brémai mumiák titkáról, a halál völgyéről, a jegesmedvék világáról, a kaucsukfák elterjedéséről és a nemzetközi szélhámosok ravasz fogásairól közöl rendkivül érdekfeszitő riportot. A legkiválóbb magyar irók novelláin kivül kitünő folytatásos regényt több mint száz pompás képet talál az olvasó a nagyszerü képeslapban. Tolnai Világlapja ára 20 fillér.

Mindig elegáns, mindig csinos, mindig divatos az a hölgy aki a Párisi Divat szabásmintái után csináltatja ruháit! A gazdag tartalmu lap már gyönyörü őszi kosztümöket, átmeneti kabátokat, egyszerü délelőtti és izléses délutáni ruhákat közöl. Szebbnél szebb kézimunkák! Ingyen kézimunkaiv melléklet. Egy szám ára 60 fillér. Kiadóhivatal: Budapest VII. Dohány u. 12

A nagyvilág hirei

A kormányzó Kállay Miklós ny. földmivelésügyi minisztert kinevezte felsőházi taggá és az öntözési hivatal elnökévé. Kállay Miklós egyidejüleg lemondott kemecsei mandátumáról. Helyébe a NEP Thuránszky Pál szabolcsmegyei főispáni jelöli, aki megválik az állásától, de a független kisgazdapárt is állit jelöltet. — vitéz Marsoszvky György, a szélsőjobboldali mozgalmak legszinpatikusabb vezéralakja hirtelen elhunyt. — Darányi Kálmán miniszterelnök és Hóman Bálint kultuszminiszter nyári szabadságra Salzburgba utaztak. Ausztriai tartózkodása során Darányi miniszterelnök találkozni fog Schuschnigg kancellárral. — Zala György, az európai hirü magyar szobrászmüvész meghalt. — Távol keleten tovább dul a japán kinai háboru. A japánok Pekingtől 50 kilométernyire törtek előre. A kinaiak Nanking körül erős ellenállásra készülnek. — A Vatikán elismerte a Francó kormányt és diplomác ai képviseletet küld Burgosba, a nemzeti Spanyolország fővárosába. — Németország és Csehország között rendkivül feszült a viszony, mert a csehek nem engedik németországi üdülő utra a szüdéta német gyermekeket. — Angliában feltalálták az ugynevezett halálsugarat, amely lehetetlenné tesz minden háborus támadást. — Anglia és Olaszország között lényegesen enyhült a viszony. Hir szerint Anglia rövidesen jog szerint is elismeri Olaszország abesziniai hóditásait. — Vegelenzangban Vilma holland királyné megnyitotta az idei cserkész világtábort.

A barackmolyról, kajszifáink e veszedelmes ellenségéről ir a Növényvédelem és Kertészet legujabb száma. Cikkeket közöl még tervrajzzal a gyümölcsaszaló épitéséről, a gyümölcsfák öntözéséről, a mérges növényi védekező szerekről, a permetezőgépek eldugulásáról, a madáritatóról, a gyümölcsfák nyáron való átoltásáról stb. A dúsan illusztrált, szines gyümölcsképet is közöl két szaklapból a „Növényvédelem“ kiadóhivatala (Budapest, V., Föld mivelésügyi Minisztérium) egy alkalommal lapunkra való hivatkozással dijtalanul küld mutatványszámot.

A „Mezőgazdaság“ julius 15 i száma több apróbb aktuális ismeretterjesztő cikk mellett a mezőgazdasági üzemben lehető költségcsökkentést tárgyalja, ismerteti a magyar műtrágyagyártást, a homoki takarmánynövenyek, s a lucerna termelésével foglalkozik. A lapot számtalan rajz mellett nagy számú művészi fénykép disziti. A dúsan illusztrált szaklapból a Mezőgazdaság kiadóhivatala, Budapest, V., Vecsey-u. 4 I. 5/a. egy alkalommal dijtalanul küld mutatványszámot.

Gyümölcscsomagoló tanfolyam

Az Északpestvármegyei Budapesti Gyümölcs -és Szőlőtermelők Egyesülete, folyó évi augusztus 4, 5, 6 és 7-én, négynapos gyümölcsomagoló tanfolyamot rendez, amelyen a hallgatók teljes kiképzést nyernek, nemcsak a gyümölcsosztályozás, válogatás és csomagolás minden ágában, de ugyanakkor elsajátithatják az olcsó ládakészités fogásait is.

A tanfolyamot ugy osztottuk be, hogy annak minden résztvevője teljes gyakorlati kiképzést nyerhessen és mindenki sajátkezüleg is kivehesse részét a válogatásban és csomagolásban.

Figyelmébe ajánljuk ezt a tanfolyamot nemcsak a kisebb, hanem a nagyobb termelőknek is, mert módjuk lesz erre alkalmas munkásaiknak a csomagolásban való teljes kiképzést biztositani.

Jelentkezés és mindennemü felvilágositás az Egyesület hivatalos helyiségében, Budapest, IV., Gerlóczy u. 2. III. 2. d.-e. 9 2 óráig. Telefon: 184—446.

Jelentkezési határidő julius 31.

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe julius 27-től augusztus 5-ig a következő bejegyzések történtek:

Született: Zöld Lászlóné Arany Rózának leánya, Klára Éva, ref., Bogár Benedekné Uhrin Gizellának fia, Benedek, rk. Ailer Mártonné J Megyeri Erzsébetnek leánya, Piroska-Ida, ref., Cs. Molnár Józsefné Csapó Eszternek leánya, Piroska, ref.

Házasságot kötöttek: Kun Gergely és V. Szabó Erzsébet, Iván Imre és Csáfordi Mária, Tuba Lajos és Vincze Lidia.

Meghaltak: Molnár Eszter 3 hónapos, ref., Perei Lajosné Kun Julianna, 67 éves, ref.

SPORT

A „GySC“ jubiláris tenniszversenye

Folyó évi julius 30, 31 és aug. 1-én hangos volt a ligeti két teniszpálya. Egyik játék a másik után. Kezdék az ifjuságiak, akik közt ott volt a jövő nem egy reménysége. Gyoma, Endrőd, Szeghalom és Mezőtur hölgy-versenyzői döntötték el egymásközt a sorrendet a kiirt versenyszámokban.

Most zajlott le a „Kner Izidor“ emlékserleg“-ért folyó férfi csapat — verseny is első izben Gyoma, Mezőtur, Szarvas, Szeghalom és Körösladány teniszcsapatai között. Szép és nivós küzdelmek követték egymást. Akik a Scher-Illyés, Mezey—Kiss, Illyés—Kiss vagy a Scher—Mezey meccseket végig nézték, bizony azzal a gondolattal távoztak, hogy a GySC helyesen járt el, amikor a teniszt is felvette a jubileum sportprogrammjába.

De lássuk az eredményeket:

Ifjusági verseny. Érdemes volt megrendezni. A szép mezőny és a szép játék amit a legjobb nyolc, különösen a legjobb négy nyujtott feledtette, hogy csak ifik küzdenek. Pl. Tóth Libor (Endrőd), Kigyósi István (Mezőtur) meccs a nagyoknak is becsületére vált volna. Kár, hogy a győztes küzdelem nélkül lett győztes, mert az idő előrehaladottsága miatt Villányi Pál feladta Tóth Dénes ellen a döntőt.

Sorrend: 1. Tóth Dénes, Endrőd. 2. Villányi Pál, Gyoma. 3—4. Nagy Géza Gyoma. 3—4. Kigyósi István Mezőtur. Ifjusági páros: Tóth D. — Tóth L., Endrőd. 2. Villányi P. — Nagy G. Gyoma.

Női egyesben meglepetés Hekele Lászlóné nagyszerü szereplése, aki előbb a legjobb gyomai, Schröder Károlynét, majd a szintén jó Bence Józsefnét megverve jut a döntőbe, ahol Kállay Juliska ellen 6—5-re vezetve holtversenyben lesz első, mivel a sötétség miatt abba kellett hagyni.

Sorrend: 1—2. Hekele Lászlóné Gyoma. 1—2. Kállay Juliska Szeghalom. 3—4. Dr. Legeza Tiborné Gyoma. 3-4. Bence Józsefné Szeghalom.

A női páros szeghalmi győzelmet hoz. Ha nem is vártuk ezt, de mégis el kell ismernünk, hogy reális győzelmet arattak hölgyeink felett.

Sorrend: 1. Kállay J. — Bence J.-né Szeghalom. 2. Hekele L.-né — Schröder K-né Gyoma.

Az egyéni versenyek közt a vegyesben volt a legtöbb induló. A győzelem és a „Kelemen“ féle tenisz-ütő a szeghalmi párosé lett. Itt a döntőben már 5-2-re vezető gyomai páros vélt birói tévedés miatt ugy elkedvetlenedett, hogy nemcsak a második játszma hanem az egész mérkőzés elveszett. Egy — akármilyen vaskos — tévedés miatt ennek nem lett volna szabad bekövetkezni. Nem akkor, amikor a játékvezető szándékossággal meg nem vádolható. Egyébként szép és nivós játékban győzött az a pár, amelyiknek idegei jobban birták.

Sorrend: 1. Scher L. — Kállai J. Szeghalom. Scher nyeri Kelemen László ütőgyáros ajándékát a szép és jó teniszütőt.

2. Illyés J. — Hekele L.-né Gyoma. 3—4. Kruchió M. — Dr. Ugrinné Gyoma-Endrőd. 3—4. Eiler L. — Schröder K.-né Gyoma.

Az egész verseny gerince a „Kner Izidor emtékserleg“-ért folyó csapatküzdelem volt. Résztvettek ebben a küzdelemben Gyoma, Körösladány, Mezőtur, Szarvas és Szeghalom tenisz-

csapatai. A legkiegyensúlyozottabb játékerőt talán Mezőtur hozta. Hogy a győzelem pálmája mégis a gyomai teniszcsapat lett azt elsősorban Illyés István eredménye. Vilányi Pali — aki a fáradt Kruchió helyett ifi léttére ugrott be a legutólsó és legfontosabb meccsre — győzelmet hozó és a Mezőtur—Gyoma meccsen férfi párost játszó Eiler önmagát felülmuló játékának köszönhető. Illyés a csapatmérkőzések során összesen 12 mérkőzést játszott. Ebből Mezey S. Mezőtur ellen vesztett, a többit nyerte,

A serleget védi Gyoma tenniszcsapata. Második lett Mezőtur. Gyoma minden mérkőzését 3-2 arányban nyert meg. Mezőtur Gyoma ellen veszt 2-3-ra, a többi mérkőzéseit nyeri 3-2, illetve Körösladány ellen 5-0-ra.

Érdekesen alakult a döntő fontosságú Gyoma—Mezőtur mérkőzés. Gyomáról baj, hogy a csapat tartalékos. Kruchió a rendezésben kimerülve nem vállalja a játékot és beállitja a kis Villányi Palit Kezdődik a nagyfontosságu meccs. Mezey S. — Illyés I. 6-4, 6-2. 1-0-ra vezet Mezőtur. Reménységeink lefogynak. Jön a meglepetés: Villányi Pali győz Bordács B. ellen 8-6, 6-3-ra. Kiegyenlitettünk. Jön a sorsdöntő páros: Illyés —Eiler pár valósággal lesétálja az idegesen játszó Dr. Lányi — Mezei turi párost 6-4. 6-3 arányban. Vezetünk 2-1-re. Villányi feladja Mezey. elleni játékát 2-2, Illyés—Bordács 6—0, 5—0 w. o. Végeredmény tehát 3-2 Gyoma javára.

A rendezésben bizony sok hiba volt. Mentség: a rendező egyedül volt, minden segitség nélkül. Játszani is rendezni is, — nehéz! Majd jövőre jobban megy.

A GySC jubileumi ünnepsége

Augusztus 1-én ünnepelte a Gyomai Sport Club fennállásának negyedszázados évfordulóját. Az ünnepséget 3 napos jólsikerült tenniszverseny vezette be, amelyről külön cikkben számolunk be.

Augusztus 1-én délelőtt a GySC egy küldöttség utján kék-fehér virágokból készült koszorút helyezett el néhai alapitójának, Kner Izidornak sirján, majd d. e. 11 órakor diszes külsőségek között vette kezdetét a jubileumi diszközgyülés. A diszközgyülésen Gyoma közönségének szine-java jelent meg, a hatóságok és egyesületek pedig küldöttséggel képviseltették magukat. A Gyomai Dalárda „Hiszekegy"-e után dr. Vincze Endre üdvözölte a szép számban megjelent közönséget, majd Kner Imre, a „Kner Sport Club" első titkára érdekes és közvetlen módon előadott visszaemlékezésekben ismertette a KSC megalakulásának szükségességét és az elindulás nehézségeit. Külön kiemelte az első elnök, dr. Kiss László jelenlegi orosházi főszolgabiró érdemeit és elismeréssel szólt a gazdaközönség megértő támogatásáról. Megható módon nyilvánult ez meg az egyik kaszinó gazdálkodóinak tettében, akik Csapó Mihály gazdálkodó buzditására padokat csináltattak s úgy néztek végig minden vasárnap a KSC meccseit. A kitünő játékerőt képviselő „nyomdász"-csapat lassan országoshirüvé vált és vasárnaponként 1000—1200 néző izgulta végig Arad, Temesvár és más, nagyhirü vidéki és fővárosi csapatokkal vivott küzdelmeket. A KSC felfelé ivelő pályáját a háboru törte derékba, mivel játékosai közzül Laupál, Haibach, Fenyő, Csucsorás, Csáky I, Csáky II. és Schwartz hadbavonultak és közülök Haibach hősihalált halt. A háború és a megszállások után a Club felvette a Gyomai SC nevet, ujjászervezte a csapatot és most sok küzdelmes éven keresztül elérte fennállásának 25-ik évét.

A nagyhatású visszaemlékezést jókivánságainak tolmácsolásával fejezi be Kner Imre, melyet a hálás közönség nagy tapssal honorál. Utána dr. Uhrin András alszövetségi alelnök a DLASz és a Csabai AK nevében köszönti a jubiláris egyesületet s annak érdemes tagjait: dr. Vince Endre elnök, Imre Lajos főtitkár, Kun Ferenc a legrégibb tag és Fekete Géza, a legrégebbi játékos részére átnyujtja a DLASz ezüstözött emlékérmét.

Ezután dr. Legeza Tibor a Gyomai TK nevében üdvözli a GySC-t, majd az elnök zárószavai és a Dalárda éneke után véget ért a diszközgyülés.

CSAK—GySC 4-2 (3-0).

Barátságos, vezette: Takács D.

Üdvözlő beszédek és zászlócsere után borongós időben, némi szél ellen kezd a GySC. A CSAK erösen belefekszik s a 6. percben Tóth beadását Cs. Nagy értékesiti (1-0). 22. percben a balszélső Ugor és Hankó összefut, a biró, kissé szigoruan 11-est itél, amit Kruchió szándékosan messze mellé rug. A következő percben Cs. Nagy és a balösszekötő bombáit védi Szrnkányi 35. p. Cs. Nagy átverekszi magát a jobb oldalon s közelről a hálóba talál (2-0). Állandóan támad a CSAK de a gyomai hátvédpár kitünő. 43. p.-ben Krajcsó ujabb gólt lő (3-0).

Szünet után Ugor helyett Takács áll be s mindjárt az első percben 2 kornert érnek el, de mentik. 9. p. Takácsot buktatják, a szabadrugást Kiss Győrihez irányitja, aki fejjel alig csuztatja mellé. Következő percben Tóth lefutja a védelmet, Cs. Nagy hoz passzol, aki a kapufa tövét találja el. 11. p. Cs. Nagy erős ofszejdről indul, Fekete zavarja, de a center az ötösről bombagólt lő (4 0). Gól után a CSAK kissé visszaesik s a 20. p.-ben előbb Győri lövését a kapufa menti, majd a 25. p.-ben Takács a kifutó kapus mellett gólt lő (4-1). A második GySC gólt 43 p.-ben K. Szabó szerezte.

Jok a CSAK-ból a két bekk, a centerhalf és a csatársor jobb oldala, a GySC-ből a közvetlen védelem és a három belső csatár. Takács jót vezette az iramos meccset.

Kézilabda-mérkőzés.

Leventék—Cserkészek 5—2.

Vezette: Kató Ferenc.

Felülfizetések:

A GySC jubileumi-vacsoráján az alanti felülfizetésekért ezuton mond hálás köszönetet a GySC vezetősége. G, Nagy László 5 P, Dr. Sallai László 1 36 P. Glück László 2 P, Dr. Kovács János 2 P, Csermák Kálmán 2 P, H. Kovács Gyuláné 1.50 P, Kőszegi István 1 50 P, Szabó József 60 fill, Dukesz Jenő, Kőszegi Mihály 50—50 fill.

A GyTK megválasztotta tisztikarát

A GyTK folyó év julius hó 25-én tartotta meg rendkivüli tisztujitó közgyülését. Az ujonnan megválasztott vezetőség névsora: Diszelnök: Pánczél Emil, elnök: Bácsy E'ek, ügyv. elnök: Gecsei Sándor, társ. elnökök: Grósz Salamon, Hekele László, alelnökök: Heinfarth Mihály, Szendrei Ferencz, titkár: Csáky Dániel, jegyző: Kurcz József, ellenőrök: Tandi Imre, Bartik József, szertár ellenőrök: Imre Elek, Herter Mihály, háznagy: Gábor Antal, számvizsgálók: Bedő Imre, Szepesy Sándor, Cinkóczky Lajos, pénztárnok: Vatai János, főrendező: Balog Lajos, ügyész: Dr. Legeza Tibor. Választmányi tagok: id. Bartik Mihály, Kéri István, Kiss István, Nagy Lajos asztalos, Vatai Lajos, Köhler Ádám, Baráth Elek, Csikós Lajos, ifj. Kurcz Mihály, Szakál József, Vig Miklós, Bucsi Lajos: Rozsnyai Mihály, Izsó József, Izsó Antal, Bartik András.

Pályaorvosok: Dr. Barta Gusztáv, Dr. Bárdos László, Dr. Sallai László, Dr. Sarkadi Nagy Pál, Dr. Kovács Péter, Dr. Neményi Honfi, Dr. Szilágyi Ferencz.

Jó helyen fekvő lakóházat, mellékhelyiségekkel és udvarral keresek több évre haszonbérbe, kedvező fizetési feltételek mellett esetleg megvételre. Wallach Mihály, Hungária-nyomda.

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztarecepteket megkapja, ha még ma kéri a Dr. OETKER-féle világhirü FÉNYKÉPES RECEPTKÖNYVET, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: Dr. OETKER A. Budapest, VIII. Conti-utca 25.

„MÁVAUT" NYÁRI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. május 22—től 1937. október 2—ig.

Gyoma—Endrőd:

*	**					
17.43	21.43	ind	Gyoma p. u.	érk.	6.22	
17.55	21.55	érk.	Endrőd templom tér	ind.	6.10	

*) Csak hétköznap **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik. **Viteldij: 50 fillér.**

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

				*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.45	20.48
8.35	↓	Püspökladány	↑	15.37	18.52
9.15	↓	Hajduszoboszló	↑	14.53	18.10
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14.15	17.30

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Endrődre —.50 P Menettérti-jegy: Endrődre —.80 P
Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 10.50. „ P 12.50.

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

				*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.45	20.48
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u.	↑	14.00	19.11
9.03	érk.	„ községháza	ind.	13.50	19.05

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9.50.

A gyomai kir. jbiróság,
mint tkvi hatóság.
2446/1937. tk. sz.

Árverési hirdetmény-kivonat

Dr. Ádám Ferencz ügyvéd végrehajtatónak Lestyán Ferenczné sz. Lévai Rozália végrehajtást szenvedő ellen inditott végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 240 P. tőkekövetelés és járulékai behajtása végett az Endrőd községben fekvő, s az endrődi 5696. sz. tkvi betétben A † 1. sorsz. 8648/8. hrsz. 3. h. 600. öl területü Sima dülőben fekvő, végrehajtást szenvedett nevén álló szántóra 1147. P. 50 fillér kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1937. évi november hó 8. napján d.e. 11 órakor Endrőd községházánál fogják megtartani.

Az árverésre kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka, amelyet a magasabb igérét ugyanannyi százalékára kell kiegészíteni.

Gyoma, 1937. julius hó 17. napján.

Dr. Bölcsházy sk. kir. jb elnök.

A kiadmány hiteléül:
Szilágyi dijnok.

Szelektorozott szőszös bükkönyt cserélne el Izsó Mihály (VII., 85. Halmagy.) Egy mázsa bükkönyt 160 kg. buzáért ad. Jelentkezni a HOMBÁR nál is lehet.

Publikáció

Gróf Tisza István ut 62 sz, ház eladó. Érdeklődni lehet Ailer Andrásnál Bocskai u. 57 sz alatt. 3—1

Butorozott szobát raktárhelyiséggel együtt kövesút mellett keresek. Cim a kiadóban. 1—1

Szuperfoszfát műtrágya augusztus hó végéig történő szállitásra Wagner Márton fiai fakereskedő cégnél előjegyezhető. x—1

özv. Szilágyi istvánné Kossuth L. utca 19 sz. alatti 3 szobás lakása kiadó. Ugyanott diófa ebédlő van eladó. 2—1

Saroküzlet berendezéssel együtt, nagyforgalmu helyen október 1-től kiadó. Horthy Miklós út 51 szám. 4—3

Használt játékokat kérünk a napközi otthon szegény gyermekei részére. Atveszi a besenyszegi iskola vagy a Békésmegyei Ált. Takarékpénztár.

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Eladó 3 és fél kat. hold Turi országut mellett ugyanott 2 kat. hold. — 4 és fél kat. hold özeden. — 2 magyar hold özedállomás mellett. — 1 kat. hold czifrakert 2 szobás lakóházzal — 5 hold csepüskert tanyával. — Kiadó haszonbérbe 126 kat. hold ugari szántó. — Eladó házak: 3 szobás a Kossuth Lajos utcában, — 4 szobás a Horthy Miklós uton, — 2 szobás a Bercsényi utcában. — Keresek megbizóim részére feles és haszonbéres földeket. Izsó Balázs ingatlan közvetitő Gyoma.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 33. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 augusztus 14.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kladóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Őtszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A „HOMBÁR" szövetkezet elsőévi közgyülése

Dr. Sorbán Jenő főszolgabiró is résztvett a közgyülésen

Papp Zsigmond elnök-igazgató nagy beszédet mondott

Vasárnap délután, dacára az országos vásárnak, majdnem minden tagja ott volt a szövetkezetnek. Előkelő vendégek is jelentek meg a gyülésen: dr. Sorbán Jenő járási főszolgabiró, dr. Thaisz Lajos járási gazdasági felügyelő és Ködmön Gábor Turkevéről. A közgyülést pontosan 2 órakor nyitotta meg Papp Zsigmond elnök-igazgató. A gyülési formaságok után Papp Zsigmond elnöki beszámolót tartott és többek között ezeket mondotta:

Most már valóra vált, hogy ezen épületeket: magtárt és felszerelést a magunkénak valhatjuk és az üzlet nyugodtan, teljes mederben folyik. Mert bizony a vétel körül sok izgalmat kellett az igazgatóságnak átélni. Hogy az igazgatóság milyen izgalmakon ment keresztül a magtár vételekor és az ezt követő időkben, erről talán az igazgatósági jegyzőkönyvek tömege ad némi képet. Izelitőül csak annyit emlitek meg, hogy a magtárt 1936. julius hó 10-én este 11 órakor vettük meg és csak 1936. december hó 23-án lett a nevünkre irva. Majdnem félévig tartó küzdelmes idő következett a megvétel után, amikor sokszor a bizonytalanság érzése között voltunk.

Erről még a jegyzőkönyvek sem tanuskodnak teljesen, hiszen még otthon sem mertünk mindent megmondani, csak a végeszakadatlan gyülésezés folyt, egyik esti 10—11 óráig tartó tárgyalás a másikat érte. Az igazgatóság között csak Wagner Márton ügyvezető igazgató ur volt, aki — legalább előttünk — ugy mutatta, hogy nem esik kétségbe és állandóan azt hangoztatta: majd egymásután minden rendbe jön! Bár a nóta végét ő is nehezen várta. Az ügyek intézésének oroszlánrészét ő végezte. Minden héten 2-3 napon hol Gyulán, hol Békéscsabán vagy Budapesten kereste a kibontakozást.

Wagner Márton ügyvezető igazgató urnak ezen rendkivüli munkásságáért és szorgalmáért a szövetkezet összes tagjai nevében őszinte elismerésemet és köszönetemet fejezem ki. Megnyugtatom őt, hogy ezen munkájának teljes ellenértékét nem fogja megkapni, talán soha.

Most pedig azt szeretném röviden vázolni, miért kellett nekünk ezt a szövetkezetet megalakitani és hogyan is jött ez létre.

Nekünk, termelőknek, a gazdasági helyzetünk az utóbbi évtizedben rendkivül megnehezedett, de ennek megjavitására a magunk részéről, nem történt semmi. Állandóan sok volt a panasz és ez még ma is tart. Mindig azt várjuk, hogy majd más fog rajtunk segiteni. Ezt ugyan várhatjuk!

„Ember, segits magadon és az Isten is megsegit!" vagyis: magunknak kell magunkon segiteni.

Igaz, hogy néha, különösen országgyülési képviselőválasztáskor, sok mindent igértek és igérnek még ma is. Mélyen tisztelt uraim, én már körülbelül 25—30 éve figyelem a sorsunkat. Közügyekben néha még politikai uton is igyekeztem részünkre valamit elérni, de sajnos, az eredmény nagyon gyenge volt. Azt kellett tapasztalnom, hogy a gazdasági harcban minden társadalmi réleg csak annyi teret tud magának biztositani, amennyit a tudása, intelligenciája és összetartása révén képes magának kivere kedni. Éppen ezért nekem és a velem együtt gondolkozó barátaimnak figyelme a gazdasági élet, illetve annak tényezői és politikája felé terelődött. Ezeket figyelembe véve és a dolgok mélyére tekintve, látjuk azt, hogy ugy a termelés, mint az értékesités terén rengeteg a tenni való, de ezen csak ugy lehet segiteni, ha a termelés és értékesités egy kézben lesz és ez a mai viszonyok szerint legjobban csak szövetkezeti alapon lehetséges, amint ez a nyugati államokban már nagyszerüen bevált.

Nálunk, Gyomán, az általános helyzeten felül még jobban siettette a dolgot egyik itteni gabonákereskedő cég anyagi romlása és egyuttal a termelők érzékeny megkárositása.

Ezek azok az okok, amelyek miatt szükségesnek tartottuk a szövetkezetünk a megalakitását.

A szövetkezetünk megalakitásának első gondolata és az e körül való tevékenység Wagner Márton ügyvezető-igazgató nevéhez füződik.

A szövetkezeti eszmével és gondolattal ő már évekkel ezelőtt is sokat foglalkozott és az ebbeni fáradozásában nekem is többször emlitette, hogy csináljunk szövetkezetet. Nem tagadom, mint a szövetkezeti eszmének régi barátja, elvben mellette voltam, de mindamellett nehezen szántam rá magam, hogy mint szobrászattal foglalkozó ember „gabonás" is legyek Egyszer azonban az én barátom nem győzte már türelemmel a sok nehézseget és akadályt, amelyek a szövetkezet alapitásánál adódtak, e szavakkal állott elébem: „Vedd tudomásul, ha Gyomán nem lesz szövetkezet, az a te bünöd lesz!"... Mit tehettem egyebet, megigértem a segitséget.

A gabona értékesitést előbb az OKH keretén belül akartuk megcsinálni, de ez nem sikerült. Annyit azonban sikerült elérnünk, hogy az OKH gyomai fiókja neve alatt hatan, éspedig:

K. Nagy András, G. Nagy László, Vincze Endre, Wagner Márton és József és én együtt csináltuk meg

illetve az anyagi garanciát mi adtuk. Ez az alakulat egy évig müködött, bár nem valami fényes anyagi eredménnyel, de annál több tapasztalattal.

1936, január 18-án és február 2-án mintegy 28-an jöttünk össze az OKH fiókjának helyiségében és ez alkalmakkor határoztuk el a szövetkezetünk megalapitását. Az első gyülésünkön történt, hogy a jelenvoltak közül mintegy huszan

18.000 pengő értékü üzletrészt jegyeztek, sőt egyesek azt is kijelentették: Ha nem lesz elég, megduplázzuk!

Őszintén megvallom, hogy a szövetkezetünk megalapitását ettől a perctől kezdve tekintettem teljesen komolynak, mert láttam azt, hogy a gazdatársaim nemcsak megértettek bennünket, hanem az ügy érdekében anyagi áldozatot is hajlandók hozni. Ettől kezdve indult meg teljes erővel a szervezés.

Mélyen tisztelt Közgyülés! Kötelességemnek tartom mindazon férfiakról, akik a szövetkezetünk megalapitásában segitségünkre voltak, abban a

sorrendben megemlékezni, amelyben a szövetkezetünk ügyeibe bekapcsolódtak és nekik a szövetkezetünk nevében elismerésünket, hálánkat és őszinte köszönetünket tolmácsoljam.

A szövetkezetünk szerkezeti elgondolása Dudás Gyula OKH igazgató és a FUTURA szervezési osztályának igazgatója nevéhez füződik. Ő volt az, aki bennünket elejétől fogva tanácscsal látott el és a FUTURA vezérigazgatóját megnyerte a szövetkezetünk ügyének. Az uttörő munkánkban és minden tekintetben segitségünkre volt Dudás igazgató Ur, már az OKH-féle alakulatnál is. Hogy az ő nagyon értékes segitségét közelebbről jelképezzem: Ő a mi keresztapánk!

Dudás igazgató ur után járásunk főbiráját,

dr. Sorbán Jenő urat kell megemlitenem, aki szövetkezetünk iránt az első perctől kezdve megértő és támogató jóindulattal volt,

aki a szövetkezetünk minden ügye iránt érdeklődött és felettes hatóságának rólunk a legjobb véleményeket adta és igy az ő révén jutottunk vármegyénk nagyrabecsült főispánjának, dr. vitéz Ricsóy Uhlarik Béla őméltóságának bizalmába, aki a szövetkezetünket eddig kétizben is meglátogatta, közelről megismerte és igy számtalan esetben segitségünkre volt. Darányi Kálmán miniszterelnök ur Őnagyméltóságánál a főispán ur által tett jelentés alapján vált lehetővé, hogy a Közgazdasági Alapból 50.000 pengő kölcsönt kaptunk, amit a Miniszterelnök Ur a nála tett köszönő látogatásunk alkalmával ki is jelentett és azt mondotta: Ne nekem, hanem a főispán uruknak köszönjék meg a kölcsönt, az ő ajánlása alapján utaltam azt ki.

Darányi Kálmán miniszterelnök ur Őnagyméltóságára, mint a szövetkezetünk igaz barátjára mindenkor örök hálaérzettel gondolunk, mert a mégis legfontosabbat: a pénzt Ő utaltatta ki számunkra.

Ugyanazon köszönő látogatásunk alkalmával tiszteletünket nyilvánitottuk a földmivelésügyi minisztérium illetékes vezetőinél és a FUTURÁNÁL is.

A földmivelésügyi minisztériumban meg kell emlékeznem dr. Holczwarth Ferenc miniszteri tanácsos osztályfőnök és báró Bőmelburg Kornél miniszteri osztálytanácsos urakról, akik többizben voltak segitségünkre. A pénzügyminisztériumban dr. Csizik Béla miniszteri tanácsos osztályfőnök urról kell emlitést tennem, aki azonfelül, hogy segitségünkre volt, még azzal is megtisztelt bennünket, hogy szövetkezetünket személyesen is meglátogatta.

A Futuránál elsőhelyen Darányi Béla vezérigazgató ur és Pelegrini Félix igazgató ur köteleznek bennünket örök hálára.

Nem hallgathatom el a Külkereskedelmi Hivatal részéről Bárányos Kálmán alelnök ur nevét, aki a szövetkezetünknek eddig is értékes segitséget nyujtott, amiért szivből mondunk neki köszönetet.

1937. március 25-én vitéz dr. Márki Barna alispán ur részéről az a kitüntetés érte a szövetkezetünket, hogy csupán csak a HOMBÁR megtekintésére jött el Gyomára és az itt töltött pár óra alatt figyelmes érdeklődéssel mélyült a szövetkezetünk eddigi üzletmenetébe és a látottak és hallottak felett elismeréssel nyilatkozott az igazgatóság előtt.

Amint látni méltóztatnak, a szövetkezetünkkel szemben a legmagasabb körökig a legjobb megértéssel vannak, amit az igazgatóság igyekszik is kiérdemelni és továbbra is megtartani. Csak igy volt lehetséges a magtár megvétele körül feltornyosult nehézségek és akadályok leküzdése.

Az ügymenetről a következőket jelentem:

Midőn a kezdett nehézségein tul voltunk, hamarosan sikerült a közönség bizalmát megnyerni és a helybeli piacon az üzlet irányitását magunkhoz ragadni.

Veszteség vagy más kellemetlenség a szövetkezetünket nem érte.

A tagjaink sorában — hála a jó Istennek — sem haláleset, sem kilépés nem történt. Dacára az elsőévben felmerült beruházás, a vétel, a hitelkeret és a kölcsön telekkönyvi biztositásából származó rendkivüli sok kiadásnak, mégis rendes osztalékot tudunk fizetni.

A forgalmunk 537 vaggon termény volt, 806.822 pengő értékben, 40.625 pengő bruttó haszonnal. Voltak napok, mikor 15-16 ezer pengőt fizettünk ki kis tételekért. Olyan eset is fordult elő, amikor félnap alatt, helyben és vidéken, 17 vaggon buzát vettünk. A FUTURA vezetősége állitása szerint forgalomra az országban a FUTURA bizományosok között a második helyen, illetve az elsők vagyunk, mert a győri bizományos, amelyik előttünk áll, gyüjtőállomás 16 fiókkal.

Megemlitem még, hogy ezt a nagy forgalmat csak ugy tudtuk biztositani, hogy 50.000 pengős hitelkeretet szereztünk magunknak a Futuránál. Ez azonban csak ugy volt lehetséges, hogy az igazgatóság tagjai az ingatlanaikra ezt az 50.000 pengőt elsőhelyre engedték betáblázni. Kénytelenek voltunk ezzel, mert a szövetkezetünknek nincsen forgótőkéje, a magtárunkra meg az állami kölcsön van betáblázva.

Május 3-án ötven és fél vagon buzát hajón szállitottunk el. Ez volt a szövetkezet első hajószállitmánya. Reméljük, hogy a jövőben is hajón szállithatjuk el a terményeinknek nagyrészét és ezáltal magasabb árakat is tudunk majd fizetni.

Jelentem még, hogy Endrődön és Kondorostanyán megbizott bevásárlóink vannak, ezeknek a számát környékünkön szaporitani szándékozunk.

Lehetővé tettük, hogy a nálunk tárolt buzára ügyfeleink rendes bankkölcsönt kapjanak, minden más fedezet nélkül.

A községünkbeli három nagyobb malmunkkal megegyeztünk, hogy a nálunk tárolt gabonából, a nélkül, hogy a félnek a gabonát a malomba kellene szállitani, az utalványunkra kiadják a törvényesen előirt őrleményt.

Mezőgazdasági gépeket és szerszámokat tartunk raktáron, hogy gazdáinknak ezekben a cikkekben is rendelkezésre álljunk.

Nemesitett vetőmag beszerzésére mindenkor rendelkezésére állunk gazdatársainknak, nemcsak buzával, hanem más vetőmagvakkal is. A Körösöntul a bánkuti buza örvendetesen terjed, ez a gyomai buza minőségét lényegesen javitja.

Az elmult tél folyamán az igazgatóság, saját anyagi felelősségére, de a HOMBÁR neve alatt egy nagyobbszabásu ketreces csirkenevelő akciót folytatott le,

mintegy 20.000 drb. egynapos csirkét osztva szét a községben, amelyből mintegy 3000 darabot magunk neveltünk fel,

kisérletezéseket végezve és ha a kisérletezés miatt nem is sok anyagi eredményt értünk el, de annál több tapasztalatot szereztünk a jövőre nézve. A szövetkezetünknél folytatott nevelésnek nagy volt az erkölcsi sikere, több, mint 2000 látogató nézte meg, sokan vidékről is.

A baromfi értékesités sokkal nehezebb, mint a gabona értékesités, mert nincs a háta mögött egy „FUTURA". De nem adjuk fel a reményt, ha lassan is, fokozatosan megszervezzük valamilyen alapon a baromfi értékesitését is.

Az ügymenettel kapcsolatban meg kell még emlitenem azt, hogy az ügyvezetőink a legnagyobb odaadással, szaktudással és igaz keresztyén szellemben igyekeztek

szövetkezetünk részére minél több jövedelmet biztositani.

Az irodai személyzet is hiven teljesitette a kötelességét. A felekkel szemben előzékenyek és figyelmesek voltak, ilyen értelemben egész éven át nem érkezett hozzám panasz. A magtári személyzet is megfelelően teljesitette a kötelességét. A legkisebb kellemetlenség vagy munkazavar sem volt. Tehát, ugy az ügyvezető igazgató uraknak, mint az irodai és magtári alkalmazottaknak elismerésemet fejezem ki a szövetkezet nevében.

A folyó gazdasági évről is megemlitek annyit, hogy dacára a gyengébb termésnek, a forgalmunk nem csökkent, hanem inkább fokozódott, az üzletfeleink állandóan szaporodnak, még távolabbi vidékekről is és a magtárunk már majdnem teljesen megtelt. Julius 1-től a mai napig 146 és fél vagon gabonát hoztak be a a magtárunkba.

Mélyen tisztelt Közgyülés! A szövetkezetünk alapitásának és első üzletévének történetét és munkáját ezekben voltam szerencsés ismertetni. Dacára a szép eredménynek, én a magam részéről nem vagyok teljesen megelégedve, mert ha az üzletmenetünket tüzetesen vizsgáljuk meg, különösen abból a szempontból, hogy ki milyen érdekből kapcsolódott az üzletkörünkbe, sajnosan látjuk, hogy aránylag kevesen vannak azok, akik azért jönnek hozzánk, mert szövetkezet vagyunk és csupán azt tekintik, hogy magasabb árat adunk, vagy több anyagi biztositékot látnak nálunk. Ma még sokan vannak olyanok, akik már 5 fillérért is hátat forditanak a szövetkezeti eszmének.

Ugy érzem, sokat kell még nekünk dolgozni, amig gazdatársaim mind teljesen megértik a szövetkezetek célját és ennek az eszmének odaadó hivei lesznek.

Kérem a szövetkezetünk minden egyes tagját és barátját,

A kőzkedvelt Csepel, Turán, Toroczkó, Kühen és Omega kerékpárok

a legolcsóbban Domokos Albert üzletében!

Nagy választék kerékpár gummikban. — Szortírozott alkatrész raktár minden gyártmányu kerékpárhoz!

támogassuk egymást e cél elérésében Hazánk és saját érdekünkben."

Mély hatást váltott ki Papp Zsigmond az elmondott beszédével és a hallgatók lelkesen éljenezték meg érte.

A tárgysorozatot simán tárgyalták le, elfogadták a mérleget, megadták a felmentést az igazgatóságnak, megválasztották 3 évre az uj felügyelőbizottságot, ennek a volt tagjait: Bay Józsefet, Kocsis Gábort, Seprenyi Lajost és ifj. Wagner Ádámot, mig uj tagnak Pánczél Emil főjegyzőt választották meg. Az alapszabályokat ugy módositották, hogy egy üzletrész ára ezután 50 pengő lesz. Ezzel lehetővé teszik, hogy többen léphetnek be a szövetkezet tagjai sorába.

Papp Zsigmond elnök megköszönte a tagok és vendégek türelmét és bezárta a HOMBÁR szövetkezet elsőévi rendes közgyülését.

A tagok az elnök éltetésével fogadták a gyülés bezárását és gyülés után lelényképeztették magukat, a vendégekkel együtt, hogy megörökitsék az első rendes gyülés megtartását.

Köszönetnyilvánitás

A Gyomai Dalárda elnöksége ezuton is hálás köszönetét nyilvánitja Dr. Szilágyi Ferenc körzeti tiszti főorvos urnak, hogy világvevő rádiókészülékét az Éneklő Magyarság ünnepe alkalmából átengedni szives volt.

Hálás köszönetet mond Domokos Albert villanyszerelő és müszerésznek is, aki a szükséges antenna és egyéb vezetékek felszerelését látta el.

Mindkettőjük megértő támogatása tette lehetővé az Éneklő Magyarság ünnepének közvetitését és a Gyomai Dalárda szimbólikus közremüködése fényének emelését.

Fejlődött Békés vármegye tüzrendészete

A vármegyei tűzrendészeti felügyelő most terjesztette be a vármegye alispánjának az 1937 második negyedéről szóló jelentését. Ebből a jelentésből az állapitható meg, hogy a tűzrendészet az elmult negyedben is fejlődött. Említésre méltó változás, hogy Gádoros, Öcsöd és Gerendás községek tűzvédelmi felszerelésük gyarapitását határozták el, Békés község pedig tűzoltó szertárát és őrszobáját akarja kiegésziteni. A vonatkozó képviselőtestületi határozatot jóváhagyás végett már beterjesztették a vármegye törvényhatóságához.

Az elmult negyedévben a vármegyei tüzesetek száma emelkedett; az elmult félévben ugyanis 90 tüzeset fordult elő a vármegye területén, ami 25 százalékos emelkedésnek felel meg. A tüzkár összege ennek ellenére 2545 pengővel kevesebb, mint a mult év hasonló időszakában. A javulás 5 százaléknak felel meg. Az elmult évnegyedben a tüzesetek keletkeztető okaként 13 esetben villámcsapás, 8 esetben gondatlanság, 7 esetben a gyermekek játéka, 4 esetben pedig gyujtogatás szerepel.

Vármegyénk tüzrendészete országos viszonylatban ujból javult. A magyar statisztikai évkönyv szerint a tüzesetek számát illetően a vármegye a 15-ik helyen áll. A tüzkár összegét illetően a 4 helyen, ennek ellenére az ezer emberre eső tüzkár összegét illetően Békés vármegye az első helyen áll. Ez azt jelenti, hogy Békés vármegyében örzik meg legjobban az állampolgárok vagyonát a tüz pusztitó hatalmával szemben. Ez mindenesetre tüzrendészetünk fejlettségét és annak megfelelő vezetését dicséri, valamint arra mutat, hogy a vármegye közhatóságai a tüzrendészet elsőrendü fontosságát kellőképp méltányolják.

Országos Dalosünnep

Miként lapunk közelmult számainak egyikében jeleztük, folyó hó 8-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel, a Magyar Dalos Egyesületek Országos Szövetsége, Budapesten nemzetközi dalosünnepélyt rendezett és annak keretében az Éneklő Magyarság ünnepét is megrendezte, mely az Országos Szövetség elgondolása alapján kiválóan sikerült.

Az ünnepély, a nemzeti egység hatalmas dalosmanifesztációjának bizonyult és a magyarság nemzeti erejét, kulturájának magas szinvonalát és a dalostestvériség és szeretet egyetemes gondolatát és érzését juttatta kifejezésre.

Az Országos Szövetség kivánságának eleget teendő, községünk dalárdája, a Gyomai Dalárda, Nemerey Péter takarékpénztári igazgató, elnökével az élén, a Hősök Emlékmüve elé sorakozott és Hajdu Béla igazgató-tanitó, vezető karnagy vezényletével, azonos időpontban énekelte el nemzeti imádságunkat, a Himnuszt.

A Gyomai Dalárda, felkészültségének és fegyelmezettségének ismételten tanujelét adta, amennyiben a Nemerey Péter elnök által felszereltetett rádiókészülék erőteljes hangja mellett, a Budapestről közvetitett összkari Himnuszt az ott közremüködött dalosokkal egyidejüleg, azonos hangnemben és ütemben énekelte el és ezzel, dalárdánk is az Éneklő Magyarság ünnepének lelkes közremüködőjévé válhatott.

A Himnusz elhangzása után, a felszerelt rádión keresztül a megjelent közönség, a dalosünnepélyen szerepelt külföldi dalárdák énekszámait hallgatta és élvezte és délután 6 órakor, egy szimbolikus élménnyel meggazdagodva, távozott el a szinhelyről.

Az Éneklő Magyarság manifesztációs ünnepélyén, a gyomai járás tisztikara élén, a minden szépért és nemesért lelkesedni tudó, kiváló járási vezetőfőszolgabiránk, Dr. Sorbán Jenő jelent meg, hozzájuk csatlakozott községünk előljárósága tagjainak és tisztviselőinek élén, Kató Lajos és Dr. Szász Lajos községi jegyzők, ott láttuk a Gyomai Vadásztársaság képviseletében, Pétermann József ny. községi főjegyzőt, a dalárda lelkes barátját és a dalszerzés mesterét, jelen volt G. Nagy László földbirtokos, a Nemzeti Egység Párt Gyoma községi szervezetének több tagja, cserkészek, leventék és sokan mások.

Szeldorozott szőszös bükkönyt cserélne el Izsó Mihály (VII., 85. Halmagy.) Egy mázsa bükkönyt 160 kg. buzáért ad. Jelentkezni a HOMBÁR-nál is lehet.

Cipészek figyelmébe!

A járási főszolgabiró ur sürgős felhivása folytán az alkalmazottakkal foglalkozó lábbelikészitő iparosokat értesiti a szakosztály elnöksége, hogy az alkalmazottakkal pontosan tartsák be a 8 órai napi munkaidőt e hó 16-tól kezdődően, mert a mühelyeket ellenőrzik és a kihágást elkövetőket megbüntetik.

Buza-tengeri

Mezőgazdasági szaklapjaink gyakran foglalkoznak különböző vetésforgókkal, azok előnyét és hátrányát emelve ki és természetesen elvetik az ország legnagyobb részén még szokásos hármas forgót. Sajnos, országunknak tekintélyes részében még a hármas forgó szinvonalát sem érik el, mert gyakran tengeri-buza, tengeri-buza a vetésforgó.

Lehet, hogy ezt az egymásutánt természeti adottságok, üzemi elgondolás és közgazdasági kényszeritő körülmények indokolják, termelés technikai szempontból azonban feltétlenül hibás.

Kukorica után buza alá a talajt az idő rövidsége miatt megfelelően elkésziteni már nem lehet. Ez nemcsak a vizgazdálkodás miatt hátrányos de elgyomositja a talajt is. Nem is szólva arról, hogy a talaj beéredni nem tud, növényi táplálóanyagok nem tárolódnak fel, annál inkább, mert a kukorica tarló nagytömegü maradványának elkorhasztásához az ezt végző apró növényeknek, a baktériumoknak táplálékra van szükségük, amit a talajból vonnak el, ugy, hogy kukorica után nem tápanyagok feltorlódására, felhalmozódására számithatunk, hanem épen az ellenkezőjére.

Ennek ellensulyozására ily növényi sorrendnél buza alá különösen nélkülözhetetlen a könnyen felvehető növényi táplálóanyagok adagolása, másnéven mütrágyázás. A mütrágyák közül a szuperfoszfát adagolása azért is fontos, mert a kukorica után a buza későn kerül a talajba, a szuperfoszfát fejlődést és érést siettető hatása e késedelmet bizonyos fokig kiegyenliti.

Szuperfoszfát műtrágya, augusztus hó végéig történő szállitásra
WAGNER MÁRTON FIAI fakereskedő cégnél előjegyezhető.

A főispán aggodalommal kiséri a Németországba szerződött munkások vásárlásait és pénzküldeményeit

A Németországba került munkásoktól érkező levelek arról számolnak be, hogy a munkások jól érzik magukat munkahelyükön. Ugy az ellátásuk, mint elhelyezésük jó, keresetük szintén nagyon jó. A jó keresetből a munkások közül már igen sokan küldtek pénzt és sokan vannak olyanok, akik odakünn sok mindent, közte kerékpárt is vásárolnak. Ezeket a vásárlásokat aggodalommal figyelik a hatóságok, mert a munkások egynémelyike felesleges dolgokra is költ keresetéből, igy kevesebb pénzt hoz majd haza, viszont azokat is veszteség éri, akik most küldik haza keresetüket.

Ennek az aggodalomnak adott kifejezést vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla, Békés vármegye főispánja is, aki kijelentette, hogy a maga részéről aggodalommal figyeli a munkások kerékpárvásárlásait. A munkások ugyanis ott megvásárolják a kerékpárt, azzal a szándékkal, hogy majd hazahozzák, de nem gondolnak arra, hogy a hazautazás alkalmával a határon majd vámot kell fizetniök a kerékpárok után, ami annakidején mint nem várt kiadás bizonyára kellemetlenül érinti őket.

Ugyancsak aggodalommal figyeli a főispán a munkások pénzküldeményeit és szeretné, hogy a munkások csak az elkerülhetetlenül szükséges pénzt küldjék haza, mert a most küldött pénzzel is veszteség éri őket. Most ugyanis, ha pénzt küldenek, 1 márkáért csak 136 fillért kapnak, mig ha a munka végeztével személyesen hozzák haza keresetüket, 1 márkáért 161 fillért kapnak.

Ezek szerint minden 100 márkánál 25 pengő veszteség éri azt a munkást, aki előre küldi haza a keresetét. Ezektől a veszteségektől szeretné a főispán tehát megkimélni a munkásokat, ezért jobbnak látná, ha a munkások nem vásárolnák a kerékpárokat és keresetüket is személyesen hoznák haza, mert az elterjedt hirekkel szemben nemcsak 350 márkát, hanem egész keresetüket hazahozhatják, akármennyi is az összeg.

A munkások hozzátartozói mindenesetre jól tennék, ha a főispán figyelmeztetését levélben közölnék a munkásokkal, nehogy annakidején meglepetés érje őket és kivánatos volna, hogy azok a munkások, akik lapunk utján értesülnek a főispán intelmeiről közöljék, azt társaikkal.

Az Országos Alföldi Bizottság augusztus 17-én nagygyülést tart Szolnokon. A gyülés előadói: Lampl Hugó miniszteri tanácsos, ismerteti az alföldi öntözések müszaki kérdéseit. Ereky Károly v. miniszter, az öntözések gazdasági vonatkozásairól tart előadást. Tudomásunk szerint Gyomáról Schulek Béla főmérnök, Papp Zsigmond, G. Nagy László és Wagner Márton vesznek részt a nagygyülésen.

Gyomát és Szarvast egy képviselőválasztó kerületté vonják össze az új választójogi törvényjavaslat szerint?

A választójog kérdése most, a nyári szélcsend alatt is állandóan foglalkoztatja a sajtót. A 8 Órai Ujság szerint a belügyminiszteriumban serényen dolgoznak a választójogi tervezet elkészitésén. A lap azt irja, hogy teljesen uj választókerületi beosztás készül. Beavatott forrásból úgy tudja, hogy a békésvármegyei négy választókerület mindegyikébe két-két jelenlegi kerületet vonnak össze, Igy együvé kerülne Békés és Szeghalom, Békéscsaba és Gyula, Gyoma és Szarvas, Orosháza és Tótkomlós. Ezek szerint természetesen az országgyülési képviselők száma is csökkenne; az egyéni kerületekben a jövőben nem 199, hanem csak 96 képviselőt választanának.

Röviden ezekben foglalható össze a 8 Órai Ujság hiradása, melyet azonban hivatalos helyről megcáfoltak és hangsulyozták, hogy az uj választójogról szóló törvényjavaslat még csak a statisztikai adatgyüjtés felülvizsgálatának stádiumában van.

Vásári beszámoló

Állatfelhajtás 3627 darab, eladás 2050 darab volt

A régi, hires, nagyforgalmu gyomai vásárokra emlékeztetett a mostani vásár. Mindhárom vásári napon nagy volt a forgalom. Felhajtottak és eladtak elég szép számmal állatot. Nemek és fajták szerint a következő volt a vásár:

Felhajtottak bikát 29 darabot, eladtak belőle 23 darabot; tehenet 450—261, üszőt 87—73 ökröt 72—25, tinót 39—29, borjut 176—155, lovat 971—503, birkát 876—317, sertést 927-664.

Tehát felhajtottak összesen 3627 darabot és eladtak 2050 darabot.

Régi szokás szerint, most is ugy volt, hogy az eladó keveselte a kért árat, a vevő meg sokalta azt.

A kirakodó vásárra nagyon felkészültek a hivatásos vásározó kereskedők és iparosok. Annyian voltak a vidéki árusok, ezeknek az autóiból a HOMBÁR szövetkezet előtt egész parkot alakitottak. Egyik derecskei szabóiparosnak két autója is állott a standon. A rossz nyelvek azt állitják, hogy igy játsszák ki a fuvarozási előirásokat, hogy álneveket irnak az autókra. Bizony ezek az iparosok és kereskedők helyrehozhatatlan kárt csinálnak a helyi iparnak és kereskedelemnek és semmi reményünk, hogy ezt a „vásári“ állapotot megszüntessék, amivel a messze vidékről ideautózott árusok felelősség nélkül kötik a portékájukat a jámbor vásárlóra, aki már későn eszmél rá, hogy alaposan becsapták. És még a tetejébe az a helyzet, hogy a lakosság nagyobb része a vásárok megtartása mellett erősködik.

A mutatványos és kétes hatásu gyógy- és más csodaáruk bemutatása és kipróbálása most is háboritatlanul folyt, amig a láthatáron nem tünt fel egy hatósági ember. Ilyenkor a világot megváltó csodaszert ismertető pasi egyszerre jámbor vásári látogató lett és legtöbbször a publikum egitett neki az elbujásban. Különösen a fájdalom nélküli foghuzások és bármilyen krónikus fájdalom elmulasztását garantáló csodaszerek propagálása folyik már évek óta és már-már ott tartunk, hogy a „kezelt“ páciensek lebecsülik a derék orvosaink minden tudását, mert a vásári csodadoktor jobban tudja a fájdalmukat gyógyitani, mint ők.

A kirakodó vásárt a szép idő is elősegitette. Voltak is annyian, hogy a nagy vásárterünk szinte szüknek bizonyult.

A legnagyobb forgalmat talán mégis a korcsmárosok érték el, mert egész éjjel hangos volt a község a sok ittas ember nótázgatásától.

Felhívás a gyomai és endrődi gazdákhoz!

Felhivjuk azokat a gazdákat. akik a zöldmező szövetség takarmánytermesztési akciójában részt vettek, hozzanak a bükkönymagvaikból mintát a HOMBÁR szövetkezetbe, együtt fogjuk a bükkönyt értékesiteni.

A vármegyei közigazgatási bizottság ülésén a mezőgazdasági szakoktatás és a tanoncoktatás reformálását követelték.

HIREK

Eljegyzés: V. Kovács Jolánkát eljegyezte ifj. Schwalm József. (Minden külön értesités helyett.)

Eljegyzés: Arányi Eszter okl. tanitónőt eljegyezte zboróí Zboray Kálmán földbirtokos.

A Stefánia Szövetség f. hó 15-én vasárnap délelőtt 11 órakor a községháza nagytermében ünnepélyesen megjutalmaz 14 sokgyermekes anyát. Az ünnepi beszédet Bay József ref. lelkész tartja, a jutalmakat pedig Pétermann Józsefné urnő oszlja ki Szeretettel hivunk és várunk mindenkit.

Nagykőrösi Arany Napok. Arany János és az uborka városa szeptember 4-12 között Arany Napok elnevezés alatt ünnepi hetet rendez. Az ünnepi hét keretében szobrot állitanak. B. Tóth Ferenc kisgazdának, aki Nagykőrös környékén megteremtette a csemegeszőlő termelést, megünneplik az ipartestület fennállásának 50-ik évfordulóját, homoki szőlőnapot tartanak, a kiállitások és versenyek egész sorozatával bemutatják a város egész fejlett kulturáját. Az idén ez az első vidéki ünnepi hét, melyre Nagykőrös nagy lelkesedéssel készül.

Mezőgazdasági gépek és szerszámok nagy választékban kaphatók a

HOMBÁR

szövetkezetben.

Kérjen ajánlatot!

Magyar Nemzeti Nyomtatványkiállitás. A Magyar Nyomdászok Társasága a Magyarországi Grafikai és Rokoniparosok Főnökegyesületével karöltve aug. 14-től szeptember 15-ig a budapesti Műcsarnokban nyomtatványkiállitást rendez. A magyar nyomdászat, papirgyártás és sajtó hatalmas seregszemléje lesz ez a kiállitás, amely a modern kiállitási technika eszközeinek alkalmazásával pontos és összefoglaló képet nyujt mindarról, ami a nyomtatással és a nyomtatott betüvel összefügg. A hatalmas méretü és rendkivül érdekes kiállitás iránt az ország minden részében igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A nagykőrösi kisipar jubileuma. A Nagykőrösi Ipartestület szeptember első felében ünnepli meg 50 éves fennállását.. Alapjában véve azonban már 400 éves ez az egyesülés, csupán ipartestületté való átalakulása történt meg 50 évvel ezelőtt. Az Ipartestület ünnepe kimagasló fejezete lesz a szeptember 4-12 közötti tartandó Nagykőrösi Arany Napoknak. Ez alkalommal az egész ország iparos társadalma találkozót ad Nagykőrösön, hogy országos fontosságu iparos kérdéseket is megvitassák. Az ünnepségre több irányból filléres vonat indul, de mindenfelől 50 %-os menetdij kedvezmény elnyerése biztositható.

A béke ára 100 milliárd pengő. Ilyen hatalmas összeget költ Anglia fegyverkezésre, hogy a fegyverek erejével megvédhesse a békét. A világtörténelem legnagyobb arányu fegyverkezéséről közöl érdekes ismeretetést Tolnai Világlapja legujabb száma, amely ezenkivül még a rakéta repülésről, a hindu egyházi szokásokról, a narkozisról és a déljelző ágyulövésről közöl érdekes cikkeket. Közel száz érdekes képet a legkiválóbb irók novelláit és nagyszerü folytatásos regényt talál még az olvasó a népszerü képeslapban, Tolnai Világlapja ára 20 fillér.

Az Állami gépjárómüvezetőképző (soffőr) tanfolyam a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben (Budapest, VIII., Józsefkörút 6) szeptember 6-án este fél 7 órakor nyilik meg. Beirás és felvételhez szükséges ürlapok kiadása naponta d. e. 10—12 óra között az igazgatósági irodában.

Nagykőrös szobrot emel egy kisgazdának. A futóhomok kerti kulturájának régi hires városa Nagykőrös, amelynek homokját az ottani gazdák szorgalmas munkája kincsethozó talajjá tette. Ebben a munkában oroszlán része volt a város egyik egyszerü kisgazdájának — B. Tóth Ferencnek, — aki ultörője volt az alföldi csemegeszőlő telepitésnek. Az ő munkájának köszönheti Nagykőrös, hogy ma a magyar csemegeszőlő termelés egyik főhelye.

A város gazda társadalma háláját ugy mutatja ki, hogy szobrot emel a zseniális gazdatársnak, melyet szeptember első felében tartandó Nagykőrösi Arany Napok keretében lepleznek le.

Két hires londoni magyar színész Budapesten. Rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premier beszámolót, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovafot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

„Felvétel a Márta Diákotthonba. A budapesti IX, Liliomuta 13 sz. alatti Márta Mater Diákotthonban megüresedett helyekre az 1937/38. tanévre szóló felvételi kérvények aug. 25-ig beadhatók. Pályázhatnak oly szegény sorsu, példás viseletü és jó előmenetelü egyetemi és főiskolai hallgatók, akik tanulmányaikat Budapesten végzik. A szobák 2-6 személyesek. A város közepén az egyetemhez közelfekvő szép kertes otthonban, ahol külön tanuló, társalgó és fogadószoba, fürdő, zuhanyozó, fütés és gázrezsó használat, tornaszer és telefon szolgálják a hallgatók kényelmét, a bentlakás dijtalan. Bővebb felvilágositást készséggel nyujt póstán is (bélyeges válaszboriték mellékelendő) az otthon igazgatója. Személyesen reggel 8-9 óra között. Telefon: 13-77-49."

Felvétel a debreceni egyetemre. A debreceni m. kir. Tisza István-Tudományegyetem hit-, jog- és állam-, orvos-, bölcsészettudományi, ennek mathematikai és természettudományi csoporjára a rendes beiratkozás az 1937—38. tanév I. félévére szeptember hó 1—16-ig tart. Dékáni engedéllyel beiratkozni szeptember 16—20-ig, rectori engedéllyel szeptember 21—30-ig lehet. A felvételi kérvényeket az illetékes karhoz cimzetten 1937 augusztus hó 1 és 31 közt kell benyujtani. Eredeti okiratok szükségesek. A dékáni hivatalok csak kellőleg felszerelt kérvényeket fogadnak el. Akik tandijmentességért folyamodnak, kérelmüket az illetékes karhoz 1937. szeptember 1-ig nyujtják be. Részletes tájékoztatás jelent meg a Budapesti Közlönyben, s felvilágositást nyujt a rectori hivatal.

A pajorirtás módjáról, az almamoly elleni védekezés legujabb eljárásáról, a kajszifa gutaütéséről, az őszibarack ifjitásáról, a havi teendőkről stb. stb. ir „A MAGYAR GYÜMÖLCS" legujabb száma, melyből lapunkra való hivatkozással ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest, IV., Gerlóczy ucca 11. szám.

Lezajlott a III. gyomai gyermek Olimpiász

Kevesen tudnak róla, hogy Gyoma nehány kisdiákja ezidén is megrendezte nyári sportversenyét. Ez a családiasnak indult, de mindjobban szélesedő kis mérkőzés, szépen neveli a következő sportoló generációt. Idén Nemerey Péter igazgató előzékenységéből a versenyt a Levente eszközökkel a sportpályán rendezték, innen kapták a szép érmeket is.

A verseny két délután és egy délelőtt tartott, szépszámu érdeklődő lelkes biztatása mellett, néha meglepő eredménnyel. Helyszüke miatt csak a müsort és a pontozás eredményét közöljük.

1937. aug. 4 d.u. 5 órakor (a sportpályán) Felvonulás. 50 m. sikfutás. Diszkoszvetés. Osztrák-Olasz kézilabda mérkőzés. Rudmászás. 3x50 méteres staféta. Gerelyvetés. Távolugrás. Kötélhuzás. Huzószkodás.

1937. aug 6 án, d e. 10 órakor. 100 méteres sikfutás. Magyar-Olasz kézilabda mérkőzés. Magasugrás. Sulydobás. 400 méteres sikfutás. Hármasugrás. Osztrák-Magyar kezilabda mérkőzés. 400 m. kerékpár verseny.

Eredmény kihirdetés, érmek kiosztása.

Az önkéntes adományokból befolyt összeget teljes egészében a gyomai napközi otthonnak adtuk.

50 m. sikfutás, junior:

1. Nagy Béla, 2. Recsberg Walter, 3. Nemerey Péter.

50 m. sikfutás, senior:

1. Grósz György. 2. Wagner Márton. 3. Messinger György.

100 m. sikfutás:

1. Wagner Márton, 2. Messinger György, 3. Grósz György.

400 m. sikfutás:

1. Messinger György, 2. Recsberg Walter, 3. Wagner Márton.

Diszkozvetés:

1. Wagner Márton, 2. Messinger György, 3. Nemerey Péter.

Rudmászás:

1. Wagner Márton. 2. Drahó Lajos, 3. Messinger György.

Sulydobás:

1. Messinger György, 2. Grósz György, 3. Wagner Márton.

Gerelyvetés:

1. Wagner Márton. 2. Nagy Béla, 3. Grósz György,

Kötélhuzás:

1. Wagner Márton. 2. Kner István, 3. Schulek Béla.

Húzódás:

1. Wagner Márton. 2. Recsberg Walter, 3. Drahó Lajos.

Távolugrás:

1. Nagy Béla, 2. Messinger György, 3. Nemerey Péter.

Magasugrás:

1. Nagy Béla, 2. Grósz Gzörgy, 3. Schulek Béla.

Kézilabda:

Nemerey Péter, Nagy Béla, Wagner Márton csapata.

3x50 m. staféta:

Nagy Béla, Nemerey Péter, Wagner Márton csapata győzött.

50 m. gyorsuszás:

1. Kner Mihály. 2. Schulek Béla, 3. Wagner Márton.

Evezés:

1. Kner Mihály, Nemerey Péter, Wagner Márton. Messinger György.
2 Grósz György, Kner István.

Pontozás:

Wagner Márton 35 p., Nagy Béla 20 p., Messinger György 19 p, Nemerey Péter 15 p., Grósz György 13 p., Schulek Béla 8 p, Recsberg Walter 7 p. Kner Mihály 6 p, Kner István 6 p., Drahó Lajos 6 p,

Ezuton is megköszönjük Schulek Bélának az irányitást és a biráskodást. Gratulálunk a kis rendezőknek ifj. Nemerey Péter és ifj. Wagner Mártonnak a szegény gyermekek nevében is. Szerk.

SPORT

GySC—ETK 6-2 (1-1).

Ifj. bajnoki, vezette: Dinya.

Kevésszámu közönség — nagyobbrésze annak is gyomai — nézte végig az endrődi mérkőzést, amely a GySC-nek a bajnokságot jelentette.

Az ETK kezd, mindjárt támad, a GySC védelme idegeskedik és a center a hálóba lő. (0-1). A váratlan gól felrázza a GySC-t, ostromolja az ETK kapuját, de az erősen védekezik. A biró is hozzájárul a GySC eredményteleníségéhez, amennyiben téves itéleteivel folyton megállitja a támadásokat. Végül eredményes a GySC, Takács bead, a labda a bekk kezét éri ugyan, de a befutó center a lepattanó labdát bevágja (1-1).

Szünet után ellenállhatatlanul támad a GySC, amit bizonyit, hogy a 3 p.-ben már 3-1-ve vezet. Az ETK is támad, de a jó helyzeteket kihagyják a csatárok. Majd a center közelről hálóba talál. (3-2). A gól után ismét hatalmas GySC ostrom következik. Az endrődi kapus sok szép lövést tesz ártalmatlanná, de nem tudja megakadályozni, hogy a GySC még három góllal ne terhelje hálóját.

A GySC játékosai kielégitőt nyujtottak. Az I. félidőben voltak gyenge pontok, de szünet után ezek is feljavultak.

Az ETK-ból a közvetlen védelem, a center és a centerhalf vált ki. — A biró nem nagy hozzáértéssel vezette a mérkőzést.

Sporthirek

Augusztus 15-i ifjusági bajnoki mérkőzések: Mezőturon: MAFC—TAC, Szövőgyár—ETK.

A gyomai sportközönség érdeklődéssel tekint a holnapi Gyulai AC—Gyomai SC mérkőzés elé. A gyulai csapat évekkel ezelőtt a GySC első osztályban szereplő együttesével sokszor vivott szép küzdelmet s a szimpatikus csapat még élénk emlékezetében él a gyomai sportközönségnek. A Gyulai AC kitünő együttese azóta is a csabai alosztály legjobbjai között foglalt helyet, sőt alosztálybajnokságot is nyert. A holnapi meccsen a két egyesület között fennálló sportbarátság reménhetőleg még jobban meg fog szilárdulni s a közönség egy minden tekintetben szép és élvezetes meccset fog látni. A mérkőzés előtt 3 órai kezdettel az Endrődi TK—Gyomai TK első csapatai barátságos mérkőzést játszanak.

Barta József GySC játékost egyesülete f. hó 9 én tartott házi fegyelmi ülésén az egyesülettel szemben elkövetett fegyelmezetlen viselkedése miatt 6 hónapra eltiltotta a játéktól. Értesülésünk szerint Barta József a GyTK-hoz gravitál, átigazolása azonban csak 6 hónapos büntetésének kitöltésétől számitott egy év mulva lesz lehetséges. Ebben az esetben csak 1939 tavaszán vehetne részt bajnoki mérkőzésen, ami az ambiciózus játékost távozása előtt bizonyára meggondolásra fogja késztetni.

A Dévaványai SE nagy lelkesedéssel készül első szereplésére a DLASz II. osztályú bajnokságában. Az egész nyár folyamán nagy anyagi áldozatok árán jónevü pesti és vidéki csapatokkal mérte össze erejét, teljes sikerrel. Reméljük, hogy a jövő héten induló bajnoki küzdelemben is megfogja állani helyét, bár legjobb játékosa, Fried Tibor, a GySC kötelékébe tartozik s igy a DSE-bajnoki küzdelmeiben nem vehet részt. A DSE holnap a budapesti Törekvés I. csapatát látja vendégül, előtte a DSE II. — GyTK II játszik.

1937-38. évi II. oszt. bajnokság küzdelmei augusztus 22 én kezdődnek. E napra a következő mérkőzéseket sorsolták ki: Gyomán: GySC-GyTK. Endrődön: ETK—M Törekvés, Turkevén: TAC—M.MÁV. Sárréti alcsoport: Dévaványai SE—Körösladányi AK, Okányi ISE—Vésztői SE, Szeghalmi SE—Komádi SE.

Az MLSz a GySC 25 éves jubileumára a szövetség jubiláris nagy plakettjét adományozta.

A DLASz területén 61 egyesület nevezett a bajnokságba. Az MLSz összes taglétszáma 369 egyesület.

A sportszeretetéről ismert gróf Wenckheim-család, „Tarhos SC" néven futballcsapatot alakitott és benevezett a II. oszt. bajnokságba. A csapat bajnoki mérkőzéseit a békési pályán fogja lejátszani. A Tarhos SC részére a következő ismertebb játékosokat igazolták át: A volt BTE játékosok közül Baji, Dankó, Bartalus, Bakó. Csapó, Sulyok, gróf Wenckheim György, Zahorán Pál. Rajtuk kivül Bezzeg (volt BISE), Konyár (volt M. Törekvés) és Zahorán András (volt Textil) az ismertebbek. Amint a fenti nevekből láthatjuk, a Tarhos SC komoly ellenfele lesz a II. oszt. egyesületeknek.

Helyszüke miatt lapunk jövő heti számában fogjuk közölni az ifj bajnokság táblázatát.

Matlak Márton GySC játékos a napokban súlyos természetü vakbél-operáción esett keresztül.

CZEBE LAJOS GÉPÉSZ értesiti a heretermelő gazdákat, hogy augusztus 19-én csütörtökön herecséplőgépével a Szabó tanyába a ványai uthoz ki áll, herét csépelni mindennap lehet. Megfelelő mennyiségű herének bárhova, helybe is megy a tanyákra.

FÁBIÁN BÉLA
Schwartz ballai (csudaballai)
400 hold földje eladó
A föld 1200 négyszögöles holdjának ára **300 pengő**. Az eladási és egyébb feltételek **Harsányi László** endrődi főjegyzőnél megtudhatók. 2—1

Gyönyörü képek kisérik az érdekesnél érdekesebb lanulmányok, riportok, novellák, beszámolók változatos, gazdag és magas szinvonalu sorozatát a Tükör augusztusi számában. Thienemann Tivadar a jubiláló göttingai egyetemről, Koltay-Kastner Jenő a mai olasz irodalom Balzac-i regénysorozatának irójáról, Lucio d' Ambra életművéről ad képet. Derçsényi Dezső a székesfehérvári bazilika ásatásairól számol be, Erényé Gusztáv a hajdani császárváros, a kedélyes Bécs emlékét idézi, Trócsányi Zoltán, régi magyar fizionomus Cséry Verestói György tanait ismerteti. Sőtér István Rouent, az ősi katedrális városát, élményszerü közelségbe hozza. Halász Gábor két „reformer" portréját rajzolja meg. Supka Ferenc ceyloni szingaléz müemlékek exotikus szépségét mutatja be. Novellát Majthényi György, Molnár Ákos és Kádár Erzsébet, verset Sikabonyi Antal és Telekes Béla irt a páratlanul gazdag tartalmu füzetbe, melynek állandó rovataiban az irodalom, a muzsika, a film és a fényképezés mellett, a sakk és a rejtvény kedvelői is megtalálják az őket legjobban érdeklő ujdonságokat. Ki tudja? ez a cime Varra István uj rovatának, amely minden olvasó figyelmét és közreműködését várja. I magyar szellemi élet reprezentativ képes folyóiratát dr Révay József szerkeszti és a Franklin-Társulat adja ki Lapunknak a Tükör kiadóhivatalával való kapcsolata révén igen tisztelt előfizetőinknek a Tükör lapunkkal együtt történő előfizetését különleges feltételekkel könnyitjük meg. Kiadóhivatalunk az együttes előfizetés feltételeiről készségesen nyujt felvilágositást. Szépetkedvelő, müvelt olvasóközönségünk figyelmét legjobb meggyőződéssel hivjuk fel e kedvezményünkre.

Publikáció

Fábián Béla Schwartz ballai (Csudaballai) 400 hold földje eladó. A föld 1200 négyszögöles holdjának ára 300 pengő. Az eladási és egyébb feltételek Harsányi László endrődi főjegyzőnél megtudhatók. 2—1

Gróf Tisza István ut 62 sz. ház eladó. Érdeklődni lehet Ailer Andrásnál Bocskai u. 57 sz alatt. 3—2

Sebessy János sütőmester Gróf Tisza István utcai háza eladó. 1—1

özv. H. Kovács Gyulánénak több öl szalmája van eladó. Arany János utca 4 sz. 2—1

Szuperfoszfát mütrágya augusztus hó végéig történő szállitásra Wagner Márton fiai fakereskedő cégnél előjegyezhető. x—2

özv. Szilágyi istvánné Kossuth L. utca 19 sz. alatti 3 szobás lakása kiadó. Ugyanott diófa ebédlő van eladó. 2-2

Saroküzlet berendezéssel együtt, nagyforgalmu helyen október 1-től kiadó. Horthy Miklós út 51 szám. 4—4

Használt játékokat kérünk a napközi otthon szegény gyermekei részére. Atveszi a besenyszegi iskola vagy a Békésmegyei Ált. Takarékpénztár.

Zamatos minőségü, magas foku ceglédi fehér, ujbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károlynál.** Ugyanott az **ó bor** literje **56 fillér.**

Eladó 40 kat. hold szép fástanyával bőséges gazdasági épületekkel. — Bérbeadó 60 m. hold tanyaföld gazdasági épületekkel felszerelve, 6 évre a föld első osztályu kevés másodosztály van benne. — A nyilasi iskola mellett 3 köblös föld eladó igen olcsó áron. — Eladó 800 négyszögöl pocsolyai szőlővel és gyümölcsössel. — Eladó a Petőfi utcában egy ház jutányos áron a legjobb helyen. — A Berzsenyi utcában egy 2 szobás mellékhelységekkel ellátott családi ház. — Érdeklődők forduljanak Iró Balázs ingatlan közvetitőhöz.

„MÁVAUT" NYÁRI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. május 22—től 1937. október 2—ig.

Gyoma—Endrőd:

*	**				
17.43	21.43	ind	Gyoma p u.	érk.	6.22
17.55	21.55	érk.	Endrőd templom-tér	ind.	6.10

*) Csak hétköznap **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik. **Viteldij: 50 fillér.**

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

				*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.45	20.48
8.35	↓	Püspökladány	↑	15.37	18.52
9.15	↓	Hajduszoboszló	↑	14.53	18.10
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14.15	17.30

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Endrődre — 50 P Menettérti-jegy: Endrődre — .80 P
Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti jegy: „ P 4.—. „ P 10.50. „ P 12.50.

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

				*	**
6.10	ind	Endrőd templom-tér	érk.	17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.45	20.48
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u.	↑	14.00	19.11
9.03	érk.	„ községháza	ind.	13.50	19.05

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9.50.

Feltételes megállóhely: Gyoma—halmagyi Olvasókör és Perjés.

!OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz!
22 fillér
egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.
Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.
Székely Ferenc kft
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 34. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 augusztus 21.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó szózata

A NAGYALFÖLD HAJNALA

Évszázadokon át nemcsak a háboruk hullámai seperték el mindazt, amit az Alföldön emberi erővel épiteltek, hanem a Tisza és Körösök árhullámai is végig seperték évente az alföldi rónát. Ahol bőséges termésnek kellett volna lenni évente, ott többször volt aszály, mint bőtermes. A nemzetünk életét irányitó vezetők Széchenyi István gróf előtt vagy nem tudtak, vagy nem mertek az Alföld kérdéséhez hozzányulni. Széchenyi is csak az első részét végezhette el a kérdésnek: az alföldi folyók szabályozását. Az öntözés kérdése csak hiu ábránd volt mindig. Pedig voltak időszakok a nemzeti életben, amikor bővebben jutott volna pénz az öntözés lehetőségének megvalósitására, mint most. Csak beszéltek róla, de nem történt semmi.

Augusztus 17-ike sorsforduló napja lesz az Alföldnek. Az Alföldi Bizottság nagygyülésén Horthy Miklós kormányzó is megjelent és az őt üdvözlő Kállay Miklós elnök üdvözlő szavai után a következő nagy beszédet mondotta:

A kormányzó szózata

— Köszönöm az Elnök Ur meleg üdvözlő szavait.

— Állandó érdeklődésem kiséri az Alföldi Bizottság közérdekü müködését, amely a multban annyiszor mostoha elbánásban részesült Magyar Alföld égető gazdasági és kulturális kérdéseit kivánja közelebb vinni a megoldáshoz.

— Különös örömmel jöttem a bizottság mai ülésére, nemcsak, mert az én vármegyém szolgál ma otthonul a bizottságnak, hanem azért is, mert a mai nap fordulópontot jelent a Nagy Magyar Alföld életében.

— Komolyan belekezdünk az Alföld öntözési problémájának megoldásába. Az a munka, amelyhez most fogunk hozzá, első része annak a nagy, országos vállalkozásnak, amely évtizedek során oda fog vezetni, hogy az Alföld törzsökös magyarságának sorsán segitsen a most terméketlen vagy kevésbé használható szikeseink jórészét rendszeres müvelésre alkalmassá tegye és az alföldi gazdálkodást az időjárás szeszélyeitől minél nagyobb mértékben függetlenitve, a mainál bőségesebb termést biztositson. Az erre befektetett összeg 100 százalékig az országban marad és tulnyomó részben ama réteg életszinvonalát fogja emelni, amely arra legjobban rászorult.

Nem engedjük, hogy elsorvadjon a falu népe

— Gondolok itt elsősorban a törpebirtokosokra, a gazdasági munkásokra és a gazdasági cselédségre, akiknek a megélhetése ma oly nehéz és a létfentartásra forditható jövedelmük oly csekély, hogy hősiességgel határos igénytelenségük mellett is kell, hogy szociális és gazdasági helyzetük legmelegebb gondoskodásunk tárgyát képezze. Ez az utja a segitésnek, nem pedig az elesettek elégedetlenségének felszitása; főleg pedig a termelés jövedelmezőbbé tétele, mert ezzel nemcsak a módos gazda jár jól, hanem mindenki, aki a gazdaságban végzett munkából él. Ez a nép a honfoglaló magyarság leszármazottja, fajunk életének ősforrása, állandó megújhodásának biztos tartaléka, amely annyi értéket rejt magában. Ez adja a hazának a világ legjobb katonáját, a csend és a rend legjobb őreit, ez müveli meg az életet adó, az ország megélhetését biztositó földet, sőt ez látja el a szükséges munkásokkal az egyre szaporodó gyárakat is. Nem engedhetjük, hogy elsorvadjon a falu népe.

Az országnak gazdagodnia kell...

— Az öntözés problémájának megoldása nemcsak a gazdatársadalomnak szolgál majd javára, hanem előnyére válik az ország többi rétegeinek is. Meg kell indulnia erősebben a tőkeképződésnek, az országnak gazdagodnia kell, mert nehéz politikai és földrajzi helyzetünkben szegényen nem állhatunk meg. A gazdagodásnak megvan minden előfeltétele. Termékeink ugyszólván a legjobbak az egész világon; nemcsak a tiszavidéki buzára gondolok, hanem a magyar tenyészállatra, vadra, borra, tejtermékekre, gyümölcsre, selyemre, hogy csak a legfontosabbakat emlitsem. Csak arról kell gondoskodnunk, hogy a termékek számára a piacokat biztositsuk és hogy a termelő a megfelelő árakhoz jusson. A külföld számos piaca már megismerte márkázott termékeink kiváló voltát és ha becsületesen kiszolgáljuk őket, a piacok állandó vevőink maradnak. Ezenfelül előnyös fekvésünk folytán a közeli Keletet is bekapcsolhatjuk a budapesti szabadkikötő révén a középeurópai áruforgalomba és duna-tengeri hajóparkunk növelése által kifejlődhet a belterjes kereskedelmi hajózás, ami pedig a történelem tanusága szerint mindenkor a népek szabadságának, nagyságának és hatalmának kutforrása volt.

Ki kell fejleszteni az egészséges gazdasági életfelfogást

— Az ország gazdagodása szempontjából elsőrendü fontossagu öntözés program megvalósitás azonban természetesen csak fokozatosan történhet, csupán lépésről-lépésre haladhatunk, pénzügyi helyzetünkkel számolva, az államháztartás megerőltetése és a költségvetési egyensuly veszélyeztetése nélkül. Csak fokozatosan lehet az arra alkalmas területeket vizzel ellátni, mert közben a lakosságot ki kell oktatni az öntözéssel folytatott gazdálkodásra. Szükséges mindenekelőtt, hogy az Alföld egész népe átérezze a kérdés jelentőségét és a lehetőségek nagyságát, megismerje a megkezdett munka programját s az öntözés felhasználásának lehetőségeit és módozatait. Az állam meg fogja tenni a maga kötelességét akkor, amikor a termékenyitő vizet odaviszi a gazdához, de a gazda vállára nehezedik majd az a nagy felelősség, hogy ki is tudja azt használni. Általában ki kell fejleszteni a magyar társadalomban az egészséges gazdasági életfelfogást. Évszázadokon át kihasználták fajunk kiváló harci tulajdonságait és verekedő kedvét. Ahol meghalni kellett, ott magyar

csapatok álltak. Ezért fogytunk igy meg, mig más nemzetek erősödtek és gazdagodtak. A megfogyott magyarságban utóbb különös szellem vált urrá; mindenki az államnál akarta keresni a megélhetését. Ez gazdasági elernyedéshez, a vállalkozói szellem elsorvadásához vezet. Gyermekeinkbe, ifjúságunkba bele kell nevelni az érdeklődést a gazdasági élet iránt, a vonzódást a szabad pályák felé, fel kell kelteni bennük az egyéni kezdeményezést, az önálló vállalkozás szellemét, hogy minél többen szerezzék meg maguknak azt a lehetőséget, hogy vagyont gyüjtsenek s ezáltal az ország gazdaságát is gyarapitsák. Bizom benne, hogy a mi tehetséges fajunk, amely mindenre alkalmas, amely mindent el tud érni, ha akar, — ezt is meg fogja tanulni.

Ne meddő birálattal, hanem segitséggel

— Amidőn bizalommal teszem le az öntözés problemájának megoldását Kállay Miklós őnagyméltósága kezébe, arra kérek mindenkit, hogy ne meddő birálattal nehezitse az ő működését, hanem jóindulatu segítéssel támogassa őt, különösen a gazdatársadalom megfelelő felvilágositása és kioktatása terén is. Ebben a vonatkozásban egyébként sulyt helyezek arra is, hogy a gazdasági iskolákban, gazdasági tanfolyamokon az öntözéshez szükséges ismereteket minél előbb kezdjék tanitani, hogy mire a müvek készen lesznek, az érdekelt gazdatársadalom is fel legyen készülve.

— Ebből a szempontból örömmel látom, hogy az Alföldi Bizottság működési körébe vonja az öntözés kérdésének tárgyalását, ismertetését és népszerüsitését és szivből kivánom, hogy ezen a téren is minél nagyobb, minél mélyrehatóbb siker kisérje a bizottság közhasznu tevékenységét.

— Isten áldását kivánom munkájukra.

Az Alföldi Bizottság nagygyülése

Néhai grót Klebelsberg Kunó halála óta szünetelt az Alföldi Bizottság müködése. Igy kétszeres kára volt az Alföldnek. Klebelsberg elnökét vesztette el, akinél jobban kevés nagy emberünk mélyült bele az Alföld hiányainak megszüntetésébe, valamint az Alföld gazdasági fellenditésének megindításába és ezenkivül kára volt még az Alföldünknek maga az is, hogy az Alföldi Bizottság nem működött.

A sorozatos aszályos esztendők előtérbe állitották az alföldi kérdést és elvitathatlanul Gömbös Gyula kormányzatának érdeméül könyvelhetjük el, hogy ehhez a kérdéshez hozzá is mert nyulni. Szerencsés választás volt az Alföldi Bizottság ujraéledésében, hogy elnökül Kállay Miklóst választották meg, aki egyben az ujonnan létesitett öntöző hivatal vezetője is.

Az Alföldi Bizottság működését a szolnoki nagygyüléssel kezdte meg. A messze kimagasló országos események keretében folyt le ez a gyülés. A kormányzói beszéd és az elhangzott előadások alföldi életünkben forduló pontot jelentenek, amint azt a kormányzó ur mondotta. Akik ott lehettünk ezen a gyülésen, nemcsak a külsőségekben, de az előadásokból is kiéreztük, hogy nemzeti méreteinkben is valami nagyobb dolog történik most. Kormányzónk nemcsak mint vendég volt közöttünk, hanem mint a nemzet vezetője világosan rámutatott az egyik országrész mulaszthatatlan megsegitésére.

A gyülésen jelenlevő miniszterek, felsőházi és alsóházi tagok, az egész Alföldről összegyült mindenféle foglalkozásu résztvevő a külsőségekben is kifejezését adta a nagy eseménynek. Békésvármegye is szépen volt képviselve. Gyomáról Bácsi Elek igazgató és Schulek Béla főmérnök az Iván-fenéki társulat részéről, Papp

Gazdaszemmel Angliában

Irta: **Gróf Teleki Mihály**
országgyülési képviselő, az Országos Zöldmező Szövetség ügyvezető elnöke

Évszázadok óta az angol mezőgazdaság szerepelt a világ szemében mint az állatenyésztés mintaképe, mint a zöldmezőgazdálkodás szülőanyja, igy természetes, hogy nagy várakozással s talán bizonyos szorongó érzéssel indultunk el a IV. Nemzetközi Zöldmező Kongresszusra.

Be kell vallanom, a várakozásban nem csalódtunk, hisz igen sok szépet, érdekeset láttunk ott, de talán magyar szempontból sokat jelent az is, hogy 37 nemzet fiával tudtunk beszélgetni s bizony a beszéd fonala gyakran eltávolodott a zöldmezőktől az igazságtalan trianoni békeszerződésre, igy ismét sok barátot szereztünk a magyar ügynek.

Szorongó érzéssel indultunk utnak, mert azt hittük, hogy a hires smaragdzöld, ápolt, gondozott angol zöldmezők láttára nekünk el kell majd pirulnunk, összehasonlitva azokat a hazaiakkal. De nem igy volt, mert Angliában az ápolt, gondozott rét s legelő száma elenyészik a mostohagyermek sorsban sinylődő, gazoktól, főleg páfránytól boritott zöldmezők mellett és sok helyt szinte kihivóan viselkedtek a szamártövisek s egyéb tüskék, nem volt kitől félniök!

Ha birálat tárgyává akarjuk azonban Anglia mezőgazdaságát tenni, nem elég a látottak felett kritikát gyakorolni, hanem kissé bele kell mélyedni a hatalmas világbirodalom gazdasági politikájába, gazdasági strukturájába.

A viszonylagos népsürüség Angliában és Walesben 266, ez Skótországban csak 62, de itt rengeteg sziklás hegy van, ami mezőgazdasági müvelés szempontjából ugyse jöhet számitásba, s igy az önellátást ők sehogy sem tudnák megvalósitani, nem is törekszenek erre. A lakosság nagy része ipari és kereskedelmi pályán müködik, egész politikájuk ennek fejlesztését tüzte ki célul, ezt természetesen a mezőgazdaság kell, hogy megszenvedje. Fejlett iparuk számára a legjobb felvevő piacot a dominiumok és gyarmatok alkotják, ahol azok fejében élelmiszereket, tehát mezőgazdasági terményeket kapnak. Ugy tünik fel, mintha csere-kereskedelem divna az anyaország s annak dominiumai, gyarmatai között; ipari árucikkeik elhelyezése megkivánja a belföldi mezőgazdaság elhanyagolását.

Az ipari termelésben olyan kereseti lehetőségeik vannak, hogy mezőgazdasági munkást alig látni, mindenki gyárakba tódul s bizony az angol gazda sem képes napszám tekintetében versenyre kelni az iparral. Igy azután igyekszenek minél kevesebb munkát kivánó gazdálkodást folytatni. Egész csodálatos, hogy órákat s órákat mentünk autocarokon s egyetlen egy embert sem láttunk a mezőkön dolgozni, hanem mindenütt csak kő-, drót- vagy élő sövénnyel bekeritett táblák, melyeken mindenféle állat legel vegyesen.

Nagy-Britannia összterületének 81%-a zöldmező, szántóföldi termelést Angliában s Walesben alig látni, pedig itt igen jó földek vannak; Skótországban azonban már tarkább a térkép, itt-ott buza- s zabtáblákat lenget a szél. A felületes szemlélőnek ugy tünik, mintha csak uri passzió lenne itt a gazdálkodás s nem megélhetési forrás; ez nagyjából igaz is, mert a legtöbb farmernek más mestersége is van s inkább csak a bérlők élnek tisztán a mezőgazdaságból. Angliában ugyanis a föld tetemes része nagybirtokosok kezén van, kik azonban már évszázadok óta ugyanazon családnak adják azt ki bérbe, ezeknél a régi családi bérlőknél látni azután a legszebb gazdálkodást. Ez azonban nem szemtermésben nyilvánul meg, hanem a szép tenyész- és háziállatokban.

Nem akarok elkalandozni, egy rövid cikk keretében nem tárgyalhatom az angol közgazdasági kérdéseket, hanem inkább egy pár ecsetvonással le kivánom rajzolni azokat a momentumokat, melyek engem, magyar gazdát, leginkább megkaptak.

Az egész angol mezőgazdaság a zöldmezőre van felépitve, ez képezi az ottani viszonyok közepette az egyedüli rendszert, mely nagyobb rizikó és befektetés nélkül jövedelmet hoz s mely gond nélkül, állattenyésztéssel karöltve, meghozza a farmernek a befektetett tőkéje gyümölcsét. Azért fejezem ki magam ilyen kereskedelmi nyelven, mert ott a gazdálkodás nagyrészt kereskedelem. A legtöbb esetben a gazda sovány marhát vásárol, ezt Irlandból importálják, kicsapja körülkeritett legelőjére, sokszor bikával vegyesen, s ott minden abrak, gondozás nélkül meghizván, 5—6 hónap mulva eladja

Zsigmond, G. Nagy László és Wagner Márton a HOMBÁR szövetkezet részéről vettek részt, ugy a nagygyülésen, mint az ünnepi ebéden.

A nagygyülésen elhangzott beszédekből még sokszor fogunk idézeteket hallani és reméljük, hogy a tervbevett munkálatok megindulnak és a befejezés után egy biztos és jövedelmező termelés indul meg a magyar Nagyalföldön.

A gyomai résztvevők az ünnepi ebéd után a Nosztra zzolnoki tárházát nézték meg. Erről a látogatásról máskor számolunk be.

Jön a hangosfilm kocsi

A csendes falusi utcában zene hangzik, friss induló rázza fel a falu gyerekeit, véneit. Mindenki arra felé fut, mert ismerik már a nagy vörös autót, a német munkafront „Kraft durch Freude“ — „Erőt öröm által“ kocsiját. A nehéz munkában elfáradt falusi lakosság megfelelő, okos szórakoztatása, nevelése a cél. Ne gondoljuk, hogy hires filmsztárok bonyodalmas vagy rémséges megunt filmjeit adják, hanem a német munkás ág életéből, képzeletéből meri et, nekik való képeket visznek vászonra, üditö uti filmeket, hasznos tud nivalókat, kedves humoros apróságokat. A kocsi egyik részében konyha áll, ahonnan 3-400 gyerek kap csokoládét vagy kávét. Kár, hogy mi nem esünk ennek az autónak utjába.

Sokgyermekes anyák jutalmazása

Megható ünnepség szinhelye volt aug. 15-én d. e. 11 órakor a községháza tanácsterme. A gyomai Stefánia kitüntetést és jutalmakat osztott ki a legtöbb gyermekes anyáknak.

Bay József ref. lelkész üdvözölte a jelenlevőket. Boldog, vidám és egészséges ifjuság nevelésére kérte az anyákat, akiket eszmények is lelkesitenek. Utána Pétermann Józsefné mondott szivből jövő, buzditó szavakat a magyar anyákhoz:

„Isten utai kifürkészhetetlenek, ki tudná megmondani, miért van az, hogy az egyik anyát nagyszámu családdal áldja meg, a másiknak nem ad egyet sem. Akinek nincs, szeresse és segitse a másét. A gyermek Isten áldása, de hogy tényleg azzá legyen, létének első pillanatától fogva arra kell nevelni. Ez az édesanya hivatása. A csecsemő ápolása, táplálása, pihenése, mozgása, alvása rakja le kialakulásának alapjait.

A boldog békevilágban kedvezőbb gazdasági körülmények között könnyebben megtalálta a helyét az az egyén is, aki testileg, lelkileg gyengébb méretü volt. Munkát, kenyeret talált aki akart.

Most a harmadára zsugorodott szegény hazánk területén a kenyérharc nehéz, megnövekedett a verseny. Ebben a küzdelemben csak az átlagnál erősebb, jobb, kivalóbb boldogul. Ezért kell a gyermek nevelését már a csecsemő korban ugy irányitani, hogy emberi céljait a lehetőség határai között elérhesse.

A gyermekhalandóságot sem tudjuk ma ugy elviselni, mint régen — maréknyi magyarok.

Egy jobb jövő utáni sóvárgás forditotta a figyelmet a gyermek, a magyar jövő felé. Igy születtek meg a karitativ intézmények, amelyek közt a legszebb eredményeket a Stefánia Szövetség, a csecsemőgondozás érte el.

ókat a mészárosnak; ez igazán kényelmes gazdálkodás, ezt otthon nyugodtan pipázva elvégezhetik! Természetesen ez csak jobb legelőkre vonatkozik, ahol évente acre-ként (kb. 1 magyar hold) 220 kg. sulygyarapodás érhető el marhákkal. Annyira be van ez a rendszer vezetve, hogy a földek értékét is a holdanként elérhető husgyarapodással állapitják meg.

Az általunk megtekintett tehenészetekben is a legelő képezte a takarmányt, csak a nagyobb hozamu tehenek (12 literen felül) kaptak egyik gazdaságban fehérjedus abrakot. Nem is csodálatos ez, hisz a legelők tele vannak fehérherével s érdekes, hogy a gondozott legelőn pár év alatt magától elszaporodik ez a kiváló növény. A kézimunkaerő drágasága miatt fejőgépeket használnak a nagyobb tehenészetek, sőt láttunk egy szállitható fejőgép berendezést, amelynek segitségével magán a mezőn fejték a teheneket, hetente tovább állitva a gépet és a hozzátartozó karámot, vagyis szakaszonként fejve! Véleményem szerint a gépi fejés feltétlenül káros hatást gyakorol a tehén tőgyére, mert előfordul, hogy nem kapcsolják le idejében s akkor már a kifejt tőgyet szivja tovább a gép, ennek következménye a gyakori tehén mustrálás.

Ilyen körülmények között az angol tejtermelés igen kicsi, nagyrészt tejport, tejkonzervet használnak, de a tej ára sem elég magas a farmerek állitása szerint s ezért mindinkább a rentábilisabb állathizlalásra térnek át, ujabban a tejelő ayrshire teheneket is hustermelő shorthornokkal keresztezik. A hustermelő irányzat felkarolását nagyban előmozditja, hogy a délamerikai államok s Ausztrália is az ő kiváló hizlaló legelőikre angol apaállatokat vesznek, különösen a hereford-it keresik, gyakran 1000 fontot (26.000 P) is adnak egy bikáért.

Sok fajta szarvamarha található Angliában, magyar szempontból azonban legérdekesebb az u. n. Wild White vagy Highlander, mely igen hasonlit a magyar marhához; valószinüleg még a rómaiak vitték oda s igy föltétlenül rokon faj, testalkata azonban satnyább, mint a magyar marháé.

Juh faj is igen sok van Angliában, ezek azonban mind kivétel nélkül hustermelés céljából tartatnak s télen-nyáron kint vannak a legelőkön. Általában véve ugy a szarvasmarha, mint a juh tenyésztésnél sok keresztezett egyedet látni, mivel megállapitott tény, hogy ezek hizodalmassága az első generációban nagyobb, mint a telivéreké.

A hires angol sertések mind a mezőn nőnek fel, főleg fehérje dus füvetésekben, ahol a kocák egy különleges hámba vannak kipányvázva hordozható faóljuk előtt, ugy hogy eső esetén malacaikkal együtt azokba beszaladhatnak.

Baromfitenyésztéssel is foglalkoznak a nagy gazdaságok: láttunk olyan farmot, ahol 9000 tyuk volt, főleg Rhode Island, ezeket is legelőn tartják. Egy elmés, gurítható óllal ellátott karámban 25—25 tyuk tartózkodik, ezzel szakaszos legeltetést folytatnak, igy elzárva egymástól a fertőzés veszélye sokkal kisebb. Egész sakktáblaszerü a legelő egy ilyen legeltetés után, a tyuk-karámok helyén hihetetlen buján nő a fü, de a sok nitrogén következtében a fehérje visszaesik.

Abraktakarmányozás terén természetesen nagy fehérjeimportra szorul Anglia; ennek csökkentésére, meg azután a sok eső miatti nehézkes száritási lehetőségek miatt, mindinkább elterjednek a füszáritógépek; a mi viszonyaink közepette ez természetesen teljesen felesleges s nem lenne rentábilis, átszámitva a mi pénznemünkre a széna mázsájának száritása 6 pengőbe kerül! Már egy szövetkezeti gyár is alakult, ez tagjaitól átveszi a frissen kaszált heredus szénát s azt azonnal megszáritja, megőrli s por alakjában adja el takarmánykereskedőknek, kik azután más abrakfélékkel összekeverve, többnyire pogácsa alakjában hozzák forgalomba. Ebből a szénalisztből nagy szükséglete van az országnak, majdnem minden állatnemnél, a baromfit is beleértve, az abrak 10%-a ebből áll.

Angliának a fehérje importjába kellene nekünk bekapcsolódnunk, lucernaliszt pogácsát gyártani s azt ott értékesiteni. A lucerna a magyar gazda, főleg az alföldi gazda legjobb barátja, mely a szárazságot birja, de egyuttal leginkább meghálálja az öntézést, ezért az Alföld öntözésének megvalósitása alkalmából nagy jelentőségü, hogy rajta kesztül meg van a lehetőség a terméstöbblet könnyü értékesitésének; de ebből a szempontból már most jóelőre meg kell a lucernaliszt exportját alapozni, hogy mire nagymennyiségeink lesznek, az már bevezetett márka legyen.

Több kisérleti állomást is megnéztünk, igen tanulságosak voltak ezek, különösen azok a fü- s lóhere-összehasonlitó kisérletek, melyeket különböző származásu magvakkal hajtottak végre. Ezekből egytől-egyig hihetetlen mértékben kidomborodott a disparitás a kereskedelmi áru s a gazdák által termesztett pedigree fü- s heremagvak között! A nemesitett magvakból vetett táblák zárt, gyommentes gyepezetet alkottak, hozamuk sokkal nagyobb, mint az u. n. kereskedelmi áruból vetett tábláké s ami igen fontos, az élettartamban is kirivó különbség van a nemesitett magvak javára.

Akik ismerik a helybeli Liga müködését, legnagyobb elismeréssel és hálával vannak sarkadi Nagy Pál főorvos és a képesitett, komoly, hivatásszerető védőnő iránt. A főorvos urnak köszönjük, hogy sokgyermekes anyát — ebben az egykés világban — tiszteletünk és nemzeti hálánk kifejezése képen megjutalmazhatunk."

Kérte Pétermann Józsefné az elérzékenyült,könnyes szemü anyákat, hogy adjanak példát és biztatást a fiatal és leendő anyáknak.

Ezután dr. sarkadi Nagy Pál kiosztotta a jutalmakat. A jutalmazot sokgyermekes anyák névsora a következő:

1. Kató Gyuláné érem, 2. vitéz Lenárdi Imréné érem.

Fejenkényt 10 P. jutalmat kaptak: 1. özv. Megyeri Imréné, 2. Kovács Jánosné, 3. Karbiner Józsefné, 4. Dobó Lajosné, 5. Kéri Jánosné, 6. özv. Putnoki Józsefné, 7. Papp Lajosné, 8. özv Toldi Gergelyné, 9. Baráth Józsefné, 10. Faragó Jánosné, 11. Pólya Lajosné, 12. R. Kiss Istvánné.

A Himnusz együttes eléneklésével a felemelő ünnepségnek vége volt.

Ha nálunk a fümagtermelés ellenőrzés alá kerül, legyen az márkázás, vagy bármilyen féle állami elismerés, egész biztos, ebből is nagy exportot fogunk tudni lebonyolitani, nemcsak magába Angliába, hanem főleg az egyes dominiumokba, ahol nagy iramban folyik a füvesités; áll ez bizonyos mértékben az USA-ra is, ahol az erdők kiirtása és a tulzott gabona termelés miatt egyes vidékek elsivatagosodása következett be, ezt főkép füvesitéssel tudják meggátolni.

Nagy átlagban Anglia mezőgazdasága igen extenziv, a meglevő legelőiken sokkal több állatot tudnának eltartani, a mellett nagy munkaerő hiányban is szenvednek és az angol farmerben nincs meg az a szorgalom, ami a magyar gazda egyik fő erénye. Kizárólag ennek tudható be, hogy Welesben s másutt is 1000 és 10.000 holdas páfrány bozótokat látni, melyek a szemnek igen tetszetősek, de semmire sem használhatók, pedig a kiirtásukkal kitünő legelőkké válnának, amint ezt igen gyakran a mesgyés szomszéd példája mutatja.

Az egész utat s annak tapasztalatait egy rövid cikk keretében nem lehet összefoglalni, igy csak mozaikszerüleg olyan momentumokat rajzoltam le abból, melyek különöskép megkapták figyelmemet s melyek talán kivitelünk szempontjából jelentőséggel birnak.

Az alföldi öntözés feladatai

Tudjuk, hogy van „öntözési Hivatal" mely Kállai Miklós elnökletével az öntözés megoldását munkálja. Az óriási áttekintést és szaktudást kivánó felelősségteljes munka főbb szempontjairól Székács Elemér az OMGE alelnöke igy nyilatkozik: Az öntözés célja főként az, hogy az aszályos vidéken levő kis és nagy birtok egyenletes gazdálkodását lehetővé tegye, Pl: egy harmincezer holdas üzem, csupán 400 holdat öntözne. Az állatállomány szempontjából fontos az, mert aszályos évben takarmányhiány áll be és le kell csökkenteni az állatok számát. Ez megint trágyakevesbedést okoz, egyéb elmaradt jövedelmen kivül. Ki kellene mondani, hogy a kisbirtokok területük 8 10-%-át, a nagybirtokok pedig 5-6 %-át öntözzék.

Népélelmezési szempontból is fontos volna, minél több főzeléket produkálni és fel is használni. A jó takarmányozás folytán emelkedő tej és tejtermékek eladása biztos jövedelem.

Adatok Békés megye gyümölcstermeléséről

Az utóbbi években országszerte megindult gyümölcsfatelepitési mozgalom Békésmegyében is érezteti hajtását. A gyümölcsösök területe évről-évre gyarapodik. 1851-ben még csak a megye területének 0-2 %-a, 1890-ben már 0.5 %-a, 1934-ben pedig 1%-a, a kertileg megmüvelt terület.

Az 1934-es kimutatásból kiderült, hogy a szilvafa szerepel legnagyobb mennyiségben. Az összes gyümölcsfának 45.3 %-a szilva. A szilva előretörésének több oka van. Főként az éghajlati és talajviszonyok kedveznek ennek legjobban, továbbá a hatóságok is mindent megtesznek a telepités irányában.

Érdekes a lakosság számarányához viszonyitott gyümölcsfamennyiség eltérése. Szentetornyán pl. egy lélekre csak 0.2 drb. gymölcsfa esik, Szeghalmon viszont 7.3 drb, Kondoroson 5.4 drb. stb. A megyei átlag 3.3 drb.

Ha ilyen szépen fejlődik a gyümölcsfatelepités, reméljük, hogy Békés megye ugyanolyan szerepet tölt be a szilvafatermesztésben, mint Kecskemét és környéke a kajszin-termelésben.

Szikjavitási kölcsönért lehet jelentkezni

A tavaly már jól bevált szikjavitási kisérletek tovább folynak.A terités digózással történik, ami munkaalkalmat is jelent. Idén folytatják ezt az akciót vármegyékben, amint azt vitéz Ricsóy Uhlarik Béla főispán kijelentette egy értekezleten. Főispánunk eljárt a földmivelésügyi kormánynál, hogy az idén is bocsásson megfelelő összeget rendelkezésre.

Egy gazda legfeljebb két hold megjavitására szükséges összegnek a 15%-át kaphatja kölcsönkép, amelyet 10 év alatt kell visszafizetni 4%-os kamattal. Szikjavitási kölcsönért aug 13-ig lehet jelenkezni a községi elöljáróságnál.

FÁBIÁN BÉLA
Schwartz ballai (csudaballai)
400 hold földje eladó
A föld 1200 négyszögöles holdjának ára **300 pengő**. Az eladási és egyébb feltételek **Harsányi László** endrődi főjegyzőnél megtudhatók. 2—2

Foszfor nélkül nincs élet!

Az élethez sok mindenféle anyag szükséges, viz, szén, levegő: egy sorozat elem sója. Ezek között a foszfor mennyiségre nem áll első sorban, de nincs az életnek egy fontos megnyilvánulása sem, mely foszfor nélkül játszódna le. Az emberi és állati csontváz fontos anyaga a foszforsavas mész, az állati és növényi szaporodó és szaporitó sejtek foszfortartalma nagy, sőt az élet valószinü letéteményese, a sejtmagnak központi része is foszfortartalmu fehérjéből áll.

Az állatok fejlődésében a foszforhiány hamar mutatkozik különböző csontbetegségek formájában, s gyakran szükséges, hogy a foszforban (és mészben) szegény takarmányokat megfelelő ásványi anyagokkal egészitsük ki. Különösen tejelő állatoknál észlelhetjük, saját csontozatuk rovására is biztositják a szopós állatok foszfor- és mész szükségletét, ha a takarmányban nincs elegendő ez anyagokból.

Mig azonban az állatoknál a foszforhiány feltünően jelentkezik, a növényeknél azt kezdetben csak a gyakorlott szem veszi észre. Szemeseknél főkép a cséplésnél vesszük észre, ha kevés volt a talajban a felvehető főszforsav, mert ilyenkor a szaporitó szervek, a magvak, nem tudnak kellőkép és megfelelő számban kifejlődni, más szóval: szemtermésük gyenge.

Indokolt, hogy növényeink és állataink foszforsavszükségletére fokozott gonddal ügyeljünk, a szükségletet növényeknél pld. szuperfoszfáttal, állatoknál foszfortartalmu takarmányok, esetleg foszforsavas mész nyujtásával könnyen fedezhetjük,

Ifj. OLÁH LAJOS

Megrendítő csapás érte az Oláh és Béres családokat. Ifj. Oláh Lajos hentesmester 8 napi szenvedés után hirtelen elhunyt. Az állandó magas lázzal küzdő beteghez négy orvost is hivtak, de nem tudtak a 28 éves erős fiatal emberen segiteni. A temetése 20-án délután 4 órakor tartották, amelyen Bay József lelkész magasszárnyalásu, a sablonos beszédektől eltérő predikációt mondott a sokezer főből álló közönség előtt.

Hosszu kocsisor és sokan gyalog kisérték ki ifj. Oláh Lajost a kisréti temetőbe. Egy közbecsülésben álló fiatal iparosunkat vesztettük el a korán elhunyt ifj. Oláh Lajosban.

Itéletidő vasárnap

Az elmult vasárnap egész délelőtt folytott meleg időt délután vastag fellegek váltották fel és előre vetették az árnyékát a közelgő zivatarnak. Szerte a vármegyében, de még azontul is, az ország más területein is, helyenként olyan itéletidő volt, hogy a felhőszakadásszerü vizmennyiségen kivül hol jégeső, hol villámcsapással tetézve jelent meg a zivatar. Mi szerencsések voltunk, nálunk csak eső jutott, de az bőségesen. Nagyon kellett ez az eső, mert a föld, különösen a kötött-talaju, olyan kemény volt, hogy sokhelyen szántani sem tudnak.

HIREK

Előléptetés. Dr. vitéz Haviár Gyula közjegyzőnek a kormányzó a századosi cimet adományozta.

Köszőnet nyilvánitás. G. Nagy Lidia a gyomai napközi otthon részére 10 pengőt és játékokat küldött. A gyomai NEP vezetősége ezuton mond köszönetet érte.

A gyomai NEP napközi otthona a nyár végeztével bezárja kapuit. A kis gzermekek iskolába mennek. Augusztus 29-én délután 4 órakor kedves kis] záróünnepélyen búcsúznak a gyermekek az otthontól. A szülőket és minden érdeklődőtt szivesen meghiv erre, a besenyszegi iskolába a gyomai NEP vezetősége.

Dr. Neményi Honfi fog- és szájbetegségek szakorvosa értesiti kedves betegeit, jó barátait és ismerőseit, hogy rendelője telefonszáma **52.**

Az OTI által tervbe vett fiatalkoruak hétvégi üdültetése a jelentkezők kevés létszámára való tekintettel aug. 15-én elmaradt, kellő számu — minél több — jelentkezés esetén az üdültetés f. hó 29-én fog megtartatni Gyomán. Jelentkezni a megbizottnál lehetőleg a hivatalos órák alatt lehet f. hó 26 ig.

Az Árpád-ünepségen a Pusztaszeri Árpád Egyesület meghivására és Békésvármegye megbizásából az ünnepi beszédet Csernus Mihály apát-plebános mondja majd szeptember 5-én,

Endrődi nóta-est. Endrőd község jegyzői-és tisztviselőkara és az endrődi Iparos Dalkör közös rendezésben dr. Sorbán Jenő főszolgabiró és Csernus Mihály apát plébános fővédnöksége alatt augusztus 22-én délután 3 órai kezdettel nagy népünnepélyt rendez a községi ligetben, amelyen Murgács Kálmán dalköltő is szerepel. Az ünnepi hangverseny este 8 órakor kezdődik.a befolyó tisztajövedelem a jegyzőárvák és az Iparos Dalkör felsegitésére fordittatik

A köröstarcsai ásatások befejeződtek. A leletek 2700 éves bronzkorszakból való lakások, továbbá jazig-szarmata, települések. Nem ritkaságok, de értékesek. A gyulai és csabai muzeumba kerültek.

80.000 sporthorgász Magyarországon. Rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délibáb uj száma, amely nagyterjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádiómüsorokat, nagyszerű filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. Délibáb egy száma 20 fill.

Megszabadulnak a gyermekek a palatáblától. Egyik vidéki ujság közli, hogy rendelet jelent meg, mely a jövő tanévre elliltj a belterületeken a palatábla használatát. Végre ellünik ez az özönviz előtti, irástudást meggátló berendezés és helyet ad az o'csó, könnyedén sikló ceruza és füzet összeálitásának.

Halas városát előkelő amerikai vendégek kerestékfel a halasi csipke megtekintése végett,

Ki láta az üstököst? Én bizony nem, pedig jó nehány estén kerestem távcsővel a Göncöl szekér táján. Nem csoda, elég messze volt, ugy 350 000 km-nyire a földtől és még hozzá ugy rohant, hogy óránként 58,000 km-t kellett neki megtenni. Sürgős utja van, 75 év mulva ismét visza kell térnie Földünk közelébe. Na akkor már aligha fogom távcsövezni a Finster üstököst.

Bőrülést kapnak a III. oszt kocsik. A nemzetközi vonalon futó III. osztályu kocsikat a MÁV a jövő évben átalakitja és bőrüléssel látja el.

Ujabb világrekord. Stokholmban egy amerikai atléta Valker Melvin magasugrásban 209 cm-t ért el.

A vármegyei termés jelentés szerint a gyomai és szeghalmi járásban a szikes talaj miatt, más részt aszály folytán gyengébb termés mutatkozik. Egyébbként a termés kielégitő, sőt az első becslésnél jobb.

Tizenegyezer leány csontjával diszitett kripta. A tüneményes szépségü Szent Orsolya királykisasszony és tizenegyezer vértanu halált halt társnőjének gyönyörü legendájáról és a vértanuk csontjával diszitett sirjáról közöl pompás illusztrációval ellátott cikket Tolnai Világlapja, uj száma. Sok más érdekes riporton kivül a legkiválóbb magyar irók novelláit, nagyszerü folytatásos regényt és közel száz remek fényképet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fill.

A vármegyei kisgyülés augusztus 17-éna tsbbi vármegyei ügyekkel együtt foglalkozott a gyomai iskola kibővitésének és a község által felajánlott füzfászugi öntöző kisérleti-telep felajánlásával, valamint Endrőd község épitendő főjegyzői lakásával.

„Felvétel a Márta Diákotthonba. A budapesti IX, Liliomuta 13 sz. alatti Márta Mater Diákotthonban megüresedett helyekre az 1937/38. tanévre szóló felvételi kérvények aug. 25-ig beadhatók. Pályázhatnak oly szegény sorsu, példás viseletü és jó előmenetelü egyetemi és főiskolai hallgatók, akik tanulmányaikat Budapesten végzik. A szobák 2-6 személyesek. A város közepén az egyetemhez közelfekvő szép kertes otthonban, ahol külön tanuló, társalgó és fogadószoba, fürdő, zuhanyozó, fütés és gázrezsó használat, tornaszer és telefon szolgálják a hallgatók kényelmét, a bentlakás dijtalan. Bővebb felvilágositást készséggel nyujt póstán is (bélyeges válaszboriték mellékelendő) az otthon igazgatója. Személyesen reggel 8-9 óra között Telefon: 13-77-49.“

Felvétel a debreceni egyetemre. A debreceni m. kir. Tisza István-Tudományegyetem hit-, jog- és állam-, orvos-, bölcsészettudományi, ennek mathematikai és természettudományi csoporjára a rendes beiratkozás az 1937—38. tanév I. félévére szeptember hó 1—16-ig tart. Dékáni engedéllyel beiratkozni szeptember 16—20-ig, rectori engedéllyel szeptember 21—30-ig lehet. A felvételi kérvényeket az illetékes karhoz cimzetten 1937 augusztus hó 1 és 31 közt kell benyujtani. Eredeti okiratok szükségesek. A dékáni hivatalok csak kellőleg felszerelt kérvényeket fogadnak el. Akik tandijmentességért folyamodnak, kérelmüket az illetékes karhoz 1937. szeptember 1-ig nyujtják be. Részletes tájékoztatás jelent meg a Budapesti Közlönyben, s felvilágositást nyujt a rectori hivatal.

Tisztelettel hozom a t. gazdaközönség tudomására, hogy elvállaltam az

„ALFA SEPATOR“

mezőgazdasági gépgyár helyi képviseletét és raktáron tartok

RÉPAVÁGÓT, TÁRCSÁS SZECSKAVÁGÓT, TENGERIMORZSOLÓT, GYORSFÜLLESZTŐT, stb.

amely gépek Kossuth Lajos-u. 45 alatti lakásomon megtekinthetők.

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!

Szives látogatást kér KEREKES KÁROLY

Arany-koszoru mesterverseny lesz szeptember 2-án Budapesten, az Iparcsarnokban, az Országos Iparegyesület rendezésében. Ugy tudjuk, hogy a vármegyénkből is többen vesznek részt ezen a versenyen.

Mezőgazdasági gépek és szerszámok nagy választékban kaphatók a

HOMBÁR

szövetkezetben.

Kérjen ajánlatot!

Dr. Tardos Gáspár gyomai ügyvéd irodájában egy gépirásban gyakorlott fiatal nő vagy férfi alkalmazást nyer.

Jó helyen fekvő lakóházat, mellékhelyiségekkel és udvarral keresek több évre haszonbérbe, kedvező fizetési feltételek mellett esetleg megvételre. Wallach Mihály, Hungária-nyomda.

Gyoma község ingatlanforgalma

Kruchió István (nős Berta Emiliával) gyomai lakos vett 1 hold 679 négyszögöl kölesfenéki szántót Alt Miklós (nős Czikkely Monikával) gyomai lakostól 700 pengőért.

Benedek Márton és neje Muth Zsuzsána gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Szabó Dánielné és társaitól 800 pengőért.

Bene Andrásné Varga Mária gyomai lakos vett egy németzugi lakóházat Juhos Juliánna és társaitól 800 pengőért.

Csath Endréné Cselei Mária gyomai lakos vett 328 négyszögöl pocoskerti ingalant Fekete József (nős Cselei Juliánnával) gyomai lakostól 300 pengőért.

Kovács Imre és neje Nagy M. Róza gyomai lakosok vettek 205 és 208 négyszögöl csergettyülaposi szántót Takács Istvánné Nagy M. Ágnes dévaványai lakostól 160 pengőért.

Tuba Sándor gyomai lakos vett 1 hold 234 négyszögöl csergettyülaposi szántót Takács Istvánné Nagy M. Ágnes dévaványai lakostól 680 pengőért.

Földesi Lajos és neje Izsó Katalin gyomai lakosok vettek 630 négyszögöl pocosi ingatlant Téglási Istvánné Nagy Teréz szolnoki lakostól 580 pengőért.

Kiss Péter és neje Tamási Jolán gyomai lakosok vettek egy lakóházat F. Kiss Endréné Fillári Mária és társaitól 2450 pengőért.

Bácsi Gergely és Neje Molnár Mária gyomai lakosok vettek egy bánomkerti lakóházat Varga Ferencné Varga Lidia gyomai lakostól 830 pengőért.

Izsó Lajos (Nős Fakan Máriával) gyomai lakos vett egy beltelkes lakóház felerészét Izsó János gyomai lakostól 1000 pengőért.

Putnoki Lajos és neje Megyeri Eszter gyomai lakosok vettek egy bánomkerti lakóházat Özv. Putnoki Lajosné és társától 714 pengőért.

Szász Imre és neje Zilahi Mária gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Özv. Lakatos Sándorné Zilahi Zsuzsánna gyomai lakostól 900 pengőért.

Uhrin Gyárfásné Hornok Viktória endrődi lakos vett 1 hold 1337 négyszögöl tanyai szántót Izsó Róza Vatai Albertné gyomai lakostól 1400 pengőért.

Pfeiffer József (nős Brücher Zsuzsánnával) gyomai lakos vett 1 hold 857 négyszögöl cifrakerti szántó 4/10-ed részét Pfeiffer Ádám és neje Szilágyi Emilia csepeli lakosoktól 500 pengőért.

SPORT

GySC-GyTK

Az elmult bajnoki év az egész fordulóban nagy csalódást keltett, mivel az egész bajnoki év összeredménye semmi esetre sem volt kielégitő. Az ennek az oka, hogy a játékosok nem vették elég komolyan a mérkőzéseket, elfelejtkezve arról, hogy az áldozatkész és sokat drukkoló, lelkes sportpártoló közönség kielégitő eredményeket várt volna. Hagyjuk az elmultat és a fejmosást, készüljünk fel az uj bajnoki évre, mely 22-én a helyi derby mérkőzéssel kezdődik. Ebben több bajnoki mérkőzésen a GyTK lelkes csapata a favorit, ezen a mérkőzésen látszik meg, hogy ha a GyTK küzdeni akar, tud is. Ragadjon tehát az uj bajnoki évben játékosainkra a küzdenitudás és mindenkori akarás egy szivvel, egy lélekkel a 11 forrjon eggyé. Legyen közöttük állandósult béke, szeretet, megértés és ezen jótulajdonságok összpontosuljanak az 1937/38 bajnoki tabella első helyén. Ezt kivánja a játékosainktól a mindenre áldozat kész vezetőség és a lelkes sportpártoló közönség. Végre ez az uj bajnoki év szolgáljon a gyomaiak örömére.

A vasárnapi derby-mérkőzésre mindkét gyomai csapat a legjobbjait küldi a küzdelembe, mig a GySC szeretne revancsot venni az eddigi vereségekért, a GyTK pedig megakarja tartani győzelmi sorozatait riválisa felett. A vasárnapi derbyn a GyTK győzelme várható. *Csáky Dániel*

GyAC—GySC 4-0 (2-0).

Gyoma: vezette Takács.

F. hó 15-én a Gyulai AC csapatát látta vendégül a GySC A két csapat találkozója szép mérkőzést hozott, a kedvezőtlen idő azonban za arólag hatott rá. A GyAC csapata 4 tartalékkal állt fel. Jó együttes, kik az uj bajnoki évben meglepetésekkel is előállhatnak, különösen csatársora dolgozott jól. A GySC elég szilárdan állta helyét és sok GyAC támadást tett ártalmatlanná. A GySC fiatal játékosai mind fejlődésben vannak, rendszeres foglalkoztatás esetén komolyan számitásba jöhetnek. Nagy hátrányukra van az, hogy hamar zavarba jönnek és ilyenkor bizonytalanná válnak. Öregebb játékosai a GySC-nek mind nyugdijba valók, kicserélendők fiatalokkal. *Cs. D.*

Sporthirek.

Birókiildés. GySC—GyTK: Hivas László (Békésről) ETK—MTörekvés: Kereki (Békésről) TAC—MMÁV: dr. Magyar (Mezőtúr).

Bise azt a kérelmet terjesztette az egyes biró elé, hogy az 1937—38-as bajnoki évben a „Békési alcsoport" helyett a „Sárréti alcsoport"-ban szerepelhessen. A BISE kérelmét az egyesbiró az Elnökség elé terjesztette, a sorsolásban azért nem szerepel egyelőre a BISE.

A mezőberényi Textil benevezte II csapatát a II. oszt. „Békési alcsoport"-jába, az egyes biró azonban a csabaiak közé akarja beosztani Emiatt a Textil Rück Ádám intéző utján panasszal fordult a DLASZ-hoz.

Augusztus 22-iki Ifj. bajnoki mérkőzés: Mezőtúron MMÁV—GySC.

Az alszövetség elnöksége elhatározta, hogy szeptember 19-én alszövetségi napot tart s ennek keretében a békéscsabai körzet és a mezőtúri körzet között ifjúsági válogatott mérkőzést rendez. Ugyanazon a napon DÉL válogatott csapata revansmérkőzést játszik KELET válogatottja ellen Debrecenben.

Simon volt ETK játékos nem szerepel többé régi egyesületében, mivel a Ganz TF-be lépett.

Békési alcsoport őszi sorsolása:

Augusztus 22 : ETK-Mtörekvés, GySC-GyTK, TAC-MMÁV.

Augusztus 29.: KoTE-Tarhos SC, MAFC ETK, GyTK TAC, Mtörekvés-GySC.

Szeptember 5.: MMÁV-MAFC, ETK-GyTK, GySC-KoTE, TSC-Mtörekvés.

Szeptember 12.: MAFC-TSC, Mtörekvés-MMÁV, KoTE ETK, TAC-GySC.

Szeptember 26 : TSC-TAC, MMÁV - KoTE, GyTK - MAFC, ETK-GySC.

Október 3.: GySC-TSC, TAC-ETK, KoTE GyTK.

Október 10 : MMÁV GySC, GyTK TSC, MAFC-KoTE, TAC Mtörekvés.

Október 17 : Mtörekvés-GyTK, GySC-MAFC, ETK-MMÁV, KoTE-TAC.

Október 24 : TSC-ETK, MAFC-Mtörekvés, GyTK MMÁV.

Október 31.: Mtörekvés-KoTE, TAC-MAFC.

November 7 : MMÁV TSC.

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. augusztus 20-án Szent István napján és augusztus 22-én vasárnap fél 7 és 9 órakor

A magyar filmek koronája!

NEM ÉLHETEK MUZSIKASZÓ NÉLKÜL

Móricz Zsigmond szinmüve filmen.

FŐSZEREPLŐK:

Somogyi Erzsi, Vizváry Mariska, Vaszary Piri, Berky Lili, Sághi Györgyi, Jávor Pál, Delly Ferenc, Gózon Gyula, Gárdonyi Lajos.

A műsor kiegészitve:

Ping-Pong a Lunaparkban

vigjáték és

Magyar Világhiradó

„MÁVAUT" NYÁRI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. május 22—től 1937. október 2—ig.

Gyoma—Endrőd:

*	**				
17.43	21.43	ind	Gyoma p. u.	érk.	6.22
17.55	21.55	érk.	Endrőd templom-tér	ind.	6.10

*) Csak hétköznap **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik. **Viteldij: 50 fillér.**

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

				*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.45	20.48
8.35	↓	Püspökladány	↑	15.37	18.52
9.15	↓	Hajduszoboszló	↑	14.53	18.10
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14.15	17.30

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Endrődre — 50 Menettérti-jegy: Endrődre —.80 P
Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 10.50. „ P 12.50.

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

				*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.45	20.48
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u.	↑	14.00	19.11
9.03	érk.	„ községháza	ind.	13.50	19.05

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9.50.

Feltételes megállóhely: Gyoma—halmagyi Olvasókör és Perjés.

Publikáció

Magas foku, zamatos rizlingbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károly** borkereskedőnél.

Fábián Béla Schwartz ballal (Csudaballai) 400 hold földje eladó. A föld 1200 négyszögöles holdjának ára 300 pengő. Az eladási és egyébb feltételek Harsányi László endrődi főjegyzőnél megtudhatók. 2—2

Gróf Tisza István ut 62 sz, ház eladó. Érdeklődni lehet Ailer Andrásnál Bocskai u. 57 sz. alatt. 3—3

Sebessy János sütőmester Gróf Tisza István utcai háza eladó. 1—1

özv. H. Kovács Gyulánénak több öl szalmája van eladó. Arany János utca 4 sz. 2—2

Szuperfoszfát műtrágya augusztus hó végéig történő szállitásra Wagner Márton fiai fakereskedő cégnél előjegyezhető. x—3

özv. Szilágyi istvánné Kossuth L. utca 19 sz. alatti 3 szobás lakása kiadó. Ugyanott diófa ebédlő van eladó. 2-2

Saroküzlet berendezéssel együtt, nagyforgalmu helyen október 1-től kiadó. Horthy Miklós út 51 szám. 4—4

Használt játékokat kérünk a napközi otthon szegény gyermekei részére. Atveszi a besenyszegi iskola vagy a Békésmegyei Ált. Takarékpénztár.

Eladó 40 kat. hold szép fástanyával bőséges gazdasági épületekkel. — Bérbeadó 60 m. hold tanyaföld gazdasági épületekkel felszerelve, 6 évre a föld első osztályu kevés másodosztályu van benne. — A nyilasi iskola mellett 3 köblös föld eladó igen olcsó áron. — Eladó 800 négyszögöl pocoskerti szőlővel és gyümölcsössel. — Eladó a Petőfi utcában egy ház jutányos áron a legjobb helyen. — A Berzsenyi utcában egy 2 szobás mellékhelységekkel ellátott családi ház. — Érdeklődők forduljanak Izsó Balázs ingatlan közvetitőhöz.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft.

fajborpincészete

Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma

Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 35. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 augusztus 28.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Ágyuval arat a szovjet

Az angol árutőzsdéken nagy feltünést keltettek azok a hirek, hogy nagymennyiségü szovjet-orosz buza van uton Anglia kikötőjébe. Az utolsó huszonnégy órában egész gabonaflotta indult el Anglia felé Oroszországból és az angolok már számolnak is azzal a lehetőséggel, hogy uj buzadömpingre készül a szovjet.

Ezzel a hirrel egyidejüleg a nagy angol és amerikai lapok moszkvai tudósitói óriási élelmiszer hiányról számolnak be és azt állitják, hogy a szovjet lakossága éhinség előtt áll. Az erőltetett buzaeladások tehát, — amennyiben ezek a hirek megfelelnek a valóságnak és nem valami tőzsdei spekuláció céljait szolgálják — nem jelentik tehát azt, mintha árubőség lenne Oroszországban, hanem a szovjet könyörtelen gazdasági politikáját jelzik.

Egy másik film!

A Dnyeszter szovjetfelőli partjáról valamelyik nap erős ágyuzás és puskaropogás hallatszott. Kitünt aztán, hogy a lakosság — mint már máskor is tette — nem akarta beszolgáltatni az idei termést, hanem ellenszegült a rekviráló katonaságnak. Erre a vörőshadsereg katonái tüz alá vették aDnyeszter-menti helységet és géppuskával, ágyuval tönkrelőtte. Mert Szovjet-Oroszországban zendülésnek hivják, ha a föld népe ragaszkodik a terméshez, ahhoz a terméshez, amihez mégis csak van valami köze az ő szorgalmának is. Igy fest az élet a vörös paradicsomban, amely már távolról sem mutat olyan jól, ahogy azt a jól irányitot propaganda sokáig el tudta hitetni a baloldali elemekkel. Hátha még a Dnyeszter innenső partjáról látnák!!!

A harmadik film!

A már több, mint egy éve tartó spanyol háborut és a most megindult kinai háborut a szovjet-orosz vezérkar irányitja; a spanyol és kinai vörösöket a szovjet látja el hadianyaggal; a bomlasztó propagandát az egész emberiség között a szovjet pénzeli; mindez a sok vér, vér és ismét csak vér azért folyik, hogy a hatalmon lévő marxista őrültek kiuralkodhassák magukat.

Hogy lehet az, hogy ez ellen az őrület ellen csak Mussolini, Hitler uralma és Japán mer szembeszállni?

Mi nagy árát fizettük meg ennek a világmegváltó államforma kikisérletezésének, de használt is, mert eltekintve a jólfizetett állásokban lévő pesti kommunistáktól, itt, a vidéken nincs már olyan kótyagós magyar, akit be lehetne mégegyszer ugratni ezekkel a népmegváltó maszlagokkal.

Kerületi és vármegyei tüzoltóverseny Mezőberényben

Augusztus 15-én nagy napja volt Mezőberény tüzoltó-testületének, amely ujonnan alakulásának 25 éves évfordulóját ünnepelte.

Tudni kell, hogy alig van vármegyénkben még község, amely a tüzoltó-intézményét annyira becsülné és támogatná, mint Mezőberény. Igy érthető, hogy az ünnepély nemcsak a tüzoltó-testületnek, hanem egész Mezőberény községnek az ünnepélye volt. Nagyban emelte az ünnepély fényét és sulyát, hogy azon dr. Szilágyi Lajos, cs. és kir. kamarás, Bihar-vármegye főispánja, országos tüzrendészeti felügyelő is jelen volt. A vármegyei tüzoltótestületeken kivül Jász-Nagykun-Szolnok vármegyéből és Bihar vármegyéből több község és város tüzoltócsapata is résztvett az ünnepélyen és versenyen.

Kora reggeltől vonaton és autókon érkeztek meg az egyes tüzoltócsapatok, tiz órakor a Hősök emlékművénél közös istentisztelet volt. Tiz óra után érkezett meg dr. Szilágyi Lajos, országos felügyelő és az ünnepélyes fogadtatás után szemlét tartott a kivonult tüzoltók felett. Először a mezőberényi tüzoltó-testület diszgyülését tartották meg, utána a Békésvármegyei Tüzoltó Szövetség rendes évi közgyülését tartották meg dr. Ugrin László, szarvasi főszolgabiró, ügyvezető elnöklete alatt. Dr. Szilágyi Lajos, országos felügyelő hatalmas beszédet mondott és elismerését fejezte ki a békésvármegyei tüzrendészeti állapotok felett.

A délutáni vármegyei versenyen résztvettek: Gyoma, Endrőd, Öcsöd, Csorvás, Gyulavári, Békés, Szentetornya, Körösтarcsa, Vésztő, Szarvas, Kondoros, Ujkigyós és Békésszentandrás tüzoltó csapatai. A kerületi versenyen a békésmegyei csapatokon kivül Derecske, Törökszentmiklós, Mezőtur, Okány és Báránd csapatai vettek részt.

Örömmel számolunk be arról, hogy a mozdonyfecskendő 9-es gyorsszerelésben Endrőd csapata nyerte meg az első dijat. A vezénylői vándorverseny dijját pedig Szabó József, endrődi parancsnok nyerte el.

A nagy gonddal és ügyszeretettel megrendezett ünnepély, dacára a nagyszámu közönségnek, minden zökkenő nélkül folyt le és nagy becsületére válik nemcsak a mezőberényi tüzoltótestületnek, hanem Mezőberény egész lakosságának is.

Községünk jövő évi költségvetése

A község házi pénztárának 1938. évi költség előirányzatát f. hó 24-én tárgyalta a képviselő testület. A szükségletet 246.368 P-ben, a fedezetet 152.490 P-ben állapitották meg, igy a pótadóval fedezendő összeg 93.878 P, melynek fedezésére 73 %-os pótadó válik szükségessé.

A beruházásokra és ezzel azonos természetü átmeneti kiadásokra 29.578P van előirányozva, ami 20. 79-%os pótadót igényel. Ilyen beruházás pl. a ravatalozók kötelező épitése, kutak rendbehozása stb.

Vámos uti alapköltségvetést 1760 P szükséglet és ugyananynyi fedezet mellett hagyták jóvá.

Részletezés:

Igazgatási kiadás	82,516 P	9.180 P
Adókezelés	5,210 „	67,065 „
Tűzrendészet	16,338 „	7,675 „
Közegészség	26,555 „	10,265 „
Tanügy	29,761 „	—.— „
Közmüvelődés	1,275 „	—.— „
Szegényügy	18,311 „	3,610 „
Közlekedés	16,860 „	13,658 „
Vagyonigazgatás	9,964 „	37,037 „
Összesen:	206,790 P	148,490 P
Beruházási kiadás	5,336 P	—.— P
Átmeneti	24,242 „	4,000 „
Összesen:	29,578 P	4,000 P

ADÓELENGEDÉS

A következő miniszteri leiratot olvastuk: A törvény intentióit követve, a károsult gazdák sulyos helyzetére való tekintettel elrendelem, hogy az olyan müvelt vagy megmüvelésre szánt nagyobb összefüggő terület földadója és járadékai kétharmad részben elengedtessenek melyek a rendkivüli csapadék folytán keletkezett árviz következtében levezethetők nem voltak. Nem vonatkozik olyan földekre, amelyek egyébbként is ki vannak ennek téve s már alacsonyabb minőségü osztályba tartoznak. Olyan területekről van szó, amelyek egyáltalán nem voltak bevethetők.

Százéves a Nemzeti szinház

Magyarországon az első állandó szinház száz évvel ezelőtt, 1837. aug. 22. én tartotta az első előadást. Addig csak a vándorszinészek ekhós szekerei döcögtek az országutakon. Hősök voltak ők, uttörői a mai szinházi kulturának. Az első állandó hajlékban is harcolni kellett a német szó ellen. Az elnyomatás éveiben Ök őrizték a magyar szellem pislogó mécsét. Mai feladatuk sem kicsiny, meg kell menteni a tervszerüen elrontott közizlést, közönséget kell nevelni. Vajjon utódaink is olyan büszkén fognak reánk emlékezni, mint mi a Nemzeti Szinház alapitóira?

Az öntözés nagy jövedelmezősége

A vizgazdálkodás még igen fiatal országunkban és szakszerünek sem igen nevezhető. Mégis az 1930 óta elért és számokban meglevő eredményekből láthatjuk, hogy száz százalékos jövedelmet is hozhat. Az öntözött rétek termésátlaga 1930-és 34. között k. holdanként 24 39 q. széna volt, az országos átlagnál (14. 8) 9 5q. val több. Ez 63.4%-os terméstöbblet.

Ne felejtsük el, hogy a gazdák többsége még nem érti az öntözés technikáját. A szakszerüen kezelt rétek még nagyobb pluszt mutatnak.

Ahol folyó viz van, mint nálunk is, az üzemköltségek 50 %-al kevesebbek. Hiteles adatok szerint, ilyen helyen, a beruházási amortizáció után is holdanként 100 P. hasznot is tud a gazda elérni. Ezek az adatok meggyőznek arról, hogy az öntözés olyan beruházás, mely bőven meghozza jutalmát, s ha a müszaki munkálatok megindulnak, ebbe bele kell kapcsolódni.

A világ nyomdatulajdonosainak kongresszusa Budapesten

Kedden nyitotta meg Bornemissza Géza iparügyi és kereskedelmi miniszter azt a nagyszabásu kongresszust, amelyre a világ minden részéből, mintegy 400 nyomdatulajdonos érkezett a fővárosba. Eljött Austen Leigh a nemzetközi iroda elnöke, 75 tagu angol küldöttséggel, 70 tagu német küldöttség, 8 tagu francia delegáció, Amerika, Dél-Afrika J. J. Kruger őrnaggyal képviseltette magát. Hollandia, Svájc és valamennyi európai állam elküldötte képviselőjét.

A tulajdonképpeni kongresszus szerdán és csütörtökön volt. A két napon összesen 6 ország kiküldöttje (37 ország közül) tartott előadást. Az elnöki megnyitó után, igen előkelő helyen elsőnek, közel egy órás beszédet mondott Kner Imre, a typográfiai stilus időszerü kérdéseiről

Tudnivalók a hastifuszról

1. A hastifusz ragadós (fertőző) betegség, amely könnyen halálossá válhat, még akkor is, ha aránylag enyhe lefolyásunak igérkezik. Éppen ezért, mihelyt valaki betegnek érzi magát, azonnal forduljon orvoshoz.

2. A fertőző (betegséget előidéző) anyag a tifuszbeteg ürülékében és vizeletében van, de néha nyálában és köpetében is előfordul, s könnyen átragadhat arra, aki óvatosság nélkül bánik a beteggel vagy mindazon tárgyakkal, amelyeket a beteg bepiszkolt. Veszedelmes az olyan étel vagy innivaló elfogyasztása, amelyből a beteg evett vagy ivolt. A betegség terjesztése szempontjából igen veszedelmesek azok a legyek, amelyek a beteg ürülékére szállnak, mert ezek a ragályt (fertőző anyagot) messzire elhurcolhatják. Sokan megkaphatják a bajt akkor, ha a tifuszos ember ürüléke, vizelete, köpete, mosó- vagy mosdóvize kutba, forrásba vagy más ivóvizbe jut. A tifusz leginkább arra ragad át, aki magát és lakását tisztátlanul tartja, aki gyomrát étellel, vagy egyébbel elrontotta és általában mértéktelenül él.

3. Aki a tifusztól meg akarja magát óvni, a következőket kell betartania:

Minden étkezés előtt és minden esetben, ha magát beszennyezte, szappannal mosson kezet.

Lakását légyhálóval (az ablakokra alkalmazott *organtin* vagy *sürü drótháló*val) óvja meg a betolakodó legyek ellen.

Lakása helyiségeiben alkalmazzon légyfogópapirost, vagy más módon irtsa a legyeket.

Lehetőleg frissen főzött vagy sütött eledellel éljen.

Ivásra csak olyan vizet használjon, amelyhez semmiféle szenny nem juthatott. Ha gyanu van arra, hogy a viz

Szeptember hónapban megkezdődik az iskolásgyermekek egészségügyi vizsgálata

Irta: **Dr. Szilágyi Ferenc** m. kir. tisztiorvos.

Az iskolásgyermekek egészségügyi vizsgálata és további állandó orvosi felügyelete az általános egészségvédelmi szolgálatnak egy része. Az általános egészségvédelem főcélja mindenki egészségének, tehát a közegészségnek a megőrzése, a mindnyájunkat fenyegető betegségek elháritása, megelőzése a csecsemőkortól kezdve az egész életen keresztül. Ez a munka tehát állandó küzdelmet jelent a különböző, mindenkit megtámadó, ugynevezett: népbetegségek, fertőzőbajok és ezek százféle okai ellen.

Az egészségvédelmi munkának, mint küzdelemnek fellegvárai az Egészségházak. Ilyenek községeinkben rövidesen megvalósulnak. Ezekben nyer elhelyezést várószoba, zuhanyfürdő, orvosi tanácsadó-helyiség, tüdőbeteggondozó, iskolafogászati rendelő, anya és csecsemővédőintézet, szülőszoba, esetleg napközi otthon stb. Tehát mind olyan nagyszerü intézmény, amire a jövő nemzedék egészsége szempontjából mulhatatlan szükség van.

Addig is, mig községünkben felépül egy ilyen Egészségház, az iskolaegészségügyi munkát a jövő hónapban megkezdjük és pedig az óvodás és iskolás gyermekek részletes és pontos egészségügyi vizsgálatával és folytatjuk a további állandó orvosi ellenőrzéssel. A születéstől az óvodákorig a helybeli Stefánia védőintézet kb. 10 éve végzi a nagyszerü és eredményes egészségvédő munkát, most az óvodás és iskolásgyermekekre kiterjedő munka szervesen bekapcsolódik az általános egészségvédelmi szolgálatba.

A jövő reménységének: a magyar gyermeknek egészségi állapotát ugyanis az óvodákban és iskolákban tudjuk egységesen áttekinteni, megismerni és itt leszünk képesek azokat a szükséges intézkedéseket is életbe léptetni, amelyek egyes lappangó, vagy fenyegető betegségek megelőzésére vannak hivatva.

Az iskolaegészségügyi munka orvosi vizsgálatokkal kezdődik, folytatódik a rendszeres ellenőrzésekkel, kiterjed a szakszerü egészségügyi oktatásra és nevelésre, azonkivül alkalmat ad arra is, hogy a tanitószemélyzet és a szülők figyelmét rátereljük azon testi és szellemi fogyatkozásra, amelyekről esetleg tudomásuk sem volt és amelyeknek elhanyagolása egy egész életre kiterjedő, sőt helyrehozhatatlan sulyos következményekkel járhat.

A vizsgálatok az óvodában legalább egyszer, az iskoláskorban pedig háromszor: az első, harmadik és hatodik osztályban történnek. Minden gyermek Egészségügyi Törzslapot kap, amelynek megfelelő rovataiba a vizsgáló orvos beirja a talált adatokat. Egy ilyen törzslap végigkiséri a gyermeket az iskolakoron, sőt a későbbi években is hasznos utmutatóul szolgálhat.

A részletes orvosi vizsgálat kiterjed a gyermek sulyára, magasságának, hőmérsékletének, látásának, hallásának, tisztaságának, bőrének és belső szerveinek stb. megfigyelésére.

Minden gyermeknél bőrpróbát végzünk a gümőkóros fertőzöttség eldöntésére.

Ezen viszgálatok által elérjük azt, hogy az óvodába, illeve iskolába olyan gyermek kerül, akire az iskoláztatás nem veszélyes, de aki maga sem veszélyezteti a tanitószemélyzet, vagy tanuló társai egészségét (gümőkór, fertőzőbetegségek stb.) A testileg fogyatékosokat szakorvos elé állitjuk és a szülőknek meg lesz a lehetőségük, hogy idejében megfelelő orvosi kezelést nyujtsanak egészségesnek vélt gyermekeiknek.

A beteg fogazatu tanuló fogorvosi kezelésbe kerül, a szegények ingyenesen. A szemgyengéket szakorvosi kezelésre utaljuk, szegénység esetén ingyen szemüveget kapnak stb. Az egyéb testi hibában szenvedő tanulókat ugyancsak szakorvosi kezelésbe vesszük, szü-

A kőzkedvelt Csepel, Turán, Toroczkó, Kühen és Omega kerékpárok

a legolcsóbban Domokos Albert üzletében!

Nagy választék kerékpár gummikban. — Szortirozott alkatrész raktár minden gyártmányu kerékpárhoz!

szennyezett, ivás előtt fel kell forralni és azután lehüteni.

Minden enni- és innivalót gondosan fedve kell tartani, hogy légy vagy más rovar hozzá ne férjen.

Evésben és ivásban legyen mértékletes.

Önmagát, ruházatát, ugyszintén lakását és udvarát tartsa tisztán.

Gondoskodni kell arról, hogy minden háznál legyen árnyékszék. Ahol még nincsen, minél hamarabb épiteni kell. Vigyázni kell arra, hogy az egész háznép az árnyékszéken végezze szükségét és az árnyékszék tartalmát időnként oltott mésszel le kell önteni.

4. A tifuszos, valamint a tifuszgyanus beteget az elöljáróságnak azonnal be kell jelenteni.

5. Olyan házba, ahol tifuszos beteg van belépni tilos. Az ilyen ház piros szinü, ragályt jelző cédulával van megjelölve.

6. Ne menjünk tifuszos halott temetésére. A halott hozzátartozóitól, valamint a halott házatájától könnyen megkaphatják a betegséget azok, aki velük érintkeznek

7. Ha a hatóság a tifusz elleni védőoltást elrendeli, ugy mindenki, akinek még tifusza nem volt, jelentkezzék oltás végett.

8. Még nagy tifuszjárvány idején is könnyen megmenekülhetünk a betegségtől, ha ezeket a szabályokat betartjuk.

lőiknek megfelelő tanácsot adunk, stb.

Szükség esetén vérvizsgálatokat végeztetünk, a hajbetegségekben, bélférgességben, élősdiekben szenvedő gyermekek rendes orvosi kezelésben részesülnek. stb. A tisztálkodásra legalkalmasabbak az iskolai zuhanyfürdők, ilyen talán nálunk is megvalósitható lesz, ha másutt nem, az Egészségházban.

Az iskolaegészségügyi munkának legfontosabb tételét teszi a gümőkóros gyermekek kiválogatása. Ez — mint emlitettem — bőrpróba utján történik. Ennek segitségével módunkban van kiemelni a gümőkór-gyanus gyermekeket (első kiválogatás). A gyanusak azután Röntgen vizsgálat alá kerülnek (második kiválogatás). Egy nagyszabásu alkotás Vármegyénknek Röntgen-autóval való ellátása. Ezen autó községenként sorraveszi a gyanus gyermekeket, elvégzi a szükséges „tüdőtöltéseket" stb. A sulyosabb gümőkóros tanulót természetesen az iskolából is kitiltjuk. A nyilt gümőkórban (fertőzésképes) szenvedő gyermekek elkülönitése, esetleg külön ugynevezett: kerti, vagy erdei iskolában való tanitása és elhelyezése által megakadályozhatjuk a családonbelüli fertőzést, ami ezen bajnál a legfontosabb szerepet játsza.

Az orvosi vizsgálatokon és tanácsadásokon kivül igen fontos még, hogy a gyermekek rendszeres egészségügyi oktatásban és nevelésben is részesüljenek. Ezt maguk a tanitók, orvosok, védőnők népszerü előadások, felolvasások, formájában végzik, de fontos, hogy az iskolán kivül a családtagok is részesüljenek ilyen felvilágositásban, ezt közmüvelődési előadások, ujságcikkek stb. utján igyekezünk a köztudatba belevinni. Az Egészségház idejében a Védőnők családlátogatásaik alkalmával mindezen nagyfontosságu felvilágositásokat minden szülőnek készséggel megadják.

Látjuk tehát, hogy iskolásgyermekeink egészségvédelmi munkájának megindításával igen fontos állomásához érünk Községünk közegészségügyének. Mindenkinek kötelessége, hogy ezen nemes feladatból arányosan kivegye a maga részét és minden igyekezettel segitse elő a falusi egészségvédelem igazi bástyájának: az Egészségháznak mielőbbi megépülését, mert eredményes munkát a jövő nemzedék egészségének jóirányban való kialakulására csak ezen intézménytől várhatunk.

Hol vegyünk és hol ne vegyünk gyümölcsfát?

Mindenki tudja, hogy a gyümölcsfaoltvány bizalmi cikk. Értéke a fajtájában van, tehát abban, hogy mit fog teremni. A többit, ami még fontos egy oltványnál, látni lehet. Látni az oltvány alanyát, ami igen fontos, mert jórészt az alanytól függ, hogy miképpen boldogul az oltvány az uj talajban, ahová a faiskolából kerül. Látni az oltvány korát, pontosabban szólva fiatalságát, ami szintén fontos, mert csak a kellően fiatal oltvány tud zökkenő nélkül alkalmazkodni uj helyéhez. Látni lehet az oltványon azt is, hogy mentes-e minden fertőző bajtól.

Csak a fajtáját nem látni, holott az volna a legfontosabb. A fajtája tekintetében zsákbamacska jóformán minden oltvány, még a szakember előtt is. Csak évek mulva, mikor meghozzák első gyümölcsüket, derül ki, hogy olyan fajtájuak-e a fáim, mint amilyenekre talán egész megélhetésemet alapitottam.

Mi következik ebből? Természetesen nem az, hogy gyümölcsfát venni tehát veszélyes dolog. Csak ismeretlen kertészetek nevében házaló ügynököktől, no meg a mindenféle „kedvezményes" gyümölcsfaakcióktól kell tartózkodni, de ezektől aztán feltétlenül. Aki megbizható, komoly faiskolához fordul, bizalommal várhatja az időt, amikor fái gyümölcsözni és jövedelmezni kezdenek.

Aztán jó tudni még valamit. Amig egy vadgyümölcsmagból kiadható oltvány lesz, esztendők telnek el, esztendőkre terjedő munkával, költséggel, gonddal és kockázattal. Megfelelő alanyra szemzett, helyesen nevelt, minden bajtól megóvott és fajtájában biztos oltványt tehát olcsón adni lehet, de nevetséges fillérekért adni nem lehet. A filléres gyümölcsfa nagyon drága! Akkor derül ez ki, amikor megérett rajta az első gyümölcs. Ha ugyan elél addig.

Mindezt mindenki tudja, mégis beszélni kell róla, mert sokszor könnyelmüek vagyunk és nem gondoljuk meg a legegyszerübb dolgokat, amikor gyümölcsfát veszünk.

Nem gondoljuk meg, hogy amikor gyümölcsfát ültetünk, 40—50 évre szól a munkánk és az oltványt, ha megbizható helyen vesszük, csak egyszer kell megfizetni.

Azt is elfelejtjük sokszor, hogy a komoly faiskolák a jó fájukat maguk adják el és nem a „kedvezményes" akciók rendelkezésére bocsájtják. Nem érne annyi embert keserves csalódás és nem érné annyi kár gyümölcstermesztésünk ügyét, ha gondolkodnánk egy kicsit, amikor a különféle akciók hirdetéseit olvassuk!

Száz szónak is egy a vége. A gyümölcs termesztés alapja és sikerének első feltétele a jó oltvány értéke a fajtájában van, erre keresünk tehát biztositékot, ha ültetünk, mert ez és csak ez a fontos.

Nem lehet ugyanis elégszer ismételni, hogy azt a gyümölcsfát, amelyet komoly faiskolában szerzünk be, csak egyszer fizetjük meg!

SZALÓKI ISTVÁN

Szent István ünnepe

Évről évre növekedő fénnyel és öntudatosabb lélekkel hódolunk első királyunk emlékének. Felkerekedik az egész ország, a bölcs és erős szent-jobb felé, mely épp oly hallhatatlan, mint a nagy király alkotásai.

Az ünnepségek lezajlottak a fővárosban és a vidéken. De ne felejtsük el a hétköznapokon sem, ezt az igazán világtörténelmi nagyságot, aki, hála Isten, a miénk volt. Jusson

ISKOLARUHA fiúk részére, tartós, jó szövetből P 11.20
számonként 70 fillér emelkedés
ESŐKABÁT — — — — — — — — — „ 17.—
ÁTMENETI KABÁT — — — — — — — „ 25.80
FELÖLTŐ- ÉS ÁTMENETI KABÁT — — — „ 33.—

KULPIN DIVATHÁZ
FÉRFI KÉSZRUHAOSZTÁLYA
BÉKÉSCSABA

eszünkbe, hogy azért vagyunk európai kulturnemzet, mert az Ő államalkotó zseniálitása és erős jobb-keze ezt igy akarta, ezer évvel ezelőtt.

Ez az erős magyar kéz tartson össze benünket az elkövetkezendő évezredeken át, adja a magyarok Istene.

Holdanként 2—3 q buzával több

Ha akár évek hosszu során át is vizsgáljuk a hazai termésátlagokat, ugy feltünik, hogy Dunántul kat. holdanként mindig 2—3 q-val nagyobb a buzatermés, mint az ország többi részén. Persze, gondolják sokan, ott több az eső, jobban oszlik el, stb., s elfelejtik, hogy az ország legjobb talajai viszont nem a Dunántul találhatók. Ellenben Dunántul mezőgazdálkodása okszerübb. Jobb talajmunkát adnak, mélyebben szántanak, több az állat és az istállótrágya. Mindezeket azonban nehéz számszerüen megfogni, hisz nehéz volna pld. a szántás mélységéről statisztikát vezetni.

Van azonban az okszerü gazdálkodásnak egy biztos, pontosan kimutatható fokmérője, ez a **műtrágyafogyasztás**. Dunántulra esik az ország szuperfoszfátfogyasztásának 60%-a, a többi országrészre csak 32 %!

Ha viszont a nagybirtokot állitjuk szembe a kisbirtokkal, akkor is kb. hasonló a buzatermés különbsége a nagybirtok javára, pedig nagybirtok az ország minden részében beékelődve fekszik a kisbirtokok között, tehát semmiféle természeti különbség nincs köztük, egyforma az időjárás, egyforma a talaj, s mégis 2—3 q buzatermés a különbözet holdanként. Nyilvánvaló, hogy csakis az emberben keresendő a hiba, ha a termés nem kielégitő

A mütrágya statisztika ebben a viszonylatban is ad felvilágositást, a nagybirtok ötször, hatszor annyi szuperfoszfátot szór el, mint a kisbirtok, s évente rendszeresen alkalmazza azt.

HIREK

Esküvői hir. Fényes esküvő volt f. hó 25-én d. u. 4 órakor a református templomban. Gaál Lajos m. kir pénzügyőri fővigyázó tartotta esküvőjét Felek Berta urleánnyal. A szertartást Harsányi Pál esperes végezte, megszokott meleg, atyai hangu beszéd kisérelében.

A gyomai polgári iskolában a javitó-és tantervkülönbözeti vizsgálatok agusztus 31-én lesznek. A pótbeiratásokat szeptember hó 1-én és 2-án tartják. A tanév ünnepélyes megnyitása szeptember 3-án d. e. lesz az országzászló előtt. Ezt megelőzően évnyitó istentiszteletet tart minden felekezet a saját templomában.

A gyomai napközi otthonban vasárnapra hirdetett 2 órai ünnepély a besenyszegi iskola sürgős épitkezési munkálatai miatt elmarad.

A Független Kisgazdapárt f. évi agusztus hó 29-én, vasárnap d. e. 10 órakor Mezőluron a sportpályán, délután 1/4 4 órakor pedig Turkevén a régi fogadó udvarán, Népgyülést tart Vezérszónok Eckhardt Tibor lesz.

Az O.T.I. tanonc üdülése. Már mult vasárnapra volt tervbe véve az O T.I. keretébe tartozó tanoncok egy napi üdülése, azonban ez nem megfelelő számu jelentkező hiányában elmaradt. Jelenkezzenek tehát minél többen, akik erre jogosultak, hogy egy kellemes napot tölthessenek a ligetben, ahol pihenés, szórakozás és négyszeri bőséges étkezés várja őket f hó 29-én.

A **„Békési Hét"** rendezősége agusztus hó 29-től szeptember 5-ig mindent felvonultat és szerepeltet, amire Békés büszke lehet. Minden ipari szakma, a hires kosárfonás, a magyar perzsa szőnyegkészités, a messze földön hires gyümölcs- és konyhakertészet, méhészet hatalmas anyaggal áll ki a nyilvánosság elé. Külön nevezetessége lesz a hétnek a békési szoba, amelyben az őseredeti békési népmüvészeti emlékeket gyüjtik össze. A rendezőség arról is gondoskodott, hogy ebből az alkalomból minden közlekedési alkalmatossággal a legkönyebben lehessen megközeliteni.

Predmerszky Dezső felügyelő áthelyezése. Akik a baromfi akcióban résztvettek az elmult télen, azok emlékeznek még Predmerszky Dezső felügyelőre, aki a Külkereskedelmi Hivatal megbizottjaként többször keresett fel bennünket Gyomán, és tartott szakelőadást valamint utbaigazitásokat adott a ketreces-csirke nevelésében. Predmerszky Dezsőt Kecskemétre helyezték át, ahol ugyancsak a Külkereskedelmi Hivatal megbizásából teljesit szolgálatot. Sajnáljuk, hogy őt elveszitjük a közelségünkből, mert mindig tanácsot adott, valahányszor hozzáfordultunk, pedig alig volt 1-2 szabad pillanata. Elbucsuzásakor kilátásba helyezte a további kapcsolatot a gyomai tenyésztőkkel, amit Wagner Márton az el bucsuzáskor a gyomai termelők nevében megköszönt Predmerszky Dezső felügyelőnek és kérte őt, hogy a jövőben is támogassa a gyomai tenyésztőket értékes szaktudásával.

Felhivás a magyar szülőkhöz. Akik gyermekeiket budapesti iskolába akarják járatni, a lakás vagy internátusi elhelyezés gondjaiban, tanulmányi előmenetel ellenőrzésében a Magyar Szülők Szövetségének Pedagógiai Diákelhelyező Osztálya nyujt segitséget. Részletes ismertetőt 30 fillér válaszbélyeg ellenében a Pedagógiai Diákelhelyező Osztály küld.

A vasárnapi záróra-rendelet tervezete szerint ugy a városi, mint a községi füszerüzletek vasárnap reggel 7 órától 8 óráig tarthatók nyitva. A pék- és tejcsarnok fiókok, gyümölcsárusok vasárnap reggel 6 órától 9 óráig tarthatók nyitva. Mészáros és hentesüzletek vasárnap zárva tartandók. A cukrosboltok és a kizárólag fagylalt árusitásával foglalkozó üzletek is csak vasárnap reggel 7 óráig tarthatók nyitva.

A tojás sulyszerinti árusitása. A Szegedi Kereskedelmi és Iparkamra körkérdést intézett a tojáskereskedőihez, akik egyértelmüen kivánatosnak tartják a tojás sulyszerinti árusitását, mert ez megneheziti a tojással való spekulációt és az apadt és állott tojások értékesitését.

Hétfőn megjelenik

A SPORT

A csabai alosztály egyetlen sportlapja hétfőn reggel ismét megjelenik. Kapható mindenütt. **Ára: 12 fillér.**

Hogyan termesszünk kopaszárpát?

Termelési utasitás

Jeruzsálemi vagy török csupaszárpa (Hordeum zeocrihon) kétsoros toklásza legyezőszerüen áll el a kalásztól, tavaszi féleség.

Vetés ideje: február közepétől március végéig tart. Korai vetés mindenkor előnyösebb, mert több termést biztosit.

Vetőmagszükséglet kat. holdanként (80—81 kg. fajsuly mellett) 100 kgr. A vetőmag, miként a buza, pácolandó üszög ellen, vetése rendes gabonasor távolságra történik.

Talaj előkészitése: Legelőnyösebb trágyázott kapás után vetni, mely ősszel 7—8 collos szántást kap, tavasszal nehéz boronát vetés előtt, vetés után könnyü fogast, könnyü hengert, s a henger után ismét fogast. Amelyik talajon sörárpa jól termelhető, a kopaszárpa nagy termést ad. Ápolása gyomirtásból áll, aratása mint a sörárpáé. A kopaszárpa azonban nem pereg, mert a szem szorosan be van zárva a pelyvába, innen van az, hogy szempergés teljes érés esetén sincs. Tulérésbe mégsem szabad hagyni menni, mert az esetben a kalász törik le a szalmáról.

Gépelésre csak szorosra állitott dobbal történhetik, s a szemet a kalászvágóra kell ereszteni. Miután a szem zárt pelyvában van, nedvesen csépelhető, mert a szem a kalászban marad.

Szalmája egyenlő értékü a sörárpa szalmájával, pelyvája éles, csak alomnak használható.

Kezelése a magtárban hasonló a sörárpáéhoz.

Használhatósága: nehéz fajsulyánál fogva igen lisztes, kenyérnek rozzsal keverve tápláló kenyeret ad, kiváló tejelő és hizó takarmány.

Termése: kat. holdanként 8—16 métermázs, igen keresett cikk.

Ebből az árpából csak 15 métermázsa vetőmagot tudtunk szerezni. Aki érdeklődik, aug. 31-ig jelentkezzék a Hombár szövetkezetben.

Tisztelettel hozom a t. gazdaközönség tudomására, hogy elvállaltam az

„ALFA SEPATOR"

mezőgazdasági gépgyár helyi képviseletét és raktáron tartok

RÉPAVÁGÓT, TÁRCSÁS SZECSKAVÁGÓT, TENGERIMORZSOLÓT, GYORSFÜLLESZTŐT, stb.

amely gépek Kossuth Lajos-u. 45 alatti lakásomon megtekinthetők.

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!

Szives látogatást kér **KEREKES KÁROLY**

Szuperfoszfát műtrágya, augusztus hó végéig történő szállitásra
WAGNER MÁRTON FIAI fakereskedő cégnél előjegyezhető.

Közérdekű hirdetmények

Szeptember hó 21-én Gyomán, 22-én Endrődön a Békés vármegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület külemi törzskönyvi birálatokat tart. Évi törzskönyvelési dij 4 pengő, mely összegben a borju dijtalan betetoválása is bennfoglaltatik. Belépés 3 évre szól.

Szikjavitási akció ez évben is folytatódik. Feltételek a tavalyival azonosak. Egy gazda azonban csak 2 holdat javithat meg ezen kölcsönnel, s ezáltal lehetővé van téve, hogy ebben az akcióban többen is résztvehetnek.

Gyoma és Endrőd 30—30 kat. hold megjavitására ez évben, éppugy, mint tavaly 4650 - 4650 pengőt kap. Összeirásokat, illetőleg az akcióra való felvételt a községi Előljáróságok intézik.

Mezőgazdasági gépek és szerszámok nagy választékban kaphatók a

HOMBÁR

szövetkezetben.

Kérjen ajánlatot!

„Irók, Költők, Művészek, Zeneszerzők „Üzenet“ cimen szépirodalmi, társadalmi és kritikai lapot inditottunk, a tehetséges kezdők, a haladók és már beérkezettek részére. Lapunk második évfolyama megy csak, de már is felfigyel reá a főváros és vidék sajtója. Az 1936. évi irodalmi pályázatunk eredménye fényes dokumentum arra, hogy jó munkát végeztünk. Beérkezett 814 pályamü. Juliusi számunkban megjelent 1937. évi pályázatunk ujra bőséges tárgyat nyujt az irodalom kedvelőinek Ezuttal: 1 arany-, 1 ezüst babérkoszoru, 20 diszoklevelet, 20 elismerőoklevelet és 10 dicséroklevelet osztunk ki a nyertesek között. Lapunk előfizetési ára: 1 évre P 3.20, félévre P. 1.60, ami bélyegben is beküldhető. Pályázatihatár idő: szeptembe. 10. Aki részt óhajt venni, siessen előfizetni a lapra. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kunszentmárton, Király-u. 430.“

Tanév kezdete a református elemi népiskolákban. Értesitjük a szülőket, hogy a javitó pótvizsgák agusztus 30-án, a magánvizsgák augusztus 31-én a pótbeirások szeptember 1, 2 és 3-án fognak megtartatni. Felkérjük azokat, akik gyermekeiket még nem iratták be, hogy a jelzett napokon a délelőtti órákban a pótbeirás eszközlése végett az illetékes iskolában megjelenni sziveskedjenek. Tanévnyitó istenitisztelet szeptember 4-én, szombaton reggel 7 órakor lesz, melyre ugy a szülőket, mint az érdeklődőket szeretettel meghivja az igazgatóság.

Mikor érett szedésre a gyümölcs? Erre a kédésre ad választ a Növenyvédelem és Kertészet legujabb száma. Cikket közöl még az érő őszibarackról, a különböző szőlőfajták szüreteléséről, a hordók foltozásáról, káposztaés galagonyalepkék idei nagyarányu rajzásáról, a szőlő rothadásáról, a bornak kamrában való eltartásáról stb. A dusan illusztrált, szines mümellékletet is közlő két szaklapból a "Növényvédelem„ kiadóhivatala (Budapest, V. földmivelésügyi minisztérium) egy alkalommal e lapra való hivatkozással kivánatra dijtalanul küld mutatványszámot.

Nagykőrös ünnepel. Páratlanul gazdag programmal rendezi az idén Nagykőrös városa mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi vásárát és kiállitását, az Arany napokat. Ez alkalommal hatalmas ipari kiállitás mutatja be a nagykőrösi ipar fejlettségét, az Ipartestület 50 éves jubileuma alkalmából, mig szeptember 12-én országos ünnepségek közepette leplezik le B. Tóth Ferenc kisgazda szobrát, aki egyszerű földmunkásként elsőnek ismerte fel a homoki szőlőmüvelés fontosságát, s igy annak első magyar munkása lett. Az ünnepségek programját készséggel küldi meg a rendező i ottság, filléres vonatok, 50 %-os menetdijkedvezmény.

A világ egyik leggazdagabb asszonya Budapesten. Néhány napig Budapesten tartózkodott Mrs: Vincent Astor a világ egyik leggazdagabb asszonya. Rendkivül érdekes illusztrált cikket közöl erről a Délibáb legujabb száma, mely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg Pompás illuszrált rádiómüsorokat, egyfelvonásos szindarabot, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. Délibáb egy száma 20 fill.

Ötven község ünnepel. Nagykőrösön szeptember 12-én leplezik le B. Tóth Ferenc, az első homoki szőlőtermelő szobrát. Ez alkalommal mintegy ötven község küldöttsége jelenik meg a városban, hogy ott a nagy magyar kisgazda emlékének tisztelegjen. A szoborbizottság Darányi Kálmán miniszterelnököt kéri fel az ünnepi beszédre. A leleplező ünnepségekre az ország minden részéből lovascsiklagturát szervezett az Arany napok rendezősége, mely ezt az ünnepséget is összehozta. Különben az egész Arany napok tartama alatt, szeptember 4—12 filléres vonatok, és 50 % os menetbijkedvezmény teszi olcsóbbá az utazást Nagykőrösre.

Atilla cimen szépirodalmi és társadalmi, sőt zenei folyóirat indult meg. Magyaros izlésü, magyar érzésü munkatársai, a jobb, jelszavak nélküli magyar jövőt épitgetik, a magyar multat idézve. Képek, zenei mellékletek tarkitják a változatos szöveget. Megrendelhető: Atilla szerkesztősége Komádi Hajdu u 3 sz.

Köszönetnyilvánitás!

Mindazoknak, kik felejthetetlen jó férjem, fiunk és testvérünk:

Ifj. OLÁH LAJOS

elhunyta alkalmával mélységes nagy fájdalmunkat részvétükkel enyhiteni igyekeztek, ezuton mond hálás köszönetet

a gyászoló család.

SPORT

GyTK-GySC 2:0 (2:0)

II. oszt. bajnoki, vezette: Havas

GyTK: Porcsalmi—Rozsnyai, Vatai—Csikós, Barta I, Bolehovszky—Olajos, Csalah, Rau, Bartik, Barta II.

GySC: Szrnkányi—Sebők, Ugor—Czifrák, Jenei, Takács—Fekete, Kruchió, Kárpáti, K. Szabó, Győri.

A GySC Mónus, Fried és Barta III. helyén tartalékokat szerepeltetett s igy a lelkesen játszó GyTK nyerte meg a helyi derbyt. Nagy taktikai hiba volt a már bevált Fekete—Béres védelem felcserélése is, mert az együtt régóta nem szerepelt Sebők—Ugor hátvédpár nem értette meg egymást és nem tudta kellő egyöntetüséggel elháritani a GyTK fürge csatárainak támadásait. Csupán a remekül védő Szrnkányinak és a II. félidőben a hátvéd posztra visszavonult Feketének köszönhetik, hogy nem szenvedtek sulyosabb vereséget. GySC kezd erős napsütés ellen és szép támadások után 6 p.-ben kornert ér el, de Kárpáti kapumellé fejel. Kapusrugást Barta II. kapja, aki lefut, kereszlabdáját Olajos felsőlécre lövi s a visszapattanó labdát Barta I. közelről a hálóba vágja. (1:0) Gól után a GySC lelkesen, de rendszertelenül támad, különösen Kárpáti játszik nagyon agilisan, de társai nem értik meg A játék e periódusában ki lehetett volna egyenliteni. Fekete, Kruchió és Kárpáti lövéseit a kitünő Porcsalmi könnyen védi Második gólt a fürge Rau lövi nagy védelmi hibából a 35 percben

Szünet után Fekete lesz a hátvéd, Sebők jobbszélső, Kruchió centerhalf, Takács pedig balszélső, de igy sem megy a játék. Különösen Takács játszik felfünően gyengén. A GyTK viszont nagy lelkesedéssel küzd, de a jó GySC védelemmel most már nem boldogulnak. Bartik, Rau Csalah és Barta II. lövéseit Szrnkányi nagy bravurral védi. 7 percben K. Szabó vitatható 11-est vét, de Barta I. laposan léc mellé lövi. Meccs végéig váltakozó játék, de az eredmény már nem változik.

GyTK-ban Porcsalmi és Vatai hibátlan volt, fedezetei között Csikós és Barta I,. a csatársorba pedig a két szélső és Csalah játszott nagyon jól.

GySC-ben Szrnkányi kitünő volt, Fekete, Kruchió és Jenei is megfeleltek, de Kárpáti szivvel küzdött és nagy munkabirásról tett tanuságot. A többiek mérsékeltebb teljesitményt nyujtottak. A biró jól vezetett.

Sporthirek

Augusztus 29-i bajnoki mérkőzések: Gyomán: GyTK—TAC, Mezőberényben: Törekvés—GySC, Kondoroson: KTE—Tarhos, Mezőturon: MAFC II.—ETK.

Mult vasárnapra kisorsolt MMÁV—GySC ifj. meccset a körzetvezető hivatalból elhalasztotta.

A DLASz az elmult vasárnap Dévaványán biró vizsgát tartott Denk Ferenc alelnök és Fürst György főtitkár részvételével. A vizsgára jelentkezők közül Heinfarth Mihály (Gyoma) Kolozsi László és Valtner Béla (Dévaványa) Takács Lajos (Endrőd) Pápai (Vésztő) és vitéz Horváth (Körösladány), ugy az elméleti mint a gyakorlati vizsgát sikerrel letették és igy képesitést nyertek a sárréti alcsoport II. o. bajnoki mérkőzéseinek vezetésére. A DLASz a sárrétiek biróköltségeinek csökkentése céljából hozta létre ezt az uj DLASz-birói kart. Az uj DLASz birók a tavasszal tartandó MLSz—biróvizsgán előzetes tanfolyam nélkül vizsgázhatnak.

Guba Lajos ifjúsági körzetvezető nagy elfoglaltságára hivatkozva ugy az ifj. körzetvezető megbizásáról, mint a MAFC intézői tisztségéről lemondott.

A Vésztői S.E. intézője a gyomai származásu Mészáros Mihály lett.

CASS és BISE határidőn tul történt nevezését a DLASz elfogadta s a két csapatot a sárréti alcsoportba osztotta be. A sárrétiek szeptember 5 én kezdenek.

Körzeti ifj bajnokság állása VIII. 28-án

1, Gysc	11	10	—	1	50:14— 20
2, Mafc	12	7	2	3	44:23— 16
3., Mszsc	12	8	—	4	36:19— 16
4., Mmáv	11	7	2	2	14:10 - 16
5., Etk	12	3	3	6	9:27— 9
6, Gytk	visszalépett				
7, Tac	törölve				

Békési alcsoport őszi sorsolása:

Augusztus 22 : ETK-Mtörekvés, GySC-GyTK, TAC-MMÁV

Augusztus 29.: KoTE-Turhos SC, MAFC ETK, GyTK TAC, Mtörekvés-GySC.

Szeptember 5 : MMÁV-MAFC, ETK-GyTK, GySC-KoTE, TSC-Mtörekvés.

Szeptember 12.: MAFC-TSC, Mtörekvés-MMÁV, KoTE ETK, TAC-GySC.

Szeptember 26 : TSC-TAC, MMÁV - KoTE, GyTK - MAFC, ETK-GySC.

Október 3.: GySC-TSC, TAC-ETK, KoTE GyTK.

Október 10 : MMÁV-GySC, GyTK TSC, MAFC-KoTE, TAC Mtörekvés.

Október 17.: Mtörekvés-GyTK, GySC-MAFC, ETK-MMÁV, KoTE-TAC.

Október 24 : TSC-ETK, MAFC-Mtörekvés, GyTK MMÁV.

Október 31 : Mtörekvés-KoTE, TAC-MAFC.

November 7 : MMÁV-TSC.

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. augusztus 29-én vasárnap fél 7 és 9 órakor

Jön a két kedvenc hős

Tengerre Zoro-Huru

(A két okos bolond)

Világsikert aratott komedia.

ZORO és HURU LEGJOBB HANGOS VIGJÁTÉKA!

A műsor kiegészitve:

Csak röviden.
Plip mint detektiv.
Ping-Pong a fogorvosnál.

Vigjáték és

Magyar Világhiradó

Figyelem gazdák

Nincsen ma már olyan gazda, aki a mütrágya jelentőségével ne volna tisztába. A mütrágya gazdaságos alkalmazása már a vetéskor kerül kifejezésre, és pedig csak abban az esetben, ha a gazda olyan vetőgépet alkalmaz, amellyel a mütrágyát is elszórja.

Ilyen mütrágyaszóróval kombinált sorvetőgépeket ajánl a HOMBÁR szövetkezet nagyon előnyös áron. Ezeket a kivételes árakat azonban csak szeptember 15-ig adhatjuk, tehát az, aki ilyen vetőgépet akar venni, siessen az előjegyzéssel, hogy a HOMBÁR Szövetkezet bizományi gépraktárában biztositsa magának a vetőgépet

HALK VENDÉGVÁRÁS

Bartha András verse.

Angyalok, ha virágot szedni
Jöttök az éjjeken,
Hozzatok a felhőkből hitet —
És hü Békét, nekem.

Ha lehulltok a hajnalokban,
Mint csókfényü szirom, —
Mossátok meg pogány szivemet,
Mert jaj, alig birom...

Szomjas szemekkel vágyok innen
Új, nagy csodák elé,
Ahol Jóság teszi az embert
Igazi Emberré!

Szivem még a sóhajok mögött
Dalolni akar,
Lázas homlokát nyujtja csókra
Ezernyi bús magyar.

Annyi titok virágzik bennem, —
Mégis szegény vagyok!
Csókoljatok friss lázat reám, —
Halk-álmü angyalok.

Megkinoz már a kacagás is,
Már a vágy sem szeret,
Ibolyaszemü égi nőcskék:
Oda a Kikelet...

Lilasugaras hitetekből
Adjatok még erőt,
Fáj az: magamnak keresni meg
Ifjan a temetőt.

Az ősz úgyis eljön s a fü közt
Vándor szellő gagyog,
Mondjátok meg a csillagoknak:
Olyan árva vagyok...

„MÁVAUT" NYÁRI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. május 22—től 1937. október 2—ig.

Gyoma—Endrőd:

*	**				
17.43	21.43	ind	Gyoma p. u.	érk.	6.22
17.55	21.55	érk.	Endrőd templom-tér	ind.	6.10

*) Csak hétköznap **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik. **Viteldij: 50 fillér.**

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

				*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.55	21.55
6.36		Gyoma „		17.34	21.37
7.27		Szeghalom p. u.		16.45	20.48
8.35		Püspökladány		15.37	18.52
9.15		Hajduszoboszló		14.53	18.10
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14.15	17.30

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Endrődre — 50 Menettérti-jegy: Endrődre —.80 P

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80

Menettérti jegy: „ P 4.—. „ P 10.50. „ P 12.50.

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

				*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.55	21.55
6.36		Gyoma „		17.34	21.37
7.27		Szeghalom p. u.		16.45	20.48
8.57		Berettyóujfalu p. u.		14.00	19.11
9.03	érk.	„ községháza	ind.	13.50	19.05

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.

Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9.50.

Feltételes megállóhely: Gyoma—halmagyi Olvasókör és Perjés.

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztareceptéket megkapja, ha még ma kéri a Dr. OETKER-féle világhirü FÉNYKÉPES RECEPTKÖNYVET, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: Dr. OETKER A. Budapest, VIII. Conti-utca 25.

Publikáció

Magas foku, zamatos rizlingbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károly** borkereskedőnél.

Szuperfoszfát műtrágya augusztus hó végéig történő szállitásra Wagner Márton fiai fakereskedő cégnél előjegyezhető. x—4

Használt játékokat kérünk a napközi otthon szegény gyermekei részére. Átveszi a besenyszegi iskola vagy a Békésmegyei Ált. Takarékpénztár.

Jó helyen fekvő lakóházat, mellékhelyiségekkel és udvarral keresek több évre haszonbérbe, kedvező fizetési feltételek mellett esetleg megvételre. Wallach Mihály, Hungária-nyomda.

Özv. H. Kovács Gyulánénak több öl szalmája van eladó. Érdeklődni lehet Arany János u. 4. sz. alatt. 1—1

Gyomai Termelők Szövetkeze e fiatal **raktárnokot,** szorgalmas **mindenest** felvesz. 1—1

Eladó: 47 kat. hold Dévaványa—Szeghalom között szép tanya épülettel kkzségtől 4 és fél kilométerre. — 5 kat. hold mezőturi országut mellett 1500 pengőért. — 2 hold Őzeden 500 pengőért. — 5 hold Nagylaposon 2500 P. — Egy kétszobás családi ház minden melléképületekkel forgalmas helyen 3000 pengőért. — Egy 4 szobás fő-ut közelében 4200 pengőért. — Egy kisebb családi ház 1000 pengőért. -- Kiadó haszonbérbe 66 magyar hold keselyösi szántó nagy gazdasági épületekkel Izsó Balázs ingatlan közvetitőnél. Gyoma, Horthy Miklós ut 2.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz!

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft

fajborpincészete

Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős : WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma

Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 36. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 szeptember 4.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Veni Sancte Spiritus...

Megnyiltak az iskola kapui, a magyar jövendő erősségei. Jöjj el Szentlélek Úristen... Erősitsd meg az oktatók és nevelők lelkét, hogy hivatásuk magaslatán állva végezhessék azt a nagy feladatot, amely által a magyar feltámadás jövendő végrehajtói a magyar tanulósereg, a mi gyermekeink testben és lélekben megerősödhetnek.

Tizenhét év óta tartó keserves rabságos magyar élet sivárságában a boldog magyar jövendőt fiainkban és leányainkban látjuk. Legyenek ők erősebbek testben és lélekben, mint mi. Legyenek istenfélőbbek, vallásosabbak, hazaszeretőbbek, erkölcsösebbek, tiszteletlettudóbbak, munkaszeretőbbek és vidámabbak nálunknál. Szerezzenek és kapjanak több tudást, szellemi és testi energiát, mint nekünk van. Ezért kérjük az Isten segitségét.

A tanulni vágyók szivét is ki kell tárni, hogy terebélyes fává növekedjék az elhintett mag s gyümölcse lehessen a jóság, a szeretet, a hála és áldozatkészség. Nemzetünk csak akkor tudja megvalósitani nagy céljait, ha olyan nemzedék nevelődik fel, amely az örömben és csapásban egyaránt megtalálja a mindenható Isten hatalmát és irgalmát, amely nemzeti érzésével, öntudatos magyarságával és tettrekészségével hisz az ezer éves Haza feltámadásában, a fajtája erejében a nagy feladat megvalósitásában. Olyan jövendő magyarokra van szükség, akik segiteni akarnak a szűkölködőkön, akik irigység nélkül tudnak örülni a munkával elért boldoguláson, akik szorgalmas, komoly és kemény munkára készek, akik kitartóak, odaadóak lemondóak s takarékosok tudnak lenni, de szivesen hoznak áldozatot útra, kórházra, sőt ágyùra is.

A nemzet, a Haza mi vagyunk s boldogságunkat, illetve boldogulásunkat önmagunkban hordjuk. Ahogyan felneveljük gyermekeinket, úgy várhatjuk Hazánk, jövőnk jobbrafordulását.

Erre a nagy felkészülésre kérjük most az új tanév küszöbén a magyarok Istenének áldó kegyelmét.

Népünnepély és szüreti mulatság szept. 5-én a ligetben

Már megjelentek a plakátok és vasárnapra kitünő mulatságot igérnek fillérekért. A Gyomai Önkéntes Tűzoltó Testület és a község tisztviselői együtt rendeznek a Tűzoltó Testület és az Orsz. Jegyző-Árvaház javára, egész vasárnap délután és este tartó nagyszabásu kerti mulatságot és bált.

Az ünnepély felvonulással kezdődik d. u. 1 órakor. A ligetben felállitott sátrakban pedig különböző szórakozások és jó enniinnivalók várják a nagy közönséget. Este a ligetben, a Polgári Olvasókörben és az Egyetértés Olvasókörben táncmulatságok lesznek. Tekintettel a jótékonycélra, na meg a jó mulatásra, mindenki ott legyen.

A bánkuti 1201-es buza térhóditása Gyomán és környékén

Ne mondja senki, hogy a magyar kisgazda érzéketlen a gazdasági fejlődéssel szemben. Ha volt, vagy van, amihez csökönyösen ragaszkodik, az a föld és a földdel kapcsolatos termesztés. Különösen a buza képezi nála a gazdálkodás hozzáértésének fokmérőjét. Igyekezett is e téren kisérleteket végezni és kár, hogy ezzel az egyéni próbálkozással ma már ott tartunk, hogy nem annyi buzafajta van, mint ahány gazda, hanem egy gazdának száz-féle buzája van.

A HOMBÁR szövetkezet bánkuti buzaakciója lassan, de biztosan halad a siker felé. Eddig 450 métermázsa 1201-es bánkuti buzát jegyeztek elő és ennek egy részét már el is vitték. Telek uradalomtól ujabb készletet kellett behozatni, mert az első jegyzésre csak mintegy 300 métermázsára számitottunk.

Az uradalom az egyszerübb elszámolásra azt a lehetőséget nyujtja a gazdáknak, hogy a HOMBÁR szövetkezet által fizetett buzaáron felül métermázsánként 2 pengő ráfizetéssel fizethetik ki az igénylők a szelektorozott vetőmag buzát.

Reméljük, hogy a jövőévi termés értékesitésekor busásan térül vissza a gazdáinknak e vállalkozása.

Közöljük még azt is, hogy nemcsak gyomai gazdák vesznek részt ebben az akcióban, hanem környékiek is, akik 156 métermázsát jegyeztek elő.

Az előjegyzéseket már lezártuk, ujabb további igénylést nem fogadunk el.

Ünnepi hét Makón

Nagyszabásu és szépen elgondolt jubiláris ünnepségek lesznek Makón, az Arad-Csanád-Torontál megyei Gazdasági Egyesület fennállásának 75-ik évfordulóján. Az ünnepségek szept. 5—12-ig tartanak és igen változatos, szép programmot igérnek. Szept. 5-én az autós motor csillagtura résztvevői befutnak, délben 100 drb, postagalambot engednek fel a Hősök szobránál, délután lóverseny, a távlovaglók befutása, tánc, hangverseny stb. Szept. 6-án diszközgyülés lesz, melyen vitéz Purgly Emil örökös diszelnök tart beszédet. Tóth Arisztid az egyesület elmult életéről tart előadást.

Lesz mezőgazdasági, gyümölcs, hagyma, zöldség kiállitás, buzaverseny, erdészeti, halászati, állatkiállitás, ipari és népmüvészeti bemutató. És igy tovább, el sem sorolható bőségben egy hétig. Az ország minden részéből 50%-os kedvezménnyel lehet utazni, mindenkit szeretettel hiv a rendezőség.

Nehány szó Békés vármegye népesedéséről

A vármegye statisztikai adataiból látjuk, hogy az év második felében a szaporodás arányszáma: Füzesgyarmaton: 7.9 százalék, Békéscsabán: 5.5 százalék, Gyomán: 4.8 százalék, Mezőberényben: 2.5 százalék,

Békésen: 2.4 százalék, Orosházán: 1.8 százalék, Endrődön: 1.6 százalék, Szarvason: 1.4 százalék, Szeghalmon: 1.1 százalék, Vésztőn: 0.4 százalék, Gyulán: 0.7 százalék. Ezek a beszélő számok mutatják az egyes községek életerejét, feltörekvését, vagy pusztulásnak indulását. Mi elég jó bizonyitványt állitottunk ki Gyoma jövőjéről, annál szomorubb a gyulai helyzet, ahol többen halnak meg, mint születnek.

A földigiliszta nagy szerepe a talajjavitásban

Kevesen tudják, hogy a gilisztának milyen fontos szerepe van a földben. Darvin irja: „Csodálatos, ha meggondoljuk, hogy földünk felszinén levő humusz, mind a giliszta gyomrán keresztül, vándorol és idők folyamán ismét át fog menni.

Az eke az emberiség legbecsesebb és legrégibb találmánya, de a giliszta már sokkal régebben müvelte a földet. Mondhatjuk, hogy a föld kulturtörténetében semmiféle állatnak nem volt oly nagy szerepe, mint ennek az alacsonyrendü állatnak. Tudományos kisérletekkel be van bizonyitva, hogy a giliszták nem csak azzal hatnak, hogy a talajt át meg át furják, hanem az ürülékkel kikerült föld, trágyázó hatást is fejt ki. Ezenkivül a talajt vizfogóbbá, nedvességet megörzőbbé teszi, aztán sötétebb szinüvé, ami a napfényt jobban befogadja, melegebbé teszi, igy benne a növény jobban terem.

Talajtérképet készitenek földjeinkről

A földmivelésügyi kormányzat termelésünk sokszorositása érdekében már évekkel ezelőtt elrendelte, hogy a M. Kir. Földtani Intézet az ország talaját gyakorlati hasznositás alapján térképezze. E munkálatok dr vitéz Ricsói-Uhlarik Béla, főispánunk közbenjárására ez évben Békés-vármegyében is megtörténnek. A napokban érkezett községünkbe Ébényi Gyula, okl. vegyészmérnök, m. kir. vegyész, aki Gyoma község keleti határrészén végzi a szükséges munkálatokat. A felvételi munkát a község déli részén, Félhalmon kezdi meg. Ezek a müszaki munkálatok dr. Kreybig Lajos gazdasági főtanácsos, m. kir. főgeológus elgondolása és irányitása szerint történnek.

Az országos talajtérkép készitésének célja, hogy olyan térképek kerüljenek forgalomba, amelyekből közvetlenül megállapithatók legyenek azok a talajtulajdonságok, amelyek egyrészt a talajban lévő élőlényeknek, másrészt a termesztett növényeknek élettani feltételeit tárják elénk- Ezekkel a talajfelvételekkel kapjuk kézbe a müvelés alatt lévő talajaink olyan értékkulcsát, amellyel nem csak ezeknek a területeknek a forgalmi értékét állapithatjuk meg, hanem a termesztendő növényzet megválasztásában is elmaradhatatlan segitségét képezik a gazdáinknak. Hogy másról ne tegyünk említést: a keselyősi részen többen panaszkodnak, hogy ott nem terem meg a lucerna, de hogy miért nem terem meg, azt nem tudják. Erre is választ adnak ezek a talajfelvételi adatok: a humusz réteg alatt homokréteg van, ezt pdig nem szereti a lucerna, azért is nem terem ott meg.

Az emlitett munkálatok és laboratóriumi vizsgálatok után olyan segitő társat kap a gazdálkodó ember a kezébe ezekkel az adatokkal, hogy a termelési biztonság ez irányban szinte megoldódik.

Felhivjuk gazdáink figyelmét az egyhónapi időtartamra tervezett e munkálatokat végző mérnökökre és kérjük is gazdáinkat, hogy közöljék velük ott, kinn a földeken a saját észleleteiket a földjeik viselkedéséről és ugyanakkor bizonyosan már egyik-másik föld részeikre is szakvéleményt kaphatnak. Az ezeket a munkálatokat végző mérnököket tekintsék a gazdáink a saját gazdálkodói érdekeiknek elsősegitőiként. A Gyomai Ujság szerkesztősége is, belátva ennek a munkának nagy horderejét a gazdasági étetünkben, lépéseket tett és igéretet is kapott Ébényi Gyula mérnök urtól, hogy az ittléte alatti észleleteit az ujságon át hetenkint közli a gazdaközönséggel.

Ami ezelőtt nem volt fontos

Irta: **Mányiné, Prigl Olga.**

A miskolci étteremben ebédeltem a mult héten. Egyedül voltam, ráértem nézgelődni. A vonatok déltájt futnak be, ilyenkor megnépesülnek az üres asztalok s különféle rendü és rangu emberek telepednek le éhesen. Tányércsörgés, evőeszközök nyikorgatása, hangos székhuzgálás veri föl a csendet, teli szájjal folytatott eszmecsere csöpögteti le a paprikás lét a fehér abroszra. Részben annak a közönségnek a viselkedése ez, amelyik a pesti villamosokon is családi ügyeket tárgyal, vitatkozik, csodálkozik és gesztikulál a más orra előtt...

Mindenesetre, már az elemi iskolában is rendes gyakorlati tárgynak kellene felvenni, sok minden fölösleges, „a multba“ botorkáló ismeret helyett, amivel a tanulók agysejtjeit elárasztják. S ez vonatkozhatik a legegyszerübb étrendre is. A párisi koldus például összegyüjtött alamizsna készletét is bizonyos izléses rendezésben tudja az utca kövén elkölteni. Tehát, amint mondom, — mivel erre a hivatalos tantervezetben nincs egyelőre utasitás, — igyekezzék legalább a család a föntemlitett „életközösségi tényked ésre“ rászoktatni az ifju nemzedéket s ez különösen az ebéd alatt kevésbbé elfoglalt családfő kötelessége legyen, nehogy idővel szemrehányást és késői oktatást kapjon társadalmi köréből kinőtt csemetéjétől.

Ám a legtöbb családi asztalnál még mindig az a kényelmes felfogás járja: ne kinlódj fiam avval a balkezes evéssel! — Vagy: fogd a kezedbe azt a pulykacombot, nem a püspöknél eszel! Pedig valamikor megtörténhetik ez is és milyen jó annak, aki nemcsak ünnepi ebédeken „villázik“ balkézzel. „Négykézláb“ ahogy a régiek csúfolták.

Én azokhoz a szülőkhöz szólok, akik nem akarják magukat kitenni annak a fájó érzésnek, hogy tulajdon véreik valamikor szégyeljék a gyermekszobájukat, ami majdnem egyértelmű azzal, hogy szégyelik a szüleiket.

Régi könyvekben lapozgatva, már a mult század elejéről találtam bizonyos szabályokat „A diszes társalkodó, vagyis a világba termett ember számára“ — legyen szabad az ifjuséghoz vonzódó igaz jóakarattal s a szülők megőrizni óhajtó tisztelete jegyében, néhány megfigyelésen alapuló jelenkori jótanáccsal szolgálni.

Tehát:

1.) Étkezésnél a széket huzd magad alá, hogy egészen ráülhess és az asztalkendőt fektesd a térdedre. Használat után összerakás nélkül tedd a tányérod mellé.

2,) Leves-evés közben ne sokat tárgyalj, mert torkodra szalad, és különösen ne fujd, ha forró. Ne szörpölj és egy keveset hagyj a tányér fenekén a kanállal együtt.

3.) Személyzetnek ne köszönd meg, ha kinál és ha mártogatni akarsz, a kenyeret ne a villádra szurd, hanem a letört kis kenyérdarabot dobd a tányérba és késsel igazitsd rá a kimártandó ételnemü folyadékot. De nehogy „korcsolyázz“ a villával! A tányért se tisztogasd ki olyan alaposan, mintha nem is kellene már utána elmosogatni.

3.) Pecsenyefélékről se illik a csontról a hust a végsőkig letisztogatni. Rántott csirke evésnél szabad az illető csontos részt, de csak két ujjal, az egyik kézbe fogni. Nem szabad az asztalba beledörgölni. Hozzá kell szokni, hogy a felső végtagok lehetőleg a törzshöz legyenek szoritva és csak az alsó kéztagok mozogjanak. A kést és villát ezért célszerü a legvégén fogni, mert kitoldja a karokat, lendületet ad a könnyebb kezeléshez Nagyon jó már az apró gyerekeket arra szoktatni, hogy balkézzel „villázzanak“ a jobbkéz magától kiügyesedik.

Igen sokan esnek abba a hibába, hogy bár a villát balkézben tartják, mégis a jobbkézben tartott kés segitségével kényelmeskedik be az ételt. Ezeknek jusson eszükbe az egyszeri pincér, aki a gyorsvonati étkező kocsiban egy-egy veszedelmes fordulónál mindig elkiáltotta magát: — Vigyázat a késsel hölgyeim és uraim!

Egyáltalán a szánkból visszakivánkozó csont vagy bőrrészeket se késsel, hanem óvatosan, a villával távolitjuk el. De ez elkerülhető, ha odafigyelünk, kevesebbet beszélünk és kis falatokat dugunk a szánkba.

4.) Tortát, puha tésztafélét jobbkéz villával kell fogyasztani; fánkot, száraz süteményt kés és villa nélkül, halat két villával. Sokan az almát, kör-

ŐSSZEL

(Papp Zsigmondnak)

Amikor igy ősszel
lombok alatt járok
s hiába keresek
alattuk virágot,
olyan, mintha csendben
valaki kisérne,
kezem ott tartaná
nagy, hideg kezébe
s hiába szeretném,
hogy ne vegyem észre,
megszoritja kezem
minden zizzenésre
s belejajdul lelkem
az őszi zenébe...

Budapest, 1937. augusztus 16.

CSÁKI IMRE.

Tanoncok üdülése

A gyulai ker. pénztár a tanoncok hétvégi nyaraltatási akcióját az idén is meg óhajtotta tartani községünkben. Sajnos, a nagyfoku részvétlenség miatt immár a harmadik dátumot tüzi ki a pénztár. Jelenleg szeptember 12-ére van kitüzve az egy napra szóló és négyszeri étkezéssel egybekötött üdülés. Hogy mit jelent egy ilyen egy napos gondtalan pihenés a szervezetnek, azt csak az érti meg, aki már egyszer megpróbálta. Fokozza a

tét és őszibarackot is késsel és villával hámozzák, de ez már igazán affektálás. Két ujjal fogva finoman meg lehet oldani a kérdést és végül arra való a papirszalvéta. Ellenben úgy a görög, mint a sárgadinnyét kis kés és villával fogyasztjuk és a főtt tengeri szemeit is a jobb kézben tartott villával morzsoljuk le.

5.) Levest, teát, kávét, csészéből csak inni szabad és nem illik beleapritani. Fölösleges az ételeket ebéd közben dicsérni, bármily jól esnék is a háziasszonynak. Asztalt mindig az asztalfőn ülő háziasszony bont. A kocintást is a háziur kezdi, ha neki nem szokása, a vendég ahoz alkalmazkodik.

A társalgás halk és diszkrét, már csak a felszolgáló személyzet miatt is. (Vagy a gyerekek kedvéért, akiknek nem muszály mindent tudni és hallani!)

Végül kérem, ne fogják rám, hogy mindez, amit elmondtam fölösleges ceremonia, vagy hogy ezt úgyis mindenki tudja. Aki tudja, érvényesitse is a gyakorlatban jó példával, türelemmel, hogy minden család odaadhassa gyermekének az életébe utravalónak azt a sokaktól irigyelt „gyermekszobát".

munkakedvet, kedves és kellemes emlékek sorozata hetekre visszamenőleg megnyugtatóan hat — a mai idegromboló, tulhajtott munkában — az idegrendszerre.

S még egyet emlitek csak meg. Ott, ahol az első felhivására a pénztárnak tömegesen jelentkeztek, ma már a harmadik, vagy még ennél is több hasonló kirándulást rendeztek meg. Nem akarjuk hinni azt, hogy a mi munkaadóink volnának ennek kerékkötői és reméljük, hogy a szeptember 12-ki nyaraltatáson tanoncaink teljes számmal vesznek részt.

5o éve, hogy leégett a gyomai lutheránus templom

Szeptember 2 án d. e. fél 11 órakor volt 50 esztendeje, hogy a gyomai lutheránus templom kigyulladt és leégett. A lutheránusok régi templomukat 1887. évben kijavitották. Már majdnem készen voltak a javitási munkálatok, már csak a bádogosok dolgoztak a tetőn, amikor, valószinüleg a bádogosok forrasztókályhájából kipattant szikra felgyujtotta a templom zsindely tetőzetét. Teljesen leégett a torony, a templom belseje, a padok, a szószék, az orgona. A toronyban lévő két harang is lezuhant és el is repedt.

A lutheránus egyház most vasárnap, szeptember 5-én, ennek az évfordulónak emlékezetére istentiszteletet tart és az istentisztelet után a templomban diszközgyülést tart, amelyre a községünk hivatalait és egyházait is meghivta az egyház vezetősége.

A gyomai MANSz választmányi ülése

Nagy érdeklődés mellett tartotta a MANSZ gyomai csoportja f. hó 1-én választmányi gyülését, a községháza termében. Megbeszélés tárgyát képezte a helyi csoport régi vágya, saját MANSZ otthon létesitése. Miután most megfelelő helyiség van kilátásban, a választmány egy bizottságot küldött ki, a helyiség kiválasztása, kibérelése és rendbehozására. Remélhető, hogy ez még szeptemberben megtörténik, s igy rövidesen együtt lehetnek a MANSZ hölgyek saját otthonukban. Ezuton is felkérjük a MANSZ tagjait és minden magyar asszonyt, hogy az otthont berendezni segitsenek. Felesleges butorokat (szekrény, székek, polc stb.) kölcsön, vagy örökbe adjanak.

Ezzel meghitt és munkás egyesületi élet veszi kezdetét, ami valóban kivánatos és a társadalom nagy hasznát láthatja.

Legyünk ebben a MANSZ segitségére valamennyien.

Tanítói továbbképző tanfolyam Gyulán

Az elmult héten, aug. 23—28 ig, mintegy 350 tanitó gyült össze Gyulán szünidei továbbképző tanfolyamra. Nemcsak Békés vármegyéből, de az ország legtávolabbi részéről, mint pl. Csorna, Vác, Vásárosnaményból is jöttek hallgatók. Könnyen megértjük a nagy érdeklődést, ha tudjuk, hogy Padányi-Frank Antal t. ü. tanácsos, a budai tanitóképző igazgatója, és Drozdy Gyula, a Néptanitók Lapja főszerkesztője voltak az előadók. Naponként 8-2 óráig volt előadás. Lélektani, neveléstani, tanitástani és módszertani kérdések tárgyalása után két mintatanitás következett, amelyek közül az egyiket minden alkalommal Drózdy Gyula tartotta. Ha egyebet nem kaptunk volna, csak Drózdyt hallottuk volna tanitani, már az is megérte a fáradságot és költséget. A lélektani és nevelési kérdésekkel Padányi-Frank Antal foglalkozott. „Ma, amikor olyan nagyot fordult a világ kereke, — mondotta Padányi-Frank, a magyar tanitónak, mint a magyar kultura napszámos órének, sziklaként kell állania a különféle vallási és politikai áradatok között. Megállani és értékes munkát végezni pedig csak ugy tudhat, ha Krisztust tekinti nevelői eszményképnek, ha vezérkönyvei között az első helyet a Szentirás foglalja el." A jó tanitó állandóan képezi magát, — ez a tanfolyam is ezt a célt szolgálta, — de óvatosan kell fogadni minden uj irányzatot, mert nemzedékek vannak a kezei között Egy jó tanitó munkája nyomán áldás fakad. Egy rossz tanitó helytelen irányu nevelése el sem képzelhető rombolást vihet végbez a serdülő gyermeki lélekben. Ez a tanfolyam, hogy ugy mondjam, „a gyermek jegyében" folyt le. Ma a gyermek századát éljük. Az egész tanitói munka a gyermek körül forog. Cselekedtetve tanitunk és ezzel az életre készitjük elő a gyermeket, arra az életre, ahol ugyancsak keményen kell dolgoznia, hogy megállja a helyét és boldoguljon. Közben eszméltetve arra az örök igazságra, hogy minden földi dolgok megteremtője és fenntartója az Isten; tehát minden tanitásunk végső célja az Istenhez vezetés.

Ezek mellett az igen értékes és megszivlelendő dolgok mellett szórakoztatásunkról is gon-

Dr. OETKER sütőporral!

STANDARD rádió
a magyar rádiógyártás büszkesége.
Egyedárusitó: Benjámin István.
GYOMÁN: Fekete Lajos műszerész üzletében.
ENDRŐNŐN: a Homoki féle emeletes házban.
Kérje díjtalan bemutatását!

doskodott dr. Ringbauer Károly Bvm. kir. tanfelügyelője, a tanfolyam szervezője. Kirándulásaink során megnéztük az állami kórházat, a várromokat, a városi muzeumot, Stéberl András európai hirü husüzemét, és egyik napon Békéscsaba nevezetességeit tekintettük meg. Gyomáról a ref. tantestület képviseletében Gecsei Zoltán és Tari János vett részt a tanfolyamon. Kár, hogy a többi kollégák nem ambicionálták magukat, mert gyakorlati szempontból is igen sok hasznos dolgot lehetett tanulni.

Virágos tarlón...

Virágos tarlón be jó ma járni,
Virágot szedni s valakit várni,
Bokrétát kötni szivárványszépet,
És hallgatni, ha bárányka béget.

A kósza fényre kacagva nézni,
Csókot is adni, csókot is kérni,
Halk nászt ölelni száz tiszta vágyra,
Volt-nyarunk mintha vissza se fájna.

Gondtalan vággyal úgy nevetgélni,
Mint az est, ha szentálmait kékli,
Csak akkor sirni, — [s a könny lehulljon,]
Ha szenvedés tart felénk az uton.

BARTHA ANDRÁS.

68 milliós bevételtöbblet

A most zárult pénzügyi év meglehetős kellemes eredményt hozott. Az állami bevételek 68 millióval haladták meg a mult év bevételét, ezzel a válság óta eltelt 6 év legjobb eredményét produkálták. Érdekes tudni, hogy honnan jött ez az emelkedés? Aránylag legnagyobb volt az osztálysorsjáték és a saharin bevételeinél 36%-al, továbbá a forgalmi adóknál 17%-al. Az egyenes adókból is 9%-al több folyt be. Mindez a gazdasági élet biztos javulásának jele.

Hol csurog vékonyan

Az elmult gazdasági év erősen változó reményeket keltett. A nehéz ősz sötét szinekben ecsetelte a jövőt, a kedvező tavasz azonban ismét nagy reményeket fakasztott. Ahol nem állt a viz, ott gyönyörü volt a termés, szép volt a kalászosok sása, üde és haragos zöld. Joggal számitott ily vetések birtokosa jó, sőt kitünő termésre, szemre ekkor igazán elsőrangu is volt minden.

De csak szemre! Mert a dus levélzet nem jelent mindig dus szemtermést. Most is ugy volt. Biztos jó termés tudatával járultak a cséplőgép elé, de abból bizony igen sok helyütt csak vékonyan csurgott. S érdekes, épen ott, ahol a földet kövérnek ismerik, ott érte a gazdákat a nagy csalódás.

Lapunk hasábjai nem alkalmasak arra, hogy ezt a látszólag furcsa jelenséget hosszasabban magyarázzuk, de felkérjük e sorok szives olvasóját, elmélkedjék rajta, nem a talaj tápanyagokban való kiegyensulyozatlansága okozta-e ezt a szerencsére nem tul nagy bajt? Valószinü, hogy a sok csapadék, a nitrogénben bő talajok erős tavaszi fejlődésbe hozták a kalászosokat, de azok érés idején már nem kaptak elegendő táplálékot, különösen foszforsavat, igy nagy volt a növények zöldje, de vékony a mag.

Ismeretes, hogy a nitrogén elsősorban az u.n. vegetativ, mondjuk: zöld részekre hat kedvezően; a foszforsav, de a kálium is, inkább az u.n. generativ, vagyis szaporitó szervekre, tehát magra. Arra kell gondolnunk, hogy ezidén a kalászosok főkép azért nem fizettek cséplőskor, mert foszfortáplálékban szükölködtek.

Ne vessünk kalászost frissen istállótrágyázott földbe, vagy egyébként buja talajba, vagy igyekezzünk foszforsavas mütrágya adagolásával a bujaságot ellensulyozni.

A nitrogén a talaj szalonnája, a foszfor a kenyere. Kenyér nélkül éve a szalonnát, elrontjuk a gyomrunkat.

HIREK

Áthelyezés. Ruszka Sándor áll. polg. isk. tanárt, aki a gyomai áll-polgári iskolánál 13 éven át müködött, a Vallás és közoktatásügyi Miniszter ur a csongrádi állami polgári fiu iskolához helyezte át. A tanári testület szerdán este vacsora keretében bucsuzott el a távozó kartárstól.

Az Orosházi Ujság laptársunk amelyik 55, évfolyamában van, Hézer Béla személyében uj felelős szerkeztőt kapott. Örömmel üdvözüljük Hézer Béla aktiv ujságirói megindulását. Orosháza közügyeinek kialakulásában előre is látjuk annak a Hézer Bélának jelentős szerepét, mint ujságirónak is, aki már eddig is szép eredményeket tud felmutatni közszereplésével. A nálunk is jól ismert orosházi állatkiállitások rendezése is részben a Hézer Bela nevéhez füződnek. Kivánjuk, hogy Hézer Béla széles látókörével hosszu ideig szolgálhassa még szerett községét, Orosházát és azon át vármegyénket is.

Az OTI gyulai ker. Pénztár ezuton értesiti az ipari munkaadókat, hogy a már tervbevett hétvégi üdülletést f. hó 12-én megrendezi. Az endrődi tanoncok — leányok is — az endrődi községházánál gyülekezzenek reggel fél 7 órakor, Gyomán a községházánál találkozás. Minél többen legyenek. Evő edényt és eszközt kiki hozzon.

Felhivás a magyar müvészekhez: A szerkesztés alatt álló MAGYAR MÜVÉSZETI LEXIKON felkéri a magyar irókat, zeneszerzőket, festő-, szobrász-, iparmüveszeket, előadó-, szinmüvészeket, hegedü-, zongora-, stb. müvészeket, hogy rövid életrajzukat a lexikonban való közlés céljára sürgősen küldjék be a szerkesztőbizottságnak Budapest 4. Postafiók 261 - cimre.

Tanév kezdete a községi népiskolában. A külterületi községi elemi iskolában (Csudaballa, Nyilas, Halmagy) az 1937—38. tanévt pótbeiratások szeptember hó 1. 2. és 3 án lesznek. A tanitás 4 én kezdődik. A belterületi gazdasági népiskola pótbeiratásai szeptember 14-én és 15-én, s az első tanitási nap 16 án lesz. 16-án az I., 17-én a II., 13-án a III fiu- és leány osztály jön iskolába. Iskolaszék.

Takarmányozási kérdésekről ir a „Mezőgazdaság" legújabb száma. Cikkeket közöl még a csikóápolásáról és neveléséről, sertésfertőzéséről, kisebb tógazdaságok berendezéséről, a csontliszterről, homoki takarmánynövények vetési idejével való kisérletről, a nyerssalmatrágyázásról, a gyógy és vegyipari növénytermesztésről stb. A dusan illusztrált szaklapból a Mezőgazdaság kiadóhivatala, Budapest, V, Vécsey-u. 4. I. 5/a egy alkalommal dijtalanul küld mutatványszámot.

Féláru utazás Budapestre. E hó 20-ig féláron utazhat Budapestre, az ipari kiállitás megtekintésére. Visszautazás 23 ig. Az igazolvány ára 2 20 P, kapható a Wagner fakereskedésben, továbbá Varga Pál villanyszerelő üzletében.

Békéscsabán szeptember 4—8-ig országos méhészeti kiállitás lesz. Ugy tudjuk, hogy Gyomáról Schusztek Sándor tanitó is a kiállitók között van.

Őszi vásár Budapesten. Lakásberendezési és kézmüipari kiállitás készül, szept. 2. tól 20. ig a Városligetben. Egyben aranykoszorus mester verseny is lesz, amiben reméljük, hogy helybeli iparosaink is minél többen részt vesznek. A legtöbb európai állam utazási kedvezményt ad erre az időre, A MÁV is féláru utazást engedélyez, az igazolvány egyuttal belépőjegy is. Igazolványokat a Wagner fakereskedésben árusitanak,

Békés vármegyében állami öntöző mintatelepet létesitenek, ahol nagyobb területen nyilik alkalom a vizgazdálkodás propagálására Eddig a legnagyobb öntözött terület Békéscsabán van, 377 kat. hold.

A svéd király két magyar vendége. Gusztáv svéd király, aki tudvalevőleg nagy barátja a tenniszsportnak, két ismert magyar tenniszbajnoknőt meghivott kastélyába. Rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délibáb legujabb száma, amely nagy terjedelemben és pazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

A ragadozó liliomok és vérszomjas rózsák tengeralatti csodálatos mesevilágáról közöl rendkivül érdekes felvételekkel illusztrált remek cikket Tolnai Világlapja uj száma. A legkiválóbb magyar irók novelláin, a nagyszerü folytatásos regényen és az érdekfeszitő cikkek egész során kivül közöl száz pompás képet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 filtér.

Izsó Sándorné Lehel ucca 3. sz. alatti háza eladó. Érdeklődni lehet ugyanott. 1—1

Forgalmas füszerüzlet sürgősen eladó. Kiss Bálint ucca 25 szám. 2—1

A világ legnagyobb rádió gyára a PHILIPS

5 világrészben 78 államban a vezető világmárka

Egyedárusitó: Benjámin István.

GYOMÁN:

Fekete Lajos müszerész üzletében.

ENDRŐDÖN:

a Homoki féle emeletes házban.

Kérje dijtalan bemutatását!

Hallotta-e már?

hogy a fecske mennyi legyet pusztit naponta? Mindenki tudja, hogy a fecske a legszorgalmasabb rovarpusztitók egyike, de számszerü adatokat most egy német tudóstól kapunk. Ez a tudós egy szerencsétlenül járt füsti fecskét heteken át etetett. A legyet csipesszel tartotta eléje, élő állapotban. Kiderült, hogy naponta 5—600 legyet vigan megemésztett. Ebből világosam látszik a fecske rendkivüli hasznossága.

...hogy ez évben a káposztalepkék hihetetlen mennyiségben repülték át a Balatont. Száz és százezer lepke, mint egy hatalmas raj özönlött a somogyi partról a zalai partra, helyenként 10—12 km. is megtéve egyhuzamban. Ilyen rajzást már máskor is megfigyeltek, bár elég ritka.

...hogy a duráncai barack is kimagvalható. Legkitünőbb befőzni való őszi barack fajta a duráncai, de igen sok bosszuságot és veszteséget okoz a kimagvazás. Van egy fogás, amivel a duráncai barackból is könnyen eltávolitható a mag: Éles késsel vágják be körül a barackot, de ugy, hogy a rajta levő barázdákat derékszögbe, vagyis keresztbe metszük. A kettészelt barackot két kézbe véve, erősen megforgatjuk a két felet ellenkező irányban, mig el nem válik.

...hogy a szovjet már gyermekhadsereget szervezett. Már a 8 éves gyermekek katonai kiképzésben részesülnek, egyenruhát, fegyvert kapnak, komoly gépfegyvert is és egy nagyobb gyermek áll a hadsereg élén. Megdöbbenésünkre és sajnálkozásunkra nincs is kifejezés.

...hogy tavaly juliusban 716.000 mázsa buzát viltünk ki, idén csak 90 000 mázsát.

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe aug. 5-től, augusztus 25-ig a következő bejegyzések történtek:

Született: Gerencsér Elemér Józsefné Bak Erzsébet Mária Terézianak fia, Iván László rk. K Imre Sándorné Sebők Etelkának fia, János, ref. Hajdu Józsefné Benyó Ilonának fia, István rk. Izsó Gáborné Bodon Erzsébetnek leánya, Erzsébet, ref. Makra Sándorné Simon Emmának leánya, Anna, ref. Imre Lajosné Balári Ellának leánya Gabriella Juliánna, ref. Séllei Istvánné Suszter Veronikának fia, István, rk. Szalai Mátyásné Gácsi Etelkának laánya, Etelka rk. Varga Lászlóné Nagy Lidiának fia, László, ref. özv Bochrát Miklósné Varga Erzsébetnek leánya, Magdolna Erzsébet, rk. Kriszt Mártonné Katina Ilonának fia, Márton, ág ev. Cs. Szabó Mihályné T. Kiss Rózának leánya, Anna, ref. Nyitrai Gáborné Fülöp Etelnek fia, Gábor rk. Lukács Lajosné Csapó Piroskának leánya, Ilona Piroska ref. Hajdu Ferencné Gecsei Juliannának fia, Ferenc István, ref. Botos Rózának fia, István, rk.

Házasságot kötöttek: Kovács Péter F. Kis Rózával, Gonda István Timár Etelkával, Timár József Hornok Margittal.

Meghaltak: özv. Nagy Lászlóné Csökönyi Erzsébet 74 éves ref. özv. E. Kiss Józsefné Nagy Sára 76 éves ref. Cs. Szabó Károly 4 hónapos ref. Izsó Erzsébet 2 napos ref. özv. Deák Péterné 75 éves ref. Szilágyi Sándorné 66 éves. özv. Tóth Imréné 61 éves ref. özv. Oláh Sándorné 65 éves ref. ifj. Oláh Lajos 28 éves ref. Pápai János 55 éves ref. Diószegi László 2 hónapos ref. Lukács László 61 éves ref. özv. Zöld Lászlóné 72 éves ref.

Kivonatos versenytárgyalási hirdetmény

Alulirott m. kir. államépitészeti hivatal az endrőd-nagylaposi róm. kath. elemi népiskola épitési munkálataira nyilvános versenytárgyalást hirdet.

Ajánlatok zárt boritékban lepecsételve 1937. szeptember hó 10-én d.e. 10 óráig az endrődi róm. kath. egyház plébánia hivatalánál adandók be a következő felirással: „Ajánlat az endrődnagylaposi róm. kath. elemi iskola épitési munkáira. Róm. kath. Egyház Plébánia Hivatala, Endrőd "

Bánatpénzül az ajánlati összeg 2 százaléka teendő le az endrődi róm. kath. Egyház pénztárába, vagy Endrőd község előljáróságánál kell ezen versenytárgyalási hirdetmény számára való hivatkozással közigazgatási letétbe helyezni.

Ajánlat csakis a hivatalos ürlapokon tehető. A kiirási müvelet, költségvetés és tervek alulirt hivatalnál és az endrődi róm. kath. Egyház Plébánia Hivatalánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és a költségvetési ürlapok 1.—P-ős áron megszerezhetők.

Ajánlat tehető az összes munkálatokra, vagy az egyes munkanemekre külön- külön is.

Gyula, 1937. augusztus hó 24

M. kir. államépitészeti hivatal

SPORT

GySC—M.Törekvés 2:1 (1:1)

Mezőberény II. o, bajnoki,
vezette Boros II.

Erősen felázott talajon mutatták meg a GySC fiataljai, hogy tudnak még a kék-fehér szinekért szivvel, lélekkel küzdeni! Igyekezetüket siker koronázta, s a derék fiúk megérdemlik minden GySC-ista őszinte köszönetét.

Csepereg még az eső, mikor a GySC kifut, illetve „kicsuszkál" a pályára. GySC indit néhány szép támadást, de a kapu előtt a sárba ragadnak az akciók. Majd a Törekvés is feljön és 5 percig eredménytelenül ostromolja a GySC kaput. Közben Mónus megsérül, jobbszélre megy és helyette Kruchió a centerhalf. 19 perc végre eredményt hoz. Kruchió szépen szökteti Takácsot, kinek beadását Győri csavart lövéssel felsősarokba helyezi (1:0). 21 percben már megszületik az egyenlités. Perei a leálló védelem mellett védhetetlen gólt lő (1:1). A hátralevő idő mezőnyjátékkal telik el.

Törekvés erős támadásaival kezdődik a második félidő, de Szrnkányi nagyszerü formában védi a legveszélyesebb lövéseket is. Ezután a GySC támad. 28 percben Kruchió—Győri—K. Szabó a labda utja, utóbbi Takácshoz passzol aki a 16-os sarkán megvágja a labdát. A kapus nem tudja fogni az erős lövést, kiüti a labdát, éppen a jól érkező K. Szabó elé, aki megszerzi a kétpontot jelentő gólt (2:1). Törekvés megadja magát és jó védekezéssel megakadályozza a további gólokat. A biró egy Törekvés játékost kapusra-támadás miatt kiállitott.

Szrnkányi a II. oszt. egyik legjobb kapusa, a két bekk szürke, Pataki a gyengébbik, a halfsor volt a csapat legjobb része, Lőrincz remekelt, áttörhetetlen volt, de Kruchió és Imre is jól dolgozott, a csatársor legjobbjai Győri és Takács voltak, de Csáki és K. Szabó is ügyesen mozogtak. Mónus sérüléséig hasznos tagja volt az együttesnek. A biró kifogástalanul vezetett. Itt jegyezzük meg, az „A Sport" légből kapott sporttudósitásával szemben, hogy a meccsen sem Ugor, sem Fekete nem játszott s igy gólt sem lőhettek!

—s—s

TAC—GYTK 5:2 (1:1)

Gyoma, vezette: László

A szokásos vasárnapi esőzés alaposan elrontotta a futball programot. Az elvonuló felhőszakadás egy hatalmas sártenger fogadta a játékosokat s igy természetesen a játékról sem sokat lehet megemliteni. GyTK inditja utnak a labdát és mindjárt nagy fölénybe kerül, de ezt a fölényt nem tudta gólokban kifejezésre juttatni. 25 p.-ben az előre huzódott Debreceni I.-nek sikerül a védelem mellett elhuzni és megszerezni a vezetést (1:0). A gól után a GyTK még jobban fölénybe kerül, amit a vendégek durvaságokkal igyekeznek ellensulyozni s igy a 35 p.-ben 11-es révén Bartik II. kiegyenlit (1:1). A 40-ik p.-ben ujabb 11-es hez jut a honi csapat, de ezt Bartik II. gyengén guritja a kapus kezébe.

Szünet után a TAC is lábra kap és a 15-ik p.-ben Debreceni II. révén vezetéshez jut. De ezt az örömöt rövid 3 perc mulva Rau által előre adott labdából Bartik II. a nap legszebb góljával elrontja (2:2). A 30-ik p.-ben egy igen nagy birói elnézés folytán a TAC ér el gólt, ami a GyTK-t érthetetlennül elkedvetleniti és a hátralévő időben szabad utat enged a TAC csapatának, ami elég volt ahhoz, hogy a vendégek még 3 góllal terheljék meg a GyTK kapuját.

Ha a GyTK nem áll le a harmadik gólnál és tovább is megtartja az első félidő iramát, ugy az eredmény biztosan a megforditottja lett volna. Tehát a jövöre nézve ez ne ismétlödjön meg, mert egy gól előny még nem jelent veszélyt.

Egyénileg senkit sem lehet kiemelni, mert a játékot erőssen lerontotta a feneketlen sár.

László bizony sok-sok hibát vétett, ami a GyTK-t erőssen visszavetette.

Sporthirek

Szeptember 5-i bajnok mérkőzések Gyomán: GySC—KTE, vezeti: Klimaj. Endrődön: ETK—GyTK, vezeti: Kereki. Mezőturon: MMÁV—MAFC II., vezeti: dr. Magyar. Békésen: Tarhos—MTörekvés, vezeti: Wertheim.

Okányi ISE—Vésztői SE meccset Heinfaith Mihály vezeti.

1937-ben a következő válogatott mérkőzések kerülnek lejátszásra: szept. 19: cseh—magyar, Budapesten, — osztrák—magyar amatőr Bécsben, — osztrák—magyar ifjusági Budapesten; okt. 10: osztrák—magyar, Európa-kupa Bécsben; nov. 14: Svájc—Magyarország, Európa-kupa Budapesten — és cseh—magyar ifjusági, Budapesten.

Kertes Józseféft a „Bocskai F.C." 700 pengő lelépést fizetett a Mezőberényi Textil SE-nek.

Bencsik Pál volt szentandrási Hunyadi, illetve szarvasi Turul-játékost és Kiszely István volt Csabai Máv-játékost a Vésztöi S.E, Károlyi György volt M.Törekvés-játékost pedig a Körösladányi A.C. átigazoltatta.

Mezőturi AFC uj intézője Portik Lajos lett.

Csikós László GyTK játékos állandó tartózkodásra Szegedre távozott, ahol a Máv. egyéves segédtisztképző tanfolyamán vesz részt.

ISKOLARUHA fiuk részére tartós, jó szövetből, számonként 70 fillér emelkedés P 11.20
ESŐKABÁT P 17.—
ÁTMENETIKABÁT P 25.80
FELÖLTŐ és ÁTMENETIKABÁT P 33.—

KULPIN DIVATHÁZ
FÉRFI KÉSZRUHAOSZTÁLYA, BÉKÉSCSABA

Kivonatos versenytárgyalási hirdetmény

Alulirott m. kir. államépitészeti hivatal az Endrőd községben létesitendő községi főjegyzői lakás épitési munkálataira nyilvános versenytárgyalást hirdet.

Ajánlatokat zárt boritékban lepecsételve 1937. szeptember hó 21-én d. e. 10 óráig Endrőd község elöljáróságánál adandók be a következő felirással: „Ajánlat a 4074/1937. m. számu versenytárgyalási hirdetményben közölt endrődi főjegyzői lakás épitési munkáira. Községi elöljáróság. Endrőd".

Bánatpénzül az ajánlati összeg 2 %-át kell ezen versenytárgyalási hirdetmény számára való hivatkozással Endrőd község elöljáróságánál közigazgatási letétbe helyezni.

Ajánlat csakis a hivatalos ürlapokon tehető. A kiirási müvelet, költségvetés és tervek alulirt hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és a költségvetési ürlapok 1.00 P.-ös áron megszerezhetők.

Ajánlat tehető az összes munkálatokra, vagy az egyes munkanemekre külön-külön is.

Gyula, 1937. agusztus hó 31.

M. kir. államépitészeti hivatal

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

Jókai Mór örökbecsü regénye hangosfilmen

a cigánybáró

Johann Strauss világhirü zenéjével.

Főszereplők: Adolf Wohlbrück, Hansi Knoteck, Fritz Kampers, Gina Falckenberg, Rudolf Platte

A müsor kiegészitve:

Amikor a férj takarékos

Vigjáték és

Magyar Világhiradó

Gyoma község ingatlanforgalma

Kun Ferenc és neje Csaba Róza gyomai lakosok vettek 2 hold 400 négyszögöl zöldlaposi szántót Bogoly Józsefné Juhos Lidia gyomai lakostól 1600 pengőért.

Mester Ferenc és neje László Zsuzsánna gyomai lakosok vettek egy matakerti lakóházat özv. Kóródi Imréné Kun Zsuzsánna gyomai lakostól 600 pengőért.

Özv. Pásztor Pálné Kovács Eszter gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Sámson Mária és Bura Erzsébet gyomai lakosoktól 700 pengőért.

Csapó Lajosné Szilágyi Eszter gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Biró István és társaitól 1400 pengőért.

Tòth Sándor (nős Izsó Erzsébettel) gyomai lakos vett 4 hold 725 négyszögöl zsófiai szántónak 3/4-ed részét Dékány Ferenc és társaitól 900 pengőért.

Zöld József gyomai lakos vett egy beltelkes lakóháznak fele részét Zöld Imre (nős Fekete Juliánnával) gyomai lakostól 250 pengőért.

Zöld Jánosné Joó Lidia gyomai lakos vett 7 hold 398 négyszögöl tanyaföldi szántót Zöld László (nős Horváth Máriával) gyomai lakostól 7000 pengőért.

Lukács László és neje Nagy Etelka gyomai lakosok vettek 7 hold 414 négyszögöl tanyai szántót Zöld Jánosné Joó Lidia gyomai lakostól 7000 pengőért.

Pólus Lajosné B. Kovács Zsuzsánna gyomai lakos vett 1496 négyszögöl kölesfenéki szántót F. Kiss Sándor gyomai lakostól 630 pengőért.

Sámson Mária és Bura Erzsébet gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Diószegi László és neje Putnoki Mária gyomai lakosoktól 700 pengőért.

Molnár János és neje Papp Eszter gyomai lakosok vettek egy németzugi lakóházat a Békésmegyei Takarékpénztártól 1300 pengőért

Farkas Imre és neje D. Timár Franciska gyomai lakosok vettek 1203 és 1197 négyszögöl csudaballai ingatlant Gyuricza Imréné Koloh Franciska turkevei lakostól 425 pengőért.

Perei István (nös Kruchió Rózával) gyomai lakos vett 978 négyszögöl poooszug és holtkörösi szántót Csontos István turkevei lakostól 625 pengőért.

Szilágyi Gergely és neje F. Kiss Róza gyomai lakosok vettek 4800 négyszögöl zsófiai szántót Szilágyi Lajos gyomai lakostól 2000 pengőért.

A Gyomai Ujság nyomdájában egy 15—16 éves leány felvétetik

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztarecepteket megkapja, ha még ma kéri a Dr. OETKER-féle világhirü FÉNYKÉPES RECEPTKÖNYVET, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: Dr. OETKER A. Budapest, VIII. Conti-utca 25.

„MÁVAUT" NYÁRI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. május 22—től 1937. október 2—ig.

Gyoma—Endrőd:

*	**				
17.43	21.43	ind	Gyoma p. u.	érk.	6.22
17.55	21.55	érk.	Endrőd templom-tér	ind.	6.10

*) Csak hétköznap **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik. **Viteldij: 50 fillér.**

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

				*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér . . .	érk.	17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p. u	↑	16.45	20.48
8.35	↓	Püspökladány	↑	15.37	18.52
9.15	↓	Hajduszoboszló	↑	14.53	18.10
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14.15	17.30

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Endrődre — 50 Menettérti-jegy: Endrődre — .80 P

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.

Menettérti jegy: „ P 4.—. „ P 10.50. „ P 12.50.

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

				*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér . . .	érk.	17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.45	20.48
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u. . . .	↑	14.00	19.11
9.03	érk.	„ községháza . .	ind.	13.50	19.05

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.

Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9.50.

Feltételes megállóhely: Gyoma—halmagyi Olvasókör és Perjés.

Tisztelettel hozom a t. gazdaközönség tudomására, hogy elvállaltam az

„ALFA SEPARATOR"

mezőgazdasági gépgyár helyi képviseletét és raktáron tartok

RÉPAVÁGÓT, TÁRCSÁS SZECSKAVÁGÓT, TENGERIMORZSOLÓT, GYORSFÜLLESZTŐT, stb.

amely gépek Kossuth Lajos-u. 45 alatti lakásomon megtekinthetők.

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!

Szives látogatást kér KEREKES KÁROLY

Publikáció

Értesitem a n. é közönséget, hogy ács iparomat kiváltottam, minden és szakmába vágó munkát jutányos áron vállalok. Szives pártfogást kér Bene József ács.

Magas foku, zamatos rizlingbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károly** borkereskedőnél.

Szuperfoszfát mütrágya augusztus hó végéig történő szállitásra Wagner Márton fiai fakereskedő cégnél előjegyezhető. x—5

Használt játékokat kérünk a napközi otthon szegény gyermekei részére. Átveszi a besenyszegi iskola vagy a Békésmegyei Ált. Takarékpénztár.

Kézimunka alkalom. Uj fajta könnyü kézimunkához gyakorlott kézimunkás lányok kerestetnek. Jelentkezni lehet hétköznapokon délután 2-től 6-ig, Atilla utca 19 szám alatt.

Rozsot vetésre ad buzáért cserébe Kató Lajos jegyző. x—1

Jó helyen fekvő lakóházat, mellékhelyiségekkel és udvarral keresek több évre haszonbérbe, kedvező fizetési feltételek mellett esetleg megvételre. Wallach Mihály, Hungária-nyomda.

Dr. Neményi Honfi fog- és szájbetegségek szakorvosa értesiti kedves betegeit, jó barátait és ismerőseit, hogy rendelője telefonszáma **52.**

Eladó: 38 hold görögállási föld cserepes tanyaépülettel, — 5 kat. hold keselyösön, — 23 kat. hold póhalmon, — 3 és fél kat. hold nádasszigeten, — 20 kat. hold póhalmon, — 96 kat. hold nagylaposon, — 10 magyar hold póhalmon, — 16 hold póhalmon, — 33 hold varsányháton, — 6 hold udvarnokon, — 2 hold özeden, — 7 vékás előhalom. Eladó házak: Horthy Miklós uton 4 szobás üzlethelyiséggel, — Kossuth Lajos utcában 3 szobás, — Baross utcában két szobás, — Rákosi Jenő uton egy palatetős ketszobás, — és egy nádtetős 2 szobás. Bővebbet Izsó Balázs ingatlan közvetitőnél.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz!

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és n e m savanyuak.

Székely Ferenc kft.

fajborpincészete

Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma

Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 37. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 szeptember 11.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

NAPKÖZI OTTHON

Nem mi találtuk fel. A nyugati népeknél már nélkülözhetetlen nemzeti intézmény. Ott hamarább volt baj a természetes népszaporodás körül, tehát hamarább kényszerültek olyan intézmények létesitésére, amelyek a megszületett gyermekek megtartását, megerősitését szolgálták.

Nem is fontos, hogy hol találták fel az első napközi otthont. Az a lényeg, hogy az első kisérlet Gyomán is megtörtént. Számokkal tudunk már bizonyitani. Átlagosan 60 gyermek volt 75 napon át az Otthonban, ez összesen 4500 gyermek-nap, amelyet a gyermekek szerény ellátásával mintegy 550 pengőből láttak el. Egy gyermek napi ellátása 12 fillérbe, mondd és ird: Tizenkét fillérbe került. Bizonyos, ha túlleszünk az első nehézségeken, ennél még olcsóbban tudjuk ellátni a gyermekeket.

A kezdeményezők minden dicséretet megérdemelnek, amiért volt bátorságuk hozzányulni ehhez a nemes kérdéshez, amelyről eddig csak szavaltak, kotyogtak, de semmit sem csináltak.

Ha elgondoljuk, hogy 10—12 fillérért, no meg a lelkes intelligens emberek közremüködésével testben és lélekben menynyi gyarapodást tudunk nyujtani, éppen az olyan néposztályu gyermekeinknek, akik a szülői háznál mindkettőből sokat nélkülöznek, lelkiismereti furdalást kell, hogy érezzünk, amiért ebbe az intézménybe nem vonunk bele még több gyermeket és nem áldozunk érte még többet.

Idekivánkozik a Statisztikai Tudósitó szeptemker 1-én megjelent számából „A német népesedési politika és eredményei" cikkből egypár számadat, hogy meglássuk, mennyit áldoznak a németek a népükért, hátha a mi társadalmunk is többet áldoz, mint amennyire eddig kapható volt.

„A Harmadik Birodalomban a nőtlenek kétszerannyi adót fizetnek, mint a gyermektelen házasok. A gyermekáldás és az adókedvezmény pedig a következő arányban áll: egy gyermek után 15 százalék, két gyermek után 35 százalék, három után 55 százalék, négy után 75 százalék, öt után 95 százalék és hat gyermek után 100 százalék az adó kedvezmény. Ha tehát valakinek 60 ezer Márka vagyona van és négy gyermeke, akkor nem fizet vagyonadót; ha nőtlen, akkor viszont 50.000 Márka erejéig adóztatják meg.

Ugyanigy a tandijnál: csak az első gyermek fizeti a teljes tandijat, a második már csak 75, a harmadik 50 százalékot, a negyedik és további gyermeket ingyen iskolázzák.

A második mód, amivel az állam segiteni akar a helyzeten, a házasságok előmozditása. Erre szolgál az 1933. VI. 1. keletü törvény, amelynek értelmében kölcsönt kap minden házasulandó, ha erre szüksége van, főleg olyan esetekben, amikor dolgozó nőt vesz el valaki és igy felszabadit egy helyet egy férfimunkás számára.

A német állam áldozatai, amelyeket a népszaporodás fellenditése érdekében hozott, korántsem voltak egészen eredményfelenek: csakhogy hatásukat nem lehet rögtön és közvetlenül lemérni, mint azt szerették volna. Az itt kitüzött cél elérése azonban olyan fontos, hogy minden nemzet rá fog kényszerülni a német példa követésére, ha jövőjét biztositani akarja."

A kormányunk megteszi a lehetőség szerint a magáét. Ebből azonban nem telik ki minden. A társadalomnak is sorompóba kell állani és a megkezdett uton ugy a napközi otthont fejlesszük, mint az ehhez hasonló intézmények létesitését készitsük elő.

Az első gyomai Napközi Otthon beszámolója

Köztudomásu, hogy a Nemzeti Egység Pártja Gyoma községi szervezetének elnöke. Nemerey Péter takarékpénztári igazgató kezdeményezésére szeretett főispánunk, vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla, valamint egyházi, járási és községi vezetőtényezőink megértő és áldozatkész támogatásával, Napközi Otthont sikerült létesiteni, melynek keretében szegény polgártársaink gyermekei 4 éves életkortól 10 éves életkorig voltak elhelyezhetők.

A Napközi Otthon f. évi junius hó végéig működött s ez idő alatt naponta átlagosan 60 gyermek jelent meg, akik Ősapay Irén okl. középiskolai tanárnő, Balassa Gizella, Biró, Teréz, Dévánszky Mária, Erdei Juliánna, Faddy Jolán, Németh Gizella, Ősapay Margit, Pajor Eta, Salgó Erzsébet, Tari Teréz és Zvara Teréz okl. tanitónők, Gaál Katica okl. ovónő, Lovas Ilona, okl. tanitónő-tanárnőképzői, Beinschroth Emilia és Dévánszky Magda tanitónőképzői növendékek irányitása és felügyelete alatt hazafias és szórakoztató nevelésben részesültek.

A Napközi Otthon létesithetésének pénzügyi bázisát vármegyénk főispánja, vitéz Dr. Ricsóy-Uhlarik Béla adta meg, aki szociális érzékektől vezérelve, készséggel nyujtott segitőkezet és 100 P-s adományával, amelyet további 150 P-vel volt szives emelni és ezzel biztositotta a megindulást. A református egyház 50 P-t, a róm. kat. egyház 30 P-t, az ág. ev. egyház 20 P-t, az izraelita hitközség 20 P-t, Gyoma község 100 P-t, Lautnerné G. Nagy Lidia 10 P-t és az ipartestület cipészszakosztálya 5 P-t, mig az Első Budapesti Gőzmalmi R. T. gyomai telepe 85 kg fehér kenyérlisztet, az Iványi Aladár és István cég pedig 40 kg fehér kenyérlisztet, Sebessy János és Barok Gyula sütőmesterek pedig 20—20 kg kenyeret adományoztak, mely adományokért a NEP gyomai szervezete ezuton is hálás köszönetét nyilvánitja.

Ennek az intézménynek fontosságát a Nemzeti Egység Pártja Országos Központja is honorálta és bár községi szervezetünk az Országos Központtól anyagi támogatást nem kért, eszközölt bejelentésére a NEP Országos Központja 100 P-s adományt juttatott a Napközi Otthon részére és ezzel szervezetünk Napközi Otthonának pénzügyi alapját jelentős összeggel növelte.

Szervezetünk elnöksége az Országos Központ értékes, megértő támogatásáért ugyancsak hálás szivvel mond köszönetet.

A rendelkezésre állott tőke tette lehetővé, hogy a Napközi Otthonban elhelyezett gyermekek fejenként és naponta, ebédre 3 deciliter forralt tejet kaptak, megfelelő kenyéradaggal, uzsonnára pedig lekvároś, de legtöbbnyire mézes kenyeret.

A 2 és fél hónap alatt 1218 liter tejet, 22.7 kg mézet, 5.7 kg gyümölcsizt és 365.8 kg kenyeret fogyasztottak el szegény gyermekeink.

Az anyagi erőhöz mérten juttatott tápérték kellő eredményt produkált, amennyiben a gyermekek átlagosan 1 és fél 2 kg-os testsulygyarapodást értek el. Ezt a körülményt az eszközölt mérlegelés igazolta.

Nem mulaszthatjuk el megemliteni azt, hogy a Sarkadi Alföldi Cukorgyár 5 kg. kristálycukrot adományozott, mely a vett 5 kg kristálycukorral a

A világ legnagyobb rádió gyára a
PHILIPS
5 világrészben 78 államban a
vezető világmárka
Egyedárusitó: Benjámin István.
GYOMÁN:
Fekete Lajos müszerész üzletében.
ENDRŐDÖN:
a Homoki féle emeletes házban.
Kérje dijtalan bemutatását?

tej cukrozására használtatott fel; ezenkivül a Glück Ármin cég 2 kg mézet juttatott a gyermekek részére. Több polgártársunk gyermekjátékszerek, hinták adományozásával kedveskedtek a Napközi Otthon gyermekeinek és mindezen adományokért szervezetünk elnöksége hirlapilag és más uton, esetről-esetre, hálás köszönetének adott kifejezést.

A higiéniára is nagy gondot forditottak: a gyermekeket étkezés előtt rendszeres kézmosásra szoktatták. Nemerey Péterné a legszükségesebb mentöszekrényről is gondoskodott, igy az előfordult jelentéktelen sérülések megfelelően volak kezelve. Özv. Pfeiffer Mártonné szül. Bódi Erzsébet gondnoknő teljes odaadással gondozta a reá bizott gyermekeket és Gellért János iskolaszolgával karöltve őrködött azok testi épsége felett. A szervezet elnöksége mindkettőnek elismerését fejezte ki.

Egészségügyi gondoskodás is történt, amennyiben Dr. Vincze Endre községi ügyvezető orvos, szolgálatait készséggel felajánlva, néhányszor meglátogatta a gyermekeinket s őket orvosilag meg is vizsgálta. Értékes közremüködése megnyugvást keltett és hála a Mindenhatónak, szegény gyermekeink egészségeseknek találtattak.

Dr. Vincze Endre ügyvezető orvos szives fáradozását hálás köszönettel nyugtázza a szervezet elnöksége.

Befejezésül köszönet és hála illeti meg a Napközi Otthonban a felügyeletet és szellemi irányitást gyakorolt pedagógushölgyeinket, akik teljes önzetlenséggel, jó szivvel és ambicióval látták el vállalt kötelezetségeiket. Nagyon fájlaljuk, hogy a tervezett záróünnepély megtartása, az iskolánál folyamatba tett átalakitási munkálatok miatt, nem volt lehetséges és ezáltal a gyermekek a tanultakról és ezzel kapcsolatos felkészültségükről nem tehettek tanubizonyságot.

Köszönet és hála illeti meg Wagner Mártonné, Nemerey Péterné urnőket és Dr. Kovács János, az ifj. csoport elnökét, akik a Napközi Otthont sürün látogatták meg és értékes tanácsaikkal igyekeztek a vezetőség munkáját megkönnyiteni.

Annak reményében, hogy a jövő esztendő centralizációja kapcsán, a Napközi Otthon kereteit kibővíteni és szegény polgártársaink gyermekeit teljes tápértékü ebédeltetéssel is ellátni sikerül, községünk vezető tényezőinek és jómódú polgártársaink további értékes támogatását kérjük, mert a Napközi Otthon fenntartása felette kivánatos, fontos és szükséges

Értesülésünk szerint Nemerey Péter takarékpénztári igazgató a NEP szervezet helyi elnöke, folyó hó 18-án, szombaton este 8 órakor, as Uri Kaszinó nagytermében részletes beszámolót tart a Napközi Otthonról s arra minden érdeklődőt szivesen lát az elnökség. A beszámoló után a Napközi Otthonban felügyeletet gyakorolt hölgyek tiszteletére családias összejövetel lesz.

Árpád emlék-ünnepély Pusztaszeren

A pusztaszeri Árpád-emlékünnepet minden esztendőben más-más vármegye rendezi meg. Ebben az esztendőben Békés-vármegye került sorra. Amint már előző lapszámunkban jelentettük, hogy ez az ünnepély a vármegyénk rendezésében kerül kivitelre, ujólag jelentjük, hogy vitéz dr, Páncél József, vármegyei főjegyző vezetésével mintegy 40 békésvármegyei kiküldött vett részt szeptember 5-én d. e. 11 órakor a pusztaszeri ezredévi emlékmünél tartott ünnepélyen. A békésvármegyei résztvevőkkel együtt mintegy 5000 főnyi közönség előtt Csernus Mihály apátpebános nagyhatásu beszédet tartott. Azután dr vitéz Pánczél József vármegyei főjegyző a vármegyénk nevében megkoszoruzta az ezredévi emlékmüvet, amelyre az Árpád egyesület és még számos kiküldött is koszorut tett.

A vármegye részéről legtöbben a gyomai járásból vettek

Amiről tizenöt nyelven beszélnek . . .

Irta: SZ CSORBA TIBOR 1937.

A modern Lengyelország felé mind jobban és jobban rá kell irányulnia a világ figyelmének. A lendületesen fejlődő ma, az egészségesen épülő holnap sok értékét rejti a történelmi multnak. Mindez együttvéve izgatóvá teszi ezt az országot, amely Pilsudski marsal nevéhez füzi ujjászületésének boldog korszakát. Az a lázas munka, épitkezések, javitások, szervezkedések és a mindezeket tápláló nagyélni akarás, amely határokon belül és azokon tul magasbatörést járat meg minden mai lengyellel, méltó a szemléletre és nem egyszer a követésre.

Talán nem annyira véletlen, hogy ebbe az uj aranykorba beleszól az évezredes mult a maga szigetnyi kulturájával, amelyet néhány év óta oly lázasan tárnak a csodálkozással odazarándokló világ elé.

Lengyelország északnyugati részén, a sok tó vidékén, egy tóba nyuló kis sziget hosszu időn keresztül turfabányája volt az ottlakó embereknek. A turfaszedést azonban egy idő óta igen megakadályozta valami, aminek nem tudtak nyomára jönni az emberek. A tanitónak panaszkodtak a nehézségek miatt, aki maga sem tudott okosabbat, minhogy átadta ezt a terület a poznani egyetem régészeti osztályának. Az osztályvezető professor: Dr. J. Kostrzewski kiszállt a helyszinre s hamarosan a világ régészeit és a turistákat is érdeklő megállapitást tett. A biskupini sziget turfaszedését egy kettőezerötszáz évvel ezelőtti szláv falu településének megmaradt nyomai akadályozták.

A négy évvel ezelőtt megkezdett ásatások ma már tiszta képét nyujtják annak az ősszláv telepnek, amelynek bámulatára irigykedő szemmel jönnek a világ minden tájának tudósai és nemrégiben egy amerikainak valóban amerikai stilü gondolata támadt: megvenni Biskupint és áttelepiteni a tengeren tuli világrészre. De vannak európai irigyei is Biskupinnak!

A telep évezredek előtt árviznek esett áldozatul. A viz és a rárakódott földréteg teljesen konzerválta a falu házait, utcáit, a körutat, a védőfalat és a viz ellen emelt hullámverőt. Dr. J. Kostrzewski (olv: Kosztzsefszki) professor munkája rámutat arra, hogy az ittlakó ősszlávok, az akkortájt hatalmas erdőségek fáiból faházas falut épitettek egységes elgondolás szerint, egységesen megtervezett házakból. Az urnasirokból előkerülő leletek igazolják, hogy itt egy lauzici embertipusu faj élt, akik halászattal, vadászattal és földmüveléssel foglalkoztak. Hogy voltak háziállataik is, azt az egyes házakban feltárt ólakból tudjuk, ahol a padló patanyomok által rongálódott meg.

A ház maga egy szobából, tüzhelyet . magába záró helyiségből és kisebb kamrákból állt, amelyek egyike istálló szerepét töltötte be. A házak falát olyan gerendakötéssel épitették, amilyen épitési megoldást a mai Biskupin környéki falvakban még találhatunk. A ház sarkán keresztberakott és a fal sikjából kiálló szálfák kötése máig is változatlanul használatban van. Különben ilyen tipusu faházak Lengyelország más tereületén is épülnek manapság is.

Eddig mintegy 80—100 ilyen faházat tártak fel. Az egyikben megtalálták a fekvőhelyet is a maga épségében, amelyet a muzeumban helyeztek el. Némely ház tüzhelyének réteges emelése pedig azt mutatja, hogy ezt a telepet többször öntötte el az árviz, amely ellen tüzhely, házbelső, sőt az utca emelésével védekeztek az őslakók.

A 2500 éves szláv telep feltárását Dr. J. Kostrzewski professor nagy szakértelemmel és örömmel vezeti. A feltárt házakat rekonstruálja és azokban helyezi el a muzeumot, amelynek anyagát a helyszini leletek teszik. Ott vannak az agyagedények, primitiv eszközök, a házak területén talált bizonyitékai az akkori ember kulturájának. Ugyancsak rekonstruálta a falu védőbástyájának egy

A kőzkedvelt Csepel, Turán, Toroczkó, Kühen és Omega kerékpárok

a legolcsóbban Domokos Albert üzletében!

Nagy választék kerékpár gummikban. — Szortirozott alkatrész raktár minden gyártmányu kerékpárhoz!

részt az ünnepélyen dr. Sorbán Jenő főszolgabiró vezetésével. A járás résztvevői már szombaton elutaztak Szegedre, ahonnan vasárnap reggel mentek ki Pusztaszerre és vasárnap éjjel jöttek vissza.

Sz. Csorba Tibor levele a szerkesztőhöz

Kedves jó Marci Bátyám!

Nagy világcsavargás után megtértem és uj állomáshelyemről irok néhány sort Neked is, lapodnak is. Jártam ujra Londonban, egész Angliában és a gyermek-filmet, meg szociális viszonyokat, intézményeket tanulmányoztam. Párisban is töltöttem egy hetet. A kiállitásról szeretnék még irni Nektek a lapba, de nem tudom, mikor ejthetem sorát. Aztán kint voltam a nyári egyetemen Poznanban. Ott vették fel viaszlemezre a csekélységem hangját. Ezt a viaszlemezt a lengyel adók e hó 15. körül, valamelyik este, a világ minden adójának átadják. A magyar szöveget én mondom be. Az utolsóelőtti leszek, mert a nemzeteket abc. szerint vették és a magyar az olasz elé került, mert lengyelül wengert jelent, mig az olasz-wloh.

Jól vagyok az uj helyen. Pest közelsége rengeteget jelent nekem, bár az itteni élet drágább és van reményem, hogy talán hamarosan hosszabb időre kimegyek külföldre. Erről majd, ha meglesz.

Kézcsók, ölel szeretettel mindnyájatokat

Tibor

Felhivjuk olvasóink figyelmét a 15. körül jelzett rádió közvetitésére, amelyen Sz. Csorba Tibort érte a kitüntetés, hogy a lengyelek őt szólaltatták meg, amikor az összes müvelt nemzetekhez szólnak a rádiójukon, — azt a Csorba Tibort, aki a Gyomai Ujság olvasóit már évek óta szórakoztatja és tájékoztatja élvezetes irásaival.

Ébényi Gyula m. kir. vegyészmérnök beszámolója

A mult számban megjelent általános ismertetés után most már konkrét eredményekről beszélhetünk a talajvizsgálati és térképezési munkával kapcsolatban.

Mint már emlitettük, a térképezési munka tulajdonképen két részre oszlik, u. m. a külső felvételi és vizsgálati részre és a belső laboratóriumi tanykedésre, amely utóbbi alapján aztán pontosan megismerhetjük a kérdéses talaj belső tulajdonságait.

Az eddigi bejárásom és vizsgálatom alapján megállapitható, hogy a berényi-út mentén Görbekutlapos, a Csepüs déli része, a Fattyas dülő szikfoltokkal tarkitott, tulnyomóan gyengén szikes terület. Ugyanez mondható el nagyjából a nyilasi földekre. E talajokon azonban jó esztendőben minden kitünően megterem, mint pl. az idén is; különösen áll ez a buzára, általában a kalászosokra, ha sikerül részükre a megfelelő talajmunkát megadni. Jól diszlik egyik legfontosabb takarmánynövényünk, a lucerna is, ha a talaj savanyuságán meszezéssel javitunk. Jól kell benne teremnie a répának is. E talajoknak általában nehéz a munkájuk, nagyfoku kötöttségük miatt. Ezen azonban meszezéssel, digózással sokat lehet javitani, mint ahogy azt máris sok helyen láthattam. A tengeri, azt hiszem, sok bajt okoz száraz időben a gazdának, mert bizonyára nem szokott ilyenkor bő termést adni. E talajok nem is neki valók, hanem inkább az ugari, hasitási, keselyősi földek. Ez utóbbi talajok jó vizvezetőképességüek, mélyrétegüek és ha nem nagyon homokos az altalajuk, minden növény részére a legjobbak. Azokon a helyeken, ahol a kötöttség nem kielégitő, azaz homokos az altalaj, már megint más gazdálkodás látszik kivánatosnak. Nem lehet ugyanis az egész határban egyformán berendezkedni vetésforgó, trágyázás, talajmunka szempontjából. Ugy látom pl. hogy a keselyősi déli részeken, ahol a homok már előtérbe lép, nem kellene sem a buzát, sem a lucernát erőszakolni, hanem helyette a homokot kedvelő, vagy jobbantűrő növényeket választani termesztésre. Azt hiszem, hogy e talajokon a rozzsal jobb eredményeket lehetne elérni és a lucerna helyett is inkább a bükkönyfélék válnának be jobban, ezek közül a zabos- bükköny a legkényesebb. Jól menne a burgonya, dinnye, mák, homoki borsó, csillagfürt, stb.

Általában nem helyes a legtöbb helyen alkalmazott buzatengeri vetésforgó, nemcsak talajzsaroló tulajdonsága miatt, hanem erős talajszáritó sajátsága miatt is. E pillangósok, hüvelyesek közbeiktatásával lehet segiteni és a mellett ugy vélem, a számitását is meg fogja találni a gazda.

A nagyobb tisztahaszon biztositása szempontjából a mai termény árak mellett ujból érdemes foglalkozni a mütrágyákkal is. Ha azonban jó eredményt akarunk elérni, nem elegendő csak ugy, minden megfontolás nélkül alkalmazni bármelyiket is, mert könnyen elmarad a haszon, sőt rá is lehet fizetni. A legujabb tapasztalat az, hogy a mütrágyákat az elővetemény szerint tanácsos gyakorlati alapon megválasztani. Vagyis, ha a mütrágyázandó növény előtt pillangós, vagy hüvelyes növényt termesztettünk, akkor ezek gyökérmaradványainak elerjesztéséhez — amit talajbaktériumok végeznek — a foszforsavat tartalmazó szuperfoszfát jó eredményt szokott adni. Ha ellenben az elővetemény egyéb növény volt, — répa, tengerí stb. akkor már a nitrogéntartalmu mütrágyák (pétisó, kénsavas ammoniák) lesz az alkalmas mütrágya is, mely különösen homokos talajokon és erős káli igényü növények alá szokott eredményes lenni. Ily növények a répa, burgonya, lucerna stb.

(A jövő héten folytatom.)

részét, ahonnan most felülnézeti képet kaphatunk az egész tájról, a környező dombokról, ahol még feltárásra vár a temető és a falu többi része. E magaslatról láthatjuk jól a feltárási munkálatokat, a 2500 éves falu utcáit, amint a körutra torkolnak, hogy igy kössék össze a falu házait, utcáit egymással.

Az ásatások szükségessé tették, hogy a munkások, a vezetők és a professor baraklakásokban helyezkedjenek el a közelben. E baraklakások is fából épültek és épitési megoldásukban hasonlitanak a 2500 évvel ezelőtti őseikhez. Itt vannak a fényképező, előhivó, rekonstruáló mühelyek, a szerszámtár és egy különös hangár, amelyben a fényképező-léggömböt őrzik. Az ilyen fényképező-léggömböt itt használták fel először tudományos célra. Valahányszor uj területet tárnak fel a munkások, felereszték a léggömböt fényképezőgéppel. A léggömb önmüködően veszi fel az uj területről a fényképet s munka végeztével szabályszerüen leszáll.

A biskupini ásatások hatalmas összeget emésztenek fel. Az elmult esztendőben 45 ezer zlotit költöttek erre a célra a lengyelek. Az eddigi négy esztendő munkálatai nehéz ezreket jelentenek, de azért magáénak mondhat Lengyelország egy olyan őstelepet, amelynek csodálatára idesereglik az egesz tudós világ, amilyenhez hasonlóval senki sem dicsekedhet. A világ prehisztorikusai még sokat várnak Dr. J. Kostrzewki tanár munkájától és jelenleg alig izgatja őket más, mint Biskupin.

A lengyel kultura és tudomány büszkesége Biskupin. Ide tereli a maga érdekességével a tudósokat, a turistákat, az ifjuságot. Lengyelek és külföldiek egész karavánokban jönnek ide. A jólszervezett lengyel propaganda pedig minden alkalmat megragad Biskupin megismertetésére. A poznani nyári egyetem Európa és Amerika 15 államából összegyült hallgatói is megnézték ez összláv telepet és tapasztalataikról néhány szóban egy rádiórevüben számolnak be. Kiki a maga nyelvén. Az erről készült viaszfelvétel a világ 15 nyelvén hirdeti Biskupin jelentőségét.

NAPRAFORGÓT

a gyomai járásban, Gyoma vasutállomáson 100 kg-onként:

1937. nov. 1-től 30 ig P 17 10
„ dec. 1-től 31-ig P 18 10
1938. jan. 1-től 31-ig P 19.10

áron vásárolja a „HOMBÁR“ szövetkezet

Felhivás gazdáinkhoz!

Örömmel ujságoljuk és tesszük közhirré a gazdáinknál, hogy dr Kreybig Lajos kir. gazd. főtanácsos m.kir.főgeologus jövő vasárnap a községünkben tartózkodik, amikor is ellenőrizi a határban folyó talajtérképezési mnnkálatokat. Ezt a kedvező alkalmat felhasználta a járási gazdasági bizottság elnöke és felkérte Kreybig Lajos főgeologus urat, hogy vasárnap (szeptember 19-én) a délelőtti publikáció után, tartson előadást a községháza tanácstermében.

Már most felhivjuk gazdáink figyelmét erre a ritka alkalomra és kérjük őket, hogy az illusztris előadót minél többen hallgassák meg.

Erre vonatkozó közelebbit a jövő számunkban közlünk.

A nyomtatott betük hatása

A könyvek nevelik az embert

A nemrég megnyilt nyomtatvány kiállitás eszembe juttatja a kis ólombetük hóditását az emberi lélekben. A velünk született képességek sordöntő jelentőségét senki sem tagadja, de azt sem, hogy a nemes hajlamokat jobbá teheti, de roszszabbá is, a jól, vagy rosszul megválasztott olvasmány.

A könyvnyomtatás feltalálása óta k. b. 10 millió könyv jelent meg. Ez évente hozzávetőleg 200.000 müvel szaporodik. Ebben a rengeteg tömegben sok a jó, de sok a rosszkönvv is. Elérnek mindenkit, elárasztanak fénnyel, meleggel, vagy szennyel és árnyékkal. Alakitják, formálják az egyes ember és az emberiség szellemét. Mondd meg mit olvasol, megmondom ki vagy.

A gyermek mesét olvas, mert legfejlettebb képessége a képzelet. S milyen kevés a jó, egészségesen alakitó mese.

Aztán a fiuknál az indián korszak következik. Ebben a korban az értelmi szinvonala csodálatosan összevág a vadon élő népekével. Ma már sokkal több, valóban ifjusági könyv jelenik meg, de azért a legnagyobb óvatosság ajánlatos, különösen ebben az erösen reagáló korban. A lelketlen üzlet igen csunyán kihasználja az ifjuság kalandvágyát és elárasztja a piacot az olcsó detektiv és gengszter ponyvákkal, ami komoly és börtönben végződő hatást tehet a kritikátlan ifjuságra.

Későbbi olvasmányaink a szépirodalom és a tudományos szakirodalom. Külön, külön egyik sem egészséges szellemi táplálék. A regények, elbeszélések nemcsak érzelmeinkre hatnak, de a jó regény tanit, tájékoztat, emberismeretet nyujt, sőt világnézetet mutathat. Hatással lehet izlésünkre, akaratunkra, életünkre. Kizárólag regényt olvasni nem tanácsos mert egy ferde és nemvalósággal egyező, légies világot lakók leszünk. A tudományos szakirodalom ma már olyan élvezetes és népszerü formában is jelentkezik, hogy mindenki számára megközelithető, felhasználható a haladásra.

Nehéz megválogatni az olvasmányainkat, még érett korban is. Ehez érzék és állandó kritika kell. Semmit ne fogadjunk el, amit magunk is szépnek és jónak nem érezünk. Még igy is sok veszélynek van kitéve az olvasó, a ma üzleti haszonra dolgozó reklám irodalom részéről. Vigyázat! A kis ólombetükben nagy hatalom rejtőzik. Felemelheti, de le is sülyleztheti lelkünket.

A windsori hercegi pár Magyarországon

A népszerü angol herceg és felesége utazásaik alatt meglátogatják országunkat is. Szept. elején indulnak és hol autóval hol különvonaton érkeznek Mezőkövesdre. Szállásuk Borsodivánkán van, ahol a Prónay család kastélyát vették bérbe erre az időre. Ezen a vidéken fog a herceg vadászni, megnézik a Hortobágyot is és megismerik a végtelen sikság Tiszamenti szépségeit. Nehány hétig Magyarországon kedves vendégeink lesznek és remélhetőleg megtalálják itt azt, amit keresnek: a pihenést, szórakozást és főleg a nyugalmat, amit külföldön hiába kerestek. A mi borsodi parasztjaink nem lesznek olyan tolakodóan kivánciak, mint a nemzetközi fürdőhelyek tapintatlan közönsége.

Hogyan kell tanulni?

Legyen szabad ezen a szomorú szeptemberi napon, mikor a kis és nagy diákok ezrei már a tantermeknek nevezett dobozokba vannak zárva, tudományszerzés céljából, legyen szabad éppen erről a tudományszerzésről néhány szót szólni.

Nem azoknak beszélek, akik értik a csiziót, de jól tudom, mindig akad szép számmal diák, aki igazán azzal a szándékkal ül be igy szeptemberben a padba, hogy de aztán most igazán nem lesz semmi baj. Mégis, a végén fejük sem látszik ki belőle. Hiába biztatja a szülők és tanárok kórusa: Tanulj fiam! Ez olyan egyszerüen hangzik, de a kivitele oly nehéz. Ezeknek a jószándéku fiuknak, leányoknak adnék néhány jó tanácsot, — ha elfogadják hasznát látják.

1. Rossz üzlet az órán nem figyelni. Ugyebár az órán ugyis ott kell lenni. Ez az idő rendkivül jó alkalom az anyag megértésére. Nagy csacsiság az óra alatt mást olvasni, vagy játszani, esetleg levelezni, mert a tudás alapját, a megértést elmulasztják. Erre ujabb idő kell, esetleg nem is megy oly könnyen, mint a tanár és a társak segitségével óra alatt. Sok diák egy jól átfigyelt óra után félig tudja az anyagot és némi átolvasással finoman megy a lecke. Persze ez csak egyes tárgyakra áll.

2. Nem árt az iskolából hazamanet egy pajtással megbeszélni a délelőtt elhangzott dolgokat, kipróbálni az emlékezet frisseségét és kissé rögziteni. Mindenesetre jobb befektetés, mint hangosan rendetlenkedni.

3. Ebéd után nem kell azonnal tanulásba kezdeni. Az emésztés sok vért von el az agyból, ilyen fejjel nem lehet gazdaságos a tanulás. Egy óra pihenés után bátran hozzáfoghatunk. Előbb a nehéz tárgyakat vegyük. A gépies magolást (vers) ne csak egyszer vegyük elő. Helytelen beosztás a tanulást az esti órákra hagyni. Feleannyit sem tudunk végezni.

4. A tanulási időt használjuk ki. Ne lopjuk el tétlen üldögéléssel. Járjunk a dolog végére. A kis diáknak nem szabad vacsora után tanulni. Ez csak a rossz beosztás miatt lehet.

5. Reggel ne sajnáljunk egy negyedórával hamarabb kelni, nagyon kifizeti magát. Friss fejjel mégegyszer olvassuk át a leckét.

Próbáljátok ki ezt a receptet kis diákok, amit sokan előttetek már megtettek, s majd meglátjátok, hogy megerőltetés nélkül, vigan megy és marad a lecke a fejetekben

Egyházmegyei közgyülés

Arad-békési ev egyházmegye szeptember 7-én Békéscsabán tartotta az évi rendes közgyülését, amelyen dr. Krayzell Miklós egyházmegyei felügyelő és Szeberényi Lajos dr. főesperes elnököltek. Ugy a felügyelő, mint a főesperes nagyhatásu beszédet tartottak a gyülésen. A gyomai ev. egyház képviselői is résztvettek a gyülésen.

Vármegyei tisztviselők értekezlete Gyomán

Szeptember 7—8 napjain a vármegyei tisztviselők családtagjaikal Gyopároson tartózkodtak. A második napon 11 órakor vitéz Dr. Márki Barna alispán elnöklésével értekezletet tartottak, amelyen dr, Ugrin László szarvasi főszolgabiró igen értékes előadást tartott. „Milyennek kell lenni a modern közigazgatási tisztviselőnek?“ cimen, utána dr. Röthler István vármegyei tisztifőorvos ugyancsak értékes előadást tartott a népegészségügyi szolgálatról

A kétnapos összejövetelen vitéz dr. Ricsóy Uhlarik Béla főispán is részt vett.

Általános tetszést aratott a vármegyei tisztviselők üdülőháza.

Érdekfeszitő magyarországi kisérletek a süketség gyógyitására. Teljes cikkben rendkivül érdekes és izgalmas kisérlet folyik a Süketnémák Országos Intézetében a süketség gyógyitására. Erről a közérdekü témáról közöl részletes leirást a Tolnai Világlapja legujabb száma. A legkiválóbb magyar irók novelláin a nagyszerü folytatásos regényen és az érdekfeszitő cikkek nagy tömegén kivül közel 100 pompás felvételt talál az olvasó a népszerü képeslapban. A Tolnai Világlap a egy száma 20 fillér.

Haszonbérbeadás. A siratói zugban levő Terényei-féle vitézi telek folyó hó 19-én d. e. 11 órakor vitéz Haviar Gyula dr. közjegyzői irodájában a legtöbbet igérőnek 3 évre haszonbérbe lesz adva.

HIREK

Dr. Sorbán Jenő főszolgabiró szeptember 15-től október 7-ig szabadságra megy, amely idő alatt őt dr. báró Maasburg Kornél szolgabiró helyettesiti. Dr. Sorbán Jenő főszogabiró a szabadsága idejére elutazik Gyomáról.

Köröstarcsán egyhangulag hivták meg a megüresedett lelkészi állásra Papp Gábor, volt körösszegapáti ref. lelkészt.

A mult vasárnapi tüzoltó és községi tisztviselői népünnepélyről a jövő számunkba számolunk be.

A gőz és kád fürdő nyitva van minden pénteken nők és minden szombaton férfiak részére. Kádfürdő mindkét napon kapható.

Békéscsabán 1773 tanuló iratkozott be a középiskolákba, éspedig a Rudolf-Reálgimnáziumba 394, a Lóránffy Zsuzsánna leányliceumba 292, a Felső Kereskedelmi Iskolába 216, a Kereskedelmi Női Szaktafolyamba 40, a Felső Mezőgadasági Iskolába 85. a Polgári Leányiskolába 352, a Polgári Fiuiskolába 394.

Méhészeti kiállitás volt Békéscsabán e hó 4-8. ig. A megnyitáson Ricsóy Uhlarik Béla főispánunk is jelen volt, Budapestről pedig filléressel jöttek az érdeklődők. A kiállitók leginkább a vármegyei méhészek közül kerültek ki. A szakember nem sok ujat talált, de a háziasszonyok annál többet gyönyörködhetnek a szép és jó süteményekben, persze mind mézzel készültek. A csinosan adjusztált gyümölcslevek és konzervek minden korszerüen gondolkodó háziasszony érdeklődését felkeltették. Kérdezzük, miért nem kapunk egy recepteket tartalmazó kis füzetecskét? Igen jó propaganda lenne a mézfogyasztás érdekében.

Gyomáról Schusztek Sándor bronz érmet kapott a kiállitott méz minőségéért.

Kultura cimmel szépirodalmi, társadalom tudományi, agrikulturális képes folyóirat indult meg Békéscsabán, Oroszlány Gábor szerkesztésében. Az érdekes uj vállalkozás egy fokkal emeli Békéscsaba kulturnivóját, s ahogy a tehetséges szerkesztőt ismerjük, sokrétü és nem köznapi olvasmány kerül az olvasó kezébe havonta. Egy szám ára 20 f, Szerkesztőség Bcsaba. Kis Ernő u.4.sz.

Tilos a házalás. A ország területére kiadott házalási könyvecskék nem érvényesek azon községek területén, amelyek megtiltják a házalást. A betiltó rendelkezést a vármegyei hatóságoktól kell kérni.

Belgrádban magyar tanitóképzőt állitottak fel, a magyar kisebbségi tanitóság részére. Ime egy jó szomszéd, akit Trianon nem vakitott el.

ISKOLARUHA fiuk részére tartós, jó szövetből, számonként 70 fillér emelkedés P 11.20
ESŐKABÁT P 17.—
ÁTMENETIKABÁT P 25.80
FELÖLTŐ és ÁTMENETIKABÁT P 33.—

KULPIN DIVATHÁZ
FÉRFI KÉSZRUHAOSZTÁLYA, BÉKÉSCSABA

Ez idén is 16 mázsa buza holdanként

Országos átlagban a búza szemtermése kat. holdanként csak 8.04 q a legutóbbi becslés szerint. Minthogy szép számmal hallani 10 mázsás és ennél is nagyobb termésekről, nyilvánvaló, hogy igen-igen sok gazda buzatermése ezidén jóval a 7 q alatt van kat. holdra számitva. Ez minden bizonynyal elsősorban a juniusi nagy hőségre vezethető vissza, az őszi kedvezőtlen időjárási viszonyok is közrejátszottak, de bizonyos az is, hogy mind e kedvezőtlen körülmények dacára okszerü gazdálkodással jó eredményeket is érhettünk volna el.

Bizonyitéka ennek pld. a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Homokjavitó Kisérleti Állomása terméseredménye. A nagybani termesztésnél az egyik táblán lóhere elővetemény után 4 kat. holdon 64.84 q buzaszemtermést csépeltek el, ami kat. holdra átszámitva, 16.21 q-t jelent. — De nemcsak ily ideális elővetemény után kaptak jó eredményt, még (istálótrágyázott) tengeri után is egy másik 4 holdas táblán 56.51 q volt a buza szemtermése, vagyis kat. holdanként 14.12 mázsa.

Miedkét tábla bőségesen kapott szuperfoszfátot, ennek tulajdonitható főként a jó eredmény, a szuperfoszfát mintegy biztositotta a beéredést.

Hogy tényleg a szuperfoszfátozás következménye a jó termés, azt bizonyitja ugyanazon a talajon istállótrágyázott tengeri után beállitott szabatos búzamütrágyázási kisérlet, melynek eredménye kat. holdra átszámitva: mütrágya nélkül 15,24 q szem és 22.32 q szalma, 100 kg pétisóval 15.40 q szem és 27.84 q szalma, 160 kg szuperfoszfáttal 16.44 q szem és 24.44 q szalma termett. Amig tehát a nitrogén főkép a szalma mennyiségét növelte, addig a szuperfoszfátozás eredménye a szemtermésben mutatkozott jövedelmethozóan.

SPORT

GySC—KTE 2:1 (0:0)

Gyoma, II. o. bajnoki, vezette: Klimaj

Értékes, de egyben verejtékes győzelmet aratott a GySC — nagyrészben — fiatal játékosokat szerepeltető csapata a jóképességü kondorosi együttes fölött. Őszintén meg kell vallanunk azonban, hogy a mutatott játék alapján inkább a KTE érdemelte volna meg a győzelmet s csupán balszerencséjüknek és Szrnkányi nagyszerü védésének köszönhetik, hogy vesztesként kellett a pályát elhagyniok. A GySC fiataljainak még nagy fejlődésen kell keresztül menni, hogy reális körülmények között nyerhessenek meccset. Meccs-rutint kell szerezniök és jobban össze kell szokniok, mert ilyen szétesö védő és támadó-játékkal nem fognak érvényesülni az egyenrangú csapatok között.

GySC erős nap ellen játszik és a KTE azonnal magához ragadja az irányitást, ami kevés megszakitással a meccs végéig tart. Az első lövést Várnay ereszti meg majd, Bárdony—Hajdu összjáték után Sárosi lövését védi Szrnkányi. 10 perc, corner GySC ellen, Bárdon kapu mögé rugja, 19 perc ujabb corner, Hajdu kapu fölé emeli. KTE állandóan támad s a GySC védelem csak kapkodva háritja el támadásaikat. GySC lefutásokkal kisérletezik, de a csatársor nem érti meg egymást. 24 perc, Takács tiszta helyzetben messze kapumellé lő. 29 perc, Szrnkányi az utolsó pillanatban alig tudja kiütni Bárdon pattogós lövését. Szünetig nincs eredmény.

Szitáló esőben kezdődik a második félidő s az esö a meccs végéig kitartóan esik ugy hogy a biró a 12 percben leállitja a játékot s mintegy 10 perces szünetet tart. A KTE folytatja a támadás sorozatot és az eredménytelenség miatt erőszakos, durva játékba kezdenek, amit a biró jórészt megtorlatlanul hagy. Gól a játék 14 percében esik. Sárosi léctől visszapattanó lövését Magyari II. védhetetlenül értékesiti (0:1). Szakadó esőben tovább ostromol a KTE és 24 percben Tóth ofszejd gólt lő. A nagy iram teljesen kifullasztotta a KTE csatárait és a GySC végre hatalmas finist vág ki. 35 percben Fekete—Kárpáti—Csáki akció fut s a szélső beadását Takács belövi (1:1), majd 2 perc mulva Győri fut le, beadása Csákihoz kerül, aki értékesiti (2:1). GySC nagy fölényével végződik a mérkőzés.

GySC-ből Szrnkányi kifogástalan volt, a hátvédek és a szélső halfok gyengék, Kárpáti a szokott jó volt, a csatársorban Kruchió emelkedett ki.

Klimaj jó játékvezető, csak a faultok megitélésével tévedett néha.

GYTK—ETK 2:2 (1:1)

Vezette: Kereki.

Dacára a korai kezdésnek és a megindulo esőnek, szép számu közönség vonult ki, hogy szemtanuja legyen a két csapat találkozásának. A felázott pálya megnehezitette mindkét csapat játékát, s igy az elért eredmény reálisnak mondható.

ETK inditja utnak a labdát, de a támadást a GYTK irányitja és már a 10 percben Csalah előre adott labdájával Bartik II. elfut és gólt szerez (1:0). A gólra erős ETK támadás következik, de annak eredménye szögletben jut kifejezésre. 35 percben Matuska és Kurilla a labda utja és utóbbi kiegyenlit. Változatos mezőnyjátékkal ér véget a félidő.

Szünet után a közönség biztatására ETK a többet támadó, de a jól müködő gyomai védelem biztosan szerepel. 15 percben büntető ETK ellen, amit Csalah hajszálra küld kapu mellé. 24 percben kapu előtti tömörülésnél a kapura küldött labdát Porcsalmi védi, de megfogni nem tudta és igy a kipatanó labdát Kovács értékesiti (2:1). A következő időben a gyomai csapat rákapcsol és fölénybe kerül. 34 percben Bartha II. a félpályáról feltartózhatatlanul megszalad és védhetetlen góllal kiegyenlit (2:2). 36 percben a játékvezető Kertészt tul szigoruan kiállitja. A hátralévő idő mindkét oldali erős támadásokkal telt el.

Jók: GYTK-ból a közvetlen védelem, Csalah, és a csatársorból Bartik I., Bartik és Bartha II., valamint a többi csapatrészek is dicséretet érdemelnek.

ETK is lelkesen és jól játszott egyénileg Hunya, Kurilla, Matuska, és Kovács érdemel dicséretet. Kereki megfelelt.

Szeptember 12-i mérkőzések: Turkevén: TAC—GySC. Mezőturon: MAFC II.—Tarhos. Mezőberényben: Törekvés—MMÁV. Kondoroson: KTE—ETK.

Dévaványai SE—Okányi ISE mecscset Heinfarth Mihály vezeti.

Szegedi aloszt.—csabai aloszt. 5:3 (0:1), vezette: Boross. A csabai aloszt. válogatottja Endrész kapusnak köszönheti vereségét.

Szentandrási Konyadi utólagos benevezéséhez a GySC hozzájárult.

A GySC ifj. csapatát benevezte a körzeti ifj. bajnokiba.

Az ifj. válogatottak szept. 19-re tervezett mérkőzését valószinüleg Mezőturon játsszák le.

STANDARD rádió

a magyar rádiógyártás büszkesége.

Egyedárusitó: Benjámin István.

GYOMÁN: Fekete Lajos műszerész üzletében.

ENDRŐNÖN: a Homoki féle emeletes házban.

Kérje díjtalan bemutatását!

Figyelem gazdák

Nincsen ma már olyan gazda, aki a mütrágya jelentőségével ne volna tisztába. A mütrágya gazdaságos alkalmazása már a vetéskor kerül kifejezésre, és pedig csak abban az esetben, ha a gazda olyan vetőgépet alkalmaz, amellyel a mütrágyát is elszórja. Ilyen mütrágyaszóróval kombinált sorvetőgépeket ajánl a HOMBÁR szövetkezet nagyon előnyös áron. Ezeket a kivételes árakat azonban csak szeptember 15-ig adhatjuk, tehát az, aki ilyen vetőgépet akar venni, siessen az előjegyzéssel, hogy a HOMBÁR Szövetkezet bizományi gépraktárában biztositsa magának a vetőgépet.

Budapest idegen szemmel. A finomtollu és szellemes tanulmányiró, Cs. Szabó László legujabb kis remekművének cime ez, amely a „TÜKÖR" szeptemberi számának kilenc oldalán csillog és ragyog, mint valami drága ékszer. Aki elolvasta, végiggyönyörködte: soha sem feledi el kulturált szépségét, Baedeker ez, de varázstükör is egyben, amelyben a pesti polgár a pesti élet legtitkosabb gondolataira és rejtett tulajdonságaira ismer. A „Munkák és napok" cimü szemlerovat ezuttal is kitünik változatosságával és magas szinvonalával. A „Tükör" nőolvasói bizonyára szivesen fogadják az „Asszonyok tükre" cimü kedvelt rovat megujhodását. A legszebb magyar képes folyóirat illusztrációi ezuttal is bővelkednek különös szépségekben és ritkaságokban. Lapunknak a TÜKÖR kiadóhivatalával való kapcsolata révén igen tisztelt előfizetőink számára különleges feltételekkel könyitjük meg a TÜKÖR megrendelését. Kiadóhivatalunk az együttes előfizetés feltételeiről készségesen nyujt felvilágositást. Szépet kedvelő, müvelt olvasóközönségünk figyelmét legjobb meggyőződéssel hivjuk fel erre a szolgálatunkra.

Az első hindu miniszternő Budapesten. A közelmultban Budapesten járt az első hindu miniszternő. Rendkivül érdekes, képekkel illusztrált cikkel közöl erről a Délibáb legujabb száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztralt rádiómüsorokat, egyfelvonásos szindarabot, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. szeptember 12-én vasárnap, fél 7 és 9 órakor

May Károly világhirü regénye hangosfilmen.

A sivatagon keresztül

Kalandok és izgalmak filmje

Végig magyar beszéd!

Főszereplők:

Fred Raupach, Heinz Evelt, Katherine Berger, Grett Hawra.

Muzsikáló vig fiúk

Milliók egy pohárban

vigjáték és

Magyar Világhiradó

„MÁVAUT" NYÁRI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. május 22—től 1937. október 2—ig.

Gyoma—Endrőd:

*	**					
17.43	21.43	ind	Gyoma p. u.	érk.	6.22	
17.55	21.55	érk.	Endrőd templom-tér	ind.	6.10	

*) Csak hétköznap **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik. **Viteldij: 50 fillér.**

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

				*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér . . .	érk.	17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.45	20.48
8.35	↓	Püspökladány	↑	15.37	18.52
9.15	↓	Hajduszoboszló	↑	14.53	18.10
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14.15	17.30

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Endrődre — 50 Menettérti-jegy: Endrődre — .80 P

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.

Menettérti jegy: „ P 4.—. „ P 10.50. „ P 12.50.

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

				*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér . . .	érk.	17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.45	20.48
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u. . . .	↑	14.00	19.11
9.03	érk.	„ községháza . .	ind.	13.50	19.05

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.

Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9.50.

Feltételes megállóhely: Gyoma—halmagyi Olvasókör és Perjés.

Tisztelettel hozom a t. gazdaközönség tudomására, hogy elvállaltam az

„ALFA SEPARATOR"

mezőgazdasági gépgyár helyi képviseletét és raktáron tartok

RÉPAVÁGÓT, TÁRCSÁS SZECSKAVÁGÓT, TENGERIMORZSOLÓT, GYORSFÜLLESZTŐT, stb.

amely gépek Kossuth Lajos-u. 45 alatti lakásomon megtekinthetők.

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!

Szives látogatást kér KEREKES KÁROLY

Publikáció

Butorozott szoba külön bejárattal, villannyal, szeptember 15 re, vagy október 1-re kiadó. Értekezni lehet Csaba Vezér ut 1 szám alatt. 1—1

özv. H. Kovács Gyulánénak széna és szalma van eladó. Arany János utca 4 szám. 1—1

Egy cserépkályha olcsón eladó, Dr. Eisler Vilmosnénál, megtekinthető bármely napon délelőtt. 1—1

Magas foku, zamatos rizlingbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károly** borkereskedőnél.

Értesitem a n. é közönséget, hogy ács iparomat kiváltottam, minden és szakmába vágó munkát jutányos áron vállalok. Szives pártfogást kér Bene József ács. 3—2

Kézimunka alkalom. Uj fajta könnyü kézimunkához gyakorlott kézimunkás lányok kerestetnek. Jelentkezni lehet hétköznapokon délután 2-től 6-ig, Atilla utca 19 szám alatt. 4—2

Rozsot vetésre ad buzáért cserébe Kató Lajos jegyző. x—2

Jókarban lévő három lámpás rádiója elköltözés miatt eladó, Gróf Tisza István ut 71 szám alatt. 3—1

Forgalmas füszerüzlet sürgősen eladó. Kiss Bálint ucca 25 szám. 2—2

Eladó: 38 hold cserepes tanyaépülettel, — 22 hold holdanként 375 P, kedvező fizetési feltételekkel, — 10 hold Póhalmon, hosszulejáratu kölcsönnel, — 2 hold őzedi állomás mellett, — 2 és fél hold előhalmi föld. Eladó házak: Horthy Miklós uton nagy üzletház, — Kossuth Lajos utcában 3 szobás, két utcára nyiló telekkel, — Petőfi utcában 2 szobás nagy gazdasági épületekkel gazdálkodónak, — Mátyás kir. uton 4 szobás nagy telekkel, — Rákosi Jenő utcában 2x2 szobás, — Kőrösi Csoma Sándor uton 3 szobás csak gazdálkodónak alkalmas. — Keresek megvételre egy fertály keselyösi és 1000 négyszögöl pocoskerti földet. Bővebbet Izsó Balázs ingatlan közvetitőnél.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz!

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft.

fajborpincészete

Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma

Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 38. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 szeptember 18.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Őtszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Kisipari kérdések

A lakosságunk szaporodásához mérten és a ruházkodási igényekhez képest a szabó és lábbeli iparosaink nem tudnak átütő erővel védekezni a gyárszerüen megszervezett kisiparosok kész árui versenyével szemben. Ezelőtt csak az országos vásárok alkalmával kellett a környékbeli iparosokkal felvenni a versenyt, ma már ezeken a vásárokon Budapesttől kezdve az egész Tiszántul autón mozgó iparosaival kell a versenyt állaniuk. Sőt, a gyárüzemek helybeli lerakataival állandó versenyben áll az iparosságunk. És bizony nemcsak a legújabb divatszerinti szabás és anyagminőség felkészültségével folyik a gyilkos verseny, hanem sok esetben a gyárüzem nagyobb hitelképességével hitelezni is tud a vevőknek, amit a mi iparosaink vajmi ritkán tudnak megtenni.

Nagyon egyenlőtlen fegyverekkel folyik a gyilkos verseny. A kisiparosainknak sok hátrányuk van, mert gyengék, mert szervezetlenek. Mindaddig, amig szövetkezéssel nem tudják erőiket szembeállitani a már megszervezett üzemekkel, amelyekben pedig éppen olyan iparosok készitik a tömegcikkeket, mint amilyenek ők, — nem kétséges, hogy ki lesz a győztes

Nem áll, hogy csak a fővárosi szabó és cipész tud szépen és jól dolgozni! A mieink is el tudják végezni ezeket a munkákat, ha irányitják őket.

A tőkével rendelkező üzemek a nyersanyagot adják át az iparosaiknak, akik abból az üzemek irányitása, illetőleg vezetése mellett készitik el a kész ruhákat, a kész cipőket. Tehát ezekben a szakmákban a budapesti és más nagyvárosi iparosok a tulajdonképpeni versenytársai iparosainknak. Nem lehetne, hogy a mi iparosaink szövetkeznének és ezeket az árukat itthon készitenék el és a mi készárukereskedőink nem a Budapestről és Szolnokról hozott, hanem az itt készitett kész ruhákat árusitanák?

Ezekből adódik, hogy egy-egy önálló iparos olyan kevés munkához tud jutni egy esztendőn át, amelyből nem tud megélni, illetőleg drágábban kell dolgoznia, mintha több munkája volna és ezzel szinte az olcsóbb és sokszor csinosabban elkészitett készáru vásárlására serkenti a vevőt, ő meg a megmaradt bőséges szabad idejében elmegy tengerit kapálni, vagy csépelni.

...A borbélymesteremmel számitgattuk a multkoriban, hogy hány órát tesz ki egy héten az, amit tényleges munkára fordithat ő, egy segédje és az inasa? Meglepően kevés időt tett ki a munkaidő, de annál többet az időt fecsérelő „vendégvárás". Mondtam is neki, hogy a borbélyoknak valami háziipari mellékfoglalkozást kellene végezni és akkor a két keresetből megélhetnének és nem kellene annyi drága időt ellopni az életükből.

Ugyancsak vonatkoztatom ezt az idényiparosokra is. De vonatkoztatom mindazokra, akiknek nincsen elég múnkaalkalmuk, azok végezzenek a szabad idejükben háziipari munkát, ha bármilyen keveset is lehet azzal keresni, mégiscsak jelent valamit a konyhán és a tespedés gyötrelme nem keseriti el az élhetetlenek életét.

W.

A leégett templom emléke

A gyomai lutheránus egyház szeptember 5-én d. e. 9 órakor istentiszteletet tartott és utána közgyülést. Az Istentiszteleteten Feiler Ernő lelkész hatásos prédikációt mondott. A lutheránus templomot teljesen megtöltötték az egyház tagjai, mig az első padokat a főszolgabiróság, Gyoma község, a református egyház, az izraelita hitközség és a katholikus egyház kiküldöttei töltötték meg.

Az istentisztelet után közgyülés volt, amelyet Wagner Márton felügyelő nyitott meg és sorban üdvözölte dr. báró Maasburg Kornél szolgabirót a főszolgabiró képviseletében, Gyoma község elöljáróságának küldöttségét Arany Gusztáv segédjegyző és Bácsi János albiró vezetésével, a református testvér-egyház küldöttségét Gönczi Béla segédlelkész vezetésével, a római kath. egyház küldöttségét Csernai Géza plébános veztésével és az izraelita hitközség küldöttségét dr. Tardos Gáspár hitközségi elnök vezetésével. Az üdvözlések után Wagner Márton felügyelő ismertette a közgyülés tagjaival, hogy miért tartják ma a közgyülést és többek között a következőket mondotta:

Az elmult csütörtökön volt 50 éve, hogy ebben az órában e templom a toronnyal együtt a tűz martaléka lett. Bünös emberi gondatlanságból támadt a tőz, amely elhamvasztotta a kis eklézsiánk Istenházát. Ennek az egyházi szerencsétlenségünknek emlékére tartjuk a mostani közgylésünket. Sokaknak szokatlan, hogy egyházunknak egy ilyen katasztrófális napját istentisztelettel és közgyüléssel emlékezzük vissza. Nemcsak a kellemes emlékeinkből okulhatunk, hanem a kellemetlenek visszaemlékezése, ez esetben az apáink ujraépitő munkájának felemlitésekor a hála, a megbecsülés kifejezésére ad nekünk alkalmat, hogy majdan a mi gyermekeink is hasonlóan emlékezzenek a mi munkánkról.

A gyomai kis lutheránus egyház hivei első templomuk alapkövét 1861 augusztus 16-án tették le. Ennek az ünnepélyes aktusnak egyházi méltatója Pecz Gyula mezőberényi lelkész volt, aki német nyelvű beszédet tartott, de ugyanakkor Bencze István gyomai református lelkész magyarnyelvü beszédet mondott, mig az egyházunk első lelkésze, Czucker Sándor német imát mondott. Ez a templom toronnyal együtt 10 844 forintba került. Az oltár, a keresztelő medencével, az oltári kereszttel és négy fagyertyatartóval 700 forintba, az oltári kép 80 forintba került. Ehhez a felszereléshez 1868-ban egy 560 forintos orgonát és a még 1838-ban beszerzett 3 métermázsa sulyu 550 forint értékü, valamint az 1843-ban beszerzett 6 métermázsa sulyu 1139 forint értékü harangokat is ha hozzászámitjuk, megállapithatjuk, hogy a 19 méter hosszu, 9·5 méter széles 5·7 méter magas templom a 11.4 méter magas toronnyal és a berendezéssel együtt 13.313 forintba került.

Ezt a templomot az egyházunk 1887-ben renováltatta és a 3300 forint vállalati összeggel a tornyot is 32.40 méter magasra épittette. A munkálatok már a befejezés előtt voltak, amikor szeptember 2-án fél 11 órakor kigyulladt a templom zsindelytetőzete és minden éghető elhamvadt, csak a csupasz falak maradtak meg. Még a harangok is lezuhantak és elrepedtek.

A hitükhöz és a templomukhoz hű apáink a romok eltakaritása után azonnal hozzáláttak a templom felépitéséhez szükséges pénz előteremtéséhez. Az első adakozó I. Ferenc József király volt és 100 forintot adományozott. Báró Wodiáner Albert földesur 500 forintot adott.

Már a leégés után két héttel, szeptember 17-én, elkészitette Scher Konrád gyulai épitőmester az uj templom és torony tervét, amelyet az egyház közgyülése szeptember 25-én el is fogadott.

Az ujra felépitett, e mostani templomunkat 1888 december 2 án avatta fel Áchim Ádám esperes.

A mostani toronytetőt 1914-ben ujra fedték, amikor a régi torony szép barokstilusát megsemmisitették, a tornyot 2.5 méterrel magasitották, igy most a tornyunk magassága 35 méter.

*

Községünkben nem az első templom égés volt a mienk: 1848 március 23-án volt az első templom tűz Gyomán, amikor 23 házzal együtt, köztük a városháza, a református iskola, a gyógyszertár, a nagyvendégfogadó és a mészárszék is elégett, — akkor égett le a református templom is.

*

Most három szép templomban hirdetik Gyomán az Isten igéjét. Ennek a három templomnak falai között példás vallási türelmet hirdetnek és ennek a bizonyitó eredménye, hogy a községünk más felekezetei az ő itteni kiküldötteikkel velünk együtt ülik ma körül az emlékezés melegitő tüzét és amikor elhagyják az 50 éve elhamvadt, de apáink erőfeszitésével ujra felépitett templomunkat, érezzék, hogy a 100 évvel ezelőtt Gyomára telepitett németajku lutheránusok ma elmagyarosodott nyelvüben hű fiai a magyar hazának, buzgó hivei Krisztus urunknak és erős bástyái a felekezeti türelmességnek.

A felügyelő beszédje után Gönczi Béla segédlelkész hatásos beszéddel köszöntötte a lutheránus testvér- egyházat, Csernay Géza plebános szintén magasszárnyalásu beszéddel hivta fel a hivek figyelmét a templom, az Isten háza szeretésére és vallási türelmességre, befejezésül dr. Tardos Gáspár csatlakozott az izraelita hitközség üdvözlésével,

Wagner Márton felügyelő előterjesztésére a közgyűlés az elhangzott beszédek jegyzőkönyvbe foglalását határozta el és a Magyar Hiszekegy elmondása után befejezték a közgyűlést.

Zöldmező-gazdálkodás Németországban

A Nemzetközi Tejgazdasági Kongresszus az idén Németországban volt. A résztvevőknek alkalmuk nyilt betekinteni a birodalom remekül megszervezelt takarmánytermelésébe, ami a tejgazdálkodás alapja. Dr. Piukovich József a zöldmező szöv. ügyv. alelnökének érdekes tapasztalatait a következőkben adjuk:

Németországban a népélelmezés érdekében intenziv zöldmező gazdálkodás folyik. Az állam a legkülönfélébb segélyekkel biztatja a gazdákat a helyes utra. Külön kisérleti állomás van Landsbergben, ahol a száraz klima elleni tudományos küzdelem folyik. Ez különösen érdekelhet bennünket. Németországban a legelőgazdálkodás is magas nivón áll. Nagy előnyét látják a szakaszos legeltetésnek. Amelyik gazda ilyen váltólegelőt tart, s ezt szakszerüen gondozza, államsegélyt kap erre a célra. Ők már világosan látják, hogy a kisgazdaságok legfőbb jövedelmét nem a magtermesztés, hanem az állattenyésztés adja. Arra nevelik a gazdát, hogy állatálományát szaporitsa a német tejtermelés emelésére.

Érdekes módon termelnek mesterséges istállótrágyát, ami egyenlő értékü a természetesel. Burgonyaszárból, öreg nádból, régi szalmából készitik, vizzel, mütrágya és kevés lótrágya hozzáadásával, melyet 60—62 C° fokon erjesztenek.

Segiti az igyekvő gazdákat, akik előirásos trágyatelepeket tartanak. Náluk semmi sem vész kárba. Szomoruan jut eszünbe sok parasztudvar, ahol a trágya szerteszét hever az udvaron, az aranyat érő lé a semmibe folyik széjjel, s a tyuktojásokat alig lehet összeszedni az udvaron felhalmozott szemét miatt.

A mi zöldmezőgazdálkodásunk is jó uton van, csak még nagyon az ut kezdetén vagyunk. A mi jó tejelő teheneinkkel, természeti adottságainkkal mi lehetnénk az élen. Ha nem hagyjuk magunkat politikai okokból félrevezetni, tanulhatunk a szorgalmas és intelligens német gazdától, nem járunk rosszul vele.

Szobrot kapott egy parasztgazda

Nagykőrös város közönsége, az Arany-Hetek keretében, szeptember 12-én leplezte le, egy egyszerü földmivesgazdából, a homoki csemegeszőlőtermelés apostolává kiemelkedett B. Tóth Ferenc szobrát. Az ő élete a magyar paraszt egyszerü életének indult. A földet turta és igen bántotta, hogy sok a határban a használhetetlen homok. Évekig kisérletezett, hogy mit lehetne a homokkal kezdeni. A józaneszü és szorgalmas gazda rájött, hogy a csemegeszőlő az, amely a homokban kiváló minőségü. Ő maga mindent erre tett fel. Példáját százan és ezren követték és ma Nagykőrös maga majd annyi csemegeszőlőt exportál, mint az ország. Ez ennek az egyszerü gazdának az érdeme.

Ritka eset nálunk, hogy szobrot kap az, aki nem iró, nem müvész, nem politikus. Egy uj korszak nyilik ezzel, olyan korszak, ahol értékké válik, nagy embernek számit az is, aki nem áll ki a hordó tetejére beszélni, hanem otthon végzi csendben, becsülettel a dolgát. Boldogan várjuk ezt a kort, amikor a magyar földmunka, tehetség és szorgalom előtt mindenki leveszi kalapját.

Büszke lehet Nagykőrös, hogy erre példát mutatott. Értsük meg mi is, hogy a B. Tóth Ferencek kérges tenyere, józan szorgalma igy épiti a biztos magyar jövőt mindenütt. Ezekből a névtelen magyarokból legyen nekünk minél több, de becsüljük is meg őket.

Egészségügyi kiállitás Gyulán

25 éve annak, hogy a gyulai kórház a helybeli és környékbeli orvosok részére továbbképző tanfolyamot rendezett. Közbejött a háboru, a forradalmak, de a továbbképző előadások ismét feltámadtak, hogy kisebb-nagyobb változásokkal végül kialakuljon az a hétvégi kétnapos rendszer, amit most már évek óta nagy szeretettel fogad a megye orvosi kara.

Az idei tanfolyam szeptember 18—19-én lesz s ezen a 25 éves fordulóról is megemlékeznek. Zöldy János dr. eü. főtanácsos a megye hosszu éveken át közbecsülésben és szeretetben állott tiszti főorvosa fog megemlékezni az első tanfolyamról' amelynek rendezésében ő is hathatósan közremüködött.

A rendezőség azonban azzal is emlékezetesebbé óhajtja tenni az évfordulót, hogy a tanfolyammal kapcsolatosan egészségügyi kiállitást és egészségügyi hetet rendez. A kiállitás magában foglalja Békésmegye egészségügyi viszonyaira vonatkozó főbb adatokat, s azonkivül ismerteti a különböző egészségvédelmi intézmények munkásságát s gyakorlati tanácsokat ad a követendő utakat illetően. Résztvesz a kiállitáson a gyulai m. kir. állami kórház, valamint az Országos Társadalombiztositó Intézet s a Magyar Államvasutak Betegségi Biztositó Intézete is.

Kiegészíti végül azt a legujabb gyógy- és müszerek bemutatása. A kiállitásnák ezt a részét a hazai legnagyobb gyógy- és müszercégek rendezik.

A kiállitáshoz egészségügyi előadás-sorozat kapcsolódik. Naponként a késő délutáni órákban lesz egy-egy előadás, ahol szóbakerül a kuruzslás, az alkoholizmus, a dohányzás, a fogápolás, a tüdőbaj s az iskolaegészségügy kérdése.

A rendezőbizottság nagy sulyt helyez arra, hogy a megyebeli tanulóifjuság minél nagyobb számban tekinthesse meg a kiállitást s ennek elősegitése végett különféle utazási kedvezményeket sikerült kieszközölni, amelyekről az iskolák igazgatóit részletesen tájékoztatta.

A kiállitás megnyitása szeptember 18-án délután lesz s 26-án este zárul.

Még mindég lehet utazni féláru jeggyel a kézmüipari kiállitásra

Nem győzzük ajánlani iparosainknak, hogy tekintsék meg a kézmüipari kiállitást. E hó 20-ig lehet még felutazni és 23-ig vissza. A kiállitás anyaga egyeteme a kisipari termékeknek. Mindenki megtalálja szakmájának legelsőbbrangu képviselőjét. A néző iparos többet tanul, izlése, szaktudása többet halad, mintha hónapokig tanult volna. Azonkivül megkapja a szakmai lapokat, amik nélkül nincs haladó, korszerü munka, amit jól megfizetnek. Okos üzleti befektetés tehát az odautazás, amit esetleg egy nap is meglehet oldani.

Zsufoltak az iskolák

Felületes szemlélő örömmel állapithatja meg ebben a tanévben is, hogy mennyi a tanulni, tudni vágyó gyermek, fiatal ember. Évről évre nő az iskolákban a létszám. Sajnos a dolog nem ilyen egyszerü, nincs sok okunk ennek a jelenségnek örvendezni. A dolog elbirásánál tegyünk különbséget alsó- közép- és felső iskola között. Az alsófoku (elemi) iskolák zsufoltságát, az iskola és tanerőhiány okozza. A kultuszkormány minden lehetőt megtesz, hogy a csonka ország iskolaszükségletét növelje, mert jól tudjuk, hogy az alsófoku oktatás, az ország minden egyes polgárának nélkülözhetetlen. Ennek alapos kivitele leginkább pénzügyi nehézségekbe ütközik.

A középfoku iskoláknál másként áll a dolog. Az elemi iskola mindenkire kötelező. A középiskolába az megy, aki akar. Ideális dolog volna, ha az elemi iskola padjai után, minél többen jutnának magasabbra, bármilyen irányban. A tapasztalat azonban az, hogy nem a tudásért, hanem az elhelyezkedésért mennek a középiskolába. Gazdag, nagy ország meg is engedheti azt a fényüzést, mert mindenkinek akad hely. Nálunk azonban igen meg kell nézni, hogy kikből legyen e vezető réteg. Mert tudni kell, hogy az államnak minden elemista évi 80 P-be, minden polgárista 175 P-be, minden középiskolás 250 P-be, és a főiskolás évi 1000 P-be kerül. Csak az államnak. Hát még a szülőknek. Vajjon érdemes-e az államnak és a szülőknek ekkora áldozatot hozni azokért,

akik bármi ok miatt nem állják meg a helyüket. Érdemes ezen gondolkozni és megérteni az állam tiltakozását a diplomások fölös szaporodása ellen. Helyesnek tarthatjuk tehát a tehetségesek és komolyan dolgozók kiválogatását, már a középiskola negyedik osztályában.

Nemcsak a közérdek, de a saját érdek is ugy kivánja. A tudás és belső érték nélküli diplomásokból senkinek semmi haszna nincs. Helyét mindenhol rosszul tölti be, követeli, hogy az állam eltartsa, de ő egy lépést sem tesz a kultura és a társadalom szolgálatában.

A állástalan diplomás önmagának is teher, miért tegyük hát ki gyermekeinket ilyen bizonytalan sórsnak.

Bizzuk hát a kiválogatást az ahoz értő tanárokra, akik maguk mondják, hogy a középiskolába kerülő tanulók fele nem odavaló. Az odavalók pedig fogják meg a dolog végét és necsak a bizonyitványért, hanem a tudásért, emelkedésért dolgozzanak, nehogy könnyünek találtassanak. Szegény kicsi országunknak nincs pénze, csak a legjobbak tanittatására. Ezektől aztán nem kell sajnálni, mert belőlük kerül ki a szellemi élet ifju hadserege, amire oly nagy szükségünk van. De aki nem erre való, ne foglalja el a kiválóbbak helyét. Más kérdés, hogy ezek mit csináljanak. Van az országban dolog elég. Erről más alkalommal beszélünk.

1020 gazda volt a szemtanuja

Westsik Vilmos gazd. tanár irja: „Rozsnál az alábbi eredményeink vannak: Trágyázatlan rozs adott kat. holdanként 5.24 q szem és 9.54 q szalmatermést. A mellette lévő zöldtrágyázott és szuperfoszfát-kálisóval mütrágyázott rozs adott kat. holdanként 18.28 q szem és 27.20 q szalmatermést. Igen mulatságos az alábbi kisérletünk: szalmatrágyázott és szuperfoszfát meg kálisóval mütrágyázott rozs adott kat. holdanként 10.70 q szem- és 23.46 q szalmatermést. Ezzel szemben a mellette lévő szalmatrágyázott, de nem mütrágyázott rozs adott kat holdanként 6.82 q szem- és 22.78 q szalmatermést. Feltünő volt az is, hogy a szalmatrágyázott és mütrágyázott rozsban nem volt üres, fehér kalász. Ezzel szemben a szalmatrágyázott, de nem mütrágyázott rozsban igen sok volt az üres fehér kalász. Mindez nagyon szembetünő volt az 1937. május és junius havában itt járt 1020 szabolcsi gazdának. Mindezen eredmények rendkivül tanulságosak, mert 1937. évben a tiszántuli laza homoktalajokon a magángazdáknál a nem mütrágyázott rozsok kat. holdanként csupán 2—3 q szemterméssel fizettek."

Különösen a második kisérletről tünik ki, hogy a mütrágyázásnak alig volt hatása a szalmára, mindössze néhány kilogrammal növelte azt 22.78 q-ról 23.46 q-ra, a szemtermés azonban 6 82 q-ról 10.70 q-ra ugrott a foszforsav és káli hatására, majdnem 4 q-val, „hatvan százalékkal" haladva meg a mütrágyázatlan szemtermést.

Buzával természetesen hasonló eredményt ért el Westsik, még kevésbé kimondott buzatalajokon is. Levonva a tanulságot, mondhatjuk, hogy az ország nagy részén szalmát csépeltek ott, ahol nem jártak el kellő körültekintéssel a kalászosok termesztésénél, nevezetesen ahol nem adták meg a magképzéshez oly fontos foszforsavat.

Dr. Darányi Kálmán miniszterelnök utja

Dr. Darányi Kálmán miniszterelnök vasárnap Hajduböszörményben megnyitotta a Hajdu Hetet, hétfőn meg Makón nyitotta meg a Csanádmegyei Gazdasági Egyesület fennállásának 75. évfordulója alkalmából rendezett mezőgazdasági és állattenyésztési kiállitást. A makói kiállitáson József főherceg is együtt volt a miniszterelnökkel.

Darányi Kálmán miniszterelnök ismételten vett már eddig is részt az Alföld jelentősebb alkalmaikor rendezett és különböző helyeken tartott ünnepélyeken. A miniszterelnöknek minden ilyen kiszállása jelentős gazdasági kijelentésekkel van egybefüzve. Dr. Darányi Kálmán miniszterelnök nyiltan is kifejezést ad ezekkel az alföldi szerepléseivel annak, hogy az Alföld sok-sok eddig megoldatlan prolémáit nem lehet tovább elintézetlenül hagyni és amint az országos költségvetésben is kifejezésre juttatta, az ország teljesitő képességének határai között az Alföldet, illetőleg a Tiszántult hozzá akarják juttatni egy jobb, egy biztosabb gazdasági helyzethez.

A kormány segiteni akar rajtunk. Tőlünk függ, hogy a kormány segitéséből mennyit tud megvalósitani, mert magunknak is hozzá kell járulni ezekhez valamivel.

Beszámoló a népünnepélyről

Az Önkéntes Tüzoltó Testület és a községi tisztviselők által szeptember 5-én rendezett népünnepély, szüreti mulatság és bálról az alábbiakban számolunk el.

Tiszta bevétel: 369 P 68 fillér.

Amidőn az eredményről beszámolunk, kötelességünknek tartjuk köszönetet mondani mindazoknak, akik ez ünnepségnek eredményét ugy anyagi, mint erkölcsi téren kedves közremüködésükkel elősegiteni szivesek voltak.

Meg kell emlékeznünk elsősorban azon jószivü adakozókról, kik az anyagi sikert pénzbeli adományokkal, sütemény, gyümölcs, élelmiszer stb. természetbeli adományokkal, sátrak kölcsönzésével elősegitették.

Köszönjük mindazok fáradozását, kik a rendezés munkájában segitségünkre voltak s önzetlen fáradozásukkal közremüködtek abban, hogy jelentős összeggel gyarapithattuk az Önkéntes Tüzoltó Testület vagyonát s a jövedelem másik részének az Országos Jegyzői Árvaházhoz való eljuttatásával soksok árvának segithetjük elő tanulmányaik folytatását.

Rendezőség.

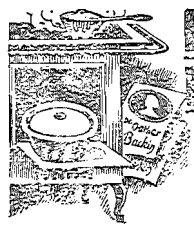
LEGSZEBB EREDMÉNYT ...ér el sütéseinél, tésztáknál ha Dr. ÖETKER sütőport használ!

Gyula város története

Nagyjelentőségü történeti munka hagyja el a sajtót a közeljövőben. Dr. Scherer Ferenc Gyula város megbizásából megirta a város történetét két kötetben, dr. Veress Endre pedig összeállitotta Gyula város oklevéltárát.

A gyönyörü munka alapos történeti kutatás eredménye, mert dr, Scherer Ferenc 13 esztendeig dolgozott rajta.

Külön érdekessége a könyvnek az, hogy az első kötetben három fejezetből álló rész tárgyalja a gyulai vár történetét, mely valamikor az egész megye menedéke és reménysége volt, ugy, hogy ez a rész tulajdonképen az egész Békésmegye multját, küzdelmét tárja fel.

Ezzel kapcsolatban a régi békésmegyei családok nagy részének sorsával is bőven foglalkozik a könyv, tehát sokan lesznek majd olyanok, akik nagyapáik és dédapáik életéről fognak benne hiteles feljegyzéseket találni.

Tárgyalja a könyv az 1801-i nagy tüzvész eseményeit is, melyről ilyen részletes leirást sehol nem olvashattunk.

A könyveket Gyula város maga adja ki és terjeszti, igy a drága kiállitásu könyvet ol-

ISKOLARUHA fiuk részére tartós, jó szövetből, számonként 70 fillér emelkedés P 11.20
ESŐKABÁT P 17.—
ÁTMENETIKABÁT P 25.80
FELÖLTŐ és ÁTMENETIKABÁT P 33.—

KULPIN DIVATHÁZ
FÉRFI KÉSZRUHAOSZTÁLYA, BÉKÉSCSABA

csóbbá tette, s mint értesültünk, a Vármegye minden községébe és városába eljönnek majd a város megbizottai, hogy a könyvre előfizetést vegyenek fel.

A kétkötetes, sok képpel illutszrált, egészvászonkötésü munka ára 35 P lesz készpénzért, havi 3 pengős részletekben fizetve pedig 39 P.

A könyvek könyvkereskedésben nem lesznek beszerezhetők, csak közvetlen Gyula város megbizottaitól rendelhetők meg.

Magyarországon a legolcsóbb a gyümölcsfa

Mire ügyeljünk, ha oltványt veszünk?

Gyakori tapasztalat az idén is, hogy sokan azok közül, akik kisebb-nagyobb gyümölcsöst akarnak telepiteni: az államnál, városnál vagy különféle egyesületeknél kilincselnek kedvezményes oltványokért. A fajta, a minőség rendesen alig érdekli őket, csak egy a fontos, hogy az ára „kedvezményes" legyen. Ez a szinte kóros törekvés az alapja és magyarázata annak a mindenféle „kedvezményes" gyümölcsfa-akcióknak, amelyek minden ősszel és minden tavasszal megszületnek, hol egyesületek, hol lapok rendezésében. Rendesen arra alapitják létüket ezek az akciók, hogy a faiskolák drágák, ők pedig olcsók.

Nézzünk egyszer a szemébe ennek a kérdésnek! Kell-e, sőt szabad-e zsákbamacskát venni ismeretlen kertészetek nevében házaló ügynököknél, vagy „kedvezményes" akciók utján és ezzel lemondani arról a biztositékról, amelyet az oltvány rejtett értékére, a fajtájára nézve csak egy komoly faiskola megbizhatósága adhat a vevőnek?

Most kezdenek megjelenni a faiskolai árjegyzékek, A közepes tőrzsü gyümölcsfaoltványt, tehát azt az alakot, amelyet általánosságban a legcélszerübb ültetni, 1.20 P-jével hirdetik, de megjegyzi minden árjegyzék, hogy nagyobb szükséglet esetén szivesen ad olcsóbb ajánlatot.

Mi az ára ugynennek a faalaknak külföldi árjegyzékekben? Franciaországban, amelynek természeti adottságai körülbelül ugyanazok, mint nálunk, 20—26 frank, tehát 4.60—6.50 pengő közt váltakozik egy ilyen oltvány ára. Németországban 2.25 márkánál kezdődik és 5 márkáig terjed az ára ugyanennek a cikknek. Ez a mi pénzünkben 3.20—7.30 pengőnek felel meg. És Romániában, ahol a legkisebb a napszám és minden más költség? Erdélyi faiskolákban 40—50 lei egy közepestörzsü gyümölcsfa, vagyis 1.40—1.80 pengő.

De a legbeszédesebb adatokat az őszibarack-árak egybevetése adja. Az őszibarackoltvány 1 éves korában a legalkalmasabb kiültetésre, ezt a gyümölcsnemet mindenütt 1 éves korában adják ki a faiskolák. Nos, az 1 éves őszibarackfa Romániában 35 lei (1.20 P), Franciaországban 9—12 frank (2.10—2.80 P), Németországban pedig nem kevesebb, mint 3.50—4.50 márka, tehát 5.10—6.60 pengő. Ez a cikk egyetlen magyar faiskolai árjegyzékben sem drágább 1. pengőnél.

Látnivaló ezekből az adatokból is, hogy sehol a világon nem olyan olcsó a gyümölcsfa, mint nálunk. Nagy könnyelmüség tehát lemondani egy megbizható faiskola felelősségéről és ezzel megkockáztatni az egész ültetés sikerét.

Kivált, ha meggondoljuk, hogy minden faiskolának van annyi esze, hogy a jó fáit maga adja el és nem azokat bocsátja a különféle „kedvezményes" akciók rendelkezésére.

SZALÓKY ISTVÁN.

Ébényi Gyula kir. vegyészmérnök beszámolója

Mielőtt az e heti bejárásom ismertetésébe kezdenék, visszatérek a mult számban közölt műtrágyák hasznositására.

Megismétlem tehát, hogy a műtrágyákat az elővetemény figyelembevétele alapján választjuk meg helyesen, nevezetesen, ha az elővetemény pillangós, vagy hüvelyes növény, akkor a foszforsavat tartalmazó szuperfoszfát, ha pedig az elővetemény egyéb növény, akkor savanyu talajokon inkább a pétisó, meszes talajokon pedig a kénsavas ammoniák szokott eredményes lenni, a tapasztalat szerint. Van aztán még egy fontos mütrágya, amelynek hatóanyaga szintén gyakran hiányozni szokott a kulturnövénynek, ez a 40 százalékos kálisó. A tapasztalat szerint ott szokott a kálisó alkalmazása eredményes lenni, ahol laza (homokos) talajok vannak, továbbá általában káliigényes növényeknél. Ilyenek a répa, burgonya, lucerna, stb.

E héten a Csergettyü lapos, Zsellérföldek, Póhalom, Telek, kerültek sorra. Bizony e határjárás nem nyujt szivrepesztő képet, amikor e savanyu szikes talajokat és a még lábon álló gyenge tengerit látja az ember. A magamfajta embernek a mesterségéből kifolyólag rögtön arra kell gendolnia, mi volna a tennivaló, hogy jobb eredményeket lehessen elérni.

Ezek a talajok tulnyomórészt mésszel, digózással javithatók, amiu'án jótermővé válnak, különösen a buza, répa, lucerna számára. Ne sajnálják tehát a gazdák a fáradságot, munkát és digózzanak minél nagyobb területeket. A rosszul termő nyálkás, ragadós talajokat csak mésszel lehet megjavitani, legyen az akár tiszta mész, akár a digóföldben (sárgaföldben) levő mész. A sárgaföld sem alkalmas azonban egyformán szikjavitásra. Vannak ugyanis ezek közt olyanok is, amelyekben nagyon kevés a mész. Az ilyen persze sokkal értéktelenebb, mint a mészben dusabb. Minden gazda saját maga is tájékozódhat erről, olyképpen, hogy akár higitott sósavval, akár tömény ecettel (esszenc) lecsöppenti a talajt. Ha aztán ilyenkor erős pezsgést, habzást észlel, sok benne a mész; ha ellenben csak alig pezseg, akkor kevés benne a mész.

Még egy dologra ki kell térnem ezzel kapcsolatban. Nem minden meszes sárgaföld alkalmas szikjavitásra. Vannak olyan sárgaföldek is, amelyekben nemcsak mész, hanem szóda is van. A szóda pedig maró anyag, mely a növény gyökereit is megtámadja. Nyilvánvaló, hogy az ilyen sárgaföldel csak árlunk a talajnak, ha ezt teritjük rá.

Ilyen szódás altalajt találtam mindjárt a Körösön áthaladva a ladányi ut mentén előforduló hátasabb, partosabb területeken. Ezeken a földeken tchát az alul levő sárgaföldből ne digózzunk!

(Jövő héten folytatom.)

Ha egészséges akar lenni,
igyon természetes
Szent Lukács forrás ásványvizet!
Most már Gyomán is kapható
a szövetkezeti boltokban és vendéglőben
1 1/2 literes üveg 24 fillér
1 „ „ 16 „
1/2 „ „ 12 „
Nem drágább, mint a szódavíz!

Dr. Kreybig Lajos főgeológus előadása

A mult számunkban jelzett előadást, a kőzségháza nagytermében, most vasárnap, publikáció után megtartja dr. Kreybig Lajos főgeológus. Minden gazda ott legyen. Bárki elmehet meghallgatni az előadást, akit érdekel a határunkban folyó talajfelvétel, valamint a mütrágyázás okszerü alkalmazása.

Felhivás!

A Mansz gyomai csoportjának leányszakosztája f. hó 22-én (szerdán) d. u. 4 órakor tartja alakuló gyülését a polgári iskola rajztermében. Ezen a gyülésen beszéljük meg az egész évi munkatervet és az első kultur est müsorát. Arra kérem a régi és az ujonnan belépni szándékozó tagokat, hogy teljes számmal jelenjenek meg, mert a tervbevett tanfolyamokat (szabászati, szövő, iparmüvészeti stb) csak kellő számu jelentkező esetén indithajuk meg.

Villányi Nándorné.

Csávázás a HOMBÁR-ban

A bánkuti vetőmagbuza akció keretében a porzolt száraz csávázószer alkalmazására is alkalmat adunk gazdáinknak és lehetővé tesszük, hogy bárki megcsávázza a vetőmagbuzáját, még ha az nem bánkuti buza is. Egy métermázsa buza csávázásához 70 fillér értékü porzolt kell, ezt és a dobhasználatát ezért az önköltségi összegért igénybe veheti bárki a HOMBÁR szövetkezet telepén.

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztarecepteket megkapja, ha még ma kéri a Dr. OETKER-féle világhirü FÉNYKÉPES RECEPTKÖNYVET, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: Dr. OETKER A. Budapest, VIII. Conti-utca 25.

A távbeszélgetések dija szempontjából eddig érvényben volt nullás dijöv megszüntetésével ezen fokozatba tartozott helyek az első távolsági övbe soroztattak. Ezzel egyidejüleg az első dijövbe tartozó helyekkel folytatott beszélgetések dija is akként módosul, hogy mind a nappali, mind az esti órakban folytatott — 3 perces beszélgetésért 50 fillér, minden további egy percért pedig 20 fillér fizetendő.

HIREK

Mezőgazdasági kamarai kirendeltség létesül Békéscsabán, tekintettel Békésmegye és a környező vármegyék sajátos körülményeire.

Karcagon szenet találtak egy tanyán, kutfurás közben, 5m. mélységben.

A **Nemzeti Egység Pártja** Gyoma község szervezete 1937 szeptember 18-án szombaton este 8 órai kezdettel családi összejövetelt tart, az Uri Kaszinóban, melynek keretében Nemerey Péter községi elnök beszámolót tart a párt Napközi Otthonának mükődéséről, majd kiosztja a Napközi otthon felügyelőnői között a főispán elismerő okleveleit. Belépődij nincs. Mindenkit szeretettel hivunk meg és megjelenésére feltétlen számitunk.

Megalakult a Vármegyei Háziipari Szövetség. Folyó hó 16-án, vitéz Dr. Ricsóy-Uhlarik Béla főispán, háziipari értekezletet tartott, amelyen a Vármegyei Háziipari Szövetséget alakitották meg s annak elnökéül Almássy Denise grófnőt választották meg. Az értekezletre az összes NEP szervezetek női csoporjainak elnöknői és a Mansz csoportok elnöknői illetve kiküldöttei voltak hivatalosak és Gyomáról Bácsy Elekné, H. Nagy Mihályné és Nemerey Péterné vettek részt az értekezleten és a NEP égisze alatt be is jelentették a NEP Gyomai Háziipari csoport megalakulását és a Vármegyei Házziipari Szövetségbe való tömörülésüket.

Cserkész hir. Ujra alakulás-ujoncozás. A gyomai 557. sz. Botond cserkész csapat f. hó 19-en vasárnap d.e. 10 órakor tartja a szokásos „ujraalakulását." A régi cserkészek igazolványaikkal pontosa jelentkezzenek, mivel a későbbi jelentkezéseket nem veszi figyelembe a parancsnokság. Az ujoncok jelentkezése is ugyanezen a napon 9 órától tartja déli 12 óráig. Jelentkezőket és régi cserkészeket várja a Parancsnokság.

Csak a pékhez vitt tésztát szabad a péknek sütésre vállalni. Némely községben oly nagy volt a pékek közt a versengés, hogy a sütnivaló tésztáért elküldtek a házhoz. Az iparügyi minisztérium most megszünteti ezt az egészségtelen eljárást. Ezután tehát el kell vinni a tésztát a pékhez mindenkinek, aki sütni akar.

A Nemzeti Önállósitási Alapból az alap nevében levő célra, a főszolgabirótól lehet kölcsönt kérni. Igénybe vehetik elsősorban főiskolai, másodsorban középiskolai végzettségel birók, akik egyéni önállósitásukat akarják ezsel megvalósitani.

Békéscsabán e hó 19-én mézexportvásár lesz, d. e. 9 óra kezdettel, melyre bármilyen mennyiségü, eladásra szánt mézet lehet bejelenteni Darida Károly elnök cimére, Bcsaba. Táncsics u. 3 sz.

A Terenyei-féle vitézi telek bérbeadása. A siratózugban levő Terenyei-féle vitézi telek f. hó 19-én d. e. 11 órakor nem vitéz Haviar Gyula dr. közjegyzői irodájában, hanem a községháza kis tanácstermében lesz 3 évre haszonbérbe adva.

Rendkivüliközgyülés. A Ballai Legeltető Társaság f. hó 19-én délután 2 órakor a községháza tanácstermében igen fontos tárgysorozattal rendkivüli közgyülést tart. — A vezetőség ezuton is megkéri a tagokat, hogy a saját érdekükben kivétel nélkül jelenjenek meg.

Az ördögszigetre deportált orvos szenzációs szökése. Dr, Dillon André francia orvost a guayanai dzsungelben amerikai ujságirók megtalálták, mint egy vad néptörzs főnökét. Kiderült, hogy az ördögszigetről, a hirhedt fegyenctelepről tudott megszökni. Erről a rendkivül érdekes, kalandok sorozatából álló életregényről közöl pompás riportot Tolnai Világlapja uj száma. A legkiválóbb magyar irók novelláin a nagyszerü folytatásos regényen és a kitünő cikkek dus során kivül, közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerü hetilapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fill.

Köszönetnyilvánitás

Mindazoknak, kik felejthetetlen jó feleségemnek **Lakatos Lujza** temetésén megjelentek, koszorut és virágot helyeztek és igy fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek, hálás köszönetet mond ezuton a gyászoló család.

Lakatos István és gyermekei

STANDARD rádió

a magyar rádiógyártás büszkesége.

Egyedárusitó: Benjámin István.

GYOMÁN: Fekete Lajos műszerész üzletében.

ENDRŐNŐN: a Homoki féle emeletes házban.

Kérje díjtalan bemutatását!

Az állami gépjárómüvezetőképző (soffőr) tanfolyam a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben (Budapest, VIII., József-körut 6) szeptember 27-én este 1/2 7 órakor nyilik meg. Ugyanott villamos ipari előkészitő tanfolyam és villanyszerelői tanfolyamot is tartanak 5 hétig, e hó 27-ig kell jelentkezni. Beirás és a felvételhez szükséges ürlapok kiadása naponta d. e. 10—12 óra között az igazgatósági irodában.

Igazgatóság.

Az első szinházi premierek. A most induló szinházi évad első premierjeiről érdekes felvételekben és kritikában számol be erről a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádiómüsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolókat szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. Délibáb egy száma 20 fill.

SPORT

GyTK—Békésszentandrási „Hunyadi" SE 1:0 (0:0)

Gyoma, II. o. bajnoki, vezette: Becskő (Békéscsaba)

A Hunyadi pótlólag történt nevezését az Alszövetség, — az érdekelt egyesülelek egyöntetü hozzájárulása után — elfogadta és első meccsét a GyTK ellen tüzle ki. A Hunyadi bemutatkozása igen jól sikerült. Meglepően gyors és kellő játékkulturával rendelkező együttest ismertünk meg bennük, akik — ha továbbra is együtt tudják tartani a multvasárnap látott csapatot, ugy a bajnoki táblázat elején fognak végezni.

GyTK nap és szél ellen kezd. A Hunyadi átveszi az iramot és Sinka majd Bencsik lövéseivel veszélyeztet, de Porcsalmi a helyén van. 10 p.-ben Sinka beadását Vatai a gólvonalon menti. Majd rákapcsol a GyTK is és 10 percig ostromol. 16 p.-ben Szendrei jól gurit Rau elé, de a nagy iramban kifutó Dékány elsodorja a csatárt, majd Rau—Bartik I.—Barta támadást Virág kornerra szerel. 26 p.-ben Bencsik ofszejd gólt lő. Félidő végéig unalmas mezőnyjáték.

Második félidőben erős támadásokat vezet a GyTK, de gól csak a 9 percben esik, Rau lövéséből. Gól után erősit a Hunyadi is. Kitünő halfsora tömi labdával a csatárokat, akik azonban iszonyodnak a lövéstől és a legjobb helyzeteket is elügyetlenkedik. GyTK Barta révén sok támadást vezet, de a jó kapus és a tömörülő védelem megakadályozzák a további gólokat.

GyTK legjobb embere Vatai volt, rajta kivül Barta, Nádndvari és Csalah igyekezett. Hunyadi közvetlen védelme és halfsora jól müködött, de a csatársor nem tudta befejezni az akciókat.

Becskő mintaszerü biráskodása nagy tetszést aratott és meccs végén lelkesen megtapsolták.

Turkevei A.C.—GySC 4:0 (1:0)

Túrkeve, II. o. bajnoki, vezette: Klimaj (Szarvas)

GySC erősen tartalékosan ment el a túrkevei meccsre s igy a vereség előrelátható volt. Ehhez járult Klimaj lehetetlen biráskodása, aki nevetséges itélkezéseivel sorozatosan a GySC-t sujtotta. Az első gól oldalhálón keresztül került a kapuba s ezt a biró — minden tiltakozás dacára — is megadta. Majd szünet után még 3 gólt szerzett a TAC, mindhárommal a kitünő Debreceni II. lövéséből és igy nagy gólaránya révén — egyelőre — a tabella élére ugrott a TAC.

GySC-ből a közvetlen védelem, Kruchió, Lőrincz és Győri nyujtott elfogadható játékot.

Vihar egy pohár szódavizben! Dr. Juhász Nagy Béla dévaványai szikvizgyáros amatőrvétség miatt feljelentette a DLASz-nál Fried Tibor GySC játékost és konkurrens szikvizgyárigazgatót, mert szerinte nevezett GySC-től havi 40 P, a Dévaványai SE-től pedig havi 20 P fizetést élvezett. Az amatőrzsüri ebben az ügyben meginditotta a vizsgálatot: 1., a GySC ellen, 2., a DSE ellen, 3, a DSE elnöke (állitólag községi jegyző ellen) 4., Fried Tibor édesatyja és 5., annak háziorvossa ellen, végül 6., Juhász dr. ellen is! A valódiság bizonyitása a Juhász úr dolga lesz, mi csupán megnyugtatjuk a tréfás szódavizgyárost, hogy a GySC-nek — sajnos — csak ritkán szokott egyrakáson 40 pengője lenni, de ha volna is, úgy ezt semmiesetre sem forditaná a Juhász úr által kitalált célra! Hogy népiesen fejezzük ki magunkat: Juhász úr, kár a szénsavért...

Meghivó.

A Gyomai Sport Club f. hó 26-án d. e. 10 órakor, határozatképtelenség esetén d. e. fél 11 órakor **rendkivüli közgyülést tart,** melyre tagjait ezuton is tisztelettel meghivja.

Tárgysorozat:

1. A megüresedett tisztségek betöltése. 2. Inditványok, melyek a közgyülés előtt 3 nappal irásban beadandók.

Gyoma, 1937. szeptember 18.

Az Elnökség.

M O Z I

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. szeptember 19-én vasárnap, fél 7 és 9 órakor.

A bécsi filmgyártás milliós büszkesége!

ARATÁS

Bolváry Géza magyar tárgyú hangos filmje, Paula Weszely parádés szerepe.

A nagy müvésznő partnerei: Atilla Hörbirger, Somlay Arthur, Rajnai Gábor, és Gina Falckenberg.

Kiegészitő műsor:

OBERGURGLI SI PARADICSOM

és

Magyar Világhiradó

A gyulai kir. törvényszéktől

Ki. 657/1937—6. szám.

HIRDETMÉNY

A gyulai kir. törvényszék, mint birtokbiróság közhirré teszi, hogy Endrőd község kisajátitónak Balogh Istvánné szül. Timár Etel budapesti (Szabolcska Mihály ut 18 sz. fszint 3.) lakos kisajátitást szenvedett elleni ügyben a kártalanitási tárgyalást **Endrőd községházához 1937. évi október hó 8 napjának, d.e. 10 órájára kitüzte** és erre az érdekelteket megidézte.

Távollevő és ismeretlen érdekeltek részére dr. Tóth István endrődi ügyvédet kinevezte. Az érdekeltek elmaradása a kártalanitás fölött való érdemlegesen hozandó határozatot nem gátolja.

Az egyéni értesitésnek elmaradása, vagy a tárgyalásról való elmaradás miatt igazolásnak helye nincs.

Kir. Törvényszék.
Gyula, 1937. évi szeptember hó 5.
Sinka Endre s.k. tvszéki t. elnök.

A kiadmány hiteléül
Kovács Albert
irodaigazgató.

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveiben aug. 18-tól, szept. 9-ig a következő bejegyzések történtek.

Született Csoma Gáborné Ágoston Eszternek fia, Ferenc, ref. Deák Istvánné Szerető Ilonának fia, Alpár Elemér, rk. Putnoki Józsefné Eke Rózának fia, Lajos Mihály, ref. Kőszegi Lászlóné Barta Erzsébetnek fia, László ref. Hamza Józsefné Urbancsek Máriának leánya Piroska, ág. ev. Gaál Albertné Icsa Eszternek lánya, Piroska, ref. Timár Istvánné Kurilla Etelnek leánya, Piroska, rk.

Házasságot kötöttek: Pataki Lajos Bartik Máriával Marjai Albert Szabó Rózával, Pál Gábor Izsó Eszterrel, Izsó József Komó Ilonával, Fejes Márton Schmidt Anna Máriával, Kalona Vincze Major Irmával, Balogh János Hornok Reginával,

Meghaltak: Biró István 75 éves ref. Piltz András 73 éves, ág. ev. Láda Lajos 28 éves ref. id. Magyari Lajos 87 éves, ref. Eiler Konrád 46 éves ág. ev. Biró Balázs 73 éves, ref. Tóth István 6 hónapos, ref. Tóth Jolán 6 hónapos, ref. Bogár Márton 71 éves, ref. Takács János 6 hónapos, rk.

Gyoma község ingatlanforgalma

Gecsei Imre gyomai lakos vett egy matakari lakóházat ifj. Rácz Ferencné Földesi Róza gyomai lakostól 900 pengőért.

Varga Gábor gyomai lakos vett 642 négyszögöl cifrakerti sztót. Róza Antal és neje Knap Margit endrődi lakostól 400 pengőért.

Tandi Lajos és neje Bartolf Zsuzsánna gyomai lakosok vettek egy németzugi lakóházat Tokai Róza és társaitól 450 pengőért.

Pfeiffer József és Joó Mária gyomai lakosok vettek 1/3 rész lakóházat Pfeiffer József (nős volt néh. Pilcz Magdolnával) gyomai lakostól 1000 pengőért.

„MÁVAUT" NYÁRI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. május 22—től 1937. október 2—ig.

Gyoma—Endrőd:

*	**				
17.43	21.43	ind	Gyoma p. u.	érk.	6.22
17.55	21.55	érk.	Endrőd templom-tér	ind.	6.10

*) Csak hétköznap **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik. **Viteldij: 50 fillér.**

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

				*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér . . .	érk.	17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.45	20.48
8.35	↓	Püspökladány	↑	15.37	18.52
9.15	↓	Hajduszoboszló	↑	14.53	18.10
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14.15	17.30

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Endrődre —.50 Menettérti-jegy: Endrődre —.80 P
Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti jegy: „ P 4.—. „ P 10.50. „ P 12.50.

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

				*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér . . .	érk.	17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.45	20.48
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u. . . .	↑	14.00	19.11
9.03	érk.	„ községháza . .	ind.	13.50	19.05

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9.50.

Feltételes megállóhely: Gyoma—halmagyi Olvasókör és Perjés.

A világ legnagyobb rádió gyára a PHILIPS

5 világrészben 78 államban a vezető világmárka

Egyedárusitó: Benjámin István.

GYOMÁN:

Fekete Lajos müszerész üzletében.

ENDRŐDŐN:

a Homoki féle emeletes házban.

Kérje dijtalan bemutatását!

Tisztelettel hozom a t. gazdaközönség tudomására, hogy elvállaltam az

„ALFA SEPARATOR"

mezőgazdasági gépgyár helyi képviseletét és raktáron tartok

RÉPAVÁGÓT, TÁRCSÁS SZECSKAVÁGÓT, TENGERIMORZSOLÓT, GYORSFÜLLESZTŐT, stb.

amely gépek Kossuth Lajos-u. 45 alatti lakásomon megtekinthetők.

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!

Szives látogatást kér KEREKES KÁROLY

Publikáció

Egy cserépkályha olcsón eladó, Dr. Eisler Vilmosnénál, Kossuth Lajos ucca 13. sz. Megtekinthető bármely napon délelőtt. 1—1

Magas foku, zamatos rizlingbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károly** borkereskedőnél.

Êrtesitem a n. é közönséget, hogy ács iparomat kiváltottam, minden és szakmába vágó munkát jutányos áron vállalok. Szives pártfogást kér Bene József ács. 3—3

Kézimunka alkalom. Uj fajta könnyü kézimunkához gyakorlott kézimunkás lányok kerestetnek. Jelentkezni lehet hétköznapokon délután 2-től 6-ig, Atilla utca 19 szám alatt. 4—3

Rozsot vetésre ad buzáért cserébe Kató Lajos jegyző. x—3

Jókarban lévő három lámpás rádiója elköltözés miatt eladó, Gróf Tisza István ut 71 szám alatt. 3—2

Bolgárkertészeti könnyü, féderes stráfkocsi, 3-12 HP petroleum motor, mind kitünő karban igen olbsón eladó Rácz Ferencz pályamesternél Dévaványán. 2—1

Polgári iskolát végzett, jobb családból való fiú felvétetik az Ehrmann-féle szikvizgyárba. 1—1

Egy jókarban levő cserépkályha Dr. Terdos Gáspár ügyvédnél eladó.

Eladó: 38 hold cserepes tanyaépülettel, — 22 hold holdanként 375 P, kedvező fizetési feltételekkel, — 10 hold Póhalmon, hosszulejáratu kölcsönnel, — 2 hold őzedi állomás mellett, — 2 és fél hold előhalmi föld. Eladó házak: Horthy Miklós uton nagy üzletház, — Kossuth Lajos utcában 3 szobás, két utcára nyiló telekkel, — Petőfi utcábau 2 szobás nagy gazdasági épületekkel gazdálkodónak, — Mátyás kir. uton 4 szobás nagy telekkel, — Rákosi Jenő utcában 2x2 szobás, — Körösi Csoma Sándor uton 3 szobás csak gazdálkodónak alkalmas. — Keresek megvételre egy fertály keselyösi és 1000 négyszögöl pocoskerti földet. Bővebbet Izsó Balázs ingatlan közvetitőnél.

! OLCSÓBB A BOR ! mint a szódaviz!

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft.

fajborpincészete

Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 39. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 szeptember 25.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Dr. Kreybig Lajos kir. főgeológus-, gazdasági főtanácsos előadása

Új irányban, új utakon kell a kisgazdáknak is az okszerű gazdálkodást megkezdeni

Szeptember 19-én, a vasárnapi publikáció után, szépszámu hallgatóság gyült össze a községháza nagytermében, hogy meghallgassák dr. Kreybig Lajos főgeológus előadását. Megjelentek Kovács Gábor községi biró és Pánczél Emil főjegyző vezetésével Gyoma község elöljárósága, Endrőd község képviselete, dr. Thaisz Lajos kir. gazd. felügyelő, Bácsi Elek társulati igazgató, Schulek Béla társulati főmérnök, Ébényi Gyula kir. vegyészmérnök, Buday György kir. gazd. tanár, Páter Károly vegyészmérnök, a szarvasi középfoku gazdasági iskola tanára, dr. Witkovszky Endre és még számosan.

Wagner Márton üdvözölte a megjelenteket és megkérte dr. Kreybig Lajos főgeológust, hogy tartsa meg előadását.

Dr. Kreybig Lajos főgeológus beszéde

Kreybig őméltósága mindenek előtt a talajtérképek fontosságát emelte ki gazdáink előtt, rámutatva, hogy e térképek szemléltetően mutatják meg a gazdáknak, hogy az egyes talajféleségeken milyen termesztési, talajjavitási, talajhasznositási és talajmunka indokolt. A térképek szinekkel tüntetik fel a talaj mészállapotát és már ezek alapján is megállapitható, hogy kell-e feltétlenül meszezni, vagy a meglévő mészállapot szerint lehet-e még kifizetődő és eredményes növénytermesztést folytatni.

E térképeket a földtani intézet felvételei alapján adják ki, amelyeken a talaj vizvezetési tulajdonságait is feltüntetik. Ez egyik legfontosabbik kérdése a tiszántuli talajoknak. Ezenkivül számok fejezik ki a talajok tápanyag gazdagságát, a humusz vastagságát és a talajviz mélységét.

A vizgazdálkodás ismertetése

A talajtérképek hasznosságának bizonyitása után rátért az illusztris előadó az Alföld nagy problémájának, a vizgazdálkodásnak és vizhasznositásnak ismertetésére.

Minden gyakorlati gazda előtt ismert dolog — mondotta — hogy jótermést akkor remélhet, ha a talaja annyi nedvességet kap, hogy az alsóviz és a felsőviz összeér. A növények teljes termés létrehozásához nagyon sok vizet igényelnek. Katasztrális holdanként mintegy 2 millió liter viznek kell hasznositható an rendelkezésre állani, ami 350 mm. csapadéknak felel meg.

A talajok azonban nagyon különbözően más-más mennyiségű vizet kötnek meg, olymódon, hogy azt a növények nem tudják belőle felvenni. Olyan talajok is lehetnek még, amelyekben 20 % nedvesség mellett is elhervadnak, kiszáradnak a növények.

A viz tárolása és megőrzése

A gazda szempontjából az a helyes eljárás, ha minden lehetőt elkövet, hogy egyrészt minél több viz jusson a talajába, azaz ne folyjon el a lehullott csapadékból a lehetőségnél több, másrészt pedig, hogy a talajba került csapadék onnan el ne párologion, vagy azt a gyomnövények el ne használják a kulturnövények elől. Ezért azon kell lennie, hogy a talajt lehetőleg mindig porhanyósan és gazmentesen tartsa. Nyáron ne mélyen kapáljon, szántson, mert ezzel a talaj kiszáradását segiti elő. Csak pár centiméter laza földtakaróról gondoskodjék, amely azt a szerepet tölti be, mintha a talaj be volna takarva. A betakart talajról tudjuk, hogy az nedvesen marad.

Meszezés, digózás

Ezután a talaj meszezéséről, digózásáról szólt, amely nagyon fontos kérdése a határunknak. Kötött talajaink a vizsgálatok alapján savanyuaknak bizonyultak, ami ellen az egyetlen orvosság: a mész. Meszezés után e talajok nemcsak a savanyuságukat veszitik el, hanem egyben morzsalékosabb szervezetűek, könnyebben munkálhatók, jobb viz- és levegővezetőképességüek is lesznek, ami a növénytermesztésben elsőrendüen fontos.

Tengeri-buza, tengeri-buza

Felhivta a főgeológus ur a figyelmünket arra az általánosan elterjedt gazdálkodási rendszerre, amelyet nálunk is folytatnak, hogy állandóan tengerit-buzát termesztenek és nem állitanak be más növényt a forgóba. Ennek nemcsak az a hibája, hogy a talajt kiszáritja, hanem a talajban visszamaradt tekintélyes mennyiségü gyökérmaradványok hasznos elbomlását, elerjedését nehezíti meg, hacsak ennek meggátlására szakszerüen bele nem avatkozik a gazda.

Leghelyesebb a tengeri után olyan pillangós növényt termeszteni, mely kevesebb nedvességet fogyaszt, a mel-

lett a gyökerein élő baktériumok utján nitrogénben gazdagitja a talajt. Általános tapasztalat, hogy a pillangósok után vetett buza kitünően szokott sikerülni.

Ha a gazda a mai buza-tengeri vetésforgó mellett akar megmaradni, akkor is még ugy érhet el jobb eredményt, ha nem a tengeri alá istálló-trágyáz, hanem télen a buzára szórja el az érett trágyát, — természetesen olyan helyen, ahol a trágya lemosódása nem fordulhat elő. Ez a trágya a buza learatása után kerül beszántásra és igy a buza is kap belőle, éspedig azt, ami már kész növényi tápanyaggá alakult át belőle, mig a még átalakulásban lévő trágya a tengerit fogja táplálni. Azonban azok a gazdák, akiknek műtrágyára is telik, a buzára ne istállótrágyát, hanem pétisó-műtrágyát adjanak, amelyet ősszel lehet a vetésre szórni, vagy esetleg koratavasszal fejtrágyaként.

Azok a gazdaságok, amelyek rendszeresen jól istállótrágyáznak és náluk a buza megdőlése is elő szokott fordulni, ne pétisót, hanem foszforsavat tartalmazó szuperfoszfátot adjanak a buza alá.

Hogyan kezeljék a trágyát?

Egy másik fontos gyakorlati tanács az volt, hogy a trágyakezelésnél ne hagyják gazdáink elfolyni az értékes hugylevet, hanem, mert nem tudnak annyi szalmát aljazni, mint amennyi a lé felfogására, megkötésére elegendő, készitsenek akár az istállóban, akár mellette egy „virágágyast“ a legjobb kerti földből és arra locsolják rá a felesleges trágyalevet, a föld azt jól megköti. Ezt a virágágyas földet ugy készitsék, hogy számosállatonként 5 q földet alkalmaznak, azt havonta egyszer szórják be törekkel és utána kapálják be. Azonban fontos az igy kezelt földet az eső ellen védeni, nehogy a benne felgyülemlő értékes növényi tápanyagok kimosódjanak. Félév után ezt a nitrogéndus trágyát kihordhatják a földre és holdanként 5 métermázsát adagolhatnak.

Magára az istállótrágyatelepre az a megszivlelendő tanácsa a főgeológus urnak, hogy állatállomány szerint 1—2 m² alapon téglaalakban épitsék fel a trágyát 2 méter magasan. Amikor az első tégla készen van, szorosan mellette készitsék a másikat... és igy tovább. Tanácsos a trágya tetejét naponta kevés földdel letakarni és ha száraz volna, vizzel meglocsolni. Az elcsurgás megakadályozására célszerü alapnak 20 cm. vastagon szalmát elhelyezni.

A hallgatóságot lenyügöző előadás közben többen kérdéseket intéztek az előadóhoz, aki ezekre nagyon figyelemreméltó gyakorlati tanácsokat adott. Csak az volt a kár, hogy már dél lett és e miatt be kellett fejezni az előadást.

Wagner Márton hálásan megköszönte a hallgatóság nevében dr. Kreybig Lajos őméltóságának azt a kitüntető szivességét, amellyel az összegyült gazdáknak értékes előadásával új utakat mutatott meg a gazdálkodásban. Ahogyan Szolnokon, az Alföldi Bizottság nagygyülésén — mondotta Wagner Márton — a Kormányzó Ur beszéde korszakot jelentő lesz a Tiszántul gazdasági életében, ugy lesz a gyomai gazdálkodás történetében szintén határkő dr. Kreybig Lajos főgeológus ur mai előadása.

Különösen megköszönte még Wagner dr. Kreybig főgeológusnak azt a gazdáinkhoz intézett felhivását, hogy bármikor forduljanak hozzá levélben is, ő készséggel ad véleményt és tanácsot. Ezt az áldozatos ajánlatot Wagner ugy véleményezte igénybe venni, hogy a gazdák mondják be a Hombár szövetkezetnél a kéréseiket, ahonnan azokat összegyüjtve küldik majd el őméltóságának. Viszont a válaszok közül a közérdekueket a Gyomai Ujságban esetről-esetre leközlik.

A most folyó talajfelvételek eredményét Ébényi Gyula kir. vegyészmérnök vállalta a jövő vasárnap ismertetni az érdeklődőkkel. Ez az előadás azonban elmarad és helyette Ébényi mérnök felajánlotta, hogy szeptember hónapban, amig még Gyomán tartózkodik, minden nap 16—18 óra között minden nála érdeklődőnek felvilágositást és véleményt ad a földjéről, ha a Hombár szövetkezetben felkeresik őt ebben az időben.

Jólesően számolunk be mindezekről, hogy alkalmat adjunk

Kórnik és Rogalin

Irta: Sz. Csorba Tibor.

Lengyelország, 1937. aug.

A két helyiség nemcsak itt került egymás közelébe, hanem a valóságban is, meg nevezetességeiért is. Poznanhoz közel fekszenek s régóta bizonyitékai a lengyel kultura decentralizálásának, a lengyel mágnások tudományos és müvészeti érzékének, áldozatkészségének.

A táj, amely a kanyargós ut mindkét felén terül el Poznantól Kórnikig (Kurnyik), enyhe lankákra, kisebb, meg-megszakadozó erdőkre, megmunkált területre, szélmalmokra tereli figyelmünket. Változatos ez a vidék és megnyugtató. A munkás ember ott görnyed az ekeszarvánál és ott térdel az utszéli keresztnél, vagy a nagyobb fák törzsére helyezett czestohovai Mária kép előtt. Van költészet ezen a tájon, magában a tájban s mintha az anyaföld maga is alkalmasnak mutatkozna magasabb kultura befogadására.

Kornik pici város 2600 lakossal. Élénk hetipiaccal, annak a remek kis gótstilü templomnak tőszomszédságában, amelyet a XV. században épittetett a lengyel nemes Gorka család. A család egyes tagjának sirköve a templom faláról hirdeti, hogy négyszázaddal ezelőtt nemcsak a vagyoni jólét és gazdagság, hanem a kultura iránti fogékonyság is áldozatot tudott hozni a művészetekért. A szekrestyében található 300 éves, foszladozó miseruhák is a mécénás gesztusát vetitik késő századok embere felé. A Gorkák, akik várat is épitettek e helyen, kihaltak és jöttek a Dzialynskiek, a maguk módja szerinti előkelőséggel.

Hatalmas könyvtárnak vetik meg alapját, amely ma 100-ezer kötetével a lengyel kultura egyik lényeges tűzhelyévé lett. A XVI. és XVIII. század iránt érdeklődő lengyel történész nem hagyhatja figyelmen kivül. A Dzialynskikat felváltották a Zamojskiak. Majd Wladislaw Zamojski († 1924.) halálos ágyán az államnak hagyta. A várat körülvevő folyón tul hatalmas parkot létesitettek, 96 holdnyi területen, ahol évszázados fák, keresztnevük szerint elkönyvelten, csodálatos gyüjteményét adják a világ minden tájáról összehordható botanikai érdekességnek. Amerikából fát hozatni ép oly semmiség volt akkortájt egy ilyen várban lakó lengyel nemesnek, mint amilyen könnyen hozatta el Japánból a neki tetsző növényeket, cserjéket.

A könyvtár értékes köteteinél talán sokkalta nagyobb jelentősége van a 10 ezer darabból álló kéziratgyüjteménynek, amelyben különös ritkaságot mutatott a XVI. századnak nagy ismerője, az egész Zamojski könyvtár igazgatója. Mickiewicz „Dziadi“ c. müvének kéziratára, Slowackinak „Smutno nam Boze“ c. költeményének, Kosciuskó naplójára, Bem kéziratára, ép oly áhitattal nézünk, mint Napoleonnak egyetlen novellájára, amelyet Szent Ilona szigetén irt s amelyet, szerelmi tárgyu lévén, oly szivesen olvas a közönség, amióta a Könyvtár kiadta.

A vár étkezőtermének kazettás menyezetéről a különféle cimerek néznek ránk, akár a néhány évvel ezelőtt itt tartózkodó Pilsudskira, akár Hlond primásra, vagy a többi lengyel-büszkeségre, akiknek kultuszával még itt is találkozhatunk. De itt találkozunk a XVI. század nagyjainak lelkivilágával is, Pollák professor kitünő előadásában. Oly meggyőzőn és lebilincselőn hirdeti e kor nagyságát, hogy megélénkül szemünk előtt a lengyel mult, a Kochanowski előtti idő, a Báthori és Jagellók nevéhez füződő europaizálódó lengyel élet: a lengyel irodalom aranykora. Rámutat arra, hogy a lengyelség multjában mekkora szerepe volt az aktualitásnak és hogy mily lendülettel és versengéssel indul meg a kultura decentralizálása az egész ország területén.

És Kórnik, ez a XVI. századbeli vár, — melyet a XIX. sz.-ba a berlini Schinkel épitett át angol—gót stilüre — a maga könyvtárával, magángyüjteményével, amelyben sok értékes anyag közt találjuk azt az ezüstdomborműves oltárt is, amely Szobieski Jánosnak Bécs alatt

azoknak a gazdáknak is, akik nem voltak jelen, tudomást venni a dr. Kreybig Lajos főgeológus és munkatársai minden gazdára nézve életbevágóan fontos talajfelvételi működéséről és ezzel fel is hívjuk a figyelmüket, hogy a földjeik összetétele és az ebből folyó művelési és termesztési szakvéleményét kikérjék dr. Kreybig Lajos főgeológus és Ébényi Gyula kir. vegyészmérnök uraknak.

Igentisztelt Főszerkesztő Ur!

Kedves Marci Bátyám!

Bocsáss meg, hogy tulságosan elfoglalt időből a magam részére ismét kérjek pár percet. Tudomásom szerint az ujságokat mindig érdeklik a ritka és különleges hirek, amilyennel most nekem is szerencsém van jönni. Köztudomásu, hogy az ismétlőköteles gyermekeket igen nehéz akár szép szóval, akár törvénnyel, de még a legjobbnak nyujtásával is a gazdasági népiskola padjaiba behozni. Érthetetlen sok szülő idegenkedése ettől az iskolától, amelyben pedig a földmiveléssel, kertészkedéssel foglalkozó fiu- és leány növendékeknek csakis az életben hasznos ismereteket igyekszünk adni, fölöslegest semmit. Azt is bátran állithatom, hogy a nagyon rövidre szabott szorgalmi időhöz képpest talán tul sok anyagot is akarunk nekik adni, mert mind azt szükségesnek tartjuk.

A sok sok beiskolázási nehézség mellett végre ismét egy vigasztaló jelenség, amely nyilvánosságra kivánkozik. Erdős Mihály halmagyi kisgazda társunk beiratta már nem tanköteles Mihály nevű fiát az iskola III. osztályába, mondván, hogy a gazdálkodó részére olyan nagyon fontos és szükséges — s a mai nap még nem elterjedt — üzem- és berendezéstani, számviteli, gazdasági épitészet és faápolási ismereteket a többi mellett minél jobban elsajátithassa, ne nagy korában kelljen azok után járnia. Erdős Mihály gondolkodása és cselekedete több a felettes hatóságunk elismerésénél!

Engedd meg azért Kedves Főszerkesztő Ur, hogy becses lapodon keresztül is megszoritsam pár sorban Erdős Mihály munkától edzett tenyerét!

Azon tiszteletteljes kérésem mellett, hogy szerény soraimnak kivonatosan helyet adni méltóztassál a szerkesztésed alatt megjelenő „Gyomai Ujság“ legközelebbi számában, azon óhajjal zárom soraimat, bár minél több Erdős Mihályt adna a Teremtő Gyoma községnek!

Gyoma, 1937 szeptember 23 án

Szeretettel köszönt:
vitéz PAJOR GYULA
gazd. isk. ig.

„Feltétlenül biztatónak látom Békés vármegye jövőjét!“ — mondotta a főispán

Ebben a sulyos nehézségekkel terhelt világban néha jól esik biztató, bátoritó szavakat hallani olyanoktól, akiknek nyilatkozatát a viszonyok ismerete és egyéni sulyuk támasztja alá.

Felkerestük dr. vitéz Ricsóy Uhlarik Béla főispánt és megkértük, nyilatkozzék nekünk Békés vármegye kilátásait illetően.

— Biztatónak látja-e Méltóságos uram — volt első kérdésünk — ennek a trianoni hátárra szorult és rengeteg szociális nehézséggel küzdő vármegyének a jövőjét?

— Feltétlenül, — hangzott a főispán határozott válasza. Erre minden adottsága meg van a vármegyének.

— Miben látja Méltóságod ezeket az adottságokat?

— Ezek a kétségtelenül meglevő előfeltételek két csoportra oszthatók: személyi és tárgyi adottságra. A személyi adottságok Békés vármegye népében rejlenek: szorgalmas, komoly mivoltában, a mostoha körülményekkel is sikeresen meg küzdeni tudó rátermettségében. Ezt a népet hamis világitásban ismerték meg eddig. Országszerte az volt a felfogás róla, hogy izgága, összeférhetetlen és mindenáron ellenzékies fajta. Én ezzel ellentétben épen arról győződtem meg, hogy még a legnehezebb időben is, mint amilyen az 1934—35, évi tél volt, igazán dicséretre méltó önuralommal küzdötte át magát a sulyos viszonyokon. Ezzel a néppel csak törődni kell, szeretettel kell foglalkozni problémáival és akkor nemcsak a legszebb eredményeket lehet vele elérni, hanem hálát is tud mutatni azok iránt, akikről meggyőződik, hogy igaz barátai.

— De megvannak a vármegye boldogulásának eddig nagy részben figyelemre nem méltatott adottságai is, — folytatta a főispán. A föld, a viz, a föld alatti melegviz, gáz és esetleg olaj, mind olyan lehetőségeket nyujtanak, amelyek feltárva és kellőképpen hasznositva nemcsak a vármegye boldogulásának, de gazdagodásának alapjai is lehetnek.

Fokozatosan fejlődik a m. kir. osztálysorsjáték

A nyereségi esélyek páratlanok.

Az élérhető legnagyobb nyeremény:
Pengő 700.000 Pengő

Jutalom és nyeremények:

400.000
300.000
100.000
70.000
55.000
50.000
45.000
21 db à 20.000
32 db à 10.000

stb., stb., összesen több mint
9½ millió pengő készpénzben
86.000 sorsjegy,
43.000 nyeremény

Első huzás október 16-án kezdődik.

A sorsjegyek hivatalos ára osztályonként

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad
28 pengő	14 pengő	7 pengő	3½ pengő

az összes főárusitóknál — hol pontos és diszkrét a kezelés — kaphatók.

vivott ütközetében vigaszt és bátoritást nyujtott, — a legbeszédesebb bizonyitéka Pollák professzor szavainak.

A tizenöt nemzet fiaiból és leányaiból alakult nyári egyetem hallgatói, akik háromszor kéthetet szánnak a lengyel kultura megismerésére, hatalmas autóbuszokkal tovább utaztak változatosan kedves, napsütötte lengyel lankák közt Rogalinba, egy másik kulturközpontba, ahol a Raczynsky grófok művészetpártolásának találták fény s bizonyitékát. A kastélyban van a legujabb festők műveinek legnagyobb lengyel gyüjteménye. A képtár több teremre szóló anyaga elsősorban lengyel művészek munkáiból áll, de ott találjuk a mi Ripl—Rónainknak is két képét, mert a lengyel arisztokratának európai ismeretei voltak, az európai művészetnek volt szerelmese és áldozatokat hozni tudója. Bár Rogalinban a Raczynskiak XVIII. sz.-beli klasszikus stilű palotájában mérhetetlen magántulajdont jelentő kincsek vannak, a mécénás elegáns gesztusával mtndenki részére hozzáférhető az anyag, merthiszen nem önző, egoisztikus célokat, hanem a nemzeti kultura nagyságát hirdető főur művészetpártolását kell Rogalinban látnunk.

Évszázados tölgyek közt (—10 m. átmérőjüek is, — hatalmas erdős parkon álsétálva elhagyjuk ezt a kulturfészket, még egy pillantást vetünk a családi sirbolt Thorwaldsen által készitett szobrokra. A nagy multra aranysugarakat szórt a lemenő nap. Mindennek, amiket láttunk és hallottunk szárnya nőtt és magasba emelte a lelkünket, amig fel nem sikoltott valaki távolról s amig meg nem tudtuk a szörnyű szerencsétlenséget, amely egy órával ezelőtt vizbefullasztott egy kislányt és az utána ugró édesanyját.

De talán igy szebb és mélyebb az élmény?! Igy teljes a kép a lengyelség életéről, amelyben mindig ott volt a nagy kultura s amely mellől sohasem hiányzott a nagy szerencsétlenség...

— Az utolsó egy-két esztendő homloktérben levő munkálatai, mint az öntöző gazdálkodás, a Körösök hajózhatóvá tételének munkálatai már magukban is óriás prespektivákat nyitnak meg. A vármegye állattenyésztésének fejlődése is örvendetes igéret. Nagy örömmel láthatjuk, hogy nemcsak Orosháza és vidéke nyujt ezen a téren elsőrangut, hanem még a vármegye legnehezebb viszonyok között élő lakossága: a Sárrét gazdálkodói is milyen szép anyagot tudlak összehozni a szeghalmi kiállitásra.

— Óriási fontossága van a folyamatban lévő sziktalajjavitási munkálatoknak. Már 100 évvel ezelőtt Tessedik Sámuel rájött és alkalmazta a talajjavitásnak ma is használatos módját, a digózást. Nagy előnyére lesznek a minden hasznos ujitást felismerő és szivesen felhasználó gazdaközönségünknek a most folyamatban levő talajtani felvételek. Eunek eredményeit feltüntető térképek a jövő nyárra elkészülnek és a gazdálkodásnak korszerűrentábilisabb

Szuperfoszfát műtrágya állandóan kapható a Wagner Márton Fiai fakereskedő cégnél

26 fillér helyett 14 fillér

az uj alaku 64 oldalas

Rádióélet

Rádió, irodalom,
színház, film!

A magyar család
hetilapja.

Megjelenik
október elsejétől
minden pénteken.

többtermelést biztositó irányba való átállitását nagymértékben megkönnyitik. Szinte beláthatatlan jelentősége lesz vármegyénkben a majdan megindítandó mélyfurásos kutatásoknak.

— Ezzel kapcsolatban eddig el sem gondolható prespektivák nyilnak meg nemcsak a gazdálkodás, hanem elsősorban az ipar és munkásság szempontjából. Gondoljuk csak meg, mit jelentene vármegyénkben, ha itt is, ott is hő és gyógyforrások, gáz és esetleg olaj törne fel a föld mélyéből, ami pedig az eddigi tudományos vizsgálatok eredményei alapján valószinűnek tekinthető egy bizonyos mértékig. Ezt a végtelen nagy horderejű lehetőséget a kormányzat nem hagyja semmi esetre figyelmen kivül és bizonyosra vehető, hogy a magántőke is a kivánatos mértékben fog ebbe a hatalmas eredményeket igérő gazdasági megmozdulásba belekapaszkodni, amely megmozdulás eredményeiben kedvezően fogja nemcsak a vármegye, hanem a szomszédos vidék lakosságának életkörülményeit is befolyásolni.

— Mindezeket a reális elgondolásokon alapuló lehetőségeket figyelembe véve állitom én, hogy nemcsak a mezőgazdaság, hanem az ipar- és kereskedelem terén is szinte beláthatatlan fejlődési lehetőség előtt áll a vármegye lakossága. Ez a fejlődés természetesen nem máról holnapra, hanem lépésről lépesre való haladással, de feltartózhatatlanul fog megvalósulni.

Rendkivüli közgyülés. A Ballai Legeltető Társaság f. évi október hó 3-án délutá 2 órakor a községháza tanácstermében igen fontos tárgysorozattal rendkivüli közgyülést tart. — A vezetőség ezuton is megkéri a tagokat, hogy a saját érdekükben kivétel nélkül jelenjenek meg.

„OTTHONT“ A HADIROKKANTAKNAK

A HONSZ Gyomai csoportja élharcosként küzdött a HONSZ ellenségeivel szemben, nem riadt vissza akkor sem, amikor hősi tábora érdekében a Rokkanttörvény megalkotását sürgette. Ezt a küzdelmet folytatja mindaddig, amig az összes ellenségeinket legyürve, meg nem teremtjük az igazi nagy magyar egységet, melyben nagy Pártfogók a hősi táborral összeforrva, egymást kölcsönösen megbecsülve szolgáljuk édes hazánk szent ügyét.

Most mikor már az Istenben megboldogult vitéz jákfai Gömbös Gyula miniszterelnöksége alatt és az ő jóvoltából a Rokkanttörvény a szükséges utasitással a hősi tábornak némi előnyt biztosit, kell, hogy ezt a törvényt minden magyar, aki e haza fiának vallja magát, be is tartja. Bár a jelen törvény, sajnos hiányos, és éppen ez az, amit novelláris uton kell mielőbb módositani. Meg van a törvényben a szigoru § azokra, akik a törvényt nem tartják be, avagy annak a kijátszására törekednek. Sajnálattal tapasztaljuk mégis azt, hogy akadnak lelkiismeretlen egyének, akik azt hiszik, hogy azt a hősi tábor figyelmen kivül hagyja? Pedig ha tudnák, hogy minden olyan eset, ami a törvény kijátszását illeti, egy ujabb seb az amugyis soha be nem gyógyuló hegre.

Ezért is néhány figyelemre méltó esetet fogok itt megemliteni, hogy lássa Községünk lakossága, mennyivel másként van a hősi tábor az országunk egyes helyein megbecsülve:

„A VÁC“ cimű lapból olvassuk a következőket:

400 mm. tüzifát oszt ki a váci csoport 100 szegénysorsu nincstelen tagjai között ez évben is, Dr. Hanauer A lstván megyés püspök kegyes adománya révén teljesen dijtalanul.

100.000 P. kölcsönt kapnak — a járás hadirokkantjai beruházási célra a járulékok fele összege erejéig, az ottani egyik jónevű Pénzintézettől. —

Vác városa 60 uj formaruhát adományozott a város szegénysorsu hadirokkantjainak, hogy legyen nekik ünnepi ruhájuk.

Dr. Kornis Gyula képviselőházi alelnök 30 rongyos hadirokkantnak juttatott bajtársi formaruhát stb.

Mint ismeretes, Miskolc város 300 hadirokkantnak adott ingyen telket kislakás épitésére és számtalan azoknak a városoknak, községeknek és meleg Pártfogóknak a száma, akik szivük melegével igyekeznek a hősi tábor segitségére. Községünkben is példaként emlitem meg az Ivánfenéki Ármentesitő Társulatot, aki az elmult évben is 4 köbméter tüzifával segitette a helyi csoport helyiségének fütését.

Mindig több és több csoport és fiók van olyan szerencsés, aki azzal dicsekedhet, hogy már saját „Székházuk“ van, ahol saját akaratuk szerint rendezkedhetnek be. Nálunk még mindig nem akadt olyan pártfogó, hogy felismerte volna azt a visszás helyzetet, ami a gyomai hősi tábort fájdalmasan érinti. Ugyanis a csoport egy polgári egyesületnek a helyiségében, lakóvá törpülve, kénytelen meghuzódni, amiért lakbért fizet és még sem tud csak egy szük kis szobát szabadon használni, mivel a mellette levő helyiséget csak hetenként egyszer veheti igénybe.

Csoportunk ez évi közgyülése ugy határozott, hogy a képviselőtestülethez fordul egy a csoportnak mindenben megfelelő épületnek megvétele végett. Mielőtt azonban ezen beadványt községünk képviselőtestülete elé vinnénk, kéréssel fordulunk községünk nemes szivü lakosságához és felkérjük egy „Hadirokkant otthon“ vagy ahoz szükséges összegnek az adományozására.

Mert 19 esztendeje immár, hogy megindult a magyar katona bus ballagása a világ minden sarkából az elhagyott tüzhelyek felé. Legalább ennyi idő óta sajognak számtalan még élő hősünknek gyilok ütötte sebei. Ez a 19 év eltelt és csoportunk nem kért soha községünktől semmit, holott már a legtöbb helyen saját „OTTHONUK“ van a hadirokkantaknak.

Most is, mikor ezen kéréssel a nagy közönség elé állunk, ugy érezzük, hogy nem kérünk lehetetlent, csupán csak azt az egyet szeretnénk érni, amit a többi társadalmi egyesületek már rég elértek, hogy saját OTTHONUNK legyen.

Mintegy 240 hadigondozott tagja van a csoportunknak, akik egy 20 embert befogadó helyiségben kénytelenek nyomorogni. Ez 240 magyar hős nem tud beletörődni abba, hogy amikor annyi HADIROKKANT OTTHONNAK megfelelő ház van a községünkben, lakóvá törpülve egy szük kis helyiségben kelljen meghuzódniok.

Magyar szivvel és magyar testvéri szeretettel fordulunk községünk minden egyes lakójához, hogy mutassa meg még elesettségében is, hogy tud nagyot és nemeset cselekedni, ha hős véreiről van szó!

Ne mondhassa azt az utókor, hogy a nagy világégés után nem akartatok méltó hajlékot adni az elesett vagy maradék erejével magukat még vonszolni tudó magyar hősöknek.

Csoportunk tehetősebb tagjai máris megmozdultak és kissebb nagyobb összeget biztositanak az esetben, ha egy otthonnak megfelelő helyiség megvételéről lesz szó, hogy a nemes célra az ők fillérjeik is ott legyenek.

S ha majd községünk egyetemes erőfeszitéséből megvalósul a HADIROKANT OTTHON, eljuttatja a Mindenhatóhoz a falai közül feltörő tenger imádságot, a magyarok Istene meg fogja szánni kegyetlenül megostorozott népét.

Hiszem, 20-25 év mulva alig lesz már hadigondozott s igy az a ház a község tulajdonába menne át, mint minden olyan adomány, mely a hadigondozottaknak lett adományozva. Ezzel is tehát községünk vagyonát gyarapitanánk.

Gyoma, 1937. szeptember hó.

Hazafias üdvözlettel:

IZSÓ BALÁZS
HONSZ-Gyomaicsoportja ü. v. ig.

ISKOLARUHA fiuk részére tartós, jó szövetből, számonként 70 fillér emelkedés P 11.20
ESŐKABÁT P 17.—
ÁTMENETIKABÁT P 25.80
FELÖLTŐ és ÁTMENETIKABÁT P 33.—

KULPIN DIVATHÁZ
FÉRFI KÉSZRUHAOSZTÁLYA, BÉKÉSCSABA

HIREK

Közjegyzői kinevezések. Az igazságügyminiszter vitéz. Endrey Antal dr hódmezővásárhelyi gyakorló ügyvéd, felsőházi tagot Orosházára, Kozányi Pál dr budapesti királyi közjegyzőhelyettest Gyulára közjegyzővé nevezte ki.

Lelkészválasztás. A makói református egyház az ujvárosi lelkészi állásra két napos választási harc után, 340 szótöbbséggel Szabó József békéscsabai református segédlelkészt választotta meg lelkészül.

Halálozás. Sulyos veszteség érte dr. Christián Kálmán ügyvédet és feleségét özv Czetz Mártonné sz. Fejér Ilona elhalálozásával, aki dr. Christián Kálmánné édesanyja volt. A mindig életvidám, hófehér haju, de az öregségben is üde szép, piros-pozsgás arcu urinő általánosan tisztelt és becsült tagja volt a gyomai uriosztálynak aminek látható megnyilvánulása a temetésé nagyszámba megjelentek által jutott kifejezésre. A 77 évet élt urinőt szeptember 20-án helyezték örök nyugalomra a gyomai róm. kat. temetőben, az engesztelő szentmiseáldozatot szeptember 21-én mutatták be a Mindenhatónak.

Orosháza községi képviselőtestülete a jövő költségvetési évre 54 százalékos pótadót állapitott meg. Ugyanott megkapták az engedélyt az ev. gimnáziúm megnyitására. A lányok mint magántanulók, szintén bejárhatnak.

Ha szép és hóditó akar lenni, ha olcsón és jól akar öltözködni, rendelje meg a Párisi Divatot. Szebbnél szebb őszi ruha, kosztüm, komplé és kabát modeleket közöl. Fillérekért diszitheti lakását, ha a Párisi Divat elegáns kézimunkáit elkészíti. Minden számhoz ingyen kézimunkaiv. Egyes szám ára 60 fillér. Kiadóhivatal: Budapest, VII Dohány u. 12.

Meghalt Baedecker. Essenben meghalt az 50 éves Baedecker Alfréd, a világszerte ismert utikönyvek kiadóvállalatának tulajdonosa. A hires Baedecker könyveket még a most elhunyt Baedecker Alfréd nagyapja adta ki először s a család azóta is tovább népszerüsitette a földkerekség minden országáról szóló utikönyveket.

Meghalt Masaryk volt cseh köztársasági elnök. A cseh államalapitó tudós professzor 87 éves volt. Nagyvonalu államférfi, de nekünk magyaroknak a legnagyobb ellenségünk volt.

Ötletes adóelengedési kérvény. Egy kinai paraszt földjét jég verte el, mire ő összegyüjtötte a jeget; egy tömbbe gyurta és ezt fuvarozta be az adóhivatalba Erről és sokszáz más érdekességről közöl cikket Tolnai Világlapja uj száma. A legkiválóbb magyar irók novelláin és Stephan Woolf nagyszerű folytatásos regényen kivül közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Kazánfütő tanfolyamot tart a m. kir. áll. fa-és fémipari iskola, 1937 okt. hó 4 étől kezdve 10 hétig. Jelentkezni lehet a Igazgatóságnál.

Be kell jelenteni a kerékpárokat. A belügyminiszter rendelete szerint minden kerékpárt, amely üzemben van, október 25-ig be kell a hatóságnál jelenteni. Az ürlapok okt. 7-től rendelkezésre állnak.

A magánalkalmazottak filléres szabadságáról most készül törvény. Az iparügyi minisztérium most küldi le az érdekképviseletekhez a tervezetét, mely szerint minden munkást és iparost évente egyévi szolgálat után legalább egy heti pihenés szabadság illeti meg. A szabadság időtartalma végzettség szerint emelkedik.

A Szegedi kereskedelmi és iparkamara által megállapitott legkisebb munkabéreket — az ács és kőmives iparban — jóváhagyta az iparügyi miniszter. E szerint a kamara területén levő városok és községek öt bércsoportba osztattak be. A legmagasabb csoportban ács és kőmüves segédek 50—60 filléres állványozó 76 filléres, napszámot 31 filléres, nők és kiskoruak 24 filléres órabért kapnak.

Gombamérgezések fordulnak elő még mindég az ország különböző részein. Hihetetlen, hogy mindég akadnak olyan emberek, akik mindig tapasztalat nélkül, pl. egy hétvégi kiránduláson gombát szednek és azt el is fogyasztják. Szakértőnek is elég nehéz a mérges gombát az ehetőtől megkülönböztetni s ha nem akarunk gombamérgezést kapni, csakis ismert és megbizható helyről vegyünk gombát.

Gyöngyös város ünnepel. Gyöngyös város, a Mátra kapuja szept. 19—26 között ünnepli nagyarányu és Hevesvármegye egész területére kiterjedő mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi kiállitás keretében fennállásának 600 éves jubileumát. A jubileum alkalmából Gyöngyösön tartja nagygyüléseit a TESZ az országos ereklyés zászló nagybizottság és a Szőlősgazdák Országos Egyesülete. Az ünnepségek alkalmából mintegy 60.000 embert várnak le Gyöngyösre az ország különböző részeiből. A rendező bizottság ebből az alkalomból 40—50 százalékos nyaralási kedvezményeket nyujt a Mátrába utazók számára. Városunkból mind filléres vonattal, mind 50 százalékos menetdij kedvezménnyel elérhető a ritkaszépségü mátraalji város.

Korszerű tanitóképzés. Milyen kiképzést kellene nyujtani a magyar fiatalságnak, mely a tanitói pályát választja élethivatásának, hogy a mai idők megváltozott viszonyai között is megállhassa helyét és megfelelő nevelést tudjon nyujtani a jövendő generációnak? Ennek a nagy, az egész magyar nemzet egyetemét érintő kérdésnek a megoldására tüz ki pályázatot a „Fiatal Tanitó" nevelés-politikai lap szerkesztősége. A pályázatnak fel kell ölelnie azt, hogy mennyiben szükséges a tanitóképzés megreformálása és tervezetet kell felölelnie arra vonatkozólag, milyen módon lehetne megoldani a „korszerű tanitóképzés" kérdését. Pályázhat bárki, aki a pedagógiai pályát választotta élethivatásának! A pályázat titkos, (jeligés). Birálóbizottság dönti el a beérkezett pálzamunkák közül, melyik szavazat öleli fel a legkönnyebben megvalósitható megoldást. A pályázat határideje 1938. jan. hó 1. Nevezési dij nincs. I dij diszoklevél és 50 P. II. dij diszoklevél és 20 P. III. dij diszoklevél és 10 P. IV. dij 10 P. elismerőoklevelek A legjobb pályamű a „Fiatal Tanitó" mellékleteként megjelenik és a szerkesztőség benyujtja a Kultuszminisztériumhoz véleményezés végett.

A távbeszélgetések dija szempontjából eddig érvényben volt nullás dijöv megszüntetésével ezen fokozatba tartozott helyek az első távolsági övbe soroztattak. Ezzel egyidejüleg az első dijövbe tartozó helyekkel folytatott beszélgetések dija is akként módosul, hogy mind a nappali, mind az esti órakban folytatott — 3 perces beszélgetésért 50 fillér, minden további egy percért pedig 20 fillér fizetendő.

Ha egészséges akar lenni,
igyon természetes
Szent Lukács forrás ásványvizet!
Most már Gyomán is kapható
a szövetkezeti boltokban és vendéglőben
1 1/2 literes üveg 24 fillér
1 „ „ 16 „
1/2 „ „ 12 „
Nem drágább, mint a szódavíz!

SPORT

„Alszövetségi-nap"

Szeptember 19. Gyönyörü őszi vasárnap délután. Az endrődi-uton és a ligetben sűrű sorokban korzóznak a szürke hétköznapok robotosai. Köztük mindkét gyomai futballcsapat játékos gárdája. Ma nyugodtan sütkérezhetnek az őszi verőfényben. Ma munkaszünetet „élveznek" a DLASz jóvoltából! Ráérnek.

A futballpálya zöld gyepén csirkék kapirgálnak s az elárvult kapulécen madársereg csicsereg. Álmos unalom terjeng a vásárnap délutánok máskor oly hangos arénájában.

A nyárspolgár gyanútlanúl rugtat keresztül a ligeten s álmélkodva veszi tudomásul, hogy ma nem lesz meccs! A DLASz mára tilalmi napot rendelt el, hogy a kisvárosok meccsei ne jelenthessenek konkurrenciát az „Alszövetségi-nap" városok közötti mérkőzéseinek! Hol is van a legközelebbi ilyen mérkőzés? Szegeden. No, oda nem megyünk. — Közelebb nincs? De igen — Vásárhelyen... „Hát akkor mi köze mindehhez Gyomának," — kérdi gyanutlanul a vándor, — „miért kell egy ilyen ideális sportolási lehetőséget elszalasztani?" Ja kérem, — dördül rá a DLASz, — az adminisztráció mindenek előtt és mindenki felett! Itt nincs helye a vitának! — Igaz, hogy nem lesz meg a csabai meccs, sőt az is igaz, hogy a dévaványai meccset is lefujták az utólsó pillanatban s ezáltal lehetetlenné tették, hogy a gyomai sportegyesületek más programot csinálhassanak. Az adminisztráció remekül müködik és a sulypont mégis csak azon nyugszik, hogy az esedékes szövetségi részesedés mindezek ellenére is pontosan beérkezzen. Különben Teleky bácsi könyörtelenül elvételi a haszontalan egyesületek keservesen megszerzett pontocskáit!

Persze, hogy könnyebb volna a mecscseket ilyen remek időben lejátszani, de — bizonyára — ugy gondolja a DLASz, hogy ezáltal elpuhulnának a játékosok izmai és nem volnának oly ellenállók az időjárás viszontagságaival szemben. Csak had játszanak ők még november végén is! Esetleg térdig érő hóban!

És persze, hogy a nézőközönség is éppen olyan nagy tömegben zarándokolna ki a mecsekre most, mint amilyen kevéssé fogja majd érdekelni a fülig érő sárban bukdácsoló csapatok, ugynevezett „küzdelme"! Átérzi azt a DLASz, mit jelent az egy kis egyesületnél, ha úgy kezdődik a meccstudósitás, hogy „kisszámu közönség előtt..." Na és ha üresen marad a pénztár, hát legfeljebb majd ismételten zsebbe fog nyulni az a — ma már kihalóban levő népfaj: a sportmecénás, de a DLASz parancsait nyögés nélkül teljesiteni kell! Akinek nem tetszik az meccs helyett menjen moziba! És, hogy éppen most mozi sincs, hát arról csak nem a DLASz tehet?... — K —

Szeptember 26-iki mérkőzések:

Gyomán: GyTK—MAFC II, vezeti: Becskő. **Endrődön:** ETK—GySC, vezeti: Wertheim. **Békésen:** Tarhos SC—TAC, vezeti: Boros II. **Mezőturon:** MMÁV—KTE, vezeti: ifj. Magyar János.

Ezt az árverést a határnapot megelőző utolsó előtti hétköznapnn déli 12 óráig be kell jelenteni, a hirlappéldányt pedig az árverés napján déli 12 óráig kell átadni. Ezt az árverést a bejelentő fél távollétében is meg fogom tartani, ha csak ellenkező kívánságot nem nyilvánit.

Pk. 911 sz. 1937. 1937. vghtói 118 sz.

Árverési hirdetmény.

Dr. Lőrinczy Balázs Mezőtúr ügyvéd által képviselt dr. Hoczman István javára 619 P 61 f. tőke és több követelés járulékai erejéig a **gyomai kir. járásbiróság** 1937. évi Pk. 911 sz. végzésével elrendelt kielégitési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1937. évi augusztus hó 19 n. lefoglalt 4581 P becsült ingóságokra a **gyomai kir. járásbiróság** fenti számu végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a fent megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tünő más foglaltatók javára is az árverés megtartását elrendelem de csak arra az esetre, ha kielégitési joguk ma is fennáll **és ha ellenük halasztó hatályu igénykereset folyamatba nincs** végr. szenv. lakásán, Gyoma Horthy Miklós ut 47 házsz. alatt, folytatva Németzug leendő megtartására határidőül **1937. évi szeptember hó 28 napjának délután 2 órája** tüzetik ki, amikor a biróilag lefoglalt **butorok** zongora, rádió, szivattyu s egyéb ingóságokat a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is — de a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabban csak a végrehajtást szenvedő beleegyezésével, el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikiáltási ára egyezer pengőn felül van, az 5.610/931 M. E. számu rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikiáltási ár egytizedrészét bánatpénzül leteszik.

Gyoma, 1937. évi szeptember hó 9 n

Kitüzési dij 7 P 18 f.

Villányi Nándor
kir. bir. végrehajtó, mint birósági kiküldött.

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. szeptember 26-án vasárnap, fél 7 és 9 órakor.

Magyar hangosfilm

Szenzáció

A magyarcsillagok filmje.

FŐSZEREPLŐK:

Ágai Irén, Somogyi Nusi, Kiss Ferenc, Kabos Gyula, Rózsahegyi Kálmán, Verebes Ernő, Szakáts Zoltán, Gárdonyi Lajos.

Közremüködik e filmben a Budapesti Hangverseny zenekar, a Bazilika kórusa és a világotjárt rajkók cigánybandája.

Kiegészitő műsor:

Hangverseny Eszterházán

és

Magyar Világhiradó

HIRDETMÉNY

Értesiti az előljáróság a lótenyésztő gazdaközönséget, hogy az 1938. évi fedeztetési idényre a törzskönyvezett kancák párositása a helyi fedeztetési állomáson f. évi szept. 30-án reggel 8 órakor veszi kezdetét.

Felhivja az előljáróság a tenyésztők figyelmét, hogy a szabályokhoz szigoruan alkalmazkodjanak, vagyis a párositáshoz az egész törzskönyvezett lóanyagukat, tehát a pihenőre szánt kancáikat és az összes csikókat is feltétlenül vezessék elő.

Fedeztetési dijak a következők: 1. Bélyeges kanca fedeztetési dija 2 P. 50 f 2. Törzskönyve ett kancák fedeztetési dija 5 P. 3. Nem törzskönyvezett kanca fedeztetési dija 10 P.

Párositáskor fizetendő: Fedeztetési dij előleg cimén 1 P. és törzskönyvelési dij cimén 1 P., összesen 2 P.

Értesités

Ezenel értesitem a nagyérdemü közönséget, hogy elvállalom bármilyen rossz állapotban lévő kályhák és tűzhelyek teljes rendbe hozatalát és ujonnan samotirozását, bármilyen rendszerü és sok tüzeléssel járó kályhákat és tűzhelyeket, átalakitom a leggazdaságosabb tüzelésre, azonkivül felajánlom mindenkinek aki óhajt a tüzelő anyaggal takarékoskodni és jó meleg szobát élvezni, az szereltesse be a a (sajátom) szabadalmazott NEOKALOR fütőtestet, amivel 50%-kal több meleget nyer és nem csak a kályhára közvetlen lehet használni, hanem a falon át a másik helyiséget is lehet vele melegiteni. Szives pártfogást kér tisztelettel: Herdy Ferenc lakatos mester, Jókai ut 8 sz.

NAPRAFORGÓT

a gyomai járásban, Gyoma vasutállomáson 100 kg-onként:

1937. nov. 1-től 30-ig P 17.10
„ dec. 1-től 31-ig P 18.10
1938. jan. 1-től 31-ig P 19.10

áron vásárolja a „HOMBÁR" szövetkezet

A gyulai kir. törvényszéktől.

Ki. 657/1937—6. szám.

HIRDETMÉNY

A gyulai kir. törvényszék, mint birtokbiróság közhirré teszi, hogy Endrőd község kisajátitónak Balogh Istvánné szül. Timár Etel budapesti (Szabolcska Mihály ut 18 sz. fszint 3.) lakos kisajátitást szenvedett elleni ügyben a kártalanitási tárgyalást **Endrőd községházához 1937. évi október hó 8 napjának, d.e. 10 órájára kitüzte** és erre az érdekelteket megidézte.

Távollevő és ismeretlen érdekeltek részére dr. Tóth István endrődi ügyvédet kinevezte. Az érdekeltek elmaradása a kártalanitás fölött való érdemlegesen hozandó határozatot nem gátolja.

Az egyéni értesitésnek elmaradása, vagy a tárgyalásról való elmaradás miatt igazolásnak helye nincs.

Kir. Törvényszék.
Gyula, 1937. évi szeptember hó 5.
Sinka Endre s.k. tvszéki t. elnök.

A kiadmány hiteléül
Kovács Albert
irodaigazgató.

HIRDESSEN LAPUNKBAN!

Csávázás a HOMBÁR-ban

A bánkuti vetőmagbuza akció keretében a porzolt száraz csávázószer alkalmazására is alkalmat adunk gazdáinknak és lehetővé tesszük, hogy bárki megcsávázza a vetőmagbuzáját, még ha az nem bánkuti buza is. Egy métermázsa buza csávázásához 70 fillér értékü porzolt kell, ezt és a dobhasználatát ezért az önköltségi összegért igénybe veheti bárki a HOMBÁR szövetkezet telepén.

Publikáció

Magas foku, zamatos rizlingbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károly** borkereskedőnél.

Kézimunka alkalom. Uj fajta könnyü kézimunkához gyakorlott kézimunkás lányok kerestetnek. Jelentkezni lehet hétköznapokon délután 2-től 6-ig, Atilla utca 19 szám alatt. 4—4

Rozsot vetésre ad buzáért cserébe Kató Lajos jegyző. x—4

Jókarban lévő három lámpás rádiója elköltözés miatt eladó, Gróf Tisza István ut 71 szám alatt. 3—3

A Gyomai Termelők Szövetkezete főüzletében **jeget korlátlan mennyiségben** lehet kapni. 2—1

özv. Csapó Istvánné Petőfi utca 35 számu háza eladó. 2—1

Egy jó hangu Schunda féle pedálos cimbalom eladó. Cim megtudható a szerkesztőségben. 2—1

Jó házból való fiút tanulónak felvesz Schwarcz Károly vendéglős. Holler szálloda. 1—1

Bolgárkertészeti felszerelés, könnyü féderes stráfkocsi, 3—12 HP petroleum motor, mind kitünő karban igen olcsón eladó, Rácz Ferencz pályamesternél Dévaványán. 2—2

Eladó: 18 hold tanyaépülettel, két darabban is megvehető, Őzeden. — Ugyan ott 2 hold, — Póhalmon 22 hold. — Eladó egy nagy uriház igen kedvező fizetési feltételek mellett. — Több kisebb lakóház a község minden részében. — Kiadó lakását jelentse be nálam, amit nagyszámu megbizóim részére azonnal közvetitek, Izsó Balázs ingatlan közvetitőnél.

„MÁVAUT" NYÁRI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. május 22—től 1937. október 2—ig.

Gyoma—Endrőd:

*	**				
17.43	21.43	ind.	Gyoma p. u.	érk.	6.22
17.55	21.55	érk.	Endrőd templom-tér	ind.	6.10

*) Csak hétköznap **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik. **Viteldij: 50 fillér.**

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

			*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér . . . érk.	17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „ . . . . ↑	17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p. u. . . . . ↑	16.45	20.48
8.35	↓	Püspökladány . . . . ↑	15.37	18.52
9.15	↓	Hajduszoboszló . . . . ↑	14.53	18.10
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló" ind.	14.15	17.30

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Endrődre —.50 Menettérti-jegy: Endrődre —.80 P

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 10.50. „ P 12.50.

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

			*	**
6.10	ind.	Endrőd templom-tér . . . érk.	17.55	21.55
6.36	↓	Gyoma „ . . . . ↑	17.34	21.37
7.27	↓	Szeghalom p. u. . . . . ↑	16.45	20.48
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u. . . . ↑	14.00	19.11
9.03	érk.	„ községháza . . ind.	13.50	19.05

*) Csak hétköznap — **) csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9.50.

Feltételes megállóhely: Gyoma—halmagyi Olvasókör és Perjés.

! OLCSÓBB A BOR !
mint a szódaviz!

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és n e m savanyuak.

Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 40. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 október 2.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispán

kétesztendős munkásságának mérlege

Két esztendővel ezelőtt, a főispáni installáción ezeket mondta dr vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispán:

„Főispáni működésem alatt a szociális és gazdasági kérdésekre helyezem a fősulyt, enyhiteni akarok a vármegye elesettségén és ezen az uton remélem elérni azt is, hogy azok a súlyos ellentétek, melyek ma az egyes pártok között fennállanak, el fognak simulni és a megértés szelleme lesz urrá a vármegyében."

Nagykoncepciójú, alaposan és a legkisebb részleteiben is átgondolt munkájához úgy kezdett hozzá, hogy mindenekelőtt helyes képét akarta látni a vármegye szociális, gazdasági és kulturális helyzetének. Nem irásos jelentéseket kért tehát, hanem személyesen bejárta a vármegyének minden városát, faluját, tanyaközpontját, sok olyan helyen megfordult, ahol előtte még főispán nem járt. Megvan a kellő adottsága arra, hogy a helyzetet áttekinthesse és meglássa a bajokat és szükségleteket. A tapasztaltakat megfelelőképpen osztályozva, számolva a lehetőségekkel, mindig megtalálja a segités módját, hanem a megvalósitási sorrendet megállapító mérvét is helyesen mérlegeli. De lássuk csak igen nagy áttekintésben kétesztendős munkásságát és azok kiváltott hatásait.

A legnagyobb és legtöbb megoldásra váró feladat elsősorban szociális téren tornyosult a főispán elé. Itt vette fel legelőször a küzdelmet s még mielőtt idejött volna, már ismerte a vármegye viszonyait és főispáni beköszöntőjében már a Körösök hajózhatóvátételével kapcsolatos munkálatok megindításáról, egyéb, a vármegyén kivül is biztositott munkahelyek megnyiltáról tehetett azóta beváltott igéretet a békésmegyei munkásságnak. Vannak, akik azt mondják róla, hogy valóságos munkavezetője a megye mezőgazdasági munkásságának. Ennek az akciónak tudható be, hogy elősegítette a békésmegyei mezőgazdasági munkásság németországi szerződtetését, mellyel kettős célt kivánt és sikerült szolgálni: egyrészt ezer mezőgazdasági munkás becsületes kereseti lehetőségét, másrészt az itthoni munkapiac tehermentesitését.

Békés vármegye közgazdasági életére nagymértékben kiható jelentőségű tevékenysége a főispánnak az utak épitkezésének állami támogatással való elősegitése. Az útépitési programmal kapcsolatban többszázezer pengőt fizettek ki munkabér cimén állami támogatásból.

A Körösök hajózhatóvá tételének kiharcolása, a bésszentandrási duzzasztó épitése nagymértékű munkaalkalmat biztositott és huzamosabb ideig foglalkoztatja a munkásság nagy tömegeit. Ehhez csatlakozik az ármentesitő társulatok kezelésében végrehajtott gátépitési, gáterősitési és öntözőcsatorna-épitési munkálatok támogatása, melyeket a földmivelési kormánynál kieszközölt.

Békés vármegye boldogulása a mezőgazdasági termelés milyenségétől függ. A vármegye északi részében levő nagymennyiségű szikestalajból az általa megindított szíktalajjavitó akció kapcsán

eddig 350 kat. holdat javitottak meg állami segítséggel.

A most folyó gazdasági évben már megvan az előkészités a munka nagyobb lendülettel való folytatására, hogy körülbelül 500 kat. hold megjavítassék. Vármegyei gazdaságfejlesztő programjának egyik nagy fontnsságú része az erdősités, a fásítás elősegitése, melynek rövid időn belül az lesz az eredménye, hogy

a jelenlegi tíz és félezer holdnyi erdő 18.000 kat. holdra fog emelkedni.

Az erdősítés mellett a kopár szikes fásítása, legelők szegélyezése, facsemetekertek létesítésének szerte a vármegyében való előmozdítása, illetve támogatása is megfelelően fogja éreztetni hatását.

Mezőgazdasági termelésünk korszerűsítése lebegett szeme előtt, amikor kieszközölte, hogy állami és vármegyei támogatással megindiuljon a termeléstechnikai térképezés, mely munkának óriási jelentőségű kihatásai ugyan csak évek mulva fognak mutatkozni, de hivatva vannak termelésünket nagymértékben előrevinni.

A kisemberek pártfogójának nevezik és méltán. A kisemberek érdekeit szolgálta egyebek közt az az akció, melynek eredményeképpen az ő hatékony és erőteljes közbenjárására a dobozi birtokparcellázás alkalmával az államkincstár az eladandó birtok egy nagy részénél élt elővásárlási jogával és az igy megvett földet az arra rászoruló törpebirtokosoknak, nincsteleneknek juttatja részben tulajdonul, részben pedig kisbérletképpen.

A vármegye szegény lakosságának érdekében, tehát nemcsak gazdasági, hanem szociális okokból is kezébe vette a háziipar vármegyei kifejlesztésének támogatását. Az elmult két esztendő tanulságai ugyanis azt igazolják, hogy itt nemcsak komoly értékű kenyérkereseti lehetőség születik meg, hanem

a háziipar hovatovább jelentős export tényező is lesz.

Különösen a téli hónapok munka-

Ismét előtérben a gyoma-dévaványai út kiépítése

Alig 5 éve, hogy nagy nekirugaszkodással fogtunk össze Dévaványával és a felülről kapott biztatással holtbiztosra vettük Dévaványa Békésvármegyéhez történő átcsatolását. A sok-sok velejáróból leginkább a gyoma-dévaványai ut kiépitése izgatta különösen a ványaiakat. Ami tökéletesen érthető is volt akkor és érthető ma is, mert ha mást nem is számit a ványai gazda, csupán azt, hogy a buzáért Gyomán, dacára a métermázsánkénti 5 fillér vasuti fuvar többlettel Budapestig, itt legkevesebb 30—50 fillérrel kaphat többet, mint Dévaványán. És mennyivel többet kaphat majd, ha a Körösön szállithatunk Gyomától?

Kétségtelen, hogy sok gazdasági előnye volna elsősorban Dévaványának, másodsorban Gyomának is, amit, ha pénzben akarnánk kifejezni és ki is tudnánk számitani, vajjon akadna-e olyan felelős ember, aki a tradicióra hivatkozva merné-e vállalni ennek a nagy összegnek a szociális ellensulyozását?

Ugyancsak sokat számitana, ha törvénykezésileg is hozzánk tartoznék Dévaványa. Mennyi tényleges kiadás megtakaritása és mennyi drága idő megmentése lenne az ügyes-bajos emberek nyeresége ebből is.

Mindezek mellett szánalmassá zsugorodik össze a vármegyei előkelőségek ellenérvelése és szeretnénk hinni, hogy a „NÉP" érdeke fog győzni.

A kisgazdapárt elnökének kellett ezeket a régi igazságokat feltárni és követelni.

Egyidejüleg a nemzeti egység pártjában is számon kellene kérni a mulasztásért felelősöktől, hogy miért nem világositották fel a párt vezetőségét a ványai helyzetről, mert bizton hisszük, amint a párt már ennél sokkal fogasabb kérdéseket is meg tudott oldani, ez sem fogott volna ki rajta és még ráadásul egy 16.000 lakosu község lakosságát tudták volna hálássá tenni.

Kiváncsian várjuk a fejleményeket.

nélküliségén van hivatva átsegiteni a háziipar a szegény lakosságot. Nagyobb összegeket juttat az egyes községekben máris meglévő háziipari szervezetek munkájának elősegitésére és az értékesitési lehetőségek megteremtésére. A mezőgazdasági népesség kulturszintjének emelésére támogatja a gazdaköröket és a népházakat.

A mezőgazdasági kisemberek megsegitése mellett a vármegyei kisipar ütőerén is ott tartja kezét és támogá ó jobbja ott van mindenütt, ahol szükséges.

A szövetkezeti élet tervszerű fejlesztése is programját képezi. Az egyes községi kis szövetkezetek mindig a legmelegebb pártfogóra találtak benne. Célja, hogy főleg a mezőgazdasági és kisipari szövetkezetek élet- és fejlődési lehetőségei javuljanak.

Jellemző szociálpolitikai gondolkozására, melyet teljesen az aktiv emberszeretet és népének szolgálata irányit, az a program, melyet a karitativ gondoskodás terén megvalósitott. A téli nyomorenyhités, a cipő, a ruha, az étkeztetési akcióknak egész sorozata a vármegyének, majd minden községében az ő melegszivű pártfogását és mindenre kiterjedő gondoskodását dicsérik. Az egyes községek tejakciói; főzőtanfolyamai, különösen az iskolás gyermekeknek a szociális gondoskodásba való bekapcsolása ugyancsak az ő jóindulatú gondos irányitása mellett történtek.

A fent igazán csak szűk összefoglalásban mondottakkal még csak arra mutatunk rá, hogy a főispán fáradhatatlansága, példaadása olyan lendületet adott a vármegye hivatalos és társadalmi szervei ténykedésének, mely például szolgálhat minden magyar közületnek és vezetőtényezőnek.

Az idei nagy tengeritermés elhelyezésének kérdése

A nemzetközi termésjelentések szerint az egész világon igen nagy tengeritermés várható. A tengeri világpiacokon az elmult héten emlitésre méltó esemény volt a legutóbbi északamerikai termésbecslés, amely szerint az Egyesült Államok várható tengeritermése 750 millió mázsára tehető. E becslés alapján az idei termés éppen kétszerese lesz a tavalyi gyenge termésnek, de meghaladja az előző évek átlagát is. Erre való tekintettel, a csikágói tőzsdén a tengeriárak különösen a későbbi határidőkre erőzen visszafejlődtek. Jó termésre számitanak a nagy délamerikai tengeri exportáló országokban is. Az európai gabona tőzsdéken a tengeriárak még szilárdan állanak és például a rotterdami tőzsdén a szeptemberi tengeri árfolyama az elmult héten 9.75 pengőről 10.5 pengőre emelkedett.

A belföldi tengeriárak is megszilárdultak és a készárutengeri budapesti paritásban 13.35 pengőre emelkedett.

Tengerikivitelünk folyik és a szokványos osztrák szállitásoktól eltekint e, kivitelünk az északeurópai államokba, elsősorban Dániába irányul. A csövestengeri törése nagyrészt befejezőbött. Kialakult csövestengeri árakról még nem beszélhetünk.

A várható tengeritermés a magyar kormányt is foglalkoztatja. A szárító berendezések jobb kihasználásával akarják elősegiteni a korai exportot. A kormány mindenképpen megakadályozta, hogy a gazdák tengeritörés idején áron alul vesztegessék el tengeritermésüket.

A HOMBÁR szövetkezet 1201-es bánkutibúza vetőmag-akciója jól zárult

A szövetkezet kezdeményezésére és kiosztásában 600 métermázsa 1201-es bánkutibuza került kiosztásra gyomai és környéki gazdák között. Nem olyan óriási mennyiség, azonban kezdetnek figyelemre méltó. Ez is egyik bizonyitéka, hogy kellő megmagyarázással minden hasznotigérő kezdeményezésre meg lehet nyerni a gazdáinkat

A HOMBÁR szövetkezet vezetősége az akcióban résztvevő gazdákkal állandó érintkezésben marad. A tél folyamán az egyes gazdák földjének összetételét is megszerezi a szövetkezet és szakemberek véleménye szerint trágyázási és mütrágyázási kisérleteket végeztet velük. Cséplés után az eladásra maradt buzát minőségbuzaként helyezi el a szövetkezet és az árkülönbözetet a gazdáknak juttatja. Ezzel nemcsak a jobbminőség jobbárát szerzi meg a gazda, hanem a gyomai buza régi becsületét is visszaállitjuk.

Már az idén is elértük, természetesen a már jelentős mennyiségben termesztett bánkuti buzával, hogy a tőzsdén a gyomai buzánkat legtöbbször a legmagasabban jegyzett árral veszik meg. A bánkuti akciónkban résztvevők buzájával ezt is tul akarjuk szárnyalni és ezenfelül a jóminőségü árat is megszerezzük.

Hála Istennek, a két jólsikerült gazdasági év meghozta az anyagi alapot, most már a tudását gyarapitsa a gazda. A kormányzat jóvoltából a szaktanitót is helybe kapja a gazda, csak annyi fáradságot tanusitson, hogy engedje magát tanitani.

Ébényi Gyula m. kir. vegyészmérnök beszámolója

Több és jobb termés eléréséhez az első követelmény az egészséges talaj. Egészséges talaj alatt az olyat értjük, amelynek jó a levegő- és vizvezetőképessége. Ha a talajunk nem felel meg ennek a követelménynek, az első dolgunk legyen azt rendbehozni. A tulkötött, szikes, növényi mérget tartalmazó talaj javitásra szorul.

Feltételezve, hogy a talajunk kifogástalan összetételü, abban nincsenek a növényre káros alkatrészek, akkor azon legyünk, hogy abból minél több termést hozzunk ki.

A növényt éppugy kell ellátni táplálékkal, mint akár az állatot. A növény táplálását trágyázásnak mondjuk.

A trágyákat feloszthatjuk teljes trágyákra és egyoldalu trágyákra. Azok az anyagok, amelyek valamennyi táplálóanyagot tartalmazzák, a teljestrágyák; amelyek a tápanyagok közül csak egyet, vagy néhányat, azok az egyoldalu trágyák. Az előbbiek az istállótrágya, az árnyékszéktrágya vagy fekál, a komposzt, a szalmatrágya és a zöldtrágya.

Az egyes állati trágyákról tudni kell, hogy a ló-, birka-, kacsa-, tyuk-, galambtrágyák kevesebb vizet tartalmaznak, mint a szarvasmarha-, sertés- és libatrágyák, ezért az előbbieket heves hatásuaknak, az utóbbiakat pedig hideg trágyáknak nevezik. A heves trágyák hatásosabbak, mert még nitrogén tápanyagban is gazdagabbak.

A heves hatásu trágyák inkább kötöttebb talajra valók, a lassubb hatásu hidegebb trágyákat pedig lazább talajokra alkalmazzák inkább.

Az istállótrágyánál a legfontosabb követelmény a helyes kezelés, mert ha ezt nem teszszük, a legértékesebb hatóanyagában áll be számottevő veszteség.

Amint az állattakarmányozásánál az egyes füvek tápértékében lényeges különbségek vannak, éppen ugy a növényi táplálékban, a trágyában is megvannak a különbségek, legfőképen annak kezelése szerint.

Lapunk mult számában találunk utasitást a trágya kezelésére, tehát erre nem térek ki.

A teljes-trágyákon kivül fontos szerepük van az egyoldalutrágyáknak, ezek között a legfontosabbak a műtrágyák.

Ezek a foszforsavat tartalmazó szuperfoszfát, a nitrogéntartalmu zétisó és kénsavas ammoniák, a kálitartalmu 40 százalékos kálisó és kénsavas káli.

Az egyoldalu trágyák közé tartozik még a fahamu, amely különösen káliban és mészben gazdag. A szén hamuja trágyázási szempontból értéktelen.

A műtrágyák helyes megválasztása az elővetemény, a talajféleség, a termesztett növény igénye szerint történjék, amint ezt lapunk mult számában is olvashattuk.

Tájékoztatásul megemlitem még, hogyha a növénynek erő-

NAPRAFORGÓT

a gyomai járásban, Gyoma vasutállomáson 100 kg-onként:

1937. nov. 1-től 30-ig P 17.10
„ dec. 1-től 31-ig P 18.10
1938. jan. 1-től 31-ig P 19.10

áron vásárolja a „HOMBÁR" szövetkezet

A kőzkedvelt Csepel, Turán, Toroczkó, Kühen és Omega kerékpárok

a legolcsóbban Domokos Albert üzletében!

Nagy választék kerékpár gummikban. — Szortírozott alkatrész raktár minden gyártmányu kerékpárhoz!

teljesebb fejlődését kivánjuk elérni, akkor nitrogénmütrágyát alkalmazzunk, ha pedig ebben nincs hiba, de nagyobb szemtermést kivánnánk, akkor foszforsavval kisérletezzünk.

KIS TÖRTÉNET.

Szabó Jani pásztor volt itthon,
Furulyált és terelte nyáját,
Este a gyöpre teritette
Dalát, lelkét és vén subáját, —
S álmodta a juhászok álmát...

Tüzet gyujtott, várt, hallgatózott,
„Régről" a puszta dalt ha kezdett,
Rábókolt a csacsi- nyaszóra,
S valamiről úgy elmerengett —
Nomád, kicsi gunyhója mellett...

Szomoru volt, fájt, messze vágyott;
Sirva ölelte édesanyja,
A városért Jani a rétet
S kis nyáját mégis odahagyta,
Mint a mesés pásztorok fattya.

Vasgyuró volt, amikor elment,
Hajh, de az arca egyre sárgul,
Kampóját sokan megbámulták,
S nem sejtették, hogy csókot árul
S vele a rét hite tárul.

Három évre levelet firkant:
„Ne rijjon kend, de ágynak estem,
Alig várom, hogy talpra álljak,
S régi erőm, hogy visszanyerjem;
Megyek haza jó anyámlelkem"!...

Várja Janit az édesanyja,
Szép nyája is utána béget,
A mult, az emlék éjbe-járó, —
Lelke járja már csak a rétet...
Rózsák sírnak, amerre lépked...

BARTHA ANDRÁS

Szabadságon a főispán

Dr. Ricsóy-Uhlarik Béla Békés vármegye főispánja szeptember 20-án hétfőn kezdette meg illetményszerü szabadságának másodikrészét. A főispán október tizedikéig lesz szabadságon, mely időt felhasználja arra, hogy meglátogassa a Németországban dolgozó magyar munkásokat. Lehetőleg minden olyan helyre el akar menni a főispán, ahol békésmegyei munkások dolgoznak. Személyesen is meggyőződést akar szerrzni a németországi magyar vándormunkások helyzetéről, bár e tekintetben komoly panasz nem érkezett, sőt a múnkások tulnyomó része a legnagyobb megelégedés hangján nyilatkozik leveleiben munka és kereseti viszonyairól.

Ricsóy-Uhlarik Béla főispánt megerősitette a belügyminiszter főispáni állásában

Megyeszerte nagy örömet keltett, hogy dr. Széll belügyminiszter Ricsóy-Uhlarik Béla főispánunkat ebben az állásában megerősitette. Láttuk az elmult két év alatt, hogy a főispánunk, politikai pártállásra való tekintet nélkül, annyira megnyerte a vármegye minden rendű és rangu népének szeretetét és becsülését, hogy a megerősitésében alkalma lesz neki továbbra is folytatni a vármegyénket épitő munkáját.

Csodálatos, hogy a szomszéd vármegyénkben, ügyes politikai fogással, most fedezték fel a szikjavitást és a felfedezésükkel figyelemre méltó társadalmi gyüjtést tudtak elinditani. A mi főispánunk már két éve szervezi a szikdigózást. Csendben, feltünés nélkül a mult évben is mintegy 500 holdat digóztak meg és ebben az évben is folytatják az akciót.

Kérjük a megerősitett főispánunkat, abban a mederben végezze ezután is a főispáni munkálkodását, amelyben eddig. Az egész vármegye hálája lesz a munkája eredménye.

A mezőgazdasági szövetkezetekjogviszonyai

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara már ez év tavaszán leszögezte azon álláspontját, hogy a mezőgazdasági szövetkezetek jogviszonyait külön mezőgazdasági szövetkezeti törvénnyel kellene megállapitani és rendezni. A kamara agrárszövetkezeti szakosztálya egyik határozatában arra is rámutatott, hogy fontosnak tartaná azt, hogy meghatároztassék a mezőgazdasági szövetkezetek üzletköre, más szóval tehát a munkaterület elhatárolására tett javaslatot a szakosztály. A szakosztály felfogása szerint:

a mezőgazdasági termelésből eredő javak bel földi és külföldi értékesitése általában mezőgazdasági szövetkezeti feladat, viszont a termelésnél használatos és szükséges berendezések, felszerelések, üzemanyagok, továbbá az elsőrendü közszükségleti cikkek beszerzésén és forgalmazásán tul, egyéb fogyasztási cikkek forgalmazása már általános fogyasztási szövetkezeti és nem mezőgazdasági szövetkezeti feladat.

ÉRTHETŐ, hogy oly számosan vesznek részt az osztálysorsjátékon, mert a kisorsolásra kerülő nyeremények nagy számánál fogva valószinü, hogy a várva várt eredmény nem marad el. Az összes sorsjegyeknek a felét kisorsolják okvetlen, tehát **minden második sorsjegy nyer** és egyetlenegy sorsjeggyel szerencsés esetben 700 000, pengő is nyerhető. A jutalom 400.000 P, főnyeremények 300.000 P. 100.000 pengő 70 000, 55.000, 50 000, 45.000, 40.000, 35.000, stb. stb. pengő. Összesen több mint 9 és fél millió pengő készpénz. A huzások már október 16-án kezdődnek. A sorsjegyek ára: egész 28, fél 14, negyed 7, nyolcad 3 50 pengő az összes főárusitóknál.

ISKOLARUHA fiuk részére tartós, jó szövetből, számonként 70 fillér emelkedés P 11.20
ESŐKABÁT P 17.—
ÁTMENETIKABÁT P 25.80
FELÖLTŐ és ÁTMENETIKABÁT P 33.—

KULPIN DIVATHÁZ
FÉRFI KÉSZRUHAOSZTÁLYA, BÉKÉSCSABA

26 fillér helyett 14 fillér

az uj alaku 64 oldalas
Rádióélet
Rádió, irodalom, színház, film!

A magyar család hetilapja.

Megjelenik október elsejétől minden pénteken.

Időszerü teendők

Ne siessünk az alvó szemzéssel. Ha az alany talajnedvesség miatt igen nedvdus, ugy ha meleg idők jönnének, a szem hamar megindul és nem birja ki a következő hőingadozásokat. Szept. közepén és végén már inkább lehet szemezni. A szemzésnek ugyis csak megindulni kell, ami az egyenletes hüvösebb időben szépen folytatódik.

Eper palántákat már ültethetjük. Az utóbbi esőzések alkalmassá tették a talajt erre a munkálatra. Ne felejtsük el jól alátrágyázni. A most ültetett palánták már tavasszal termést hoznak,

Gazdák önbiztositása

A vásárhelyi gazdák megelégelték a biztositó társaságok diktaturáját és volt bátorságuk, nagy harcok után, egy önsegé-

Szuperfoszfát műtrágya állandóan kapható a Wagner Márton Fiai fakereskedő cégnél

lyező egyesületet összehozni. Az egyesület első éve olyan szépen sikerült, hogy miután semmi kár nem esett, a k.b. 8000 hold területen sem állatban sem ingatlanban a csekély beiratási dijon kivül, a gazdáknak semmiféle járulékot nem kellett fizetni. Tanulhatnánk tőlük.

Termeljünk napraforgót

Eddig csak a vetések szélében láttunk egy-egy sor szépen fejlett napraforgó tányért, de a jövő évben ugy látszik rentabilis lesz többet is termelni. A kormány ugyanis rendeletet készül kiadni, mely a külföldi halzsirt magas vámmal sujtja, hogy az olajütő gyárak kénytelenek legyenek hazai napraforgó magot vásárolni, amelyből sajtolt olaj, teljesen pótolja a külföldről drága pénzen vett halzsirt.

A napraforgómag ára Gyoma állomáson vagonba rakva, novemberben 17.10 P., decemberben 18.10 P és később 19.10 P métermázsánként.

Uj kereseti lehetőség

A házinyul tenyésztés immár komoly foglalkozássá válik. Ez év őszétől kezdve a belga óriás kiszállitása megkezdődik. Tehát érdemes vele foglalkozni. Részletes felvilágositást ad a „Fajnyulgazdaság" cimü folyóirat. Melegen ajánljuk az állástalan ifjuságnak. Havi 120 240 pengő tiszta nyereség érhető el, a tenyészállatok száma szerint.

Az őszi legelőmunkák tizparancsolata

(A Zöldmező ujságból)

1) Takaritsuk le a felmagzott gyomokat és égessük el.

2) A talajegyenetlenségeket és vakondturásokat rónázzuk el.

3) A köveket, más idegen anyagot és tárgyat szedjük összse.

4) Fogasoljuk jól meg a legelő területét, rétboronával, keresztben, hosszában, hogy a téli nedvesség utat találjon és elraktározódhasson a talajban. Esetleg skarifikáljunk.

5) A karámokból és állásheiyekről az összes trágyát hordjuk ki és szórjuk el a legelő leggyengébb részein.

6) Takaritsuk ki a vizlevezető és határárkokat.

7) Vizmosásköteséket vizsgáljuk át és erősitsük meg.

8) A meglévő fásitást gondosan nézzük át, a hiányokat pótoljuk, vagy azok pótlásához a gödröket ássuk ki. Az uj fásitások és ligetek létesitéséhez a szántási és talajforgatási munkálatokat végezzük el.

9) A kutakat szereljük le, a vályukat forditsuk fel vagy takarjuk be, a kutkávák fedelét zárjuk le, végül a kut felszerelését és a vakarófákat hordjuk be és raktározzuk el.

10) A kut környékét töltsük fel, nehogy a körülötte lévő szennyes gödörben összegyült téli csapadék a kut vizét megfertőzze.

NÉMETORSZÁG-OLASZORSZÁG
HITLER és MUSSOLINI

Mussolini három napot töltött Németországban és amikor elhagyta az országot, a Hitlerhez intézet táviratában ezeket is irta Hitlernek:

Szivem telve van az erő, a munka és a hit látványával, amelyet az Ön hatalmas ujjászületett hazája büszkén tárt elém.

Mussolini három napja alatt a német nép olyan ünnepi méretekkel tárta ki az olasz néppel érzett rokonszenvét, hogy a még mindig a régi „szabadság"-nak álmodott felfogásban bizakodó pártok és pártvezérek legalább önmaguk előtt tegyék fel a kérdést és feleljenek is rá mindjárt:

A multban is azt tartották, hogy a szuronyokon lehet a békét biztositani, ez ma is áll, azonban a nemzeti gondolatban ujjáéledt államok a békét biztositó szúronyok kézbentartó polgáraikat a munkahadseregébe is besorozták és igy a polgárok elsősorban fegyelmezett munkások és minden pillanatban készen álló katonák is. Régente csak katonák voltak a szuronyforgatók.

Mussolini is, Hitler is azzal kezdték, amint a világot boldogitó kommunizmus is azzal kezdte, hogy elnémitotta a sok-sok felesleges politikai pártot. Az egypárt szellemét azonban ugy épitették ki, hogy abban a polgárok az erő, a munka és a hit érzetével nem a bomlasztó nemzetköziség, hanem a nemzetet alkotó nemzeti érzéssel fogadták a felülről kapott utasitásokat és parancsokat,

Emlékezétünkben van még Mussolininek az a mondása, hogy megfosztja a népét a liberális értelmezésü „szabadságától" és a helyett gazdasági jóléttel kárpótolja. És lám, milyen olaszöntudat füti a „szabadságától" megfosztott olasz népet! Ugyanigy a németet!

Ezt azonban nálunk nem szabad hangosan kimondani, mert akkor mindjárt azt fogják rá az emberre, hogy idegen eszméket akar átplántálni.

Fő a „szabadsgg" és az sem baj, ha milliók hasa tulkorogja a nemzeti öntudatában és emberi életében kiegyensulyozott olaszok és németek lelkesedését.

Két piaca lesz Endrődnek is

Hétfőtől kezdve Endrődnek is két piaca lesz hetenként: minden hétfőn és csütörtökön.

Tekintve, hogy Gyoma és Endrőd piacai már a multban is a két község lakosaiból állottak, igy most már mondhatjuk, hogy a piaci árusaink hetenként négy piacon árusithatnak. Csak aztán legyen is mindig mit árusitani, de legfőképen legyen is pénzük a vásárlóknak, hogy tudjanak vásárolni.

HIREK

Eljegyzés. Brassói Greiszing József ny. kir. jb. telekkönyvezető és neje lányát Jolikát eljegyezte: Dr Zsiros János községi orvos.

Eljegyzés. (Endrőd) Bartha András, a széptollú paraszt poéta, eljegyezte Palercsik Ilonkát. (Minden külön értesités helyett).

Eljegyzés. Juhos Máriát eljegyezte Báthori István (Minden külön értesités helyett)

Házasság Dukesz Jenő és Nagy Albina Budapesten 1937. évi szeptember hó 29-én házasságot kötöttek.

Javaslat került a nyilvánosság elé, amely szerint mindazok, akik büncselekményt követnek el a magyar nemzet ellen, veszitsék el uj magyar nevüket és kötelesek legyenek régi nevüket viselni.

A városok számvevőségét január 1-én veszi át az állam.

Körösladány község főjegyzői állására október 20 ig kell beadni a pályázatokat.

Farkas Gyárfás 55 éves endrődi munkás, aki nagyothall, egyik vasuti átjáron ment keresztül és nem nézett körül, igy az épen elrobogó vonat elütötte. Sulyos sérülésekkel szállitották a békéscsabai közkorházba.

Elektromos teherautók járatására rendezkedik be a posta. Az eddigi akkumulátorokkal 60 70 km, mig a kisérletezés alatti akkumulátorokkal 100 kilométeren felüli utat is megtesznek. Igy hasznositják a gyengébb minőségü szenet és igy küszöbölik ki a nemesvalutával fizetett drága benzint.

A japán-kinai háboru szédületes méretekben folyik. Már nem is izlik az ebédünk, ha a rádió naponta legalább 10 000 kinai halottat nem tálal mellé. Micsoda békevilág! — A spanyolokról már nem is beszélünk.

Kajda Sándornét aki az endrődi katolikus templomban fosztogatott, két hónapi fogházra itélte a biróság.

A békéscsabai mézexportvásárra közel 11 vagon mézet vittek a vármegyei méhészeink, azonban nem tudtak jóvásárt csinálni, mert a kereskedők összebeszéltek és csak 95 fillért igértek egy kiló elsőrendü mézért.

A világ legnagyobb rádió gyára a PHILIPS
5 világrészben 78 államban a vezető világmárka
Egyedárusitó: Benjámin István.
GYOMÁN:
Fekete Lajos müszerész üzletében.
ENDRŐDÖN:
a Homoki féle emeletes házban.
Kérje dijtalan bemutatását!

A jövőben bizakodunk és reménykedünk

A mult században nehány forinttal gondnélkül és jól lehetett élni; de most, amikor a földmivelés és az ipar tultermelést produkál, miáltal minden szükséges áru fölöslegesen áll rendelkezésre, minden cikk mégis olyan drága. A kávét a tengerbé öntik, a disznókat buzával etetik, de sok embernek még a legszükségesebbre sem telik, mert nincs kereset és pénzhiány van mindenüit. A sok kongresszus, a végnélküli konferenciák dacára, hiányzik még mindig a megváltó Messiás, aki a borzalmas háboru és rettenetes béke által elöidézett sulyos helyzetnek véget vessen.

Egyetlenegy demokratikus, reális intézmény van, amely által szerencsés esetben bárki **uj élet** alapjait hozhatja helyre, vagy indithatja meg és a rendes életmódját érheti el. Ez a m. kir. osztálysorsjáték, számos és óriás nyereményeivel. Sokezren biztositottak már maguknak egy sorsjegy vétele által gazdagságot és gondtalan életet.

Október 16-én délelőtt fél 9 órakor kezdődik az uj sorsjáték, ismét 43-000 nyereményt sorsolnak ki, állami felügyelet és ellenőrzés mellett. Minden második sorsjegy nyer. Nyerhető 400.000, 300.000, 100.000. 70.000, 55.000 50.000, 45.000, 40.000, 35.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000, P, stb., stb., összesen 9,520.000 P készpénzben. Mindenkinek és minden egyes sorsjegynek egyenlő a nyerési esélye. Hivatalos árak az I. osztályra: 1/8 = 3.50 P, 1/4 = 7 P, 1/2 = 14 P, egész = 28 P, tehát viszonyai szerint vehet részt bárki Ajánlatos minél előbb rendelni bármelyik főelárusitónál, mert felelősség mellett kötelesek az üzletfeleket gondosan és driszkréten kiszolgálni, valamint hivatalos nyeremény jegyzéket a huzás után megküldeni. **Fő a szerencse,** de azt is keresni kell és nem szabad az alkalmat elmulasztani senkinek, mert a szerencse forgandó és többnyire akkor és odajön, amikor és ahol a gond. a baj, a szükség a legnagyobb. **Hinni bizni, remélni kell tántorithatatlanul... Ez a legfontosabb az élet számára!**

A Békéscsabai Orvosi Kör október 5-én, 18 órakor, a kórházban tudományos összejövetelt tart, melyre a gyomai és endrődi orvosokat is meghivták. Előadást tartanak: Becsey, Matusovszky, vitéz Szentiornyay és Fischmann orvosok.

Német élősertés kivitel. Megállapodás köttetett, a németekkel 15.000 drb. élő mangalica sertés 1937. október 31-ig való kiszállitására, olyan ár mellett, ami végeredményében 90 filléres ab gazdasági árat jelent, Az alsó sulyhatár egyelőre 130 kg.-ban van megállapitva, ez azonban a Külkereskedelmi Hivatal által megváltoztatható.

Aluminiumtük gyártására rendezkedik be a Weiss Manfréd gyár.

A békéscsabai Rudolf-reálgimnázium felügyelőjévé a békéscsabai ev. egyház presbiteriuma Medovarszky Mátyás, Békéscsaba város főjegyzőjét választotta meg. Medovarszky főjegyzőt a tavalyi gyümölcskiállitásról ismerik többen Gyomán. Ö volt a kiállitás rendezője.

A magyar gyógyszeráruknak és vegyészeti cikkeknek Belgiumban keresnek piacot.

Huszezer pengőt kap Békéscsaba a kormánytól tanyai utak épitésére.

Bud János mondta most Békéscsabán: „A tiszántuli búza pedig csak akkor tarthatja meg elsőbbségét, ha gazdáink áttérnek a minőségi búzatermelésre." „Nekünk fokozottabban kell dolgoznunk, mint más nemzeteknek. Arra kell törekednünk, hogy minél többet vegyünk ki a földből" „Mussolini egy egységes elgondolással, a nemzeti érzés felkorbácsolásával valóságos uj világot teremtett Olaszországban. — Mi nem tudnánk ezt megtenni? Az alkolás és a cselekvés szellemének kell megszállnia ezt a nemzetet, mert csak ekkor érhetünk el tényleges eredményeket."

A gyümölcsfák ültetésekor miképpen kell megmetszeni a gyökereket, erről ir egy érdekes kisérlet kapcsán A MAGYAR GYÜMÖLCS legujabb számában, egyben ismerteti az angoranyul tenyésztését, a földi pockok ellen való védekezés módját, a gyümölcsszedés és raktározás teendőit, a szeptember havi teendőket a gyümölcsösben stb. A képekkel bőven illusztrált lapból — lapunkra hivatkozással — egy alkalommal ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest, IV, Gerlóczi ucca 11.

Akit lefejeztek, mert jegy nélkül akart moziba nenni. Rendkívül érdekes riportban számol be Tolnai Világlapja uj száma Kina misztikus különlegességeiről, az emberről, akit lefejeztek, mert jegy nélkül akart a moziba beszökni és sok más megdöbbentő furcsaságról. A legkiválóbb magyar irók novelláin, a nagyszerü folytatásos regényen és az érdekfeszitő cikkek dus során kivül közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerü hetilapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

A televizió uj sztárja: Alpár Gitta. Rendkivül érdekes illuszrált cikket közöl erről a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, premierbeszámolókat, egyfelvonásos szindarabot, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Az UJVILÁG gazdasági lapban olvassuk, hogy a legjobban és legügyesebben megszervezett város Kecskemét. A vendégfogadásra nagyszerüen beállitott „hirös város" nemcsak meleg és kényelmes otthont nyujt külföldi vendégeinek, hanem megragadó élmények egész sorávalteszi felejthetetlenné magát azok számára. Roppant mély benyomást gyakorol az érkező idegenekre maga az a gesztus, hogy a városháza disztermében fogadják csoportjaikat a város képviselői, akik többnyelvü előadásban ismertetik Kecskemét multját, jelenét, felsorolják látnivalóit és Kecskemét gazdasági jelentőségéről tájékoztatja őket. Ez a fogadtatás okozza talán azt, hogy a Kecskemétre érkező külföldi nem idegennek, hanem vendégnek érzi magát a „bárack" városában. A magyaros sziveslátáson kivül nyujt is valamit Kecskemét. Bugacpusztán ugyanis olya lenyügöző programmal várják a külföldieket, amelyről a Kecskemétre érkező amerikaiak és angolok a legnagyobb elragadtatás hagján nyilatkoznak és számtalanszor hallani a kontinensen tulról érkezőktől olyan kijelentést, hogy „Bugacpuszta a legszebb élményük volt Európában."

A vadnyulbőrt darabonként 20 fillérért vásárolom. Minden egyébb bört a legmagasabb napiáron. Spitzer Dezső toll és bőrkereskedő. x—1

Ailer András Gróf Tisza István uti háza eladó. Póhalmon 200 köbméter föld szétteritésre kiadó, jelentkezni lehet Bocskay út 57 szám alatt. 2—1

SPORT

ETK—GySC 4:0 (3:0)

Endrőd, vezette: Wertheim.

ETK: Németh—Hunya, Kertes II.—Matuska, Kurilla I. Tóth—Koós, Kovács III., Kovács II. Kurilla II., Kertes I.

GySC: Szrnkányi—Fekete, Lőrinc—Jenei, Mónus, Imre—Czifrák, K. Szabó, Csáky, Györi, Pataki.

A gyulai levente verseny miatt legjobbjait nélkülöző GySC veresége előrelátható volt és az ETK nagyobb arányu győzelmét csak Szrnkányi és Lőrinc önfeláldozó játéka akadályozta meg.

ETK támadásokkal indul a játék, de az első gólt csak a 26-ik percben éri el az ETK. Czifrák ugyanis a labdát úgy találja el, hogy az a felsőkarját érinti, emiatt Wertheim tulszigoruan 11-est itél, amit Kurilla II. értékesit. A második gólt Kovács III., a harmadikat pedig ismét Kurilla II. szerzi.

Szünet után tovább ostromol az ETK és a 23. percben Kertes I. közelről beállitja a végeredményt.

GySC-ből Szrnkányin és Lőrincen kivül csak Györi mutatott elfogadható játékot.

Wertheim nagyon gyengén vezette a meccset.

MAFC II.—GYTK 4:2 (3:1)

Vezette, Becskő.

A két csapat találkozása erős iramu és eléggé hangos mérkőzést eredményezett.

Az első perc iramos mezőnyjátékkal telik el. 5-ik p.-ben Bartik II. elhuz az ellenfél védelme mellett és szépen továbbit Raunak, aki közelről megszerzi a vezetést 0—1. 14-ik p.-ben F. Kiss egyéni játéka folytán kiegyenlit 1—1. 25-ik p.-ben Pickó fejese kerül védhetetlenül a hálóba 2—1. 27-ik p.-ben Tamási kiállitása az esemény. 40-ik p.-ben egy kis védelmi hiba folytán F. Kiss 3—1-re biztositja a félidő eredményét.

Szünet után, 5-ik p.-ben Hódossi kerül Tamási sorsára s igy a GYTK már csak 9 ember ellen játszik. 10-ik p.-ben Bartik II. berugja a GYTK második gólját 3—2. 35-ik p.-ben F. Kissnek sikerül egy hosszan előre adott labdával lefutni a védelmet és bevágni a 4-ik gólt.

GYTK-ból Porcsalmi, Vatai és a halfsor érdemel dicséretet.

Becskő igyekezett mindent látni és büntetni.

Október 3-ki mérkőzések: Gyomán: GySC—Tarhos S C., vezeti: Becskő **Kondoroson:** KTE—GYTK, vezeti: Nagy. **Túrkevén:** TAC—ETK, vezeti: dr. Magyar.

GySC f. hó 26-án rendkivüli közgyülést tartott, melyen a lemondások folytán megüresedett tisztségeket töltötték be. Elnök lett: Nemerey Péter, ügyvezető elnök: dr. Sallai László, tiszteletbeli elnökök: vitéz Madaras Gyula, dr. Vincze Endre és Kruchió István, titkár: Klein László, főellenőr: Kovács Lajos és végül főpénztárnok: Kiss Ákos lett.

Ismeretes, hogy a DLASz az ujjonan belépett egyesületek bíróköltségeinek csökkentése céljából saját hatáskörében, úgynevezett DLASz birói kart létesitett. A Játékvezetők Testülete ezt az intézkedést sérelmesnek találta és az MLSz utján eltiltatta a DLASz biróküldését. F. hó 26-ki tanácsülésen végre aztán olyértelmű megegyezés jött létre, hogy a J T. a már levizsgázott DLASz birókat átveszi és a Sárréti mecscseket velük fogja a jövőben is vezettetni. A tavasszal tartandó MLSz biróvizsgán viszont ezen DLASz birók tanfolyam elvégzése nélkül vizsgázhatnak le.

Jövő vasárnap Békéscsabán Dél—Közép válogatott mérkőzés lesz a Déli Végek Szent Korona Kupáért. Előtte Gyula—Csaba városok közötti mérkőzés lesz.

Bikfalvit, a CsAK volt játékosát a debreceni Bocskai leszerződtette és a hátvéd poszton fogja már holnap is szerepeltetni.

Fried-ügy vagy Juhász-ügy? Az „A Sport" közlései nyomán mindszélesebb érdeklődés kiséri az ismert profi-vádat. Megbizható helyről nyert értesülésünk szerint dr. Uhrin András DLASz alelnök, aki a párisi világkiállitásra utazott dr. Sajó Jenő egyesbirót helyettesiti, az Alszövetség megbizásából Dévaványára és Gyomára fog jönni és az ügyet a helyszinen személyesen fogja kivizsgálni.

Teniszverseny

Gyoma—Mezőtur 7:5

Régi kötelezettségének tett eleget Gyoma teniszező gárdája, amikor szept. 26-án átrándult Mezőturra, hogy ott mérje össze erejét a turi teniszezőkkel. A játékon mindkét részről meglátszott, hogy szezon végén vagyunk. Nem ment ugy mint a nyáron. Igy is helyyel-közzel igen szép küzdelem alakult ki.

A gyomai kir. járásbiróság,
mint telekkönyvi hatóságtól.
3268/1937. tk. sz.

Árverési hirdetmény-kivonat

Békéscsabai Takarékpénztár Egyesület végrehajtatónak Bari Elek (nös Hornok Krisztinával) végrehajtást szenvedö ellen inditott végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 300 P tőkekövetelés és járulékai behajtása végett az Endrőd községben fekvő s az endrődi 354. sz. betétben A + 1. sorsz. 2319 hrsz. 967 öl területü, álmosdomb dülőben levő, végrehajtást szenvedett nevén álló szántóra 589 P 50 fill. — az endrödi 268 sz. betétben végrehajtást szenvedett nevén álló A + 1 sorsz. 2320 hrsz. 127 öl álmosdomb dülőben levő szántóra 747 P 50 fill. ugyanezen betétben A + 2 sorsz. 2363/1 hrsz. 1192 öl, álmosdomb dülőben levő szántóra 484 P kikiáltási árban.

Az árverést 1937. évi december hó **29 napján d. e. 9 órakor** Endrőd községházánál fogják megtartani.

Az árverés alá eső ingatlanokat éspedig a csatlakozottnak kimondott Békésmegyei Kereskedelmi Bank rt. érdekében az egyes ingatlanokat a kikiáltási ár 2/3-nál, mig a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesület végrehajtató érdekében a 2363/1 hrsz. ingatlant 600 pengönél alacsonyabb áron eladni nem lehet. (5610/1931. M. E. sz. rend.)

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, amelyet a magasabb igéret ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni.

Gyoma, 1937. évi szeptember hó 5 n.

Dr. Molnár sk. kir. jb.
A kiadmány hiteléül:
Ugor kezelő.

Lakodalmi meghivókat

olcsón és szép kivitelben készit a

HUNGÁRIA-NYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 66 sz.

M O Z I

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. október 3-án vasárnap, fél 7 és 9 órakor.

RÖKK MARIKA
boszorkányos táncmutatványai

Könnyű lovasság

Szép magyar vonatkozású hangosfilm.

FŐSZEREPLŐK:
Rökk Marika, Heinz v. Cleve, Fritz Kampers, H.A. Schlettow, Sima Oszkár, Lotte Larring.
Nagykiállitású, látványos film!

AZ UFA MESÉL
énekes-táncosfilm
Magyar Világhiradó

Rendkivüli közgyülés. A Ballai Legeltető Társaság f. évi október hó 3-án délutá 2 órakor a községháza tanácstermében igen fontos tárgysorozattal rendkivüli közgyülést tart. — A vezetőség ezuton is megkéri a tagokat, hogy a saját érdekükben kivétel nélkül jelenjenek meg.

Értesités

Ezenel értesitem a nagyérdemü közönséget, hogy elvállalom bármilyen rossz álapotban lévő kályhák és tűzhelyek teljes rendbe hozatalát és ujonnan samotirozását, bármilyen rendszerü és sok tüzeléssel járó kályhákat és tűzhelyeket, átalakitom a leggazdaságosabb tüzelésre, azonkivül felajánlom mindenkinek aki óhajt a tüzelő anyaggal takarékoskodni és jó meleg szobát élvezni, az szeretlesse be a a (sajátom) szabadalmazott NEOKALOR fütőtestet, amivel 50%-kal több meleget nyer és nem csak a kályhára közvetlen lehet használni, hanem a falon át a másik helyiséget is lehet vele melegiteni. Szives pártfogást kér tisztelettel: Herdy Ferenc lakatos mester, Jókai ut 8 sz.

Címváltozás bejelentésénél kérjük az előbbi cím közlését is.

A gyulai kir. törvényszéktől.

Ki. 657/1937–6. szám.

HIRDETMÉNY

A gyulai kir. törvényszék, mint birtokbiróság közhirré teszi, hogy Endrőd község kisajátitónak Balogh Istvánné szül. Timár Etel budapesti (Szabolcska Mihály ut 18 sz. fszint 3.) lakos kisajátitást szenvedett elleni ügyben a kártalanitási tárgyalást **Endrőd községházához 1937. évi október hó 8 napjának, d.e. 10 órájára kitüzte** és erre az érdekelteket megidézte.

Távollevő és ismeretlen érdekeltek részére dr. Tóth István endrődi ügyvédet kinevezte. Az érdekeltek elmaradása a kártalanitás fölött való érdemlegesen hozandó határozatot nem gátolja.

Az egyéni értesitésnek elmaradása, vagy a tárgyalásról való elmaradás miatt igazolásnak helye nincs.

Kir. Törvényszék.
Gyula, 1937. évi szeptember hó 5.
Sinka Endre s.k. tvszéki t. elnök.

A kiadmány hiteléül
Kovács Albert
irodaigazgató.

Gyoma község ingatlanforgalma

Tóth Vilma (volt Márton Lászlóné) gyomai lakos vett 1/2 rész lakóházat Tóth Imréné K. Kovács Teréz gyomai lakostól ápolás és gondozásért.

Szeretö Károly és neje Hornok Emerencia gyomai lakosok vettek 1 hold 1415 négyszögöl pusári szántót. Pilc András gyomai lakostól 1300 pengőért.

Tóth Vilma (volt Márton Lászlóné) gyomai lakos vett 1/4 rész lakóházat Tóth Teréz Sebők Jánosné gyomai lakostól 300 pengőért.

„MÁVAUT" TÉLI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. október 3—tól 1937. május 14—ig.

Gyoma—Endrőd:

17.38	ind.	Gyoma p. u.	érk.	6.22
17.50	érk.	Endrőd templom-tér . .	ind.	6.10

Viteldij: 50 fillér.

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

6.10	ind.	Endrőd templom-tér . . .	érk.	17.50
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.32
7.28	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.42	↓	Püspökladány	↑	15.23
9.19	↓	Hajduszoboszló	↑	14.43
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14.10

Menet-jegy: Endrődre —.50 Menettérti-jegy: Endrődre —.80 P
Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 10.50. „ P 12.50.

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

6.10	ind.	Endrőd templom-tér . . .	érk.	17.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u. . . .	↑	14.00
9.03	érk.	„ községháza . .	ind.	13.50

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9.50.

Feltételes megállóhely: Gyoma—halmagyi Olvasókör és Perjés.

STANDARD rádió

a magyar rádiógyártás büszkesége.
Egyedárusitó: Benjámin István.
GYOMÁN: Fekete Lajos .müszerész üzletében.
ENDRŐNÖN: a Homoki féle emeletes házban.
Kérje díjtalan bemutatását!

Csávázás a HOMBÁR-ban

A bánkuti vetőmagbuza akció keretében a porzolt száraz csávázószer alkalmazására is alkalmat adunk gazdáinknak és lehetővé tesszük, hogy bárki megcsávázza a vetőmagbuzáját, még ha az nem bánkuti buza is. Egy métermázsa buza csávázásához 70 fillér értékü porzolt kell, ezt és a dobhasználatát ezért az önköltségi összegért igénybe veheti bárki a HOMBÁR szövetkezet telepén.

HIRDESSEN LAPUNKBAN!

Publikáció

Magas foku, zamatos rizlingbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károly** borkereskedönél.

Rozsot vetésre ad buzáért cserébe Kató Lajos jegyző. x—5

A Gyomai Termelök Szövetkezete főüzletében **jeget koriátlan mennyiségben** lehet kapni. 2—2

özv. Csapó Istvánné Petőfi utca 35 számu háza eladó. 2—2

Egy jó hangu Schunda féle pedálos cimbalom eladó. Cim megtudható a szerkesztőségben. 2—2

Beinschróth Testvérek Szilágyi Dezső utca 46 szám alatti lakosoknak egy öntözésre alkalmas benzinmotor szivattyuval együtt eladó. 1—1

Egy 8 soros nagy cserépkályha Szabadság-tér 5 sz. alatt eladó. 2—1

Egy kalor és egy cserépkályha eladó a Máday gyógyszertárban. 2—1

Eladó: 2x11 hold tanyával özeden — 6 hold udvarnokban — 38 hold görögálláson — 30—22—20—15—10 hold póhalmon. Keresek megbizóim részére 2 fertály keselyösi szántót készpénzfizetéssel, Izsó Balázs ingatlan közvetitő, Gyoma. Telefon: 50.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelös:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 41. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 október 9.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Néhány szó az ipari vásárról

Már hirmondója sincs a szeptember végén bezárult ipari kiállitásnak. A liget pázsitja, fái fellélegzenek, a vásári lárma, nyüzsgés, zsufoltság elvándorolt vissza, a városba. Egész kocsikaravánok vonultak butorral, mivel megrakodva, napokig a zárás után.

A jó vidéki látogatók is, megkönnyebbült zsebbel, haza utaztak. A kiállitók azonban pénzt és megrendelést is vihettek haza. Nehéz is volt ellenállni a kiállitás ezer csábitásának. Megelégedéssel jártuk a szük vásári utcákat, minden pillantás arról győzött meg, hogy a magyar iparos európai nivón áll, helyenként elől. Cipőink müremekek. Üveg vitrinekben csillogtak a szinben, anyagban, formában izléses, nemes munkák. Nehéz lehetett a biráló helyzete. Háziipari produktumaink szédítő mennyiségben jönnek mindég a vásárra. Akadnak még szép, öreg holmik is közte, de a friss termésü anyag is izlésesen dekorálja a magyar otthont. Persze az asszonynép a legtöbb időt itt tölti el. Alig is lehet elszakadni a remek irásos, vagdalásos munkáktól, szebbnél szebb erdélyi pokrócoktól, csabai szürmintáktól

Néhány mezőturi, kevi, csabai ismerőst is meg kellett látogatni. Sajnos, gyomai iparos nem volt a kiállitók között.

Hatalmas tábora volt az asztalos, müasztalos kiállitóknak. Mindenki megtalálhatta az izlésének megfelelő modern, antik, müantik butort. Eltekintve nehány szellemes butortervtől és izléses enteriőrtől, a butorhalmaz meglehetősen egyhangu. Aféle kissé nagyzoló, polgári hálók, ebédlők előirás szerint. Lenyügözőek és megközelithetetlenek, legalább is vékonypénzü emberek számára. Sehol sem láttam pl. kishivatalnok, vagy munkás, vagy pláne parasztszobát, ami egyszerü, célszerü és olcsó lett volna. Nem szivesen megyek külföldre, de most mégis eszembe jutnak a német szaklapok és kiállitások, ahol az egészen kis jövedelmü polgár is lakik, annak is kiállitanak olcsó, de a célnak megfelelő és izléses tárgyakat. Nálunk ez a réteg magára van hagyva és ki van szolgáltatva a saját tudatlanságának, ami nagy anyagi kár, az iparosokra is. Csak az áruházak gondolnak erre a közönségre és ellátják kevés pénzéért bóvlival.

A német példa itt azt mutatja, hogy egész kevés pénzért is lehet szép és izléses tárgyak közt lakni, de szakmabeli irányitás kell hozzá. Melyre szerényen szeretnem felhivni mindkét fél figyelmét.

Az önkéntes tüzoltótestület mezőberényi és a dalárda miskolci győzelmét ünnepelte vasárnap Endrőd

A községi képviselőtestület diszgyülésen fejezte ki elismerését a tüzoltótestületnek

Örömmel állapitjuk meg, hogy Endrőd életében örvendetes változás történt. Lendületes élet folyik a községben. Közigazgatási, gazdasági, vallási, társadalmi téren csupa mozgás, csupa munkálkodás folyik. Nagyszerü célkitüzések, okos kezdeményezések, lendületes akarások tömöritik az embereket. Mindezeknek a jótékonyhatása abban is vetitődik a szemlélő elé, ha az egész község lakossága előtt nagy szeretetben és becsülésben álló Harsányi László főjegyző akár a jegyzők vármegyei egyesülete, akár a községi tüzoltótestület, akár a dalárda, akár más aktuális alkalomra hivja össze a lakosságot, aprajanagyja elmegy és lelkesedéssel vesz részt az ünnepélyen.

Igy láttuk ezt október 3-án is, amikor a község két kedvenc alakulatát, a tüzoltótestületet és a dalárdát ünnepelték.

Képviselőtestületi diszgyülés

Délelőtt majdnem teljes számban jelentek meg a község képviselői a diszgyülésen, amelyen az egyetlen tárgy az endrődi tüzoltótestület érdemeinek elismerése volt. Az előterjesztett inditvány felsorolta a testület utóbbi időben elért jelentős eredményeit a vármegyei tüzoltóversenyeken, de különösképen a most nyáron Mezőberényben tartott versenyen elért első hely az egész község lakosságának köszönetét és háláját szerezte meg a tüzoltó testület vezetőinek és tagjainak, amit a képviselőtestület egyhangu lelkesedéssel határozatban ki is mondott.

A délutáni tüzoltóünepély

A tüzoltó ünnepet délután 3 óra után kezdték a sportpályán. Dévényi Lajos vármegyei- és Wagner Márton járási tüzrendészeti felügyelőket Szabó József tüzoltóparancsnok fogadta a tüzoltószakasz élén. A szép napsütéses időben először a leventék végeztek sikerült iskolaszerelést, azután a mezőberényi versenyen elsődijat nyert csapat végzett mozdonyszerelést, még a mezőberényi időnél is jobb teljesitménnyel.

Gyujtóbombák bemutatása

Szabó József parancsnok rövid ismertetést adott a gyujtóbombákról és a kézioltókészülékekről. Szemléltetően mutatták be ezeknek a gyakorlati alkalmazását. Különösen a bombák adtak veszélytelen izelitőt, ezekből is a füstgyertya keltett borzongató hatást. Káprázatos füst- és szinhatásokat nyujtott a füstgyertya. Közben egy feltünést nem keltő favázas nádfonatu gunyhót gyujtott fel egy tüzoltó, hogy bemutassák a mozdonyfecskendő müködését. A száraz nád gyors terjedéssel borult lángba. Már teljesen lángban állott az épitmény, amikor a vizsugárral megtámadták a tüzet és pillanat alatt, mintha borotvával vágták volna le a lángoló nádat, csak zsarátnok boritotta a földet és egypár pásztázó sugárral a fabordákról is leborotválták a tüzet.

A szép látványon kivül a hatásos tüzoltás is lelkes tapsra ragadta a közönséget.

Diszmenet

A szépen sikerült bemutatót méltóan fejezte be a Szabó József tüzoltóparancsnok vezetése alatt diszmenetben elvonult tüzoltószakasz, amelyben az endrődi tüzoltókon kivül az endrődi leventetüzoltók és a gyomai tüzoltók is résztvettek.

Ünnepi vacsora az ipartestületben

Este 8 órakor 300 teritékes vacsora volt az ipartestületben, ahol az első beszédet Kovács Ignác ipartestületi elnök mondotta, a tőle megszokott gördülékenységgel és tartalmassággal. Üdvözölte a legnagyobbrészt

iparosokból álló tüzoltótestületet és dalárdát, valamint a megjelent vendégeket. Utána dr Libényi Béla ügyvéd mondott lendületes felköszöntőt, ismertette a romaiaknak, mint az első tüzrendészet megteremtőinek érdemeit. A nagy tetszés után általános közóhajra Csernus Mihály apátplebános köszöntötte fel a dalárdát a tőle megszokott magasszárnyalásu beszéddel, azután Harsányi László főjegyző a tüzoltótestületet és dalárdát költői remekelésü beszéddel köszöntötte és végül Dévényi Lajos vármegyei tüzrendészeti felügyelő mondott izzóan hazafias nagyhatásu beszédet. Befejezésül még Szabó József tüzoltóparancsnoknak kellett az általános óhajnak engedni és felszólalni. Elháritott magától minden elismerést, mert ő csak a kötelességét teljesitette, azonban megemlitette, hogy illetékes helyen bizony nem mindig voltak a legjobb megértéssel, pedig amikor a tüzoltóságnak valamit kérnek, akkor tulajdonképen a község érdekeit szolgálják.

Megállapitjuk, hogy nagyon tartalmas és lendületes beszédeket hallottunk e vacsorán. Ezeket a beszédeket bármilyen kényes igényü hallgatóság előtt is nagy hatással mondották volna el a felszólalók. Méltók voltak a beszédekre az ünnepelt egyesületek és a hallgatóság is.

A HOMBÁR szövetkezet és a Schäffer testvérek nem vásárolnak közös számlára

Több izben hallottunk olyan kijelentést mintha a HOMBÁR szövetkezet és a Schäffer testvérek bevásárlásai közös számlára történnének. Megkérdeztük Wagner Mártont a HOMBÁR szövetkezet ügyvezető igazgatóját, igaz-e ez a hir?

A következő felvilágositást kaptuk: A Mezőgazdasági Közraktárak tavaly is és az idén is kibérelték a Hartenstein-féle magtárt. Tudni kell, hogy a Mezőgazdasági Közraktárak nem gabonavásárló cég, hanem közraktár és a Hartenstein-féle magtárt azért bérelte ki, hogy abban pénzért tárolásokat eszközöljön.

A Schäffer testvéreknek van itt egy bizományos vásárlójuk, de magtáruk nincsen és igy ők a Mezőgazdasági Közraktárak gyomai közraktárában tárolják a bevásárlójuk által vásárolt gabonát, amiért természetesen tárolási dijat is fizetnek a közraktárnak. Ugyanigy vásárol Vincze József kereskedő is Gyomán és szintén ott tárolja a terményét és szintén fizet tárolási dijat. És ha magánemberek akarnak ott tárolni, azok is megtehetik ezt, ha megfizetik a tárolási dijat. De ebből nem következik, hogy a közraktárakban tárolók közös számlára dolgoznak.

Akik a HOMBÁR és Schäffer testvérek együttmüködését terjesztik, e hiresztelésüket talán azzal valószinüsitik, hogy többször járok át a Hartenstein-féle magtárba és ott látnak engem. Naponta járok a magtárba, mert a Mezőgazdasági Közraktárakkal üzleti összeköttetésben van a HOMBÁR szövetkezet, de az ott tároló és a fent emlitett kereskedőkkel még csak üzleti összeköttetésben sincs a szövetkezetünk, nemhogy közös számlára dolgoznánk.

Csak mosolyogni tudok ezen az olcsó trükkön, amely a szövetkezetünket igy akarja gyengiteni. Mi többre értékeljük a gazdáink tisztánlátását és tudjuk, nekik meg van a helyes véleményük a HOMBÁR szövetkezetről és nem hagyják magukat félrevezetni.

Orbók József endrődi igazgató-tanító nyugalombavonul

Ritka eset, hogy egy köztisztviselő olyan általános megbessüléssel vonulhat nyugalomba, amint ezt Orbók József endrődi igazgató-tanitó teszi. Fárasztó 33 évi tanitóskodás után,de még most is csak a megrongált egészségi állapota miatt hagyja abba Orbók igazgató a tényleges szolgálatot. Nem is tudjuk őt elképzelni, hogy egyszerre elvonuljon Endrőd közéletéből, aki szerényen és csendben eddig mindig derekasan vette ki a részét ebből is. Hogy Orbók Józsefet menynyire tiszteli és becsüli Endrőd népe, kiemelkedően kitünt a kedden este, az ő elbúcsuztatására rendezett banketten

STANDARD rádió
a magyar rádiógyártás büszkesége.
Egyedárusitó: Benjámin István.
GYOMÁN: Fekete Lajos műszerész üzletében.
ENDRŐNÖN: a Homoki féle emeletes házban.
Kérje díjtalan bemutatását!

LÁTOGATÁS A VAKOK INTÉZETÉBEN

Mányiné Prigl Olga.

A Népmüvelődési Bizottság tanulmányi kirándulásai keretében meglátogattuk a Vakokat Gyámolitó Országos Egyesület Székházát a Hermina utcában. Lehettünk mintegy százan, férfiak, nők vegyesen. A felügyelő fogadott bennünket,

A vakok ez intézete körülbelül 42 éve létesült abból az eszméből, hogy egy Molnár nevezetű vak ember, aki csak tavaly halt meg ugyanott, — hajdani lakásán, hogy el ne unja magát, összehivott két, három hasonló sorstársat. Majd mikor ennek hire terjedt, mind többen és többen vetődtek össze „kaszinózni" úgy, hogy a kis lakás utoljára szűknek bizonyult s külön helységet kellett bérelni. Szivesen adták rá össze a filléreket. Hovatovább eljutott ennek hire a magasabb körökbe és tudomást szerzett róla Imrédy volt pénzügyminiszter édesatyja is, ki annak idején egy nagy bank igazgatója volt. A humánus szivü ember felkarolta az eszmét, propagandát csinált, állami szubvenciót eszközlt ki, felhivta rá a társadalom figyelmét s az eszme lassanként testet öltött. Közel a városligethez, csöndes, tiszta légkörben megszületett a Vakokat Gyámolitó Országos Egyesület székháza.

A közös tiszta hálószobák megtekintése után az ebédlőt néztük meg, a hosszú asztalokkal és egyoldalra felállitott széksorral, mely utóbbi a könnyebb tájékozódást szolgálja. Az „étlap" igazán kielégitő. Hetenként kétszer három tál étel, a többi napokon is hússal vegyes rendes polgári koszt.

Tovább haladva a műhelyeket néztük meg, a kefe és seprőkötéssel foglalkoztató termeket.

Meghatott, halk lépteinket mély csend fogadja, legföljebb pár helyt dudolás hallatszik. A világtalan szemek lehunyva, vagy sötét szemüveggel takarva, de az arc nyugodt és vidám. Gyorsan siklik a fürge ujjak között a gyökér, a cirok s már elégedett tapogatás után kész is az uj munka. Még csak itt áldás igazán az elfoglaltság mindent zsongitó varázsa. A „munkások" 25 pengő havi dijat fizetnek az ellátásért, a kezdőket azonban teljesen ingyen veszik fel, ha családjuknak nincs módjában értük fizetni. A 25 pengőn kivül pénzt is tehetnek félre, mert a vakok munkája 75 százalékig arányban áll a teljesen ép érzékü emberek munkájával, sőt egy-egy ügyesebb kezü 100 százalékig is utoléri. A munkaidő délután 4 órakor befejeződik, mely után zene, olvasás következik a külön olvasó és zenetermekben. Van napi ujságjuk is, természetesen a kézzel való tapogatási olvasáshoz irt kilyukasztott nagy nyomtatott betükkel. Lelkes bentlakók igy hosszú regényeket irnak, vagyis kopogtatnak le apródonként az intézet számára.

Érdeklődtünk a rádióban sokszor élvezett „Homérosz" dalkör iránt. Rögtön be is mutatták a primadonnát: Vilmát. A felügyelő csak igy szólitotta. Vilma mélyen elpirult, s zavarában még jobban gyűrte, gyömöszölte a munkában levő seprő fejét. Szép fehér kerek arca volt, a feje hátrakötve babos, piros kendővel. Vajjon ösmerte-e ennek a szinnek a fogalmát? Az a 250 embertársunk aki itt menedéket és megbecsülést talál, a teljes sötétség birodalmában él és dolgozik. Vagy ugy született, vagy később lett azzá.

Még átmentünk a „Homérosz" Vakokat Gyámolitó Mozgó szinházba, ahol azelőtt, a néma film idején, az intézet lakói szolgáltatták a zenét. Ma ez tárgytalan. Az eszme azonban él és fejlődik karöltve az Ajtóssy-Dürer utcai Vakok József Nádor kir. Országos Intézetével, ahol szegénysorsu és nem teljesen vak, csupán csökkent látásu gyermekeket is dijtalanul felvesznek, tanitják, orvosolják őket, sőt a négy polgári osztályt is elvégeztetik velük, hogy visszaadják őket a társadalomnak s kenyeret adva kezükbe, megmentsék őket a koldulástól.

A jó Isten keze vezeti őket tetteikben.

Szuperfoszfát műtrágya állandóan kapható a Wagner Márton Fiai fakereskedő cégnél

résztvevők nagy számából. A Népház nagyterme tele volt Orbók József tisztelőivel.

Az első felköszöntőt Csernus Mihály apátplebános mondotta és példás jellemzéssel értékelte a jubiláns érdemeit. Szép dicséretet kapott még Orbók igazgató a vármegyei tanfelügyelő felszólalásából is. Sok szép köszöntő hangzott még el és mindenikben csak dicsérettel emlékeztek meg az ünnepeltről és kérték őt, hogy továbbra is vegyen részt Endrőd közéletében.

A jól sikerült vacsora után a fiatalság táncra perdült és kedélyes mulatással fejezték be a szépen sikerült estét.

A TOLVAJ JUHÁSZ KESERVE

Bartha András verse.

Se kicsi hajlékom,
Se mező, se kampó,
Nem nyilik a pusztán nekem
Többé lányos ajtó.
Suhancságom csendjén
Fekete a bánat,
Dér fullánkos szelek tépik
Hófényü subámat.

Nincsen anya-asszony,
Aki hazavárjon,
Árva jajjal a vándorok
Örök utját járom.
Szememből a bánat
Sikkadt csöndben kéklik,
Szivemet a virágok is
Sirdogálva nézik . . .

Az lett a vétkem, hogy
Gazdám felesége
Kijött a szárnyékhoz egy halk —
Lopott ölelésre.
Este jött a lelkem,
Hogy senki se lássa,
S egyszer a számadó mégis
Ölembe találta.

Nem lett baj, de később
Rosszra vitt a csókja,
Birkát loptam, mert pénz kellett
Selyem víganóra.
Lelkemre se vettem
Egy-két agg jószágot . . .
Korhely ura rá se nézett
S rongyos volt az áldott.

S most, hogy a virágon
Szelek muzsikálnak,
A majorba tereltük be
Telelni a nyájat.
Számoljuk az ólnál,
Egészen ötszázig,
Itt jöttek rá: a falkából
Húsz űrű hiányzik.

Számadóm csak nézett
És szippantott egyet,
Kitudódott minden bűn és
Nekem lógni kellett.
Földönfutó lettem,
De azt nem is bánom,
Azt az elvert szegény asszonyt,
Siratom, sajnálom . . .

Gömbös Gyula emlékezete

Október 6-án volt egy éve annak, hogy Gömbös Gyula miniszterelnök hirtelen elhunyt. Még ellenségei is elismerik, hogy kiváló ember volt, akinek hatása hosszú ideig érezhető lesz a magyar közéleten.

Az évfordulón Gömbösnek egy Milotay Istvánhoz irott leveléből idézzük:

„Te ismered barátaimnak nagy részét. Te tudod legjobban, mennyire fáj nekem a keresztény fajvédelmi tábor kettévállása, hiszen a fajvédelem problémáinak sürgős megoldása fontosabb szinte minden közjogi kérdésnél. De hál Istennek, vannak végre Magyarországon magyar emberek, akik baráti és elvi közösség révén jobban tudnak összetartani, mint mások. Egy indiai közmondásból meritettem azt a hitet, hogyha tizenkét ember naponta csak egyszer és teljes lelki egyensulyban feltekint az égre és mindig ugyanazt a csillagot keresi, hatalmat jelent. És hogyne jelentene hatalmat nálunk, ahol két tehetséges ember egy hétig sem tud becsületesen egy uton haladni. Ennek az indiai mesének alapgondolatán nyugszik az én és barátaim ereje, mely soha nem fog mást szolgálni, mint a nemzetet.“

Ébényi Gyula kir. vegyészmérnök befejezte gyomai talajfelvételeit

Ébényi Gyula kir. vegyészmérnök befejezte a gyomai határban neki kijelölt talajfelvételeket és ezzel az ezévi külső munkálatait be is fejezte.

Ébényi Gyula mérnök kellemes emléket hagyott gazdáinknál, mert ugy a tanyák közötti munkálatai végzésekor, valamint bent, a községben, a hozzáforduló gazdáknak készséggel adott véleményt és felvilágositást a földjeikről, sőt tanácsokkal is ellátta őket.

Október 5-én bucsuzott el Ébényi mérnök Gyomától és búcsuzásakor megismételte szerkesztőnknek azt a régebbi igéretét, hogy irásban is szivesen ad felvilágositást, csak forduljunk hozzá. Ezzel a nagylelkü igérettel élni is fogunk és már most kérjük a gazdáinkat, mondják be a HOMBÁR szövetkezetnél azokat a kérdéseiket, amelyekre választ szeretnének kapni.

Ébényi Gyula mérnök urnak pedig ezuton is köszönetet mondunk a szives fáradozásaiért.

HANKÓ MÁRTON TANÁR időjóslata október első felére

Bevált a szeptemberi prognózis

Elsején jelent meg Hankó Mártonnak, az európai hirü asztrometeorológusnak az „Uj Magyarság“-ban október havi időprognózisa, amit az alábbiakban közlünk.

Magyarországon október első felében változékony, általában enyhe és nedves idő várható. A nappali hőmérséklet október 2, 3, 4 és 5 napjain igen erős, déli meleg légáramlások következtében helyenként borulásokat és esőzéseket, nem ritkán a 20 22 fokot is felülhaladja s főleg október 2 és 3 napjain a 27—28 fokot is tulhaladja. Ezeken a napokon országszerte szép, napsugaras idő, valóságos nyári hőhullám alakulhatna ki országszerte, ha az egyidejüleg fellépő hűvös légáramlások helyenként borulásokat és esőzéseket nem okoznának. Még nagyobb mértékben ütköznek össze a meleg és hüvös légáramlások október 6—15 napjain s okoznak kisebb-nagyobb felhősödéseket, s esőket, gyengitik a még gyakran fellépő erősebb hősugárzások hatását. Igy a nappali hőmérséklet a hónap közepe felé rendszertelenül ugyan, de fokozatosan csökkenni fog, bárha napi középértékben még mindig a 12—16 fok fölött marad. Október 6—11 napjain a délutáni és esti órákban várhatók a legnagyobbmérvü hőcsökkenések, élénk északkeleti légáramlások és részben esőzések miatt.

Igen enyhék lesznek az éjszakák október 1—7 és valószinüleg október 13—14-re viradó éjjeleken, amikor — éppen éjfél idején — meleg déli légáramlások lépnek fel s részben esőzést okoznak. A legerősebb éjjeli hőcsökkenések főleg október 8-ra 9-re virradó éjjeleken, főkép a kora hajnali időben várhatók, amelyek helyenként s főleg a hegyeken havazásokat is okozhatnak.

Ami az esőzéseket általában, valamint a nagyobbmérvü felhősödéseket, borulásokat, bővebb esőket és néha élénk szelektől kisért zivatarokat illeti, mindezek igen változatos mérvben napról-napra be fognak állani, de túlnyomóan csak kisebb csapadékokat okozva. Országos viszonylatban is e tekintetben a kritikus idők közé tartoznak október 2, 3, 4 és főleg 8, 9, amely napokon a késő délutáni és esti órákban aránylag a legrosszabb időt várhatjuk. Többé-kevésbbé csapadékosak lesznek: október 5-9 már a reggeli, vagy a délelőtti órákban, október 13 és 14 úgy a reggeli, mint az esti órákban.

Gyümölcsfát
Rózsát
örökzöldet
Fenyőt és
Diszcserjét
Diszfát
Szőlővesszőt stb.
csak az
UNGHVÁRY LÁSZLÓ
faiskola szőlő és borgazdasági r.t.
CEGLÉD
faiskolájánál rendeljen
Árjegyzéket ingyen küld!
Budapesti iroda: IV., Vörös Pálné utca 8. félemelet II.
Telefon: 18-83-31.

Vajcsomagolót
kg.-ként P 2.60-tól feljebb
csinos nyomással szállit
HUNGÁRIA-NYOMDA
Gyoma, (Wagner-fatelep).

HIREK

A vall.- és közokt. ügyi miniszter, Wimmer Kálmán magyar-német szakos polg. isk. tanárt a gyomai polg. fiú- és leányiskolába helyezte. Ezzel lehetővé tette, hogy a II. osztályban a fiúk és lányok tanítása ezentul külön külön történhetik.

Polgári iskolánk népesedése a legjobb uton halad. Az idei tanévben, — annak dacára, hogy egy igen népes IV. osztály távozott (40-es létszámu) az iskolából, mégis szaporodás észlelhető. Az ilyen módon egészségesen fejlődő iskola a jövő tanévben valószinü VII. osztályu modern polgári iskolává bővül. Minden okunk megvan arra, hogy sürgessük a miniszter jóváhagyását és hozzájárulását az uj és korszerüen épitett és felkarolt polgári iskola épitéséhez. A mi községünkben, sőt a vidéken is ez a legszükségesebb gyakorlati célu iskolatipus. Az arra illetékesek mindent meg is tesznek, hogy ez rövidesen megvalósuljon.

Badoglio olasz tábornok, Abesszinia hercege, Abesszinia elfoglalója több napig Magyarországon tartózkodott.

A spanyol és kinai harcterekeu változatlanul folyik az öldöklés és a háttérben vicsorgatva mosolyog a moszkvai rém.

Uj vasutvonal épitését kezdik meg októberben, ami az Alföldet összeköti a Dunántullal. E szerint 1940 ben készül egy uj Dunahid is, amelyen átvezet a vasutvonal. Azután nem kell tőlünk felutazni előbb Budapestre és onnan Dunántulra, hanem rövidebben és olcsóbban teheljük meg ezt az utat az uj hidon és vasutvonalon.

A kisujszállási városi pénztár két kasszáját megfurták a betörők és 34000 P-t elemeltek.

Okt. 6-át

idén is kegyeletesen ünnepelték meg a gyomai polg. isk. növendékei. Reggel minden felekezet istentiszteletet hallgatott a saját templomában. Utána az iskola rajztermében ünnepély volt, melynek műsorát itt adjuk:

1. Hiszekegy. Énekelte az ifj. énekkar. 2. Vályi Nagy Géza: Halott őrszemek. Szavalta: Icsa Ilona I. o. t. 3. Váradi Antal: Arad. Szavalta: Nemes Tibor II. o. t. 4. Ünnepi beszédet mondott: Feiler Ernő ág. h. ev. lelkész. 5. Székely Sándor: Október 6. Szavalta: Szilágyi Éva III. o t. 6. Hajdú István: Arad. Szavalta: Pál Lénárd III. o. t. 7. Tábori Piroska: Október. Szavalta: D. Tóth Emma II. o. t. 8. Móra László: Október 6-án. Szavalta: Csikós Imre IV. o. t. 9. Kováts Károly: Nincs kegyelem. Szavalta: Braun Klára IV. o. t. 10. Himnus: Énekelte az ifj. énekkar.

Az ügyészség pert inditott a „Néma forradalom" irója Kovács Imre ellen. A vádirat szerint az alsóbb néposztályt a felsőbb, jobbmódu osztályok ellen gyülöletre izgatja a szerző.

Negyvenezer frontharcos elmult vasárnap tartotta a frontharcos szövetség IX. országos frontharcos találkozóját, amelyen negyvenezer frontharcos vett részt. Nincs tudomásunk, hogy a gyomai és endrődi frontharcosok közül voltak-e egyáltatán a találkozón. Sok helyen bensőséges egyesületi életet élnek a volt frontharcosok. Mi lehet az oka, hogy nálunk nem tud az összefogás kialakulni.

Vándortanitói állások szervezésével foglalkoznak illetékes helyen. A községtől távoleső tanyavilág kulturális és szociális emelése érdekében ujitanák fel ezt a régi intézményt. Bizony nekünk kell elmenni a tanyák közé, mert ők a rossz utak és egyéb akadályok miatt sok mindent nélkülöznek, ami ma már minden emberre nélkülözhetetlen.

Miért szaporodnak a m kir. osztálysorsjátékok vevői? Mert mindenki tudja mily sokan nyertek nagy összegeket és lettek ezáltal gazdagok. Az is közludomásu, hogy e közkedvelt intézmény állandó állami felügyelet és ellenőrzés alatt áll, tehát feltétlenül megbizható és mindenkinek és minden egyes sorsjegynek egyforma a nyerési esélye. Hivatalos árak: $^1/_1 = 28$, $^1/_2 = 14$, $^1/_4 = 7$, $^1/_8 = 3.50$ pengő az összes főárus:tóknál hol a pontos kiszolgálás és titoktartás is biztos. Az uj sorsjáték október 16-án kezdődik.

Damjanich János ismeretlen leveleit közli vezető tanulmányában a Tükör októberi száma. Menyasszonyához, illetve feleségéhez, Csernovics Emiliához irta e leveleket a pirossapkások tábornoka s a hös rokonszenves vonásai sehol jobban, sehol őszintébben nem tükröződhetnek, mint e szemérmes hangú szerelmes levelekben. A szabadságharc irodalmámak jelentős eseménye ez a most először közölt levelezés, amelyhez Kádár Erzsébet fűz érdekes magyarázatokat; megjelenése már magában is különös értéket biztosit a Tükör uj számának. Mai irodalmunk legkiválóbb képviselői szerepelnek még tanulmányokkal, elbeszélésekkel a méltán népszerü folyóiratban: Kertész Róbert, Cs. Szabó László a párisi világkiállitás multját és müvészi eseményeit ismerteti, Révay József Augustus császár születésének 2000-ik évfordulója alkalmából hatalmas tanulmányt irt Róma nagy uralkodójáról, Báro Villani Lajos a velencei filmversenyről ad kimeritő áttekintést. Nagy érdeklődésre számithat Hevesi András, Török Sándor pompás novellája s a bőséges kritikai rovat, amely részletesen számol be a szinház, irodalom, film legujabb eseményeiről. Az „Asszonyok tükre", a fényképezési és rejtvényrovat ötletes, mint mindig.

A Szövetkezeti vendéglő italárai utcán át:

1 liter	zamatos kadar	38 fillér
1 „	nehéz asztali bor	58 „
1 „	édes csemege bor	98 „
1 „	angol keserü	320 „
1 „	császárkörte	320 „
1 „	eperpálinka	280 „
1 „	törkölypálinka	198 „
1 „	rum	240 „
1 üveg	kristályviz	12 „
1 „	szikviz	8 „

Vásároljunk a Szövetkezeti vendéglőben!

Hogyan kell gyümölcsöst telepiteni? Erről a kérdésről ir a Növényvénelem és Kertészet legujabb száma. Cikkeket közöl még az őszibarackfák őszi metszéséről, a kajszitermesztésről, a legmodernebb gyümölcseltartási eljárásról, a gyümölcsösöknek a szél elleni védelméről, a köves, nedves és homokos területen való gyümölcstelepitésről, a must fokolásáról és savtalanitásáról, a trágyatelep káros hatásáról stb. A dusan illusztrált, szines mümellékletet is közlő két szaklapból a "Növényvédelem„ kiadóhivatala (Budapest, V. Földmivelésügyi Minisztérium) egy alkalommal e lapra való hivatkozással kivánatra dijtalanul küld mutatványszámot.

A tüzifa szállitás a sok helyen beállot esőzés miatt nehezen halad. A járhatatlan erdei utakon a fuvarozás megakadt. Készletek vannak.

A „Körösvidék" régen tervbevett bővitése és átrendezése csak napok kérdése. Ez a jelentős csabai keresztény vállalat évek óta céltudatosan és kitartóan terjeszkedett. Üzletköre annyira bővült, hogy a helyiségek szüknek bizonyultak a nagy forgalom lebonyolitására. Örömmel adunk erről hirt a mi olvasóinknak is, akik a bátor és épitő keresztény munkát értékelik, hogy nézzék meg a „Körösvidék" megujhodott üzletházát.

Férfi-átmenetikabát	P 25.80
Férfi-átmenetikabát	„ 33.—
Férfi-raglán	„ 21.60
Férfi-gazdászkabát	„ 30.—
Férfi-Bocskay kabát szőrmegallérral	„ 64.—
Férfi-bőrkabát	„ 47.—
Férfi-esőkabát	„ 17.—
Férfi-öltöny	„ 29.80
Férfi-sportzakko-nadrág	„ 32.—

KULPIN DIVATHÁZ
Férfi- és Fiukészruha-osztálya
BÉKÉSCSABA

Mit kell tudniok az anyáknak a csecsemő és gyermekbetegségekről. Erről a rendkivül érdekes témáról közöl cikkel a Párisi Divat uj száma, amely gazdag tartalommal jelent meg. A nagyszerü folytatásos regényen és pompás cikkeken kivül a legujabb Párizsi toalettek, kabátok és kézimunkák rajzait találja az olvasó a népszerü magyar divatlapban A Párisi Divat egy száma 60 fillér.

Amerika reklámkirálynője Budapesten. Rendkivül érdekes képpel illusztrált cikket közöl erről a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolókat, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

A kincses kán mesebeli lakomája Aga kán, a népszövetség elnöke 3000 személyes vacsorát adott Gefben minden emberi képzeletet felülmuló pompával. Erről a rendkivül érdekes eseményről közöl intim részleteket Tolnai Világlapja uj száma. A legkiválóbb magyar irók novelláin, a nagyszerü folytatásos regényen és az érdekfeszitő cikkek dus során kivül közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerü képeslapban Tolnai Világlap egy száma 20 fillér.

A Mezőgazdaság szeptember 15.-i száma számtalan érdekes apró tudnivalókon kivül a repcefénybogár és repcebolha eredményes irtását, a megváltozott modern mezőgadasági üzem trágyaszükségletét, őszi buza és rozs termelését ismerteti részletes aprólékossággal, Pompás illusztrációkkal mutatja be a magyar szarvasmarha történelmi multját, az állatállományban annyiszor előforduló angolkor betegséget s a tej mennyiségére és minőségére hatást gyakorló tényezőkről közöl igen érdekes tanulmányt. A dusan illusztrált szaklapból a Mezőgazdaság kiadóhivatala Budapest, V., Vécsey-u. 4. I. 5/a. e lapra való hivatkozással egy alkalommal dijtalanul küld mutatványszámot.

MIÉRT

tanácsos most
OSZTÁLYSORSJEGYET
venni?

MERT

a sorsjegyeknek egy későbbi osztályhoz való vásárlásánál az előbbi, lejátszott osztályok betétjeit is meg kell fizetni. **Tehát sokkal célszerűbb** a sorsjegyeket **már az első osztály húzása előtt megvenni,** hogy a rendkívüli nyerési esélyeket **teljes mértékben** kihasználhassa és hogy **ne vezitse** el egyetlenegy osztály nyereményeire való **igényét** se.

Mindenkinek és minden egyes sorsjegynek egyforma a nyerési esélye!

A főárusitók azonban figyelmeztetik a n. é. közönséget, hogy csak úgy biztosithatják részvételüket az új sorsjátékra, ha a sorsjegyekért járó összeg az előirt **30 fillér** költséggel együtt a huzás előtt, tehát most

október 16-ika előtt

az illetékes helyekre beérkezik,

különben minden igény megszünik

Aki azonban bármely oknál fogva a sorsjegyeket nem akarja megtartani, **sziveskedjék azonnal visszaküldeni, mert az idejében ki nem fizetett sorsjegyek semmi jogot nem biztositanak,** a főárusitóknak **azonban kárt okoznak,** ha azokat **nem kapják vissza.**

Hivatalos ára a sorsjegyeknek az összes főárusitóknál:
1/8-3 1/2, 1/4-7, 1/2-14, 1/1-28 P

Állandó és kitartó játék által

érhető el eredmény!

Az első számu vadásztársaság értesiti a lakosságot, hogy a nyulat kilogramonként 80 fillérért árusitja. Előjegyzéseket az Iványiék lisztüzletében vesznek fel, ugyanott adják ki a nyulakat is. Vasárnap este már lehet nyulat kapni.

Modernizált vendéglő

A Gyomai Termelők Szövetkezete vendéglőjét kibővitette és modernizálta. Szeparérendszerü **„piros szobája"** az ifjuság kedvelt szórakozóhelye, **„zöld terme"** pedig szolid családi vacsorázóhely.

Kitünő konyháján, minden időben a legkülönfélébb ételkülönlegességek kaphatók, 16 fajta borával a legkényesebb izlést is kielégiti.

Ebéd vagy vacsoramenü: 98 fillér, zónapörkölt: 24 fillér. Borárak: 50 fillértől 6 pengőig. Vendégszoba: 98 fillér.

Esténként Farkasinszky Imre zenekara muzsikál.

Ha estéjét kellemesen akarja eltölteni, keresse fel a szövetkezeti vendéglőt.

A Baross Szövetség javaslatai A kereskedő-napon a Baross Szövetség a következő javaslatait terjesztette elő: A kereskedelem képesitéshez kötése; az áruházak külön adója; az országos vásárok napjainak megváltoztatása; a kontingensek szétosztása; az idegen elemek tömeges beszivárgásának megakadályozása; a kiskereskedői hitelkeretek felemelése; az ORI müködése; a szekér-autóverseny rendezése; a gyárak detail árusitásának megszüntetése; a keresztény vallás kegyszereinek keresztény kereskedők kezébe való adása; a vasárnapi munkaszünet kérdése.

Mezőturra bevonult az oda helyezett katonaság. Az elszállásolás még ideiglenes, a kaszárnya még nincsen készen, de a mezőturiak vállvetve igyekeznek saját érdekükben a katonaságot szivesen látni és ellátni.

Dévaványai Hirek

Eckhardt Tibor után egy héttel a dévaványaiak képviselője tartott beszámolót, amely beszámolóból leközlünk egypár kijelentést.

Dr Schweiger László beszédében ezeket mondotta:

...Dévaványa népe pedig tántorithatatlan hüséggel ragaszkodik ahoz a Szolnok vármegyéhez, amely Magyarország kormányzóját is szülöttei közé sorozhatja.

Dr Hellenbach képviselő beszédéből is közlünk egypár idézetet:

„Igéretet kaptam a miniszter urtól, hogy a körösladányi ut épitését most már haladék nélkül befejezik"

(:Értsük meg: nem a gyomai, hanem a körösladányi ut kiépitéséről van szó:)

Eckhardt Tibor dévaványai kijelentésére igy felelt a ványai képviselő:

„Ha talán én állnék elő ilyen kivánságokkal, akkor azt mondanák:

„Haza beszél. Minden gazda sir!" — és nem vennék olyan komolyan a kétségtelenül nehéz gazdasorsot, de ezuttal olyan urak hivták fel a figyelmet, akik sem a kerületben közvetlenül nem érdekeltek, sem azt nem lehet rájuk fogni, hogy a földből élnek.

Nekem mindegy, hogy Dévaványa a segitséget honnan kapja, az a fontos, hogy a választókerületem sorsa jobbra forduljon."

Kiépitik a Pusztaecseg-Bucsatelepi utat-olvassuk a Dévaványai Hirlapban.

SPORT

Tarhosi SC—Gyomai SC 6:1 (2:1)

Gyoma, II.-o. bajnoki vezette: Becskő.

TSC: Csapó—Baji, Baukó—Zahorán I, Zahorán II., Sulyok—Bezzegh, Kozma, gróf Wenckheim Bartalus, Konyár.

GySC: Gálos—Fekete, Pataki—Lőrinc, Kruchió, Czifrák—Monus, Szrnkányi, Győri, Jenei, Takács.

Tarhos gyomai bemutatkozása tulságosan jól sikerült! Az 5—6 egyesületből összeszedett játékos gárda nagyon erős ellenfélnek bizonyult s az állandó összeállitási gondok kal küzdő GySC csak egy félidőn keresztül tudott ellenállni a nagyobb állóképességgel rendelkező együttesnek.

Erős GySC támadásokkal indul a meccs és Kruchió—Takács—Győri szép összjátéka után utóbbit csak nehezen szereli Baji. 7. p.-ben Jenei jó lövését védi Csapó, Tarhos gr. Wenckheim és Bezzegh révén veszélyezteti, de az ifjusági Gálos bravurosan véd. 37 p.-ben Takács védhetetlen gólt lő (0:1). 40 p.-ben Zahorán I. előrevágott labdáját Bezzegh éles szögből belövi (1:1). 44. p.-ben Konyár távoli lövését Gálos Bezzegh elé üti, aki közelről beguritja (2:1). Szünet után Gálos és Szrnkányi cserélnek. A nagy iram felőrli a GySC halfsorát és Tarhos egymásután lövi a gólokat. Az első és 9 p.-ben Konyár a gollövő (4:1) majd 14. és 19. p.-ben feltünő kapushibákból gróf Wenckheim lő ujabb gólokat (6:1). Tarhos nagy fölénye meccs végéig tart, de a GySC védelme, élén Feketével és Lőrinccel megakadályozza az ujabb gólokat.

GySC-ben Gálos meglepően jól védett, Fekete és Lőrinc egyenletesen jó volt, Kruchió, Jenei, Czifrák, Győri és Takács azonban csak az első félidőben állták meg helyüket. Patakinak még sokat kell fejlődnie.

Becskő mindkét fél teljes megelégedésére vezette le a különben is fair mérkőzést.

GySC ifj. Túrkevei AB ifj. 6:1 (1:1) körzeti ifjúsági bajnoki mérkőzés, vezette: Heinfarth.

Kondorosi TE—Gyomai TK 4:2 (2:2) Kondoros, vezette: Nagy (külön cikk).

KTE—GyTK 4:2 (2:2)

Kondoros vezette: Nagy Mihály.

GyTK inditja utnak a labdát, a csatársor szép támadásokat visz, Bartik I. kicselezi a védelmet és a labda már a hálóban táncol 0.1. KTE támadás következik. Magyari, Hajdu, Bárdony összjátéka után Bárdony kiegyenlit 1.1. A 30. percben az összekötő gólt lő 2.1. A GyTK erősen támad Bartik I. kiszökteti Csalát ki ujabb gólt lő 2 2 Ezt Kondoros megsokalta és a kitünő formában levő centert leteritik, kiviszik a pályáról. A II. félidőben Bartik I. ujból beáll, a kondorosi játékosok nem tűrik, ujból leteritik. A GyTK arra törekszik, hogy kivédje sulyosabb testi sérülések nélkül a durva kondorosi támadásokat, ezért szabad útat engednek. Igy még két gólt ér el a KTE végeredmény 4.2. A biró erélytelen volt, a durvaságokat 3 kiállitásnak kellett volna követni.

A KTE megérett arra, hogy az egyesületek bojkat alá helyezzék a kondorosi pályát és ne tűrjék azt, hogy fiaikat Kondoroson rugják-vágják. Csáky Dániel a GyTK titkára ez irányban megindította az akciót és örömmel várják az egyesületek, hogy valamennyien bejelentsék, hogy bojkotolják a kordorosi pályát. —Cs. D.—

Sporthirek

Október 10-ki mérkőzések:

Gyomán: Tarhos SC—GyTK, **Mezőturon:** MMÁV—GySC és MAFC—KTE, **Turkevén:** TAC—Törekvés, **Endrődön:** ETK—Hunyadi.

MMÁV—GySC körzeti ifjusági bajnoki mérkőzés november 7-én lesz lejátszva.

Gyulai AC—Csabai AK 1:1 (1:0). Szerdán lejátszott bajnoki mérkőzésen Cs. Nagy kitünően szerepelt.

Holnapi Dél—Közép válogatott mérkőzésen Dél csapatát a csabai alosztályból csak Zalán (B.MÁV), Csüllög (BTE) és Gog (GyAC) fogja képviselni.

Bartik András, a GyTK szimpatikus középcsatára az elképesztően durva Kondorosi TE elleni mérkőzésen sulyosan megsérült. Mint örömmel értesülünk állapota az utóbbi napokban lényegesen javult.

Simon, volt ETK játékos, aki jelenleg az Izsák festékkereskedelmi r.t. budapesti cég alkalmazottja, nagysikerrel szerepel cége csapatában a „Cég-ligában".

GySC mult héten avatta fel uj Club helyiségét a Holler-szállóban. Ezúton is kéri tagjait, hogy uj otthonukat minél gyakrabban keressék fel.

Azon 20 éven aluli fiatalok, akik a GySC ifjusági csapatában játszani szeretnének jelentkezzenek, Papp József intézőnél szerdán, vagy pénteken a futballpályán.

Hódossy MAFC játékost az egyesbiró november 26-ig a játéktól eltiltotta.

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztarecepteket megkapja, ha még ma kéri a Dr. OETKER-féle világhirü FÉNYKÉPES RECEPTKÖNYVET, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: Dr. OETKER A. Budapest, VIII. Conti-utca 25.

Hallotta-e már?

...hogy a következő tanév pontosan kezdődik, de pontosan jun. 15-én végződik, nem hamarabb, mint azt a sok diák már eddig boldogan hallotta a különböző jólértesült ujságokból.

...hogy a dohányban lévő nikotin milyen erős méreg. Kisérletet tettek kutyákkal, akik egy cigaretta füstjének belégzésétől elpusztultak. Van olyan ember, aki naponta 50-60 drb. cigarettát is elsziv. Ez ugyanannyi kutyahalált jelentene. Persze az emberi szervezet erősebb, de azért meggondolandó ilyen erős méreggel traktálni állandóan a szervezetet.

...hogy a vasárnapi munkaszünetet ezelőtt 1200 évvel rendelték el, de már azelőtt 400 évvel kijelölt pihenőnap volt. A heti pihenőnap megtartása minden népnél megtalálható, de a hétnek más-más napján. A régi görögök hétfőn, a perzsák kedden, sziriaiak szerdán, az egiptomiak csütörtökön, a törökök ma is pénteken, a zsidók szombatot tartják,

...hogy a budapesti egyetemen atomfizikai tanszéket állitanak fel, mely többek között a mürádium előállitásával is foglalkozik, Ez sokkal olcsóbb, mint a bányászott rádium, a mellett gyógyitásra ugyanugy használható.

... hogy 180.000 pár cipőt szállitottunk ki ebben az évben, jobbára Angliába és Délamerikába. Ezzel szemben csak 10.000 pár volt a behozatal, leginkább Németországból. Érdekes, hogy a kivitt cipő tulnyomó része luxus-cipő, melynek lassan világhire lett.

A világ legnagyobb rádió gyára a PHILIPS
5 világrészben 78 államban a vezető világmárka
Egyedárusitó: Benjámin István.
GYOMÁN:
Fekete Lajos müszerész üzletében.
ENDRŐDÖN:
a Homoki féle emeletes házban.
Kérje dijtalan bemutatását!

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. október 10-én vasárnap fél 7 és 9 órakor.

Magyarul beszélő hangosfilm!

Holnap embere

érdekfeszitő és tanulságos film!

Főszereplők: Marie Oberon, Joan Gardner, Robert Donat, Maurice Braddell.

A műsor kiegészitve:

PENG A KASZA
magyar film
JANCSI és JULISKA
vigjáték
Magyar Világhiradó

Kerek kályha füstcsövekkel eladó, Szilágyi Antal szabómesternél, Tisza István u 57 sz. 2—1

Értesités

Ezenel értesitem a nagyérdemü közönséget, hogy elvállalom bármilyen rossz álapotban lévő kályhák és tűzhelyek teljes rendbe hozatalát és ujonnan samotirozását, bármilyen rendszerü és sok tüzeléssel járó kályhákat és tűzhelyeket, átalakitom a leggazdaságosabb tüzelésre, azonkivül felajánlom mindenkinek aki óhajt a tüzelő anyaggal takarékoskodni és jó meleg szobát élvezni, az szereltesse be a a (sajátom) szabadalmazott NEOKALOR fütőtestet, amivel 50%-kal több meleget nyer és nem csak a kályhára közvetlen lehet használni, hanem a falon át a másik helyiséget is lehet vele melegiteni. Szives pártfogást kér tisztelettel: Herdy Ferenc lakatos mester, Jókai ut 8 sz.

Gyoma község ingatlanforgalma

Sebessy János és neje Domokos Eszter gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Nagy Lajos (nős Herter Zsuzsánnával) és Nagy Károly (nős Kéri Máriával) gyomai lakosoktól 14,400 pengőért.

Medvegy János és neje László Erzsébet gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Kovács Irén gyomai lakostól 900 pengőért.

Balázs Mihály és neje Mikus Anna gyomai lakosok vettek 610 négyszögöl és 3 hold 72 négyszögöl kölesfenéki szántót, Gyuricza Imréné Czakó Krisztina tápiósápi lakostól 1600 pengőért.

Zs. Timár Mátyás (nős Varga Margittal) gyomai lakos vett 3/4 rész lakóházat Z Fekete János és Bartolf Mihály (nős Herter Zzuzsánnával) gyomai lakosoktól 1016 pengőért.

Özv. Csapó Lászlóné Czeglédi Mária gyomai lakos vett 1 hold 708 négyszögöl csergettyülaposi szántót. Csapó Bálint kistelki lakostól 1300 pengőért

H. Kovács Sándor és neje Kéri Róza gyomai lakosok vettek 973 négyszögöl csepüskerti szántót. Gál András (nős Mike Erzsébettel) gyomai lakostól 600 pengőért.

Kéri Mihály és Kéri István gyomai lakosok vettek 2 hold 756 négyszögöl szántót. Moód István és neje Marjai Róza budapesti lakosoktól.

kk. Horváth János kétegyházai lakos vett egy beltelkes lakóházat K. Nagy András és K. Nagy Endre gyomai lakosoktól 4000 pengőért.

„MÁVAUT" TÉLI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. október 3—tól 1938. május 14—ig.

Gyoma—Endrőd:

17.38	ind	Gyoma p. u.	érk.	6.22
17.50	érk.	Endrőd templom-tér	ind.	6.10

Viteldij: 50 fillér.

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.50
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.32
7.28	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.42	↓	Püspökladány	↑	15.23
9.19	↓	Hajduszoboszló	↑	14.43
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14.10

Menet-jegy: Endrődre —.50 Menettérti-jegy: Endrődre —.80 P
Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 10.50. „ P 12.50.

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u.	↑	14.00
9.03	érk.	„ községháza	ind.	13.50

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9.50.

Feltételes megállóhely: Gyoma—halmagyi Olvasókör és Perjés.

Publikáció

Nyári rózsakrumpli nagyobb mennyiségben is jutányosan eladó. Jelentkezni Zilahi Sándor egyházi szolgánál lehet. 1—1

Gyomán egy **jóforgalmu kovácsmühely** haszonbérbe kiadó. Berzényi-utca 6. szám alatt. 1—1

Kiss Bálint ut 21. számu ház, azonnali beköltözéssel, ugyanott egy fél fertály örökös nyilas és egy darab csepüskert szabadkézből eladó, értekezni lehet Kiss Bálint ut 16-nál. 2—1

Butorozott szoba külön bejárattal, villannyal azonnalra is, kiadó Csaba Vezér ut 1. szám alatt. 2—1

Magas foku, zamatos rizlingbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károly** borkereskedőnél.

Rozsot vetésre ad buzáért cserébe Kató Lajos jegyző. x—6

Egy 8 soros nagy cserépkályha Szabadság-tér 5 sz. alatt eladó. 2—2

Egy kalor és egy cserépkályha eladó a Máday gyógyszertárban. 2—2

A vadnyulbőrt darabonként 20 fillérért vásárolom. Minden egyébb bőrt a legmagasabb napiáron. Spitzer Dezső toll és bőrkereskedő. x—2

Ailer András Gróf Tisza István uti háza eladó. Póhalmon 200 köbméter föld szétteritésre kiadó, jelentkezni lehet Bocskay út 57 szám alatt. 2—2

Lakodalmi meghivókat

olcsón és szép kivitelben készit a
HUNGÁRIA-NYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 66 sz.

Eladó: 2x11 hold tanyával özeden — 6 hold udvarnokban — 38 hold görögálláson — 30—22—20—15—10 hold póhalmon. Keresek megbizóim részére 2 fertály keselyősi szántót készpénzfizetéssel, Izsó Balázs ingatlan közvetitő, Gyoma. Telefon: 50.

A Gyomai Ujság nyomdájában egy 15—16 éves leány felvétetik

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz
22 fillér
egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.
Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.
Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 42. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 október 16.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Megkezdődött Gyomán az óvodás-gyermekek rendszeres egészség-ügyi vizsgálata

Visszaemlékeztetve a „Gyomai Ujság"ban nemrégen megjelent közleményre — az iskolás gyermekek egészségügyi vizsgálatára vonatkozólag — az eddig végzett orvosi munkáról szeretnék az alábbi sorokban rövid beszámolót adni. Végleges eredményt persze még nem tudunk nyujtani, mert hiszen a kezdet kezdetén vagyunk, de a későbben végzett munkánk eredményéről esetről-esetre tájékoztatót fogunk adni e lap hasábjain.

Az egészségügyi vizsgálatokat, vagy röviden: egészségvédelmi munkát az I. sz. községi óvodában kezdtük el. Itt kb. 80 gyermek vizsgálatát ejtettük meg. A törzskönyvek adatai 47 kérdésére kell választ adnunk minden kis honpolgár esetében. Ezen kérdések közül a testsuly, testmagasság, táplálltság, mellkasméret, hőmérséklet, a bőr, mirigyek, tüdő, sziv, hasiszervek, idegrendszer, szem, fül, orr-torok-garat, fogak állapota, a tisztaság foka stb. szerepelnek, mint eddig olyan sötét pontok, amelyek megvilágitva a mostani vizsgálatok által, sok esetben egy-egy lappangó — tehát külsőleg fel nem ismerhető — betegség figyelmeztető jeleként villannak elő.

A fentemlitett méretek rögzitése mellett első és legfontosabb teendőnk — amit minden gyermeknél elvégzünk — a gümőkórra való hajlandóság, vagy érzékenység megállapitása. Erre a célra egy igen egyszerü és mégis eléggé biztos módszer áll rendelkezésünkre, éspedig egy hig kenőcsformáju szer bőrbe való bedörzsölésének alkalmazásában. Semmiféle szurásra, oltásra, karcolásra nincs szükség. Körülbelöl kis gombostüfejnyi kenőcsöt a szegycsont börébe pár másodpercig bedörzsölünk és 48 óra mulva a fogékony gyermekeknél a bedörzsölés helyén muló, piros pontocskák jelennek meg, minden különösebb zavar, vagy láz nélkül. És ez a kis jel figyelmeztet minket arra, hogy a gyermek testének valamilyen rejtett zugában biztosan lappang egy kis góc, egy kis bacillusfészek, ahonnan egy óvatlan pillanatban ezek a parányi ellenségek előretörnek és hosszú, kinos szenvedés után megássák a sirját e fészek boldogtalan tulajdonosának.

Statisztika szerint Gyomán 1930. évben 179 haláleset közül 14 e betegség áldozata. Endrődön ugyanezen évben 100 lakosból 22 halt el gümőkórban!... A veszély tehát itt van a kapunk előtt és ellene védekeznünk kell!

E védelmi harcban, mint első fegyvert adja kezünkbe az emlitett bőr bedörzsölés. Mert ez 48 óra mulva megmutatja nekünk, hogy a gyermekek közül kik az egészségesek és kik azok, akiknek szervezetében a gümőbacillus tanyát ütött? Ha ezt megtudtuk, következik a további lépés... Az egészséges gyermekek 1—3 év mulva ujra ilyen vizsgálatra jönnek, egy esetleges későbbi fertőzés felderitése céljából A gümőkórt jelző, tehát fertőzött gyermekek, évente többször is, vagyis állandó orvosi ellenőrzés alá kerülnek és pedig uja b tüzetes klinikai vizsgálat, továbbá Röntgen átvilágitás alá. Ezen a két szürőn aztán fennakadnak mindazon gyermekek, akiknek szervezetében a legkezdetibb formában lappang a betegség és igy idejében meg tudunk vele birkózni. A klinikai vizsgálatok eredménye, valamint a Röntgen-leletek szakorvosi elbirálás alá kerülnsk és a további teendőket a kapott utasitás szerint végezzük.

A betegnek talált gyermekek között lesznek olyanok, akikről szinte nehéz elhinni, hogy csakugyan fertőzöttek, mert csak a Röntgen-átvilágitás mutatja őket ilyeneknek. Ezek az ugynevezett: tünetmentes gyermekek és ezek épen ugy szorulnak gyógykezelésre, mint a sulyosabban megtámadottak. És épen ezen kezdeti szakban tehetünk legtöbbet. Mindenekelőtt felhivjuk a szülők figyelmét, hogy a gyermekben lappang a betegség, aminek a kezelését idejében meg kell kezdeni. Ha tehetösek a szülők, saját kezelőorvosaikat veszik igénybe, ha pedig szegények, közgyógyszerellátásban, vagy egyéb intézeti kezelésben részesülnek. De nem elégszünk meg azzal, hogy a beteg gyermeket kezelésbe vesszük, hanem a többi egészséges gyermek közül ki is emeljük őket és kerti, vagy erdei iskolába utaljuk át, hogy ezáltal a baj átterjedését az egészségesekre megakadályozzuk. Ha ezt idejében és rendszeresen visszük véghez, nehány év mulva nem lesz óvoda, vagy iskola, ahol gümős-beteg gyermek fenyegethetné iskolatársának egészségét. Ugyancsak a tanitószemélyzet érdekében fontos az ilyen gyermekek elkülönitése, mert hiszen a baj ragályos és a tanitó szintén megkaphatja. A kölcsönösség fejében a tanitószemélyzet vizsgálatára époly szükség van, mint a gyermekekére, mert sok esetben maga a tanitó vitte át gümőkórbacillusait beszéd, köhögés stb. utján a rábizott gyermekekre.

A sulyosabb, erősen fertőző, vagyis nyilt gümőkóros gyermekek elkülönitő kórházakba, tüdőbeteggondozó intézetekbe kerülnek, szakorvosi kezelés alá. Javulás esetén pedig iskolaszanatóriumokban folytathatják megszakitott tanulmányaikat. Mindezen intézmények létesitése kormányzatunk programján már szerepel is és a közeljövőben meg is valósul.

Azt hiszem, a legjobb uton haladunk, ha a megkezdett munkát fokozott mértékben folytatjuk tovább és ehez kérjük minden magyar ember megértését és segitségét.

Minden nemes emberi- és magyar ügy iránt lelkesedő Főszolgabiránk erős elhatározása és akarata volt, hogy ezen egészségvédelmi munkát mielőbb elkezdhessük. Büszkén mondhatjuk, hogy a megye községei között mi vagyunk az elsők, akik ezen nemzeti szempontból alig felbecsülhető értékű munkát megindituttuk.

A napokban vármegyei Tisztifőorvosunk és egy egyetemi szaktanár fog hozzánk lejönni, akiknek utmutatásai nyomán fogjuk tovább folytatni a megkezdett munkát, amelynek minden szakaszáról időrendben

Bekötő utak épülnek Békésmegyében

A vármegye hivatalos lapja közli, hogy a kereskedelmi és közlekedési miniszter az 1937-38 évi költségvetés keretében a bekötő utak épitésére vármegyénkben 239.720 pengőt fordit. Ebből az összegből a csabacsüdi bekötő utra 15.000 P, a köröstarcsai állomáshoz vezető utra 32.000 P, a mezőberényi, szarvasi tanyacsoporthoz vezető 26.000 P, a békéscsabai tanyákat bekötő utra 22.000 P hozzájárulást állapit meg.

Gyoma és Endröd ismét nem kap bekötő utat, sőt összekötő utat sem. Mi minden utépitésnek melléje esünk.

fogjuk tájékoztatni közönségünket e lap hasábjain.

Dr. Szilágyi Ferenc
m. kir. tisztiorvos.

A normál életkor 75 esztendő

A Statisztikai Szemle szerint az a kor, amelyben a legtöbb öregember hal el — a normálkor — jelenleg a 75 év. A biblia szerint még 70 esztendő ez a korhatár, tehát nem sokkal tolódott el az ember élettartama. De más irányban va - nak biztató kilátásaink. A Statisztikai Szemle szerint a fejlődés ott van, hogy mind több ujszülött éri el ezt a normálkort. Az 1900 as számok szerint még csak minden negyedik, az 1930—31 évi tábla szerint már majdnem minden második ujszülött fejezi be életét a normálkoron tul. A kulturális életnivó emelkedésének hatása ez. Ott azonban még nem tartunk, hogy sokan számithatnánk a 100 éves kor elérésére.

Fogyasszunk több mézet

A békésvármegyei mézexportvásárra 1000 q mézet tudtak a megye méhészei felajánlani. Ez nagyon szép eredmény, ha figyelembe vesszük, hogy nem volt jó esztendő. Sajnos a termelők nem tudtak jó árat elérni a felvásárló kereskedelem magatartása miatt. Pedig a méznek mindenütt jó ára van, jobb mint nálunk. Dacára, hogy a méz helyünkben van, ez a drága cukrot nemcsak pótló, de felül muló anyag is, mégis kiengedjük a megyéből és az országból, ahelyett, hogy a mi gyermekeink erősödnének, gyógyulnának tőle. Megbocsáthatatlan rövidlátás ez tőlünk. A vármegyénkben termett mézet itt kellene elfogyasztani az utolsó cseppig. Talán jobban találnák meg számításaikat a méhészeink is, igy, mintha exportra szállitanak.

Aranyló tengeri

Már hetekkel ezelőtt elindultak a határból, nyikorgó szekereken az emberek közé. Otthagyták anyjukat, aki tavasz óta tartotta őket, zöld pólyás gyermekeit erősen, biztosan az ég felé, a Nap felé. Mikor betelt az idő, emberek jöttek és leszaggatták anyai kebléről az immár sulyos, sárgán zizegő csöveket. Ő adta szivesen, hiszen azért nevelte őket. Egyszerre mosolygó lett az őszi határ a garmadába hányt arany csövektől. A vonatablakból városi ember szeme vidámodott rajtuk. Gyermekkorára gondolt, holdfényes tengerihántások jutottak eszébe. Aztán nyikorgó szekereken, sulyos léptű lovak kordák befelé.

Hej, várták is már a szegény emberek. Körülrajzották a piacon álldogáló szekértábort. Szekér-szekér mellett. szinültig telve aranyló csövekkel. Biráló szemmel nézegetik, emelgetik a kinálkozó napsugaras csöveket. Élet, élet. Nem kell félni a téltől, ha szétárad ez ez arany folyó a kis házakba. Fürge tyukok kapirgálják, aranyló leves lesz belőle lakodalomra. Gazdasszony tömi böven a hápogó lud feneketlen begyébe. Ropogós, finom pecsenye válik belőle. Szorgalmas szegény ember szépen pénzelhet mellette. Kunkor farku szőke malac vigan ropogtatja a vályuban. Nap mint nap nő a sonkája tőle. Üres bödönök illatos, omlós zsirra várnak, a gyerekek meg hurka, kolbászra, nem hiába. Aranyló tengerilisztből sül a szegény ember süteménye cukor nélkül, a málé, ki ne ismerné. Esténként, ha beszorul a fázós apó, anyó, csörög a tengeri ráncos kezében, hull, hull az arany szem a kék kötőbe. Milyen áldott gyümölcs. Még a csutkájánál is melegedni lehet. Aranyló tengeri, átfolyik az országon, ki is folyhat belőle. Julis marad is. Áldott aki teremtette.

W—né

Meghalt a 101-esek utolsó ezredparancsnoka

Sokan várjuk a gyomai járásban, a volt 101-esek akik, a szomuru hir hallatára némán emeltük utolsó tiszteletre a kezünket, hogy nemes Pauvitz Vilmos volt ezredesünktől elbucsuzzunk. A pillanatnyi visszaemlékezések egy izzig-vérig magyarrá lett nemesszivű katonát állitanak elébünk, akitől mi 101-esek annál fájóbban bucsuzunk el, mert ő volt az ezredünk utolsó parancsnoka. A megboldogultat október 8-án temették el Békéscsabán.

—

A Nőegylet beleolvad a Stefániába

A Gyomai Jótékony Nőegylet f. hó 13-án tartotta választmányi gyülését Pétermann Józsefné helyettes elnök vezetésével. Megbeszélés tárgyát képezte az egyesület további működése, miután a helyettes elnök egyéb elfoglaltsága miatt nem vállalhatja az elnöki tisztséget. Több hozzászólás után elhatározták, hogy az alapitó diszelnök Záhonyi Aladárné intencióit követve beleolvadnak egy rokonszellemü jótékony intézménybe. Ezzel az egyesület szociális alapgondolatát megtartják és a centralizációval hatásosabbá tehetik a jótékony munkát.

A végső döntést a közgyűlés intézi el, melyet rövidesen összehivnak.

Uj vezetés a gyomai Apolló mozgóban

A mult szombaton házi bemutatót tartott az Apolló mozgó uj vezetője: Pflumm Ilona. A bemutatón ott voltak: Dr Sorbán Jenő főszolgabiró, Páncél Emil főjegyző, dr. Vincze Endre és Nagy Pál orvosok, Wagner Márton járási tűzrendészeti felügyelő, Biró Béla tűzoltó parancsnok, vitéz Madaras Gyula villanytelepi igazgató és Bencsik László ny. közigazgatási főtiszt.

Jelentősebb átalakitásokat végeztek a mozgó termében: a székeket a terem közepére helyezték és hátul két sor páholyt épitettek, kényelmes karosszékekkel ellátva. A terem falaira rá sem lehetett ismerni: eltünt a salétromos és folytonossági hiányokban éktelenkedő vakolat, helyette izléses tapétával vonták be a falakat. A váró helyiségek is izlés, tisztaság és használhatóság tekintetében lettek átalakitva. Mindezek a jelenvoltak tetszését és elismerését érdemelték ki.

Végre, sok-sok évi nélkülözés után Gyoma nagyközség művelődni és szórakozni vágyó közönsége egy megfelelő kinézésű teremhez jutott és reméljük, hogy a szakemberek vezetése alá került moziban jó filmeket is pergetnek majd.

Próbaképen szerdán és csütörtökön is tartanak előadásokat. A vasár- és ünnepnapokon fél 3, fél 5, fél 7 és fél 9 órakor, mig hétköznapokon fél 5, fél 7 és fél 9 órakor kezdik az előadásokat. A helyárak: páholy 80, zsöllye 70, zártszék 60, fentartott hely 50, I. hely 40 és II. hely 30 fillér. A hétköznapi fél 5 órai és a vasárnapi fél 3 órai előadásokon mérsékelt helyárak vannak,

Reméljük, hogy Gyoma közönsége képes lesz az egyetlen moziját annyira támogatni, hogy mindig a legjobb filmeket hozhassák el a mozi vezetői.

Korkép

Fut a lovuk: az Ifjuság...
Csufolják ügyetlen kezed,
Bütykös, tompavégü ujjad —
Mely nekik kenyeret keresett!

Fut a lovuk: az Ifjuság...
Csufolják ólmos lábodat,
Tétova, megroggyant térded —
Mely érettük, haj! — cipelt sokat.

Fut a lovuk: Görbe hátad,
Csufolják, mért nem egyenes,
Olyan, mint útszéli torz-fa,
Mit már csak kivágni érdemes!

...Ám egyszer csak botlik a ló,
A Sors lovagját lelöki.
S jól jár a lovag, ha lovát
A vén görbe fához kötheti.
1937. augusztus 29.

mpo.

Micsoda sovinizmus!

Mezőtur városa azt akarja kiharcolni, hogy a mostanában sokat emlegetett „szentandrási duzzasztó“ ezután „mezőturi duzzasztó“ nevet kapjon, mert ez a duzzasztó Mezőtur határában épül. Az nekik mellékes-hogy a Szentandrás alatt épülő duzzasztó Mezőturtól jókora távolságra van.

Ha ez a duzzasztó soviniz-

STANDARD rádió
a magyar rádiógyártás büszkesége.
Egyedárusitó: Benjámin István.
GYOMÁN: Fekete Lajos műszerész üzletében.
ENDRŐNÖN: a Homoki féle emeletes házban.
Kérje díjtalan bemutatását!

mus alkotó összefogásban jutna kifejezésre, nagyszerü dolgokat hozhatnának létre belőle a jó turiak, de igy!... mégiscsak Szentandrás alatt épitik meg azt a duzzasztót, még ha az Mezőtur határában van is. Ezt még protekcioval sem lehet elvinni Szentandrás alól.

A Stefánia Szövtség gyomai fiókja f. hó 9-én alakuló gyülést tartott dr. Nagy Pál vezetésével. A fiókszövetség helyi elnökéül Pétermann Józsefnét választották. Alelnökök lettek: G. Nagy László és dr. Szilágyi Ferenc. Titkár ifj. Kovács János, pénztáros Erdei Gábor. Elhatározták, hogy okt. 17-ére közgyülést hivnak össze, melynek tárgysorozata:

1. Az alakuló gyülés jegyzőkönyvéuek hitelesitése.
2. A fiókszövetség ügyrendjének letárgyalása és elfogadása.
3. Számvizsgáló bizottság megválasztása.
4. Az 1938. évi költsegvetés letárgyalása.
5. A teljes tisztikar megválasztása.
6. Esetleges inditványok.

Megindul a kopaszárpa termesztése

A multheti felhivásunkra jelentkeznek az érdeklődők és a kapott felvilágositások után 50—100 kg. vetőmagra iratkoznak fel és megkisérlik ennek az árpának a termesztését, amelyért ma 27 pengőt lehet kapni métermázsájáért. Csak korlátolt mennyiségben kapunk vetőmagot, tehát a jelentkezés sorrendjében elégitjük ki az igényléseket. A jelentkezést a „H o m b á r“ szövetkezetnél veszik fel.

Felhivás a lótenyésztő gazdákhoz!

Tisztelettel közöljük az érdekelt lótenyésztő gazdákkal ,hogy a Lóértékesitő Szövetkezet Németország és Csehország részére melegvérü, szilárd felépitésü hátas és hámos lovakat fog vásárolni, amelyeknek magassága 162 és 172 cm, között van és amelyek a három és fél esztendőt már betöltötték, de még nem érték el nyolcadik életévüket. A Lóértékesitő Szövetkezet a lovakért drb-kért 70₀—800 P. közötti árakat fizet. Kérjük gazdatársainkat, hogy a vásárlás időpontjára a környéken lakó gazdáknak a figyelmét is sziveskedjenek felhivni.

A Lóértékesitő Szövetkezet a lóvásárokat az alábbi helyeken és időpontokban tartja meg: Turkevén október 22-én reggel 8 órakor, Mezőtur d.e. 11 ó. Gyoma d.u. 2 órakor. Mezőberényben október 23-án reggel 8 órakor, Köröstarcsa d.e. 10 óra, Kö ösladányban d.u. 1 órakor. Debreben, 1937 október 13.

HIRDESSEN LAPUNKBAN!

A MANSz munkában

A Mansz gyomai csoportja megujult erővel folytatja mükődését Mint már emlitettük, az egyesület otthont szerzett, ahol most már intenzivebb egyesületi életet élhetnek. Ugy értesültünk, hogy az otthonban megkezdődtek a munkadélutánok. Havonta egyszer pedig családias teaestét rendeznek, amelyre egyszer s mindenkorra szeretettel hivják és várják a tagokat. Itt alkalom van megbeszélni mindent. Már el van határozva, hogy a téli hónapokban karácsonyi vásárt és kiállitást rendeznek, mely egyuttal a magyaros izlést és helyi munka propagandája lesz.

Az otthon berendezése még hiányos. Azért ezuton is felkérjük magyar asszonytársainkat, hogy felesleges butorokat (székek, polc, fogas stb-) kölcsön adni sziveskedjenek. Az otthonban eltünik mindenféle társadalmi és egyéb különbség, csak a közös munka él, amivel mindnyájan tartozunk községünknek és bazánknak.

Elloptak a Csapószigeten egy tanyát

Szeptember 25-én és 26-án éjjel a Póhalom melletti Csapószigeten, nagy kocsiforgalommal, élénk sürgés-forgás verte fel a pusztaság éjjeli csöndjét. A távolabb lakó szomszédok sem tudták mire vélni a nagy kopácsolást és a lámpásokkal ide-oda való világitást. Ezt a rejtélyt, hogy két éjszakán át mit müveltek ott kint, Bere Imre fedezte fel szeptember 27-én reggel, amikor az október 1-én az ő birtokába kerülő földön a 7.5 m hosszu, 5 m széles tanyaépület egész tetőzete, ajtók, ablakok, a padlás gerendázata, szóval minden megmozditható része álomszerüen eltünt és csak a csupasz falak meredeztek égnek és mutatták a csákány és balta frissen vágott sebeit az éjszakai munka után.

Bere Imre 50 kis hold földet vett meg a Földhitelintézettől ugy, hogy az előző tulajdonos, Simon Imre turkevei lakos október 1-ig marad a tanyában és azután Bere Imre veszi, át mint uj tulajdonos. Bere Imre és házanépe a föld munkálatához már hozzá is fogtak és szeptember 25-én, szombaton délben hazajöttek a községbe, ahonnan csak hétfőn reggel, 27-én mentek ki, hogy folytassák a munkálatokat. Ekkor látták, hogy ismeretlen tettesek elbontották a tanyaépület minden elemelhető részét, még a melléképületekről is leszedték az ajtókat, jászlakat, a boglyakemencét lebontották és a kemence cserépdarabjait is elvitték. Kitörték a kutágast és azt is elvitték a kútgémmel együtt.

Bere Imre azonnal megkérdezte a tanyaszomszédokat, hogy nem látták-e, hogy ki vitte el a tanyaépületek hiányzó részeit. A tanyaszomszédok csak annyit tudtak mondani, hogy egész éjjel dolgoztak és lámpásokkal világitottak, dehát őket nem érdekelte, hogy mi történik ott, igy oda sem mentek és nem kiváncsiskodtak.

Bere Imre a felvilágositások után azonnal hazajött és ügyvédje utján telefonon bejelentette a Földhitelintézetnek a történteket és egyben kérte az azonnali intézkedéseket.

Ugy tudjuk, hogy a feljelentés ismeretlen tettes ellen megtörtént és a csendőrség a nyomozást megindította.

MOST JELENT MEG!

DUFF COOPER

Talleyrand

Az anngol természeti miniszter műve jelenti az utóbbi évek egyik legnagyobb angol könyvsikerét. A mai idők titkokat tudó, vezető politikusa mutatja meg a világpolitika egyik legcsodálatosabb emberének Talleyrandnak igazi arcát Megmutatja azt a zseniális embert és politikust, aki a világtörténelem legizgalmasabb korát élte végig.

A 400 oldalas mü árat 5 pengő, vászonkötésben 7 pengő.

SINGER ÉS WOLFNER KIADÁSA

Gyümölcsfát
Rózsát
örökzöldet
Fenyőt és
Diszcserjét
Diszfát
Szőlővesszőt stb.
csak az
UNGHVÁRY LÁSZLÓ
faiskola szőlő és borgazdasági r.t.
CEGLÉD
faiskolájánál rendeljen
Árjegyzéket ingyen küld!
Budapesti iroda: IV., Vörös Pálné utca 8. félemelet II.
Telefon: 18—83—31.

Istállótrágya vagy műtrágya?

Különösen szőlőtermelők körében terjed el az a vélemény, hogy a mütrágyát az istállótrágya helyett adjuk. Még homoki szőlőkben a műtrágya szakszerü adagolása, sziute teljes mértékben helyettesitheti az sstállótrágyát, de már kötött talaju szőlő istállótrágya, vagy más szerves trágya nélkül meg nem lehet. A homoki szőlőnek is szüksége van bizonyos humuszképző, homokot megkötő szerves trágyára, istállótrágya hiányában azonban ezt pótolhatjuk szalmatrágyázással, zöldtrágyázással, t e r m é s zetesen ilyenkor a műtrágyázásnak fokozottabb jelentősége van.

A kötött talaju hegyi szőlőkben azonban az istállótrágyát nem nélkülözhetjük, istállótrágya nélkül a talajok fizikai tulajdonságai annyira leromlanak, hogy a szőlőtermelés jövedelmezősége kérdésessé válik.

Nem szabad azonban azt hinnünk, hogy az istállótrágyának főszerepe: a szőlőt növényi táplálóanyaggal ellátni. Ez csak másodrendü feladat. Az istállótrágyát főképen azért kell adnunk, hogy a talaj humusztartalmát, vizfogóképességét, tevékenységét növeljük. Sajnos a legtöbb szőlőgazdaság nem

Szuperfoszfát műtrágya állandóan kapható a Wagner Márton Fiai fakereskedő cégnél

rendelkezik elegendö istállótrágyával és igy vásárolt trágyára szorul. Nem todjuk sohasem megmondani, hogy a vásárolt istállótrágyának mi a beltartalma, hacsak azt vegyileg meg nem vizsgáltatjuk, ez pebig már körülményes és költséges dolog.

jól vezetett szőlőgazdaságokban ezért az a gyakorlat alakult ki, hogy istállótrágyával nem a növényi táplálóanyagszüséglet szerint trágyázunk, hanem csak annyira, amennyire azt a talaj fizikai állapota megkivánja. Renbszerint 3 évenként fél istállótrágyaadag elegendő lesz. A szőlő táplálását pedig mütrágyával végezzünk.

A kérdést tehát nem szabad ugy felvenni: Istállótrágya, vagy mütrágya? A mütrágya az istállótrágyának kiegészitője, a szőlőben mind a kettőt alkalmazni kell!

Nyilt-tér*

Alulirott bocsánatot kérek Brücher József gyomai lakostól, az ellene felhozott gyanúsitásokért, miután azok alaptalanok.

Gyoma, 1937. október hó 15-én.

Marjai István

*) E rovatban közöltekért a szerkesztőség és a kiadóhivatal felelősséget nem vállal.

A gyomai (Kecsegés) meteorologiai állomás szeptemberi jelentése:

A hömérséklet	minimúma	10 2C°
„	mascimúma	30·7 „
„	középértéke	19· „
A csapadék	mascimúma	22 mm
„	összege	45 6 „

Mezőgazdasagi gépek és szerszámok nagy választékban kaphatók a

HOMBÁR

szövetkezetben.

Kérjen ajánlatot!

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveiben szept. 9-től, okt. 6-ig a kvetkező bejegyzések történtek.

Született: Szöllősi Éva, Dóra, ref., Turcsányi Ilona, Veronika, r. kath., Suszter Julianna, ref, Kaló Terézia, ref.

Házasságot kötöttek: Timár Imre Binyes Etelka, Piltz András Mészáros Olga, Irén.

Meghaltak: K. Nagy József, ref. 27 éves, Neumann István izr. 12 napos.

HIREK

Dr. Sorbán Jenő főszolgabiró szabadságáról hazaérkezett és hivatali működését megkezdte.

Békés vármegye hivatalos lapja közli Geést Gáspár inditványát, amely a vármegye területén 42 km vasutvonal épitését kéri az illetékes miniszertől. Ezzel a nyugat-keleti vasutvonallal, mely Kecskemét-Szarvas—Kondoros—Békéscsabán át haladva a déli Tiszántult keresztezné, nagy gazdasági és szociális előnyökhöz jutna a vármegye igen rászoruló népessége.

Baromfi- galamb- és házi nyul kiállitást rendeznek Békésen a Bérház termeiben okt. 31—nov. 2-ig. Ezzel együtt a hazai kutyafajták is kiállithatók. Minden felvilágositást megad a Délmagyarországi Baromfi- Galamb- és Házinyúltenyésztők Egyesülete. Békéscsaba, Réthy ut 4

A mezőturi iparosság kiállitást és vásárt rendez nov. 6—10-ig Mezőturon.

Nagykőrös irtó hadjáratot inditott a pajzstetű ellen. Olcsó védőszereket és államkölcsönt szerzett a polgármesterük erre a célra.

A Haditengerészeti Emlékművet ünnepélyesen leleplezték a kormányzó jelenlétében Budapesten. Az emlékmű az uj Horthy Miklós hid közepén elhelyezett világitótornny, mely előtt, a „Novarra“ hajó orrán, mint talapzaton áll egy hajókürtös és az őt vezető géniusz.

A finn követség közli, hogy ez év nyarán nemzetközi tornászünnepélyt rendez a finn nemzet, fővárosában, Helsinskiben. Résztvevőkre számitanak a világ minden részéből. A változatos progtammot kiegészíti az ifjusági testnevelési kongresszus.

Hankó tanár időjárásjóslata okt. második felére

Részben enyhe éjjel igen hűvös, általában nedves idő várható. Nappal átlag 8—14C°, éjjel 4 és x6C° lesz a hőmérséklet! Bővebb csapadék lesz: október 19-én reggel és délfelé, október 20-án, 22-én és október 26-án a hajnali órákban, ekkor valószínű havazás is fellép sok helyen.

Kaszaper Ifj. Révész István tüzet akart gyujtani, hogy ételt melegitsen magának. Mivel a nyirkos fa nem akart tüzet fogni, Révész benzint öntött rá. A benzin felrobbant és Révész ruhája is tüzet fogott. A közelben dolgozó munkások siettek a segitségére. Leszaggatták róla ruháit, de Révész még igy is súlyos égési sebeket szenvedett.

A mezőgazdaságban nincs munkanélküliség, élénk kereslet a munkapiacon. Dévaványán a mezőgazdasági munkapiac hetek óta élénk. Értesülésünk szerint az öt nagy gazdaságban 601, a közép és kisbirtokon 250, a vidéki gazdaságokban 253 dévaványai munkás dolgozik az őszi munkálatok keretében. Vidékre továdi 600 munkást kértek, de ezekre a helyekre már nem akadt jelentkező. A férfi napszám 1·50—2 pengő. Akkord munkások napi keresete 2·20, 2·50 pengő.

Szekszárdon egy gyümölcsösben a barackfák másodszor is virágzottak, sőt a gyümölcsök rövidesen beérnek, ha az időjárás kedvező lesz to ábbra is. A déli fekvésü kertnek sok csodálója akad.

Harc a tüdővész ellen. A tiszántuli városok tisztifőorvosai rámutattak arra a szörnyü pusztitásra, amit a tüdővész végez, különösen a tanyai lakosság körében. A rendszeresitett iskolaorvosi vizsgálatokban kiderült, hogy a tanulók 20—60 százaléka hordoz magában fertőző bacillusokat. Különösen homokos vidéken elrémitő a statisztika, de mindenkor megtalálni az okokat. Levegőtlen, szük, sötét lakás, helytelen táplálkozás, esetleg rossz ivóviz. A kormány egyremásra épitteti az egészségházakat. zöldkereszt védőintézmény világositja fel a lakosságot a táplálkozás ésszerüségéről. Persze lényeges javulás csak bizonyos idő mulva várható.

Adó-végrehajtás. Borsodvármegye Közigazgatási Bizottsága báró Radvánszky Kálmán országgyűlési képviselő, sajókazai földbirtokos — összes ingatlan vagyonára és haszonélgezetére 73.413 pengő adóhátralék miatt — elrendelte a végrehajtást. Báró Radvánszkynak hat község határában összesen 4113 kat. hold birtoka van, amelyen az adóhátralékon kivül 1,200.000 pengős teher van. A földbirtok 1065 kat. hold kiválóminőségu szántó. 2073 hold erdő, 37 hold szőlőből áll, a többi rét és legelő. A báró gazdálkodására jellemző, hogy a folyó évben mindössze 20 hold bevetett terület volt, melynek termését: 76 q buzát a cselédség közöll osztottak ki. Vetőmag nincs, a szőlő nem terem, mert évek óta nem kapálták. Nemzetgazdasági szempontból üdvös az erélyes és gyors eljárás. Juttassák a megcsonkitott magyar földet azoknak, akik azt becsületes hűséggel meg is munkálják.

Madagaszkárba irányitják a lengyel zsidókat. Varsóból jelentik: A lengyel kormány emigrációs próbatáborokat szervez, amely a zsidóknak Madagaszkárba és Uj Kaledoniába leendő emigrációját készíti elő. A táborok három hónapig fognak tartani. A zsidó vezetőférfiak tárgyalásokat kezdenek a francia kormánnyal, amely készséggel felajánlotta a madagaszkári emigrációs lehetőséget.

Lakodalmi meghivókat

olcsón és szép kiviteliben készit a

HUNGÁRIA-NYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 66 sz.

Az első számu vadásztársaság értesiti a lakosságot, hogy a nyulat kilogramonként 80 fillérért árusitja. Előjegyzéseket az Iványiék lisztüzletében vesznek fel, ugyanott adják ki a nyulakat is.

HIRDETMÉNY

Értesiti az előljáróság a lótenyésztő gazdaközönséget, hogy az 1938. évi fedeztetési idényre a törzskönyvezett kancák párositása a helyi fedeztetési állomáson f. évi szept. 30-án reggel 8 órakor vette kezdetét.

Felhivja az előljáróság a tenyésztők figyelmét, hogy a szabályokhoz szigoruan alkalmazkodjanak, vagyis a párositáshoz az egész törzskönyvezett lóanyagukat, tehát a pihenőre szánt kancáikat és az összes csikókat is feltétlenül vezessék elő.

Fedeztetési dijak a következők: 1. Bélyeges kanca fedeztetési dija 2 P. 50 f 2. Törzskönyvezett kancák fedeztetési dija 5 P. 3. Nem törzskönyvezett kanca fedeztetési dija 10 P.

Párositáskor fizetendő: Fedeztetési dij előleg cimén 1 P. és törzsköeyvelési dij cimén 1 P., összesen 2 P.

A kőzkedvelt Csepel, Turán, Toroczkó, Kühen és Omega kerékpárok

a legolcsóbban Domokos Albert üzletében!

Nagy választék kerékpár gummikban. — Szortírozott alkatrész raktár minden gyártmányu kerékpárhoz!

Lucernamag termesztők figyelmébe!

Az angol zöldmező gazdák az alföldi Zöldmező Szövetség utján nagymennyiségü jövő évi termésü lucernamagot kötött le olyan lucernásokból, melyek legalább is 5—6 évesek. Az ezekből származó magvakat a közönséges forgalmi árakkal szemben előrelátható lag 50—60 százalékos felárral fogják átvenni azzal a természetszerü kikötéssel, hogy a magnak garantáltan arankamentesnek kell lenni, és igazolva legyen az a körülmény, hogy a lucernás, mely a termést adta a kívánt feltételeknek megfelel.

A mezőrendőrök utasítva lettek, hogy ezeket a lucernásokat a helyszinen irják össze terület és kor szerint. Minden lucernatulajdonos tehát igyekezzék a való adatokat közölni, már saját érdekében is és azért is, mert hamis adatok bediktálásával ugysem mennek semmire sem, miután minden egyes lucernást az Alföldi Zöldmező Szövetség a helyszinen fog megvizsgálni. De fontos nemzetgazdasági érdek fűződik ahhoz, hogy egy ilyen értékesitési alkalmat jól használjunk ki és kicsinyes ravaszságokkal ne rontsuk el a magyar mezőgazdaság hirnevét.

VISSZHANG cimmel, Vermes Ernő szerkesztésében új társadalmi, közgazdasági és kritikai riport hetilap indult meg. Előfizetési dij egy évre 5.— P.

MOST JELENT MEG!

HARSÁNYI ZSOLT

ÉS

MÉGIS MOZOG A FÖLD

Harsányi Zsolt új regényének hőse az emberi tudomány egyik legérdekesebb, legjelentősebb és legforradalmibb hőse, Galilei, a csillagász. Megrázó „kozmikus" élményekben és mély emberi dokumentumokban gazdag élete bűvös panorámaként tárul ki Harsányi tolla nyomán.

A három kötetes, hatalmas mű ára 12 pengő, vászonkötésben 18 pengő, bőrkötésben egy kötetben 18 pengő.

SINGES ÉS WOLFNER KIADÁSA

Modernizált vendéglő

A Gyomai Termelők Szövetkezete vendéglőjét kibővitette és modernizálta. Szeparérendszerü **„piros szobája"** az ifjuság kedvelt szórakozóhelye, **„zöld terme"** pedig szolid családi vacsorázóhely.

Kitünő konyháján, minden időben a legkülönfélébb ételkülönlegességek kaphatók, 16 fajta borával a legkényesebb izlést is kielégiti.

Ebéd vagy vacsoramenü: 98 fillér, zónapörkölt: 24 fillér. Borárak: 50 fillértől 6 pengőig. Vendégszoba: 98 fillér.

Esténként Farkasinszky Imre zenekara muzsikál.

Ha estéjét kellemesen akarja eltölteni, keresse fel a szövetkezeti vendéglőt.

A szinpad névtelen katonái. A görlökről, a szinpad névtelen katonáiról rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádiómüsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolókat, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot, ismert irók novelláit és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képes lapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

A merevszemü császári komornyik esetével kezdi meg Nyiry László ny. vezérkari ezredes, a Világ legötletesebb kémjei cimü érdekfeszitő sorozat leirását Tolnai Világlapja uj számában. A legkiválóbb magyar ivók novelláin, a cikkek dus során kivül nagyszerü folytatásos regényt és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fill.

Kerékpártulajdonosok figyelmébe! Mindazok, akik kerékpárt vagy segédmotoros kerékpárt tartanak üzemben, ugy ezeket a rendőrbiztosnál kapható ürlap két példányának kitöltésével legkésőbb f. hó 25.-ig okvetlenül jelentsék be. Aki a fenti időpont után vásárol kerékpárt, azt üzembehelyezése előtt szintén bejelenteni köteles. A kitöltött bejelentőlap egyik példányát a kerékpártulajdonos lebélyegezve visszakapja s azt, ha kerékpárjával közlekedik állandóan magánál tartani s igazolás esetén felmutatni köteles. Ha a kerékpártulajdonos kerékpárját kölcsönadja, vagy családtagja használja, ugy a kerékpár bejelentőlapot is át kell adnia a kölcsönvevőnek, illetve a családtagnak. Aki a bejelentést elmulasztja, szigoruan meg lesz büntetve.

SPORT

TSC—GYTK 2:1 (1:1)

Vezette: Rátfai.

TSC: Csapó—Baji—Baukó—Zahorán I. Zahorán II.—Sulyok—Bezzeg—Kozma—gróf Wenckheim—Bartalus—Konyár.

GYTK: Porcsalmi—Rozsnyai—Vatai—Lakatos—Bartha I. Bolehovszky—Olajos Csalah—Rau Bartik II. Bartha II.

A tarhosi együttes megismételt gyomai szereplése ismételten jó emlékeket hagyott a gyomai nézőknél. A mai mérkőzés sokka. erősebb volt a mult vasárnapinál! A mérkőzés mindvégig nyilt volt és a kétpontot jelentő gólt a szerencsésebb csapat érte el. GYTK szél ellen kezdi el a játékot és már az ötödik p.-ben Bartha II. lövése hajszálra megy kapu mellé. Most a tarhosiak veszik át a támadást és erősen szorongatják Porcsalmi kapuját, de a fiatal kapus a legnehezebb labdákat is szépen fogja. 15-ik p.-ben Bezzeg tiszta helyzetből kapu fölé emel. Dacára a nagy szélnek a GYTK is tetszetős támadásokat hoz össze, különösen a halfsor végez nagy munkát. 30-ik p.-ben Bartik szépen ivelt labdáját Csalah fejjel küldi haj szálra a kapu mellé. Alig telik el egy-két perc, Bartha II. lövése patian vissza a kapufától. Innen kezdve a vendégek kerülnek fölénybe és vezetik egymást követő támadásaikat. 37-ik p.-ben Konyár beadását Wenckheim 11-es táján kapja és jó lövést küld kapura amibe a gólvonalon Vatai lábát beleteszi de a fals labda igy is a kapuba kerül 1:0. A kapott gól nem csüggeszti el a GYTK játékosokat és az erős iramu mérkőzés tovább tart. 40-ik p.-ben Rau lábáról szedi le Csapó a labdát. 42-ik p.-ben Baji a büntetőn belül kézzel fogja a labdát, a megitélt 11 est Bartha II. védhetetlenül küldi a hálóba 1:1. Erős tarhosi támadásokkal ért véget a félidő.

Szünet után a széllel támogatott GYTK kerül fölénybe és igy a mérkőzés teljesen nyilt. Támadást-támadásra vezet, de azokat vagy a lekésett csatársor elvéti, vagy a nagyszerüen müködő Baji és Baukó védelem tisztázza. 10-ik p.-ben Csalah jól szökteti Olajost, de a szélső hosszan ad be és igy a nagy helyzet kárba vész. A GYTK támadásokat egymásutáni két szögletrugás juttatja kifejezésre, amit minden esetben a tarhosi védelem nehezen tisztáz. 22-ik p.-ben Tarhos ér el szögletet amit Porcsalmi szépen ment. 25-ik p.-ben a leszoritott tarhosi csatársorból lehuzódott Bezzeg lefutja a védelmet és jó beadásával Wenckheim megszerzi a két pontot jelentő gólt 2:1. A gólra ujabb GYTK támadások következnek, de az elpártolt szerencse nem kiséri a GYTK csatárokat lövéseikben. Erős GYTK támadással és szép tarhosi védekezéssel telik el a hátralévő idő. A mérkőzés az utolsó percig nyilt volt s igy azt a szerencsésebb nyerte. A mutatott játéknak az eldöntetlen eredmény felelt volna meg.

TSC-ből mindenki dicséretet érdemel a szép fair játékáért és a csapat megérdemli az első osztályba jutását. Egyénileg Konyár Bezzeg, Zahorán II. és Wenckheim emelkedett ki.

A GYTK csapata ugyancsak dicséretet érdemel, mert mindegyik tudásának legjavát igyekezett nyujtani. Egyénileg Vatai, Bartha II., Bartha I., Lakatos, Bolehovszky és Porcsalmi tünt ki.

Rátfai jól vezetett.

Mezőturi Máv S E—GySC 5:2 (2:1)

Mezőtur II. o. bajnoki, vezette Becskő.

Az erősen tartalékolt GySC szétesö játékkal nem volt ellenfele a jó Máv.-nak. Az I. félidő 17. és 19 p.-ben lövi a Máv. a góljait, majd a 30-ik percben a jobbösszekötő helyén játszó Szrnkányi lefutásból lőtt góljával szépit. Szünet után 14—27 és 39-ik p.-ben esnek újabb Máv. gólok, majd Győri egyéni játékkal eredményes.

Becskő nagyszerüen, minden hiba nélkül vezetett.

—s—s.

Október 17-i bajnoki mérkőzések: Gyomán: GySC—MAFC II., vezeti: Becskő. **Mezőberényben**: Törekvés—GYTK, vezeti: Wertheim. **Endrődön**: ETK—MMÁV, vezeti: Havas. **Kondoroson**: KTE—TAC, vezeti: Mácsai.

Férfi-átmenetikabát	P 25.80
Férfi-átmenetikabát	„ 33.—
Férfi-raglán	„ 21.60
Férfi-gazdászkabát	„ 30.—
Férfi-Bocskay kabát szőrmegallérral	„ 64.—
Férfi-bőrkabát	„ 47.—
Férfi-esőkabát	„ 17.—
Férfi-öltöny	„ 29.80
Férfi-sportzakko-nadrág	„ 32.—

KULPIN DIVATHÁZ

Férfi- és Fiukészruha-osztálya

BÉKÉSCSABA

Hizósertések biztositása

Hizósertésbiztositás felvehetö oly községekben, amely evalamely sertésbetegség miatt zárlat alatt nincsenek.—Legmagasabb biztositási érték darabonként 120. pengő. A biztositási dij darabonként 5. pengő és a biztositási határidö a biztositás kezdetétöl legfeljebb 6 hóra terjed. Ezen dijakba az állatorvosi vizsgálat részére állatonként 50 fillért betudunk. Minden egyes tulajdonos összes hizó sertései biztositandók. A fülgombért darabonként 20 fillért számitunk fel. Érdeklödök forduljanak Bácsy Gézához vagy Schröder Károlyhoz, Hösök utja 36 szám alá.

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. október 17-én vasárnap fél 7 és 9 órakor.

Orczy Emma bárónő regénye filmen!

A Császár futárja

Lenyügözően érdekes cselekményü kémfilm

Főszereplők:
Sybille Schmitz, Karl Ludwig Diehl, Friedl Czepa, Max Gülstroff, Anton Edthofer.

Elejétől végig csupa bravur, csupa izgalom!

A MÜSOR KIEGÉSZITVE:

Képek Ausztriából

Magyar Világhiradó

Köszönetnyilvánitás

Mindazoknak, akik felejthetetlen jó feleségem, édesanyánk és szeretett nagymamánknak hirtelen történt elhalálozásával ért nagy fájdalmunkat vigasztaló szavaikkal enyhiteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Gyoma, okt. 16.

Szeretö Dániel és családja.

Gyoma község ingatlanforgalma

Sürü István és neje Pfeiffer Erzsébet gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Nagy Dezsö és neje Haibach Erzsébet gyomai lakostól 1300 pengöért.

Csapó Bálint kistelki lakos vett 1241 négyszögöl kölesfenéki szántót K. Timár Imre és neje Száfián Rozália gyomai lakosoktól 400 pengöért.

Özv. Csapó Lászlóné Czeglédi Mária gyomai lakos vett 1361 négyszögöl csergettyülaposi szántót Vatai János és neje Oláh Róza gyomai lakosoktól 650 pengöért.

Weigert György és neje Kiss Margit gyomai lakosok vettek 278 négyszögöl és 556 négyszögöl kölesfenéki szántót Makcsali Sándor (nös Széll Juliánnával) gyomai lakostól 265 pengöért.

Nyitrai Sándor és neje Márton Erzsébet gyomai lakosok vettek 2 hold zsófiamajori szántót Dégi Mihályné Imre Erzsébet gyomai lakostól 1000 pegöért.

Nagy Dezsö és neje Haibach Erzsébet gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Láda Mihály és társaitól 1300 pengöert.

V. Balog Lajos és neje Sallai Eszter gyomai lakosok vettek 48 négyszögöl és 182 négyszögöl németzugi kert ingatlant Akantisz László és neje Vass Erzsébet gyomai lakosoktól 430 pengöért.

Özv Imre Andrásné Lukács Róza gyomai lakos vett 2 hold 400 négyszögöl zsófiamajori szántót Özv. Baráth Lajosné Izsó Zsófia gyomai lakostól 1700 pengöért.

NAPRAFORGÓT

a gyomai járásban, Gyoma vasutállomáson 100 kg-onként:

1937. nov. 1-től 30 ig P 17.10
„ dec. 1-től 31-ig P 18.10
1938. jan. 1-től 31-ig P 19.10

áron vásárolja a „HOMBÁR" szövetkezet

Csávázás a HOMBÁR-ban

A bánkuti vetömagbuza akció keretében a porzolt száraz csávázószer alkalmazására is alkalmat adunk gazdáinknak és lehetövé tesszük, hogy bárki megcsávázza a vetömagbuzáját, még ha az nem bánkuti buza is. Egy métermázsa buza csávázásához 70 fillér értékü porzolt kell, ezt és a dobhasználatát ezért az önköltségi összegért igénybe veheti bárki a HOMBÁR szövetkezet telepén.

A Szövetkezeti vendéglö italárai utcán át:

1 liter	zamatos kadar	38 fillér
1 „	nehéz asztali bor	58 „
1 „	édes csemege bor	98 „
1 „	angol keserü	320 „
1 „	császárkörte	320 „
1 „	eperpálinka	280 „
1 „	törkölypálinka	198 „
1 „	rum	240 „
1 üveg	kristályviz	12 „
1 „	szikviz	8 „

Vásároljunk a Szövetkezeti vendéglöben!

A világ legnagyobb rádió gyára a PHILIPS

5 világrészben 78 államban a vezető világmárka

Egyedárusitó: Benjámin István.

GYOMÁN:

Fekete Lajos müszerész üzletében.

ENDRŐDŐN:

a Homoki féle emeletes házban.

Kérje dijtalan bemutatását!

„MÁVAUT" TÉLI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. október 3—tól 1938. május 14—ig.

Gyoma—Endröd:

17.38	ind	Gyoma p. u.	érk.	6.22
17.50	érk.	Endröd templom-tér	ind.	6.10

Viteldij: 50 fillér.

Endröd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

6.10	ind.	Endröd templom-tér	érk.	17.50
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.32
7.28	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.42	↓	Püspökladány	↑	15.23
9.19	↓	Hajduszoboszló	↑	14.43
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14.10

Menet-jegy: Endrödre —.50 Menettérti-jegy: Endrödre —.80 P
Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti jegy: „ P 4.—. „ P 10.50. „ P 12.50.

Endröd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

6.10	ind.	Endröd templom-tér	érk.	17.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u.	↑	14.00
9.03	érk.	„ községháza	ind.	13.50

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9.50.

Feltételes megállóhely: Gyoma—halmagyi Olvasókör és Perjés.

Publikáció

Állást kaphat. Aki szőllő és gyümölcsfakezelésében némi jártassággal bir és a mezőgazdasági munkákhoz is ért, azonnal elhelyezkedést kaphat. Bővebb felvilágositást a Wagner fatelepen szerezhet.

Fehér tanulóasztal két székkel eladó. Zrinyi u 61. 1—1

Forgalmas helyen kisüzlethelyiség kiadó, Kollman József Horthy Miklós úti házában. 2—1

Gróf Tisza István út 34 számu ház eladó. Értekezni lehet ugyanott. 3—1

Kerek kályha füstcsövekkel eladó, Szilágyi Antal szabómesternél, Tisza István u 57 sz. 2—2

Kiss Bálint ut 21. számu ház, azonnali beköltözéssel, ugyanott egy fél fertály örökös nyilas és egy darab csepüskert szabadkézből eladó, értekezni lehet Kiss Bálint ut 16-nál. 2—2

Butorozott szoba külön bejárattal, villannyal azonnalra is, kiadó Csaba Vezér ut 1. szám alatt. 2—2

Magas foku, zamatos rizlingbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károly** borkereskedőnél.

Rozsot vetésre ad buzáért cserébe Kató Lajos jegyző. x—7

A vadnyulbőrt darabonként 20 fillérért vásárolom. Minden egyébb bőrt a legmagasabb napiáron Spitzer Dezső toll és bőrkereskedő. x—3

A Gyomai Ujság nyomdájában egy 15—16 éves leány felvétetik

Eladó: 38 hold cserepes tanyával,— Póhalmon 22 hold 20 hold 15 hold 10 hold kedvező fizetési feltételek mellett. — 6 hold Udvarnokban 2500 P — 7 kat hold Csergettyülaposon, — 18 hold Özeden ugyanott 2 hold — 7 fertály Eelőhalom.

Eladó: 2 kat hold elsőosztályu kertföld teljes felszereléssel továbbá 100 kat hold 40.000 P-ért. Hősök Emlék utján egy 2 szobás urilakás elköltözés végett jutányos áron eladó — A Kossuth Lajos utcában egy 3 szobás családi ház. Izsó Balázs ingatlan közvetitőnél. Gyoma. Telefon: 50.

! OLCSÓBB A BOR ! mint a szódaviz!

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és n e m savanyuak.

Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelös:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelös üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 43. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 október 23.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Nagyatádi Szabó István emlékezete

(Halála 13-ik évfordulóján.)

Ha visszagondolunk gyermekéveink szép emlékeire, eszünkbe jutnak azok a tündéri mesék, melyek rendesen igy kezdődtek: ...„hol volt, hol nem volt, még az operenciás tengeren is tul volt"... és ugy végződtek, hogy: „a kondás, gulyásbojtár, vándorlólegény, vagy ostorosgyerek elvette a király leányát s maga is király, vagy miniszter lett"...

Ezt a mesét elevenitette meg az Élet, mert megtörtént a csoda: egy ostorosgyerek az ország legelső méltóságának fényes polcára emelkedett, miniszter lett.

*

Ha csak egy századdal is visszafordiljuk a történelem kerekét, nagy, nemes, titáni mérkőzés arányait látjuk kibontakozni. Látjuk, hogy az 1825, 1832, 44, 48-iki országgyűlések nemesen gondolkozó követei, mind erősebb támadást intéztek a régi, kiváltságos nemesi rend önző magatartásával szemben. Pedig nem akartak ezek mást, mint összetörni a rabszolgaság jármát. Eltörölni a jobbágyság kegyetlen, igazságtalan intézményét. Emberré tenni az addig állati sorban tartott jobbágy-milliókat. Beengedni őket az alkotmány sáncai közé és jogban, kötelességben egyenlővé tenni a haza minden polgárát.

Az évtizedes harcokat, törekvéseket, végre is siker koronázta. Az 1848-iki törvényekkel megszünt a jobbágyság. Emkerré lett az addig rabszolga paraszt. Kivették nyakából a szolgaság jármát. Eltörölték a robotot, dézmát, az emberiességét meggyalázó derest. Jogokban, kötelességekben egyenlővé tették a haza minden régi kiváltságosával!

Az Élet csodafilmjének egy uj felvonása kezdett peregni. A régi jobbágyivadékok közül lassankint mind többen, többen kezdtek kinőni a barázdából. A tehetség, ez az elkobozhatatlan isteni ajándék, mind többnél, többnél érvényesült. Beteljesedett a csoda, amiről nehány emberöltő előtt még csak álmodni sem lehetett: a barázda szülöttei előtt is megnyiltak a hivatali és politikai élet ajtajai, és nem egy közülök messze kimagaslott szükebbkörrü osztályából.

*

Nem is olyan messze, nem is olyan régen, nem is az operenciás tengeren tul, hanem ebben az országban, Tuladunán, a mi napjainkban éldegélt egy földhözragadt szegény család. Sok éhes szája, kis karéj kenyere volt az istenadtának. Egyik fiát Pistának hivták. Igénytelen, szurtos-maszatos, mint a paticsfalu, szalmatetős kunyhók csemetéi mind. Kezdetben ugy látszott, hogy ő sem fog más életpályát megfutni, mint az apja, nagyapja, minden ifa-fija. De a sors homlokon csókolta. És a csók szárnyakat adott neki. Elkezdett repdesni, mint az erejét próbálgató gólyafiók. Előbb csak ott kisérletezett az ősi barázda rögein. Ott röpdösött a szülői ház környékén. Majd lassan-lassan megerősödtek a szárnyai és vitték, emelték az uj tájak felé!

Az ostorosból béres, a béresből kisgazda, a kisgazdából községe, vármegyéje életébe szóló férfi lett.

Egyszer aztán megrendült a föld. Országokon, társadalmakon söpört végig a vihar. Rendszerek támadtak. Hatalmasok lettek semmivé. És semmik hatalmassá!

Az Élet pergő csodafilmje uj felvonáshoz ért. A mese, az álom, valóságra vált. A kunyhóban született, barázdvégen, kocsitengelyen ringott bölcsőben síró gyermekből egy bajban vajudó ország minisztere lett, hogy a Végzet általa töltesse be a magyar föld nincstelen népének, földetturó fiainak a sorsát: a rég megérdemlett szebb, jobb, boldogabb jövőt!

Vajjon ki nem tudja, hogy ez a barázdából kinőtt, s a legnagyobb magaságokba szárnyaló férfiu *Nagyatádi Szabó István* volt, aki, hogy kije-mije volt a föld népének, hangsulyoznom is fölösleges.

Ám a mesékben a mesehőst diadala tetőfokán gyakran elgáncsolják a gonosz erők. Itt is az történt. A hős álma, vágya, törekvése, hogy a föld igazságosabb megosztása által a hazához kösse, lételében megerősitse, sorsában boldogitsa a magyar népet,... elgáncsoltatott! Akiket magával emelt a magasba, akiket emberré tett, akik neki köszönhettek fényt, pompát, hatalmat, alattomban elhagyták, a zászlaját megtagadták s igy a földreform gyönyörü elgondolásai is csak részben lehettek valósággá!

És ekkor jött a legnagyobb csapás. Hatalma tetőfokán, alkotó férfikora virágjában, álmainak, vágyainak megvalósulása küszöbén, *1924. november hó 1-sö napján,* váratlanul, tragikus körülmények között meghalt a mesék hőse: végtelen gyászba boritva ezzel nemcsak szükebb körü osztályát, hanem egész nemzetét!

A mese véget ért. Volt,... nincs! Csak az emléke maradt. Csak az emléke él! De ez él,.. él,.. él olyan mélységes tisztelettel, szeretettel, hálával, csodálattal, amilyenben csak Istentől kiválasztott nemzeti nagyságok emléke él!

Azaz nem! Nagyatádi Szabó István neve nemcsak emlékben él,... hanem ott él minden faluvégen, ...ott él a végtelen, szabad, pacsirtadalos határokban, ...ott, azokban a pirostetejü kicsiny házikókban, kiosztott földekben, ujonnan fölhasitott barázdákban s mikor a sötét éjszakákba kiütközik ezeknek az uj hajlékoknak a lámpafénye, amikor mag kerül az uj barázdába és csirába szökken az uj Élet, ezekben él elmulhatatlanul a magyar nép és a magyar föld nagy szerelmese!

Benne testesült meg a magyar őserő. Magyar tehetség, akarat, szépséges elgondolás, kell tehát, hogy a jövő haladás mesgyéjén meginduló magyar népnek, Nagyatádi Szabó István neve, célja, törekvése utmutató legyen! De legyen az a varázskapocs is, mely a magyar föld dolgozó népét összefüzze, osztályos testvérré tegye és az utódokban feltámadó szelleme biztositsa a magyar jövőt!

szeghalmi.

Képviselőtestületi közgyűlés

Ragyogó őszi napsütésben lengett a községháza ormán a nemzetiszinü zászló, jelezvén, hogy a község képviselői tanácskozásra gyültek össze okt. 19-én, délelőtt 9 órakor.

A sablonos hitelesités, a jóváhagyott határozatok bemutatása után részletesen ismertette Pánczél Emil főjegyző a vágóhid kibővitésére készitett terveket, amelyeket Herdy Béla államépitészeti mérnök készitett, valamint a költségvetést, amely szerint az átalakitás 36.780 P előirányzattal volna keresztül vihető. Ismertette még Pánczél Emil az elöljáróság javaslatát, hogy a vágóhidi alapon felül szükséges összeget részben segély, részben kamatmentes kölcsönként kérje meghozandó határozatában a képviselőtestület a vármegyétől.

A részleteiben is kimeritő előterjesztéshez senki sem kivánt hozzá szólani, mire Kovács Gábor biró elrendelte a névszerinti szavazást és a jelenlevő 36 képviselő egyhangulag elfogadta az elöljáróság javaslatát.

A volt Faragó-féle iskola átalakítása

Ugyancsak Herdy Béla mérnök tervezésében ismertette Pánczél főjegyző a Faragó-féle iskola átalakitását tisztviselői lakásnak. A költségelőirányzat 6606 pengőt tesz ki, amelyből az elöljáróság a vizvezetéki berendezést el akarta hagyni későbbre, hogy ezáltal kevesebbe kerüljön az átalakitás, azonban ismét névszerinti szavazással a képviselőtestület egyhangulag hozzájárult az elöljárósági javaslathoz, azt azzal egészitve ki, hogy a vizvezetéki munkákat is végezzék el egyidejüleg és az ehhez szükséges összeget — ha a rendelkezésre álló fedezet nem volna elégséges — az öregségirokkant alapból vegye kölcsön a község, természetesen a takaréki betét kamat megfizetésével. Azt is kimondta még a képviselőtestület, hogy az átalakitott lakást mindenkori főjegyzői lakásnak jelöli ki.

Kruchió Mihály lett a kőzségi népiskola igazgatója

Tekintettel, hogy már három községi tanitónk van, az előirás szerint igazgatót választott a községi iskolaszék Kruchió Mihály halmagyi tanitó személyében, amit a képviselőtestület tudomásul vesz és az igazgatói tiszteletdijat havi 6 pengőben állapitotta meg.

A HOMBÁR szövetkezet terület vásárlása

A HOMBÁR szövetkezet 115 négyszögöl területet, amelyet eddig haszonbérelt és ahová az uj górét épitették, meg akarja vásárolni a községtől. Községi ingatlan eladásánál elvi határozatot kell hozni, hogy hajlandó a köz ég a területet eladni, amit ebben az es tben meg is hozott a képviselőtestület és majd egy 30 nappal később tartandó gyülésen fogadja el a bemutatandó szerződést.

Vegyes ügyek

A további ügyeket már gyorsabban tárgyalta le a képviselőtestület.

Kőhler Mihálynak a Cs. Szabó Imrének üres portája sarkán, a Hősök Emlékutján engedélyt adtak egy trafik épitésére, ha trafik engedélyt tud szerezni.

Kovács Sándor állásnélküli okleveles segédjegyző illetményét havi 60 pengőről 80 pengőre emelték.

A gyámpénztári tőkék utáni kamatot 4.4 százalékban állapitotta meg a képviselőtestület.

A ballai közigazgatási kiszállás ezután csak kéthetenként lesz

A külterületi közigazgatás ellátása érdekében leadott alispáni rendeletet ismertette a főjegyző és ezzel kapcsolatban pontos statisztikát olvasott fel a jelenleg érvényben lévő miniszteri rendelet alapján foganatositott kiszállásokról és közölte többek között, hogy 1936-ban 24 kiszállást végzett a községi orvos Ballára, 12 esetben 18 betegvizsgálatot tartott 7 betegnél. Ugyanez a helyzet a közigazgatási kiszállók igénybevételénél. A nehéz és sokszor lehetetlen kiszállást csak ugy lehetne könnyebbé tenni, ha kiépülne a gyoma-turkevei uti amely egyuttal fontos gazdasági jelentőségü is lenne. Többek hozzászólása után azt határozta el a képviselőtestület, hogy ezután csak kéthetenként járnak ki Ballára közigazgatni, egyben a gyoma-turkevei ut kiépitését kérik a vármegyei utprogramba való beillesztéssel és a mielőbbi kiépités sürgetésével.

Általános benyomás a gyülésről

A képviselőtestületi közgyülés mindvégig méltóságteljes szinvonalon folyt le. Fontos és zsebbevágó ügyek kerültek tárgyalásra és a legcsekélyebb kilengés sem volt a gyülésen. A határozatokat mind egyhangulag hozta meg a képviselőtestület. Vajha a jövőben is ilyen megértéssel végezné a képviselőtestület a község ügyeit, s ezt a szellemet átvenné a község többi közülete is.

Az I. sz. Ovodában végzett egészségügyi vizsgálatok eddigi eredménye

Igéretemhez képest az alábbiakban rövid tájékoztatót szeretnék nyujtani a fenti óvodában ezideig végzett ugynevezett „egészségvédelmi munkáról".

„Egészségvédelmi munka" annyi, mint meginduló és el nem lanyhuló küzdelem és állandó harc az ember legdrágább kincsét, az egészségét támadó sokféle betegség ellen. Ilyenek a fertőzőbajok, népbetegségek: pl. gümőkór, trachoma, nemi betegségek, angolkór, fogszú stb. Mivel ezen alattomos ellenség állandóan leselkedik mindenkire, a küzdelemnek is közösnek és folytonosnak kell lennie. És mivel a harc nemcsak védelmi, hanem megelőző jellegű, nem várjuk be, mig a felsorolt százfejü ellenség reánk tör, hanem már előre megalapozzuk ellene egészségünk védőbástyáit, mint a már eddig is nagyszerüen müködő Stefánia védőintézetünk, más helyeken pedig a kitünő Egészségházak eddig is ilyen értelemben nyujtanak biztos menedéket, ádáz ellenségeink egynémelyike ellen.

Az egészségvédelmi munka célja tehát: mielőbb megkezdeni a harcot. Ez a küzdelem már a születés előtt megkezdődik. Ezért hivunk fel minden terhes nőt, hogy a Stefánia intézetében mielőbb vesse alá magát komoly és alapos orvosi vizsgálatnak, mert a születendő uj életet már az anyai testben is fenyegetheti olyan alattomos betegség, amelyet már ilyen korán kell, hogy gyógykezelés alá vehessük. Az anya is mielőbb mutassa be csecsemőjét az emlitett védőintézetben, hogy mindkettőjük további állandó orvosi ellenőrzés mellett tanáccsal, esetleges gyógykezeléssel legyen felfegyverkezve minden fenyegető betegség ellen. Itt kezdjük már el a harcot különböző oltások, vizsgálatok formájában a vérbaj, nemi betegségek és gümőkór ellen. Az óvodákban, később iskolákban tovább folytatjuk ezen harcot, ill. védelmi munkát a gyermekek vizsgálata és később állandó megfigyelése, a beteg elkülönitése, megfelelő gyógykezelése stb. alakjában. Tehát munkánknak állandónak és az orvostudomány szinvonalán mozgónak kell lennie, mert sikere ezen két alapfeltételtől függ.

A vizsgálatok során betekintést nyerünk a nemzet pillérét képező családi együttélésbe. A betegnek talált gyermek után ugyanis családjának orvosi vizsgálata és esetleges gyógykezelése következik. A megkezdett munka tehát kiterjeszkedik a családra is. A gyermekeken és családokon át a levente, tanonc és gazdasági, valamint polgári és középiskolás ifjak bekapcsolódása is szerves kiegészitő része az egészségvédelmi munkának. Sőt, a házasulandók kötelező orvosi vizsgálata által munkánk annyira kiszélesedik, hogy méltán lehet az egészségvédelmi munkát „nemzetvédelmi m u n k á n a k" nevezni.

Ezen átfogó munkának képezi egyik részét a most megindított or osi vizsgálat a helybeli óvodákban.

A hét folyamán befejeztük az első számu községi óvodában a vizsgálatokat. Összesen 63 gyermeket néztünk át. Az eredmény a következő:

Teljesen hibamentesnek találtunk 33 gyermeket. A többiek — persze nem szabad megijedni — a következő: kisebb nagyobb testi hibában szenvednek: gyengén táplált 12, megnagyobbodott nyaki, mirigye volt 26 gyermeknek, ludtalpa 30-nak, angolkórban szenved 13, szembetegségben 4, a fogszú viszont 23 gyermeknél volt kimutatható. Mandula megnagyobbodás (kisebb jelentőségü) 19 esetben jelentkezett. Testi hibában szenved 3 gyermek, ótvarban 2, sérve 1-nek van. Tisztasági kifogást tettünk 12 esetben. Szivbetegség és pedig szervi szivbaj csak néhány esetben fordult elő. Különben is ezt majd Röntgen vizsgálattal fogjuk pontosan megállapitani. A testsuly, testmagasság különösebb eltérést nem mutatott. Ellenben a hőmérséklet majdnem mindenesetben 37 és 38, sőt 39 fokot is mutatott. Ez azonban minden jelentőség nélküli, ugynevezett vizsgálati láz. Fertőzőbetegségben szenvedőnek egy gyermeket sem találtunk.

A vizsgátataink legfontosabb eredményét a gümőkórra való fogékonyság megállapitása adta. Itt a 63 gyermek közül 8 adott pozitiv reakciót. Ez az érték azonban kissé alacsony, mert a menhelyi 130 gyermek közül 29 adta a pozitiv eredméuyt, valószinüleg a gyengébb szociális viszonyok következtében.

Mit jelent most ezen 8, ill.

Nov. 1-én a NEP ingyenes himzőtanfolyama megnyilik

29 pozitivnek talált gyermek? Mindenesetre azt, hogy ezen gyermekek szervezetében lappang a gümőkór, de még szerencsére csak kezdeti szakban. Ezek még nem veszedelmesek a többi gyermekekre, de arra int bennünket, hogy ezeket állandó megfigyelés alatt tartsuk és hivjuk fel a szülők figyelmét reájuk. De itt sem állunk meg. A családot is felkeressük és annak minden tagját átvizsgáljuk, hátha onnan hozta magával a gyermek a gümőkórra való hajlamosságot? Ezen lappangó gümőkórban szenvedő gyermekek a mostani ugynevezett első alapvizsgálat után néhány hónap mulva egy ujabb: második alapvizsgálat alá kerülnek a Röntgen vizsgálatok utján. Ekkor már — a tapasztalat szerint — csak kb. egyharmada lesz gümőkóros, akik most már külön kartoték-lapokat kapnak és szakorvosi kezelésben részesülnek. A kétharmadrész rendszerint rendesebb táplálkozás, jobb egészségügyi viszonyok mellett stb. meggyógyul. Ilyen fiatalkori gümőkór ugyanis könnyebben hajlik a gyógyulás felé. Ebben rejlik a vizsgálatoknak óriási jelentősége.

A 18-án megtartott orvosi értekezleten a M. Kir. Tisztiföorvos Ur és az állami Gyermekmenhely Igazgató Főorvosa, valamint a községi orvosok és a különböző telekezetek igazgatói jelenlétében felmerült a Polgári Iskolánknak, Gazdasági Iskolánknak és Ipari Iskolánknak bekapcsolása is ezen egészségvédelmi munkakörbe. Hisszük, hogy az emlitett intézetek érdemes Igazgatósága előzetes meghivás és megbeszélés után a m. kir. Tisztiorvossal lényeges segitőkezet tudnak nyujtani az orvosoknak e nemzetépitő munkájukban. A megértő tanszemélyzet segitsége első alapfeltétele az átütő sikernek.

Felmerül most már a kérdés: mi a gyakorlati értéke e tájékoztató egészségügyi vizsgálatoknak? A válasz a fenti számokból önként adódik...

A megvizsgált gyermekeknek csak kb. fele teljesen egészséges. Fogalmunk sem volt róla, hogy 63 gyermek között tényleg annyi gyengén táplált, mirigyes, ludtalpu, angolkóros, rosszfogu stb. adódik. Pedig ezek az én gyermekeim, a te gyermekeid, mindnyájunk gyermekei! Ezeknek kell visszaszerezniök Nagymagyarországot!...

Erre pedig csak egészséges nemzedék képes.

Ha most már megtudtuk, hogy ennyi gyerek között ilyenmeg ilyen betegek vannak, tudomásukra hozzuk szüleiknek, tanácsot adunk: hogyan kezeljék őket, hova forduljanak gyógyitás céljából? stb. A szegények ingyenes gyógykezelést kapnak, szakorvosi felügyelet alatt lesznek és az alatt maradnak egész a házasságralépés idejéig. A megnagyobbodott nyakmirigyes nyaraltatási akcióban részesül; a rosszultáplált megfelelő ebédeltetési mozgalomban; a ludtalpu betétet kap; az angolkóros vitaminos ételeket és gyógyszereket stb.

A rossz fogazatu gyermekek fogait rendbehozzuk, a testi, szellemi fogyatkozásuak megfelelő intézeti kezelésben részesülnek, sérveseket megoperálnak, szembetegeket megfelelő szemüveggel, vagy mütéttel hoznak rendbe stb. Megfelelő szociális gondoskodással az élelmezés javitása, lakás, ruházat egészségesebbé tétele, egészségügyi kioktatás, a testi és szellemi kulturához való jutás megkönnyitése stb szintén kiegészitő részét képezik ama nagyvonalu egészségvédelmi és szociális munkának, amelyet megértő kormányzatunk megvalósitandó programmjául tüzött maga elé. E programm végrehajtása a mi munkánkon is mulik. Ha közös munkával mindnyájan ezt akarjuk, el is fogjuk érni. Egészséges testben egészséges lélek lesz a jutalom. Ép testü és ép lelkü nemzedéktől várhatunk egészséges utódokat. Mert nekünk ilyenekre van szükségünk. A mostani munkánk e célt szolgálja és ha e magasztos célt egy lépéssel is megközelitettük, ugy hiszem, jó munkát végeztünk...

Gyoma, 1937. okt. 20-án.

Dr. Szilágyi Ferenc
m. kir. tisztiorvos.

Horthy Miklósné felhivása!

A főméltóságu Asszony ezidén is felkéri a magyar társadalom tehetősebb tagjait, hogy segitsenek a szükséget szenvedőkön. Minden fillér a szegényekhez jut, mert a segitő akcióban mindenki ingyen dolgozik. Elfogadnak ugy készpénzben, mint természetbeni adományokat, ruhaneműt, élelmiszert, játékot, könyvet stb. Az adományokat december 1-ig kell beküldeni, vidéken a főispánhoz. Ugyanoda kell a segélyt kérőknek is fordulni.

BÉKÉSVÁRMEGYE KEGYELETE SAJÓ ELEMÉR SIRJÁNÁL

Október 16-án kegyeletes ünnep folyt le Őrszentmiklós község temetőjében. Sajó Elemér sirjához három autóbusszal és magánautókkal mintegy hetvenen zarándokoltak el, legnagyobbrészt békésvármegyeiek. A három autóbusz 10 órakor indult el Budapestről. A temetőben tartott diszgyülés 11 órakor kezdődött, amelyet vitéz dr. Ricsóy-Uhlarik Béla főispán nyitott meg és kegyeletes szavakkal méltatta Sajó Elemér érdemeit a Körözsök hajózási terveinek elkészitése körül. Békésvármegye hálásan rójja le ebbeli elismerését, aminek emlékezetére a szentandrási duzzasztó munkálatai megindításakor a Darányi Kálmán miniszterelnök első kapavágásakor kikerült földből nemzetiszinü zacskóban elhozott földet helyez el Békésvármegye nevében a sir fölé elhelyezett diszes urnába. Azután Kállay Miklós vizügyi kormánybiztos magasszárnyalásu beszéddel jellemezte Sajó Elemért, mint mérnököt, mint hivatalnokot és mint embert, de olyan élethüen, hogy a nagyrészt mérnökökből álló hallgatóság egyöntetüen azt tartja, ilyen találóan még soha senki nem jellemezte Sajó Elemért.

Sikó Zoltán őrszentmiklósi református lelkész tartott még nagyon közvetlen hangu költői beszédet, azután megkoszoruzták a küldöttségek a sirt. Főispánunk hatalmas koszorut helyezett el Békésvármegye nevében.

Az egész ünnepély alatt, a kiváló Kvassay államtitkár siremléke mellett, a Kvassay és Sajó sirok mellett ugy érezte az ember, hogy ebben a kis őrszentmiklósi temetőben nyugszik a két küldetett mérnök, akik a Nagy-Alföld vizellátását megálmodták és megrajzolták. És milyen felemelő, milyen nemes emberi volt az a rövid ideig tartott kegyeletes öszejövetel, amelyben a nagy Sajó Elemért halála után is felkeresték volt hivatali főnökei, kartársai és tisztelői.

Békésvármegye főispánja és alispánja mellett Beliczey Géza felsőházi tag, dr. Marssal Ferenc főszolgabiró, dr. Sebők Elek ügyvéd, a békési biró és Megyeri Sándor, Saláry Sándor, a gyulai folyammérnöki hivatal vezetője és még számosan a megyéből voltak ott. Gyomáról Bácsi Elek társulati igazgató és Wagner Márton vettek részt a diszgyülésen.

A gyülés után a Sajó-kurián gyültek össze a megjelentek. E közben a békési küldöttség Kállay Miklós elé járult, aki a békésiek kérésére megigérte, hogy egy nagyobb kikötőt épitenek majd Békésen.

Nem irigyeljük a békésiektől a majdan épitendő kikötőt. Megérdemlik, mert a Körözsök hajózása előkészitésében, dr, Sebők Elekkel az élen, ők tettek legtöbbet. Csak rámutatunk a békésiek ügyességére és kitartására, ahogyan ők dolgoznak a községük érdekében; áldozatot is hoznak, de eredménye is lesz. Ugy láttuk, a mostani Sajó Elemér-diszgyülést is dr. Sebők Elek rendezte meg, ami szintén nagy munka volt és áldozatba is került.

Lakodalmi meghivókat

olcsón és szép kivitelben készit a

HUNGÁRIA-NYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 66 sz.

Alispáni jelentés Békés vármegye szeptemberéről

Az időjárás szeptember hóban a gazdasági munkálatoknak kedvezett Mindent elvégezhettek. A legelők jók. A gyümölcstermés gyenge, a dió jó termést adott, de férges.

A tengeri jó, néhol rekordtermést adott.

A terményárak jól tartják magukat, sőt emelkednek. A föld ára is emelkedik.

A Németországba kapásmunkára kiutazott munkásokat a főispán meglátogatta szabadsága alatt és a helyzetükkel meg van elégedve. Erről még részletesen tájékoztatja a vármegye közönségét.

Néhány időszerű jótanács a gyümölcskertész részére

Az őszi talajmunkát a fagyok beállta előtt be kell fejezni. Az őszi trágyázás előzze meg a forgatást. A be nem takart trágya annyit veszit értékéből, hogy annak árából bátran állithatuuk be munkást.

Ha oltványt vásárolunk, megérkezésük után azonnal bontsuk ki, nézzük meg, hogy a gyökérzet nem száradt-e ki. Ha igen, ugy a gyökérzetet áztassuk vizbe.

Az ültetendő fák gyökerét mindég ugy metsszük, hogy a metszési lap a legkisebb legyen. Az oltvány megmetszése felesleges, söt káros is lehet, mert a be nem forradt sebek télen megfagyhatnak.

Az uj ültetésü fákat töltsük fel és ezt a feltöltést csak a következő tavasztól kezdve a kapálások alkalmával távolitsuk el fokozatosan. A gyökereket a fagy ellen védi, nyáron pedig a kiszáradástól óvja meg.

Lombhullás után kezdjük a fák téli kezelését, a korona tisztogatást, permetezést. A gyümölcsfa törzsét nem meszelni kell, hanem vakaróval jól lekaparni, hogy a kártevők ne huzódhassanak meg a kéreg alatt.

Rakjuk fel októberben a hernyófogó enyvgyürüket is. A hernyóenyvet ne kenjük fel a fa törzsére, mert avval tönkre tehetjük a kérget. Erős pergamen papirt (hólyagpapir) kössünk a fatörzsre és erre kenjük fel a hernyóenyvet, kis fapálcával.

Az őszibarackfákat is most kell megtrágyázni. A korona csurgója táján 30 cm.-es árkot ásunk és ebbe szórjuk az érett istállótrágyát aztán elföldeljük.

MOST JELENT MEG!

V. HEISER

EGY ORVOS bejárja a világot

A Rockefeller-Alapitvány vezető orvosa V. Heiser az alapitvány megbizásából járta be a világot hogy mint úttörő megszervezze a nagy járványok, népbetegségek elleni, emberfeletti harcot. Erről a küzdelemről irt naplója egyike a legérdekesebb, legnagyszerübb könyveknek. Mint egy izgalmas riport, olyan ennek a münek minden fejezete.

A 400 oldalas mű ára 5 pengő, vászonkötésben 7 pengő.

SINGER ÉS WOLFNER KIADÁSA

Megalakult a Stefánia Szövetség gyomai fiókja

Népes közgyüléssel nyitotta meg a fiókszövetség f. hó 17. a községháza tanácstermében müködésének uj korszakát.

Az elnöklő Pétermann Józsefné elnöki megnyitója után, ifj. dr. Kovács János titkár ismertette az alapszabályokat, Felolvasta és megválasztásra javasolta a tisztikar névsorát.

Tiszteletbeli elnökök: Dr. Sorbán Jenő, Dr. Kovács Péter. Társelnök: G. Nagy László, Nemerey Péter, Papp Zsigmond, Dr. Szilágyi Ferenc. Alelnökök: Bay József, Feiler Ernőné, vitéz Madaras Gyula, Dr. Molnár Kálmán. Számvizsgálóbizottság: Kató Lajos, Salgó Sándor, Wagner Márton. A kulturális szakosztály elnöksége: Pánczél Emilné, Dr. Singer Istvánné. A sportszakosztály elnöksége: Fekete Jánosné, Dr. Házy Béláné. A szociális szakosztály elnöksége: Wagner Mártonné, Dobosy Károlyné. Választottak még 60 igazgatósági tagot.

Elhatározta a közgyülés, hogy a szükséglet szerint vándorkelengyék készitésére kéri fel a tagokat. Szükség volna legalább 50—60 babakelengyére, amit azon anyák kapnának 8 hónapi használatra, akik éppen semmit nem tudnak az ujszülött részére beszerezni. Fel fogják továbbá kérni a tehetősebb családokat, hogy a nélkülöző és nyomorgó szülő anyák részére legalább az első 8 napra ebédkosztot küldjenek. Mindezeket a javaslatokat a védőnő segitségével a szociális ügyosztály fogja valóra váltani. A Stefánia Szövetség tagsági dija évi 50 fillér, amit igazán mindenki meg tud fizetni. Éppen ezért lépjen be minél több segiteni akaró ember a szövetségbe, a legjobb helyre teszi a filléreit, ott segit vele, ahol legjobban rászorulnak.

Jövő ilyenkorra már kikövezik a gyoma-dévaványai utat

Végre valóra válik az évtizedes álma Gyomának és Dévaványának: jövőre kiépitik az összekötő utat! Ne kérdezzük, mert nem is fontos egyik község szempotjából sem, hogy mi idézte elő ennek a kiépitésnek ilyen nem várt sürgősségét. Az a fontos, hogy megépül az ut és azon megindul a dévaványai gazdák terménye az eddiginél magasabb árak elérésére. Ezen a keskeny sávon, amelyet „kőutnak" fogunk nevezni, egy mindenkor, minden, időben járható pálya képezi a tegnap, a tegnapelőtt, a tavaly, a régen ezelőtti idő mesebeliségét, mert karcsu autók, könnyü szekerek gördülnek majd a feneketlen sár idején is egyik községből a másikba. Közelebb leszünk egymáshoz. Hiszen eddig is jószomszédok voltunk, de amikor legjobban értünk volna rá, télen, elválasztott bennünket a sártenger. Ezután többször keressük fel egymást a dévaványai testvérekkel. Összefogunk. Összetartunk. Megosztjuk a bánatunkat, kicseréljük az örömünket. Hiszen annyi közös érdekünk van! Majd, ha az összefogásunk eredményeit élvezzük, akkor csodálkozunk legjobban, hogyan is volt az lehetségés, hogy ezt az utat, amelyik annyi közös érdekünket képes szolgálni, miért nem épitették meg eddig?

Pszt!!! Lábujjhegyen!!! Csendesen beszéljünk erről az utról, nehogy hamarább ébredjünk fel, mielőtt elkészülne a gyoma-dévaványai ut.

Megindul a fűmagtermesztés Gyomán

Rendszeres fűmagtermesztéssel eddig csak uradalmak foglalkoztak nálunk. Pedig a kisgazdáknak is kifizető volna ez. Reméljük, egy pár év mulva már a gazdáink ugy termesztik a fűmagot, mintha mindig azt csinálták volna. Persze nem ugy értve a dolgot, hogy jövőre már senki sem vet buzát, tengerit, hanem ezek helyett fümagot. Nem. Először csak egy-két hlodon kezdjük meg a termesztést, mert azt meg is kell ám tanulni. Azonban a tanulástól sem szabad megijedni, nem olyan ördöngős müvelet lesz az.

A fümagtermesztés előkészitésére a HOMBÁR szövetkezet igazgatósága megkérte a szegedi kisérleti állomás vezetőségét, hogy Rigler József assistenst küldje el a napokban Gyomára. Rigler József assistens október 20-án este meg is érkezett és 21-én reggel Wagner Mártonnal először kiment a fűzfászugba és megtekintette a 12 kat. holdas területet, amelyet Wagner Márton fümagtermesztésre akar beállitani.

Rigler assistens a fűzfászugi területet ideálisnak tartja fümagtermesztésre. Az utak és a környező földek vadon termett növényzetéből meg is állapitotta, hogy a talaj is megfelelő lesz fűmagtermesztésére.

A fűzfászugból a községházára mentek, ahol Kovács Gábor bíró és Izsó Ferenc községi gazda csatlakozott, akikkel kihajtattak a fattyasi legelőre, ahol a bikaház előtti lucernás melletti részt, az uttól a kiserdőig, tartanák a legalkalmasabbnak fümagtermesztésére. Hogy ez mennyi terület legyen, azt később határozzák el.

Szóbakerült még, hogy az Alföldön az abraktakarmánytermesztés elhanyagolt mezőgazdasági ág. Erre vonatkozólag is folynak tárgyalások, hogy Gyomán és Endrődön a biztos és nagytermésü abraktakarmányok termesztése is nagyobb mértékben meginduljon.

Rigler József kisérletügyi assistens csütörtökön este a gyorssal utazott vissza Szegedre.

Horthy Miklós utca 9 szám alatt tengeri morzsoló, férfi télikabátok és butordarabok vannak eladók. 3—1.

Férfi-átmenetikabát	P 25.80
Férfi-átmenetikabát	„ 33.—
Férfi-raglán	„ 21.60
Férfi-gazdászkabát	„ 30.—
Férfi-Bocskay kabát szőrmegallérral	„ 64.—
Férfi-bőrkabát	„ 47.—
Férfi-esőkabát	„ 17.—
Férfi-öltöny	„ 29.80
Férfi-sportzakko-nadrág	„ 32.—

KULPIN DIVATHÁZ

Férfi- és Fiukészruha-osztálya

BÈKÉSCSABA

Szuperfoszfát műtrágya állandóan kapható a Wagner Márton Fiai fakereskedő cégnél

HIREK

A gyulai turulista ifjúság elhatározta, hogy elkésziti a vármegye szociográfiáját. Ismerve a komoly fiatalság mentalitását, reméljük, hogy sem felületes, sem elfogult nem lesz, de a valóságot teljes tárgyilagossággal feltáró munka készül. Ez helyes is, mert az állapotokat nem torzitani, hanem megállapitani kell, mert csak igy lehet a segitéshez helyes uton hozzáfogni.

A szekérfuvarozás korlátozásáról szóló tervezettel foglalkozott a Faluszövetség választmánya. A szekérfuvarozás fenntartása a lótenyésztés érdeke, másrészt fontos szociális okok kivánják. Azt sem szabad figyelmen kivül hagyni, hogy az ország legnagyobb részében az egyetlen közlekedési eszköz a szekér. Amig a bekötő utaink nincsenek kiépitve, addig nem lehet autóhálózatról beszélni és a szekérfuvarozást korlátozni. Kérik a minisztertől a rendelet visszavonását.

A japán nők mai helyzetéről rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb legujabb száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádiómüsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolókat, szinházi pletykákat, verseket, novellákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Delibáb egy száma 20 fillér.

Ingyenes himző-tanfolyam

A NEP gyomai községi szervezete folyó évi november hó 1-én szakképzett tanerő vezetésével ingyenes himző tanfolyamot nyit, a párt piactéri helyiségében. Résztvenni óhajtók jelentkezzenek a Békésmegyei Általános Takarékpénztár Részvénytársaság fiókja igazgatójánál, Nemerey Péter községi elnöknél.

Mindazoknak, akik a tanfolyamon, részt vesznek és azt elvégzik, a NEP Gyoma községi szervezete egész télen át tartó munkaalkalmat és kereseti lehetőséget biztosit.

Dévaványán a Gazdakör 250 P. t ad könyvekre és 60 P. t szakelőadások tartására.

Lengyel egyetemi hallgatók érkeztek Békéscsabára, hogy a mezőgazdasági viszonyokat tanulmányozzák.

Darányi Kálmán a mult év októberében kapta meg miniszterelnöki kinevezését. A jubilleum megünneplésétől elzárkózott

Moszkvában három hónap alatt 2500 kivégzés volt.

Püspöklátogatás Szeghalmon. Hirt adtunk lapunk legutóbbi számában arról, hogy Makláry Károly, debreceni ref. püspök e hó 24-én vasárnap meglátogatja a szeghalmi egyházat és a gimnáziumi nagy alapitványi tevő Péter András szobrát leleplezi, valamint a gimnázium zászlóját megáldja. A gyomai presbiterium 5 tagu küldöttséggel tiszteleg a püspök előtt. Menni fog a két lelkész, az igazgató tanitó, a gondnok és a Péter András szobrát készitő Papp Zsigmond presbiter.

Adakozás az endrődi ref. egyház javára. Vasárnap délelőtt az endrődi missiói ref. fiókegyház részére a gyomai ref. teplomban perselyes gyüjtés lesz. Prédikál Nagy Balázs Dezső, endrődi missziói segédlelkész. Az adakozásra felhivjuk a református hivek figyelmét.

Uj Amerikai Almafajták Amerikában nehány éve uj téli almafajtákat telepitenek. A Jonathán és társai, amelyeket minálunk legjobb almának tartanak, az amerikaiak előtt már értékét vesztették. A külföldi piacokon pedig versenyképeseknek kell lennünk. Vigyázzunk, nehogy ugy járjunk, mint a Saszla és egyéb szőlönkkel, melyeket az Afus Ali és társai kiszoritanak a külföldi piacokról. Erről és még számos érdekes aktuális szakkérdésről ir „A MAGYAR GYÜMÖLCS“ legujabb száma, melyből lapunkra hivatkozással ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest, IV, Gerlóczy ucca 11.

Ujra terem a dió. A hosszantartó szép ősz községünkben is különös jelenséget idézett elő. Arról nem is beszélünk, hogy mennyi gesztenyefa áll virágban. A Sziv utcában lévő fiatal dió fákon majdnem normális nagyságu zölddiók,— második termés, — várják a beérést.

Értesülésünk szerint rendelet készül, mely szerint a jövőben csak az olyan iparos részesülhet bármiféle kedvezményben, aki rendszeresen vezet üzleti könyveket.

SPORT

MAFC II.—GySC 3:2 (2:2)

Gyoma, II. o. bajnoki, vezette: Becskő.

MAFC II: Cövek—Finta, Jenei—Szarka. Herczeg, Barta—Thór, Tamási, Piczkó, F. Kiss, Vlász.

GySC: Szrnkányi—Fekete, Jenei—Lőrincz, Mónus, Czfirák—Imre, K. Szabó, Kruchió, Győri, Takács.

Meglepően szép mérkőzést látott a mult vasárnapi meccs közönsége. Ugy látszik, szezon végére egészen jó csapat lesz a GySC-ből és reményteljesen fordulhatnak majd a tavaszi szezonba, feltéve ha, a játékosok jelenlegi jó formájukat megtartják. Különösen a csatársor játszott frissen és ötletesen. A mutatott játék után, ha a győzelmet nem is, de a döntetlent feltétlenül megérdemelték volna! Ilyen szép játékkal a Mezőturi Máv ellen gólokkal győzhettek volna. Egyébként a meccs nagyobb részében a GySC volt a támadó fél, sőt a második félidő 10-ik p.-ben a 10 főre leapadt csapat még nagyobb lelkesedéssel kisérelte meg a lehetetlent: legyőzni a nagy játékerőt képviselő MAFC-ot! Balszerencséjüknek köszönhetik, hogy ez nem történhetett meg.

GySC erős támadásaival indul a meccs és 7 p.-ben Győri, Imre beadásából bomba gólt lő (0.1). Tovább is támad a GySC és a 11, 14 és 19. p.-ben eredménytelen kornereket ér el. 21. p.-ben egyenlit a MAFC. Piczkó jól szökteti a jobbszélsőt, Szrnkányi kifut és Tamási lövése az üres kapuba gurul (1:1). 4 perc mulva Vlász beadásából F. Kiss ofszejdgyanús gólt lő (2:1). GySC erős finisbe kezd. 30., 34. és 35. percben ujabb kornereket érünk el, majd 36. p.-ben Kruchió süvitő lövése felsősarok mellett száll el. 38. p.-ben Kruchió—Győri—Takács a labda utja, a szélső jól adja Győri elé, aki szép lövéssel egyelit (2:2).

Szünet után előbb a MAFC vezet néhány jó támadást, majd a GySC tovább folytatja az ostromot. 3. p.-ben Győri alig lő kapu mellé, majd 2 perc mulva Takács, 2 embertől szorongatva laposan lő, Cövek a földön fekve alig tudja kornere ütni. 6. p.-ben óriási összefutás a MAFC-kapu előtt, Takács és Győri emberbe lő, majd Herczeg felszabadit. 10. p.-ben Mónus régi térdsérülése kiujul és ölben hozzák le a pályáról, ahová már nem is tér vissza. 11. p.-ben Takács kiugrik, egyedül tör kapura, Cövek kifut eléje a 16-osig, de Takács ahelyett hogy kicselezné, nagy lövést ereszt meg, amit Cövek reflex mozdulattal félre üt. Nagy helyzet volt! Utánna K. Szabó lő rosszul, 3 tiszta helyzetben, majd 16 p.-ben Takács ofszejdról indulva, érvénytelen gólt rug. Mónus hiányát nagyon érzi a csapat és kissé visszaesik. Ezt kihasználja a MAFC és a 23. p.-ben a kifutó Szrnkányi mellett Tamási megszerzi a győzelmet jelentő gólt (3:2). Meccs végéig erősen érezhető GySC fölény.

Szrnkányi kissé indiszponáltan védett. Fekete—Jenei hátvédpár remekül működött, Czifrák és Lőrincz bátor és ügyes halfok. Mónus jól fogta Pickót. Imre meglepően jól játszott. K. Szabó szürkén mozgott, nem tud beleillezkedni a csapatba Kruchió ügyesen irányitott. Győri—Takács pár volt a csapat legjobb része. Minden megmozdulásuk veszélyt jelentett.

Becskő kevés hibát vétett.

Bíróküldés:

GYTK—MMÁV: Boros II., TSC—ETK: Havas, MAFC II.—MTörekvés: Benkő, Hunyadi—KTE: dr. Juhász.

GYTK—MTörekvés 1:1 (0:1)

Mezőberény, vezette: Wertheim.

GyTK: Porcsalmi—Rozsnyai, Vatai—Szendrei, Lakatos, Bolehovszki—Nádudvari, Csalah, Bartik II., Bartha II.

A GyTK 10 emberrel vette fel a küzdelmet, mivel Bartha I. igen sportszerütlen magatartásánál fogva, inkább fontosabbnak tartotta az udvarlást, mint csapatának a győzelmét. A Törekvés pályán megjelent 10 játékos, érezve játékostársuk hiányát, ezt pótolni igyekeztek. Erős küzdelem után sikerült is döntetlennel haza jönni és igen értékes ponttal a tabellát javitani. Dacára a 10 játékosnak, igy is tetszetős, szép támadásokkal ostromolták a Törekvés kaput. A győzelemtől Wertheim biró lehetetlen rossz biráskodása fosztotta meg a gyomai fiúkat. A csapat minden egyes tagja dicséretet érdemel, mert 10 emberrel, a biró ellen is küzdeniök kellett.

24-én d. u. 1/2 3 órai kezdettel a MMáv csapatával méri össze erejét a GYTK 11. Egyben ez a szezonzáró bajnoki mérkőzés lesz. A mérkőzés kimenetele teljesen nyilt. Ha a fiúk a szezon utólsó mérkőzésén szivvel-lélekkel küzdenek a zöld-fehér színekért, úgy győzelemmel hagyhatják el a pályát. Ha meglesz a fiúkban az akarat 1—2 gólos GYTK győzelmet várok. Cs. D.

M O Z I

APOLLÓ MOZGÓ GYOMA

Október 24—25, vasárnap hétfő
Jókai Mór regénye
Kiss Ferenc
Egry Mária
Mezey Mária
Csortos Gyula
Uray Tivadar főszereplésével.
MAGYAR FILM!

ARANYEMBER

●●●

Okt. 27—28, szerda csütörtök
Nagyon izgalmas film
Amerika hőskora
Egy nemzet születése
Indiánok lázadása:

FEKETE LÉGIÓ

Nem cow-boy film, grandiózus kalandfilm!

Előadások kezdete: vasárnap d. u. fél 3, fél 5, fél 7 és fél 9. hétköznap — fél 5 fél 7 fél 9.
TÖKÉLETES HANGVISSZAADÁS!

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. október 24-én vasárnap fél 7 és 9 órakor.

Magyar hangosfilm! Meller Rózsi „Vallomás" c. szinműve filmen

Én voltam

Főszereplők:
Bulla Emma, Törzs Jenő, Uray Tivadar, Vaszary Piroska, Erdélyi Mici és még több kiváló magyar színész.

Uszás örömei és művészete

sportfilm

Betörő a világbajnoknál

vigjáték

Magyar Világhiradó

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztarecepteket megkapja, ha még ma kéri a Dr. OETKER-féle világhirü FÉNYKÉPES RECEPTKÖNYVET, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: Dr. OETKER A. Budapest, VIII. Conti-utca 25.

Az első számu vadásztársaság értesiti a lakosságot, hogy a nyulat kilogramonként 80 fillérért árusitja. Előjegyzéseket az Iványiék lisztüzletében vesznek fel, ugyanott adják ki a nyulakat is.

Hallotta-e már?

... **hogy az ásítás** nemcsak az álmosság puszta jele, hanem a szervezet védekezése az elalvás ellen. Az ásítás ugyanis mély, nyitott szájjal való légzés, melyet a végtagok kifeszítése, nyujtása követ. Ilyenkor a vér nagyobb mennyiségben tódul a szív és a tüdő felé, ahol nagyobb mennyiségü oxigént vesz fel, ezzel az anyag cserét, idegrendszert felélénkiti.

... **hogy egy bécsi orvos** a C-vitaminnal gyógyítja a tüdőgyulladást. Már megelőző gyógymódnak is használják, olyan fekvő betegeknél, ahol tüdőgyulladástól lehet tartani. A C-Vitamin főként a zöld paprikában és citromban van.

... **hogy az állat** ösztönösen nyalja sebeit, ezzel el is éri, hogy az begyógyul. Doll német tanár megvizsgálta a nyálat és rájött, hogy olyan anyagot tartalmaz, mely a fertőző csirákat megöli. Igy hát a szájba kerülő apró szervezetek a természet bölcs berendezése folytán jórészt elpusztulnak.

A **csimpánzról,** a legértelmesebb állatról irt rendkivül érdekes és megható fényképekkel gazdagon illusztrált cikket Dr. Gerhardi Antal egyetemi m. tanár Tolnai Világlapja uj számában. A legkiválóbb magyar irók novellain, az érdekes cikkek dus során kivül nagyszerü folytatásos regényt és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Gyoma község ingatlanforgalma

Imre Erzsébet gyomai lakos vett 2 hold 400 négyszögöl zsófiamajori szántót Özv. Baráth Lajosné Izsó Zsófia gyomai lakostól 1560 pengőért.

Wolf Ádám és neje Szilágyi Ilona gyomai lakosok vettek 1/2-ed rész németzugi lakóházat Özv. Wolf Józsefné Bartolf Mogdolna gyomai lakostól 300 pengőért.

Vatai János és neje Oláh Róza gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Szilágyi Benedek és neje Kis Rósa gyomai lakosoktól 1125 pengőért.

Baráth Lajosné Biró Róza gyomai lakos vett 1 hold 643 négyszögöl félhalmi szántót F. Nagy Sándor és neje V. Szabó Eszter gyomai lakosoktól 1100 pengőért.

Rákóczi Gyula és neje Czeglédi Lidia gyomai lakosok vettek egy lakóházat Payer Imre gyomai lakostól 2050 pengőért.

Ifj. Rácz Ferencné gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Veres Lajos és neje Biró Róza gyomai lakostól 800 pengőért.

Szmolnik János és neje Megyeri Mária gyomai lakosok vettek 1077 négyszögöl pocoszugi és holtkörösi szántót Kiss Lajos gyomai lakostól 500 pengőért.

Bus József és neje Szerető Juliánna gyomai lakosok vettek 1475 négyszögöl félhalmi szántót Kovács Imréné Putnoki Zsófia pestszentlőrinci lakostól 430 pengőért.

Publikáció

Állást kaphat. Aki szőllő és gyümölcsfakezelésében némi jártassággal bir és a mezőgazdasági munkákhoz is ért, azonnal elhelyezkedést kaphat. Bővebb felvilágositást a Wagner fatelepen szerezhet.

Forgalmas helyen kisüzlethelyiség kiadó, Kollman József Horthy Miklós úti házában. 2—2

Gróf Tisza István út 34 számu ház eladó. Értekezni lehet ugyanott. 3—2

Magas foku, zamatos rizlingbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károly** borkereskedőnél.

A vadnyulbőrt darabonként 20 fillérért vásárolom. Minden egyébb bőrt a legmagasabb napiáron Spitzer Dezső toll és bőrkereskedő. x—4

Eladó: 38 hold cserepes tanyával,— Póhalmon 22 hold 20 hold 15 hold 10 hold kedvező fizetési feltételek mellett. — 6 hold Udvarnokban 2500 P — 7 kat hold Csergettyülaposon, — 18 hold Özeden ugyanott 2 hold — 7 fertály Eelőhalom.

Eladó: 2 kat hold elsőosztályu kertföld teljes felszereléssel továbbá 100 kat hold 40.000 P-ért. Hősök Emlék utján egy 2 szobás urilakás elköltözés végett jutányos áron eladó — A Kossuth Lajos utcában egy 3 szobás családi ház. Izsó Balázs ingatlan közvetitőnél. Gyoma. Telefon: 50.

„MÁVAUT" TÉLI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. október 3—tól 1938. május 14—ig.

Gyoma—Endrőd:

17.38	ind	Gyoma p. u.	érk.	6.22
17.50	érk.	Endrőd templom-tér . .	ind.	6.10

Viteldij: 50 fillér.

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

6.10	ind.	Endrőd templom-tér . . .	érk.	17.50
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.32
7.28	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.42	↓	Püspökladány	↑	15.23
9.19	↓	Hajduszoboszló	↑	14.43
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14.10

Menet-jegy: Endrődre —.50 Menettérti-jegy: Endrődre —.80 P
Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 10 50. „ P 12.50

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

6.10	ind.	Endrőd templom-tér . . .	érk.	17.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u. . . .	↑	14.00
9.03	érk.	„ községháza . .	ind.	13.50

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9 50.

Feltételes megállóhely: Gyoma—halmagyi Olvasókör és Perjés.

A világ legnagyobb rádió gyára a PHILIPS
5 világrészben 78 államban a vezető világmárka
Egyedárusitó: Benjámin István.
GYOMÁN:
Fekete Lajos müszerész üzletében.
ENDRŐDÖN:
a Homoki féle emeletes házban.
Kérje dijtalan bemutatását!

Vajcsomagolót
kg.-ként P 2.60-tól feljebb csinos nyomással szállit
HUNGÁRIA-NYOMDA
Gyoma, (Wagner-fatelep).

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz!
22 fillér
egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.
Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.
Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 44. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 október 30.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A reformáció emlékünnepén

Évtizedek választanak el a nagy világfelfordulás láng, vér és könnytengerétől, de az a hatalmas orkán, mely akkor a világháboru képében rombolva söpört végig népeken, nemzeteken s országokat teremtve megváltoztatta Európa képét, máig sem tudott elnyugodni. Az embermilliókat talán még jobban, mint a közelmultban, a legellentétesebb érzések, érdekek és törekvések uralják és a minden oldalról észlelhető őrületes fegyverkezésekkel, napról-napra változó helyzetekkel, állandó lázas izgalomban tartják az emberiséget.

Ám e válságon idők forgataga, a napjainkhoz, sőt óráinkhoz füződő eseménysorok, melyek legtöbbje odakivánkozik Klió érctábláira akaratlanul is a legnagyobb mértékben foglalkoztatják a tömegek képzeletét, mégsem lehetnek elég erősek arra, hogy végképen elnyomják bennünk a régmult időkre való visszaemlékezés hajlandóságát s netörődjünk mással, mint a má-val!

Ezeknek a régmult időknek a homályából egy esemény dátumának lángjegyei törnek elő, hogy rávilágitsanak a multak elfeledett, vagy az időbeli távolság miatt elhomályosult történetére:

1517!

Századok eseményláncolatát: bünözönét és tisztulási vágyát, felajzott reményét és tengernyi csalódását, örömét és szenvedését, balsikerét és diadalmát világitja meg ez a dátum, mely ugy áll ott az emberi müvelődés történetének egyik legfontosabb határmezsgyéjén, mint az utszéli mérföldmutató kettős karja.

Az időbeli perspektiva látnunk engedi a nagy evolució egyes szakaszait és e szakaszokból összeálló eredményeit az emberöltők viaskodásának. Kép kép után bomlik. Jelenetre jelenet kerül. Mi pedig hol elszorult szivvel, hol ujjongó lélekkel, szinte érezzük a középkor fülledt légkörét, szinte halljuk a lelki rabságban sinlődő embermilliók bilincseinek csörgését, szinte látjuk a lelki szabadság után vágyakozó és szabadságért mindent áldozni kész tömegek küzdelmeit... és e küzdelmeknek kaleidoszkóp szerü gyorsasággal váltakozó képsorai között ott látjuk a lelki nagyság dicsfényével koszoruzott halhatatlanjait e korszaknak, melynek Reformácio nevet adott a történelem.

Mi volt a reformáció?

A legtökéletesebb lelki renaissance!

A kultura határmérő oszlopa!

Az erkölcsök megnemesitője!

A nemzeti aspirációk megvalósitója!

Kétezer év óta a leghatalmasabb szellemi mozgalom, melynek nem szabott gátat sem a politikai elhatárolódottság, sem a nemzetek sokszor ellentétes törekvése, sem a nyelv különfélesége, sem a kultura elütő mértéke! Titokzatos erőtől hajtva, megindult, mint a bérctetők mikroszkopikus hókristályaiból félelmetes, mindent leküzdő erejüvé transzformálódott lavinája és magával ragadta a lelkek millióit, eltemette a régi világ, züllött erkölcs, tobzódó hatalom minden gonoszságát!

Ennek a reformációnak 520-ik évfordulóját ünnepeljük ma!

Ünnepelünk, mert ez az évforduló olyan fenséges fogalmakhoz van füzve, lelkünkben olyan emlékeket ébreszt tudatra, melyek kedvesebbek minden elmuló földi dolognál!

Ünnepelünk, mert ez az évforduló az evangeliumi hit ujjászületését és vele kapcsolatban a nemzeti függetlenség diadalát hirdeti! Két olyan fogalomét, melyekről megingathatatlan hittel hisszük, hogy az Ur örökéletet, sohasem muló dicsőséget szabott ki számukra!

Más országok földjén, más nemzetek szivében, lehet ez az ünnep külső kereteiben fényes, tartalmában szent érzéseket kiváltó, hatásában nemesitő, következményeiben okulást, erőt nyujtó, de olyan egy nemzeté sem lehet, mint a magyaré! Nem lehet, mert más országokban a reformáció ünnepe csak az evangéliumi hit ujjászületésére, a lelkiismereti szabadság diadalára emlékeztet, nálunk azonban emlékezetet azokra a százados küzdelmekre is, melyeket az ősök hazaszeretete, szenvedése és martiromsága avatott szentté s melyeknek eredményeként a hitbeli szabadsággal karöltve, hazánk szabadságát is köszönhetjük!

De szivünk melegével, lelkünk hálájával, ajakunk fogadásával ünnepeljük ezt az évfordulót azért is, mert az a magyar közmüvelődés ünnepe. A reformáció ugyanis dajkáló anyjává lett elárvult nyelvünknek, hatalmas támaszává a tudományos és irodalmi élet kifejlődésének, alapjává a nemzeti szellem olyanténvaló megerősödésének, melyből a későbbi küzdelmek diadalai fakadtak.

Protestánsnak lenni: erény. Magyar protenstánsnak lenni: büszkeség. Más nemzet fiának ünnepelni ezt a ritka évfordulót: kegyeletes cselekmény. A magyar protestánsnak: kötelesség!

Ennek a kötelességérzetnek pedig ott kell lakoznia minden szivben, arra kell sarkalnia, hogy az ünnepélynek ugy külső megnyilatkozásában, mint belső tartalmában, ugy közvetlen hiterősitő hatásában, mint továbbépitő erejében, azt a fényt és értéket adja, amilyet a Reformáció emléke megérdemel, mi több: joggal megillet!

Ez a kötelességérzet legyen mai ünneplésünk koronája.

szeghalmi.

Darányi Kálmán miniszterelnök ezeket mondotta

— Az ország érdeke, hogy jóakaratu törekvések között megtaláljuk a kiegyenlitődés utját. Éppen annak az erőnek a tudata, amelyet a kormánynak egy ilyen erős többségi párt tamogatása biztosit, teszi kötelességünkké, cselekedetekben megnyilvánuló magatartásunkkal szolgálni az ország politikai békéjét.

— Nem vagyunk hajlandók tűrni egyik oldalon sem az ország érdekeire káros, nyiltan vagy burkoltan jelentkező törvény ellenes szélsőségek érvényesülését. Ez a mi állásfoglalásunk: ami azonban a legkevésbbé sem késztethet arra, hogy eredetileg kitűzött céljainktól a legkisebb mértékben is eltérjünk. Teljes határozottsággal kijelentem azt, hogy a kormányzat irányát balfelé eltolni a szélsőségek elleni küzdelem cimén egy hajszálnyira sem vagyok hajlandó. Nem vagyok azonban hajlandó arra sem, hogy felelőtlen politikai dilettánsok és fantaszták törekvéseinek tért engedjek, még akkor sem, ha azok nacionálista jelszavak alatt is jelentkeznek.

— Az utóbbi időben Körmenden tartott gyülésen az ellenzéki pártok több prominens tagja, főképpen két kérdésben találta szükségesnek állásfoglalását a közvélemény tudomására hozni. Az egyik az alkotmányosság, a másik a restauráció kérdése. Az első kérdésre vonatkozólag a kormány eddigi magatartásában adva van a fe-

lelet és azt hiszem, hogy sem a kormány, sem a párt, amelyre a kormány támaszkodik, soha sem hagyott nyilatkozataiban sem kétséget az iránt, hogy teljes mértékben az ősi alkotmány alapján áll, amelyet a nemzet talajában elszakithatatlanul gyökerezőnek tart, amely élő, szerves, fejlődő és egységes.

— A királykérdést illetőleg a kormány álláspontja változatlanul az, hogy annak aktualitását nem látja. Nem lát semmi olyan vonatkozást, sem kül-, sem belpolitikai tekintetben, amely ettől az álláspontjától való eltérésre okot szolgáltatna. Semmi esetre sem tartom azonban kivánatosnak azt, hogy a kérdésnek felszinrevetésével és a nemzetre káros ellentéteket keltsünk a nemzet lelkében.

— Egyedül a titkos szavazás bevezetésével, de akár a legegyszerübbnek látszó, más alkotmányjogi reformokkal még nemzetet boldoggá nem tettek. Közjogi intézmények csak akkor birnak értékkel a nemzetre nézve, ha a nemzet, a nép erőinek és értékeinek fejlődését teszik lehetővé s ha alkalmasak arra, hogy ezeket az erőket és értékeket az egyetemes nemzeti célok szolgálatába állitsák.

— Az igazgatás korszerü átszervezésénél különösen a községek ügyvitelének egyszerüsitése s ilymódon a falu ügyeivel való behatóbb foglalkozása áll az előtérben, előtérben van a tanyai közigazgatás rendezéséről szóló javaslat; hatékonyabb ellenőrzés alá kerül továbbá a községek és önkormányzati testületek gazdálkodása.

— Megoldja a kormány a nemkivánatos idegen elemek beszivárgásának a mainál hatékonyabb ellenőrzését és megakadályozását, folytatja a közjóléti és egészségügyi akciókat, a gondoskodást kiterjeszti a szegényebb néposztály gyermekeire s a multhoz képest a jövőben is foglalkozik a kormány az u. n. inséggócok helyzetével, amelynek megoldása csak a tárdsadalom szerves együttmüködésével sikerülhet. Az államkincstár nem csekély igénybevételével biztositotiuk a termelés folytonosságát az elemi csapások által sujtott vidékeken s közmunkákkal könnyitettünk ott, ahol a csapásokon kivül más organikus okait is látjuk az inségnek,

— Állandó gondoskodásunk tárgya a közszolgálati alkalmazottak helyzetének javitása.

— A kormány agrárprogramjának biztos alapjait az államháztartásnak most ismertetett rendje szolgáltatja. Termelési, értékesitési, földbirtokpolitikai és szociális kérdések várnak megoldásra s a mezőgazdasági minőségi termelés fokozása mellett az állattenyésztés minőségi emelésére törekszünk.

— Az agrárlakosság birtokosrétege érdekében tett intézkedések közvetve a földnélküli mezőgazdasági munkásság felé is érvényesitik kedvező hatásukat. Célom, hogy a mezőgazdasági munkásság problémái összességükben felderittessenek, ezért intézkedtem a mezőgazdasági szociálpolitikai tanács ujjáalakitása iránt.

— Védeni kivánjuk a termelő tőkét, de annak is ismernie és teljesitenie kell nemzeti, gazdasági és szociális kötelességeit.

— A családi munkabérpótlék bevezetését fokozatosan és minden bürokratikus rendszer kikapcsolásával kell megoldanunk, hogy ne egy szép elvirendszert, hanem egy gyakorlatilag és gazdaságosan funkcionáló intézményt állitsunk a szociális cél szolgálatába.

— A vallás és közoktatásügyi miniszter ur ismertette már azt a törekvését, hogy az életre előkészitő iskolák tanmenetének gyakorlatibbá tételével az ifjuság nagyobb tömegeit irányitsa a gazdasági pályák felé.

— A szociális program során bejelentettem a telepités folyamatba tételét, ami a telepitési törvény hatálybaléptével bekövetkezett. A végrehajtási rendelet augusztus elsejével napvilágot látott. A telepitési tanács felállittatott, az előző költségvetési év folyamán harmincezer katasztrális holdat biztositott a kormány a földmíveseknek és az első uj telepes falu felépült. Az OFB földek rendezése megtörtént, az országos öntözési hivatal megkezdte működését. A falu egészségügyének felkarolására kiépült a gondozónői szolgálat, a községi és körorvosok részére lakás és rendelőszobák épülnek. Az egészségvédelmi munka 56 uj szolgálat beállitásával 59 uj orvossal, 56 uj védőnővel kibővült. Megindult 299 kut munkálatai és 11 egészségvédő gondozóintézet felállitása van folyamatban. A legszegényebb betegek mentesittettek a kórházi és ápolási költségek alól. A mezőgazdasági szakoktatás terén uj téli gazdasági tanfolyamok, öt uj téli iskola, több kertmunkásképző iskola állittatott fel, a két éven belül épitendő ezer népiskolai tanterem épitése befejezés előtt áll, száz állami, száz segédtanitói állást szerveztünk. A gazdatiszti nyugdijtörvény a végrehajtás stádiumába jutott. A mezőgazdasági kamarai törvény végrehajtási rendelete elkészült, megalakult a Horthy Miklós-ösztöndijalap. Az önállósitási tanácshoz beérkezett 600 kérvényből eddig érdemleges elintézést nyert száz, a kiadott kölcsönök egyenként átlag 2400 pengőt tesznek ki Az álláshalmozások megszüntetésére tett intézkedések során eddig 514 elbocsátás történt a közszolgálatból s az igy megüresedett állásokra 331 uj tisztviselő vétetett fel, s ezenkivül a folyó költségvetési évben 253 uj gyakornok nyert alkalmazást. A házadó 20 százalékos rendkivüli pótlékának csökkentése megtörtént, a társulati adó gondosabb kimunkálása folytán ezen adónem jövedelme emelkedett. A minimális munkabér megállapitása további iparágakra és a mezőgazdasági munkásságra is kiterjesztett. Elkészült a tűzharcos javaslat. A galiciai bevándorlásnak három uj kirendeltség felállitásával hatályosabb ellenőrzése elrendeltetett.

— Tényekre mutathatunk rá, azzal a kritikával szemben, amely a kormány cselekedeteit kevesli s nem akarja meglátni azt, ami történt. Meg vagyok győződve, hogy mindannyian egyetértettek velem abban, hogy erkölcsi megujhodás, közéleti és magánéleti tisztesség, a boldogult elődöm által oly ékesszólóan hirdetett magyar testvériség és sorsközösség tudata kell, hogy áthassa a nemzetet és behatoljon a magyar ifjúság vérkeringésébe. Erre megvan minden reménységünk, ezért nézek bizakodó lélekkel a jelen nyomoruságából is a jobb magyar jövőbe.

A világ legnagyobb rádió gyára a
PHILIPS
5 világrészben 78 államban a
vezető világmárka
Egyedárusitó: Benjámin István.
GYOMÁN:
Fekete Lajos müszerész üzletében.
ENDRŐDÖN:
a Homoki féle emeletes házban.
Kérje dijtalan bemutatását!

A MEFHOSZ 15 napos őszi tanulmányutazásai Olaszországba és a párisi világkiállitásra

A Magyar Egyetemi és főiskolai Hallgatók Országos Szövetsége Idegenforgalmi Irodája november hó 2-án közismert művészettörténeti programmal összeállitott őszi tanulmányutat indit Olaszországban és Párisban.

Az olaszországi utazás keretében Firenze — Róma — Nápoly — Capri — Sorrento — Padua — Velence, mig a párisi utazás keretében Milano — Certosa di a Pavia — Páris — Nizza — Montekarlo — Velence megtekintése szerepel.

A tanulmányutak iránt érdeklődőknek készséggel küld ismertetőt és részletes programot a MEFHOSZ Utazási Irodája: MEFHOSZ Traval, Budapest, IX. Ferenc krt. 38. Telefon: 1872—74.

Szociális gondolkodás

Kétségtelen, hogy valamennyien egoisztikus (önző) hajlamokkal születünk. A kis gyermek kapkodó mozdulata, amivel mindent magához kaparint, nem véletlen. Egészen mélyről, az ösztönöktől diktált cselekedet. Lassan vesz tudomást arról, hogy mások is vannak a világon, akik szintén élni akarnak. Sok kellemetlen összeütközés támad ebből. A fejletlen értelmü gyermek antiszociális, nem törödik mással, csak a maga érdekeiért harcol. Nagyjában ilyen az az ember is, aki felnőtt korában sem érik meg annyira, hogy veleszületett antiszociális gondolkodását feladja.

Amit a gyermekről mondtunk, ugyanezt elmondhatjuk az egész emberi társadalomról. Nem kell olyan messze visszamenni pl. hazánkban, csak a 17-ik századig, hogy a közgondolkodást, a társadalmat egészen antiszociálisnak lássuk. Voltak szerencsés, jobb sorban élő rétegek, akik semmit se törődtek a náluk jóval rosszabb sorban élő embertársaikkal. Azonban, ahogy a gyermek felnőtté érik, ugy eszmélnek az egyes társadalmak is és kezdenek figyelni a náluknál gyengébbekre.

Mikor egy ember, vagy ember csoport kezd törődni a mások életével, jólétével, mikor azért áldozatot is tud

Nov. 1-én a NEP ingyenes himzőtanfolyama megnyilik

hozni, itt kezdődik a szociális gondolkodás. Ez a társadalom életében is bizonyos nivót, érettséget jelent. Az egyes ember is ettől kezdve nevezhető az emberi együttélés, a társadalom hasznos tagjának.

A mi századunk már a szociális gondolkodás százada. Lassanként mindenki rájön arra, hogy ugy egészséges a társadalom, ha annak minden rétege megtalálja a megélhetés lehetőségét.

Ne bizzuk azonban ezt a kérdést egészen az államhatalomra, hanem amig az kitartó munkával megvalósitja századok mulasztását, az ő szociális reformjait, mi se nézzük tétlenül a gyengébb, rosszabb sorban lévő emberek küzdelmét. A mi legközelebbi társadalmunk a községünk. Értsük meg valamennyien, hogy az egészség, nyugodt, biztonságos együttélés csak olyan társadalomban lehet, ahol mindenkinek van kenyere. Ezen fordul meg minden. Ne elégedjünk meg tehát azzal, hogy nekünk van, de adjunk belőle másnak is. Lehet ez akár munka, akár segitség formájában is. Értsük meg a kor szavát, gondolkozzunk szociálisan.

W—né

Miért vannak a Felső Mezőgazdasági Iskolák?

Mindennapi beszédtárgy a gimnáziumok és kereskedelmi iskolák zsufoltsága. Magyarország agrár állam, mégis minden tehetősebb szülő (gazdaszülő is) az értelmiségi pályára nevelő középiskolák felé irányitja a gyermeket. Nem nagy megbecsülése ez részükről a gazdálkodás mesterségének. Azonkivül végtelen káros éppen egy agrárország szempontjából, mert honnan várjon az állam mintagazdákat, ha nem ebből a rétegből, akiknek van is min gazdálkodni. Egészséges állapot az volna, ha minden gazda, legalább egy fiát (ha van) a saját mesterségére tanittatná. Azért mondom tanittatná, mert — vállalom a felelősséget — nem elég, ha maga tanitja. Erre a célra vannak a mi felső mezőgazdasági iskoláink. Nem sok, csak 5 van az országban és ezek sem zsufoltak, mint az idegen az agrárlakosság arányszámából következtethetné. Sajnos a kis és középbirtokosság nem akar mintagazdákat nevelni fiaiból. Inkább negyven-ötven pengős fizetésü kishivatalnokokat, akikből aztán elégedetlen, nyugtalan ifjuság és elhibázott életü felnőttek lesznek. Nem is beszélve azokról, akik elkezdik a középiskolát és vagy tehetség, vagy anyagi erő hijján abbahagyják, a gazdálkodáshoz nem értve, sarlatánkodnak valahol.

Azt gondolná az ember, hogy a művelt gazdák iskolájába tulnyomórészt gazdagyermekek járnak, hiszen ez volna a természetes. A felső mezőgazdasági iskolákban azonban a tanulók többsége mégsem őstermelő szülők gyermeke. Kecskeméten 23.5 százalék, és Békéscsabán is csak kis többségben, 55.7 százalékban vannak. Az iskola pedig nem drága, mert tandija a polgári iskola tandijának felel meg. Hogy kihasználják ezt az iskolát olcsó éretségi pótléknak, arról most ne beszéljünk. Eléggé elszomoritó, hogy a gazdaszülők nem veszik igénybe a gyermekeiknek legmegfelelőbb iskolát. Ezért kevés a müvelt gazda és sok a gazdapanasz, aminek nem mindig az időjárás, és egyébb külső körülmény az oka.

Sikerül a himző- és háztartási tanfolyamok megtartása

A NEP kezdeményezésére folyamatba tett szervezési munka eredménye a november 1-én meginduló hathetes himzőtanfolyam és a december 13-án meginduló hathetes háztartási tanfolyam. A himzőtanfolyomra szerdáig 27-en és a háztartási tanfolyamra 25-en jelentkeztek. A himzőtanfolyamra legfeljebb 50 tagot vesznek fel, mig a háztartási tanfolyamra maximálisan csak 30-at. Akik ezeken a tanfolyamokon pótolni vagy gyarapitani akarják a tudásukat, minél előbb jelentkezzenek, mert a jelentkezés sorrendjében történik a felvétel.

Azt is közöljük még olvasóinkal, hogy a himző tanfolyamra eddig munkás-, iparos és kisgazda-lányok jelentkeztek leginkább, mig a háztartási tanfolyamra gazda és tisztviselő családok gyermekei.

Vitéz dr. Ricsói Uhlarik Béla főispánunk kezdeményezésére a vármegyénkben szerte élénk háziipari élet indult meg. Ezeknek a tanfolyamoknak keretében szervezik meg a fent jelzett két gyomai tanfolyamot is. Az eddig jelentkezettek létszáma is elégséges már e tanfolyamok megtartására és igy máris szép reménységgel várjuk a két tanfolyam megkezdését és előre tudjuk, hogy ezek a tanfolyamok csak első lépés lesznek ahhoz a nemes munkához, amelyet a NEP helyi vezetősége már a nyári napközi otthon áldásos mükődésével is juttatott Gyoma rászorult lakosainak. A helyi vezetőknek további kitartást kivánunk. Haladjanak felemelt fővel a megkezdett uton, amelynek nyomán csak áldás fakadhat. Ne kedvetlenitse el őket a karaván haladását követő példabeszédes zene bona, amely Gyomáról sem hallatszik az égig,

A KANSZ szolnoki vándorgyülésén

a köztisztviselők helyzetének javitását sürgette. Rámutatott arra, hogy a drágaság az utóbbi években mindenütt emelkedett 15-25 %-al. Örvendetes ez a gazdasái emelkedés és a kincstár bevételeinek szempontjából. Azonban, mikor az országban mindenkinek a helyzete javl ak kor miér kell a tisztviselők életszinvonalának leszállni és egyre többet küzdeni a megélhetésért? Ezt megérzi az ipar és a kereskedelm is. Az államháztartás egyensulya helyreállt, méltányos volna, hogy a tisztviselők fizetéscsökkentő rendelkezéseit megszüntessék.

Takarékoskodjunk

Országszerte erről beszélnek október 31. én az ifjuságnak, aki még azt hiszi, hogy nem kell a jövőre gondotni. Szól ez annak a felnőttnek is, aki csak a mának él, minden jövedelmét elkölti és idővel másokat terhel az eltartásával. A józanul takarékos inkább ma él kissé szükösebben, de félretesz a jövedelméből, gondol az előre látható és nem látható eseményekre. Jó volna, ha minden szülő okt. 31. én venne gyermekének egy postatakarékkönyvet, hova filléreit félretehetné, igy idején megszokná a takarékosságot.

De vigyázat, a takarékosság nem fösvénység! El ne vonjuk a pénzt a gazdasági vérkeringésből, mert ezzel magunkat és másokat is megkárositunk.

Bizony nem könnyü a takarékosság józan mértékét megtartani. De ezt megközöliteni mindenki számára életbiztositás.

Magyaros fejfák

Hazánkban a temetőkultusz meglehetősen elhanyagolt, holott példát vehetnénk a székelyföldi temetőktől, hogyan lehet izléses és egyuttal magyaros temető kultúrát teremteni. Most

INGYEN KAPJA
HA KÉRI,
MOST MEGJELENT
100 OLDALAS
ILLUSZTRÁLT KÉPES NAGY
ÁRJEGYZÉKÜNKET

Férfi-átmenetikabát P 25.80
Férfi-átmenetikabát „ 33.—
Férfi-raglán „ 21.60
Férfi-gazdászkabát „ 30.—
Férfi-Bocskay kabát „ 64.—
szőrmegallérral
Férfi-bőrkabát „ 47.—
Férfi-esőkabát „ 17.—
Férfi-öltöny „ 29.80
Férfi-sportzakko-nadrág „ 32.—

KULPIN DIVATHÁZ
Férfi- és Fiukészruha-osztálya
BÉKÉSCSABA

Szuperfoszfát műtrágya állandóan kapható a Wagner Márton Fiai fakereskedő cégnél

hallunk egy érdekes kisérletről. Szép Béla faragó mester tölgyfából farag gyönyörü, magyaros fejfákat, amit beton alapra helyez, továbbá valamiképpen időállóvá teszi, ugy, hogy a műkőnél sokkal tovább tart, a mellet, hogy izlésesebb. Kivánjuk, hogy mielőbb lássunk ilyet a mi temetőinkben is. Faragó mester nálunk is akad, magyaros izlésért sem kell a szomszédba menni.

A gyümölcsös telepitéséről, a jó gyümölcsfaoltványról és annak helyes ültetéséről ir a Növényvédelem és Kertészet legujabb száma. Cikkeket közöl még a gyümölcs egy uj eltartási módjáról, a legjobb málnafajtáról, az ős ibarackfa metszéséről, a kajszinbarackfa termesztéséről, a filléres madárvédelemről stb. A szines mümellékletet is közlő két szaklapból a „Növényvédelem" kiadó hivatala (Budapest, V. Földmivelésügyi Minisztérium) dijtalanul küld e lapra való hivatkozással egy alkalommal mutatványszámot.

EMLÉKEZZÜNK

Ilyenkor, ősszel, amikor a természet is aludni tér, vagy mondjuk ugy, igazi nevén, „meghal", szinte lehetetlen az embernek is az elmulásra, a meghalásra nem gondolni. Ilyenkor, Halottak-napján megindulnak az emberek a temetők felé, hogy meglátogassák elköltözött szeretteik sirhalmát. A temető mélységes csendje magábaszállásra készteti még a legelbizakodottabb embert is, mert itt, ezen a legutolsó állomáson az életutnak, nincs különbség ur és szolga, szegény és gazdag között. A halál előbb vagy utóbb, de mindenkit utolér. És azután?...

Egy mélylelkü ember azt mondta: „A rossz, amit az ember életében tesz, rendesen tuléli őt; a jó gyakorta sirbaszáll vele."

Tehát iparkodjunk ugy élni, hogy cselekedeteinkért a halál után ne vádoljanak bennünket méltán.

És emlékeztetnek is a sirhalmok...

Emlékeztetnek a jó apára, aki dolgozott értünk, nevelt, fegyelmezett bennünket; a testvérekre, akikkel együtt örültünk a kicsi, ártatlan gyermeki örömöknek; a kicsi gyermekre, aki olyan hamar elment az Égbe és akinek ártatlan gügyögése még most is a fülünkbe cseng; a hitvesre, aki életének legjavát, egészségét, fiatalságát áldozta fel érettünk; az édesanyára, aki mindenkinél jobban, áldozatosabban szeretett bennünket!... Igen, az édesanyákra! Szándékosan emlitem az édesanyát utoljára, mert az édesanyai szeretet olyan emberfölötti áldozatokra is képes, hogy azt egy-két szóval kifejezni nem lehet.

Ezt kell, hogy érezze minden ember, még akkor is, ha már a hideg sir takarja az édesanyát.

Olyan szépen mondja a költő is:

„Valahol messze, valaha régen
Megástak egy sirt, temető szélen.
Fája elsüppedt, hantja behorpadt...
Ki nyugszik ottan, azt én tudom csak.
Azt én tudom csak...

Te nyugszol ottan édes jó Anyám.
Kietlen gond közt, sivár éjszakán,
Ha élem sorsát meghányom-vetem,
Hej!... azt a sirt be meg is könynyezem!
Be megkönnyezem..."

FÜLÖP IMRE
kisgazda

Levél a szegedi Csillagbörtönből

Mélyen megbánta elkövetett bűnét

Nem mindennapi levelet kapott szerkesztőségünk. Irójára még emlékezünk, egy megtévedt, nem notórius bűnöző, aki büntetését tölti a szegedi Csillagbörtön rideg falai között.

Ugy látszik, van elég ideje a gondolkozásra, mert bár nem mestersége az irás, mégis verset küld, mint mondja, mások okulására.

A hosszu verset nem közölhetjük, de az egyszerü, sokszor gyermekes szavak mögött annyi megbánás, vezeklés van, hogy nehány sort mégis ideiktatunk.

„Igy tanitott engem imádkozni anyám,
De én kacagtam kérő szaván,
Jó társaság helyett a kocsmákat jártam,
És a lejtőn mindég lejjebb, lejjebb csusztam.
Áldott lelkü nagyszüleim hej de sokat mondták:
Hagyd el ezt a sok csavargást, gyere vissza hozzánk!
Nem hallgattam a jó szóra, elsodort az élet,
Bolond szivem és az Asszony lett a végzetem."

„Most hogy rab vagyok, mindenki elhagyott,
Legkedvesebb barátom is gyáván cserben hagyott.
Uram Isten adjál erőt, hogy még haza mehessek,
Hogy az én Nagyszüleimnek egykor gondját viseljem.
Megpróbálom feledtetni azt a sok-sok bánatot,
Csukott fegyházajtó megett mindég erre gondolok.

Aláirás:
A szegedi Csillagbörtön
8682 sz. rabja.

Mit lehet csinálni a kertben októberben?

A zöldségeskertben ne siessünk a téli zöldség felszedésével. Kisebb fagyot elbir a földben, mig ha korán felszedjük, hamarabb romlik. Fő, hogy száraz időben történjék a felszedés és szikkadt állapotban kerüljön a teleltető helyre.

Ássuk fel még az utakat is a zöldségeskertben ősszel. A fel nem ásott helyen igen sok kártevő álcája huzódik meg télen, nem is beszélve a sokféle gombabetegségről.

Málnatövet még mindég lehet ültetni, ha a fagy ellen jól feltöltjük a tövét földdel.

Saláta és spenót ilyenkor már jól begyökeresedve várja a fagyot, ami igy nem árt neki. Sokan a gyökér- és a répamagot is elvetik már ősszel.

A muskátli dugványokat is felszedhetjük. Az öregeket nem szokták átteleltetni, mert nem virágoznak oly szépen, mint a dugványok. A muskátlit csak az tudja szépen teleltetni, akinek megfelelő, fütetlen, száraz, fagymentes helye van erre a célra. Föld nélkül felakasztott példányok nehezebben indulnak meg, ha ugyan el nem rothadnak a nedves levegőtől.

Dahlia és Cannagumókat is fel lehet már szedni. Mikor az első fagy megcsipi a leveleket, vágjuk le a töveket 10 cm magasan hagyva, hagyjuk a földet megszáradni és csak azután tegyük száraz helyre.

Szobanövényeket ősszel vásároljunk, mert ilyenkor a szabadból kerülnek ki és edzettebbek. Fütött szobába csak lassan, vagy egyáltalán ne tegyük. Üvegházból később vásárolt cserepes növény kevésbbé lesz tartós.

Budapesten több a kutya, mint a gyerek

A statisztika sokkal világosabban beszél minden másnál, mert részrehajlatlan tárgyilagossággal tárja elénk a valóságot. Ezért vagyunk megdöbbenve, mikor a Fővárosi Statisztikai Hivatal tudósitását olvassuk. A Statisztikai Havi Füzetek augusztusi száma szerint a főváros területén 22.692 kutya van nyilvántartva. Ez még nem volna baj, mert a kertes házakban valóban szükség van házőrző kutyákra. Azonban, ha jobban utánanézünk a dolognak, kiderül, hogy a Belvárosban, ahol tudvalevőleg bérházak vannak, aránylag legtöbb a kutya. Ezeket már nem házörzésre tartják, de gazdáik örömére, a magány — rendszerint a gyermektelenség — elleplezésére.

Állatszerető ember örül a kutya jó dolgának, hiszen kedves, hűséges társa az embernek és hálásabb a vett jókért, mint némely ember. Öröm, mig meg nem nézzük a nagy kutyaszeretet következményét. Van ugyanis egy másik statisztika is. A fővárosban 1900 ban 17.000 egy éven aluli gyermek volt. Ugyanakkor 11 ezer kutya. Ellenben 1937-ben már csak 9600 kis gyermek és 22.694 kutya.

Amint látjuk, a kutyák száma kétszeresére növekedett, a gyermekeké pedig a felére fogyott le. Szép kilátások a jövőre.

Vásári hirdetmény

Gyoma községben az 1937 évben az őszi országos vásár a következő napokon tartatik meg:

nov. 12-én pénteken szarvasmarha, juh, kecske és sertés,

nov. 13-án szombaton ló, szamár, öszvér felhajtás.

nov. 14-én vasárnap kirakodó vásár.

A vásárra jövő iparosok tartoznak iparigazolványaikat a vásárra magukkal hozni. Az állatvásárra szabályszerü marhalevéllel mindenféle állat felhajtható.

Gyoma, 1937. október 22.

Gyoma község elöljárói:

Pánczél Emil főjegyző — **Kovács Gábor** bíró

A kőzkedvelt Csepel, Turán, Toroczkó, Kühen és Omega kerékpárok

a legolcsóbban Domokos Albert üzletébe..!

Nagy választék kerékpár gummikban. — Szortirozott alkatrész raktár minden gyártmányu kerékpárhoz!

HIREK

A reformáció emlékünnepén, októben 31-én a református templomban ünnepi istentisztelet lesz. Prédikál: Répás Pál lelkész. Urvacsorai ágendát mond: Bay József lelkész. Délután prédikál: Gönci Béla s. lelkész.

Eljegyzés: Göndős József áll. polg. isk. igazgató, eljegyezte Vőcsey Babát Győrből. Szivből gratulálunk.

Eljegyzés. Kárpáti Ferenc Máv. személypénztárnok eljegyezte Fekete Juliska urleányt. (Minden külön értesités helye t)

Házasság. Hillairon Erzsébet és gáncsi Gaál Béla (özv. Gaál Ignácné trafikosnő fia) 1937. okt. 16 án Budapesten házasságot kötöttek.

Szent-Györgyi Albert szegedi egyetemi tanárt tüntették ki az orvostani Nobel dijjal.

Olaszország most ünnepelte a „Marcia su Róma" 15 éves évfordulóját. Közel százezer fasista vezető gyült össze Rómában.

Békéscsabán tejeskávétól két család mérgezést kapott.

Nagy felhajtás volt a békéscsabai állatvásáron. Az árak általában jó közepesek voltak.

A Nemzeti Egység Pártja gyomai szervezete női csoportja rendezésében a m. kir. földmivelésügyi minisztérium háztartási tanfolyamot tart Gyomán, 1937 december 13-tól 1939 jan. hó végéig. A tanfolyam keretében nemcsak főzés, gazdaságtan stb. hanem fehérnemü szabás-varrás is tanittatik. A hallgatók a tanfolyam befejeztével vizsgát tesznek és oklevelet kapnak. Tandij vagy beiratási dij nincs. Jelentkezéseket a még nehány üres helyre elfogad Nemerey Péter községi és Dr Kovács János ifj. elnök.

Megkezdődtek a közmüvelődési előadások. Mint minden évben, ugy idén is megkezdte munkáját az az önzetlen társaság, mely a téli hónapokat, hosszu téli estéket hasznositja, azzal, hogy tovább müveli, tanitja és szórakoztatja a lakosságot. Az első ilyen müsoros est november 3-án lesz a Felsőrészi Olvasókörben. Megnyitót tart Göndös József polg. isk. igazgató, ismeretterjesztő előadást tart Cs. Szabó Albert állatorvos. Itt közöljük a novemberi előadások sorrendjét? Nov. 10-én vitéz Pajor Gyula igazgató: A talajerőgazdálkodásról. Az Egyetértés Olvasókörben. Nov. 17-én Dr. Vincze Endre orvos: Közérdekű egészségügyi kérdésekről. A Kisréli Olvasókörben. Nov. 24-én Fehér István tanár: Mindennapi kenyerünkről. Az Ipartestületben A közremüködők fáradságát ugy viszonozhatjuk, ha minél többen megyünk el ezekre az estékre, ahol csak több és jobb lehet mindenki.

Nőegyesületi gyűlés. A gyomai református egyházban a belmissziói munkákkal kapcsolatosan a református nőegyesület is megkezdi szokásos összejöveteleit. *Az első összejövetel f. évi, november hó 4-én, csütörtökön délután 2 órakor lesz a református egyház tanácstermében.*

Vallásos esték. A gyomai református egyházban a vallásos esték tartását ismét megkezdik. A vallásos esték a szokott helyeken és időkben tartatnak. *Az első vallásos estély november hó 2-án, kedden este 6 órakor lesz az iparostanonc iskola nagy tantermében.*

Leány egyesületi munkák. A gyomai református egyházban a leány egyesület tagjai is megkezdik a maguk áldásos munkáit a hitélet és egyház épités terén. Ebben a magasztos munkában minden leánykát szivesen látunk. A református leány egyesületben *az első összejövetel f. évi. november hő 3-án, szerdán délután 2 órakor lesz a református egyház tanácstermében. Ezután minden héten, szerdán délután 2-5 óráig* tartja a leány egyesület az összejöveteleit. Minden leánykát szeretettel hivunk ezen egyház épitő munkára.

Mezőtúron november 2-án országos vásár lesz.

Békésen október 31-én nyilik meg az Országos Baromfi- Galamb és Házinyul kiállitás, továbbá kutyabemutató.

Vizrebocsátották a negyedik magyar tengerjáró hajót, a Ganz és Társa hajógyárban. Az uj hajó neve „Tisza" és 1200 tonnás.

Féláron lehet utazni Budapestre a Baromfikiállitásra, november 24-től december 4-ig.

Békéscsabán közel 5000 kerékpárt jelentettek be eddig a rendőrségen.

Mi hír a harctereken?

A spanyol fronton győzedelmesen haladnak Francó tábornok csapatai a végső győzelem felé. A vörös front bomlik és ennek nyomán remélhető, hogy még az ősszel kiégetik a spanyol kommunista fészket.

A sanghaji fronton a japánok vivnak óriási méretü vonalon elkeseredett harcokat és az érkezett tudósitások szerint a nagy győzelmeikkel nagy területeket is hóditottak meg, amelyeken szintén a kommunistákat füstölik ki legelsőbb.

Köszönetnyilvánitás

Mindazoknak, kik felejthetetlen halottunk

H. Kovács Sándorné sz. Kéri Róza

temetésén megjelentek, részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló család.

SPORT

MMÁV—GYTK 2:1 (1:0)

Vezette: Boross II.

MÁV: Tóth—Szücs, Csapó I.—Király, Sánta, Trenyovszki—Lovas, Pósa, Bánsági, Molnár, Mihácsi.

GYTK: Porcsalmi—Rozsnyai, Vatai—Perei, Lakatos, Bolehovszki—Nádudvari, Csalah, Rau, Bartik II, Bartha II.

A GYTK utólsó mérkőzését játszotta az őszi fordulóban, melyet ugy vesztett el, mint még néhányat az ősz folyamán. Hogy mennyire üldözte a balszerencse a csapatot, azt külön emliteni nem kell, mert azt a meccslátogató közönség látta. Igy volt ez a kapuzárás alkalmával is.

Széllel támogatva indilja utnak a labdát a GYTK csapata. A mérkőzés már az első percekben jó iramúnak igérkezik, — amit meg is tartott az egész 90 percen keresztül. Már az 5 ik p.-ben Csalah bombája izgatja a közönséget és a Máv kapuját. Alig telik el néhány perc, ujabb Bartha bomba vágódik a kapufának és onnan a mezőnybe. Nincs szerencse a lövésekhez. Most a vasutasok is támadásba jönnek és ők is meleg perceket szereznek Porcsalminak, de a fiatal kapusnak helyén van a szive és gyönyörüen fogja a nehéz labdákat. A 16-ik p.-ben a nagyszerüen játszó Pósa átjátsza magát a védelmen és az ötösről megszerzi a vezetést 1:0 A gólt ujabb GYTK támadás követi, de ennek eredménye egymás utáni 3 szöglet, amit a jó védelem tisztáz. Még néhány tetszetős támadás adódik mindkét oldalon és vége a félidőnek.

Szünet után ismételten a honi csapatnak megy jobban a támadás és igy a 6-ik percben Csalah egyéni játéka folytán áttöri a turigátat, szépen ad Bartiknak, aki jó lövéssel kiegyenlit 1:1. Innen mind két oldalon megismétlődnek a rohamok a győztes gól eléréséért, de egyelőre ez a jó védelmek révén meghiusul. A 15 és 24-ik p.-ben ujabb GYTK bombák szálnak a túri kapu felé, de azok nyomon követik az őszi fordulóban már oly sokszor előfordult kapufa surolásokat. Már-már mindenki elkönyvelte az eldöntetlen eredményt, amikor a 44 és félpercben, a gyomai térfélen tanyázó Bánsági egy előre adott labdával egy-kettőt lép és a tizenhatosról megszurja a bőrt, amely a kapuban akad meg és egyben jelenti a 2 pont megszerzését.

A győztes csapat szerencsével párosulva, vitte el a 2 pontot, de ettől eltekintve az egész csapat jó benyomást gyakorolt. Egyénileg Pósa, Bánsági és Tóth vált ki.

A vesztes csapat minden egyes tagja dicséretet érdemel, mert tudásuknak legjavát adták, a győzelem megszerzése nem rajtok mult.

A mulatott játék alapján őket illette volna meg a győzelem. Egyénileg Csalah mint a mezőny legjobbja, utána Bartha II., Bolehovszki és Porcsalmi vált ki.

Boross jól vezetett.

GySC—Hunyadi

II osztályu bajnoki mérkőzés lesz Gyomán az őszi forduló legutólsó mérkőzése. Érdemes lesz megnézni ezt a, különben is nagyérdeklődéssel várt meccset, melynek az ad különösebb érdekességet, hogy a Hunyadi a mult vasárnap váratlan győzelmet aratott a MAFC-ot is verő KTE felett. A GySC játékosai szorgalmas tréninggel készültek a holnapi összecsapásra, mert ezzel is megakarják hálálni az uj elnökségnek a csapat iránt eddig is tanusitott nagy áldozatkészségét. A csapatban fellángolt nagy lelkesedésből itélve szép GySC győzelmet várunk! A GySC valószinüleg a MAFC ellen szép sikerrel szerepelt összeállitásban fog játszani, csupán a súlyosan sérült Mónus fog csak a csapatból hiányozni. Helyette a rég látott Matlak foglalja el régi posztját. Matlak a nyár folyamán súlyos vakbél-operáción esett keresztül, azonban — saját kijelentése szerint — jelenleg jobb formában van, mint valaha! A mérkőzés fél 3-kor kezdődik.

Sporthírek

Október 31. bajnoki mérkőzések: **Gyomán**: GySC—Hunyadi, vezeti: dr. Magyar. **Turkevén:** TAC—MAFC II, vezeti: Salgó. **Mezőberényben:** Törekvés—KTE, vezeti: Wertheim

Az egyes biró az alszövetségi pénztáros jelentése alapján az Alszövetséggel szemben fenálló tartozások miatt a lejátszott CsAK—GyAC (1:1) és Csak—Törekvés (2:2) meccsek eredményeit megsemisitette és a CsAK összeredményéből a megszerzett 2 pontot, valamint 4 büntető pontot, összesen 6 pontot, a Törekvéséből pedig 3 pontot levont. A súlyos büntetés sportkörökben nagy feltünést keltett.

Kárpáti Ferenc a GySC jeles játékosa október 31.-én tartja eljegyzését Fekete Juliska urleánnyal. A GySC csapata ezulon gratulál!

GySC – Szarvasi Levente E 4:1 (1:1) körzeti ifj. bajnoki mérkőzés, vezette: Heinfarth M.

A GySC f. hó 27-én tartott választmányi ülésen elhatározta, hogy megalakitja tenisz szakosztályát. A tervezet kidolgozásával Kruchió Mihályt bizták meg. Egyben kimondták, hogy a jövőben a pálya mindkét oldalán egységes 30 filléres álló hely lesz. Megválasztották a vigalmi bizottság elnökévé dr. Biró Jánost, főrendezővé pedig Szilágyi Mihályt. A fegyelmi bizottság tagjai lettek: Nemerey Péter, Sallay László dr., Fekete Géza, Papp József, Kruchió István és Kruchió Mihály.

Nehány szó a kerékpárbejelentésről

Mindazok, akik kerékpárt vagy segédmotoros kerékpárt tartanak üzemben, illetve akik ilyennel a közforgalomban résztvesznek, kötelesek voltak kerékpárjaikat f. évi október hó 25-ig bejelenteni. Annak ellenére, hogy ez a felhivás ugy lapunkban, mint publikáció és dobszó utján október 7-e és 25-e között ismételten közhirré tétetett, még mindég nagy számmal vannak olyan kerékpártulajdonosok, akik a bejelentést elmulasztották. A határidőre ugyanis 793 kerékpárbejelentés történt, ezzel szemben Gyomán a régi igazolványok nyilvántartása szerint 1000 kerékpár van,

A kerékpáros ezt a bejelentőlapot állandóan magával hordani s igazoltatás esetén felmutatni köteles. Ha kerékpárját kölcsönadja, akkor a bejelentőlapot is át kell adni. Aki igazoltatás alkalmával a bejelentőlapot felmutatni nem tudja, attól a kerékpár el lesz kobozva s a kihágási eljárás lefolytatásáig őrizetbe véve. Mindez természetesen büntetést is von maga után.

Tehát saját érdekében jelentse be sürgősen kerékpárját mindenki, aki azt eddig elmulasztotta. A bejelentőlap dijmentes s bármely hétköznap délelőtt 8—12 óra között beszerezhető a rendőrbiztosnál.

NAPRAFORGÓT

a gyomai járásban, Gyoma vasutállomáson 100 kg-onként:

1937. nov. 1-től 30 ig P 17 10
„ dec. 1-től 31-ig P 18.10
1938. jan. 1-től 31 ig P 19.10

áron vásárolja a „HOMBÁR" szövetkezet

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveiben okt. 6-tól okt. 20-ig a következő bejegyzések történtek.

Születtek: Oláh Lajosné Putnoki Máriának leánya, ref. L dányi Antalné Tóth Máriának leánya ref. Hunyec Andrásné Hornok Ceciliának fia r kath.

Házasságot kötöttek: Balázs Tamás Polányi Máriával. Braun András Biró Ilonával.

Meghaltak: Szalóki László 72 éves ref. H Kovács Sándorné sz. Kéri Róza 42 éves ref. Láda Sándor 78 éves ref

Gyoma község ingatlanforgalma

Bogár Lászlóné Nagy Ilona gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Herter Lajos és neje Aranyi Lidia debreceni lakosoktól 1100 pengőért

Izsó János és neje Csapó Erzsébet gyomai lakosok vettek egy bánomkerti lakóházat Özv. K. Kovács Kálmánné és társaitól 700 pengőért.

Csapó Lajos (nős Kató Terézzel) gyomai lakos vett 1 hold 433 négyszögöl zöldlaposi szántót Erdős Gáborné Kruhcsó Mária gyomai lakostól 950 pengőért.

Harmati Róza gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Csapó András gyomai lakostól 950 pengőért.

Vincze Józsefné Csapó Etelka gyomai lakos vett 1099 négyszögöl zöldlaposi szántót Bosnyák Józsefné Molnár Il na gyomai lakostól 430 pengőért.

Vincze József (nős Csapó Etelkával) gyomai lakos vett 1099 négyszögöl zöldlaposi szántót Csökönyi Albertné Molnár Erzsébet gyomai lakostól 450 pengőért.

Szabó Á Lajos és Szabó Lajos (nős Lukács Máriával) gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Arany Jánosné Csapó Teréz és Szilágyi Lajosné Csapó Piroska gyomai lakosoktós 5000 pengőért.

Szalóki Lajos gyomai lakos vett 1 hold 779 négyszögöl zöldlaposi rétet Góth József gyomai lakostól 500 pengőért.

Pelyva Elek és neje Szurovecz Etel endrődi lakosok vettek 1 hold 1102 négyszögöl, 337 négyszögöl, 231 négyszögöl, 800 négyszögöl, 1 hold 1374 négyszögöl, 1200 négyszögöl, 1 hold 800 négyszögöl, 1375 négyszögöl és 330 négyszögöl nagyállási ingatlanokat Arany János (nős Csapó Terézzel) gyomai lakostól 4900 pengőért.

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. október 31-én vasárnap fél 7 és 9 órakor.

Willy Forst legnagyobb mesterműve!

BURGSZINHÁZ
(BÉCSI TAVASZ)

Főszereplők: Hortense Raky, Werner Krauss, Willy Eichberger, Olga Csehova, Hans Moser.

Ez a film a bécsi szinház életét vetiti elénk káprázatos kiállításban

A müsor kiegészítve: Vígjáték és Magyar Világhiradó

„MÁVAUT" TÉLI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. október 3—tól 1938. május 14—ig.

Gyoma—Endrőd:

17.38	ind	Gyoma p. u.	érk.	6.22
17.50	érk.	Endrőd templom-tér	ind.	6.10

Viteldij: 50 fillér.

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.50
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.32
7.28	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.42	↓	Püspökladány	↑	15.23
9.19	↓	Hajduszoboszló	↑	14.43
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14.10

Menet jegy: Endrődre —.50 Menettérti-jegy: Endrődre —.80 P
Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 10 50. „ P 12.50

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u.	↑	14.00
9.03	érk.	„ községháza	ind.	13.50

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9.50.

Feltételes megállóhely: Gyoma - halmagyi Olvasókör és Perjés.

Publikáció

Állást kaphat. Aki szőllő és gyümölcsfakezelésében némi jártassággal bir és a mezőgazdasági munkákhoz is ért, azonnal elhelyezkedést kaphat. Bővebb felvilágositást a Wagner fatelepen szerezhet.

Gróf Tisza István út 34 számu ház eladó. Értekezni lehet ugyanott. 3—3

Magas foku, zamatos rizlingbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károly** borkereskedőnél.

A vadnyulbőrt darabonként 20 fillérért vásárolom. Minden egyébb bőrt a legmagasabb napiáron Spitzer Dezső toll és bőrkereskedő. x—5

Egy szép villaszerű családi ház örökáron eladó, Arany János ut 16 sz. 2—1

Ügyes varrónő ajánlkozik házhoz varrni. Készit: kosztümöt, háromnegyedes kabátot, szövet, selyem pongyolát, olcsó áron. Cim a kiadóba megtudható. 2—1

Horthy Miklós utca 9 szám alatt tengeri morzsoló, férfi télikabátok és butordarabok vannak eladók. 3—2

Dr. Tardos Gáspár gyomai ügyvéd irodájában egy gépirásban gyakorlott fiatal nő vagy férfi alkalmazást nyer.

Eladó: 38 hold cserepes tanyával,— Póhalmon 22 hold 20 hold 15 hold 10 hold kedvező fizetési feltételek mellett. — 6 hold Udvarnokban 2500 P — 7 kat hold Csergetlyülaposon, — 18 hold Özeden ugyanott 2 hold — 7 fertály Eelöhalom.

Eladó: 2 kat hold elsőosztályu kertföld teljes felszereléssel továbbá 100 kat hold 40 000 P-ért. Hősök Emlék utján egy 2 szobás urilakás elköltözés végett jutányos áron eladó — A Kossuth Lajos utcában egy 3 szobás családi ház. Izsó Balázs ingatlan közvetitőnél. Gyoma. Telefon: 50.

VÁMCSERENAPLÓT MALMOK RÉSZÉRE
szállit:
HUNGÁRIA-NYOMDA
Gyoma, (Wagner-fatelep).

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és n e m savanyuak.

Székely Ferenc kft
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 45. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 november 6.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Végre hozzánk is eljött!

Ne keressük az okát, sem a módját, ahogyan a politika ködös utján furakodnak be egyes ugynevezett politikusok kerületekbe, társaságokba és családokba Egyéni értékük rendesen csak annyi, hogy egypár sületlen adomával és a rendszer „bátor" ostorozásával, no meg a rendelkezésükre álló jelentős pengőkkel megmámorosítják a kerület többségét, akik a „csakazértis" nekirugaszkodással honmentő tevékenységnek képzelik a „jelölt ur" besegítését a parlamentbe, mert hát majd igy, majd ugy megmutatja ő, — már mint a képviselő ur.

Elmult a választás. Telt, mult az idő Nehéz, aszályos esztendők köszöntöttek ránk. Más kerületekben becsülésre méltó igyekezettel tevékenykedtek a képviselők: kormánypárti, ellenzéki egyaránt. De a mi képviselőnk nem mutatkozott. Olvastunk róla néha, hogy másutt, a barátai beszámolóin mondotta és hajtogatta, hogy milyen csapni való rossz a kormányzat és igy tovább De e bokros ostorozásai közben teljesen elfeledkezett a saját kerületének legelemibb ügyei iránt érdeklődni.

Most aztán megjelent a háttérben. Sejthető volt, hogy a hetek óta Endrődöt járó honatya valamiben, valami rettentő nagy panama felfedésében szorgoskodik és lám, kipattant az országra szóló sérelem: az 1936. év végén tartott endrődi képviselőtestületi választásokat a főszolgabirónk ugy irányította, hogy mind az ő emberei kerültek be.

De nem állott meg a purifikáló seprü ennél, hanem azt is kibogozta, hogy Endrőd előljárósága a főispánunk által kieszközölt vetőmag buzát 100 holdas gazdáknak osztotta ki.

Mindkét ügy kivizsgáltatott és egyik feljelentésnél sem adtak igazat a feljelentőnek.

Főispáni látogatás Endrődön

Alispáni hivatal vizsgálat Gyomán

November 5-én előkelő vendégek érkeztek a 8.20 órakor érkező vonattal Gyomára: Vitéz dr. Ricsóy-Uhlarik Béla főispán, aki rövid itt tartózkodás után Endrődre ment át, ahol Csernus Mihály apátplebános vendége volt és résztvett a búcsúünnepélyen. Vitéz dr. Márky Barna alispán Vincze Andor számvevőségi főnökkel és Mihály Béla vármegyei aljegyzővel hivatalvizsgálatot tartott a főszolgabirói hivatalban, ahol mindent a legnagyobb rendben találtak. Délben az alispán is átment dr. Sorbán Jenő főszolgabiróval Endrődre és Csernus Mihály apátplebánosnál ebédeltek. Avendégek este utaztak vissza Gyulára.

Vitéz dr. Márky Barna alispán délelőtt magához kérette Wagner Mártont, a Hombár szövetkezet ügyvezető igazgatóját és élénken érdeklődött a szövetkezet eddigi ügymeneteléről. A hallottak fölött legnagyobb megelégedését és örömét fejezte ki, amiért a gyomai és endrődi gazdák ilyen szépen támogatják a szövetkezetet.

Felszámol a ballai legeltető társaság

Ugy első hallásra, amikor szerte az országban a legelők szaporítása, az állattenyésztés fokozása a jelszó, érthetetlen, hogy Gyomán felszámoljon egy olyan társaság, amelynek 600 magyar hold saját legelője van és 900 hold bérlete volt. Pedig meg kell ezt értenünk és meg is van az oka, hogy miért számol fel a ballai társaság: az eddigi gazdálkodás mellett nem volt kifizető a részvényesek nagyobb részénél, amit hozott nekik a legelő. Mert azt csak feltételezhetjük a felszámolás mellett szavazókról, hogy szándékosan nem kárositják meg magukat. Tehát el kell fogadnunk a többség álláspontját: felszámolni és eladni a 600 holdat, akár egy-, akár több tagban; esetleg sorshúzás utján mindenkinek kisorsolni a maga részét és csináljon vele mindenki azt, amit akar.

A felszámoló bizottság már meg is kezdte a működését, a télen már tul is akarnak lenni a dolog nagyobb részén.

Hallatszottak hirek, hogy egy uj alakulat van keletkezőben és esetleg az megveszi a 600 holdat. Ez a hir csak rövid ideig élt, mert hallatszott, hogy nem volt számottevő társuló.

Olyan hir is járta, hogy a Bánffy-ballát veszik meg. De ebben sincsen pozitivum.

Egyelőre csak az biztos, hogy a felszámoló bizottság megkezdte a munkáját és a felszámolást ellenzők is megbékültek már a változhatatlan helyzettel.

Légoltalmi Liga Magyarországon

Miután szomszédaink már élénken dolgoznak a belső országrész védelmén, végre nálunk is elérkezett a komoly cselekvések ideje. Már van légoltalmi törvényünk, most pedig a lakosság önvédelmét szervezik meg társadalmilag.

Minden házban légoltalmi őrség lesz,

a szügségessé váló tüzoltó, mentő, elsősegély és egyébb egyszerü munkálatok elvégzésére. Természetesen, egy egyén parancsnoksága alatt.

Ne számitsunk a katonai védelemre,

mert ez egyedül képtelen benünket megvédni az ellenség repülői ellen.

A légoltalmi Liga igazgatója: Petróczy István ny. repülőezredes. Elnöke: József kir. herceg őfelsége.

Központja: Budapest, Kosuth Lajos ucla 14. és már októberben megkezdte a szervezés munkálatait. Az ország 7 Liga kerületre oszlik, a főváros külön csoport.

A Liga tagjai nem hadkötelesekből telnek ki és nők is lehetnek. Részben a légoltalmi törvény által kötelezettek, részben önkéntesek.

Külföldön már 2-12 milliós Ligák müködnek. Ideje már, hogy mi is gyorsan és komolyan kiépitsük a szervezetet, mert rögtönözni nem lehet, ha itt a veszedelem.

A Zöld Mező-ujságban olvassuk

Gazdatömegeink szántóföldi termesztésénél fő a buza, a tengeri, az árpa. Buzát termelünk tekintet nélkül a buzafeleslegek értékesitése körül tornyosuló nehézségekre. Pedig a takarmánynövények termelése sem kielégitő, aminek következtében a jószág nevelés és tartása sem elég intenziv. Határozzuk el magunkat a takarmánynö-

vények és az abrakmagvaknak még az eddiginél is fokozatfabb termelésére és térjünk át az egész komoly, szakszerü jószágtartásra, nevelésre, tenyésztésre. Jószágnevelés legelő nélkül nincs. Fel kell tehát élesztenünk az okszerü legelőgazdálkodást, amit annál könnyebben tehetünk, mert segitségünkre lesz a Zöldmező Szövetség.

MEGJÖTT AZ ESŐ

Egész októberben csak 4-én és 24-én volt egy kis eső, amely összesen csak 7.3 millimétert tett ki. Az 1925 óta rendelkezésünkre álló adatok szerint a mostani október volt a legszárazabb. Az 1928. évről hiányzik az októberi adatunk, tehát ezt nem vesszük figyelembe.

1925—1937 októberi csapadék

18, 45, 38, 46, 91, 40, 60, 58, 14, 22, 125, 7.3 milliméter.

1937. augusztustól október végéig

Augusztusban esett: 5, 6, 7, 15, 17, 23, 26 és 29-én, összesen 103.7 mm.

Szeptemberben esett: 5, 12, 15, 20, 22, 24 és 30-án, összesen 40.6 mm.

Októberben esett: 4 és 24 én, összesen 7.3 mm.

Tehát e három hónap alatt összesen 151.6 mm csapadékunk volt.

1929—1937. aug. szept. okt hónapok csapadéka

Érdekes összehasonlitani e három hónapról összegezett csapadékot az 1929. évtől kezdődően: 122, 150, 232, 162, 146, 58, 98, 297 és 151.6 mm. Tehát az idei e három hónapi csapadékunk az 1926. évihez áll legközelebb, amikor 150 mm. csapadék volt.

Már nem is esik

E cikk megirása kezdetén szépen esegetett, de olyan nyulfarknyi lett az eső, hogy már el is állott, mire idáig érkeztünk. A feljegyzések szerint 4 mm. volt a most leesett csapadék. Reméljük, ez csak a kezdet volt és lesz még több is, mert ennyi nem elég a vetésekre és az egerek elpusztitására.

Mi az a Nobel dij?

Idén minket ért az a szerencse, hogy egy itt élő hazánkfia, a szegedi egyetem hires kutatója, Szent-Györgyi Albert professzor Nobel dijat kapott. Nem lesz érdektelen talán felfrissiteni a memóriánkat, hogy miről is van szó.

Nobel Alfréd svéd vegyész volt, aki a dinamitot találta fel. Ezzel óriási vagyont szerzett, s talán, hogy lelkiismeretét megnyugtassa a gyilkos felfedezésért, egész vagyonát — 50 millió svéd koronát — a Svéd Akadémiára hagyta 1896-ban történt halálakor.

Ennek az összegnek még a kamatai is jókorák évente, ugy hogy öt részre osztva, egy-egy rész 170.000 svéd koronát tesz ki, ami majd ugyanannyi pengő. Az öt dij: Fizikai, Chemiai, Orvosi, Irodalmi és Béke dij.

A Nobel dijat 1901 óta osztja ki a bizottság. Érdekes, hogy eddig a Német nemzet kapott legtöbbet belőle, összesen 41 esetben. Mi most kapunk először, bár már két izben nyerte magyar születésü, de idegen állampolgár, amit szintén magyar tehetségnek könyvelhetünk el.

A főispán meglátogatta a Németországban dolgozó munkásokat

Mint már emlitettük, főispánunk szabadsága alatt a békésmegyei munkásokat felkereste munkahelyükön. Harmincegy csoportot látogatott meg, hogy személyesen lássa helyzetüket.

Ha ő mondja — aki igy törődik a szegény emberekkel — elhihetjük, hogy a munkásság helyzete megnyugtató. Elhelyezésük tiszta, egészséges, élelmezésük jó, leginkább ők maguk főznek. Legtöbb munkás jövőre is vissza fog menni A munkaadók is meg vannak elégedve velük. Idegen eszméket nem hoznak haza, mert egyrészt nem érnek rá, másrészt nem értik a nyelvet. Fognak hazahozni márkákat, amiért rendesen megdolgoztak.

Mezőturi kézmüvesipari kiállitás és vásár. Az iparosságnak tudatára kell ébrednie saját értékének és a benne rejlő erőknek, de hogy érvényesüljön, ezt kifelé is meg kell mutatnia. Nem elég, hogy naprólnapra görnyedő háttal, verejtékező arccal keresi meg a maga és családja kenyerét, kétségbeesetten harcol a gazdasági élet lelkiismeretlen, könyörtelen esetlegességeivel. Azért a turi iparosság is bemutatja a szaktársaknak és a nagyérdemü látogató közönségnek teljesitőképességét 1937. év november 6-án d. u. 4 órától november 10-én este 7 óráig nyitva levő kiállitás és vásáron. Majdnem minden iparág képviselve lesz a vásáron és kiállitáson. A kiállitás nyitva lesz naponként regel 8 órától este 7 óráig. Belépődij felnőtteknek 20 fillér, gyermekeknek 10 fillér.

TÁRCA

Uj idők—régi bajok

Egy öreg gazdatiszt levelei a szerkesztőhöz.

(1)

Kedves Barátom!

Azért irok neked, mert mi ketten párhuzamosan tudunk gondolkozni...

Most van annak pontosan 30 esztendeje, amikor egyik őszi szakülésünkre — ifju akademikus korunkban — néhai jó Cserháti Sándor gazdasági akadámiai tanár, a magyaróvári növénykisérleti állomás vezetője magával hozta a Neked megküldött füzetet

(MEZŐTUR VÁROS GAZDÁLKODÁSI VISZONYAI AZ OMEGA megbizásából a helyszinen gyüjtött adatok alapján irta SZALAY JÁNOS)

és annak a párját, az 1906-ban kiadott és hódmezővásárhelyre applikált tanulmányt.

Abban az időben állandó téma volt az Alföld gazdálkodási viszonyainak a feltárása. Az ifjúság is foglalkozott vele, hiszen nagyrészünk tudta már előre, ha a diplomát zsebre csusztatja, hová kerül kenyérbe. Élénken emlékszem, mennyire meg tudtunk ihletődni azon a sok hibán, amivel ott a gazdálkodás folyt. Csakugy zugott belőlünk a kritika és erősen kötöttük az ebet a karóhoz, hogy mindent jóra fordituk, csak szóhoz juthassunk.

Ugy öt évvel ezelőtt utánajárogattam, mennyire haladt annakidején az OMGE-nek ez a „faluku atása", de a kiadó nyomda válaszát nem kaptam meg soha, igy aztán nem tudom, ha bármilyen lassan készültek is ezek a tanulmányok, nem jutottak-e el például Gyomáig, Turkevéig, mert rendkivül érdekes lenne látni, milyen világ járt akkor az Alföldön és mi vált valóra azokból a javaslatokból, amelyeket a tanulmányirók bizonyára megtettek (Tudtommal Gyomáról nem jelent meg ilyen tanulmány. Szerk) Hogy lassan születhettek meg ezek a monografiák, abból látom, hogy ez a II-ik (Mezőturi) „kötet" 1907-ben követte az 1906-ban készült I-sőt, gondolom, akkor se volt erre elég pénz, mint ahogy ma sincs. Ebben az egyben tehát nyomon vagyunk. A szegénységnek nem mult el a divatja, sőt, talán jobban is birja magát, mint elődje, a 30 éves „nincs".

Bár sajnáljuk, hogy nem áll előttünk kinyitva a szakember 30 éves irása, amit olvashatnánk Gyoma akkori ezer meg ezer bajáról. Látnánk, hogyan bukdácsolnak apáink az ő (nekik szintén rengeteg) gondjaik között. De nem látjuk-e a nélkül is tisztán, mi maradt meg a régi bajokból gyógyulatlanul mindmáig?

Nem tudjuk-e, mit kellene és kell javasolni, azonnal keresztül vinni a nélkül, hogy a multba kelljen visszatekintgetni? Hiszen ugyis csak az lesz a vége, hogy az akkoriakhoz hozzákonstatálunk egy sereg uj megoldatlanságot. Mert változhattak ugy 30 esztendő óta a tennivalók sorrendjére vonatkozó vélemények, de a lényeg megmaradt: minden sürgös. Mert a szegénység csak fokozza a gyengeséget, őmaga rettenetes hatalom, kivált, ha folytogatni kezd.

Olvasván a régi irást, ha megüti fülünket annak a világnak az arculatához jól illő az a mélabus hang, amellyel például az öntözés kérdését tárgyalják, értsük azt meg. Ki kellett hangsulyozni a közterhek elviselhetetlenül sulyos voltát, amit nagyrészben éppen az ármentesitési költségek fokoztak kibirhatatlanná. Az akkori telkesitő, viziszonyos világban elkövették azt a nagy hibát, hogy minden vizet elvezettek. Az ármentesités legelemibb szabályát sem vették figyelembe: aki vizet vezet el, arra ügyeljen, hogy öntöző vize maradjon! Ezt pedig azzal tetézni, hogy a tulmagas közterhek megemelésére éppen az öntözésre való berendezkedést tartsa valaki sürgősen alkalmasnak, olyan kedélyes ember se tehette, amilyen Jankó Miksa dr. volt annakidején.

Álljon távol tőlünk, még csak a gondolata is annak, hogy azt a nemes szándéku munkát, amelyet az OMGE megbizottai lelkiismeretesen és szakszerüen megoldottak, biráljuk. Részemről inkább hálás akarok lenni

Voltam „Páris"-ban

Tavaszutánzó, langyos őszi délután, útlevél és vizum nélkül ugyan, de igy is elég hosszadalmas az ut Párisba. Se vége, se hossza a Hősök utján a betonjárdának — még most sincs a falu vége. A házak mind kisebbek, a járókelők között feltünik egy-egy sötétebb arc, jó helyen járunk. Ahogy elfogy a beton a lábunk alól, egyszerre a gödrök közt vagyunk. Semmi átmenet. A rendezettből hirtelen a legteljesebb primitivségbe. Nem tagadható a cigányváros festői szépsége. Igazi müvészi rendetlenség. Csupa érdekes szin és forma. Azonban egyszerre elfelejtünk minden müvészi szempontot, ha a telep belsejébe jutunk. Egy más világ. Egymás mellett és mégis elkülönülve a hatalmas alföldi községtől.

Mezitlábas, kócos kislány jön a taposott ösvényen. Hol van Julis néni háza? — kérdezem. Syivesen mutatja, s alig, hogy szótváltunk, már hárman vannak. Hamarosan kint van a fél telep és élénken figyelik az érkezőket,

Hát háznak lehet éppen nevezni Julis néni hajlékát. Vályogból az oldala, sárból és nádból a teteje, ezt mind őszintén meg is mutatja, első pillantásra. De bizony padlásra már nem telt. Aféle kis kártyavár, sárból.

Ezt is ugy raktuk az urammal — mondja Julis néni, aki olyan bizonytalan koru parasztasszony, lehet 30, de lehet 50 éves is.

A pici háznak pici keritése, mintha gyermekek fonták volna játékból. Gyermekek, akik Életet játszanak.

Ugyancsak le kell hajolni, magamfajta embernek is, ha az egyetlen kis szoba ajtaján be akar jutni. Öt lépés hosszú, három lépés széles — ez a Julis asszony féltve őrzött birodalma. Mert a kórházba sem akart bemenni, a gyermekét világra hozni, bármennyire biztattam.

— Széthordanák kérem, mire hazakerülnék. Ő ismeri a szomszédságot.

Julis néni a szegényes ágy szélén ül. Tollat foszt. Feje majd a tetőt éri, pedig ugyan görnyed szegény. Nehezen járok még — siránkozik, — harmadnapra felkeltem, magam vagyok mindenre.

Most látom csak a rongyok közt pihenő kis csomagot, amelyik most éles sirással jelzi, hogy róla van szó.

Éhes ez a gyerek — mondom. Mikor szoptatta? Ragyogás ömlik át a sovány arcon, ahogy kézbe veszi a csecsemőt.

— Most szopott kérem, de hát én sem igen eszem, kevés a tej. Körülnézek valami ennivaló után, de se spájz, lisztnek, zsirnak még hirmondóját se látni. Talán nem is tudná hova tenni, mert egy kis szárnyék van ugyan a szoba előtt, de seprő, vedernél egyebet nem látni benne. Kérdem a kenyeret. — Az uram még mos se kapta meg, amit tavaly keresett, per alatt van. A nyáron én is oda voltam, de hát feléltem.

A szomszédasszony nyitja ránk az ajtót. Két maszatos gyerek lóg rajta, a három még otthon van.

— Most se küld az ura semmit — mondja a szomszédasszony — pedig régen oda van munkába.

Kiderült aztán, hogy meg is esküdtek volna már, de az ember idegen állampolgár, a papirokkal baj van, semmit nem kereshet rajta.

Hát a másik két gyerek hol van? — kérdem. Könnybelábad Julis néni amugyis kisirt szeme: Menhelybe kellett adjam őket. Tetszik látni, nincs senki, aki enni adjon nekik. Most is fáj a lelkem, ha egy menhelyi gyereket látok.

Ne busuljon lelkem, jó helyen vannak — vigasztalom meggyőződés nélkül Julis nénit.

Általában nehezen jön a szó, mert a „nincsennek" ez a mértéke megnémitó. Azt sem tudom, hol kezdeném az adást; ruha, vagy étel, fűtőanyag, vagy tej, mi is kellene hamarabb?

Dicsérem a kis szoba tisztaságát. Bizony jó kis ház ez — mondja Julis néni — mindent magam szereztem benne. Van itt „Párisban" olyan is, ahol szalmán alszanak.

Megilletődök az asszony igénytelenségétől. Ide jöjjön, aki nincs megelégedve az életével. És ide jöjjön, aki bezárja a fülét és a kapuját a segiteni akaró gyüjtés elől. Nincs az a gyilkos közöny, ami itt szánakozássá és adakozássá ne olvadna.

Julis néni mégis kicsoszog nehéz testével minket kikisérni, hálálkodni. Majd megszógálom — mondogatja.

Lassan teriti már az alkony szürke kendőjét, egyformán a gazdag alföldi községre és a nyomoruságos kis „Páris"-ra.

W.-né

Tíz év előtt...

Lapozgatjuk a régi ujságokat, visszaálmodjuk az elmult idők eseményeit. Mintha fakult fényképeket nézegetnénk. Tiz év nagy idő egy ember, de még egy község életében is. Rég lepergett már a film, de a nyomtatott betü hiven őrzi az emberek hangját, tetteit, a tiz év előtti eseményeket.

Ugy gondoljuk, egyrészt szórakoztató, másrészt gondolkoztató lesz, ha néhány tizév előtti filmszalagot lepergetünk olvasóink előtt. Ime:

1937. okt. 9.

— Müvészi hangverseny az Uri Kaszinóban. Két müvészlélek fog szerepelni a müsorban.

— M. Hir Sári zongoramüvésznő, aki Liszt, Chopin és Rubinstein müveit játssza, és férje Molnár Imre zeneakadémiai tanár, aki régi magyar dalokat énekel.

— A Hirschfeld-féle halmagyi földek kiosztásra kerültek. A szétosztás körül rengeteg hercehurca volt. Végre az ügy Pétermann főjegyző kezébe került, akinek tapintata és erőfeszitése meg találta a módot a helyes megoldásra. A sok tárgyalás vége, 764 kat. hold szét lett osztva, 3-10 évig tartó részletfizetésre.

— A Szeghalom-Vésztő közti kövesut Vésztő alatti szakaszának munkálatait befejezték és a napokban átadják a forgalomnak.

1927. okt 16.

— A gyomai leventék zászlószentelési ünnepélye.

— Gyoma község képviselőtestülete elhatározta, hogy a tisztviselőtelepet és a uj telepeket közvilágitással látja el.

— A gyomai ipartestület uj billiárdasztala a jövő héten megérkezik, s igy a tagoknak ezután két billiárbasztal áll rendelkezésre.

Szerdai esték

November 3-án nyitotta meg Göndös József polg. isk. felügyelő igazgató a gyomai Közművelődési Egyesület sorozatos estéit. Már ezen első előadás iránt látható, komoly érdeklődés nyilvánult meg a gazdaközönség részéről. Göndös József ügyv. elnök ismertette a népművelési előadások céljait és kérte ugy a férfi, mint a női hallgatóságot, látogassák minél nagyobb számmal ezeket az előadásokat, ahol mindenkor csak hasznos ismereteket szerezhetnek s mellette még szórakozhatnak is. Utána Cs. Szabó Albert állatorvos tartott hasznos állategészségügyi előadást. Dr. Vincze Endre községi orvos a Vöröskereszt Egyesület fontosságára hivta fel a közönség figyelmét. Ennek azonnal eredménye is mutatkozott, mert a jelenlevők közül többen tagnak léptek be az egyesületbe. Közölte még, hogy az egyesület rövidesen helyi betegápolónői tanfolyamot nyit, majd időszerű egészségügyi kérdésekre tért át. A szórakoztató részben Kéry Sándor saját szerzeményű dalát hegedülte és énekelte, a kis Balassa Baby pedig táncolt. Mindkét szám nagyon tetszett.

Következő szerdán az Egyetértés Olvasóban vitéz Pajor Gyula gazd. isk. igazgató lesz az előadó. Az ő általánosan ismert szakszerű, szép előadásainak, — amelyeketolyan jóizű közvetlenséggel szokott elmondani — ezuttal is sok hallgatója lesz. A kisérőmüsorban: mükedvelő előadás, ének, zene és táncszámok stb.

Novemberben előadást tartanak még: Dr. Vincze Endre a Kisréti Olvasóban, Fehér István tanár az Ipartestületben. Az előadások pontosan este 7 órakor kezdődnek.

irántuk, amikor elgondolásaikat magunkévá akarom tenni azáltal, hogy azokat korszerüségük rangsorában a nagy nyilvánosság előtt kivánom méltatni.

Az Alföld gazdasági bajai ma égetőbbek, mint voltak 30 esztendővet ezelőtt. A hangok, amelyeket ezek feltárására igénybe veszünk, lehetnek erősebbek az akkoriaknál, de jószándék dolgában velük egyenrangúak. Ha mi ugyanolyan szemmel mélyebbre látunk, mint apáink néztek, nem a mi érdemünk; ez visszahárul azokra, akik idejében megmondták: hol, mi baj van. Rajtunk, betegeken a sor, hogy a régi diagnózist vállaljuk és a velejáró javaslatokat a mai szükségletek szerint vigyük keresztül. Sajnos, ez a diagnózis ráillik minden alföldi közület gazdálkodási viszonyaira.

Gyoma termőföldjeit kellő termőerőbe hozni a legfontosabb kötelessége a község gazdaközönségének. Ezt elérni évi jópárszázezer mázsa ingyen és jó istállótrágyával lehet, még pedig sürgősen.

(Folyt. köv.)

GYILKOSOK

Temetés, esküvő ugyanegy órában...
Gyilkost hantolnak a temető sarkában.
Emitt sápadt férfi véznán és köhög-e,
Az Isten házába menyasszonyt vezet be.
Áldás, jókivánat hangzik sokak ajkán,
Hányják a deszkára a rögöt gorombán:
— Hogy is tehette vén, reszkető kezével,
Hogy fiához sujtott a nehéz fejszével,
Mert bár rossz volt, gaz volt, becsületét vette,
Büntették volna meg a bírák helyette!
Rá is csapott Isten öldöklő kedvére,
Halva borult ő is a fia testére.
Meg se bánhatta a szörnyűséges vétkét,
Ördögök elkapták azonmód a lelkét!
... Itél véges ember és itél az Isten,
Angyalok arcáról felhőfátyol lebben,
És szól Ő az Örök: gyilkosabb a másik,
Aki beteg testtel hitves csókra vágyik!
Mert a szeretet ölt az apa szivében,
Keserves lelki harc mutatója képen,
S hogy kitépte onnan azt a fattyúvesszőt,
Utána ő, a fa, a gyökér is ledőlt...
Gyilkolt itt az apa szent jogos bosszúja,
Amannak ölni fog a hitvesi csókja,
Nem egyet, de százat, késő unokákat,
Kiket mind miatta öl majd tenger bánat.
Sátán szítja benne a szerelem tüzét,
Hogy kacagva lássa majd a kora vesztét
S örökét átvegye tőle a sok árva
S meg ne szűnjön soha ott lenn a könny árja.

Mányiné Prigl Olga.

Fül és annak ápolása

Öt érzékszervünk között a fül és a szem a legfontosabb, miért is a legkényesebb és a legfőbb gondot-ápolást igényli. Ezekről szeretnék nehány szóval megemlékezni,

A fül a hallás érzékszerve. A hallás a hangokat juttatja tudomásunkra. A fül külső része a fülkagyló és a hallójárat, középső része a dobüreg, és belső, a sziklacsontban elrejtett rész a belső fül. A hallójáratot finom szőröcskék és a fülzsir védelmezik a portól.

A dobüreget a hallójárattól a dobhártya választja el, amelyben az orr mögül a levegő az Eustach-féle csövön jut be. A dobüregben vannak a hallócsontocskák, a kalapács, üllő és kengyel. Ezek az apró csontocskák a dobhártya rezgéseit a fül belső részeihez jutattják. A középső fül a belső füllel vékony hártyával födött két piciny nyiláson közlekedik.

A belső fül szerkezete fölötte bonyolult, lab'rint-nak is nevezzük. Ennek hármas belső részét tiszta folyadék tölti ki, melyhez csatlakozik a hallóideg.

A hallás ugy történik, hogy a fülkagyló felfogja a hanghullámokat, amelyek a hangjáraton és dobüregen át a labirinthoz jutnak. A labirint folyadéka hullámzásba jön, ami a hallási ideget ingerli és ezen ingert az agyvelőhöz juttatja.

A fület tisztán kell tartani. A fülkagylókat és hangjáratot mosdáskor rendesen tisztitsuk meg. Ha a fülzsir nagyon felszaporodott, fültisztitóval vagy még helyesebben tiszta zsebkendő sarkával tisztogassuk ki. Hajtűt, gombostűt, gyufát sohase használjunk erre a célra, mert ezekkel dobhártyánkat megsérthetjük. A fülbe erősen belekiáltani nem szabad, mert megrepedhet a dobhártya. Aki nehezen hall, vagy akinek a füle zug, fáj, folyik, minél előbb orvoshoz forduljon, mert esetleg hallását örökre elveszti. (Folyt. köv.)

MOST JELENT MEG!

Szentmihályiné
Szabó Mária
Lorántfy Zsuzsanna

Lorántfy Zsuzsanna élete nemcsak gyönyörű asszonyi élet, hanem a magyar történelem egyik legérdekesebb fejezete: a magyar kultura kivirágzásának legszebb korszaka. Szabó Mária műve nagyértékű alkotással gazdagitja a magyar irodalmat.

520 oldal. Ára 6 pengő. egészvászonkötésben 8 pengő.

SINGER és WOLFNER KIADÁSA

Pártoljuk a honi ipart

Magy gyártmányu ekével szántsunk

A Hombár szövetkezet bizományi árusitásában a Hofherr-Schrantz-Clayton-Shuttleworth magyar gépgyári művek részvénytársasága által gyártott következő uj tipusu ekék kerültek forgalomba:

„B" kivitelü ekék, ekeszarva állitható, éspedig akként, hogy egy csavar kivétel után tetszés szerint feljebb emelhető vagy süllyeszthető, a csavar kihelyezése után pedig ujra rögzithető.

„C" jelű ekék, kivitele megegyezik a „B" jelű ekékkel, mégis azzal a különbséggel, hogy az ugynevezett „siklató" ekefejjel vannak felszerelve. Ezeknek jellegzetességük, hogy ezek fejei még magasabb és a gerendellyel nem szögben, hanem iv alakban találkoznak, tehát a trágya, szalma, stb. nem torkolik meg, hanem az iv irányában előre bukik. Az eke lemeze megerősitett tükörpáncél.

Ugy a „B", mint a „C" jelű ekék tetszés szerint „S", vagy „E" jelű taligával szállithatók, mindkét taligakerék agya pormentes.

Az „S" jelű taligák kerekei hengeres furatu, cserélhető persellyel birnak, a kenés „stauffel" zsirozó segitségével történik és az uj zsir bepréselésénél a piszok a régi zsirral együtt távozik. Ez az ugynevezett „öntisztitó" kenés teljesen kizárja a zsirozó nyilásnak megkeményedett zsir által való eldugulását is.

A kerék szilárdan beöntött gömbvas küllőkkel bir, amelynek másik vége a kerék abroncsba van igen erősen beszegecselve. A kerékabroncs domboritott, ez által sokkal merevebb és még puha talajon sem süllyed le olyan könnyen, mintha lapos lenne. A kerékagysapka oldal irányban csak kevéssé áll el.

A fent megjelölt gyár által készitett boronák és gyomláló kapák is minden igényt kielégitenek.

Felhivjuk gazdáink figyelmét ezekre az ekékre és gazdasági szerszámokra. Akik érdeklődnek, azoknak a Hombár Szövetkezet készséggel add bővebb felvilágositást.

Meghalt özv. Papp Zsigmondné

Nem mindennapi egyéniség volt özv. Papp Zsigmondné. Kevés asszonynak kellett olyan nehéz időket átélni özvegyen, mint neki. A férje a háboru alatt halt meg. A fiai hadban voltak. Jött az oláh megszállás, a konjunktura, a devalváció. És ő tartotta a gyeplőt a kezében és Zsiga fiával művelték az ősi földet, törlesztették a sok adósságot és átküzdötték az aszályos éveket is.

Október 30-án, szombaton délután temették el özv. Papp Zsigmondnét, nagy részvéttel és nagyszámu végtisztességtevőkkel. Bay József ref. lelkész emelkedett szellemü vigasztaló beszédet tartott és meghatóan bucsuztatta el Zsigmond és László fiaitól.

Az elhunytat a református temetőben helyezték örök nyugalomra, a családi sirboltba.

HIREK

Eljegyzés. Nagy Imre eljegyezte Bolehovszky Arankát. (Minden külön értesités helyett.)

Harsányi László endrődi főjegyző a Budapesten tartandó országos jegyző gyülésre utazott.

Dr. Sárossy József tb. szolgabirót az alispán Gyomára helyezte át szolgálattételre.

Pánczél Emil gyomai főjegyző 10 napra a Császár-fürdőbe utazott, addig Kató Lajos helyettesiti.

A Stefánia Szövetség november hó 13-án az Uri Kaszinóban teaestét rendez, melyre meghivókat is bocsát ki.

Köröstarcsán ingyenes csipkeverő tanfolyamot nyit nehány lelkes urihölgy a „MANSZ" keretében.

A Békésen okt. 31-én kezdődött baromfi kiállitást dr. Márki Barna alispán nyitotta meg. Beszédében kiemelte, hogy gazdaérdek a baromfi állomány nemesitése. A kiállitást a főispán is meglátogatta.

Házalóktól ne vegyünk szöveget. Az ország minden részéből panaszokat hallani a rossz szöveteket árusitó házalók ellen. Legjobb védekezés elutasitni s mert a házalás tilos, tehát rendőrnek is szólni.

Részegen megfojtotta apját. Egy endrődi gazdalegény Hanyecz Vincze részegen szóváltásba keveredett apjával, aki vasvillával támadt rá. Erre a legény addig fojtogatta apját, mig meg nem fulladt.

Az október 31-ki számunkban megjelent Filléres Divatház hirdetéséből sajnálatos tévedés folytán a fontos cim kimaradt. Bár mindenki tudja, lent megismételjük és felkérjük olvasóinkat, hogy a cég által hirdetett 100 oldalas képes nagy árjegyzéket saját érdekükben sürgősen szerezzék be, amelyet teljesen ingyen és bérmentve küld meg mindenkinek a Filléres Divatház, Budapest, Baross tér 23.

APOLLÓ MOZGÓ GYOMA

Nov. 7—8, vasárnap, hétfő
TOMI
A megfagyott gyermek
Pécsi Gizi, Csortos Gyula, Básthy Lajos, Orsy Mária főszereplésével.

Nov. 9, kedd, jótékonycélu előadás. Az egész bevételt jótékony célra forditják.
Shirley Temple
A KIS LÁZADÓ

Nov. 10—11, szerda, csütörtök.
Színes film!
RAMONA
Bobby a farmon majomfilm. Poppeye a tengerész legujabb kalandjai.

Előadások kezdete: vasárnap d. u. fél 3, fél 5, fél 7 és fél 9, hétköznap — fél 5, fél 7, fél 9.

TÖKÉLETES HANGVISSZAADÁS!

A kőzkedvelt Csepel, Turán, Toroczkó, Kühen és Omega kerékpárok

a legolcsóbban Domokos Albert üzletében!

Nagy választék kerékpár gummikban. — Szortírozott alkatrész raktár minden gyártmányu kerékpárhoz!

Hallotta-e már?

... hogy ha azt a port, amit Londonban egy óra alatt belehelnek, porszemenként egymásmellé tennénk, az 2500-szor körülérné a Földet.

... hogy két dinnyetermő vidékünk van. A görögdinnyéé Heves megye a sárgáé Pestmegye. Ezek ontják a termést nemcsak a hazai, de a külföldi piacra is. 1937-ben 743 vagon görögdinnyét és 95 vagon sárgadinnyét szállítottunk külföldre.

... hogy a teherautók tömör és féltömör abroncsa olyan rázkódásokat idéz elő az uttesten, különösen ha tiz kilométernél sebesebben hajtanak, hogy igen erős pusztitást okoznak az utburkolaton.

... hogy Magyarországon a cukorfogyasztás évi fejadagja 11 kg. Ezzel szembe Ausztria 26 5 kg -ot, Németország 23.5 kg.-ot Csehországban 27 kg -ot, Angliában 52 kg.-ot fogyasztanak évente.

A Zöldmező Ujságban olvassuk, hogy ebben az évben az Alföldön több kiállitást rendeztek, azonban ezek mind ipari kiállitások voltak és nem mezőgazdaságiak. Azután igy folytatja a Zöldmező Ujság: „... pedig kétségtelen dolog, hogy nekünk gazdáknak az ősz a legalkalmasbb a kiállitások tartására, hizsen ebben az időben már legtöbb terményünk a csürben, magtárban és pajtában van.“ A tél elég hosszu lesz, hogy gazdáink a jövő esztendőre egy mezőgazdasági kiállitás tervezetét elkészisék.

Férfi-átmenetikabát	P 25.80
Férfi-átmenetikabát	„ 33.—
Férfi-raglán	„ 21.60
Férfi-gazdászkabát	„ 30.—
Férfi-Bocskay kabát szőrmegallérral	„ 64.—
Férfi-bőrkabát	„ 47.—
Férfi-esőkabát	„ 17.—
Férfi-öltöny	„ 29.80
Férfi-sportzakko-nadrág	„ 32.—

KULPIN DIVATHÁZ
Férfi- és Fiukészruha-osztálya
BÈKÉSCSABA

A legszebb magyar folyóirat, a „Tükör“, novemberi számában az értékes tánulmányok egész sorát közli. Petőfi halálának rejtélyét tárja az olvasó elé egykoru forrásokból Illyés Gyula, kalandos életü régi magyarokról ir Halász Gábor, a jó arcképről szól Farkas Zoltán müvészettörténeti cikke, a magyar-bolgár kulturális kapcsolatokat ismerteti vitéz Nagy Iván. A palócokról ir Szabó Zoltán, novellát Molnár Kata és Szőke Sándor, verset Berda József, Jankovich Ferenc, Kesthelyi Zoltán és Kőmüves Imre irt. Rendkivül mulatságos Molnár Ákos cikke az operaszövegekről. A gazdag kritikai rovatokban Zádor Anna Ferenczy Noémiről, Gyergyai Albert Maeterlinckről, Schöpflin Aladár szinházi premierekről, Polgár Tibor uj lemezekről Komor András uj filmekről ir. Hevesi András legujabb Huxley forditásáról nyilatkozik. A foto-, rejtvény- és sakkrovat, valamint az „Asszonyok tükre“ eleven, mint mindig. A pompás illusztrációk közül kiemelkedik Ferenczy Noémi rajza a Tükör számára.

Karácsonyi ajándéknak legalkalmasabb a „Tükör“ egyévi előfizetése. A Gyomai Ujság előfizetésével együttes előfizetéseket készségesen elfogad lapunk kiadóhivatala.

Vásári hirdetmény

Gyoma községben az 1937 évben az őszi országos vásár a következő napokon tartatik meg:

nov. 12-én pénteken szarvasmarha, juh, kecske és sertés,

nov. 13-án szombaton ló, szamár, öszvér felhajtás.

nov. 14-én vasárnap kirakodó vásár.

A vásárra jövő iparosok tartoznak iparigazolványaikat a vásárra magukkal hozni. Az állatvásárra szabályszerü marhalevéllel mindenféle állat felhajtható.

Gyoma, 1937. október 22.

Gyoma község előljárói:

Pánczél Emil főjegyző — **Kovács Gábor** biró

Megnyilik az első Katholikus Szociális iskola! Célja elméleti és gyakorlati kikép est adni olyan nőknek, akik a szociális karitativ munkát hivatásuknak érzik és ezen a téren állásokat kivánnak betölteni. Az iskola szegény-és gyermekgondozói, egyházközségi, gyárgondozói, egyesületi és intézeti vezetői állásokra képesit.

November 2-án nyilik meg a Szociális Testvérek Társaságának vezetése alatt. A felvételi vizsgák október hó 30-án lesznek. Felvételt nyerhetnek, akiknek legalább 8 középiskolai, óvonői vagy Ward kollégiumi oklevelük van. Felvételi korhatár 18—30 évig Havi tandij 15 P. Indokolt esetekben tandijkedvezmény! Érdeklődni lehet a Szociális Testvéreknél, Budapesten, Thököly ut 59. szám alatt. Telefon: 29—66—11.

Gyomán özv. Fekete Jánosné házánál, másodszor virágzott, sőt jó diónyi zöld almákat termett egy almafa. Még megérjük, hogy a második termésből ehetünk, mert az elsőből ugy sem lakhattunk jól.

Dévaványa ismét 5000 P. államsegélyt kapott, képviselője közbenjárására.

A Mezőberényi Gazdakör novembdr 7. én Nagyatádi Szabó István emlékezetére vacsorát rendez. Ünnepi beszédet mond dr. Szabó Sándor, a Nagyatádi Szabó István emlékserleg Szövetség elnöke.

Békésen kitelepitik a cigányokat közegészségi okokból a gáton tulra.

Budapesten az állatkerben a majmok uj házat kaptak 50.000 P értékben. A csimpánzok és egyébb lakók hamarosan szétszedlék a házat.

Sanghaji éjszakák. A háboru előtti Sanghái szines éjszakáival és a háborus Sanghaj borzalmairól rendkivül érdekes interjuban számol be a Délibáb uj száma. amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádiómüsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolót, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képeket talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Aki percnyi pontossággal tudta halála idejét. Adelina Cafiero nápolyi ápolónő rendkivül érdekes körülmények között percnyi pontossággal jósolta meg előre a halálát. Erről közöl érdekes cikket Tolnai Viiáglapja uj száma. A legkiválóbb magyar irók novelláin és a nagyszerü folytatásos regényen kivül, közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Hogyan házasodtunk össze? cimü vonzóan érdekes rovatot, novellát, szivderitő humort, ismeretterjesztő közleményeket tartalmaz a Párisi Divat legujabb száma. És ezuttal is szeretettel tárgyalja és világitja meg a ma lányának és asszonyának sokféle problémáját és hü tanácsadója a háztartás, öltözködés, az általános müveltség igen fontos kérdéseiben A Párisi Divat egy száma 60 fill.

A Vöröskereszt Egyesület gyomai választmánya október hó 28-án a községháza tanácstermében gyülést tartott. A gyülésen több fontos javaslat került tárgyalásra. Az elnöklő dr. Vincze Endre bemutatta az Egyesület által beszerzett mentőládát, amely ezután a tüzoltó őrszobán áll készenlétben. Ugyanott lesz az u. n. országuti segélyhely, melyet a községházán elhelyezett vörös kereszt fog jelezni. Ez a segélyhely baleseteknél fog első segélyt nyujtani. A választmány elhatározza, hogy lépéseket tesz a házi betegápolási tanfolyam megtartása érdekében Endrőddel együtt, talán lelhetséges lesz a dolgot anyagilag is megoldani. Szóba került még egy teaest rendeszése, melynek időpontja december 4. lenne. Ennek a bevétele is a betegápolási tanfolyam megtartását segitené elő. Máris felhivjuk erre a tanfolyamra leányaink, asszonyaink figyelmét, hogy annak idején erre jelenkezzenek.

A Baross Szövetség tagjai részére Akadémiát nyit, melyen elsőrangu szakelőadók ismertetik a legfontosabb kérdéseket. Idegennyelvü tanfolyamokat is kezdenek, ahol az iparos, kereskedő vagy alkalmazott nyelvismeretre tehet szert. Ugy az előadás, mint a tanfolyam teljesen dijtalanok, igy tehát a törekvő iparos és kereskedő ingyen olyan hasznos ismeretekhez juthat ami igen nagy hasznára lehet. Sajnos, mindez Bpesten van.

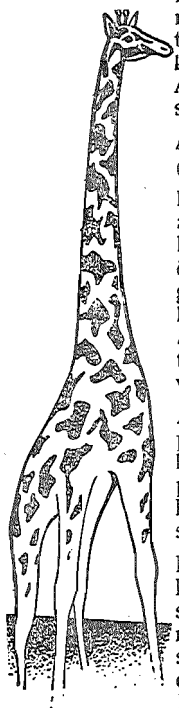

AZ EMBERI ÉLET CSODÁI: Csodagyerekek. A lángelme balszerencséje. Modern matuzsálemek. Tudósok kisérletei önmagukon. Az utolsó emberevők. stb. stb.

AZ ÁLLATI ÉLET CSODÁI: A kaviáros kenyér elmélete. A méhállam. A polipok robbanó fegyverei. Miért öltögeti nyelvét a kigyó? Hogyan költözködnek a madarak? Meddig élnek az állatok? Fémeket rágó rovar. stb. stb.

AZ ELME CSODÁI: A perpetuum mobile. A boszorkánytéboly. A pokol helyszinrajza. Drágakövek varázsa. stb. stb.

REJTÉLYES CSODÁK: Wagner és a 13-as szám. A prevorsti látnoknő. Gondolatolvasás. „Ezt már átéltem egyszer.“ Jósló álmok. Kisértet Hydesvilleben. Csalók a szellemek birodalmában, stb. stb.

Néhány fejezetcim

Fürst - Moszkowski

AZ ÉLŐ VILÁG CSODÁI

cimü **most megjelent** könyvéből.

Ára 6 pengő.

Megtekinthető minden könyvesboltban.

SINGER és WOLFNER KIADÁSA

SPORT

Békésszentandrási Hunyadi MSE—GySC 5:2 (3:2)

Gyoma, II. o. b, vezette: dr. Magyar.

Hunyadi: Dékány—Virág, Tarhas—Hegedüs, Vida, Bantovics—Gaál, Juhász, Bencsik, Fazekas, Sinka.

GySC: Gálos—Fekete, Imre—Lőrincz, Matlak, Czifrák—K.Szabó, Kárpáti, Kruchió, Győri, Takács.

A GySC az utólsó bajnoki mérkőzésén meglehetősen erős összeállításban szerepelt. A sérült Szrnkányi helyett Gálos védte a kaput, sajnos kevés sikerrel. Ismét játszott a réglátott Kárpáti, frissen és ötletesen, valamint Matlak is, az ő formáján azonban rontott a hosszú pihenő. A volt „Turul" játékosokkal megerősödött Hunyadi egységes és jó játékerőt képviselő együttesnek bizonyult. A győzelmet — ha nem is ilyen arányban — feltétlenül megérdemelték.

GySC kezd erős nap ellen, de Bantovics jól szereli a tétovázó Kruchiót, Gaálhoz játszik, az öreg róka elhúz Czifrák mellett és lapos lövése a rosszul vetődő Gálos alatt a hálóba köt ki. 1 perc (1:0) GySC-t megzavarja a hirtelen bekapott gól. A 10. p.-ben Imre faultol, a 30 méteres szabadrugást Bencsik kapura íveli s a labda az erős naptól is zavart Gálos mellett a kapuba megy (2:0). GySC lefutásokkal kisérletezik. 16-ik p.-ben Győri szökne. Virág azonban felső karral érinti a labdát. A biró a 11-es pontra mutat és Kárpáti lövése védhetetlen (2:1). Három perc mulva Bencsik egyéni játékból ismét gólt lő (3:1). Gálos végre magára talál és félidő végéig sok veszélyes lövést tesz ártalmatlanná. A GySC finisel és a 4 p.-ben Győri jól szökteti Takácsot, kinek beadását a Hunyadi védelme elvéti és az erősen álló Czifrák belövi (3:2). Szünet után változatos mezőnyjáték, majd kibontakozik a Hunyadi nagyobb állóképessége. A veszélyes csatársort egyenlőn jól fogja a Fekete—Lőrincz—Imre trió, de a 24-ik p.-ben ujabb gól esik. Gaál a baloldalról jó kornert ível, Bencsik fejeli Gálos kifutva véd, de kiejti a labdát Sinka elé, aki begurítja (4:2). 34-ik p.-ben Juhász szép lövéssel újabb gólt szerez (5:2). GySC-ben Fete, Lőrincz és Kárpáti kifogástalanul játszott, de Imre, Czifrák és a balszárny is elég jól működött. K. Szabó mig szélen játszott jó volt, azután eltünt, Kruchiónak azonban semmisem sikerült. Dr. Magyar jól vezetett.

November 7-i bajnoki mérkőzések: Mezőturon: MMÁV—Tarhos, vezeti: Kereki, **Szentandráson:** Hunyadi—TAC. vezeti: Klimaj.

Összeállították a Baselben, Reimsben és Bordeauxban nov. 11—12 és 14.-én szereplő déli válogatott. A csabai alosztályból Zsilinszky (B.MÁV), Schmidt (GyAC) és Bodorik (MAFC) kapott helyet a csapatban. Mint tartalék kiulazik Csüllög (BTE) és Friedmann (OTK) is.

Szerdán tárgyalta dr. Sajó Jenő egyesbiró a Csak és a B. Törekvés pontjainak ügyét. Eredmény: az egyesbiró tanácsadás végett itélethozatal előtt megkeresi az Alszövetséget s csak azután dönt.

A **Hunyadi** visszakapta a lévesen elvett 4 pontját, mert be igazolta, hogy tartozásait idejében rendezte.

A gyomai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóságtól. 2883/1937. tk. sz.

Árverési hirdetmény-kivonat

Kádár Elek végrehajtatónak Balázs Imre, Balázs János, kiskoru Balázs Lajos és Antal végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 36 P tőkekövetelés és járulékai behajtása végett az Endrőd községben fekvő, s az endrőei 314. sz. tkvi. betétben A + 1. sor. 17/1. hrsz. 156 öl területű végrehajtást szenvedettek nevén álló beltelkes kertre 1050 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1937. évi december hó 2. napján délelőtt 9 órakor Endrőd községházánál fogják megtartani

Az árverésre kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, amelyet a magasabb ígéret ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni.

Gyoma, 1937. évi augusztus hó 10-én.

Dr. Molnár sk. kir. jb.

A kiadmány hiteléül:
Szilágyi dijnok.

NAPRAFORGÓT

a gyomai járásban, Gyoma vasutállomáson 100 kg-onként:

1937. nov. 1-től 30-ig P 17.10
„ dec. 1-től 31-ig P 18.10
1938. jan. 1-től 31-ig P 19.10

áron vásárolja a „HOMBÁR" szövetkezet

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. november 7-én vasárnap fél 7 és 9 órakor.

Magyarul beszélő hangosfilm!

Lengyel sasok

(Ave Mária)

Ahit és a hazaszeretet nagyfilmje

Főszerepben: BOGDA MÁRIA.

A filmben előforduló ünnepi szentmisét Hlond varsói hercegprímás pontifikálja. Az oratoriumot és a varsói Nemzeti Opera tagjaiból alakult 200 tagú kórus egyházi dalait Jan Maklekievics, a világhírű lengyel zeneszerző és karmester vezényli.

Uj zeland

exotikus zenés filmcsoda

Magyar Világhiradó

Ezen páratlan nagyhatású filmre külön meghivjuk az iskolás és leventés gyermekeket is.

„MÁVAUT" TÉLI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. október 3—tól 1938. május 14—ig.

Gyoma—Endrőd:

17.38	ind	Gyoma p. u.	érk.	6.22
17.50	érk.	Endrőd templom-tér	ind.	6.10

Viteldij: 50 fillér.

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.50
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.32
7.28	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.42	↓	Püspökladány	↑	15.23
9.19	↓	Hajduszoboszló	↑	14.43
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14.10

Menet-jegy: Endrődre —.50 Menettérti-jegy: Endrődre —.80 P
Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 10.50. „ P 12.50.

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u.	↑	14.00
9.03	érk.	„ községháza	ind.	13.50

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9.50.

Feltételes megállóhely: Gyoma—halmagyi Olvasókör és Perjés.

Publikáció

Szép gyümölcsfaoltványok kaphatók Zöld Péter államilag ell nőrzött faiskolájából Kosuth Lajos ut 22. 3—1

Gróf Tisza István ut 34 számu ház elaaó. Érdeklődni lehet ugyanott. 3—1

Magas foku, zamatos rizlingbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károly** borkereskedőnél.

A vadnyulbőrt darabonként 20 fillérért vásárolom. Minden egyébb bőrt a legmagasabb napiáron Spitzer Dezső toll és bőrkereskedő. x—6

Egy szép villaszerű családi ház örökáron eladó, Arany János ut 16 sz. 2—2

Ügyes varrónő ajánlkozik házhoz varrni. Készit: kosztümöt, háromnegyedes kabátot, szövet, selyem pongyolát, olcsó áron. Cim a kiadóba megtudható. 2—2

Horthy Miklós utca 9 szám alatt tengeri morzsoló, férfi télikabátok és butordarabok vannak eladók. 3—3

Eladó: 78 kat. hold prima szántó nagy gazdasági épületekkel, gyümölcsössel, 80.000 pengőért. — 40 kat. hold modern épületekkel mintegy 800 20 éves akácfával körülvéve 60.000 P-ért, községtől 3 km-re. — Eladó póhalmon 23 kat. hold szántó 20 hold szántó és egy tiz holdas szántó kedvező fizetési feltételek mellett. — 2 hold magtárlaposon 2200 pengőért. — 7 kat. hold pusári szántó 4500 pengőért. — 2 kat. hold szőllős és gyümölcsöskert 8000 pengőért. — Gróf Tisza István uton egy 2 szobás családi ház 2500 pengőért. — Horthy Miklós uton 4 szobás üzletház Hősök Emlék ulján 2 szobás cserepes pados lakóház 3000 pengőért. — Mátyás kir. uton 4 szobás üzletház 5500 pengőért. — Eladó egy Remington és egy YOST irógép, érdeklődni lehet Izsó Balázs ingatlan közvetitőnél. Gyoma Horthy Miklós ut Telefon: 50.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz!

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és n e m savanyuak.

Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 46. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 november 13.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Gazdagok vagyunk...

Aranyban járunk, csak le kell hajolnunk érte — mondotta az alispánunk pénteken a főszolgabiró hivatali szobájában és lendületes gesztussal mutatott ki az ablakon az utcára és megismételte: Ott is aranyban járkálunk!

Igen! Csak le kell hajolnunk érte. Csak tudni kell a módját, hogy a sok aranyat meglássuk, felvegyük.

Ezek mind képletes szólások, de szószerint igazak.

Csak ugy kapásból egy párat:

Gyoma nagyközség bel- és külterületén 2813, Endrőd nagyközségben 3168 ház van. Tehát a két községben összesen 5981 ház van, ahol majdnem egész éven át emberek tartózkodnak. Ha mindenik háznál csak 10 darab nemes gyümölcsfát ültetnének és azokat egyfajtából telepitenék és szakszerüen kezelnék, játszva összehozhatnánk 60.000 gyümölcsfát.

Egy szót se vesztegeljen az, aki azt akarja velem vitatni, hogy a határ nagyobb részében, a sziken nem terem meg a gyümölcsfa. A mellébeszélők, vagy javithatatlan ellentmondók menjenek el a Csapószigetre, nézzék meg Bari Mátyás szikes tanyaföldjét és gyönyörködjenek benne, hogy ez a szorgalmas és a földet szerető testvérünk milyen gyümölcsfákat varázsolt öt év óta a szikre.

No de menjünk tovább. Hatvanezer gyümölcsfánk már van.

Hogy a két községünk belterületén és külterületén hány kilométer az utcák és az utak egy-egy oldala, nem tudom megmondani, de azt állitom, ha ezt a legkevesebb 7.000 kilométer hosszuságot legnagyobbrészt akácfával ültetnénk be és 25 év mulva megkezdenénk a kitermelést, 100 méterenként 20 fát számitva, évi 300 kilométeren mintegy 60 ezer fát termelhetnénk ki és ha egy fát csak 5 métermázsával vennénk, ez 3 000 ezer vagon fát adna. 1935-ben 16.355 vagon tüzifát hoztunk be az országba.

Szinte hihetetlen mennyiségü fát kapunk ki ezzel a számitással és csillagászati ábrándozásnak tekinthetnénk, ha nem ellenőrizhetnénk a számitásunkat.

Talán elég is volt a fából. Elégedjünk meg 60.000 gyümölcsfa évi gyümölcs termésével és 300.000 q haszonfa és tüzifa kitermelésével. —

Ha a két község szántóföldjének csak a 10 százalékát fognánk be fümag termesztésére és holdanként csak 3 q magot kapnánk, ez 6000 holdon 18 ezer métermázsa lenne és ennek mázsáját csak 500 pengővel adnánk el, ez is csekély 6 millió pengő lenne.

A fű szénájából is kitelne vagy 25 000 birka eltartása, ennek is volna egy kis hozama.

A belterjes gazdálkodás mellett nagyobb mennyiségű állatot is állitanánk elő, több trágyát is termelnénk, a fümagra elvett 10 százalék szántómüvelési terület elmaradását bőven pótolná a megmaradt 90 %, mert bő trágyázást tudnánk eszközölni...

De sok munkaalkalmat tudnánk igy teremteni s ekkor tudnánk a gépeket igazán hasznositani a gazdálkodásban. Igy egy-két nap alatt aratnánk le és egy hét alatt csépelnénk el. Ki merne vállalkozni az igy nyert minőségi és mennyiségi többhozam kétségbevonására? Ez is szép haszontö blet volna.

És ha öntözőgazdálkodást folytathatunk és azt meg is tanultuk. Ha mindent kihozunk a talajunk összetételéből: a napsugárral és a vizzel elérhető izeket, zamatokat, fehérjéket, vitaminokat, akkor hazahivhatjuk az Amerikába és máshová elszakadt véreinket és még mindig kevesen leszünk a sok dolog elvégzésére. És ha ennek a nagy nemzeti munkánknak hozamából lefurhatunk vagy 3 ezer méter mélyre, megtaláljuk a hajtóerőt a gépeink munkájához, a hővizet a lakásaink fütéséhez és primőrök termesztéséhez, egyben a gyógyvizet a betegeink gyógyitására.

Ugyebár, nagyon gazdagok vagyunk!

Répás Pál gyomai és Gyökössy Dániel körösladányi lelkészek állást cseréltek

November 7 én, mult vasárnap, Körösladány presbiteriuma egyhangulag hozzájárult ahhoz, hogy Répás Pál gyomai lelkész Gyökössy Dániel körösladányi lelkésszel — szabad akaratukból — elcseréljék egymással lelkészi állásaikat.

E határozat alapján november 21-én Gyökössy Dániel végzi a vasárnap délelőtti református istentiszteletet Gyomán. Utána Harsányi Pál ref. esperes és dr. Telegdy Lajos egyházmegyei tanácsbiró együttes elnöklése alatt a református egyházi teremben presbiteri diszgyülést tartanak, amelynek egyetlen tárgya Gyökössy Dániel lelkész approbálása és üdvözlése.

Az ország legszebb vidéki strandja épül Gyomán

Pár héttel ezelőtt történt, hogy dr. Sorbán Jenő főszolgabiró a vonaton összetalálkozott Fehér Istvánnal, a magyar uszószövetség déli kerületének elnökével, akit meghivott, hogy látogasson el Gyomára, ahol nagyon alkalmas helyet mutat neki egy sportuszoda és strandfürdő épitésére.

Fehér Istvánnak ez a látogatása november 10-én megtörtént. Dr. Sorbán főszolgabiró meghivta még Schulek Béla társulati főmérnököt, Ugrin István községi mérnököt és Nemerey Péter GySC elnököt, akikkel a községháza alatti holt-Köröst és a mellette elterülő ligetet mutatták be Fehér Istvánnak, aki elragadtatással állapitotta meg, hogy ezen a helyen a vidék legszebb strandját és versenyuszodáját lehetne megépiteni.

Schulek Béla főmérnök tájékoztatta a társaságot, hogyha készen lesz a szentandrási duzzasztó, a folyó-Körösből szivornyázással annyi vizet lehet a holtágba emelni, amennyire csak szükség lesz. Csupán a régi vizet kell átemelni a gáton és ez bizony pénzbe kerül. *(Ezzel a vizzel a hullámtéren rétöntözést lehetne folytatni Szerk.)*

Uszómedence-strand-csónakázó

A versenyuszoda medencéjét a hid és ligeti áttöltés között épitenék ki. A községháza felőli oldalon a partot lépcsőzetes kiképzésben tribünnek épitenék meg, a további részt meg parkiroznák. A kabinokat a liget fái alatt helyeznék el, a kabinok és a viz közötti részt homok-strandnak hagynák.

A két áttöltés megfelelő átvágásával lehetővé tennék, hogy csónakokkal lehetne végig ladikázni az egész Körösön.

Mennyibe kerülne mindez?

Hevenyészett számitások szerint mintegy 30.000 pengő költséggel lehetne mindezeket megépiteni. Roppant nagy összeg ez. Azonban minden befektetésnek a hozamát kell tekinteni, de ha az amortizációt és a

rezsit kihozza a befektetés, meg kell csinálni, különösen, ha ilyen nagy jelentőségü intézményt tudunk belőle létesiteni.

Jól tudjuk, hogy a folyó-Körösünk vize felér egy gyógyforással. De mert messze van a strand és egyetlen fa sincs ott, a nyári hőségben nem járnak oda annyian, mint amennyire a ligeti strandnál számithatunk. Ha pedig elérjük, hogy többen fürdenek nyáron, a fürdőzők egészség gyarapodása is nemzeti vagyon, tehát hasznunk lesz belőle, nemzeti hasznunk.

„Mansz" leányok teaestje

A gyomai MANSZ leánycsoportja családias teaestét rendezett a polgári iskola tornatermében, november 6. án. Bevezetőül nehány szórakoztató szám, monológ, kis jelenet hangzott el a lányok előadásában. A jelenlevők hálásan fogadták a szereplőket. A leányok azután teát szolgáltak fel, saját készitésü süteményekkel. Hamarosan megszólalt a gramofon és a fiatalság táncra kerekedett. Kedves, intim összejövetel volt, várjuk a folytatását a MANSZ ilyen irányu müködésének. Kérjük Villányiné tanárnőt, foglalkozzék tovább is a leányokkal, akik bizonyára hálásak az önzetlen és fáradságos munkáért.

Néhány szó a hastifusz betegségről

A hastífuszról, mint ragadós, fertőző betegségről és az ellene való védekezésről a Gyomai Ujság hasábjain már megemlékeztünk. Most rövid tájékoztatást szeretnék nyujtani ezen betegség jelen állapotáról és az eddigi lefolyásáról.

Gyoma községben az 1937 év folyamán összesen 17 tifuszmegbetegedés fordult elő. Ezek közül az év elején csak elszórva jelentkezett 1—1 betegség, aránylag enyhe lefolyással. Agusztus és szeptember hónapokban már tömegesebb megbetegedéseket jelentettek, ami 5—6 beteget mutatott ki havonta, e két nyári hónapban. Azóta szerencsére ismét lefelé ivel a megbetegedés pályája. Viszont az utóbbi esetek között már összesen 3 halálos áldozatot is követelt. Ez kb. 17% halálozást jelent, ami elég magas szám. Megnyugtató azonban azon körülmény, hogy az utóbbi héten ujabb megbetegedés nem került bejelentésre. A tifuszbetegek jelenlegi létszáma igy 1-re zsugorodott össze. Járványos fellépésről tehát nem lehet szó.

Ha egy házban hasi-hagymázos, vagyis tifuszos megbetegedés fordul elő, a beteget elkülönitjük egészséges hozzátartozóitól és csak egy személyt engedünk állandóan a beteg mellett maradni: az ápolóját. A ház falára vörös kereszt kerül, a háztól semmiféle élelmiszert eladni nem szabad. A tisztiorvos kiszáll, megvizsgálja a megbetegedés körülményeit, utasitást ad a szükséges óvóintézkedések végrehajtására; különösen az ürülékek: székletét és vizelet friss mészvizes fertőtlenitésére forditandó nagy gond. A kut és árnyékszék, valamint szemétdomb közelsége igen gyakran okozza, hogy a trágyalé és árnyékszék tartalom bejutván a kut vizébe, megbetegiti a kut vizéből ivó, vagy annak vizét mosdásra, mosásra használó egyént, sőt ilyen vizzel öblitett tejes edények is okozhatnak tifuszmegbetegedést.

További intézkedés az orvosok részéről a betegek váladékainak tifuszbacillusokra való vizsgálata. Mig ezekben tifuszbacilus mutatható ki, nem szabad a beteget felszabaditani a zárlat alól Sőt egészséges egyén is hordozhat magán ilyen bacillusokat és egészségesekkel érintkezve terjesztheti a ragályt. Ilyen ugynevezett „bacillusgazda" Gyomán is van 2, akik állandó orvosi ellenőrzés alatt állanak.

A betegek hozzátartozóit védőoltásokkal is ellátjuk. Ez azt jelenti, hogy egy kis tüszurás árán néhány hónapra a beoltott egyén védve lesz a megbetegedéstől, még akkor is, ha állandóan betegekkel érintkezik.

Ha a megbetegedés olyan hejen lép fel, ahol sok egyén tartózkodik pl. iskola, uradalom stb. az összes ottlakók kötelező védőoltását foganatositjuk. Ez történt a napokban Csudaballán a Vásári és Geiszt-féle uradalmakban. Mindkét uradalomban 1—1 tifuszmegbetegedést jelentettek. A betegek Turkevéről származtak, ahol — állitólag — sok ilyen megbetegedés uralkodik. A többi személyzet egészségének megóvása végett az összes berendelhető személyzetet: számszerint

103 egyént azonnal védőoltásokkal láttunk el. Egy hét mulva második, ismét egy hét mulva harmadik védőoltásban részesül a személyzet és ezáltal a további megbetegedéseknek egyszerre gátat tudunk vetni. Természetesen további intézkedésekre van szükség, igy a kutak környékének megfelelő állapotba hozása, idegeneknek Turkevéből való letelepedésének megakadályozása, a be-

TÁRCA

Uj idők—régi bajok

Egy öreg gazdatiszt levelei a szerkesztőhöz.

(2)

Mindenekelőtt azzal legyünk tisztában, hogy ezt kivétel nélkül minden ország igyekszik a termőföldjeivel elérni, ezzel elérendő, hogy ne kelljen ennivalóért külföldre pénzt kiadni. Különösen áll ez a kenyérmagvakra és amilyen meglepetésekkel teli világban élünk, nagyon könnyen megtörténhelik, hogy egy gazdag buzatermő esztendőben a nyakunkon marad a buzafölösleg. Ez még akkor is megtörténhetik, ha valamelyik ország „alákinál" a mi buzánknak.

Ebben a szükültgyomru világban nagyot nőtt az igénytelenség. Hol vagyunk már onnan, amikor holmi kis vámpolitikai összezördülés miatt kisidőre megállt a magyar liszt a bécsi uton s az ottani pékek addig nem sütöttek finom — süteményt — a bécsi kávénénikék nagy bánatára —, mig a magyar liszt ujra meg nem érkezett. Ma — megeszik a gyenge kiflit. Ha kell, megeszik a „semmikiflit" is, lévén ez olcsóbb, mint a gyenge. De most már nem fortyannak fel a pékek: sütnek abból, amit elérnek.

Készen kell hát lenni minden eshetőségre. Mélyen müvelt, jó trágyaerőben lévő földjeinken bármilyen igényt támasztható növényt termelhetünk. De ha akkor kapkodunk talajjavitó eszközök és módok után, amikor már kellene is valamilyen uj termény, elkéstünk, minden konjunktura elszalad előlünk.

Egyetlen, de ez aztán igazi szerencséje Gyomának, hogy már megvan az értékesitő szövetkezete, amelynek keretében a termelésnek is fontos szerepe van. Van tehát egy szerve, amely által a tagjai folyton oxigénnel dusan telt levegőt juttathatnak ennek az impozánsan nagy vonalon megnyilvánuló gazdasági életnek a vérkeringésébe.

Hogy mekkora egy ilyen Szövetkezetnek a teljesitő ereje, számokban talán ki sem lehet fejezni. Függ ez ugyan a tagok számától, a tagok által képviselt földtulajdon mennyiségéből, de nincs azzal egyenes arányban, mert pl. a Hombárban tömörült gazdák nemcsak anyagi, de annál sokkal jelentősebb erkölcsi erőt is képviselnek minden vonatkozásban.

A számitó gazda, ha körültekintéssel kikalkulált és szakszerüen levezetett marhahizlalási évadját lezárta, csak akkor lehet megelégedve az eredménnyel, ha a trágyát a vállalkozástól ajándékba kapta. Ennek ott, a telepen költségmentesen kell visszamaradnia, mig az egyébb befektetett tőkék, takarmányok — üzletileg korektül felszámitható haszon mellett — meg kell, hogy térüljenek.

Ezek szerint nem is kell mást tenni: takarmányt termelni, jószágot beállitani, ingyen trágyát kihordani. Berendezkedni a mély müveléses gazdálkodásra. Egy két csapásra előttünk állana a boldoguló alföldi magyar, aki már a maga lábán is megáll.

Nagyon, de nagyon megbukna az az ember, aki ezt ilyen egyszerünek képzelné el és kiüzenne a tanyára, hogy hizlalják meg odakint azt a 4 vagy 6 öreg ökröt vagy tinót, amelyik most beszorult a legelőről. Ebbe a számitástalan észjárásba óriási hiba csuszott, mert kimaradt belőle az eszme: a szövetkezeti.

Bár ugyan, mindenektől eltekintve, nyitva áll az ut mindenki előtt, lehet hizlalni otthon is, de fel kell irni mindent, amibe a vállalkozás belekerült. Csak a jó Isten a megmondhatója, mennyi érték és vesződés válik semmivé a mai legelő ellenőrzés, a takarmányban rejlő táperő ismeretének hiányából. Sok minden okát-fokát el lehetne annak itt magyarázni, hogy az ilyen elszigetelt küzdelemnek nincs semmi értelme, de ezt kevésből is meg lehet érteni, ha felszámitjuk, hogy milyen sulyos különbséget támasztanak a vevők az „uradalmi hizott" és a „szedett hizott" jószág közt, de mindig a szedett kövér-állat gazdájának kárára. A kicsinyben és eladásra való hizlalásnál a károsodás egyik sajátos neme a vásárjárás. Az ilyen gazda sohasem részesülhet a házhoz helybehozott pénz áldásaiban. Mert ha ilyen pénz van, ilyen áldás is van.

(Folyt. köv.)

tegek lakásának ujrameszelése, fehérnemük, ágynemük kifőzése, ágyak, evőeszközök alapos lemosása ill. leforrázása, az árnyékszékek erélyes meszes fertőtlenitésére, stb.

A fenti intézkedések a közönség részéről nem okoznak nagyobb nehézségeket, sem kiadásokat, viszont mindennel telér az a tudat, hogy a védőoltásban részesült egyén maga nem betegszik meg, sem a betegséget tovább nem adja, igy egy esetleg terjedőben levő járványt csirájában el tudunk fojtani, csak egy kis megértésre van szükség, hogy a közönség ne huzódozzék az aránylag ártatlan védőoltásoktól és ami fő, a legkisebb rosszullét esetén is keresse fel az orvost, hogy idejében megtehesse ő is a szükséges óvóintézkedéseket és ezáltal megkiméljük polgártársainkat és családtagjainkat egy nagyobb járvány kitörésétől. Igen fontos továbbá az orvos által adott utasitások szigoru betartása, mert e nélkül bármilyen szépen kigondolt védekezési eljárás csak irott malaszt marad és nem fog megvédni bennünket ezen veszedelmes fertőző betegségtől.

Dr. Szilágyi Ferenc
m. kir. tisztiorvos.

A NEP gyomai szervezete választmányi ülése

A NEP községi szervezete november 7-én havi választmányi ülést tartott. A választmányi tagok szép számban jelentek meg és az ülésen G. Nagy László földbirtokos, választókerületi elnök is részt vett, aki érdeklődéssel hallgatta meg az ülésen elhangzott tájékoztatókat.

Nemerey Péter helyi elnök, a választókerületi elnök és választmányi tagok üdvözlése és a Hiszek-egy együttes elmondása után, az ülést megnyitotta.

Palotás István vezető-titkár ismertette az Országos Központ körlevelében és a kül- és belpolitikai helyzetről kiadott tájékoztatóban foglaltakat, felolvasván azok szószerinti tartalmát.

A választmány a felolvasottakat örömmel tudomással vette.

Beszámoló a napközi otthonról

Nemerey Péter a szervezet működéséről részletes beszámolót tartott és az eddig elért eredményekről tájékoztatta a jelenlévőket.

Ismertette a Napközi Otthon eredményes működését és bejelentette, miszerint Vármegyénk illusztris Főispánja, az ott közremüködött pedagógus hölgyeinknek sajátkezűleg aláirt oklevelekben fejezte ki köszönetét és elismerését. Az oklevelek szeptember havában, a pedagógus hölgyeink tiszteletére rendezett estén adattak át, amikoris a Napközi Otthon működéséről részletes beszámolót is tartott Nemery helyi elnök.

A Napközi Otthon fenntartása és müködése a jövő évben is biztositottnak vehető.

Megindult a himzőtanfolyam

Nemerey Péter helyi elnök bejelentette, hogy a szervezet égisze alatt egy háziipari tanfolyam indult meg, amelyen 30 résztvevő sajátitja el a bluzhimzés, ajour és egyébb himzés müvészetét. A szakoktatást két kitünő munkaerő látja el és a munka a NEP szervezet párthelyiségében, Szabadság-tér 5. alatt folyik. A szakoktatók véleménye szerint, a tanfolyamon résztvevők munuális ügyességről tettek tanubizonyságot, örömmel és kedvvel dolgoznak és foglalkoztatásra érdemesnek tartják. Az egyik szakoktató olyan ügyes munkaerő, hogy munkateljesitményével napi 3.50—4 ar. P-ig terjedő munkabért képes elérni. Igaz, 10 éves gyakorlata van, amire azonban a mi munkáslányaink is szert tehetnek, hiszen foglalkoztatásukról a szervezet elnöksége gondoskodott és gondoskodni fog a jövőben is. Kezdetben boldogok leszünk, ha polgártársnőink teljesitményeikkel 1.—1.50—2. ar. P-ős munkabért érhetnek el, mely a további gyakorlat kapcsán csak emelkedni fog. Ez a kereset is megbecsülendő azonban, mert jól tudjuk, hogy ilyen munkabér többeknél az egész család szerény megélhetését is biztositja.

Megindult a szövőtanfolyam is

Nemerey Péter helyi elnök bejelentette továbbá, hogy egy szövőtanfolyam létesitése tárgyában is előterjesztést tett és erre a célra két drb. szövőgépet és 2 drb. szövőszéket igényelt Főispán urunk Őméltósága utján. Ez a tanfolyam is háziipari célokat hivatott szolgálni és ezuton is kereseti lehetőséget óhajt a szervezet az azzal foglalkozni kivánóknak nyujtani és biztositani. Kivánatos volna, ha gazdáink az intensiv kendertermelést is beállitanák gazdálkodásukba, hogy a nyers anyag beszerzése itthon eszközölhető legyen.

A háztartásra 30-án jelentkeztek

Nemerey Péter helyi elnök jelentést tett arról is, hogy a Földmivelésügyi Miniszter Ur Őnagyméltósága, előterjesztett kérelmére, a Szervezet részére egy 6 hetes háztartási tanfolyamot engedélyezett, mely f. évi december hó 13-án veszi kezdetét. A tanfolyamra 30 hölgy jelentkezett, kik a tanfolyam befejezése után képesitett gazdasszonyi mivoltukat igazoló oklevelet kapnak. Több résztvevő elhelyezése lehetetlen, igy további jelentkezők részvételre nem számithatnak.

A háztartási és szövőtanfolyamok a Hartenstein-féle Kossuth Lajos-utcai házában nyernek elhelyezést. Az épületet dr. Christian Kálmán ügyvéd közbenjárására, az Országos Hitelvédő Egylet szegedi fiokja dijtalanul bocsátja a NEP szervezet rendelkezésére. Az OHE nemes gesztusáért és dr. Christián Kálmán ügyvéd értékes közbenjárásáért ezuton is hálás köszönetét fejezi ki községi NEP. szervezetünk elnöksége.

Vegyesek

Bejelentés tárgyát képezte több egyéni kérelem elintézésének ismertetése, melyek közül több, Főispán Urunk Őméltósága értékes támogatásával kedvező elintézést nyertek.

Nemerey Péter elnök bejelentette, hogy az Ipartestület szabószakosztálya tagjainak foglalkoztatása érdekében illetékes helyeken interveniált és ennek folyományaként érdekelt iparos polgártársaink máris közmunka elvégzésére kaptak megbizást és további megbizások juttatása kilátásba helyeztetett.

Versenyuszoda

Nemerey Péter elnök tudomására hozta a Választmánynak, hogy két évvel ezelőtt, Főispán Urunk Őméltóságának egy verseny uszoda és strand létesitése tárgyában előterjesztést tett, de ettől függetlenül Dr. Sorbán Jenő járási főszolgabirónk is, ezen nemzetnevelő és egészségügyi kérdés megoldhatása érdekében, saját iniciativájából, a szükséges lépéseket megtette s megvan a remény arra, hogy az ő értékes támogatásával, ez az elgondolás meg is valósul. Páratlan és sokoldalu értékes tevékenységével még igen sok problémát megoldani hivatott és büszkék lehetünk, hogy ilyen főszolgabiránk van, aki nemcsak az akták tömkelegét intézi el az iróasztalnál, hanem minden nemzetépitő és sociális munkák megoldásában teljes odaadással bekapcsolódik, munkálkodik, biztat, segit és irányit és minden nemes tulajdonságai révén mintaképe a közigazgatási vezető tisztviselőknek.

Gyoma-dévaványai ut kiépitése

Tárgyaltatott a Gyoma-Dévaványa és Gyoma-Turkeve közötti utaknak, műutakká való kiépitésének kérdése és ezen ügyekben Nemerey Péter elnök a választmány tudomására hozta, hogy ezen ügyeket állandóan evidenciában és felszinen tartja és minden kinálkozó alkalommal ezen utaknak fontosságát és szükségességét előterjeszti. A Gyoma-Dévaványa közötti utnak cca. 3 km. hosszbani szakasza, értesülés szerint a tavasszal kiépül, sőt arról is értesült, hogy a tavasszal a belterületi sárrázók egyrésze is munkába kerülnek, mely utóbbi célra Alispán ur Őméltósága, a szükséges fedezetről máris gondoskodott.

Elszegődött leventék részleges felmentése

G. Nagy László választókerületi elnök, gazdatársai érdekében a leventeköteles ifjak két hetenkénti foglalkozás-járása tárgyában interpellált. Nemerey Péter elnök ezen interpellációra kijelentette, hogy két hetenkénti felmentésre törvényesen rendelkezés nincsen, azonban ugy a leventeköteles ifjak, mint a gazdák érdekében illetékes tényezőknél interveniálni fog, hogy ez a kérelem közmegnyugvásra kedvezően elintéztessék.

G. Nagy László kerülete elnök és a választmányi tagok, az elhangzott jelentéseket, előterjesztéseket és felvilágositásokat örömmel tudomásul vették és meggyőződést szereztek afelől, hogy NEP. szervezetünk elnöksége önzetlenül hasznos és eredményes munkásságot fejt ki továbbra is a köz és egyének érdekében egyaránt.

Több tárgy nem lévén, elnöklő Nemerey Péter, megköszönve G. Nagy László kerületi elnök és a választmányi tagok értékes hozzászólásait és szives türelmét, az ülést 5 órakor berekesztette.

A Ballai Legeltető Társaság felszámolása

A mult számunkban már említést tettünk, hogy a Ballai Legeltető Társaság elhatározta felszámolását és a felszámolás intézésére megválasztott bizottság már meg is kezdte müködését.

Tudni kell, hogy e társaság nem a törvények előirása szerint megalakult legeltető társaság, hanem egy közkereseti társaság, amelynek 600 hold közös birtoka van, amelyet a felszámolással áruba bocsátanak.

Ezzel a felszámolással kapcsolatban vitéz dr. Ricsóy-Uhlarik Béla főispán megkérte dr. Sorbán Jenő főszolgabirót, tájékoztassa őt ennek a Legeltető Társaságnak helyzetéről, a felszámolás okáról és ha mód van reá, meg kell akadályozni a társaság felszámolását.

Tekintettel a főispán érdeklődésére Tápay Károly társasági elnök távollétében vitéz Vári József, a felszámoló bizottság elnöke szerdán este 6 órára a községházához összehivta a társaság intézőbizottságát. Erre az összejövetelre dr. Sorbán Jenő főszolgabiró és dr. Thaisz Lajos gazdasági felügyelő is elment és meghallgatták az intézőbizottság tagjait a felszámolás okáról.

Nem titok, hogy a Ballai Legeltető Társaság részvényesei között többen vannak olyanok, akik a részvényeik arányában nem tudtak elég állatot kitenni a legelőre. Az is tudott dolog, hogy a legelő jószággal be nem töltött járásokat esztendőnként szénakaszálóul osztják ki a járások tulajdonosai között. Itt sem találták meg a részvényesek a számitásaikat, mert mondhatnánk, 10 év alatt csak egyszer akadt egy jó szénatermés és bizony 9 éven át nagyon kevés és silány minőségü szénát tudtak hazabozni onnan. Tetézte a hozam csekély értékét még az is, hogy Gyoma és Endrőd községtől olyan távol fekszik a birtok, hogy a széna hazafuvarozása is tetemes költséget jelentett.

Az is hozzájárult a felszámolás megszavazásához, hogy a társaságot legeltető minőségben nem lehetett tovább meghagyni a nélkül, hogy a rendelkezések szerint meg ne alakuljon alapszabályszerü legeltető társasággá. A kötelező fásitással kapcsolatban jelentékeny területü fásitásra is kötelezték a társaságot. És legfőképen és végeredményben: a részvényesek nagyobb része nem kapott a birtokból olyan jövedelmet, hogy az előirt költségeket érdemeseknek tartották volna viselni és ebben a gazdálkodásban tovább is megmaradni.

A felszámolás elhatározásánál a közgyülés kikötötte, hogy a birtok holdjáért legkevesebb 300 pengőt kell elérni. Ha ezt az összeget a maradni akarók biztositják, akkor semmi sem áll utjában egy uj alakulat létesitésének és ez vegye meg a felszámolni szándékozók részvényeit és ebben az esetben maradhat minden a régiben.

Dr. Sorbán Jenő főszolgabiró megteszi jelentését a főispánnak és ha egy komoly alakulat kivánna tovább is foglalkozni a ballai legeltetési terület megtartásával, hisszük, hogy a főispán segitségét is megkaphatják a megvételhez hiányzó összeg megszerzéséhez.

Ehhez azonban csak ugy fogjanak hozzá az uj alakulat megszervezői, ha a felszámolást elhatározók érdekeit is megértik és nem gyülölséget és haragot visznek az uj alakulásba, hanem kölcsönös megértéssel egyeztetik össze az érdekeket.

A kirakodó vásár fejfájára!

Vannak intézmények, amelyek mint árnyék követik az embert. Születésük mindig valami szükségszerűség eredménye, de jelentőségük elveszett és csak mint a mult tradicionalis emléke élnek még az emberek lelkében. Hogy ma még állnak, léteznek, tengetik halódó életüket, csupán annak az apáról fiura szálló nimbusznak köszönhetik, amilyen élményt, társadalmi eseményt hajdan jelentettek és az ott történtek szájról szájra jártak.

A kirakodó vásárokkal kapcsolatban áll fent a fenti elgondolás, amennyiben ma, a fejlett termelés korában, amikor a kereskedelem tökéletesedése minden időben minden igényt ki tud elégiteni, mégis a mult kapcsolatai alapján a vásároknak a népnél olyan vonzó ereje van, amit a modern kereskedelem drága reklám eszközei is nehezen tudnak ellensulyozni.

Mi is volt hajdan a vásár. Először ünnep, mert mindenütt ünnepnapnak tartották: öröm, mert hosszu hónapok alatt feltorlódott szükségleteket itt lehetett kielégitni, elszakadt ruhát, kabátot kicserélni; társadalmi esemény, mert a rossz utak következtében a falu másik tanyavégen lakó rokonokat, jó barátokat itt meglehetett találni és végül a szórakozás, amit a lacikonyha és a vásár közeli korcsmái nyujtottak. Ami a háztartáshoz és az embernek magának kellett, csak a vásárban lehetett megtalálni és itt kellett azt megvenni. Érthető tehát, mennyire féltette ezt a sok jóval kecsegtető napot a falu, tanya lakója az időjárás szeszélyétől és igy minden alföldi községben, mint Gyomán is, szólás-mondássá vált, hogy „Eső nélkül nincsen vásár", mert előfordult az is hébe hóba, hogy vásárkor esett az eső.

Ma a helyzet megváltozott. A vásár lesülyedt, először gazdasági jelentőségében. Nincs már többé rá szükség. Ma már városi nivóju üzletek állnak a vevőközönség rendelkezésére, ahol válogatott sok gonddal és jó izléssel összeállított reklámok és fényes kirakatok izléses formában nyujtják a vevőközönségnek mind azt, amire szüksége van. A kereskedelem, amely állandóan fenttartja az érintkezést a vásárlóval, figyeli annak izlését, sokkal jobban tudja, mi kell a vevőnek, mint az az ismeretlen vásáros, akivel a vevő először és utóljára áll szemben és akinek nincs más célja, minthogy mennél drágábban adja el silány portékáját, amelyet csak olyan vásári árusok részére készitettek, akik egyszer akarnak a vevőjüknek minél drágábban eladni.

Példátlan alkudozás után, veszekedés, méreg és kár minden vásárnak a következménye, mikor összegyüjtött szerény filléreket olyan dolgokért kellett odaadni, aminek használati értéke semmivé vált a silány minőség, a helytelen kiválasztása vagy a kiválasztott árú helyett csomagolt silányabb árú használhatatlansága miatt.

Községünkben, ahol ma már olyan nagy városiasan felszerelt üzletek állnak a vevőközönség rendelkezésére, mint amilyen a környék egyetlen nagy községe, sőt szomszédos városai is irigyelhetnek méltán meg, időszerütlenebbé lett a kirakodóvásár intézménye. Sőt maga a helybeli község kifinomult izlését ma már a vásári nivó ki sem elégiti, mert hiszen a vásárló közönség mindinkább tér be az állandó üzletekbe jó árúért, semmint pénzét silány árúért adja oda.

Hallgassuk apáink, dédapáink hangzatos meséit a mult vásárainak színes világáról és őrizzük meg, mint a mult idők tovatünő emlékét, de már tudjuk, hogy a mi világunktól ez az intézmény nagyon távol esik.

G. L.

Dr. Haviár Gyula elhalálozása

E hó 5-én reggel 2 órakor, életének 78-ik évében meghalt Szarvason dr. Haviár Gyula kir. közjegyző, m. kir. kormányfőtanácsos, a békési ág. hitv. ev. egyházmegye örökös tb. felügyelője, stb stb.

Dr. Haviár Gyula munkás közéletü működésével nagy megbecsülésben állott községében, vármegyéjében és még azon is tul. Ez a temetésén is méltó kifejezésre jutott, mert nemcsak Szarvas lakossága vett azon részt, hanem sokan a vármegyénk részéről és még más megyékből is. A gyomai járást dr. Sorbán Jenő főszolgabiró képviselte a temetésen.

Az elhunytban dr. Haviár Gyula gyomai közjegyző édesatyját vesztette el.

VÁMCSERENAPLÓT MALMOK RÉSZÉRE
szállít:
HUNGÁRIA-NYOMDA
Gyoma, (Wagner-fatelep).

MOST JELENT MEG!
John Boynton
PRIESTLEY
JÓBARÁTOK
(THE GOOD COMPANIONS)
Mély, emberi, humorában és szomoruságában egyformán csodálatos regény. Boldog és hányatott életü emberek találkozása. Igazi jóbarátok története, akikről ugy érezzük, hogy nekünk is jóbarátaink. A kiváló iró főműve; az angol irodalomnak Dickens óta egyik legszebb alkotása.
580 oldal. Ára 6 pengő, egészvászonkötésben 8 pengő.
SINGER és WOLFNER KIADÁSA

HIRDESSEN LAPUNKBAN!

APOLLÓ MOZIBAN

Kedden, nov. 16-án három előadás lesz, amelynek teljes bevétele a gyomai szegényeknek lesz ki fizetve.

Tabáni orgonák

Az egyetértés olvasóegylet vezetősége ismét bizonyságot tett vezetésre hivatottságáról azzal, hogy progammjába vette mükedvelő előadások tartását. Dicséretet érdemelnek ezért az elhatározásáért, hiszen az egyesületi életnek talán egyetlen más ténykedése sem szolgálja a közmüvelődést olyan nagy mértékben, mint a mükedvelő előadások megrendezése.

A november 7-én, a Zöldkereszt javára, előadott Tabáni orgonák cimü operett előkészitésénél még nagyobb anyagi áldozattól sem riadtak vissza, hogy a régi és uj diszletek festésével és egyéb tárgyak beszerzésével is biztosabbá és kellemesebbé tegyék a darab sikerét. Betanitásra megnyerték Benke Mártont, az ismert mükedvelő specialistát, akinek hozzáértő munkája és maga kreálta táncai mindenkor a legszebb siker biztositékai.

A gördülékeny előadást főként a hozzáértő betanitás és az összhangzatos, lelkiismeretes szereptudás jellemezte.

A primadonna szerepét Bácsi Matyó játszotta. Kellemes hangja és szép játéka nagy tetszést keltett. Partnere Kéri Lajos I., aki Körösházi István szerepében kifogástalan volt. Mindketten sok tapsot kaptak. De a darab igazi fénypontja Gyebnár Ferenc, Kéri Pirike és Imre Zsigmond együttese volt. Minden szavuk, minden mozdulatuk ujabb kacagást váltott ki a nézőkből. Imre Ferencnek is bőven kijutott a tapsból, de jó is volt az urasági inas szerepében. Nagyon telszett még és emelte a darab nivoját Dávid Tinike, Vavró Erzsike, Pethő Pirike, Götler Magdus, Lévai László és Jószai Sanyi játéka. A keretet Magyar Gizike, Kiss Irénke, Domokos Esztike, Katona Irénke, Kegyes Mihály, Kéri Zsiga és Kéri Lajos II. egészitették ki. Karmester Farkasinszky Gyuszi volt.

A darab szinrehozása körül sokat tevékenykedett Csáki József egyleti jegyző. A reggelig tartó tánc vidám hangulatban ért véget. Az előadást közkivánatra megismétlik. B.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

HIREK

VÁSÁR

Friss szélben lengő szines sátorok. Hirtelen lett tarka város. Hangos uccáitokban nyüzsög a nép. S amire mindig vágyva vágytunk, ott van felhalmozva garmadába. És a hangja hiv: vegyél meg, én, csak én kellek néked.

A vásári nép, mint balga gyermek hallgat a hivó szavakra és minden kincsét szerteszórja. Vidáman ül a hintalóra s búját felejti zeneszóra.

Ám estére mindennek vége. Lába kerekedik a tarka városnak, hült helye a sok szines mézes szivnek. Ott állunk kifosztva, sötétben.

Élet! Te szines tarka vásár. Friss szélben — lengő kezdetén, hej, mennyi vágyunk igéred. S hogy hisszük, minden a mienk lesz. Egy rövid nap tart az igéret, ... oh tudjuk már, hogy mi az élet. *W.-né*

Előléptetés. Roknics György őrnagyot november elsejével alezredessé léptették elő.

Endrőd uj postamestert kap. Kaposi Márton endrődi postamestert — saját kérelmére — Medgyesegyházára helyezték át. Utódját még nem nevezték ki, tehát még egyelőre ő vezeti az endrődi postát.

Meghalt MacDonald volt angol miniszterelnök. Tanulmányutra indult Amerikába, s a hajón halt meg 71 éves korában.

A **mezőgazdasági Kamarai Kirendeltség** november első napjaiban megkezdte müködését Békéscsabán Irányi u. 2. szám alatt.

Uj őrlési rend a malmokban A 48 órás munkahetet a malmokban is bevezették november 1-től kezdve. A malmok reggel 8 órától este 6 óráig tartanak nyitva.

A készülő uj nyugdijtörvényről a következőket lehet hallani: A nyugdijigény a 24. életév vel kezdődik. A nyugdij jogosultsága 15 szolgálati év után kezdődik. Ezután minden szolgálati év 2%-ot, 20 év után 2.5%-ot, 30 év után 3%-ot, 40 év után 2.5%-ot számitanak. Tehát az állami tisztviselő 64 éves korában mehet nyugdijba.

A téli szegényakció Németországban október 10-én kezdődött meg. Ezen a napon minden német állampolgár csak egy tál ételt eszik ebédre. A megtakaritott összeg a segély céljaira megy.

A spanyol vörösök közeli vereségével már számol a világsajtó.

Husz millió nemes valutát kapunk az idén kiszállitásra kerülő, hét és fél millió mázsa tengeri ellenértékéül.

Dobszóval hivták lakodalomba az egész községet egy hevesmegyei faluban. A vendégek megettek: egy tehenet, egy sertést, 150 csirkét, 70 kacsát, 3000 tojást, 300 kg. lisztet, 100 kg. zsirt, 3000 lit. bort.

Békésen a hatóság nem hagyta jóvá a hentesek és mészárosok közösen megállapitott egységárait.

Hajduszoboszló gyógyfürdő az idén rekordot bonyolitott le. A fürdőt 30. 500 vendég vette igénybe. Ez 33% os emelkedést jelent, a tavalyi évhez képest. A fürdőüzem bevétele 233 804 P. volt. Nem számitva, amit a faluban hagytak a vendégek. A fürdő vezetősége látva ezt az eredményt, elhatározta, hogy ujból bővíti az üzemet. Berendezkednek téli üzemre is. Hullámfürdőt, gyógycsarnokot, csónakázó tavat épitenek. A városban kiadó lakások is nyilvántartás alá kerülnek.

A „falukutatók" könyveit Romániában nagy örömmel fogadták, amint azt a román ujságokból megállapithatjuk. Boldogan ujságolják, hogy Magyarországon parasztforradalom lappang, aminek kitörését persze ők nem bánnák. Féja Gézáék tehát láthatják, hogy milyen jó szolgálatot tettek — ha jóhiszeműen is — nem annyira hazájuknak, de ellenséges szomszédainknak.

A lefoglalt leány. Egy érdekes per kapcsán veti fel a cserbenhagyott, hitegetett leány mélyenszántó problémáját Tápay Szabó László dr. egyetemi rendkivüli tanár Tolnai Világlapja uj számában. Érdekes fejtegetésében tanácsot ad a fiatal leányoknak jogaik megvédésére. A legkiválóbb magyar irók novelláin és a nagyszerü folytatásos regényen kivül közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

A modern Japán egyik legnagyobb zeneszerzője nyilatkozik hazájáról a Délibáb uj számában, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolót, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 filér.

MOST JELENE MEG!

Margaret
MITCHELL
ELFUJTA A SZÉL
(GONE WITH THE WIND)

Az utolsó évtized legnagyobb amerikai könyvsikere ez a hatalmas regény. (Amerikában egy év alatt másfél millió példány kelt el.) Áradó meséje magával ragadja az olvasót. A regény hősnőjének Scarlett O' Hara-nak élete mintha egy kicsit a mi életünk is volna, sorsa a mi sorsunk. Megjelenése világraszóló szenzáció volt.

920 oldal. Ára 8 pengő, egészvászonkötésben 10 pengő.

SINGER és WOLFNER KIADÁSA

69. m. kir. jótékonycélu állami sorsjáték 18.729 nyeremény, 275.000 ar. pengő értékben.

Főnyeremény:
40.000 ar. pengő.

Nyeremények:
20.000 ar. P.
10.000 ar. P.
2-szer 5.000 ar. P.
4-szer 2.500 ar. P.
6-szor 2.000 ar. P.
20-szor 1.000 ar. P.

stb. nyeremény, melyeket mind készpénzben fizetnek ki.

Huzás december 3.-án.

Sorsjegy árak:
Egész: ar. P 3.—
Fél: ar. P 1.50.

Sorsjegy kapható minden osztálysorsjegyfőárusitónál, dohánytőzsdében. Postai rendeléseket a pénz előzetes beküldése után azonnal teljesit a m. kir. Pénzügyigazgatóság, Bupapest, V. Szalay-utca 10.

A nyeremények számát és összegét jelentősen felemelték!

A székesfővárosi m. kir. Pénzügyigazgatóság felkéri az igen tisztelt Közönséget, hogy aki a cimére küldött államsorsjegyet megtartani óhajtja, annak árát a postatakarékpénztári befizetési lap felhasználásával mielőbb egyenlitse ki. Aki a beküldött sorsjegyet nem kívánja megtartani, szíveskedjék azt a a mellékelt portómentes küldésre jogositó válaszboriték felhasználásával visszaküldeni oda, ahonnét érkezett. Az állami sorsjáték jótékony célt szolgál s aki a megtartani nem kivánt sorsjegyet azonnal vissza nem küldi, a jótékony célt kárositja meg.

MOZI

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. november 14-én vasárnap 6 és fél 9 órakor.

RÖKK MARIKA NAGYSIKERTARATOTT FILMJE

A SZÍV NEM ELADÓ

(DRÁGA KINCSEM)

Egy színésznő kalandjai.

FŐSZEREPLŐK:

Rökk Marika, Hans Söhnker, Leopoldine Konstantin, Genia Nikolajewna, Sima Oszkár Alfred Abel.

Nagyon érdekes és bonyodalmas történet, elejétől végig roppant lenyűgöző műalkotás.

HAJÓK VESZÉLYBEN

életmentés a tengeren.

Magyar Világhiradó

A Gyomai Villamosmű akció-hete

Az Első Budapesti Gőzmalmi Rt. Gyomai Telepe elhatározta, hogy villamosvilágitásnak minél szélesebb körökben való népszerüsitése érdekében a közeljövőben ugynevezett **akció-hetet** rendez. Ennek lényege abban áll, hogy azok az uj előfizetők, akik fogyasztási készségüket ezen akció-hét folyamán jelentik be a Villamos Műnek és kötelezik magukat, hogy legalább egy teljes évre egyfolytában a Villamos Mü fogyasztói lesznek, fogyasztási idejük első fél évére a világitási egységárból 50 % engedményt élveznek. Amint értesülünk, a helybeli villanyszerelő cégek is csatlakoznak az akció-hét propagálásához, és az ezen idő alatt jelentkező fogyasztóknak a szerelés, illetve annak fizetési módozatai tekintetében ugyancsak jelentős előnyöket bizositanak. Hisszük és reméljük, hogy ugy a villamosáram szolgáltató társaság, mint szerelőiparosoknak ez az előzékeny gesztusa az uj villamosfogyasztó közönség körében kellő visszhangra és mélytánylásra fog találni, és sikerre fogja vezetni azt az akciót, melynek végeredményben az a célja, hogy a helybeli lakosság széles rétegei számára megkönnyitse azon előnyöknek elérését, amelyeket a villamosvilágitás mint kulturtényező elvitázhatattan módon magában rejt. **Az akció-hét pontos ideje** falragaszokon lesz meghirdetve.

Értesitem Gyoma és vidéke t. közönségét, hogy bármilyen cserép, vagy csempe **kályhák** készitését vagy a meglévő kályhák átrakását vagy takaréktüzhelyek készitését elvállalom felelősség mellett a legjobb kivitelben

Bartolf Mihály vállalkozó
Gyoma, IV. ker. Bocskay u 19.
2—1

SPORT

November 14-én a II. oszt. északi csoportjában már nem lesz bajnoki mérkőzés.

Lapunk f. évi szeptember 19-iki számának „Alszövetségi nap" c. cikkére vonatkozólag, a DLASz elnöke, dr. Gidófalvy Pál levelet intézett a Gyomai Ujság szerkesztőségéhez, melyben részletesen tájékoztat bennünket arról, hogy nem az Alszövetség, hanem az intézkedő szervek hanyagságán mult csak, hogy a II. oszt. egyesületek a jelzett napon meccs nélkül maradtak. Az elnök úr tájékoztató sorait lapunk szük terjedelménél fogva nem közölhetjük le, azonban a cikknek a tett alszövetségi intézkedésekre vonatkozó részét készséggel visszavonjuk.

Dr. Juhász-Nagy Bélának, Fried Tibor GySC játékos ellen, amatőrvétség miatt tett feljelentését a mult vasárnap tárgyalták Gyomán. A DLASZ részéről dr. Uhrin András alelnök jelent meg, rajta kivül jelen voltak még dr. Juhász Nagy Béla, Fried Tibor a Fried édes atyja, Kolozsi László DSE-intéző, Vitek Béla DSE játékos, Farkas Ignác szertáros, továbbá Imre Lajos és Kiss Ákos GySC pénztárnok.

A tárgyalás folyamán bizonyitást nyert, hogy Fried, a GySC-től játékáért soha semminemü ellenszolgáltatást nem élvezett. A további tárgyalásokat Dévaványán fogják megtartani, amikor is a dr. Juhász által bejelentett ujabb tanukat is kihallgatják.

Nagy meglepetést keltett sportkörökben, hogy Cs. Nagy Gábor, a CSAK jeles játékosa nem vett részt csapata mult vasárnapi mérkőzésén. Mint megbizható forrásból értesülünk, Cs. Nagy és a CsAK között nézeteltérések támadtak, mivel a játékos nagymérvü irodai elfoglaltsága miatt a CsAK utóbbi edzésein nem vehetett részt s az uj intéző emiatt nem állitotta be vasárnap a csapatba. Egyébként közöljük, hogy Cs. Nagynak a CsAK-tól való megválása csaknem bizonyos s amennyiben ez bekövetkezne, ugy Cs. Nagy anyaegyesületéhez, a GySC-hez fog visszatérni, ahol 6 hónapi várakozási idő letelte után, tehát május 1-től kezdve már ujra játszhatna.

Csütörtökön indult utnak a DLASz válogatott. Ma 13-án Baselben, 14-én Reimsben, 20-án Párisban, 21-én pedig Bordeauxban játszik és 22 én indulnak haza. A csoportot Adorján alelnök és Boross kapitány kiséri, de kimegy, saját költségén Denk Ferencz társelnök is.

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveiben okt. 20-tól nov. 11-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek: Dobó Lajos fia, Lajos, ref. Tóth István leánya, Margit, ref. Szendrei Balázs leánya, Irén, ref. Veres Juliannának leánya, Piroska, ref. Bartik József fia, József, ág. ev. Hegedűs János leánya, Anna, rk. Nyiri Lajos leánya, Irén, ref. Hornok István leánya, Anna, Teréz, ref. Imre János fia, Ferenc, rk. Ádám Bálint leánya, Piroska, ref.

Házasságot kötöttek: K Szilágyi Lajos Ágoston Erzsébettel. Csulák Károly molnársegéd Kiss Sárával. Pápai Gábor Sándor Rozáliával. Bohák Imre Sztancsek Máriával. Bodon Dániel Andor Juliannával.

Meghaltak: Bagi Eszter 10 éves, ref. Özv. Papp Zsigmondné 69 éves, ref. Gönczi Mária 5 éves, ref. Balla Mihályné 31 éves, ág. ev. Pfeifer Mihályné 31 éves ág. ev. Nagy Jakabné 65 éves, ág. ev.

Gyoma község októberi népesedési jelentése:

Születés 20, halálozás 14, természetes szaporodás 6, házasságkötés 10.

„MÁVAUT" TÉLI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. október 3—tól 1938. május 14—ig.

Gyoma—Endrőd:

17.38	ind.	Gyoma p. u.	érk. 6.22
17.50	érk.	Endrőd templom-tér	ind. 6.10

Viteldij: 50 fillér.

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.50
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.32
7.28	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.42	↓	Püspökladány	↑	15.23
9.19	↓	Hajduszoboszló	↑	14.43
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14.10

Menet-jegy: Endrődre —.50 Menettérti-jegy: Endrődre —.80 P
Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 10.50. „ P 12.50

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u.	↑	14.00
9.03	érk.	„ községháza	ind.	13.50

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9.50.

Feltételes megállóhely: Gyoma-halmagyi Olvasókör és Perjés.

Publikáció

Modern ebédlő szobabutor eladó Zrinyi utca 57. 1—1

Arany János utca 22 számú ház kedvező fizetési feltételek mellett örökáron eladó. 2—1

Szép gyümölcsfaoltványok kaphatók Zöld Péter államilag ellenőrzött faiskolájából Kosuth Lajos ut 22. 3—2

Gróf Tisza István ut 34 számu ház elaaó. Érdeklödni lehet ugyanott. 3—2

Magas foku, zamatos rizlingbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károly** borkereskedőnél.

A vadnyulbőrt darabonként 20 fillérért vásárolom. Minden egyébb bőrt a legmagasabb napiáron Spitzer Dezső toll és bőrkereskedő. x—7

Eladó: 78 kat. hold prima szántó nagy gazdasági épületekkel, gyümölcsössel, 80.000 pengőért. — 40 kat. hold modern épületekkel mintegy 800 20 éves akácfával körülvéve 60.000 P-ért, községtől 3 km-re. — Eladó póhalmon 23 kat. hold szántó 20 hold szántó és egy tiz holdas szántó kedvező fizetési feltételek mellett. — 2 hold magtárlaposon 2200 pengőért. — 7 kat. hold pusári szántó 4500 pengőért. — 2 kat. hold szöllös és gyümölcsöskert 8000 pengőért. — Gróf Tisza István uton egy 2 szobás családi ház 2500 pengőért. — Horthy Miklós uton 4 szobás üzletház Hösök Emlék ulján 2 szobás cserepes pados lakóház 3000 pengőért. — Mátyás kir. uton 4 szobás üzletház 5500 pengőért. — Eladó egy Remington és egy YOST irógép, érdeklödni lehet Izsó Balázs ingatlan közvetitőnél. Gyoma Horthy Miklós ut Telefon: 50.

SZABÓ BÉLA

tiszakürti szöllőgazdaságában

közvetlen kövesut mellett nagyobb mennyiségü fehér fajborok és finom jó pálinkák mérsékkelt áron kaphatók.

Keresek megvételre komplett felszerelve borszivógépet és röglörő gyürüs hengert és lógereblyét. 3—1

Férfi-átmenetikabát	P 25.80
Férfi-átmenetikabát	„ 33.—
Férfi-raglán	„ 21.60
Férfi-gazdászkabát	„ 30.—
Férfi-Bocskay kabát szőrmegallérral	„ 64.—
Férfi-bőrkabát	„ 47.—
Férfi-esőkabát	„ 17.—
Férfi-öltöny	„ 29.80
Férfi-sportzakko-nadrág	„ 32.—

KULPIN DIVATHÁZ
Férfi- és Fiukészruha-osztálya
BÈKÉSCSABA

XII. évfolyam, 47. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 november 20.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Gazdagabbak leszünk...

Aki hétfőn délután meghallgatta Békéscsabán dr. Freytag Ferenc müszaki tanácsos előadását a Körösök hajózhatóvá tételéről, a nagyobb mérvü viztárolásokról és öntözési lehetőségekről, az képzeletben kibontakozva láthatta a Körösök mentén elterülő és végnélküli gyümölcsösök és a belterjes vizgazdálkodással folytatható területek gazdag sorát.

Immáron ötven esztendeje, hogy a Körösöket szabályoz ák. Azóta a Körösmenti lakosok a Körös vizének semmi hasznát nem vették. Sőt néha-néha árvizzel fenyegették, sőt néha meg is tették a Körösök egyike másika, hogy kitört a medréből és nagy kárt tett. A két part közötti részt csak nagy kerülővel lehetett elérni, tehát bosszantó akadályt képezett a folyó... Minden nyáron kiméletlenül elvámolták a Körösök az ember-adót. Sertésvész esetén fertőző országutat usztattak a bedobott hullákkal... És igy folytathatnánk...

Ha minden a számitások szerint halad, 1939-ben már elkészül a szentandrási duzzasztó és akkor megindulhat a hajózás és öntözés.

A hajózás egyszerre fog menni, ahhoz már van elég szakértő. De nem ugy az öntözés! Ehhez is vannak szakértők, azonban ezt előbb meg kell tanulni minden gazdának is, aki foglalkozni akar vele. És itt fog majd érvényesülni a szorgalmas tanulás, kisérletezés és igyekezet.

Nehogy azt higyje valaki is, hogy a zzántómüvelésü termesztést egyszerre abbahagyjuk és csak bolgárkertészetet lesz érdemes folytatni. Dehogy! Azt hiszem, a legkevesebb lesz a ma ismert bolgárkertészeti termesztés. Talán megmarad a paprika és szaporitják a paradicsomot, de ezeket aztán csakugyan nagy mennyiségben. A tömegtermesztés a magtermesztés lesz. Ebben az irányban fogja a kisgazdánk megtalálni a neki való foglalkozást és a neki való jövedelmet. És ezt maga végezheti. Az élelmese a gyümölcstermesztést is folytatja majd, azonban itt a Schulek Béla főmérnök szövetkezeti elgondolása lesz a helyes kisgazda gyümölcstermesztése.

És különösképen állat, állat és ujra csak állat tenyésztése, mert az öntözéshez trágya, trágya és mindig trágya kell.

A belterjes baromfitenyésztést máris megtanulhatjuk, amig az öntözéshez jutunk. Káprázató lehetőségei vannak a kisgazdának ebben.

És ha a már beszédtárgyát képező gyárakat is itt állitják fel, amelyekben feldolgozhatjuk a termelvényeinket és téli munkát adhatunk a munkásainknak, nemcsak a földek ára ugrik fel holdankint többezer pengőre, hanem mindenkinek lesz jövedelme, aki dolgozik és a jövedelem nyomán jólét és megelégedettség lesz.

Ilyen lesz az életünk, ha okosan éljük azt.

A Baross Szövetség nagygyűlése Pécsett

A Baross eszme hatalmasan terjed

Vasárnap Gyulán alakul meg a Baross Szövetség fiókszervezete

Nagyszabásu mozgalom szinhelye volt vasárnap Pécs városa. Budapestről különvonat vitte le a Baross Szövetség vezetőségét és a sok barátot, a Dél- Dunántuli testvérek látogatására és az eszme terjesztésére.

A Dunántul csodálatosképen hamar megértette a Baross-szövetseg célját, élénken csatlakozott ehhez, ugy, hogy ott már népes helyi szövetség müködik.

A Szövetség fővédnöke, vitéz dr. József Ferenc őfensége beszédéből a tisztán látott nemes célok bátor és határozott elénk árása hangzott.

— Az egyik Baross munka: a nemzet életszinvonalának emelése, mert ez a háboru óta annyira lesüllyedt, magával rántva civilizációt, eszményeket.

— A pályákat meg kell nyitni, ugy, hogy ne legyen lenézett foglalkozás többé. Ne játsza senki az urat, mert ez nem uri tempó. Az az igazi úr, aki a saját hivatását derekasan betölti és megbecsüli.

— Nekünk előjogunk van a Dunamedencében, amint előljártunk az áldozatban és a fájdalomban.

— Magyarország az energiák országa. Nem kard csörtetésre, frázisokra van szükségünk, hanem csendes, okos magyar munkára. Erre neveljük az ifjuságot, hogy ők arassák le azt a termést, amit mi elvetettünk.

A Baross Szövetség óriási megmozdulás a magyar ipar, kereskedelem, gazdasági élet megmagyarositására. A magyar szellem, magyar tőke és főként az öntudatos magyar fogyasztó közönség megteremtésére. Felbecsülhetetlen érdemei vannak máris. Érdeklődjünk és lépjünk be ebbe a szövetségbe mi is, erkölcsi kötelesség, anyagi érdekünk egyaránt.

Holnap Gyulára érkezik Ilovszky János országos elnök, Temesváry László fővárosi bizottsági tag és Lányi Árpád ny. ezredes és az alakuló gyülésen Horthi Béla megválasztott elnököt beiktatják ünnepélyes keretek között.

—

A SZEM ÉS ANNAK ÁPOLÁSA

A látás érzékszerve a szem. Ezt a csodálatos finomságú érzékszervet a természet igen bölcsen különféle védőkészülékekkel látta el. Maga a szemgolyó a koponyának csontos üregében a szemgödörben fekszik és finom izmok segitségével forgatható minden irányban.

A szemhéjak védelmezik a por és egyébb idegen testek bejutása ellen, mert önkéntelenül is behunyjuk szemünket, ha valami idegen test készül belejutni. A tulságos erős fény ellen is védik a szemet a szemhéjak, mert ilyenkor összehuzódnak. A szemhéjak belső nedves felülete, a kötőhártya a könymirigy váladékával nedvesíti a szemet.

A pillák szintén a portól védik a szemet, a két szemöldök pedig nemcsak dísze az arcnak, hanem arra is való, hogy a homlokról lecsurgó izzadtságot feltartóztassa. A szemgolyón több hártyát különböztetünk meg: a legkülső fehér, át nem látszó réteg az inhártya, ennek elülfekvő folytatása az átlátszó szaruhártya, az inhártyán belül van a feketére festett érhártya, amely vérrel táplálja a szemet. Az érhártya látható része a szivárványhártya, amely különböző szinü, majd kék, majd szürke, majd feketés barna. A szivárványhártya közepén lyuk van, ez a szembogár, más néven pupilla, amely a sötétben kitágul, világosságban megszükül. Az érhártya belsejére van feszitve az ideghártya, amely a reá rajzolódó képeket megérzi és érzéseit a látóidegnek átadja. A szivárványhártya mögött lévő kettősen domboru szemlencse a szem legfőbb fénytörő közege. A szemlencse előtti csarnokvíz és a mögötte lévő üvegtest szintén a szem fénytörő közegei.

A látás úgy történik, hogy a tárgyakról jövő fénysugarakat a domború szaruhártya és a lencse összegyüjtik s a tárgyak képét az ideghártyára rajzolják,

ahol ez a kép a látás érzését kelti és ezt az érzést a látóideg elvezeti az agyvelőhöz.

Hogy szemünk a különböző távolságban lévő tárgyakat is tisztán látja, az onnan van, hogy alkalmazkodni tud, mert lencséje közel lévő tárgyak nézésekor domborubbá lesz, messzebb lévő tárgyak nézésekor pedig kevésbbé lesz domború. Az öreg ember szemlencséje közel lévő tárgy nézésekor már nem tud annyira kidomborodni, hogy a tárgyak képe épen az ideghártyára vetődjék, az ő szeme csak a messze lévő tárgyakat látja tisztán. Ezért messzeláto. Már fiatal korában is lehet valaki messzelátó, pl. az olyan, akinek a szemgolyója a rendesnél kisebb. Akinek pedig nagyobb a rendesnél a szemgolyója, az meg messzire nem lát jól, az ilyen a közellátó, vagy mint mondani szokás: rövidlátó. Ugy a messzelátó, mint a rövidlátó szemen errevaló szemüveggel segithetünk, de csak olyan szemüveget viseljünk, amit szemorvos rendel, mert különben ártunk a szemünknek a rossz, nem neki való szemüveggel.

Két szemünkre egész életünkön át szükségünk van, ezért meg kell óvni azok látóképességét.

Megerőltetjük szemünket, ha tulságosan apró és rosszul látható tárgyakkal dolgozunk, minők a nagyon apró betűkkel, rossz papiroson nyomott könyv, — tisztátalan, rossz tintával vagy ceruzával irott irás, megerőlteti a nők szemét a finom himzés és varrás is.

Ártalmas a szemnek, ha elégtelen világosságban, pl. esti homályban, vagy sötét szobában, rossz lámpa mellett munkálkodunk. Épúgy káros szemünkre, ha nagyon fényes tárgyakat nézünk, — vagy fénylő papirosra nyomtatott könyvet olvasunk.

Olvasáskor, iráskor, vagy más munka közben nem szabad nagyon közel hajolni a nézett tárgyhoz. Aki közönséges olvasáskor, iráskor közelebb tartja szemét, mint 25—30 centiméternyire, az nem bír rendes látással s jól cselekszik, ha orvoshoz fordul és annak tanácsa szerint szemüveggel él.

Ártalmas a szemre nézve, ha sok por éri, — ha kuruzslók által árult szemvizzel, cseppekkel izgatják, ha bárminő sérülés éri.

Ha szemünkben bárminő fájdalmat érzünk, vagy rajta vörösséget látunk, vagy szemünk könnyező, vagy genyedző, azonnal orvoshoz kell fordulni, mert igen sokszor a hanyagolás a megvakuláshoz vezet.

Dr. Vincze Endre
községi ügyv. orvos

Dolgozzatok lányok...

A NEP himzőtanfolyamának nagyszerű eredményei

Szerényen huzódik meg a többi üzlethelyiségek között a piactéren. Semmi sem jelzi kivül, hogy milyen lázas munka folyik bent.

A földből nőt ki ez a mühely, nem magától, lelkes és fáradhatatlan kezek teremtették.

Ahogy belépek a tágas helyiségbe, szőke, barna fejek emelkednek fel a rámákról A rámán hófehér selyem, a selymen finom azsur, apró virágok. A tanfolyam vezetője, aki Pestről érkezett a munka betanitására, fehér köpenyben jár-kel a rámák között, hol egyik, hol a másikhoz ül le, egy-egy nehezebb öltést megmutatni.

— Mikor kezdték a tanulást? — kérdem.

— Még csak egy hete — feleli a vezető hölgy, azonban a gyomai lányok oly ügyesek, hogy amit Bihar megyében két hét alatt sem tudtam elérni, ezek a lányok 2—3 nap alatt megtanulták.

— Hányan vannak? — nézek körül.

— Harmincan, — feleli - de ezek közt már négy olyan lány van, akinek a munkájáért már is fizetnek.

Érdeklődöm, mit lehet ezzel a munkával keresni annak, aki tökéletesen megtanulja?

— Legkevesebb 1 P. 50-et naponta, de felmehet 2.—, 2.50 P-re is. Tessék megnézni a Mancit (pesti előmunkás) ő 3.P, sőt 3.50-et is megkeres.

A kis, fényes tü büvész gyorsasággal ugrál fel — le a rámán, bámulatos a kéz gyakorlott mozgása.

A munka egyébként egyszerü, de finom és izléses. A minták változatosak, az anyag gyönyörködtető.

— Mi van az értékesitéssel? — kérdem. Ki veszi meg ezt a rengeteg bluzt?

— Amennyit csinálunk, annyit vesznek át. Sürgős megrendelések jönnek. Ez most a divat a külföldön, Londonban ugy, mint Argentinában. Magyaros mintáju bluzok. Hetenként kapjuk az anyagot, hetenként szállitunk, négy-ötszáz bluzt legkevesebb. Havonta 2000 darabot is felvesznek tölünk. Ez azt jelenti, hogy egy hélen 225 P. munkadij marad, vagyis jön a községünkbe. Egyelőre. De a kilátások igen biztatóak.

Csodálkozom, hogy a lányok nincsennek tizszer annyian. Ügyes kezü asszonyok, lányok, fogjátok meg a hozzátok guruló Pengőket. Dolgozzatok lányok!

Minőségi buzát kell termelni

A külföld csak ezt keresi.

A háboru óta nagy változás állott be a buzatermelésben. Azelőtt, miután Ausztriával közös vámterületünk volt, s mi láttuk el egyedül — konkurencia nélkül — buzával, mindegy volt, hogy milyen buzát adunk el neki. Ebben az időben a magyar gazda igyekezett holdankénti minél több buzatermésre berendezkedni. Igy azok a nemesitett buzafajták terjedtek el, amelyek bő termést adtak.

A háboru után a helyzet megváltozott. Az uj vámhatárokkal megszünt Ausztria kizárólagos vevőnk lenni. Külföldön pedig (mert a termésfelesleget el kellett adni) szemben találtuk magunkat a kanadai buzával, melynek minősége már akkor is hires volt. A magas buzaár leesett és napirenden voltak a panaszok a buzánk minősége ellen

Megindultak a kormány részéről a kisérletezések, nemesitett vetőmag akciók, ugy, hogy ma már a buzaterületek 70%-án minőségi buzát termelnek. A nemesités még mindég folyik, ugy, hogy a felvilágosult, haladó gazda, a legszebb anyagi eredményt kapja a nemesitett buzájáért.

Beszámoló a Stefánia teaestjéről

Sikerült teaestét rendezett az urikaszinóban, melyen a társadalom szine, java megjelent. A kitünő hangulatban eltöltött este 120 pengőt jövedelmezett a Stefánia szegény gyermekeinek, amit a vezetőség karácsonyi ajándéknak tartogat számukra. Itt köszönjük meg a fáradhatatlan rendezőségnek Pétermann Józsefné elnök és Pánczél Józsefné vezetésével végzett önzetlen munkájukat.

A felülfizetéseket itt nyugtázzuk: Wagner Márton 3.—, Dr. Kovács János 1.—, Hekele László 2.—, Nádudvary Mihály 2.—, Nagy Lajos 1.—, Dr. Messinger Albert 3.—, G. Nagy Lászlóné 5.—, vitéz Váry (Wagner) József 3.—, Csermák Kálmán 2.—, Dr. Legeza Tibor 2.—, Bedő Imréné 1.—, Glück László 1.—, külön adományok 23.—, Zöld Sándor 1.—, Dr. Sorbán Jenő 2.—, Csapó Lajos 1.—, Ehrmann Ernő 1.—, Kiss István 2.—, Máday Aladár 5.—, Dr. Szilágyi Ferenc 5.— P.

Köszöntsük egymást

A Vitézi Szék egy igen bölcs rendelkezése látott napvilágot a napokban. Kötelezi a vitézeket, hogy köszöntsék egymást, fiatalabb az öreget, az idősek pedig — mint egy család tagjai — egymást, előzékenyen, minél előbb.

Szeretném ezt a rendelkezést kiterjeszteni a még nagyobb közösségek tagjaira is, akik egy helyen lakva ismerjük egymást, de a köszönésre nem nagy hajlandóságunk van.

A magyar ember általában lovagias gondolkodásu, de a nagyobb része azt tartja, hogy a köszönés ajándék a másik fél számára. Ez nagy tévedés, mert az udvarias köszönés elsősorban a köszönő fél müveltségének, társadalmi csiszoltságának csalhatatlan jele. Nem levon belőlünk, de a mi jólneveltségünket, uri mivoltonkat bizonyitja.

Aki ezt még nem tudná, azokat figyelmezteti a Vitézi Szék, és fegyelmi eljárás terhe mellett kötelezi ennek megtartását.

Nem ártana ezt mindenkinek tudomásul venni. Barátságos, kellemes légkört teremtene a kölcsönös, udvarias üdvözlés az emberek között. Ne takarékoskodjunk tehát a köszönéssel, mert ez mindég minket emel fel, az elmulasztott köszönés pedig magunkra vet kellemetlen árnyékot.

AZ ÉLET

Az életet oh megbecsüld
Kincs az, mit Isten földre küld.
Az életet jaj pazarolni nem lehet
Hisz éltünk tovaszáll, mint lehelet.
Elindul az élet csodavonata,
Indul és gyors tempóban tova rohana.
Végállomására egy pillanat alatt berobog,
Testünk kihül és szívünk többé nem [dobog,
Hisz örök életet itt a földön senki sem [talál,
Mindnyájunkért eljön egyszer a kőszívü [halál,
Még egyszer visszatekintünk az élet [ködébe,
És aztán költözünk a sír örökkéfedő ölébe.

ÁDÁM JÁNOS (Gyoma).

Rádiót, csillárt karácsonyra ifj. VARGÁNÁL vásároljunk!
Orion és Telefunken univerzális készülékek, modern csillárok nagy választékban.
Díjtalan készülék bemutatás!

UTÓLSÓ NAPOK

A jótékonycélu m. kir. állami sorsjáték huzását december 3.-án tartják meg. Még nem késett el, még vehet sorsjegyet. Kapható minden osztálysorsjegyfőárusitónál, valamint az összes dohánytőzsdében.

SORSJEGY ÁRAK:
Egész: ar. P 3.—
Fél: ar. P 1.50

A nyeremények száma és összege jelentősen emelkedett.

3.— pengőért 40.000 pengőt nyerhet, ha résztvesz a 69. jótékonycélu állami sorsjátékban. Kapható minden dohánytőzsdében, vagy osztálysorsjegy főárusitónál, illetve közvetlenül a székesfővárosi m. kir. Pénzügyigazgatóságánál, Budapest, V., Szalay-utca 10.

Az évelő herefélék őszi ápolása

A lucernások legnagyobb ellenségei az évelő gyomok, melyek a lucernást nagyon gyengitik és ezért a lucerna ápolásánál a gyomirtás egyik fő feladata. Különösen nehéz a vetésből a keskeny levelü utifüvet kiirtani, mely magtermelés esetén a vetőmag közé is belekeveredik. Még nehezebb a gyermekláncfü irtása. A Dunántulon különösen ez a gyom röviditi legjobban a lucernások élettartamát. Éppen ezért a lucerna ápolásánál figyelemmel kell lennünk a gyomok irtására és e cél érdekében erős tavaszi fogasoláson kivül őszi fogasolást is adunk. Erre a célra az éles fogu Laas féle lánc borona, de az idősebb lucernásoknál a késborona (skarifikátor) alkalmas. A fogast ugy állitsuk be, hogy az a sorok között járjon és a lucerna gyökérfejét lehetőleg ne sértse. Mindig arra kell törekednünk, hogy ápoljuk a lucerna gyökérfejét és annak rügyeit, a sorközöket pedig a gyomoktót tisztitsuk meg. Ha ezt a feladatot skarifikátorral (vagy Laas boronával) megoldhatjuk, akkor már ezzel is kielégitő munkát végeztünk. Ha azonban a lucernásban találunk gyomos foltokat, ezeket külön felássuk és bevetjük ujból lucernával, vagy évelő herefüves keverékkel. Ne törjük a lucernásban keletkező gyomfészkeket, mert ezek az egész lucernást rövid idő alatt elgyomositják.

Idősebb lucernást felütrágyázásban is kell részesiteni. E célra ne használjunk trágyalevet, mert a trágyalében sok a gyommag és ezzel a lucernást mesterségesen gyomositjuk. Az istálló trágya sem alkalmas a felültrágyázásra, hanem kifejezetten csak a mesterséges trágyák, elsősorban a szuperfoszfát, melyből kat. holdankint 200—250 kg-ot kell kiszórni az őszi ápolási munkálatok előtt.

Fogasolás után a lucernást már ne legeltessük, mert az összetiprott, tömött talaj tavaszi ápolása nehezebb és a lucernás fejlődésére a késő őszi tipratás mindenképen hátrányos.

A HOMBÁR szövetkezet megkezdi a ketreces-csirke akcióját

A ketrecesek ideje itt van. A lázas várakozás véget ért. Ujra munkához fogunk. Aki tavaly belekós olt, nem tudja abbahagyni. Ha még ugy fogadkozott is valaki, akinek valamilyen oka volt, félszemmel mégis odasandit a csirkések társadalmára és lesi, mikor érkezik el a pillanat, hogy ő is beugorjon

Az országos felfigyelésü avalyi kisérletünk anyagilag is szépen sikerült, de tapasztalatot is szépen szereztünk. Ezeket a tapasztalatokat akarjuk most hasznositani és ujra megszervezzük a ketrecesek csoportját. A HOMBÁR vezetősége már megtárgyalta a bék scsabai keltető központtal a mi igényléseinket és biztató igéretet kaptu k. A csirkék fajtáját és az egész megindulást mégis meg kell beszélni, ezért felhivjuk azokat, akik részt akarnak venni az akcióban, vagy a HOMBÁR szövetkezetnél vagy Beinschroth József asztalos mesternél irassák elő, hogy mennyit, milyet és mikor akarják, mert a megrendelést hamarosan megtesszük.

Uj jelentkezőknek is készséggel adunk tájékoztatást és felvilágositást.

Népszerűsítik a birkahúst

Egyes nyugati államokban népszerü étel a birkapecsenye. Magyarországon azonban a Kunság kivételével alig van jelentősebb birkahusfogyasztás. A földmüvelésügyi minisztérium mos a birkahus népszerüsitésére tervezetet dolgozott ki. Illetékes helyen nagy fontosságot tulajdonitanak annak, hogy a birkahus minél szélesebb néprétegekben megismerjék, fogyasszák és ezért összegyüjtik a birkahus elkészitésére vonatkozo recepteket is. Az a terv, hogy a minisztérium ezekne a recepteknek terjesztésével kezdi meg a birkahuspropagandát.

Virágkedvelőknek

Jácinthajtása. Itt az ideje, aki korán akar jácintot virágoztatni, hogy hozzáfogjon a munkához. Csakis komoly, megbizható kereskedőtől vegyünk hagymát. Csak használt cserépbe ültessünk. Beöntözve, 30 cm. mélyen elvermeljük a szabadban.

Decemberben a korai fajtákat már kivehetjük a vermelésből és ládába. homok közé, jó meleg helyre tesszük, naponta kétszer is öntözzük.

Ha már hajt, a cserepeket kivesszük, letakarva áll 10 napig, aztán világoson szinesedik, végül hüvösön áll tovább.

Tiz év előtt

1927. nov. 20.

A hősi emlékmü vasárnap megérkezett. Hétfőn kezdetét vette a beszállitás. A szo' or maga csak szerdán került sorra. Pontban kilenc órakor indult el a menet, a községi előjáróság, a lelkészek és a nagy közönség kisérete mellett, ugy, hogy minden templom harangjai zugtak.

1927. nov. 20.

Hőseink! Négyszázhatvankilencen vagytok, kik életeteket áldoztátok a hazáért...

1927. nov. 20.

A Szeghalmi Kisbirtokos Szövetség megvásárolta a kultura kölcsönkönyvtár 1200 kötet könyvét, tagjai szellemi épülésére.

1927. nov. 27.

A Hősök Szobra leleplezése alkalmá al rendezett ebédről fenmaradt 10 millió korona, amiből a szegény gyermekek számára karácsonyra cipőt fogunk vásárolni.

Kétezer munkásház épült Németországban

A négyéves terv egyik legszebb eredménye.

MF. Rendkivül okos és előrelátó módon oldja meg Németország a munkásság lakással való ellátását. Nem épit többé bérkaszárnyákat, különösen nem vidéken, ahol kertes, villaszerü lakásokat terveztek. Ezeket a két-három szobás kis házakat maguk a munkások épitik, a munkaidőn tul, közösen. Három-négy szomszéd együtt épiti mindegyikük házát. Az ott töltött munkaidőt javukra számolják el és evvel lehet törleszteni a házak árát. A lakbérek alacsonyak és azt is fel lehet használni a ház árának részleteire. Igy nevelik őket az összetartásra, jó szomszédságra és a közösség megértésére. A jóravaló, szorgalmas munkás tehát az állam segitségével kis családi házhoz juthat. Igy néz ki a kommunistaellenes propaganda

A világ legnagyobb rádió gyára a
PHILIPS
5 világrészben 78 államban a
vezető világmárka
Egyedárusitó: Benjámin István.
GYOMÁN:
Fekete Lajos müszerész üzletében.
ENDRŐDÖN:
a Homoki féle emeletes házban.
Kérje dijtalan bemutatását!

Gyoma község viriliseinek névjegyzéke az 1938 évre

1 vitéz Purgly Emil Battonya
2. özv. Csákói Geiszt Gyuláné Budapest
3. Gyöngyöshalászi Vadász Pál dr. Turkeve
4. Osváth Sándor Turkeve
5. Pikó Béla
6. Hajnal Ferenc Turkeve
7. Kner Imre
8 Schwartz György Budapest
9. Dr. Singer István
10 Kner Endre
11. vitéz Czapáry Jenőné Szin
12 Debreczeni Endre
13 Hartenstein Ignác
14. Máday Aladár
15. Berkovics Adolf
16. Lénárt Bálint
17. Bácsy Elek
18. vitéz Haviár Gyula dr.
19 Dr. Tardos Gáspár
20 Dr. Christián Kálmán

PÓTTAG:

1. Dr. Szilágyi Ferenc
2. Lénárt József
3 Glück Ármin
4. Kovács Lajos

Endrőd község viriliseinek névjegyzéke az 1938 évre

1. özv. Cihat Károlyné Turkeve
2. Dr. Ádám Ferenc Mezőtur
3. özv. Szatmári Andrásné Mezőtur
4 Dr. Tóth István
5. Dr. Weisz Aladár
6. Csernus Mihály
7. Timár Imre
8 Dr. Ugrin Péter Nándor
9 Hanyec Vince
10. Varju Fülöp
11 Alapy Andor
12 Kovács Mátyás
13. Ugrin István Gyoma
14 Dr. Kovács Péter Gyoma
15 Dr. Ugrin László Szarvas
16 Uhrin Imre
17. Kalmár Imre
18. Kalmár Bálint
19 Kalmár Károly
20. Ugrin Sándor
21. Varju Ferenc
22. Kalmár Vince

PÓTTAGOK:

1. Dr. Timár Sándor
2. Uhrin Vendel
3. Szabó Imre
4. Ugrin Benjámin

Képek a Németországi munkások életéből

A Magyar Figyelő tudósitója bejárta a magyar munkásság nehány csoportját, hogy helyzetükről személyesen megygyőződjék.

Az autó gyorsan gördül a tükörsima országuton. Quedlinburg felé tartunk, melynek határában vagy egy nagy magnemesitő cég telepe. A jószágigazgató azonnal vezet a munkások konyhájába, ahol Zsuzsi néni majd kiejti a kanalat a kezéből, hogy magyar szót hall. Már hónapok óta német szót hall csak az idegenektől.

Zsuzsi néni meséli, hogy május óta dolgoznak, és már van, aki 400 márkát keresett, sőt többet is. Bevezetnek a lányok szobájába, ahol tiszta fehér függönyök, fehér ágyak vannak. Minden ragyogóan tiszta. Vigyázunk is erre a szép szobára, nehogy azt mondják, hogy a magyarok nem tiszták.

Zsuzsi néni mugmutatja, hogy mit főz. Paprikás krumpli van a fazékban, szalonnával. Mellette tarhonya leves, ami még hazai.

Kint a földeken vidáman nótáznak a leányok. Sárgarépa magot szednek. Örülnek a hazai szónak és a látogatásnak. Meg vannak elégedve a keresettel, mindegyiknek terve van a pénzével. A munkaadó is szereti a munkásokat, jövőre többet akar kérni belőlük.

Mindezt különben meghallhatjuk tőlük, mert nemsokára, legkésőbb decemberben hazajönnek.

Harsányi László

endrődi főjegyző kitüntetése

„Az uj községi törvény" kiirással pályázatot hirdetett az országos jegyző egyesület. Beérkezett 15 pályamü, ezekből ötöt fogadtak el. Büszkeséggel közöljük olvasóinkkal, hogy a 3-ik helyet a pályázók között Harsányi László endrődi községi főjegyző nyerte el.

Harsányi László főjegyző ezelőtt 4 évvel szintén részt vett hasonló közigazgatási pályázaton, amikor is a belügyminiszter az ő munkáját nyilvánitotta a legjobbnak.

Nemcsak Endrőd községnek nyeresége, ha ilyen nagyvonalú közigazgatási képzettségü vezetője van, hanem nyeresége ez a megyénknek és az országnak is.

Beszámoló a Mártonnapi vásárról

Elmosta a jótékony eső a vásárt. Ugy az állatvásárt, mint a kirakodót. Az utóbbiért nem volt kár, de az állatvásárt sajnáljuk, mert sokan számitottak itt venni, vagy eladni.

Dacára a rossz időnek, elég szép felhajtás volt, de aránylag kevés vétel történt.

A részletes kimutatás szerint:

	felhajtás	eladás
Bika	33	25
Tehén	412	114
Üsző	114	71
Ökör	36	16
Tinó	136	16
Borju	179	15
Bivaly	2	—
Ló	379	66
Juh	232	45
Sertés	640	249
összesen:	2163	617

A kirakodó vásár hasonló sáros időben való megtartására egyszer mégis hozzá kellene fogni a vásártér apródonkénti kiburkolásához.

Hiába erőlködünk a piactérrel, a piacaink tul nőttek már a tér keretein, előbb-utóbb csak kiszorul a piac tartása is a vásártérre, tehát kezdjük már meg évenként egy-egy rész kiépitését és akkor, ha addigra a jobb belátás muzeumba nem utalja a kirakodó vásárokat, akkor sárban is megtarthatjuk azokat. Azonban, akár tesszük ki a piacot, akár sem, a vásártérre két árnyékszéket okvetlenül épitsen a község már a jövő vásárra, még ha „fedezet" nincs is rá.

Tartsunk kecskét

A kecske a szegény ember tehene, de akárki megtalálja vele a számitását. Takarmányozás tekintetében igénytelen. Giz-gazos, bokros helyek, amelyek már semmire nem valók, jó legelőhely a kecske számára. Ezért látunk nagy városok mellett, a legszegényebb lakosság portáján és környékén annyi kecskét.

Megállapitás szerint egy tehén tartása annyiba kerül, mint hét kecskéé. Hét kecske azonban több tejet ad, mint egy tehén.

A kecske a mellett egészséges állat. Nem kényes, nem igényes, bár többet eszik, mint a tehén. Igaz, hogy a takarmánya jóval olcsóbb.

A fejlettebb mezőgazdasági kulturáju országokban több kecskét tartanak, mint mi. Belgiumban négyszer, Németországban hatszor, Svájcban tizenegyszer annyi kecske esik egy lakosra, mint nálunk.

A kecske beszerezése nem olyan nagy összeg, hogy sok szegény ember el ne birná. Vegyünk tehát minél előbb egy kecskét, hogy a gyermekeinknek annyira fontos tej, olcsón és állandóan rendelkezésünkre álljon.

Mezőtur város nagyszabásu terve

A hulladék értékesitése.

Egyszerü és mégis nagyjelentőségü tervet akar Mezőtur polgármestere megvalósitani. Arról van szó, hogy a 17000 lakosu város pöcegödreiben felhalmozódott értékes trágyát hasznositsák. Erre egy tervezetet dolgoztak ki, mely szerint a pöcegödrök ellenőrzése, szagtalanitása, kihordása hatósági feladat lesz. A bőséges nitrogéntartalmu hulladék, szakszerüen kezelve, igen értékes trágya, amit jól megfizetnek az okszerüen gazdálkodó termelők. Ha ez a terv megvalósul, Mezőtur város egészségileg egy nagyot lép előre, a föld (helyben megveszik a trágyát) táplálék utánpótláshoz jut, a városi pénztár pedig jókora bevételhez. Mindenki jól jár. Nem lehetne tőlük megtanulni?

Férfiöltöny	P 29.80
Sportöltöny	„ 44.—
Gazdászkabát	„ 30.—
Fekete rövid télikabát perzsa gallérral	71.—
Télikabát	„ 45.—
Bekecs szőrmebéléssel	55.—
Bocskay kabát	„ 64.—
Bocskay bunda Ia oposum gallérral nutriette béléssel	125.—
Városi bunda Ia oposom gallérral nutriette béléssel	160.—

KULPIN DIVATHÁZ
Férfi- és Fiukészruha-osztálya
BÉKÉSCSABA

A vármegyei közigazgatási bizottság gyűlése

A főispán nyilatkozik a Németországi munkásokról.

November 10-én a vármegyeházán tartott gyűlésen dr. vitéz Márky Barna alispán azt mondotta: A munkások tisztességes megélhetésével törődünk, de akik nem dolgoznak azokkal nem.

A szegény ügyben végleges megoldást keresünk, mert a norma keretében nem ad mindenki erejéhez mérten.

A rossz termésű helyeken téli munkálatokat tervezünk.

A főispán megállapítja, hogy a Németországi munkások helyzete jó. Többen máris vissza akarnak menni jövőre. Többet keresnek, mint idehaza.

A vármegye területén semilyen izgatást nem tűr.

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveiben november 11-től nov 18-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek: Hamza Sándor fia, Imre, ref Tóth János leánya, Jolán, rk. Wolf József leánya, Aranka, ág ev. Wolf György leánya, Erzsébet, ág. ev. Drahó Lajos fia, Imre, ref

Házasságot kötöttek: óvári Timár Mihály Klein Eszter.

Meghaltak: Szabó Jánosné Ágoston Mária ref. 52 éves. Perei László ref. 4 hónapos. Szilágyi Antalné Biró Eszter 55 éves ref.

APOLLÓ MOZGÓ GYOMA

November 21—22, vasárnap, hétfő.

MAGYAR FILM!
Romantikus
Szellemes
Frissen pergő
Vidám
Elragadó

JÁVOR PÁL, MURÁTI LILI, KABOS GYULA, GOMBASZÖGI ELLA, TÖRZS JENŐ főszereplésével:

ELNÖK KISASSZONY

Egy film tele ötlettel, élettel humorral és romantikával

Jaj a szellem

Pompás trükkfilm. — Hangos hiradó.

Nov. 24—25, szerda csütörtök.

A szezon meglepetése.
A világ legjobb detektivfilmje
Hajmeresztő kalandok
Kacagtató jelenetek
Izgalmas pillanatok dobzódása
HANS ALBERS, HEINZ RÜMANN, HANSI KNOTECK főszereplésével:

SHERLOCK HOLMES

Egészen eredeti felfogásban készült detektikfilm! Fairengetően vidám, idegölően izgalmas, megoldásban frappáns. Csupa titok, csupa izgalom, csupa humor!
Hangos kultur film.

Előadások kezdete: vasárnap d. u. fél 3, fél 5, fél 7 és fél 9, hétköznap — fél 5, fél 7, fél 9.

TÖKÉLETES HANGVISSZAADÁS!

HIREK

Közjegyzői áthelyezéz. Az igazságügyminiszter Navarády István dr. dombóvári közjegyzőt Szarvasra helyezte át.

Házasság. Brassói Greiszing Jolánka és Zsiros János dr. községi orvos nov. 20-án d. u. 4 órakor tartják esküvőjüket a helybeli r. k. templomban.

Békéscsabán uj református templom épitését határozták el, mégpedig Erzsébethelyen,

A tisztviselők fizetését még novemberben, de legkésőbb decemberben emelni fogják.

A békési Hangya meglevő kosárfonó üzeme mellett a seprügyártást is megkezdi. Ezzel ismét 50 munkást foglalkoztat éven át, sőt a helybeli cirokterméstis felveszi.

Téli gazdasági tanfolyamok lesznek Békés megye öt helységében, a földmivelésügyi minisztérium rendezésében Gyula, Békés, Vésztő Szeghalom és Orosházán.

Nagyatádi Szabó István sir emlékét felállitották Erdőcsokonyán.

Endrődön lugot ivott Hegedüs Lajos földmives 3 éves leánya. Meghalt.

Somogy megyében már 1000 hold gyümölcs telepités van. Állandóan 20 kertészt és számos időszaki munkást foglalkoztat.

A szolnoki gabonatárház 9 mm.-t süllyedt a tul ott megterheléstől.

A kereskedelem is képesitéshez lesz kötve, erről tárgyal a kereskedelmi miniszter az érdekeltekkel.

Száz sinautót és motoros kocsit szállit a Ganz gyár Argentinába.

Tizenkét millió táppénzt fizetett ki az OTI ebben az évben.

Köszönet nyilvánitás!

A Gyomai egyetértés olvasó egylet által november hóban rendezett összes mükedvelő előadáson résztvett minden egyes szereplőinek, kivált képpen a főszerepet előadó leányoknak és fiuknak, akik az ügyesen betanult szerepjükkel dicséretet érdemlő módon szórakoztatták a közönséget, a mükedvelő előadást rendező Benke Mártonnak és a felülfizetést adott Kőszegi István urnak, meg magát megnem nevező N.N. urnak s végül a mükedvelő előadást pártoló nagyközönségnek ez uton mond hálás köszönetet az egyetértés olvasó egylet

elnökség.

Rövid és enyhe telet jósol egy svéd tudós, a golfáram folytonos melegedése következtében.

A magyar füge termesztéséről, az amerikai téli almafajtákról, a győrvidéki káposztatermesztésről, a lugasszőlő ültetéséről, a gyümölcsös-, virágos- és zöldségeskert aktuális teendőiről, a kisállattenyésztésről stb. stb. ír A MAGYAR GYÜMÖLCS legujabb száma, mely képes szaklapból lapunkra hivatkozással ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest, IV., Gerlóczy ucca 11.

Hárpia—vadászat. A legvérengzőbb délamerikai sasfajta életveszélyes vadászatáról közöl rendkivül érdekes és szines eredeti leirást Tolnai Világlapja uj száma, amely most jelent meg. A legkiválóbb magyar irók novelláin és a nagyszerű folytatásos regényen kivül közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

A párizsi szinházak legujabb szenzációi. A francia főváros legujabb szinházi eseményeiről rendkivül érdekes, eredeti képekkel illusztrált riportban számol be a Délibáb legujabb száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolót, szinházi pletykákat, nagyszerű filmrovatot és több mint száz szebbnél-szebb képet talál az olvasó a népszerű szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Gyoma község ingatlanforgalma

Arany János és neje Csapó Teréz gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Rákóczi Gyula gyomai lakostól 6000 pengőért.

Szilágyi Lajosné Csapó Piroska gyomai lakos vett egy matakerti lakóházat Mészáros Kálmán és neje Szele Róza mezőturi lakosoktól 2200 pengőért.

Táborosi Vince és neje Varju Eszter gyomai lakosok vettek 2 hold 452 négyszögöl zsófiamajori szántót Csillag János (nős Kruchió Eszterrel) gyomai lakostól 1800 pengőért.

Varju Imre (nős Fekécs Máriával) dévaványai lakos vett 4 hold 615 négyszögöl és 3 hold 1580 négyszögöl csudaballai szántót Kruchió János (nős Timár Ilonával) gyomai lakostól 4400 pengőért.

Szilágyi Benedek és neje Kiss Róza gyomai lakosok vettek 19/20-ad rész beltelkes lakóházat Cs. Szabó Lajos (nős Pataki Etelkával) gyomai lakostól

Csrenyecz Juliánna gyomai lakos vett egy bánomkerti lakóházat Lukács József és neje Vatai Roza gyomai lakosoktól 700 pengőért.

Négyesi Gergely és neje K. Szabó Erzsébet gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Özv. Kovács Jánosné Cs. Varga Etel gyomai lakostól 2000 pengőért.

Pájer Imre és neje Török Mária gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Kiss Dániel és neje Kruchió Róza, Kiss Mária és Kiss Dániel tápiószelei lakosoktól 2300 pengőért.

Kovács Sándor és neje Gonda Ilona gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Sámson Mária és Bura Erzsébet gyomai lakosoktól 860 pengőért.

Nagy Lajos és neje V. Balogh Etelka gyomai lakosok vettek 1 hold 1352 négyszögöl tanyaföldi szántót Nagy István gyomai lakostól 1600 pengőért.

Kruchió János és neje Putnoki Etel gyomai lakosok vettek 3 hold 1039 négyszögöl tanyaföldi szántót Csökönyi Lajos gyomai lakostól 3400 pengőért.

Tandi Sándor (nős Danka Juliánnával) gyomai lakos vett 773 négyszögöl kölesfenéki ingatlant 300 pengőért.

Kruchió János (nős Timár Ilonával) gyomai lakos vett egy lakóházat Zubogyi Ambrus Oszkár szolnoki lakostól 1700 pengőért.

Csuvár István és neje Timár Margit endrődi lakosok vettek 1 hold 12 négyszögöl nagyállási szántót Balázs Mihály és neje Mikus Anna gyomai lakosoktól 600 pengőért.

Barta István (nős Cs. Nagy Reginával) gyomai lakos vett 1 hold 1362 négyszögöl vidólaposi szántót Láda Albertné K. Molnár Eszter gyomai lakostól 1550 pengőért.

Modern ebédlő szobabutor eladó Zrinyi utca 57. 3—1

Korcsmárost, pénztárnokot, kiszolgálókat felvesz Kovács János szövetkezeti igazgató. 2x1

Szakképzett vendéglőst havi 120 pengő fix 1% forgalmi jutalék, 10% kiszolgálási díj, konyhajutalék javadalmazás mellett, felvesz a Gyomai Termelők Szövetkezete. — Tancsics Mihály u. 28 szám alatti háza eladó, vagy haszonbérbe kiadó. 2x1

Simon József háza eladó. Tancsics Mihály u. 10. sz. 1—1

Volt „Macskás"-féle, Nagyállási 40 hold prima tanyásbirtok mely közvetlen a „németzugi" Holt-Körks (zsilipes) vize mellett és Gyoma községtől mintegy kettő km-re fekszik, igen kedvező fizetési feltétellel eladó. Érdeklődni lehet Gyoma, Zrinyi u. 57. Farkas Bélánénál a tulajdonosnál 1—1

SPORT

GySC vacsora.

A Gyomai Sport Club, Gyoma község 25 év óta fennálló sportegylete f. hó 27-én nagy társasvacsorát rendez a Holler vendéglőben, melynek keretében a futballcsapat tagjainak jubileumi okleveleket, a mezőturi körzeti bajnokságot nyert ifjusági csapatnak pedig az Alszövetség érmeit fogják ünnepélyesen átnyujtani. Ugyanakkor adja át dr. Gidófalvy Pál a DLASZ elnöke a jubiláló egyesületnek az MLSZ jubileumi nagyplakettjét. A vacsora áll: hurka, kolbász, toroskáposzta és tepertős pogácsából. Akik a társasvacsorán résztvenni szándékoznak, sziveskedjenek a vendéglősnél levő ivet aláirni.

A gyomai kir. járásbiróság,
mint telekkönyvi hatóság.
2987/1937. tk. sz.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Békésmegyei Általános Takarékpénztár rt. végrehajtatónak Murzsi Sándor és neje Hamza Eszter végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 100 P tőkekövetelés és járulékai behajtása végett az Endrőd községben fekvő, s az endrődi 4117. sz. tkvi. betétben A + 1. sor. 712. hrsz. 222. öl területű Murzsi Sándor és neje Hamza Eszter nevén álló beltelkes házra 1890. P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1937. évi december hó 10. napján délelőtt 9 órakor Endrőd községházánál fogják megtartani.

Az árverésre kerülő ingatlant éspedig a Békésmegyei Általános Takarékpénztár rt. végrehajtató érdekében a kikiáltási ár felénél, a csatlakozottnak kimondott Nemzetközi Bőripari és Kereskedelmi rt. érdekében 11489. pengőnél alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 %-a, amelyet magasabb igéret esetén ugyan annyi %-ára kell kiegészíteni.

Gyoma, 1937. augusztus 21.

Dr. Molnár sk. kir. jb.
A kiadmány hiteléül:
Szilágyi díjnok.

A gyomai kir. járásbiróság,
mint telekkönyvi hatóság.
3095/1937. tk. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Békésmegyei Általános Takarékpénztár rt. végrehajtatónak Gyuricza István és neje Juhász Rozália, végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 100 P tőkekövetelés és járulékai behajtása végett az Endrőd községben fekvő, s az endrődi 4988. sz. betétben A + 1. sor. 128/1. hrsz. 134. öl területű végrehajtást szenvedők nevén álló Beltelkes házra 1050 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1937. évi december hó 16. napján délelőtt 9 órakor Endrőd községházánál fogják megtartani.

Az árverés alá eső ingatlant éspedig a Békésmegyei Általános Takarékpénztár rt. végrehajtató érdekében a kikiáltási ár 1/2-énél, a csatlakozottnak kimondott Singer Mór W. özv. és Fia cég érdekében 10069 P-nél, a Kir. Kincstár érdekében 10459 P-nél, Singer Varrógép rt. érdekében 12444 P-nél, Sarkadi Rudolf Kézműáru rt. érdekében 14280 P-nél alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, amelyet a magasabb ígéret ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni.

Gyoma, 1937. évi augusztus hó 24-én.

Dr. Molnár sk. kir. jb.
A kiadmány hiteléül:
Szilágyi díjnok.

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztarecepteket megkapja, ha még ma kéri a Dr. OETKER-féle világhirü FÉNYKÉPES RECEPTKÖNYVET, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: Dr. OETKER A. Budapest, VIII. Conti-utca 25.

Értesitem Gyoma és vidéke t. közönségét, hogy bármilyen cserép, vagy csempe **kályhák** készitését vagy a meglévő kályhák átrakását vagy takaréktüzhelyek készitését elvállalom felelősség mellett a legjobb kivitelben

Bartolf Mihály vállalkozó
Gyoma, IV. ker. Bocskay u 19.
2—2

SZERDAI ESTÉK

A Közművelődési Egyesület legutóbbi két estjén vitéz Pajor Gyula az Egyetértési Olvasókörben; fény, víz, hő, talajerőgazdálkodásról, Dr. Vincze Endre a Kisréti Olvasóban általános egészségügyi kérdésekről tartottak szép és hasznos ismeretterjesztő előadásokat, nagyszámú hallgatóság előtt. A szórakoztató részben Molnár Gyula, Vincze József, Adamik Erzsébet, ifj. Molnár Gyula egyfelvonásos tréfával, Kéri Lajos irredenta ének és zeneszámmal, Balassa Babus ének és táncszámmal, Molnár Erzsébet szavalattal működtek közre nagy tetszéssel. November 24-én az Ipartestületben Fehér István tanár, december 1-én a Németvárosrészi Olvasóban pedig Schusztek Sándor tanító lesz az előadó.

Mindkét estén a kisérő műsorban ének, zene, táncszámok és Zilahy Lajos egyik legderűsebb népies tohózata kerül szinre. Az előadások pontosan este 7 órakor kezdődnek.

A Mezőgazdaság október 15-i száma az időszerű számlalan apró, tanácsadó cikkek mellett a Kompolti Növénynemesítő Telepet mutatja be, számtalan érdekes foto keretében, riport formájában. Az emberi és állati ösztönökről számol be igen értékes tanulmányban. Nitrogén trágyázásnak homokon lévő döntő jelentőségről ad pontos felvilágositást és statisztikai kimutatást. A dúsan illusztrált szaklapból a MEZŐGAZDASÁG kiadóhivatala, Budapest, V, Vécsey-u. 4 I. em. 5/a. e lapra való hivatkozással egy alkalommal díjtalanul küld mutatványszámot.

M O Z I

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. november 21-én vasárnap 6 és fél 9 órakor.

Jön a két kedvenc hős!

A két trombitás

vigjáték

A főszerepekben:
ZORO és a hamis HURU
Zoro és Huru legjobb vígjátéka.

A MŰSOR KIEGÉSZITVE: VÍGJÁTÉK és MAGYAR VILÁGHÍRADÓ

„MÁVAUT" TÉLI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. október 3—tól 1938. május 14—ig.

Gyoma—Endrőd:

17.38	ind	Gyoma p. u.	érk.	6.22
17.50	érk.	Endrőd templom-tér . .	ind.	6.10

Viteldij: 50 fillér.

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

6.10	ind.	Endrőd templom-tér . . .	érk.	17.50
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.32
7.28	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.42	↓	Püspökladány	↑	15.23
9.19	↓	Hajduszoboszló	↑	14.43
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14.10

Menet-jegy: Endrődre —.50 Menettérti-jegy: Endrődre —.80 P
Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 10 50. „ P 12.50.

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

6.10	ind.	Endrőd templom-tér . . .	érk.	17.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u. . . .	↑	14.00
9.03	érk.	„ községháza . .	ind.	13.50

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9 50.

Feltételes megállóhely: Gyoma—halmagyi Olvasókör és Perjés.

STANDARD rádió

a magyar rádiógyártás büszkesége.

Egyedárusitó: Benjámin István.

GYOMÁN: Fekete Lajos műszerész üzletében.

ENDRŐNÖN: a Homoki féle emeletes házban.

Kérje díjtalan bemutatását!

SZABÓ BÉLA

tiszakürti szőllőgazdaságában

közvetlen kövesut mellett nagyobb mennyiségü fehér fajborok és finom jó pálinkák mérsékelt áron kaphatók.

Keresek megvételre komplett felszerelve borszivógépet és rögtörő gyűrűs hengert és lógereblyét. 3—2

Publikáció

Magas foku, zamatos rizlingbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károly** borkereskedőnél.

Arany János utca 22 számú ház kedvező fizetési feltételek mellett örökáron eladó 2—2

Szép gyümölcsfaoltványok kaphatók Zöld Péter államilag ellenőrzött faiskolájából Kosuth Lajos ut 22. 3—3

Gróf Tisza István ut 34 számu ház elaaó. Érdeklődni lehet ugyanott. 3—3

Eladó: 78 kat. hold prima szántó nagy gazdasági épületekkel, gyümölcsössel, 80.000 pengőért. — 40 kat. hold modern épületekkel mintegy 800 20 éves akácfával körülvéve 60.000 P-ért, községtől 3 km-re. — Eladó póhalmon 23 kat. hold szántó 20 hold szántó és egy tiz holdas szántó kedvező fizetési feltételek mellett. — 2 hold maglárlaposon 2200 pengőért. — 7 kat. hold pusári szántó 4500 pengőért. — 2 kat. hold szőllős és gyümölcsöskert 8000 pengőért. — Gróf Tisza István uton egy 2 szobás családi ház 2500 pengőért. — Horthy Miklós uton 4 szobás üzletház Hősök Emlék ulján 2 szobás cserepes pados lakóház 3000 pengőért. — Mátyás kir. uton 4 szobás üzletház 5500 pengőért. — Eladó egy Remington és egy YOST irógép, érdeklődni lehet Izsó Balázs ingatlan közvetitőnél. Gyoma Horthy Miklós ut Telefon: 50.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 48. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 november 27.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Szegedi gazdasági értekezlet a Trianóni délvidékért

Irta: KOZMA FERENC
m. kir. kormányfőtanácsos, a Szeged-Csongrádi Takarékpénztár vezérigazgatója.

A történelmi Délvidéket minden szépségével és értékével együtt elvesztettük. Az az országrész, mely azelőtt a Dunától keletre, a Tisza Maros körül, a nagy magyar Alföld nyugat-keleti középvonalában feküdt s annak szíve volt, DÉLVIDÉKKÉ, TRIANONI DÉLVIDÉKKÉ alakult át s mezőgazdaságával, iparával, kereskedelmével, minden berendezésével erősen küzdő, határmenti szép városaival, sulyos helyzetbe került. Tőle alig 2—3 órányira északra, a Duna partján pompásan fekvő, a Csonkaország minden részére nagy vonzó erőt gyakorló, azonban mindent felszivó és erősen centralizáló igen aktiv Budapest, — közvetlenül délre pedig — a szabadkai harangszó áthallatszik a szegedi tanyákra — a hatalmas sorompókkal elzárt két déli utódállam fogja közre.

Az ország szép fővárosa, központi helyzete, elsőrendü berendezkedése folyományaként akciórádiusát majdnem Szegedig terjeszti ki, — pl. Kiskunfélegyháza már Budapestre gravitál, — mig Szeged és a TRIANONI DÉLVIDÉK gazdasági aktivitása délfelé, az uj határ miatt, teljesen megbénult. A trianoni déli sorompókon a mi gazdasági és egyéb jószándéku törekvéseink nem tudnak áthatolni s mi itt a TRIANONI DÉLVIDÉKEN ugy vagyunk, mint az a határmenti nagybirtokos, kinek szántóföldjeit, rétjeit, erdőit, ipartelepeit a trianoni békekötés elszakította. Megmaradt a kastély, a park, gazdasági épületek, a régi uradalom egész központi adminisztrációja jól képzett vezetőivel, tisztviselőivel, nyugdijasaival és minden terheivel. Közel 20 év óta érzi ezt a gazdasági trombózist az egész TRIANONI DÉLVIDÉK s ez a nép hangosan alig beszél erről, csodálatos türelemmel várja sorsa jobbra fordulását, a keletkezett összes problémák megoldását. Megoldásra váró problémák vannak bőven. A mi szivünk egyik legnagyobb óhajtása a délvidéki közélet és közgazdaság összes vezető embereinek erőteljes összefogása, együttes fellépése a megértés, a jóakarat szellemében — az egész délvidékért s annak népéért, népének magasabb kulturájáért s minél több ember minél nagyobb földi jólétéért és boldogságáért. Megfontolt kivánságunk az állandóan tartó központositás megállitása, a decentralizáció megindítása és folytatása nemcsak a délvidékért, de az egész magyar vidékért s annak több mint hét millió lakosáért. Nem lehet ilyen nagy országrészt, mint a TRIANONI DÉLVIDÉK tartósan mostani másodrendű helyzetében tartani. Mi szükségesnek tartjuk a jó szomszédi viszonyt déli szomszédainkkal mielőbb helyreállitani. Jól tudjuk, hogy erre a hajlandóság szomszédainknál is megvan, hiszen mint emberek kölcsönösen becsüljük egymást.

Minden érzésünkkel, gondolatunkkal és erőnkkel a főváros, — amelyhez annyi rokoni és baráti szál füz minket — és a magyar vidék együttmunkálkodását akarjuk szolgálni s távol áll tőlünk az, amit egyik kiváló irónk a következő módon fejez ki: „Minden magyar nyomorúságunk között a legkétségbeejtőbb, hogy ha akad két igazán nagy és nemes szivü ember, akik egyképpen bármely pillanatban vérüket adnák a Hazáért, ez a két ember Szent István korától kezdve a mai napig valami szörnyü magyar átok törvénye szerint engesztelhetetlenül féltékeny egymásra, vagy gyülöli egymást."

Ilyenféle problémákról kivánunk a TÉBE Délkeleti Körzete által Szegeden rendezendő november 28-iki GAZDASÁGI ÉRTEKEZLETEN tanácskozni. Ez a tanácskozás a főváros és a délvidék közéleti és közgazdasági tényezőinek komoly találkozója lesz. Az a reményem, hogy ez a találkozó és mozgalom a Haza és a TRIANONI DÉLVIDÉK javára értékes gyümölcsöket fog termelni.

Képviselőtestületi közgyülés

Jóváhagyta a vármegyei kisgyülés a vágóhid építését

November 23-án rendkivüli közgyülést tartott Gyoma község képviselőtestülete. A szépszámmal megjelent képviselőtestületi tagok a 22 pontból álló tárgysorozatot 12.30 óráig tartó tanácskozással tárgyalták le.

A vármegye által jóváhagyott határozatok bejelentésekor különösen a vágóhid épitésének jóváhagyása keltett örömet. Ezt a községi határozatot azzal és csak ugy hagyta jóvá a kisgyülés, hogyha a hiányzó összeg pótlása a vármegyétől szándékozott kieszközléssel valóban megtörténik. Reméljük, hogy vitéz Márky Barna alispán megértéssel lesz és hozzásegiti községünket a kért segéllyel e nagyon fontos közüzemünk megépitéséhez.

A közgyülés fontosabb tárgyai a következők voltak:

A községi tőkepénzeket az Endrőd—Gyomai takarékpénztár, a Békésmegyei Általános Takarékpénztár és a Gyoma—Endrődi Hitelszövetkezetnél helyezték el.

Hirdetési szabályrendeletet fogadott el a képviselőtestület, amelynek tárgyalásánál kifogásolták, hogy az utcákon engedély nélkül elhelyezett izléstelen és szinte forgalmi akadályt képező hirdetési táblákat helyeznek el állandóan, amelyekről senki sem tudta megmondani, hogy ki állitja ki azokat. Pánczél Emil főjegyző igéretet tett, hogy azonnal eltávolittatja ezeket a táblákat az utcákról.

Elfogadták a közpénztári költségvetés egyes fejezeteinél mutatkozó hiányokról hitelátruházás utján történő gondoskodást;

a községi düllőutak ujabb sorszámozását;

a HOMBÁR szövetkezet által kért 115 négyszögöl terület adásvételi szerződést;

a Füzfás-zug, a három fatytyasi házhely, a füzfászugi holt-Körös halászati jogának bérbeadási szerződéseit.

Megszavaztak 20 kérvényezőnek ingyenes házhelyet.

HETVENÉVES AZ URIKASZINÓ

Hetven év nagy idő egy egyesület életében. Az alapitók unokái is javakorabeli emberek már. Ennyi idő alatt nemcsak a világ, hanem a mi kis kaszinói világunk is nagyott változott.

November 20-án tartotta az urikaszinó megalapitásának 70-ik és az uj épület megépitésének 25-ik évfordulóját. Hajdu Béla ref. népiskolai tanitó, aki hosszu éveken át volt a kaszinó jegyzője, közvetlen előadással ismertette a vacsorán jelenlévő hölgyekkel és számos kaszinói taggal a kaszinó történetét a megalakulástól kezdve a 25 évvel ezelőtt megejtett uj épület megépitéséig, különösen kihangsulyozva, hogy 1911—12. években olyan lelkes kaszinói élet folyt és olyan lelkesitő vezetői voltak a kaszinónak, amely tényezők adottságával magyarázható, hogy a kaszinó tagjai egy 40.000 koronás épitkezésbe mertek belefogni.

Bácsy Elek kaszinói elnök 1912-től kezdve ismertette a kaszinó életét és régi jegyzőkönyvek felolvasásával szemléltette a jelentősebb eseményeket. A hallgatóság néma megihletődéssel hallgatta, amikor a 25 év előtti házavató ünnepélyen résztvettek nevét ol-

Rádiót, csillárt karácsonyra ifj. VARGÁNÁL vásároljunk!
Orion és Telefunken univerzális készülékek, modern csillárok nagy választékban.
Díjtalan készülék bemutatás!

vasta fel a jegyzőkönyvből, akiknek legnagyobb része már eltávozott az élők sorából. Azzal fejezte be mindvégig lebilincselő előadását, hogy a kaszinó tagjai továbbra is szeressék a kaszinójukat.

Kovács Lajos, a 80-ik életévét betöltött ny. főpostamester, a kaszinó diszelnöke, aki 62 óta tagja a kaszinónak, kedves emlékeket elevenitett fel a kaszinó életéből, ugyszintén Wagner Márton is, aki az elődök emlékének megőrzésére, a munkájuk megbecsülésére mutatott rá és sajnálkozását fejezte ki, hogy többen a tagok közül nem vettek részt ezen a jelentős évfordulóján a kaszinónak.

A jelenlévők kellemes hangulatban töltötték el az estét.

HIRDESSEN LAPUNKBAN!

Hogyan ünneplik Amerikában a Mindenszenteket?

Érdekes kis csapat vonja figyelmemet magára, ahogy Chicagó (olv Sikágo) utcáit rovom. Farsangi jelmezbe öltözött fiatal leányok és fiuk vidám arccal, hangos nevetgéléssel sietnek el mellettem. Megdörzsölöm a szemem. Nem, nem álmodom, de hiszen még nincs itt a farsang! Mit jelent ez a kosztümös felvonulás? Zavarodottságomon jót mulatnak az iparfelügyelők, kikkel az egyetemi előadásra megyek. Egymás után adom fel nekik a kérdéseket, mig mindent a legalaposabban meg nem tudok az ünnepélyre vonatkozólag. Sőt ezzel nem elégszem meg! Magam is résztveszek két ilyen estén, hogy benyomásaimat minél hivebben megőrizhessem.

Ugy érzem magam, mintha szilveszteri társaságban lennék. A terem bejáratánál emberarcra kifaragott tököket aggattak fel. Az ebben elhelyezett gyertya ad némi világosságot. Az emberek a legkülönfélébb jelmezben vannak felöltözve s hangos nevetgéléssel azon igyekeznek, hogy minél jobban rászedhessék a másikat.

Ezt az estet október 31-én, Mindszentek estélyén tartják. És érdekes, hogy Anglián kivül az egész világon csak itt ünneplik meg. Az ünnep eredetével sokan az amerikaiak küzül sincsenek tisztában. Az est sok tradicionalis szokásának eredetét a kelta népek vallásában kell keresnünk. Ennek legfontosabb jellemzője a szellemtisztelet volt. Hitük szerint a természetben mindennek megvolt a szelleme: állatnak, sziklának, fának, hegynek, folyónak. Szent fájuk volt a tölgy, ezért istentiszteleteiket a tölgyesben tartották. Szent állatuk a macska, mint az egyiptomiaknak. Ünnepléseiknél a tüznek is fontos szerepe volt, sőt még embert is áldoztak. Mivel náluk az év november 1-én kezdődött, ez a nap a nyár végét jelentette. Hitük szerint az elhaltak lelkei ezen a napon felkeresik régi otthonukat és a természetfeletti lények — kiknek a jóra roszra egyaránt van hatalmuk — ilyenkor szintén az emberek közé keverednek. Ezért ezen a napon jósoltattak maguknak és igyekeztek megtudni a rájuk következő év elkövetkezendő

TÁRCA

Uj idők—régi bajok

Egy öreg gazdatiszt levelei a szerkesztőhöz.

(3)

Mielőtt azonban arról lehetne szó, hogyan jön a házhoz a pénz, azt is számitásba kell venni, hogy nem minden tanyán akad 6—8 drb. legelőről beszoruló marha, ha csak eddig meg nem vették. Csakhogy ebben a pénzsovány világban ez se ugy van, mint régen. Megtörtént, hogy jó dolgában ránkhizott 5—6 drb. fejőstehén s elhatározta az ember, hogy eladja és hoz helyettük soványat, tejesebbett. Kisvártatva jelentik a vásárban, hogy anynyiért meg nem veszik, mert lement a jószágára. A nélkül, hogy megharagudni illett volna, elhatároztuk, ha olcsó, akkor veszünk marhát. A behozott 6-hoz vettünk másik 6-ot és hazamentünk a nélkül, hogy valaki ezért utánunk kiáltott volna az uton. Ez akkor azért volt könnyű dolog, mert otthonról pénzt is vittünk magunkkal és nem üres zsebbel mentünk a vásárra. Ma a pénz mindég másnál van, minélfogva ott is keresendő, bár ott se mindig található. Ilyenkor látja meg minden kétkedő és egy magamagának való ember, hogy ma már nem lehet, 8—10 drb tinót csak ugy kérdezetlenül, beteremteni a jászlak mellé, ha még annyi jó takarmány van is gonddal begyüjtve csinos és tekintélyes kazlaiba!

Ilyen helyen ma már a „HOMBÁR" segit.

A gazdatársadalom elhatározza, hogy elismeri a szakemberek igazát. Azt is elhiszi, hogy csakugyan van ajándék trágya, ha elkövetkező feladataiban szakszerüséggel dolgozik. A számoktól nem kell megijedni, mert a végén kiderül, hogy bármennyire neki vagyunk is huzalkodva, ez csak egy töredéke annak a nagy szükségességnek, amit ki kell elégiteni.

Vetni kell ugyanis (nagy holdakban) 1000 holdon lucernát, mert ez a hizlalásnál télen, nyáron kell. Ugy 500 h. körül takarmánycukorrépát, 600 hold kukoricát s ide kell szánni 1200 hold buza vetés szalmáját, pelyváját, törekjét alomnak. Ha megvan ez a felkészültség és rendes gonddal valahova egy helyre be van gyüjtve, vagy mód van hozzá, hogy szükség szerint rendelkezésre áll, elegendő 1200 drb, páronkint 1000 kg sulyú, arravaló egészséges (jobb ha fiatal) marhának 1600—1700 kg-ra való felhizlalásához ugy, hogy a hizlalás ha megindult, egész éven át tart, s minden állat legalább 6 hónapon át áll az istállóban. Hat arra való épületben százankint és hónaponkint állanak helyre a sovány állatok és hat hónap mulva indulnak onnan ki, ugyancsak százával és hónaponkint.

Ehez a vállalkozáshoz a hizóanyagot exportőrök adják, ezekben van rendes választék, ezt már a Hombárra kell rábizni,

Aki látta, eszébe juthat, hogy el voltak lepve annak idején a nagyállomások környéki katonás rendben épült barakokkal. Aki megfordul elszakitott hazai földeken, Szatmárban ma is láthat ilyet.

Igy kell benépesiteni szolid, olcsó istállóépületekkel — kerülve a sulyos anyagu, meleg istállórendszereket — a gyomai állomás közeljét, azonkivül megfelelő takarmányaprózó és tároló helységekkel (silók), a telepre vivő főkapu alatt folyton működő hidmérleggel, gazdasági vasuttal, modern trágyatelepekkel. Vizmüvei az állomásnak megvannak.

Ha mindez már csak hely kérdése lesz, gondolni kell Endrőd csatlakozására is. Lehetetlenségnek tartom ugyanis, hogy valaki a tálcán eléje hozott ilyen alkalmakat és előnyöket felhasználni ne akarná.

Számitásaink során azt lehet látni, hogy az 1200 drb. hizónak kb. 200.000 q trágyája 1000 kat. holdnak rendes, egyszer elég trágyaszükségletét fedezi. Aki szeret számolni, kivetheti, hányadrésze az az elégnek, ha azt is figyelembe veszi, amit a föld — Isten szent nevében — ugy is megkap. Ha rajtam állana, ugy rendezkednék be, hogy a termőföld minden holdja (rét is, legelő is benne!) minden negyedik évben kapja meg, a jó világ eljöttével már műtrágyával kiegészitve, a tőle nagyon régen elvárt becsületes visszapótlást.

Hogy ez megvalósulhasson, a marhahizlalásnak át kell alakulnia gyári hizlalássá, amikor felváltva és párhuzamosan egy cukorgyár és több mezőgazdasági szeszgyár haszonnal megetethető melléktermékei is felhasználhatók.

Ha már a gyárakig is eljutottunk, ahogy én Gyomán hol Veled, hol egymagamban szétnézhettem, hely lenne ott még bőven egy len és kender szövő és feldolgozó gyárnak is, amínek egy kiszugában a selyemszövőipar is kivehetné a részét a boldogulás felé megindult eme nagyszerü masirozásból.

Ezek a dolgok azonban,

A Magyar Vörös-Kereszt Gyomai Fiókegylete
TEAESTÉLYT rendez
1937. évi december hó 4-én, az Uri-Kaszinóban.

eseményeit. Papjaik, a druidák, nagy ügyességre tettek szert a mágikus dolgokban és jövendőmondásban.

A kelták a mai Belgium, Franciaország és Anglia területén laktak. De ezek az amerikai ünnepségek azokhoz a szokásokhoz hasonlók, melyek a brit szigeteken voltak találhatók. (Ez érthető is, hiszen Amerika törzslakossága az angol.) A régi Irországban minden évben ezen a napon istentiszteletük főhelyén, az oltáron kerék és kerékagy egymáshoz dörzsölése révén uj tüzet gyujtottak. Innen vitték azután szét az egész országba. A mindszenti örömtűznek ez a szokása hosszu ideig megmaradt, még a XIX. sz-ban is megtaláljuk Skóciában, sőt Wales tartományban, egyes helyeken még a mai napon is.

A kelták Samhain (Szemhajn) ünnepétől kezdve a tüz jelentőségét a Mindszentek minden ünneplési formájánál megtaláljuk. Ebből a forrásból származik a természetfeletti elemek: boszorkány, manó, tündér, szellem, sőt még a macska tisztelete is.

A tüz tisztelete körüli szokásból később is sokat megőriztek. Voltak helyek, hol fehér kavicsokat raktak a hamuba, melyre előzőleg kivánságaikat irták. Reggel nagy buzgalommal kereste mindenki a magáét. Ha az irás eltünt vagy megsérült, ez annak volt a jele, hogy a kavics tulajdonosa már nem éri meg a következő Samhaint.

Skóciában azon vetélkedtek, hogy ki tud nagyobb tüzet gyujtani. A gyerekek minden családhoz elmentek, kiáltva: „adj egy darab tőzeget megégetni a boszorkányt!“ Az ily módon összegyüjtött tüzelőből tüzet raktak és mikor ennek utolsó szikrája is kilobbant szétszaladtak: „az utolsót megfogja az ördög“ kiáltással. Természetesen azon igyekezett mindenki, hogy utolsó ne maradjon.

Ezen az estén almát, diót és tököt esznek az emberek és a legtöbb játékban ezeknek a gyümölcsöknek van jelentőségük van. Ez már nem kelta, hanem római eredetü szokás. Ugyanis a rómaiak Britaniát is megháditották. És ahol letelepedtek, ott meghonositották vallásukat is. Egyik istennőjük Pomona tiszteletére rendezett ünnepség időben összeesett a keltákéval. Pomonának szentelték az ősz termését. Ennek az ünnepnek néhány elemét a benszülöttek is átvették. Ettől az időtől kezdve használják Samhain ünnepén a töklámpást a ettől kezdve szórnak diót, mogyorót a gyerekek közé.

Érdekes, hogy az összes szentek tiszteletére rendezett ünnepet a keresztények 843-ban május 1-ről nov. 1-re helyezték át. Ezt a brittek All Hallowsnak nevezték. Mivel a druidák ünnepe előző este volt, ezt Mindszentek estéjének, röviden Hallowe'en (Haloin)-nek nevezték.

Mig a régi időkben ez az ünnep a komolyság, sőt sokszor a félelem napja volt, mivel a nép valóban hitt a babonában és meg volt győződve a boszorkányok és sötét hatalmak létezéséről, — az amerikaiak ezt az estét a vidámság és pajkoskodás idejévé tették. Bizony sokan nem is tudnak arról, amit itt elmondtam, azok közül, kik pl. a jelmezdijra pályáznak!

De még ma is fennmaradtak a régi elemek. Ilyen az üres tökben elhelyezett gyertya, Pomona tiszteletére a tök, dió, mogyoró, alma, a jövő kutatása, ha nem is a halálra, de legalább a szerelmesére vonatkozóan. És *last, but not least léteznek a tündérek és boszorkányok is, de csak a férfiak számára!...

Dr. Kovács Mária

*„Last, but not least“ — Végső, de nem utolsó.

---

mint a belterjes és okszerü gazdálkodás lehetőségének a csúcsa megkivánják, hogy Gyoma müvelés alatt álló egész határa a gazdasági keskenyvágányu vasutak sinpáraival lehetőleg gépvontatási üzemben, sürün be legyen hálózva.

Az ötletszerüség ott, ahol terveket kell végrehajtani, az előrehaladást nem szolgálja, azért meg sem emlitettem a hizlalásnak azt a nemét, amit alkalmi hizlalásnak nevezünk s akkor nyúlnak utána, ha néha napján takarmánybőség van. Ahol azynban ez megtörténhetik, ott az ellenkezőre is el kell készülve lenni s jobb, ha az ilyen lstenáldását szükebb világ számára elteszik.

Öltsenek azonban ezek a ma még álomszerü elgondolások bármilyen számu közületben és bármilyen méretekben testet, azokat megvalósitani más, mint a Hombárok alkotni tudó és akaró, lángoló lelkü apostolai, — képtelen, mert ez nem pénzügy, hanem a leszegényedett, árva magyar földet szerető igaz emberek szivügye kell, hogy legyen.

VÁMCSERENAPLÓT
MALMOK RÉSZÉRE
szállít:
HUNGÁRIA-NYOMDA
Gyoma, (Wagner-fatelep).

„Legyen világosság!“ — és lőn nagy becsapás a csodavillanykörtékkel

Még mindig akadnak áldozatok, akiket az emberi gyengeségeket ismerő svihákok fondorlatosan becsapnak. Ilyen becsapottak sokasága várja Gyomán, hogy a csodavillanykörtéket árusitók vajha mégegyszer alkalmat adnának, hogy a felvett előleget visszavennék és az előlegeket visszaadnák.

Ugy történt a dolog, hogy 100 kilométeres gyorsasággal száguldotta végig egy jól szervezett társaság a község házait, ahol varázslatos igéretekkel és azonnal bemutatott gyomai ismerősök rendeléseivel igazolták, hogy valóban olyan villanyégőket árusitanak, amelyek sokkal több világosságot adnak, mint a forgalomban lévők és — itt estek bele a kelepcébe a könnyen hivők — sokkal kevesebb áramot fogyasztanak. Hát ki ne szédült volna el a látottakon, amikor egy vélelre ajánlott 5-ös égő fénye egy 15-ös égőnek felelt meg. Kinek ne lett volna szive, hogy egy ilyen varázségőért a csapni való rossz 1.20—1.50 pengős égőkkel szemben a potom 2—3 pengőt szó nélkül ne adta volna meg. Sőt, még előleget is adtak. Állitólag az égőpróbáknál a kicsavart régi jó égő helyett varázségőt hagytak ott.

Teltek, multak a napok, megérkeztek az égők és valóban: pazar fényborította be a lakásokat. A konyhában az 5-ös égők is pazarul megtették.

Még a fényesség mennyországában sincs zavartalan világosság. Persze, hogy a boldog csodaégő tulajok dagadó mellel dicsekedtek a látogatóknak és szánakozó mosollyal tiltakoztak a gyanu ellen, hogy az égőkkel valami suskus történt, mig mégis kicsavarták a körtéket és akkor látták meg, hogy silány hamisitványok azok. A számokból, például a 15-ös körtéknél lesurolták az 1-es számot, persze, hogy 5-ös égőnek volt igy számozva és ugy világitott, mint a 15-ös, azonban a fogyasztása is a 15-ösnek felelt meg.

Valóságos csodaégő-láz fogta el ebben az időben a lakosságot és senkinek sem jutott eszébe, hogyha ezek az árusok egyenes uton járnának és ha tényleg gyártana valamelyik gyár ilyen csodakörtéket, azokat bizonyosan a kereskedésekben is árusitanák és nem kellene velük házalni. A hatóság mégis neszét vette a dolognak és lefülelte az ipséket, azonban a becsapot emberek bottal üthetik a pénzük nyomát.

Tanulság: házalóval ne állj szóba. Itt vannak az iparengedéllyel árusitó kereskedőink, azoktól vásároljunk. Aki ezt nem fogadja meg, megérdemlik, hogy becsapják.

A Békésvármegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület felhívása

A jövő évi tenyészállat kiállitás 1938 évi március hó 23—28 napjain lesz megtartva. Azok a tenyésztők, akik ezen a vásáron tenyészállatokkal részt akarnak venni, e szándékukat legkésőbb december 1-ig jelentsék be személyesen vagy irásban a vármegyei egyesületnél.

Az állatok száma korlátozva van, tehát a kiállitóknak érdeke, hogy idejében jelentkezzenek.

Farsang legkiemelkedőbb eseménye

„VÁRMEGYEI NEMZETI BÁL“

1938. január 8-án az „Uri-Kaszinóban.“

A Stefánia Szövetség Gyomai Fiókja

vándor kelengyék készitését határozta el. Évente 40—50 olyan anya hozza világra gyermekét, aki ugyszólván még rongyokba is alig tudja takarni azt. Nem néhzetik ezt tétlenül a szerencsésebb anyák. Ezért határozta el a Stefánia Szövetség, hogy segit a bajon olyképpen, hogy 40—50 csecsemő kelengyét állit össze, amit kölcsön ad a rászorulóknak. Eddig 13 kelengyét ajánlottak fel, olcsó, egyszerű kiállitásban, de teljesen megfelelően. A teljes kelengyét ajándékozó, eszményi keresztanya lesz. Részlet darabokat is elfogadunk. Kérjük tehát a jólelkü anyákat, adjuk össze a szükséges kelengyéket. Minden felvilágositást készséggel megad Wagner Mártonné, Zrinyi u. 61.

Békésvármegyében is kigyulladt a Baross-fáklya

Vasárnap délután 5 órakor Gyulán szorongásig megtelt a Göndöcskerti pavillon nagyterme. Ott voltak vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispán és vitéz Márky Barna alispán feleségeikkel és Gyula város nagyszámu közönsége, mig Budapestről a Baross Szövetség illusztris enöke: Ilovszky János több munkatársával.

Nagy beszédet mondott dr. Varga Gyula polgármester, utána Ilovszky János országos elnök hatalmas lelkesitő beszédet mondott és felhivta a keresztén szülőket, hogy minél többen adják gyermekeiket a kereskedelmi pályára.

Értékes beszédet mondott még dr. Temesvári László.

A lelkes gyülést a Himnusz eléneklésével fejezték be.

Házi betegápolási tanfolyam

A magyar vöröskereszt gyomai fiókegylete kellő számú jelentkezés esetén egy hónapig tartó házi betegápolási tanfolyamot óhajt rendezni.

A tanfolyam célja az, hogy az azon résztvevők kellőképen elsajátitsák a betegápolás legelemibb tudnivalóit és teendőit, kellő jártasságra tegyenek szert a sebkötésben, hőmérőzésben, stb.

A tanfolyamon bármely 18 évet betöltött nő résztvehet. Annak befejezése után bizonyitványt kap, melyet az életben gyakorlatilag is értékesithet.

A tanfolyam díja személyenként 1—2 pengő lesz, de szegényekneknek díjtalan.

Jelentkezni lehet özv. Lukács Aladárnénál, a községházánál, vagy a fiókegylet elnökénél, Dr. Vincze Endre községi orvosnál akár személyesen, akár levelezőlap utján f. é. december 15 ig.

A tanfolyamot a budapesti központ által leküldött nővér személyesen vezeti.

Minél nagyobb számú jelentkezést kér az ELNÖKSÉG.

Tessék szőnyegsorsjegyet venni!

Még ki sem szedték a csodaégőkről irt cikkünket, már egy ujabb csalásról kell beszámolnunk.

Egy, magát Szabó Jánosnak bemutatott, ur járta be hetek óta a községet és három perzsaszőnyeg kisorsolására kinálta az egy pengős sorsjegyeket. Az ő bemondása szerint a NEP helyi szervezete végzi a kisorsolást és jótékony célra megy a haszon. A kisorsolás idejét november 25-re, az urikaszinóban jelezte.

Csodálatos, a hetek alatt folytatott házalás közben senkinek sem jutott eszébe, hogy a NEP helyi szervezeténél érdeklődjék a sorsolás felől, csak nov. 25-én, amikor már az urikaszinóban többen összejöttek a „sorsolásra“ és mert hiába vártak, ekkor felhivták telefonon Nemerey Pétert, a NEP szervezet helyi elnökét és érdeklődtek a sorsolás felől. Nagy lett az összegyültek rémülete, amikor megtudták, hogy egy ügyes szélhámos áldozatai lettek.

Ennek is van tanulsága: még sorsjegyet se vegyünk idegenektől. Aki a lakásunkba jön házalni, azt 99 százalékig gyanusnak kell tekintenünk, ha nem ismerjük az illetőt személyesen.

A hiszékeny szőnyegaspiránsok egyelőre, velünk együtt, csak a sárszőnyegen kénytelenek járni.

Ültessünk gyümölcsfákat, mig nem késő

Riasztó hirként hallatszik mindenfelől, hogy kevés a tüzifa készlet az országban. Szegeden csak 24 órára való készlet volt a napokban. Utánpótlás lassan, vagy egyáltalán nem jön. A román szomszéd nem adja a lekötött áron a fát, csak jóval feljebb. Nagy baj a tél kapujában tüzelő nélkül állani.

A baj fő oka Trianon, amely elvette tőlünk az erdővidéket, s igy ki vagyunk szolgáltatva szomszédainknak. Ez a helyzet már közel 20 esztendeje, de vajjon tettünk-e valamit a helyzet megváltoztatására?

Ime az idén ujabb erős figyelmeztetést kaptunk az önellátásra. Még most sem késő a közületeknek és magánosoknak ezt a figyelmeztetést meghallgatni.

Odaát is oka van a fahiánynak. Ők kitermelnek, de nem ültetnek. Szavahihető szemtanuk szerint, egy-két évtized mulva, drága pénzünkért sem kapunk tőlük fát. Ébredjünk fel közönyünkből és fásitsunk gőzerővel, hogy utódaink lesujtó véleményét és a fainséget elkerüljük.

Rendelet készül a slepperek ellen

A vidéki kereskedelem akciója

A slepperek azok a fáradhatatlan emberek, akik állandó vasuti bérlettel, állandóan a vasuton laknak. Óriási csomagokkal, hallatlan fesztelenséggel vesznek birtokukba egy-egy kocsit, oda aztán őrizzen az ég bárkit bemenni.

Ennek a szép világnak, ugy látszik, vége lesz. Legutóbb egy nyiregyházai vonaton 900 libát találtak a slepperek csomagjaiban, amit persze szállitási költség nem terhelt. Most a Máv komoly intézkedésre készül, hogy az utas milyen és mennyi csomagot vihet magával. Kiváncsian várjuk, miképen fognak a slepperek tuljárni az eszükön.

A JÓ KÉPVISELŐ

A jó képviselő megbecsülhetetlen szolgálatokat tehet a közérdekek előmozditására kerülete községeiben. Állandóan ott tartja kezeit, jó orvosként, a rája bizott kerület lakosságának ütőerein. Vigasztal, segit, bátorit, felemel, gyámolit, helyes, üdvös tanácsokat ad, s ahol arra szükség van, az államhatalom intéző faktorainak felvilágositásától, a jog, méltányosság, igazságosság megismertetésétől sem riad vissza. Ilyen jó és megbecsülhetetlen szolgálatu országgyülési képviselő — nem kell megijedni, nem a gyomairól lesz szó — a hajduszoboszlói kerület képviselője, akiről azt irják vá asztói: Magas ivelésü, szellemileg emelkedettség és erkölcsi tisztaság sugárzik le arcáról s ehez igazodnak tettei is. Mindenben megfelel a jó képviselő eszményének, ezért választották őt meg a kerületben. (Nem is bánták meg. Szerk.)

A világ legnagyobb rádió gyára a PHILIPS

5 világrészben 78 államban a vezető világmárka

Egyedárusitó: Benjámin István.

GYOMÁN:

Fekete Lajos müszerész üzletében.

ENDRŐDÖN:

a Homoki féle emeletes házban.

Kérje dijtalan bemutatását!

Lakodalmi meghivókat

olcsón és szép kivitelben készit a

HUNGÁRIA-NYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 66 sz.

Ma GYSC vacsora a Hollerban!

Adjunk a szegényeknek! Egyetlen nagy gyűjtés lesz

Községünk inségesei, ruhátlan cipőtlen gyermekek, tehetetlen, öregek, s más elesettek, tőlünk várnak, szerencsésebbektől, némi segítséget. A község vezetősége, a jótékony egyesületekkel együtt, ugy határozott, hogy egyetlen gyűjtést rendez, egyszer keresi fel azokat, akik tudják, hogy felebaráti kötelesség a gyengébbeket felemelni.

A napokban indulnak el a gyüjtőivekkel. Hangsulyozzuk, hogy csak egyszer jövünk kérni a nincstelenek részére. Könnyitsék meg az erre vállalkozó emberek önzetlen fáradozását, fogadják emberségesen őket és teljesitsék a maguk és a köz nyugalmát elősegitő munkájukat.

Adakozzunk! Nincsen olyan kevés, amiből jó szivvel ne lehetne adni. Ne felejtsük el, hogy a többet azért adja az Isten, hogy több jót tegyünk vele. Az adomány lehet bármilyen élelmiszer, ruhanemű, pénz, minden, ami a szegényeknek hiányzik.

A község koldusai, a Stefánia csecsemői és anyái, a napközi otthon ellátatlan gyermekei, mind ebből várják a segítséget.

Ne késsünk hát, nyissuk ki szivűnket és ajtónkat. Adjunk, hogy áldják nevünket és nyugodt lelkiismerettel alhassunk a hosszu téli éjjeken.

Az adományokat az ujságban fogjuk nyugtázni.

Budapest egyik legnagyobb **hentesárugyára** jól bevezetett, minden információt kibiró
KÖRZETI KÉPVISELŐT
keres. Részletes ajánlatok „Jutalék és költség" jeligére Erdős-Hirdető-irodába, Budapest, IV., Teréz körut 35. cimre kéretnek.

Kukoricamorzsolók figyelmébe

A kedvező kukoricaárak nagyban serkentik a gazdákat, hogy korábban morzsolják le a tengerit. Kín és gyötrelem, ha az ember rossz morzsolóval piszmog és a végén jelentős szemveszteség is támad.

Mielőtt beszerzi ezt a fontos szerszámát, nézzen széjjel a forgalomban lévő morzsolók között és a végén nézze meg a HOMBÁR szövetkezet készletét is, hátha itt találja meg a legmegfelelőbb morzsolót.

HIREK

FELHIVJUK olvasóink figyelmét dr. Kovács Mária földink Amerikából küldött érdekes cikkére Dr. Kovács Mária egyévi tanulmányuton van Amerikában. Reméljük, több eredeti amerikai cikket kapunk még.

A Magyar vörös-kereszt gyomai fiókegylete 1937. évi december hó 4 napján, szombaton, az uri kaszinó helyiségében, tombolajátékkal egybekötött jótékonycélu teaestélyt rendez. Bélépődij nincs, teajegy 1 P. tombolajegy 30 fillér. Kezdete este fél 9 órakor.

Közismert fővárosi **orvosi kozmetika keres** elsörangu készitményei számára
HELYI KÉPVISELETET,
lehetőleg gyógyszertárban vagy drogériában, esetleg kozmetikusnál. Referencia megkivántatik. Szíves megkereséseket „Kizárólagos 938" jeligére Blockner J. hirdető irodájába, Budapest, IV., Városház ucca 10. kérünk.

Felhivja az Előljáróság akeresetnélküli önálló iparosokat és segédeket, hogy nyilvántartásba vétel céljából december hó 5-ig a községháza 2 számu (közös) irodájában jelentkezzenek.

A szegedi m. kir. Ferencz József-Tudományegyetemen az 1937—38. tanév II. felére szóló rendes beiratkozások 1938. évi január hó 7-től 18-ig bezárólag tartatnak. Az utólagos beiratkozás, az akadályoztatásnak január 18-ig történő igazolása után, február 7-ig kari dékáni engedéllyel végezhető. A tandijmentesség iránti kérvények valamennyi tudománykaron 1938 január 7-ig nyujthatók be a dékáni hivatalokba.

Református egyházi hirek

Vasárnap délelőtt Harsányi Pál esperes elnöklete alatt presbiteri gyülést tartottak, amelyen egyhangulag hozzájárultak a Répás Gyökössy lelkészcseréhez. A gyülésen dr. Telegdy Lajos egyházmegyei ügyész is résztvett.

November 28 án, vasárnap délután 2 órakor Bay József elnök-lelkész a besenyszegi iskolában predikál.

November 25-én, csütörtökön este 6 órakor a gyulai Lórántffy Zsuzsánna nőegylet meghivására Bay József elnök-lelkész prédikált a gyulai református templomban.

Lovass József iskola felügyelő most pénteken és szombaton a gyomai református iskolákat látogatta meg.

Hogyan végezzük a gyümölcsösben az őszi nagytakaritást, erről ir a Növényvédelem és Kertészet legujabb száma. Cikkeket közöl még a filléres keritès készitéséről, az idei rossz borok feljavitásáról, a gyümölcsös téli permetezéséről, az ujtelepitésü gyümölcsösök hibáiról, a gyümölcsfák metszésének technikájáról stb. A dusan illusztrált, szines gyümölcsképet is közlő két szaklapból a «Növényvédelem» kiadóhivatala (Budapest, V., Földmivelésügyi Minisztérium) dijtalanul küld e lapra való hivatkozással egy alkalommal mutatványszámot.

Az Ember tragédiája előadására készülnek egy angyalföldi szinházban. Rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádiómüsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolót, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot, és több mint száz szebbnél-szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

A Gyomai Gyümölcsértékesitő és Központi Szeszfőző Szövetkezet 1937. november 28-án vasárnap délután 3 órai kezdettel Tisza István ut 97. szám alatt évi rendes közgyülést tart, melyre a tagokat ezuton is meghivja az Igazgatóság.

„Ahol legnagyobb a veszély, ott legközelebb a segély" mondja a példabeszéd. Vegyen állami sorsjegyet és szerencsés esetben minden gondjától szabadul. Ha nem nyer, jótékonyságot gyakorol, mert az állami sorsjegy bevételeit közhasznu, nyomorenyhitő és jótékony célra fordiják.

Nyomtalanul eltünt emberek. Ezzel a cimmel rendkivül érdekes cikk foglalkozik a rejtélyes módon eltünt hires emberekkel Tolnai Világlapja uj száma. A legkiválóbb magyar irók novelláin, a nagyszerü folytatásos regényen és az érdekfeszitő cikkek egész során kivül közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Sebessy Jánosnak sajátterméső bora van eladó. 4—1

Baromfi költőgép, kitünő gyártmány, igen jó állapotban eladó. Szerető-féle ház.

Az „Uj Magyarság"
a legjobban szerkesztett politikai napilap.
Előfizetési ára:
1 hóra 3 P., n évre 9 P.
Kiadóhiv., Bp Rákóczi-ut 30.

69. jótékonycélu m. kir. állami sorsjáték. Huzás december 3-án

Főnyeremény:
40.000
aranypengő.

Ezenkivül 18.729 különböző nyeremény, melyet mind készpénzben fizetnek ki.

SORSJEGY ÁRAK:
Egész: ar. P 3.— Fél: ar. P 1.50

Kapható minden osztálysorsjegyfőárusitónál, dohánytőzsdében, valamint a pénz előzetes beküldése után a székesfővárosi m. kir. Pénzügyigazgatóságánál, Budapest, V., Szalay-u. 10.

A nyeremények száma és összege jelentősen emelkedett.

Lelkem hullámai. Versek, dalok. (128 oldal) irta: Murgács Kálmán. Az izléses kiállitásu verskötet legfőként nóta, dal, énekszövegeket tartalmaz, melyek egyszerüségük mellett is mély érzésnek sokszor halk, fájó, panaszos megnyilatkozásai, sokszor pedig a dacnak, a férfi-büszkeségnek szilaj, tüzes kitörései. Zeneszerzőink valóságos kincsesbányát lelnek ezzel a könyvvel, mert ennek minden verse muzsika alá kivánkozik. Hisszük, hogy nemsokára nemcsak gyönyörüséggel olvassuk, de a dal szárnyán még nagyobb örömmel halgatjuk is őket. LELKEM HULLÁMAI minden könyvkereskedésben kapható. Ára 3 pengő.

Férfiöltöny	P 29.80
Sportöltöny	„ 44.—
Gazdászkabát	„ 30.—
Fekete rövid télikabát perzsa gallérral	71.—
Télikabát	„ 45.—
Bekecs szőrmebéléssel	55.—
Bocskay kabát	„ 64.—
Bocskay bunda la oposum gallérral nutriette béléssel	125.—
Városi bunda la oposom gallérral nutriette béléssel	160.—

KULPIN DIVATHÁZ
Férfi- és Fiukészruha-osztálya
BÉKÉSCSABA

MOZI

APOLLÓ MOZGÓ GYOMA

1937. november 28—29
vasárnap, hétfő.

MAGYAR FILM!

PÁGER ANTAL
TURAY IDA
KABOS GYULA
MEZEY MÁRIA
PETHES SÁNDOR főszereplésével

Pesti mese

A kacagás és jókedv pazar filmje, romantika, izgalom, báj és kedvesség. Hónapokig futott a budapesti premierben egyfolytában

2. Szines film: BARCAROLA
A legszebb zenés szines csoda
3. HANGOS HIRADÓK

1937. december 1—2
szerda, csütörtök.

Ünneplőbe öltözteljük lelkünket. A legromantikusabb magyar tárgyu film. A magyar föld szeretete A magyar lélek tiszta romlatlansága.

PAULA WESSELY
ATTILA HÖRBIGER
RAJNAY GÁBOR
SOMLAY ARTHUR főszereplésével

ARATÁS

A szinjátszás csucsteljesitménye, a magyar rónák végtelenje, az igaz szív diadala, a filmek gyémántja.
2. Pompás kisérő műsor
Trükkfilm és kulturfilm

Előadások kezdete: vasárnap d. u. fél 3, fél 5, fél 7 és fél 9, hétköznap — fél 5, fél 7, fél 9. Jegyelővétel vasárnap délelőtt fél 10-től fél 1-ig. Hétfőn Szerdán Csütörtökön fél 4 órakor,

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. november 28-án
vasárnap 6 és fél 9 órakor.

Nagy sikert aratott magyar film.
Móricz Zsigmond óriási színpadi és könyvsikert elért műve filmen.

Légy jó mindhalálig!

Főszereplők:
Csortos Gyula, Rózsahegyi Kálmán, Kiss Ferenc, Ráday Imre, Gombaszögi Ella, Tolnay Klára, Simonyi Mária, Vizváry Mariska, Dénes György és Dévényi Laci a gyermek főszereplője.

Paraszt lakodalom
Magyar Világhiradó
kiegészitő műsorok.
Ezt a szép szivhezszóló filmet mindenki nézze meg és amelyre meghivjuk az iskolás gyermekeket is.

Szerkesztő postája

I. B. Nem tudunk már helyet szoritani cikkének.

S. J. Megértjük a fájdalmát a ref. templomkertben kivágott fák miatt. Nehéz lesz megszokni a mintegy 48 éves fák hiányát, Eltüntetik Gyoma első sétakertjének fáit. Ismét szegényebbek leszünk egy régi emlékkel. Elhisszük, hogy a templom épülete jobban érvényesül a hatalmas méretekkel a magas fák nélkül. Azt is elhisszük, hogy szép parkirozást végeznek. Mindent elhiszünk, de sajgó szivvel fájlaljuk és sajnáljuk a megszokott szép fákat.

SPORT

Lapunk sportrovata a tavaszi szezon kezdetéig ideiglenesen szünetelni fog. Időnként azonban tájékoztatni fogjuk olvasóinkat a DLASz fontosabb rendelkezéseiről és az érdekesebb sporthirekről. Mi fogjuk legelőször közölni a tavaszi sorsolást is. Most tehát, midőn a sportrovat olvasóitól ideiglenes búcsut veszünk, megköszönjük olvasóink által tanusitott nagy érdeklődést.

Sportbaráti tisztelettel
a sportrovalvezető.

SZABÓ BÉLA
tiszakürti szőllőgazdaságában
közvetlen kövesut mellett nagyobb mennyiségü fehér fajborok és finom jó pálinkák mérsékkelt áron kaphatók.
Keresek megvételre komplett felszerelve borszivógépet és rögtörő gyürüs hengert és lógereblyét. 3—3

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveiben november 18-tól nov. 25-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek: Molnár Gábor máv. altiszt leánya Erzsébet ref Kiszely János cipész leánya, Luca rk. Gál Ferenc fm. leánya Irén, ref. Kiss Imre fm. leánya Erzsébet ref.

Házasságot kötöttek: Horváth Gábor fm. Szabó Erzsébettel. Wolf Gyula filmközvetitő Hegyesi Idával. Domokos Imre fm. Munkácsi Rózával. Novák Vilmos fm. Szilágyi Franciskával. Baronyák István fm. B. Kovács Erzsébettel. Kató József f. birt. Kucsmik Máriával. dr. Zsiros János orvos Greiszing Jolánnal. Schwalm József könyvelő Kovács Jolánnal. Kántor János esztergályos Ladnai Erzsébettel.

Meghaltak: özv. Zöld Mihályné, Hegedüs Róza 63 éves rk. özv. Vándori Jánosné Gyuricza Victória 85 éves rk.

Gyoma község ingatlanforgalma

Csapó Lajos (nős Kató Terézzel) gyomai lakos vett 1 hold 251 négyszögöl kölesfenéki szántót Cselei István gyomai lakostól 800 pengőért.

Cselei Endre és neje Mikó Mária gyomai lakosok vettek 1 hold 1533 négyszögöl pusari és 3 hold 1226 négyszögöl előhalmi szántóból 1/10-ed részt özv. Zöld Jánosné Cselei Teréz gyomai lakostól 229 pengőért.

ifj. Szabó Lajos gyomai lakos vett 1 hold 1572 négyszögöl pusári szántót Oláh Péter (nős kóródi Rózával) gyomai lakostól 1474 pengőért.

Barta Endre és neje Oláh Erzsébet gyomai lakosok vettek 1 hold 738 négyszögöl félhalmi szántót Kovács János (nős Münich Máriával) gyomai lakostól 1200 pengőért.

Csath Sándor és neje Ágoston Teréz gyomai lakosok vettek 384 négyszögöl kölesfenéki szántót Fekete Lászlóné Sinai Ágnes gyomai lakostól 120 pengőért.

Publikáció

Magas foku, zamatos rizlingbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károly** borkereskedőnél.

Modern ebédlő szobabutor eladó Zrinyi utca 57. 3—2

Korcsmárost, pénztárnokot, kiszolgálókat felvesz Kovács János szövetkezeti igazgató. 2x2

Szakképzett vendéglőst havi 120 pengő fix 1% forgalmi jutalék, 10% kiszolgálási díj, konyhajutalék javadalmazás mellett, felvesz a Gyomai Termelők Szövetkezete. — Tancsics Mihály u. 28 szám alatti háza eladó, vagy haszonbérbe kiadó. 2x2

Egy jó megjelenésü nyugdijas férfi szép keresetre tehet szert. Cim a kiadóban.

Zdusek Lajosnál 2 drb. ruhaszekrény van eladó. Megtekinthető Zrinyi u. 19. 1x

ELADÓ: 183 m. hold földbirtok többrészben is a községtől 7 km-re holdanként 450 P-ért kedvező fizetési feltételek mellett, — 103 hold szép cserepes tanyával és mindenféle gazdasági épületekkel 80.000 P-ért, — 30 kat. hold körösmentén cserepes tanyával igen kedvező fizetési feltételekkel, — 4 hold csergettyülaposon 2500 P-ért, — Hösök utján 2 szobás, — Gróf Tisza István uton 2 szobás, — Táncsics Mihály uton 3 szobás családi ház. Érdeklődők forduljanak Izsó Balázs ingatlan forgalmi irodájához Gyomán Horthy Miklós ut 2. Telefon: 50.

„MÁVAUT" TÉLI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. október 3—tól 1938. május 14—ig.

Gyoma—Endrőd:

17.38	ind	Gyoma p. u.	érk.	6.22
17.50	érk.	Endrőd templom-tér	ind.	6.10

Viteldij: 50 fillér.

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.50
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.32
7.28	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.42	↓	Püspökladány	↑	15.23
9.19	↓	Hajduszoboszló	↑	14.43
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14.10

Menet-jegy: Endrődre —.50 Menettérti-jegy: Endrődre —.80 P
Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 10.50. „ P 12.50

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u.	↑	14.00
9.03	érk.	„ községháza	ind.	13.50

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9.50.
Feltételes megállóhely: Gyoma—halmagyi Olvasókör és Perjés.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz!
22 fillér
egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.
Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és n e m savanyuak.
Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

STANDARD rádió
a magyar rádiógyártás büszkesége.
Egyedárusitó: Benjámin István.
GYOMÁN: Fekete Lajos műszerész üzletében.
ENDRŐNÖN: a Homoki féle emeletes házban.
Kérje díjtalan bemutatását!

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 49. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 december 4.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Idézetek az endrődi beszámolóból

Az elmult vasárnap délután sok kiváncsi és ráérő ember ment el Endrődön meghallgatni a független kisgazdapárti politikusokat, akik sorrendben vitéz Tepliczky szarvasi, Dinnyés Lajos és Andaházy-Kasnya Béla képviselők és Vásáry István felsőházi tag felszólalásaikkal igyekeztek a hallgatókat meggyőzni. A gyorsirói feljegyzések elolvasása után az ember aggódva teszi fel a kérdést: Hol vannak ezek az ellenzéki vezérek a régi ellenzéki politikusok értelmi képességéhez mérten?... Egyedül Dinnyés Lajos beszédéből lehet kiérezni, hogy van mondanivalója, de a többiből?... Nem gondolják ezek az urak, hogy egy Endrődhöz hasonló nagyközség lakosai értelmi szinvonalának a sárga földig való lebecsülése, hogy egymás után „sefülefarka" beszédekkel traktálják a jámbor hallgatóságot, amelyekből mint egy rozoga gramafon-lemez nyekereg ki állandóan a „titkos választójog" és a „nyilasokkal„ való hadakozás?... Hogy lehet a független kisgazdapárt programját ilyen üressé tenni egy vidéki összejövetelen, egy gazdaközség lakosai előtt?...

De beszéljenek maguk az idézetek, amelyeket Andaházy-Kasnya beszédéből ragadtunk ki:

Beköszöntő

„Szeretett magyar testvéreim! Nekem itten tulajdonképen beszámolót kellene tartanom, de először megkérdezem magamtól: miről? Miről tartsak beszámolót? Mert ha végignézem azt az időt, amely azóta telt el, amikor itt utoljára beszámolót tartottam, azt látom, hogy nem történt semmi. Beszámolót tartsak? — Hát nem tudok. Jöjjek ide hazudni? Nem akarok. Legnehezebb helyzetben van ma egy képviselő, különösen, ha ellenzéki képviselő."

Én nem vagyok jó képviselő

„Én csak nevetek ezeken a megállapitásokon, hogy én nem vagyok jó képviselő. Hát én el is várom, hogy ne tartsanak jónak, mert ha jó vagyok nekik, akkor nem tudok itt jó lenni. És mikor azt mondják, hogy rossz néven veszik, hogy én kerülöm az uri társaságot. Tévedés! Én nem kerülöm ki, de roppant könnyü találkoznunk. Roppant könnyü. Szálljanak le a néphez, megtalálnak engem. Szálljanak le magukhoz, érezzenek velünk együtt, akkor megtalálnak, itt vagyok! És amikor kérem őket, nyujtsanak jobbot ennek a népnek, nem akarok keserüséget, nem akarok egyenetlenséget. Békességet akarok, együttes, becsületes komoly munkát."

A mardosó lelkiismeret

„Amikor megválasztottak képviselőnek, mindig azt mondták: lám, milyen rossz képviselő, megválasztották és feléjük sem néz. Igen ám, de egyszercsak hallották, hogy járok a tanyákra, akkor meg azért kezdtek piszkálni."

Ha Darányi miniszterelnök tudná...

„Én, aki becsületességet és őszinteséget fogadtam, nyiltan mondom, hogy mi vagyunk, akik tartjuk a miniszterelnököt. A saját pártja már rég megbuktatta volna. Az az igazság, hogy Darányi Kálmán miniszterelnök ur (éljenzés) megigérte, hogy a titkos választójogot meg fogja csinálni, mi pedig azt minden körülmények között el akarjuk érni. Nincs ár, amit azért meg ne fizessünk. Láthatják, hogy amikor harcolunk a gazdasági kérdésekért és azért, hogy bizonyos könnyitéseket tegyenek a nép szörnyü terhein, ugyanakkor vigyázunk, hogy a saját pártja meg ne buktassa a miniszterelnököt. Mert ha a miniszterelnököt meg tudják buktatni, akkor elbuktatják a titkos választójogot is. Nekünk kell kiállanunk és nekünk kell védenünk a saját pártjával szemben.

A gépkartel után ismét a titkos

A szónok megállapitotta, hogy a gépek vámcsalásaiból 4.5 millióval kárositják meg az államot, azután igy folytatta:

„Most azt kérdezhetnék maguk, hát kérem, itt van egy beszámoló, hát mondja meg képviselő úr, hát hogy vannak most a titkos választójog kérdésével? Hát engedjék meg, hogy erre most meg is feleljek: miért kell nekünk a titkos választójog? Nekünk sohasem kellett volna a titkos választójog, mert a nyilt választójog nagyon jó és nagyon kitünő, amely olyan szavazási lehetőséget nyujt, hogy bizony nem sok panasz lehet rá."

Amit más pártnál elitél, azt az ő pártjánál szükségesnek tartja

„Még arra kérem magukat: szervezkedjenek, szervezkedjenek. Mindig mondtam: nem nekem, maguknak. Azért mondom, hogy szervezkedjenek, mert már ráeszméltek arra, nem csak itt, hanem mindenütt az országban, hogy ma már végre a dolgozó milliók táborát semmibe venni nem lehet. Ma már nincs és nem is lehet olyan politika, amelyre a dolgozó millióknak beleszólása ne legyen."

Ne-te-ne!!!

„Magyar testvéreim! Amikor kijöttek ide, mindent igértek. Ők itattak és etettek. Én egyiket sem tettem. Nekik volt igazuk, hogy itattak és etettek, mert ha valaki józan, akkor nem szavaz rájuk. Lehet, hogy helyükben én is itattam volna. Magyar testvéreim! Ők mindig igértek, én sohasem igértem. Kérdezték is tőlem; miért nem igér képviselő úr? — Láthatták, hogy igéret most sem hangzott el itt. Tudják-e miért? Nem igérünk, mert nem vagyunk hajlandók népcsalásra. Ezt nem vehetik rossz néven. Nem igérek semmit, egyetlen egy dolgot igérek csak: a tiszta szivet. Ha ez elég, akkor ezt százszázalékig maguknak adom. (Sicc!)Ne várjanak tőlem igéretet, mert aki ilyen nehéz időkben igérni mer, az egy csaló. Az akkor kezdi becsapni magukat, amikor maguk elébe ideáll."

A NEP levelesládájából

Budapest, 1937. nov. 29.

Nagyságos NEMEREY PÉTER bankigazgató úrnak
mint a Nemzeti Egység községi szervezetének elnöke
GYOMA

Folyó hó 27-iki levelére válaszolva értesitem gyomai szervezetünket, hogy az 1938. évi január hó 8-án, Gyomán rendezendő Vármegyei Nemzeti Bál legfőbb díszelnöki tisztségét szivesen vállalom

Egyuttal örömömnek és elismerésemnek kell kifejezést adnom, hogy szervezetünk a Nemzeti Egység gondolatának terjesztésére és népszerüsitésére megfontolt és komoly eszközökkel törekszik.

Hazafias üdvözlettel
IVÁDY

Befejezés: A fazékban főtt tyuk és „Szakitsátok, ha tudjátok“ ..

„Kérem, XIV. Lajos király azt mondta, hogy Őneki az a vágya, hogy minden polgára olyan sorsban éljen, hogy vasárnap tyukot főzhessen meg a fazékjában. Itt ez a jólét még nincs meg, mert nálunk ilyenkor (jön az elcsépelt vicc.) vagy a csirke, vagy pedig az ember beteg. És én mégis azt mondom maguknak: hogyha nem is vagyok XIV. Lajos király, nem is tudom azt a jogot maguknak biztositani, nem hoztam semmi mást, csak egy font hust, a szivemet, ezt azonban mindannyiójuknak odaadom, ha elfogadják és kérem Istent, hogy adja meg, hogy felhasználhassák a saját boldogitásukra!“

Összegezése a képviselői beszámolónak

Ők 30-an védik a „jogokat“ a képviselőházban.

Az egyszoba-konyhás lakások adómentessége.

„A földhözjuttatottak kapják meg végre azt a nyomtatott könyvet, hogy tudja mindenki, hogy mivel tartozik.“

Vetőmag-aszálykérdés.

Élharcosok.

Nyilasok, kaszások, kapások.

Helyenként a „titkos“

Három anekdota: a pupos menyasszonyról, a beteg csirkéről és a XIV. Lajos király fazekában vasárnaponként főtt tyukról.

Befejezésül még azt is feljegyezte a krónikás, hogy a képviselő úr, szünet kitöltésül, csak 26-szor hangoztatta a „Magyar Testvéreim“ megszólitást.

A Gyomai Ujság véleménye a beszámolóról.

Nagyfoku tájékozatlanságot árul el kerületünk képviselője, amikor azt hiszi, hogy a beszédéből összegezett kérdések érdeklik kerülete lakosait legjobban. Dehogy, dehogy. Hát nem tudja a képviselő ur, hogy az endrődi és gyomai határban még több szik van, mint a dévaványaiban? Miért nem inditott itt is egy szikakciót? De hiszen itt nem is kell egy uj akciót kezdeni, csak kapcsolódjék be egy második országos gyüjtéssel a főispánunk által már kétéve nagyon szépen prosperáló szikjavitó akcióba.

Egy másik kérdés, ami mostanában különösen nyugtalanitja a vármegyei gazdáinkat, hogy a földadót mérsékeljék. Mért nem jön gazdáink segitségére a képviselő ur ebben az igazán fontos kérdésben?

Endrődnek is, Gyomának is alig van állandó burkolattal kiépitett utja: itt segitsen képviselő ur.

Téli tanfolyamok megrendezésében, háziipari munkák megindításában, az igy készitett cikkek elhelyezésében legyen segitségünkre Andaházy-Kasnya képviselő ur.

És igy folytathatnánk, legalább annyi ideig, mint ameddig az Ön beszámolója tartott és még mindig nem érnénk a végére.

A nehéz magyar életünk bibliájából ezeket a fejezeteket segitsen nekünk megoldani és majd akkor valósággá válhatik a Lajos király főtt-tyukja vasárnaponként és akkor megtarthatná azt a felkinált egyfontnyi szivét, amellyel továbbra is képviselhetne benünket, de igy, igazán nem tudnánk mit kezdeni azzal a husdarabbal, még ha az Ön szive is az.

Ne szólamokat, életet, munkát hozzon nekünk képviselő ur és majd aztán bizza ránk, hogy miként vélekedjünk a nyilasokról, a titkosról.

Nem a hevenyészett pódiumon, itt szeretnénk már egyszer találkozni Önnel, képviselő ur: a közömunkálkodásban.

Krumplihéjért fát adnak

Takarékosságra nevelnek Németországban

A napokban egy magyar ur járt Berlinben és az utcákon járva feltünt neki egy kocsi, amelyik minden háznál megált nagy csöngetéssel. Német kisérőjétől érdeklődött, hogy mit gyüjt ez a kocsi? Nagyon csodálkozott, mikor elmesélték neki, hogy a városi háziasszonyok nem dobják a szemétbe a krumplihéját, hanem összegyüjtik és ehez a kocsihoz leviszik. A kocsis minden asszonynak, a krumplihéj, ellenében egy kis csomagot ad, melyben aprófa van.

Elképzelhető, milyen nagy mennyiségü krumplihéj gyülik igy össze, mert a német ember az ilyen felhivásra röglön reagál, beáll a közös elgondolás láncszemébe. A krumplihéjon egyébként sertéseket hizlalnak, a téli segély akció inségesei részére.

A gyomai Ipartestület

székháza

valamint a testület tulajdonát képező segédszálló örökáron eladó. Értekezni lehet Oláh Lajos ipartestületi elnöknél.

TÁRCA

Uj idők—régi bajok

Egy öreg gazdatiszt levelei a szerkesztőhöz.

(4)

Az Alföld gazdanépe csakugy, mint régen, ma is a búzatermeléssel áll, vagy bukik. Tagadhatatlan, hogy keresik és szivesen vásárolják ezt, amiben nagy része van az egységesitésnek, de hogy a ráfordított munka, gond és aggodalom a mai árakkal meg van-e fizetve, nagyon könnyen kiszámitható. Ez a méltánytalanság rajtunk kivül álló okok szüleménye, de semmi esetre sem ösztönöz arra, hogy többet termeljünk belőle az elégnél, különösen úgy, amint mi termeljük: nem a búza túl sok, hanem a terület, amit elfoglalunk vele.

Az, hogy megtaláltuk a Bánkúti 1201-es búzában az Alföld klimáját jól biró s minden tekintetben megfelelő búzát, még nem minden. Azokat a jó tulajdonságokat, amelyekkel ez a búza rendelkezni látszik, nemcsak megtartani, de az alföldi nehézviszonyok között is még fokozni kell, mert az a húzás-nyúzás, amivel itt a búzatermelést intézik, nem tudom, nem juttatja-e hamarosan olyan sorsra, amilyenben a nemes paripa szokott megcsökönyösödni, ha szalmán-kórón tanitják a jó kerékkötő sárban dagasztani!

Minden esetre meg kell akadályozni a benne kifejlődve levő jó tulajdonságok visszafejlődését, keresni kell benne a még szunnyadó ilyeneket, fenn kell tartani a fajtisztaságot. Ez a munka, amely egy legalább 100.000 holdat magába foglaló búzatermő körzetre fogja jótékony hatását kifejteni, regeneráló elitkertben folyik, ahol az 1201-es búza vetéséből évente vissza válogatnak kiváló töveket, ezeket külön kezelve újra elszaporitják.

Hiszem, hogy ez a munka Bánkuton folyik, de nem Gyoma és vidékére is kiható eredménnyel, mig a fentebb vázolt módon elérhetjük, hogy nagyobb termés átlagokkal számolhatunk, okszerü termelés mellett, mert az áratlanság ellen ma még nincs más fegyverünk.

Ez az egyetlen útja annak is, hogy ugyanazon eredményért számottevően kevesebb földet kelljen búzatermelésre forditani.

A pap imájára nem mondja olyan bizonyossággal a kántor az „amen“-t, mint az én ilyen beszédemre szokta mondani egy-egy hangosan gondolkozó gazda: „Úgyám! Hát az a szalma kutya?“ Nem, a szalma világért sem kutya és én nem is kevesebb búzát akarok termelni, sőt még többet, de kevesebb földön. Ebben az értetlenségben az a fájdalom, hogy a szalmát nem azért féltik, mert ezzel kevesebb lesz a trágya, hanem mert kevesebb jut a bubosba!

A búzát általában, de azt a búzát, amit olyan nagyon, de nagyon meg kellene becsülni, a Bánkúti 1201-est, ne vessük későn lekerülhető kukorica után, különösen, ha még egészen meg sem szokta az Alföld klimáját.

A kukorica, amilyen szükséges és hálás növényünk, épp olyan zsaroló is, valósággal arra van berendezkedve, hogy trágyás földbe vessük. A trágya gyomositó hatását ismerjük s ellen kapálunk. Kapálunk, de nem elégszer. Még elég kapálás mellett is magot köt közbe sok szívós gyom, ami meg ki nem kelt az idén, elvár, mig eljön a napja, erre pedig a búza közt, ha utána vetettük, van idő elég. A búza különben gyomnevelő növény, de ha ilyen helyre kerül, még inkább azzá lesz.

Hát még ha ősszel egy kissé a szerencse is elhagyja a gazdát s a kukorica betakaritása megkésik, mennyi életenergiát elpazarol a még zsenge búza növény, mig a goromba munkáju földben a helyét megtalálja, holott annak kellően megbokrosodva kellene a télnek nekimenie! A repcétől kezdve a pillangós virágú bükköny, borsó-féléken át hány kellemes előveteménye van pedig a búzának, még ha magnak termeljük is őket!

Vajha ezzel a lépéssel is közeleb lennénk már a termelés változatosabbá tételéhez s ne lenne minden talajmunkánk sürgős és elnagyolt.

(Folyt. köv.)

Farsang legkiemelkedőbb eseménye

„VÁRMEGYEI NEMZETI BÁL“

1938. január 8-án az „Uri-Kaszinóban.“

A Stefánia babakelengye akciója

Igen szép megértésre talált a gyomai asszonyok körében. Minden jómódu, vagy kissé tehetősebb anya siet az egyszerü kelengyével a szánandó helyzetben levő társán segiteni. Eddig a következő asszonyok ajánlottak fel egy egy babakelengyét:

Pánczél Emilné Pétermann Józsefné Mohácsi Jánosné Fekete Sándorné Glück Árminné brassói Greiszing Józsefné Kauczil Boriska Kató Lajosné Vaskor Károlyné Nagy Lajosné Dr. Nagy Pálné Dobossy Károlyné Salgó Sándorné Kner Imréné Tardos Gáspárné Wagner Mártonné Becher Ernőné özv. Zolnay Béláné Sebessy Jánosné Biró Béláné Mikor ezen a helyen köszönettel nyugtázzuk a kedves adományokat, kérjük a további jelentkezőket, mert még ugyanennyi didergő csecsemő várja tőlünk a segitséget. Minden felvilágositást megad Wagner Mártonné, Zrinyi u. 61.

Néhány szó a bajtársi köszöntésről!

Két évtized gomolygó ködén is átragyog a kép, amikor mundér feszült rajtunk, fegyver a kezünkben, acél az izmainkban, láng a szemeinkben, amikor lépteinkre melegen dobbant vissza édes magyar földünk szive, amikor még katonák voltunk.

Milyen természetes volt az a keményen kivágott forsriftos köszöntés, amivel megtiszteltük egymást, amikor találkoztunk. Mert bár reglama szerint járt, a köszöntés a vérünkbe ment át és éreztük, hogy a katonabecsület hozza magával a bajtársnak, a másik katonának a köszöntését.

Bezzeg nem köszönünk ma. Idegenül tévelygünk el egymás mellett az utcán, mintha nem is lettünk volna katonák, mintha nem együtt küzdöttünk, szenvedtünk volna és szenvedünk ma is a magyar sors tragédiáján.

Az öntudatos bajtársi érzelemnek és együvétartozásnak szüntelen ápolása kell, hogy éljen köztünk ma is. Vajjon nem a kölcsönös tiszteletadáson át vezet-e az ut ezen nemes eszmék szolgálatára?

A vitézek és a hadirokkantak kölcsönös megbecsülése, üdvözlése szerintem a frontharcosokat is a bajtársi összetartozandóságuk megnyilatkozására kötelezi.

Önmagunkat tiszteljük meg, amidőn saját elhatározásunkból köszöntjük egymást és ne a kényszerü hivatalos határozat legyen az, ami benünket köszönésre késztessen, hanem azt a bajtársi becsület védő pajzsa alá kell, hogy helyezzük és annak alapján a kölcsönös tisztelet és bajtársi szeretet legyen, amivel egymásnak tartozunk.

A köszöntés nem rangszerint, hanem egyszerre történjék, ha két bajtárs szembe találkozván, egymást három lépésre megközeliti.

A magyar katona nemesebb érzése hozza aztán magával, hogy a fiatalabb az idősebbet köszöntse előre, vagy a felismert, értük nagy munkát végző országos csoportok, vagy fiókok vezetőségi tagjait a köszöntésben megelőzni igyekezzenek.

Ne menjünk el többé idegenül egymás mellett, nagy magyar tábori család tépett testű, viharvert lelkü fiai! Nézzünk egymás szemébe bátran, katonásan, melegen és... Bajtársak! Köszöntsük egymást!

Izsó Balázs
a H.O.N.Sz. gyomai cs. ügyvezető igazgatója.

Rövid beszámoló a november havi iskola-orvosi vizsgálatokról

Mint már e lap hasábjain is több izben volt szó, Dr. Sorbán Jenő főszolgabiró kezdeményezésére, az országban első izben, a mi községünkben indult meg először az iskolás-ovodás gyermekek rendszeres orvosi vizsgálata. Eddig u. i. 3 éves korig tartoztak csak a Stefánia kötelékébe a gyermekek, ez a Zöldkeresztes akció azonban lehetővé teszi a 3 éves kortól 15 éves korig az összes gyermekek orvosi megvizsgálását és ellenőrzését. Október hónapban az ovodásokat és kültelki iskolásokat vizsgáltuk át, novemberben pedig a központi református, romai katholikus és evangélikus iskolák tanulóira került a sor. Vizsgálataim eredménye röviden a következő: 558 gyermek közül 151, tehát 36 % adta a Dermotubin reakciót. Ez azt jelenti, hogy 100 gyermek közül 36 tuberkulotikus fertőzésen keresztül ment, vagy jelenleg van benne. Igen nagy szám ez, de ezeknek csak igen kis százaléka, amelyik gyógykezelésre szorul. Ennek eldöntését pedig a tavasszal Gyuláról ide hozzánk kiérkező, röntgen autóval is rendelkező, szakorvosok fogják elvégezni. Az átvizsgált gyermekek közül 22-nél szerviszivbajt találtam, akiknél a pontos elektromos szivvizsgálatot tavasszal majd szintén szakorvosok fogják eszközölni. Feltünően sok a lúdtalpúaknak a száma 154. Ami azonban igen szomorú: 32 rühes gyereket találtam. Ezzel kapcsolatosan meg kell még azt is emlitenem, hogy a gyermekek egy része, elsősorban természetesen a fiuk, hadilábon állanak a mosakodással és tisztálkodással. Dacára a tanitói kar ismételt figyelmeztetéseinek,igen sok gyermek hihetetlenül piszkos állapotban került vizsgálat alá. Nem egy gyermek hónapok, sőt volt olyan, aki saját bevallása szerint, évek óta nem mosdott és arra is volt példa, hogy csizmáját késsel kellet levágni a lábáról, mert olyan régen nem huzta le. El lehet képzelni, hogy az ilyen gyermekeknek hogyan nézett ki a bőrük, a testük. A Stefániába járó asszonyokat, anyákat évek hosszú sora óta ráneveltem arra, hogy gyermeküket tisztán tartsák és ápolják és igy remélem, ha nem is könnyen, de itt is sikerülni fog elérni azt, hogy az iskolás gyermekek is tiszta testtel fognak iskolába járni, mert hiszen: Tisztaság fél egészség.

Nagy Pál.

November 11

Warszawa, 1937. nov. hó.

Az uj Lengyelország ezzel a dátummal kezdte uj korszakát. A lengyel szabadságnak ez a napja, ünnepe, immár közel husz év óta. A lengyel nemzeti öntudat e naptól gerincesedik s e napra néz, miként mi magyarok szoktunk március idusára. Mégsem 1848 márciusára emlékeztet a lengyel november 11, hanem arra a napra, amelyiken — ?! — felszabadulna a kisebbségi sorsban szenvedő magyarság s „a Kárpátoktól le az Aldunáig egy bősz üvöltés, egy vad zivatar“ söpörne el minden elnyomót, minden idegent, hogy Istenhez emelt szemmel és összekulcsolt kézzel ott állhasson a Magyar...

Igazán csak akkor értenők meg a lengyelség józan ünneplő mámorát, csak akkor értenők meg igazán az ő adakozó lelkesedésüket. Addig — sajnos

Zsigray Julianna
új műve
ERZSÉBET
magyar királyné
Forró átéléssel, zengő lirával és drámai erővel megfestett portré a tragikus királynéról. Egy árva nemzet s egy árva asszony csodálatos szerelme.
Most jelent meg!
Ára 6 pengő, vászonkötésben 8 pengő, amatőr bőrkötésben 16 pengő. Megtekinthető minden könyves boltban.
SINGER és WOLFNER KIADÁSA

Tombola! Tombola! Tombola!

Ma este az Uri-Kaszinóban a Vörös-Kereszt teaestélyén!

— csak vágyakozón tudjuk csodálni mindazt, amit egy ilyen november 11-ki ünnep mutat és amennyit az esős warszawai utcákra tévedt idegennek.

A házak nemzetiszinben áznak az őszi esőtől. De nemcsak zászlók lengenek, hanem a legfelsőbb emelettől a pinceablakig lenyuló széles fehérpiros is jelzi, hogy ünnepe van az egyetemes lengyelségnek: a legmagasabban lakónak és a földön kuporgónak egyaránt. A villanyoszlopokról (a nagy hideg miatt) lekerültek már a virágok, de helyükön hat-hat zászlócsokor leng felénk. A kirakatokban nemzetiszinű szallagok fonatából három arckép néz az arramenőre. A köztársaság elnökéé, a jelenlegi marsalé és az a markáns, hosszubajuszos férfi arc, akinek köszöni a hálás lengyelség ennek a majdnem huszadszor megismétlődő napnak az örömét.

J. Pilsudski!

Meghalt. Eltemették, — de csak a testét. A lelke itt él most is, itt ihlet most is, itt buzdit kitartásra, haladásra most is és minden lengyel szivében, lelkében.

Aztán az egész nap gazdag programmjával az ő szellemének szól, az ő emlékének, a Neki ajánlott hálával.

Az egyes egyesületeknek megvan a maguk programmja, de a nemzet számára is van müsor reggeltől késő estig. Az utcákon és helyiségekben, mindenütt. A katonaság tisztelgő felvonulást tart a jelenlegi marsal és a kormány tagjai előtt. Keményen lépkednek a diszszázadok s zene szólal meg mindenfelől. A látszat (igy messze, amikor olvassa az ember) azt hiteli el velünk, hogy szokásos nemzeti ünnep. Itt azonban máskép fest az egész. Aki itt látja s aki itt vesz részt egy-egy ilyen lengyel nemzeti ünnep müsorán, annak egészen más képe van az egészről.

Ami mindenesetre a legmeghatóbb, az nem a nagy felvonulás, nem is a fényes harcjáték, amely ezrekbe került s amely a délutáni korasötétségben egészen félelmetes méreteket öltött a lóversenytéren. Ott volt a kormány minden tagja és ott voltak százezrei a főváros és vidék lakósainak. A legszebb azonban a repülőgépraj tisztelgése volt, annak a husz vadonatuj repülőgépnek az átvétele, amelyet a lengyel nép ajándékozott a hadseregnek ezen a nemzeti ünnepen.

Egymás után hagyták el nyugalmi helyzetüket, hogy bevonuljanak a hangárba, mert a felszállásuk a sürü és egyre szálló köd miatt nem volt ajánlatos. (Ugyis ebben az időben történt egy szörnyü katasztrófa egy utasszállító repülőgéppel.) Nem szálltak fel, de átvette őket az állam, a katonai hatóság s ha kell, meglesznek már a nemzet adakozó ünnepi kedvének ilyetén való megnyilatkozásából.

De nemcsak a nagybetüvel irható Nemzetnek volt ily adakozó kedve, hanem a diákságnak, az ifjuságnak is. A középiskolák egy-egy osztályai gépfegyvert ajándékoztak a századnak. Nem minden iskola és nem minden osztály, de több iskola, több osztály, a fiuk és a lányok egyaránt.

Hát ez volt a legmeghatóbb. Hát ez volt az ünneplés legszebb megnyilatkozása. Hát ez volt a lengyel hazafiasságnak legtiszteletreméltóbb és legkövetendőbb megnyilatkozása.

És aztán, amikor már minden lezajlott, néhány nap mulva zarándokvonatok indultak az ország minden részéből Wilnába, Pilsudski marsal szivéhez és az édesanyja földi nyughelyéhez. Százezrek utaztak oda s ha volt is valami a vikendből, a lélek mélyén mégiscsak elsőorban s legnagyobbrészt az Uj Lengyelország megteremtőjével szemben állandóan érzett hála megnyilatkozása vitte oda valamennyiüket.

Az ember ujra és ujra látja, hogy Pilsudski nemcsak az államnak adta meg életerejét, hanem a gyökeréig megváltoztatott és jó irányba terelt lengyel lelkiségnek is ő lett a megreformátora. S ki tudja, nem volt-e nagyobb a csüggedésbe merült lengyel lelket felemelni poraiból, mint az országot? Isten kegyelme ugy akarta, hogy mindkettő megvalósulására ébredjen egy szép napon egész Lengyelország és az egész világ!

Bizonyára ez ad annyi áldozatosságot s annyi életkedvet nemcsak november 11-én, hanem az évnek minden napján, minden lengyelnek...

Jó velük érezni és jó velük ünnepelni a szabadság ünnepét, csak egy kissé fáj...

sz. Csorba Tibor.

Gyomán itélkezik a törvényszék az apagyilkos Hanyecz Vince fölött

Emlékzetes még olvasóink előtt, hogy Mindszentkor megyilkolta Hanyec Vince az apját. Ennek a gyilkosságnak a tárgyalására száll ki december 9-én a gyulai kir. Törvényszék Gyomára és itt tárgyalja le a bünpert.

A MELEG OTTHON

Mindnyájunk életének legfőbb célja, melyért minden áldozatot érdemes meghozni. A meleg otthon a tökéletes lelki és testi harmónián alapszik, melynek egyik legfontosabb előfeltétele a jól fütött szoba. Talán sohasem vágyódott az emberiség annyira a meleg otthon után és talán soha nem okozott annyi nehézséget annak megszerzése, mint a mai nehéz visszonyok között. De szerencsére az emberi akarat és találékonyság, mely már nagyobb nehézségeket is legyőzött, a fütés terén legujabban oly eredményeket ért el, amelyek révén otthonunk melegét a megszokott kényelem és tisztaság mellett, sokkal gazdaságosabban biztosithatjuk. Mindennepi életünknek ezt az egyik legfontosabb problémáját akarjuk az alábbiakban ismertetni.

Jól füteni annyit tesz, mint a szükséges meleget minél kevesebb költség árán, egyszerü és kevés tüzkezelés mellett, de füst-, korom- és szagmentesen előállitani. Ehhez természetesen megfelelő tüzelő anyag kell s ezért volt a legutóbbi években a tűzifa a legkedveltebb tüzelőszer. Sajnos a belföldi termelés a tüzifaszükségletet megközelitőleg sem tudja fedezni, a fa világpiaci ára mindenütt nagyon felment s ezért van az, hogy a fafütés megfizethetetlenül drága lett.

Szerencsére ma már rendelkezésünkre áll egy oly fütőanyag, mely nemcsak a tűzifa összes jótulajdonságaival rendelkezik, hanem azt gazdaságosságban, fütőértékben többszörösen felülmulja. Ez pedig a nemesitett kőszéntermék: a koksz, mely a legtöbb vaskályhában és cserépkályhában egyaránt jól eltüzelhető.

A fafütéses cserépkályháknak kokszfütésre való átépitése nem okoz nehézséget, azt minden szakértő kályhásmester könnyü szerrel el tudja végezni, az átépités költsége pedig a fafütéssel szemben elérhető 40—50%-os megtakaritásból rövidesen visszatérül.

A kokszfütés mindenütt a világon egyre jobban terjed, még a fában gazdag országokban, igy a szomszédos Ausztriában is. A szén nemesitése s ennek eredményeképen a kokszgyártás az utóbbi években nálunk is nagyott fejlődött s ezzel adva van a drága külföldi fa helyett a több mint kétszeres fütőértékü, de sokkal takarékosabb fütőanyagnak, a hazai szénből termelt koksznak a használata.

A változott viszonyok mellett a régi fütési módhoz ragaszkodni csak gondot, alkalmazkodni hozzájuk: kevesebb pénzért melegebb otthont jelent! Ennél jobbat, ennél szebbet pedig kivánni sem tudunk kedves olvasóinknak

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveiben november 25-től december 3-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek: Kiss Imre fm. leánya Erzsébet, ref. Palkó Lajos fm. leánya Erzsébet, rk. Oravecz Lajos gazd. cseléd fia Sándor rk. Gál Imre fm. fia Imre, ref. Molnár István máv. pályamunkás leánya, Erzsébet, rk.

Házasságot kötöttek: Nun Mihály fm. Turóczi Juliannával.

Meghaltak: Tóth István rk. 14 napos. Molnár Istvánné Győri Zsuzsánna ref 65 éves.

November havi népmozgalmi adatok.

Született 21. Meghalt 10 Természetes szaporodás 11. Egy éven alul elhalt 2 Halva született 1. Házasságkötések száma 15.

A Békéscsabai Orvosi Kör meghivja az érdeklődő kartársakat és a nagyközönséget, december 8-án a Csaba mozgóban tartandó tudományos filmelőadásra. Cime: Állkapocssebészet. Ugyancsak december 11-én este 7 órakor pedig a Csaba szállóban ülést tartanak, a legnevesebb békésmegyei szaktársak közremüködésével, érdekes és időszerü előadás sorozattal.

Rádiót, csillárt karácsonyra ifj. VARGÁNÁL vásároljunk!
Orion és Telefunken univerzális készülékek, modern csillárok nagy választékban.
Díjtalan készülék bemutatás!

HIREK

Dévaványán egy digózó munkásra rászakadt a 3 méter magas földtömeg. A hatgyermekes munkás megfulladt.

A Németországban dolgozó munkások rövidesen hazajönnek. A vármegye eléjük küldi egy tisztviselőjét.

A lispei mélyfurás elérte az 1170 métert. Napi 6—7 vagon gázmentes olaj az eredmény.

Békés vármegyében ebben az évben 200 lugmérgezés történt, melynek tulnyomóan kis gyermekek az áldozatai. Ideje volna a marólugot teljesen kivonni a forgalomból.

A belügyminiszter elrendelte a községi és vármegyei kezelő személyzet gép és gyors irás tudásának ellenőrzését.

László Fülöp, korunk legkeresettebb arcképfestője Londonban meghalt.

Ady Lőrincné nagyasszony, Ady Endre édesanyja, Budapesten meghalt.

Darányi Kálmán miniszterelnök hazaérkezett németországi hivatalos látogatásából.

Békésen gyógyfürdőt akarnak épiteni, egy 34 fokos artézi kut vizének felhasználásával.

Mezőgazdasági gépkezelői tanfolyam Debrecenben. A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara a debreceni m. kir. Fa és Fémipari Szakiskolával együttesen 1938. évi február hó 14-iki kezdettel mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamot rendez. A tanfolyam tartama 3 hét, egész napi oktatással. A jelentkezők a beirás alkalmával összesen 15 (tizenöt) pengő beirási dijat tartoznak a Kamara pénztárába befizetni.

BMF. A német villanykörteipar egy uj, kettős körtével jött ki a piacra. A körte belsejében két egymástól független és egymás felé helyezett fonál van, a szerint, hogy csak lazán vagy mélyen besrófolják a körtét a foglalatba egy vagy mind a két fonál izni kezd. Ez lehetővé teszi, hogy a körte ugy a lakásban, mint a több villágosságot igénylő műhelyben is használható.

A HOMBÁR szövetkezet értesiti a tagjait, hogy a morzsolttengericsutkát métermázsánként 2 pengő 50 fillérért árusitja, de csak a tagoknaknak.

Miklósnap a polgári iskolában. A gyomai állami polgári fiu és leányiskola igazgatósága szeretettel meghivja a szülőket és érdeklődőket az iskola tornatermében december 4-én délután 6 órakor tartandó Horthy Miklós és Mikulás ünnepélyre.

Lelkészbeiktatás Köröstarcsán. December 5-én, vasárnap, délelőtt iktatják hivatalába Papp Gábor köröstarcsai lelkészt, aki Gyomán is volt segédlelkész. A lelkészbeiktatáson a gyomai református egyházat Bay József lelkész, Kruchió Lajos gondnok fogják képviselni. Valószinüleg a református tantestület is képviselteti magát.

A csodatevő abbé titokzatos ingája. A svájci Mermet abbé rejtélyes tehetsége körül csodálatos történetek keringenek. Egy titokzatos ingát szerkesztett, amelylyel gyilkosságokat derit.t fel, betegeket gyógyitott és belelátott a föld gyomrába. Erről az érdekfeszitő témáról közöl cikket Tolnai Világlapja uj száma. A legkiválóbb magyar irók novelláin, cikkein és a nagyszerü folytatásos regényen kivül közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

A világ legelső sportlady-je, Budapestre. Rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb uj száma, amely nagyterjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádiómüsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolót, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél-szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

„Karácsonyi gondok a konyhában... karácsonyi örömök az ebédlőasztal körül," cim alatt 23 receptet közöl és az ünnepi vendéglátásra vonatkozólag hasznos tanácsokkal látja el a hölgyeket a Párisi Divat legujabb száma. Továbbá nagyvilági divatlevelet gyönyörü modelekkel, folytatásos regényt, kiváló irónő cikkeit és novelláit tartalmazza ez a különleges karácsonyi szám. A „Szerezzünk örömet a kicsinyeknek„ és a pompás kézimunkaoldalakon, valamint a kézimunkaiven, mindenki megtalálja a megfelelő karácsonyi ajándékot szeretettei számára. A Párisi Divat egy száma ingyen kézimunkaiv melléklettel 60 fillér.

„A butor" havi folyóirat minden egyes számát nagy érdeklődéssel várja a butor-szakma éppugy, mint a berendezkedő magánember. Érthető is, mert minden számban bő képanyagot hoz a legjobb és legszebb lakásberendezésekről és egyes butorokról. Cikkei és közleményei pedig a butor tervezőnek és készitőnek adnak felvilágositást a legujabb eljárásokról, szerkezetekről stb. A lakás berendezések mellett közölt alaprajzok kitünően tájékoztatják a berendezkedő magánembert is a legegyszerübb lakás elrendezések felől. Kérjen mutatványszámot. Előfizetési dija évi P 8. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Horánszky utca 8 sz. Telefon: 136—080.

SPORT

Az őszi futballszezon befejeztével szándékosan sikkasztottuk el szokásos beszámolónkat az elmult őszi fordulóról és ezzel kapcsolatban a gyomai futballcsapatok elképesztően siralmas őszi szerepléséről. Ugy éreztük, hogy a II. osztályu bajnokságban résztvevő 10 egyesület között elért 8 és 9-ik helyezéshez nem kell külön magyarázatot füzni s ezt egy ujság cikk keretében különben sem tudnánk már szépiteni... A futballhoz közelálló sportemberek tisztában voltak a gyomai futballsport visszaesésének okaival, a nagyközönség azonban tájékozatlanul állott és elképedve vette tudomásul a két gyomai futballcsapat hétről-hétre elszenvedett sulyos vereségeit. Ma már mindenki tudja Gyomán a hanyatlás közvetlen okait, azt, hogy Gyomán ma két futballegyesület csak vegetálni tud, fejlődésről azonban, a mai sportviszonyok között, évekig nem lehet szó! Két futballcsapat sikeres fentartásához ma Gyomán nincs meg a szükséges játékos anyag. A gyomai futballsportot csak az erők összevonásával létrehozott egyesülés mentheti meg a végpusztulástól!

Néhány felelős gyomai sportember, akik még szivükön viselik községük egyetemes sportéletét, teljes csendben akciót inditottak a két sportegylet egyesitésére és minden remény meg van rá, hogy a tárgyalások a legrövidebb időn belül fényes eredménnyel fognak járni.

Gyomai sport emberek, GySC-isták, GyTK-isták, e sorokon keresztül kérjük Önöket, tegyenek félre most minden kicsinyes clubérdeket és egyéni érvényesülési lehetőségekért el ne buktassák valahogy ezt az akciót! Gondolják meg, hogy minden egyéni érdeknél fontosabb most szeretett községünk egyetemes futballsportjának erősödése és a futballsportnak a felnövő ifjúsággal való megkedveltetése Addig mentsük meg a gyomai futballsportot, mig nem késő, mert jól jegyezzük meg: Gyoma futballsportja ma az egyesitéssel áll, vagy bukik!

Ennek jegyében örömmel üdvözöljük mi is az egyesités érdekében megindított ezen akciót és a kezdeményezők munkájához e sorokon keresztül küldjük őszinte szerencsekivánatainkat. —K.—

GySC clubvacsora. November 27.-én rendezte meg a GySC szezonzáró clubvacsoráját, melynek keretében átadták a körzeti ifjúsági bajnokságot nyert ifj. csapat tagjainak a DLASz-érmeit, a játékosok egyrésze pedig müvészi kivitelü okleveleket kapott. A vacsora keretében elsőnek Nemerey Péter, a GySC elnöke szólalt fel és a tőle megszokott remek beszéddel üdvözölte a megjelenteket, Beszédében kiemelte, hogy az ifj. csapat által elért szép eredményt további győzelmeknek kell követni. A népszerü elnök lelkes, szép szavait hatalmas taps és éljenzés követte. Utána Darányi Vilmos DLASz kiküldött keresetlen szavak kiséretében átnyujtotta az MLSz remekmüvü jubileumi-plakettjét, majd dr. Legeza Tibor a GyTK üdvözletét tolmácsolta. A megjelent szépszámú közönség a reggeli órákig maradt együtt.

Férfiöltöny	P 29.80
Sportöltöny	„ 44.—
Gazdászkabát	„ 30.—
Fekete rövid télikabát perzsa gallérral	71.—
Télikabát	„ 45.—
Bekecs szőrmebéléssel	55.—
Bocskay kabát	„ 64.—
Bocskay bunda Ia oposum gallérral nutriette béléssel	125.—
Városi bunda Ia oposom gallérral nutriette béléssel	160.—

KULPIN DIVATHÁZ
Férfi- és Fiukészruha-osztálya
BÉKÉSCSABA

M O Z I

APOLLÓ MOZGÓ GYOMA

1937. december 28—29
vasárnap, hétfő.

MAGYAR FILM!

Móricz Zsigmond
örökbecsű regénye

A magyar szinművészet jeleseinek főszereplésével:

Dévényi Laci,
Tolnay Klári,
Csortos Gyula,
Ráday Imre,
Gombaszögi Ella,

Légy jó mindhalálig

Világsikert aratott aszinpadon, a világsiker a filmen is, könynyes, mosolygós, romantikus, derűs magyar film!

2. Szines Trükkfilmek.
3. Hangos Hiradók.

1937. december 8-án
szerdán

SHIRLEY TEMPLE
a világ első kedvencének frappáns humoru elragadó kedvességű, érdekes meséjű filmje:

Szegény kis gazdaglány

A kis Shirleyt elrabolják, a kis Shirley ezer vidám ésizgalmas kalandja, háttérben egy romantikus szerelem története
Shirley Temple partnerei:
ALICE FAYE,
GLORIA STUART
2. Humorkoszoru.
A nevetés és jókedv 30 perce.

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. december 5-én
vasárnap 6 és fél 9 órakor.

Az első tökéletes színes film.

ALLAH KERTJE

szinmű

FŐSZEREPLŐK:
Marlene Dietrich Charles Boyer
Kelet vidékén, a Szaharában játszódik le ez a színes film, gyönyörű természeti felvételekkel.

Rajna Gyönge Capri
ismeretterjesztő filmek.

Hangos Magyar Világhiradó.

A gyomai kir. járásbíróság,
mint telekkönyvi hatóság.
3411/1937. tk. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Magyar Általános Takarékpénztár rt. végrehajtatónak Dr. szentjóbi Bartha Jánosné sz. losádi báró Györffy Erzsébet végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 2000 P tőkekövetelés. és járulékai behajtása végett az Endrőd községben fekvő, s az endrődi 4977. sz. betétben A. l. 1- 3. sorsz. 1320/1 hrsz. 59 öl, 1320/2. hrsz. 145 öl, 1321. hrsz. 179. ölterületű végrehajtást szenvedett nevén álló beltelkes ház és kertre 3444 P kikiáltási árban.

Az árverést 1937. évi december hó 23. napján délelőtt 9 órakor Endrőd községházánál fogják megtartani.

Az árverés alá eső ingatlan a Magyar Általános Takarékpénztár rt végrehajtató érdekében a kikiáltási ár felénél, mig a csatlakozottnak kimondott Endrőd—Gyomai Takarékpénztár rt. érdekében 20570 pengőnél alacsonyabb áron eladni nem lehet (1908: XLI. t. c. 26. §. és 5610 (1931. M. E. sz. rendelet.)

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, amelyet a magasabb ígéret ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni.

Gyoma, 1937. évi augusztus hó 14-én.

Dr. Bölcsházy sk. kir. jb. elnök.

A kiadmány hiteléül:
Ugor dijnok.

Gyoma község ingatlanforgalma

Szosznyák Sándor és neje Csuvár Mária endrődi lakosok vettek 225 négyszögöl, 5 hold 1534 négyszögöl, 4 hold 225 négyszögöl és 2 hold 755 négyszögöl magtárlaposi ingatlanokat Csapó Imre és neje Rákóczi Mária gyomai lakosoktól 15500 pengőért,

Cselei István (nős Nagy Juliánnával) gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat V. Balogh Lajos és neje Garai Teréz gyomai lakosoktól 750 pengőért.

V. Balogh Lajos és neje Garai Teréz gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Szabó Gergely és neje Négyesi Erzsébet gyomai lakosoktól 1400 pengőért.

Kovács Lajosné Csath Ilona gyomai lakos vett 1 hold 363 négyszögöl tanyaföldi szántót Megyeri Jánosné Mészáros Eszter szarvasi lakostól 1250 pengőért.

B. Marjai Juliánna gyomai lakos vett 1 hold 435 négyszögöl és 554 négyszögöl félhalmi szántót Kéri Antal gyomai lakostól 1000 pengőért.

Nemes Gábor és neje Pardi Margit gyomai lakosok vettek egy matakerti ház 1/4-ed részét Nemes István Budapesti lakostól 50 pengőért.

Kléin Péter és neje Rück Magdolna gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Pánczél Emil és neje Horkay Izabella gyomai lakosoktól 4100 pengőért.

T. Kocsis Mihály bajai lakos vett 2 hold 837 négyszögöl tanyai szántót Aranyi Antal gyomai lakostól 1800 pengőért.

Tóth Sándor és neje Izsó Erzsébet gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Kovács Sándor és neje Gonda Ilona gyomai lakosoktól 880 pengőért.

Ivácson József és neje Kiss Erzsébet budapesti lakosok vettek 339 négyszögöl zöldlaposi házhelyet Kruchió Lajos budapesti lakostól 400 pengőért.

„MÁVAUT" TÉLI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. október 3—tól 1938. május 14—ig.

Gyoma—Endrőd:

17.38	ind	Gyoma p. u.	érk.	6.22
17.50	érk.	Endrőd templom-tér	ind.	6.10

Viteldij: 50 fillér.

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.50
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.32
7.28	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.42	↓	Püspökladány	↑	15.23
9.19	↓	Hajduszoboszló	↑	14.43
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14.10

Menet-jegy: Endrődre —.50 Menettérti-jegy: Endrődre —.80 P
Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti jegy: „ P 4.—. „ P 10.50. „ P 12.50

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u.	↑	14.00
9.03	érk.	„ községháza	ind.	13.50

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9.50.

Feltételes megállóhely: Gyoma—halmagyi Olvasókör és Perjés.

STANDARD rádió

a magyar rádiógyártás büszkesége.

Egyedárusitó: Benjámin István.
GYOMÁN: Fekete Lajos müszerész üzletében.
ENDRŐNÖN: a Homoki féle emeletes házban.

Kérje díjtalan bemutatását!

Publikáció

Magas foku, zamatos rizlingbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károly** borkereskedőnél.

Modern ebédlő szobabutor eladó Zrinyi utca 57. 3—3

Endrőd Széchenyi utca 50 sz. alatt egy komplett tiszta uj ebédlő elköltözés miatt eladó. 3—1

András Sándor ujonnan épült Bocskay u. 66. számu háza szabadkézből eladó. 1—1

Olajos Lajos bornagykereskedőnél a jó Tiszavidéki bornak literje 40 fillér. 5—1

Sebessy Jánosnak sajátterméső bora van eladó. 4—2

Baromfi keltetőgép, kitünő gyártmány, igen jó állapotban eladó. Szerető-féle ház.

ELADÓ: 183 m. hold földbirtok több észben is a községtől 7 km-re holdanként 450 P-ért kedvező fizetési feltételek mellett, — 103 hold szép cserepes tanyával és mindenféle gazdasági épületekkel 80 000 P-ért, — 30 kat. hold körösmentén cserepes tanyával igen kedvező fizetési feltételekkel, — 4 hold csergetyülaposon 2500 P-ért, — Hősök utján 2 szobás, — Gróf Tisza István uton 2 szobás, — Táncsics Mihály uton 3 szobás családi ház. Érdeklődők forduljanak Izsó Balázs ingatlan forgalmi irodájához Gyomán Horthy Miklós ut 2. Telefon: 50.

Szerkesztő postája

B. Salamon és társai. Ha még akad olyan iparos, aki a tanoncát üti, rugdossa és a magyarságában gyalázza, jelentsék fel az illetőt a főszolgabirónál. Az ilyen magából kivetkőzött ember keze alól ki kell venni a tanoncot. Nem elég csapás arra a szegény gyerekre, hogy árva, még a mestere ütését, verését is szenvedj ? Ha a megirt adatok helytállók, azonnal jelentsék fel az illetőt. — **E. E.** Tiz évvel fiatalabb. — **B. I.** Iyenkor, disznóforosvacsorákon, csendes emésztés közben, ezen is el lehet csámcsogni. Annyira jelentéktelen, nem is érdekelheti a közönséget.

OLCSÓBB A BOR mint a szódaviz!

22 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 50. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 december 11.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Papp Zsigmond a hivatalos jelölt a vármegyei közigazgatási bizottsági tagságra

Dr. Haviár Gyula közjegyző elhalálozásával megürült a vármegyei közigazgatási bizottságban egy tagság, amelyre a főispánunk kezdeményezésére egy kisgazdát jelöltek és ismét csak a főispánunk javaslatára erre a tagságra Papp Zsigmond lett a hivatalos jelölt. A választás ma van és reméljük, hogy a hivatalos jelölt fog győzni.

Hogy milyen nagy megtiszteltetés ennek a fontos tagságnak kisgazdával való betöltése, jellemző a főispánunk sokra értékelése a kisgazdáknak. Ő nemcsak mondja ezt, de a kivitelezésben be is bizonyitja a mostani jelölésével is ezt.

Nekünk gyomaiaknak szintén nagy megtiszteltetés ez, hogy éppen egy közülünk való kisgazdát tart megfelelőnek erre a tisztségre a főispánunk és reméljük, hogy ugyanezen a véleményen lesz a törvényhatóság is.

Egyénileg Papp Zsigmondra is nagy megtiszteltetés, hogy a főispánunk őbenne látta a vármegyei kisgazdáink méltó képviselőjét.

Lusták az emberek

Édesanyámmal, a nővéremmel és Mari nénivel beszélgettünk valamelyik este, hogy ezelőtt, az ő korukban, mit dolgoztak a paraszt asszonyok és lányok. Nem hiába minden ruházatukat maguk állitották elő, szinte az egész téli időt erre fordiották. Akkor nem lehetett nyáron, a legszorgosabb munkaidőben a községben árokpartokon lustálkodó asszonycsoportokat találni. A nők a férfiakkal együtt vették ki részüket az aratásból és nyomtatásból. De még a kendertépésben, áztatásban és szaritásban is ott szorgoskodtak. A kendertörés, tilolás, fonás, szövés, fehéritás már teljesen női munka volt. Nem is volt a kezeknek pihenési idejük, még este sem, amikor tanyázni mentek, hanem vitték magukkal a rokkát és még szórakozás közben is folyt a termelő munka.

De kijutott ám a férfiaknak is. A község körül fekvő Hantos-, Pocos-, Csepüs- és Cifrakertek azt bizonyitják, hogy a község lakosai szőlő- és gyümölcstermesztéssel is foglalkoztak a rendes mezőgazdasági munkán kivül. Ma ezekben a kertekben legnagyobbrészt szintén buza és tengeri terem és a gyümölcsös müvelésével eltöltött hajdani időt ma a gazgálkodó ember talán a kaszinóban vagy más olyan helyen és foglalatossággal tölti el, hogy nincs látszata.

Szó sincs róla, a technikai fejlődéssel sok olyan baromi munkát végeztethetünk el a gépekkel, amelyeket ezelőtt az embernek magának kellett végeznie. Hogy hirtelenében mást ne hozzunk fel, amit ezelőtt hétszám tartó nyomtatással végeztek el, azt ma egy nap alatt elcsépelik. A vetés is mennyivel gyorsabban megy a géppel.

Hol van tehát ez a sok-sok drága munkaidő? Mit csinálnak az emberek a kertészkedéssel hajdan eltöltött idő alatt? A fonással, szövéssel eltöltött idő??

Ford autógyáros már többször hangoztatta, hogy a mezőgazdasági évenkénti három havi munka nem nyujthat valakinek egész évre szóló keresetet, tehát a mezőgazdasági munka idénymunka és e mellett mást is kell még dolgoznia annak, aki meg akar a mellett élni. Ezzel szorosan összehasonlitható „Az uj kenyérmozgalom" hirdetői által felvetett felfogás és hivatkozom Hoór Tempis professzorra, aki azt mondja: „Nemzeti érzés, gazdasági önállóság és megbizhatóság szempontjából az ipari munkás ideálja mindig az olyan iparos lesz, aki egyuttal kertész vagy földmives is."

Nem mondom ezzel, hogy a földmives iparos mesterséget tanuljon. Száz és egy alkalom van, hogy a kisbirtokos a földje mellett maradjon és abból értékeket termesszen. Csak a gazdálkodást igénylő idején felüli napokat tanulja meg hasznositani, részben tanulással, részben háziipari, belterjes baromfi és állattenyésztési munkával. Tehát elő csak ismét a kendertermesztéssel, a rokkával, a szövőszékekkel. A téli tanfolyamokon tanulják meg a gyümölcstermesztést és a fák kezelését.

Hatóság sértésért 50 pengő büntetés

A gyulai kir. Törvényszék Vályi Nagy-tanácsa december 9-én tárgyalta Gyomán dr. Gál László jegyzőnek Veres György szarvasi hentes- és mészáros elleni feljelentését.

A tanuk vallomása alapján a tanács megállapitotta a vádlott bünösségét és kétrendbeli hatóság sértésért 50 pengő pénzbüntetésre itélte Veres Györgyöt.

A felek megnyugodtak az itéletben, igy az jogerős.

Közös-Ballát megveszi a Földes-Gazdaság

Egytagban marad a 440 k. hold legelő

Örvendetes megoldás felé közeledik a Közös-Balla felszámolása, Ismeretes, hogy a társaság többsége felszámoló határozatot hozott. Meg is választották a felszámolást előkészitő bizottságot. A felszámolást ellenző kisebbség azonban nem tudott belenyugodni a többségi határozatba és megakezdte a toborozást, hogy a kilépni akarók részét átvegyék. Erre azonban nem sok remény kinálkozott és már ugy látszott, megtörténik a felszámolás és esetleg szétosztással kapja meg ki-ki a ráeső részét. Ez a felszámolókat annyival is inkább csábitotta, mert a lakosság körében élénk érdeklődés nyilvánult meg a remélt olcsó föld megvétele iránt.

Előtérbe kerül a Földesgazdaság

G. Nagy László gazda bizalmas körben már régebben felvetette, hogy a Földesgazdaságnak a közös-Ballából egy nagyobb területet kellene megvenni. Ennek az eszmének első hangoztatásra megnyerte Vincze Endre földesgazdasági elnököt is. Bárki előtt esett szó erről a tervről, mindenki csak helyeselte és igy a mult vasárnap tartott intézőbizottsági gyülésen már annyira lelkes formában nyilvánult meg a közhangúlat e mellett, hogy most már az egész közös-Balla, tehát mind a 440 kat. holdl megvételét kivánják szorgalmazni, ugy a felszámolni akarók, mint a kilépni akarók is. De magában a Földesgazdaságban is annyira rokonszenves lett az eszme, mindenki azt a megoldást tartja legjobbnak.

Hogyan teremtse elő a Földesgazdaság a 180.000 pengő vételárat?

A ballai-társaság a felszámolás kimondásakor azt is kimondotta, hogy egytagban történő eladásnál 180.000 pengőért, vagyis járásonként 1200 pengőért hajlandók eladni az egészet. Tehát a Földesgazdaságnak ennyi pénzt kellene előteremteni, hogy megvehesse Ballát. Ezt ugy tervezik, hogy a Földesgazdaság minden szallag-földjét, azonkivül a körös-tarcsai szántóját és a telki legelőjét is eladná, ezekből mintegy 70.000 pengőt remélne kapni, tehát 110.000 pengőnyi összeget kölcsön kellene felvennie.

Biztos, hogy a kölcsön felvétele körül még lesznek külön vélemények, azonban abban az egyben minden komolyan mérlegelő gazdának egy véleményen kell lenni, hogy minden igyekezetet mozgósítani kell, hogy a ballai legelőt a Földesgazdaság megvehesse. Biztosra vesszük, hogy hosszúlejáratu kölcsönt tud a gazdaság szerezni, amelyre bőséges fedezetet talál a kölcsönadó intézet a megveendő 440 k. holddal és a gazdaság tehermentes megmaradó földjével.

Azért is örülünk ennek a megoldásnak, úgy megmarad a 440 k. holdnak a céljellege és a felszámolók és felnemszámolók közötti ellentétek is megszünnek.

December 20–26 között lesz a himző tanfolyam kiállitása

Annak a 42 szorgoskezü lánynak, akik hetenként 150 bluzt készitenek el, december 20—26 között tartják a bemutató kiállitását, amikor is meggyőződhetnek a látogatók, hogy mire képesek a szorgalmas leányaink, ha szakértő vezetéssel tanitják és Nemerey Péterné őnagysága lelkesedésével irányitják őket.

Ismét bebizonyosodott az az igazság: az aranyérc addig, amig a föld mélyében fekszik, nem érték az emberiségre, hanem csak akkortól kezdve, amikor okos és bátor emberek vállalkozásában szorgalmas bányászok felhozzák az ércet a föld felszinére és ezzel hozzáférhetővé teszik. Igy vagyunk az e tanfolyamon dolgozó lányainkkal is. Megvan bennük a legértékesebb emberi érték, a dolgozni tudás, de ez csak akkor válik értékké, ha munkát tudunk velük végeztetni és e munkának az értékét nekik meg is fizetjük. Márpedig annak a 150 bluznak elkészitéséért pénzt kapnak a lányok, tehát áldást hozó termelő munka folyik a himző-tanfolyamon. És ezt a munkaalkalmat valakinek elő kellett hivni, mert ez nem jött magától. A lányok agyában és kezében lévő képességeket és készséget csak ugy tudtuk pénzre átváltoztatni, hogy valaki elhatározta és kijárta, hogy itt egy ilyen tanfolyamot tartsunk és ezzel hozzuk felszinre a gyomai nők egyéniségében rejlő aranyércet. Az elhatározást tett követte, a tett nyomán munkaalkalom nyilt, a szószátyárok szemében gyilkos irigység támadt, amiért az ő privilegizált kérődzési közéletbirálgatásukat eleven élettel, termelő munkával merte valaki beárnyékolni és dacára szemforgató sóhajtásaiknak, a gyomai dolgozó nők karaván ja Nemerey Péterné fáradhatatlan utánjárásával halad a biztos cél, a siker felé.

Különösen nagy érdeklődést kelthet majd a kiállitáson a nemzeti viseletü babák bemutatása, amelyekből nagy menynyiséget lehet külföldön elhelyezni. A tavasszal egy ujabb tanfolyamot rendeznek ezeknek a megtanulására.

A legközelebbi számunkban részletes ismertetést adunk a kiállitásról.

Mit ajándékozzunk?

Flanell gyönyörü. szinnyomatos mintákban	1.40 P
Tisztagyapju szövet 90 cm. széles, nőiruhára	2.35 P
Tisztagyapju szövet 140 cm. széles, nőikabátra, vagy szoknyára	6.40 P
Puplinett férfiing elsőrangu szabás, komplett méret	5.60 P
Férfi kalap kitünő minőség	6.40 P
Velurin féfi-kalap	11.80 P

Mindegyik jó, olcsó és tartós!

KULPIN DIVATHÁZ
BÉKÉSCSABA.

Dec. 13-án kezdődik a főzőtanfolyam

Örömmel számolunk be egy ujabb tanfolyam megindulásáról. Hétfőn, december 13-án nyilik meg az üresen álló Hartenstein-féle házban a 6 hetes főzőtanfolyam, amelyre 30-an jelentkeztek. Annyival is nagyobb örömmel vehetjük ennek a tanfolyamnak a megindulását, mert az egész országban csak 6 ilyen tanfolyamot engedélyezett a miniszterium, ezekből az egész Tiszántulon csak kettőt és az egyik Gyomán lesz.

A tanfolyamot engedélyező miniszteri iratból kitünik, hogy a többi 5 helyen vagy népmüvelési vagy gazdasági tényezők kérték a főzőtanfolyam engedélyezését, egyedül Gyomán a NEP szervezet helyi csoportja volt a kérvényező, amiből örvendetesen tünik ki az, hogy ez a politikai szervezet a széles néprétegek gazdasági ügyeivel nemcsak elméletben, hanem gyakorlati kivitelezésével is törődik és ebben a nemes munkájában annyira nem politizál, hogy a szervezet által megrendezett tanfolyamok hallgatóitól még azt sem kérdezik, hogy politizálnak-e? Ez is a helyes. Ez az igazi politika, az élet politikája, a magyar élet kimunkálása, amelyet csak egyes tehetségtelen érvényesülni akarók féltenek a NEP szervezettől. Milyen csodálatos, hogy a szakszervezet ilyeténi müködését egészen természetesnek találják, akik a NEP valóban politikamentes népi tanfolyamait a maguk alacsonyjárásu érdekpolitikájuk szinvonalával akarják méricsgélni.

Ezt a tanfolyamot is azzal a hálás elismeréssel fogadjuk a NEP vezetőségétől, hogy községünk lakosai munkáltatásával áldozatos magyar munkát végeznek és ezért mindannyiunk köszönetét érdemlik.

Beszélgetés Szent Györgyi professzornéval

(Szegedi munkatársunk levele)

Az országszerte ismert és ünnepelt Szent Györgyi professzor egyszerre nemcsak a szegedi, de az egész világ figyelmének központjába került. A tudós munkálkodását szaklapok és napilapok méltatták, engem azonban mindig jobban érdekelt bennük az ember. Véletlen szerencse folytán erre elég alkalmam nyilott, mert tagja voltam a 7-es számu T h u r z ó - cserkészcsapatnak, melynek Szent Györgyiné (Nelli néni) a parancsnoka. Őt megismerni és kedves, közvetlen modoráért megszeretni igen könnyü volt

Néha, ka kevesen voltunk, a cserkész összejövetelt nála tartottnk meg, az ő barátságos otthonukban, ahol teára hivott bennünket, főiskolás lányokat. Itt derült ki, beszélgetés közben, hogy minden sportot kedvelnek, ő *is és a kis* Nelli is lovagolnak. Hivtak engem is, hogy tartsak velük. Megmondtam egyenesen, hogy boldogan mennék, de nincsen lovagló nadrágom. Az nem baj, — mondta Szent Györgyiné, majd veszed az enyémet. Igy aztán nem is tudtam akkor, milyen világhirü nadrágban vettem az első lovagló leckéket.

Egyébként Szent Györgyiné a legjobb szegedi tenniszjátékosok között van. Rendkivül elfoglalt, különösen most, mikor a világ minden részéből érkező levelekre kell válaszolniuk. Férjének valóban ideális munkatársa. Az előadásaihoz szükséges plakátokat ő festi és rajzolja. A mi cserkész előadásunkra is önála és övele készitettük a kulisszákat. Lelkes, dolgos, egészséges gondolkozásu, melegszivü emberek ők mindketten.

Csak telefonon tudtam gratulálni nekik. Máris utban vannak Stockholm felé, ahonnan 11-én mindannyian hallgathatjuk a rádióból, amikor a nagy kitüntetést átveszik, hógy elhozzák Szegedre, mindnyájunk őszinte örömére.

Szeged, december hó

Lovas Ilona
főiskolai hallgató

Az „Uj Magyarság"

a legjobban szerkesztett politikai napilap.
Előfizetési ára:
1 hóra 3 P., n.évre 9 P.

Kidóhiva., Bp. Rákóczi-ut 30.

Farsang legkiemelkedőbb eseménye

„VÁRMEGYEI NEMZETI BÁL"

1938. január 8-án az „Uri-Kaszinóban."

A gyomai járás közegészségügyi állapota 1937. november hóban

Általános egészségügyi helyzet

A közegészségügyi viszonyok általában kielégitően alakultak. A fertőző betegségek száma örvendetesen csökkent és a halálozások száma is kedvező apadást mutatott.

Leggyakrabban a légutak hurutos megbetegedései és az ugyn. „hurutos meghüléses" betegségek fordultak elő.

Halálokként legsürübben szervi szivbaj 4, rákos betegségek 4, tüdőgyulladás 2, aggkori gyengeség 3, hörghurut 1, bélhurut 1, cukorbaj 1, tüdőgümőkór 3 esettel szerepeltek.

Hevenyfertőző betegségek.

A hevenyfertőzőbetegek száma az előző hónaphoz viszonyitva apadást mutat, ez áll elsősorban a hastifuszra, amennyiben az egész hónap folyamán 1 eset került bejelentésre: a diftéria is alacsonyabb számmal van képviselve; (7 esettel) vérhast: 1-et jelentettek, bárányhimlőt: 6-ot. Különösebb esetként szerepelt egy felnőttnél előfordult gyermekbénulás, ami — sajnos — halállal végződött. Ugyancsak elhalt 1 hasihagymázos betegünk is. Ugy az előbbi, mint az utóbbi halálos esetekkel kapcsolatban a legszigorubb járványrendészeti intézkedéseket léptettük életbe: elkülönités, ill. járványkórházba szállitás, a lakás lezárása 3 hétre, alapos fertőtlenités. Csudaballán, ahol 2 tifuszos megbetegedés fordult elő, az uradalmi cselédséget, számszerint 110 (száztiz) egyént 3-szori védőoltásban részesitettünk, lakásukat kitisztittattuk, kimeszeltettük, árnyékszéket fertőtlenitettük, kutak környékét rendbehozattuk stb. Ezen intézkedések óta ujabb megbetegedés nem is fordult elő.

Idült fertőző betegségek.

Ezen két makacs népbetegség frontját nem sikerül megbontani. Most folynak az általános felderitő vizsgálatok a járás területén, amelyek során 10 évre visszamenőleg minden egyes családot, amelyben gümőkórhalálozás fordult elő, alapos orvosi és helyszini vizsgálatnak vetünk alá és a betegeket, vagy gyanus családtagokat, ugyn. „veszélyezetetett" egyéneket külön megfigyelésbe és további kezelésbe vesszük. Gyomán kb. 120, Endrődön kb. 360 családról van szó, ami családtagokkal együtt többezer egyént jelent.

Ujabb gümőkórt jelentettek: 6-ot. Létszám: 35. Elhalt: 3.

A trachoma jelenlegi állása: változatlanul: 155.

Népmozgalmi adatok.

Élveszületett	46
Elhalt	27
Szaporodás	19
Egyéven alul halt el	5
Halvaszületett	1
Vetélés volt	5

Házasságot kötött 36 pár.

Szegénysalapi rendelés volt 362 esetben.

Az egyéven alul elhaltak közül 1 bélhurutban, a többi hörgőhurutban, ill. szülési sérülés folytán halt el.

Gyógykezelés nélkül egy 7 éven aluli gyermek halt meg, szüleiellen kihágást inditottunk.

Dr. Szilágyi Ferenc
m. kir. tisztiorvos.

Tizenötévi fegyházra itélték az apagyilkos Hanyecot

December 9-én kiszállt Gyomára dr. Vályi Nagy István tanácsa és 9 órától kezdve tárgyalás alá vette a szándékos emberölés büntettével vádolt Hanyecz Vince bünügyét. A vádat dr. Tompa Gyula ügyészségi elnök, a védelmet dr. Meissinger Albert ügyvéd látta el.

A védelem 20 tanut vonultatott fel, köztük a vádlott anyját és testvéreit is. A tanuk körömszakadtáig védték volna a vádlottat, azonban a tanács elnökének keresztkérdései alatt, szinte egyenként, belezavarodtak és a vallomásaik inkább sulyobbitók voltak a vádlottra, mint mentők.

Egy szerencsétlen családi élet viszálya domborodott ki az egész napi tárgyalásból, amelynek a tragikus vége az apa meggyilkolásában fejeződött be. A gyilkos beismerte a bünösségét, ezért a törvényszék felmenő ágbeli rokon ellen elkövetett szándékos emberölés büntettében bünösnek mondta ki és 15 évi fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre itélte Hanyecz Vincét.

Az itélet nem jogerős, az ügyész sulyosbitásért, a védő a bünösség megállapitása ellen és a büntetés enyhitése céljából fellebbeztek.

—

Öreg Biró Antal esete

Gyomán, 1895 november havában, a deres őszi reggelen háza kapujának küszöbén vérében fagyva halva találták Cs. Szabó Albert 65 körüli gazdálkodót, fejszecsapásoktól agyonütve. Feleségét néhány lépéssel arrább, a konyhaajtóban fedezték fel, szintén kettéhasitott koponyával.

Biró Antalnak első felesége unokája volt Cs. Szabó Albertnek, ki ennek halála után második feleségével szorgalmatoskodott a ladányi uton levő kis tanyában a rá örökség képen jutott 15 holdnyi földecskén. Volt apósával első felesége elhaltával is jóviszonyban volt és nagyon megrenditette a szörnyü halálhir. Késő este lett, mire a hatósági vizsgálat lefolytatása után a szerencsétlen házaspárt koporsóba tehették, a hajdani vő is ott volt a virrasztók között, de nem tudott a halottas szobában maradni. Igen-igen bánkódott a dolog felett s egy nagy bárányból bundába burkolódzva egész éjszaka le s fel járkált az udvaron.

A meggyilkolt házaspárt eltemették, az izgalom elült, a vizsgálat megindult, azonban semmi kézzelfogható nyom nem kinálkozott.

Majd egy korasötét alkonyaton a ladányi uti kis tanyaház előtt váratlan megjelentek a tollasok. Az történt ugyanis, hogy a községházára névtelen levél érkezett, mely mint tettest vádolta be Biró Antalt. Azonnal vallatóra fogták, helyszini vizsgálatot is tartottak s megtalálták a bünjelt: a bárányborsuba alján lelógó gyapjucsomón egy száraz, véres akácfalevelet.

Nem sokat teketóriáztak. Biró Antalt a feleségével és 10 hónapos kis fiával együtt bekisérték Csabára és vizsgálati fogságba helyezték. Gyomáról huszonnyolc tanut idéztek be, de mind „mentő" tanu volt, senki rosszat nem tudott felőle. Igy végre sok szenvedés és meghurcoltatás után felmentették, de továbbra is állandó rendőri felügyelet alatt állott.

Szép barna képü, értelmes szemü magyar ember volt Biró Antal, de az eset után megroppant, „szégyenlőssé" vált s az is maradt egész életére. Hasztalan volt minden bizonyitás, a rátérült gyanu sötét árnyéként mindig a sarkában volt, vagy legalább ő ugy képzelte.

Talán az őrülettől mentette meg, hogy a vizsgálati fogság alatt „költővé" magasztosult s rimbe önthette ki lelki keserveit. Még kottát is csinált hozzá, saját elbeszélése szerint olyanformán, hogy a fekvőhe-

A gyomai Ipartestület
székháza
valamint a testület tulajdonát képező segédszálló örökáron eladó. Értekezni lehet Oláh Lajos ipartestületi elnöknél. x—2

lyéből kiszedett szalmaszálakat apróra tépte s ugy rakta hol lejjebb, hol feljebb, ahogy a hang kivánta s igy addig dudolgatta, mig megtanulta.

A hosszu versből hadd álljon itt néhány szakasz:

Jaj de magas a csabai cella,
Ártatlanok vannak oda zárva,
Apa, anya, tizhónapos gyermek,
Jaj Istenem szabaditsd ki őket!

Édes anyám, kedves édes anyám,
Életemben sohse pirult orcám,
Jaj, de mikor kisértek Csabára,
Szivem majd megszakadt bánatjában!

Kiszabadulása után Biró Antal élte tovább a földmivelő nehéz életét. Első feleségétől való gyermekei anyjuk betegségét örökölve elhaltak, ugyszintén a második feleségétől származott egyetlen leánya is tizenhatéves korában. De volt ezenkivül négy fia és 3 mostoha gyermeke, a mostani asszonya részéről. Egyik fia féllábbal került haza az orosz fogságból, de a délignyitóval felfuttatott rendes kis tanyaházból nem terheltek senkit panaszkodással. Csöndes megadással hallgattak a maguk bajáról és titkáról. Biró Antalnak, Kéri Eszter nevü mostohaleánya, aki egyfolytában közel 15 évig osztotta meg velem a háztartási gondot és kora árván maradt gyermekeim nevelését, soha egy szó emlitést sem tett az „eset"-ről.

Mig egyszer kipattant valami. 1929 jan. 26-án meghalt Bucses nevü felvidéki faluban bizonyos Kovalik István, hajdan Gyomán piacozó gyolcsos, aki halálos ágyán bevallotta, hogy ő ölte meg a jómódu öreg házaspárt. Volt lelke 35 évig máson hagyni a gyanu foltját...

Mányiné Prigl Olga.

Gyümölcskertészeti előadások Gyomán

Tisztelettel értesitjük a község gyümölcstermesztés iránt érdeklődő lakosságát — különösen a helybeli gyümölcstermesztők egyesülete tagjait, hogy Galli János vármegyei gyümölcstermesztési intéző ur f. hó 17., 18. és 19-én (péntek, szombat, vasárnap) délután 1/4 6 órai kezdettel a gazdasági iskola tanonciskolai tantermében (Jókai utca 6. sz.) ingyenes gyümölcskertészeti előadásokat fog tartani. Első nap (17-én) tartaná meg a rendes havi összejövetelt is, melyen összeirásra kerül, ki milyen téli faápolási munkákat óhajt elvégeztetni, s a kedvezményes szilva csemeték igénylése, Ugy a közérdekü előadásokra, mint a fontos megbeszélni valókra tekintettel minél számosabb megjelenést kérünk, Ügyvezető.

CSUDABALLA

Irta: HAÁN LAJOS 1868. évben.

Mostanában sokat foglalkozunk a közös-Ballával kapcsolatban Csudaballával, ezzel kapcsolatban felidézzük Csuda-Balla történetét.

Dévaványa mellett fekvő terjedelmes puszta, melyet több mint egy század óta a dévaványaiak birnak haszonbérben s nádas rétül és legelőül használják.

A mi Csudaballának nevét illeti, erre nézve tudnunk kell, hogy a mostani Török-Szent-Miklós felől Csudaballa felé kanyaruló folyócska az előtt Ballának neveztetett s ezen folyócskáról Török-Szent-Miklósnak is hajdan Balla-Szent-Miklós volt a neve. Az ér még most is látható

(Ezt a szerző 1868-ban irta, ma már nem látható, csak a nyoma van meg az érnek. Szerk.)

s keresztül megy két helyen a pusztán és Csudaballa volt községét szigetképen körülkeriti. Még 1864. esztendőben oly viz volt benne a volt falu helyén, hogy a ló meguszta. Ettől a Balla folyótól vette Csudaballa az egyik nevét, másikat, tudniillik „Csuda" nevét Csuda nevü birtokosától örökölte, a mint alább látandjuk.

Előjő Csudaballa mint falu már 1211, 1214 és 1216 években a váradi regestrumban Choda, Chuda és Soda nevek alatt.

1326 esztendőben Csudaballát Csuda fiai Lád és Csuda birták.

(A Csuda család egyike volt hazánk legrégibb adományos családjainak. Nagy Iván II. 242 szerint később, Nógrádmegyei Bodon nevü birtokától a Bydonyi nevet vette fel.)

Ezeknek kérelmére Robert Károly király meghagyta a budai káptalannak, hogy a birtokukon a határokat ujitsa meg. Ezen határjárás szerint Csudaballának határai következők voltak: egy részről Sima, más részről délfelé Tur vize, azután Halemföld és Himesegyház nevü falu. Az ecsegtó és ságtó nevü vizek a birtokon belül estek. Sima és Ecseg nevek még most is léteznek, valamint az ecsegi tó is, ellenben a Ságtónak ma Sártó a neve. Tur vize ma Berettyónak hivatik, de hogy hajdan Turnak neveztetett, kitetszik onnan, hogy a mellette lévő községek még most is Tur melléknévvel birnak, például Mező-tur, Tur-keve, Tur-szent-márton. Még az 1763 eszt. megyei jegyzőkönyvben is Berettyó máskép Turvizének neveztetik.

A XV. században Csudaballát már a Buda feletti Szent Lőrincz kolostorban lakott Paulinusok kezén találjuk. Ugyanis ezen remeték Sofia nevü özv. asszonynak szomszéd póhalmi birtokán némi foglalásokat tettek volt, mi ellen az özvegy beadta ellenmondását 1479 eszt. Ezen özvegy Csudaballának egy részét is birta s a Csuda családból való volt, a mint kitetszik egy 1476 eszt. határjárásból, melyben világosan emlittetik, hogy Balla falut Csudának fiai birják. A határjárási okmány szerint Balla ekkor annyira vizzel volt körülvéve, hogy a határkijelölő bizottmány oda teljességgel nem mehetett. Ekkor Hevesvármegyéhez tartozott.

A következő században Csudaballa falut már a bozitai Bojnicsith vagy Horváth családnál találjuk. A birtokos, bozitai Bojnicsith Máté, bizonyos feltételek alatt eladta örök áron ezen faluját testvérének Jánosnak 800 forinton. Volt ekkor, az okmány szavai szerint, Csudaballán tiz népesitett házhely és egy külön nemesi telek.

De csakhamar ismét urat cserélt Csudaballa. Ugyanis már a XVII. század elején, neje jogán birta azt Zthrucz Ferenc, fülekvári-alkapitány. Ettől Bethlen Gábor erdélyi fejedelem, valószinüleg hütlenségi okon, a birtokot elvette és Házy Jánosnak adományozta. Zthrucz nem hagyá abban a dolgot, de II. Ferdinándhoz folyamodott birtokának visszaadatása végett s Bethlen halála után a belháboruk folytán zavarba jött birtokviszonyok rendbehozására kinevezett birtokosok mellethei Barna György és osgyáni Bakos István csakugyan komolyan felszólitották Bethlen özvegyét, hogy Csudaballát Házytól Zthruczra, mint annak törvényes birtokosára, ruházza vissza. Zthrucz Ferenc valószinüleg magtalanul halván el s rokonságban lévén az Aszalay

(Zthrucz Ferencz 1625 eszt. Aszalay Erzsébetnek Aszalay Ferenc árvájának gyámja volt. Nagy Iván I. 70)

családdal, halála után 1646 eszt. III. Ferdinándtól Zthrucznak rokona, Aszalay István szerezte meg Csudaballát. Ez ugylátszik, még ugyanazon évben magtalanul meghalt, mert már a nevezett 1646 évben Csudaballát Aszalay Erzsébet, Ferencnek leánya és Vámossy Istvánnak neje birta s azon szeretetért, betegségében való gyöngéd ápolásért, mellyel férje hozzá viseltetett, férjére iratta át ezen birtokot. Aszalayakról Vajaiakra, ezekről végre a széki gróf Teleki családra ment át Csudaballa.

Miklós-nap

Szinte nemzeti ünnepünkké vált már a Miklós-nap. Ez a legszebb bizonyitéka, hogy mennyire szereti és becsüli a népünk Horthy Miklós kormányzót.

December 6-án a templomokban ünnepi istentiszteleteket tartottak, az iskolák müsoros ünnepélyeket, este az olvasókörökben ünnepi vacsorák voltak. Az Urikaszinóban dr. Legeza Tibor tartotta az ünnepi beszédet.

Szivárvány december 4-én

Ritka természeti tüneményt láthattak december 4-én reggel 9 óra előtt, akik *az északi égbolt felé néztek*: szép, tiszta szinpompában diszelgett az égen a szivárvány, akárcsak egy nyári zivatar után. Az idő egészen enyhe volt, amelyhez tökéletesen vágott a szivárvány, csak a decemberi nap nem illett a szép és ritka természeti tüneményhez.

Uj társadalmi regények!

Vaszary Gábor

Ketten Páris ellen

Vaszary Gábor mestere a könnyed és mulatságos elbeszéléseknek. Ez a regénye csupa mosolygás és kedvesség: azt a Párist ismerjük meg belőle, amelyről nincs szó útikönyvekben s ugyanakkor két derék magyar fiu hol humoros, hol csüggesztő sorsát is követhetjük. A könyvet maga a szerző illusztrálta pompás rajzokkal.
Ára 4 P, egészvászonkötésben 6 pengő

Matolcsy Andor

Cisz-moll

Matolcsy Andor a Cisz-moll keringő, lebegő hanghullámain át egy nemzedék és egy táj legmélyebb értékeit mutatja meg. A fiatal, tehetséges iró uj regényét minden bizonnyal olyan nagy érdeklődéssel fogadja a müvelt magyar olvasóközönség, *mint eddig nagysikerü müveit.*
Ára 4 P, egészvászonkötésben 6 pengő.

Megtekinthető minden könyvesboltban

SINGER és WOLFNER kiadása

Rádiót, csillárt karácsonyra ifj. VARGÁNÁL vásároljunk!
Orion és Telefunken univerzális készülékek, modern csillárok nagy választékban.
Díjtalan készülék bemutatás!

Etessük a hasznos madarakat

A mindjobban terjedő gyümölcsfakultura szükségessé teszi a legjobb és legolcsóbb védőszer, az énekes madarak etetését, segitését.

Egész éven át pusztitják a gyümölcs ellenségeit, hernyót, lepkét, még most is serényen szedegetik az ág repedéseiben rejtőző hernyótojásokat. A téli hidegben azonban nehéz idők jönnek a szorgalmas kis munkásokra. Fáznak és éheznek. elgyengülnek, sőt el is pusztulhatnak, ha nem gondolunk rájuk.

A madarak etetését már most meg kell kezdeni, főként azért, hogy az etető helyhez szokjanak. Az etetés legegyszerűbb módja, spárgára akasztott avas szalonna, dióbél, faggyu, kis bőrke.

Hulladék, ami nekünk már nem kell, ők azonban boldogan fogyasztják az utolsó porcikáig. Fából is lehet készitení fedett etetőt, bármelyik iskolás gyerek megcsinálja. Ezt ablakunk közelébe, vagy a kertbe tesszük, macskától védjük. Etetésre tökmag, napraforgómag, kendermag való, semmiesetre kenyér, mert ettől szegények bélhurutot kapnak, ami végez velük.

Sok örömünk lehet télen át a cinegék bohókás játékában, ha idején a házhoz szoktatjuk őket. Nálunk szép számmal vannak s ha télen eleget törődünk velük, a jövő évre remélhető jobb gyümölcstermésből, sokat fognak megmenteni a férgek elől.

KARÁCSONYI OLCSÓ
BORAJÁNLAT
18 FILLÉR
egy liter 11%-os **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.
Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.
Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

HIREK

Vitéz dr. Ricsóy-Uhlarik Béla főispánt Doboz község diszpolgárává választotta.

A békésmegyei tanitók jövőre Békéscsabán tanügyi kiállitást rendeznek.

Dr. Telegdy Lajos békési ügyvédet a kormányzó kormányfőtanácsos cimmel tüntette ki.

A gyomai Vörös Kereszt Egyesület sikerült teaestét rendezett december 4-én

Hazajöttek a Németországban 6 hónapja dolgozó gyomai munkások.

Kérem a nb. hölgyeket **BUNDA és SZŐRME** vásárlás előtt nagyon érdemes kirakatainkat és raktárainkat megtekinteni sziveskedjenek. Szűcsmunkáink elsőranguak! Ezidőszerinti olcsó ajánlatunk: **bundák, rókák, pelerinek.**
TSUK szűcs és szőrmeáruház Budapest, Király-ucca 35—37
Gyártelep: Csepel, Védgát-u 43.
A cég alapitási éve: 1883.

Köröstarcsán ünnepélyesen beiktatta állásába Papp Gábor ref. lelkészt Harsányi Pál esperes.

Budapestre utazhat 33%-os kedvezménnyel december 6—16 ig Gazda napokra.

Ottó királyfit Spanyolországban királlyá akarják kikiáltani.

Nyolcvannégy unokája maradt Ignác Ádám ványai 93 éves cselédnek, aki most meghalt.

Magyarország természetes népszaporodása ez év októberében 4847 lélék volt, 64 ezrelék.

Meglőtte a barátját Szegeden egy fiatal fiu, aki verebekre vadászott.

Németország bevezeti a kötelező könyvelést a kisiparban.

Meghivó

A helybeli községi önálló gazdasági népiskola növendékei f. hó 12-én (vasárnap) délután ½ 8 órai kezdettel iparostanonc iskolai tantermünkben iskolai

müsoros ünnepélyt

rendeznek, melyre a község minden tagját szeretettel meghivjuk. Müsorunkon szerepel négy egy felvonásos vidám szindarab és öt tánc a növendékek közreműködésével. Belépő dij nincs. Iskolánk tavaszi, budapesti mezőgazdasági kiállitása költségeinek részbeni fedezésére személyenként 50 filléres adományokat kérünk. Az ünnepélyt pontosan kezdjük.

A HOMBÁR szövetkezet értesiti a tagjait, hogy a morzsolttengericsutkát métermázsánként 2 pengő 50 fillérért árusitja, de csak a tagoknak.

Az aranyfogu kecskepásztor izgalmas kémkalandja elevenedik meg abban a cikkben, amelyet Nyiri László ny. vezérkari ezredes tollából közöl Tolnai Világlapja uj száma, amely most jelent meg. A legkiválóbb magyar irók novelláin, a nagyszerü folytatásos regényen kivül, közel száz ragyogó képet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér,

Sportbajnok művészek. Számos olyan ismert szinmüvész arat sikert ma a szinpadon, aki valamikor sportversenyeken is jelentős eredményt ért el. Rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádiómüsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolót. szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Köszönetnyilvánitás!

Mindazoknak, kik felejthetetlen jó feleségem, illetve édesanyám temetésén megjelentek, mérhetetlen fájdalmunkat vigasztaló szavaikkal enyhiteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Gyoma, 1937. december hó.

Garay Sándor és kisleánya

Köszönetnyilvánitás!

Mindazoknak, kik felejthetetlen kedves halottunk

Vincze Dániel

temetésén megjelentek, fájdalmunkat részvétükkel enyhiteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Gyoma, 1937. december hó.

A gyászoló család

Finnország függetlenségének évfordulója

Husz éve szakadt el Oroszországtól

A finn követség finom papirján irott levél hivja fel a baráti magyarság figyelmét a testvérnemzet nagy örömünnepére. Husz esztendeje él önálló életet Finnország.

Északi testvérünkről, a finnekről ma már jóval többet tudunk, mint háboru előtt. Európa legészakibb részén, a zord klimával állandó harcban élő edzett, kemény északi fajta. Nagyságra hatodik az európai államok között. Nagyobb, mint Olaszország, vagy Anglia. Lakossága gyér, ami a zord éghajlat következménye. Az egész országnak csak kilenc százaléka van megmüvelve. Földmivelő ország, jól fejlett iparral és erdészettel.

Finnország nem zárja el vámokkal a határait, egészségesen cirkulál a külkereskedelem.

Majdnem az egész ország evangelikus. Irodalma 300 évre tekinthet vissza. Az életszinvonal általában magasabb, mint a déleurópai államokban. Szociális jóléte elsőrangu.

Finnország régebben Svédországhoz tartozott, később, 1809-ken Oroszországhoz csatlakozott. Az 1917-es forradalom idején teljesen elszakadt tőle és 1917 december 6-án kimondotta Finnország a függetlenségét. Ezóta nagyot fejlődött. Távol tartja magát az európai nagyhatalmak civódásaitól és egyenes vonalban halad előre.

A rokoni kapcsolatok kimélyitésén serényen dolgozik a két állam és a kulturális kapcsolatok már is elevenen érvényesülnek, mig a kereskedelmi kapcsolatokat is, dacára a nagy földrajzi távolságnak igyekeznek összeegyeztetni.

A világ legnagyobb rádió gyára a PHILIPS
5 világrészben 78 államban a vezető világmárka
Egyedárusitó: Benjámin István.
GYOMÁN:
Fekete Lajos müszerész üzletében.
ENDRŐDÖN:
a Homoki féle emeletes házban.
Kérje dijtalan bemutatását!

M O Z I

APOLLÓ MOZGÓ GYOMA

1937. december 12—13
vasárnap, hétfő.

MAGYAR FILM!

Az idei évad nagysikerű magyar filmje.

Ágay Irén, Uray Tivadar, Rajnay Gábor, Gózon Gyula, Dénes György, Huszár Puffy főszereplésével eredeti filmvigjáték, az ötletek halmozása:

Segítség örököltem

Friss, pergő cselekményű, aranyos derüjü romantikusvigjáték

2. Pompás kisérő műsorban:

TRÜKKFILMEK — HIRADÓK

1937. december 15—16
szerda, csütörtök

ÓRIÁSFILM!

Van-e szebb, mint aranykoronával ékesitett női fej? Van-e szörnyűbb, mint hóhérbárd által porbasujtott női fej?

STEFAN ZWEIG
döbbenetes erejű regénye

Izgalmas, lélekzetfojtó, nagyszabásu, gyönyörű Katharine Hepburn, Frederic March főszereplésével:

Stuart Mária

Anglia királynőjének, a világ legérdekesebb asszonyának regénye 2 részben. Mindkét rész egyszerre.

1. rész: Elárult árulók.
2. rész: Két asszony farkasszeme.

2. Kulturfilm!

Előadások kezdete: vasárnap és ünnepnap d. u. fél 3, fél 5, fél 7 és fél 9 kor. Pénztárnyitás: vasárnap és ünnepnap d. e. fél 10-től fél 1-ig. Hétfőn, Szerdán, Csütörtökön fél 4 órakor.

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. december 12-én
vasárnap 6 és fél 9 órakor.

Rökk Marika legbájosabb tündöklő szerepe

A koldusdiák

Milliós világfilm.

FŐSZEREPLŐK:

Rökk Marika, Fritz Kampers, Joe Heesters, Karola Höhn, Ida Wüst.

A csodaszép Krakkó híres lengyel ünnepségei tele tánccal és varázslatosan szép zenével.

Lelkesitő jelenetek!
A legpazarabb kiállitás!

A tábortűznél

vigjáték

Hangos Magyar Világhiradó.

Hallotta-e már?

... **hogy vörös vérsejtjeink** rövid életüek. Legfeljebb 4—5 hétig élnek. Egy év alatt tehát tizszer meg kell ujulniuk. Miután kb. 22 billió vörös vérsejt van egy emberben, évenként mintegy 200 billió vörös vérsejtet kell termelni szervezetünknek.

... **hogy ujabban** savanyu káposztát használnak a szárnyasok táplálására. Télen hozzákeverik a többi eleséghez, ez emeli a tyuk étvágyát, fokozza a tojó képességét.

... **hogy a hétfő** a betegségek napja. Ez könnyen érthető, mert vasárnap mindenki többet eszik, iszik, erősen igénybe veszi a szervezetet, esetleg rongálja is a mértéktelenséggel. A csökkentett ellenállásu szervezet hajlamos a betegségekre.

... **hogy a tizenhét hónapja duló spanyol polgárháboru** vége felé közeledik, Hozzávetőleges számitás szerint, napi 25 millió pezetába kerül naponta a háboru. Nem is beszélve a szörnyü háborus károkról és a nemzeti jövedelem csökkenéséről. Ezeket eddig 22 millióra becsülik. A harcokban 230 ezer ember vesztette életét. A sebesültek és halottak száma másfél millióra tehető. Ilyen vesztesége még nem volt a szerencsétlen Spanyolországnak.

Gyoma község ingatlanforgalma

Kádár János (nős Kovács Katalinával) gyomai lakos vett 10 hold 1274 négyszögöl és 774 négyszögöl vidéki szántót Kovács Pál gyomai lakostól 3200 pengőért.

Czeglédi László (nős Horváth Eszterrel) gyomai lakos vett egy bánomkerti lakóházat 7/24-ed részét Horváth János gyomai lakostól 117 P. 66 fill.

Varju Ferenc (nős Szabó Reginával) endrődi lakos vett 2/300-ad rész legelő illetőséget Timár Pál (nős Galambos Terézzel) endrődi lakostól 750 pengőért.

Csáki Imre (nős Zöld Ágnessel) gyomai lakos vett 891 négyszögöl kölesfenéki szántót V. Kiss F. János és Bagi László gyomai lakosoktól 370 pengőért.

Ungi Lajos és neje Cselei Teréz gyomai lakosok vettek egy matakerti lakóházat Pál Gáborné gyomai lakostól 600 pengőért.

Kovács Illés (nős Iványi Borbálával) endrődi lakos vett 2/3-ad rész legelő illetőséget Herter Márton gyomai lakostól 750 pengőért.

Iványi Vincze (nős Timár Máriával) gyomai lakos vett 1 hold csergettyülaposi szántót Iványi Mátyás gyomai lakostól 450 pengőért.

Iványi Lajos (nős Varju Etellel) gyomai lakos vett 3 hold csergettyülaposi szántót Iványi Mátyás gyomai lakostól 1200 pengőért.

Hajdu Lajos és neje Pulnoki Eszter gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Kléin Péter gyomai lakostól 2200 pengőért.

Hegedüs Istvánné Hegedüs Viktória gyomai lakos vett 3 hold 682 négyszögöl nagyállási szántót Czakó József (nős Csik Máriával) kiskunhalasi lakostól 1370 pengőért.

„MÁVAUT" TÉLI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. október 3—tól 1938. május 14—ig.

Gyoma—Endrőd:

17.38	ind	Gyoma p. u.	érk.	6.22
17.50	érk.	Endrőd templom-tér	ind.	6.10

Viteldij: 50 fillér.

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.50
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.32
7.28	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.42	↓	Püspökladány	↑	15.23
9.19	↓	Hajduszoboszló	↑	14.43
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14.10

Menet-jegy: Endrődre —.50 Menettérti-jegy: Endrődre —.80 P
Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti jegy: „ P 4.—. „ P 10.50. „ P 12.50.

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u.	↑	14.00
9.08	érk.	„ községháza	ind.	13.50

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9.50.

Feltételes megállóhely: Gyoma—halmagyi Olvasókör és Perjés.

STANDARD rádió

a magyar rádiógyártás büszkesége.

Egyedárusitó: Benjámin István.

GYOMÁN: Fekete Lajos műszerész üzletében.

ENDRŐNÖN: a Homoki féle emeletes házban.

Kérje díjtalan bemutatását!

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztarecepteket megkapja, ha még ma kéri a Dr. OETKER-féle világhirü FÉNYKÉPES RECEPTKÖNYVET, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: Dr. OETKER A. Budapest, VIII. Conti-utca 25.

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveiben december 3-tól dec. 10-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek: Czeglédi Lajos fm. fia, Gábor, ref. Beke Lajos fm. leánya, Ilona-Piroska, ref.

Házasságot kötöttek: Oláh M. István fm. Takács Juliannával.

Meghaltak: Bodon Dániel fm. 85 éves, ref. Kereki Lajos fm. ref. 2 hónapos. Vincze Dániel fm. ref. 87 éves. Izsó Jánosné sz. Erdei Julia ref. 48 éves. T. Kovács Mihály fm. ref. 84 éves.

Publikáció

Kiss Bálint utca 25. sz. (volt Honti-féle ház) üzlethelyiség berendezéssel kiadó, vagy a berendezés eladó. Érdeklődni lehet: Fegyverneki u. 2. sz. alatt. 2—1

Karácsonyfák nagyválasztékban kaphatók Zöld Béni szerszámfakereskedőnél I. ker. Gróf Tisza István ut 79. szám alatt. 2—1

Magas foku, zamatos rizlingbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károly** borkereskedőnél.

Endrőd Széchenyi utca 50 sz. alatt egy komplett tiszta uj ebédlő elköltözés miatt eladó. 3—2

Olajos Lajos bornagykereskedőnél a jó Tiszavidéki bornak literje 40 fillér. 5—2

Sebessy Jánosnak sajáttermésű bora van eladó. 4—3

Baromfi keltetőgép, kitünő gyártmány, igen jó állapotban eladó. Szerető-féle ház. x—3

ELADÓ: 180 hold földbirtok Dévaványai ut mellett több darabban is, kedvező fizetési feltételek mellett. — 40 hold tanyaépülettel. — Gróf Tisza uton 2 szobás családi ház. — Horthy Miklós uton egy üzlethaz. — Hősök utján egy uj cserepes lakóház. — 21 kat. hold prima szántó különböző épületekkel szöllő és gyümölcsössel, épületek nélkül is. — 2 hold magtárlaposi szántó — 2 hold révlaposi gyümölcsös. — Érdeklődők forduljanak Izsó Balázs ingatlan közvetitőhöz. Gyoma.

Szerkesztő postája.

F. I. Kondorostanya. Legközelebb jön. — **Cs. Dániel.** Helyszüke miatt csak a jövő számban jöhet. — **B. Gábor** Érdekes mese, de tulhaladja ujságunk terjedelmét. Nem lehetne rövidebre fogni?

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 51. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 december 18.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Az állatvédelemről

Nemrég láttam az egyik képesujságban, hogy az angol király vidéken járva, az egyik birtokostól két szép kutyát kapott ajándékba. A király arcán őszinte öröm és az állatok igaz szeretete tükröződik. Rajta keresztül belelátni az angol nép lelkébe, amely sajátosan állatszerető. Népes állatvédő egyesületeik vannak, melyek százezres tagszámmal és nagy vagyonnal rendelkeznek. Náluk már nem történhetik meg, hogy egy lovat túlterhelnek, vagy bántalmaznak, mert egyrészt a közönség egyöntetüen fellép ez ellen, másrészt a hatóság igen szigoruan büntet. Ott nem 10—20 pengős büntetés vár a tettesre. Nemrég egy macska kegyetlen megöléséért 6000 P pénzbirság mellett, kétheti fogházat is kapott az illető. Ezenfelül az itéletben a leglesujtóbb jellemzését adták az illető lelki világának, ugy, hogy kénytelen volt a városból elköltözni, mert ismerősei nem érintkeztek vele. Ez hihetetlen nálunk, de tény, hogy még az üzletekben sem *szolgálták ki.*

A filmcenzura a kivágások legnagyobb százalékát ilyen szempontból végzi. Igen helyesen ügyel arra, hogy az ifjuságban ne fejlessze ki a kegyetlenkedő hajlamot. Néha betiltják az egész filmet, hogy a vállalkozó kedvét örökre elvegyék az állatkinzástól.

Az angol iskolákban igen fontos része a tantervnek az állatok iránti szeretet felkeltése és a megértés szenvedéseikkel szemben. Ki ne ismerné Kipling örökszép állatmeséit, amelyeken az angol gyermekek felnőnek és jólelkü, megértő pajtásai maradnak egész életükön az állatoknak.

Nálunk az állatvédelem még gyermekcipőiben jár. A cserkészek egyik legkedvesebb feladata, de községünkben alig hallunk róluk. Hol vannak a nyilvános madáretetők, propaganda előadások, a meleglelkü Baden Powel tanitásai, akinek bronzba öntött lábnyomából isznak a hárshegyi cserkészpark szomjas madárkái.

Papp Zsigmond közigazgatási bizottsági tag lett

A mult számunkban már jeleztük, hogy a választott közigazgatási bizottsági tagok felének, ötnek lejárt a mandátuma. E tisztségek betöltésénél a főispánunk azt az óhaját fejezte ki, hogy az egyik bizottsági tag egy kisgazda legyen, sőt továbbmenően azt a kivánságát is kinyilatkoztatta, hogy szeretné, ha ez a kisgazda Papp Zsigmond lenne.

A mult szombati törvényhatósági gyülés magáévá tette főispánunk ebbeli óhaját és a legtöbb szavazattal Papp Zsigmondot választotta meg a közigazgatási bizottságba. Rajta kivül beválasztották még azokat a régi tagokat, akiknek most lejárt a mandátuma, és pedig: dr. Berthóty Károly, dr. Sebők Elek, Harsányi Pál és báró Apor Vilmost.

Hogy milyen nagy megtiszteltetés ez a jelölés és választás nemcsak Papp Zsigmondnak, hanem a községünknek és járásunknak is, csak annyit hozunk fel, hogy a vármegyei közigazgatási bizottságba eddig a gyomai járásból senkit sem választottak be. De nem is lesz olyan könnyü ennek a magas kitüntetésnek eleget tenni a megválasztottnak. Nemcsak a minden hónapban megtartandó gyülésekre illik a megválasztottnak bemenni, hanem a bemetellel járó költségeket és időveszteséget is viselni kell. Nagy teljesitményt várunk Papp Zsigmondtól e magas tisztség ellenében. Ismerjük azonban az ő szellemi képességét és munka készségét, ott is megállja majd a helyét és javát szolgálja a vármegyénknek, a gazdatársainak és a járásának is.

Dr. Sorbán Jenő főszolgabiró ma estére meghivta a gyomai gazdakörök tagjait az alsórészi olvasókörben tartandó közös vacsorára, amelynek keretében fogják üdvözölni Papp Zsigmondot megválasztása alkalmával.

Süssünk, süssünk valamit...

Megnyilt a NEP főzőtanfolyama

Felnyiltak egy lakatlan ház ablakszemei és eleven élet költözött a falak közé. A NEP kezdeményezésére, a földmivelésügyi minisz/er ide vezényelt egy főző és varró iskolát, 20 fiatal leány, a gyomai társadalom minden rétegéből, itt kiván képzett mintaháziasszony lenni. Sajnos, egyelőre több résztvevőről nem lehet szó, mert két tanerő csak ennyit képes foglalkoztatni.

Az egyik csoport már megkezdte az ebédfőzést, mikor odaérkezünk. Szilárd Mária vezető tanárnő mindenhol, van utasitásokat ad.

„Igy kell a habot verni, hogy gyorsan kemény legyen és ne fáradjunk el hamar" — mutatja

Pillanat mulva már a „húsos" lánynak mutatja a szeletelést, a „tésztás"-nak szól, hogy erőteljesebben kavarja a vajat. Komoly, fegyelmezett munka halad itt, az első percben megállapitható.

A falon fekete tábla, rajta ez áll: Gazdasszony: Lovas I. Leveses: Németh G. Feiler A. Husos: Salgó E. Braun M. Rizses: Pap I. Zöld E. Tésztás: Molnár P. Kató E. Tökéletes a munkamegosztás.

Ámulva nézünk szét a teljes konyhaberendezésen. A szekrényben porcelán alul lábaspiramisok, rengeteg kés, kanál, még a drága tüzálló, jénai üvegek sem hiányoznak. Minden ragyogóan tiszta. A rögtönzött éléskamrában kivánatos befőttek s minden amiből főzni lehet.

A harmadik szobában, hosszu asztalok mellett, már szabják a konyhaköténeket Pignicky Irén tanárnő vezetésével.

A földből nőtt ki ez a pompás kis iskola, ahol leányainkat egy életre szóló hasznos tudnivalóval látják el, rövid 6 hét alatt fillérekért.

Nem kritika, csak köszönet jár azoknak, akik erre gondoltak és részt vettek a megvalósitásában.

Az uj kenyérmozgalom

Vitéz Somogyváry Gyula képviselő az uj kenyérmozgalomról a következőkben nyilatkozott:

Az uj kenyérmozgalom lényege, hogy az ipar egy részének egészséges decentralizációjával megszüntetjük a falunak a város felé való özönlését. Egy másik gondolat is közrejátszott itt. Rájöttünk, hogy ötmilliónyi agrárlakosságunkból csak 3 millió dolgozót számitva, a téli négyhónapos mezőgazdasági kényszertétlenség miatt hárommillió munkanap vész kárba s ez másszóval azt jelenti, hogy napi egy pengő keresetet számitva, egy esztendőben 300 millió pengő hull ki a nemzeti termelésből. Ennek felismerése is kényszeritően irja elő, hogy az agrárlakosság okszerü téli foglalkoztatásával igyekezzünk munkaalkalmat teremteni s a tömegek életszinvonalát emelni. Az uj kenyérmozgalom azt a feladatot vállalja, hogy propagandát indit a decentralizáció érdekében.

Hoór Tempis Móric dr. műegyetemi tanár ezeket mondotta:

A megoldás utja ebben fog-

Vidám SZILVESZTER-EST a Klein-vendéglőben

lalható össze: telepitsünk falvainkba korszerü gépekkel dolgozó házi- és kisipart. A kérdésnél azonban mindenekelőtt bizonyos fogalmakat kell tisztázni. Ahol nálunk eddig a háziipar és kisipar támogatására, meghonositására folyt tevékenység, kizárólag az ősi kézimunka-szabta keretekben történt. Minthogy az ilyen primitiv termelési mód csak iparmüvészeti természetü iparcikkeket állithat elő versenyképesen, fejlesztéséről is csak bizonyos határok között lehet beszélni.

Az iparnak a faluba való telepitésével elérhető óriási eredményeket legjobban mégis Norvégia példája bizonyitja. 35 esztendeje idestova, hogy a kivándorlás ellensulyozására ez az ország hozzáfogott nagy vizierőinek hasznositásához, az ország villamositásához s ezzel kapcsolatban a falvak és kisvárosok iparositásához. Az akcióeredménye az lett, hogy Norvégiában ma minden földmüves iparos is, *(Nálunk Gyomán és Endrődön éppen fordítva van: minden iparos földmüves is. Szerk.)* a kivándorlás megszünt, sőt tizenöt év óta visszavándorlási folyamat kezdődött.

A HOMBÁR szövetkezet értesiti a tagjait, hogy a morzsolttengericsutkát métermázsánként 2 pengő 50 fillérért árusitja, de csak a tagoknak.

Majdnem házat vett az Ipartestület

Már egy hete vagy még ennél több is, amikor a páros napokon azt hiresztelték, hogy a Vatay-házat megvette az ipartestület, mig a páratlan napokon megcáfolták ezt. Most aztán végre meg kell nyugodnunk a változhatatlanba: más vette meg a Vatay-házat, akinek nincs is szándékában azt hamarosan eladni.

Jól esett tudomást venni róla, hogy a csendesen müködő ipartestület házvétele szándékával ugy a tagok, mint a kivülállók épitési képzeletét alaposan felcsigázták a vajudó idő alatt.

Képzeletben már a következőleg épitettük fel a Vatay-ház telkén az uj ipartestületi székházat:

Alul egy modern kávéház és vendéglő helyiség, egy tágas mozgókép szinház, valamint egy nagy táncterem, hogy abban a legnépesebb mulatságokat is meg lehessen tartani. Ez a nagyterem egyuttal előadó teremmé is átalakitható, ahol szinelőadásokat is lehetne tartani, valamint a népesebb kulturelőadásokat. Persze bizonyos előadásokat a mozgófényképszinház termében is lehetne tartani

Az emeleten volnának a testületi helyiségek. Minden szakmának a maga megfelelő helyisége. Ott volna az iparos- és kereskedőifjak helyisége is, valamint a megalakuló kereskedők egyesületi helyisége is.

Lehet velem alkudni és forditva is lehetne: az emeletieket a földszintre és ezeket az emeletre vinni. A fontos az lett volna, hogy egy lüktető iparos élet vehette volna kezdetét. Egyelőre csak köri-élet indult volna meg a testületben, de már maga az a tény, hogy a most szétforgácsolt ifjusági és a kereskedők csatlakozásában lévő együttes erő együvé került volna, már ez nagy nyeresége lett volna maguknak az iparosoknak és kereskedőknek, de magának a köznek is.

A földrajzi közepes fekvés is előnyös lett volna. Az sem lett volna hátrányos, hogy a Kossuth Lajos utca egyik utkeresztező sarkán egy külső kifejezésre is mutató épület jelezte volna a vasuton ideérkezőknek a községünk tekintélyes számu iparosságának méltó székházát.

Itt alkalmunk lett volna községünk minden rendü és rangu embereinek összejönni, ami legfőképpen az iparosaink min-

TÁRCA

Uj idők—régi bajok

Egy öreg gazdatiszt levelei a szerkesztőhöz.

(5)

A változatos termelés azonban csak ugy lesz okszerü, ha a termelésbe helyes arányokat is viszünk bele. Akármilyen régi szabály, hogy a földbirtok területének 50 százalékán kell takarmányt termelni s ezt megfelelő számu haszon állattal kell feletetni, elég a másik fele piaci növénynek. Ha ezt emlegetjük, zordnak, kiméletlennek tartják és mondják: ha fele földünk termését felétetnénk is, még többet elkivánnának ezek az „előirók" Szent a hite, hogy amit felétetett, az odavan. Az ember ilyenkor enged és a szénatermő rétet is takarmány termőnek számitja, de holvan még a rét attól, hogy számottevően lehessen tőle is teljesitményt elvárni!

Addig, mig ez a kérdés eldől, ki kell egyezni abban, hogy átmenetileg, (ez eltart ugy 25—30 évig) termeljen mindenki a szántóföldje negyedrészén lucernát, ami pedig a sok beszéd után s a nagyobb átlagtermések révén felszabadul a buzatermelés alól, teremjen annak a nincstelen, külföldnek magvakat, amik nélkül otthon felkopnék az álla,

A magyar ember, ha gazdálkodásában jó anyaállatra tett szert, megbecsüli és különleges bánásmódban részesiti s ebben nagy kedvét leli. Szép dolog is az, kivált olyan helyen, ahol a fiak részére jószágot kell nevelni, szorgalmuk utján, ha imitt-amott földragasztásra kerül a sor, hogy ne kelljen drága pénzen igavonót, haszonállatot a vásárban vásárolni.

Szép vonása népünknek az anyaság tisztelete (áldott állapot) s ebből a vonásból születtek meg a más népek nyelvében nem igen használatos mondások, mint „abrak a csikó anyja" „rét a szántóföld anyja", ahol az anya szó a táplálás, ápolás, gondozás fogalmait egyesiti magában.

Honnan van hát mégis, hogy a magyar mezőgazdálkodásban sehol sem találunk, valamelyik termelési ággal szemben, tudás hiányban gyökerező, néha egészen rosszindulatu közönyösséget, mint a rét és legelő gondozásban? A rét is, legelő is, semmibe nézett, de teremni köteles utolsó cselédjei a gazdának, amiket ugy becsül meg, hogy cséplés végeztével ráhordatja a gép alatt meggyült szemetet, vele milliárd számra juttatja oda az élelmesnél élelmesebb gyommagvakat, (ugy sincs belőlük elég) köztük a mindenütt jelenvaló s égből pottyanni látszó ismerősünket, az arankát, hogy ha lenne még a réten valahol egy szál lóhere, aszt is kiirtsa onnan. Igaz, hogy ezzel szemben nem is várunk tőlük túlsokat, csak ugy a lelkiismeret szerint valót. Azt a semmivel határos szénatermést, amit jó vén korában (hadd legyen nagyobb csomója) összekaparunk rajtuk, nem gond a hosszu télnek elemészteni alomnak, kocsiülésnek, derékaljnak, de elrágódnak rajta a hideg istállóban a hosszúszőrü tinók is, ha ugyan megvannak még.

Fel is törik őket nagy komoran és lesz belőlük még mostohább sorsu szántóföld. Soha semmiféle statisztika nem hazudik annyit, mint mikor azt mondja, hogy itt meg itt, ennyi meg ennyi a rét. Nagy csendben felszántják, s rendesen az történik, hogy a volt III. oszt. rétből felkeritenek V. VI. osztályu szántót, de mert erről az adókivetők nem tudnak, fizetik utána keservesen a III. osztályu rét adóját az összes hozzátartozandókkal. Ami rét pedig megvan a maga valóságában, annak nincsen megmondhatója, mióta rét az.

Nem nagy képzelődő tehetség kell ahoz belátni, hogy az ilyen száz meg száz éve kasza alatt élő réten a fű soha magot nem köt s arra van kényszeritve, hogy gyöksarjak utján tartsa fenn magát, esetleg szaporodjék. Ezek a füvek életenergiájukat nem a növekedésre, hanem létfenntartásukra forditják, takarmánytömeget alig adnak, minőségük is hitvány, életösztönük erős. Más szakértők azt mondják, hogy a rossz kaszás által (lukas a kaszája) aki mindig volt, van és lesz, mindig hagyatnak füvek, amelyek magot hoznak s ebből tartja fenn magát a rét. Bármint álljon a dolog, jól sehogy sincs. Az ilyen rétről kevés anyaszénát szoktak összehordani, ha netalán nyáron jár annyi eső, hogy minden egyéb termény elromlik, kevés kis sarjut is ad. Ha ez sincs, kikötik rá hosszú kötéllel azt az 1—2 marhát, amelyik unalmában és a legyektől hajtva estig ugy összegabalyodik, hogy a türelem végre is bicskával oldja meg a kérdést, ha itatni kell.

Igy megy az élete a rétnek a tanyákon, amióta tanyák vannak, gondolom, azelőtt se mehetett jobban.

A földi világban a fennmaradásért az élők közt örök harc dul. Feledjük el, legalább arra az időre, mig a rétről beszélünk, hogy ebben a harcban legádázabbul az ember vezet; másrészről ő az, aki a többi élő küzdelmét irányitja s a maga hasznára forditani igyekszik.

Farsang legkiemelkedőbb eseménye

„VÁRMEGYEI NEMZETI BÁL“

1938. január 8-án az „Uri-Kaszinóban.“

denféle érdekét szolgálta volna.

És igy tovább...

Egyelőre megállunk a tervezéssel és megelégszünk annyival, hogy továbbra is serkentjük az ipartestület vezetőségét, hogy a mostani eldugott helyről mozduljanak ki és akarjanak, de merjenek is egy modern székházat épiteni.

Bab- és lencsevetőmag akció

A földmivelésügyi miniszterium fennhatósága alatt müködő növénytermelési hivatal a kora tavasszal, étkezési bab-és lencsevetőmag akciót indit. Akik részt akarnak venni ebben az akcióban, jelentkezzenek az elöljáróságnál, ahol minden felvilágositást is megkapnak.

Az uj német buzaexportba a Futurán át a kereskedők is bekapcsolódnak

Darányi Kálmán miniszterelnök berlini látogatása alatt a külkereskedelmi hivatal is fontos tárgyalásokat bonyolitott le. E szerint Németországba, jó áron, kétszázezer mázsa buzát, százezer mázsa rozsot és százötvenezer mázsa tengerit szállitunk. Ezenkivül március végéig 57.000 darab sertést is szállitunk,

Januárban jönnek a naposcsibék

A HOMBÁR szövetkezet irányitása mellett eddig 8000 drb. egynapos csibét rendeltek a ketreces tenyésztők január hónaptól kezdődően való szállitásra. A csibéket darabonként 24 fillérért adják a keltető központoknál. A szükséges erőtakarmányok és lefölözött tej biztositására már folynak a tárgyalások.

Ebben az évben a szövetkezet csak a tagjainak áll rendelkezésére a csirkék megrendelésében és azok eladásában, valamint a takarmányok beszerzésében. A HOMBÁR szövetkezet igazgatósága — nagyon helyesen — arra az álláspontra helyezkedett, hogy a szövetkezet az augusztus 8-án tartott közgyülésén a régi 500 pengős üzletrész árakat leszállitotta 50 pengőre, ez pedig olyan összeg, ha valaki csak 100 csirkét nevel fel és ad el, már ennek a hasznából kifizetheti az üzletrész árát, nem is számitva az önköltségi áron kapott erőtakarmányok hasznát.

Az akcióban résztvevők ismét összejönnek minden kedden este 7 órakor a HOMBÁR szövetkezet székházában. Az első összejövetel most dec. 21-én lesz.

Érdeklődők vagy a HOMBÁR szövetkezetnél, vagy Beinschrot József asztalos mesternél jelentkezzenek.

Befejezték az épitőipari szaktanfolyamot

December 22-én lesz a rajzbemutató

Nem is igen tudtak a községben róla, hogy már november 22. óta naponta 8 tól 12 óráig 25 épitőiparosunk szorgalmasan hallgatja az iparügyi miniszter engedélyével tartott épitőipari szaktanfolyam előadásait. A tanfolyam szakoktatója Dorka János budapesti épitőmester volt, aki rokonszenves és szakszerü előadásaival a hallgatók szeretetét és becsülését szerezte meg. A hallgatók fele önálló épitőiparos, a másikfele segéd volt.

Ezzel a tanfolyammal a jövő évi 3 hónapos téli kőmüves és ácsipari tanfolyam előkészitését végezték el. Ez a tanfolyam már 120 tanórát nyujt majd a hallgatóknak és már egy nagyon komoly belemélyedést jelent a szakmai kérdésekben.

1. Épitőipari alkalmazott számtan és mértan.
2. Az épitőipar erőmütan elemei.
3. Épitőipari szakrajz.
4. Épitőipari anyagtan.

Reméljük, hogy az épitőiparosaink kapvakapnak az alkalmon és miként a mostani, ugy a 3 hónapos tanfolyamon még többen vesznek részt és gyarapitják szaktudásukat,

A mostani tanfolyamon készitett rajzokat december 22-én, szerdán mutatják be az ipartestületben, teljesen dijtalanul. Este 7 órakor záróünnepélyt tartanak, amelyen 90 fillérért virstlit és teát is szolgálnak fel. Előreláthatólag ismét szük lesz az ipartestület nagyterme.

GYOMAI UJSÁG Tek. Szerkesztősége

GYOMA

TEKINTETES SZERKESZTŐ ÚR!

Amikor a Gyomai Újság f. hó 11-iki számában megjelent „Öreg Biró Antal esete“ c. cikkért úgy Önnek, mint a cikk szerzőjének szü leim nevében hálás köszönetet mondok. Kérem Tek. Szerkesztő Urat az alábbi soraim szives közlésére. Az esetleges, tetszés szerinti változtatással is.

Gyomán 1937. december 14.

Szerkesztő Úrnak mindenkor kész híve:
BIRÓ ISTVÁN.

A Gyomai Újság — mint minden vasárnap — az elmúlt vasárnapon is megérkezett a ladányi úti tanyaházba. De az őszhajú, öreg házaspár, aki olvasni szokta, most nem fogja ezt a számot olvasás után félredobni, mert olyasmit talált benne, egy olyan cikket, amelyik az ők ködbe vesző, keserves multjukról lebbenti fel a fátyolt. Hogy is volt csak? Igen... Egy deres őszi reggelen Cs. Szabó Albert és neje meggyilkolva, kettéhasitott koponyával... A virrasztás... Majd a csendőrök... A bárányból suba a véres falevéllel... A meghurcoltatás... A sok-sok szenvedés... Végre a felmentés... De a gyanú tovább is, hosszu 33 évig.

Azért a délrenyitós tanyaházból nem terhelnek senkit panaszkodással... mig egyszer kipattan valami, mert van Isten s az imádság nem szállt hiába. A felvidéki faluban a piacozó gyolcsos tót bevallja a gyilkosságot, nem tud addig meghalni, mert egy ártatlanúl meghurcolt, nagyon sokat szenvedett, öreg házaspár átka száll felé. Ne tudjon addig meghalni!... Van Isten!...

Igen, minden igy volt. Még igy, a mult ködén át nézve is irtózatos.

S most már, hogy múltjuk tisztán és fehéren ragyog elő, egyenesen és felemelt fővel lehetne járni, de a gerinc meghajlott s a fej már előre csuklik.

Óh ez a 33 év s az a sok-sok szenvedés! Van-e szív mely átérezni képes ezt?

Igen! Van egy asszony, egy fehérlelkü asszony, a sok-sok kicsi gyermek jóságos, édes anyja. Ki, mig itthon volt közöttünk, ezer meg ezer kis gyermeket ringatott a térdén s ki maga is megjárta az élet kálváriáját, Ő most az együttérzés nemes szivével fellebbenti a fátyolt a ködbevesző múltról.

Ime lássátok! Megpróbáltattak, de nem panaszkodtak. Hittek s velük volt az Isten.

Egy életre szóló ajándék a
LINGUAPHONE
gramafonlemezes nyelvkurzus
Bármely világnyelven.
Kérjen prospektust karácsonyi kedvezménnyel a magyarországi központtól:
Budapest, József körut 2. T.: 330-734

A Gyümölcstermelők Naptárát

ez évben bővitett terjedelemben adta ki az Északpestvármegyei Gyümölcstermelők Egyesülete. Az uj kiadás az ország legkiválóbb szakiróinak, igy Mohácsy Mátyás gazd. tan. Dr. Husz Béla egyetemi m. tan. Kund Ede főadjunktus, stb. cikkeivel bővült. A szövegrész részletesen ismerteti a gyümölcstermesztésnél elvégzendő havi teendőket, minden munkára vonatkozóan hasznos, gyakorlati tanácsokat ad. Ügyesen szerkesztett táblázatok nagy segitséget nyujtanak a termelőknek a legcélszerübb és legolcsóbb védekezési módszerek kiválasztására. A naptár kapható az Északpestvármegyei Gyümölcstermelők Egyesületénél, Budapest, IV. Gerlóczy u. 11. III. Ára P 1. Póstai rendelés esetén a 18.975 sz. csekkszámlán az áron kivül 12 fill. póstaköltség beküldését kérik.

Új ifjúsági és gyermekkönyvek

Andrade és Julian Huxley
a londoni egyetem tanárainak rendkivül érdekes könyve
MI TÖRTÈNIK KÖRÜLÖTTÜNK
Mi a tudomány? A dolgok természete. Mozgás és erő. Energia. A levegő. A viz. Az élet. Légzés és égés. Hogyan mozgatjuk testünket? Mi kormányozza a test gépezetét? Hő és hőmérséklet. Emberi hőmérséklet; emberi egészség. Hogyan élnek a növények? Különféle életmódok.
300 oldal. Egészvászonkötés. Á. 6 P

Fürst-Moszkowski
AZ ÉLŐ VILÁG CSODÁI
AZ EMBERI ÉLET CSODÁI: Csoda gyerekek. A lángelme balszerencséje. Modern Matuzsálemek. Tudósok kisérletei önmagukon. Az utolsó emberevők.
AZ ÁLLATI ÉLET CSODÁI: A kaviáros kenyér elmélete. A méhállam. A polipok robbanó fegyverei. Miért öltögeti nyelvét a kigyó? Hogyan költözködnek a madarak? Meddig élnek az állatok? Fémeket rágó rovar, stb., stb.
AZ ELME CSODÁI: A perpetuum mobile. A boszorkány téboly. A pokol helyszinrajza. Drágakövek varázsa, stb., stb.
REJTÉLYES CSODÁK: Wagner és a 13-as szám. A prevorsti látnoknő. Gondolat olvasás. „Ezt már átéltem egyszer." Jósló álmok. Kisértet Hydesvilleben. Csalók a szelemek birodalmában, stb., stb.
Egészvászonkötésben. Ára 6 pengő.

Cholnoky Jenő:
A FÖLFEDEZÉSEK TÖRTÉNETE
A punok és görögök földrajzismeretétől az utolsó évszázad felfedezéséig mindent megtalál ebben a kitünő műben az olvasó.
350 oldal, 130 kép 57 ábra.
Ára vászonkötésben 8 pengő.

Geszty Julia:
REJTELMES KELET
Egy világjáró magyar ujságirókisasszony feljegyzései.
India, Sziám, Jáva, Báli, Fülöp-szigetek, Kina, Japán, Mancsukó-ról mondja el, mai szemmel meglátott élményeit egy fiatal leány. Szebbnél-szebb képek diszitik a kötetet.
70 képpel. Ára kötve 4 pengő.

Tábori Pál:
MÁTYÁSHEGY ILIÁSZ
Vig diákok játszák el a budai hegyekben a görögök és trójaiak harcát.
Márton Lajos 20 rajzával.
Ára kötve 4 P.

Tutsek Anna:
CILIKE BÚCSÚJA
Most jelent meg a legújabb „Cilike", amely befejező kötete a közismert és szeretett Cilike-könyveknek.
Ára kötve 5 pengő.

Szürke Bagoly:
KÉT KICSI HÓD
VA-SA-KVON-ASZIN az indián vadász bűbájos könyve a hódokról. A természet meleg szeretete árad ebből a könyvből. Szürke Bagoly rajzai diszitik a kötetet.
Ára kötve 4 pengő.

Ujj Péter:
HARRY NEM AKAR KIRÁLY LENNI
Igaz történetet egy igazi királyfiról mesél el a gyermekeknek ez a kitünő könyv.
G. Erdélyi Aranka 16 rajzával.
Ára kötve 2 pengő 80 fillér.

PÓSA BÁCSI NAGY MESÈSKÖNYVE
A nagy magyar mesemondó legszebb meséi és versei vannak összegyüjtve ebben az uj kötetben.
4 szines kép, 100 rajz. Ára kötve 4 pengő.

Szondy György:
MÁJUS HERCEGNŐJE
A tavasz tündéreiről és a jó gyerekekről szól a kitünő iró új gyermekkönyve.
4 szines kép. Sok rajz. Á. kötve P 3.50

SINGER és WOLFNER KIADÁSA
Megtekinthetők minden könyvessoltban.

Egészségvédelmi munka 1937. november havában

Ilyen irányu munka folyik a Stefáuia védőintézetekben egyrészt a terhesek, anyák, csecsemők ápolása, gyógykezelése, tanácsadás, védőnői látogatások, cukorkiosztás, babakelengye kikölcsönzés stb. formájában. A csecsemők gümőkór elleni oltása csak lassu méretekben folyik, mert nem hozzák az összes csecsemőket bemutatásra (kb. 30—40%-ban), a terhesek vérvizsgálata is kisszámban történik, szintén a jelentkezés hiánya miatt.

Egészségvédelmi előadásokat tartottak a fütés, világitás, szellőztetés fontosságáról, csecsemő és kisded helyes ápolásáról, azonkivül különböző tartalmu előadások kerülnek a hallgatók elé a Közművelődési Esték keretében.

A védőoltásokról gümőkór, hasihagymáz ellen már megemlékeztem. Diftéria ellen e hóban nem eszközöltünk védőoltásokat.

Iskola-egészségügyi vizsgálatok.

Az iskolai egészségvédelmi munkát november hó folyamán tovább folytattuk. A külterületi iskolák a telki, halmagyi és kondorostanyaiak kivételével mind sorra kerültek.

Gyomán megvizsgáltunk a róm. kath. iskolákban 173, központi ref. iskolában 270, evang. iskolában 115, összesen 558 tanulót. Ezek közül Dermotubinra reagált 151, ami kereken 27%-nak felel meg, mirigynagyobbodásban szenved 203, angolkórban 72, parazitákban 33, szervi szivbajban 22, ludtalpa 154 gyermeknek van.

Endrődön vizsgálat alá kerültek külterületen a csejti iskolában 79, varjasiban 56, varjas II.-ben 51, nagylaposiban 60, nagylaposi uradalmi iskolában 14, kocsorhegyiben 42, polyákhalmiban 84, décsi páskumiban 89, Öregszőlőkben 149 gyermek. Összesen: 624. Ezek közül Dermotubinra pozitiv reakciót adott 155 gyermek, ez cca 25%-ot mutat. A többi elváltozások az általános számbeli eredményeknek felelnek meg.

Az endrődi belterületen megvizsgáltuk a szarvasvégi ovodás gyermekeket és pedig 56-ot, a gyomavégi óvodában 73-at, Polgári Iskolában 36 (I. osztály) II. osztályban 33, Központi leányiskolában 99 gyermeket, összesen: 297-et. Ezek közül pozitiv Dermotubinos volt 52. Ezen szám igen alacsony amenyiben csak 17%-nak felel meg. Különösen kevés pozitiv eset adódott a Polg. Leányiskolában (kb. 10%. Itt ujabb bedörzsölést veszünk sorra, ellenőrzés céljából. Az óvodákban általában kevesebb a pozitiv Dtb., mint az iskolákban.)

A 297 gyermek közül hőrparazitás 6, ludtalpas 53, nyakmirigyes 51, rosszfogu 116, nagymandulás 36, sérves 1, trachomás 1, látáshibás 2, szervi szivbajos 3 gyermek.

A Pozitiv Dermotubinosok kartotékot kapnak, hozzátartozóikat a közs. orvosok átvizsgálják. Ugyancsak megvizsgáljuk 10 évre visszamenőleg az összes gümőkórban elhaltak családtagjait, ami számszerint Gyomán kb. 120, Endrődön 360 családot jelent megfelelő számu családtagokkal együtt.

Szilágyi Ferenc
m. kir. tisztiorvos.

Tiz év előtt

1927. okt. 23. Az Országos Népmüvelési Bizottság Gyomai Fiókja e héten kezdi meg áldásos müködését. A közmüvelődési előadások a legszegényebb néposztálynak is lehetővé teszik az okos és olcsó müvelődést és szórakozást.

1927. nov. 13. „Gyoma község áldozatos közönsége szeretettel hivja és várja vendégül ebédre november 20-án a kaszinókban az összes hadirokkantakat, hadiözvegyeket és hadiárvákat."

1927. nov. 20. A hősök emlékműve leleplezési ünnepélyének sorrendje:

1. Reggel 9-kor istentisztelet az összes templomokban.

2. Fél 11-től 11-ig gyülekezés a szobornál a kijelölt helyekre.

3. 11. 20-kor József királyi herceg őfenségének fogadása a pályaudvaron. Szónok: Kovacsics Dezső főispán.

4. Fél 12-kor őfensége fogadása a szobornál, szónok Pétermann József főjegyző

5. Az ünnepélyen felszólaltak: József főherceg, Kovacsics Dezső főispán, a felekezetek lelkészei.

6. Ünnepi ebéd az Urikaszinóban.

7. Délután 3 órakor a sporttelepen elültették a „Hősökfáját."

A MELEG OTTHON

Mindnyájunk életének legfőbb célja, melyért minden áldozatot érdemes meghozni. A meleg otthon a tökéletes leiki és testi harmónián alapszik, melynek egyik legfontosabb előfeltétele a jól fütött szoba. Talán sohasem vágyódott az emberiség annyira a meleg otthon után és talán soha nem okozott annyi nehézséget annak megszerzése, mint a mai nehéz viszonyok között. De szerencsére az emberi akarat és találékonyság, mely már nagyobb nehézségeket is legyőzött, a fütés terén legujabban oly eredményeket ért el, amelyek révén otthonunk melegét a megszokott kényelem és tisztaság mellett, sokkal gazdaságosabban biztosithatjuk. Mindennapi életünknek ezt az egyik legfontosabb problémáját akarjuk az alábbiakban ismertetni.

Jól fűteni annyit tesz, mint a szükséges meleget minél kevesebb költség árán, egyszerű és kevés tűzkezelés mellett, de füst-, korom- és szagmentesen előállitani. Ehhez természetesen megfelelő *tüzelő anyag kell, s ezért volt a legutóbbi* években a tüzifa a legkedveltebb tüzelőszer. Sajnos a belföldi termelés a tüzifaszükségletet megközelitőleg sem tudja fedezni, a fa világpiaci ára mindenütt nagyon felment, s ezért van az, hogy a fafű és megfizethetetlenül drága lett.

Szerencsére ma már rendelkezésünkre áll egy oly fütőanyag, mely nemcsak a tüzifa összes jó tulajdonságaival rendelkezik, hanem azt gazdaságosabban, fütőértékben többszörösen felülmulja. Ez pedig a

nemesitett kőszéntermék: a koksz, mely a legtöbb vaskályhában

és cserépkályhában egyaránt jól eltüzelhető.

A fafütéses cserépkályháknak koksztüzelésre való átépitése nem okoz nehézséget, azt minden szakértő kályhásmester könnyüszerrel el tudja végezni, az átépités költsége pedig a fafütéssel szemben

elérhető 40—50 %-os

megtakarításból rövidesen visszatérül.

A kokszfütés mindenütt a világon egyre jobban terjed, még a fában gazdag országokban, igy a szomszédos Ausztriában is. A szén nemesitése s ennek eredményeképen a kokszgyártás az utóbbi években nálunk is nagyott fejlődött, s ezzel adva van a drága külföldi fa helyett a több mint kétszeres fütőértékü, de sokkal takarékosabb fütőanyagnak, a hazai szénből termelt koksznak a használata.

A változott viszonyok mellett a régi fütési módhoz ragaszkodni csak gondot, az uj módhoz alkalmazkodni: kevesebb pénzért melegebb otthont jelent! Ennél jobbat, ennél szebbet pedig kivánni sem tudunk kedves olvasóinknak.

Rádiót, csillárt karácsonyra ifj. VARGÁNÁL vásároljunk!
Orion és Telefunken univerzális készülékek, modern csillárok nagy választékban.
Díjtalan készülék bemutatás!

A Magyar Vörös-Kereszt Gyomai Fiókegyletének tea-estélye

Dr. Vincze Endre elnök és Bácsy Elekné társelnöknő vezetése alatt álló Vörös-Kereszt gyomai Fiókegylete saját jótékonysági alapja javára jól sikerült tea-estélyt rendezett f. hó 4-én az Uri Kaszinó helyiségeiben. A részvevők nagy érdeklődése mellett éjfélkor tombola játék, volt ami nagy mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a jelenlévők kellemes és jó hangulatban töltsék el az estét. A tea-estélyen megjelent a gyomai társadalmi élet szine-java, sajnos azonban még mindig nem tanusitanak elég érdeklődést a Vöröskereszt müködése iránt, pedig szükséges volna, hogy a Vöröskeresztre háramló mind nagyobb és nehezebb feladatok megoldásában segitségére legyünk és támogassuk hazafias munkájában. Az estélyen a következő felülfizetések voltak, amelyeket ezuttal is köszönettel nyugtáz az elnökség: Dr. Bölcsházy Zoltán 5 P, Pétermann József 3 P, G. Nagy László 3 P, Kató Lajos 2 P, Kiss Géza 2 P, Iványi István 2 P, Bácsy Géza 2 P, Házy Imre 1 P, özv. Lukács Aladárné 1 P, Dr. Singer István 1 P, v. Váry József 3 P, Kovács G. Lajos 1 P, Zöld Sándor 1 P.

SZERDAI ESTÉK.

A gyomai Közmüvelődési Egyesület 1937 évi, sorozatos szerdai estéin Dr. Vincze Endre, Cs. Szabó Albert állatorvos, vitéz Pajor Gyula, Fehér István, Schusztek Sándor, Dr. Legeza Tibor tartottak nivós ismeretterjesztő előadásokat. A különböző Olvasókörök ezen előadások alkalmával, kivétel nélkül zsufolásig megteltek és élén a vezetőséggel, szives szeretettel fogadták az előadókat és szereplőket. A kisérő müsorban Molnár Gyula, ifj. Molnár Gyula, Kéry Lajos, Adamik Erzsébet, Adamik Tinike, Vincze József és Balassa Babus müködtek közre ének, tánc, zene és egyfelvonásos szindarabokkal. Az 1938 évi megnyitó előadást január 5-én a Kisréti Olvasóban Bay József ref. lelkész tartja

PARCELLÁZÁS! A Báró Huszár Lászlóné féle póhalmi birtok kisebb tételekben történő eladását kedvező feltételek mellett megkezdte az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár, Endrödön, hol mindennemü felvilágositást készséggel ad meg vitéz Baranyai István ügyv.-igazgató.

HIREK

Tari Teréz tanitónőt a V. K. Miniszter a Nyirjákói iskolához osztotta be.

A gyomai Stefánia Szövetség december hó 23-án d. u 4 órakor a községházán karácsonyfa ünnepélyt tart, melyre az érdeklődőket szeretettel meghivja a vezetőség.

Látta már a NEP himzőtanfolyamának kiállitását? Nehány napig még megtekintheti, a piactéri helyiségében, igaz öröme lesz benne.

Ovodások müsoros karácsonyfa ünnepélye. Gyoma község II. sz. ovodájában Jókai ut 4 szám alatt f. hó 19-én vasárnap délután 3 órakor müsoros karácsonyfa ünnepélyt rendezek, amelyre a községi képviselő és iskolaszéki tagokat, valamint az érdeklődőket tisztelettel meghivom. Belépődij nincsen, azonban az ünnepéllyel járó kiadásokra és a helybeli Zöldkereszt javára 20—30 fillér adományt kérünk. Tisztelettel: Vaskorné Nádudvary Mária közs. ovónő.

A Gyomai Iparos- és Kereskedőifjak Önképzőköre a Holler szálloda nagytermében, 1937. évi december hó 25. napján, szombaton (karácsony elsönapján) nyilvános mükedvelő főpróbát és december hó 26-án, vasárnap (karácsony másodnapján) műkedvelő előadást és szigoruan zártkörü táncmulatságot rendez. Kezdete este 8 órakor. Szinre kerül Orlov 3 felvonásos operett. Elsőrangu szereplőgárda biztositja az előadás sikerét.

Értesitjük a nagyérdemü közönséget, hogy az ünnepekre való tekintettel a GŐZ-és KÁD-FÜRDŐ nem a szokásos péntek—szombati napokon lesz nyitva, hanem december 20 és 27-én hétfőn a férfiak részére és december 21 és 28-án kedden a nők részére. 2—1

KARÁCSONYI KALÁCS. 10 dkg. vajat habosra keverünk, adunk hozzá egy tojást és 2 kanál cukrot, tovább keverjük, majd ujra egy tojást és 2 kanál cukrot, mellyel szintén habosra keverjük. Ekkor ½ kg. lisztet, 1 csomag Dr. OETKER-féle „BACKIN" sütőporral keverve, ½ csomag Dr. OETKER-féle vanilincukrot, ½ citrom reszelt héját és annyi tejet adunk hozzá, amennyi szükséges. Ha a kalácsot finomapban szeretnők, ugy mazsolát, mandulát, finomra vágott citronátot, vagy arancinit is adunk hozzá. Jó meleg sütőben aranysárgára sütjük.

A SZABADSÁG mai, uj számában Delbos utazásainak várható következményeiről ir Serényi Gusztáv. Bajcsay-Zsilinszky Endre Magyarország és Lengyelország sorsközösségét fejtegeti. «Spectator» a szepességi németek megható hüségéről és a magyarsághoz való ragaszkodásáról közöl beszámolót. A magyar kereszténység ujabb lelki és szociális törekvéseiről, a meginduló országos családvédelmi akcióról, a bekeritett Csehországról, az uj, európai fenyegetésként jelentkező állatjárványról cikkeket hoz. A gazdag és tartalmas számot Vér „verses heti hiradója" zárja le.

Félmillió uj felfedező egy hét alatt. A leleményességükről hires magyar felfedezők száma ugrásszerüen növekedni fog a napokban, amikor megjelenik Tolnai Világlapja karácsonyi kettős száma és mellékletei. Félmillió ember fedezheti fel, hogy a nyomdatechnika és a könyvkiadás remeke ez a tartalomban, kivitelben és olcsóságban egyedülálló szám, amely 90 fillérért 572 oldalon, a gépek százaival és a betük ezreivel az ujságcsinálás csucsteljesitményét nyujtja. Maga Tolnai Világlapja 100 oldalon, csodálatos szinekben pompázó boritékban a család minden tagjának valóságos kincsestára. Egyik melléklete L. Rogger: „A grenoblei gyors" cimü lélegzetállitóan izgalmas detektivregénye 224 oldal. A másik melléklete Havas Zsigmond: „Az acélember" cimü 128 oldalas ragyogóan illusztrált ifjusági kalandregénye. Külön érték a harmadik melléklet, amely pompás helinaptár 1938 ra, száz hasznos tanáccsal, főzőreceptekkel és remek fogásokkal, amikre minden háztartásban szükség van. Röviden: pótolhatatlan érték Tolnai Világlapja karácsonyi kettős száma és pazar mellékletei 572 oldalon 90 fillérért.

Mit ajándékozzunk?

Flanell gyönyörü, szinnyomatos mintákban	1.40 P
Tisztagyapju szövet 90 cm. széles, nőiruhára	2.35 P
Tisztagyapju szövet 140 cm. széles, nőikabátra, vagy szoknyára	6.40 P
Puplinett férfiing elsőrangu szabás, komplett méret	5.60 P
Férfi kalap kitünő minőség	6.40 P
Velurin féfi-kalap	11.80 P

Mindegyik jó, olcsó és tartós!

KULPIN DIVATHÁZ
BÉKÉSCSABA.

Szerkesztő postája.

Karácsonyi hangulat — nem sikerült. Folytonos ismétlések és közhelyek. Maradjon csak a tanyai élet megrajzolásánál, ott eredetiségeket hoz fel. Ha bejön, a visszaadott kéziratból a kijavitott iráshibák átnézéséből is tanulhat. — **K. I. Kondorostanya, Kruchio Endre** a cikk és a vers a karácsonyi számban jön.

SPORT

Lapunk egyik legutóbbi számában hirt adtunk arról az egészséges elgondolásról, melyet néhány gyomai sportember vetett fel, akik községünk két futballegyletének fúziójával gondolták megmenteni Gyoma kátyúba jutott futballsportját. Cikkünk az érdekeltek körében élénk feltünést keltett. Sokan helyeselték a tervet, de egy többség mégis ellene volt.

A Gyomai T. K. f. hó 13 án tartott választmányi ülésén Csáky Dániel szállt sikra a fuzió mellett, de a választmány — csaknem egyhangú határozattal — kimondotta, hogy nem kiván egyesülni a GySC-vel. Ha a GySC fuzionálni akar, — mondották — úgy olvadjon bele a GyTK-ba! Csáky Dániel, aki alszövetségi viszonylatban is nagyon értékes sportember és — köztudomásúlag — éveken keresztül rengeteget dolgozott a GyTK-ért, a határozat elhangzása után, drámai körülmények között lemondott titkári tisztségéről és megmásithatalan elhatározással végleges en visszavonúlt a sportélettől! A titkári teendők ellátására, ideiglenesen, Gecsey Sándor alelnököt kérték fel.

A GySC f. hó 16-i választmányi ülésén, a tárgysorozaton kivül szintén szó került a fúzióról, de a GyTK határozatának ismertetése után az elnök feleslegesnek tartott minden további szót ebben az ügyben s igy az nem is került tárgyalás alá.

A szép terv igy véglegesen megbukott, igazolásául annak, hogy a két egyesület között még mindig nem jött létre a teljes sportbéke!

Új ifjúsági és gyermekkönyvek

Andrade és Julian Huxley
a londoni egyetem tanárainak rendkivül érdekes könyve
MI TÖRTÈNIK KÖRÜLÖTTÜNK
Mi a tudomány? A dolgok természete. Mozgás és erő. Energia. A levegő. A viz. Az élet. Légzés és égés. Hogyan mozgatjuk testünket? Mi kormányozza a test gépezetét? Hő és hőmérséklet. Emberi hőmérséklet; emberi egészség. Hogyan élnek a növények? Különféle életmódok.
300 oldal. Egészvászonkötés. Á. 6 P.

Fürst-Moszkowski
AZ ÉLŐ VILÁG CSODÁI
AZ EMBERI ÉLET CSODÁI: Csoda gyerekek. A lángelme balszerencséje. Modern Matuzsálemek. Tudósok kisérletei önmagukon. Az utolsó emberevők.
AZ ÁLLATI ÉLET CSODÁI: A kaviáros kenyér elmélete. A méhállam. A polipok robbanó fegyverei. Miért öltögeti nyelvét a kigyó? Hogyan költözködnek a madarak? Meddig élnek az állatok? Fémeket rágó rovar, stb., stb.
AZ ELME CSODÁI: A perpetuum mobile. A boszorkány téboly. A pokol helyszinrajza. Drágakövek varázsa, stb., stb.
REJTÉLYES CSODÁK: Wagner és a 13-as szám. A prevorsti látnoknő. Gondolat olvasás. „Ezt már átéltem egyszer." Jósló álmok. Kisértet Hydesvilleben. Csalók a szelemek birodalmában, stb., stb.
Egészvászonkötésben. Ára 6 pengő.

Cholnoky Jenő:
A FÖLFEDEZÉSEK TÖRTÉNETE
A punok és görögök földrajzismeretétől az utolsó évszázad felfedezéséig mindent megtalál ebben a kitünő műben az olvasó.
350 oldal, 130 kép 57 ábra.
Ára vászonkötésben 8 pengő.

Geszty Julia:
REJTELMES KELET
Egy világjáró magyar ujságirókisasszony feljegyzései.
India, Sziám, Jáva, Báli, Fülöp-szigetek, Kina, Japán, Mancsukó-ról mondja el, mai szemmel meglátott élményeit egy fiatal leány. Szebbnél-szebb képek diszitik a kötetet.
70 képpel. Ára kötve 4 pengő.

Tábori Pál:
MÁTYÁSHEGY ILIÁSZ
Vig diákok játszák el a budai hegyekben a görögök és trójaiak harcát.
Márton Lajos 20 rajzával.
Ára kötve 4 P.

Tutsek Anna:
CILIKE BÚCSÚJA
Most jelent meg a legújabb „Cilike", amely befejező kötete a közismert és szeretett Cilike-könyveknek.
Ára kötve 5 pengő.

Szürke Bagoly:
KÉT KICSI HÓD
VA-SA-KVON-ASZIN az indián vadász bűbájos könyve a hódokról. A természet meleg szeretete árad ebből a könyvből. Szürke Bagoly rajzai diszitik a kötetet.
Ára kötve 4 pengő.

Ujj Péter:
HARRY NEM AKAR KIRÁLY LENNI
Igaz történetet egy igazi királyfiról mesél el a gyermekeknek ez a kitünő könyv.
G. Erdélyi Aranka 16 rajzával.
Ára kötve 2 pengő 80 fillér.

PÓSA BÁCSI NAGY MESÈSKÖNYVE
A nagy magyar mesemondó legszebb mesèi és versei vannak összegyüjtve ebben az uj kötetben.
4 szines kép, 100 rajz. Ára kötve 4 pengő.

Szondy György:
MÁJUS HERCEGNŐJE
A tavasz tündéreiről és a jó gyerekekről szól a kitünő iró új gyermekkönyve.
4 szines kép. Sok rajz. Á. kötve P 3.50

SINGER és WOLFNER KIADÁSA
Megtekinthetők minden könyvessoltban.

Egészségvédelmi munka 1937. november havában

Ilyen irányu munka folyik a Stefáuia védőintézetekben egyrészt a terhesek, anyák, csecsemők ápolása, gyógykezelése, tanácsadás, védőnői látogatások, cukorkiosztás, babakelengye kikölcsönzés stb. formájában. A csecsemők gümőkór elleni oltása csak lassu méretekben folyik, mert nem hozzák az összes csecsemőket bemutatásra (kb. 30—40%-ban), a terhesek vérvizsgálata is kisszámban történik, szintén a jelentkezés hiánya miatt.

Egészségvédelmi előadásokat tartottak a fütés, világitás, szellőztetés fontosságáról, csecsemő és kisded helyes ápolásáról, azonkivül különböző tartalmu előadások kerülnek a hallgatók elé a Közművelődési Esték keretében.

A védőoltásokról gümőkór, hasihagymáz ellen már megemlékeztem. Diftéria ellen e hóban nem eszközöltünk védőoltásokat.

Iskola-egészségügyi vizsgálatok.

Az iskolai egészségvédelmi munkát november hó folyamán tovább folytattuk. A külterületi iskolák a telki, halmagyi és kondorostanyaiak kivételével mind sorra kerültek.

Gyomán megvizsgáltunk a róm. kath. iskolákban 173, központi ref. iskolában 270, evang. iskolában 115, összesen 558 tanulót. Ezek közül Dermotubinra reagált 151, ami kereken 27%-nak felel meg, mirigynagyobbodásban szenved 203, angolkórban 72, paraziták-ban 33, szervi szivbajban 22, ludtalpa 154 gyermeknek van.

Endrődön vizsgálat alá kerültek külterületen a csejti iskolában 79, varjasiban 56, varjas II.-ben 51, nagylaposiban 60, nagylaposi uradalmi iskolában 14, kocsorhegyiben 42, polyákhalmiban 84, décsi páskumiban 89, Öregszőlőkben 149 gyermek. Összesen: 624. Ezek közül Dermotubinra pozitiv reakciót adott 155 gyermek, ez cca 25%-ot mutat. A többi elváltozások az általános számbeli eredményeknek felelnek meg.

Az endrődi belterületen megvizsgáltuk a szarvasvégi ovodás gyermekeket és pedig 56-ot, a gyomavégi óvodában 73-at, Polgári Iskolában 36 (I. osztály) II. osztályban 33, Központi leányiskolában 99 gyermeket, összesen: 297-et. Ezek közül pozitiv Dermotubinos volt 52. Ezen szám igen alacsony amenyiben csak 17%-nak felel meg. Különösen kevés pozitiv eset adódott a Polg. Leányiskolában (kb. 10%. Itt ujabb bedörzsölést veszünk sorra, ellenőrzés céljából. Az óvodákban általában kevesebb a pozitiv Dtb., mint az iskolákban.)

A 297 gyermek közül hőrparazitás 6, ludtalpas 53, nyakmirigyes 51, rosszfogu 116, nagymandulás 36, sérves 1, trachomás 1, látáshibás 2, szervi szivbajos 3 gyermek.

A Pozitiv Dermotubinosok kartotékot kapnak, hozzátartozóikat a közs. orvosok átvizsgálják. Ugyancsak megvizsgáljuk 10 évre visszamenőleg az összes gümőkórban elhaltak családtagjait, ami számszerint Gyomán kb. 120, Endrődön 360 családot jelent megfelelő számu családtagokkal együtt.

Szilágyi Ferenc
m. kir. tisztiorvos.

Tiz év előtt

1927. okt. 23. Az Országos Népmüvelési Bizottság Gyomai Fiókja e héten kezdi meg áldásos müködését. A közmüvelődési előadások a legszegényebb néposztálynak is lehetővé teszik az okos és olcsó müvelődést és szórakozást.

1927. nov. 13. „Gyoma község áldozatos közönsége szeretettel hivja és várja vendégül ebédre november 20-án a kaszinókban az összes hadirokkantakat, hadiözvegyeket és hadiárvákat."

1927. nov. 20. A hősök emlékmüve leleplezési ünnepélyének sorrendje:

1. Reggel 9-kor istentisztelet az összes templomokban.

2. Fél 11-től 11-ig gyülekezés a szobornál a kijelölt helyekre.

3. 11. 20-kor József királyi herceg őfenségének fogadása a pályaudvaron. Szónok: Kovacsics Dezső főispán.

4. Fél 12-kor őfensége fogadása a szobornál, szónok Pétermann József főjegyző

5. Az ünnepélyen felszólaltak: József főherceg, Kovacsics Dezső főispán, a felekezetek lelkészei.

6. Ünnepi ebéd az Urikaszinóban.

7. Délután 3 órakor a sporttelepen elültették a „Hősökfáját."

A MELEG OTTHON

Mindnyájunk életének legfőbb célja, melyért minden áldozatot érdemes meghozni. A meleg otthon a tökéletes leiki és testi harmónián alapszik, melynek egyik legfontosabb előfeltétele a jól fütött szoba. Talán sohasem vágyódott az emberiség annyira a meleg otthon után és talán soha nem okozott annyi nehézséget annak megszerzése, mint a mai nehéz viszonyok között. De szerencsére az emberi akarat és találékonyság, mely már nagyobb nehézségeket is legyőzött, a fütés terén legujabban oly eredményeket ért el, amelyek révén otthonunk melegét a megszokott kényelem és tisztaság mellett, sokkal gazdaságosabban biztosithatjuk. Mindennapi életünknek ezt az egyik legfontosabb problémáját akarjuk az alábbiakban ismertetni.

Jól fűteni annyit tesz, mint a szükséges meleget minél kevesebb költség árán, egyszerű és kevés tüzkezelés mellett, de füst-, korom- és szagmentesen előállitani. Ehhez természetesen megfelelő tüzelő anyag kell, s ezért volt a legutóbbi években a tüzifa a legkedveltebb tüzelőszer. Sajnos a belföldi termelés a tüzifaszükségletet megközelitőleg sem tudja fedezni, a fa világpiaci ára mindenütt nagyon felment, s ezért van az, hogy a fafü és megfizethetetlenül drága lett.

Szerencsére ma már rendelkezésünkre áll egy oly fütőanyag, mely nemcsak a tüzifa összes jó tulajdonságaival rendelkezik, hanem azt gazdaságosabban, fütőértékben többszörösen felülmulja. Ez pedig a

nemesitett kőszéntermék: a koksz, mely a legtöbb vaskályhában

és cserépkályhában egyaránt jól eltüzelhető.

A fafütéses cserépkályháknak koksztüzelésre való átépitése nem okoz nehézséget, azt minden szakértő kályhásmester könnyüszerrel el tudja végezni, az átépités költsége pedig a fafütéssel szemben

elérhető 40—50 %-os

megtakarításból rövidesen visszatérül.

A kokszfütés mindenütt a világon egyre jobban terjed, még a fában gazdag országokban, igy a szomszédos Ausztriában is. A szén nemesitése s ennek eredményeképen a kokszgyártás az utóbbi években nálunk is nagyott fejlődött, s ezzel adva van a drága külföldi fa helyett a több mint kétszeres fütőértékü, de sokkal takarékosabb fütőanyagnak, a hazai szénből termelt koksznak a használata.

A változott viszonyok mellett a régi fütési módhoz ragaszkodni csak gondot, az uj módhoz alkalmazkodni: kevesebb pénzért melegebb otthont jelent! Ennél jobbat, ennél szebbet pedig kivánni sem tudunk kedves olvasóinknak.

Rádiót, csillárt karácsonyra ifj. VARGÁNÁL vásároljunk!
Orion és Telefunken univerzális készülékek, modern csillárok nagy választékban.
Díjtalan készülék bemutatás!

A Magyar Vörös-Kereszt Gyomai Fiókegyletének tea-estélye

Dr. Vincze Endre elnök és Bácsy Elekné társelnöknő vezetése alatt álló Vörös-Kereszt gyomai Fiókegylete saját jótékonysági alapja javára jól sikerült tea-estélyt rendezett f. hó 4-én az Uri Kaszinó helyiségeiben. A részvevők nagy érdeklődése mellett éjfélkor tombola játék, volt ami nagy mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a jelenlévők kellemes és jó hangulatban töltsék el az estét. A tea-estélyen megjelent a gyomai társadalmi élet szine-java, sajnos azonban még mindig nem tanusitanak elég érdeklődést a Vöröskereszt müködése iránt, pedig szükséges volna, hogy a Vöröskeresztre háramló mind nagyobb és nehezebb feladatok megoldásában segitségére legyünk és támogassuk hazafias munkájában. Az estélyen a következő felülfizetések voltak, amelyeket ezuttal is köszönettel nyugtáz az elnökség: Dr. Bölcsházy Zoltán 5 P, Pétermann József 3 P, G. Nagy László 3 P, Kató Lajos 2 P, Kiss Géza 2 P, Iványi István 2 P, Bácsy Géza 2 P, Házy Imre 1 P, özv. Lukács Aladárné 1 P, Dr. Singer István 1 P, v. Váry József 3 P, Kovács G. Lajos 1 P, Zöld Sándor 1 P.

SZERDAI ESTÉK.

A gyomai Közmüvelődési Egyesület 1937 évi, sorozatos szerdai estéin Dr. Vincze Endre, Cs. Szabó Albert állatorvos, vitéz Pajor Gyula, Fehér István, Schusztek Sándor, Dr. Legeza Tibor tartottak nivós ismeretterjesztő előadásokat. A különböző Olvasókörök ezen előadások alkalmával, kivétel nélkül zsufolásig megteltek és élén a vezetőséggel, szives szeretettel fogadták az előadókat és szereplőket. A kisérő müsorban Molnár Gyula, ifj. Molnár Gyula, Kéry Lajos, Adamik Erzsébet, Adamik Tinike, Vincze József és Balassa Babus müködtek közre ének, tánc, zene és egyfelvonásos szindarabokkal. Az 1938 évi megnyitó előadást január 5-én a Kisréti Olvasóban Bay József ref. lelkész tartja

PARCELLÁZÁS! A Báró Huszár Lászlóné féle póhalmi birtok kisebb tételekben történő eladását kedvező feltételek mellett megkezdte az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár, Endrödön, hol mindennemü felvilágositást készséggel ad meg vitéz Baranyai István ügyv.-igazgató.

HIREK

Tari Teréz tanitónőt a V. K. Miniszter a Nyirjákói iskolához osztotta be.

A gyomai Stefánia Szövetség december hó 23-án d. u 4 órakor a községházán karácsonyfa ünnepélyt tart, melyre az érdeklődőket szeretettel meghivja a vezetőség.

Látta már a NEP himzőtanfolyamának kiállitását? Nehány napig még megtekintheti, a piactéri helyiségében, igaz öröme lesz benne.

Ovodások müsoros karácsonyfa ünnepélye. Gyoma község II. sz. ovodájában Jókai ut 4 szám alatt f. hó 19-én vasárnap délután 3 órakor müsoros karácsonyfa ünnepélyt rendezek, amelyre a községi képviselő és iskolaszéki tagokat, valamint az érdeklődőket tisztelettel meghivom. Belépődij nincsen, azonban az ünnepéllyel járó kiadásokra és a helybeli Zöldkereszt javára 20—30 fillér adományt kérünk. Tisztelettel: Vaskorné Nádudvary Mária közs. ovónő.

A Gyomai Iparos- és Kereskedőifjak Önképzőköre a Holler szálloda nagytermében, 1937. évi december hó 25. napján, szombaton (karácsony elsőnapján) nyilvános mükedvelő főpróbát és december hó 26-án, vasárnap (karácsony másodnapján) műkedvelő előadást és szigoruan zártkörü táncmulatságot rendez. Kezdete este 8 órakor. Szinre kerül Orlov 3 felvonásos operett. Elsőrangu szereplőgárda biztositja az előadás sikerét.

Értesitjük a nagyérdemü közönséget, hogy az ünnepekre való tekintettel a GŐZ- és KÁDFÜRDŐ nem a szokásos péntek—szombati napokon lesz nyitva, hanem december 20 és 27-én hétfőn a férfiak részére és december 21 és 28-án kedden a nők részére. 2—1

KARÁCSONYI KALÁCS. 10 dkg. vajat habosra keverünk, adunk hozzá egy tojást és 2 kanál cukrot, tovább keverjük, majd ujra egy tojást és 2 kanál cukrot, mellyel szintén habosra keverjük. Ekkor ½ kg. lisztet, 1 csomag Dr. OETKER-féle „BACKIN" sütőporral keverve, ½ csomag Dr. OETKER-féle vanilincukrot, ½ citrom reszelt héját és annyi tejet adunk hozzá, amennyi szükséges. Ha a kalácsot finomapban szeretnők, ugy mazsolát, mandulát, finomra vágott citronátot, vagy arancinit is adunk hozzá. Jó meleg sütőben aranysárgára sütjük.

A SZABADSÁG mai, uj számában Delbos utazásainak várható következményeiről ir Serényi Gusztáv. Bajcsay-Zsilinszky Endre Magyarország és Lengyelország sorsközösségét fejtegeti. «Spectator» a szepességi németek megható hüségéről és a magyarsághoz való ragaszkodásáról közöl beszámolót. A magyar kereszténység ujabb lelki és szociális törekvéseiről, a meginduló országos családvédelmi akcióról, a bekeritett Csehországról, az uj, európai fenyegetésként jelentkező állatjárványról cikkeket hoz. A gazdag és tartalmas számot Vér „verses heti hiradója" zárja le.

Félmillió uj felfedező egy hét alatt. A leleményességükről hires magyar felfedezők száma ugrásszerüen növekedni fog a napokban, amikor megjelenik Tolnai Világlapja karácsonyi kettős száma és mellékletei. Félmillió ember fedezheti fel, hogy a nyomdatechnika és a könyvkiadás remeke ez a tartalomban, kivitelben és olcsóságban egyedülálló szám, amely 90 fillérért 572 oldalon, a gépek százaival és a betük ezreivel az ujságcsinálás csucsteljesitményét nyujtja. Maga Tolnai Világlapja 100 oldalon, csodálatos szinekben pompázó boritékban a család minden tagjának valóságos kincsestára. Egyik melléklete L. Rogger: „A grenoblei gyors" cimü lélegzetállitóan izgalmas detektivregénye 224 oldal. A másik melléklete Havas Zsigmond: „Az acélember" cimü 128 oldalas ragyogóan illusztrált ifjusági kalandregénye. Külön érték a harmadik melléklet, amely pompás helinaptár 1938 ra, száz hasznos tanáccsal, főzőreceptekkel és remek fogásokkal, amikre minden háztartásban szükség van. Röviden: potolhatatlan érték Tolnai Világlapja karácsonyi kettős száma és pazar mellékletei 572 oldalon 90 fillérért.

Mit ajándékozzunk?

Flanell gyönyörü, szinnyomatos mintákban	**1.40 P**
Tisztagyapju szövet 90 cm. széles, nőiruhára	**2.35 P**
Tisztagyapju szövet 140 cm. széles, nőikabátra, vagy szoknyára	**6.40 P**
Puplinett férfiing elsőrangu szabás, komplett méret	**5.60 P**
Férfi kalap kitünő minőség	**6.40 P**
Velurin féfi-kalap	**11.80 P**

Mindegyik jó, olcsó és tartós!

KULPIN DIVATHÁZ
BÉKÉSCSABA.

Szerkesztő postája.

Karácsonyi hangulat — nem sikerült. Folytonos ismétlések és közhelyek. Maradjon csak a tanyai élet megrajzolásánál, ott eredetiségeket hoz fel. Ha bejön, a visszaadott kéziratból a kijavitott iráshibák átnézéséből is tanulhat. — **K. I. Kondorostanya, Kruchio Endre** a cikk és a vers a karácsonyi számban jön.

SPORT

Lapunk egyik legutóbbi számában hirt adtunk arról az egészséges elgondolásról, melyet néhány gyomai sportember vetett fel, akik községünk két futballegyletének fúziójával gondolták megmenteni Gyoma kátyúba jutott futballsportját. Cikkünk az érdekeltek körében élénk feltünést keltett. Sokan helyeselték a tervet, de egy többség mégis ellene volt.

A Gyomai T. K. f. hó 13 án tartott választmányi ülésén Csáky Dániel szállt sikra a fuzió mellett, de a választmány — csaknem egyhangú határozattal — kimondotta, hogy nem kiván egyesülni a GySC-vel. Ha a GySC fuzionálni akar, — mondották — úgy olvadjon bele a GyTK-ba! Csáky Dániel, aki alszövetségi viszonylatban is nagyon értékes sportember és — köztudomásúlag — éveken keresztül rengeteget dolgozott a GyTK-ért, a határozat elhangzása után, drámai körülmények között lemondott titkári tisztségéről és megmásithatalan elhatározással végleges en visszavonúlt a sportélettől! A titkári teendők ellátására, ideiglenesen, Gecsey Sándor alelnököt kérték fel.

A GySC f. hó 16-i választmányi ülésén, a tárgysorozaton kivül szintén szó került a fúzióról, de a GyTK határozatának ismertetése után az elnök feleslegesnek tartott minden további szót ebben az ügyben s igy az nem is került tárgyalás alá.

A szép terv igy véglegesen megbukott, igazolásául annak, hogy a két egyesület között még mindig nem jött létre a teljes sportbéke!

M O Z I

APOLLÓ MOZGÓ GYOMA

1937. december 19—20 vasárnap, hétfő.

Mindenki erre a filmre vár! A világ leghatalmasabb alkotása. Az évad legizgalmasabb filmje BULWER regénye.

Milliók olvasták a könyvet
Milliók csodálták meg a filmet

Pompéji pusztulása

Régi Róma káprázatos pompája, tobzódó erkölcstelen világa, a Vezuv mindent elsöprő lávafolyama, egy romantikus szerelem regénye Főszereplő: PRESTON FORSTER

2. Kisérő műsor

1937. december 22—23 szerda, csütörtök

karácsonyi ünnepekre tekintettel
kivételesen
nincs előadás.

Figyelje meg karácsonyi műsorainkat. Mindkét nap más és más magyar filmet hozunk köztük az ÉDES MOSTOHÁT

Előadások kezdete: vasárnap és ünnepnap d. u. fél 3, fél 5, fél 7 és fél 9-kor. Pénztárnyitás: vasárnap és ünnepnap d. e. fél 10-től fél 1-ig. Hétfőn, Szerdán, Csütörtökön fél 4 órakor.

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. december 19-én vasárnap 6 és fél 9 órakor.

Orosztárgyu hangos film!

A volga hajósa

Izgalmas bünügyi film.

FŐSZEREPLŐK:

PIERRE BLANCHAR,
CHARLES VANEL,
INKISINOFF,
VERA KORÉNE.

Komoly nagyvonalu filmdráma, szívbe markoló tragédiával

Középeurópai utazás
ismeretterjesztő film.

MAGYAR VILÁGHIRADÓ

Csak 16 éven felülieknek!

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztarecepteket megkapja, ha még ma kéri a Dr. OETKER-féle világhirü FÉNYKÉPES RECEPTKÖNYVET, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: Dr. OETKER A. Budapest, VIII. Conti-utca 25.

Pk. 1622 sz. 1937.
1937. vghtói 171 szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Barta Béla ügyvéd Budapest ügyvéd által képviselt Mezey és Grosz (és a csatlakozottnak kimondott Izsák Jakab 429 P tőke és jár.) javára 194 P 75 f. tőke és több követelés járulékai erejéig a **gyomai kir. járásbíróság** 1937. évi Pk. 1622 sz. végzésével elrendelt kielégitési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1937. évi november hó 13-án lefoglalt 1317 P 80 f. becsült ingóságokra a **gyomai kir. járásbíróság** fenti számu végzésével az árverés elrendeltetvén, végr. szenv. üzletében Endrőd, Király u. 1 házsz. alatt leendő megtartására határidőül **1937 évi december hó 22 napjának délután 2 órája** tüzetik ki, amikor a biróilag lefoglalt Puch motor kerékpár, irógép, rádió üzleti berendezés, alkatrészek és villamossági felszerelések s egyéb ingóságokat el fogom adni.

Gyoma, 1937. évi december hó 2 n.

Kitüzési dij 7 P 02 f.

Villányi Nándor
kir. bir. végrehajtó, mint birósági kiküldött.

Anyakönyvi hirek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveiben december 10-től dec. 17-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek: Szilágyi Lajos fia, István-György, ref. Bogár Mihály fia, Mihály, ref. Schwalm Márton fia, András, ev. Czeglédi József fia, Béla-Ferenc, ref.

Meghaltak: T. Kovács Mihály fm. 84 éves ref. Rácz Károly 4 éves. Orincsay Péterné sz. Küzelényi Kornélia 80 éves rk. Krampner János borbély 69 éves.

Gyoma község ingatlanforgalma

ifj. Kovács Gergely és neje Németh Rozália gyomai lakosok vettek 649 négyszögöl pocosi szántót Molnár Lajos gyomai lakostól 500 pengőért.

Biró Gerzson és neje Nagy Róza gyomai lakosok vettek 3 hold 1021 négyszögöl tanyai szántót és 6/12108 ad rész legelő illetőséget Garai Jánosné Biró Erzsébet és társaitól 5000 pengőért.

Tuba Sándor gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Nagy János és neje Holléiter Mária budapesti lakosoktól 2000 pengőért.

Horváth János és neje Bácsi Róza gyomai lakosok vettek egy bánomkerti lakóházat Szilágyi János (nős volt R. Kiss Zsuzsánnával) gyomai lakostól 600 pengőért.

Kereki Lajos és neje Diós Anna gyomai lakosok vettek egy bánomkerti lakóházat Horváth János és neje Bácsi Róza gyomai lakosoktól 700 pengőért.

Biró László és neje G. Szabó Lidia gyomai lakosok vettek egy maiakerti lakóházat Máté Lajos és társaitól 750 pegőért.

Molnár Elek és neje Hőgye Jusztina gyomai lakosok vettek 1 hold 807 négyszögöl gőrbekutlaposi szántót Csuvár Franciska gyomai lakostól 1350 pengőért.

Szalisznyó Sándor és neje Kovács Irma turkevei lakosok vettek 1000 négyszögöl csudaballi ingatlan Pápai Lajosné Ádám Sára gyomai lakostól 270 pengőért.

Vásárolja a pécsi kokszot.

Elárusitók: WAGNER MÁRTON FIAI, fakereskedők a **Pécsi Kőszén és Kokszkereskedelmi Rt** képviselői, Gyoma. x—1

„MÁVAUT" TÉLI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. október 3—tól 1938. május 14—ig.

Gyoma—Endrőd:

17.38	ind.	Gyoma p. u.	érk.	6.22
17.50	érk.	Endrőd templom-tér	ind.	6.10

Viteldij: 50 fillér.

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.50
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.32
7.28	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.42	↓	Püspökladány	↑	15.23
9.19	↓	Hajduszoboszló	↑	14.43
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14.10

Menet-jegy: Endrődre —.50 Menettérti-jegy: Endrődre —.80 P
Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 10.50. „ P 12.50.

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u.	↑	14.00
9.03	érk.	„ községháza	ind.	13.50

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9.50.

Feltételes megállóhely: Gyoma—halmagyi Olvasókör és Perjés.

STANDARD rádió

a magyar rádiógyártás büszkesége.

Egyedárusitó: Benjámin István.

GYOMÁN: Fekete Lajos műszerész üzletében.

ENDRŐNÖN: a Homoki féle emeletes házban.

Kérje díjtalan bemutatását!

A református egyház melletti volt Horváth-féle üres

TELEK

előnyös fizetési feltételek mellett eladó. Érdeklődni lehet Legeza-ügyvéd irodájában. 1—3

Publikáció

Egy kifogástalan karikahajós varrógép eladó II. Gárdonyi-u. 51. sz. (volt Gyár-utca) 2—1

Kiss Bálint utca 25. sz. (volt Honti-féle ház) üzlethelyiség berendezéssel kiadó, vagy a berendezés eladó. Érdeklődni lehet: Fegyverneki u. 2. sz. alatt. 2—2

Karácsonyfák nagyválasztékban kaphatók Zöld Béni szerszámfakereskedőnél I. ker. Gróf Tisza István ut 79. szám alatt. 2—2

Magas foku, zamatos rizlingbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károly** borkereskedőnél.

Endrőd Széchenyi utca 50 sz. alatt egy komplett tiszta uj ebédlő elköltözés miatt eladó. 3—3

Olajos Lajos bornagykereskedőnél a jó Tiszavidéki bornak literje 40 fillér. 5—3

Sebessy Jánosnak sajátterméstt bora van eladó. 4—4

Baromfi keltetőgép, kitünő gyártmány, igen jó állapotban eladó. Szeretö-féle ház. x—4

ELADÓ: 183 hold özedi határban kedvező fizetési feltételek mellett — 7 és fél kat. hold 2 darabban előhalmon, — 1 kat. hold kölesfenékben, — 2 hold révlaposon, — 2 hold magtárlaposon, — 23 kat. hold keselyősön, egy kétszobás lakóház a gr. Tisza István uton, — 2 szoba konyha kovácsmühejjel, — Hösökutján ugyancsak 2 szobás urilakás. — Izsó Balázs ingatlan közvetitőnél Gyoma. Telefon: 50.

KARÁCSONYI OLCSÓ BORAJÁNLAT

18 FILLÉR

egy liter 11%-os **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**

XII. évfolyam, 52. szám. ÁRA 10 FILLÉR. Gyoma, 1937 december 25.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1·30 P, Fél évre 2·60 P, Egész évre 5·20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma" csekkszám: 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések dijszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A szeretet ünnepe

A Kalendáriumnak sok pirosbetüs napja van, családnak, nemzetnek, valláserkölcsi közösségnek sok ünnepnapja van: de az egyetemes emberiségnek mindenkit átfogó, mindenkit megihletőbb és mindenkit boldogabbá tevő ünnepe nincsen a Karácsonynál, mert a Karácsony szeretetnek, az örök szeretetnek az ünnepe.

Az angyali hymnusz, mely ottan a bethlehemi mezők felett felcsendült évezredek előtt, a szeretetnek kettős üzenetét jelentette.

Az égre felsugárzó hymnusz, hogy „Dicsőség Istennek" azt hirdeti, hogy az ember, a küzdő ember ujra megtalálta a világ Urában és Alkotójában az Atyát, ki ugy szerette ezt a világot, hogy egyszülött Fiát adta érte, az az égből aláhangzó üzenet pedig, hogy „Békesség és jóakarat e földön az embereknek", azt hirdeti, hogy az Atya szivére ölelt, megváltott embernek szeretni kell egymást, mert csak egy szentség van örökkévaló ezen a világon, mely békességet és jóakaratot teremt: a szeretet.

A nagy kérdés Karácsony ünnepén: vajjon tud-é bennünk vér, lélek és élet lenni ez a földet és eget, ez a mindent átölelő szeretet?!

Szülők feleljenek, mikor gyermekeikre néznek és gyermekek feleljenek mikor, szülőikre tekintenek! Családok adjanak választ, mikor hitestársaikra és atyjukfiaira gondolnak, szegények, mikor vagyonosabbakat látnak, gazdagok, mikor utjuk a nyomorgó mellett visz el: — óh kétezred év örök szeretetének magja termett-é mi bennünk arany kalászt?!

Magyar nép felelj e csonka, megszaggatott föld határain belül, vér, lélek és élet-é benned a karácsonyi örök szeretet minden te testvéreddel szemben, társadalom és osztály kereteken tul és felett, — magyar nép felelj e csonka megszaggatott föld határain belül: átérzed-é négy milliónyi rabtestvérednek küzdelmét, nyomorát, jajját, sóhaját s átsugározod-é a csiki havasok, a bánát és felvidék felé az együttérző magyar testvéri szeretet fényét, káprázatát?!

Világnak minden hatalmasai, a szörnyü világégés, a gyülölet pokoli tüze után kétévtizedre, mikor hirdetitek a békességet és nincsen jóakarat, nem szoritja-é össze a sziveteket, nem marcangolja-é lelketeket a vád, hogy megtagadjátok a karácsonyi angyali hymnuszt?!

Én magyar népem, légy te a megalázottak között a felmagasztalt, megcsufoltak között a megdicsőitett, hátratétettek között az első, sötét éjszakában ülök között a krisztusi szeretet fényét sugárzó, ki életeddel éld az angyali hymnuszt, családod, néped és az egész világ között:

Istennek dicsőség
Embernek békesség és
jóakarat.

Gyula, 1937. Karácsony.

Harsányi Pál
esperes.

Nagyszabásu gazdavacsora volt a 48-as olvasókörben

Papp Zsigmondot ünnepelték

December 18-án este a 48-as olvasókörben nagyszabásu gazdavacsora volt, amelyen Gyoma község gazdáinak szine-java jelent meg. Tekintélyes számban volt képviselve az iparosság is, de az intelligencia is. Ott voltak: dr. Sorbán Jenő főszolgabiró, Kató Lajos jegyző, Pétermann József ny. főjegyző, Béres János községi albiró, F. Kiss Gábor, Putnoki Mihály, Béres János, Kovács Imre községi esküdtek, Vincze Andor számtanácsos a 48-as kör elnöke, Bay József ref. elnök-lelkész, a HOMBÁR szövetkezet részéről Papp Zsigmond, elnök-igazgató, Wagner Márton és vitéz Váry József ügyvezető igazgatók, Arany Lajos, Kovács G. Lajos, G Nagy László igazgatósági tagok, Kocsis Gábor, Seprenyi Lajos és ifj. Wagner Ádám felügyelő-bizottsági tagok, dr. Bartha Gusztáv községi orvos, dr. Huhn Ferenc és dr. Cs. Szabó Albert állatorvosok, Nemerey Péter igazgató, dr. Legeza Tibor, dr. Házy Béla és dr. Kovács János ügyvédek, brassói Greiszing József nyug. telekkönyvvezető, valamint a gazdakörök vezetői, (kivéve a kisréti olvasókör vezetői) és még számosan.

A vacsorára dr. Sorbán Jenő hivta meg a gazdakörök vezetőin át a tagokat, valamint a HOMBÁR szövetkezetet a tagjaival, hogy e vacsora keretében ünnepeljék Papp Zsigmondot a vármegyei közigazgatási bizottságba történt megválasztása alkalmából és egyben megismertessék azokkal a gazdáinkkal, akik még nem tudnák, a vármegyei közigazgatási bizottsági tagság jelentőségét.

A vármegyei közigazgatási bizottság

E bizottságnak hivatalból tagjai: Elnök: Főispán, h. elnök: Alispán, várm. főjegyző, t. főügyész, t. főorvos, árvaszéki elnök, pénzügyigazgató, tanfelügyelő, államépitészeti hivatal főnöke, vármegyei gazdasági felügyelő, kir. ügyészségi elnök, törvényhatósági kir. állatorvos, folyammérnöki hivatal főnöke, kir. erdőfelügyelőség vezetője, kir. törvényszéki elnök.

Választott tagok: dr. Berthóti Károly, Papp Zsigmond, dr. Sebők Elek, dr. báró Apor Vilmos, Harsányi Pál, dr. Geiszt Gyula, Bohnert József, Beliczey Géza, Csizmadia András és dr. Telegdy Lajos.

Dr. Sorbán Jenő felszólalása

Vacsora után dr. Sorbán Jenő emelkedett szólásra és általános figyelem között közölte a hallgatósággal, hogy a gazdakörök meghivásával egy régebbi tervét is meg akarta valósitani és hogy községünk gazdáival jobban megismerkedhessen, erre most kedvező alkalmat talált abban is, hogy Papp Zsigmondot a gazdákkal együtt üdvözöljék, amiért a vármegyei törvényhatóság őt a mult szombaton a legtöbb szavazattal beválasztotta a közigazgatási bizottságba. Őszintén feltárta, amikor a főispán ur azt az óhaját fejezte ki, hogy az egyik bizottsági tagságra egy kisgazdát szeretne bejuttatni, dacára a vármegye más helyein kifejtett erőteljes „hazai"-megmozdulásra, ő azonnal a maga járásának kérte ezt a kisgazda tisztséget és a főispán ur megértésével sikerült is a tervet megvalósitani, és pedig Papp Zsigmond beválasztásával.

Felsorakoztatta Papp Zsigmond eddigi közéleti működését, amely értékes szervezésekben és más fontos közéletü munkálkodásokban eddig is jelentős és szép eredményeket tud felmutatni. Hiszi, hogy a közigazgatási bizottságban hasznos szolgálatokat tesz majd a vármegyének, a hazának és a járásunknak is.

A hallgatóság sokszor szakitotta meg dr. Sorbán Jenő főszolgabiró beszédét és közbe különösen tüntetően éljenezte a főispánt és az alispánt.

A többi felszólalás

Vincze Andor számtanácsos, a 48-as kör elnöke, a 48-as kör nevében köszöntötte az ünnepeltet.

Bay József ref. elnök-lelkész mint a ref. egyház presbiterét köszöntötte Papp Zsigmondot és a tőle megszokott mesteri és közvetlen szinekkel jellemezte az ünnepelt egyéniségét és a beszéde befejeztével tomboló lelkesedést váltott ki a hallgatóságból.

Wagner Márton a HOMBÁR szövetkezet részéről a munkatársát köszöntötte.

Dr. Legeza Tibor dr. Sorbán Jenő főszolgabirót köszöntötte, Kató Lajos jegyző dr. Legeza Tibort köszöntötte. *(Happáré! Szerk)*

Papp Zsigmond beszél

Általános figyelem mellett kezdte Papp Zsigmond a beszédét. Visszapillantást vetett közéletű működésére és az ott elért sikereit annak tudja be, hogy a jól megfontolt irányától sohasem tért el és azzal sem törődött, ha az ellenkező véleményen lévők megharagudtak érte. És sohsem vezette a közmunkálkodásában más, mint a fajtájának szeretete. Most is ez a fajtaszeretete birta rá, hogy vállalja ezt a nehéz és költséges tisztséget, amellyel őt a vármegyei törvényhatóság a főispán ur és Sorbán főszolgabiró ur kezdeményezésére megtisztelte.

Felemlitette, hogy kisebb terüle.ű és mostohább éghajlati és talajviszony mellett nálunk jobbbn boldoguló nemzetek is vannak. Ezek azért boldogulnak jobban, mert tanulnak és összetartanak. Tanuljunk tehát mi is és fogjunk össze mi is.

Hogy ezt a diszes tisztséget elvállalta, az másrészt még a főispán nr és az alispán ur szeretetteljes hivására és bátoritására történt. Minden igyekezetével azon lesz, hogy a közigazgatási bizottsági működésével a gazdatársainak is becsülést szerezzen.

Papp Zsigmond tartalmas és férfias beszédéből helyszüke miatt nem közölhetükk többet, Hogy a beszéd milyen hatást váltott ki a jelenlévőkben, annak bizonysága, hogy a befejezés után percekig ünnepelték őt a legmelegebb éljenzésben.

A Gyomai Kisbirtokosok Szövetsége

Az ünnepeltet köszöntő fel szólalások után ujra szólásra emelkedett dr. Sorbán Jenő főszolgabiró és elháritotta magától a felszólalásokban őt illető dicséreteket, mert amit tett, csak a jarása érdekében valónak tartotta.

Felszólalásának a továbbiakban „csevegés" jelleget adott a főszolgabiró és őszinte örömmel állapitotta meg, hogy a meghivására ilyen szép számmal jöttek el gazdáink. Amint már máskor is hangoztatta, most is megismételte, hogy nagy sulyt helyez a kisgazdatársadalom összehozására, éppen ezért most már komolyan veti fel a tervét, hogy a gyomai kisgazdák tömörüljenek egy kisgazda szövetségben, amint az már évtizedek óta megtörtént Orosházán és Szarvason, mig legujabban, ebben a hónapban, Békésen is megtörtént. Óriási hátrányára és kárára van gazdáinknak, hogy hat gazdakörre forgácsolták szét az erőiket. Igy nem lehet a gyomai gazdák számának megfelelő gazdasági erőt kifejteni, mert mindenik kör elhuz a másiktól. Addig nem is lehet bensőséges kisgazda érdekek hatásos kiépitéséről szó, amig ezt be nem látják a gazdáink és nem tömörülnek. Ezért felszólitja a jelenlévő gazdákat, beszéljék meg a köreikben a dolgot és mielőbb kezdjék meg a szövetség megalakitását.

Köri vélemények

Dr. Sorbán Jenő főszolgabiró tervét sokan, de a köri tagok között legfőképen a 48-as kör tagjai hangos helyesléssel fogadták. Azonban a más körbeliek nem mind voltak ezen a véleményen. Ezeknek a felfogását talán igy közölhetjük:

1., „Csak nem adjuk fel a függetlenségünket! 2., A mi kaszinónkat még az apáink alapitották, már csak az ő emlékükre való tekintettel sem mondunk le róla! 3., Hogy kivánhatjuk a kaszinónk öreg tagjaitól, hogy a község tulsó részéről bejárjanak a központba. Nem birják már azok azt a hosszu utat. 4., És mi történik a kaszinó épületünkkel és a kaszinó vagyonával?"

Hirtelenében ezeket a „sulyos" kifogásokat gyüjtöttük össze.

Vegyük talán ezeket sorjába. 1., „Csak nem adjuk fel a függetlenségünket!" — Már megint a legszerencsétlenebbül alkalmazott függetlenségbe botlunk. Hát a szövetségben nem ugyanazt a függetlenséget élhetik ki mindannyian? Vagy ahány kaszinó, annyiféle függetlenség van? Vagy ugy értelmezzük ezt a függetlenséget, hogy két utca gazdái összekaszinóznak és mindig pont az ellenkezőjét csinálják, mint a másik kaszinó, még ha a józan felfogásukkal ellenkezik is? Az igy felhozott függetlenség lehet egyének érdeke, de semmiesetre sem a gazdaosztály érdeke.

2., „A mi kaszinónkat még az apáink alapitották, már csak az ő emlékükre való tekintettel sem mondunk le róla." — Egypárszor a „*tradició*" szó is elhangzott itt.

Hát igen! Az apáink valamikor nyomtattak, mi ma csépelünk, mert előnyünk van belőlle. — Ők kézzel vetettek, mi géppel vetünk. — Ők patkót hordtak a csizmájuk sarkán, mi gummisarkot! — Ők Nagyváradra meg Szolnokra hordták a buzájukat eladni, mi csak a magtárig hordjuk. — Az anyáink és nővéreink-szőtte vászonféléket hordtuk, az ő általuk szőtt és varrt zsákokat nyüttük, ... ma már az emlékeiket őrző szövőszékek sin-

T Á R C A

Uj idők—régi bajok

Egy öreg gazdatiszt levelei a szerkesztőhöz.

(6)

Igy az erdész nem szereti a keverék erdőt, szőlőjéből kiirtja a gazda az értéktelen, direkttermő fajtákat, lóban, marhában üldözzük a fajtalanságot, buzában, egyéb terményekben sem engedjük érvényesülni az értéktelen egyedeket, kivételt képez a rét, ott az történik, ami akar. Ott irányitás nem lévén, a tarackosodással szaporodó, élelmes, erősfáju, de semmit sem érő füfélék elnyomják az édes izü, tápdus és nagy terméseket adó, de természetesen igényesebb füveket; a tanya közvetlen közelében, ahova még eljut az ott őgyelgő baromfiak trágyája, már a jobb füvek vannak tulsulyban, mert jól érzi ott magát a sötétzöld, fényeslevelü angolperje, a világ legnemzetközibb füve, a legszebb pázsit. Hajón jött e, vagy a szél hozta a magját, nem lehet tudni.

Ilyen nehéz az élet a réten, sok száz, de felőlünk ezer évek óta is, azon egyszerü okból, mert nem tudjuk, mit kezdjünk vele, holott ő volna a szántóföldek anyja.

Arra azonban a legjobb órában se gondoljon senki, hogy az ilyen réteken, ha öntözésre berendezi, jóra fordul minden. A mi rétjeinken élő, minden hájjal megkent savanyu és keserü füveknek mindegy, milyen idő jár, ezek megélnek a jég hátán is és fütyülnek az öntözésre, maradnak, amik voltak, jóvá pedig nem lesznek semmi téle ajnározásra. Kipusztitani pedig addig, mig helyet ük jobb nincs, nem tanácsos.

Mint ahogy nem könyvből irom ki ezt a szomoruságot, mert ezt az Alföldön—Gyoma, Endrőd határán jöttömben mentemben eleget láttam, ugyanugy nem adok könyvbeli tanácsokat, ha elmondom, mi itt a lecke.

Történt ez a dolog abban az időben, amikor utoljára kezdtünk látni „meszes oláj"t az Alföldön, hogy egy ilyen istenadta, ugy ősztájon, annyira belegabalyodott a tengelytoló utba, hogy nem volt mit tenni: leszórta az esőverte, porrávált meszet az utfélre, pontosan a kaszáló sarkára. Elrendeltem, hogy lapáttal hányják széjjel és teritsék el a réten. Tavaszszal eleinte egyedül járogattam csodájára, majd szóltam a szomszéd tiszteknek is: addig és ahova ez a hanyagul szétlapátolt mész elért, mintha tizszeres maggal vetették volna, oly sürün duródott ki a földből a fehér here, de más helyeken nem. Mit gondolsz, ezt látva, meg, meszeztük a többi rétföldeket is? Nem, mert nem borult fel ottan több meszes kocsi és csak a tanulság maradt meg belőle.

Abból, hogy az Alföld rétjein is alig talált az ember mutatóba herefélét, talán a talaj mészszegény voltára lehetne a történet szerint következtetni, de bizonyitja és fogja majd az alföldi talajelemzések során bizonyitani Ébényi is; sajons nem fognak mostanában Gyomán se ilyen meszes kocsik felborulgatni, mindamellett a rétekkel csak kell tenni valamit.

Azt a nagyfoku szegénységet, ami az alföldi rétek teljesitményét általában jellemzi, nem okozhatja más, mint a messzi időkbe visszanyúlóan még ma is tartó teljes kiuzsorázás; hogy a többi közt mészhiányban is szenvednek a réttalajok, ahoz kétség nem fér. Ha ezen a bajon komoly trágyázással segitünk is, addig nem érünk célt, amig fel nem ujitjuk azokat.

Farsang legkiemelkedőbb eseménye

„VÁRMEGYEI NEMZETI BÁL“

1938. január 8-án az „Uri-Kaszinóban.“

csenek meg, nem őriztük meg azokat, de a kaszinó épület: az más. Azt emlékként őrizzük, az apáink emlékeként, még akkor is, ha az apáink sirját évszám sem nézzük meg.

3., A kaszinónk öreg tagjai arra a napi „filkózásra“ ezután is összejárnak majd a magánházaikba, ehhez igazán nem kell egy kaszinót fenntartani. Vasárnaponként ők is elsétálnak majd a központba, — ha érdekli őket a fiaik köri-élete. Az ujságokat ma már potom fillérekért a házhoz hozzák, ez sem lehet ok.

4., A legnehezebb megoldás a kaszinóépületek hasznositása volna. Ezt előre nem lehet eltervezni. De hogy többféle hasznositási mód volna erre, csak egypárat: üzlethelyiségnek átalakitani, napközi otthont létesiteni, háziipari munkahelynek berendezni, tárolást végezni ott, lakodalmakat, nagyobb családi ünnepségeket, lakomákat tartani ott stb.

.. Egyesek legradikálisabb megoldásként azt is vélték: vegyék el azoktól a kaszinóktól az italmérési engedélyt, amelyek nem akarnak belépni a szövetségbe, majd akkor megjön a jobb belátás.

Lezárjuk ebben a lapszámunkban a további beszámolót. Ugyis lesz még erről szó ezután is.

A főszolgabiró urat azonban bátoritjuk: mielőbb fogjon hozzá és kivánjuk, hogy sikerüljön neki a gazdáinkat egy táborba hozni.

A jól sikerült ünnepség nagyon kedélyes és dicséretre méltó barátságos hangulatban a késő órákig tartott. A vacsora és a kiszolgálás is jó és figyelmes volt.

Baromfitenyésztő tanfolyamok Gyomán és Endrődön

Egy ujabb és nagyon hasznos tanfolyam tartása van folyamatban a járásunk mindkét községében. Endrődön január 3—8 között és Gyomán február 21—26 között, minden este 6-8 órakor tartják meg az órákat. Az előadó Zimányi Zelma tanárnő lesz.

Reméljük, mindkét községben nagy számmal látogatják majd az előadásokat.

AZ ÉLET MÉLYSÉGEIBŐL

I. KEREKES ANNA BŰNPÖRE

Irta: Szeghalmy Gyula

Kerekes Anna! — kiált a törvényszéki tárgyalóterem ajtón állója és a kiáltásra várakozók közül feláll egy nyulánk, sápadt, gyerekasszony és börtönőrétől kisérve, reszketve lépi át a tárgyalóterem küszöbét.

A hatalmas teremben félénken néz körül. Előtte négylépcsős emelvényen a magas törvényszék birái. Mögötte a hallgatók kiváncsi sokasága, kik láttára összesugnak és érdeklődve figyelik minden mozdulatát. Alig áll meg a vádlottak padja előtt, már is hangzik az elnök fáradt, szennytelen hangja:

A királyi törvényszék tárgyalni fogja a gyermekgyilkossággal vádolt Kerekes Anna bünügyét...

Az előadó biró ismerteti a büncselekményt.

... Kerekes Anna az elmult év november havában egy leánygyermeknek adott életet, kit hét hónapos korában megfojtott. A vádlott bünösségének részbeni beismerésével szemben tagadja, hogy szándékában lett volna gyermekét megölni. A lefolytatott vizsgálat: szakértők és tanukihallgatások anyaga, vádlott amaz állitását látszik igazolni, hogy a gyermek halálát véletlen, az anya akaratától nem függő szerencsétlenség idézte elő. A vád példás büntetést kiván. A védelem fölmentésért esedezik...

A gyerekasszony reszketve hallgatja az ügy részletes ismertetését s a beidézett tanúk, szakértők vallomásait. Egy-egy vallomásra figyelve emeli föl fejét. Olykor-olykor szinte önfeledten simitja végig szép ivelésű magas homlokát, — mintha a föltámadt emlékezet rettenetes képeit akarná elhessegetni. Ajkait összeszoritja. Nagy, d ó-barna szemeit le-lehunyja. Hosszu, selymes pilláira nehéz könnycseppek ülnek és fényes barázdát szántva, végigfutnak egyébként szép, de a szenvedéstől megviselt arcán.

Ahogy igy áll, olyan, mint a szoborba faragott fájdalom.

Következik az ügyészi vádbeszéd. Szigoru, fel-felcsattanó, elrettentő megtorlást követelő.

A hallgatóság szinte döbbenetes csendben figyeli a vád minden mondatát és csak-olykor-olykor hallatszik egy-egy tovagördülő moraj, mikor a fiatal anya elvetemültségét, kegyetlenségét jellemzi.

Az ügyész leül. Nehéz, fojtott légkör uralja a termet. A fiatal anya fásultan, önfeledten bámul maga elé. Egyszerre csak a nevét hallja:

— Kerekes Anna!

Összerezzen. Mint a nehéz álomból felriadó, végigsimitja homlokát s úgy néz szét, mintha nem tudná, hogy hogyan és miért került ide. Az elnök megismétli a kérdést:

— Megértette a vádat?

— Bünösnek érzi magát?

— Tud valamit a mentségére fölhozni?

Szinte összeroskad a gyötrelemtől. Az elnökre veti könnyfátyolos szemét és elcsukló hangon, alig hallhatóan mondja:

— Nagyságos Biró Urak!

— Bűnösnek érzem magam! Nincs az a büntetés, melyet meg ne érdemelnék. Hiszen a testemből való testet, lelkemből való lelket pusztitottam el, habár öntudatlanul. Ám mielőtt itéletet mondanának fölöttem, kérem, hallgassanak meg.

Az elnök nem felel, csak int, de mintha megenyhültek volna egyébként szigoru vonásai, várja a választ.

... Tizenkilenc éves multam. Anyám szinésznő volt. Apám — úgy hallottam — miniszteriumi tisztviselő. A szerelmük gyümölcse vagyok. Törvénytelen.

Apámat nem ismertem, anyai hangot nem hallottam soha. Másoktól tudom, hogy ki volt az anyám. És erről a nyakbavaló festett zománc képecskéről, hogy milyen Ragyogóan szép volt. Üde volt. Fiatal volt. Életével fizette meg az én sokat szenvedett, kárhozatos életemet.

— Három más, hozzám hasonló szerencsétlennel falura kerültem. Lelencben. Nevelőszüleim szegénységtől, életharctól eldurvult érzéketlen emberek. Apám, — úgy hallottam — egy darabig fizetett értem. De jött a háboru és a legelső csaták egyikében meghalt.

— Életem fiatalabb éveire is csak keserüséggel gondolhatok. Az ucca porából nőttem ki. Az ütés, verés, kegyetlen, állatias bánásmód eldurvitotta a lelkemet és nem tekintettem bünnek, ha nevelőszüleim parancsára lopni mentem.

— Javitóba kerültem. Megjavultam. Megtanultam mi a jó, mi a rossz. És megfogadtam, hogy rosszat nem fogok tenni soha!

— Évek teltek. Fölcseperedtem, mint az utszéli árva csalán. Éltem. Ha ugyan életnek lehet nevezni az olyan életet, milyen az enyém volt. Növé fejlődtem. De anélkül, hogy valaha is éreztem volna a szeretet melegét. Anélkül, hogy elmondhattam volna, ez az én otthonom!

— Aztán kilökődtem az életbe. Sudár alakom, csinos arcom megtetszett egy mozi igazgatójának. Cukorka árus lettem és itt kezdődik a kálváriám!

— Egy alkalommal fölhivtak a 10-es számu páholyba. Fiatal urak, velem egykoru előkelő kisasszonykák ültek benne. A fiatal urak szépeket mondtak nekem és megvették egész készletemet.

— Olyan boldog voltam ekkor, mint még s. ha!

— Egy este, mozizárás után, sietve igyekeztem küttelki szállásomra. Tél volt. A szél vadul száguldott végig az uccák során. Millió hópille táncolt a lámpák világában. Az út fagyos, sikos. Egy helyen megcsusztam. Elestem. És hiába akartam fölállani, nem tudtam. Segitségért kiáltottam. Jött a rendőr, a mentők, kórházba vittek, szép tiszta, meleg szobába, hol megvizsgáltak.

— Törés az alsó lábszárban — mondta közönyösen az orvos — és elvittek a kötözőbe, kórterembe, hol hetekig feküdtem. Itt találkoztam a mozi 10-es számu páholyában látott fiatal urak egyikével. Segéd orvos volt.

— Kedves, lányos arcu, udvarias, behizelgő hangu és én, akihez azelőtt sohasem beszéltek szépen, akinek azelőtt so-

Vásárolja

a pécsi kokszot.

Elárusitók: WAGNER MÁRTON FIAI, fakereskedők a Pécsi Kőszén és Kokszkereskedelmi Rt képviselői, Gyoma. x—2

Vidám SZILVESZTER-EST a Klein-vendéglőben

hasem tettek semmi szivességet és akivel sohasem éreztették addig a szerető gondoskodás melegét, valami szokatlan, kimondhatatlan érzéssel zártam szivembe ezt a fiatal orvost.

— Mit mondjak Nagyságos Törvényszék!!

— Megszerettük egymást. A kórházból egészségesen távozva, szép, meleg, kedves lakást vett ki számomra. Mindennap eljött hozzám és én azt hittem, hogy életem sok sok szenvedése után, vele együtt eljöttek a soha nem muló boldogság napjai is. Óh, milyen sokszor vettem elő ezekben a napokban anyám zománcképét! Milyen sokszor illettem hálás csókjaimmal, amiért rám hagyta testi szépségét, lelki jóságát, szelidségét, boldogságát... mert vajjon hitem volna-e, hogy éppen szépségemnek, jóságomnak, könnyenhivésemnek leszek az áldozata és anyám öröksége a vesztem!...

Egyszer csak úgy éreztem, mintha a szivem alatt megmozdult volna az élet. Anya lettem, Boldog örömmel ujságoltam, boldog várakozással lestem a hatást. És ekkor ért életem első nagy, kimondhatatlanul fájó csalódása, mert kedvesem az öröm felragyogása helyett ijedten súgta a fülembe, hogy ennek a gyermeknek megszületni nem szabad!

— Nem szabad?! — nyilallott szivembe a szó.

— Hát mért nem szabad?!

— Én sirtam. Könyörögtem. Lábaihoz borultam, hagyjon anyává lennem.

— Hajthatatlan maradt.

— De én is! Valami csodálatos, édes, meleg érzés ébredt föl a lelkemben a szivem alatt fejlődő gyermek iránt és képes voltam érte minden áldozatra.

— Nem, nem pusztitom el!

— Összevesztünk. Elhagyott. Kikerültem az uccára. Hetekig ácsorogtam a kórház kapujában, hogy meglássam, beszélhessek vele, ujra magamhoz láncolhassam, mert most éreztem csak, hogy mennyire szeretem s nélküle mennyire üres az élet! De többé sohasem láthattam. Talán idegen városba költözött.

— Hogy mit és mennyit szenvedtem ezután, azt csak a Jóisten tudná megmondani. Éheztem. Rongyoskodtam. Hajléktalanul bolyongtam. Olykorolykor megszánt valaki és vetett egy ruhadarabot, vagy kenyeret adott. Igy ment ez hónapokon át.

— Aztán elnehezedtem, elerőtlenedtem. Egy napon az utcán összeestem. Ujra kórházba kerültem és itt született meg a gyermekem. Minden szenvedésem között is olyan boldog voltam és olyan szeretettel szoritottam keblemre kicsinyemet, mint a legtöbb anya, ki abban a csöpségben látja szerelme zálogát, lelkének lelkét, élete folytatását!

— Kikerültem a kórházból. Belesodródtam a nagyváros forgatagába. Senkise gondolt velem. Senkise kérdezte, miből élek, miből táplálom siró-rivó csöppségemet. Künn, a nyomortanyákon leltem menhelyet. Ott, a nyomorultak, a senkik között, több volt a melegszivű, könyörülő ember, mint a fényes palotákban. Vackot adtak. Ételt adtak. És jó szót, szerető együttérzést, ami többet ért nekem mindennél!

— Egy napon bementem a városba. Munkát kerestem. És kaptam. Ujságárus lettem. Hajnaltól-napestig az uccákat róttam. Nehéz fárasztó munka volt, de kerestem annyit, hogy eltengődtünk. Már-már megnyugodtam a sorsomba, mikor ujra rámszakadt a szerencsétlenség és ezért vagyok most itt!... Ezért!...

Az élete kálváriáját gyónó nő a lelkiharcot nem birja tovább. Nagyot sikolt. Összerogy. Az őrök mellé ugranak. A hallgatóság köréből szánó moraj suhan át a termen. Az elnök felfüggeszti a tárgyalást. Szünetet rendel. És a fogházorvos a szünet alatt nagynehezen magához téríti a testben-lélekben agyongyötört nőt.

(Folyt. köv.)

A szebb jövőért

Református ifjak! Halljátok dalomat.
Legyen lelketekben a napfény virradat.
Vesszen lelketekből a borgőzös éjjel...
Hivlak benneteket az Isten nevével!

Zúg az élet, útját harcolva járjátok.
Pirultok a napban a viharban fáztok.
Szolgaság az élet egy karéj kenyérrel...
Hivlak benneteket az Isten nevével.

Református Egylet, most anyai szivvel
Az örök robotról megpihenni hiv el,
Mikor szivetekbe magot vet és érlel...
Hivlak benneteket az Isten nevével.

E mag a hit lészen, mely nélkül az élet
Nem terem ti nektek semmi jót és szépet.
Mely óv a gonosztól, szembeszáll a [vésszel...
Hivlak benneteket az Isten nevével.

Hit, remény, szeretet a kenyerünk s [borunk,
Gyertek testvéreink, tinektek is adunk.
Gyertek, dolgozzatok: maga'okért, [másért,
Csonka magyar hazánk feltámadásáért!
Hisz lesz még ránk hajnal uj nappal, [uj éggel...
Jertek fel a harcra, az Isten nevével!

Gyoma, 1937. dec 12.

Kruchió Endre

Meghalt a főispánunk édesatyja

Ricsói Uhlarik Béla m. kir. udvari tanácsos, ny. m. kir. államvasuti igazgató, a Debrecen-Nagyváradi és a Debrecen-Füzesabony-Ohát-Polgári helyiérdekü vasut részvénytársaságok igazgatósági tagja, a III. oszt. vaskoronarend és a Ferenc József-rend lovagkeresztjének tulajdonosa stb. életének 84 ik évében december 17-én Budapesten elhunyt. A boldogult vármegyénk szeretett főispánjának édesatyja volt.

A nagyon előkelő temetésen vármegyénk is nagy számmal képviseltette magát. Vitéz Márky Barna alispán és vitéz Pánczél József vármegyei főjegyzőkön kivül sokan voltak ott. A gyomai járás dr. Sorbán Jenő főszolgabiró vezetésével a legnépesebb küldöttséggel vett részt a temetésen. Gyomáról G Nagy László, Papp Zsigmond, Oláh Lajos, Perei Lajos és Wagner Márton voltak ott, mig Endrődről Csernus Mihály apátplebános, Kalmár Imre biró, Harsányi László főjegyző, Klinghammer László tanitó, dr. Tóth István, Varju Imre, Varju Fülöp, Mészáros Frigyes, Gyuricza József és Hornok István vettek részt a temetésen.

Néhány szó a magasvérnyomásról

A magasvérnyomás jelenségének ismerete nagy általánosságban a köztudatban van. Mi orvosok gyakran tapasztaljuk, hogy az 50-év felé járó ember, ha szédülést, fejfájást érez, vérnyomásának emelkedésére gondol és mint ennekelőtte egyedül ismert okát, az érelmeszesedést hamar megállapitván, a kész diagnózissal belefog a gyógykezelésbe: „eret vágat" „piócázik" vagy „köpülyözteti magát." Ennek valamelyikét, mint egyedül üdvözitő eljárást, addig és annyiszor veszi igénybe, amig annak szükségét érzi. Kétségtelen, hogy a vérvétel egyes magas vérnyomással járó betegségek megfelelő időszakában jóhatásu, de a nem megfelelő esetben alkalmazott, különösen az igy ismételt vérvételek csak rongálják a szervezetet és a beteg érdeklődését elterelik egyéb utasitások figyelembe vételétől, mert azt gondolja, hogy ezen eljárással gyógyulása érdekében mindent megtett. Ezzel szemben hangsulyozni kell, hogy a magas vérnyomásnak nem gyógyszere a vérvétel, mi orvosok is, mint kisegitő eljárást, csak a legszigorubb indokok alapján alkalmazzuk. Hogy a magas vérnyomás gyógyitása mennyire nem egységes, azt láthatjuk abból, hogy ez hányféle betegségnek velejáró tünete lehet. Hogy csak a legfontosabbakat emlitsem, mint legismertebb az érelmeszesedés, különösen a magasabb évtizedekben, idült vesebántalmak, egyes szivbajok, nőknél átmenetileg a változás korában, de mint önálló betegség is előfordul, főleg ideges alkatu egyéneknél, ezeknek a száma, különösen az utóbbi években, felszaporodott a háboru izgalmai, majd az azt követő években a fokozottabb élettempó és a megélhetésért folytatott nehéz harc következtében.

Minden vérnyomással járó betegség esetében fontos a szervezet kimélésének biztositása, ami vonatkozik nemcsak a nehezebb testi munka elhárítására, hanem a lelki nyugalom megőrzésére is. Szükséges az olyan ártalmak kerülése, amik kémiai uton közvetve vagy közvellenül a vérnyomást emelhetik, e célból az étrendben kell bizonyos rendszabályokat alkalmazni: folyadék, hús és sószegény étrendet kell biztositani, alkohol és nikotin megszoritással. A gyógyszeres kezelést természetesen az alapbetegség minősége szabja meg.

A magas vérnyomás szélsőséges értékei ellen küzdenünk kell, mégis rá kell mutatni arra a tulzott aggodalomra, amit egyesek tanusitanak, ha a vérnyomás mérés kissé magasabb értéket mutat. Tudni kell azt, hogy a vérnyomás emelkedése egymagában nem ut az agyvérzés felé. Ahhoz, hogy miképpen biráljuk a magas vérnyomás kihatásait, szükség van a szív, a vesék és az érrendszer állapotának pontos meghatározására. Végül pedig hangsulyoznom kell, hogy a magas vérnyomással kapcsolatos elváltozások az ember szervezetében az esetek legnagyobbrészben nem muló természetüek, ezért az életmodnak a

Rádiót, csillárt karácsonyra ifj. VARGÁNÁL vásároljunk!
Orion és Telefunken univerzális készülékek, modern csillárok nagy választékban.
Díjtalan készülék bemutatás!

fentiek figyelembe vételével való megváltoztatásával kell állandóan alkalmazkodni hozzá. Ezáltal a meglevő elváltozások enyhülnek, azonkivül a szervezet állandó kárositását távol tudjuk tartani és az ilyen egyén továbbra is a társadalom hasznos tagja marad.

Egy régi görög filozofus intette kortársait a mértékletes életre, hogy bölcsek lehessenek. A tételt megfordithatjuk: igyekezzünk bölcsek lenni, legalább olyan értelemben, hogy szervezetünk kivánalmaihoz alkalmazkodjunk.

Dr, Bárdos László.

NAGYANYÓ BŰNE

Nagyanyóka ha teheti,
Csak eltünik mint a kámfor.
Ő azt vallja, templomba volt
S dicsérik, hogy milyen jámbor.

Unokája meg kacagja:
Pókhálós a fökötője!
Korom — pehely ül az orrán
S csupa por a cipellője!

Diheg dohog nagyanyóka
Korholgatja unokáját:
Milyen ez a mai gyermek,
Mit nem kéne, olyat is lát!

Sebbel, lobbal térül, fordul,
Fürgén mozog keze, lába,
S a mit akart, vissza is tett,
Látatlan a kis kosárba.

Nagy öreg kulcs meghuzódott
Sok apró kulcs között szépen,
Titkot tartva meg se csörrent
A kosárka közepében.

Addig jár korsó a kútra...
Kisült végül a turpisság,
Mikor padlás vizitába
Kiszállott a tűzoltóság

— Miféle kacat ez itten?
Szólt rá mordul a rend őre,
Hogyha el nem takaritja,
Lebüntetjük száz pengőre!

Nagyanyóka ölbe kapja
A kacatot, a lomokat,
A padlás zugába szorult
Eltemetett szép álmokat.

Sárgult irást, fakó képet,
Koszoruja darabkáját,
Csöpp kabátot, avult csipkét,
Megholt fia csizmácskáját...

Oda szökött, ott volt otthon
Öregsége nagy magánya,
A kis kormos padlás-zug volt
Imádságos kápolnája!

Mányiné PRIGL OLGA.

A dévaványa-gyomai-körösladányi ut kérdése a dévaványai képviselőtestületi gyülésen

Ugy látszik, a Körös hajózhatóvá tételének első gyümölcse tényleg megérik már jövőre és amit eddig évtizedek nem tudtak kiérlelni, most beérik. A dévaványai képviselőtestületi gyülésen nem kevesebbet terjesztett elő a község ujonnan választott főjegyzője, mint azt, hogy Szolnok vármegye alispánjának felszólitására inditványt terjeszt a képviselőtestület elé, kérje a képviselőtestület a dévaványa—gyomai utnak a harmados bekötő utak sorába való felvételét. A javaslat pénzügyi részének ismertetése után, amikor a javaslatot egyhangulag elfogadták, kihangsulyozottan azt kérték, hogy ezt az utat 1938-ban okvetlenül épitsék meg.

Viszont a körösladányi szakasz a dévaványai határban már megépült, tehát Békés vármegyének kellene a körösladányi szakaszt kiépiteni.

Megnyugtató ebben a sárdögönyöző időben, hogy a közületeink előkészitik a Dévaványával való összeköttetésünket.

A Földesgazdaság 15o.ooo pengőt igért Balláért

Egy részvényért 1000 pengő esnék

December 19-én választmányi gyülést tartott a Földesgazdaság, amely gyülésre meghivták a ballai felszámolóbizottságból vitéz Váry Józsefet, Papp Zsigmondot és G. Nagy Lászlót.

Beható tanácskozás folyt a ballai legelő megvételéről. A Földesgazdaság óvatosan számitgatja a megveendő legelő hasznositásából befolyható jövedelmet. Ennek a számitásnak eredményeül kihozták, hogy 150.000 pengő vételárat is csak abban az esetben adhatnának a 440 kat. hold legelőért, ha nagyon előnyös kamatozásu és hosszutörlesztésü kölcsönt kaphatnának.

Mindezeket közölték a ballai társaság jelenlévő felszámolóbizottsági tagjaival és kérték őket, hogy a ballai társaság tartson mielőbb, esetleg január 2-án, közgyülést, amelyen döntenének a felett, hogy ennyiért hajlandók volnának-e a Földesgazdaságnak eladni a legelőt és ha igen, a Földesgazdaság is rövidesn gyülést hiv össze, amelyen ők is határoznának a felett, hogy megajánlják-e a 150.000 pengőt? És ha igy mindenik társaságnak ilyirányu érvényes határozata lenne már, megpóbálná a Földesgazdaság a köröstarcsai és más eladni szándékolt földek áruba bocsatását.

Amint látható, a két társaság illetékes szervei gondosan és komolyan készitik elő a ballai legelő.

A himzőtanfolyam kiállitása

A NEP rendezésében tartott himzőtanfolyamot hat hét után befejezték és ez alkalommal kiállitást nendeztek a növendékek munkáiból. Első nap több, mint százan nézték meg a kiállitást, köztük dr. Sorbán Jenő főszolgabiró, a gazdák vezetői: Papp Zsigmond és G. Nagy László és még számosan.

Meglepve láttuk a lányok munkáit, melyek bármely belvárosi üzlet kirakatában megállnák helyüket. A kiállitás izléses elrendezésében Szilárd Mária és Pigniczky Irén gazdasági iskolai tanárnők segédkeztek a vezetőségnek.

A tanfolyam bezárult, a résztvevő lányok máris kerestek, azonkivül, amit megtanultak, állandó mellékkeresetet nyujt nekik. A munkát otthon folytatják és ha szépen gyülő pengőkből kelengye vagy más lesz, bizonyára hálásan gondolnak azokra, akik ezt lehetővé tették.

A tanfolyam vezetősége köszönetet mond a Grosz Zoltán kft. cégnek a tanfolyam alatt kölcsön adott tárgyakért.

Rejtett kincsek földmives gyermekeinkben

Gazdasági iskolánk f. hó 12-én rendezte meg a szokásos évi iskola müsoros ünnepélyét. Itt csillantak meg a cimben emlitett rejtett kincsek, akár énekről, akár táncról, vagy előadó képességről legyen szó. Minden szereplő növendékünk tehetséget árult el a neki kiosztott szerepkörben. Legjobb bizonyitéka ennek az, hogy a vendégek figyelmét négy órán keresztül a legjobb hangulatban fenn tudták tartani. Nem akarunk mi szinpadi tehetségeket nevelni, de azt megállapithatjuk, hogy a nyilvánosság előtti ügyes szereplés bizonyos mértékben értékmérője lehet a szellemi frisseségnek, találékonyságnak, alkalmazkodó képességnek, ezeknek fejlesztése pedig az életre való nevelés egyik fő kelléke szerintem. De megállják növendékeink helyüket a jó gazda és háziasszony szerepében is, amiről gyakorlóterületünk termesztményei, háziipari és női kézimunka kiállitásaik tanuskodnak. Mégis sokan a legnagyobb közönnyel viseltetnek az iskola fejlesztése iránt, pedig a hivatása magaslatáig fejlesztett gazdasági népiskola keretében a legkönnyebben, legkevesebb kiadással meg lehetne szervezni minden gazdasági irányu tanfolyamot, hiszen azok hallgatóinak egy része a mi iskoláink növendékei közül kerülnek ki. Nem furcsa-e, hogy a külön rendezett tanfolyamoknak hallgatói lehessenek?

Visszatérve ünnepélyünkre, nem mulaszthatom el, hogy köszönetemet ne fejezzem ki itt is azoknak, akik felszerelések adományozásával, s megjelenésükkel növendékeink előadásának sikerét biztositották.

Igazgató.

Több mint 1000 pengő értékű gyönyörű szép csillárt vettem! 50 drb izlésesen összeválogatott csillár áll áz i. t. vevőim rendelkezésére! Szenzáció! Ujdonság. Gyermekkocsik, sportkocsik nagy választékban. Gyermekkocsik szakszerű javitását és gumizását is vállalom.
Vegye a legjobb rádiót az Orient. Lakásán szakszerűen és díjtalanúl bemutatom. Domokos Albert, villanyszerelő és műszerész.

IDÉZETEK

vitéz Mecsér Endre.

„Nem a mezőgazdaságnak kell az ipari termelés érdekeit szolgálni, hanem az iparnak kell alkalmazkodni az ország gazdasági adottságaihoz és a mezőgazdaság jogos igényeihez. Tiltakoznunk kell az ellen, hogy a mezőgazdasági népesség számára alacsonyabb életnivó legyen a kiindulási pont és a mezőgazdasági jövedelmezőség más felfogás szerint értékeltessék."

„A mezőgazdasági érdekképviseletek kimélyülő együttműködéséből meg kell születni egy hatalmas gazdafrontnak, melynek ereje őrt áll a gazdák sorsa felett." (1937. dec. 18. OMGE)

Schandl Károly.

Nagy meglepetés lesz a magyar szövetkezetek bírálói számára, ha a genfi fórum a világ elé tárja adatait, amelyekből kitünik, hogy az európai nagy országok éppugy, mint a nagy tengerentuli államok, sokkal nagyobb kormánytámogatásban és nagyobb juttatásokban részesitik az agrárszövetkezeteket, mint Magyarország.

Antal István.

Hiánya a felsőháznak, hogy a magyar szövetkezeti élet képviselete teljesen hiányzik, annak ellenére, hogy a szövetkezeti élet hatalmas anyagi és erkölcsi tényezője az országnak, ötmillió magyar földmivest von be müködési körébe, teljesen ellentétes gazdaságpolitikai és erkölcsi bázisokon, mint az ország többi gazdasági, pénzügyi és ipari intézményei, mert a közérdek és az altruizmus nagy principiumait tartja szem előtt.

MEGÉRDEMLI...

Régen történt, még a Ferenc-Józsefi időkben, hogy az 1894. év Husvét ünnepén, a mezőkövesdi templom előtt a feltámadási szertartásra és körmenetre gyülekeztek a jó matyó hivek, az ő szinpompás népi viseletükben. A gyülekező férfiak, legények között volt néhány szabadságos katona is. Azt mondani sem kell, hogy ők álottak az érdeklődés központjában, hiszen tudjuk, mennyire megnézték a gyerekek, lányok, de még a felnőttek is a sujtásos, zsinóros nadrágban — bluzban, mentében kétfejű sasos csákó alatt feszesen álló délceg katonákat! Amint igy gyülekezik a nép, jönnek az iskolás gyermekek is a község érdemes, öreg tanitójának a vezetése mellett Ahogy a hadfiak közelébe ért az öreg tanitó, elébe lépett egy őrmesteri rangban levő altiszt és katonásan tisztelegve a tanitónak kezet csókolt, majd igy szólt: „Megérdemli az úr Takács őrmestertől, mert az úr iskolájában tanultam annyit, hogy most három csillag diszitheti a waffenrokkomat!" És most gondolkozzunk egy kicsit... Amit az a derék matyó őrmester nem szégyelt a volt tanitójának megadni, az a legnemesebb emberi érzelmek egyike a tisztelet és hála kifejezése volt azzal szemben, akinek tudását, jellemét Isten és szülei után elsősorban köszönhette... Alig egy hónapja múlt, hogy meghalt Endrődön Bencze Sándor r. k. tanitó. Ő volt a ma élő java, sőt már öregedő korban levő endrődieknek a tanitója.

Én, e sorok irója, nem méltathatom az Ő érdemeit, megtették ezt már mások, arra illetékessebbek, de mint volt tanitványa nem tudtam elmulasztani, hogy reá ne emlékezzek...

Tudom, sokan emlékszünk még vissza a mindig tréfás, jókedvű, de azért kissé csipős megjegyzéseire, amelyekkel a mindenkor igazságosan kimért büntetéseket fűszerezte, amikre, valljuk csak be őszintén, mindig rászolgáltunk.

Az emberek az utóbbi években már többször csak úgy emlegették: „Az öreg Bencze", de ez mindenkor a legmélyebb tisztelet hangján volt mondva, mintegy megkülönböztetésül a fiataloktól.

Ha mi, volt tanitványai az utcán találkoztunk vele és köszöntünk, nem kapta el másfelé a tekintetét mint — sajnos — nagyon sokszor tapasztalja az ember olyanok részéről is, akiknek, ha már köszönni nem, de a köszönést elfogadni illenék.

Ő mindenkor elfogadta és nem nagyúri leereszkedéssel, hanem láthatóan a legőszintébb tisztelettel.

Mikor Gárdonyi Gézát az egri várban eltemették és a gyászolók már eltávoztak, egy kisdiák odament a frissen hantolt sirhoz és meggyujtott rajta egy gyertyácskát. Később a nagynevű irónak a fia beszélte el másoknak, hogy ez a tisztelet adta meg őt legjobban.

Mi már nem kicsi, hanem jócskán öreg diákok vagyunk. Az élet iskolájában már sok nehéz kérdést kaptunk és ha megtudtunk rá felelni, azt Isten után a mi jó öreg tanitónknak is köszönhetjük.

Vigyünk el tehát sirjára, hacsak gondolatban is, a tisztelet és hála virágait, hiszen: Megérdemli.

Volt tanitványai nevében is:

F. J.

„Gyomai Ujság" részére

A folyamatban lévő hussertésakcióval kapcsolatban szabadjon felhivni a gazdák figyelmét arra, hogy tulajdonké pen milyen fajta sertés tenyésztésével foglalkozzanak?

A mangalicának, mint zsirsertésnek, mindig nagy volt a keletje Magyarországon, mert a magyar nép szereti a zsiros ételt és azt baj nélkül fogyasztja. Hogy e mellett a hussertés is elszaporodott, ennek az a magyarázata, hogy városaink lakossága s a külföld a kevésbbé kövér sertéshusból készült ételeket kedveli inkább, s ilyen sertésárú készitésére feltétlenül alkalmasabb a hussertésfajták husa. Kérdés tehát, melyik fajta tenyésztése hasznosabb: a hussertés, vagy a zsirsertés? Melyiket tenyésszük inkább?

Az a sertés fajta adja a legnagyobb hasznot, amelyet a neki legmegfelelőbb helyen tenyésztünk.

A hússertés gyorsabb fejlődésü, szaporább, ezzel szemben azonban igényesebb, mint a mangalica. Télen meleg, nyáron hűvös elhelyezést kiván, a hideg megsanyargatja, a nagy hőség pedig megviseli a hussertést. A hússertést nem szabad állandóan legeltetni. Legelhet ez is, sőt szükséges is a legeltetése, mert ezáltal edzettebbé tesszük és igy olcsóbbodik a tartása. Azonban a legeltetésnek csak pár óráig szabad tartania. Nagy hidegben, nagy melegben, erős napsütésben legeltetni nem szabad. Az a hússertés, melyet éppugy tartunk, mint a mangalicát, vagyis minden időben állandóan legeltetünk, szaporaságát, gyors fejlődését, életerejét elveszti. Tehát ezt a fajtát csak ott tenyéssze a gazda, ahol csak az ól mellett pár óráig legeltethet, s megfelelő bőséges takarmányban tudja részesiteni jószágait.

Ha a Yorkshirei fajta tenyésztési feltételei megvannak, felhivjuk a tenyésztők figyelmét, hogy jószágaikat törzskönyveztessék és csak t i s z t a v é r b e n t e n y é s s z é k. Nem csupán azért, mert ezzel megakadályozzuk, hogy mangalicatenyésztésünk visszafejlődjön, hanem, mert tisztavérü tenyésztés esetén a gazda az utódokat mint tenyészállatokat is jobb pénzen értékesitheti.

A mangalica a yorkshireinek majdnem ellentéte. (Nem beszélünk az expressz hizlalásról, amikor is a mangalicával is gyönyörű eredményeket érnek el kellő takarmányozás mellett.) Ennek a sok mozgás az életfeltétele. Ez a fajta legeltetés nélkül csak tengődik s tekintettel arra, hogy szaporasága kisebb mérvü, fejlődése lasubb, csakis ott ad megfelő hasznot. ahol lehetőleg nem „vályuból" tartjuk, (tenyésztésről van szó,) de eleségét nagyobb részben, vagy egészben maga keresi meg. Ez az igazi legelőre való disznó. Egyszerü ólban is elhelyezhető, hideget, meleget, minden baj nélkül jól tűri.

Fentiek előrebocsátása után nyilvánvaló, hogy szeretettel, állattenyésztő érzékkel, gazdagondossággal, a neki alkalmas helyen mindkét fajta sikerrel tenyészthető.

Kivánjuk tehát a yorkshirei tenyésztőknek, hogy ezt az uj tenyésztési ágat — viszonyaikhoz mérten — szeretettel karolják fel és Békésvármegyében a yorkshirei sertés tenyésztését fejlett nivóra emeljék.

Karácsonyimese

Egyszer volt, hol nem volt, talán a Tiszántul, volt egyszer egy szegény ember. Ott lapult a kis tanyája a játékosan kanyargó Köröstől egy sóhajtásnyira. Barátságos, barna zsupteteje, mint meleg kucsma borult a kis házra, még jobban belenyomva azt a földbe.

Nem mondtam még, hogy a szegény embarnek felesége is volt, na meg egy gyereke. A gyerek ugyan kicsike még, mert a bölcsőből nézegette az alacsony mestergerendát, két nagy barna szemével. Anyja félláb-

HIREK

Mezőberény restaurált. Mezőberényben a mult héten tartották meg az időközi községi képviselőtestületi választásokat, amelyeken tiz uj képviselőtestületi tag közül hat nyilaskeresztest választottak. A legnagyobb meglepetést az keltette, hogy Szabó Árpád, az oltani független kisgazdapárt elnöke is kibukott.

A vármegyei közjóléti bizottság megállapitotta, hogy a vármegyében mintegy 15.000 olyan szegénysorsu gyermek van, akit tejakcióban kell részesiteni.

Dr. Tompa Gyula kir. ügyészségi elnököt a gyulai ref. egyház főgondnokául választotta meg.

Összekötő utat épitenek a Tiszántulról a Dunántulra. Az uj ut Békéscsabától kiindulva Szarvason, Tiszazugon, Kecskeméten keresztül a dunaföldvári hidon át egyrészt a Balaton érintésével Győrt, más észt Pécset fogja bekapcsolni az Alföld gazdasági életében.

Szentistvánfalvának akarják elnevezni Békéscsabán a sopronyi tanyák egy részét.

Mezőberényben február végén baromfibemutató lesz.

Békéscsabán rendezik jövőre a baromfikiállitást.

ZÜNDAPP motorserékpárok magyarországi vezérképviselete
keres alképviselőket,
szakmabeli bevezetett céget.
Pajor Imre, Bpest, VI., Jókai-ucca 21.

Jogászból lett színész a legujabb pesti bonviván. Rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délibáb uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádiómüsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolókat, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban A Délibáb egy száma 20 fillér.

Turkevén ifju Győrffy Sándor földbirtokosnak egy darab Furioso anyakancájáért 2500 pengő vételárat fizettek.

A Békésvármegyei Mezőgazdasági Kamarai Kirendeltség 3 hónap alatt a vármegyei községekben 160 gazdasági szakelőadást akar tartani. Ilyen előadások Gyomán és Endrődön is lesznek.

Karácsony másodnapján este az Urikaszinóban tánccal egybekötött teaestet rendez a GySC. Ez alkalomra külön meghivót nem bocsátanak ki.

Megint az izzólámpa. Most azonban helyes irányba irányitja a vevőközönséget az összes olvasókörök, nyilvánoshelyek és falragaszokón megjelent hirdetések, hogy hol sserezhető be a Tungsram duplaspirál és az uj fény a Kypton izzólámpa.

Mi mindent beszélnek rólunk. Rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb 100 oldalas karácsonyi száma arról, hogy mi mindent beszélnek a hires szinésznőkről. Az ünnepi szám nagy terjedelemben és páratlanul gazdag tartalommal jelent meg, Pompás illusztrált rádiómüsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolót, szinházi pletykákat, nagyszerü filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban A Délibáb 100 oldalas karácsonyi számának ára is csak 20 fillér.

A Mezőgazdaság november 15-i száma a számtalan időszerű apró oktató cikkeken kivül a gabona csirázásáról és bokrosodásáról, az őszi mélyszántásról számol be számos érdekes illusztráció alapján. Az állategészségügyről, az utódnevelőképességről, emberi és állati ösztönökről találunk benne még laikusoknak is érdekes tanulmányt. A dúsan illusztrált szaklapból a Mezőgazdaság kiadóhivatala. Budapest, V. Vécsey ut 4. I, 5/a., e lapra való hivatkozással egy alkalommal dijtalanul küld mutatványszámot.

bal a bölcsőt ringatta, s merengve bámult ki a gyorsan közeledő alkonyat elé.

Odakint enyhén szürkélett a téli délután. Süket csend ülte meg a végtelen messzi tájat. Egyedül volt a kis tanya a nagy, sáros Alföld közepén, a puhán ráhulló ködös ég alatt.

Ünnep estéje volt. A kis fenyőág olcsó diszeivel ott állt a komóton. Ez a nap valahogy más, mint a többi, — érezte inkább mint gondolta az asszony. Pillanatnyi pihenés a bubos meleg oldalánál, s holnap megint ujra kezdeni a betevőért, a gyerekért, a földért.

Mély sóhaj lebbent az alacsony gerendák felé, talán át is rajta. Mély sóhaj kelt a hidegen kanyargó Körös felöl is, mely szétkergette a laza ködöt és tisztára seperte az eget. Előragyogtak dus, karácsonyi pompájukban a szépen kifényesitett csillagok. Egyik a kis tanya felett örködött — legalább ugy látta a szegény ember, mikor a hideg széllel küzdve belépett a szobába.

Bent mély, meleg csend fogadta. Szótlanul ült ő is a bubos mellé. Kár volna még világot gyujtani. Milyen szépen világitnak a csillagok.

Fent az égben most készülődtek az angyalok, jó gyermekek, jó emberek kivánságát teljesiteni.

Ahogy igy bóbiskolnak, látja ám egyszer a szegény ember, hogy arról a csillagról, amely a tanya ablakán beragyogott, csak ereszkednek egy fényes létrán lefele az angyalok. Se ablak, se ajtó nem nyilik, se a Bodri nem ugat, mégis 3 angyal ott terem a bölcső mellett.

El se ámulhatott, s már szóltak is az angyalok:

„No, most mondd meg, te szegény ember, mi a kivánságod!“

Haj! — nagyot sóhajtott a szegény ember — csak ez a kis fertály föld valamivel nagyobb lenne, majd megmutatnám én hogy mit tudok.

„No, fogd meg csak az egyik sarkát, szegény ember, mert a te kezed munkája nélkül mi sem segithetünk.“

Megfogja a szegény ember a föld egyik sarkát, a három angyal meg a másik három sarkát. Hát láss csodát: huzzák szépen csendesen, s ahogy huzzák, majd háromszor akkora lett. Takaros kis cserepes tanya ékeskedett a felső sarkában, fiatal gyümölcsös a tanya mellett, százszámra az aprójószág a pázsitos udvaron. Táncoslábu két paripa a szekér előtt, teli zsákokat visznek a malomba.

Nézi, nézi a szegény ember, megtelik a szive gyönyörüséggel. Lám, jó az Isten, mindenkinek azt adja karácsonyra, amire legjobban vágyik.

Mondaná a feleségének, hát most veszi észre, hogy elszundikált mellette.

A karáczonyi csillag biztatón sugárzott a bölcsőre. Az angyalok tovább mentek, de még hallotta a szavukat: „Fogjad csak a dolog végét, te szegény ember, csak együtt tudjuk megvalósitani a te karácsonyi kivánságodat.“ W.-né

Parcellázás Póhalmon

A föld az egyetlen olyan forrás ebben a hazában, amely minden évben megujul és Isten áldása és a szorgalmas munka által mindig uj értékeket állit elő.

E sarkalatos közgazdasági tétel alapján áliva, vitéz Baranyay István az Endrőd—Gyomai Takarékpénztár rt ügyvezető igazgatója, már a tavasz óta állandóan tárgyalásokat folytatott az érdekeltekkel arra nézve, hogy miképen volna lehetséges, a báró Huszár Lászlóné féle póhalmi 1460 magyar hold földet kisebb tételekben sok olyan gazdának juttatni, akik szorgalmas munkával, s intenziv gazdálkodással családjaiknak jobb jövőt biztositthassanak. E tárgyalások a napokban sikeresen fejeződtek be, s ennek alapján kedvező feltételek mellett a Takarékpénztár meg is kezdette már az eladásokat.

Jóleső örömmel vettük e hirt, mert látjuk azt, hogy az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár rt. agilis vezetősége hivatása magaslatán áll és fáradtságot nem kimélve, minden lehetőt elkövetett, hogy e nagyobb birtok, kisebb parcellákra osztva, a derék és szorgalmas, sok családu endrődi és gyomai kisgazdák kezére jusson.

A magyar föld mindenütt aranyat tart magában, csak le kell érte nyulni. A szik is arany, beömleszti aranyát a buza szemekbe és igy adja át a magyar gazdának,

Akit tehát érdekel a föld s a póhalmi birtokból venni szándékozik, az forduljon mielébb az Endrőd—Gyomai Takarékpénztárhoz, Endrődön, hol vitéz Baranyay igazgató mindennemü felvilágositást készséggel ad meg.

Pk 880—935
Vhtsz. 205 - 934

Árverési hirdetmény.

dr. Kulasi Elemér ügyvéd által képviselt

Magyar Hollandi bizt. r. t. javára 153 P. tőke s jár. erejéig a fenti számu végzés alapján Endrődön 1937 dec hó 30-án d. e. 11 órakor Damjanich u. 15 sz. a 2000 P-re becsült teher autó árverés alá kerül.

Villányi Nándor
kir. bir. vhtó.

Hallotta-e már?

... **hogy sok betegséget** vérátömlesztéssel gyógyitanak. A véradományozás terén a rekordot sok ideig Kane nevü amerikai tartotta, aki évek alatt 45 l. vért adott át. Ezt megdöntötte nemrég egy francia munkás, aki három év alatt 65 liter vérrel segitett rászoruló embertársain.

... **hogy a Föld** leghidegebb része nem mint gondolnánk az Északi Sark, hanem Szibéria. Itt mérték Werchojanckban 70 fokos hideget. A legmagasabb levegőhőmérséklet pedig 56 6 fok, amit Kaliforniában észleltek.

... **hogy Oklahama** államban (U. S. A) rendeletet hoztak, mely szerint a megrögzött iszákosokat nem elzárással büntetik, hanem nyilvános közmunkát kell nekik végezni. Az elitélt iszákosok egymáshoz láncolva, örök kiséretében utcaseprést, parkgondozást stb. végeznek a város utcáin.

MOZI

APOLLÓ MOZGÓ GYOMA

December 25. szombat
Karácsony 1-sö napján

MAGYAR FILM

Romantikus, derüs, vidám.
Kabos Gyula, Gombaszögi Ella, Perczel Zitta, Ráday Imre, Z. Molnár László főszereplésével.

Csókkal fizetek
Romantikus mese, izgalmas történet, pompás muzsikájn, nagyon vidám.

2. Szines bűvölet: Sánta LUCIA
3. Trükkfilm: Tinta Muki
4. Hangos hiradó [kalandjai

1937. december 26—27
vasárnap, hétfő.

MAGYAR FILM

Minden idők legszebb, leggyönyörübb alkotása. A könny és mosoly. A sziv és sznretet igaz története.

Pécsi Gizi a 6 éves filmsztár, Tasnády Mária, Páger Antal, Gózon Gyula főszereplésével:

ÉDES MOSTOHA

Egy aranyszivű mostoha regénye, egy kis árva története, film tele könnyel, derüvel, mesével romantikával

2. A burleszkvigjátékok királya Chaplin főszereplésével:

SZÖKEVÉNY

Falrengető kacagás 30 percen keresztül

3. Hangos magyar hiradó.

Előadások kezdete: vasárnap és ünnepnap d. u. fél 3, fél 5, fél 7 és fél 9 kor Pénztárnyitás: vasárnap és ünnepnap d. e. fél 10-től fél 1-ig. Hétfőn, Szerdán, Csütörtökön fél 4 órakor.

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. december 25—26-án szombaton és vasárnap 6 és fél 9 órakor.

Magyarul beszélő Karácsonyi müsor

Ne sirj édesanyám

(A lourdesi csoda)

A sziv, a hit és a szeretet filmje!

A képekben szerepelnek: Darfenil Cholette, Guitty Magda Melichor György, a kis Bara János és a kis Massan Viola.

E nagy felépitésü film a lourdesi zarándokhely, csodatételének történetét vetiti elénk, mély vallásos ahitattal. Szebb, bensőbb, tökéletesebb képet még elképzelni sem lehet.

Szülők!
Hozzák el gyermekeiket!
Gyermekek!
Hozzátok el szüleiteket!

A müsor kiegészitve:

RÓMA
ismeretterjesztő film.
Egy trükk film és
Hangos
MAGYAR VILÁGHIRADÓ

SPORT

Kivonat a GyTK által f. hó 18-án megtartott ülésének jegyzőkönyvéből: Miután a fuzió ügyben hivatalos megkeresés egyik egyesület részéről sem történt, s igy az elhangzottak csak magánbeszélgetési jelleggel birtak, a fuzió kérdése napirendről levételetett.

Következő pont Csáky Dániel titkár lemondása volt. Ugyanis Csáky tikár egészségi állapotára és nagymérvü elfoglaltságára, valamint az utóbbi időben előfordult nézeteltérés miatt elkedvetlenedve lemondott tisztségéről. A választmány többek hozzászólása után a lemondást egyhangulag n e m vette tudomásul és kérte a lemondó titkárt, hogy maradjon meg tisztségében.

Ugyancsak az e-y-két esetben előfordult nézeteltérés megvitatásában, a választmány nagy többsége a t i t k á r mellett foglalt állást. Az elhangzottak után a titkár megismételt okainál fogva kérte lemondásának elfogadását. (Természetesen ezek a tárgyalások nem voltak olyan „drámai" jellegüek, mint ahogyan a mult heti számban az fel lett tüntetve)

Miután a titkár ragaszkodott elhatározásához a választmány, — bár sajnálattal — a lemondást elfogadta. Ezek után az elnök ismertette és méltatta a távozó Csáky titkár érdemeit, mellyel nemcsak a GyTK-nak. hanem az egész délmagyarországi sportnak érdemet szerzett. Ezen munkálkodását jegyzőkönyvben javasolja megörökiteni, melyhez a választmány egyhangulag hozzá is járult. Utána az ügyész s az ügyvezető elnök köszönte meg a lemondó titkárnak az eddig kifejtett értékes munkálkodását és kérik, hogy a jövöben is legyen olyan kitartó és hasznos katonája a GyTK-nak és szeretete ne szenvedjen csorbulást a zöld szinek iránt. Még néhány meleg felszólalás után, Csáky titkár emelkedett szólásra és megköszönve az elhangzottakat, igéri, hogy a zöld szinek iránti szeretete ezután sem veszit értékéből és mindig ott lesz, ahol szerény tudásával segitségére lehet egyesületének.

Az elhangzottakat a választmány örömmel vette tudomásul.

Jegyzőkönyvvezető.

Gyoma község ingatlanforgalma

Papp Elekné Zöld Lidia gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Nónay Ferenc és neje Almásy Irén gyomai lakostól 3000 pengöért.

Schulek Béláné Kozmai Kun Ilona gyomai lakos vett 2 hold 147 négyszögöl félhalmi ingatlant Biró Gerzson gyomai lakos-ól 2700 pengöért.

Binges Lajos (nős Uhrin Gizellával) gyomai lakos vett 3 hold 200 négyszögöl tanyaföldi szántót Kovács Ferencné Knapcsek Mária endrödi lakostól 300 pengöért.

Bácsi Sándor és neje Bácsi Vilma gyomai lakosok vettek 1 hold 1492 négyszögöl pusári szántót Schvalm Mihály és neje Ailer Magdolna gyomai lakosoktól 1350 pengöért.

Farkasinszki András és neje Sóczó Mária endrödi lakosok vettek 761 négyszögöl és 742 uégyszögöl cifrakerti szántót Hajdu Lajos és neje Putnoki Eszter gyomai lakosoktól 1400 pengöért.

Sütő Dániel és neje Bárdos Zsuzsánna gyomai lakosok vettek 513 négyszögöl pocosi ingatlant Nagy Lajos budapesti lakostól 900 pengöért.

Nagy Lajos (nős Herter Zsuzsánával) gyomai lakos vett 7 hold 406 négyszögöl zsófiamajori szántó és 777 négyszögöl cifrakerti szántó fele részét Nagy Károly (nös Kéri Máriával) gyomai lakostól 2570 pengöért.

Herter Dániel és neje Rau Erzsébet gyomai lakosok vettek 725 négyszögöl puséri szántót özv. Vékony Bálintné Szücs Zsuzsánna gyomai lakostól 330 pengöért.

„MÁVAUT" TÉLI AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. október 3—tól 1938. május 14—ig.

Gyoma—Endrőd:

17.38	ind.	Gyoma p. u.	érk.	6.22
17.50	érk.	Endrőd templom-tér	ind.	6.10

Viteldij: 50 fillér.

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.50
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.32
7.28	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.42	↓	Püspökladány	↑	15.23
9.10	↓	Hajduszoboszló	↑	14.43
9.55	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló"	ind.	14.10

Menet-jegy: Endrődre —.50 Menettérti-jegy: Endrődre —.80 P
Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 10.50. „ P 12.50.

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóujfalu:

6.10	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.55
6.36	↓	Gyoma „	↑	17.34
7.27	↓	Szeghalom p. u.	↑	16.38
8.57	↓	Berettyóujfalu p. u.	↑	14.00
9.03	érk.	„ községháza	ind.	13.50

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóujfaluba P 5.10.
Menettérti-jegy: „ P 4.—. „ P 9.50.

Feltételes megállóhely: Gyoma—halmagyi Olvasókör és Perjés.

STANDARD rádió

a magyar rádiógyártás büszkesége.

Egyedárusitó: Benjámin István.
GYOMÁN: Fekete Lajos müszerész üzletében.
ENDRŐNŐN: a Homoki féle emeletes házban.

Kérje díjtalan bemutatását!

Publikáció

Egy kifogástalan karikahajós varrógép eladó II. Gárdonyi u. 51. sz. (volt Gyár-utca) 2—2

Megvételre keresek fehérszőrü spitz, vagy kuvasz kutyát. Csáky Etus, Táncsics Mihály u. 8. sz. 1—1

A Debreczeni Iván-féle ház szabadkézből eladó. Értekezni lehet vitéz Czapáry Jenőné Budapest, VIII., Mária-utca 8. szám. 3—1

Magas foku, zamatos rizlingbor literenként **40 fillérért** kapható **Kerekes Károly** borkereskedőnél.

Olajos Lajos bornagykereskedőnél a jó Tiszavidéki bornak literje 40 fillér. 5—4

Baromfi keltetőgép, kitünő gyártmány, igen jó állapotban eladó. Szerető-féle ház. x—5

ELADÓ: 183 hold özedi határban kedvező fizetési feltételek mellett — 7 és fél kat. hold 2 darabban előhalmon, — 1 kat. hold kölesfenékben, — 2 hold révlaposon, — 2 hold magtárlaposon, — 23 kat. hold keselyösön, egy kétszobás lakóház a grf. Tisza István *uton*, — 2 szoba *konyha kovácsmühejjel*, — Hősökutján ugyancsak 2 szobás urilakás. — Izsó Balázs ingatlan közvetitőnél Gyoma. Telefon: 50.

KARÁCSONYI OLCSÓ BORAJÁNLAT

18 FILLÉR

egy liter 11%-os **kadarka** vagy fehér fejtett ujbor Soltvadkert állomásra kiszállitva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót dijmentesen adok a szállitás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és n e m savanyuak.

Székely Ferenc kft.
fajborpincészete
Soltvadkert, Pestmegye.

A református egyház melletti volt Horváth-féle üres

TELEK

előnyös fizetési feltételek mellett eladó. Érdeklődni lehet Legeza-ügyvéd irodájában.
3—2

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Wallach Mihály.**